

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

FLL

15.436

11-3-W.36,628

~~38-3~~

INSTITUTUM SOCIETATIS JESU

Ex Decreto

Congregationis Generalis
DECIMÆ QUARTÆ
Melioꝛem in ordinem digestum,
Auctum,
Ac denuò recufum.

VOLUMEN SECUNDUM.

PRAGÆ,

Typis Universitatis Carolo-Ferdinandæ in Collegio Societatis JESU
ad S. Clementem, Anno M. D. CC. V.

VOLUMEN SECUNDUM,

In quo sequentes Instituti Partes continentur.

<i>Formulae Congregationum</i>	- - -	pag. 1.
<i>Ratio Studiorum</i>	- - -	53.
<i>Ordinationes Generalium</i>	- - -	121.
<i>Instructio pro Superioribus P. Claud: Aquaviva</i>	- - -	168.
<i>Instructiones ad Provinciales</i>	- - -	182.
<i>Industriae Claud: Aquaviva</i>	- - -	225.
<i>Exercitia Spiritualia S. Ignatii</i>	- - -	261.
<i>Directorium in Exercitia</i>	- - -	309.
<i>Index Generalis</i>	- - -	350.

PRAGÆ

Typis Universitatis Caroli-Ferdinandi in Collegio Societatis IESU
ad S. Clementem, Anno M. DC. C.

Decr. 31. 37. &
19. Congr. 4.

FORMULA CONGREGATIONIS GENERALIS,

In Quarta Congregatione confecta, & approbata; in Sexta, Septima, Octava, Decima, Undecima, Duodecima, & Decima Tertia recognita, & aucta.

CAPUT I.

In quibus casibus cogenda est Congregatio Generalis.

Quibus in casibus cogenda Congregatio.

Uatuor in casibus cogenda est necessaria Congregatio Generalis. Primus est, cum Generalis Præpositus eligendus est in locum demortui,

nisi ille obierit tempore alicujus Generalis Congregationis, aut paulò post, ut inferius dicitur. Secundus, si (quod Deus avertat) aliquid accadat eorum, propter quæ de alio Generali eligendo in locum viventis deliberandum esse dicitur in nona Constitutionum parte.

P. 9. c. 4. §. 7.

P. 8. c. 2. lit. G.

Cong. 8. Dec. 29.

Tertius, si quando Assistentes cum Provincialibus & Præpositis localibus, pluribus inter se suffragiis cogendam judicarent, ut est in declaratione octavæ partis, & in Decreto 29. Congregationis Octavæ. Quartus, si Generalis cum Assistentibus, & Procuratoribus, qui tertio

Instituit: S. J. volum. II.

quoque anno ad Generalem veniunt, cogendam esse statuant, juxta ea, quæ in secunda Congregatione definita sunt. Præter hos autem casus, in quibus illa necessario cogenda est, poterit etiam aliquando convocari arbitrio Generalis, ut de aliquibus rebus magni momenti tractetur, juxta ea, quæ in octava parte Constitutionum habentur.

Cong. 2. Can. 19.

P. 8. c. 4. §. 2.

CAPUT II.

De iis, quæ in Congregatione Generali, pro eligendo Generali Præposito in locum demortui, ante quatrimum informationum agenda sunt.

2.

A

In primo casu (de quo tamquam ordinario fusiùs agendum est) ad solum Vicarium Generalem spectat Congregationem indicare,

In primo casu est Vicarii convocare.
P. 8. c. 4. §. 1.

re, convocare, & usque ad electionem novi Præpositi dirigere; aut si Præpositus paulo post Congregationis dissolutionem moriatur, ex eisdem Congregatis redintegrare; tempusque ac locum ad eam celebrandam præscribere cum PP. Assistentibus, uti in officio Vicarii explicatiùs habetur. Porro locus, quò conveniet Societas ad Generalis electionem, videtur ordinariè Curia Summi Pontificis esse debere, ubi ut plurimum erit ipsius Generalis residentia.

3. Cum Congregatio in hoc casu fuerit indicta, & spatium temporis convocandi Societatem, juxta Constitutiones fuerit elapsum, inchoari poterit Congregatio, si jam duæ tertiæ partes Electorum præsentibus adfuerint.

4. Antequam inchoetur, singuli Provinciales exhibeant Patri Vicario Acta suarum Congregationum, ut ea cum Assistentibus videat, ut si quid dubii de aliquorum particularium legitima electione, aut vocatione invenerint, id totum ad Congregationem Generalem quam primùm deferant: non admittis iis, de quibus legitime dubitatur, donec ipsa Congregatio de illis constituerit.

5. Ad Congregationem Generalem ante electionem admittentur, & in ea suffragium habebunt Pater Vicarius, Assistentes, & omnes Provinciales, seu Vice-Provinciales, ac Electores à Provinciis missi, Procuratores quatuor votorum Professi Provinciarum extra Europam, si sint electi à suis Provinciis, vel à Provinciali cum suis Consultoribus, qui aderunt, & cæteris omnibus præsentibus, qui in Congregatione Provinciali jus suffragii habent juxta dec. 41. Congregationis quartæ, & horum Procuratorum Substituti, si mittantur, modò requisitis in Procuratore conditionibus non careant, juxta Decretum 20. Cong. duodecimæ (his enim si careant, ad negotia tantum erunt admittendi:) de quorum omnium legitima electione, & jure suffragii, nihil erit dubii.

Prædicti Procuratores eo jure non excidunt, donec in Europa subsistunt ex consensu Patris Nostri, & alius ejusdem Provinciæ Procurator non advenerit.

Si tamen subsisterint in Europa propter aliud munus sibi à Generali traditum, jus hoc expirat: quod & de eorum Substitutis dicendum, cum eodem jure suffragii gaudeant.

Porro si justam ob causam Congregatio Provincialis cogi non potuerit; nihilominus Provincialis jus habet veniendi ad Congregationem Generalem, eoque uti potest; quandoquidem illud ex officio habet: & si impeditus fuerit, alium ex sua Provincia idoneum, quemcumque voluerit, suo loco mittere poterit, suis ad summum Consultoribus, si adsint, auditis, aliisque præsentibus, qui in Congregatione jus suffragii haberent.

Procuratores autem, si qui ex Provinciis legitime vocati fuerint ad tractanda negotia post electionem, non admittentur ad Congregationem ante electionem, neque ad Acta, quæ in illa fiunt; sicut nec Secretarius, nec Procurator Generalis: nisi fortè accadat, ut de aliis negotiis non spectantibus ad electionem agi oporteret: nam tunc illi quoque ad ea vocandi essent, ut statutum fuit in Congregatione octava, & duodecima.

6. Ordo sedendi in Congregatione, & dicendi sententias hujusmodi erit; ut ad dexteram P. Vicarii sedeant PP. Assistentes, & Provinciales, vel absente Provinciali aliquo ab initio, & ante electionem, qui de jure illi mortuo succederet, juxta Decretum 16. Congregationis Nonæ; ordine antiquitatis in sua Professione inter ipsos servato. Ad sinistram verò eodem ordine reliqui Professi Electores. Atque ad hunc finem affigetur in loco Congregationis Catalogus omnium Electorum cum anno & die, quo quisque Professionem emisit.

7. Elapso die indictæ Congregationis, postridie manè convocatis iis tantum Patribus, de quorum jure suffragii nihil fuerit dubii, & Hymno de Spiritu Sancto, cum sua oratione flexis genibus recitato, P. Vicarius rationem reddet eorum, quæ facta sunt post mortem Generalis ad Congregationem pertinentia. Tum decernatur ad plura suffragia, eos, qui adsunt, plenâ, & legitimam Congregationem conficere.

8. Deinde, si de aliquorum legitimo jure

Cong. 6. dec.
35. §. 19.

P. 8. c. 5. §. 1.
Cong. 6. D. 35.
§. 21.

P. 8. c. 5. §. 2.

Acta exhibeantur Vicario.

Quinam admittendi.
P. 8. c. 5. §. 1.

Cong. 4. Can.
33. 14. 15. 16.

Cong. 4. D. 41.

Cong. 12. D.
20.

Cong. 9. D. 36.
& Cong. 10.
D. 9.

Cong. 12. D.
46.

Cong. 12. D.
51.

Cong. 3. Can.
16.
Cong. 8. Act.
10. & Cong.
12. Act. 1.

Ordo sedendi,
& dicendi sententias.

Cong. 2. Can.
31.

Cong. 9. Dec.
16.

Post Vicarii relationem, an legitima, & plena.

Congregationis Generalis.

3

*Qua refertur P-
carinus ad Con-
gregationem.*

jure suffragii à P. Vicario, & Assistentibus dubitatum fuerit, P. Vicarius id referat ad Congregationem, ut hæc de illis statuatur, quid agendum: & qui judicati fuerint admitti debere, vocentur & suo loco sedeant.

*An supplendi
defectus.*

9. Proponatur Congregationi, an suppleri debeant omnes defectus, si qui fortè acciderint, tam in Congregationibus Provincialibus, quàm alii quicumque.

*Electio Secre-
tarii.
P. 1. c. 6. l. 2. D.*

10. Secretarium per scrutinium secretum ad plura suffragia (sicut & cæteros omnes, qui ante electionem Generalis eliguntur) eliget Congregatio, qui tam Generali, quàm particulari Deputatorum Congregationi, & Præpositi Generalis electioni subserviat; cujus officium finis electionis terminabit. Suffragia autem in electione Secretarii videbunt duo antiquiores Professi unà cum Vicario, juxta Decretum 7. Congregationis decimæ. In hac autem electione, & in omnibus, quæ fiunt ad plura suffragia, non erunt exquirenda suffragia Electorum infirmorum extra locum Congregationis; sed tantum in iis, quæ fiunt ad plura medietate, si infirmi sint in eadem domo.

Cong. 10. D. 7.

*Cong. 3. A. 8.
l. 1. M. 2.*

*Vicarii Suffra-
gium.
P. 1. cap. 2. §. 2.
Cong. 1. A.
Dec. 4.*

11. In actis omnibus, quæ ante electionem fient, Vicarius unicum tantum habebit suffragium, cum qualitate præcedendi in casu paritatis, quodcumque agetur publicis suffragiis.

*Quinam ad be-
nedictionem
petendam mis-
tendi.*

12. Si Congregatio Romæ habebitur, proponatur, quinam cum P. Vicario adire debeant Summum Pontificem ad petendam ab ipso Benedictionem, & ad electionem Præpositi, & ad alia, quæ in Congregatione tractanda erunt.

*Quo habenda
oratio.*

P. 2. c. 6. §. 4.

13. Eligatur unus ex Electoribus per scrutinium secretum, qui secundam sit habiturus orationem, sive exhortationem ipso die electionis: eam autem prius quàm recitet, Patri Vicario, & Assistentibus ostendet, qui, si quid sit mutandum, corrigendum vel adjiciendum, cum tempètivè admonèbunt.

*Inclusor eli-
gendus.*

*P. 1. c. 6. §. 4.
Cong. 7. D. 4.*

14. Eligatur etiam unus extra numerum Electorum per secreta suffragia ex Præpositis, Rectoribus, vel aliis de Societate, qui curam habeat includendi Ele-

Institut: S. J. volum: II.

ctores ipso die electionis; cui quatuor alii adjungentur, Vicarii arbitrio, sive ex Procuratoribus, qui vocati sunt ex diversis Provinciis, si qui tales venerint, sive ex aliis Patribus de Societate.

15. Deinde Congregatio per secreta scrutinia eligat, & deputet quinque Patres ex quinque Assistentiis, Italica, Gallica, Germanica, Hispanica, & Lusitana, de numero Congregatorum, qui cum P. Vicario, & Assistentibus, præsentè Secretario Congregationis videant, an aliquid sit, in quo insigne detrimentum passa sit Societas, vel passura esse timeatur, quod singulari providentiâ, atque industriâ, vel resarciendum, vel curandum sit. De quo, si quid fuerit, conficiant operâ Secretarii, ad Electorum usum, Interrogatorium, in quo ea tantum inferantur, in quibus certò constiterit Patribus deputatis, passam fuisse Societatem, aut timeri, nè proximè patiatur. Porro de quibus agent hi Deputati, ea ad plura suffragia transigent, nec duo suffragia habebit Vicarius Generalis; sed solum suffragii prærogativam, ac totum hujus deputationis negotium intrâ quatuor dies ad summum absolvent.

*Deputatio alle-
gandi.*

Cong. 1. D. 2.

*Interrogatori-
um conficien-
dum.*

16. Ad hos autem Deputatos singuli Electores, & cæteri, qui post electionem Præpositi jus suffragii habent, intrâ biduum à deputatione facta, ferent, quæ habent à suis Congregationibus Provincialibus, vel quæ ipsi notârunt ad hoc negotium pertinentia. Si verò ex Nostriis extra horum numerum, aliquid ejusmodi Deputatis proponerent, non erunt rejiciendi; tametsi non erunt provocandi, ut hoc faciant. Verum informationes eorum, qui jus suffragii non habent, non nisi subscriptæ ab ipsis recipiantur. Qui autem jus suffragii habent, quamvis sinè subscriptione suas informationes dare possint, aliorum tamen, etiam Electorum, non nisi subscriptas dare poterunt; ut dicetur in §. 64.

*Quinam refi-
rent ad de-
putatos, & quæ.*

*Cong. 1. A.
D. 3.*

17. Quæ proposita fuerint, duo ex Deputatis, electi à Vicario, cum Secretario, ad certum aliquem ordinem redigent, ut ea, quæ ad eandem rem pertinent, suo loco legantur, & excutiantur in Congregatione Deputatorum, qui præ-

*Proposita dig-
renda.*

A 2

præ-

Formula

præcipua seligent, rejectis aliis, quæ leviora esse, vel ad Interrogatorium conficiendum non pertinere videbuntur.

De Personis nil admittendum, nisi post electionem.

Neque enim admittenda sunt, nisi quæ ad electionem pertineant, non item quæ agunt de personis, nec etiam de rebus, quæ ad particulares personas referantur, ut sunt querelæ, purgationes, accusationes, & alia hujusmodi, quæ à Deputatis, & à tota Congregatione (si fortè illi proponantur) rejicienda sunt ad deputandos post Generalis electionem, nisi sint ex iis, quæ cognoscenda sunt à Judicibus de ambitu, ut infra dicetur §. 24.

Nisi species ad ambitum.

Interrogatorium communis electoribus.

18. Interrogatorium à Deputatis confectum, non oportebit ut publicè in Congregatione legatur; sed satis erit, si singulis Electoribus antè inceptum quadriduum, vel saltè in initio quadruidi communicetur. Necessè tamen erit, ut Deputati ab Electoribus interrogati, circa intelligentiam, vel explicationem Interrogatorii, eos informet de statu Societatis in hujusmodi rebus, & de iis quæ ipsa passa est, vel passura timetur; quatenus ad bonam electionem futuri Generalis utile erit.

Nihil tunc proponendum Congregationi; nisi ad electionem pertinens.

19. Congregationi Generali ante electionem nihil omnino erit proponendum, quod non ad ipsam electionem pertineat; & quæ proponenda videntur, priùs à Patre Vicario cum Assistentibus, & Deputatis ad plura suffragia determinantur: si quis verò postea non fuerit contentus, licebit illi proponere Congregationi. Ipsa verò Congregatio, etsi ante electionem decreta condere non possit, poterit tamen omnia definire, & facere, quæ ad ipsam electionem pertinere vel conducere judicabit.

20. Si quædam majoris momenti ad electionem spectantia Congregationi proponenda sunt, uno die proponantur, rationibus utrimque adductis; in quibus si major informatio desideraretur, ea à Vicario, vel aliis Electoribus petatur, & sequenti die dicantur sententiæ. Hæc verò, & omnia, quæ ante electionem tractanda erunt, ad plura suffragia decernantur. Si quæ autem leviora proponerentur, pro arbitrio Patris Vicarii, non

Proposita altera vel eodem die ad plura suffragia decernantur.
Cong. 1. P. D. 4.
Cong. 2. D. 55.

contradicente Congregatione, aut eodem die, aut alio tractentur.

21. Super illud sexti capitis octavæ partis, ejusque declarationis; quòd sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, quisque teneatur Vicario manifestare, vel alicui ex antiquioribus Professis, si sciret aliquem hoc munus affectasse, vel etiam tunc affectare, directè vel indirectè id procurando, vel signo declarando &c. hæc declaratio adhibetur; quòd per antiquiores Professos, intelliguntur quatuor antiquiores quatuor Assistentiarum diversarum ab illa, ex qua est Vicarius: & hi quinque juxta Decretum 65. Congregationis septimæ, eos qui ob ambitum delati fuerint, judicabunt juxta Constitutiones, & declarationes.

Crimen ambitus quibus manifestandum.
P. 8. c. 6. §. 2.
& litt. A.
Cong. 1. A. D. 7.

Cong. 7. D. 65.

Eadem censura extenditur in omnes de Societate, quicumque, & ubicumque sint, qui ab obitu Patris Generalis ad electionem usque, pro se, aut pro aliis ambierint; vel qui cum personis Societatis, aut cum externis cujuscumque statûs, & conditionis sint, egerint, aut tractaverint, vel litteras, aut favorem Prælatorum, Principum, aut aliorum procuraverint, ad quamvis nationem, vel particularem personam promovendam ad Generalatum, vel excludendam. In illos etiam, qui sinceritatem, vel libertatem electionis, juxta Institutum Societatis nostræ, quoquo modo directè, vel indirectè impedire, vel corrumpere conati fuerint. Extenditur etiam ad informationem non sinceram, eam scilicet, quæ studiosè mendax est, mala cum intentione, & in re gravi. Demum ipso facto ambiciosos pro se, vel pro aliis eo modo, quo suprà dictum est, in excommunicationem incidere decernitur, à qua non possint absolvi ante electionem nisi à Patre Vicario, post electionem verò à Rev. P. Generali.

Crimen ambitus ante Congregationem qui incurrant.
Cong. 1. A. D. 7.
Cong. 7. D. 55.

Excommunicatur ipso facto impediens libertatem electionis; istud salò informat.
Cong. 1. P. D. 7.
Cong. 2. A. D. 19.
Cong. 7. D. 55.
A quo absolviendi.
Cong. 1. A. D. 20. & Cong. 2. A. D. 27.

22. Qui informationes Electoribus ante cœptam Congregationem obtruserint, illos ad P. Vicarium ipsi Electores deferre teneantur, & postquam cœpta fuerit Congregatio, ad ipsos Judices ambicionis, ut eos pro criminis eorum gravitate, suo arbitrio puniant.

Obtrudentes informationem apud quos deferendi.

23. Si

Congregationis Generalis.

*Indicium ambi-
tis.
§. 1. c. 6. l. A.*

23. Si ipsemet Vicarius, vel aliquis ex prædictis antiquioribus Professis diversarum Assistentiarum notaretur de ambitu; semper quinque, ex iis, qui inter prædictos Professos antiquiores erunt, de proposita causa judicabunt; excluso eo, qui notatus est ambivisse pro se, aut pro aliis: & eorum quisque, ad cujus aures huiusmodi infamia perveniret, reliquos vocet, ut de ea cognoscatur. Quod si Vicarius in culpa esse judicaretur; Congregationi ante electionem, & ipsi electioni præerit antiquissimus eorum, qui ad ejus dexteram sedebunt. Horum autem Judicum sententiis sine ulla appellatione omnino acquiescendum est. Quod si alicui videretur, sibi ab illis injuriam factam esse; ei licebit post electionem apud Congregationem agere. Qui si tamen se sufficienter non purgaverit, iudicio Congregationis punietur.

*Ab his an sit
appellatio.*

*Indicium de
Ambitu ante
Quatriduum.*

*Secretum in
his causis.*

24. Delationes de ambitu omnes ante coeptum quatriduum judicentur (nisi in ipso quatriduo deprehensus esset aliquis ambitiosè egisse, aut agere) nemine vocato consilii capiendi gratiâ, qui non sit ex ipsâ Congregatione. Omnes autem, etiam Delatores, ac testes, teneantur secretum servare cum omnibus, præterquam cum Electoribus in informatione tempore quatridui. Quin etiam Judices, antequam sententiam ferant, non debent Electoribus in informatione dicere, quæ tamquam Judices cognoverint. Si quis autem ex Judicibus secretum non servaverit, Judicis officio, ipso facto, privatus sit, & à quatuor aliis excludatur, suffecto in ejus locum alio antiquissimo, juxta prædicta; & post electionem pro Congregationis arbitrio puniatur, sicut & ii, quos ad consilium suum ipsi Judices vocaverint, & Delatores ipsi ac testes secretum non servantes: ac multò magis, si calumniosè egisse deprehensi fuerint. Porro Judices hi quinque, quorum erat de ambitu ante electionem cognoscere, post eandem reliquo Congregationis tempore de iis etiam cognoscent, (sed Vicario retinente inter eos locum, juxta ordinem, qui servatur in Congregatione) quæ ab obitu Generalis, usque ad novitatem creationem, contra Constitutiones, &

formulas commissæ videbuntur; cum potestate in reos inquirendi, compertisque pro delicti modo puniendi; non solum privandi illos ad tempus, vel in perpetuum voce activa, aut passiva, sed inhabilitando etiam ad munia quælibet, & officia, aliisque pro arbitrio pœnis afficiendo: præsentem semper, & iudicium pro sua prudentia, paternoque in omnes affectu dirigente Præposito Generali, qui si ante electionem erat unus ex Judicibus, de iisdem causis debet cognoscere tamquam Judex, de quibus prius cognoscere debuisset. Sin autem ante electionem Judex non erat, debet solum præsidere, & iudicium dirigere. Quod si agatur de ambitu in electione Assistentium, ut dicitur §. 82. est Judex ipse Generalis. In quem quidem, aut in ejus electionem, nullam disquisitionem inire, nec ullam cujusquam delationem admittere licebit.

Cong. 11. D.

47.

Cong. 7. D. 29.

25. Proponatur ante quatriduum, an expectandi sint absentes, si qui abierint, ad electionem Præpositi faciendam: & si decernatur non esse expectandos, nihilominus suus illis locus servandus erit in Congregatione, si venerint.

CAPUT III.

De iis, quæ in Quatriduo ante electionem fieri debent.

26.

Rimo die quatridui manè eligatur Assitens electionis per scrutinia secreta, servatis iis, quæ supra dicta sunt in electione Secretarii Congregationis: post electionem autem Assistentis P. Vicarius ex eo loco, ubi sedet, suam habebit orationem.

*Electio Assistentis.
P. 3. c. 3. l. D.
P. 3. c. 6. §. 1.
Cong. 10. D. 7.*

§. 10.

In quatriduo nullus e domo egrediatur.

27. In ipso quatriduo nullus de Congregatione egrediatur domo, sine licentia P. Vicarii, qui eam non concedet, nisi re prius collatâ cum omnibus Assistentibus:

Formula

tibus: cum quibus etiam ipse rem communicabit, si foras ire velit: & utroque in eventu duorum Assistentium assensus expectandus erit. Sed neque aliorum quisquam permittatur à Superioribus egressi Domo qualibet, aut Collegio loci, ubi Congregatio celebrabitur, nisi urgente necessitate; ut Electores informationibus, & tum ipsi, tum alii Missis dicendis, jejuniis, & corporis afflictionibus omnes vacent: partitionem autem jejuniorum, disciplinarum, & orationum, quæ tunc fieri debebunt, P. Vicarius pro suo arbitrio faciet.

P. 2. c. 6. §. 1.

*Penitentia
tum faciend.*

*Quinam, & a
quibus petens
informatio-
nem.
Cong. 1. A.
Dec. 6. cap. 1.
Cong. 2. A. D.
14. & 15. &
Cong. 4. Can.
35.*

28. In eodem quadriduo omnes Electores, nemine excepto, informationem petent, idque solum ab Electoribus, & cæteris, qui post electionem jus suffragii in Congregatione Generali habent; ita tamen, ut hi easdem leges subire in ipsis informationibus teneantur, quas Electores.

*De quibus pe-
tenda informa-
tio.
C. 1. A. D. 6.
c. 3.*

29. Peti autem informationes debent de iis, de quibus venit in mentem unicuique, quod possent esse idonei ad munus Præpositi Generalis, sive absentes, sive præsentis sint, inter Professos tamen quatuor votorum.

*Quinam defe-
ctus petendi.
Cong. 1. A.
Dec. 6. Can. 9.
P. 2. c. 2.*

30. Defectus, qui bonæ electioni adversari possunt, & peti, & dici debent, omittis illis, quæ ad eam non faciunt: atque hæc juxta Constitutiones & præcipue juxta secundum caput nonæ partis & juxta Interrogatorium, quod à Deputatis conficietur, ut dictum est. Sed & habenda est ratio eorum, quæ in secundo, & tertio capite examinis, & similiter in secundo, & tertio capite primæ partis, Constitutionum dicuntur, quatenus ad bonam Præpositi electionem faciunt. Ex iis enim quisque sibi interrogatorium ad informationem conficere potest: nemo tamen arctandus videtur, quin interrogare possit alia, quæ interroganda præterea judicaverit.

P. 2. c. 2. & 3.

P. 2. c. 2. & 3.

*Quæ alia pe-
tenda.
Cong. 1. A.
Dec. 6. cap. 9.*

31. Peti etiam debebit ab eo, qui reddit informationem, an quid aliud habeat dicendum de persona de qua interrogatur; & an de alia sentiat capiendam esse informationem, & an ab alio quopiam aliqua in re clariorem, ac certioram infor-

mationem habere possit inter eos, à quibus ea peti debet.

32. Non petatur, an hic, vel ille aptus videatur ad hoc munus nec ne, sed de rebus illis, ex quibus id judicari possit. Sit porro intentio ejus, qui informationem petit pura ab affectibus inordinatis, neque se permittat ab humanis, nè dum vitiosis, duci; & solum Dei gloriam, & meliorem Societatis gubernationem (quæ ad commune bonum animarum ordinatur) præ oculis habeat.

*Ratio petendi
informatio-
nem.
Cong. 1. A. D.
6. c. 3.
Cong. 2. P. D.
90.*

33. Nec solum ab omni ambitione pro se, vel pro aliis sit liber, sed diligenter observare debet; nè voluntatis propensionem ad hunc, vel illum excludendum vel admittendum habeat, aut præferat; etiam cum de Secretarii, & Deputatorum electione agitur. Cum autem informationem de aliquo accipit, servet alteram aurem aliis, & cor Deo; memor quod cum juramento est electurus, quem aptissimum duxerit.

*Perversa inten-
tio cavenda.
Cong. 1. A.
Dec. 6. cap. 5.*

34. Si quis grave aliquid in informationibus intellexerit, quod secretum requirit, tepeatur in virtute sanctæ Obedientiæ, præterquam cum Electoribus, secretum servare: memorque charitatis, caveat nè ulla ratione cuiquam significet defectus, si quos de illo audiverit, nominatà potissimum personà, à qua narrati sint, aut aliquo modo indicati.

*Secretum ser-
vandum.
C. 1. A. D. 6.
c. 3.
Cong. 2. A. D.
16.*

35. Post informationem consideratio, & discussio necessaria est, & multò magis oratio, quæ illustrationem impetret à Deo, sapientiæ fonte, ad bene judicandum, & eligendum eum, qui Deo maxime sit placiturus; & in hac Divina gratia potiùs, quàm in humana diligentia, spem constituat. Proinde meminerit, non solum voluntatem, sed judicium cohibendum esse ab ultima definitione, donec in locum inclusionis ingrediatur, ubi post orationem quisque statuere debet, quem sit electurus.

*Post captam in-
formationem,
quid facien-
dum.*

P. 2. c. 6. §. 1.

36. Nemo obtrudat informationem non petenti; & qui obtruserit, deferatur ad Judices de ambitu; caveat, & is, qui petenti respondet, affectus humanos, non solum ambitionis, sed etiam cuiuscumque propensionis, quæ non ducatur ex intentione honoris Dei, communis boni,

*Distrahitur ob-
trudens.
Cong. 1. A. D.
6. c. 6.*

De iis, quæ ipso die electionis observanda sunt.

39.

Ipso die electionis, Missa de Spiritu Sancto celebrabitur à P. Vicario, vel ab eo, quem elegerit, & quidem publicè in Ecclesia, ac in

*Missa. Et Com-
muni-
o. P. s. c. 6. §. 3.*

aurora, & coram omnibus Electoribus; qui post ejus communionem statim omnes communicabunt; & eundem ordinem in eundo ad eam, & communicando, & redeundo, de quo supra dictum est, servabunt. Incedant autem bini, & ad campanæ domesticæ pulsum, quæ post Communionem, usque ad inclusionem in loco Congregationis sonabit. Ii, qui suffragium habent, ad locum Congregationis se conferent, Cruce præcedente, aliis de Societate interim canentibus: *Veni Creator Spiritus*; quem Hymnum alternatim submissa voce omnes Electores in ipso Congregationis loco dicent, & post inclusionem Electorum, iidem de Societate in Ecclesia, vel alibi dicent Litanias, & continuam orationem, quæ usque ad electionem durabit, habebunt.

*Ordo eundi ad
Congregationem.*

40. Includantur autem Electores, in loco Congregationis per Deputatos, jam antea ad hoc electos; ita ut nec inde egredi, nec aliquid ad victum præter panem, & aquam dari possit, donec Præpositum Generalem elegerint. Quo in loco servabunt omnes silentium, ita ut unus cum alio non colloquatur in iis, quæ ad electionem pertinent, nisi quid esset, quod necessarium videretur, & id quidem coram omnibus dicendum esset. Nulla tamen protestatio in eo loco admittenda erit; nec quidquam aliud à quocumque proponatur, quod electionem impedire, perturbare, aut differre ullo modo possit.

*Includantur Electores.
P. s. c. 6. §. 4.*

*Silentium servandum
P. s. c. 6. lit. C.*

Nulla Protestatio fiat.

41. Inclusis Electoribus, primum habebitur concio à Deputato per Congregationem, quâ in genere exhortatur ad

*Habeatur Concio ad Congregationem.
P. s. c. 6. §. 5.*

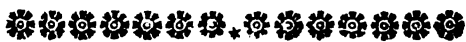
ele.

boni, & bonæ gubernationis Societatis.

37. Non solum mendacia, sed amplificationes, & exaggerationes relinquantur; nihil temere, sed consideratè, & maturè, certa pro certis, opinata pro opinatis, audita pro auditis referat; ut qui coram Deo agit, & ei rationem est redditurus eorum, quæ in sua informatione dixerit. Qui verò alicujus defectum ab aliquo ex informationibus audivit, aut aliis explicet interrogatus (nominato tamen eo, à quo audivit) aut interrogantem ad illum remittat.

Postremò, si cui darentur epistolæ, quas cœccas vocant, sine subscriptione ac nomine, ad aliquem excludendum vel includendum: has ille quàm primum supprimat, nec cuiquam manifestet; nisi pro rerum scriptarum gravitate rem ad Vicarium, vel ad Præpositum Generalem deferendam esse, aut sub sigillo secreti uni vel alteri ex Congregatis, consilii capiendi gratiâ, communicandam judicaret.

38. Prædie electionis vespere in loco electionis deputato parentur Altare cum Crucifixo, suggestus, & mensa (in qua Vicarius, Secretarius, & Assilens sedebunt & Urna, in quam conjicienda sunt suffragia: parentur item schedulæ, quotquot erunt necessariae, in quibus ex una parte scriptum sit juramentum, ut est in Constitutionibus, hoc pacto: *Ego N. testem invoco Jesum Christum, qui est Sapiens aeterna, quod eum eligo, & nominò in Præpositum Generalem Societatis Jesu, quem sentio ad hoc onus ferendum aptissimum.* Ex alia verò parte ponantur hæc verba: *Eligo in Præpositum Generalem Societatis Jesu N.* ita ut nihil debeat Electori scribendum, nisi nomen electi, & eligentis. Quod autem omnes jurent, se eum eligere, quem senserint in Domino aptissimum ad hoc onus ferendum &c. declaratum est, quod si quis duos, aut plures pares omnino judicaret; integrum sit ei dare, cui voluerit, suffragium.

CAPUT IV.

*Ratio dandi informationem.
Cong. 1. A. D.
6. c. 6.*

*Littera cœca.
Cong. 12. D.
14.*

Necessaria in loco Congregationis pro Electione.

*Formula juramenti pro electione.
P. s. c. 6. §. 6.
lit. F.*

*Quid agendum cum quis plures pares judicavit.
Cong. 1. A.
Dec. 16.*

P. 3. c. 6. §. 6.
Orent per ha-
tam.

electionem ejus Præpositi, qui ad majus Dei obsequium conveniat, nullo dato signo, quo particularis aliqua persona significetur. Deinde unusquisque seorsum orabit Deum per horam: & cum nullo alio loquendo, in Creatoris sui, ac Domini conspectu, ex iis, quæ prius intellexit, apud se statuet, quem sit electurus absque novis informationibus, quæ nullæ sumendæ sunt in loco inclusionis, sed ex præcedentibus, cum gratia tam illustrationis, quam discursus accepta à Deo, & prius, & eodem loco, electionem faciet Præpositi Generalis, quem inter absentes, & præsentis, Professos tamen quatuor votorum, eligi oportet.

Absolutio à electionis danda à Vicario ceteris.
P. 3. c. 6. §. 6.
& lit. E.
Cong. 1. A. D.
15.

42. Peractâ oratione Pater Vicarius stans, cæteris omnibus hanc absolutionem dabit. *Ego N. Vicarius Generalis Societatis Jesu, auctoritate Dei Omnipotentis, mihi licet indignissimo per Sedem Apostolicam concessâ, Absolvo vos à quavis sententia excommunicationis, suspensionis, & interdicti, & à quibusvis aliis sententiis, censuris, & poenis; & quantum sit opus, dispenso vobiscum super irregularitate quavis, dummodo sententias, censuras, & poenas, ac irregularitatem hujusmodi, ob defectus ad electionem hanc pertinentes, non incurreritis, ad effectum legitima electionis, In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.* Quam eandem absolutionem dabit Vicario is, qui fuerit Professione antiquissimus. Quod si fortè post absolutionem constiterit aliquem ex Electoribus ipso Electionis tempore, censurâ aliquâ, aut irregularitate fuisse innodatum, ob defectum, aliquem ad electionem pertinentem, nulla ratione id Præposito nocebit, quò minus legitime electus censeatur.

Modus eligendi per inspirationem.
P. 3. c. 6. §. 5.

43. Data absolutione, si omnes communi inspiratione, non expectato ordine suffragiorum quempiam eligerent, ille sit Præpositus Generalis: omnem enim ordinem, & eligendi formulam Spiritus Sanctus, qui ad ejusmodi electionem eos movet, facile supplet: eaque acceptari debet; modò adeò luculenta esset, & notoria, nè ullo quidem dento, ut nulla tergiversatione negari posset, Divinam esse inspirationem.

44. Quando eo modo non peragetur

electio, unusquisque in charta, propria manu, scribet nomen personæ, quam eligit in Præpositum Generalem; sed mutato, quantum fieri poterit, charactere, nè agnosci possit à tribus illis, qui suffragia visuri, & lecturi sunt, & nomen suum subscribat, quod maneat obsignatum juxta Decretum Concilii Tridentini, in quo præcipitur Generales eligi debere per Vota secreta, ità ut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur.

Quomodo scribendum suffragium.
P. 3. c. 6. §. 6.

45. Deinde cum ad sedes suas omnes convenerint, Pater Vicarius, Secretarius, & Assistent, stantes ad mensam singuli, coram Deo, ut singulis quadrat, se sincere accepturos, & publicaturos suffragia jurabunt in hunc modum: *Testem invoco Deum, cujus oculis omnia nuda sunt, me fideliter accepturum, & publicaturum suffragia; & quæ ad officium meum pertinent, sincera cum intentione me præstaturum.* Protestor etiam in Divina Majestatis conspectu, & Universæ Societatis, quam hic representamus, me neminem admittere velle, qui non sit admittendus, nec excludere, qui non sit excludendus.

Juramentum Vicarii, Secretarii, & Assistantis.

46. Hac protestatione facta, statim tentandū erit primum scrutinium. Quocirca Secretarius stans ad mensam dicet P. Vicario: *Pater da tuum suffragium in nomine Jesu.* Mox Vicarius surgens ad altare flectet genua coram Crucifixo, & signans se Cruce In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, legat juramentum à tergo schedulæ scriptum: deinde surgens, & duobus digitis clausum suffragium suum ostendens in urnam mittet; & se rursus inclinans coram Crucifixo redibit ad locum suum: & mox dicet duobus sociis suis, & cæteris: *Omnes ordine feram sua suffragia in nomine Jesu.* Deinde surgens Secretarius, tum Assistent, & postea reliqui tuo ordine sigillatim juramentum facient, & sua suffragia ferent ad exemplum P. Vicarii.

Ratio ferendi suffragium.

P. 3. c. 6. §. 6.
Cong. 1. A. D.
16.

47. His peractis, Secretarius ex urna, in qua prius mixta fuerint suffragia, ea extrahat, & numeret alta voce, & si justus fuerit numerus, sigillatim accipiens tradat P. Vicario: ille autem visa, & utrique socio ostensa leget publicè, vel Se-

Modus legendi suffragia.

creta-

cretario legenda reddet: & in hac promulgatione electus tantum nominetur, obsignato manente nomine eligentis, ut dictum est.

*Quæ suffragia
pro electione
Generalis.
P. 2. c. 6. §. 6.*

48. Post singulorum suffragiorum publicationem, conferentur numeri, si plures nominati fuerint: & qui plusquam mediam partem omnium suffragiorum habuerit, Generalis Præpositus erit; si tamen numerus omnium Electorum impar fuerit, ac proinde mediam partem non habuerit, is censeatur habere plusquam mediam partem suffragiorum, cui ex duabus partibus major obtigerit. Si verò in primo scrutinio, nullus habuerit amplius, quam medietatem suffragiorum, ante Compromissariorum electionem, tentandum eodem pacto erit secundum scrutinium inter omnes, qui habuerunt suffragium aliquod: sed iuramentum in primo scrutinio emissum, non erit repetendum, juxta declarationem Congregationis X. Si autem, neque in secundo crearetur Præpositus, eodem modo tertium tentandum erit; & si opus erit, quartum, aut etiam quintum. Quod si nec tum quidem crearetur Præpositus, Congregatio, si ei videatur, ulterius progredi poterit in scrutiniis, donec Generalis electus sit: sin verò post quintum scrutinium Congregatio ad duas saltè tertias suffragiorum partes, censuerit Compromissarios esse faciendos: tunc quinque Electores, ex quinque diversis Assistentiis ad plura medietate suffragia eligendi erunt: & ad quem major pars eorum inclinabit (servatà ab his eadem electionis formà) ille Præpositus Generalis erit.

Cong. 10. D. 15.

*Compromissarii
eligendi.*

*Instrumentum.
& modus
eligendi Electores.*

P. 2. c. 6. §. 1. H.

49. Ad hos quinque Electores eligendos danda est una hora, & servanda est in eorum electione hæc forma jurandi. *Testem invoco Jesum Christum, qui Sapientia est æterna, quod ego N. illum eligo, & nomino in Præpositum Generalem Societatis Jesu, quem Electores ad id consensu elegerint, & nominaverint, quodque ad hoc illos eligo in Compromissarios, quos sentio ad id munus aptissimos.* Deinde scribentur suffragia pro singulis Compromissariis eligendis, servatà eadem ferendi, & publicandi formà, quæ servatur in electione Generalis,

Instrum. S. J. volum. II.

excepto iuramento. Si verò contingeret duos uni, & totidem alteri suum dare suffragium; tunc decidetur à Congregatione, quid erit agendum. Eligent autem hi Compromissarii Præpositum Generalem ex iis, qui aliqua suffragia habuerint, sepositis illis, qui ad tria non pertigissent. Quod si duo, vel tres valde magno excessu plura suffragia habuerint, quàm alii; illi nec activam, nec passivam vocem ad electionem Compromissariorum habebunt.

50. Quovis modo ex prædictis suffragiorum numerus sufficiens ad creandum Generalem exierit, P. Vicarius, si ipse electus non fuerit, significabit publicè, plura esse medietate suffragia ejus, qui eligitur, & inox conficiet Decretum in hanc formam: *Cum in plena, & legitima Congregatione, collato numero omnium suffragiorum, plusquam media pars omnium, Reverendum Patrem N. nominaverit, & elegerit, Ego N. auctoritate Sedis Apostolica, & Universæ Societatis, eligo prædictum Reverendum Patrem N. in Præpositum Generalem Societatis Jesu, in Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.* Romæ, vel alibi. Si Vicarius ipse electus esset, publicabit suffragia, & formabit Decretum Secretarius, scribeturque à Secretario decretum, & subscribetur ab eo, qui id formaverit, sigillòque Societatis obsignabitur.

51. Post promulgationem nulli intergrum erit aliam electionem tentare: & hoc observet, qui Schismaticus, & ruinæ Societatis auctor haberi nolit, & in poenam excommunicationis latæ sententiæ incidere, aliàsque graves censuras subire, pro arbitrio Societatis, cui unio, & conformitas omnimoda ad Dei gloriam conveniunt. Deinde statim omnes ad reverentiam electo Præposito exhibendam accedant, incipiente Vicario cum Secretario, & Assistente, ordine prius dicto, nisi aliquis, ex ipsis electus esset: & flexo utroque genu manum ejus osculentur. Qui verò electus fuerit, nec electionem, nec exhibitam reverentiam (memor cuius nomine eam admittere debet) recusare poterit. Cæterum si absentem eligi contingat, eumque in Urbe esse, in qua fit electio; non est à Congregationis lo-

*Formula
Patris
in
electione
Generalis.*

P. 2. c. 6. §. 5.

*Post promulga-
tionem nihil
tentandum.*
P. 2. c. 6. §. 2.

Quid si eligatur Absens.
Cong 7 D. 38.

co egrediendum, donec evocetur, & reverentia illi exhibeatur. Dum evocatur autem, neque ipsi, neque aliis quidquam est de electione indicandum. Similiter si ab Urbe absit non amplius octo, vel decem dierum itinere, vocandus est statim, vacandumque interim Congregationi ab omni rerum tractatione. At si longius abest, ita ut longiore spatio temporis expectari necesse sit: perget interim cum Vicario Congregatio in rerum tractatione, sola Assistentium, & Admonitoris electione in finem reservata.

Moneantur inclusores.

Comburantur suffragia. Ordo cuncti ad Ecclesiam.

Praxis in Cōg. 9. 10. & 12.

§ 2. Post exhibitam reverentiam, moneantur Inclusores à Secretario de Generalis electione, & in ipso Congregationis loco statim comburantur suffragia. Deinde omnes ad Ecclesiam se conferant, canentibus aliis de Societate *Benedictus Dominus Deus Israel* &c. inter eundem, & in ipsa Ecclesia *Te Deum laudamus*; & unus Sacerdos dicet tres orationes, primam de Trinitate, secundam in gratiarum actionem, tertiam de die, vel de Beata Virgine; & quartam de S. Ignatio P. N. ad ipsius Depositum, seu Altare, si Romæ electus fuerit Generalis; & usque ad egressum de Ecclesia Præpositus non admittat oscula manuum ab aliis, quàm ab Electoribus.

CAPUT V.

Quid agendum, si Generalis in ipsa Congregatione, aut paulò post è vivis decedat.

§ 3.

Quid, si Generalis moriatur ipso Congregationis tempore, vel eà absolutà.

I Præpositum Generalem è vivis decedere contingat ipso Generalis Congregationis tempore, vel certè statim post dissolutam Congregationem, Patribus Congregationis adhuc in eo loco, ubi habita est Congregatio, consistentibus: tunc si nullus à Generali demortuo Vicarius nominatus

fuerit, antiquissimus Professione veterum Assistentium Congregationi, & electioni præsidebit. Ad summum autem biduo post sepulturam absolventur informationes, ut die tertio post illam electio successoris fiat. Post electionem verò non erit opus eligere novos Assistentes, & Admonitorem novum: satis enim erit, si Assistentes, & Admonitor Prædecessoris confirmetur, nisi eorum aliquis in Generalem electus esset. Quod sic intelligendum est, ut integrum Congregationi sit, vel novos eligere, vel antiquos confirmare. Proinde per secreta suffragia videndum erit, an priores confirmandi sint, an alii eligendi.

§ 4. Si Præpositus Generalis moriatur postquam aliqui ex Electoribus abierint ex eo loco, in quo habita fuit Congregatio; nova tunc Vicarii electio facienda est, & quidem juxta formulam Congregationis ad eligendum Vicarium Generalem, si nullus tunc Vicarius nominatus fuerit à Generali demortuo. Neque eo nomine, quòd in Congregatione Generali fuerint Electores, qui adhuc supersunt, jus illis ad Vicarium eligendum supererit; sed ad hanc electionem erunt admittendi solum juxta Professionis antiquitatem; & si, qui abierunt, intra breve tempus revocari possè videbuntur Vicario, & Congregatis, qui remanserunt, revocentur, & procedatur statuto die ad electionem novi Generalis: & ubi redintegrata fuerit Congregatio, sedeant omnes, & sententias dicant, quemadmodum antequam Congregatio dissolveretur; etiam si alii ad alia officia mutati sint, aut aliis Provinciis assignati. Quòd si Electores in Provincias suas jam reversi, aut prope easdem in reditu fuerint constituti; tum cogendæ rursus erunt Provinciales Congregationes, & ad mittendorum electionem procedendum.

Porro si Præpositum Generalem, nullo Vicario nominato, mori contigerit extra Romam: si suam Sedem Romæ habuerit, quocumque intra Provinciam Romanam loco obierit, Romæ celebranda erit Vicarii electio: sin autem extra Provinciam Romanam decesserit: servan-

Cong. 6. D. 27. § 4.

Quid? si moriatur postquam Electores abierint. Cong. 12. D. 42.

Cong. 7. D. 28.

Cong. 12. D. 54.

servanda erit formula Congregationis ad eligendum Vicarium §. 3. Quod verò ad Assistentes spectat, standum erit Decreto 34. Congregationis nonæ, ubi declaratur jus illis competere, si præsentibus fuerint, seclufa etiam Professionis antiquitate. Præsentibus autem non censentur, si cum extra Provinciam obierit Generalis, ipsi Romæ tunc fuerint; uti Decreto 54. Congregationis duodecimæ fuit declaratum.

Cong. 9. D. 34.

Cong. 12. D. 54.

carius, curabunt eligi Vicarium juxta formulam eligendi demortuo Generali: neque necessarium est, ut Assistentes prorsus omnes, sed satis est, si pars illorum major in hoc judicio consentiant: eam verò Congregationem cogere ad eos spectabit, qui designati sunt in paragrapho secundo, & tertio formulæ Congregationis ad eligendum Vicarium: quemadmodum à Congregatione Duodecima fuit definitum. Vicarius autem sic electus quamprimum consultis Assistentibus, monebit Societatem de statu Generalis, prout statuitur in Decreto 29. Congregationis octavæ. Quod si major pars habentium jus suffragii in eo casu judicaverit cogendam esse Congregationem Generalem; ita fiet; & tenebitur Vicarius eam indicare, & dare operam, ut magna cum diligentia celebretur; procedeturque in ea celebranda eodem modo, quo in Constitutionibus capite quinto nonæ partis, paragrapho sexto præscribitur; & fient pro bono ejus successu, quemadmodum & in secundo casu, sacrificia, & orationes in Societate, prout Vicario, & Assistentibus in Domino videbitur.

Cong. 12. D. 55.

Cong. 8. Disp.

P. 2. c. 3. §. 4.

P. 2. c. 4. §. 2.
P. 2. c. 5. §. 12.

Cong. 6. D. 35.
§. 12.

CAPUT VI.

Quo pacto procedendum sit in cæteris casibus initio propositis.

§§.

Quid in secundis casibus faciendum.

I secundus casus initio propositus (qui cum Dei gratia speratur non eventurus) incidisset, ut Generalis Præpositus propter quædam, quæ in capite quarto nonæ partis Constitutionum continentur, officio privandus videretur, ad Assistentes spectat Congregationem Generalem cogere: nisi res adeò manifesta esset, ut Provinciales non expectata Assistentium convocatione, alii alios vocando, singuli cum duobus sociis per Congregationem Provinciale electis convenirent. Quo autem pacto in hac Congregatione, & cogenda, & celebranda procedendum esset, capite quinto ejusdem partis, paragrapho quarto, & quinto præscribitur.

P. 2. c. 4. §. 7.

Quid in tertio casu.

P. 2. c. 4. §. 6.

§6. Tertius casus evenire potest, si Generalis Præpositus valde negligens, vel remissus fuerit in rebus magni momenti ad ejus officium pertinentibus, propter corporis gravem ægritudinem, aut senium, spe emendationis ea in parte sublata, unde multum detrimenti publicum bonum pateretur. Tunc si Generalis Vicarium sibi substituere, aut non possit, aut nolit; Assistentes, quorum est judicare, quando sit substituendus Vi-

Cong. 8. Dec. 11.

Institut. S. J. volum. II.

§7. In quarto etiam casu, quando videlicet in Congregatione Procuratorum id decerneretur, ad eundem Generalem Præpositum spectat Congregationem indicare, quemadmodum & quandoque ipse per se cogendam judicaverit, ut in octava, & nona Constitutionum partibus dicitur. In utroque autem casu (sicut & in omnibus prædictis, postquam absoluta fuerint illa, propter quæ præcipue Congregationes coactæ sunt) de iis rebus tractabitur, quæ & graves sint, & ad statum Societatis pertineant, aut difficiles admodum videantur, & quæ à Generali cum suis Assistentibus expediri nequeant. Quoties verò, & quacumque ex causa Generalis Congregatio cogetur; electi à Congregatione Provinciali censendi sunt semper electi tum ad negotia tractanda, tum ad Præpositi Generalis, & Assistentium electionem, si eo tempore eligi debeant; nec opus est Provinciales Congregationes denuò

B 2

con-

convocare. Porro in rebus tractandis sequens methodus servabitur.

C A P U T VII.

Methodus procedendi in Congregatione Generali, quandocumque in ea, peracto principali negotio, aut statim à principio de aliis rebus agitur.

§8.

Generalis suffragium, & jus in Congregatione.

Ræpositus Generalis præest Congregationi Generali post electionem; ad quem pertinet eam in omnibus dirigere, & si ea

P. 8. c. 7. §. 4.

P. 8. c. 3. §. 2.

Mutatio Superiorum temporis Congregationis.

Cong. 7. D. 66.

Cong. 6. D. 35. num. 20.

Cog. 12. D. 32.

Offic. Vic. §. 7.

corporis valetudine non esset, ut posset rebus omnibus tractandis interesse, posset alium suo loco substituere: in illa autem ipse duo suffragia habet, & præterea qualitatem præcedendi, cæteris paribus, juxta Constitutiones, quando agitur publicis suffragiis. Quod verò in canone trigésimo secundo primæ Congregationis statuitur, non licere Præposito Generali mutare Officiales, qui ab ipso creantur, usque ad dissolutionem Congregationis, absolutè de omni Generali Congregatione, quibuscumque in calibus congregata, intelligendum est: & ut Provinciales mutari non possint juxta Decretum sexagesimum sextum Congregationis septimæ, non tantum post inchoatam Congregationem, sed nec post decretam, non obstante Decreto trigésimo quinto, numero vigésimo Congregationis sextæ. Quod si Congregatio Generalis cogenda decernatur in Procuratorum Congregatione, non est censenda decreta eo ipso die, quo in Congregatione Procuratorum id statuitur, sed à die tantum indictionis factæ à Generali; post quem ab illo Provinciales mutari non poterunt, nisi in certis casibus, in quibus potest & ipse Vicarius ex septima sua regula.

Præterea si contingeret, ut quæ à P. Generali, antequam ab illo indicta esset Congregatio, missæ fuerant litteræ, quibus novum Provinciale designabat, non antea, sed solum post factam indictionem Congregationis Generalis, pervenirent in Provinciam, Provinciali antiquo novus ille deberet substitui, eritque legitima hæc mutatio, etiam si, antequam fieret, sciretur indicta Congregatio Generalis; nisi tamen ante indictam Congregationem antiquus Provincialis triennium non explevisset, & constaret Generalem non voluisse illum ante tempus exauctorare.

Cong. 13. Dec. 21.

Cong. 13. D. 21.

Cong. 12. D. 31.

Cong. 12. D. 30.

Rectores verò, aliisque Superiores locales, qui sui regiminis tempus absolverunt, mutare potest Generalis, etiam si decreta jam sit, aut indicta Congregatio Generalis; neque solum post, sed etiam ante Congregationem Provinciale. Provinciales denique, ac Superiores locales à defuncto Generali nominati, in locum eorum, qui suum moriente Generali triennium nondum expleverunt, quosque constat ipsum non voluisse ante tempus exauctorare, non poterunt à Vicario Generali renunciari; cum nec Præpositus ipse Generalis vivens possit, post indictam Congregationem Generalem, Provinciales mutare: Secus verò si ante Generalis obitum elapsus fuerat triennium eorum, quibus Successores fuerant destinati: si tamen contigerit ante obitum Generalis missas jam fuisse litteras pro Successore ejus, qui suum triennium paulò post obitum Generalis solum expleverit, fuisseque jam Successorem illi substitutum, antequam quidquam de morte Generalis, seu de indicta Congregatione innotuerit; valida ac legitima erit mutatio: contra autem, si priusquam mutatio fieret, de morte Generalis, aut indicta Congregatione notitia habeatur, sive à Provinciali, sive à Rectore, aut ejus futuro Successore; & quacumque tandem via, sive ex litteris Vicarii Generalis, sive aliunde; nulla in eo casu facienda est mutatio; & si fiat, nulla erit, ac irrita. Porro quæ de non mutandis à Generali Provincialibus, post indictam Congregationem Generalem, dicta sunt, non

Cong. 12. A. 26.

non esse intelligenda de Provincialibus extra Europam, declaravit Congregatio duodecima Actione quadragesima nona numero primo.

59. In Congregatione Generali post electionem, de rebus gravioribus, de quibus in ea necessario tractandum est, quam expeditissime fieri poterit, tractetur. Ea verò sunt, quæ à Generali cum Assistentibus definiri non possunt. Ante omnia autem ad bonam rerum omnium determinationem, Divinum auxilium initio singularum Sessionum privata aliqua brevi oratione est implorandum juxta consuetudinem: eodemque etiam modo singulæ sessiones concludendæ. In prima tamen Sessione dicatur simul ab omnibus alternatim, & submissa voce Hymnus: *Veni Creator Spiritus*, cum sua Oratione.

60. Præter eos, qui habuerunt suffragium in electione Præpositi Generalis, vocandi sunt Procuratores, Generalis, & Provincialium, si qui præsentés fuerint, & Secretarius Societatis, & si quis alius habeat suffragium in Congregatione post electionem, juxta Constitutiones, & Decreta, si de illis omnibus constet, quòd legitime ad Congregationem accesserint. Quòd si de aliquo erit dubitatio, non admittatur, donec Congregatio de illo constituerit.

Porro etiam illi Procuratores Provincialium censentur legitime ad Congregationem accessisse, qui etsi non sint missi ab aliqua Congregatione Provinciali, vocati tamen sunt à Præposito Generali ad tractanda negotia, vel missi à Provincialibus cum approbatione Generalis saltè subsecuta missionem ipsorum. Sufficiat quoque intervenisse auctoritatem Vicarii Generalis, cum judicio & suffragatione PP. Assistentium, agendo de Procuratoribus Provincialium extra Europam.

Admittendi similiter erunt Procuratores Vice-Provincialium, modò electi fuerint à Vice-Provinciali, & Consultoribus, ac Professis quatuor Votorum, qui eo in loco, ubi aderat Vice-Provincialis, fuerint.

Idem omnes in suo gradu, & ordine

sedent; sic scilicet, ut si Professi fuerint quatuor Votorum, sedent inter Electores juxta ordinem antiquitatis sue Professionis, reliqui verò omnes post Electores hoc ordine sequantur, ut primo loco sint Professi trium Votorum; secundo Coadjutores formati; tertio cæteri; omnes juxta antiquitatem sui gradus in Societate.

Habebunt denique iidem omnes jus suffragii activi ad omnia, præterquam ad electionem Assistentium: jus autem suffragii passivi non habebunt in electione Secretarii Congregationis, ejusque Sociorum; ac neque in electione Deputatorum.

61. Denique ad plura suffragia secreta eligendus est Secretarius Congregationis; cui adjungendi sunt duo alii latres eodem modo electi; qui cum ad numeranda suffragia, & consicienda Decreta adjuvent.

62. Item deputandi sunt quinque, aut plures Patres, ad plura suffragia ex variis Assistentiis, maxime ex ordine Provincialium, & Assistentium (aliis tamen non exclusis) qui unà cum P. Præposito discernent ad plura suffragia, quæ rejicienda, quæ ad ipsum P. Præpositum referenda, & quæ in Congregatione proponenda erunt. Quæ autem proponenda visa fuerint, Secretarius cum aliquo ex Deputatis in unum colligat, & in ordinem redigat. Porro ipse P. Præpositus in hac, & aliis Deputationibus, ut Definitorum, unum tantum suffragium habebit, cum prærogativa præcedendi, ubi vota fuerint paria. Adsit etiam Secretarius, aut alter ejus Sociorum, qui quæ opus fuerint scribat. Hi verò Deputati ad eligenda postulata electi; diversi omnino esse debent ab aliis quinque, pro detrimentis cognoscendis parographo decimoquinto designatis, non tamen à PP. Assistentibus, quos etiam tam antiquos, quam novos, quando deputati non erunt, ad consultationes illas advocari conveniet consilii causâ. Et Deputati quidem ad detrimenta cognoscenda, in omni Congregatione Generali, quacumque ex causa indicta hæc fuerit, eligi debent, juxta Decretum septua-

gessi-

Cong. 12. Act.
19. B. 1.

See in Congregatione
Sessione tra-
henda.

P. l. c. 4. §. 2.
& c. 7. §. 14

Cong. 4. Dec.
11. §. 9.

Oratione in prin-
cipio, & sine
cujusque Sessi-
onis.

Cong. 7. D. 79.

Secretarius, &
Procuratores
vocandi ad
Congregationem.

Cong. 3. Can.
16.

Cong. 4. Can.
11. & 14.

Cong. 3. D. 44.
Cong. 4. D. 11.

Cong. 12. D. 4.

Cong. 12. Dec.
6.

Cong. 4. Can.
14.

Cong. 11. Dec.

6.

Secretarius ali-
gendus.

Cong. 3. D. 20.
& 21.

Deputati ad se-
ligenda propo-
sita.
Cong. 2. P. D. 4.
Cong. 3. D. 3.

Generalis suf-
fragium in De-
putatione.
Cong. 1. P. D. 8.

Diversi sint hi
Deputati ab aliis
pro Detrim-
mentis.

Cong. 12. D. 49.

Cong. 11. Act.
6. & 21.

Deputati ad
detrimenta cog-
noscenda, elig-
gantur in omni
Congregatione
Generali.
Cong. 7. D. 76.

*Phica pro de-
trimentis De-
putatio.*
Cong. 12. D. 49.

Cong. 13. A. 6.
23.

*Nemo, qui non
sit de Congrega-
tione, se immi-
scent.*

*Ordo proponen-
di.*
P. 8. c. 7 §. 2.
Cong. 7. D. 73.

*Rejcta ultimo
loco, & qua ra-
tione propo-
nenda.*
Cong. 12. D. 56.
num. 8.

gesimum octavum Congregationis septimæ: non tamen facienda est duplex Deputatio pro detrimentis, sed unica omnino eadēque sufficiet cū ante, tum post electionem Generalis: adeoque illi iidem, qui prius de detrimentis unā cum Vicario Generali, & Assistentibus cognoverant, de iis unā cum Præposito Generali, adhibitis etiam, si huic placuerit, Assistentibus, postea cognoscent: diversi tamen omnino erunt, ut dictum est, ab aliis quinque ad seligenda postulata post electionem Generalis deputatis: quemadmodum Congregatio duodecima Decreto quadagesimo nono declaravit.

63. Nē quisquam eorum, qui non sunt de Congregatione, ea durante, in rebus, quæ in illa tractantur, se immisceat; aut earum statum, ac progressum à Congregatis interroget, illisque vel memorialia vel informationes obtrudat; aut ut hanc, vel illā sententiā sequantur, sollicitet (de qua re Congregati eos, quos sic agere deprehenderint, admonere tenebuntur), sed si quis aliqua proponere voluerit, ea à se subscripta ad Secretarium Congregationis, aut ad aliquem ex Deputatis ad seligenda ea, quæ proponenda sunt, deferat.

64. Proponantur Congregationi primo loco, quæ P. Præpositus attulerit; deinde quæ Provinciæ singulæ proponenda miserint; habita inter eas ratione antiquitatis Provincialium in Professione: tum quæ Assistentes, Provinciales, eorumque Socii: denique quæ Procuratores, & alii de Congregatione, servato inter eos simili ordine antiquitatis, juxta Constitutiones; & tunc nomen suum subscribant oportet, alioquin suo juri quoad ordinem in proponendo cedere censeantur: tum quæ ab aliis, qui de Congregatione non sunt, proposita fuerunt Deputatis, & ab ipsis digna iudicata, quæ proponantur: postremo, quæ quisque Congregatorum voluerit de iis, quæ à se proposita Deputatis, & ab illis rejecta fuerint, si minùs illorum iudicio acquieverit. Sed prius quàm de rejectis tractetur, decernendum erit, utrū de illis agendum sit necne? non proponendo in genere, an sit agendum de rejectis;

sed ubi aliquis Congregatorum proposuerit unum rejectum, decernatur, an de illo agendum sit? tum sic de alio, si aliud propositum fuerit; & sic sigillatim de singulis.

65. Post electos Deputatos, assignetur dies ad electionem Assistentium, & Monitoris, juxta formam electionis eorum inferiùs præscriptam; ut quamprimum circa P. Præpositum suo munere fungi possint. Interim de negotiis agi poterit.

66. Non solum in universum, sed nec particulatim de Constitutionum substantialium nostri Instituti mutatione agendum est. De aliorum mutatione in Congregatione tractari poterit; sed sinè experimento, vel ratione clarissima nihil mutetur. Licet tamen de omnibus declarationem petere, referendo ad Congregationem, ut ipsa censeat, quā declaratione sit opus.

67. In rebus gravioribus, cujusmodi sunt, quæ in Congregatione Generali, necessariò veniunt tractandæ, uno die rem proponi, & alio confici oportet: ita tamen, ut eorum, quæ proponuntur, rationes, ab iis qui proposuerint, verbo, si videbitur, explicentur: sed omnino scriptæ in medio relinquantur, ut omnes cōsiderare possint. Si quæ alia proponenda erunt, eodem, aut alio die, pro arbitrio P. Præpositi tractabuntur. Curabunt autem Deputati, nē aliquando desit, quod in Congregatione tractetur.

68. De substantialibus nostri Instituti, quemadmodum in prima, & secunda Congregatione statutum fuit, nihil omnino agendum est in Congregatione. Ea autem in primis sunt, quæ in formula, seu regula Societatis Julio III. Summo Pontifici proposita, & ab eo, aliisque ejus Successoribus confirmata continentur. Deinde ea, sinè quibus illa aut nullo modo, aut vix constare possunt, cujusmodi sunt: esse aliqua impedimenta essentialia in admittendo: Non esse necessarium, ut in dimittendis forma judicialis servetur: reddendam esse Superiori conscientiae rationem: contentum esse debere unumquemque, ut omnia, quæ in eo notata fuerint, per quemvis, qui extra Con-

Dies pro electione Assistentium & Monitoris.
Con. 2. Can. 31.

Nihil de substantialium Constitutionum mutatione agendum.
Quid de aliis.
Con. 1. P. D. 14. & 16.
Con. 2. P. D. 6.

Quomodo res proponende Congregationi.
Con. 1. tit. P. D. 4.

Quanam substantialia.
Con. 5. D. 44. 45. & 58. & Can. 17.

feffionem ea acceperit, Superioribus manifestentur: paratos esse debere omnes, ut se invicem manifestent debito cum amore, & charitate; & alia similia. De iis verò, quæ pertinent ad alias Constitutiones condendas, & aliis gravioribus, ut alienare, vel dissolvere Domos, vel Collegia semel erecta, & similia; semper ad plura medietate suffragia decernendum est. De cæteris verò minus gravibus ad plura suffragia definire possit Congregatio. Cæterum si de immutandis abrogandisque Constitutionibus in Congregatione proponatur, minimè de iis tractare licebit, nisi prius ad plura medietate suffragia de iisdem agendum statuatur. Ipsa verò deliberatio, & Decretum non fiat, nisi ad duas tertias partes, non obstantibus Decretis in prima Congregatione Generali: uti habetur ex Canone secundo sextæ Congregationis.

69. In dicendis sententiis curandum est, ut breviter, liberè, & sincerè, coram Deo, re considerata, cum modestia dicatur: nec qui posteriores dicunt, priorum dicta inutiliter cum jactura temporis, & aliorum tædio repetant.

70. Si negotiorum multitudo, aut qualitas ita exigent, Deputationes fieri poterunt à Congregatione, vel ex commissione à P. Præposito ad ea tractanda, & ordinanda, ad quæ fuerint Deputati, qui postea ad Congregationem referant, ut ea de illis dijudicet, statuatur, aut ad Definidores rejiciat, si eligantur.

71. In iis calibus, in quibus Definidores eligi oportebit, servetur Decretum quadragesimum secundum Congregationis quartæ, ut scilicet ad duas saltem tertias partes suffragiorum statuatur, an elidendi sint Definidores, de quibus Constitutiones parte octava canite septimo paragrapho tertio loquuntur. Definidores verò ad celeriores negotiorum expeditionem an eligendi sint, ad plura medietate suffragia statuatur; & in utroque casu utriusque generis Definidores ad plura medietate suffragia eligantur: & posterioris quidem generis Definidores ad ea definienda, quæ Congregatio specialiter illis commiserit, & cum ea po-

testate, quam eadem Congregatio tunc illis dandam esse judicaverit.

72. Quoties autem ejusmodi Definidores eligendi erunt, ii ex variis Assistentiis, quantum fieri poterit, eligantur: qui quidem cum P. Præposito de omnibus specialiter sibi commissis ad plura suffragia definiant, juxta Constitutiones, & facultatem à Congregatione sibi traditam. Porro decreta, quæ ab eis conduntur, parieti affigenda sunt, ut melius considerari possint, & postea Congregationi, publice proponenda.

73. Post Decretum Congregationis plenæ conceditur cuivis tridui spatio (nam intercedere post triduum non licet) una Intercessio, id est facultas contradicendi in re quavis. In abrogatione autem alicujus veteris Constitutionis, vel novæ introductione, etiam duæ Intercessionis permittuntur. Sed cum de Decretis Definitorum agitur, apud eosdem Definidores interceditur, nisi Congregatio id sibi in aliqua re particulari reservaverit. Standum est nihilominus, si semel, si bis intercedatur, eorum definitioni, penes quos fuerit definiendi facultas.

74. Librum habeat Secretarius Congregationis, in quo, quæ confirmata erunt, Decreta contineantur: & ea quidem, ante dissolutionem Congregationis, simul leget in plena Congregatione, & sua manu subscribet, & sigillo Societatis munit.

75. Non est dissolvenda Congregatio pro solius Præpositi Generalis arbitrio, sine consensu ipsius Congregationis, quæ Generali superior est. Porro etiam minimè necesse sit Generalium Congregationum Acta Provinciis communicare: Decreta tamen typis excudenda sunt, & Provincialibus danda, ut in singulis existant Provinciis: nec in posterum excerpenti erunt, aut imprimendi Canones; quandoquidem jam ipsa Decreta typis impressa omnibus communicantur.

76. Quotiescumque tractatur de negotiis in Congregatione Generali, quacumque ratione illa cogatur, prædicta methodus servanda erit.

77. Absoluta Congregatione, omnes alter-

Definidores
sunt ex variis
Assistentiis.

P. a. c. 7. §. 1.

Intercessio quādo,
& quoties
permittenda.
Cong. 1. P. D.
6.
Cong. 7. D. 17.

Acta scribenda,
& legenda
in Congregatione
Cong. 2. P. D.
79.

Cujus auctoritate
dissolvenda
Congregatio.
Cōg. 1. D. 146.

Decreta Provinciis
communicanda.
Cong. 6. D. 27.
Cong. 7. D. 6.
Cong. 6. D. 27.
Canones non
extrahendi.
Cong. 1. A. 43.
ultimo MS.
Methodus agendi in
Congregatione Generali.

De gravioribus
ad plura medietate
suffragia
decernendum.
Cong. P. D. 7.

De minus
gravibus ad plura.
Ibid.

Deputationes
G. i. tutionum
ad duas tertias.
Cong. 6. Can. 2.

Quomodo
dicenda
sententia.

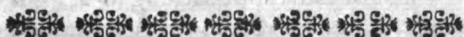
Deputationes
quando faciendae.

Definidores
quando,
& quando
eligendi.
P. a. c. 7. §. 3.
Cong. 4. Can.
30. & D. 43.

Cong. 12. D. 33.

*Te Deum Lau-
damus in fine.*

alternatim submissa voce dicant: *TE DEUM LAUDAMUS*; & in fine aliquis eorum unam, aut plures orationes in gratiarum actionem recitabit.

CAPUT VIII.

De Electione Assistentium.

78.

*Quādo & qua-
les Assistentes
eligendi.
P. 9: c. 5. §. 3.
Cong. 1. P. D.
80.*

Assistentes post electionem Generalis paucis interje-
ctis diebus, ab eadem
Congregatione, quæ Ge-
neralem elegerit, eligan-
tur, Viri quinque, ex quinque Assisten-
tiis (ex Italica unus, alter ex Germani-
ca, alius ex Gallica, alius ex Hispanica,
alius ex Lusitanica) Professi quatuor Vo-
torum, boni, fideles, Societatis, & boni
communis amatores, discretionis dono
præditi, in rebus agendis versati, & ad
conversationem cum hominibus idonei,
ad conservandam inter se & cum Superi-
ore pacem & unionem apti, & omnino
tales, quales in ipsorum Regulis descri-
buntur, sive præsentis, sive absentes sint,
ut in prima Congregatione decretum
est.

*Cong. 2. P. D.
30.
Cong. 6. D. 1.
& 14.*

Cong. 1. D. 13.

*Quatriduum
in electione As-
sistentium.*

*Cong. 2. P. D.
3.*

*Quinam, & à
quibus capiant
informationes.*

*Præ faciendū
Interrogato-
rium.*

79. Ad capiendas informationes qua-
tuor dierum spatium concedatur, ante
quod tempus nemo informationem pe-
tere, nemo dabit: ipso verò quatriduo, &
petere Electores omnes, & soli debent,
de quibus, & à quibus in Domino visum
fuerit, modò ab iis tantum à quibus peti
potest pro electione Generalis, ut di-
ctum est paragrapho vigesimo octavo;
& interrogati informationem negare
non poterunt.

80. Quas informationes, ut melius ca-
pian, ex iis, quæ initio hujus capituli di-
cta sunt, quæque in Regulis Assistenti-
um fusiùs explicantur, tum etiam ex no-
na parte Constitutionum, capite quinto,
paragrapho secundo, & ex secundo, &
tertio capite Primæ partis, & Examini,
sibi quisque Interrogatorium conficiet,

& ex Interrogatorio etiam confectò ad
electionem Generalis sibi sumere pote-
rit, quæ ad hanc electionem pertinere
judicaverit.

81. Et qui petet, & qui dabit infor-
mationem, puram, ac sinceram intentio-
nem habeant, solam majorem Dei glo-
riam, & meliorem Societatis gubernati-
onem intuentes: & caveant ne humanis,
& inordinatis affectibus in informatione
ducantur. Nemo igitur non petenti
informationem obrudat: nemo menda-
ciis, aut amplificationibus, & exaggera-
tionibus utatur: sed omnia consideratè,
maturè, & fideliter, certa pro certis, o-
pinata pro opinatis, audita pro auditis re-
ferat; cum, à quo audiverit, nominando;
& ad ipsum, eum, qui informationem
petit, remittendo.

82. Si quis autem sive ex Congrega-
tione, sive non ex Congregatione fuerit,
aut in ipsis informationibus, aut extra il-
las ambitiosè egerit, ut vel ipse, vel alius
eligatur, aut etiam alius excludatur;
Excommunicationis latæ sententiæ pœ-
nam eo ipso incurrat, à qua à solo Gene-
rali absolvi possit. Qui verò id scive-
rit, in virtute sanctæ Obedientiæ teneat-
ur ad Generalem deferre. Quòd si
probatum fuerit sufficienter, activa, vel
passiva, vel utraque etiam Voce privetur;
aliave majore, vel minore afficiatur pœ-
na, prout delicti gravitas, & probationis
certitudo postulabit, juxta Constitutio-
nes, octavæ partis capite sexto, para-
grapho secundo. Judices autem ejus causæ
erunt Generalis, & reliqui omnes, ad
quos pertinet judicare de ambitu, juxta
paragraphum vigesimum quartum supra.
Sed non nisi tribus in eandem sententi-
am convenientibus condemnari poterit.
Non deferentes verò, sive fuerint ex nu-
mero Congregatorum, sive non, præter
pœnam peccati mortalis, arbitrio Gene-
ralis punientur.

83. Si quid quis intellexerit in infor-
mationibus, quod secretum teneri debe-
at, nemini præterquam Electoribus in
informationibus specialiter, aut genera-
liter interrogatus indicabit. Et quod
de servando silentio dictum est, in virtu-
te sanctæ Obedientiæ præceptum esse
intelli-

*Quomodo dan-
da informatio.*

*Excommunicatio, & pœna in-
ambientes.*

*Judices ambie-
ntes.*

*Quale secre-
tum in infor-
mationibus.*

C A P U T IX. De electione Admo- nitoris.

86.

Electis Assistentibus, Admonitor eligendus est, Professus aliquis quatuor Votorum, five ex praesentibus, five ex absentibus, aut ex numero Assistentium, aut ex aliis, homo religiosus moribus, Deo in oratione familiaris, profecta jam ætate, iudicio bono atque maturo, & affectibus minimè turbato; in Instituto, & rebus Societatis bene versatus, & illius magnum zelum habens, cum discretione, & prudentia conjunctum, minimè credulus, minimè timidus, & prorsus ejusmodi, ut & Generali gratus credatur fore, & officio tamen suo, bonoque Societatis, nullo humano respectu defuturus.

Admonitor qualis eligendus.
P. 9. c. §. 4.
Con. 2. P. D. 22.
Con. 4. D. 15.
& Can. 24.
Con. 1. P. D. 81.

87. Itaque cum omnibus ferè rebus, Assistentibus similis esse debeat; Assistentium Interrogatorium ad capiendum de illo informationem accommodari poterit, adjunctis iis, quæ cuique ex nona parte Constitutionum, capite quarto, paragrapho quarto, & ex capite secundo, & tertio examinis, & ex Regulis Admonitoris, atque ex his quæ hîc dicuntur, colligere licebit.

Idem Interrogatorium de Admonitore quod de Assistentibus.

88. Capietur autem informatio de illo, eodem tempore, & eodem modo, quo de Assistentibus, atque ab eisdem personis, & eadem servandi secreti lege.

89. Eodem die, quo Assistentes electi fuerint, aut cum primùm poterit, Congregatio conveniat, vocatis etiam Procuratoribus, & Secretario, qui in Admonitoris electione suffragii jus habent: & cum omnes ad arbitrium Generalis aliquantulum oraverint, per scrutinia secreta, & ad plura medietate suffragia, & eodem prorsus modo, quo Assistentes eliguntur, Admonitorem eligent.

Secretarii, & Procuratorum suffragium in electione Admonitoris.
Con. 1. P. D. 22.
Con. 4. D. 16.
Con. 5. D. 68.

intelligatur, in re tamen gravi; id est si res ejusmodi fuerit, ut aut Societati, aut personæ alicui Societatis aliquid ignominiae, vel detrimenti afferre possit ejus conscientia judicaverit.

84. Ultimo die Quatridui, manè Congregatio conveniat, & præmissa per aliquantulum temporis arbitrio Generalis oratione, electio Assistentium fiat. Eligentur autem singuli per scrutinia secreta ad plura medietate suffragia; ita tamen, ut si primo, vel secundo scrutinio nemo erit electus; in tertio, & deinceps in cæteris, inter tres tantum illos, qui in proximo scrutinio plura suffragia habuerint, suffragia dari possint. Si qui autem alii alicui ex tribus æquales suffragiis fuerint, simul etiam cum tribus jus habeant passivi suffragii.

85. Facta electione singuli Assistentes ad mensam, ad quam P. Generalis sedebit, accedent, & flexis genibus coram imagine Crucifixi, quam supra mensam ad hanc rem esse oportebit, his verbis jurabunt. *Testem invoco Deum, cujus oculis omnia nuda sunt, si acciderit aliquod ex iis, quæ sufficiunt ad Præpositum officio suo privandum, simul atque res per testimonia sufficientia, vel ipsius affirmationem constaret, me fideliter Societati denuntiaturum, & Congregationem convocaturum juxta Constitutiones.* Si quando verò extra tempus Congregationis eligendi sint Assistentes, atque Admonitor, servanda erit Constitutio, ut Generalis Præpositus cum approbatione Provincialium unum substituat, aliquam de illo ad eos informationem mittens, quibus minimè cognitus esset is, qui proponitur, ut hætenus factum est. Qui verò fuerit electus, juramentum præstabit coram iis, qui jus habent in Congregatione Generali; hoc est coram Præposito Generali, Assistentibus, Secretario, & Procuratore Generali.

Electio Assistentium.

Con. 2. P. D. 1.
Con. 1. D. 17.

Interrogatorium Assistentium.

P. 9. c. §. 3.
24.

Juramentum Assistentium, quando eliguntur extra Congregationem.
Con. 4. D. 24.
Con. 6. D. 19.
§. 2.

FORMULA CONGREGATIONIS PROVINCIALIS.

Plurium Congregationum Generalium, ac
postremò duodecimæ auctoritate probata,
& aucta.

Quando, & per quem
Congregationes Provincia-
les cogendæ sunt?

CAPUT I.

1.

*Quibus in ca-
sibus cogenda
Congregatio
Provincialis.*

a P. S. C. 2. B.
& Con. 2. Dec.
19. & 67.

Asus, in quibus co-
gendæ sunt Con-
gregationes Pro-
vinciales, reducun-
tur ad duos. (a) 1.
Ad eligendos Pro-
curatores, qui ter-
tio quoque anno à 15. die Novembris,

b P. S. C. 3. §.
1. & C. 5. §. 3.
& Con. 2. Dec.
67. & Con. 4.
Dec. 27. & 39.

post finem ultimæ Congregationis Ge-
neralis computando, ad Præpositum
Generalem debent convenire. (b) 2. Ad
eligendos illos, qui comitaturi sunt Pro-
vincialem, vel Vice-Provincialem ad
Congregationem Generalem, quoties,
& quacumque ex causâ Generalis Con-
gregatio cogitur. Hæc verò in solis
Europæ Provinciis locum habere intel-
ligenda sunt: nam ceteræ extra Euro-
pam, neque tertio quoque anno Procura-
tores mittere tenentur (c), neque more
aliarum ad Congregationem Generalem
convenire possunt. (d)

c P. S. C. 2. B.

d P. S. C. 3. §. 1.
*Cujus est Con-
gregat. vocare,
& dirigere?*
e P. S. C. 5. §.
§. 2.

f Con. 4. Dec.
26. & Con. 6.
Dec. 12.

2. Spectabit (e) ad Præpositum Pro-
vincialem, vel, ejus loco, ad Vice-Pro-
vincialem, hujusmodi Congregationem
indicere: quemadmodum & illam diri-
gere, atque omnino efficere, ut Decreta
serventur; eosque coercere (f), qui con-
tra Institutum aliquid fortè molirentur,

& cùm expedire in Domino judicaverit,
& res postulaverit, pro suo munere, se-
creti præceptum imponere. Quòd si
casus accadat, ut ob bellum, pestem, vel
simile impedimentum, Congregatio dif-
ficulter cogi posse videatur, Provincialis
cum Consultoribus, & aliis, qui jus suf-
fragii in Congregatione habent, præsen-
tibus, decernat ad plura suffragia: An
exquirendæ sint per litteras sententiæ
absentium simili jure præditorum, num
Congregatio cogenda sit, nec nè? &
quorumnam absentium; si fortè omnes
commodè consuli non possint? Tum si
inquirendæ videbuntur, horum responsa
accepta resignet Provincialis coram
prædictis, legatque; & mox inito scruti-
nio, quod major pars numeri absenti-
um simul, & præsentium censuerit agen-
dum, id fiat. At si quamcumque ju-
stam ob causam non potuerit cogi Con-
gregatio, jus (g) nihilominus Provincia-
lis habet eundi ad Congregationem Ge-
neralem: & si impeditus fuerit, alium
idoneum, quem maluerit ex sua Provin-
cia, suo loco mittendi; suis ad summum
auditis Consultoribus, si adsint, aliisque
præsentibus, qui in Congregatione suf-
fragii jus haberent.

g P. S. C. 5. §. 99
& P. S. C. 1. §. 2.
4. & Con. 12.
Decr. 31.

3. Eiusdem erit, commodum locum
ad eam celebrandam designare, & tem-
pus præscribere, quod & opportunius
videatur ad conveniendum, & satis sit, ut
Electi non solum ad locum, & diem, in
quo celebranda est Congregatio Gene-
ralis, aut Procuratorum, commodè ve-
nire possint; sed etiam informationes, si
quæ illis, antequam proficiantur, dan-
dæ sint,

*Cujus etiam
locum, & tempo-
ris præscri-
bere.*

dæ sint, accipere. Et quidem quoniam Congregationi Procuratorum certum tempus præfixum est, nimirum ad decimum quintum Novembris; ideo pro sua opportunitate poterunt Provinciales suam Congregationem ad electionem Procuratorum cogere, non expectata admonitione Præpositi Generalis. Ad electionem vero Electorum, si ad eligendum Generalem venturi sunt, poterunt convenire in Provinciis remotis, quando illis commodum fuerit, quacumque viâ de morte Generalis certiores facti fuerint, etiam si nondum litteras à Vicario accepissent. Non durabit autem Congregatio Provincialis, ultra decem, aut ad summum duodecim dies.

Tempus Congregationis Provincialis.

Qui, & quot congregari debeant?

CAPUT II.

4.

In quocumque casu Provincialis Congregatio cogatur, intererunt, & jus suffragii in ea habebunt, primum (h) quidem Provincialis ipse, Præpositi Domorum Professarum, Rectores Collegiorum Societatis etiam inchoatorum, juxta Decr. 18. Congr. 9. & Domorum Probationis; si ve eorum loco Vice-Provinciales, Vice-Præpositi, & Vice-Rectores, qui toto principalium Superiorum officio funguntur. Tales (i) non sunt ex Decreto 35. Congr. 12. Vice-Præpositi, & Vice-Rectores Præpositorum, & Rectorum absentium, si ve intrâ, si ve extra Provinciam; quamdiu illi Præpositi, & Rectores non sunt sua jurisdictione destituti. Jus tamen (k) in Congregatione haberent illi Vice-Præpositi, & Vice-Rectores, quando Præpositus, vel Rector, aut nullum sui loco designassent, aut facta ab illis designatio haberi non posset tempore convenienti. Excluduntur autem Generalis Præpositus, Vicarius

Institut. S. J. volumi: II.

Generalis, Assistentes, & Commissarius, aut (nisi simul fuerit ejusdem Provinciæ Vice-Provincialis) Visitator.

Quamvis huic, Generali demortuo (l), liberum erit, aut Provinciale Congregationem in ea Provincia adire, in qua tum fuerit; aut redire ad suam; eam (m) videlicet, cujus erat, cum ad visitandum assumptus est; atque in utraque tam activum quam passivum suffragium habebit: ita tamen (n), ut ad ingrediendum in alienam, quam visitavit, debeat requisitam Professionis antiquitatem habere tum in illa, tum in sua, & ingrediatur extra numerum. Si verò ad suam Provinciam redeat, ut Congregationem ingrediatur, sufficit habere in ea Professionis antiquitatem, & intrâ numerum ingreditur. Rectores (o) etiam, qui Seminariis quibuscumque, aut Convictorum Collegiis præsunt, in Congregatione locum non habeant: uti nec Rectores Collegiorum, quæ sunt extra Europam, & spectant ad aliquam Europæ Provinciam; nec Professores degentes in illis Collegiis, ex Decr. 21. Congr. 12. Quo tamen eodem Decreto placuit Congregationi, speciatim, ac specialem ob causam concedere, ut Procurator Rectoris Collegii Quebecensis in America, degens in Gallia, possit supra numerum Congregationis suæ Provinciæ interesse, nec ad negotia solum, sed ad ipsas etiam electiones.

5. Intererunt deinde quatuor (p) Votorum Professi, juxta numerum infra definiendum. Procurator item Provincie proprius, & si quis alius plurium Provinciarum Procurator, dummodo ea quoque Provincia ejus curæ commissa sit. Quod si nullus fuerit proprius ejus Provincie, aut proprius fuerit impeditus, ingrediatur Procurator Collegii maximi: & si hic etiam fuerit impeditus, ingrediatur, qui ratione Professionis jus habet. Si dubium (q) autem erit quodnam sit Collegium maximum, petent à Præposito Generali. Satisque erit, si hujusmodi Procuratores Sacerdotes sint, ut interesse, & suffragium habere possint. Procuratores (r) verò Indiarum, qui in Provinciis Lusitaniæ, & Bæticæ

l Congr. 6. Decr. 35. §. 4.

m Congr. 7. Decr. 35.

n Congr. 2. Decr. 35.

Excipiuntur Superiores alii qui, & Professores Congr. 5. Decr. 35.

Procurator Quebecensis.

Professi. p P. c. 3. §. 1. & c. 5. §. 3. Procuratores.

q Congr. 6. Decr. 25. §. 2.

r Con. 6. Decr. 35. §. 12. & Congr. 7. Decr. 35.

Quoniam Congregationis interesse debeant?

h P. c. 3. §. 3. & Con. 9. Decr. 18.

i Con. 12. Decr. 35.

k Con. 12. Decr. 35.

commorantur, minimè admittendi erunt ad Congregationem Provinciale, eo solum nomine quod Procuratores sint; at si (s) contingat eos esse Professos quatuor Votorum, & ratione antiquitatis habere jus suffragii, tam in illis Provinciis, si ex illis essent, quàm in suis, si adessent, admittendi erunt ad Congregationem Provinciale, etiam pro Generali futura convocata; sed extra numerum, juxta §. 8. Formulæ inferiùs.

6. Porro Congregandorum in Provinciali Congregatione numerus, (t) quando pro eligendo Procuratore cogitur, quadragesimum non excedat; nec quinquagesimum, cum ad Conventum Generalem convocatur; & in utroque casu duæ (u) tertiæ Congregationis partes sint Professi, ita ut præter Provinciale, & Superiores locales, & Procuratorem Provinciæ, vel maximi Collegii, tot Professi antiquiores illius Provinciæ conveniant, quot ad præfixum numerum explendum sufficiant. Quod si contingerit numerum Superiorum, qui Professi non sunt, ita excescere, ut tertiam suffragiorum partem superent; tunc tot Professi addantur, servato antiquitatis ordine, quousque duas tertias, ut dictum est, conficiant; etiam si hoc modo præfixus numerus excederetur. Verùm si in aliqua Provincia, quamcumque ob causam, non possent convenire tot, quot dicti sunt, non propterea omittendæ sunt Congregationes Provinciales, sed tunc accedant quotquot possunt ex habentibus jus, etiam si duas tertias partes non attingant. Præterea si prima die Congregationis non sit completus numerus statutus quadraginta, vel quinquaginta Vocalium, sed sperentur adventuri alii jus habentes ante diem Electionis, non erit necessè ante horum adventum alios substituere.

7. Et si autem (x) suffragium activum eorum tantum erit, qui ad Congregationem Provinciale convenire, & interesse possunt, juxta numerum, & ordinem prædictum; reliqui tamen Provinciæ Professi, si qui locum non habuerunt, passivo suffragio minimè privantur, cum eligi possint. Et quidem (y) si eligan-

tur, post electiones peractas vocandi erunt, si commodè fieri poterit, ut Congregationi deinceps ad negotiorum tractationem intersint, cum jure suffragii ad negotia; quod etiam (z) intelligendum est de illorum Substitutis.

8. Extra numerum verò, hoc est supra quadraginta, vel quinquaginta ordinarios, admitti ex Professis ad Congregationem debent primum ii, qui Provinciales (a) illius Provinciæ aliquando fuerunt, si qui fortè in ea tum erunt, qui locum alioqui per antiquitatem Professionis in Congregatione non haberent; nam si haberent antiquitatem requisitam, ingredi deberent intra numerum. Et quod de Provincialibus, idem quoque dicendum est de (b) Assistentibus defunctis officio, in Congregationibus Provincialibus suæ Assistentiæ. Visitatores (c) autem demortuo Generali, si antiquitatem Professionis requisitam habent, & velint ingredi Congregationem in aliena Provincia, quam visitabant, ut supra dictum est §. 4. ingredientur supra numerum. Deinde Professi, quos (d) certò constiterit post indictam Congregationem applicatos esse Provinciæ, dummodo Professionis suæ ordine non excludantur. Eodémque (e) modo Revisores, Substituti Secretarii Generalis, & alii hujusmodi, qui Romæ universæ Societati navant operam, si Professionis suæ ratione jus habeant, ingredientur supra numerum in Congregationem Romanam cum suffragio activo, & passivo, nisi eligendi sint mittendi ad Congregationem Generalem; quia (f) tunc passivam vocem habebunt, non Romæ, sed in Provinciis, ex quibus sunt assumpti, ex concessione Congr. 8. At Secretarius (g) ipse, qui, modo sit Professor, excludi ab hac Congregatione nunquam debet, semper ingreditur cum suffragio activo, & passivo, sed supra numerum, quando non adeò est antiquus, ut ei locus intra numerum debeatur. Procurator (h) Generalis supra numerum suffragium habebit. Superiores verò Missionis Hollandicæ, nec non Residentiarum primariorum in Indiis, supra numerum Congregationibus suarum Provinciarum pote-

s Congreg. 21
Decr. 57.

z Congr. 10.
Decr. 2.

Congregandorum numerus definitur.
t Congreg. 5.
Decr. 24. 38.
60.

a Congreg. 7.
Decr. 2.

u Congreg. 5.
Decr. 81.

Assistentes.
b Congreg. 9.
Decr. 15.

Visitatores.
c Congreg. 7.
Decr. 38 70. 84
Congreg. 9.
Decr. 28.

Provincia applicati post indictam Congregationem.
d Congreg. 60
Decr. 19. §. 2.
Qui Romæ operam navant Societati
e Congreg. 6.
Decr. 25. §. 19.

f Congreg. 8.
Decr. 57.

g Congreg. 4.
Decr. 11. &
Cong. 6. Decr.
25. §. 12.

h Congreg. 2.
Decr. 48.
Superiores Missionis Hollandicæ & Residentiarum primariorum in Indiis.

x Congreg. 6.
Decr. 19. §. 1.

Professi omnes eligi possunt.

y Congreg. 7.
Decr. 60.

poterunt interesse, juxta Decr. 51. Congreg. 8. quando jure antiquitatis interesse non possunt. Denique Professi, (i) qui ad eam Provinciam non pertinent, sed negotiorum causâ in ea versantur, neque in alia Provincia Congregationi interfuerunt, aut ei, quæ in propria Provincia celebranda est, interesse possunt sine detrimento negotiorum, quæ illis commissâ sunt. Verum (k) hi tunc solum admitti debent, quando & in illa Provincia, si ex ea essent, suffragii jus haberent, & in sua itidem, si adessent, & quando negotia tractant Societatis, Provincialiumque, aut Collegiorum, sive suæ, sive alterius Provinciæ, non verò sua ipsorum propria, vel aliorum quorumcumque. Quia in re si quid ambigatur, judicium erit Præpositi Generalis, si consuli per tempus liceat, aut proprii ipsorum Provincialis. Porro de commorantibus (l) in aliena Provincia ob bellicas calamitates, vel exilium causâ Fidei, vel ob alias causas legitimas quasque, an ingredi debeant Congregationem Provinciale supra numerum, & cum voce activa tantum, si debitam Professionis antiquitatem habeant, Præpositus Generalis, vel Vicarius in casibus particularibus statuet, quod caritati, & æquitati consentaneum judicabunt.

9. Si tamen hujusmodi Professi admittantur, quod nec in alia Congregatione fuerint, nec exillimentur posse ad suas Provincias tempore pervenire, ut earum Congregationi intersint; activum tantum suffragium ad electionem, sive ad Congregationem Generalem mittendum, sive Procuratorum habeant. Et si casu aliquo accidat, ut ad suas Provincias ante earum Congregationes perveniant, habebunt quidem suffragium passivum, sed illis non intererunt, nisi ordinarii Superiores fuerint: hi enim admittendi erunt, sed ad sola negotia, præter Provinciales; qui ratione præfidentiae, & universalis notitiæ, quam de rebus, & personis suarum Provinciarum habent, etiam electionibus interesse, & in eis suffragium habere debent.

10. Omnes prædicti Congregationi

intererunt, nisi legitimè impediti fuerint. De quorum impedimentis ante Congregationem, quo (m) ei loco, & tempore opportunius videbitur, judicabit ad plura suffragia Provincialis cum suis Consultoribus, qui aderunt (etiamsi Congregationem ingredi non debeant, nec sint Professi) & ceteris omnibus præsentibus, qui in Congregatione jus suffragii habent; exclusâ semper eâ personâ, de cujus impedimentis agetur, & eo, qui impedito succedere deberet. Hoc verò judicium institui debebit (quoad fieri poterit) tanto temporis spatio ante Congregationem, ut si quis censetur impeditus, advocari, & adesse tempore possit ille, qui proximè succedit, si longius absit. Cum quibus (n) pariter, & ad plura suffragia, poterit Provincialis decernere, ut Congregatio in alium locum à prius designato transferatur, aut differatur ultra indicatam diem: Si aliqua nempe juxta causâ interveniat, qualis, verbi gratiâ, videri posset, cum aliquot Congregandorum legitimè impediti propediem adfuturi sperarentur; etiamsi adsint duæ tertiæ partes. Quod si de aliquibus impedimentis post inchoatam Congregationem dubitabitur, ipsius Congregationis judicium expectandum erit. In quo, si de impedimentis Provinciali advenientibus agendum fuerit, prærit ejus loco Professus, quem ipse designaverit. Quod si Superiores, (o) aut ii, qui plenè eorum vices gerunt, interesse non posse judicati fuerint, integrum illis erit alios Sacerdotes ex sibi subditis, ac idoneos, etiamsi Professi quatuor Votorum non sint, loco sui mittere. Professis sanè quatuor Votorum, (p) qui juxta Canones interesse Congregationi debebunt, minimè liberum erit pro libito abesse: quia etsi quisque juri suo cedere possit, si venire nolit; non tamen juri Societatis, cujus illorum operâ uti in Congregatione intersit. Quamvis in examinandis impedimentis cum aliquibus minùs scrupulosè agi poterit. Si quis ad Congregationem accedere non poterit, nisi immoderatis cum sumptibus, aut præter communem morem, is pro legitimè impedito habendus erit; sicut & qui

Professi aliarum Provinciarum.
i Congreg. 7.
Decr. 57.

k Congreg. 7.
Decr. 67. 68.
69. & Congr.
a. Decr. 53.

l Congreg. 10.
A. 25. M. S.

Et hi quidem cum suffragio activo tantum.

De impedimentis

his Congregandorum.

m Congreg. 7.
Decr. 44.

Congregationis locum & tempus mutari potest.
n Congreg. 12.
Decr. 52.

Superiores impediti alios mittere possunt
o P. B. C. 3. 5. h.

Professis liberum non est abesse.
p Congreg. 8.
Decr. 55. 5. 2.

q Congreg. 9.
Decr. 17.

& qui habitant in Insulis, aut locis valde remotis à Congregatione, judicio Præpositi Generalis. At si quispiam (q) non nisi aliena manu scribere possit suffragium, aut cæcus sit, non propterea nolens excludendus erit: sed si talis se excuset, poterit excusatio admitti. Et quod de cæco dictum est, dictum quoque esse debet de surdastro.

Quinam impeditorum loco substituentur?

11. In absentium, & legitimè impeditorum locum subrogandi sunt, admittendique ad Congregationem ii, quibus ordine Professionis proximum fuerit jus suffragii. Quòd si quando (r) contingat, ut superveniente paulò ante Congregationem impedimento, is qui substitui ordine deberet, longiùs absit, quàm ut tempestivè adesse possit ante diem electionis, tunc è proximis is vocandus erit, qui electioni tempori adesse queat.

Vel cum abesse quis cogitur ante electionem.

12. Si quis quacumque (s) ex causa pro legitimo impedimento non allata, nec judicata ante electionem à Congregatione, abesse cogatur, nec adesse posse credatur electioni, admittatur alius Professus, qui proximè ad Congregationem accederet. Quòd (t) si prior ille ante electionem redeat, excludatur qui fuerat substitutus, etiam si (u) fuisset electus in Secretarium Congregationis, vel Deputatum: si post electionem redierit, suo jure admittatur, posteriore non excluso. Post electionem (x) verò completam etiam Substitutorum, nemo est pro absente subrogandus.

s Congreg. 7.
Decr. 61.

u Congreg. 11.
Act. 7. MS.

x Congreg. 9.
Decr. 9.

Provincialis judicio de impeditis standum.

y Congreg. 7.
Decr. 59.

z Congreg. 8.
Decr. 52.

Impedire tamen ipse neminem debet.

13. Etsi Provincialis potest quidem cum aliis, ut dictum est, judicare, an quis impeditus sit, ita ut ad Congregationem venire non debeat; & is qui sic judicatur, acquiescere debet; nec (y) revocari, aut infringi à Congregatione ipsa poterit hoc judicium, & si tales (z) nihilominus re ipsa venerint ad Congregationem Provinciale, admitti non debent: nullo tamen modo, aut potest, aut debet quemquam impedire, qui antè impeditus non esset, & jus ad Congregationem haberet; neque ex sua aliorumve sententia, quos consulere solet, ordinare, ut qui jus habet ad Congregationem Provinciale, non veniat, sed remaneat Superior alicujus Collegii loco Recto-

ris, qui ad Congregationem veniet, vel in re aliqua occupetur ad libitum Provincialis. Potius igitur, nisi sit alius, maneat Rector in suo Collegio; aliūque pro se ad Congregationem mittat.

14. Superiores Domorum, & Collegiorum, antequam ad Congregationem Provinciale proficiscantur, informatione ab iis accepta, quos ex suis domesticis de rebus tractandis bene sentire judicabunt (aliis interim non prohibitis, quò minùs ea quæ volunt, privato nomine, vel Consultoribus offerre vel ad Congregationem Provinciale mittere possint) ea cum suis Consultoribus conferant, quæ ad eandem Congregationem sunt deferenda.

Informationes à Superioribus capiendæ.

De modo procedendi ante Electionem mittendorum.

C A P U T III.

15.

Lapso die ad conveniendum præfixo, postriedie manè affigantur parieti duo Catalogi, unus eorum, qui Congregationem ingressuri sunt, eo ordine, quo sedere debeant, & sententias dicere; alter eorum, ex quibus eligi possunt, qui ad Congregationem Procuratorum, Congregationemve Generalem mittendi sunt. Prior ita conficiatur, ut ad dexteram Provincialis describantur Professi quatuor Votorum, juxta cujusque professionis antiquitatem, sive (a) Superiores sint, sive non: ad sinistram verò reliqui omnes, hoc ordine; ut primo loco sint Professi trium Votorum, secundo Coadjutores formati, tertio ceteri omnes juxta antiquitatem sui gradus in Societate. Posterior verò, si agitur de mittendis ad Congregationem Generalem, contineat omnes, qui eligi possunt, solos nimirum Professos (b) quatuor Votorum, qui sunt de Provincia, sive illi præ-

Duo Catalogi affigendi.

a Congreg. 6.
Decr. 25. 5. 2.

b P. 2. c. 3. §. 1. & A.

præsentes sint, sive absentes. Quibus adjungendi in Provinciis, ex quibus assumpti sunt, Revisores, Substituti Secretarii Generalis, alique qui Romæ universæ Societati navant operam, ut dictum est in §. 8.; & etiam ex concessione Congregationis 12. Decr. 45. Poenitentarii, qui sunt in Basilica Vaticana, & in sacra Aede Lauretana, salva iisdem voce activa in Provincia Romana. Non inferuntur autem huic posteriori Catalogo Provincialis, aut Vice-Provincialis, & Commissarius, aut Visitor: nisi is, qui eo munere functus fuerit moriente Generali, suffragium activum, & passivum eligeret in illa Provincia, juxta superius dicta §. 4. nec illi, qui sunt ex aliis Provinciis, præter proximè exceptos, & denique incarcerati; siquidem nullus eorum eligi poterit. Si verò agitur de eligendo Procuratore, ii tantum in hoc Catalogo scribi debent, qui sunt in Provincia, moraliter intelligendo, juxta dicenda inferius §. 35.

16. Eodem die vocentur ad signum Campanæ, quicumque adfuerint ex iis, qui jus suffragii ferendi habent. Congregatisque omnibus, & dicto alternatim, ac submissa voce hymno: *Veni Creator*, cum Oratione de Spiritu Sancto; habeatur primò brevis sermo à Præposito Provinciali, vel ab alio per ipsum designato, quo exposita causâ, cur vocata sit Congregatio, & propositis in genere iis, quæ in ea agenda sunt, omnes admoneantur, ut sincerè, & magna cum pace, quiete, & ædificatione in omnibus se gerant. Ceteris (c) autem diebus in principio, & fine cujusque sessionis brevis fiat oratio.

17. Deinde decernatur ad plura suffragia, num Congregatio legitima censenda sit? quod ubi factum erit, videatur, num suppleri debeant defectus aliqui circa personas, quæ convenerunt, aut circa aliquid aliud, quod ad ipsam Congregationem, aut congregandi formam pertineat? Possunt enim Patres legitime congregati (si modò duas tertias partes eorum qui convenire deberent, & possent, excedant) ad præsentem praxim dubia omnia terminare, quorum expli-

catio Congregationi perficiendæ opportuna videbitur; quoties ea ex Constitutionibus, Decretisve, aut Generalium responsis colligi non poterit; ac omnino supplere, quidquid ad integritatem Congregationis spectare judicaverint.

18. Tertio loco eligatur ex Congregatis Secretarius ad plura suffragia secretæ; quæ à Provinciali, & antiquiore Professo videnda erunt: electus autem juxta Provinciale fedeat, & acta omnia Congregationis, & quæcumque ex iis, totius Provinciæ nomine, ad Congregationem Generalem, vel ad Generalem Præpositum mittenda sunt, scribat; in omnibus autem electionibus, quæ postea fient, videantur (d) suffragia à Provinciali, & Secretario: cujus dein erit ea publicè legere, & statim (e) post electionem comburere; quamvis necesse non sit, in eodem Congregationis loco, sed statim post illam; & in universum (f) in ejusmodi Congregatione nulla sunt publicanda suffragia, quæ à duobus saltèm visa non fuerint. Porro Secretario unus ex Patribus eodem modo electus adjungatur, qui ad colligenda suffragia, & reliqua scribenda ipsum adjuvet, & juxta Provinciale pariter confideat.

19. Eodem modo eligantur duo Deputati ex primariis Patribus congregatis quatuor Votorum Professis, qui unâ cum Præposito Provinciali ad plura suffragia (præsente tamen semper, & excipiente Secretario, quæ definita fuerint) seligant, tam quæ post electionem mittendorum Congregationi proponenda sunt; quàm, si quid occurrerit, quod ad Electionem pertineat; de quo proinde ante Electionem videtur à Congregatione deliberandum. Porro (g) in judicio de rebus, quæ proponendæ sunt, quemadmodum & de impedimentis Personarum, ante vel post Congregationem propositis, unum tantum habebit suffragium Provincialis: duo autem in ipsa Congregatione, sive de Personarum electione, & impedimentis agatur, sive de rebus propositis deliberetur; & quoties in rebus tractandis paria fuerint suffragia, qualitatem præcedendi: & liberum eidem erit sententiam suam dicere primo, vel

Ad praxim dubia decernenda.

Electio Secretarii.

d Congre. 10. Decr. 12.

e Congreg. 6. Decr. 25. §. 6.

f Congreg. 10. Decr. 12.

Deputati deligendi.

g Congreg. 6. Decr. 35. §. 8. & P. 8. c. 5. §. 3. Provincialis suffragia.

Ad signum campanæ convocandi.

c Congreg. 7. Decr. 79.

An legitima; & an suppleri de defectibus?

vel postremo loco, prout libuerit. Ad quemlibet autem dictorum quatuor deferre poterunt, qui ad Congregationem venerint, ab ipso deputationis die, quæcumque Congregationi proponenda attulerint; ita tamen, ut post diem unum, vel alterum ab eo, quo facta est electio mittendorum, nihil amplius deferre liceat: sed nec intra hoc tempus poterit solvi Congregatio, nisi singuli dicant, se nihil habere quod deferant.

Assignetur dies Eligendorum.

h Congreg. 7. Decr. 47.

i P. 8. c. 2. & c. 3. §. 1. & Congreg. 2. Decr. 19.

Quales eligendi?

Quomodo petenda, & danda informationes?

k Congreg. 6. Decr. 24. & 25. §. 4.

20. Simul atque duo Deputati electi fuerint, assignetur dies, in quo mittendorum fiat electio: qui quidem ab eo, in quo Congregatio inchoata fuit, (h) inclusivè tertius sit, aut ad summum quartus. Hoc interjecto tempore petenda est informatio de qualitatibus eorum, qui mittendi sunt, atque ab iis solis, qui ferendi suffragii jus habent; nisi forte quis sufficientem informationem habuerit. Præter ea verò, (i) quæ tam de mittendis ad Congregationem Generalem, quàm de Procuratoribus in octava parte Constitutionum, & in secunda Congregatione dicuntur, hæc ferè peti debent. An rerum Societatis notitia, & experientiam habeant; num studio, & zelo Instituti nostri conservandi, ejusque spiritum promovendi teneantur; an ea judicii, & in rebus agendis prudentiæ, ceterarumque virtutum maturitate polleant, quæ decet Viros, qui de rebus ad universam Societatem spectantibus deliberaturi sunt; an affectibus inordinatis duci soleant. Intererit etiam plurimum, si ii, qui ad Congregationem Generalem eligendi sunt, magnam personarum Societatis cognitionem habeant.

21. Porro in informationibus dandis, (k) & accipiendis, maximè ratio modestiæ, & religiosæ caritatis habenda est, nè lædatur unio. Quapropter de Personis, quæ vel ex earum actionibus, diuque probatis moribus, vel ex administrationibus, atque ex muneribus, quibus in Societate perfunctæ fuerint, in Provincia notæ satis sunt, nulla est informatio capienda: sed de iis tantum, qui planè noti non sunt, & quidem ab illis, qui bene nòrunt, ac sinceram de iisdem informationem dare possunt. Denique ut

ceteris posthabitis, de iis tantum rebus capiatur, ac detur informatio, quæ ad id pertinent, cujus maximè causâ fieri electio debet: juxta §. 20. præcedentem, nimirum an rerum Societatis notitiam, &c.

22. Cum capietur de Persona informatio, (l) illud præcipuè cavendum est, nè ullus per se, vel per alium, nè indirectè quidem, se, vel alium eligi, aut alium non eligi suadeat: etiam cum de Deputatorum, ac Secretarii electione agitur: sed fiant electiones sincere, & candidè ex iis, quæ Spiritus Sanctus dignabitur suggerere, & ex informationibus cognitata fuerint.

23. Omnibus, etiam illis, qui suffragium in Congregatione non habent, in virtute sanctæ Obedientiæ præcipitur (m), nè quis à die indictæ Congregationis Provincialis, vel per se, vel per alium, directè, vel indirectè procuret, ut in Electorem, aut Substitutum pro Congregatione Generali, vel in Procuratorem, aut Substitutum pro Congregatione Procuratorum, ipse vel alius eligatur, aut alius excludatur, & nè quis pro se suffragium ferat.

24. Si quis autem (quod avertat Deus) ad sui, vel alterius electionem, vel ad alterius exclusionem ambitiosè agere deprehensus fuerit, idque sufficienter probabitur; activâ, vel passivâ, vel utraque voce privetur in Congregatione tantum, & aliis poenis (si id merebitur) subiciatur, juxta delicti gravitatem, & probationis certitudinem. Judicabunt autem causa hanc Provincialis, & tres alii Professores quatuor votorum antiquissimi. Quod si Provincialis ipse notatus esset, aut alius ex reliquis tribus; etiam tunc quatuor antiquiores hujusmodi Professorum, excluso semper eo, qui notatus esset, de ea re cognoscent; & minimum tres ex illis, ut aliquis damnetur, convenire debebunt. Quod autem de poenis dictum est, in Provinciali ita locum habeat, ut tantum activo suffragio ad electionem privetur: ceteras autem poenas Præpositi Generalis judicio subibit. Prædictorum Judicum sententiis sine ulla appellatione omnino acquiescendum est;

*Sincera informatio.
l Congreg. 6.
Decr. 35. §. 1.
& 5.*

*Præceptum in
ambientes.*

*m Ibidem &
Congreg. 9.
Decr. 24.*

*Pœna in ambio-
siosos.*

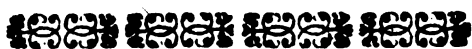
Judices qui?

est; ita tamen, ut si quis factam sibi putet injuriam, possit postmodum apud P. Generalem expostulare; cum Congregatio Provincialis in eum jurisdictionem non habeat. Quod si (n) Reus Judices ordinarios, tamquam sibi suspectos recuset, audiendus erit, accersitis in recusatorum locum totidem ex proximè antiquioribus Professis; quibus si videatur, justam causam recusandi habuisse, ab iisdem in causa ambitus judicetur; sin minus, rejecta recusatione, judicetur à Judicibus superius hoc eodem §. designatis. Si verò post peractas electiones constiterit, aliquem reum esse culpæ ambitus, deferatur res ad Superiorem, & ambiens pœnis ad arbitrium illius subiciatur, juxta delicti gravitatem, & probationis certitudinem; non tamen privandus erit jure per electionem acquisito.

25. Proinde nullus obtrudat informationem non perenti: caveantque Informatores diligenter non solum mendacia, sed etiam amplificationes, & exaggerationes in laudandis eis, de quorum qualitatibus agitur; certa pro certis, opinata pro opinatis, audita pro auditis referentes, eum à quo audierint nominando, & ad ipsum eum, qui informationem petit, remittendo. Item nè, si quid, quod secreto servari oporteat, in informationibus intellexerint, aliis quàm Congregatis communicent, memores caritatis, (o) quæ suadet non modò non indicandam ulli esse personam, à qua de ipso quidquam quis audivisset, sed neque in universum quidem cuiquam aliquid omnino de ipso in informationibus auditum, esse deferendum. Et ob id minimè visum est opus esse præcepto, neque tam acri remedio Viros præsertim religiosos egere, ubi caritatis & fraternæ unionis jactura facienda sit. Quod si quis in hujusmodi errore deprehensus fuerit, deferatur, & judicio Provincialis puniatur. Postremo, (p) si cui darentur epistolæ, quas cæcas vocant, sinè subscriptione ac nomine, ad aliquem excludendum, aut includendum: has ille quàm primum supprimat, nec cuiquam manifestet: Nisi fortè pro rerum scriptarum gravitate,

Institu. S. J. volum. II.

rem ad Vicarium, vel ad Præpositum Generalem, aut ad Provincialem deferendam esse, aut sub sigillo secreti uni, vel alteri ex Congregatis, consilii capiendi gratiâ communicandam judicaret.

De electione mittendorum.

CAPUT IV.

26.

Um advenerit dies ad electionem mittendorum designatus, manè postquam Patres Sacrum fecerint, & in locum Congregationis convenerint, facta brevi coram Crucifixo oratione, in qua lumen Divinæ illustrationis ad bonam electionem faciendam postulabunt, hunc in modum procedetur.

27. Sive eligendi sint, qui ad Congregationem Generalem, sive qui ad Congregationem Procuratorum proficiantur, semper electio facienda est per secreta suffragia, ad plura medietate: nec (q) ulli suffragia cui data sint ab ullo manifestetur. Quod si numerus suffragiorum fuerit impar, major pars ex duabus sufficiet.

28. Si in primis duobus scrutiniis nullus electus fuerit, dentur in tribus sequentibus usque ad quintum inclusivè inter eos tantum suffragia, qui aliquod suffragium habuerunt. In sexto verò, & ceteris deinceps sumantur tres, qui plura suffragia habuerunt; Et si qui his pares fuerint in suffragiis, etiam inter eos fiat electio; nisi post decimum scrutinium Congregatio malit compromissione uti: tunc enim eligentur ad plura suffragia secreta tres, vel quinque Compromissarii, singuli singulis scrutiniis; & ille, qui ex iis, qui post quintum scrutinium suffragia habuerunt, electus fuerit à majore parte Compromissariorum, pro electo à Congregatione habeatur.

29. Quod si duo ex quinque Compromissariis (r) unum elegerint, alii duo

D

alium,

u Congreg. 9.
Decl. 20.

Nemo obtrudet
informationem.

Qualis debeat
esse informa-
tio?

Secretum ser-
vandum.

o Congreg. 6.
Decl. 23.

Epistola cæca
supprimenda.
p Congreg. 12.
Decl. 44.

Dies electionis

Per secreta suf-
fragia ad plu-
ra medietate e-
lectio facienda.

q Congreg. 6.
Decl. 25. §. 11.

Quot scrutinia
facienda?

Compromissa-
rii.

Quando Com-
promissarii non
conveniunt.
r Congreg. 6.
Decl. 19. §. 4.

alium, quintus verò ad tertium accesserit; aut si ex tribus Compromissariis singuli singulos elegerint, tunc in priori quidem casu danda deinceps suffragia erunt inter eos tantum duos, qui plura habuerunt; tertio illo prætermisso, qui ab uno solo eligebatur; in posteriori verò alii duo addendi sunt Compromissarii.

Compromissarii ex quibus eligendi?

s. Congreg. 6. Decr. 25. §. 5.

Suffragium infirmi in eadem domo.

Præsum cuiusque suffragium sit.

Quinque eligendi ad Congregationem Generalem.

1. P. 8. c. 3. §. 1. & A. & c. 6. B.

ii Congreg. 6. Decr. 35. §. 10.

30. Porro Compromissarii ex præsentibus eligantur, exclusis iis, quos ipsi eligere possunt: ii enim in electione Compromissariorum neque activam, neque passivam vocem habeant. Et quamvis (s) infirmi in eodem domicilio habendi sunt pro præsentibus; unde in omnibus electionibus, etiam Compromissariorum, activum, & passivum suffragium habebunt; ad negotia verò tractanda, prout Congregationi visum fuerit: ferè tamen expedit electionem Compromissariorum ex illis fieri, qui Congregationi interfunt, & communem ejusdem sensum vident. Verùm quid in singulis casibus, & personis expediat, videat ipsa Congregatio.

31. Qui ab ipso Superiore impedito ad Congregationem ejus loco missus fuerit, unum tantum suffragium habebit, etiam si ipse proprium jus suffragandi habeat, excepto eo, qui loco Provincialis impediti adest, cui duo suffragia, cum qualitate præcedendi in paritate, quemadmodum & Provinciali, competunt. Provincialis autem ipse, si infirmus fuerit in eodem domicilio, unum suffragium retinebit.

32. Si agitur de mittendis (t) ad Congregationem Generalem, quinque Professi quatuor votorum eligi debent. Primum quidem duo comitaturi Provinciale, deinde tertius; ut ex eo, & duobus prædictis conficiatur ille ternarius, ex quo unum Provincialis suo loco mittere debet, juxta declarationem octavæ Partis capitis tertii, littera B. si impeditus legitime judicabitur. Postremò addatur quartus, & quintus; ut hi tres, qui in Substitutos electi sunt, eodem ordine quo electi fuerint, subrogentur in locum eorum, qui legitime impediti proficisci non possunt. Sed (u) electi quamprimum proponant, si quæ habent impedi-

menta, saltè antequam dimittatur Congregatio, quò de illis judicet, & eligat alium; qui tamen inter Substitutos postremum locum teneat. Proponere tamen ante Substitutorum electionem non debent. Si præter illos quinque

(x) Præpositus Generalis, qui cogit Congregationem, vel Vicarius Generalis, judicaverit aliquos esse adducendos ad negotia gravia post electionem tractanda, eligendi illi erunt à Congregatione Provinciali, ad plura medietate suffragia, sive ex Professis quatuor, vel trium votorum, sive ex Coadjutoribus spiritualibus formatis.

33. Cùm Provinciali impedito (y), quò minùs venire ad Congregationem Generalem possit, in superiori paragrafo dicatur substitui debere unum ex duobus, qui electi fuerint comitaturi Provinciale, & ex tertio post illos primum electo, non autem ex tribus electis post duorum illorum electionem; in Constitutionibus verò (z) simpliciter dicatur, ex tribus, quos elegerit Congregatio; dicendum est, per Formulam declarari Constitutionem, eamque intelligendam esse de primo ternario. Quare ad Generalem Congregationem is veniet, quem ex illò ternario Provincialis elegerit. Quòd si Provincialis, nullo nominato Vice-Provinciali, mortem obierit, si à Præposito Generali Vice-Provincialis nominatus fuerit unus ex electis aliàs venturis, aut aliquis ex illis jure suo succedat in Vice-Provinciale, ille veniat: alioqui venire oportebit primum electum, hocque impedito, secundum, deinde tertium.

34. Verùm quacumque ex causa, (a) & quoties Generalis Congregatio cogitur, electi à Congregatione Provinciali censendi sunt semper electi tum ad negotia tractanda, tum ad Generalis Præpositi, & Assistentium electionem, si eo tempore alios eligi contigerit; nec opus esse Provinciales Congregationes denuò convocare. Quamvis (b) ex Lusitania, & Boetica Procuratores pro Indiis Romanam ad Congregationem Generalem mittendi non sunt, non obstantè Canone 14. Congr. 3. neque nova electio facienda est,

x P. 8. c. 3. §. 1. & A. & c. 6. B. & Congreg. 2. Decr. 2. & Congreg. 4. Decr. 35.

Quamodo substituiendi in defectum aliorum? y Congreg. 6. Decr. 35. §. 1.

z P. 8. c. 3. B.

ius Electorum. a Congreg. 6. Decr. 35. §. 18.

Procuratores ex Lusitania, & Boetica. b Congreg. 6. Decr. 35. §. 16.

da est, sed unus ex electis Romam venturis à Provinciali destinatus, supplere poterit; quem ab illarum Provinciarum Procuratore instrui oportebit.

*Duo eligendi
pro Congrega-
tione Procura-
torum.
c. P. S. c. 2. B.
& Congreg. 2.
Decr. 19.*

35. Si verò agitur (c) de electione Procuratorum, qui tertio quoque anno ad Generalem mittuntur, eligendi sunt duo Professi quatuor Votorum, unus primo loco, & alter secundo, qui subrogetur in locum prioris, si ille impeditus legitime judicabitur. Etiam (d) absentes possunt eligi, modò extra Provinciam non sint, moraliter id intelligendo, ità ut Provinciale, antequam Romam adeant, convenire non possint: nam si de mittendis ad Generalem Congregationem agatur, eligi quoque poterunt, qui eo tempore extra Provinciam sunt, dummodo de Provincia sint. Et præterea Revisores, Substituti Secretarii Generalis, alique, qui Romæ universæ Societati navant operam, & Poenitentarii Romæ, & Laureti; ut supra dictum est §. 15. Ceterum nec Provincialis, nec Commissarius, nec Visitator, nec qui ad aliam Provinciam pertinet, in Procuratorem eligi potest; etiam si ante tempus proficiscendi Romam, Provincialis, Commissarius, vel Visitator, suis officiis defuncturi sint.

*Utrorumque im-
pedimenta.
c. Congreg. 6.
Decr. 25. §. 14.*

36. Quòd si (e) in Provinciis intra Europam, adhuc durante Congregatione Provinciali, primo loco electus, ad Congregationem Procuratorum ire non poterit, ejusque impedimentum probatum fuerit, succedat electus secundo loco, eligaturque alius loco secundi: nam si ambo impediti fuerint, duo alii eligendi erunt suo ordine, unus primo, alter secundo loco. Quòd si dissoluta Congregatione impeditus uterque judicetur, ut dicitur §. 41. aut nullus eo anno mittendus erit, aut Provincialis cum suis Consultoribus, qui tunc aderunt, ac reliquis præsentibus, qui in Congregatione Provinciali jus suffragii haberent, alium mittere poterit ad informandum de statu Provinciæ; qui tamen nullum Romæ tamquam Procurator suffragii jus habebit in Congregatione Procuratorum.

*Privilegia pro
Procuratoribus*

37. Provinciæ extra Europam eodem jure uti possunt in mittendis suis Procura-

Institu: S. J. volum: II.

ratoribus, quo ceteræ utuntur. Verum propter distantiam locorum, navigationisque difficultates, & alia impedimenta, sex eis privilegia in hac re conceduntur. Primum, ut non teneantur mittere Procuratorem, nisi sexto quoque anno. Secundum, ut unà cum Procuratore mitti possit etiam Substitutus, ex concessione Congr. 12. Decr. 20. Qui tamen Substitutus ad Congregationem Procuratorum, ubi Procurator adfuerit, jus nullum habebit, ex eodem Decreto. Tertium, si commodè mittere non possint Professum quatuor votorum, saltè mittant trium votorum Professum, aut Coadjutorem spiritualem formatum, aut denique alium. Sacerdotem, quem ad id munus idoneum judicent. Quartum, ut ii, qui jus suffragii habent in Congregatione, suffragia sua de cogenda, vel non cogenda Congregatione Provinciali, Procuratoris eligendi gratiâ, scripto ad Provinciale mittere possint. Quintum, (f) ut si cogenda non videatur, Provincialis cum suis Consultoribus, qui aderunt, & ceteris omnibus præsentibus, qui in Congregatione jus suffragii habent, Procuratorem eligant. Sextum, ut jus ferendi suffragii habeant in iis Provinciis omnes Superiores, quibus Generalis Præpositus jus suffragii pro bono earum Provinciarum concesserit; etiam si Vice-Provinciales sint aliquarum partium suarum Provinciarum, aut Præpositi plurium locorum, aut etiam locales Superiores præcipuarum Residentiarum, prout magis in Domino expedire judicaverit. Porro Congregatio octava Generalis concessit, (g) ut Superior Residentiæ, seu primariæ Doctrinæ in Indiis, à Provinciali designandæ, intersit Congregationi Provinciali supra numerum, quando jure antiquitatis ingredi non posset.

*eligendis extra
Europam.*

*f. Congreg. 4.
Decr. 41.*

*g. Congreg. 8.
Decr. 31.*

38. Itaque Provinciales extra Europam convenienti temporis spatio, ante futuram singulis trienniis Procuratorum Congregationem, scribent ad absentes, qui in Congregatione Provinciali suffragii jus habent; modò sint ex iis, à quibus responsum tempore haberi possit. Primum quidem, si nondum expletum est

*Ratio convo-
candi Congre-
gationes extra
Europam.*

sexennium, an judicent nihilominus mittendum esse Procuratorem? Deinde, num existiment Congregationem Provinciale[m] cogendam esse? Postremo, quisnam illis in Procuratorem, qui etiam in ejus Substitutum, videantur eligendi, si Congregationem major pars cogendam non esse censuerit? Tum verò accepta responsione, convocabunt ex praesentibus Consultores suos, & eos qui jus suffragii in Congregatione Provinciali habent; & conjunctis omnium votis, ad plura suffragia decernent, num mittendus sit Procurator, nondum expleto sexennio? & si sit; an ejus eligendi causa Congregatio sit cogenda? Quod si cogenda non videatur, & tamen mittendus Procurator sit; vocatis, si videbitur, Professis vicinis, & Superioribus, proferentur absentium vota de iis, quos mittendos judicant (quæ tamen consultiva erunt, pro majori praesentium notitia) & ad plura praesentium medietate suffragia Procuratorem, ejusque Substitutum unum, aut etiam alterum eligent. Fiat autem hæc electio in aliqua Domo, aut Collegio ex celebrioribus Provinciæ.

*Provincialis
suffragium ex-
tra Europam.
h Congreg. 6.
Decr. 35. §. 13.*

39. Sed Provincialibus extra Europam in consultatione, quæ habetur juxta paragraphos 37. & 38. ad eligendum (h) Procuratorem Romam mittendum, duo suffragia competunt: cum illa non ordinaria tantum sit consultatio, sed quasi abbreviata Congregatio Provincialis. Ideoque hujusmodi electionem fieri oportebit per secreta suffragia, ut fieri solet in plena Congregatione.

*Procuratorum
iter extra Euro-
pam ad Con-
gregationem
Generalem.*

40. Omnibus autem iis Procuratoribus, & Substitutis, qui à Provinciis extra Europam prædictis modis electi ad Generalem mittuntur, datur auctoritas, ut interesse, & jus suffragii habere possint in quacumque Congregatione Generali. Quoniam autem & hi Procuratores ex Decreto 41. Congreg. 4. & eorum Substituti ex Decreto 20. Congregat. 12. suffragium habent in Electione Generali, si Professi quatuor votorum, & ad hoc electi fuerint; ideo semper, si tales Professi fuerint, ad hoc etiam eligantur: & quamdiu ex consensu Patris Nostri substituerint in Europa (nisi (i) substituerint

*i Congreg. 12.
Decr. 46.*

ad aliud aliquod munus à Generali applicati: tunc enim per illud novum munus expirat illud aliud Procuratoris munus; nec in illis amplius ad Congregationem Generalem jus ullum est) tamdiu ipsorum officium, & jus, quod habent ad Congregationem Generalem, permanebit, etiam ad plures Congregationes, juxta declarationem Congreg. 6. Decr. 36. Quod si dum (k) in Europa sunt, nominati fuerint à Patre Nostro ad officium Visitatoris, vel Provincialis extra Europam, non propterea privabuntur jure, quod habent veniendi ad Congregationes Generales: nisi adeo expressa fuisset voluntas Patris Nostri Generalis circa ipsorum discessum ex Europa, ut Decretum supra memoratum Congregationis nonæ locum non haberet.

*k Congreg. 10.
Decr. 9.*

41. Quæ autem impedimenta excusare debeant, vel Provinciale[m], vel aliquem ex electis, quod minus ad Congregationem Generalem, aut Procuratorum se conferant; si Congregatio quidem necdum fuerit dissoluta, ipsa constituet: si verò dissoluta fuerit, statuatur Provincialis eodem modo, quo ante Congregationem judicare potest de impedimentis eorum, qui Congregationi Provinciali interesse debent, ut supra paragrapho decimo; excluso (l) semper in hac deliberatione illo, de cujus impedimentis agitur; & eo etiam, qui proxime subrogandus est, si prior impeditus censeatur. Porro huic judicio sic facto acquiescendum est ita, ut iis, qui ea ratione judicantur impediti legitime, nè in Urbem tempestive ad Congregationem Generalem, vel Procuratorum iter possint instituere, nihil juris reliquum sit ad Congregationem Generalem, vel Procuratorum: & si fortè nihilominus re ipsa venerint, admitti non debebunt. Præterea si electus in Procuratorem sit nominatus à Patre Nostro in Provinciale[m], & hoc constet in Provincia, priusquam inde discesserit; manere debbit in Provincia, eamque gubernare; & electus secundo loco tunc Romam mittendus erit.

*Quomodo de
impedimentis
Electorum ju-
dicandum?*

*l Congreg. 6.
Decr. 52.*

42. Porro ut sincerè procedatur, non est ferendum judicium ante mittendo-
rum

*De impedimen-
tis non judi-
candum ante
Electionem.*

rum electionem, de impedimentis eorum, qui ad Congregationem Generalem, aut Procuratorum profecturi sunt, etiam ipsius Provincialis, aut Vice-Provincialis; sed unusquisque juxta informationes, quas accipiet, suam conscientiam consulat de qualitatibus eorum, pro quibus suffragium ferendum putat. Facta autem electione, tum demum de eorum impedimentis deliberari poterit; si tamen ea ab iis ipsis proponantur: alioqui de ea re nulla fiat consultatio; nisi alicujus impedimenta adeò manifesta essent, ut de iis minimè dubitaretur.

•••••

De rebus tractandis post Electionem.

CAPUT V.

43.

Post Electionem mittendum, agendum est de rebus, quæ vel Congregationi Generali, vel Præposito Generali, nomine

Provinciae proponenda sunt. Intelligat autem in primis Congregatio, (m) non sibi licere quidquam statuere, nec ullam sibi aliam potestatem fieri præter eam, quæ expressè habetur in hac Formula Congregationis Provincialis, quæ post Formulam in quarta Congregatione Generali approbatam, & in sexta recognitam, iterum à Congregatione undecima, ac postremò à duodecima recognita, & approbata est. Quocirca nec innovare quidquam poterit, nec immutare ex iis, quæ à Superioribus ordinata sunt.

44. Intelligat quoque, (n) nè consultationis quidem prætextu, atque adeò, ut Congregationi Generali proponatur, de substantialibus Instituti nostri agere sibi integrum esse. Quin ejusdem Præpositi Generalis arbitrio in eos animadvertendum erit, qui deinceps hac in re, quæ tanti momenti est, peccaverint, & aliquid proposuerint contra ea, quæ substantialia Instituti sunt; sive cum cer-

tum est ea, quæ proponunt, ejusmodi esse; sive cum, sintne talia, dubitatur; sed substantialibus positus quasi Fundamenti, de ceteris, quæ iis conservandis, ac promovendis consentanea videbuntur, quæque Deputati cum Provinciali majoris momenti esse judicaverint, & quæ possint tempore Congregationi præscripto absolvi, tractari poterit.

45. Et quoniam, ut superius dictum est, (o) de substantialibus Instituti, nec quando res quidem dubia est, in Congregationibus Provincialibus tractare licet; visum est in eorumdem favorem hanc regulam constituere; ut tunc res dubia, & de illa tractari non posse intelligatur, si vel unus Deputatorum absolutè affirmet (non tamen si solum dubitet) rem propositam esse de substantialibus Instituti: multoque magis si Provincialis ita censeat, cujus est totam Congregationem dirigere, atque omnino efficere, ut Decreta servantur, eosque coercere, qui contra Institutum aliquid fortè molirentur, ut dictum est. Ea autem in primis

sunt, (p) quæ in Formula, seu Regula Societatis Jesu Julio III. Sum. Pont. proposita, & ab eo, aliisque ejus Successoribus confirmata, continentur. Deinde sine quibus illa, aut nullo modo, aut vix constare possunt: cujusmodi sunt, esse aliqua impedimenta essentialia in admittendo: non esse necessarium, ut in dimittendis Forma judicialis servetur: reddendam esse Superiori conscientiae rationem: contentum esse debere unumquemque, ut omnia, quæ in eo notata fuerint, per quemvis, qui extra Confessionem ea acceperit, Superioribus manifestentur: paratos esse debere omnes, ut se invicem manifestent debito cum amore, & caritate; & alia similia. Licebit tamen unicuique ea, quæ à Deputatis rejecta fuerint, in Congregatione proponere, ubi illa expedita fuerint, quæ à Deputatis probata fuerint; modò non agatur de substantialibus nostri Instituti, aut de personis: hæc enim nè ad Deputatos quidem referenda sunt. De Rejectis autem priusquam tractetur, decernendum erit, utrum de illis agendum sit, nec nè? non proponendo (q) in genere, an sit

Quando dubitatur de substantialibus.
o Congreg. 6.
Decr. 19. §. 3.
& Congreg. 7.
Decr. 15.

p Congreg. 5.
Decr. 44. 45.
& 58.

Quoniam Substantialia.

De Rejectis.

q Congreg. 12.
Decr. 56. §. 2.

In quibus agendum est

n Congreg. 5.
Decr. 32.

Præter Congregationis.

Nihil de Substantialibus.
n Congreg. 4.
Decr. 26. &
Congreg. 6.
Decr. 12.

sit agendum de rejectis? sed ubi aliquis proposuerit unum rejectum, decernatur, an de illo agendum sit? Tum sic de alio, si aliud propositum fuerit; & sic sigillatim de singulis.

Quando, & quomodo de Constitutionibus.

1. Congreg. 6. Decr. 13.

46. Et quamvis ad Congregationem Generalem, aut Præpositum Generalem, quæcumque ipsis visa sunt, privato nomine subscripta liberè transmittere poterunt; nulla (r) tamen posthac Provincialis Congregatio quidquam proponat, quò tollendæ, aut immutandæ sint Constitutiones, vel Decreta, nisi communi consensione, & omnibus eorum suffragiis, qui dictis Provincialibus Congregationibus interfunt, vel saltè ad duas tertias partes visum fuerit proponendum. Tum verò nequaquam petatur, ut hujusmodi Constitutiones, vel Decreta tollantur, aut immutentur; sed incommoda tantum proponi debebunt, quæ secuta, vel sequi posse videntur ex eorum observatione; ad eaque vitanda remedium à Congregatione Generali simpliciter petatur. Proinde Generalium Congregationum Decreta in singulis Provinciis penès Provinciales esse debebunt, à quibus communicari poterunt iis, quos scire expedire judicaverint.

Decreta Congregationum Generalium existant in Provinciis.

Quomodo agendum de cogenda, vel non cogenda.
2. Congreg. 6. Decr. 19. §. 5.

47. Porro rerum tractandarum ordo hic erit, ut antequam aliquid tractandum proponatur, (s) in omni Provinciali Congregatione, Præpositi Generalis responsa ad proximè præcedentis Congregationis quæsitæ prælegantur: tum, si mittendus sit Romam Procurator, priori loco de rationibus agatur, quæ cuique occurrunt, cogendane, vel non cogenda sit Congregatio Generalis? posteriori verò de negotiis, rebusque aliis cum Generali Præposito, nomine Provinciæ, tractandis. Secretarii autem erit, (t) quemadmodum colligere fideliter omnia, quæ in Congregatione aut dicuntur, aut aguntur; ita etiam collectas rationes pro cogenda, vel non cogenda Congregatione Generali allatas, ad Provinciam Congregationem referre, ejusque judicio præcipuas quasque seligere, quæ ad commune bonum Societatis spectare videbuntur; addaturque, utram in partem plurius sententia propenderit: &

1. Congreg. 6. Decr. 26. §. 2.

scribantur seorsim, ut ad majorem statûs Societatis cognitionem ab iis, qui jus suffragii in Congregatione Procuratorum habuerint, privatim perlegantur: tametsi ejus Provinciæ Procurator eam sententiam in ferendo suffragio sequetur, quam magis in Domino probaverit, auditis ceteris Procuratoribus, & rationibus in utramque partem ex unaquaque Provincia allatis, aliisque Patribus, qui cum Generali versantur, juxta §. 6. & 7. in Formula Congregationis Procuratorum.

48. Quæ autem posteriori loco tractanda sunt, eò spectare debebunt, ut Generali Præposito veram, & utilem notitiam de statu Domorum, & Collegiorum, ac totius Provinciæ universæque ejus administratione, de Religiosa disciplina, de Constitutionum, ac Regularum, nec non de observatione eorum, quæ à Superioribus ordinantur, afferre possint; & ut ipse in iis, quæ in ea Provincia desiderantur, & sub Generalis providentiam cadunt, opportunè prospiciat. Nam de iis rebus, quibus sola Generalis Congregatio providere potest, tum agendum est solum, cum electi fuerint, qui ad eam mittendi sunt. In prædictorum autem tractatione meminerint omnes, nihil de illis proponere posse Congregationi, quod non sit prius approbatum à Deputatis, nisi (x) prout de Rejectis §. 45. dictum est: deinde ita de Provinciæ administratione, & necessitatibus agere, ut si quæ Superiorum personam attingere videantur, debita ac religiosa cum modestia dicantur. Quòd si quis personam potius fugillare, quam negotia tractare videatur, eum Provincialis sui officii admoncat; nec existimet quispiam libertatem in dicenda sententia impediri, cum in modo agendi, juxta caritatem, & modestiam dirigitur. In dicendis verò (y) sententiis curandum est, ut brevi, liberè, sincerè, re coram Deo considerata, cum modestia dicantur; nec, qui posteriores sunt, priorum dicta inutiliter, non sinè jactura temporis, & aliorum tædio repetant: agantque omnes Latine; nec acta in Congregatione evulgent aliis extra Congregationem, sub

De quibus posteriori loco agendum.

u. Congreg. 6. Decr. 35. §. 7.

2. Congreg. 12. Decr. 16. §. 6.

Quomodo agendum de rebus ad personam pertinentibus?

In sententiis dicendis.

7. Congreg. 6. Decr. 25. §. 7.

sub poena, pro gravitate culpæ infligenda à Provinciali.

49. Rerum tractandarum determinationes ad plura suffragia simpliciter definiantur: (z) quæ nullo modo secreta esse debebunt, sive de negotiis aliis agatur, sive quærat, cogenda sit Generalis Congregatio, nec nē? ob multa, eaque gravia incommoda, quæ, præter novitatem, sequerentur. Neque in eis intercessio permittatur, ut citius expediri possint; nec publicè affigenda erunt puncta, de quibus postmodum sit tractandum; cum præsertim de eo tantum agendum sit, num proponenda videantur Generali Congregationi, aut Præposito Generali, & quænam sit de iis plurium sententia. Licet autem cuique, aliis auditis, mutare sententiam, antequam res omnino concludatur. Porro quæ transigentur in actione una, in sequenti à Secretario legantur, ut Congregatio intelligat, sintne omnia rectè excepta, & applicata, an non?

50. Omnibus expeditis, dictoque alternatim, & submissa voce hymno, Te

Deum Laudamus, subscribet Secretarius tum acta Congregationis, tum seorsim rationes de cogenda, vel non cogenda Generali Congregatione; tum etiam seorsim ea, quæ eidem Congregationi, aut Præposito Generali, nomine Congregationis Provincialis, proponenda sunt; omniæque (a) unà cum Provinciali satis erit, si post dimissam Congregationem subscribat, & obsignet; eaque Provincialis, vel sibi servet, si ad Congregationem Generalem eundem erit; vel Procuratori tradet. Qui iis acceptis, non discurret per Provinciam, plenioris informationis sumendæ gratiâ: sed quæ illi à Provinciali, vel ab aliis scripto, aut verbo commendabuntur, ut ea Præposito Generali referat, sincerè, ac fideliter eorum nomine eidem proponet. Ceterum (b) etsi Romam ea dumtaxat mittenda erunt, quæ à Congregatione Provinciali probata fuerint; in actis tamen in Provincia asservandis, quæcumque transacta in Congregatione, etiam rejecta, subscribi debent.

In fine Te Deum. Quænam subscribet Secretarius?

a Congreg. & Decr. 25. §. 17.

Præceptor pro Provinciam non distinetur.

b Congreg. 6. Decr. 25. §. 16.

Acta integra servanda in Provinciali.

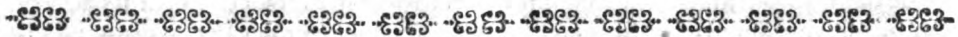
A. M. D. G.

FOR-

FORMULA CONGREGATIONIS PROCURATORUM.

Plurium Congregationum Generalium, ac
postremò duodecimæ auctoritate probata,
& aucta.

CAPUT I.

I.

*Quales Procura-
tores, &
quando ve-
nient?*

*c. P. B. c. 2. B.
& Congr. 2. D.
19. & 67. &
Cong. 8. D. 10.
& For. Congr.
Prov. § 1.
d. Ibidem.
Tempus Con-
gregationis.*

Tertio quoque anno, à
15. die Novembris
post finem ultimæ
Congregationis Ge-
neralis computan-
do, ex omnibus Pro-
vinciis, juxta Con-
stitutiones, & Decreta, ad Præpositum
Generalem convenient Procuratores,
(c) qui Professi quatuor votorum sint, &
viri maximè idonei, à Congregatione
Provinciali electi. (d) Tempus enim
hujus Congregationis Procuratorum ce-
lebrandæ, propter navigandi, & profi-
ciscendi majorem commoditatem, dies
ipse quintus decimus Novembris decre-
tus est, nisi aliud Præposito Generali vi-
deatur.

*Prius Acta e-
xaminanda.*

2. Antequam hæc Congregatio in-
choetur, P. Generalis cum suis Assisten-
tibus examinet Acta Congregationum
Provincialium; an in eis Procuratores
legitimè electi sint? & si quid dubii in
aliquibus particularibus inventum fue-
rit, id postea ad Congregationem refe-
rat; non admissis iis, de quibus legitimè
dubitatur, donec ipsa Congregatio de
ipsis constituerit.

*Quando Con-
gregatio incho-
anda?*

3. Elapso die ad conveniendum præ-
fixo, inchoari poterit Congregatio, si
jam duæ tertiæ partes Procuratorum à
suis Provinciis advenerint; nisi P. Ge-
neralis cum illis, qui advenerunt, alios,
qui fortassis in proximo essent, & citò

affuturi sperarentur, expectandos judi-
caret.

4. In sedendo, & dicendo hic ordo
servabitur, ut ad dexteram P. Generalis
sedeant Assistentes, ordine antiquitatis in
sua Professione servato: ad sinistram ve-
rò, eodem ordine, Procuratores. De-
inde Hymno *Veni Creator*, alternatim,
submissa voce, ab omnibus dicto, cum
Oratione de Spiritu Sancto, & Beata
Virgine: brevis Exhortatio fiet à P. Ge-
nerali de fine talis Congregationis, & ut
omnes in iis, quæ agenda sunt, sincere se-
gerant, & de aliis, quæ eis in Domino vi-
debuntur. Tertio decernatur ad plura
suffragia: an ii, qui adsunt, Congrega-
tionem Procuratorum legitimam, &
plenam faciant. Tum si de aliquorum
legitimo jure suffragii à P. Generali, &
Assistentibus dubitatum fuerit, P. Ge-
neralis id referet ad Congregationem; non
admissis interim iis, de quibus fuerit ad-
dubitatum. Congregatio verò statuatur,
quid de illis sit agendum? & si judicatum
fuerit admitti debere, vocentur, & suo
loco sedeant. Post hæc decernat Con-
gregatio, an omnes defectus (si qui fortè
quacumque ratione acciderint) debeant
suppleri?

*Ordo sedendi,
& discendi.*

5. Hoc facto, eligatur Secretarius,
per Scrutinium secretum ad plura suffra-
gia: quæ Generalis cum antiquissimo
Professorum ex Patribus congregatis
videbit. Electus autem omnia, quæ
fuerint acta in Congregatione, mandet
scriptis, & subscribat, signetque Socie-
tatis sigillo: comburaturque, statim post
Decretum factum, suffragia in loco ipso
Congre-

*Secretarii ele-
ctio.*

e Congreg. 7.
Decr. 79.

Quarto die fa-
ciendum Decre-
tum de futura,
vel non cogenda
Congregatione.
A quibus sum-
menda Informa-
tio.
f Congreg. 6.
Decr. 25. §. 14.

g Form. Con-
greg. Provin.
f. 47.

De quibus re-
bus.

Quando Con-
gregatio Gene-
ralis cogenda?
h P. 8. c. 2. §.
1. 2. & B. C. &
c. 4. §. 2. P. 9.
c. 1. & Congr.
6. Decr. 26. §. 5.

Secretum qua-
le?

Congregationis, (e) non obstante De-
creto 25. §. 6. Cong. 6.

6. Assignetur dies quartus à die, qua
fuerit aperta Congregatio inclusivè, in
quo faciendum sit Decretum de cogenda,
vel non cogenda Congregatione Gene-
rali, acceptà prius Informatione tum
à Præposito Generali, (f) cui magis per-
spectus est universæ Societatis status (&
quidem ad necessariam capitis, & mem-
brorum conjunctionem, eorundemque
ab illo directionem, minimè prætereun-
da est ejus Informatio, cujus providen-
tiæ se tota commisit Societas) tum verò
à cæteris tantum, qui jus suffragii habent
(g), (quorum singulorum rationes, quas
de cogenda, vel non cogenda Congrega-
tione Generali in scriptis secū à suis Pro-
vinciis attulerunt, singuli videre teneantur)
& à Secretario Præpositi Generalis.

7. Intelligent præsertim, an aliquid
sit, in quo alicubi inigne detrimentum
palsa sit Societas, vel passura timeatur,
quod singulari providentiâ, atque indu-
striâ, vel resarciendum, vel curandum sit?
Item quomodo servantur Constitutiones,
& Decreta Congregationū, & Regulæ?
An disciplina religiosa relaxetur? an in
spiritu, & virtutibus proficiat Societas?
an potius deficiat? quomodo unio animo-
rum se habeat in Societate? & an grave
aliquod periculum illius labefactandæ
metuatur? deq; aliis hujusmodi rebus(h).
Demum intelligant Generalem Congrega-
tionem non esse cogendam, nisi juxta
Constitutiones P. 8. cap. 2. §. 2. cum de-
liberandum erit de rebus perpetuis, ac
magni momenti, vel de gravibus, ac dif-
ficilibus, ad universam Societatem, mo-
dumque in ea procedendi spectantibus,
quibus Præpositus Generalis cum Assis-
tentibus providere non possit; quibuf-
que certum videatur Generalem Congrega-
tionem afferre posse remedium. Si
quis autem aliquid audierit in Informati-
one, quod secretum teneri debeat, cum
aliis, præterquam cum iis, qui suffragi-
um habent, memor caritatis, silentium
teneat in virtute sanctæ Obedientiæ; in
re tamen gravi, non in qualibet.

8. Cum autem venerit dies ad decer-
nendum præfixus, omnes simul in nomi-

Instituti. S. J. volum. II.

ne Domini congregati, præmissâ per
quadrantem horæ oratione, per secreta
suffragia, (quæ (i) nec tunc nec postea
alicui erunt temerè manifestanda) defi-
niant, an cogenda sit Generalis Congre-
gatio. Suffragia autem videbunt Præ-
positus Generalis, & antiquissimus Pro-
fessorum, & publicè leget Secretarius.
Ipse verò Præpositus Generalis duo in
hac Congr. suffragia habebit. (k) Porro
Patres congregati Romæ in suffragiis fe-
rendis pro cogenda, vel non cogenda Ge-
nerali Congr. ad plura medietate decer-
nent juxta Decr. 10. Congr. 7. non ob-
stâte opposito Decr. 26. §. 1. Congr. 6.

9. Quòd si cogendam esse Congrega-
tionem Generalem decretum fuerit, abs-
que alio Scrutinio intrâ sesquiannum co-
gendam esse intelligitur: nam mensẽ,
ac diem, Præpositi Generalis erit præ-
scribere. (l) Absoluta verò Congrega-
tione, omnes alternatim, submissa voce,
dicant *Te Deum Laudamus*; & in fine,
eorum aliquis unam, aut plures Oratio-
nes, in gratiarum actionem, recitabit.

De iis, quæ Procura-
tores, postquam electi fuerint,
agere debeant.

C A P U T II.

10.

Ostquâ electi fuerint Pro-
curatores, non propterea
debent excurrere per Col-
legia, & Domos suæ Pro-
vinciæ, nisi sint in via quâ
itur ad Præpositum Generalem; nec ne-
gotia externorum suscipiant, vel in iis su-
am operâ polliceantur sinè facultate Pro-
vincialis, quam rarò admodum, nec nisi
gravioribus de causis concedet; (m) ac
Provinciali pecuniam sibi datam, & un-
dequaque acceptam, etiam cum facultate
Superiorum, consignent; ab eodemque
sibi necessariam accipientes, Paupertatis
memores esse oportebit. (n.) Nā, nè ma-
jorẽ sibi potestatem usurpent, quā par sit, in
negotiis tractandis, in rebus emendis, in ex-
pensis in itinere faciendis, & similibus, Præ-
positi Generalis erit modū præscribere. (o)

E

11. Post-

Secreta suffra-
gia.
f Congreg. 6.
Decr. 26. §. 4.

Præp. Genera-
lis suffragia.
k Congreg. 7.
Decr. 19.

Tempus cogen-
da Congrega-
tionis Genera-
lis.

l Congreg. 6.
Decr. 26. §. 1.
& Congr. 7.
Decr. 71.

Non excurrant
per Provinci-
am.

m Mon. Gen.
c. 4. §. 2.
Expense pro
itinere

n Congreg. 6.
Decr. 26. §. 6.

o Congreg. 6.
Decr. 26. §. 4.

11. Postquam ad Præpositum Generalem venerint Procuratores, Acta suarum Congregationum Provincialium, Catalogos Personarum, & Memorialia negotiorum, de quibus cum Præposito Generali acturi sunt, & fasciculos Litterarum, quamprimum Societatis Secretario, scripto numero, tradant: ut citius hæc videri, & postea suo tempore expediri possint.

Quando Generalis infirmabitur.

P. S. C. 2. B.

Indifferenter sint.

12. Ante, vel post celebratam Congregationem, pro arbitrio P. Generalis, agent de Informatione eidem danda, juxta Constitutiones, de iis rebus, quas ex suis Provinciis attulerunt. (p)

13. Procuratores non sint magis propensi ad unum Collegium, quam ad aliud, nec ad unam Personam potius, quam ad aliam, quantum fieri potest: & ideo, sine ullo respectu, dicant Præposito Generali, quæ pro bono suarum Provinciarum senserint dicenda; caveantque præsertim, nè qua passione, aut affectione inordinata in aliquo accusando, vel defendendo, aut laudando ducantur, etiam si de suis Superioribus agatur.

Negotia servent secreta.

14. Procuratores nè prodant negotiorum resolutiones, nec Ordinationes a Præposito Generali factas de personis, officiis, & aliis rebus alicujus momenti: sed eas ad suos Provinciales deferant; & ipsi juxta præscriptum Obedientiæ, eas suo tempore exsequantur, aut promulgabunt.

Item Informa-

15. Postquam Procuratores redierint

ad Provincias, nulli omnino referat ea, de quibus apud Præpositum Generalem pro Informatione aliquarum personarum, ac rerum interrogati forsitan fuerint, ob magna incommoda, quæ cum magno caritatis dispendio evenire possent. Hæc & similia, quæ intellexerint apud Præpositum Generalem, præsertim si gravia fuerint, secreto servanda esse jubentur.

Responsa Generalis ad Provincias.

16. Si inter Ordinationes, & responsa aliis Provinciis data, quæ videre debuerint, aliqua fuerint, quæ ad usum suarum Provinciarum secum ferenda existimaverint; id facere poterunt, judicio P. Generalis, vel eorum, quibus ipse commiserit, & cum ea limitatione, quæ iisdem videbitur: ea tamen à P. Generali subscribentur. Hæc autem ita in ea Provincia vim habebunt, si Provincialis, auditis suis Consultoribus, suæ Provinciæ judicaverit expedire.

Operarii inopia.

17. Si ad Seminaria nostrorum Scholasticorum, vel Novitiorum in aliqua Provincia perficienda, vel ad Transmarinarum, vel Septemtrionalium, vel aliarum Provinciarum, necessitates graves, Operariis pluribus opus esset, curent qui carum Provinciarum Procuratores fuerint, Patri Generali suggerere, ut dispiciat, nū alicujus Provinciæ abundantia alterius inopiam supplere possit: & id congregatis Procuratoribus omnibus, facilius inter eos privatum, & cum Patre Generali tractari poterit.

Decr. so. Congr. 4.

FORMULA CONGREGATIONIS AD ELIGENDUM VICARIUM SOCIETATIS, In quarta Congregatione Generali confecta, & aliarum postmodum Decretis probata, & aucta.

A quibus, & a quos eligendos.

I Præpositus Generalis ante mortem Vicarium Societatis non nominaverit (prout habetur in Constitutionibus, octavâ parte, capite

quarto, & Decretis) vel ante novi Generalis electionem Vicarius obierit, antequam duæ saltém tertiæ partes Electorum advenerint, (nam post horum adventum nulla est habenda Vicarii electio) aut adhuc vivente Præposito Generali Assistentes majori suffragiorum parte substituendum

Congreg. 11. Decr. 11.

P. S. C. 4. §. 1. & lit. A.

1. dum esse Vicariū judicaverint juxta Decretū 28. & 29. Cong. 8. eligatur à Professis quatuor Votorum, qui apud Præpositum Generalem fuerint, sicut dicitur in Declarationibus ejusdem Capituli; hoc est in eadem Urbe; quo nomine venit Roma, si suam sedem Generalis in ea habuerit, quocumque tandem intra Provinciā Romanam loco obierit: erunt autem, ut minimum, Electores septem: quod si pauciores fuerint, tunc ex vicinioribus locis, utcumque illa distent, is numerus convocetur. Quod si in distantia æquali plures fuerint quàm septē, omnes quidem Professi quatuor votorum ad ejus electionem vocandi sic erunt, ut senarium quidem numerum excedant: sed plures tamen quadraginta non sint; intra quem numerum censendi sunt Assistentes, etiā seculā Professiois antiquitate: nisi contingat Generalis obitus extra Provinciam Romanam: tunc enim Assistentes, qui Romæ subsisterint, non habent jus ad hanc Congregationem.

2. Statim post sepulturā Generalis demortui convocabit Congregationē Præpositus Provincialis, si aderit: vel eo absente Præpositus Domūs Professæ, si ea ibi sit; & Romæ Vice-Præpositus, si Professor quatuor votorū fuerit; sin minus, antiquissimus Professorū, qui ibi aderunt.

3. Electioni quidem Romæ præerit Provincialis Romanus, si aderit; sin minus, Vice-Præpositus Domūs, si fuerit quatuor votorum Professor: quod si talis non fuerit, præsit antiquissimus ex Professis, qui Congregationi intersint. Alibi verò, qui præest toti Provinciæ, vel ipso absente aut impedito, Præpositus Domūs Professæ, si in eo loco fuerit; sin minus, antiquissimus ex Professis quatuor votorum, qui ibi aderunt.

4. In sedendo autem & sententia dicenda hic ordo servabitur, ut ad dexteram ejus qui præerit, sedcant Assistentes, ordine antiquitatis in sua Professione servato; ad sinistram verò, eodem ordine reliqui Professi quatuor votorum. Si quid verò dubii se offerat, qui præest, ad Congregationem quàm primū referat, ut ipsa de illo constituat.

5. Hymno, *Veni Creator*, simul ab omnibus. *S. J. volum. II.*

nibus alternatim, & summissa voce dicto, cum oratione de Spiritu sancto & Beata Virgine, habeatur brevis exhortatio ab eo, qui præest, vel ab alio per ipsum designato, de fine talis Congregationis; & ut omnes in his quæ agenda sunt, sincerè se gerant. Deinde an legitima Congregatio sit censenda, ad plura suffragia decernatur. Tercio loco eligatur Secretarius per scrutiniū secretū, etiam ad plura suffragia; quæ Præses Congregationis ostendet videnda antiquissimo Assistentiū. Electus verò omnia, quæ fuerint acta in Congregatione, mandet scriptis, & subscribat, & sigillo Societatis signet. Ei autē adjungatur unus ex Patribus eodē modo electus, qui ad colligenda suffragia, & reliqua scribenda ipsum adjuvet; assigneturque integrum biduum, postquam præsentēs fuerint ii, qui necessarii sunt ad hanc Congregationem celebrandam; quo exacto, Vicarii electio facienda est. Quod si sufficiens numerus Electorum non adesset, biduum tunc inchoetur, cum primū ille numerus aderit.

6. Eligatur autem Vicarius, juxta Constitutiones, octavæ partis capite quarto, communiter ex his qui adesse Præposito, & ipsum juvare soliti sunt; vel certè ex iis, qui proximè degunt, & sunt in rebus Societatis versati, præmissa per biduum supradictum oratione & informatione, juxta rationem informationis, quæ in electione Generalis servari solet. Et hoc est intelligendum simpliciter, ut jacet, etiam quantum ad censuras, ut in Formula Congregationis Generalis à vigesimo primo paragrapho usque ad vigesimum quartum inclusive, & à paragrapho vigesimo octavo usque ad paragraphum trigessimum septimum inclusive, excepto juramento, quod in electione Vicarii non fit. Qui autem præerit, unum tantum suffragium, sicut alii Professi, in hac Congregatione habebit.

7. Si quis autē (quod Deus avertat) ambitiosè agere deprehensus fuerit ad sui vel alterius electionē vel exclusionē, deferatur & judicetur ad eum modū qui habetur in Constitutionibus & Declarationibus, partis octavæ capite sexto, & in Formula Congregationis Generalis à vigesimo

Secretarii electio, & Secretarius.

Biduum integrum ad electionem. Sup. 5. 1.

Quis, & qualis eligendus. P. 2. c. 4. §. 1.

Præfatus suffragium.

Censura.

Congreg. 9.
Decr. 14.

Et Decr. 42.
Congr. 6.

Congreg. 12.
Decr. 14.

Quis, & quomodo convocabitur Congregatio. l. 1. c. 4. lit. A.

Qui præerit Congregationi.

Ordo sedendi & dicendi.

Exhortatio habenda.

gesimo primo usque ad vigesimum quartum inclusive, mutato nomine Vicarii in eum, qui praeest. Quod si aliquis eorum, qui non habent jus suffragii, in hoc deprehensus fuerit; deferatur ad eosdem Judices, qui locis supradictis constituuntur, & eorum arbitrio puniatur.

*Quid tempore
bidui facien-
dum.*

8. Ipso bidui tempore Patres, qui in hac electione Vicarii suffragium habent, in informationibus, orationibus, & sacrificiis vacare debent. Deinde postquam in locum Congregationis convenerint, praemissis per semihorae spatium oratione & consideratione, apud se & coram Deo statuunt, quem sint electuri. Intelligant autem se in conscientia teneri ad eligendum eum,

quem senserint ad hoc munus esse maxime idoneum. Eligatur verò per scrutinium secretum ad plura medietate suffragia; sic tamen, ut si primo & secundo scrutinio nemo electus fuerit, in tertio & deinceps in ceteris, inter tres tantum illos, qui in proximo scrutinio plura suffragia habuerint, suffragia dari possint. Si qui autem alii alicui ex tribus aequales suffragiis fuerint, simul etiam cum tribus jus habeant passivi suffragii.

*Electio per se-
creta suffragia
ad plura me-
diata.*

9. Absoluta autem Congregatione, omnes simul alternatim submissa voce dicant, *Te Deum Laudamus*: & in fine is qui praefuit, unam aut plures orationes in gratiarum actionem recitet.

*Quomodo con-
cludenda hac
Congregatio.*

— — — — —

OFFICIUM VICARII GENERALIS;

Plurium Congregationum Generalium au-
thoritate probatum, & auctum.

*Qualis ejus of-
ficium, &
quandiu du-
rat.*
P. l. c. 4. §. 1.

Vicarii officium mortuo Praeposito Generali, durat usque ad electionem novi Praepositi Generalis; & est duplex: Alterum est, Societatem ad electionem Praepositi faciendam, praescripto tempore & loco, quo convenire oporteat, convocare; Curia videlicet Summi Pontificis, ubi ut plurimum erit ipsius Generalis residentia. Alterum est, Generalis vices gerere in gubernatione Societatis, donec novus Praepositus electus fuerit.

*Deer. 19. Con-
greg. 6.
P. l. c. 5. §. 1.
P. l. c. 4. lit.
A. & in 1.
Cong. tit. 1.
d. 29.*

*Sacrificia pro
Generalis de-
functo.*
P. 7. c. 4. §. 3.
& 4.

2. Vicarius itaque simul atque creatus fuerit, dabit operam, ut Missae & orationes in universa Societate pro anima Praepositi mortui fiant: nempe, ut singuli Sacerdotes qui sunt in eodem loco, ubi Generalis mortuus est, quinquies Sacrificium Missae pro eo offerant, & reliqui totidem coronas recitent; in aliis autem locis per universam Societatem, singuli Sacerdotes tria Sacra faciant, & reliqui

tres coronas dicant, praeter Officium in templo nostro, Societatis more, de Defunctis dicendum, & Sacrum solemne cum exequiis. Qua etiam die aliud sacrum reliqui faciant, & non Sacerdotes aliam coronam recitabunt.

*Congreg. 7.
Deer. 5.*

*Congr. 10.
Deer. 56.*

*Tempus convo-
candi Congre-
gationem Ge-
neralem.*
P. l. c. 5. §. 2.
& 3.
Deer. 17.
6. Cong.

3. Deinde ad convocandam Societatem ad novi Praepositi electionem, primo quoque tempore diligentissime incumbat; Praepositos Provinciales certiores faciat; locum Congregationis, & tempus quinque aut sex mensium praescribat, die locumve cum Assistentibus declarando; quod etiam prorogari poterit, cum necessitas postulaverit, vel initio, vel antequam Patres convenerint, arbitrio ipsius Vicarii & Assistentium ad plura suffragia. Necessitas autem illa etiam ad id extendatur, ut duo tempora periculosa, quantum fieri poterit, evitentur. Unum hiemis ad navigandum & montes transeundos; alterum aestatis ad ingrediendam Romam. & in dubio de necessitate prorogandi constituti temporis, Vicarius, & Assistentes potius in partem affirmativam incli-

*Congr. 10.
Deer. 4.*

inclinant. Exacto autem tempore præfixo, si aliqui Patres jam convenerint, illi etiam jus suffragii habebunt ad decernendum de prorogatione facienda, juxta Decretum trigelimum, tituli secundi, primæ Congregationis.

4. Missas præterea & orationes pro felici electione Præpositi indicat. Congregationes Provinciales ut rectè fiant, admoneat. Et si post electionem Præpositi alia negotia graviora tractanda in Congregatione sint, ad quæ excutienda, vel definienda, aliorum opera, præterquàm duorum electorum à Congregatione Provinciali, necessaria ipsi Vicario & Assistentibus ad plura suffragia videatur, Provinciales admoneat, ut eos à Congregatione Provinciali electos secum adducant, juxta Decretum quartæ Congregationis.

5. Ubi autem dies constitutus, & terminus præfixus venerit, ad quem convecturi sunt Patres, eos qui jam convenerunt, convocabit, modò excedant duas tertias partes, eisq; rationem eorum, quæ facta sunt post mortem Generalis ad Congregationem pertinentia, reddet, & reliqua omnia, quæ ad electionem rite faciendam pertinere videbuntur Congregationi, curabit: quæ petenda sunt tum ex Constitutionibus, tum ex primis quinque capitibus Formulæ Congregationis Generalis.

6. Alterum officium Vicarii est, Societatem universam gubernare; ad quam gubernandam habebit omnem potestatem, & facultates, quas habent Præpositi Generales (exceptis iis, quæ inferius excipiuntur) Ac nominatim ad illius quoque intentionem dici debent Sacrum, & corona, quæ singulis hebdomadis offerri solent ad intentionem Præpositi Generalis: verum ita est Societatem gubernaturus, quasi Vicarius. Præpositi demortui, non quasi Præpositus. Quare ita illam gubernabit, ut sibi tradita est. Nullam igitur immutabit gubernationis rationem, nihil propriæ inventionis, nullam novam Regulam, nullum ritum, nullam consuetudinem aut inducet, aut inductam mutabit, sed ad spiritum & sensum Generalis demortui se componet, illius compertam voluntatem sequetur, incertam conjectabit. Itaque quoad po-

terit, debebit suo ministerio, quasi vivum ac præsentem Generalem, illiusque gubernationem repræsentare.

7. Quocirca eisdem Assistentibus, Admonitore, Secretario, Procuratore Generali, quibus utebatur Præpositus Generalis, utetur Vicarius ad gubernandam Societatem; eisdem Præpositis, Rectoribus, Præfectis Probationum, & aliis Officialibus primariis, qui creantur à Generali: quos mutare ei non licet, vel novos creare, nisi fortè aliqui morerentur, & alii in illorum locum, usque ad electionem Præpositi Generalis substituendi essent; vel aliquæ gravissimæ causæ intercederent, propter quas aliquis illorum ab officii executione tollendus, vel suspendendus videretur, jure suffragii nihilominus ei relicto, nisi causa sit ejusmodi, ut & hanc pœnam mereri videatur; & hoc quidem, re cum Assistentibus communicatâ ad plura suffragia: de quorum etiam consilio & suffragiis eligeret Admonitorem, si fortè ipse fuerat Admonitor Præpositi Generalis demortui, qui in Vicarium electus est. Quod si contigerit à defuncto Præposito Generali nominatos fuisse aliquos Provinciales, ac Superiores locales in locum eorum, qui suum, moriente Generali, triennium non expleverunt, quosque constat ipsum non voluisse ante tempus exauctorare; Vicarius Generalis in hoc casu renunciare illos non potest, etiam post absolutum triennium aliorum. Si tamen ante obitum Præpositi Generalis missæ fuerint patentes litteræ pro Successore ejus, qui suum triennium paulò post obitum Generalis expleverit; & illarum vigore Successor possessionem regiminis inierit, antequam quicquam de morte Generalis, seu de indicta Congregatione innotuerit; legitima mutatio extitit, neq; ab ea recedendū.

8. Eadem causâ res omnes graves & majoris momenti, quæ differri usque ad electionem novi Præpositi poterunt (quandoquidem illa brevè futura est) quoad ejus fieri poterit differet, & ad novum Præpositum Generalem remittet.

9. Quocirca nullam Domum, nullum Collegium, nullam Universitatem, vel Domum Probationis instituet: quæ si

In 1. Cong. tit. 6. D. 11.

Eisdem utetur Officialibus.

Quando & quomodo mutare Officiales possit.

Congreg. 12. Decr. 30. & Congreg. 13. Decr. 11.

Res graves reservanda Præposito eligendo.

Non admittit interim Collegia.

offerantur, ita negotium Fundationis tractabit, ut si in rem Societatis aperte futura sint, & omni difficultate careant; eos, qui Fundatores esse volunt, jubeat bene sperare. Si quid verò difficile aut dubium sit, alet spe eorum bonam voluntatem, nihil certi promittet, rem totam ad Generalis creationem reservabit. Poterit tamen promovere ad Professionem, & ad Gradum eos, qui, quo tempore Vicarius est, habent omnia ad id requisita: etiam si de illis à defuncto Generali statutum nihil fuerit. Habet etiam facultatem dimittendi Professos, & Coadjutores formatos ex Societate ex gravissimis causis, & ad plura suffragia cum PP. Assistentibus.

Congreg. 11.
Decc. 10.

Congreg. 1.
Decc. 46.

Contractus
quales & quo-
modo celebrantur
pssis.

10. Circa contractus, ad quos facultatem habebit, sic explicatur Decretum septuagesimum primum secundæ Congregationis; ut non possit vendere, vel alienare bona stabilia Societatis, nisi res sit in evidentem utilitatem, & necessaria, quæ moram non patiat, & cum consensu Assistentium ad plura suffragia.

De mittendis
Professis de
lectis.

11. Circa missiones Professorum quatuor votorum, id observabit, ut ante electionem eorum, qui venturi sunt ad Congregationem Generalem, nullos ad se vocet, nec mittat eò, unde impediatur venire ad Congregationem Provinciale. Post electionem verò, electos nullo modo mittat eò, unde commodè venire non possint ad Congregationem Generalem. Alios verò Professos non mittat ad infideles, nec ad partes remotas, quæ majorem considerationem requirunt, nisi fortè aliquid tam grave & urgens accideret, ut ipsius judicio & Assistentium ad plura suffragia, res differri non possit. Mutationem autem Professorum quorumlibet ex una Provincia in aliam, ante factas Congregationes Pro-

De mittendis
in missiones ad
partes remotas.

vinciales, non nisi ex urgente causa, & consultis Assistentibus, ad plura suffragia faciat. Quæ etiam præviâ suffragatione poterit approbare missionem ad Urbem Procuratorum extra Europam; unde illis jus sit ad Congregationem Generalem.

Congreg. 11.
Decc. 4.

12. In universum cum Assistentibus consultare debet res omnes graviores, non minùs, imò magis quàm Præpositus Generalis; quandoquidem minorem habet auctoritatem, minorem experientiam, minùs diuturnum regendæ Societatis munus: sic enim plus ponderis habebunt apud illam, quæ ipse constituit. Quas cumque verò litteras Vicarius vel scribet, vel accipiet, si negotia contineant, Assistentibus omnibus ostendet; neque cum Principibus & Magnatibus de negotiis pertractabit, nisi re cum eisdem Assistentibus communicata; sed in rebus gravissimis ad plura suffragia decernetur. Gravissimas autem (si quando dubium erit) ducere, Vicarium oportebit, quas major pars Assistentium (quamvis ipso dissentiente) gravissimas judicabit: ideòque tales tenebitur Vicarius in consultationem ad plura suffragia decidendas adducere.

Consultatio res
omnes graviores.

Littera.

Res gravissima
quomodo decer-
nenda.

Congreg. 7.
Decc. 74.

13. Vicarius, cum primùm fuerit promulgatus, accipiet ab antiquissimo Assistentium clavem scrinii, ubi litteræ & scripta, quæ apud se Generalis habet; reconduntur, prout in Regulis Secretarii habetur, & omnia curet manere clausa, usque ad novi Generalis electionem. Quod si aliqua necessariò essent accipienda, vocato Secretario & duobus Assistentibus, illa accipiet, & cum usus fuerit, iisdem præsentibus reponet.

Habebit apud
se clavam litem-
rarum Gene-
ralium.

14. Vicarius, in eventum mortis suæ, non potest nominare alium Vicarium; qui sibi succedat.

Congreg. 9.
Decc. 14.

RE-

REGULÆ ASSISTENTIUM, In quarta Congregatione Generali confectæ & approbatæ, & in septima recognitæ.

1.

Uō Assistentes propius Generali adfunt, ut eum in universæ Societatis gubernatione adjuvent, eò etiam propius, ejus virtutes, quæ in nona parte Constitutionum declarantur, imitari debent: & omnino tales esse, quales eadem nona parte Constitutionum, capite quinto, & in Decretis primæ Congregationis describuntur, ceteris omnibus, qui in Societate vivunt, omni genere virtutum prælucentes.

2. Fient in dies magis idonei, si Constitutiones, Decreta Generalium Congregationum, Regulas, & Ordinationes Præpositi Generalis, & prædecessorum ejus, præsertim illas, quæ ad sibi commendatas Provincias pertinent, & majoris momenti sunt, omnia denique Privilegia, & quidquid Instituto nostro inservire potest, frequenter legere & bene intelligere curaverint, ut cum opus fuerit, in promptu habeant.

3. Societatis, & communis boni amatores sint, atque illi in primis fideles, maxime verò tum, cum aliquis ex illis sex, qui nona parte Constitutionum, capite quarto notantur (quod numquam futurum speramus) casus occurrerit. Quo tempore, & caritatis, quam Societati debent, & officii, quod ab ea acceperunt, & juramenti, quo se initio obstrinxerunt, memores, non solum fidem, sed etiam diligentiam atque prudentiam suam toti Societati probent, necesse erit.

4. Et si earum Provinciarum, quæ sibi commissæ fuerint, majorem eos curam habere, & peculiari ad eas propensione affici oportet; caveant tamen, ne erga suas vel nationes vel Provincias ita affici videantur, ut bonum commune Societatis in omnibus non anteponant.

5. Applicent omnino animum ad ea,

quæ muneris sui sunt. Itaque quotidie aliquid temporis earum rerum, quæ suæ fidei commissæ fuerint, considerationi dare curent; & aliis rebus, quæ ulla ex parte officii sui functionem impedire possint, se ipsi non implicent: Et si in iis à Præposito Generali occupabuntur, impedimentum illi exponere debebunt, salvâ tamen obedientiâ, quemadmodum de eorum missionibus in prima Congregatione decretum est. Et res omnes, personas, negotiâque Societatis, peculiari verò oratione, & suis in sacrificiis recordatione, Deo partem sibi specialiter commissam commendare debent, & considerare quid in ea magis ad id consequendum, quod sibi Societas proponit, juvare possit.

6. Cum officio suo satisfecerint, si quid præterea temporis illis liberum fuerit, Prædicationi, Lectioni, Confessionibus audiendis, & aliis bonis ac piis operibus ad Dei gloriam, & animarum auxilium vacare poterunt.

7. Meminerint hoc officium ideo sibi à Societate datum esse, ut Præposito Generali auxilio sint, & ut erga ipsum eam providentiam, quam Societas exercere debet, vice ejus exerceant. Quæ cum in duabus versetur rebus, ut cum in gubernatione, consilio, diligentia, & labore adjuvent, & ut ea quæ tuendo corpori necessaria sunt, illi procurent; utramque sibi fideliter ac diligenter faciendam intelligant.

8. Itaque & ipsi in primis cum Præposito Generali tamquam cum suo totiusque Societatis capite, singulari caritate, humilitate, & obedientiâ internâ & externâ, conjuncti esse debent, & ejus conjunctionis exemplum aliis esse verbis ac factis; ejus apud omnes & Nostros & externos auctoritatem, & eorum erga ipsum

cumbens officio suo.

Can. 17. Congreg. 7.

Can. 18. & 19. Congreg. 2.

Deo negotia commendant.

Aliis ministris occupari possunt. P. 2. c. 6. §. 100.

Quales erga Generalem. P. 1. c. 4. & 5. & Can. 10. Congreg. 1.

Conjuncti cum Generali; erga eum reverentia.

psium benevolentiam non solum confer-
vantes, sed orationibus etiam modis, quibus
poterunt, augentes.

*Judicium sub-
mittant.*
P. 9. c. 6. §. 11.

9. Caveant, ne officii sui occasione, de
ea interiore vel exteriori reverentia,
quam Superiori debent, aliquid minuant.
Quare cum Præpositus Generalis, ipsis
auditis (aut etiam si iustis de causis ali-
quando illi visum fuerit, non auditis) ali-
quid statuerit, iudicium ipsi suum, illius
iudicio submittent. Neque extra Con-
sultationem, aut quod statutum fuerit si-
bi displicere, aut se in alia fuisse senten-
tia significabunt, laudent; potius Superi-
oris consilium atque tueantur.

*Parati ad Con-
sultationem.*
P. 9. c. 6. §. 10.

10. Attendant diligenter iis rebus,
quæ vel à Præposito, vel à Secretario e-
jus nomine proponuntur; & ad tempus
Consultationi designatum parati sint; &
vocati, nullâ interpositâ morâ vel excu-
satione, veniant.

*Notent digna
consideratione
& consulta-
tione.*

11. Notent in litteris, quæ à manda-
tis sibi Provinciis missæ fuerint, ea capi-
ta, quæ consideratione, aut Consultatio-
ne indigere videbuntur: & quæ sibi à
Secretario, vel ab aliis Assistentibus ex
aliarum Provinciarum litteris cōsideran-
da dabuntur, quantum licebit, confide-
rabunt; ut bene de omnibus rebus in-
structi, cum à Præposito rogabuntur,
melius sententias dicant.

*Conferant in-
ter se.*
P. 9. c. 6. §. 10.

12. Conferant invicem, si quid ad rem
facere magnopere videatur, ut res inter
se discussas Generali referre possint. Et
in universum in considerandis, & tra-
ctandis rebus tam ad doctrinam, quam
ad praxim pertinentibus, quæ altiore
considerationem postulant, juvare Præ-
positum ac sublevare debent.

*Curent suo
tempore consul-
tationes fieri.*

13. Quæ verò de rebus ad sibi com-
mendatas Provincias pertinentibus con-
sultanda erunt, curent ne prætermittan-
tur, sed ut statutis temporibus in Con-
sultatione tractentur: & si res urgebunt,
Secretarium vel Præpositum admone-
ant, sibi de illis extraordinario tempore
agendum videri, quòd dilationem com-
modè non ferant.

*Videant litte-
ras Procurato-
ris Generalis.*

14. Litteras de negotiis suarum Pro-
vinciarum per Procuratorem Genera-
lem agendis, ad Generalem missas, sibi-
que datas videant, & Procuratori red-

dant. Negotia verò, quæ per eum a-
genda erunt, diligenter agi curent; & si
quid Generalis commodius per eos agi
posse judicaverit, id ipsi eadem agant di-
ligentiâ. Litteras rursus Procuratoris
de negotiis ad suas Provincias legant, &
Secretario mittendas tradant.

*Sententiam li-
berè & sincerè
dicant.*

15. In ipsis Consultationibus sinceram
intentionem habeant, & à perturba-
tione liberam; ut fideliter, & debita
cum libertate ac modestia, caritatis & o-
bedientiæ memores, sententiam dicant.

*Rem consul-
tandam bene
intelligant.*

16. Rem, de qua consultatur, bene
intelligent; nec sint in dicendo præci-
pites, sed negotio secum considerato, &
oratione præmissâ, præsertim cum de
rebus agitur difficilioribus, sententiam
suam aperiant. Quòd si quid extem-
pore discutiendum proponeretur, & id
sibi maturius considerandum judicave-
rint, Superiori significabunt.

17. Explicare breviter debent sen-
tentia rationes. Quòd si ad rem
confirmandam, aliorum rationes essent
dissolvendæ, id etiam modestè faciant.

*Rationes sua
sententia dent.*

18. Etiam si non interrogentur, si quid
tamen in mentem venerit, quòd ad
commune bonum vel alicujus loci aut
personæ particularis pertineat, poterunt
id Superiori proponere, ut is statuatur
num ea de re sit deliberandum, necne.

*Etiam non in-
terrogati pro-
ponant quæ vi-
dentur.*

19. Si summus Pontifex aliorum re-
latu adduci videretur, ut Præpositum
Generalem, quòd non convenit ad com-
mune bonum Societatis, & majus Dei
obsequium, mittere cogitaret; Assisten-
tium erit officium, nomine totius Socie-
tatis, quòd res habet, bene illi referre, &
quid incommodi ex ea missione Societas
acceptura timeatur, fideliter exponere,
ut ipsorum auditis rationibus, statuatur,
quòd in Domino visum fuerit.

*Quando Gene-
ralis à Papa ex
Pope mitten-
dus esset.*
P. 7. c. 1. §. 2.
lit. D.

20. Quòd attingit ad curam corporis
Præpositi Generalis, quam illis Societas
tradidit, videant ne in laboribus vel ri-
gore nimio mensuram excedat; & vi-
ctum, vestitum, & expensas omnes ad
Præpositi personam pertinentes augere
poterunt, aut minuire, prout Deo gra-
tius fore judicabunt.

*De cura corpo-
ris Generalis.*
P. 9. c. 6. §. 2.
& 3. Can. 14.
Cong. 1.

21. Inter se Assistentes omni diligen-
tia curare debent, ut non solum commu-
ni stu-

*Qualis inter
se.*

ni studio iuvandi Societatem, sed mutua-
etiam caritate, religiosâ concordia, judi-
cio, consilioque rerum agendarum, &
ipso eas agendi modo, omnino consen-
tiant. Nemo autem se alterius negotiis
ingerat, & quod de unione atque concor-
dia, tertia parte Constitutionum, capite
primo, paragrapho decimo octavo; &
octava parte, capite primo, paragrapho
octavo, omnibus dictum est, sibi proprie
dictum existiment.

22. Alter alterum honore præveniat,
& apud alios alter alterius existimatio-
nem verbis factisque tueatur: si verò
contingat aliquem in Consultationibus
diversis, aut etiam singularis esse senten-
tia, nemo ullam ab eo alienationem vel
habeat vel ostendat.

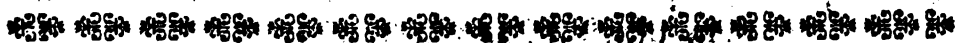
23. Erga alias personas Societatis, ita
munus suum exsequantur, ut nullius Su-
perioris officium usurpare videantur.
Eorum igitur gubernationem, & neces-
sariam subordinationem juvent, non im-
pediant.

24. Neque ea, quæ in Consultatione
quisque senserit, neque ea quæ proposita

fuerint aut definita, aliis significare de-
bent; præcipue cum res ipsæ secretum
exigunt. Superioris autem erit, ea quæ
definiuntur, promulgare, cum opus esse
judicaverit.

25. Idem de litteris ad se scriptis, aut
à Generali, Secretario, vel aliis Assisten-
tibus sibi ostensis, & de iis etiam, quas
ipsi de rebus Societatis scripserint, de-
que omnibus secretis scriptis intelligen-
dum est, quæ omnia ita clausa habere de-
bent, ut à nemine legi possint; & quæ
in illis scriptæ erunt, si ad personas, vel ad
secreta negotia Societatis pertinebunt,
nemini indicabunt. Eadem denique se,
quæ Secretarium, servandi secreti lege
teneri sciant.

26. Cum aliquis ex iis qui in Societa-
te sunt, aut per litteras aut alia ratione
Assistentem aliquem consuluerit; ita re-
spondeat, atque ita eum consoletur &
juvet, ut nec vanam illi spem injiciat, quâ
Generali molestia & labor generetur,
omniumque Superiorum, præsertim Ge-
neralis, simul auctoritati consulat.

REGULÆ ADMONITORIS PRÆPOSITI GENERALIS,

In quarta Congregatione Generali confectæ
& approbatæ.

Admonitor Præpositi Ge-
neralis accedens ad De-
um in oratione, postquam
Divinam bonitatem con-
suluerit, & æquum esse
judicaverit, admonere tenetur cum mo-
destia debita ac humilitate, quid sentiat
in eodem Præposito requiri ad majus ob-
sequium & gloriam Dei.

2. Eâ modestiâ & humilitate officium
suum obeat, ut subditum decet erga Su-

Insistunt: S. J. volum: II.

periores totius Societatis, quem Christi
loco habet; niti etiam debet, nè hujus
muneris occasione, reverentia atque obe-
dientia interior vel exterior in ipso debi-
lior reddatur.

3. Animadvertat tamen nè reverentia
hæc & obedientia fidelitatem, aut neces-
sariam libertatem, opprimat; quò mi-
nus Præpositum admoneat de iis, quæ
præmissâ oratione proponenda in Do-
mino judicabit.

F

4. Quam-

*Mutua concor-
dia.*

*Honore se præ-
veniant.*

*Qualiter erga
Nihil sit esse de-
beat.*

*Consultata non
solentur.*

*Decc. 30.
Cap. 4.*

*Quando, &
quomodo monere
debet.
P. 9. c. 4. §. 4.
& Cap. 34.
Cong. 1.*

*Reverentia,
& modestia
utatur.*

*Omnia clausa
habeant.*

*Secreti lege
teneantur.*

*Servent subor-
dinationem.*

*Fidelitas, &
libertas.*

De quibus monere debeat.

4. Quamvis non teneatur de his Generale admonere, quæ illi proponenda duo ut minimum Assistentes non judicaverint; tamen eorum etiam, quæ à singulis Assistentium ei proposita fuerint, præcipuam habeat rationem. De iis vero, quæ sive ipsi in mentem venerint, sive ab aliis suggerentur, tum demum Generale admonerebit, cum, præmissâ oratione, eâ non levis esse momenti in Domino judicaverit; sive illa ad personam, sive ad officium Præpositi pertineant. Procedâtque in his omnibus juxta caput quartum & quintum novæ partis Constitutionum, & Decretum tertium tituli sexti Congregationis primæ.

Can. 34.
Cong. 1.

Nè dissimulet.

5. Ea, quorum Præpositum admonu-

erit, meminerit tacitus apud se servare; quamvis interrogatus ab Assistentibus de iis, quæ ipsi commississent dicenda, rationem sui officii & responsionis Patris Generalis eis debeat reddere; ceteris vero satis erit significare se proposuisse.

6. Cum Præpositus cujusquam rei admonitus, illi remedium non adhibuerit, Admonitoris erit cum debita submissione iterum & sæpius eum commonefacere, & sic functus erit officio suo.

Etiam sæpe monere debeat.

7. Caveat nè occasione sui officii, debitam submissionem & observantiam subditorum erga Superiorem totius Societatis aliqua ex parte imminuat aut debilitet.

Nè minus subditorum observantiam.

REGULÆ SECRETARII SOCIETATIS.

Quæ juvare poterunt Secretarium ad bonam officii sui administrationem.

CAPUT I.

1.

Um Secretarius minister sit Præpositi Generalis, ordinariæ apud ipsum manens, ut pro memoria & manibus illi sit ad omnia, quæ

scribenda & tractanda fuerint; dare operam debet, ut talis sit, qualem Constitutiones requirunt.

2. Ità quoad ejus fieri potest, negotia disponat, ut tempus orationi & sanctæ Missæ sacrificio destinatum, vacuum habeat.

3. Illa verò, quæ ab eo Secretarii officium noménque ipsum requirit, & in ejus maxime potestate sunt, in primis habere studeat, ut quàm fidelissimus Generali totique Societati sit; & adeò secreti tenax, ut si nihil omnino earum

rerum sciret, quas oportet esse secretas.

4. Diligere singulari quodam affectu commune bonum Societatis debet; ejusque Instituti, Constitutionum, Decretorum, Ordinationum, rerumque omnium ad gubernationem pertinentium magnam habere cognitionem: quam non solum rerum gerendarum usu, sed providâ etiam & assiduâ diligentia, hæc sæpe legendo comparare, augere, & conservare poterit.

5. In agendis rebus sollicitus, diligens, prudens, & industrius sit, oportet; & in his arte, & auxilio aliorum, quos habebit socios, se ipsum adjuvare debet.

6. Archivium habeat, in quo scripturas omnes Societati utiles asservabit, eo ordine dispositas, ut facili, cum opus erit, inveniri possint. Authentica Domorum & Collegiorum instrumenta aliorumque contractuum, Privilegia, Bullas, Brevia, Signaturas, & Vivæ vocis oracula Sedis Apostolicæ, libris originales

Studium boni communis.
P. 9. c. 6. §. 9.

Lectione Instituti.

Diligentia in rebus agendis.
P. 9. c. 6. §. 9.

Quæ in Archivio servanda.

Est minister Præpositi.

P. 9. c. 6. §. 9.

Orationis tempus.

Fidelitas & secretum.

nales Constitutionum, Exercitiorum spiritualium, Congregationum Generalium, Regularum, & Ordinationum omnium. Itémque litteras omnes, quarum aliquis in futurum usus esse possit; & si quod aliud scriptum huiusmodi erit; sive ipse per se, sive per alium quempiam ejus Archivii curam habeat.

Præli libri.

7. Quas ad res, simulque ad alias, quas in Archivio esse necesse non erit, distinctos aptosque habebit libros. Primum, in quo omnia privilegia, facultates, & concessionem Sedis Apostolicæ conscribantur. Secundum, in quo earum facultatum, & concessionum compendium sit. Tertium, in quo acta omnium Congregationum Generalium. Quartum, in quo acta omnium Congregationum Procuratorum, addito sigillo Societatis, authentica contineantur. Quintum, libros Registorum per Provincias distinctos, in quibus omnium litterarum, quæ à Generali, vel ab alio ejus nomine scribentur, authographa maneant. Sextum, in quo ponentur suffragia à Provincialibus missa, & ab iisdem authenticè subscripta & subsignata, in approbatione alicujus Assistentis, vel etiam Admonitoris Generalis Præpositi; aut in dissolutione alicujus Domus vel Collegii, cum id fieri continget. Septimum, in quo scriptæ servantur Ordinationes omnium Generalium. Octavum, in quo responsiones omnes ad dubia circa Constitutiones, Decreta, & Regulas. Nonum, in quo resolutiones dubiorum in rebus litterariis, Theologicis scilicet seu Casibus conscientiae describantur. Decimum, in quo Catalogus sit omnium Provinciarum, Domorum, Universitatum, Collegiorum, Residentiarum, Domorumque Probationum totius Societatis, notatis cujusque redditibus. Undecimum, in quo Catalogus describatur omnium, cujuscumque gradus, qui in Societate vivunt, alphabetico ordine distinctus. Duodecimum, in quo Catalogus sit omnium Professorum quatuor votorum, qui umquam à principio So-

cietatis fuerunt, designatis Provinciâ, Professionis tempore, & Generali, sub quo Professionem ediderunt. Decimumtertium, in quo Professi omnes, qui fuerunt, trium votorum. Decimumquartum, in quo Coadjutores formati spirituales. Decimumquintum, in quo Coadjutores temporales formati eadem ratione describantur. Decimumsextum, in quo notentur omnes, qui vel dimissi fuerint, vel discesserint à Societate, vel in ea obierint, indicato gradu, quo in ea fuerant. Decimumseptimum, in quo describantur nomina omnium, qui in Societate moriuntur, declarato loco, ubi moriuntur, tempore quo vixerint, quodque fuerint in Societate, & quo gradu in ea fuerint; adjunctisque breviter rebus ab iis factis, memoriâ dignis, ut hic liber quasi commentarius, & historia Societatis esse possit. In quo notare Secretarius poterit, pro quibus indictæ à Generali ordinariæ aut extraordinariæ preces sint. Decimumoctavum, ubi formulas litterarum patentium, Missionum, Officiorum, Communicationis gratiarum Societatis, dimissionis à Societate, & omnium ejusmodi scripturarum, quæ à Generali fieri solent, descriptas habeat. Decimumnonum, in quo tituli omnium Ecclesiasticorum & sæcularium Principum, Prælatorum, nobilium notati sint, & modus, quo ad eos scribetur, breviter indicatus.

Habere etiam duos alios pugillares libellos Secretarius debet: alterum, ubi omnia quæ ipsi faciendâ à Generali præscribentur, memoriæ causâ notet; & promissa omnia Generalis, ut suo tempore præstentur; alterum ubi scribat, quæ litteræ, unde, & à quo, & quo die receptæ sint, ut suo cuique tempore respondeatur; & pecuniæ, quæ pro litteris solvitur, ratio constare possit. Omnium denique scripturarum, quæ in Archivio sunt, habebit indicem designato loco, ubi quæque posita sit; & ut nulla pereat, & ut omnes inveniri quàm facillimè possint.

Quæ Generali in memoriam revocanda.

C A P U T II.

8.

*Quæ Generali
suggerenda.*

Evocabit in memoriam Generali, cum juxta Canonem 28. secundæ Congregationis ad singulas Provincias scribendum fuerit, ut id fiat, & ad unam prius, quam ad aliam, prout cujusque necessitas postulat. Sæpius etiam extraordinariè, si propter magna alicujus Provinciæ negotia, quæ moram pati non poterunt, necessarium esse judicabit.

*Ordinationes
Visitatorum
consultanda.*

9. Curabit, ut litteræ & ordinationes Visitatorum, qui à Generali ad visitandam Societatem, vel aliquam ejus partem missi fuerint; tamquam res magni momenti, & communi Societatis bono valde necessariæ primo quoque tempore in Consultationem proponantur.

*Consultationes
ut habeantur
suggerendum.*

10. Aliis etiam de rebus curet, ut statutis à Generali temporibus Consultationes Assistentium fiant: intelligatque ab eo prius, quibus de rebus agendum in illis sit. Quod si quid ejusmodi esse intelliget, ut ferre non posse commodè dilationem videatur, eum interroget, num de eo extraordinario tempore agi velit.

*An alius ad
consultationem
vocandus.*

11. Cum opus esse judicaverit, intelligat ex Generali, num Procurator Generalis, aut alius, qui de re, de qua agendum erit, experientiam, aut magnam cognitionem habeat, interesse consultationi debeat.

*Litterarum
consultatio.*

12. Meminerit ea, quæ, ut postea dicetur, ex litteris ad Generalem aut alium missis, excerpserit, consultationi proponenda, suo tempore proponere; præsentem semper ejus Provinciæ Assistentem, unde litteræ missæ sunt. Si quid autem Generalis in ipsa consultatione longiori deliberatione indigere judicabit, id in aliam reservabit consultationem: cavebitque nè oblivione aut negligentia prætermittatur.

Quæ expedienda.

13. Cum aliquid judicio Generalis, aut ab aliquo Visitatore, aut Provinciali,

maximè verò à Generali vel Provinciali aliqua Congregatione relictum fuerit; si aut propter occupationes, aut quia res non pariebatur, nondum quidquam aut potuerit aut voluerit constituere; non desinat tamen illum crebrò submonere, donec aliquid statuat, nè longinquitate temporis obliviscatur.

14. Animadvertat, num expediat Præpositum Generalem ad aliquos externos scribere, præsertim Principes Ecclesiasticos aut sæculares, Episcopos, Prælatos, aut alios magna auctoritate viros, ad conservandam eorum erga Societatem benevolentiam; idque illum admoneat.

*Quando ad
Præpositum scribendum.*

15. Moneat etiam eum, si quam Provinciam, Visitatorem, Provincialem, Præpositum localem, Rectorem, Magistrum Novitiorum, Consultorem, vel alium quempiam eorum, qui scribere debent, suo tempore non scripsisse deprehenderit.

*Quando non
scribitur.*

16. Cum de morte alicujus de Societate scriptum fuerit, curet primo quoque tempore reliquis Societatis Provinciis significare, ut pro eo debitæ orationes indicantur. De Fundatoribus verò aut Benefactoribus defunctis Præpositum Generalem admoneat, ut juxta Constitutiones & illius mentem suffragia pro eis fiant. Idem faciet, cum alicujus gravis negotii causâ (sive Societatis, sive Ecclesiæ, sive Regni, aut Provinciæ alicujus sit) per totam Societatem, aut per aliquam ejus Provinciam preces indicendas judicabit.

*Suffragia pro
defunctis.*

*Alia preces
indicenda.*

17. Si oportere aut decere aliquando judicabit, ut ad aliquem, aut de Societate, aut externum, sua manu Generalis scribat, id illi suggeret.

*Generalis sua
manu quandoque
scribat.*

18. Cum novus Christi Vicarius electus fuerit, redigat in memoriam Generali quod Constitutiones jubent, ut intra unum annum ipsi declaret votum Obedientiæ, quod Professi in Societate Sedi Apostolicæ faciunt: & si opus esse judicabitur, confirmationem gratiarum & privilegiorum Societatis ab eo petat.

*Creatio novi
Pontificis.*

19. In consultationibus, rem de qua agendum erit, fideliter & dilucidè proponat; & si quæ erunt in utramque partem

*Quomodo in
consultatione
proponendum.*

tem

tem rationes, explicabit; ut nihil, si fieri potest, Generali & Assistentibus de facto, sed solo jure differendum relinquatur.

20. Quæ autem in ipsa consultatione aut alibi à Generali definita fuerint, ea in commentariolo notabit, recitabitque Generali antequam discedat, ut videat, num ejus sententiam assecutus sit; & ex ejus mente litteris respondeat.

21. Scriptas à se litteras Generali leget, & subscribendas tradet: atque ab eo scriptas tempestivè in suum quasque locum transmittet.

22. Litteras soli inscriptas cum à Generali acceperit, nulli omnino legendas tradet; sed illum monebit, ut primo quoque tempore respondeatur: suâ autem ipse ad illas manu, non alienâ rescribet.

23. Omnium rerum, quæ ad Generalis pertinent providentiam, tam earum quæ certo tempore, quam earum quæ incerto, prout res postulat, commentariolum apud se habeat, sæpèque legat, ut earum ipse rerum ex suo commentario recordatus, memoriam Generali renovet.

24. Scripturas omnes diligenter conservet; & litteras quæ soli Generali non inscribentur, quasque ille apud se non retinebit, in Archivio recondet, notatis in tergo litterâ S. iis, quæ Generalis judicio servandæ gubernationis causâ videbuntur: litterâ verò Æ, quæ ad ædificationem & historiam Societatis pertinebunt. Scripturas porro, in quibus personæ notantur, nullo modo cuiquam ostendat sine expressa facultate Generalis.

✠✠✠ ✠✠✠ ✠✠✠ ✠✠✠ ✠✠✠ ✠✠✠ ✠✠✠ ✠✠✠

Quomodo ad executionem multarum rerum Generalem juvare debeat.

C A P U T III.

25.

Anus officium erga Generalem exercebit in exequendis alacriter rebus, quas illi Generalis com-

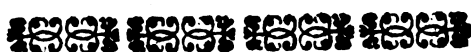
F 3

mendabit, sive negotia foris agenda, sive Domi scribendæ litteræ sint. Quæ pars maximè propria ejus officii est.

26. Simul ut fasciculi aut litteræ aliunde venerint, eas ad Generalem deferat: & quas litteras sibi Generalis legendas tradiderit, eas diligenter legat, ac sæpè etiam, si opus erit; quò melius negotia, de quibus in iis agetur, animo memoriæque comprehendat.

27. In omnibus litteris ea capita, quæ alicujus momenti erunt, quæque responsione aliquâ indigere videbuntur, à tergo litterarum earundem notabit, maxime verò ea, de quibus in consultatione cum Assistentibus Generalis agendum judicabit.

28. Quando ad aliquam Provinciam ordinatio aliqua mittitur, aut responsio ad dubium de Constitutionibus, Decretis, ac Regulis, vel de rebus litterariis; vel denique resolutio quæcumque, aut concessio Apostolica; eam ad alias quoque Provincias transmitti curet, quibus ordinatio, responsio, aut concessio hujusmodi utilis vel necessaria esse posse videbitur.

Fidelitas ac secretum quomodo servandum.

C A P U T IV.

29.

Fidelitas ejus erga Generalem in eo potissimum observabitur, si nihil clam eo aut scribet aut agat, quod ad negotia spectet

Societatis: si nullam sibi gubernationis partem usurpabit: si illi indicabit, quidquid aut in tota Societate, aut in aliqua ejus parte, in Assistentibus, aut in aliis personis Societatis, præsertim qui gubernant, observaverit, quod ejus indigeat providentiâ.

30. Erga Societatem verò fidelis erit, si in casibus, in quibus secundum Constitutiones Assistentes Congregationem Generalem convocare debent, causam Socie-

Leges omnes litterarum

Præcipua capita à tergo notabit

Quæ cum Provincialis communicanda

Fidelitas erga Generalem

Fidelitas erga Societatem

Societatis adjuvet: & si quid ipse prior ejusmodi noverit, Assistentibus indicet, ut suo fungantur officio.

Secretum.

31. Secretum, quod ejus maximè requirit officium, non in eo solùm erit, ut nihil omnino earum rerum, quas secretas esse oportet, domi vel foris aliis indicet; sed in eo etiam, ut litteras & scripta omnia, quæ secreti aliquid continent, ità recondat ac celet, ut à nemine legi possint.

De suis litteris.

32. Cavebit diligenter, nè privatis litteris suis sive ad externos, sive ad alios de Societate, aut de rebus ejusmodi secretis, aut de futuris consiliis Generalis nondum ab eo evulgatis, quidquam significet.

Litteras non nisi jussu aperiat.

33. Nullas litteras, nullos fasciculos, nulla scripta ad Generalem missa ipse aperiat, aut aperta ab alio legat, nisi eodem jubente Generali: jubere autem intelligitur quoties litteras illi, aut scripta resignata reddiderit, aut aliunde accepta tradiderit.

Ex archivio scriptura quomodo tradit possint.

34. Ex Archivio nullam cuiquam scripturam, neque domestico neque externo, injussu Generalis tradat: & cum ejus jussu tradiderit, in libello notabit, quid, cui, & quando dederit. Et si externus fuerit, syngrapham ab eo accipiet, ut sciat, recordeturque ubinam sit, & possit suo tempore reposcere.

In obitu Generalis obserabit scripturas.

35. In obitu Generalis obserabit ipse tempestivè ac fideliter armaria ac scrinio omnia Generalis demortui, cum scripturis ac litteris omnibus, quæ apud ipsum reperientur: & simul cubiculum, ubi hæc asservantur: & claves apud se in Secretaria retinebit. Cum autem renuntiatus fuerit Vicarius, tradet claves antiquissimo Assistentium, à quo eas Vicarius accipiat juxta rationem sui officii.

Aliorum litteras destinabit.

36. Litteras ad alios de Societate missas, quæ in fasciculo Generalis venerint, nisi ille retinuerit, ipse ad eorum, ad quos scribuntur, Superiores mittet, nisi ipsi Superiores fuerint. Litteras verò Procuratoris Generalis ad ipsum mittet Procuratorem, idque quàm primùm, nè qua occasio elabatur rerum gerendarum.

Quomodo se gerere debeat cum Assistentibus.

C A P U T V.

37.

Rga Assistentes ità se gerat, ut de eorum officio nihil sibi assumere velle videatur, suo se gradu continens; eosque tamquam lectos ad majus officium à Societate viros reverens. Itaque neque in consultationibus sententiam suam non rogatus dicet, nisi si quid suadebit caritas suggerendum, contentus, (quod illius officium est) aliorum bene intelligere, & fideliter excipere sententias.

Ex Assistentibus quomodo se geret.

38. Lectas à se litteras illi tradet Assistenti, ad cujus provincias negotia, de quibus agetur, pertinebunt, vel unde litteræ missæ fuerint: deinde aliis, si res aliqua in eis contineatur, quæ in consultationem erit adducenda, ut omnes ad dicendam sententiam parati veniant.

Quam litteram Assistentibus danda.

39. Res omnes scribendas majoris momenti, itémque instructiones eorum, qui huc vel illuc mittentur, antequam scribentur, cum Assistentibus conferat ex commissione Generalis: & eorum sententias fideliter Superiori referat.

Res majoris momenti cum Assistentibus.

40. Si quas Ordinationes aut litteras ad omnes, aut ad aliquas Provincias Generalis scribi voluerit, eas antequam mittantur, omnibus Assistentibus ostendet: reliquas verò litteras quæ ad alias aut Societatis aut externas personas privatim scribentur, satis erit illi tantùm Assistenti, ad cujus Provincias scribentur, ostendere.

Littera communis iisdem ostendenda.

— — — — —

Quomodo cum

Sociis.

C A P U T VI.

41.

Ubstitutorum & sociorum suorum, à quibus in scribendis litteris adjuvatur, habebit curam. Primùm ut regulas officii sui servant;

Curam eorum sociorum.

vent; deinde nè nimio scribendi labore aut extinguant spiritum, aut vires & valetudinem affligant. Itaque curare debet, ut tempus orationi & aliis exercitiis spiritualibus necessarium, liberum habeant; & vacationem recreationemque tuendæ valetudini convenientem.

*in quibus sit
consuetudo.*

42. Et si ejus Substituti & Socii in iis, quæ ad officium suum non pertinent, sub Præpositi aut Vice-Præpositi, & Ministri Domus obedientia esse debent; poterit tamen eos, cum ipsius postulabit officium, aut recreationis causâ, foras mittere: & cum illis, si necesse fuerit, in ordine domestico dispensare. Caveat porro nè vel ipse aliis in rebus illos occupet, vel ab aliis occupari permittat, cum detrimento sui officii aut valetudinis.

*in quibus sit
consuetudo.*

43. Substitutos sociosque, etiam Coadjutores, tractet ut fratres, detque operam, ut semper hilares in Domino & alacres sint, nè & labore suapte natura tristi, & ipsius parum jucunda consuetudine conficiantur.

*in quibus sit
consuetudo.*

44. Ex rebus secretis tantum cum unoquoque eorum communicabit, quantum cujusque officii ratio, & rerum necessitas postulabit.

*in quibus sit
consuetudo.*

45. Habeat Socium, qui ei sit ad manus ad omnia negotia, prout officii necessitas exegerit; quique litteras à tabulariis tempestivè accipiat: & tam pro illis exigendis quàm pro aliis Secretariæ usibus pecuniam expendat: rationemque expensæ ab ipso prius approbatam Procuratori Generali reddat; à quo & pecunias, prout opus erit, accipiat.

Quomodo cum aliis.

CAPUT VII.

46.

*in quibus sit
consuetudo.*

Um aliis ex Societate hominibus ita se gerat, ut nullam auctoritatis speciem ostendat: nullum singulari studio & favore prosequatur: ipse ac promissis neminem

alat: ostendat denique omnibus se instrumentum tantummodo & manum esse Generalis.

47. Externis se gratum, & religiosè amabilem præbeat: curétque ut omnes, quibuscum aget, in Domino ædificet; & Societati benevolos reddat. Nullum verò cum illis negotium injussus à Generali tractabit: & cum ejus tractabit jussu, caveat, nè quod in sermone verbum excidat, quod præter ejus sit voluntatē.

*Quomodo cum
externis.*

De ratione, & modo litteras scribendi.

CAPUT VIII.

48.

odus scribendi sive ad Nostros sive ad externos, illud in primis habere debet, ut religiosus sit; sed aliter tamen cum ad Nostros, aliter cum ad externos, sive Religiosos, sive sæculares scribitur.

*Modus scri-
bendi religio-
sus.*

49. Cum ad Nostros scribet, usitatum Societatis morem servabit: de quo nihil mutabit, nisi jubente Generali: & quoniam is sit mos scire debet; & an ab aliis in Societate servetur, animadvertere.

50. Cum ad alios Religiosos, eodem spiritu, eademque pietatis significatione, qua ad Nostros, debet scribere; minus autem liberè. Quod autem ad titulos & honorificas appellationes attinet, illis utetur, qui ab aliis Religiosis, & prudentibus hominibus eisdem tribuuntur.

*Cum ad No-
stros.*

*Cum ad alios
Religiosos.*

51. Cum ad externos sæculares, animadvertere pariter debet, tum ut litteræ ipsæ religiosam Societatis pietatem semper oleant; tum ut eos illis titulos tribuat, quos cujusque dignitati convenire, ac deberi intelliget.

*Cum ad exte-
rios sæculares.*

52. Caveat diligenter, nè in litteris, & maxime iis quas Generalis nomine scribet, species ulla immoderati affectus appareat; aut ullum sit indicium, non satis bonam de eo, ad quem scribitur, opinionem Generalem habere.

*Nullus affectus
in litteris.*

53. Ge-

Induat Generalis animum.

53. Generalis animum induat, ejusque non solum sententiis, verum & verbis ingenium exprimat, ut non tantum idem, sed etiam eodem modo, quo Generalis si scriberet, dicturus esset, dicat: non supra ejus sensum & voluntatem res quas scribet, augens, non infra diminuens.

De annuarum litterarum editione.

C A P U T . IX.

Annua recognoscenda.

54. Simul ac ex Provinciis Allatæ erunt Annuæ, Assistentibus recognoscendas dabit; & ab iisdem postea recipiet, ut typis mandentur.

55. Ubi à Patre Generali cognovit, qua in Provincia excudi eas velit, autographa mittet ad Provincialem; eique rem totam Generalis nomine commendabit, ut idoneum scilicet quempiam huic operi præficiat; curæque editæ exemplaria per alias Provincias distribui.

56. Indicæ litteræ omnes, quæ vulgari consueverunt, nisi Latina lingua scriptæ sint, dabit operam, ut statim Latine vertantur; typique excusæ Societati quam primum communicentur. Quæ verò ex Anglia, Hibernia, Scotia, vel à Constantinopolitana, Chiensi, aliisque ejusmodi missionibus adferentur, eodem modo ab Assistentibus recognita, litteris Annuis subjici, unaque in lucem edi oportebit.

Litteræ Indicæ Latine vertendæ.

Anglicanæ, Hibernicæ, &c.

REGULÆ SUBSTITUTORUM SECRETARII.

Multa ex regulis Secretaria.

1. Muneris sui momentum, diligentiam, fidemque, quæ versari in eo debent, ætymare poterunt Substituti ex Regulis Secretarii, quibus uti eos oportebit, quatenus ad hanc, quæ illum sublevant, officii partem referuntur.

Orationis tempus.

2. Ità negotia disponant, ut tempus orationi & sanctæ Missæ sacrificio delinatum vacuum habeant.

A quo pendant.

3. Pendebunt proximè à Secretario cum in omnibus iis, quæ ad Secretariam pertinent, tum in petenda scribendi vel accipiendi litteras, & foras exeundi facultate, sive ambulatum, sive cum à P. Secretario mittuntur. Quod si ipsis ad alia quæ vis negotia exeundum erit, petita à P. Vice-Præposito facultate, Secretarium monebunt, ab eoque socium petent, nisi jam P. Vice-Præpositus designarit; cui in ceteris ad disciplinam do-

mellicam, non ad Secretariam pertinentibus, parebunt subiectique erunt.

4. Etli distinctionis causâ singuli ad expedienda certarum aliquot Provinciarum negotia designati sunt, poterit tamen Secretarius eorum in his illiusve opera uti, prout res & tempora postulabunt.

Se mutuo juvent.

5. Ut litteræ à PP. Assistentibus pro eorum modo inspicere possint, summaria, seu excerpta litterarum maturè conficiant, eaque in litteris ipsis à tergo notabunt; præfixâ loci, temporis, ejusque qui scribit nominis notâ: ut omnia possint referant ad P. N. Quod si ad conficienda hæc summaria ope aliqua indigere se sentiant, eam petent à Secretario.

Litterarum summaria à tergo notent.

6. Cum à P. Generali, vel ejus mandato à P. Secretario respondendi materiam accipient, ejus summam, vel in litteris iisdem, vel in alia seorsum scheda paucis adnotabunt. In litteris porro, quas scribent, si quid à PP. Assistentibus

Notas scribenda.

Litteris quæ addita, moneant.

(quibus

(quibus ostendi omnes debent) animadverſum fuerit, de eo P. N. monebunt; ac viciffim Affittentes, ſi quid à P. N. inter ſubſcribendum adjiciatur.

7. Litteras, cùm expeditæ erunt, ſuis ſtatim locis in Armario diſtinctè, atque ordine reponent, deſignando ſingulis Provinciis certum aliquod ſpatium à litterarum cellulis ſejunctum, in quo memorialia, & alia id genus collocentur, ut faciliùs, cùm res exiget, reperiri poſſint. Armarium autem bis faltèm quotannis, præſente ſuarum Provinciarum Affittente, aut Secretario repurgabunt: ità ut inutiles litteras tollant & exurant: eas verò, quæ ad ædificationem faciunt, aut res inſignes perpetuàsve (quales ſunt Collegiorum fundationes, & ſimilia) continent, Secretario tradent; eodémque modo litteras eorum, qui ad Indos, vel ad alias hujusmodi miſſiones ſe offerunt. Denique cùm munere ſuo decedent, ſecretas omnes, quas habent, Secretario dabunt, nè inſpici poſſint à ſucceſſoribus.

8. Nomina defunctorum, cum temporis & loci quo quiſque diem obiit, nota, quamprimùm ei tradent, qui ejus rei curam gerit. Eorum itém qui è Societate diſcedunt. De Fundatoribus verò aut Benefactoribus defunctis Secretarium admoneant, ut juxta Conſtitutionum & Generalis mentem ſuffragia pro eis fiant. Idem facient, cùm pro alicujus negotii cauſa, ſive Societatis, ſive alterius per totam Societatem, aut per aliquam eorum Provinciam preces indicendæ ſunt.

9. Expedit ad declarandum ſtudio curamque ſecreti & litterarum, quas tractant, ut in cubiculis ſuis tum litteras ipſas, tum reliqua ſcripta, & negotia recondita ſemper habeant in Armario, vel alio quopiam loco, ubi oculis non pateant, niſi cùm re ipſa in uſu & opere verſantur.

10. Litteras, aut alia quæcumque ad Secretariam ſpectant, alia clavi non occludent, quàm illa, cujus ſimilem habeat Secretarius, eique ſoli ſuam tradent, ſi quando peregrè abibunt, aut alia incidet occaſio.

Inſtitut. S. J. volum. II.

11. Regeſta peculiaria, quæ ſecretis quibuſdam litteris inſervire debent, Secretario, quando plena erunt, ſervanda tradent: itémque litteras (ſi quas habeant, quas ſervari oporteat) ut in Archivio ſecreto reponantur.

12. Habeant in quaternione deſcripta nomina Superiorum, qui in eorum Provinciis gubernant, & nomina Conſultorum, ſuòque tempore illos expungant, qui mutantur, ut ſucceſſorum nomina ſubſtituant, tum in ſuo, tum in eo Superiorum Indice, qui apud P. N. erit.

13. Cum hiſce duobus catalogis, quo tempore ad P. N. ſcribunt Superiores, & Conſultores, litteras quas acceperint comparabunt, ut diſpiciant an omnes præſcripta in ratione ſcribendi tempora obſervarint. Et ſi quos officio deſuiſſe deprehendent, ad P. N. aut certè ad P. Secretarium deferent, ut moneantur.

14. Ordinationes & monita communia, aut alia etiam reſponſa, ſi quæ per illos Provinciæ cuiſpiam ſcribentur, quæ reliquis uſui futura ſint (qualia eſſe ſolent, quæ ad propoſitas caſuum difficultates, vel circa Inſtitutum, regulas, & privilegia reſcribuntur) Secretario ſignificabunt, ut ea ex privatis regèſtis excerpta, in aliis communibus reſcribenda curet.

15. In obſignandis litteris, faſciculifque complicandis aderunt ope ſua ſcriptoribus, præcipuè cùm inexperti adhuc erunt, aut ſi faſciculi ipſi propter magnitudinem id requirant, & ſcriptores alii, in ſuis ſimiliter occupati, operam conferre nequeant.

16. Illud in primis habere ſtudeant, ut quàm fideliffimi Generali ſint, & adedò ſecreti tenaces, ut ſi nihil earum rerum ſcirent, quas oportet eſſe ſecretas.

17. Moneant Secretarium ſi quam Provinciam, Viſitorem, Provincialem, Præpoſitum localem, Rectorem, Magiſtrum Novitiorum, Conſultorem, vel alium quempiam eorum, qui ſcribere debent, ſuo tempore non ſcripiſſe deprehenderint.

18. Solliciti ac diligentes ſint in exequendis alacriter rebus, quas illis Secretarius commendabit, ſive negotia forſ

G agen-

Regeſta.

Nomina Superiorum, & Conſultorum.

An ſi peccaverint in non ſcribendo.

Qua cum Provinciis communicanda.

Sus Amanuſes quando jurabunt.

Fideles & ſecreti ſint.

Moneant Secretarium de iis qui non ſcripſerint.

Diligenter ſint.

Diſtincta ſunt in armario loca.

Quando purganda armaria.

Ab Secretario tradantur.

Infirmitas pro ſuſcipiendis.

Abſoluta ſunt omnia in cubiculo.

Clavi ſimiles claudantur.

agenda, sive domi scribendæ litteræ sint, quæ pars maximè propria eorum officii est.

*Quæ tradenda
Archivista.*

19. Scripturas omnes, ac litteras, quæ soli Generali non inscribuntur, quâque apud se non retinebunt, in Archivio recondendas tradent, notata à tergo littera S. iis, quæ Secretarii iudicio servandæ gubernationis causâ videbuntur: litterâ verò Æ, iis, quæ ad ædificationem & historiam Societatis pertinebunt. Nullas verò, præsertim de negotiis, in Archivio reponent, quas antea non legerint.

De suis litteris.

20. Cavebunt etiam diligenter, nè in privatis litteris suis, sive ad externos, sive ad alios de Societate, aut de rebus ejusmodi secretis, aut de futuris consiliis Generalis, nondum ab eo evulgatis, quidquam significant.

21. Caveant itèmdiligenter, nè in litteris, maximèque quas Generalis nomine scribent, species ulla immoderati affectûs appareat, aut ullum sit indicium, non satis bonam de eo, ad quem scribitur, opinionem Generalem habere.

Quales in scribendo pro Generali,

22. Generalis animum induant, ejusque non solum sententiis, verum etiam verbis exprimant ingenium; ut non tantum idem, sed eodem etiam modo, quo Generalis, si scriberet, dicturus esset, dicant; non supra ejus sensum, & voluntatem, res quas scribunt augentes, non infrâ diminuentes: contenturque parare sibi stylum, qui religiosam pietatem & modestiam sapiat, redoleatque veterem majorum Nostrorum simplicitatem & candorem.

Generalis animum induant.

F I N I S.

I N D E X.

ADMONITOR P. Generalis qualis, & quomodo eligendus. pag. 17. An eligi novus debeat quoties moritur Generalis. 10.

Admonitoris Regulæ. 41.

Ambientium in electione Generalis iudicium, & poena. 4. In electione Assistentium. 17. In electione Vicarii. 36. In Congregatione Provinciæ. 24.

Assistens electionis. 5. Sedit in mensa cum Vicario. 7. Ejus de suffragiis iuramentum. 8.

Assistentium electioni dies assignandus post electionem Deputatorum. 14. Quot & quales eligendi. 16. Quomodo de his capiendæ informationes. *ibid.* Quomodo eligantur. 17. Electorum iuramentum. *ibid.* An novi eligendi quandocumque moritur Generalis. 10. Quomodo à Generali extra Congregationem subrogentur. 17. Assistentium auctoritas in cogenda Congregatione Generali. 1. 11. Assistentes officio defuncti debent supra numerum admitti ad Congregationes Provinciales suæ assistentiæ. 20. Suffragium in Congregatione Procuratorum. 32. Assistentium Regulæ. 39.

C.

CAONES Congregationum Generalium non extrahendi. 15. Catalogus Electorum in Congregatione Generalium assignandus. 2.

Catalogi duo in Congregatione Provinciæ. 22. Compromissarii in electione Generalis. 9. In Congregatione Provinciæ. 25.

CONGREGATIO GENERALIS.

Quatuor in casibus cogenda. 1. 11. Cogentiam potest in aliis rebus, arbitrio Generalis. 1. Ad electionem Generalis in curia Pontificis cogi debet. 2.

[Ante electionem.] Inchoari potest cum duæ tertie partes Electorum convenerunt. 2. Quinam in ea suffragii jus habeant. *ibid.* Quo ordine sedeant congregati. *ibid.* Proponi in ea nihil debet, quod ad electionem non spectet. 4. Condere decreta non potest. *ibid.* Graviora uno die proponit, altero decedit. *ibid.* Quomodo in ambiens procedat. *ibid.* Quomodo in capiendis informationibus de futuro Generali. 6. Quomodo in ipsa electione. 7. &c. Quid agere debeat, si absentem elegerit. 9. Quid si Generalis paulò post electionem decedat. 10.

[Post electionem] Tractari in Congregatione, quæ debeant. 13. Qui ad eam præter Electores vocandi, & quo loco. *ibid.* Quæ tractanda sunt, per Deputatos seligenda. *ibid.* Quo ordine proponenda. 14. De substantialibus Instituti agere non potest. *ibid.* De immutandis abrogandisque Constitutionibus agere, & decernere quatenus possit. 15. Graviora uno die proponenda, altero conficienda. *ibid.* De gravioribus ad plura medietate suffragia decernit, de ceteris ad plura. *ibid.* Immiscere se illi non debent, qui ex ea non sunt. 14. In dicendis sententiis, quæ ratio tenenda. 15. Intercessionem quor, & quomodo admittat. 15. Dissolvi non debet sine consensu ipsius Congregationis. *ibid.*

CONGREGATIO PROVINC.

Duobus in casibus convocanda. 18. Non durat ultra. 10. aut 12. dies. 19. Ejus locus & tempus mutari possunt. 21. Quinam in ea suffragii jus habeant. *ibid.* Congregandorum numerus definitus. 20. Supra numerum qui admittendi. *ibid.* Quis ordo confectus. 22. Quæ agenda ante electionem mittendorum. 23. Quomodo in electione ipsa

ne ipsa procedendum. 25. In rebus tractandis quam habet potestatem. 29. De substantialibus Instituti, etiam cum dubia res est, agere prohibetur. *ibid.* De mutandis Constitutionibus, vel Decretis quatenus agere possit. 30. Ordo & qualitas rerum in ea tractandarum. *ibid.* Sententiarum dicendarum ratio. *ibid.* Ad plura suffragia de omnibus definit. 31.

CONGREGATIO PROCUR.

Tertio quoque anno apud Generalem cogenda. 32. Inchoari potest quando duæ tertiæ partes convenerunt. *ibid.* Ordo in ea sedendi, & dicendi. *ibid.* Quatriduum ad informationes. 33. Ad plura medietate suffragia decernit, ac cogenda sit Congregatio Gener. *ibid.* Si cogendam decernat, intra sex, quæ annuum à Generali convocari debet. *ibid.*

CONGREGATIO AD ELIG.

VICARIUM.

In ea Electores esse debent minimum septem, nec plures quadraginta. 35. Quis eam convocare debeat. *ibid.* Quis illi præsidere. *ibid.* Ordo sedendi, & dicendi sententiarum. *ibid.* Quæ ante electionem agenda. *ibid.* Biduum ad informationes quando inchoandum. *ibid.* Quomodo contra ambientes procedendum. 36. Quomodo in ipsa electione. *ibid.*

Convictorum, & Seminariorum Rectores in Provincia Congregatione locum non habent. 19.

D.

Decreta Congregationum Generalium Provinciis communicanda. 15.

Decretum electionis Præpositi Generalis. 9.

Definitores quando & quomodo eligendi, eorumque potestas. 15.

Deputati ad detrimenta ex quinque nationibus ante electionem creandi. 3. 4. Creandi in omni Congregatione Generali. 13.

Deputati ad eligendum quinque post electionem creandi. 13.

Deputatio pro detrimentis unica sufficit. 14. Eorum etiam est providere ne desit, quod Congregationi proponatur. 14. In Congregatione Provinciali duo eligendi. 23.

Deputationes particulares. 15.

E.

Electio Generalis per inspirationem. 8. Per scrutinium. *ibid.* Per Compromissarios. 9. Electionis sinceritatem impedire conantes excommunicati. 4. In loco electionis quæ paranda. 7.

Electores in Congregatione generali. 2. Eorum ordo & catalogus. *ibid.* Deputatis pro detrimentis exhibent, quæ ad id negotium spectant. 3. Informationem omnes petere debent in quatriduo. 6. Quomodo ea peti, darique ab eis debeat. *ibid.* Electorum schedulæ suffragiorum cum juramento. 7. Simul omnes Missam audiunt, & communicant die electionis. *ibid.* Postea includuntur. *ibid.* Per horam orant. 8. Absolvuntur à censuris. *ibid.* Suffragia quomodo ferant. *ibid.* Electo Generali reverentiam exhibent. 9. Ad Ecclesiam se unà conferunt. 10.

F.

Formula Congregationis Generalis. 1. Congregationis Instituti. S. J. volum. 11.

Provincialis. 18. Congregationis Procuratorum. 32. Congregationis ad eligendum Vicarium Societatis. 35.

Formula juramenti Electorum in electione Generalis. 7. In electione Compromissariorum. 9. Absolutionis Electorum à censuris. 8. Juramenti de suffragiis fideliter publicandis. *ibid.* Decreti electionis Generalis. 9. Juramenti Assistentium. 17.

G.

Generalis eligi qualis debeat. 6. Quo ritu eligatur. 7. & seqq. Ad plura medietate suffragia creandus. 9. Electo reverentia exhibetur. *ibid.* Si absens eligatur, quid observandum. *ibid.* Præest Congregationi generali, & duo in ea habet suffragia cum qualitate præcedendi. 12. Duo item in Congregatione Procuratorum. 33. In Deputationibus unicuique habet, cum prærogativa præcedendi. 13. Mutare Officiales non potest post decretam Congregationem Generalem. 12. Congregationem Generalem arbitrio suo indicit in rebus magni momenti. 1. Et cum decreta est in Congregatione Procuratorum. 33. Cum Assistentibus examinat acta Congregationum Provincialium. 32.

I.

Impedimenta electorum. 28. De impedimentis cuiusque Electi non debet ante electionem. *ibid.*

Impediri ne veniant ad Congregationem Provinciam. 21. Eorum loco substituendi. 22.

Inclusor Electorum, & quatuor ejus socii. 7.

Infirmi in eodem domicilio pro presentibus habentur. 26.

Informationes ad electionem Generalis, quæ & quomodo peti, ac dari debeant. 6. 7. Non sinceras dates excommunicati. 4. Informationes in electione Assistentium. 16. In electione Vicarii. 36. In electione mittendorum in Congregatione Provinciali. 24. Qualis debeat esse informatio. 25.

Intercessio cuivis intra triduum concessa una, vel altera. 15. In Congregatione Provinciali nulla. 31.

Interrogatorium à Deputatis confectum. 3. Quomodo Electoribus communicetur. 4.

Judices ambitus in electione Generalis quinque. 5. Post electionem etiam iudicium exercent reliquo tempore Congregationis. *ibid.* Totidem in electione Assistentium. 16. In Congregatione Provinciali quatuor. 24.

L.

Litteræ cæcæ supprimendæ in Congregatione Generali. 7. Item in Provinciali. 25.

M.

Missæ de Spiritu sancto die electionis P. Generalis. 7. Mittendorum electioni in Congregatione Provinciali dies assignandus. 24. Quales ii esse debeant. *ibid.* Quomodo eligendi. 25. Quinque designandi, cum ad Congregationem generalem mittendi sunt. 16. Duo, cum ad Congregationem Procuratorum. 27. Electi semper censentur tum ad electiones, tum ad negotia tractanda. 26. Electorum loco, quando impediti sunt, qui substituendi. 27.

O.

Oratio ad Electores habenda die electionis. 3. 7.

P.

Procurator Generalis Congregationem generalem ingreditur post electionem. 13. Suffragii jus habet in electione Admonitoris. 17. Adest etiam cum Assistentes à Generali subrogati præstant juramentum. *ibid.*

Procurator Provinciarum, vel maximi Collegii, ad Provinciarum Congregationem admittendus. 19.

G 2

Pro-

Procuratores Indiarum, qui sunt in Lusitania, & Bætica, ad Congregationem Generalem miti non debent. 26. Nec Provinciarum Congregationibus interesse, quando pro Generali convocantur, nisi Professi quatuor Votorum fuerint, & utrobique ratione antiquitatis jus suffragii habuerint. 19. 20. Procurator Quebecensis. 19.

Procuratores Congregationem Generalem non ingrediuntur ante electionem. 2. Post eam admittuntur. *ibid.*

Procuratores à Provinciis tertie quoque anno Romam mittendi. 27. 32. Liberam habent sententiam in deliberatione de cogenda Congregatione Generali. 33. Eorum Congregationis formula. 32. & seqq. Per Provinciam discurrere post electionem suam non debent. 33. Nec externorum negotia suscipere inconsulto Provinciali. 33. Cui & pecunias omnes consignare jubentur. *ibid.* Secretario tradere quæ debeant. 34. Quæ & quomodo apud Generalem tractare. *ibid.*

Professis à Congregatione Provinciæ abesse liberum non est. 21. Qui numero excluduntur, passivo suffragio non privantur. 20. Applicati Provinciæ post indictam Congregationem supra numerum admittendi. *ibid.* Aliarum Provinciarum Professi, quando & quomodo Congregationem ingrediantur. 21.

Provinciæ extra Europam. 18. Earum privilegia circa Procuratores Romam mittendos. 27. 28.

Provincialis indicit, & dirigit Congregationem Provinciæ. 18. Duo habet in ea suffragia, unum in reliquis, cum præcedendi prærogativa. 23. Judicat de impedimentis congregandorum. 21. Nec retractari potest illius iudicium à Congregatione. 22. Impedire neminem debet, quod minus veniat. *ibid.* Judicat etiam de impedimentis electorum, si soluta jam sit Congregatio. 28. Brevis ejus sermo ad congregatos. 23. De rebus proponendis judicat cum duobus aliis Deputatis. *ibid.* Provincialis impediti loco ad Congregationem Generalem ire quis debeat. 26. Ejus loco qui præest Congregationi, duo itidem habet suffragia. *ibid.* Provincialium ad Congregationem Generalem convocandam auctoritas. 1. 11. Romæ suarum Congregationum acta exhibent Vicario. 2.

Quadrimum in electione Generalis. 5. In electione Assistentium. 16. In Congregatione Procuratorum. 33.

Rejecta à Deputatis in Congregatione Generali proponere licet. 14. In Congregatione Provinciæ tractare quomodo liceat. 29.

Revifores supra numerum ad Congregationem Romanam admittendi. 20.

Secretarius Congregationis Generalis ante electionem, ejusque officium. 3. Digerit in ordinem proposita Deputatis. *ibid.* Sedit cum Vicario. 7. Jurat de suffragiis fideliter publicandis. 8. Ea miscet, & educit ex urna. *ibid.* Format Decretum Electionis, & subscribit, quando Vicarius eligitur. 9. Inclusores monet de electo Generali, & suffragia in loco ipso mox comburit. 10.

Secretarius post electionem Generalis eligitur, cum duobus sociis ad numeranda suffragia, & conficienda decreta. 13. Cum Deputatis redigit in ordinem proponenda. *ibid.* Acta legit & subscribit ante finem Congregationis. 15.

Secretarius Congregationis Provinciæ, ejusque officium. 23. Unus illi è Patribus adjungendus. *ibid.* Rationes pro cogenda, vel non cogenda Congregatione colligit. 30. Transacta in una actione in sequenti legere debet. 31. Acta omnia Congregationis subscribit, & seorsim ea quæ Romam mittenda sunt. *ibid.*

Secretarius in Congregatione Procuratorum. 32. In electione Vicarii. 35.

Secretarius Societatis Congregationem Generalem ingreditur post electionem. 13. Provinciam semper ingreditur, modò sit Professus. 20. Suffragium habet in electione Admonitoris. 17. Adest etiam cum Assistentes à Generali extra ordinem electi præstant juramentum. *ibid.* Ab eo peterda informatio in Congregatione Procuratorum. 33. Secretarii Regulæ. 42.

Substantialia Institutæ quæ. 15. 29. Substituti Secretarii supra numerum Congregationem Provinc. ingrediuntur. 20. Eorum Regulæ. 48.

Suffragiorum schedulæ in electione Generalis. 7. Quomodo in electione ferantur. 8. Post electionem statim comburendæ in ipso electionis loco. 10. In Congregatione Provinciali non necesse est, ut in ipso loco. 23.

Suffragia in rebus definiendis, si graviores sint, plura medietate in Congregatione Generali requiruntur. in ceteris pluræ tantum. 15. In Congregatione Provinciali plura simpliciter. 31.

Superiores locorum jus habent ad Congregationem Provinciæ. 19. Excipiuntur Superiores aliqui & Professi. 19. Loco sui, si impediti sint, alium mittere possint. 21. Informationem à suis capere debent, prius quam ad illam proficiantur. 22.

Superiores Missionis Hollandicæ & Residentiarum primariarum in Indiis possunt interesse supra numerum. 20.

V.

Vicarii eligendi formula. 35. Qualis eligi debeat. 36. Ad plura medietate suffragia eligendus. *ibid.*

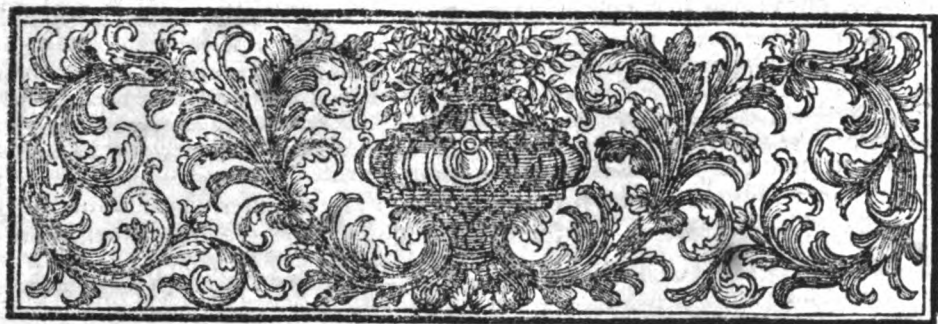
Vicarii Societatis Officium. 36. & seqq.

Vicarius Congregationem Generalem indicit, eamque dirigit usque ad electionem Generalis. 1. Cum Assistentibus examinat acta Congregationum Provincialium. 2. Rationem reddit Congregationi eorum quæ acta sunt post mortem Generalis. *ibid.* Suffragium unicum in actis omnibus habet cum qualitate præcedendi. 3. Benedictionem à Pontifice petit. *ibid.* Socios designat Inclusori. *ibid.* Definit cum Deputatis, quæ proponenda Congregationi. *ibid.* Iudex est ambitus cum aliis quatuor. 4. Orationem habet primo die quadridui. 5. Jejunia, orationes, & alia inter Nostros partitur. 6. Missam celebrat die electionis. 7. Absolvit à censuris Electores, & absolvitur. 8. Jurat de suffragiis fideliter promulgandis. *ibid.* Renuntiat electum Generalem, formatque decretum electionis. 9.

Visitator Congregationem ingreditur in Provinciam quam visitat, aut in sua. 20.

FINIS.

RA-

R A T I O ATQVE INSTITUTIO S T U D I O R U M SOCIETATIS JESU.

REGULÆ P R O V I N C I A L I S.

I.

Viniy studiorum Societatis

Um ex primariis Societatis Nostræ ministeriis unum sit, omnes disciplinas Instituto nostro cōgruentes itā proximis tradere, ut indē

ad Conditoris ac Redemptoris nostri cognitionem atque amorem exantentur; omni studio curandum sibi putet Præpositus Provincialis, ut tam multiplici scholarum nostrarum labori fructus, quem gratia nostræ vocationis exigit, abundē respondeat.

2. Proinde non solū id Rectori valdē commendet in Domino, sed ei etiam Præfectum studiorum, vel Cancellarium adjungat, virum in litteris egregiē versatum, qui & zelo bono, & judicio ad ea, quæ sunt ei committenda, polleat: cujus sit munus, generale Rectoris instrumentum esse ad studia bene ordinanda: cui Professores, & Scholastici omnes, tum qui in eodem Collegio, tum etiam si qui in Convictorum, & Alumnorum Seminariis fortē degunt, & Præfecti ipsi

studiorum in Seminariis, in rebus ad studia pertinentibus, eā quā par est humilitate pareant.

3. Quod si ob Gymnasii amplitudinem ac varietatem, per unum studiorum Præfectum non videatur scholarum omnium rationibus satis esse consultum; alterum constituat, qui ex generalis Præfecti præscripto inferioribus studiis moderetur: quin etiam si itā res exigit, adjiciatur tertius, qui scholarum atrio præsit.

4. Multò antē provideat, quosnam pro unaquaque facultate Professores habere possit, observatis iis, qui ad eam rem videntur aptiores, qui docti, diligentes, & assidui, ac profectūs studentium tum in lectionibus, tum in aliis litterariis exercitationibus studiosi sint.

5. Magnam diligentiam adhibeat in promovendo sacrarum litterarum studio: quod perficiet, si viros ad id muneris eligat non solū linguarum peritos (id enim maximē necessarium est) sed etiam in Theologia scholastica, ceterisque scientiis, in historia, variāque eruditione,

Præfectus studiorum inferior. & atrii.

Professores quomodo comparandi. P. 4. c. 6. §. 6.

San. Scriptura studium, & Magister. P. 4. c. 12. §. 2. & 3.

tione, & quoad ejus fieri potest, in eloquentia bene versatos.

Auditores & semper.

6. Hanc autem sacrae Scripturae lectionem per biennium, hoc est secundo ferè & tertio Theologiae anno, Theologi audiant quotidie per tres circiter horas quadrantes, ubi duo sunt Theologiae Professores: ubi verò tres, vel singulis diebus breviorē, vel (si magis placeat) longiorē alternis.

Hebraeae linguae Professor qualis.
P. 4. c. 12. §. 2.

7. Linguam Hebraeam si commodè possit, doceat sacrae Scripturae Professor, vel saltè aliquis, qui sit Theologus: optandumque, ut esset etiam linguarum peritus, non solum Graecae propter novum testamentum & versionem LXX. Interpretum, sed etiam Chaldaicae & Syriacae, cum ex his linguis multa in libris Canonicis sparsim habeantur.

Auditores, & studium.
P. 4. c. 6. lit. D.

8. Ab hac lectione per annum audienda, hoc est, secundo ferè vel tertio Theologiae, Theologi non eximantur, nisi qui ad eam inepti penitus censerentur. Præterea, ut monent Constitutiones, deliberare debet, quinam sint huic studio addicendi: qui verò addicti fuerint, biennio quod repetendae Theologiae praescribitur, plus studii in Hebraicis ponant, imò in ipso cursu Theologiae privatae academiæ saltè in vacationibus, si fieri potest, juventur.

Theologiae cursum, & Magistrum.
P. 4. c. 9. §. 3.
& c. 15. §. 1. & c.
P. 5. c. 2. §. 2.
Congreg. 7.
Decr. 28.

9. §. 1. Quadriennio ex Constitutionibus Theologiae cursum absolvi curet, idque à duobus, vel si omnino aliter fieri non posset, à tribus ordinariis Professoribus, pro diverso Provinciarum usu. Ubi autem tres erunt, tertia lectio erit moralis Theologiae, in qua ex professo & solidè explicentur materiae morales, quæ ab ordinariis Professoribus, vel omnino prætermitti, vel brevissimè perstringi solent. Quam quidem lectionem Nostri biennio saltè audiant, alteroque biennio Scripturam sacram.

s. Congreg. Can. 9.

§. 2. Illud autem in primis meminerit, non esse ad Cathedras Theologicas promovendos, nisi qui erga S. Thomam bene affecti fuerint: qui verò ab eo alieni sunt, vel etiam ejus parùm studiosi, à docendi munere repellantur.

Biennium ad Theologiam repetendam.

10. Initio quarti anni cum Rectore, Praefecto, Magistris, suisque Consulto-

ribus designet aliquos, qui & probatae virtutis in primis sint, & ingenio polleant, ut ad Theologiam privatim repetendam, & habendos actus, Superioris arbitrio biennio, ut Constitutiones jubent, privatum & quietum studium habeant, de quo privata inferius erit instructio; ex quibus, ubi regionis mos est, poterunt aliqui facta à Generali potestate ad gradus Doctoratus, vel Magisterii promoveri.

Reg. 12. Provinc.

P. 4. c. 6. §. 14. & c. 15. §. 3.

Reg. 62. Provinc.

11. Ubi est consuetudo, ut publica fiat promotio ad gradus, Constitutio accuratè servetur: nec ullus promoveatur, nisi Theses aliquot ex insignioribus Scripturae locis scholasticis conclusionibus intermisceat. Ratio quoque promovendi, & reliqui ritus (modò nè Constitutionibus repugnent) pro cujusque loci consuetudine, statutisque teneantur.

Promotio ad gradus.

P. 4. c. 6. §. 17. c. 15. §. 4. c. 17. §. 2. & lit. M.

12. Duos in eo Collegio, ubi est pro Nostri Seminarium casuum conscientiae, Casuum Professores constituat, qui universas ejus generis materias inter se divisas biennio explicent: vel unum, qui binas quotidie lectiones habeat.

Casuum Professor.
Reg. 16. Provinc.

13. Bis in hebdomada in Domibus Professis, in Collegiis bis, aut semel, ut melius esse in Domino judicaverit, sive in iis aliqua sit, sive nulla publica Casuum lectio, Sacerdotes Nostri conveniant ad habendam inter se de casibus collationem, aliquo Praeside à se constituto, qui prudenter ac tutò possit hanc provinciam sustinere: atque is Praeses regulas Professoris Casuum, in quibus modus hujus collationis praescribitur, legat ac servet.

Collatio Casuum.
Reg. 17. Provinc. & Prop. 17.

14. Fiat etiam hujusmodi Casuum collatio in primariis Collegiis, sive unus duove sint Casuum Professores, sive nullus, potissimum pro omnibus Theologiae auditoribus, sed semel tantum in hebdomada.

Eadem collatio in Coll. primariis.

15. Ab his autem omnibus, quas diximus, collationibus, præter Theologiae ac Philosophiae Professores, & si quos alios excipiendos Superior judicaverit, nulli præterea Casitæ, nullique Sacerdotes, qui ex instituto vel interdum Confectiones audiant, eximantur: imò Superior

Ab ea non eximendi.

perior ipse non nisi raro, & graves ob causas, absit.

16. Philosophiæ Professores (nisi gravissima necessitas aliud exigat) oportet non modo cursum Theologiæ absolvisse, sed eandem biennio repetisse, ut eorum doctrina tutior esse possit, magisque Theologiæ deserviat. Si autem fuerint ad novitates proni, aut ingenii nimis liberi, hi à docendi munere sine dubio removendi.

17. Philosophicum cursum triennio absolvent, non autem minore tempore, ubi sunt Nostri: si autem soli sint externi auditores, relinquatur Provincialis iudicio. Quotannis verò, si fieri potest, unus cursus absolvendus, & alter inchoandus.

18. Licet cursus temporis ad Humanitatis & Rhetoricæ studium definitus esse nequeat, & ad Superiorem pertineat expendere, quantum in his litteris quemque hærere oporteat; Nostros tamen non antè ad Philosophiam mittat, quàm biennium in Rhetorica consumserint, nisi ratio ætatis, aut aptitudinis, aut aliquid aliud ob stare in Domino iudicetur. Quod si aliqui indole ingenii ad magnos progressus in his potissimum studiis faciendos præditi sint, ut solidius fundamentum jacent, videndum erit an operæ pretium sit triennium impendere.

19. §. 1. Postquam cursum Philosophicum ingressi fuerint, singuli sub anni cuiusque finem serio examinandi erunt per designatos examinatores, Rectore præsentis, & ipso Provinciali, si possit: nemoque à primo anno Philosophiæ ad secundum, aut è secundo ad tertium admittendus, qui mediocritatem non attigerit; hoc est, ut ea quæ audivit bene intelligat, ac de iis etiã rationem possit reddere. Ad Theologiam verò Scholasticam audiendam nemo admittetur, qui mediocritatem in Philosophia non superavit; ita nimirum, ut ejus assertiones defendere, tuerique cum approbatione possit, nisi forte præclara in mediocri aliquo ad gubernandum aut concionandum talenta eluceant, propter quæ aliud statuendum Provinciali videatur: cui nulla in ceteris dispensandi sit facultas.

§. 2. In hac autem tota re, quia magni momenti in Domino iudicanda est, & consideratè admodum ob majorem Dei gloriam transigenda, servet in primis Provincialis Institut: S. J. volum: II.

lis regulas 49. & 56. officii sui: & potissimum rationem habeat virtutis.

§. 3. Simili ratione, qui Theologiæ dant operam, sub finem singulorum annorum examinandi sunt; nemoque ad infrequentem progredi permittendus, qui in iis, quæ illo anno audivit, mediocritatem, Examinatorum iudicio, non exceßerit; iis dumtaxat exceptis, quos alioqui mediocres ob præclara, ut dictum est, talenta continuare debere Provincialis iudicabit.

§. 4. Si qui ergo in studiorum decursu inepti ad Philosophiam, aut ad Theologiam eo modo deprehensi fuerint, ad Casuum studia, vel ad docendum Provincialis arbitrio destinantur.

§. 5. Eodem etiam examine probandi sunt, qui vel totum cursum Philosophiæ, aut ejus partem, vel partem etiam aliquam Theologiæ, antequam in Societate ingrederentur, audiverunt, ut idem de illis etiã statuatur; nisi mallent, quod emensi sunt, illorum studiorum iter remetiri, quod tamen iustas ob causas Superior negare poterit.

§. 6. Metaphysici, & à tertio ad quartum Theologiæ annum gradum facturi, unius horæ spatio examinandi sunt. In reliquis tum Philosophiæ, tum Theologiæ annis, dimidiã minimùm horam subeatur examẽ. Initium examinandi Metaphysicos statim post ferias Paschatis fiat, nisi examinadorum multitudo cogat antevertere. Reliqui sub finem anni. Et materia Examinis sit ea omnis, quæ à Magistris toto anni curretis spatio tradita fuerit, iis exceptis, quæ sub ipsum Examinis tempus decurrunt, Præfecti studiorum iudicio designandis.

§. 7. Examina hæc, quibus decernitur an pergere ad insequentibus annos debeant, qui Philosophiæ vel Theologiæ student, secretis fiant suffragiis: & quod constitutum fuerit, simul cum Examinatorum iudicio, scriptum constet in libro ad id designato: serventque rem secretam qui examini intererunt.

§. 8. Verum quoniam in hujusmodi examine & iudicio ingeniorum solent haud raro discrepantes esse sententiæ, penes Provinciale erit re bene perpensa, perspectisque suffragiis, auditisque suis Consultoribus id decernere, quod in Domino iudicaverit expedire ad majorem

Quadruplex
Theologorum
examen.
Decc. 18.
7. Congreg.

Qui casibus
destinandi.

Examinandi,
qui extra Societatem
studium
ducunt.

Congreg. 11.
Decc. 24. §. 4.

Congr. 11.
Decc. 24.

Philosophia
Professores
quibus.
P. 4. c. 9. §. 2.
& 3.
5. Congreg.
Decc. 15.

Philosophia
cursus.
P. 4. c. 15. §. 1.

Rhetorica, &
Humanitatis
tempus.

P. 4. c. 5. §. 2.
& 3. & C. c. 13.
P. 4. c. 17. §. 1.
& A. p. 4. c. 6.
§. 4.

Triplex examen
Philosophiæ
rmo.
Decc. 28. Congreg.
§. 7.

Fortis ratio
habenda.

rem Dei gloriam, & commune Societatis bonum. Quod si judicârit non esse quempiam ulteriùs illis studiis applicandum, notet hoc in libro, ut dictum est.

*De talentis
quomodo judi-
candum.*

§. 9. De illa autem bonitate talenti ad concionandum, vel gubernandum, quam habere debent, quibus indulgetur ut ad Scholasticam Theologiam, etiam si mediocriter tantum in Philosophia profecerint, admittantur; aut ut in eadem Scholastica pergant, quamvis in ejus progressu mediocritatem non excedant; Provincialis seriò cum suis Consultoribus, & aliis gravioribus viris, qui eos bene nôrunt, & de hujusmodi rebus judicare possint, consideret.

§. 10. Maximè autem caveat, nè hac studiorum indulgentiâ & privilegio utatur, nisi erga humiles & verè pios, & mortificatos, qui eo nõ putentur indigni.

*Examen ad
Professionem.
Decr. 28.
7. Congt.*

§. 11. Sub finem anni quarti Theologiæ, ultimum examen, duarum saltèm in unoquoque horarum, Professionis causâ instituitur; in quo varia è præcipuis Philosophiæ ac Theologiæ capitibus percurrantur. Ad Professionem autem idoneus nemo censetur, qui tantum doctrinæ in Philosophia & Theologia affectus non sit, quantum ad utramque facultatem cum approbatione docendam necesse sit. Quod si in aliquo impari doctrinæ tam illustria gubernandi, concionandive talenta erunt, ut habenda eorum ratio videatur, judicium erit penès Præpositum Generalem. Cujus etiam erit de iis judicare, quibus ob eximiam litterarum Humaniorum, vel Indicarum linguarum cognitionem, indulgendum censuit Sexta Congregatio Decreto 29.

*Decr. 29.
Secreta in eo
suffragia.
Decr. 28.
7. Congt.
Juramentum
Examinato-
rum.*

§. 12. Hoc verò ultimum examen, quo decernitur, utrùm quis ad Professionem quatuor votorum sufficientem habeat doctrinam, non solum secretis fiet suffragiis (in quibus dubium suffragium pro nullo habendum sit) sed tenebuntur etiam Examinatores juramento, tum de non revelandis suffragiis suis, tum de sincero examinandorum doctrinæ & aptitudinis ferendo judicio.

*Suffragiorum
modus.
Decr. 29.
7. Congt.*

§. 13. Scribent autem singuli suffragium suum tum ad Provinciale, tum ad Generalem, subscripto nomine proprio:

sed ad Provinciale litteras soli inscriptas dabunt. Qui quidem in librum ad id designatum suffragiorum solum numerum, tacitis Examinatorum nominibus, referet, eâ secreti cautione, ut nemo, ac nè Socius quidem ipse, in suffragantium cognitionem veniat. Eamque ob causam Examinatorum etiâ litteras mox comburet.

*Examinatores
quot, & a quo
designandi.
Decr. 28.
7. Congt.*

§. 14. Examinatores porrò ad examina omnia supradicta, in singulis Seminariis tum Philosophicis tum Theologicis, quatuor minimùm esse debent, quos Generalis designarit: ii que, quoad fieri poterit, ab eorum qui examinandi sunt Præceptoribus diversi. Quorum si quos vitâ fungi, aut aliis rebus distentos examini interesse non posse contigerit, Provincialis erit alios substituere, qui iisdem juramenti legibus in ultimo examine tenebuntur.

§. 15. In Legum, Canonumque Doctoribus, qui Societatem ingrediuntur, id observari debet, quod Par. §. c. 2. §. 2. B. continetur. Theologiæ verò Doctores, si qui sint, de quorum doctrina dubitetur, examinandi pariter erunt; & nisi mediocritatem excedant, ad quatuor votorum Professionem minimè admittendi.

*Theologia Do-
ctores an exa-
minandi.
Decr. 28.
7. Congt.*

20. Audiant & secundo Philosophiæ anno Philosophi omnes in schola tribus circiter horæ quadrantibus Mathematicam prælectionem. Si qui præterea sint idonei, & propensi ad hæc studia, privatis post cursum lectionibus exerceantur.

*Mathematica
Auditores, &
tempus.*

21. §. 1. Scholæ studiorum inferiorum (omissis propter rationes, quæ afferuntur in parte quarta Constitutionum, Abecedariis) non plures, quàm quinque esse debent, una Rhetoricæ, altera Humanitatis, & tres Grammaticæ.

*Schola inferior
res quot.*

§. 2. Hi enim sunt quinque gradus, ita aptè inter se connexi, ut permisceri, aut multiplicari nullo modo debeant: tum nè ordinarios etiam Magistros frustra multiplicare necesse sit; tum nè multitudo scholarum & ordinum, longiore quàm par sit tempore egeat, ad hæc inferiora studia decurrenda.

*P. 4. 12. lit.
C.*

§. 3. Quod si Scholæ pauciores sint quàm quinque, nè tum quidem hi quinque gradus varientur, sed poterunt duo ordines in una Classe ita constitui, ut uterque uni ex iis quinque gradibus respon-

*Duo ordines in
una classe.*

*Cui non permi-
scenda, nec
multiplican-
da.*

spondeat eo modo, quo dicitur regulâ octavâ Præfecti studiorum inferiorum.

*Aliam clas-
sicam pueri reti-
nenda.*

§. 4. Illud porro curandum, ut quando Scholæ pauciores sunt, altiores semper, quoad ejus fieri potest, retineantur, sublatis infimis.

*Multiplicanda
interdum scho-
la, non gradus.*

§. 5. Quando autem dicimus Scholas Grammaticæ non plures esse debere quàm tres, & omnes inferiores non plures quàm quinque, intelligimus non tam de scholarum & Magistrorum numero, quàm de numero graduum, quos modò descripsimus. Nam si multitudo discipulorum tanta sit, quantæ sufficere non possit unus Magister, tunc geminari poterit Schola, data à Generali facultate, ita tamen, ut idem gradus, eadem lectiones, eadem ratio, ac tempus docendi in utraque retineatur.

*Philosopha muni-
cipalis.*

§. 6. Hanc tamen geminationem fieri non oportet, nisi ubi sunt studia Societatis universalis, aut ratio exigit fundationis, ne plus quàm par sit, Societas oneretur.

*Infantes hu-
manitatis Ma-
gistro compa-
randa.*

22. Ad conservandam humaniorum litterarum cognitionem, & Magistrorum veluti seminarium fovendum, binos minimum, aut ternos habere studeat in Provincia his litteris & eloquentiâ præstantes. Quod consequetur, si ex iis, qui ad hæc studia idonei propensique sunt, nonnullos subinde huic rei dicere studeat, ceteris facultatibus quantum satis est excultos, quorum operæ ac sedulitate bonorum Professorum genus quoddam, ac tamquam fides aliæ propagari possit.

*Grammatica
Emmanuelis.*

23. Dabit operam, ut Nostri Magistri utantur Grammaticâ Emmanuelis. Quod si methodi accuratioris, quàm puerorum captus ferat, alicubi videatur, vel Romanam accipiant, vel similem curet faciendam consulto Præposito Generali, salvâ tamen ipsâ vi ac proprietate omnium præceptorum Emmanuelis.

*Magistri per-
petui.*

24. Perpetuos Grammaticæ, ac Rhetoricæ Magistros, quàm potest plurimos pareat. Id autem fiet, si post absoluta Casuum, aut etiam Theologiæ studia nonnullos, quos magis in hoc quàm in alio munere Societatem juvare posse in Domino judicaverit, ad id studium appli-

Institutus: S. J. volum: II.

cet, horteturque, ut se totos in tam salutare opus ob majus Dei obsequium impendant.

25. Proderit etiam in ipso Societatis ingressu aliquos, qui ad id accommodati viderentur, quique propter ætatem vel ingenium in gravioribus studiis profecturi non essent, hac conditione recipere, ut vitam suam in his litteris docendis Divino obsequio dicare velint: quod etiam adnotetur in libro Provincialis. Hi vero vel antè, vel postquam aliquot annos docuerint, prout in Domino visum fuerit, aliquid ex conscientiæ Casibus audire, & Sacerdotes fieri poterunt, ad idem docendi munus reversuri, à quo non removeantur sine gravi causa & consultatione: nisi interdum ob defatigationem, ut uno aut altero anno intermittant, Præpositus Provincialis statuerit.

*Ab ingressu
parandi, nec
removendi.*

26. Discipulos interim nostros Provincialis à docenda Grammatica, vel Humanitate non eximat, nisi aliter ob ætatem, aut aliam rationem statuendum in Domino videatur: curandum tamen, ut qui talenta ad concionandum ostendunt, præsertim rariora, non diutius, quàm par est, in docendi munere tam Humaniores litteras, quàm Philosophiam & Theologiam, detineantur; ne si secus fiat, quando in iis studiis penè consenuerint, tum demum ad concionandum accedant.

*Ad docendi mu-
nere non exi-
mendi
Decr. 73. §. 8.
Congr. 7.
Ex Instr. pro
Concionat.*

27. Ex singulis tamen cursibus seligat singulos, aut binos, ternosve, seu plures pro numero discipulorum, qui plus ceteris profecturi videantur, quos Theologiæ applicet: quibus tamen si necesse sit, vel si videatur, uti poterit absolutis studiis, & tertio anno Probationis ad docendam etiam Grammaticam, seu studia Humanitatis.

*Ex cursu ad
Theologiam ex-
legendi.*

28. Enitendum, ut scholis nequaquam præficiantur, qui Philosophiam, si eam audituri sunt, nondum audierant, cum qui jam audierint non desunt.

*Magistris
tempus.*

29. Curandum etiam, ut Nostri initium docendi faciant ab ea schola, quâ superiores scientiâ sint, ut sic quotannis ad altiore gradum cum bona parte suorum auditorum possint ascendere.

*Initium docen-
di à qua scho-
la.*

30. Atque ut instructiores sint quando ad docendum veniunt, per necessarium est,

*Academia ad
Magistros in-
stituendos.*

H

um est,

um est, ut privatâ academiâ ad id exerceantur: quod Rectori valdè commendetur, quò, ut est in ejus regula 9. diligenter efficiatur.

Confessarii non desint.

31. Efficiat, ut in Collegiis, præsertim primariis, in quibus numerus externorum discipulorum copiosior est, plures sint Confessarii, nè ad unum omnes ire necesse sit: quam etiam ob causam extraordinarii interdum exponantur, ut magis poenitentibus satisfiat.

Nec Coadjutores.

P. 4. c. 3. §. 2. & c. 6. §. 3. & B.

32. In Collegiis verò, præsertim minoribus, operam dabit, ut Coadjutorum satis sit, nè Magistrorum & discipulorum operâ Rector ad munera domestica uti cogatur.

Reditus pro Bibliotheca.

P. 4. c. 6. §. 7.

33. Nè Nostris quantum satis est librorum desit, aliquem redditum annuum, five ex Collegii ipsius bonis, five aliunde, amplificandæ Bibliothecæ attribuat, quem alios in usus convertere nullâ ratione liceat.

Abstinendum à libris inhonestis.

P. 4. c. 5. lit. E. c. 14. §. 2.

34. Omni vigilantia caveat, maximi momenti id esse ducendo, ut omnino in scholis nostris abstinetur à libris poetarum, aut quibuscumque, qui honestati bonisque moribus nocere queant, nisi prius à rebus & verbis inhonestis purgati sint; vel si omnino purgari non poterunt, quemadmodum Terentius, potius non legantur, nè rerum qualitas animorum puritatem offendant.

Ibid. lit. D.

P. 4. c. 13. A. Constantia in scholarum bonis, & vacationibus.

35. Constituat, quibusnam toto anno horis inchoandæ finiendæque sint scholæ, ubi certis anni temporibus variantur. Quod autem constitutum fuerit, in eo constanter perseverandum: sicut nec facillè permittendum, ut dies vacationis hebdomadariæ differatur, aut anticipetur: curandûque, ut ordo dierum, quibus docendum, & quibus vacandum est, omnino servetur.

P. 4. c. 13. §. 3. Vacatio.

36. Ut assiduitas in litterario exercitio, sic & aliqua remissio necessaria est: cavendum tamen nè ullæ novæ vacationes introducantur, & in iis, quæ præscribuntur, constantia servetur. De quibus hæc potissimum dicenda sunt.

Vacatio generalis.

37. §. 1. Anniversariæ vacationes generales classium superiorum breviores non sint uno mense, nec longiores duobus. Rhetorica, nisi mos Universitatis

aliud exigat, mense vacet. Humanitas tribus hebdomadis. Suprema Grammaticæ duabus; unâ tantum reliquæ.

§. 2. Ut certi statique sint dies festi, quorum numerum minui magis, quam augeri oportet, eorum Catalogum conficiendum curet pro suæ regionis ritu.

Dies festi.

§. 3. A vigilia Natalis Domini ad festum usque Circumcisionis diem, classes superiores; inferiores verò à meridie ejusdem vigiliæ, usque ad festum diem sanctorum Innocentium vacent.

§. 4. A Quinquagesima vacetur, ubi mos erit, usque ad feriam quartam Cinerum, quo tamen die post meridiem Magistri omnes doceant.

§. 5. A Dominica palmarum usque ad Dominicam in albis, superiores classes; inferiores autem à meridie quartæ feriæ majoris hebdomadæ usque ad feriam tertiam Paschatis vacent.

§. 6. A vigilia Pentecostes in scholis superioribus; in inferioribus à meridie ejusdem vigiliæ, usque ad feriam tertiam vacetur, & præterea feriâ quintâ.

§. 7. Prædie solemnitatis Corporis Domini tum inferiores tum superiores à meridie solum vacent; contra verò in Commemoratione defunctorum solum ante meridiem.

§. 8. Porro his diebus, quibus scholæ tantum inferiores habentur, nihil de legitimo tempore diminuatur.

§. 9. Si quando per supplicationes publicas non liceat habere scholas antemeridianas, pomeridianæ certè habeantur: in Rogationibus tamen etiam antemeridianæ, ubi ea consuetudo viget.

Supplicatio.

§. 10. Saltè singulis hebdomadis dies unus quieti destinatus sit. Quod si duo dies festi in unam hebdomadam inciderint, nullus præterea erit vacationis dies: nisi fortè id sæpius, atque ita accidat, ut alter in diem Lunæ, alter in Sabbathi diem incidat; tum enim poterit alius dies indulgeri. Quod si unus in hebdomada dies festus fuerit, isque dies Mercurii, vel Jovis, eo die vacetur, non alio: sin autem die Lunæ, aut Sabbathi, cessabitur itè die Mercurii vel Jovis: si denique die Martis, aut Veneris, tunc si concio non habeatur, & liceat honestè

P. 4. c. 13. §. 3. Hebdomadaria vacatio.

stæ recreationi operam dare, non vacabitur alio die; si non liceat, vacabitur rursus die Jovis, aut Mercurii.

Dispositio pro vacationibus hebdomadarum.

§. 11. Et in superioribus quidem classibus hebdomadariæ cessationi dabitur integer dies; in inferioribus verò ante meridiem docetur, in Rhetorica per horam cum dimidiata, in ceteris per duas horas; post meridiem omnes vacant: ab initio tamen Junii omnes tota die.

Observatio in studiis.

38. Denique, ut totus hic Societatis labor ad majorem Dei gloriam bene succedat, videat ut omnes tum superiores, tum inferiores perfectè observent suas, quæ ad Rationem studiorum pertinent, regulas.

P. 4. c. 6. K. c. 1. §. 1. & A. c. 14. §. 5. Varietas pro variis rebus.

39. Et quoniam pro regionum, temporum, ac personarum varietate, in ordine, & itatutis horis studio tribuendis, in repetitionibus, disputationibus, & aliis exercitationibus, itémque in vacationibus, potest varietas accidere: si quid in sua Provincia magis expedire ad majorem in litteris profectum existimabit, referat ad Præpositum Generalem; ut ea deinum statuantur, quæ ad omnia necessaria descendat, ità tamen, ut ad communem ordinem studiorum nostrorum maximè accedant.

P. 4. c. 7. §. 2.

Varietas in studiis.

40. Ad extremum quæ de pietate, & disciplina morum, ac de doctrina Christiana tradenda, in regulis inferiorum Magistrorum; & quæ de moribus, ac pietate in communibus omnium Magistrorum regulis præciipiuntur; ut proximè ad salutem animorum spectantia, & toties in Constitutionibus inculcata, sibi præcipuè commendata putet.

— — — — —

REGULÆ RECTORIS.

I.

Um ideo Collegia & Universitates Societas amplectatur, ut in his Nostri commodè possint & doctrinâ, ceterisque rebus,

Instit. S. J. volum. II.

P. 4. procer. studiorum cura.

quæ ad adjuvandas animas conferunt, instrui; & quæ didicerint ipsi, communicare cum proximis; post religiosarum, & solidarum virtutum curam, quæ præcipua esse debet, in illud maximè incumbat, ut finem hunc, quem in Gymnasiis admittendis Societas sibi proposuit, Deo juvante consequatur.

2. Ad studia moderanda adiutorem habebit Studiorum Præfectum; cui omnem tribuet potestatem, quam ad rectam ejus officii administrationem pertinere judicabit.

P. 4. c. 17. §. 2. Præf. an. Horitæ.

3. Ità reliqua negotia dispense ac temperet, ut omnes litterarias exercitationes fovere atque amplificare possit. Adeat interdum scholas, etiam inferiores; frequenter intersit Theologorum, Philosophorumque disputationibus, tum privatis, tum publicis; an, & quibus de causis hujus exercitationis fructus impediatur, observet.

P. 4. c. 6. §. 9. Litterariis exercitationibus inseris.

4. Nullo modo ferat auditorum quempiam à disputationibus aut repetitionibus abesse; ut omnes eam rem magnæ sibi curæ esse intelligant: præterea occupationes omnes discipulis præcidat, quæ studiis impedimento esse possint.

Præcidenda discipulis occupationes.

Reg. st. Re. Otis.

5. Eos qui biennio recolunt Theologiam, habendis concionibus in Ecclesiis, vel in cœnobiis Virginum, quàm minimè potest occupet, idque consulto Provinciali.

Præservandum biennio repositis.

6. Ex iisdem, si quando ordinarii vel Philosophiæ, vel Theologiæ Præceptores desint, in eorum locum aliquos suffici par erit: iidemque poterunt, si opus sit, domesticis tum repetitionibus, tum disputationibus Præceptorum loco præsidere; imò etiam, consulto Provinciali, Philosophiam, vel Theologiam in scholis ad tempus prælegere.

Magistri qui substituentur.

7. Efficiat, ut Hebræa, Græcæque linguæ academice instituantur inter Nostros, in quibus academici bis aut ter in hebdomada, certo aliquo, puta vacationis tempore, sic exerceantur, ut inde prædare possint, qui harum linguarum sci-

P. 4. c. 6. §. 5. D. Linguarum academia.

H 2

scien-

scientiam & dignitatem privatim ac publicè tueantur.

P. 4. c. 6. §. 13.
Lingua Latina
usur.

8. Domi linguæ Latinæ usum inter Scholasticos diligenter conservandum curet: ab hac autem Latinè loquendi lege non eximantur, nisi vacationum dies, & recreationis horæ; nisi fortè in aliquibus regionibus Provinciali videretur his etiam temporibus facile posse hunc Latinè loquendi usum retineri: faciendum quoque, ut Nostri, qui nondum studia absolverunt, litteras, cum ad Nostros scribunt, scribant Latinè. Bis præterea aut ter in anno, cum aliqua celebritas, ut renovationis studiorum, aut votorum agitur, Philosophi etiam ac Theologi carminum aliquid condant, affigantque.

Academia ad
Magistros in-
stituendos.

9. Nè Magistri classium inferiorum docendi rudes ad docendum accedant, Collegii, ex quo humaniorum litterarum, & Grammaticæ Magistri solent educi, Rector, deligat unum aliquem docendi peritissimum, ad quem sub finem studiorum ter in hebdomada per horam conveniant proximè futuri Præceptores ad novum instituendi magisterium; idque vicissim prælegendo, dictando, scribendo, emendando, aliæque munia boni Præceptoris obeundo.

Rhetores Nostri
quomodo eru-
dendi.

10. Si Nostri Rhetores, & Humanitæ, vel ad publicas non accedunt prælectiones, vel accedunt quidem, is tamen, qui scholæ præest, & externos discipulos exercet, non potest nimio fortasse oneri externorum & Nostrorum probè instituendorum sufficere; Nostros alteri cuiuspiam idoneo Rector committat, à quo ex formula in Regulis Professoris Rhetoricæ præscripta, domi privatim diligenter exercentur.

P. 4. c. 6. §. 12.
& 13.
Quomodo exer-
cendi.

11. Videat etiam, ut interdum aliquæ à Nostris Rhetoricis orationes, aut poemata Latinè, vel Græcè, tum in mensa habeantur, tum in aula, de re aliqua ad ædificationem domesticorum & externorum pertinente, quæ ad perfectiora in Domino animentur; aliæque exercitationes non desint, quæ in Constitutionibus commendantur.

Externi ad

12. Curandum est, ut Alumni Nostri,

sive Convictores, annum (quoad ejus fieri potest) Rhetoricam audiant, antequam Philosophiam aggrediantur; eorumque parentibus, quantum id expediat, demonstrandum. Ceteris quoque externis idem svadendum, qui, si volent nihilominus aliam rationem sequi, cogendi non erunt. Si qui tamen adhuc planè pueri ad Philosophiam velint accedere, ex quibus perturbatio potius timeatur; posset cum iis agi, quod cum illis, qui nollent promissione obligari, vel nomina in matriculam dare, agendum Constitutiones statuunt.

Rhetoricam
hortandi.

P. 4. c. 13. E.

P. 4. c. 17. D.

13. Tragœdiarum & Comœdiarum, Reg. 38. Pro-
vinc.
Tragœdia, &
Comœdia.
quas non nisi Latinas, ac rarissimas esse oportet, argumentum sacrum sit, ac pium: neque quidquam actibus interponatur, quod non Latinum sit, & decorum; nec persona ulla muliebris, vel habitus introducatur.

14. Præmia distribui publicè poterunt semel quotannis; modò id fiat sumptu clarorum hominum, eoque moderato, pro scholarum numero, Collegiique ratione. Eorum autem, qui sumptus suppeditant, in ipsa præmiorum distributione honorifica mentio erit facienda. Magna autem curâ caveat, nè discipuli, dum se ad hujusmodi res comparant, morum faciant, studiorumve jacturam.

Congreg. L.
Can. 16.
Præmia.

15. Non committat, ut oratio in studiorum instauratione publicè ab alio, quam à Magistro aliquo insigniore, nisi necessitas cogat, habeatur.

Oratio in stu-
diorum reno-
vatione.

16. Servandum curet, quod est in regulis Præfecti Bibliothecæ de referendis in codicem his rebus, quæ publicè exhibentur, scribunturque in Collegio, seu extra Collegium à Nostreis, hoc est, dialogis, orationibus, versibus, & aliis hujusmodi, Præfecto, aut aliis harum rerum peritis dato negotio seligendi.

Quæ scriptio-
nes in codicem
referenda.
Reg. 11.

17. Bibliothecarium in librorum distributione à studiorum Præfecti præscripto jubeat non discedere.

Librorum dis-
tributio.

18. Singulis, aut alternis saltè mensibus cōsultationes habeat omnium Magistrorum infra Logicam, præsentē utroque Præfecto: ceterorum etiam interdum præsentē Præfecto generali: in quibus primum aliquid ex regulis Magistro-

Cōsultationes
Magistrorum.

strorum, tum communibus omnium, & diligenter, quæ ipse statuerit, exsequatur.

**R E G U L Æ
 P R Æ F E C T I
 S T U D I O R U M .**

1.

Præfetti munus est, generale Rectoris instrumentum esse ad studia rectè ordinanda, scholâsque nostras ita regendas, ac

moderandas pro facultate ab eo accepta, ut qui eas frequentant, quàm maxime in vitæ probitate, ac bonis artibus, doctrinâque proficiant ad Dei gloriam.

2. Sicubi fortè Cancellarius est à Præfetto distinctus, Provincialis erit videre, quænam ex his regulis, utrique communes, vel alterutri propriæ esse debeant, pro cuiusque Academiæ consuetudine & statutis.

3. Nihil immutet ex iis, quæ habentur in Ordine studiorum, neque dispenset; sed, ubi opus est, referat ad Superiorem.

4. Librum de Ratione studiorum familiarem habeat, & ab auditoribus, Professoribusque omnibus regulas sedulò curet observandas; præcipuè verò eas, quæ de doctrina S. Thomæ Theologis, & de delectu opinionum Philosophis præscribuntur: in quo præsertim invigilet, cùm Conclusiones defendendæ, maximè verò cùm imprimendæ erunt.

5. Unicuique ex Professoribus tum Theologis tum Philosophis, tum Cassitis, præsertim si quem paullo tardior compererit, in memoriam revocet, ut progrediatur, ita ut singulis annis materias sibi assignatas absolvat.

6. Omnibus disputationibus, ad quas Professores sive Theologi, sive Philosophi conveniunt, Præfetus præsit oportet, signumque det finiendi iis qui disputant; ac tempus sic distribuatur, ut omnibus suis sit disputandi locus. Non patietur difficultatem ullam, quæ in disputationem veniat, ultro citroque sic agitari,

H 3

P. 4. c. 13. §.

P. E.
Hedemadaria
usatin.Magistrorum
fivada alacri-
tas.Exhortationes
ad discipulos.Præfetti atriis
regula.Congregatio B.
Fugina.Qualem Pro-
vinciali per-
missa.P. 4. c. 17. §. 2.
Præfetti munus.Quæ Præfetti,
quæ Cancellari-
us regula.Præfetus non
dispenset.Liber de Ratione
studiorum.Professores ma-
terias absol-
vant.Disputationes
quomodo mode-
randæ.P. 4. c. 6. §. 6.
& 10. c. 13. §. 3.
& c. 17. §. 2.

tari, ut non minus quam antea incomprehensa permaneat; sed posteaquam de re quapiam fuerit concertatum, eam ab eo qui præest, diligenter explicandam curet. Neque enim argumenta solvet ipse, sed argumentantibus & respondentibus potius moderabitur: idque majorem dignitatem præstabit, si non argumentando, (quamvis id aliquando decet) sed interrogando faciet, ut difficultas magis explanetur.

De actibus Theologicis.

7. Suo tempore in memoriam redigat Superiori, ut, auditis Præceptoribus, statuatur, quibusnam sive totius Theologiæ, sive partis alicujus theses defendendæ sint: qui quidem actus ab his, quibus non est tribuendum recolendæ Theologiæ biennium, habendi sunt anno Theologici studii quarto, aut (si æquo pauciores sint Theologi quarti anni) tertio; idque etiam ubi Nostri domi Theologiam audiunt, externis invitatis, cum aliquo apparatu. Ad generales verò non necesse est ut omnes admittantur, qui peculiare habuerunt; sed ii, qui ingenio & facultate præstent, eligi poterunt: ii verò, qui habituri sunt biennium, biennio ipso actus suos celebrabunt, ut deinde dicetur.

De actibus peculiaribus.

8. Ad peculiare autem actus, quos singuli singulos habebunt, materias ex quatuor Theologiæ partibus Præfectus cum Magistris distribuet: sed ita, ut non nimis frequenter, sed per intervalla quædam habeantur; ac duabus horis & dimidiatâ minimùm circumscribantur; nec nisi manè, vel à prandio tantum: & argumententur ferè non pauciores quam tres, quorum unus sit ut plurimùm Doctor.

De Generalibus.

9. Generales universam ferè Theologiam comprehendant, & antemeridianum videlicet ac pomeridianum tempus occupent; vel certè ad quaternas seu quinas horas producantur, ubi non nisi manè, vel à prandio disputari moris est.

Conclusiones imprimendæ.

10. Generalium horum actuum Conclusiones possunt, si videatur, esse communes Nostri omnibus eodem anno defendendis; & publicis typis (si loci consuetudo ferat) excudi.

Certum conclusionum tempus.

11. Eorum, qui sunt hos actus habi-

turi, unus in ultimam, si commodè potest, reservetur hebdomadam, quâ studia finiendâ sunt; alter in eam, quâ scholæ rursus aperiendæ.

De actibus externorum.

12. Ad actus generales habendos aliqui quotannis invitentur externi, qui Theologiæ curriculum in nostro gymnasio non exigua cum laude confecerint. Hujusmodi autem actus oportet esse ceteris solemniore, & quanto maximo Nostrorum, externorum Doctorum, ac Principum etiam virorum conventu celebrari.

13. Præsideant omnibus actibus Professores, vel alterni, vel simul ambo, ita ut de suis uterque quæstionibus respondeat: præsidere etiam possunt alii Doctores Nostri.

Actibus qui præsideant.

14. In generalibus actibus conclusiones nec nimis longæ sint, nec plures ferè quam quinquaginta; pauciores, si publicus Academiae mos aliter habet. In peculiaribus verò actibus non plures, quam viginti, quam duodecim, vel quindecim in mensuris disputationibus; quam octo, vel novem in hebdomadariis.

Conclusionum numerus.

15. Responsurus conclusionem unam, aut alteram breviter (antequam ad disputationem veniatur) paullo quidem ornatius, sed Theologico tamen more confitetur.

Respondens conclusionem confirmet. P. 4. c. 6. §. 10.

16. De mensuris & hebdomadariis disputationibus servanda diligenter curet, quæ in regulis Professorum Theologiæ ac Philosophiæ præscribuntur.

Disputationes mensura & hebdomadaria.

17. Audiat aliquando Præceptores, minimùm semel in mense: interdum etiam commentarios legat à discipulis exceptos. Si quid animadversione dignum, vel ipse observaverit, vel audierit ab aliis, ubi id certò compererit, Præceptorem perquam benignè & comiter admoneat; remque totam ad Rectorem, si necesse sit, deferat.

Audiendi, & observandi Præceptores.

18. Idem servandum, cum in recognoscendis Conclusionibus aliquid incideret, quod inter Præfectum & Præceptorem non conveniret: neque enim eo insciente Conclusionem ullam aut delere aut immutare debet. Ipsa verò immutatio fiet ceteris omnibus insciis, præter Rectorem.

Recognitio conclusionum.

19. Sub

De adhibendis
Philosophicis.

19. Sub finem triennii, cursûsque Philosophici, disputationes habeantur de universa Philosophia: ad quas deligantur pauci, & egregiè instructi, qui ejus loci dignitatem sustinere valeant; hoc est, qui multò plùs quàm mediocriter profecerint.

Illum nostrum
Metaphysicum.

20. Hi seligendi sunt per examinatores tres, aut etiam plures. Examinabunt autem semper Præfectus, & Præceptor proprius, quibus à Rectore addetur tertius ex reliquis Magistris, vel alius, qui rectè id facere possè judicetur. Cum his tribus aderunt præterea saltèm duo alii Professores à Rectore itèm eligendi, qui vicissim etiam mutari poterunt: vel si id non possit, alii valdè idonei, qui cum tribus examinatribus suffragium scripto ferant; ità ut sint minimum quinque secreta suffragia: & ab omnibus rem omnino secretam servari oportet.

Alumnorum
& Convictorum.

21. Alumnos, seu Convictores, satis est examinari à suo Præfecto, & duobus Philosophiæ Repetitoribus; aut, si ii defuerint, à doctioribus duobus Theologiæ auditoribus ex Nostreis, à Præfecto generali assignandis. Verùm qui ab his judicati erunt idonei, non priùs ad actum sese comparent, quàm sui Præceptoris, ac Præfetti generalis judicio sint probati.

Allicius sit.

22. Hoc examen (à quo, & severè quidem agendo, nullus ferè excipiendus è Nostreis; & si fieri potest, nullus etiam ex Alumnis & Convictoribus) publicum erit, nisi quid obstat: videlicet si Nostrorum est, coram omnibus Nostreis Philosophiæ auditoribus; sin Alumnorum, seu Convictorum, coram omnibus sui Collegii Philosophis; sin externorum (qui tamen ut examen hoc subeant cogendi non sunt) coram omnibus externis Philosophis, saltèm suæ Classis.

Examinis tempus
& forma.

23. Examinandi initium statim post ferias Paschatis fiat; vel etiam antè, si multitudo cogat examinandorum, distributis diebus ordine, quem Rector, audito Præfecto & Præceptore, existimaverit commodissimum. Duret examen singulorum minimum unâ horâ: eaque per omnes primarias materias,

quas Præfectus tempestivè ac secretò examinatribus assignabit.

24. Porro Philosophici actus totum scholarum tempus occupent minimum, vel manè, vel à prandio. Tres ferè argumententur, quorum unus sit, ut plurimum, aliquis ex Nostreis Magistris, sive Theologiæ, sive Philosophiæ; vel Doctor aliquis Religiosus, aut externus. Conclusionum autem numerus ac ratio non discrepent ab eo, quod de Theologicis generalibus statutum est regulâ 9. 10. 11. & 12.

De tempore, & forma actuum
Philosophicorum.

25. Theologi non modò auditores, sed etiam Professores, curet Præfectus, ut intersint actibus Theologicis, atque adeò Philosophicis; & his Philosophi: & Professores quidem argumentando alacriorem ac solemniorem reddant disputationem. Adesse etiam omnes debebunt, cum Magisterium erit, vel Doctoratus in aliquem conferendus; quo in genere quid Præfectum præstare oporteat, Rectoris erit præscribere.

Quibus actibus
qui intersint.

26. Cum Nostri vocantur ad disputandum ab externis, vel ad publicas academias, vel ad Religiosorum conventus; ii potissimum mittendi erunt, qui biennium habent ad Theologiam recolendam.

Qui ad argumentandum
mittendi.

27. Et Nostreis, & Alumnis, & externis per Magistros non modò rationem studendi, repetendi, disputandi præscribat; sed etiam omne tempus ità distribuat, ut privati studii horas bene collocent.

Præscribenda
studendi ratio.

28. Nihil publicè domi, forisve recitari patiat, vel ab iis, qui ad gradus promoventur; vel ab iis, qui actus tum particulares habent; vel à Rhetoricis; quod non ipse tempestivè recognoverit, & approbaverit.

Recognoscenda,
qua publicè
recitantur.

29. Curet, nè Scholastici libris aut utilibus careant, aut abundant inutilibus. Quare maturè Rectori suggerat, nè librorum, quibus in dies utimur, aut proximum in annum usuri sunt tum Nostri tum externi, copia desideretur.

P. 4. c. 6. 5. 7.
Librorum doctrinæ,
& copiarum.

30. Theologiæ ac Philosophiæ auditoribus non quolibet, sed certos quosdam, Rectore conscio, ex Magistrorum consilio concedat libros; scilicet præter Sum-

Qui libri quibus
distribuantur.

P. 4. c. 6. M.

Summam S. Thomæ Theologis, & Aristotelem Philosophis, commentarium aliquem selectum, quem privato studio consulere possint. Tridentinum Concilium omnes Theologi habeant, & Bibliorum volumen, quorum lectio sit illis familiaris. An etiam aliquem ex Patribus habere debeant, cum Rectore consideret. Theologis præterea ac Philosophis omnibus librum aliquem ad Humanitatis studia pertinentem distribuatur; moneaturque ut certis quibusdam temporibus legere, ubi commodum sit, non omitterent.

REGULÆ COMMUNES OMNIBUS PROFESSORIBUS SUPERIORUM FACULTATUM.

I.

Finis.

P. 4. c. 8. A. &
c. 16. §. 4.

Eratur Præceptoris peculiaris intentio, tum in lectionibus, cum se occasio obtulerit; tum extra eas, ad Auditores suos ad obsequium & amorem Dei, ac virtutum, quibus ei placere oportet, movendos; & ut omnia sua studia ad hunc finem referant.

Ibid. C.
Orandum ante
lectionem.

2. Quod ut ad memoriam eis reducat, ante lectionis initium dicat aliquis brevem orationem ad id institutam, quam Præceptor, & discipuli omnes aperto capite attentè audient: vel saltè ipse Præceptor signo Crucis se muniat aperto capite, & incipiat.

Discipuli ad
pietatem ju-
vanda.

3. Discipulos præterea juvet crebris apud Deum precibus, ac religiosis vitæ suæ exemplis. Exhortationes parerit non omittere, saltè pridie solemniorum dierum, & cum paullo longiores vacationes conceduntur. Hortetur potissimum ad orandum Deum, ad excutiendam conscientiam vespere, ad Sacramenta Pœnitentiæ & Eucharistiæ frequenter ac rite obeunda; ad Missam quotidie, concionem singulis diebus festis audiendam; ad vitandas noxias consuetudines, ad vi-

P. 4. c. 7. §. 2.
& c. 16. §. 1.
& A.

tiorum detestationem, ad virtutes colendas Christiano homine dignas.

4. Præfecto studiorum in rebus, quæ ad studia & scholarum disciplinam spectant, obtemperet: Conclusiones omnes antequam proponantur, eidem tradat recognoscendas; neque librum ullum, aut Scriptorem extraordinarium explicandum suscipiat; neque novam ullam docendi aut disputandi consuetudinem introducat.

Præfetto ob-
temperandum.

5. In iis quæstionibus, in quibus liberum est quamcumque partem sequi, ita defendatur una pars, ut alterius etiam partis, ac multò magis prioris Professoris, si contrarium docuerit, existimationi modestè ac benevolè consulatur. Quin etiam si conciliari possunt auctores, id nè negligatur, optandum est. Denique in nominandis aut confutandis auctoribus modestè se gerat.

s. Congreg.
Decr. 55
In resollendo
modestia.

6. In iis etiam, in quibus nullum fidei pietatisque periculum subest, nemo in rebus alicujus momenti novas introducat quæstiones; nec opinionem ullam, quæ idonei nullius auctoris sit, iis, qui præsent, inconsultis; nec aliquid contra Doctorem axiomata, communemque scholarum sensum doceat: sequantur potiùs universi probatos maximè Doctores, & quæ, prout temporum usus tulerit, recepta potissimum fuerint in Catholicis Academiis.

Novitas opi-
nionum fugi-
enda.
s. Congreg.
Decr. 55.

7. Opiniones inutiles, obsoletas, absurdas, manifestò falsas non adducat: nec in illis referendis, ac refutandis nimis immoretur. Conclusiones non tam probare studeat argumentorum numero, quàm pondere. Ad alienas materias non digrediat, aut è suis alias fusiùs, quàm res postulat, alias alieno loco pertractet. Nè coarctet quæ objici possent; sed ex iis potissima breviter referat; nisi ex jactis fundamentis facitè pateat eorum confutatio.

In alienis cau-
santandis suisq;
probandis bre-
vitas.

8. In afferendis Doctorum auctoritatibus non sit nimius: si tamen habeat insigniorum auctorum testimonia ad sententiam suam confirmandam, verba ipsa, quoad fieri potest, pauca tamen, & fideliter recitet; multò magis sacrarum Scripturarum, Conciliorum, Sanctorum Pa-

In auctoritati-
bus parcat,
& fidelitas.

Pa-

Patrum. E dignitate autem Magistri est nullum ferè auctorem proferre, quem ipse non legerit.

In audiendo.

9. Si quis citra dictationem ità docere potest, ut quaecumque scribenda sunt, commodè valeant ab auditoribus excipi; is nè dictet, optandum: certè ità omnino dictent, ut non verbatim interposità morà, sed uno ferè spiritu pronuntient; & si oportuerit, repetant totidem verbis: nec totam quæstionem dictent, mox explicent; sed identidem dictent, atque explicent vicissim.

*Discipuli quæ-
si ad auctores
recipiendi.*

10. Ea quæ in auctoribus in promptu positis habentur, si afferenda sint, explicet potius, quàm dictet: quin etiam auditores ad eos auctores, qui copiosè & accuratè materiam aliquam pertractarunt, rejiciat.

*Repetitiones
in schola.*

11. Post lectionem, in schola, vel prope scholam, maneat saltè per quadrantem, ut possint ad eum interrogandum auditores accedere: & lectionum rationem interdum exigat, curètque ut eæ repetantur.

*Repetitiones
in aula.*

12. Domi quoque quotidie præter sabbatha, vacationes, & dies festos, hora una designanda, quæ repetatur à Nostri, & disputetur: ut eà ratione & ingenia magis exerceantur, & difficilia, quæ occurrent, magis elucidentur. Præmoneatur itaque unus, aut alter ad repetendum memoriter non plus quàm per quadrantem: postea argumentetur unus item, aut alter, totidem respondentibus: si quid verò temporis superfit, dubia proponantur; ut autem superfit, Magister argumentandi formam severè tueatur, & cum novi nihil affertur, præcidat argumentum.

*Repetitiones
privatas.
P. 4. c. 13. §. 3.
& D.*

13. Sub finem anni ità instituendæ erunt præteritarum lectionum repetitiones, ut, nisi quid obstet, mensis integer vacuus ab illis etiam, non solùm à lectionibus, relinquatur.

*P. 4. c. 6. §. 10.
Disputationes
hebdomadarias.*

14. In sabbatho, aliòve, quem Academia consuetudo exigit, die habeant in scholis disputationes per duas horas, longiores etiam, ubi sint magni externorum concursus. Quòd si quam in hebdomadam duo festi dies, vel cum festo uno hebdomadaria vacatiò incidat, non dis-

Instituta. S. J. volum. II.

putetur, sed legatur sabbatho: id verò si tribus continuaretur hebdomadis, una interponatur disputatio.

*Disputationes
mensuales.*

15. Ubi receptus Academiae mos nihil obstat, singulis, præter tres menses æstivos ultimos, aut (si pauci sint auditores) alternis mensibus communes certo aliquo die disputationes, tum ante, tum post meridiem habeantur: quot fuerint Magistri, totidem auditores defendant, singuli singulorum Magistrorum quæstiones.

P. 4. c. 13. §. 3.

16. Inter sint disputationibus, quoad ejus fieri potest, alii quoque Doctores Nostri, Professoresque, licet diversarum facultatum: qui, quò magis concertatio ferveat, argumentorum, quæ agitantur, vim urgeant: modò nè prosequendum suscipiant argumentum, cui utiliter ac strenuè adhuc argumentans insistit. Id ipsum præstare liceat externis etiam Doctoribus, atque ad eò ad argumentandum ex instituto, nisi ea consuetudo alicubi minùs probetur, invitari possunt.

*Argumenta
qui resumantur.*

17. Ex auditoribus publicè non disputent, nisi doctiores; ceteri privatim exerceantur, quoad ità instructi sint, ut eo loco non putentur indigni.

*Non disputant,
nisi doctiores.*

18. Existimet disputationis diem non minùs esse laboriosum, fructuosumque, quàm lectionis, omnemque disputationis utilitatem ac fervorem à se pendere: cui ità præsit, ut ipse videatur esse, qui in utroque concertatore concertet: collaudet, si quid afferatur boni, & attendere omnes jubeat: cum gravior aliqua proposita fuerit difficultas, suggerat subinde breve aliquid, quo vel fulciat respondentem, vel argumentantem dirigat: neque diu taceat, neque semper loquatur, ut ipsi etiam discipuli promant, quod sciunt; ipse verò, quod depromptum fuerit, emendet, aut expoliat: disputantem progredi jubeat, dum difficultas vim obtinet; imò augeat ipse difficultatem, nec dissimulet, si is qui argumentatur prorsus perferat ad aliud argumentum: non patiat vel argumentum penè solum longius urgeri, vel responsionem non bene constantem diu sustineri; sed post aliquam concertationem rem totam breviter definiat & explanet. Si quid denique

*Disputationis
cura.*

I

que

que aliud uspiam in usu est, quo disputationes reddi soleant frequentiores ac frequentiores, id sedulò retinendum.

Cum Bidello agendum.

19. Cum Adjutore, seu Bidello, à Rectore constituto, agat interdum, eumque de totius classis statu, & de externorum etiam auditorum diligentia ac profectu perconterur; detque operam, ut idem suo munere fideliter & accuratè fungatur.

Profectus studentium.
P. 4. c. 6. §. 6.

20. Sit denique in omnibus, Divinà aspirante gratià, diligens & assiduus, & profectus studentium tum in lectionibus, tum in aliis litterariis exercitationibus studiosus: non uni se magis, quàm alteri familiarem ostendat: contemnat neminem; pauperum studiis æquè ac divitum prospiciat; profectumque uniuscujusque è suis scholasticis speciatim procuret.

P. 4. c. 12. §. 3.

REGULÆ PROFESSORIS SACRÆ SCRIPTURÆ.

I.

Præcipua studio litteralis cura.

Intelligat suas partes esse, Divinas litteras juxta germanum litteralémque sensum, qui rectam in Deum fidem, bonorumque morum instituta confirmet, piè, doctè, graviter explicare.

P. 4. c. 6. §. 5.
Et vulgata editionis.

2. Inter cetera, ad quæ ejus intentio feratur, illud præcipuum sit, ut versionem ab Ecclesiâ approbatam defendat.

Phrasæ sacrae Scripturae observanda, & inter se conferenda.

3. Eum sensum ut assequatur, locutiones ac figuras sacrarum Scripturarum proprias observet: nec modò loci, quem in manibus habet, antecedentia & consequentia, sed alia quoque loca, in quibus eadem phrasis idem, aut non idem, valeat, solerter inter se conferat.

Hebræis, Græcisque exemplaribus, quod usui fuerit, in eam rem proferat, breviter tamen; nec nisi cum vel ipsorum, Latinæque editionis vulgatæ aliqua diversitas conciliationis indiget,

4. Ex Hebræis, Græcisque exemplaribus, quod usui fuerit, in eam rem proferat, breviter tamen; nec nisi cum vel ipsorum, Latinæque editionis vulgatæ aliqua diversitas conciliationis indiget,

vel aliarum linguarum idiotismi ad majorem conferunt sive perspicuitatem, sive significationem.

5. Aliarum Versionum sive Latinarum recentiorum, sive Chaldaicæ, Syriacæ, Theodotionis, Aquilæ, Symmachi, nec errores, nisi & insignes, & in speciem probabiles, suscipiat refellendos; nec ea vicissim prætereant, quæ Latinæ editioni vulgatæ, fideique nostræ mysterioris valdè faveant; præsertim si fuerint apud LXX. Interpretes, de quibus honorificè semper loquendum est.

Aliis versionibus quomodo utendum.

6. Si quem litteralem cujuspiam loci sensum esse significant Pontificum, seu Conciliorum, præsertim generalium, Canones, eum omnino litteralem esse defendat; nec alios præterea litterales addat, nisi eximii adductus conjecturis. Si quem etiam ad aliquod fidei dogma confirmandum ex instituto proferunt; eum quoque sensum, aut litteralem, aut mylticum, certum tamen esse doceat.

Pontificum, & Conciliorum expositiones emenda.

7. Sanctorum Patrum vestigiis reverenter insulat: inter quos si de uno aliquo sensu litterali, vel allegorico conveniat, præsertim dum disertis verbis loquuntur, & ex proposito de scripturis, aut de dogmatibus disputant, ab eo non recedat: si non conveniat, ex eorum variis expositionibus eam præferat, in quam à multis jam annis Ecclesiâ magno consensu videtur propensior.

Patrum vestigiis insistendum.

8. Quin etiam si quod est fidei dogma, quod ferè quàm plurimi Patres, aut Theologi, è Scripturis probare contendunt, id ipse probari indè posse non neget.

Fidei dogmata, sacris litteris confirmanda.

9. Si quid sit in Hebræorum Rabbini, quod vel pro Latina editione vulgata, vel pro Catholicis dogmatibus utiliter possit afferri; id ita afferat, ut illis propterea non conciliet auctoritatem, nè ad eos aliqui afficiantur, præsertim si fuerint ex iis, qui post Christi Domini tempora scripserunt.

Rabbini auctoritas non concilianda.

10. In ceteris Rabbiorum rebus conquirendis, aut etiam erroribus exagitantis, nisi valdè celebres sint, non laboret: idemque servet in legendis quibusdam Christianis interpretibus, qui plùs nimio Rabbinos secuti sunt.

In rebus, aut erroribus Rabbiorum non laborandum.

11. Imò neque punctis, quod Rabbiorum

Non admodum punctis fidentium.

norum inventum est, confidat admodum; sed diligenter expendat quomodo noster, vel Septuaginta, vel antiqui interpretes alii legerint, cum puncta non essent.

12. In quolibet Scriptura loco, nisi magnum sit & moræ & operæ pretium, non hæreat nimium, nè lenti fiant progressus: quod maxime consequetur, si faciliora percurrat, vel etiam omittat.

13. Quæstiones sacrarum Scripturarum proprias scholastico more non tractet.

14. In varia temporum ratione perverstiganda, in perscrutandis terræ sanctæ locis, aut in hujusmodi aliis parum utilibus rebus (nisi locus ipse id exigat necessarii) non multum temporis ponat. Auctores, qui de his copiosè differunt, satis erit indicare.

15. Allegorias, & moralia, si pervulgata non sint, & in sensu ipso litterali quodammodo nata videantur, atque ingeniosum ac perspicax aliquid præferant, nè prætermittat: quæ ejusmodi non fuerint, significet tantum quibus ex Patribus depromi possint.

16. Si quem incidat in locum, vel nobis cum hæreticis controversum, vel in Theologicis concertationibus in utramque partem jactari solitum; exponat tantum, graviter tamen & strenuè, præsertim si adversus Hæreticos agat, quantum is locus ponderis habeat ad eam quætionem definiendam; omittat cetera: ut, instituti sui memor, nihil aliud, quam sacras litteras docere videatur.

17. Novum & vetus Testamentum, nisi aliud interdum satius esse judicetur, alternis annis explicet.

18. Inchoatum uno anno librum non extrahat in alterum, nisi gravem ob causam: imò ad eundem librum interpretandum nè recurrat, nisi post explicatam majorem partem præcipuorum librorum.

19. Præter repetitiones domi semel in hebdomada, lectiones etiam in Refectorio interdum, ut Rector præscripserit, habeantur.

20. Loco ordinariæ lectionis designetur interdum ex discipulis aliquis, qui or-

dinatè & copiosè locum aliquem è sacris litteris celebriorem explicet: contra quem, ubi absolverit, ex condiscipulis unus aut alter argumentetur, non aliunde tamen, quam ex variis sive sacræ Scripturæ locis, sive linguarum idiotismis, sive Patrum interpretationibus.

REGULÆ PROFESSORIS LINGUÆ HEBRÆÆ.

1.

Nihil antiquius habeat, quam ut prima ipsa sanctæ Scripturæ verba perquam integrâ fide interpretetur.

Interpretandi fidelitas.

2. Inter cetera, ad quæ

ejus intentio feratur, illud sit, ut versio- nem ab Ecclesia approbatam defendat.

Vulgata defensio.

3. Initio anni prima Grammaticæ rudimenta explicet: deinde dum reliquas persequitur institutiones, aliquem sacræ Scripturæ librum ex facilioribus ex- planet.

Grammatica sacro textui jungenda.

4. Dum sacros libros interpretatur, non tam in rebus ac sententiis expenden- dis laboret, quam in vi ac potestate verborum, ac propriis ejus linguæ idiotis- mis, & in Grammaticæ præceptis juxta germanum auctorum usum observandis.

Præcipua cura verborum.

5. Ità denique se gerat in docendo, ut peregrinitas & asperitas ea, quâ nonnul- lis linguæ hujus studium laborare vide- tur, suâ industriâ leniatur.

Lingua peregrinitas industria mollienda.

REGULÆ PROFESSORIS SCHOLASTICÆ THEOLOGICÆ.

1.

Si muneris esse intelligat, solidam disputandi subti- litatem ità cum ortho- doxa fide ac pietate conjun- gere, ut huic in primis illa

Finis.

deserviat.

I 2

2. Sc-

Interpretandi fidelitas.

Interpretandi fidelitas.

Interpretandi fidelitas.

Interpretandi fidelitas.

Interpretandi fidelitas.

Interpretandi fidelitas.

Interpretandi fidelitas.

Interpretandi fidelitas.

Interpretandi fidelitas.

*S. Thomas sequendus.
P. 4. c. 14. §. 1.
& Congreg. V.
Can. 9.
& Dec. 55. &
72.*

2. Sequantur Nostri omnino in scholastica Theologia doctrinam S. Thomæ, eumque ut doctorem proprium habeant: ponantque in eo omnem operam, ut auditores erga illum quàm optimè afficiantur. Non sic tamen S. Thomæ astricti esse debere intelligantur, ut nullà prorsus in re ab eo recedere liceat, cum illi ipsi, qui se Thomistas maximè profitentur, aliquando ab eo recedant; nec arctius Nostros S. Thomæ alligari par sit, quàm Thomistas ipsos.

*Cum qua exceptione.
5. Congreg.
Dec. 55.*

1b. Dec. 72.

3. Ergo de Conceptione B. MARIE, ac de solemnitate votorum, sequantur sententiam, quæ magis hoc tempore communis est, magisque recepta apud Theologos: & in quæstionibus mere Philosophicis, aut etiam in iis quæ ad Scripturas & Canones pertinent, licebit sequi etiam alios, qui eas facultates magis ex professo tractaverunt.

*In dubiis utramvis partem sequi licet.
1b. Dec. 55.*

4. Si quando vel ambigua fuerit S. Thomæ sententia, vel in iis quæstionibus, quas S. Thomas fortè non attigit, Doctores Catholici inter se non consenserint; licebit quacumque partem sequi, ut dictum est in regulis communibus, regulà quintà.

*Fidei & pietatis cura.
1b. Dec. 55.*

5. In docendo corroborandæ primùm fidei, alendæque pietatis cura habeatur. Quare in iis quæstionibus, quas S. Thomas ex professo non tractat, nemo quidquam doceat, quod cum Ecclesiæ sensu, receptisque traditionibus non bene conveniat; quòdque aliquo modo solidæ pietatis firmitatem minuat. Quò pertinet, ut nec receptas jam, quamvis congruentes tantùm rationes, quibus fidei res probari solent, refellant; nec temerè novas excogitent, nisi ex constantibus solidisque principiis.

*Opiniones quæ Catholicos offendunt, non afferenda.
P. 4. c. 9. §. 3.
c. 15. §. 8. P. 5.
c. 2. §. 2.*

6. Quæ opiniones, cuiuscumque auctoris sint, in aliqua provincia aut Acadèmia Catholicos graviter offendere sciuntur, eas ibi non doceat aut defendat. Ubi enim nec fidei doctrina, nec morum integritas in discrimen adducitur, prudens caritas exigit, ut Nostri se illis accommodent, cum quibus versantur.

Quadriennii cursus absolvendus.

7. Quadriennio totus Theologiæ cursus absolvendus. Si ergo duo fuerint scholasticæ Theologiæ Professores.

§. 1. Primus 43. quæstiones ex prima parte explicet primo anno: secundo anno materiam de Angelis, atque unam & viginti quæstiones ex prima secundæ: tertio anno à quæstione 55. vel 71. ad finem primæ secundæ: quarto anno ex secunda secundæ materiam de Fide, Spe, & Caritate.

Quæstionum divisio.

§. 2. Alter Professor primo anno explanet ex secunda secundæ quæstiones de Justitia & Jure, & præcipua quædam de Religione: secundo ex tertia parte quæstiones de Incarnatione; & si potest, graviora saltè quædam explicet de Sacramentis in genere: tertio de Baptismo & Eucharistia, & si quid potest, de Ordine, Confirmatione, Extrema unctione: quarto de Pœnitentia & Matrimonio.

§. 3. Ubi verò tres erunt Theologiæ Professores, primus primo anno exponat 26. quæstiones ex prima parte: secundo reliquas ejusdem partis quæstiones quascumque poterit: tertio ex prima secundæ quidquid poterit ante quæstionem 81. quarto anno reliquum primæ secundæ.

§. 4. Alter primo anno ex secunda secundæ controversias de Scriptura, & Traditionibus, de Ecclesia, de Concilio, de Romano Pontifice: secundo quæstiones de Fide, Spe, & Caritate: tertio quæstiones de Justitia & Jure, de Restitutione & Usura, de Contractibus, quantum potest: quarto si quæ de Contractibus superfuerant, & quæ de Religione, ac Statibus disputat.

§. 5. Tertius primo anno quæstiones de Incarnatione: secundo de Sacramentis in genere, de Baptismo, & Eucharistia: tertio de Pœnitentia, ac Matrimonio: quarto de Censuris Ecclesiasticis, & de reliquis Sacramentis.

8. Ex quæstionibus autem, quæ sibi explanandæ fuerint, singulas intra annum, cui adscriptæ sunt, absolvat: si quas non poterit, prætermittat omnino, nec alium in annum rejiciat; sed auditores ad certum aliquem auctorem remittat.

Cuiusque anni quæstiones absolvenda.

9. Ut autem facilius in Theologia scholastica hujusmodi progressus faciant, par est, ut à quibusdam rerum generibus absti-

A quibus quæstionibus abstinendum.

abstineant, quoad ejus fieri poterit : sunt autem in primis hæc quatuor :

*Altera Scri-
ptura proprie.*

§. 1. Unum genus quæstiones aut commentationes divinarum Scripturarum proprias complectitur. Has concedant Interpreti Scripturarum.

*Controver-
siæ.*

§. 2. Alterum genus in controversiis adversus Hæreticos positum est : in quibus pertractandis, quoties in S. Thomæ partibus occurrerint, servent scholasticam potius, quam historicam rationem, & satis esse putent conclusionem quamlibet duobus aut tribus firmis munire fundamentis; diluere etiam totidem ferè præcipuas hæreticorum calumnias : in singulis tamen indicent auctorem aliquem, ex quo cetera promere possit, qui velit.

*A Philosophi-
is.*

§. 3. In tertio genere sunt Philosophicæ res, quas haudquaquam ex inituito tractent, nec tam disputent, quàm vel ab aliis, vel à se explicatas indicent.

*Ad philosophi-
as.*

§. 4. Ad quartum genus pertinent conscientie casus. In quo generalibus quibusdam rerum moralium principiis, de quibus disputari Theologico more solet, contenti, subtiliorem illam, ac minutiozem prætereant casuum explicationem.

*Idem non ite-
randa.*

10. Si quando S. Thomas eandem difficultatem in plures distrahit articulos, præsertim diversarum quæstionum; nè idem duobus repetatur locis, poterunt vel in unam disputationem, vel etiam, si res ipsa longiorem non exigat explicationem, in compendium articulos illos redigere, ut distinctè dicetur in Catalogo quæstionum, hisce Regulis adjuncto, modò nihil prætereant, quod in articulis singulis observatione dignū sit.

*Articuli S.
Thomæ quomodo
de explicandi.*

11. Faciles percurrant articulos. Itaque prælecto titulo, mox vel indicent breviter conclusionem S. Thomæ, vel dicant : S. Thomas respondet negando, vel affirmando. In difficilioribus verò progrediantur hoc ferè modo, atque ordine. Explicetur primum articuli titulus, si quid habet obscuritatis : tum exponatur distinctio, si qua est, ex cujus membris Conclusiones nascuntur : mox Conclusio primaria S. Thomæ, atque alia deinceps ponantur ; singulisque

Conclusionibus, nisi perspicuæ sint, adjiciatur aliqua ejusdem ratio : quæ etiam ita explicetur, ut intelligant auditores in distinctionibus, ac rationibus S. Thomæ majorem inesse vim, quàm primâ fronte aliquando videatur.

*Longiores tra-
ctatus non in-
stituendi.*

12. Explicato quolibet articulo, si res exigat, quæstionem instituat : non tamen longiorem ullum tractatum, nisi in iis materiis, quæ vel in S. Thoma non habentur, vel habentur quidem, sed utiliùs explicantur compendio.

13. Non satis est Doctorum sententias referre, & suam reticere : sed defendat opinionem S. Thomæ, ut dictum est, vel quæstionem ipsam omittat.

*Aut defenden-
dus S. Thomas,
aut quæstio o-
mittenda.*

14. In disputationibus mensuris, quibus totidem defendent, quot fuerint Præceptores, terni ferè ante meridiem argumententur, totidem post meridiem, quilibet adversus omnes defendentes : & quidem, si nihil impediatur, qui manè responderit primo loco, à prandio secundo respondeat.

*Disputationes
mensura.*

CATALOGUS ALIQUOT QUÆSTIONUM. EX PRIMA PARTE

S. THOMÆ.

Nihil hîc de potentia neutra. Utrum insit homini naturalis appetitus ad claram Dei visionem, differatur in 1. 2. q. 3. art. 8. vel q.

Quæst. 1. 2. 3.

§. art. 8.

Quæ pertinent ad naturam scientiæ, & ad subalternationem scientiarum, non disputentur hîc, sed supponantur ex Logica.

art. 2.

Non agatur hîc de rationibus formalibus objectorum scibilium : neque an scientia sit unus simplex habitus, & qualitas in genere ; hæc enim Philosophorum sunt : sed his suppositis sufficit quærere, an Theologia ex aliqua ratione peculiari sit unus habitus, & una simplex qualitas.

art. 3.

Non disputentur, sed supponantur, quæ dici solent de speculativo & practico, ut sunt differentie scientiarum.

art. 4.

I 3

Non

- art. 5. Non tractetur, quid sit certitudo af-
fensûs, quid firmitas, quid veritas, quid
evidentia, & quotuplex; sunt enim Lo-
gicorum.
- art. 9. An decuit Scripturam abundare
metaphoris & pambolis, & an sacræ lit-
teræ apertæ & claræ sint, relinquatur
Lectori Scripturæ, & controversiarum,
sicut etiam tractatus de sensibus Scri-
pturæ.
- quæst. 2. Non explicetur, sed ex Logica sup-
ponatur, quid, & quotuplex sit proposi-
tio per se nota, & immediata: nec ratio-
nes S. Thomæ, quibus demonstrat De-
um esse, confutentur, sed potius corro-
borentur.
- q. 1. ar. 1. An aliquod corpus moveat immo-
tum, & an vivens nobilius sit non viven-
te, & an Aristoteles rectè probaverit De-
um esse incorporeum, relinquatur Philo-
sophis.
- art. 5. Nihil hîc de principio individuatio-
nis.
- art. 6. Non agatur de distinctione suppositi,
& naturæ; pertinet enim ad 3. par. q. 3.
art. 3. Quomodo autem distinguantur in
creaturis esse & essentia, relinquatur Me-
taphysico.
- art. 4. In quæstione, An Deus sit in prædi-
camento, rescindantur, quæ sunt pro-
pria Philosophorum. Quæstio verò,
an Angeli, & Cæli sint in prædicamento,
tota Philosopho relinquatur.
- art. 7. An simplicitati Divinæ repugnet Per-
sonarum, & Relationum pluralitas, non
tractetur hîc, sed infra q. 28. art. 2.
- q. 4. art. 1. An aliqua perfectio, quæ formaliter
sit in Deo, libere ei conveniat, differatur
in q. 19. ar. 2. An autem Relatio Divina
secundum se sit aliqua perfectio, remit-
tatur ad materiam de Trinitate.
- quæst. 5. Prætermittatur, & ex Metaphysica
supponatur, quid sit bonum.
- q. 7. art. 1. Quid Aristoteles senserit de Dei infi-
nitate, relinquatur Philosopho.
- art. 2. 3. & 4. An creari possit aliquod infinitum in
quantitate, vel in qualitatibus naturali-
bus, Philosophi est disputare; sicut &
de infinito in genere substantiæ: cum
tam hoc, quàm illud infinitum esse crea-
bile, iisdem ferè argumentis probari so-
leat, aut oppugnari. An autem possibi-
- le sit infinitum in qualitatibus supernatu-
ralibus, à Theologo differatur, sed in 2.
2. q. 24. art. 7. tantummodo.
- De ubiquitate humanitatis Christi quæst. 8.
non agatur hîc, sed in 3. par. q. 2.
- An Angeli, & Cæli sint entia necessa-
ria, & immutabilia, non est quæstio
Theologi, sed Metaphysici.
- De uno, ut est passio entis, nihil dicat quæst. 11.
Theologus, cum sit Metaphysica res.
- An repugnet in subjecto quanto in-
hærere accidens spirituale, vel in subje-
cto immateriali accidens corporale, dif-
feratur in materiam de Eucharistia.
- Tractare de inæqualitate præmio-
rum, sicut & meritum, pertinet ad
1. 2. q. 4.
- De cognitione beatifica animæ Chri-
sti non disputetur hîc, sed in 3. parte.
- An puro viatori possit communicari
evidens notitia abstractiva articulorum
Fidei, non hîc disputandum est, sed su-
prâ quæst. 1. art. 1.
- De distinctione attributorum & es-
sentia nihil hîc repetatur, si de ea suprà
disputatum est, q. 3.
- Non disputetur de analogia entis,
cum spectet ad Metaphysicum.
- Nihil hîc dicatur de relationibus in
genere, cum id Metaphysicæ speculatio-
nis sit.
- Modi, quibus sumitur nomen Dei, &
ea, quæ dici solent de nomine Tetra-
grammato, relinquuntur Interpreti Scri-
pturæ.
- Disputatio de vero & falso, Metaphy-
sici negotii est.
- An Deus sit causa peccati, & an teneamur
voluntatem nostram Divinæ con-
formare, pertinent ad primam secundæ.
- Non moretur Theologus in expli-
canda Peripateticorum, aliorumque Phi-
losophorum sententia de providentia
Dei.
- Ad quem finem ordinaretur homo, si
non esset finis supernaturalis, non dispu-
tetur hîc, sed in prima secundæ, q. 2.
- Quid agendum sit ei, cui sua damna-
tio revelaretur, non tractetur hîc, sed in
materia de Spe.
- De prædestinatione Christi, & quo-
modo

modo Christus sit causa nostræ prædestinationis, relinquatur tertiæ parti.

Disputatio de libro vitæ, quâ parte scholastica est, explicetur: cetera pertinent ad Interpretem Scripturæ.

An actio sit in agente, ut in subjecto; questio Physicorum est, non Theologorum.

An Deus per se solum possit efficere rem, quæ est peccatum, pertinet ad primam secundæ: sicut ad secundam secundæ, An possit per se, vel per alium dicere falsum.

Nihil hic de Beatitudine in genere, vel de nostra.

De verbo mentis nihil aliud tractetur, quam, An producatur ab intellectu nostro ut terminus actionis, & quomodo ab ea distinguatur.

An notitia concurrat activè ad actum voluntatis, ad primam secundæ pertinet.

Quid suppositum addat supra naturam singularem, pertinet ad tertiam partem.

An evidenter dilui possint argumenta contra mysterium Trinitatis, pertinet ad credibilitatem articulorum Fidei, de qua agitur in 2. 2. q. 1. art. 4.

De varia censura, & qualitate propositionum non disputetur hic, sed in materia de Fide.

Non disputetur hic, Quomodo Persona Divina distinguatur ab essentia, si q. 28. actum fuit de distinctione Relationum & essentiæ.

De visibilibus signis, in quibus apparuit Spiritus sanctus, commodius disputare potest Interpres Scripturæ.

Idem de apparitionibus visibilibus, quæ in veteri, seu novo Testamento tribuuntur Deo, an fuerint factæ immediate per Deum, an per Angelos.

An motus Angelorum possit fieri in instanti, supponit multa philosophica, quæ hic non tractentur. Id quod etiam servetur in iis, quæ disputantur q. 54. art. 1. & 3.

EX PRIMA SECUNDÆ.

Hic nihil, aut brevissimè differendum est de deliberata volunta-

te, de consensu perfecto & imperfecto, & quid sit hominem esse dominum suarum actionum: hæc enim locum suum habent inferiùs. Itèm nihil hic dicatur de causalitate finis; est enim questio Physica.

An Deus agat propter finem, pertinet ad primam partem in materia de voluntate Dei.

Itèm utrùm natura agat propter finem, questio philosophica est.

Cavendum est, nè hic & inferiùs eadem questio disputetur, nempe, Utrùm actus hominis recipiant speciem à fine. Leviter igitur hic attingatur, & plenè differatur inferiùs.

Quomodo bonum sit sui diffusivum, non disputetur hoc loco.

Vel omittatur, vel compendio exponatur, cum tota in Ethicis Aristotelis contineatur.

An Deus videatur à Beatis visione Dei increata, hic explicetur, non in 1. parte.

An habitus sit melior suo actu, non videtur hic explicandum, cum sit questio philosophica, & inferiùs habeat suum locum.

De perfectione sensuum in corpore glorioso, ejusque dotibus, hic, & q. 4. art. 6. aliquid dicatur, si vacat, cum ad materiam de Novissimis non perveniatur. Itèm, An Deus videri possit per aliquem sensum, seu sensitivam notitiam, non hic, sed in 1. parte disputetur.

In quo consistat summa miseria damnatorum, non explicetur hoc loco, sed inferiùs, ubi de poena peccati agitur.

Nihil dicatur de intellectu practico & speculativo, nec de praxi & speculatione.

De objecto intellectus, & utrùm anima naturaliter possit cognoscere substantias separatas, relinquatur Philosophis.

Quidquid hic differi solet de differentia delectationis, & amoris fruitionis, differatur in q. de Frui, & uti. Itèm, An cum visione Dei possit aliquo modo stare tristitia, rejiciatur in 3. partem, ubi quaeritur, an Christus secundum rationem superiorem passus sit.

An

- art. 2. An delectatio quærat propter operationem, an contra, tractetur in Ethicis: hic verò nihil, vel brevissimè.
- art. 5. An animæ Sanctorum à corporibus separatæ statim Deum videant, hic tractetur, non in 1. p.
- q. 5. art. 7. Relinquatur ferè primæ parti totus.
- art. 5. Nihil dicatur de merito, aut de necessitate luminis gloriæ.
- art. 8. An verò appetitu ordinato magis appetat damnatus non esse, quàm sic esse, pertinet ad quæstionem de pœna peccati.
- q. 6. art. 1. Non differatur hoc loco de libero arbitrio contra hæreticos, sed in materia de gratia.
- art. 2. Unde proveniat, quòd homo sui compos sit propriè liber, & dominus suorum actuum, tractetur infra in quæstione de electione.
- art. 3. Nihil dicatur de pura omissione.
- art. 4. Disputetur hic, an voluntas possit cogi, non autem, an possit necessitari, quia de hoc inferiùs tractandum est.
- art. 6. Quomodo metus irriter matrimonium, votum, iuramentum, & contractus, reservetur secundæ secundæ, vel tertiæ parti.
- art. 8. Difficultates de ignorantia reserventur in quæst. 76.
- quæst. 7. Plenior consideratio circumstantiarum non est hujus loci, cum de illis sæpè inferiùs differendum sit.
- art. 4. Nihil hic differatur de præscientia, seu prædefinitione actuum liberorum, neque de gratuita motionem, quâ Deus movet voluntatem humanam.
- quæst. 11. Non videtur hic quidquam differendum de objecto Spei, neque an possit beatus frui Divinâ essentia, non fruendo Personis, vel unâ Personâ, & non aliis: hoc enim pertinet ad 1. partem.
- q. 12. art. 3. Non tractetur, utrùm intellectus possit simul multa intelligere.
- quæst. 15. De consensu formali, vel interpretativo, & an pertineat ad rationem superiorem, inferiùs tractandum est.
- quæst. 17. Quomodo ratio imperet membris externis, nempe despoticè, an politicè, disputare Philosophi moralis est: breviter igitur hoc loco expediatur.
- art. 9. Utrùm in homine existente in gratia detur aliquis actus indifferens ad meritum & demeritum, disputetur in materia de merito.
- Prætereantur ea, quæ pertinent ad Confessionem circumstantiarum.
- Hæc difficultas repetitur in materia de peccatis: quare in eum locum referretur.
- Difficultates hujus articuli differantur in materiam de merito.
- Quæstiones quæ sunt inter 21. & 71. omitti possunt. Explicentur tamen pauca de habitibus & de virtutibus in genere.
- Quomodo peccatum virtutes, præsertim infusas, expellat, non hic explicetur, sed in 2. 2. in materia de Caritate.
- Nihil hic de distinctione mortalis & venialis.
- Hæc difficultas satis explicata manet ex q. 18. art. 5.
- Non descendatur ad casus particulares de scandalo, vel restitutione: neque hic tractetur, utrùm is, qui alium ad peccatum inducit, gravius peccet, quàm qui occidit: pertinet enim ad materiam de scandalo.
- Nihil dicatur de immediato Dei consensu cum secundis causis.
- Immaculata Conceptio B. MARIE non est hujus loci, sed tertiæ partis: ubi etiam, dum de ejusdem sanctificatione agitur, tractetur quoque de fomite, & quomodo ligetur, aut tollatur.
- Quomodo natura lapsa differat à puris naturalibus, tractetur in materia de Gratia.
- Quomodo Deus peccata patrum puniat in filiis, relinquatur Interpreti Scripturæ.
- Expositio S. Pauli relinquatur Lectori Scripturæ.
- De primis motibus sensualitatis in infidelibus satis esse videntur, quæ superius de primis motibus dicta sunt. Utrùm autem omnia opera infidelium sint peccata mortalia, differatur in 2. 2. q. 10. art. 4.
- Non disputetur hic, utrùm peccent qui pœnæ metu legem servant: nec utrùm Deus peccata permittat, an velit.
- Quæstiones 101. 102. 104. 105. & ex.

expositio S. Pauli in q. 89. art. 2. prætercantur, cum Scripturarum sint.

Materia hujus Articuli differatur in questionem 114. art. 7.

Non disputetur hic de macula peccati, nec de reatu poenæ, nec de corruptione boni naturalis, nec de aliis hujusmodi, quæ in materia de peccatis explicata sunt.

An gratia ponat aliquid in anima, vel hic tractetur, vel in q. 113. de justificatione art. 2.

Nihil hic dicatur de causalitate Sacramentorum circa gratiam.

Utrum gratia primi hominis, & Angelorum, in eorum creatione data fuerit supposita ipsorum dispositione, non hic tractetur, sed in 1. p.

Non videtur hic agendum de contritione continuata Cajetani, vel de intentione Scoti; pertinent enim ad materiam de poenitentia.

De necessitate Fidei in Christum ante vel post Evangelium promulgatum, non disputetur, nisi in 2. 2.

Utrum augmentum gratiæ detur in principio, an in fine actionis meritoriae; & utrum si operatio meritoria successiva sit, ipsa etiam gratia successive augeatur, melius reservantur in questionem de augmento caritatis in 2. 2.

De numero, & ordine, & necessitate omnium actuum, qui concurrunt ad justificationem, hic disputetur, non in materia de poenitentia.

Nihil hic de merito Christi dicatur, cum pertineat ad tertiam partem.

Utrum per quælibet opera augeatur gratia, & caritas, reservetur in materiam de Caritate in 2. 2.

EX SECUNDA SECUNDÆ.

Non tractetur hic, sed infra in materia de Caritate, an Caritas sit forma omnium virtutum in genere.

Disputetur hic, an Fides sit unus habitus; non tamen, an sit simplex qualitas.

Nihil de fide Angelorum in genere, de hac enim in materia de Angelis; sed

Insuper: S. J. volum: II.

hic tantum, an fuerit fides in primo Angelo, si erat ei evidens, Deum esse, qui loquebatur, & revelabat ei mysteria.

Non nisi brevissime, quia difficultas in materia de gratia tractatur.

Quæstio de baptizandis pueris infidelium reservetur in materiam de Baptismo.

Hic non fiant longi tractatus de potestate Ecclesiastica, & civili.

Materia hujus articuli non hic discutienda, sed in questionibus de Gratia: ubi etiam de distinctione Caritatis, & Gratiae: sed An Caritas sit virtus specialis, hic in art. 4.

Nihil hic de contritione, sed tantum, an Deus sit summè diligendus intensivè, seu solum æstimativè; quod in materia de poenitentia non repetatur.

In materia de merito, non hic disputetur, Utrum retributio meritorum apud Deum sit secundum justitiam commutativam, an distributivam.

EX TERTIA PARTE.

Nec de potentia obedientiali videtur hic agendum, nisi obiter, cum pertineat ad primam partem in quæst. de Omnipotentia Dei: nec de Incarnationis possibilitate: de qua tamen si quid hic agendum videretur, non repetatur in q. 2. Nec de distinctione suppositi, & naturæ, sed remittatur ad q. 3. art. 3. Tandem, An sit de ratione boni se actu communicare, pertinet potius ad primam partem in quæst. de bonitate Dei, vel in quæstione de libero arbitrio Dei.

Quomodo nos satisfaciamus pro peccatis, & quomodo satisfactio nostra nitatur satisfactioni Christi, differatur in materiam de poenitentia.

An in Deo sint tres subsistentiæ, & an essentia secundum se subsistat, an per Relationes, non hic disputetur, sed supponatur ex prima parte in materia de Trinitate. Utrum autem possit unum essentialiter dependere à multis dependentia causali, supponatur ex Philologia.

Non disputetur de esse objectivo con-

K

tra

quest. 6.

q. 10. art. 2.

quest. 22.

q. 20. art. 1.

quest. 28.

quest. 61.

q. 2. art. 2.

art. 2.

quest. 2.

q. 4. art. 4.

tra Scotum, sed supponatur ex prima parte in q. de scientia Dei.

quæst. 7. An virtus heroica differat specie à virtute communiter dicta, supponatur ex Philosophia morali, vel ex 1. 2.

q. 8. art. 1. An humanitas Christi activè concurrat ad infusionem gratiæ, & ad opera miraculorum, cum habeat eandem difficultatem cum Sacramentorum causalitate, ideo nè sæpe repetatur idem, possunt ista conjungi, & simul tractari in materia de Sacramentis in genere. Ex iis tamen si quis voluerit nonnihil in hac 8. q. attingere ad explicandum instrumentarium humanitatis concursum, hoc quidquid attigerit, nullo modo repetat in materia de Sacramentis.

art. 2. & 3. Non videtur disputandum, qui sint, aut non sint membra Ecclesiæ; cum id pertineat ad materiam de Ecclesia.

q. 9. art. 2. An intelligere Divinum possit communicari animæ Christi, pertinet ad 1. 2. q. 3. art. 1.

q. 10. art. 3. Ea, quæ ad cuiusque Beati statum pertinent, quando, & quomodo videantur, non tractentur hic, sed in prima parte, sicut & reliqua, quæ pertinent ad visionem Dei in communi.

q. 11. art. 6. An viator possit habere notitiam evidentem abstractivam Trinitatis, non huc pertinet, sed ad primam partem.

art. 5. Quidquid de habitu hic disputari solet in communi, supponatur ex Philosophia, vel ex 1. 2.

q. 18. art. 4. Quæ actiones dicantur humanæ, quæ non humanæ, quæstio est primæ secundæ.

quæst. 22. De Christi sacrificio incruento in cœna, & de ratione sacrificii, & hostiæ in communi, commodius disputatur in materia de Eucharistia, & Missa: item de sacerdotio Melchisedech, & ut fuit figura Christi, melius est, ut disputer Interpretes Scripturæ.

quæst. 24. Non repetantur hic, quæ pertinent ad prædestinationem hominum, & Angelorum.

quæst. 25. Omittenda videntur, quæ hic nonnulli differunt de phantasticis imaginibus, & variis dæmonum illusionibus.

Ceteræ quæstiones de Incarnatione possunt omitti, præter sex ferè, quarum

prima sit de officio Mediatoris: ubi etiam aliquid de invocatione Sanctorum dicendum est. Secunda de Conceptione B. Mariæ. Tertia de miraculis Christi, propter quosdam hæreticos nostri temporis, qui vim miraculorum Christi, quantum possunt, elevare conantur. Disputare autem de miraculis in genere, & quæabilia sint Deo, pertinet ad quæstionem de Omnipotentia Dei in 1. parte: nulli verò creaturæ esse possibile, ferè disputatur in materia de Angelis. Quarta, an sint in Christo duæ filiationes: sed non disputetur in genere, Num unâ numero relatione possit quippiam referri ad diversos terminos. Quinta, an ratio superior sit passiva in Christo. Sexta de descensu Christi ad inferos contra Calvinum.

DE SACRAMENTIS IN GENERE.

Quæstio, an Sacramentum sit in aliquo prædicamento, non videtur admodum digna Theologo. quæst. 60.

Utrum semper, etiam in lege naturæ, fuerit necessaria Fides, non huc pertinet, sed ad secundam secundæ. quæst. 61.

Utrum Deus possit uti creaturâ tamquam instrumento ad creandum, potius est primæ partis in materia de creatione. quæst. 62.

DE BAPTISMO.

De solemnitatibus, & cæremoniis Baptismi breviter.

Nihil dicatur de cognatione spiritali in Baptismo contrahi solita, sed ad matrimonium transmittatur.

De poena parvulorum sine Baptismo decedentium non agatur hic, sed in materia de peccato originali in 1. 2.

Sacramenta Confirmationis, Ordinis, Extremæ unctionis tractentur, prout vacaverit, plenè vel breviter, aut etiam prætereantur, cum & faciliora sint, & habeatur in promptu, unde peti possint. Ubicumque tamen propter hæreticos ea tractatio videbitur necessaria, nequaquam omittatur.

DE

DE EUCHARISTIA.

AN quantitas distinguatur à substantia, Philosophis relinquatur: sicut & illud; de quo Scotus hic disputat, an accidens possit producere substantiam.

De figuris Eucharistiæ multiplicibus, earumque comparationibus, vel nihil, vel breviter.

DE POENITENTIA.

AN repugnet sine ulla infusione qualitatum supernaturalium, vel sine ullo poenitentis actu justificari peccatorem; & an poenitere, sicut oportet, indigeat Dei auxilio gratuito, pertinent ad 1. 2. de justificatione. Illic etiam agendum est, non hic, de ordine inter dispositionem, & infusionem gratiæ.

An in peccatore post peccatum transactum aliquid aliud remaneat præter obligationem ad poenam, supponatur ex 1. 2. in materia de peccato.

Utrum poena damni sit eadem in omnibus damnatis, pertinet potius ad materiam de peccatis, & eorum effectibus.

Quæstiones de restitutione, de Eleemosyna, de Jejunio, de Oratione, de Correctione fraterna, remittantur ad 2. 2.

Multa etiam, quæ ad casus conscientiæ spectant, relinqui possunt, ut superius annotatum est.

DE MATRIMONIO.

OMittendum videtur, quod à quibusdam hic tractatur, an virginitas sit virtus, & qualis virtus.

An maleficium maleficio possit dissolvi, pertineret sanè ad secundam secundæ: sed quoniam ad eum locum rarò pervenitur, & maleficium inter matrimonii impedimenta numeratur; commodius hic videtur collocandum.

De substantia voti tam simplicis, quàm solemnis, tractandum potius videtur in 2. 2. quàm hic.

Instit. S. J. volum. II.

REGULÆ PROFESSORIS CASUUM CON- SCIENTIÆ.

I.

suam omnem operam, *Finis.* atque industriam conferre studeat, ut peritos Parochos, seu Sacramentorum administratores instituat.

2. Unus professorum biennio explicet Sacramenta omnia, & Censuras, & præterea hominum status, atque officia: alter biennio item Decalogum, in cujus septimo præcepto aget de contractibus, semper leviter attingendo, quæ minoris momenti, aut non ità propria esse videantur, v. g. de Depositione, Degradatione, Magia, & alia hujusmodi. *Quæstionum distributio.*

3. Etiam si à Theologicis rebus, quæ vix ullam habent cum casibus necessariam connexionem, penitus abstinere necesse sit; æquum tamen est, interdum Theologica quædam, à quibus casuum doctrina pendet, brevissimâ definitione perstringere, ut quid character, & quotuplex sit, quid peccatum mortale, aut veniale, quid consensus, & horum similia. *A Theologicis quatenus abstinendum.*

4. Citra scholasticum apparatus unaquæque difficultas evolvatur per dubitationes, & conclusiones: in quibus confirmandis seligantur ad summum duæ trêsvæ rationes, nec plus æquo auctoritates coacerventur: unicuique autem generali præcepto, seu regulæ subjiciantur exempli gratiâ tres circiter peculiâres casus. *Quæstionum ratio, & modus.*

5. Ità suas confirmet opiniones, ut si qua alia fuerit probabilis, & bonis auctoribus munita, eam etiam probabilem esse significet. *Probabilis opinio significanda.*

6. Quolibet sabbatho, prætermisâ lectione, per duas horas, vel aliquanto minùs, pro arbitrio Provincialis, & discipulorum numero, de propositis conclusionibus disputetur in schola coram Magistro: in ea verò disputatione interrogationibus potissimum agatur, ut vel exigatur explanatio alicujus difficultatis. *Hebdomadaria dispositio.*

K 2

tis,

tis; vel novus casus, mutatâ circumstantiâ aliquâ, proponatur; vel alicui conclusioni opponatur Canon, seu Doctor ex primariis; seu nonnulla brevis argumentatio, quò res plus habeat dignitatis; temperatè tamen, & longè infra philosophicam consuetudinem.

Domestica collationis forma.

7. Si ipse domesticæ casuum collationi à Rectore ex Provincialis præscripto præficiatur, hunc ordinem teneat: Primum materiam aliquam, de qua differendum sit, proponat; & interdum etiam aliquid pertinens ad usum, ut de modo interrogandi poenitentem, remedia, ac poenitentias imponendi, & horum similibus. Deinde ejus materiæ præcipua capita, ac fundamenta ipsemet aperiat breviter, ut generalem quamdam notitiam, ac tamquam lucem in omnes illius tractationis partes præbeat. Tum de proposita materia tres, quatuorve casus feligat, quos in collationum loco jubeat affigi, notato die, quo excutiendi sunt.

Privatum studium.

8. De his casibus propositis consulant aliqui privato studio singuli singulos auditores à Præsidente distributos.

Exponenda, & disputanda sententia.

9. Postquam convenerint, primum utile esset, à singulis, quid suus Doctor habere, quam brevissimè referri; tum qui præest, interroget ferè tres (quos satius est tempestivè præmoneri, & vicissim variari) quid sentiant de primo casu: postea ex his, quæ dicta sunt ab illis, colligat ipse doctrinam tutiorem, & probabiliorē: eodem deinceps ordine casum secundum, & reliquos deinceps eadem ratione excutiat. Illis casibus sic explicatis à Præsidente quàm brevissimè, & eo modo, qui servandus est in disputationibus casuum, proponantur iisdem de rebus dubitationes; respondente uno ex præmonitis, & ipso tandem, quid sentiendum sit, ad extremum edocente.

Extraordinaria collationum materia.

10. Si quid verò alicui occurrat extraordinariam harum collationum materiam; deferatur, si nihil obstat, ad Præsidentem, ut in proximè futura collatione agitur.

REGULÆ PROFESSORIS PHILOSOPHIÆ.

I.

Uniam artes, vel scientiæ naturales, ingenia disponunt ad Theologiam, & ad perfectam cognitionem & usum illius inferviunt, & per se ipsas ad eundem finem juvant; eas, quâ diligentia par est, Præceptor, in omnibus sincere honorem & gloriam Dei quærendo, ita tractet, ut auditores suos, ac potissimum Nostros, ad Theologiam præparet, maximèque ad cognitionem excitet sui Creatoris.

*Finis:
P. 4. c. 11. § 1.
& 3. Cong.
Can. 9.*

2. In rebus alicujus momenti ab Aristotele non recedat, nisi quid incidat à doctrina, quam academiæ ubique probant, alienum; multò magis si orthodoxæ fidei repugnet: adversus quam si quæ sunt illius, aliùve Philosophi argumenta, strenuè refellere studeat, juxta Lateranensè Concilium.

*P. 4. c. 14. § 1.
& 5. Cong.
Dec. 55.
Sequendus Aristoteles, sed quatenus.*

3. Aristotelis interpretes malè de Christiana religione meritos, non sinè magno delectu aut legat, aut in scholam proferat; caveatque, nè erga illos afficiantur discipuli.

*3. Congr. Can.
8. & 5. Cong.
Dec. 55.
Antiores malè de Christiana fide meriti.*

4. Eam ob rem nec Averrois (idem de ejusmodi aliis judicium) Digressiones in separatam aliquem tractatum conferat: & si quid boni ex ipso proferendum sit, sinè laude proferat; & si fieri potest, id eum aliunde sumpsisse demonstrat.

*Averrois.
5. Congreg.
Dec. 55.*

5. Nulli sectæ, ut Averroistarum, Alexandreorum, & similium, vel se, vel suos addicat: nec Averrois, aut Alexandri, aut ceterorum errata dissimulet: sed indè acrius deprimat eorum auctoritatem.

*Nulli sectæ ad-
herendum.*

6. Contrà verò de S. Thoma nunquam non loquatur honorificè; libenter illi animis, quoties oporteat, sequendo; aut reverenter & gravatè, si quando minùs placeat, deterendo.

*S. Thomas se-
quendus.*

7. Universam Philosophiam non minùs quàm triennio prælegat, idque binis quotidie horis, antemeridianâ unâ, alterâ

*P. 4. c. 15. § 2.
Philosophia
curfus non mi-
nor triennio.*

pome-

pomeridianâ, nisi aliter in aliqua Universitate constitutum sit.

*Quando absol-
vitur.*

8. Ac proinde nusquam cursus absolvatur, antequam venerint, aut valde proximæ sint vacationes, quæ sub anni finem dari solent.

*Qua primo an-
no tradenda,
et quæstionibus.*

9. §. 1. Explicet primo anno Logicam, ejus summâ primo circiter bimeltri traditâ, non tam dictando, quàm ex Toleto, seu Fonseca, quæ magis necessaria videbuntur, explicando.

§. 2. In Prolegomenis Logicæ disputet tantum, an sit scientia; & de quo subjecto, & pauca quædam de secundis intentionibus: plenam de Universalibus disputationem differat in Metaphysicam, contentus hic mediocrem quamdam eorum notitiam tradere.

§. 3. De Prædicamentis etiam faciliora quædam proponat, quæ ferè attinguntur ab Aristotele: cetera in postremum rejiciat annum. De analogia tamen, & relatione, quoniam frequentissimè in disputationes cadunt, quantum satis est, agat in Logica.

§. 4. Librum secundum Perihermeneias, & ambos Priorum libros, præter octo, vel novem prima capita primi, compendio percurrat: exponat tamen proprias illorum quæstiones: brevissimè verò eam, quæ est de contingentibus, in qua nihil de libero arbitrio.

§. 5. Atque ut secundus annus integer rebus physicis tribuatur, in fine primi anni plenior instituat disceptatio de scientia, in eamque conjiciantur prolegomena Physicæ maxima ex parte, ut scientiarum divisiones, abstractiones, speculativum, practicum, subalternatio, diversus quoque procedendi modus in Physicis & Mathematicis, de quo Aristoteles lib. 2. Phys. demum quidquid de Definitione dicitur lib. 2. de anima.

§. 6. Ex Topicis verò, & Elenchis, loci & fallaciæ commodiorem in ordinem redactæ melius explicantur initio Logicæ in summa.

Quæ secundo.

10. §. 1. Secundo anno explicet libros octo Physicorum, libros de Cælo, & primum de Generatione. In octo libris Physicorum compendio tradatur textus libri sexti, & septimi, etiam primi ex ea

parte, quæ est de antiquorum opinionibus. In octavo libro nihil differatur de numero Intelligentiarum, nec de libertate, nec de infinitate primi Motoris; sed hæc in Metaphysicis disputentur, & quidem solum ex sententia Aristotelis.

§. 2. Textus secundi, tertii, quarti de Cælo breviter perstringantur, magna etiam ex parte prætereantur. In his libris non tractentur, nisi paucae de Elementis quæstiones; de Cælo autem dumtaxat de ejus substantia, & de influentiis: ceteræ Mathematicæ Professori relinquuntur, vel conferantur in compendium.

§. 3. Meteorologica verò percurrantur æstivis mensibus ultimâ pomeridianâ scholæ horâ, idque sive ab ordinario, si possit, Philosophiæ Professore, sive ab extraordinario; nisi aliter fieri commodius videretur.

11. §. 1. Tertio anno explanabit librum secundum de Generatione, libros de Anima, & Metaphysicorum. In primo libro de anima veterum placita Philosophorum summatim percurrat. In secundo, expositis sensoriis non digrediatur in anatomiam, & cetera, quæ Medicorum sunt.

§. 2. In Metaphysica quæstiones de Deo, & Intelligentiis, quæ omnino, aut magnopere pendent ex veritatibus Divinâ fide traditis, prætereantur. Proximum, ac septimi, & duodecimi libri textus magna ex parte diligenter explicetur: in ceteris libris seligantur ex unoquoque quidam præcipui textus, tamquam fundamenta quæstionum, quæ ad Metaphysicum pertinent.

12. Summopere conetur Aristotelicum textum bene interpretari, in eoque nihil minus operæ, quàm in quæstionibus collocet. Auditoribus etiam persuadeat, mutilam valde ac mancâ futuram Philosophiam eorum, quibus id studii in pretio non sit.

*Textus Ari-
stotelis maxi-
mi faciendus.*

13. Quoties incidit in textus aliquos admodum celebres, & jactari sæpe solitos in disputationibus, eos accuratè perpendat, illustrioribus aliquot interpretationibus inter se collatis, ut, quæ quibus anteferenda sit, ex antecedentibus &

*Qui maximè
textus, & quo
modo interpre-
tandi.*

consequentibus possit intelligi, vel ex vi Græci sermonis, vel ex aliorum locorum observatione, vel ex insigniorum Interpretum auctoritate, vel denique ex momenti rationum. Tum demum veniatur ad dabitunculas quasdam non nimium exquirendas quidem, sed, si cuius momenti sint, non omittendas.

*Quæstionum
delectus, &
ordo.*

14. Magnum etiam quæstionum delectum habeat: & eæ quidem, quæ non ex ipsa Aristotelis disputatione nascuntur, sed ex occasione cujuscumque axiomatis, quod is obiter inter disputandum usurpat, si aliis in libris proprium locum habent, eo rejiciantur; sin minùs, continuò post textum ipsum, in quo se obtulerint, explicentur.

*Quæstiones
textui inter-
ferenda.*

15. Quæstiones verò, quæ per se ad materiam de qua disputat Aristoteles, pertinent, nè tractentur ante explicatos textus omnes ad propositam rei summam pertinentes; si quidem plures textus hi non sint, quàm ut unâ aut alterâ lectione possint exponi. Sin autem excurrant longius, ut qui sunt de Principiis, de Causis, de Motu, in his nec fuliores tractatus habeantur, nec totus Aristotelis contextus quæstionibus anteponatur; sed cum illis ita jungatur, ut post aliquam textuum seriem quæstiones aliquæ, quæ ex illis existant, interserantur.

*P. 4. c. 13. §. 3.
Repetitio in
scholis.*

16. Absolutis lectionibus aliqui inter se audita recolant per semihoram, circiter deni, uno aliquo ex condiscipulis è Societate, si fieri potest, singulis decuriis præposito.

*Disputationes
mensuræ.*

17. Disputationes mensuræ fiant, in quibus argumententur non pauciores, quàm tres manè, totidem à prandio: primus quidem per horam, ceteri verò per ternos circiter quadrantes. Et manè quidem primo loco disputet Theologus aliquis (si Theologorum suppetit copia) contra Metaphysicum, contra Physicum Metaphysicus, Physicus contra Logicum: sed à prandio Metaphysicus cum Metaphysico, Physicus cum Physico, Logicus cum Logico. Manè item Metaphysicus, à prandio Physicus unam aut alteram conclusionem confirmabit breviter & philosophicè.

P. 4. c. 6. §. 10.

*Summa tem-
pore quatenus*

18. Quo tempore Summam Logicæ

Præceptor tradit, nec ipse, nec ejus auditores ad has disputationes conveniant. Imò primâ aut alterâ circiter hebdomadâ Logici nihil disputent, unâ ferè rerum explanatione contenti: ex quo tempore poterunt in sua classe defendere theses aliquas die sabbathi.

*Disputationes
solemnæ.*

19. Ubi non est nisi unus Philosophiæ Magister, ter aut quater in anno instituat solemniores aliquas disputationes festo, aliòve feriato die; idque eo splendore atque apparatu, invitatis etiam Religiosis, aliisque Doctoribus ad argumentandum, ut ex ea re studiis nostris non infructuosus aliquis fervor accedat.

*Formæ ratio in
disputando.*

20. Sic ab ipso Logicæ initio juvenes instituantur, nihil ut eos magis pudeat in disputando, quàm à formæ ratione deflectisse: nihil ab illis severius exigat Præceptor, quàm disputandi leges, ac statas vices. Itaque qui respondet, repetat primùm totam argumentationem, nihil ad singulas propositiones respondendo; tum iterum propositiones, addatque *Nego*, vel *Concedo majorem, minorem, consequentiam*: interdum etiam distinguat; raro autem vel declarationes, vel rationes, præsertim invitis, obtrudat.

REGULÆ PROFESSORIS PHILOSOPHIÆ MORALIS.

I.

Intelligat sui instituti ne-
quaquam esse, ad Theolo-
gicas quæstiones digredi;

sed progrediendo in textu breviter, doctè & graviter præcipua capita scientiæ moralis, quæ in decem libris Ethicorum Aristotelis habentur, explicare.

P. 4. c. 14. §. 3.

2. Ubi ab ipsomet Philosophici cursus Professore Ethica prælegi non solent, exponat, qui Ethica tradit, Metaphysicis graviores hujus scientiæ quæstiones; idque per tres quadrantes quotidie, aut semihoram.

*Tempus hujus
lectionis.*

3. Ethicæ

lypitiis.

3. Ethicæ repetitiones saltè decimo quinto quoque die habeantur, quo tempore Rector statuerit: etiam si ob eam causam una esset Metaphysica repetitio prætermittenda.

causis.

4. Cum Metaphysicæ auditores, vel domi privatas, vel in schola menstruas habent disputationes; propositionem aliquam Ethicam conclusionibus semper adjungant, adversus quam per quadrantem Metaphysicus disputet, qui argumentatur.

REGULÆ PROFESSORIS MATHEMATICÆ.

1.

qui auditores,
in tempore,
quibus explicandi.

Physicæ auditoribus explicet in schola tribus circiter horæ quadrantibus Euclidis elementa: in quibus postquam per du-

1. 4. c. 12. C.

os menses aliquantisper versati fuerint, aliquid Geographiæ, vel Sphæræ, vel eorum, quæ libenter audiri solent, adjungat: idque cum Euclide, vel eodem die, vel alternis diebus.

problema.

2. Singulis, aut alternis saltè mensibus, ab aliquo auditorum, magno Philosophorum Theologorumque conventu, illustre problema Mathematicum enodandum curet: posteaque, si videbitur, argumentandum.

lypitiis.

3. Semel in mense, idque ferè die sabbathi, prælectionis loco præcipua quæque per eum mensem explicata publicè recitentur.

REGULÆ PRÆFECTI STUDIORUM INFERIORUM.

1.

finis.

Intelligat se ad id esse deletum, ut omni ope atque operâ Rectorem adjuvet, in scholis nostris ita regendis ac moderandis, ut

qui eas frequentant, non minùs quàm in 2. 4. c. 7. 6. 2. bonis artibus, in vitæ probitate proficiant.

Subordinatio
generali Præf. d.

2. In rebus quæ ad morum disciplinam in scholis nostris pertinent, Rectorem tantum, in iis verò quæ ad studia, generalem studiorum Præfectum consulat: ab eorum præscripto non recedat: nullam consuetudinem aut receptam tollat, aut novam introducat.

Declamatio
d quo proban-
da.

3. Eidem Præfecto, quidquid ab auditoribus Rhetoricæ & inferiorum facultatum publicè domi forisq; declamabitur, tradi curet recognoscendum. Emblemata verò & carmina, quæ celeberrimis aliquot diebus propalàm collocantur, à duobus per Rectorem designandis legantur omnia, atque optima seligantur.

Magistri obser-
vandi, & su-
vandi.

4. Regulas Magistrorum inferiorum, & auditorum habeat, & perinde ac suas sedulò curet observandas. Magistros ipsos juvet ac dirigat, maximèque caveat, nè quid apud alios, præsertim verò discipulos, de eorum existimatione atque auctoritate detrahatur.

Phædondia
ratio.

5. Magnopere caveat, ut novi Præceptores decessorum suorum docendi morem, & alias consuetudines, à nostra tamen ratione non alienas, sedulò retineant; quò minùs externi frequentem Magistrorum mutationem incusent.

Schola visitan-
da.

6. Quintodecimo quoque die minimum singulos docentes audiat: observet, an doctrinæ Christianæ debitum tempus atque operam tribuant: an quantum satis est in suo penso tum persolvendo, tum recolendo progrediantur: an denique cum discipulis decorè ac laudabiliter se in rebus omnibus gerant.

Exiati dies,
& horarum
mutatio.

7. Tum festos dies, & vacationes, si ve Provinciis omnibus communes, si ve suæ proprias, præsertim hebdomadarias; tum horas, quibus quoque anni tempore inchoandæ scholæ sint ac finiendæ, maturè cognoscat, Magistrisque significet: quando itèr discipuli ad publicas supplicationes, aliæque id genus dimittendi; aut aliquid extra ordinem agere jubendi, seu vetandi.

Quinque scho-
larum gradus.

8. §. 1. Caveat nè gradus, quibus quinque scholæ inferiores, videlicet Rhetorica,

rica, Humanitas, & tres Grammaticæ constant, ullâ ratione permisceantur, ut, si quando classis aliqua ob multitudinem discipulorum, ex Provincialis præscripto, geminetur, eundem utraque gradum retineat: & si quando plures in una classe ordines statuuntur, iis gradibus respondeant, qui in regulis Professorum describuntur.

Divisio Grammaticæ in tres libros.

§. 2. Quæ distinctio quò meliùs, faciliùsque servetur, omnia Emmanuelis præcepta tres in libros dividenda sunt, quorum singuli singularum scholarum sunt proprii.

Primus liber pro infima classe, continebit primum Emmanuelis librum, & brevem introductionem Syntaxeos è secundo depromptam.

Secundus liber pro media classe, continebit secundum librum Emmanuelis de octo partium constructione usque ad figuratam, additis facilioribus appendicibus.

Tertius liber pro suprema classe, continebit è secundo libro appendices secundi generis, & à figurata constructione usque ad extremum; ac librum tertium, qui est de syllabarum dimensione.

Similis autem huic in tres partes, quæ tribus classibus respondeant, divisio, ab iis etiam provinciis facienda esset, quæ aliam methodum quàm Romanam sequuntur.

§. 3. Cujusque classis librum Magister primo ferè semestri absolvet, altero à capite repetet. Quoniam verò infimæ classis liber major est, quàm explanari uno anno, ac recoli totus possit, ideo bifariam dividitur. Et expediret quidem pueros non admittere, nisi in prima parte bene instructos, ut omnibus secunda pars, sicut ceteris classibus, uno anno explicaretur & repeteretur. Verùm ubi id fieri non poterit, hæc infima classis dividenda erit in duos ordines, quorum uni prima pars libri, alteri secunda primo ferè semestri prælegatur; secundo verò semestri utraque ab initio repetatur: quæ sicubi geminetur, cum in ea duplex sit ordo, unus poterit Magister inferiorem ordinem docere, alter superiorem.

Infima classis geminus ordo.

Repetitionis necessitas.

§. 4. Hujus repetitionis duplex erit

utilitas: prima, quòd altiùs inhærebunt; quæ sæpius fuerint iterata; altera, ut si qui sint præstanti ingenio, celerius quàm ceteri cursum conficiant; cum singulis semestribus possint ascendere.

§. 5. Ubi igitur quinque scholæ sunt, servantur in singulis singuli gradus eo modo, quo descripti sunt in regulis Magistrorum: nec in ulla earum plus quàm unus ordo, exceptâ infimâ, permittatur.

Collegium quinque classium.

§. 6. Ubi sunt quatuor scholæ, vel, sublata Rhetoricâ, ceteræ quatuor nihil differant ab iis quas modò diximus; vel, quod magis placet, suprema sit Rhetorica, servetque prorsus gradum in regulis Professoris Rhetoricæ descriptum; altera sit Humanitatis, itémque servet gradum in regulis Professoris expressum; tertia in duos secetur ordines, quorum superior supremæ classi Grammaticæ respondeat, inferior mediæ; quarta denique respondebit infimæ classi; duosque in ordines, ut in ejus regulis dicitur, tribui poterit: si superior tantum ordo admittatur, tertia unum tantum gradum teneat, sitque suprema Grammaticæ; quarta verò duos, sitque media, & infima.

Quatuor.

§. 7. Ubi sunt tres scholæ, duæ inferiores retineant gradum modò præscriptum duabus ultimis in Collegio quatuor classium; suprema verò vel sit pura Humanitas, vel in duos dividatur ordines, quorum superior Rhetoricæ, inferior Humanitati respondeat. Atqui ordo superior non introducetur, nisi consulto Rectore, cum bonus numerus discipulorum erit, qui ejus ordinis sint capaces, atque ita, ut Magister studio & curæ inferiori ordini debitæ nullo modo desit.

Trin.

§. 8. Ubi sunt duæ scholæ, inferior duos habeat ordines, quorum alter supremo ordini infimæ classis, alter mediæ classi; superior itém duos, quorum alter supremæ classi Grammaticæ, alter Humanitati respondeat.

Duæ.

§. 9. In his etiam scholis, ubi est ordo geminus, eadem erit pro utroque ordine, quæ dicta est §. 3. annui pensæ repetitio. Et quidem, ubi fieri posset, ut utrique sua cuique pars primo semestri explicaretur, secundo iteraretur; discipuli per bien-

Repetitio pensæ in scholis duorum ordinum.

biennium in eadem classe aequè progredierentur atque in duabus, quæ singulis constarent ordinibus: verum ubi id difficilius videatur, plus etiam erit temporis tribuendum.

qui ibidem
nummuloque
purpure.

§. 10. Hoc ut obtineri possit in his scholis, in quibus ordo erit geminus, omnia præter Grammaticæ prælectionem erunt omnibus communia. Ac primum quidem Ciceroniana prælectio communis erit, ita ut faciliora ab inferiore, difficiliora à superiore ordine reposcantur. Deinde thema etiam unicui dari poterit, ita ut totum ordo superior excipiat, inferior primam solum, vel ultimam partem, quæ sit præceptis illi explicatis accommodata. Denique exercitationes, & concertationes plerumque omnibus communes esse possunt. Sola ergo Grammaticæ prælectio distincta cum sit, aut alternis diebus singulis ordinibus, aut, tempore bifariam diviso, sua utrique quotidie explicabitur, recoleretur.

in discipulis.

9. Nullum, quoad ejus fieri potest, in discipulorum numerum referat, qui non addueatur à parentibus, aliisve quibus curæ sit; aut quem ipse non noverit; aut de quo facile non possit ab aliis sibi jam notis edoceri. Neminem verò eò quod ignobilis sit aut pauper, excludat.

hinc extra
no.

10. Eos, qui de novo adveniunt, in hunc ferè modum examinet: roget quænam studia coluerint, quatenus; deinde seorsim aliquid scribere, certo argumento propositò, jubeat: nonnulla item præcepta facultatum, quibus studuerint, exigat; breves aliquas sententias, sive Latine convertendas, sive, si sit opus, è scriptore quopiam interpretandas, proponat.

discipulis.

11. Quos probè instructos, & bonorum morum, aut indolis esse cognoverit, admittat; iisque regulas auditorum nostrorum ostendat, ut quales se esse oporteat, norint. Eorum nomen, cognomen, patriam, ætatem, parentes, aut eos in quorum cura sunt, ecquis discipulorum noverit eorum domos, in libro scribat; diemque & annum, quo quisque admissus est, adnotet. Demum unumquemque in ea classe, & cum eo Præ-

Institus. S. J. volum. II.

ptore collocet, qui ipsi conveniat; ut superiore dignus potius, quam suis, indignus videri possit.

12. In ultimam classem ferè neque admittat juvenes ætate provectos, neque puerulos nimium teneros, nisi admodum idoneos; etiam si probæ tantum educationis gratia mitterentur.

Qui non admittendi.

13. Generalis solemnisque promotio semel in anno post anniversarias vacationes facienda est. Si qui tamen longè excellent, atque in superiore schola magis quàm in sua profecturi videantur, (quod inspiciendis Catalogis, rogandisque Magistris cognoscet) nequaquam detineantur, sed quocumque anni tempore post examen ascendant. Quamquam à prima classe ad Humanitatem tum ob alias causas, tum propter artem metricam, quæ secundo semestri explicatur, & ab Humanitate ad Rhetoricam propter Cypriani compendium, vix patet ascensus.

Promotio.

14. Ad examen semel, aut, si opus sit, iterum ab omnibus classibus soluta oratione; à suprema verò Grammaticæ, & Humanitate semel etiam carmine, &, si videatur, semel Græcè aliquo dierum intervallo in schola scribendum est.

Ad examen scribendum.

15. Efficiat ut biduo, vel triduo ante examen, Magistri scribendum examinis causâ denuntient: scribendique ad examen leges in fine harum regularum positæ singulis in classibus recitentur.

Examinis leges recitanda.

16. Scribentibus præsit ipse Præfectus, aut alius, quem ipse sibi substituerit: qui, quo die scribendum est, signo dato argumentum breve potius quàm longum tradat.

Præfatus præsit.

17. Compositiones in fasciculum ordine alphabeti conjectas apud se habeat, &, si nihil impediât, dividat examinato-ribus, ut, si videatur, legere, & errata in margine notare possint.

Compositiones tribuenda examinatribus.

18. Examinatores tres esse oportet. Unus erit ut plurimum ipse Præfectus, alios duos rerum Humaniorum bene peritos, qui, si fieri potest, Magistri non sint, Rector cum Præfecto constituet. In decernendo autem plura horum trium suffragia spectabuntur. Ubi verò in-

Examinatores.

L

gens

gens est numerus, duo aut plura examinatum ternaria constitui nihil vetat.

Examinandum quomodo.

19. Terni ad examen, aut etiam plures, ex classibus præsertim inferioribus evocentur; totidemque deinceps à Magistro, servato alphabeti ordine, aut alio commodiore, submittantur.

Catalogi cognoscendi.

20. Examinatores in primis perlegant Magistri catalogum, & in eo recognoscant adscriptas cuique notas, dum ad examen accedit; conferendo, si opus sit, cum superioribus ejusdem anni catalogis, ut quid quisque profecerit, aut profecturus sit, facilius appareat.

Examinis ratio.

21. Examinis ratio hæc erit. Primum suæ quisque compositionis partem, si videatur, recitet: deinde errata corrigere, & eorum rationem reddere jubeatur, præcepto, contra quod peccatum sit, indicato. Postea Grammaticis vernaculum aliquid statim Latine vertendum proponatur; omnesque de præceptis, & rebus, quæ in quaque schola traditæ sunt, interrogentur. Denique brevis, si sit opus, loci cujuspiam ex libris in schola explicatis interpretatio exigatur.

Quanto ferenda sententia.

22. Post cujusque ternarii examen, recentibus adhuc Examinatorum judiciis, sententiæ de interrogatis ferantur, habitâ compositionis, notæ à Magistro additæ, & interrogationis ratione.

De dubiis.

23. Ad constituendum de dubiis, Præfectus quotidianas eorum scriptiones per intervalla exigat; cum iisdem iudiciis conferat, ut eos, si videatur, rursus scribere jubeant, & examinent. Porro in dubiis ratio ætatis, temporis in eadem classe positi, ingenii, ac diligentiae habenda erit.

Silentio sententia suppressenda.

24. Peraçto demum examine, quid de unoquoque statuendum sit, silentio suppressatur, nisi quodd, antequam publicè recitetur, suus cuique Magistro catalogus ostendendus erit.

Non apti, & rudes.

25. Si quis nullâ ratione ad gradum faciendum videatur idoneus, nullus deprecationi sit locus. Si quis ægrè quidem aptus, sed tamen propter ætatem, tempus in eadem classe positum, aut aliam rationem promovendus videatur; id eâ conditione, nisi quid obstitit, fiat,

ut, si minus suam Magistro probarit industriam, ad inferiorem scholam remittatur, nec in Catalogo ejus ratio habeatur. Si qui denique ita sint rudes, ut nec eos promoveri deceat, nec ullus in propria classe fructus speretur, agatur cum Rectore, ut eorum parentibus, aut curatoribus perhumaniter admonitis, locum non occupent.

26. Publicè promovendorum Catalogus vel ad singulas seorsim classes, vel in Aula simul ad omnes recitetur. Si qui longè inter ceteros emineant, primi honoris causâ nominentur, in ceteris alphabeti, vel doctrinæ ordo servabitur.

Promulgatio.

27. Ante instaurationem studiorum de Catalogo librorum, qui eo anno explicandi sunt in scholis nostris, conficiendo maturè referat ad Rectorem, ut res cum Præfecto generali, & cum Magistris communicetur: eodemque modo statuatur, si qui fortè in anno libri, sive scriptores commutandi sint.

Librorum Catalogus.

28. Efficiat, ut tempestivè cum publicis Bibliopolis agatur, nè librorum, quibus aut in dies utimur, aut sequentem in annum usuri sumus tum nos, tum externi, copia desideretur.

Librorum copia.

29. Cujuslibet anni initio sua singulis auditoribus scamna, & confessores, vel per se, vel per Magistros, Alumnis etiam, & Convictoribus per eorum moderatores assignet; (nisi fortè alicubi ex doctrinæ ordine sedendi ordo statuatur) Nobilibus quidem commodiora, nostris verò, & aliis itè Religiiosis, si adsint, ab externis separata subsellia: neque committat, ut magna aliqua commutatio, se incio, fiat.

Locorum assignatio.

30. Pernagni interest, ut auditoribus non modò Nostris, sed Alumnis etiam, vel Convictoribus, &, si nihil obstitit, externis quoque Præfectus per Magistros, vel per alios illorum Collegiorum Præfectos tempus ita distribuat, ut privati studii horas bene collocent.

Privati studii tempus.

31. Nullam det cuiquam, præsertim diuturnam, nisi gravi de causa, a versibus, & Græcis discendis immunitatem.

Immunitas nulla.

32. Curet, ut declamationes menstruæ, quæ publicè in Aula à Rhetoribus habentur, superiorum etiam classium sit.

Declamationes menstruæ.

frequentia, non modò Rhetorum & Humanistarum cohonestentur. Ideòque Magistri admoneantur, ut suos quisque auditores invitent. Ex Nostreis verò nemini abesse liceat, nisi à Rectore potestatem impetrarit.

Magistrum discipulorum.

33. Consideret quando, quâ ratione, & quò convenire debeant scholæ ad disputandum inter se: nec solum disputandi rationem antè præscribat, sed etiam dum certatur, præsens ipse sedulò curet, ut fructuosè, modestè, pacatè gerantur omnia. Eodémque modo Rhetorum & Humanistarum declamationibus, seu prælectionibus, quas in Gymnasio habere solent, intersit.

Academiam.

34. Ad litterarias exercitationes altius imprimendas, det operam, ut, si Rectori videbitur, in classibus non modò Rhetoricæ & Humanitatis, sed etiam Grammaticæ, Academiæ instituantur: in quibus statis diebus, certisque legibus, quæ in fine libri habentur, vicissim prælegatur, disputetur, aliæque boni auditoris partes agantur.

Premia publicæ.

35. De præmiis distribuendis, ac declamatione dialogicæ tum fortasse habendo, tempestivè Superiori in memoriam revocet. In qua distributione leges, quæ in fine harum regularum collocantur, servandæ erunt; & in singulis classibus ante scriptionem promulgandæ.

Præmia.

36. Det quoque operam, ut præter publica præmia, privatis etiam, quæ Rector Collegii suppeditabit, præmiolis, vel signo aliquo victoriæ, Magistri in sua quisque schola discipulos excitent, cum vel adversarium vincendo, vel totum aliquem librum repetendo, memoriterve reddendo, vel illustre aliquid ejusmodi agendo in dies commeruisse videbuntur.

Infirmitas, seu Prætor.

37. Suum in unaquaque classe pro regionum consuetudine publicum Censorem, vel, si Censoris nomen minus placeat, Decurionem maximum, aut Præto-rem constituat: qui ut in honore sit apud condiscipulos, privilegio aliquo cohonestandus erit; jusque habebit, Magistro approbante, leviores poenas à condiscipulis deprecandi. Is observet, si quis aut ante signum datum ex condiscipulis vagetur in atrio, aut scholam alie-

Institut. S. J. volum. II.

nam ingrediatur, aut à propria, seu à suo loco discedat: deferat etiam ad Præfectum, quinam quotidie desiderentur, si quis non discipulus scholam intrarit, demum si quid absente, seu præsentem Magistro, peccetur in schola.

38. Propter eos, qui tum in diligentia, tum in iis, quæ ad bonos mores pertinent, peccaverint, & cum quibus sola verba bona & exhortationes non sufficiunt; Corrector, qui de Societate non sit, constituatur: ubi haberi non poterit, excogitetur modus, quo castigentur, vel per aliquem ex ipsis scholasticis, vel alia convenienti ratione: propter domestica verò delicta non plectantur in schola, nisi rarò, & magna de causa.

39. Qui autem plagas recusant, aut cogantur, si tutò possint; aut, si quando id indecorè fiat, cum grandioribus videlicet, iis gymnasium nostrum interdicitur, Rectore tamen antea consulto; sicut & iis, qui frequenter absunt à schola.

40. Cum nec verba, nec Correctoris officium satis esset, & in aliquo emendatio non speraretur, aliisque esse offenculo videretur; præstat à scholis eum remove, quàm ubi parum ipse proficit, & aliis nocet, retinere. Hoc autem judicium Rectori, ut omnia ad gloriam & servitium Dei, ut par est, procedant, relinquetur.

41. Si casus aliquis acciderit, ubi in remedium offenculi præstiti, satis non esset à scholis expellere; ad Rectorem referat, ut is videat, quid præterea conveniat providere. Quamvis, quoad ejus fieri poterit, in spiritu lenitatis, pace & caritate cum omnibus conservatâ, sit agendum.

42. Reditus ad scholas nostras nemini pateat eorum, qui vel semel ejecti sunt, vel ultro sinè legitima causa discesserunt; quin priùs Rector admoneatur, cujus erit, quid expediat, judicare.

43. Nihil neque in atrio, neque in scholis, etiam superioribus, patiat ar- morum, nihil otiosorum, nihil concursationum, atque clamorum; nec juramenta, nec injurias verbo aut facto illatas, nec inhonestum aut dissolutum quid in eis permittat: si quid acciderit, com- ponat

Corrector.
P. 4. c. 7. §. 2.
& c. 16. §. 5.

Correctorem reusantem.

*A scholis remove-
rendus.*
P. 4. c. 16. §. 5.

Corrector.
Ibid. lito. D.

*Reditus ad
scholas nemini
pateat.*

Atrii quietas.

P. 4. c. 16. §. 4.

ponat statim, & cum Rectore agat, si quid est quod atrii quietem ullo modo perturbet.

Atrium, & schola lustranda.

44. Non modò toto scholarum tempore in atrio, sive in conclavi, unde atrii prospectus pateat, sit assiduus; verùm etiam scholas ante datum signum ad ingrediendum interdum lustret; semperque ad atrii januam cunctis exeuntibus præsto sit.

Templum, & Missa.

45. Curet, ut scholarum ingressus in templum, egressusve strepitu careat; & numquam, nisi præsentem aliquo Magistrorum, aut etiam pluribus, Missam audiant; cui non modò omnes quotidie religiose interfint, sed etiam rectè atque ordine distributi.

Confessio.

46. Diebus, & horis ad excipiendas discipulorum Confessiones constitutis, videat ut Confessarii tempestivè adsint: templum ipse per id tempus ingrediatur identidem, curètque, ut modellè ac piè se pueri gerant.

Ex schola non evocandi.

47. Nè ipse quidem Præfectus, nisi parçè, præsertim prælectionum tempore, è scholis discipulos evocet: si quid in ea re peccetur ab aliis, Rectorè edoceat.

Discipulorum operà non utendum.

48. Nullo autem tempore discipulorum operà, aut ad scribendum, aut ad ullam rem aliam utatur, aut alios uti sinat.

Regula palam collocanda.

49. Regulæ omnium externorum discipulorum communes, in loco, ubi publicè legi possint, & in quavis præterea classe propalàm sunt affigendæ: & cujusque ferè mensis initio in Rhetorica, ceterisque inferioribus recitandæ.

Pecus Præfetti generalis.

50. Ubi non erit Præfectus studiorum superiorum, curam subeat ipse, Rector probante, recognoscendi ea, quæ publicè declamantur; & libros Nottris Scholasticis, eodem conscio Rectorè, distribuendi.

S C R I B E N D I
A D E X A M E N
L E G E S.

Scripserunt interpres.

I. Intelligant omnes, ipso scriptionis die si qui, nisi gravibus dissentientibus causis,

desiderentur, eorum in examine nullam habitum iri rationem.

Scribendi tempus.

2. Maturè veniendum ad scholam, ut scribendi argumentum, & ea, quæ tum Præfectus per se vel per alium traditurus est, fideliter excipiant, absolvantque omnia intrà finem scholarum. Nam post indictum silentium, nemini cum aliis, nè cum Præfecto quidem ipso, sive cum eo, quem ipse sibi substituerit, loqui licitum fore.

Apparatus.

3. Accedere oportet instructos libris, ceterisque rebus ad scribendum necessariis, nè ab ullo quidquam petere inter scribendum necesse sit.

Forma.

4. Appositè ad uniuscujusque classis gradum, dilucidèque scribendum, & ex thematis verbis, modisque præscriptis: ambigè scripta in deteriore partem acceptum iri; verba etiam omiſſa, vel temerè immutata difficultatis evitandæ causâ, pro erratis fore.

Cavendum à Confessoribus.

5. Cavendum à Confessoribus: nam, si duæ fortè compositiones similes ac geminæ reperiantur, utramque habitum iri pro suspecta; cum uter ab utro furatus sit, exploratum esse non possit.

Egressus à schola.

6. Ad fraudes evitandas, si cui fortè potestatem exeundi, postquam scribi coeptum sit, dare necessitas cogat; is & argumentum scriptionis, & quidquid scripserit apud Præfectum relinquat, sive apud eum, qui tum scholæ præest.

Scriptionis traditio.

7. Compositione absolutâ, suo quisque loco, quæ scripsit, diligenter recolat, castiget, expoliat quantum velit: nam simul atque compositio tradita Præfecto sit, si quid deinde correctum oporteat, haudquaquam redditum iri.

Adscribendum nomen.

8. Ritè complicanda, ut Præfectus jusserit, sua unicuique compositio, atque in tergo nomen tantum scriptoris cum cognomine Latine adscribendum: quò facilius compositiones omnium in Alphabeti, si libeat, ordinem redigi possint.

Scriptionis absolutio.

9. Cum suam quisque compositionem redditurus accedit ad Præfectum, secum suos habeat libros, ut eâ traditâ, statim silentio exeat è schola: ceteri verò, aliis discedentibus, loca non mutant; sed compositionem quo cœperint loco perficiant.

10. Si

Tempus.

10. Si quis tempore ad scribendum attributo non absolverit; eam ipsam partem, quam scripserit, tradet. Idcirco probè intelligi ab omnibus oportebit, quantum temporis ad scribendum concedatur, quantum ad describendum, & recognoscendum.

Accessus ad examina.

11. Denique cum ad examen accedunt, libros, qui explicati sint eo anno, de quibus interrogandi sunt, afferant: dumque unus interrogatur, ceteri, qui adsunt, diligenter attendant: verum neque annuant aliis, neque corrigant, nisi rogati.

quid scripserit, apud eum qui tum scholæ præest relinquatur.

Tempus ad prærogandum.

5. Si quis longius spatium ad rem accuratius perficiendam expetit; is, modò nè pedem è schola efferat, neque ultra occasum solis tempus proroget, quamdiu voluerit, maneat.

Scriptiones obsequenda.

6. Suam quisque scriptionem accurate descriptam, aliquo addito, quo maluerit, signo, sinè nomine tamen, cum discedere volet, gymnasii Præfecto, vel alteri, quem ipse sibi substituerit, reddat: aliam itè chartam, in qua cum nomine & cognomine sit idem signum expressum, diligenter obseratam, nè nomen inspicì possit, eidem tradat.

Tanti asservenda.

7. Gymnasii Præfectus omnia sedulò, & fideliter asservet: neque chartas nomina continentes, priusquam factum sit iudicium, resignet.

Præmiorum munera.

1. Rhetoricæ octo præmia proponuntur, duo solutæ orationis Latinæ, duo carminis; duo solutæ orationis Græcæ, totidem Græci carminis. Sex itè, sed eodem planè ordine, in Humanitate, & in prima classe Grammaticæ, relicto scilicet Græco carmine, cuius infra Rhetoricam ferè non est usus. Quatuor deinceps in omnibus aliis inferioribus, relicto etiam Latino carmine. Unus præterea, aut alter in singulis classibus, qui optimè omnium Christianam doctrinam recitaverit, præmio donetur. Poterunt tamen, ubi ingens, aut parvus est numerus discipulorum, plura vel pauciora dari, dummodo potior semper solutæ orationis Latinæ ratio habeatur.

Scriptio munus.

2. Scribendi certamen in distinctos dies dividatur, ità ut alius dies orationi Latinæ, alius scribendis versibus, alii itè duo dies Græcæ orationi, ac versibus tribuantur.

Constitutio horæ.

3. Omnes in suam quisque scholam, diebus & horis ad scribendum constitutis, conveniant.

Expositio, & reliquorum iudicium.

4. Accepto scribendi argumento, ante absolutam scriptionem, ac traditam, nemo è sua schola egrediatur; nèque cum alio intrà, sive extra gymnasium colloquatur: si egredi, factà tamen potestate, necesse sit, argumentum, & quid-

8. Iudices tres, & docti, & graves, quorum aliquis externus esse poterit, si loci postulet consuetudo, qui nesciant cuius quæque sit scriptio, deligantur. Hi perlectis omnibus scriptis, & re diligenter inspectà, plurium suffragio omnes ordine victores, & eorum quoque, qui ad victores proxime accesserunt, unum aut alterum in unoquoque genere declarent.

Iudicii forma.

9. In Iudicio, cuius melior erit orationis forma, is ceteris omnibus, etiam si plura scripserint, anteferatur. Si quì genere ipso, & stylo pares in scribendo erunt, plura paucioribus anteponantur. Si in hoc etiam sint pares, qui orthographià præstiterit, victor sit. Si orthographià & ceteris rebus pares fuerint, ei, qui elegantius expresserit litterarum notas, præmium adjudicetur. Si pares omnino sint, vel dividatur præmium, vel geminetur, vel sorte ducatur. Si quis in omnibus generibus scribendi ceteros vicerit, is etiam omnium generum præmia consequatur.

Nomina respuenda.

10. Iudicio perfecto Præfectus cum Rectore, & Præfecto generali chartas, in quibus nomina certantium cum signis adscripta erunt, resignet: nomina victorum è signis diligenter, nè erreret, investiget; cognita nemini, præterquam Magistris, enuntiet.

*Praemiorum
apparatus.*

11. Constituto deinde die, quanto maximo fieri poterit apparatu, & hominum frequentia, nomina Victorum publice pronuntientur; & in medium procedentibus praemia cuique sua honorifice dividantur. Si quis non aderit, nisi potestatem iustis de causis, quae Rectori probentur, acceperit à Praefecto, praemium vel optimo jure sibi debitum amittat.

Distributio.

12. Unumquemque Victorem praeco evocabit hoc ferè modo: *Quod felix faustumque sit rei literariae, omnibusque nostri Gymnasii alumnis, primum, secundum, tertium, &c. primum soluta Orationis Latinae, Graecae, carminis Latini, Graeci, &c. meritis, & consecutus est N.* Tum victori tradat praemium, nec ferè sine aliquo ad rem maximè appposito carmine brevissimo, quod statim si commodè fieri possit, à cantoribus repetatur. Ad extremum addat idem praeco, si qui proximè acceperint, quibus aliquid etiam praemii loco dari licebit.

*Prædum pira
na.*

13. Contra has leges si quis peccarit, aut fraudem ullam commiserit, ejus scriptionis nulla ratio habeatur.

REGULÆ COMMUNES PROFESSORIBUS CLASSIUM INFERIORUM.

1.

Dolescentes, qui in Societatis disciplinam traditi sunt, sic Magister instituat, ut unà cum litteris mores etiam Christianis dignos in primis hauriant.

Finis.

P. 4. c. 7. §. 2.

P. 4. c. 16. §. 4.

Feratur autem ejus peculiaris intentio tam in lectionibus, cum se occasio obtulerit, quam extra eas, ad teneras adolescentium mentes obsequio & amoris Dei, ac virtutum, quibus ei placere oportet, praeparandas: sed praecipue ea, quae sequuntur, observet.

*Ibid. & C.
Oratio ante le-
ctionem.*

2. Orationem brevem ante scholae initium dicat aliquis ad id institutam: quam Praeceptor, & discipuli omnes a-

perto capite, & flexis genibus attentè audient: ante lectionis verò initium ipse Praeceptor signo Crucis se muniat aperto capite, & incipiat.

3. Missae & concioni curet ut intersint omnes, Missae quidem quotidie, concioni verò diebus festis: ad quam praeterea bis saltè singulis hebdomadis eos in Quadragesima mittat, aut etiam pro regionis consuetudine ducat.

*Missae & Con-
cilio.
Ibid. §. 1.
P. 4. c. 7. §. 2.*

4. Doctrina Christiana, in classibus praesertim Grammaticae, vel etiam in aliis, si opus sit, ferià sextà, aut Sabbatho edificatur, ac memoriter recitetur; nisi fortè alicubi, & à novis discipulis, etiam saepius recitanda videretur.

*Doctrina Chri-
stiana.
P. 4. c. 7. §. 2. &
c. 16. §. 2.*

5. Piam cohortationem, vel doctrinae explicationem, ferià item sextà, aut Sabbatho habeat per semihoram: hortetur autem potissimum ad orandum Deum quotidie, praecipue verò ad Coronam B. Virginis, aut Officium quotidie recitandum, ad excutiendam conscientiam vesperi, ad Sacramenta Pœnitentiae & Eu-

Adhortatio.

P. 4. c. 7. §. 2.

6. Privatis etiam colloquiis eadem ad pietatem pertinentia inculcabit, ita tamen, ut nullum ad religionem nostram videatur allicere: sed si quid hujusmodi cognoverit, ad Confessarium rejiciat.

*P. 4. c. 4. §. 6.
Colloquia spiri-
tualia.*

7. Litanias Beatissimae Virginis Sabbatho sub vespere in sua classe recitari jubeat, vel, si moris sit, in templum ad easdem cum ceteris audiendas ducat: pietatem verò in eandem Virginem & Angelum etiam Custodem discipulis diligenter suadeat.

*Litaniae, &
devotio erga B.
Virginem.*

8. Lectionem spirituales, praesertim de Sanctorum vitis, vehementer commendat: contra verò non solum ipse ab impuris scriptoribus, & omnino in quibus sit aliquid quod bonis moribus nocere queat, juventuti pralegendis abstineat; sed ab iisdem etiam extra scholam legendis discipulos quam maxime potest deterreat.

*Lectione spiri-
tualis.*

P. 4. c. 2. §. 2.

9. Confessiones singulis mensibus ut à nemine omittantur efficiat: jubebit autem eos tradere suum in schedula descript-

*P. 4. c. 18. §. 2.
Confessio.*

scriptum nomen, cognomen, & classẽm Confessariis; ut schedulas postea recognoscens, quĩnam defuerint, intelligat.

10. Oret Deum sæpe pro suis discipulis, eosque religiosæ vitæ suæ exemplis ædificet.

11. Præfectorum horum studiorum obtemperabit in iis quæ ad hæc studia & scholæ disciplinam pertinent: quo inconsulto, neque ullum in scholam admittet aut dimittet, nec librum ullum suscipiet explicandum, nec ullam cuivis à communibus scholæ exercitationibus immunitatem dabit.

12. Scholæ omnes in suo se gradu contineant. Et de Rhetorica quidem, & Humanitate dicetur seorsim: Grammaticæ verò tres scholæ esse debent, quibus ejusdem quidam quasi cursus absolvatur. Omnia proinde Emmanuelis præcepta tres in partes dividenda sunt, quarum singulæ singularum scholarum sint propriæ, ita tamen ut in unaquaque classe ea semper, quæ in schola proximè inferiore tradita sunt, recurrantur, prout in cujusque Magistri regulis indicabitur.

13. In Græca etiam Grammatica hæc ferè divisio erit. Prima pars à primis elementis ordiendo simplicia nomina, verbum substantivum, & verba itẽm simplicia complectitur pro infima classe. Secunda nomina contracta, verba circumflexa, verba in μ , & faciliores formationes pro media classe. Tertia reliquas partes orationis, seu quæcumque Rudimentorum nomine continentur, exceptis dialectis, ac difficilioribus annotationibus pro suprema classe. Quarta, quæ Humanitati tribuitur, omnem syntaxim. Quinta denique pars, quæ est Rhetoricæ, artem metricam.

14. Divisio temporis, quod in Rhetorica binis minimũ horis; in Humanitate verò & ceteris scholis, duabus & dimidiatã manẽ, totidẽmque à prandio, binis itẽm minimũ die vacationis definitur, eadem semper esse debet; ut certum sit, quæ horæ quibus exercitationibus impendantur.

15. Harum tamen exercitationum ordo ad Provincialis præscriptum pro loci consuetudine immutari potest: dummo-

do eadem omnino, eadẽmque spatia temporis illis in cujusque Magistri regulis assignata retineantur, & in semel coepto constantia servetur.

16. Si festus dies inciderit in Sabbathum, ejus diei exercitationes in antecedentem diẽm revocentur, vel omitantur.

17. Eadem divisio die vacationis erit, ubi non assignantur propriæ exercitationes: singulæ enim, quæ aliis diebus fiunt, proportionẽ contrahendæ, aut earum aliqua in orbem prætermittenda, tempusque aliquod concertationi relinquendum.

18. Latine loquendi usus severe in primis custodiat, iis scholis exceptis, in quibus discipuli Latine nesciunt, ita ut in omnibus, quæ ad scholam pertinent, numquam liceat uti patrio sermone; notis etiam adscriptis, si qui neglexerint: eamque ob rem Latine perpetuò Magister loquatur.

19. Memoriae traditas prælectiones discipuli Decurionibus recitent, de quorum officio infra regulã 36. dicitur, nisi fortè alius placeat mos in Rhetorica: ipsi verò Decuriones Decurioni maximo vel Magistro persolvent. Qui Magister aliquot quotidie ex desidiolis ferẽ, quique seriũs ad ludum venerint, recitare jubeat, ad explorandam Decurionum fidẽm, omnẽsque in officio continendos. Sabbatho audita per unam vel etiam plures hebdomadas publicè memoriter reddantur. Libro autem absoluto deligi poterunt interdum, qui illum è suggestu ab initio pronuntient non sine præmio.

20. Scriptiones afferendæ in classibus Grammaticæ quotidie præter diẽm Sabbathi; in ceteris solutæ quidẽm orationis quotidie præter diẽm vacationis & Sabbathi; carminis verò bis tantũ, proximo scilicet post Dominicũ, & vacationis diẽm; Græcẽdemum thematicis saltẽm semel, quo die Magistro libuerit, à prandio.

21. Scriptiones corrigendæ ferme privatim, & submissa voce cum unoquoque discipulorum, ut iis interim stylum exercendi tempus detur. Expedi-
tamen quotidie aliquot exempla, modò ex opti-

Dies festus Sabbathum incidens.

Die vacationis quæ dicitur.

Latine loquendi usus.

Memoriae tradita recitatio.

Scriptiones afferendæ.

Corrigenda.

Quidam pro discipulis.

Præfectorum obtemperandum.

Quidam rursus quæ scholæ. L. 4. c. 10. B.

Una Grammatica discipulis.

Divisio temporis.

Orationes componendæ. L. 4. c. 13. §. 2.

optimis, modò ex deterrimis, tum initio, tum in fine publicè recitare, atque perpendere.

Corrigendi ratio.

22. Modus corrigendæ scriptionis in universum est, indicare, si quid contra præcepta peccatum sit; interrogare, quomodo emendari possit; jubere, ut æmuli, statim ut aliquid deprehenderint, publicè corrigant; præceptumque, contra quod peccatum est, proferant; laudare denique, si quid aptè perfectum sit. Hoc autem dum publicè peragitur, primum discipuli scriptionis exemplum (quod semper præter id, quod Magistro describitur, afferendum est) secum ipsi legant, & emendent.

Corrigenda quamplurima.

23. Quotidie scriptiones singulorum à Magistro corrigi oporteret, cum præcipuus & maximus inde fructus existat: si tamen multitudo non patiatur, corrigat quamplurimos, ita ut quos uno die discipulos præterit, altero vocet. Eam ob causam diebus præsertim, quibus carmina afferuntur, scriptiones aliquas æmulis emendandas dispertiat, (quod quò commodius fiat, unusquisque non suum tantum, sed etiam æmuli nomen à tergo scriptionis inscribat) aliquas ipse Magister pomeridiano tempore, dum memoriter recitatur; aliquas, si libuerit, domi corrigat.

Exercitationes inter corrigendum.

24. Exercitationes varias, dum scripta corrigit, pro scholæ gradu, modò hanc, modo illam imperet. Nulla enim re magis adolescentium industria, quam satietate languescit.

Repetitio.

25. Repetitio prælectionis tum hæsternæ, tum præsentis, eodem se habeat modo; fiatque vel ab uno tota, vel potius à pluribus per partes, ut omnes exerceantur: repetantur autem præcipua & utilissima, primum ferè à provectioribus, deinde etiam ab aliis; idque vel continenti oratione, vel ad singulas Magistri interrogationes interrupta, æmulo inter repetendum corrigente, si alter erret, vel, si cunctetur, antevergente.

Repetitio die Sabbathi.

26. Die Sabbathi omnia, quæ per hebdomadam prælecta sunt, recolantur. Quòd si qui interdum profiteantur de iis omnibus, vel de toto libro se responduros, ex iis aliquot delectos reliqui binis,

ternisve laceffant interrogationibus, non sine præmio.

Prælectio.

27. In prælectionibus veteres solum auctores, nullo modo recentiores explicentur: multum autem proderit, si Magister nò tumultuario ac subito dicat, sed quæ domi cogitatè scripserit; totumque librum, vel orationem, quam præ manibus habet, antè perlegerit: forma autem prælectionis hæc ferè erit.

Primum totam continenter pronuntiet, nisi aliquando in Rhetorica & Humanitate longior esse debeat.

Secundò brevissimè argumentum exponat, & connexionem, ubi erit opus, eum iis, quæ antecesserant.

Tertiò unamquamque periodum prælegens, si quidem Latine interpretetur, obscuriores explanet; unam alteri nectat; ac sententiam, non quidem ineptam metaphrasim unicuique verbo Latino alterum verbum Latinum reddendo; sed eandem sententiam, si quidem sit obscurior, apertioribus phrasibus declarando aperiat. Si verò vulgi sermone, servet quoad fieri potest collocationem verborum: sic enim numero assuescunt aures. Quòd si sermo patrius non patitur, prius ad verbum ferè omnia, postea ad vulgi consuetudinem explicet.

Quartò, à capite recurrens, nisi malit ipsi explicationi inferere, observationes tradat cuique scholæ accommodatas: quas verò excipiendas censuerit, quæ multæ esse non deberent, vel interruptè inter explicandum, vel seorsim, prælectione jam habita, dicet: utile autem solet esse, ut Grammatici nihil scribant, nisi iusti.

Prælectio Historicæ & Poëticæ.

28. Historici & Poëtæ prælectio illud habet peculiare, quòd historicus celerius ferè excurrendus; in Poëta sæpe oratoria paraphrasis accuratè facta, plurimum decet: faciendumque ut discipuli Poëtæ, Oratorisque stylum internoscere consuecant.

Prælectio prosæ.

29. In prælegenda tum Cypriani Rhetoricæ, tum Arte metrica, tum Latina, Græcæ Grammatica, & horum similibus ad præcepta spectantibus, res ipsæ potius quam verba perpendenda sunt. Locutiones verò brevissimæ ab opti-

optimis scriptoribus proponenda, & statim reddenda. In Grammaticæ verò præsertim inferioribus classibus, cum incidit aliquid difficilius, illud ipsum uno, aut pluribus diebus recolatur, aut facilliora quædam ex aliis Grammaticæ partibus interponantur, repetanturve.

Scribendi argumentum.

30. Scribendi argumentum non dictandum ex tempore, sed meditatio, & serè de scripto, quod ad imitationem Ciceronis, quantum fieri potest, & ad normam cuiusdam narrationis, suasionis, gratulationis, admonitionis, aliarumque id genus rerum dirigatur: & quidem tum Latinâ linguâ, tum patriâ scribendum esset, ubi dictatur ad verbum. Dictatum porro statim Magister jubeat recitari; explicet, si quid fortè difficilius, vocabula, phrasæ, aliæque præsidia subministrat; semperque, excepto Rhetoræ, inter dictandum admoneat, quomodo quævis pars conscribenda sit, & interpungenda. Aliquid verò extraordinarium solito amplius præscribendum est, cum plures dies festi, incidunt, vel cum vacationes, tum majores tum minores, indicuntur.

Concertatio.

31. Concertatio, quæ vel Magistro interrogante, æmulisque corrigentibus, vel ipsis invicem inter se æmulis percontantibus fieri solet, magni facienda, & quoties tempus patitur usurpanda, ut honesta æmulatio, quæ magnum ad studia incitamentum est, foveatur. Poterunt autem vel singuli, vel plures ex utraque parte committi, præcipue ex magistratibus; vel unus etiam plures laceßere. Privatus serè privatum petet, magistratus magistratum; privatus etiam interdum magistratum; ejusque dignitatem, si vicerit, sive aliud præmium, aut victoriæ signum consequi poterit, prout scholæ dignitas, & locorum ratio postulabit.

Extraordinaria exercitatio.

32. Extraordinariæ exercitationes utilitatem magnam habent: in quibus illud universè dicendum est, ea quæ publicè pronuntiabuntur, ut non memoria solum discipulorum, sed ingenium etiam excolatur, à Magistro expolienda quidem diligenter, numquam tamen de integro facienda: eademque de versibus, qui in publico proponuntur, ratio est.

Infirmum: S. J. volum: II.

Laborandum etiam, ut vocem, gestus, & actionem omnem discipuli cum dignitate moderentur.

33. Prælectio, vel Græca, Latinave ^{Prælectio, seu declamatio in schola.} Oratio, aut Carmen, in Rhetorica quidem & Humanitate alternis serè Sabbathis, unâ scholâ alteram invitante, habeatur; in reliquis sola prælectio non tam habeatur, quàm audita ex cathedra repetatur, nullis serè invitatis; nec nisi singulis mensibus.

34. Concertatio cum proxima classe ^{P. & C. N. S. D. Concertatio cum proxima classe.} erit aliquoties in anno, quo die Præfecto studiorum inferiorum visum fuerit, per horam serè, de iis tantum rebus, quæ utrique classi communes sunt, utroque moderante Præceptore. Bini, ternive, aut plures disputabunt ex optimis utriusque classis discipulis, vel ex condito ad singulas interrogationes responsionesque antea instructi; vel ex ingenio quidquid libeat percontantes, vel dubitationes ab uno propositas, præsertim de Rhetorica, oppugnantes.

35. Magistratus eligendi, præmiisque etiam, si videbitur, afficiendi (nisi id alicubi in Rhetorica minùs necessarium videretur) singulis serè, aut alternis mensibus: ad eam rem semel solutâ oratione, semel etiam, si videatur, in superioribus classibus carmine, Græcève scribant in scholâ toto scholæ tempore, nisi in Inferioribus melius videatur semihoram concertationi relinquere. Qui omnium optimè scripserint, summo magistratu; qui proximè accesserint, aliis honorum gradibus potentur: quorum nomina, quò plus eruditionis res habeat, ex Græca, Romanave Republica, militiave sumantur. Duas autem serè in partes ad æmulationem fovendam schola dividi poterit, quarum utraque suos habeat magistratus, alteri parti adversarios, unicuique discipulorum suo attributo æmulo. Summi autem utriusque partis magistratus primum in sedendo locum obtineant.

36. Decuriones etiam à Præceptore ^{Decuriones.} statuuntur, qui memoriter recitantes audiant, scriptaque Præceptori colligant, & in libello punctis notent, quoties memoria quemque fefellerit, qui scriptio-

M

nem

nem omiserint, aut duplex exemplum non tulerint; aliæque, si iusserit Præceptor, observent.

Ad examen præparatio.

37. Ad promotionem generalem uno ferme ante examen mense strenuè discipuli in præcipuis quibusque rebus in omnibus classibus, exceptâ fortasse Rhetoricâ, exercentur. Quod si quis longè in ipso anni decursu excelleret, de eo Magister referat ad Præfectum, ut privatim examinatus gradum ad superiorem scholam facere possit.

Catalogus.

38. Catalogum discipulorum alphabeti ordine conscriptum Præfecto tradat, sub anni initium: quem Catalogum interdum in anno recognoscat, ut, si quid sit opus, immutari queat: accuratissime verò, cum generale discipulorum examen impendat. In eo autem Catalogo quamplurimos discipulorum gradus distinguat, videlicet Optimos, Bonos, Mediocres, Dubios, Retinendos, Rejiciendos, quæ notæ numeris significari possent 1. 2. 3. 4. 5. 6.

Disciplina et re.

39. Disciplinam omnem nihil æquè continet atque observatio regularum. Hæc igitur præcipua sit Magistri cura, ut discipuli tum ea, quæ in eorum regulis habentur, observent; tum ea, quæ de studiis dicta sunt, exsequantur. Quod spe honoris ac præmii, metûque dedecoris facilius, quam verberibus consequetur.

Puniendi ratio.
P. 4. c. 7. §. 2. D.

40. Nec in puniendo sit præceps, nec in inquirendo nimius: dissimulet potius cum potest sine cuiusquam damno: neque solum nullum ipse plectat (id enim per Correctorem præstandum) sed omnino à contumelia dicto factove inferenda abstineat: nec alio quempiam, quam suo nomine vel cognomine appellet: poenæ etiam loco aliquid litterarium addere ultra quotidianum pensum utile interdum erit. Inusitatas autem & majores poenas, ob ea præsertim, quæ extra scholam deliquerint, sicut eos, qui plagas recusant, præsertim si grandiores sint, ad Præfectum rejiciat.

Affiduitas.

41. Affiduitatem maximè à discipulis requirat: nec proinde ad publica spectacula sive ludos eos dimittat. Si quis abfuerit, aliquem ex condiscipulis, vel alium, ad ejus domum mittat; &, nisi ido-

neæ afferantur excusationes, absentiae poenam sumat. Qui plures dies sine causâ abfuerint, ad Præfectum remitti, nec sine ejus consensu recipi debent.

Confessionum dies.

42. Nè Confessionum causâ quidquam remittatur ex iis, quæ scholarum propria sunt; terni, vel plures ubi sit opus, initio mittantur ad confitendum: deinde, ut singuli redeunt, ita ex ceteris singuli, binive submittantur: nisi fortè alicubi ad Confessionem simul omnes ire consueverint.

Silentium, & modestia.

43. Silentium & modestiam servandam in primis curet, ut nemo per scholam vagetur, nemo locum mutet, nemo ultro citroque munera schedasve mittat; ut à schola non egrediantur, præsertim duo vel plures simul.

Egressus à schola.

44. Cavendum est, nè facile, præsertim prælectionis tempore, à quopiam discipuli evocentur: ut confusio etiam, & clamor in egressu præcipuè vitetur, Magistro sive è suggestu, sive ad januam spectante, proximi quique valvis primi exeant; vel aliâ ratione curetur, ut modestè omnes & silentio egrediantur.

Academia.

45. Academias instituat, si Rectori videbitur, ex regulis, quæ propterea seorsim conscriptæ sunt; ad quas discipuli maximè festis diebus, vitandi otii & malarum consuetudinum causâ, conveniant.

Agere cum discipulorum parentibus.

46. Si necesse videretur, discipulorum causâ cum eorum parentibus interdum loqui, Rectori proponat, an ii per Præfectum, vel alium accersendi sint; vel etiam, si personæ dignitas postulet, conveniendi.

Familiaritas & colloquia.

47. Familiarem non se uni magis quam alteri ostendat; cum iisque extra scholam tempus non nisi breviter, ac de rebus seriis, loco etiam patenti, hoc est non intrâ scholam, sed pro scholæ foribus, aut in atrio, aut ad januam Collegii, quod magis ædificationi consulat, colloquatur.

Pædagogus.

48. Nemini pædagogum inconsulto Rectore proponat, nec à pædagogis permittat aliis domi prælectionibus onerari discipulos, sed tantum auditas exigi.

Nullus pro schola sumptus.

49. Nullius operâ utatur in describendo, aut in aliquo, quod ad utilitatem scholæ exercitationes non pertineat:

nulla-

nullaque in re illos pro schola sumptum facere patiatur.

50. Sit denique in omnibus Divinâ aspirante gratiâ diligens & assiduus, profectus studentium tum in lectionibus, tum in aliis litterariis exercitationibus studiosus. Contemnat neminem, pauperum studiis æquè ac divitum bene prospiciat, profectumque uniuscujusque e suis scholasticis speciatim procuret.

REGULÆ PROFESSORIS RHETORICÆ.

I.

Radus hujus scholæ non facile certis quibusdam terminis definiri potest: ad perfectam enim eloquentiam informat, quæ duas facultates maximas, Oratoriam & Poeticam comprehendit; (ex his autem duabus primæ semper partes Oratoricæ tribuantur) nec utilitati solum servit, sed etiam ornatui indulget.

Illud tamen in universum dici potest, tribus maximè rebus, præceptis dicendi, stylo, & eruditione contineri.

Præcepta etsi undique peti, & observari possunt, explicandi tamen non sunt in quotidiana prælectione, nisi Rhetorici Ciceronis libri, & Aristotelis tum Rhetorica, si videbitur, tum Poëtica.

Stylus (quàmquam probatissimi etiam Historici, & Poëtæ delibantur) ex uno ferè Cicerone sumendus est: & omnes quidem ejus libri ad stylum aptissimi; Orationes tamen solæ prælegendæ, ut artis præcepta in orationibus expressa cernantur.

Eruditio denique ex historia, & moribus gentium, ex auctoritate Scriptorum, & ex omni doctrina, sed parcius ad caput discipulorum, accersenda.

Ex Græcis ad Rhetoricam pertinet syllabarum maximè dimensio, & plenior auctorum & dialectorum cognitio. Summam Logicæ in fine anni Rhetoricæ Magister non explicet.

Insunt. S. J. volum. II.

2. Divisio temporis hæc erit. Prima Divisio temporis. Primâ horâ antemeridianâ memoria exercetur: scripta à Decurionibus collecta Præceptor corrigit; varias interim, de quibus infra regulâ quintâ, discipulis exercitationes injungens: denique hesternâ prælectio recolatur.

Secundâ horâ antemeridianâ prælectioni detur vel præceptorum, si à prandio explicetur Oratio; vel Orationis, si præcepta: dummodo in eo quod anni initio ceptum est, constantia servetur. Succedat repetitio, & quando opus est, argumentum detur scribendæ Orationis, vel Carminis: reliquum si quid est temporis, vel concertationi, vel iis, quæ primâ horâ scripserint, recognoscendis tribuatur.

Primâ horâ pomeridianâ habeatur post repetitionem postremæ nova prælectio, vel Orationis, si manè præcepta exposita; vel præceptorum, si Oratio. Huic repetitio de more succedat.

Secundâ horâ pomeridianâ, Græci auctoris postremâ prælectione, repetitâ, nova explicetur, atque exigatur. Reliquum tempus, modò corrigendis Græciscriptionibus, modò Græcæ syntaxi, & arti metricæ, modò Græcæ concertationi reservetur.

Die vacationis explicetur Historicus, vel Poëta, vel aliquid ad eruditionem pertinens; & recolatur.

Die Sabbathi post brevem totius hebdomadæ repetitionem, manè primâ horâ explanetur Historicus, vel Poëta. Ultimâ horâ aut habeatur ab aliquo discipulorum declamatio, vel prælectio, aut ad Humanistas audiendos eatur, aut concertetur. A prandio explicetur Poëta, vel Historicus; Græca recolantur.

Sicubi verò præter duas horas, tum manè, tum vesperi semihora additur, ea Historico, vel Poëtæ tribuenda: quod si fiat, Sabbathi prælectiones vel non differant ab aliis diebus, vel, iis omisiss, repetitio plenior instituat, & concertatio.

3. Quoniam memoriæ quotidiana exercitatio Rhetori necessaria est, atque in hac classe sæpè longius prælectiones excurrunt, quàm ut tradi commodè memoriæ possint; Præceptor statuet ipse, quid,

M 2

Memoria exercitatio.

nem omiserint, aut duplex exemplum non tulerint; aliæque, si iusserit Præceptor, observent.

Ad examen præparatio.

37. Ad promotionem generalem uno ferme ante examen mense strenuè discipuli in præcipuis quibusque rebus in omnibus classibus, exceptâ fortasse Rhetoricâ, exerceantur. Quod si quis longè in ipso anni decursu excelleret, de eo Magister referat ad Præfectum, ut privatim examinatus gradum ad superiorem scholam facere possit.

Catalogus.

38. Catalogum discipulorum alphabeti ordine conscriptum Præfecto tradat, sub anni initium: quem Catalogum interdum in anno recognoscat, ut, si quid sit opus, immutari queat: accuratissimè verò, cum generale discipulorum examen impendat. In eo autem Catalogo quamplurimos discipulorum gradus distinguat, videlicet Optimos, Bonos, Mediocres, Dubios, Retinendos, Rejiciendos, quæ notæ numeris significari possent 1. 2. 3. 4. 5. 6.

Disciplina et c.

39. Disciplinam omnem nihil æquè continet atque observatio regularum. Hæc igitur præcipua sit Magistri cura, ut discipuli tum ea, quæ in eorum regulis habentur, observent; tum ea, quæ de studiis dicta sunt, exsequantur. Quod spe honoris ac præmii, metûque dedecoris facilius, quam verberibus consequetur.

Puniendi ratio.

P. 4. c. 7. §. 2. D.

40. Nec in puniendo sit præceps, nec in inquirendo nimius: dissimulet potius cum potest sinè cuiusquam damno: neque solum nullum ipse plectat (id enim per Correctorem præstandum) sed omnino à contumelia dicto factove inferenda abstineat: nec alio quempiam, quam suo nomine vel cognomine appellet: poenæ etiam loco aliquid litterarium addere ultra quotidianum pensum utile interdum erit. Inusitatas autem & majores poenas, ob ea præsertim, quæ extra scholam deliquerint, sicut eos, qui plagas recusant, præsertim si grandiores sint, ad Præfectum rejiciat.

Affiduitas.

41. Affiduitatem maximè à discipulis requirat: nec proinde ad publica spectacula sive ludos eos dimittat. Si quis abfuerit, aliquem ex condiscipulis, vel alium, ad ejus domum mittat; &, nisi ido-

neæ afferantur excusationes, absentiae poenam sumat. Qui plures dies sinè causa abfuerint, ad Præfectum remitti, nec sinè ejus consensu recipi debent.

Confessionum dies.

42. Nè Confessionum causâ quidquam remittatur ex iis, quæ scholarum propria sunt; terni, vel plures ubi sit opus, initio mittantur ad confitendum: deinde, ut singuli redeunt, ita ex ceteris singuli, binive submittantur: nisi fortè alicubi ad Confessionem simul omnes ire consueverint.

Silentium, & modestia.

43. Silentium & modestiam servandam in primis curet, ut nemo per scholam vagetur, nemo locum mutet, nemo ultro citroque munera schedasve mittat; ut à schola non egrediantur, præsertim duo vel plures simul.

Egressus à schola.

44. Cavendum est, nè facile, præsertim prælectionis tempore, à quopiam discipuli evocentur: ut confusio etiam, & clamor in egressu præcipuè vitetur, Magistro sive è suggestu, sive ad januam spectante, proximi quique valvis primi exeant; vel aliâ ratione curetur, ut modestè omnes & silentio egrediantur.

Academia.

45. Academias instituat, si Rectori videbitur, ex regulis, quæ propterea seorsim conscriptæ sunt; ad quas discipuli maximè festis diebus, vitandi otii & malarum consuetudinum causâ, conveniant.

Agere cum discipulorum parentibus.

46. Si necesse videretur, discipulorum causâ cum eorum parentibus interdum loqui, Rectori proponat, an ii per Præfectum, vel alium accersendi sint; vel etiam, si personæ dignitas postulet, conveniendi.

Familiaritas & colloquia.

47. Familiarem non se uni magis quam alteri ostendat; cum iisque extra scholæ tempus non nisi breviter, ac de rebus seriis, loco etiam patenti, hoc est non intrâ scholam, sed pro scholæ foribus, aut in atrio, aut ad januam Collegii, quod magis ædificationi consulat, colloquatur.

Pædagogus.

48. Nemini pædagogum inconsulto Rectore proponat, nec à pædagogis permittat aliis domi prælectionibus onerari discipulos, sed tantum auditas exigi.

Nullus pro schola sumptus.

49. Nullius operâ utatur in describendo, aut in aliquo, quod ad utilitatem scholæ exercitationes non pertineat:

nulla.

nollaque in re illos pro schola sumptum facere patiat.

30. Sit denique in omnibus Divinâ aspirante gratiâ diligens & assiduus, profectus studentium tum in lectionibus, tum in aliis litterariis exercitationibus studiosus. Contemnat neminem, pauperum studiis æquè ac divitum bene prospiciat, profectumque uniuscujusque e suis scholasticis speciatim procuret.

REGULÆ PROFESSORIS RHETORICÆ.

1.

Radus hujus scholæ non facile certis quibusdam terminis definiri potest: ad perfectam enim eloquentiam informat, quæ duas facultates maximas, Oratoriam & Poeticam comprehendit; (ex his autem duabus primæ semper partes Oratoricæ tribuantur) nec utilitati solum servit, sed etiam ornatui indulget.

Illud tamen in universum dici potest, tribus maximè rebus, præceptis dicendi, stylo, & eruditione contineri.

Præcepta etli undique peti, & observari possunt, explicandi tamen non sunt in quotidiana prælectione, nisi Rhetorici Ciceronis libri, & Aristotelis tum Rhetorica, si videbitur, tum Poëtica.

Stylus (quàmquam probatissimi etiam Historici, & Poëtæ delibantur) ex uno serè Cicerone sumendus est: & omnes quidem ejus libri ad stylum aptissimi; Orationes tamen solæ prælegendæ, ut artis præcepta in orationibus expressa cernantur.

Eruditio denique ex historia, & moribus gentium, ex auctoritate Scriptorum, & ex omni doctrina, sed parcius ad caput discipulorum, accersenda.

Ex Græcis ad Rhetoricam pertinet syllabarum maximè dimensio, & plenior auctorum & dialectorum cognitio. Summam Logicæ in fine anni Rhetoricæ Magister non explicet.

Insunt. S. J. volum. II.

2. Divisio temporis hæc erit. *Præ-Divisio temporis*
Primâ horâ antemeridianâ memoria exercetur: scripta à Decurionibus collecta Præceptor corrigat; varias interim, de quibus: infra regulâ quintâ, discipulis exercitationes injungens: denique hæsterna prælectio recolatur.

Secundâ hora antemeridiana prælectioni detur vel præceptorum, si à prandio explicetur Oratio; vel Orationis, si præcepta: dummodo in eo quod ammi-
nitio coeptum est, constantia servetur. Succedat repetitio, & quando opus est, argumentum detur scribendæ Orationis, vel Carminis: reliquum si quid est temporis, vel concertationi, vel iis, quæ primâ horâ scripserint, recognoscendis tribuatur.

Primâ horâ pomeridianâ habeatur post repetitionem postremæ nova prælectio, vel Orationis, si manè præcepta exposita; vel præceptorum, si Oratio. Huic repetitio de more succedat.

Secundâ horâ pomeridianâ, Græci auctoris postremâ prælectione repetitâ, nova explicetur, atque exigatur. Reliquum tempus, modò corrigendis Græcis scriptionibus, modò Græcæ syntaxi, & arti metricæ, modò Græcæ concertationi reserveetur.

Die vacationis explicetur Historicus, vel Poëta, vel aliquid ad eruditionem pertinens; & recolatur.

Die Sabbathi post brevem totius hebdomadæ repetitionem, manè primâ horâ explanetur Historicus, vel Poëta. Ultimâ horâ aut habeatur ab aliquo discipulorum declamatio, vel prælectio, aut ad Humanistas audiendos eatur, aut concertetur. A prandio explicetur Poëta, vel Historicus; Græca recolantur.

Sicubi verò præter duas horas, tum manè, tum vesperi semihora additur, ea Historico, vel Poëtæ tribuenda: quod si fiat, Sabbathi prælectiones vel non differant ab aliis diebus, vel, iis omissis, repetitio plenior instituat, & concertatio.

3. Quoniam memoriæ quotidiana exercitatio Rhetori necessaria est, atque in hac classe sæpè longiùs prælectiones excurrunt, quàm ut tradi commodè memoriæ possint; Præceptor statuet ipse, quid,

M 2

quid, quantumque ediscendum, & quomodo, si exigere velit, recitandum. Imò ex usu esset, ut subinde aliquis è suggestu recitaret, quæ ex optimis auctoribus didicisset, ad memoriæ exercitationem simul cum actione jungendam.

*Scriptio nec
rigenda ratio.*

4. In *scriptione* corrigenda indicet, si quid in artificio *Oratorio*, aut *Poëtico*, in *elegantia*, cultuque sermonis, in *connectenda oratione*, in *numeris concinnandis*, in *orthographia*, aut aliter peccatum fuerit; si quis locus *perperam*, si *obscurè*, si *humiliter tractatus*; si *decorum minimè servatum*; si *qua digressio longior fuerit*, & *alia generis ejusdem*. Denique oratione *absoluta* suam quisque, quam antè per partes attulerat, totam simul *descriptam*, aut saltè *corrodam* *Præceptorum* offerat, ut eas esse ab omnibus perfectas appareat.

*Exercitationes
inter corrigendam.*

5. *Exercitationes* discipulorum, dum *scripta* Magister corrigit, erunt, *exempli gratiâ*, locum aliquem *Poëtæ* vel *Oratoris* imitari; *descriptionem* aliquam, ut *hortorum*, *templorum*, *tempestatis*, & *similium efficere*; *phrasim eandem modis pluribus variare*; *Græcam orationem Latinè* vertere, aut *contrâ*; *Poëtæ* *versus tum Latinè*, tum *Græcè soluto stylo complecti*; *carminis genus aliud in aliud commutare*; *Epigrammata*, *Inscriptiones*; *Epitaphia condere*; *Phrases ex bonis Oratoribus*, & *Poëtis*, seu *Græcas*, seu *Latinas excerptare*; *figuras rhetoricas ad certas materias accommodare*; *ex locis rhetoricis*, & *topicis plurima ad rem quampiam argumenta depromere*, & *alia generis ejusdem*.

Pædæstio.

6. *Prælectio* duplex est. Altera ad *artem* pertinet, in qua *præcepta*; altera ad *stylum*, in qua *orationes explicantur*. In utraque autem duo animadvertenda. Primum, qui *auctores ad prælegendum suscipiantur*, deinde quis *modus interpretandi teneri possit*. De primo satis dictum est *regulâ* 1. unus enim *Cicero* ad *orationes*, ad *præcepta præter Ciceronem Aristoteles adhibendus est*. *Oratio numquam prætermittenda*. *Præceptorum etiam explicatio toto ferè anno continuanda esset*: (*ingens enim est vis oratoriorum præceptorum.*) hujus ta-

Antevert.

men loco, ubi mos ferat, *inclinante jam anno*, alicujus *auctoris usus*, qui *majorem eruditionem*, aut *varietatem contineat*, non *interdicitur*. *Poëtæ* verò aliqua *prælectio poterit interdum ætliivo tempore vel præceptorum, vel orationis prælectionibus interponi*.

*Præceptorum
interpretatio.*

7. Quod autem ad *interpretandi rationem* attinet, sic *explicentur præcepta*: Primò *præcepti sensus aperiendus*, *Interpretum collatis sententiis*, si *obscurior sit*, nec *inter eos conveniat*. Secundò, alii *Rhetores*, qui *idem præcipiant*, vel *idem auctor*, si *alibi idem præcipit*, *afferendus*. Tertiò *ipsius præcepti ratio aliqua excogitanda*. Quarto *Oratorum ac Poëtarum loci aliquot similes*, maxime *illustres*, in quibus eo *præcepto usi sint*, *adducendi*. Quintò si quid *ex varia eruditione*, & *historia ad rem facit*, *addendum*. Ad extremum, quo modo *ad res nostras accommodari possit*, *indicandum*; idque *quanto maximo fieri potest delectu*, *ornatuque verborum*.

*Oratoris in
prælectione.*

8. Si verò *explicetur oratio*, vel *poëma*; Primò *exponenda sententia*, si *obscura sit*, & *variarum interpretationes dijudicandæ*. Secundò *tota artificii ratio*, *inventionis scilicet*, *dispositionis*, & *elocutionis exploranda*, quam aptè se *orator insinuet*, quam *appositè dicat*, vel quibus *ex locis argumenta sumat ad persuadendum*, *ad ornandum*, *ad movendum*; quam multa sæpè *præcepta uno eodemque loco permisceat*, quo pacto *rationem ad faciendam fidem figuris sententiarum includat*, rursusque *figuras sententiarum figuris verborum intexat*. Tertiò, *loci aliquot tum re*, tum *verbis similes afferendi*, aliique *Oratores vel Poëtæ*, qui *eodem præcepto ad aliquid simile persuadendum vel narrandum usi sint*, *producendi*. Quarto *res ipsæ Sapientum sententiis*, si *res ferat*, *confirmandæ*, Quintò *ex historia*, *ex fabulis*, *ex omni eruditione*, quæ *ad locum exornandum faciant*, *conquirenda*. Ad extremum *verba perpendenda*; eorum *proprietas*, *ornatus*, *copia*, *numerus observandus*. Hæc autem non ideo *allata sunt*, ut *semper omnia confectetur Magister*; sed ut

ex iis

ex iis seligat, quæ opportuniora videbuntur.

9. Dictandum argumentum Orationis, vel initio cuiusque mensis totum, vel singulis hebdomadis per partes; (singulis enim mensibus ad summum singulæ absolvendæ orationes) sit autem breve, quod per omnes eat orationis partes, locos confirmationis, & amplificationis, figuras præcipuas, quæ adhiberi possent; locos etiam aliquos bonorum auctorum ad imitandum, si videbitur, indicet. Interdum demonstrato scriptore aliquo, ad cuius imitationem orationem informet, verbotenus res proponatur.

10. Carminis etiam argumentum, aut scripto aut verbo, vel solam significando rem, vel certâ adjectâ sententiâ tradi potest: idque aut breve, ut Epigrammatis, Odæ, Elegiæ, Epistolæ, quod singulis vicibus expediat; aut longius, ut pluribus vicibus, quemadmodum orationem; sic poema contexit.

11. Græci thematis eadem ferè ratio erit, nisi per aliquod tempus verbatim omnia dictanda, semel saltem in singulas hebdomadas, vel solutâ oratione, vel carmine censeantur.

12. Concertatio, seu exercitatio sita erit, tum in corrigendis iis, quæ alter æmulus in alterius oratione deprehenderit; tum in iis, in quibus primâ horâ se exercuerint, invicem proponendis; tum in figuris dignoscendis, aut conficiendis; tum in Rhetoricæ, aut Epistolarum, aut Carminum, aut Historiæ præceptis reddendis, applicandisve; tum in exponendis auctorum locis difficilioribus, & difficultatibus explanandis; tum in moribus antiquorum, rebusque ad eruditionem pertinentibus exquirendis; tum in hieroglyphicis, symbolis Pythagoreis, apophthegmatis, adagiis, emblematis, ænigmatisque interpretandis; tum in declamando, & si milibus, ad Præceptoris arbitrium.

13. Græca prælectio sive Oratorum, sive Historicorum, sive Poëtarum, non nisi antiquorum sit, & classicorum, Demosthenis, Platonis, Thucydidis, Homeris, Hesiodi, Pindari, & aliorum huiusmodi (modò sint expurgati) inter

quos jure optimo SS. Nazianzenus, Basiliius, & Chrysostomus reponendi. Ac priore quidem semestri Oratores, aut Historici interpretandi: interponi autem poterunt semel in hebdomada aliqua epigrammata, vel brevissima poemata: posteriore vicissim explicetur Poëta, interjecto semel Oratore, aut Historico. Interpretandi ratio, quamquam quæ eruditionis artisque sunt, respuere omnino non debet; proprietatem tamen potius, usumque linguae spectabit. Quamobrem locutiones aliquæ singulis prælectionibus dictandæ.

14. Græca syntaxis, & syllabarum dimensio, incunte anno alternis diebus, si sit opus, explicanda, syntaxis quidem breviter, præcipua quædam capita recolendo.

15. Eruditionis causâ die vacationis pro Historico & Poëta liceat interdum alia magis recondita proferre, ut Hieroglyphica, ut Emblemata, ut quæstiones ad artificium poëticum spectantes, de Epigrammate, Epitaphio, Ode, Elegia, Epopeia, Tragedia, ut de Senatu Romano, de Atheniensis, de utriusque gentis militia; ut de re hortensi, vestitaria, de Triclinio, de Triumpho, de Sibyllis, & aliis generis ejusdem, modicè tamen.

16. Declamatio, vel prælectio, vel carmen, vel Græca oratio, vel carmen simul, & oratio, Humanistis convenientibus postremâ semihorâ antemeridianâ, ab uno aut altero discipulorum è suggestu alternis sabbathis habeatur.

17. In aula, templove gravior Oratio, aut Carmen, vel utrumque, nunc Latine, nunc Græcè; vel declamatoria actio, expositis utrimque rationibus, latæque sententiâ, singulis ferè mensibus habeatur; non tamen, nisi recognita & approbata à Præfecto studiorum superiorum.

18. Affigantur carmina scholæ parietibus, alternis ferè mensibus, ad aliquem celebriorem diem exornandum, vel Magistratus promulgandos, vel aliâ quapiam occasione, selectissima quæque à discipulis descripta. Imò etiam pro regionum more aliquid prosæ brevioris; quales sunt Inscriptiones, ut clypeorum, templorum, sepulcrorum, hortorum, statuarum;

M 3

Rum;

Argumentum
funda O.
nemo i

Carmina.

Oratio thematis
in ratio.

Concertatio.

Græca prælectio.

Græca syntaxis
& præfatio.

Prælectio die
vacationis.

Privata declamatio.

Publica declamatio.

Carmina affigenda.

rum; quales Descriptiones, ut urbis, portus, exercitus; quales Narrationes, ut rei gestæ ab aliquo Divorum; qualia denique Paradoxa; additis interdum, non tamen sine Rectoris permisso, picturis, quæ Emblematis, vel argumento proposito respondeant.

Privata stema.

19. Poterit interdum Magister brevem aliquam actionem, Eclogæ scilicet, Scenæ, Dialogi, discipulis argumenti loco proponere: ut illa deinde in schola distributis inter ipsos partibus, sine ullo tamen scenico ornatu, exhibeatur, quæ omnium optimè conscripta sit.

Nostri exercitatio.

20. Nostri exercendis sicut omnia quæ de ratione docendi diximus, communia sunt, ita illa peculiariora, ut domus, aut quater in hebdomada per horam, quo tempore commodissimum Rectori videbitur, repetitiones coram Magistro, aut alio quem Rector ipse statuerit, habeant: in quibus prælectiones Latinæ, Græcæve recolantur, solutæque oratio & carmen Latinè, Græcève corrigantur; jubeanturque quotidie aliquid ediscendo memoriam excolere, multumque & attentè legere: nihil enim æquè fecundat ingenium, quam ut ad Aulæ, Templi, Scholæque suggestum, quod illis cum externis condiscipulis commune est, addito etiam Refectorio, frequentius singuli se dicendo exercent. Ut denique publicè semper in loco quopiam idoneo sua carmina Præceptorum probata, suo adscripto nomine, proponant.

— — — — —

REGULÆ PROFESSORIS HUMANITATIS.

 Radus hujus scholæ est, postquam ex Grammaticis excesserint, præparare veluti solum eloquentiæ: quod tripliciter accidit, cognitione linguæ, aliquâ eruditione, & brevi informatione præceptorum ad Rhetoricam spectantium. Ad cognitionem linguæ, quæ in proprietate

maximè & copia consistit, in quotidianis prælectionibus explicetur ex Oratoribus unus Cicero iis ferè libris, qui Philosophiam de moribus continent; ex Historicis Cæsar, Sallustius, Livius, Curtius, & si qui sunt similes; ex Poëtis præcipuè Virgilius, exceptis Eclogis, & quarto Æneidos; præterea Odæ Horatii selectæ, item Elegiæ, Epigrammata, & alia Poëmata illustrium Poëtarum antiquorum, modò sint ab omni obscenitate expurgati. Eruditio modicè usurpetur, ut ingenium excitet interdum ac recreet, non ut linguæ observationem impediatur.

Præceptorum Rhetoricæ brevis summa ex Cypriano, secundo scilicet semestri, tradetur: quo tempore, omisâ Philosophiâ Ciceronis, faciliores aliquæ ejusdem Orationes, ut pro lege Manilia, pro Archia, pro Marcello, ceteræque ad Cæsarem habitæ sumi poterunt. Græcæ linguæ pars illa pertinet ad hanc scholam, quæ syntaxis propriè dicitur. Curandum præterea, ut mediocriter Scriptores intelligant, & scribere aliquid Græcè nōriant.

2. Divisio temporis hæc erit: *Divisio temporis.* Primâ horâ matutinâ memoriter recitetur M. Tullius, & ars metrica apud Decuriones: scripta à Decurionibus accepta Præceptor corrigat, varias interim, de quibus infra regulâ 4. discipulis exercitationes injungens: ad extremum publicè nonnulli recitent, & Decurionum notæ à Magistro cognoscantur.

Secundâ horâ matutinâ repetatur postrema breviter prælectio, novæque per semihoram, vel paullo ampliùs explicetur: mox exigatur, & si quid supersit temporis, in mutua discipulorum concertatione ponatur.

Ultimâ semihorâ initio primi semestris Historicus, & ars metrica alternis diebus: arte verò metricâ absolutâ, Historicus quotidie percurratur: altero deinde semestri Cypriani Rhetorica quotidie modò explicetur, modò recolatur, aut disputetur.

Primâ horâ pomeridianâ memoriter Poëta, Græcûsque auctor recitetur, recognoscente Magistro Decurionum notas,

tas, scriptæque, vel quæ manè imperata sunt, vel quæ ex domo allatis superfuerint, corrigente. Ad extremum thema dicitur.

Sesquihora consequens Poëtæ tum recolendo, tum explicando, & Græcæ tum prælectioni, tum scriptioni ex æquo dividatur.

Die vacationis primâ horâ recitetur memoriter, quod proximâ vacatione prælectum est; & scriptiones, quæ supersunt, de more corrigantur. Secundâ horâ aliquid Epigrammatum, aut Oclatum, aut Elegiarum; sive aliquid ex libro tertio Cypriani de Tropis, de Figuris, & præcipuè de numero ac pedibus Oratoriis, ut iis initio anni assuescant, sive Chria aliqua, aut progymnasma explicetur, recolaturque; sive denique concertetur.

Die Sabbathi manè primâ horâ publicè recitentur memoriter totius hebdomadæ prælectiones; horâ secundâ recolantur. Ultimâ semihorâ aut habeatur ab aliquo discipulorum declamatio, vel prælectio, aut ad Rhetores audientes eatur, aut concertetur.

A prandio primâ semihorâ reddatur memoriter Poëta, & Catechismus; Magistro scripta, si quæ per hebdomadam superfuerint, & Decurionum notas recognoscante.

Sesquihora consequens Poëtæ recolendo, vel alicui brevi poemati explicando, exigendoque, & Græcis eodem modo ex æquo dividatur.

Ultima semihora in explicatione Catechismi, vel piâ cohortatione, nisi feriâ sextâ habita sit, ponetur: sin autem, in ea se ferme, in cuius locum tum Catechismus successerat.

3. In scriptione corrigenda indicet, si quid minùs proprium, aut elegans, aut numerosum sit; si minùs rectè locus ad imitandum propositus expressus; si quid in orthographia, alitèrve peccatum sit: variis modis idem efferri jubeat, ut dicendi copiam ex hac exercitatione nanciscantur.

4. Exercitationes, dum scripta corrigunt, erunt, exempli gratiâ, ex prælectionibus phrasas excerpere, easque pluribus

modis variare, Ciceronis periodum dissolutam componere, versus condere, carmen unius generis alio permutare, locum aliquem imitari, Græcè scribere, & alia generis ejusdem.

5. Prælectio eruditionis ornamentis leviter interdum aspersa sit, quantum loci explicatio postulat: se totum potius Magister effundat in Latinæ linguæ observationes, in vim, etymologiamque verborum, quam ex probatis petet Auctoribus, maximè ex antiquis; in locutionum usum ac varietatem, in auctoris imitationem: nec alienum putet aliquid patrio interdum sermone efferre, si vel ad interpretandum in primis valeat, vel aliquid habeat eximii. Quando autem orationem explicat, præcepta artis exploret. Ad extremum licebit, si videatur, omnia patrio sermone, sed quàm elegantissimo vertere.

6. Dictandum argumentum scribendi; primo quidem semestri ad Epistolæ ferè formam vulgi sermone ad verbum; quod sæpe proderit ita componere, ut totum ex prælectionibus jam explicatis hinc inde decerptum sit. Semel autem ferè in hebdomada suo Marte conscribant, aliquo priùs epistolarum genere explicato, indicatisque Ciceronis aut Plinii epistolis ad illud pertinentibus. Altero deinde semestri excitetur ingenium; & Chriæ primò, tum proœmia, narrationes, & exornationes, facili ac fuso argumento proposito, conficiantur. Carminis argumentum Latinè dicitur, multâ locutionum varietate. Græci Thematis eadem ac Latinæ prosæ ratio erit, nisi quod ferè ex ipso auctore depromendum, & ratio syntaxeos præmonstranda.

7. Concertatio seu exercitatio sita erit tum in iis, quæ alter æmulus in alterius scriptioneprehenderit; tum in iis, in quibus primâ horâ se exercuerint, proponendis; tum in phrasibus à Præceptore habitis memoriter dicendis, aut variandis; tum in epistolarum, ac Rhetoricæ præceptis reddendis, aut applicandis; tum in exquirenda quantitate syllabarum, allatâ memoriter regulâ, vel Poëtæ exemplo; tum in proprietate, aut etymo-

Prælectio

Argumentum scribendi.

Concertatio.

Discipulis corrigenda ratio.

Exercitationes inter corrigendum.

tymologia aliqua investiganda, tum in aliquo Græci, Latinæ auctoris loco interpretando; tum in Græcis difficilioribus, & anomalis verbis inflectendis, formandisque, & aliis generis ejusdem, ad Præceptoris arbitrium.

*Ars metrica,
& Rhetorica.*

8. Ars metrica celeriter recurretur, in iis solum inhærendo, quibus magis egerere videbuntur, & exercendo potius, quam explicando. Rhetoricæ item Cypriani non tam verba, quam præcepta breviter illustrentur, additis ex eodem libello exemplis, & si res ferat, ex quotidianis prælectionibus.

Græca prælectionis.

9. Græcâ prælectione alternis diebus Grammatica, & Auctor explanabitur. Grammaticæ quidem, breviter decursis iis, quæ in prima classe tradita fuerant, syntaxim, & rationem accentuum persequatur.

Auctor verò primo semestri solutæ Orationis sumetur ex facilioribus, ut aliquæ Orationes Isocratis, & SS. Chrysostomi, & Basilii, ut ex epistolis Platonis, & Synesii, ut aliquid selectum ex Plutarcho: altero semestri carmen aliquod explicabitur, exempli gratiâ, ex Phocylide, Theognide, S. Gregorio Nazianzeno, Synesio, & horum similibus.

Explicatio autem, ut hujus scholæ fert gradus, linguæ potius cognitioni, quam eruditioni serviat.

Inclinante autem anno Græcarum syllabarum ratio tradi poterit cum auctore alternis diebus. Poterunt etiam interdum dissoluta carmina concinnari.

Carmina affigenda.

10. Affigantur Carmina scholæ parietibus alternis ferè mensibus ad aliquem celebriorem diem exornandum, vel magistratus promulgandos, vel aliâ quapiam occasione, selectissima quæque à discipulis descripta: imò etiam pro regionum more aliquid prosæ brevioris, quales sunt inscriptiones, ut clypeorum, sepulcrorum, hortorum, statuarum; quales descriptiones, ut urbis, portus, exercitus; quales narrationes, ut rei gestæ ab aliquo Divorum; qualia denique paradoxa: additis interdum, non tamen sinè Rectoris permisso, picturis, quæ emblematis, vel argumento proposito respondeant.

REGULÆ PROFESSORIS SUPREMÆ CLASSIS GRAMMATICÆ.

Radus hujus scholæ est ab-
soluta Grammaticæ cognitio: ita enim recolit
ab initio syntaxim, ut ad-
dat omnes appendices,

Gradus

deinde explicet constructionem figuratam, & de Arte metrica: in Græcis autem octo partes Orationis, seu quæcumque Rudimentorum nomine continentur, dialectis ac difficilioribus exceptionibus & appendicibus exceptis. Quod ad lectiones pertinet, ex Oratoribus quidem explicari poterunt primo semestri gravissimæ quæque Ciceronis ad Familiares, ad Atticum, ad Quintum fratrem Epistolæ: altero verò liber de Amicitia, de Senectute, Paradoxa, & alia hujusmodi. Ex Poëtis verò primo semestri selectæ aliquæ ac purgatæ Ovidii tum Elegiæ, tum Epistolæ; altero quædam item selectæ, & purgatæ ex Catullo, Tibullo, Propertio, & Virgilio Eclogis; vel etiam libri ejusdem Virgilii faciliores, ut quartus Georgicorum, quintus, & septimus Æneidos: ex Græcis S. Chrysostomus, Æsopus, Agapetus, & horum similes.

2. Divisio temporis hæc erit. Primâ horâ matutinâ memoriter recitetur M. Tullius & Grammatica Decurionibus: scripta à Decurionibus collecta Præceptor corrigat, varias interim, de quibus infra regulâ quartâ, discipulis exercitationes injungens.

Divisio temporis.

Secundâ horâ matutinâ repetatur postrema breviter Ciceronis prælectio, novæque per semihoram explicetur, atque exigatur; postremò Thema dictetur.

Ultimâ semihorâ matutinâ Grammaticæ prælectione repetitâ, nova explicetur, & exigatur, admistâ interdum concertatione. Ac primo quidem semestri præcepta constructionis in inferiore schola tradita decurrantur, propria deinceps

ceps

ceps ex professō explicentur : alternis verō diebus artis metricæ præcepta generalia, omiſſis exceptionibus ; posteriore autem semestri recolatur per duos minimū menses pars illa Grammaticæ, quæ est propria primæ classis, & alternis diebus ars metrica, regulas jam explicatas breviter percurrendo, in aliis quantum necesse est hærendo : absolutā verō repetitione Grammaticæ quotidie deinceps ars metrica explicetur adjectis exceptionibus, carminum generibus, & quæ de patronymicis, atque accentu traduntur. Primā semihorā pomeridianā memoriter Poëta, Græcūque auctor recitetur, recognoscante Magistro Decurionum notas, scriptaque, vel quæ manē imperata sunt, vel quæ ex domo allatis superfuert, corrigente.

Sequihorā consequens Poëtæ tum recolendo, tum explicando, & Græcæ tum prælectioni, tum scriptioni ita dividatur, ut Græcis paullo plus detur quam semihora.

Ultima semihora, vel quod illius reliquum fuerit, in concertationibus collocandum.

Die sabbathi manē publicè recitentur memoriter totius hebdomadæ, vel totius libri prælectiones : secundā horā recolantur. Ultimā semihorā concertetur. Idem fiat à prandio, nisi quod primā horā etiam memoriter recitatur Catechismus.

Ultima semihora in explicatione Catechismi, vel pia cohortatione, nisi feriā sextā habita sit, ponetur : sin autem, in ea se ferme, in cuius locum tum Catechismus successerat.

3. In scriptione corrigenda indicet, si quid contra præcepta Grammaticæ, orthographiæ, interpunctionis peccatum sit : si declinatæ difficultates, si non habita elegantia, aut imitationis ratio.

4. Exercitationes tradendæ discipulis, dum scripta corrigit, erunt, exempli gratiā, vernacula dictata, tum ad auctoris imitationem, tum ad syntaxis præcepta Latina facere, lectionem Ciceronianam ex Latino in patrium sermonem transferre, eandem Latine transferbere, inde phrasas elegantiores excerptæ, ex

Inflans. S. J. volum. II.

Grammaticæ præceptis recens explicatis dubitationes emulis, & locutiones proponendas depromere, dissolutos versus concinnare, aut conficere, Græca describere, & alia generis ejusdem.

5. Prælectionis forma hæc erit : Primū quidem argumentum tum Latino, tum patrio sermone perstringat. Deinde unamquamque periodum ita interpretetur, ut vernacula expositio Latinæ subinde subjiciatur. Tertiò à capite recurrens (nisi malit ipsi explicationi inferere) binas aut ternas seligat voces, quarum vim, aut originem expendat ; unōque aut altero ejusdem præsertim auctoris exemplo confirmet. Translationes etiam evolvat ac demonstret, fabulas cum historiis, & quæ ad eruditionem pertinent, si quæ incidant, brevi expediat ; binas etiam ternasve phrasas elegantiores excerptat. Postremò scriptoris verba vulgi sermone decurrat. Licebit autem Latinum argumentum, observationes, proprietates, & phrasas quam brevissimè dictare.

6. Dictandum argumentum scribendi ad Epistolæ ferè formam, vulgi sermone ad verbum ; quod ad præcepta syntaxeos, & ad Ciceroniis imitationem referatur. Semel autem ferè singulis mensibus, aut domi loco quotidianæ scriptionis, aut in schola ad magistratus creandos, ubi aliquantum profecerint, suo Marte conscribant, aliquo prius epistolarum genere explicato, indicatisque Ciceronis epistolis ad illud pertinentibus, & aliquot ab ipso Præceptore ejusdem generis dictatis exemplis.

7. Carmina poterunt initio quidem soluto solū verborum ordine, mox etiam verbis aliquibus immutatis, ad extremum facillimo argumento cum multa locutionum varietate dictari.

8. Græci Thematis eadem ac Latinæ proliæ ratio erit, nisi quod ferè ex ipso auctore depromendum, & ratio syntaxeos præmonstranda.

9. Græcæ prælectionis, quæ quadrantem horæ vix excedet, eadem ratio sit, nisi quod cum Græcus auctor sumitur, (sumi autem poterit, quando Præfectus consuerit, alternis cum Grammatica diebus)

N

*Inipolentis
corrigenda nota*

*Exercitationes
inter corrigenda*

Prælectio.

*Argumentum
scribendi.*

*Græcum the-
ma.*

*Græca præ-
lectio.*

bus) verba singula tractanda sunt, facillimis etiam in universum, si videatur, syntaxeos regulis indicatis.

Concertatio.

10. Concertatio, seu exercitatio sita erit, tum in iis quæ alter æmulus in alterius descriptione deprehenderit, tum in iis, in quibus primâ horâ se exercuerint, proponendis, tum in phrasibus à Præceptore habitis memoriter dicendis, tum in vernaculis locutionibus mutuò ex præscripto syntaxeos, aut ad Ciceronis imitationem exigendis, aut variandis, (faciendumque, ut locutionem propositam statim qui interrogatur iisdem reddat verbis, eamque paullisper meditatus non verbatim, sed totam simul Latinè efferat) tum in epistolarum præceptis reddendis, tum in exquirenda quantitate syllabarum, allatâ memoriter regulâ, vel Poëtæ exemplo, tum in proprietate, aut etymologia aliqua investiganda, tum in aliquo Græci Latinive auctoris loco interpretando, tum in Græcis nominibus, aut verbis inflectendis, formandisque, & aliis id genus ad Præceptoris arbitrium.

REGULÆ PROFESSORIS MEDIÆ CLASSIS GRAMMATICÆ.

1.

Radus hujus scholæ est, totius quidem Grammaticæ, minùs tamen plena cognitio: explicat enim ab initio libri secundi usque ad figuratam constructionem, facillimis solum adjunctis appendicibus; seu juxta Romanam methodum, à communi verborum constructione usque ad figuratam, additis facilioribus appendicibus.

Ex Græcis ad hanc scholam pertinent nomina contracta, verba circumflexa, verba in *μ*, & faciliores formationes. Ad prælectiones verò non nisi Familiæres Ciceronis Epistolæ, & facillima quæque Ovidii carmina: & secundo semestri, si Præfectus censeat, Græcus Catechi-

smus, aut Cebetis tabula.

2. Divisio temporis hæc erit: Primâ horâ matutinâ memoriter recitetur M. Tullius & Grammatica apud Decuriones; scripta à Decurionibus collectâ Præceptor corrigat, varias interim, de quibus infra regulâ quartâ, discipulis exercitationes injungens.

Secundâ horâ matutinâ repetatur postrema breviter Ciceronis prælectio, novâque per semihoram explicetur, atque exigatur: postremò thema dictetur.

Ultimâ semihorâ matutinâ aliquid ex primo Grammaticæ libro, ut de declinatione nominum, ac deinceps de præteritis, ac supinis, quod concertando etiam exerceatur, recolendum.

Primâ horâ pomeridianâ memoriter Grammatica tum Latina, tum Græca, & suis diebus Poëta recitetur, recognoscens Magistro Decurionum notas, scriptâque, vel quæ manè imperata sunt, vel quæ ex domo allatis superfuerint, corrigente: ad extremum Grammaticæ, & alternis diebus Poëtæ postrema prælectio recolatur.

Secundâ horâ pomeridianâ per semihoram syntaxis explicetur, & repetatur: posteriore tamen semestri syntaxis item, & alternis diebus Poëta explicetur. Per alteram semihoram Græca tradantur.

Ultima semihora concertationi, seu exercitationi tribuatur.

Die Sabbathi manè primâ horâ publicè recitentur memoriter totius hebdomadæ, vel totius libri prælectiones: secundâ horâ recolantur. Ultimâ semihorâ concertetur. Idem fiat à prandio, nisi quòd primâ horâ cum Grammatica, & Poëta, recitatur etiam Catechismus. Ultima semihora in explicatione Catechismi, vel nonnumquam pia cohortatione, nisi feriâ sextâ habita fuerit, ponetur: sin autem, in ea re ferme, in ejus locum tum Catechismus successerat.

3. In descriptione corrigenda indicet, si quid contra præcepta Grammaticæ, orthographiæ, interpunctionis peccatum sit; si declinatæ difficultates: omnia ad Grammaticarum præceptionum normam expendat: conjugationesque ipsas, & rudi-

Divisio temporis.

Scriptio in corrigenda ratio.

Gradus.

& rudimenta, sumptâ occasione, in memoriam revocet.

Imitationes
non corri-
piantur.

4. Exercitationes, dum scripta corrigunt, erunt, exempli gratiâ, vernacula dictata tum ad auctoris imitationem, tum præcipuè ad syntaxis præcepta Latina facere: lectionem Ciceronis vulgi sermone convertere, eundem Latine transcribere, ex Grammaticæ præceptis, recens præsertim explicatis, dubia æmulis, & locutiones proponendas depromere, Græca describere, & alia generis ejusdem.

Grammatica
cognata.

5. In repetitione prælectionis capiat interdum occasionem difficiliora declinandi, conjugandi, & Grammaticæ quomodocumque exigendæ.

Prælectio Ci-
ceronis.

6. Prælectionis Ciceronianæ, quæ septenos ferè versus non excedet, hæc forma sit: Primò totam continenter pronuntiet, ejusque argumentum brevissimè patrio sermone perstringat. Secundò periodum ad verbum vulgi sermone interpretetur. Tertiò à capite recurrens structuram indicet; & periodum retexens, quæ verba, quos casus regant, ostendat; pleraque ad explicatas Grammaticæ leges perpendat; Latinæ linguæ observationem unam, aut alteram, sed quàm facillimam afferat; metaphoras exemplis rerum notissimarum demonstret; unam denique aut alteram phrasim excerptat, quas solas cum argumento dictabit. Quartò scriptoris iterum verba vernaculo sermone decurrat.

Argumentum
seruendi.

7. Dictandum argumentum scribendi vulgi sermone ad verbum, perspicuum, nec ferè versibus septenis longius, quod ad præcepta syntaxis, & Ciceronis imitationem referatur. Interdum discipuli aliquam Ciceronis brevem versionem, aut aliquod Græcum tempus, seu nomen subscribere jubeantur.

Grammatica
prælectio.

8. Grammaticæ prælectio non nisi singula præcepta ad summum cum brevi aliqua appendice, aut exceptione contineat.

Græcæ præ-
lectio.

9. In Græcis tradendis eadem proportione serventur; & ferè ex usu videtur esse vernaculas voces casibus ac personis addere, omniâque plerumque voce patriâ declarare.

Insistunt: S. J. volum: II.

10. Concertatio seu exercitatio sita erit tum in iis, quæ alter æmulus in alterius scriptione deprehenderit; tum in iis, in quibus primâ horâ se exercuerint, proponendis; tum in phrasibus à Præceptore habitis memoriter dicendis, tum in vernaculis locutionibus mutuò ex præscripto syntaxeos, aut ad Ciceronis imitationem exigendis (faciendumque ut locutionem propositam statim, qui interrogatur, iisdem repetat verbis, eamque paullisper meditatus non verbatim, sed totam simul Latine efferat) tum in difficilioribus nominibus ac verbis, quæ præsertim in prælectione occurrerint, vel continenti, vel interrupto casuum ac temporum ordine, vel singulis per se, vel conjuncto simul adjectivo, substantivòque, & pronomine inflectendis, tum in præteritis, & supinis quàm celerrimè reddendis, in Græcis exigendis, & aliis id genus, arbitrio Præceptoris.

Concertatio.

R E G U L Æ
P R O F E S S O R I S
I N F I M Æ C L A S S I S
G R A M M A T I C Æ.

I.

Radus hujus scholæ est, ru- *Græcæ.*

dimentorum perfectæ, syntaxis inchoata cognitio: incipit enim à declinationibus usque ad communem verborum constructionem. Et quidem ubi duo erunt ordines, inferiori ex primo libro nomina, verba, rudimenta, præcepta quatuordecim de constructione, genera nominum tribuentur: superiori verò ex primo libro, de nominum declinatione sinè appendicibus, & de præteritis ac supinis: è secundo autem introductio syntaxis sinè appendicibus usque ad Impersonalia. Græcè verò inferior quidem ordo legere & scribere, superior verò nomina simplicia, verbum substantivum, & barytonum ediscet. Ad prælectiones non nisi facillimæ quæque, atque ad hanc rem selectæ, &, si fieri po-

test,

N 2

*Divisio tem-
poris.*

test, separatim excusæ Ciceronis epistolæ adhibeantur.

2. Divisio temporis hæc erit: Primâ horâ matutinâ memoriter M. Tullius & Grammatica apud Decuriones recitetur; scripta à Decurionibus collecta Præceptor corrigat, varias interim, de quibus infrâ regulâ quartâ, discipulis exercitationes injungens.

Secundâ horâ matutinâ repetatur postrema breviter Ciceronis prælectio, novâque per semihoram explicetur, atque exigatur: postremo thema dictetur.

Ultimâ semihorâ matutinâ utrique ordini aliquid ex primo Grammaticæ libro juxta partem cuique descriptam explicetur, aut recolatur, vel alterno quoque die singulis ordinibus, vel quotidie utrique; postea verò omnia vel à Magistro, vel invicem per concertationem reposcantur. Quibus autem diebus novum à prandio præceptum constructionis non erit proponendum, (pluribus enim diebus ferè singula inculcanda sunt). tum prælectio hæc matutina in locum pomeridianæ succedat: ultima autem semihora matutina tota concertationi, seu exercitationi concedatur.

Primâ horâ pomeridianâ memoriter Grammatica tum Latina, tum Græca recitetur, recognoscente Magistro Decurionum notas, scriptâque vel quæ manè imperata sunt, vel quæ ex domo allatis superfuerint, ad summum per semihoram corrigente. Ad extremum postrema Grammaticæ prælectio recolatur.

Secundâ horâ pomeridianâ superiori quidem ordini syntaxis, inferiori verò rudimenta de generibus nominum, ac deinceps quatuordecim præcepta explanentur: Græcis verò paullo plus quadrante tribuatur.

Ultimâ semihorâ concertetur, vel ali-quod dictatum ex Grammaticæ legibus expendatur.

Die Sabbathi manè primâ horâ publicè recitentur memoriter totius hebdomadæ prælectiones: secundâ horâ recolantur: ultimâ semihorâ concertetur.

Idem fiat à prandio, nisi quod primâ horâ simul cum Grammatica recitatur etiam Catechismus. Ultima semihora in

explicatione Catechismi, vel pia cohortatione, nisi feriâ sextâ habita fuerit, ponetur: sin autem, in ea re ferme, in cujus locum tum Catechismus successerat.

3. In scriptione corrigenda indicet, si *Scriptio-
corrigenda ra-
tio.* quid contra præcepta Grammaticæ, orthographiæ, interpunctionis peccatum, si declinatæ difficultates; omnia ad Grammaticarum præceptionum normam expendat; conjugationes, & declinationes ex occasione repetere non omittat.

4. Exercitationes discipulorum, dum scripta Magister corrigit, erunt, exempli gratiâ, vernacula dictata è syntaxis præscripto Latina facere, lectionem Ciceronianam ex Latino in vulgi sermonem transferre, eandem Latine transcribere; ex Grammaticæ præceptis recens præsertim explicatis dubia æmulis, & locutiones proponendas depromere, concordantias concinnare, aut componere, Græca describere, & alia generis ejusdè.

*Exercitationes
inter corrigenda
dum.*

5. In repetitione prælectionis capiat sæpe occasionem declinandî, conjugandi, & Grammaticæ quomodocumque exigendæ.

*Grammatica
exigenda.*

6. Prælectionis Ciceronianæ, quæ quaternos ferè versûs non excedet, hæc forma sit: Primum totam continenter pronuntiet, ejusque argumentum brevissimè vulgi sermone perstringat. Secundo periodum ad verbum vulgari sermone interpretetur. Tertiò à capite recurrens structuram indicet, & periodum retexens, quæ verba quos casus regant, ostendat; pleraque ad explicatas Grammaticæ leges perpendat, Latinæ linguæ observationem unam, aut alteram, sed quàm facillimam afferat; metaphoras exemplis rerum notissimarum demonstret, nec quidquam, nisi fortè argumentum, dictet. Quarto Scriptoris iterum verba vulgi sermone decurrat.

*Prælectio Cice-
ronis.*

7. Dictandum argumentum scribendi vulgi sermone ad verbum, perspicuum, nec ferè versibus quaternis longius, quod ad præcepta Grammaticæ potissimum referatur; eisque interdum discipuli aliquam Ciceronis brevem versionem, aut locutionem ex præscripto syntaxis, aut ea ipsa, quæ sunt ex Græcis rudimentis edificen-

*Argumentum
scribendi.*

edificenda, aut alia id genus ſubſcribere jubeantur.

8. Grammaticæ prælectio non niſi ſingula ad ſummum præcepta contineat, quæ niſi bene percepta ſint, ad alia non veniatur.

9. Concertatio, ſeu exercitatio, ſita erit tum in iis, quæ alter æmulus in alterius ſcriptione deprehenderit; tum in iis, in quibus primâ horâ ſe exercuerint, proponendis; tum vernaculis locutionibus invicem ad ſyntaxis præſcriptum exigendis (faciendûmque, ut locutionem propoſitam ſtatim, qui interrogatur, iſdem reddat verbis, eamque paullisper meditatus non verbatim, ſed quoad ejus fieri poteſt, totam ſimul Latine efferat) tum in difficilioribus nominibus, ac verbis, quæ præſertim in prælectione occurrerint, vel continenti, vel interrupto caſuum ac temporum ordine, vel ſingulis per ſe, vel conjuncto ſimul adjectivo, ſubſtantivôque, & pronomine inflectendis, tum in rudimentorum definitionibus, & exemplis proferendis, tum in verborum flexionibus ex Latino in patrium, ex patrio ſermone in Latinum celeriter vertendis; tum in iis, quæ activâ voce dicta ſunt, paſſivè efferendis; tum in præteritis, & ſupinis; tum in nominum generibus, & caſibus, quæcumque propoſita fuerunt, indicandis; & horum ſimilibus, ad Præceptoris arbitrium.

REGULÆ SCHOLASTICO- RUM NOSTRÆ SOCIETATIS.

I.

IN primis animi puritatem cultodire, & rectam in ſtudiis intentionem habere Scholaſtici Noſtri conentur; nihil aliud in his, niſi Divinam gloriam, & animarum fructum quærentes: & in ſuis orationibus gratiam, ut in doctrina proficiant, crebrò petant, ut tandem idonei, ſicut ab iis ſperat Societas, ad vineam Chriſti Domini

noſtri exemplo ac doctrinâ excolendam evadant.

2. Seriò & conſtanter ad ſtudia animi applicare deliberent, utque cavendum ſibi putent, nè fervore ſtudiorum intepeſcat ſolidarum virtutum, ac religioſæ vitæ amor; ita ſibi viciffim perſuadeant, nihil gratius ſe Deo facturos in Collegiis, quàm ſi eâ intentione, de qua dictum eſt, ſtudiis ſe diligenter impendant: & licet numquam ad exercenda ea, quæ didicerint, perveniant; illum tamen ſtudenti laborem ex obedientia & caritate, ut par eſt, ſuſceptum, opus eſſe magni meriti in conſpectu Divinæ & ſummæ Majæſtatis apud ſe ſtatuant.

3. Iis facultatibus ſinguli operam dabunt, eoſque audient Præceptores, quos Superior allignabit: præſcriptam verò à Præfecto, vel à Magiſtro diſiſionem temporis, ac rationem ſtudenti ſervent diligenter univerſi: nec aliis, quàm ab eodem Præfecto ſibi traditis, utantur libris.

4. In audiendis lectionibus ſint aſſidui, & in eis prævidendis diligentes, & poſtquam eas audierint, repetendis: iis, quæ non intellexerint, interrogandis: aliis verò, quæ oportuerit, adnotandis; quò in poſterum memoriæ defectui conſulatur.

5. Interſint ordinariis ſcholarum, ad quas accedunt, diſputationibus; & ſingulare ſui ſpecimen in doctrina præbere, modèſtè tamen, curent.

6. Privatis præterea, & quotidianis diſputationibus ac repetitionibus omnes interſint: & qui diſputant, ei, qui præſt, religioſè obediant.

7. Cùm ad publicas ſcholas eundem erit, eant & redeant invicem aſſociati, cum ea modèſtia interiore & exteriori, quæ ad ſui & aliorum ædificationem conveniat.

8. Eorum colloquia, qui cum ſcholaſticis externis loquendi habuerint facultatem, ſint ſolùm de rebus ad litteras, vel ad proſectum ſpiritus pertinentibus, prout ad majorem Dei gloriam omnibus utilius fore judicabitur.

9. Omnes quidem, ſed præcipuè humaniorum litterarum ſtudioſi, Latine lo-

P. 4. c. 6. §. 2.
P. 4. c. 4. §. 2.
Solidarum vir-
tutum cum ſtu-
diis conjun-
ctio.

P. 4. c. 5. §. 2. &
c. 5. §. 6.
Ex Superioris
præſcripto ſtu-
dendum.

P. 4. c. 6. §. 8.
Diligentia.

P. 4. c. 6. §. 10.
Diſputationes
publicæ.

P. 4. c. 6. §. 11.
Privata.

P. 4. c. 6. §. 6.
Modèſtia.

Ibidem.
Colloquia cum
externis.

P. 4. c. 6. §. 13.
& c. 13. §. 3.
Latina lingua
uſu.

N 3

quantur : atque hi memoriz, quod à suis Magistris præscriptum fuerit, commententur ; ac stylum in compositionibus diligenter exercent.

P. 4. c. 4. §. 1.
Studei tempus.

10. Ultra duas horas nemo aut legendo aut scribendo ad laborem incumbat, quin studium intermittat aliquantulo temporis intervallo.

P. 4. c. 6. §. 14. M.
Privati studii ratio.

11. Horis privato studio attributis, qui superioribus facultatibus dant operam, domi relegant, quæ scripserunt in scholis, eaque curent intelligere : & intellecta sic examinent, ut ipsi sibi objiciant, & quæ objecerint, solvant ; quæ nequeunt, adnotent ad interrogandum, vel disputandum.

- - - - -
INSTITUTIO
E O R U M,
QUI PER BIENNIUM
PRIVATO STUDIO
THEOLOGIAM
REPETUNT.

I.

P. 4. c. 16. §. 1.
Quæ Scholasticorum
regula illis communis.

Scholasticorum regulas, præter eas, quæ ad lectiones in scholis audiendas, earumque repetitiones, pertinent, non secus ac ceteri discipuli observent : præsertim verò nè studiorum fervore solidarum virtutum amor intepescat, omni diligentia curent.

Collationi Casuum, & disputationibus intersint.

2. Similiter ut alii Theologiæ auditores collationi Casuum, omnibus actibus, & mensuris etiam eorum disputationibus intersint.

Argumenta quando resumunt.

3. In Philosophorum autem disputationibus mensuris non solum interesse debebunt ; sed poterunt etiam argumenta resumere, itemque in hebdomadariis Theologorum, si Magistri non adsint.

Quæstiones commissæ, vel compendia tractanda.

4. Pro ratione studendi, & distributione horarum à Præfecto præscripta diligens & accuratum studium instituunt earum materiarum, quas vel nullo modo, vel compendio, audierunt, adhibitis

commentariis eorum, qui eas diligentius pertractarunt.

Studium præcipuarum quaestionum.

5. Deinde studeant præcipuis disputationibus totius Theologiæ, v. g. Ex prima parte de Visione, de Scientia, de Prædestinatione, de Trinitate ; itemque ex aliis partibus, tum ea quæ ab aliis scripta sunt, diligenter perpendendo, tum proprio etiam ingenio capita quædam, & principia Theologiæ, unde præcipuarum quaestionum series pendeat, disponendo ; servatis tamen quam diligentissime iis, quæ de doctrina S. Thomæ sequenda à Societate constituta sunt.

P. 4. c. 14. §. 2. & 5.
Cong. 1. Can. 9. & Dec. 55. & 72.
Scribenda ex præfesso quaestiones.

6. Scribant ex instituto quaestiones aliquas cum suis fundamentis, & conclusionibus, & objectorum solutionibus more scholastico, perinde ac si eas prælegere in schola deberent, easque singulis vel alternis saltè mensibus Præfecto studiorum ostendant, ut ab eo dirigantur.

7. Habere etiam interdum poterunt ejusmodi lectiones, vel privatim coram Nostri Doctoribus, vel in ipsis repetitionibus Theologorum per tres circiter horæ quadrantes, ut ad extremum Patres, qui adsunt, argumentari possint, vel denique, si videatur, in Refectorio.

Privata lectio.

8. Consimiles quaestiones habere etiam poterunt de præclara aliqua materia, quæ denis ad summum prælectionibus absolvatur, in ea schola, eoque tempore, ut qui voluerint Theologi, convenire possint.

Publica.

9. Distribuantur illis tempus ad quatuor actus particulares, & unum generalem habendum : & primus quidem particularis sub initium ferè primi semestris, alter in fine, & sic deinceps singulis semestribus reliqui celebrentur, ita ut generalis ultimum semestre claudat.

Alia.

10. Liberum eis sit in actibus à Magistrorum suorum sententiis discedere ; suasque, si libeat, tueri, dummodo nullà ratione alienæ sint à S. Thomæ doctrina ex V. Congregationis decreto : ita tamen ut non solum de sententiis ipsis, sed etiam de fundamentis ac principiis, quibus eas tueri volunt, tempestivè cum Præfecto, eoque qui præsidere debet, consentiant. Imò quò melius sui ingenii specimen dent, sinet Præses eos liberè re-

Suas opiniones quâ ratione defendunt.

re respondere, nec, nisi cum maximè necesse sit, interpellabit.

11. Intelligent denique biennio hoc curandum sibi esse, ut non solum in Theologia doceantur ac prompti, sed in omni etiam Ecclesiastica eruditione, quæ Theologum maximè decet, evadant.

12. Itaque singulis diebus certum tempus habeant ad accuratam sacræ Scripturæ, Conciliorum, Controversiarum, & Canonum lectionem, & semper aliquo ordine notent, quæ notatu digna videbuntur: nihil tamen parent ad Conciones ex professo: & ex hoc studio aliquid interdum prælegant, vel in triclinio, vel alibi, prout Superiori videbitur.

13. In Canonum studio partem judiciariam omittant, in Ecclesiastica toti versentur.

14. Speciatim in id maximè studium incumbant, ad quod se magis propensos senserint, re diligenter cum Superiore communicatâ: ita tamen, ut ex aliis, quæ præscribuntur, nullum omittant.

**REGULÆ
ADJUTORIS
MAGISTRI,
SIVE
BIDELLI.**

1.

Ujus munus erit, omnia quæ à Magistro, de Scholarum potissimum exercitationibus, injuncta fuerint, diligenter exsequi.

2. Curet, ut & Classis & Cathedra munda sit; ut in ea pie depicta aliqua tabella pendeat; ut subselliorum sit satis; ut munda eadem sint, ac rectè disposita; ut quasiata vel fracta reficiantur; ut certa Nostri scàmna, itémque alijs Religiosis, separata ab externis assignentur; ut scholæ tempestivè aperiatur.

3. Eos opportunè moneat, ad quos deinceps per vices disputare, repetere, theses defendere, aliâque hujusmodi præstare, ut constitutum à Magistro fuerit, pertinebit.

4. Præmoneat septem fere antè diebus eos, qui hebdomadarias theses sunt defensuri. Curabit autem, ut eæ propositiones in tempore conscriptæ sint. Eas verò primùm ad Magistrum perferet corrigendas, tum ad Præfectum recognoscendas: quibus denique correctis, atque recognitis, eum qui defensorus est, admonebit, ut quot erunt opus exempla descripta afferat: eorum autem unum bene descriptum, pridie quàm sit disputandum, manè publicè affiget, reliqua disceptantibus deinde distribuet.

5. Horologium tum in lectionibus, tum in disputationibus semper habeat, ac tum Præfectum, tum Præceptorem tempestivè temporis elapsi admoneat, quò spatia ad disputandum singulis præstituta servantur: & ex præscripto Præfecti signum det disputantibus tum inchoandi, tum finiendi.

6. Classẽ, vel Aulam ad publicos actus, juxta Academiæ consuetudinem ornandam curet; iisque, qui ad hujusmodi actus, aut ad quascumque disputationes invitati fuerint, sive argumentandi, sive eas cohonestandi causâ, loca distribuat.

7. Si quem Nostrorum abesse à prælectionibus, repetitionibus, disputationibus, aut aliquid eorum omittere, quæ ad studiorum rationem, vel morum disciplinam pertinent, notaverit, ad Superiorem deferet.

**REGULÆ
EXTERNORUM
AUDITORUM SO-
CIETATIS.**

1.

Ubi discendi causâ Societatis Jesu gymnasia frequentant, intelligant, Deo juvante, non minùs curatum iri pro viribus, ut pietate, ceterisque virtutibus, quàm ut ingenuis artibus imbuantur.

2. Eam quisque classẽ frequentabit, quæ

De Conclufionibus.

P. 4. c. 16. §. 10.

Horologium.

Publici actus.

P. 4. p. 6. §. 10. Quid ad Superiorem deferendum.

Doctrina pietati jungenda.

P. 4. c. 7. §. 1. & c. 16. §. 4. Quæ cuiusque schola.

P. 4. c. 14. §. 4.

Confessio, &
Missæ.P. 4. c. 7. §. 2.
& c. 16. §. 1.Doctrina Chri-
stiana.P. 4. c. 7. §. 2.
& c. 16. §. 2.Arma in scho-
lam non infe-
renda.P. 4. c. 16. §. 4.
A quibus ab-
stinendum.P. 4. c. 7. §. 2.
& c. 16. §. 5.
Corrector, ut
adhibendus.

Obediencia.

P. 4. c. 6. §. 2.
Diligentia, &
assiduitas.
Ibidem. §. 8.Quies, silenti-
um.Qua fugienda
consuetudines.

quæ illi post examen à Præfecto fuerit assignata.

3. Singulis saltè mensibus omnes peccata confiteantur, ac Missæ sacrificio quotidie constitutâ horâ, Concioni verò diebus festis decenter interfint.

4. Explicationi Catechismi singulis hebdomadis omnes interfint, ejusque compendium ediscant, ut à Magistris fuerit constitutum.

5. Nemo ex Nostriis discipulis gymnasium cū armis, gladiolis, cultris, aut aliis ejusmodi, quæ pro locis aut temporibus interdicta fuerint, ingrediatur.

6. Abstineant omniino à jurejurando, à contumeliis, injuriis, detractionibus, mendaciis, à ludis vetitis, à locis etiam noxiis, vel à Præfecto scholarum interdictis, denique à rebus omnibus, quæ morum honestati adversentur.

7. Intelligent in iis, quæ ad mores ac studia bonarum artium spectant, cū præcepta, sive admonitiones, minùs proderunt, Magistros Correctoris operâ in ipsis puniendis usuros: qui aut poenas recusarint, aut spem emendationis non ostenderint, aut ceteris molesti, sive exemplo suo perniciosi fuerint, sciant se ex Nostriis scholis esse dimittendos.

8. Omnes suis quisque Magistris obtemperent; rationem verò studendi ab illis præscriptam, tum in scholis, tum domi, quam diligentissimè servant.

9. Serio animum ad studia & constanter adjiciant: sint in scholis maturè frequentandis assidui, in audiendis & recolendis prælectionibus, ceterisque obeundis exercitationibus diligentes. Quòd si quid minùs assèquantur, aut si quid dubitent, Magistrum consulant.

10. In scholis nè hac illac divagentur; sed in suis quisque subcellis locisque, modestè ac silentio, sibi ac suis rebus intenti sint; neque scholâ egrediantur, nisi factâ à Magistro exeundi potestate. Nè scamna, cathedram, sellas, parietes, januas, fenestras, neque aliud quidpiam pingendo, scribendo, scalpello, aliâve ratione deturpent, seu notent.

11. Pravas, aut etiam suspectas aliorum consuetudines fugiant: cum iis tantummodo versentur, quorum exemplo

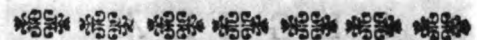
& consuetudine in litterarum studio, virtutumque proficiant.

12. A libris perniciosiis & inutilibus legendis prorsus abstineant.

13. Neque ad publica spectacula, Comœdias, ludos; neque ad supplicia reorum, nisi fortè hæreticorum, eant; neque personam ullam in externorum scenis agant, nisi datâ priùs à Magistris, vel à Præfecto gymnasii potestate.

14. Synerum animum purumque conservare, ac Divinis legibus summâ diligentia obtemperare nitantur: Deo verò, ac Sanctissimæ Virgini Deiparæ, ceterisque Sanctis, persæpe atque ex animo se commendent: Angelorum opem assidue, præcipuè verò Angeli Custodis implorent. Modestiam tum alibi semper, tum in templo, atque in schola potissimum servant.

15. In rebus denique, atque actionibus omnibus ita se gerant, ut facile quisvis intelligat, eos non minùs virtutum, vitæque integritatis esse, quam litterarum doctrinæque studiosos.

REGULÆ ACADEMIÆ.

I.

Academiæ nomine intelligimus cœtum studiosorum ex omnibus scholasticis delectum, qui aliquo ex Nostriis Præfecto conveniunt, ut peculiare quædam habeant exercitationes, ad studia pertinentes.

2. Hoc ex numero omnes censentur, qui sunt ex Congregatione B. Virginis, eo ipso, quòd in illam recipiuntur; & Religiosi, si qui nostras scholas frequentant. Ceterum ubi mos tulerit, & Rectori videatur, alii etiam admitti poterunt, qui ex Congregatione, atque adeò qui ex nostris scholasticis non sint.

3. Academicos Christianâ virtute, ac pietate, diligentia in studiis, & scholarum legibus servandis, ceteris omnibus disci-

A quibus libris abstinendum.

P. 4. c. 5. E. & c. 14. §. 2. Spectacula, & scenas vitare.

Pietas.

Pica eximio pluma.

Academiæ quod.

Qui admittendi.

Academicus qualis.

discipulis praestare, & exemplo esse oportet.

Academia
Moderator.

4. Collegii Rector Moderatorem, vel ex ipsis Magistris, vel ex aliis Nostis, idoneum aliquem unicuique Academiae praeficiet.

Academia
Moderator.

5. In unam Academiam Theologi, & Philosophi ferè convenire poterunt, in alteram Rhetores, & Humanistae, in tertiam omnes Grammatici, si nec nimis multi sint, nec ita doctrinâ inaequales, ut eadem exercitationes omnibus fructuosae esse non possint: alioquin singulis scholis suas Academias habere liceat.

Academia
Moderator.

6. Assiduitate Academicorum, & exercitationum fervore Academiae fructus maximè continetur. Quare si qui saepius absint, aut exercitationes per vices obire recusarent; praesertim verò, qui propter immodestiam perturbationi aliis, aut offensionem essent, dimittendi erunt.

Academia
Moderator.

7. Magistratus, qui in unaquaque Academia tercio quartove quoque mense, pluribus Academicorum secretisque suffragiis eliguntur, hi ferè erunt, Academiae Rector, duo Consilarii, & unus Secretarius, quibus alii etiam addi poterunt, munerisque distribui pro Academicorum frequentia, loci consuetudine, & Rectoris Collegii iudicio.

Academia
Moderator.

8. Rector in Academia Theologorum plerumque sit Theologus: quod si interdum ex Philosophis eligendus videretur, sit saltè Metaphysicus. In Academia item Rhetorum, & Grammaticorum quando ex diversis classibus constant, vel plerumque eligatur ex classe superiore, vel alternis, ut Collegii Rector censuerit. Is autem eligendus, qui virtute, ingenio, & doctrinâ praestet: cujus erit Academiam promovere, praestare ceteris virtute ac diligentia, & actum aliquem ex praecipuis Academiae vel initio, vel in fine Rectoratus habere. Poterit autem Rector Academiae Theologorum interdum, si sit Theologus, absente Magistro Philosophos defendentes dirigere, & argumentantium argumenta resumere, & urgere.

Academia
Moderator.

9. Consilarii erunt Rectori loco & honore proximi, ejusque absentis vices

Insitum: S. J. volum: II.

primus Consiliarius tenebit, priore etiam absente secundus: eaque munera obibunt, quae Moderator Academiae per se, aut per Rectorem imponet.

Secretarius.

10. Secretarius libros omnes Academiae diligenter servabit. Nomina Academicorum, eo ordine quo in Academiam recipiuntur, in libro scribet; in quem etiam seorsim nomina magistratuum cum eliguntur, & omnia Academiae acta, non tacitis Academicorum, qui aliquid praestiterint, nominibus, referet: Rhetorum etiam orationes, poemata, & carmina, quae affiguntur, à Moderatore selecta. Idem tempestivè eos, ut se comparent admonebit, quos à Moderatore cognoverit Academiae exercitationes obituros, nisi in Academia Theologorum necesse videatur id fieri per Biddellum. In fine cujusque Academiae publicè pronuntiabit, quænam exercitationes, & à quibus habendae sint. Publicè theses, & in Rhetorica etiam problemata, vel ænigmata dissolvenda maturè proponet.

11. Ter aut quater in anno, videlicet post creationem Rectoris, consultationes, vel omnium Academicorum, vel saltè magistratuum simul cum Moderatore habebuntur, ad Academiam promovendam, eaque tollenda, quae ejus progressum impedire videantur.

Consultationes.

12. Vel in his consultationibus, vel ante creationem Rectoris, Academiae regulæ legantur, quae vel in tabella scriptae sint, vel in libro Academiae; in quo etiam omnia deinceps Academicorum nomina scribenda erunt.

Regulæ Academiae.

REGULÆ P R A E F E C T I A C A D E M I A E.

I.

Ad pietatem Academicos, non solum ad studia, promoveat: quod virtutum exemplo, & privatis, cum tulerit occasio, colloquiis

Ad pietatem promovendi.

praestare poterit.

O

2. Aca-

Regularum observatio.

2. Academiae regulas diligenter servari curet, in primisque in Academicorum quotidianis exercitationibus assiduitatem ac diligentiam exigat.

Exercitatio.

3. Efficiat, ut omnes Academici variis exercitationum generibus, quantum fieri potest, per vices exercentur.

Nil sine Superiore innovandum.

4. Nec receptas consuetudines tollat, nec novas introducat sine facultate Rectoris: nec quidquam faciat, quod alicujus momenti sit, quod non cum ipso communicet, & quæ præscripta fuerint, diligenter exsequatur.

Academiae tempus.

5. Horas Academiae, repetitionum scilicet, disputationum, & similium, ita dispenset, ut horas Congregationis non impediant, quò Academici commodè possint utrisque exercitationibus interesse: quam etiam ob rem nullus erit sine magna causa Congregationis tempore privatis colloquiis detinendus.

R E G U L Æ A C A D E M I Æ T H E O L O G O R U M, E T P H I L O S O P H O R U M.

Quæ exercitationes.

1. Ujus Academiae exercitationes quatuor ferè generum esse solent. Quotidianæ prælectionum repetitiones, disputationes, prælectiones, seu problemata, solemniores actus, quibus conclusiones publicè defendantur.

Repetitiones.

2. Repetitiones per horam circiter singulis fient, quibus scholæ habentur, diebus, iis exceptis, qui menstrua disputatione impediuntur. Eæ verò fient horâ, quæ commodissima videbitur, modò in Quadragesima liberum concionis tempus, saltè bis in hebdomada, relinquantur.

Repetitionum forma.

3. Repetent seorsim singulæ classes, una Theologiae, & tres Philosophiæ, si totidem sint Præceptores, uno aut altero Academicorum audita recolente; uno etiam, aut altero argumentantibus. Ac Theologiae quidem repetitionibus præ-

erit ipse Præfectus Academiae, aut ejus Socius, aut certè alius ex profectionibus quarti ferè anni Theologus, à Rectore Collegii constitutus: Philosophiæ verò repetitionibus in singulis classibus aliquis itè prærit ex Nostris ferè Theologus, quem idem Rector designaverit.

Disputationis forma.

4. Disputationes erunt aut semel, ubi pauci sunt academici, aut ubi sunt multi, bis in hebdomada, scilicet die vacationis, aut etiam Dominico. Ac die quidem Dominico à prandio per horam unus ut plurimum ex Philosophis defendet, duobus argumentantibus: die verò vacationis per duas horas duo trève defendent, unus Theologus, alii Philosophi; totidem similiter, aut pluribus argumentantibus.

Conclusiones.

5. Theologus si solus defendet, conclusiones semper aliquas philosophicas proponet; Metaphysicas phycas, & logicas; Physicus etiam logicas. Argumentabuntur contra Theologos Theologi, contra Philosophos primo loco semper aliquis ex classe proximè superiore, secundo unus ex condiscipulis.

Disputationibus quibus præstas.

6. Disputationibus tam Philosophicis, quàm Theologicis, si intersit proprius defendentis Magister, ipsius erit præsidere: sin minùs, præsidebit Præfectus Academiae, aut ejus socius.

Prælectiones.

7. Prælectiones etiam interdum haberi poterunt, quibus quæstionem aliquam suo marte perfectam, vel ingeniosum problema, expositis in utramque partem, confirmatisque rationibus, aliquis Academicorum ex cathedra eruditè pertractet, uno aut altero argumentante. Hujusmodi autem prælectiones necesse erit Præfecto Academiae, priusquam habeantur, ostendi, ac probari.

Actus.

8. Solemniores actus ipse Academiae Rector, nisi quid obstat, aut alius à Præfecto delectus interdum habere poterit, Natalis videlicet, Paschatis, Pentecostes, aut alio opportuno tempore: quibus actibus certam aliquam Theologiae aut Philosophiæ materiam aliquibus conclusionibus comprehensam defendet, Magistro præidente.

Actuum celebratio.

9. Hi actus ut cum aliquo apparatu fiant, curandum: adhibeatur autem à de-

ten-

fendente præfatio aliqua, & epilogus, quæ prius sint, ut cetera, quæ publicè recitantur, à generali studiorum Præfecto recognita, & approbata. Externi etiam ad argumentandum, aliique poterunt ad audiendum, quò disputatio celebrior sit, invitari.

Involutio.

10. Uno circiter ante studiorum renovationem mense, si Rectori videatur, per quindecim minimùm dies, iis, qui Philosophiam audiri sunt, introductio vel Summa ab aliquo ex Nostri, quem Rector, vel fortè ex Academicis, quem Præfectus statuerit, explicetur.

Conclusiones recognoscenda.

11. Conclusiones omnes tam solemniorum actuum, quàm etiam hebdomadaria, priusquam defendantur, aut affigantur, erunt & à Præfecto Academiæ, & à proprio defendentis Magistro recognoscendæ.

REGULÆ PRÆFECTI ACADEMIÆ THEOLOGORUM, ET PHILOSOPHORUM.

Involutio-
nis forma.

1. Ræter communia, quæ de Præfecto in universum dicta sunt in regulis Academiæ; illud etiam animadvertat, ut in quotidianis repetitionibus eadem repetendi, & argumentandi, eadem disputandi forma, modusque servetur, quem Nostri in domesticis repetitionibus tenent: in actibus verò, & aliis conclusionibus defendendis consveta ratio teneatur.

Regulae re-
petitiones.

2. Visitet proinde sæpe repetitiones nunc has, nunc illas; videatque ut diligenter, ac modestè fiant, & ut repetitores rectè suo officio fungantur, quos etiam, ut oportuerit, diriget.

Qui magis e-
xercendi.

3. Non erit abs re, eos exerceri sæpius quàm alios, qui proximè sunt cursum Philosophiæ, vel Theologiæ defensuri, vel aliquem Academiæ actum habituri: quos etiam ad hunc finem ut instructiones sint, monebit, & diriget.

Institut. S. J. volum. II.

4. Cum socio, si à Rectore dabitur, ita poterit curam laborumque partiri, ut ei, nisi quid obstat, Theologiæ repetitiones committat; & cum eo, si videbitur, alternis diebus præsertim vacationis, disputationibus præsideat: ceteraque per eum ad quotidianas conclusiones, & extraordinarios actus spectantia, prout necesse judicaverit, exsequatur.

De sociis.

REGULÆ ACADEMIÆ RHETORUM, ET HUMANISTARUM.

1.

lebus Dominicis, vel ubi commodius erit, die vacationis, convenient loco à Rectore Collegii designato.

Academia
dies.

2. Exercitationes hujus Academiæ hæferè erunt: Moderator, prout opportunum judicaverit, nunc lectiones, seu quæstiones habebit de selecta aliqua materia, vel auctore; nunc præcepta aliqua dicendi magis recondita ex Aristotele, Cicerone, aliisque Rhetoribus tradet; nunc aliquem auctorem percurrat, & ab Academicis exiget; nunc iisdem problemata solvenda proponet, & alia hujusmodi.

Quæ exercita-
tiones Moderato-
ri habenda.

3. Sæpè etiam, his omisiss, Academici ipsi nunc orationes, nunc carmina, nunc declamationes habeant, vel memoriter, vel ex tempore; nunc invicem accusationes, & defensiones ipso probante instituant; nunc lectiones habeant, duobus minimùm adversus lectorem disputantibus; nunc Theses defendant, oppugnentque, oratorio magis more, quàm dialectico; nunc emblemata, & insignia de certa aliqua materia componant; nunc inscriptiones, aut descriptiones, nunc ænigmata faciant, aut dissolvant; nunc in inventionem se exercent singuli, ad propositam materiam confirmationis locos excogitantes, sive improvisò, seu meditatio; nunc in elocutionem figuras verborum, ac sententiarum inventæ rei accom-

Quæ Acade-
mici.

accommodantes, nunc dialogorum, poëmatum, tragœdiarum argumenta conscribant; nunc integram præclari Oratoris orationem, aut Poëtæ Carmen imitentur; nunc symbola quædam faciant, ut scilicet de una re proposita singuli suam sententiam afferant; nunc distributis alicujus auctoris libris singuli ex eo sententias, vel phrasas decerptas proferant. Denique in iis se exercent, quæ eloquentiam gignere, & ab ea enasci solent.

Publicæ exercitationes.

4. Harum exercitationum aliquas splendidiore, ut prælectiones, declamationes, thesium defensiones, operæ pretium est, præsertim à Rectore Academiae, fieri cum apparatu interdum aliquo, & honoratiorum auditorum corona.

Præmia privata.

5. Privata interdum præmia melius aliquid scribentibus, aut recitantibus, aut ænigmata, problematæque solventibus dari poterunt.

Præmia publica.

6. Præmia item solemniora omnibus simul Academicis semel in anno distribui poterunt, sive ex contributione, sive quâ magis ratione Rectori Collegii placebit.

Festus Beatae Virginis dies.

7. Semel saltè in anno festus aliquis Beatae Virginis dies, quem Collegii Rector constituet, celebri pompâ orationis, poëmatis, versuum ad parietes affixorum, emblematum item, & insignium variorum exornabitur.

REGULÆ ACADEMIÆ GRAMMATICORUM.

Grammatica exercitatio.

1. Lerumque Moderator aliquid selectum ex Grammatica quasi præcurrens, quod in schola sunt habituri, vel ex auctore ele-

ganti & jucundo præleget, vel etiam repetitionem instituet, exercitationemque eorum, quæ in schola exposita sunt.

Repetitio.

2. Initio Academiae semper unus paratus veniet ad respondendum de iis, quæ proximâ Academia dicta fuerint; adversus quem terni, aut plures dubitationes, aut vernaculas locutiones Latinè vertendas proponere poterunt; eodémque modo prælectionem à Moderatore habitam statim recolent.

3. Frequenter & acriter disputabitur, exercebitur interdum stylus, interdum memoria, variabuntur phrasas, aliquid etiam ex versibus & Græca Grammatica proponetur, & alia fient hujusmodi ex præscripto Moderatoris.

Disputatio.

4. Aliqui interdum, aut etiam omnes, parati venient ad aliquod apophthegma breve, vel factum aliquod memoriter enarrandum.

Memoria.

5. Prælectiones ipsas in schola habitas à Præceptore, additâ præfatiunculâ, & aliquâ, si videbitur, annotatione è suggestu interdum dicent.

Prælectiones privatae.

6. Operæ pretium erit haberi interdum aliquas prælectiones ab Academicis, præsertim à Rectore, apparatu invitatûque majore, additâ concertatione duorum aut trium, privatis etiam præmiis, si libeat, distributis.

Publica.

7. Poterit à Moderatore poenæ loco aliquid litterarium exigi; juberique, ut eorum nomina, qui minus bene, aut diligenter se gesserint, publicè recitentur.

Poenæ litteraria.

8. Eæ denique exercitationes proponi & variari debent, quæ ita utilitatem habeant adjunctam, ut gratæ etiam & decoræ sint, quò magis eâ voluptate Academicorum animi ad studia incitentur.

Exercitationum varietas.

OR-

ORDINATIO PRO STUDIIS SUPERIORIBUS;

Ex Deputatione, quæ de illis habita est in
Congregatione nona Generali.

à R. P. N.

FRANCISCO PICCOLOMINEO

Ad Provincias missa Anno M. DC. LI.

Essæ summæ semper curæ Societati fuerit soliditas & uniformitas doctrinæ, methodusque ordinata illam tradendi in scholis, eaque laude Professores nostri ut plurimum excelluerint, magno Ecclesiæ, & Reipublicæ Christianæ bono; nihilominus non defuerunt querelæ graves ex variis Provinciis, de aliquibus Magistris, tam Philosophiæ, quam Theologiæ, tum in octava, tum in nona Congregatione Generali. Et primò quidem, quod inverterent ordinem præscriptum in Ratione Studiorum: Metaphysica, & Animastica tractantes in Logica; Theologica in Philosophia, Philosophica in Theologia; & in hac miscerent sæpe quæstiones assignatas uni aîno materiis alterius, permagno incommodo auditorum. Secundo, quod non rarò sepositis utilioribus & solidioribus quæstionibus, toti essent in persequendis minutiis vanissimarum subtilitatum, nulli propè usui in Ecclesia Dei postea futuris. Tertiò quod nimis libertati opinandi indulgentes, sectarentur passim, aut etiam producerent sententias novas, vel certè obsoletas, antiquarâsque revocarent è tenebris ad nostras scholas.

2. Hæc & his similia, magno sensu ubi Provinciarum aliquot nomine Conventui Generali postremo fuissent exposita, commota est non leviter Congregatio; timensque, nè malum ex paucorum culpa ortum latius serperet, statim omnibus viribus occurrendum censuit. Quare cum iussisset deputari de suo corpore quosdam Patres ex variis Assistentiis, in re literaria, & docendi munere diu multumque exercitato, qui, quæ

proponerentur circa studia in Societate, expenderent; injunxit iisdem, ut radices querelarum harum accuratè inspicerent, & remedia opportuna suggererent. Quod cum illi exquisitâ planè diligentia præstitissent, Congregatio auditis, approbatisque illorum judiciis, prout cernere est in decretis 23. & 31. impressis; commisit mihi, ut remedia, quæ suggererant, executioni mandarem, & vigilantiam Provincialium, ac Rectorum ad hoc ipsum excitarem.

3. Censuerunt igitur memorati Patres, primis incommodis, ex perturbato ordine docendi, & inutilibus quæstionibus, satis provisum esse, & iri, si observentur diligenter, quæ præscripta sunt in Ratione studiorum: & quid quod ad Philosophiâ attinet, si accurètur, quæ statutur in Regulis, tum Præfecti studiorum, tum Professoris Philosophiæ. Secuturum nèpe inde, ut logicus tractet materias illas, quas tradit Porphyrius in sua Isagoge, & Aristoteles in Prædicamentis, in libris de Interpretatione, Priorum & Posteriorum, cum cautionibus in Ratione studiorum expressis; ut Physicus explicet eas, quas Aristoteles in octo libris Physicorum, in libris de Cælo, in Meteorologicis, & primo libro de Generatione; denique ut Metaphysicus eas, quas in secundo libro de Generatione, in libris de Anima, & Metaphysicorum, disputat Aristoteles, cum similibus cautionibus. Attendat itaque ad hæc Præfectus Studiorum, nec sinat istas quæstiones prætermitti, vel earum locum occupari ab aliis, quas Aristoteles non attingit, vel necessariam cum iis non habent connectionem, nec continentur sub objecto

O 3

cui-

cuiuslibet parti Philosophiæ proposito.

4. Atque ut expressius aliquid indicetur, & satisfiat postulato unius Provinciae, quæ hæc optabat enucleatius declarari: Præfectus Studiorum non sinat omitti in Logica uberem de modo & regulis definiendi, dividendi, argumentandi tractationem; de conversione, oppositione propositionum; de argumentatione & syllogismo: ita, ut discipuli nostri, plenam habeant notitiam de infallibilitate consequentiarum formalium. Curet etiam omnino, ut explicentur ea, quæ de perfecta demonstratione tradit Aristoteles in libris Posteriorum, tum de Scientia, prout est in Ratione Studiorum. E contrario, non permittat Professores immorari in disputatione de Ente Rationis, nisi paucissimis diebus, adeo ut tridui, vel quadridui circiter spatium non excedant. Non disputent etiam de Distinctione virtuali in Divinis, vel de præcisionibus objectivis Divinarum Perfectionum: sed supponant ex Theologia, quod de his quæstionibus sentiendum est. Tractatum de signis mentalibus remittant ad libros de Anima; & potissimum illud: Quid sit verbum mentis, & quæ cognitio possit esse in seipsam reflexa, & seipsam repræsentare vel adæquatè, vel inadæquatè. De relationibus item Divinis, sine ulla discussione supponant ex fide, vel ex Theologia, si quid necesse videbitur, dum agunt de prædicamento Relationis. In Prædicamento verò substantiæ, de substantia vel ente supernaturali nihil dicant. Dum tractant de futuris contingentibus, nullo modo ingrediantur disputationem de Scientia Media, nec de modo, quo Deus cognoscit futura, seu absoluta, seu conditionata, sed supponant, quod fides, & Theologia docent. In fine denique Logicæ, dum tradunt tractatum de Scientia, nihil speciale dicant de fide Divina; sed totam illam quæstionem remittant ad Theologos. Idemque dicendum de similibus a scopo Logicorum alienis.

5. In Physica secundo anno curet idem Præfectus, ut Aristotelicæ definitiones Principiorum, Causarum, Natu-

rae, Motus, Continui, Infiniti, & similes accuratè explicentur: ut juxta ejusdem Aristotelis ordinem, de iisdem rebus ea disputentur, quorum scientia ad naturalem Philosophiam propriè spectat. In libris de Cælo, naturam, & qualitates, & influxum cælorum in sublunaria nè prætermittant. In primo de Generatione, ea, quæ tradit Aristoteles de Generatione, & Corruptione, de Alteratione & Actione similis in simile, de Reactione, aliæque ejusmodi accuratè discutiant. Caveat autem, nè occasione agendi de Principiis & Causis, ingrediantur disputationem de Principiis, & Processionibus Divinis; multò verò magis abstinendum tum hîc, tum alibi à disputatione de Actibus liberis Dei. Nihil autem dicant de materia spiritali, aut de composito ex ea. Dum agunt de concursu Causæ primæ, poterunt quidem disputare de Prædeterminatione physica, sed per principia tantum naturalia; non examinando, sed supponendo principia Theologica. Ideo in materiam de Auxiliis, aut Gratia efficaci nè excurrant. Nihil item ex professu hîc agant de Potentia Obedientiali, aut de virtute principali creandi, num communicari possit alicui creaturæ: nec de Æternitate Dei disceptent, ubi de Duratione creata agendum. In libris de Cælo prætereant quæstiones, quæ de opere sex dierum ad Theologum, aut S. Scripturæ Interpretem spectant. In libris de Generatione, ad quæstionem de conversione Eucharistica, aut augmento intensivo caritatis nè divertant.

6. Tertio anno idem Præfectus diligenter det operam, ut in libro secundo de Generatione Professores tractent de natura Elementorum, de primis qualitibus, earumque seu descriptionibus, seu definitionibus ab Aristotele traditis. De motu etiam & qualitibus motricibus, de eorum mixtione & rarefactione (nisi jam antea hoc egerint) & similibus. In libris verò de Anima, disputent de vivente, & vita; de anima ejusque potentiis & operationibus; speciebus ejusdem, vegetativa, sensitiva, & accuratissime de rationali. In Metaphysica denique, de ente,

ente, & proprietatibus entis; de natura Substantiæ & Accidentis; de Subsistentia, aliisque similibus. De Deo quoque agere poterunt, quoad lumine naturali cognosci valet. Curet verò, nè ad ea tractanda digrediantur, quæ Theologici instituti sunt propria. Quare, in libris de Anima, non ad materiam de specie Dei, sive impressa, sive expressa, aut de miraculosa mortuorum resurrectione, nec in Metaphysica ad disputationem de Subsistentia increata, aliisque similes divertere sinantur.

7. In Theologia porro, ut refecerentur quæstiones inutiles, & profuturæ ordinatius tradantur; observent diligenter Professores, quod dictum est de Philosophis, ut materias percurrant singulorum annorum proprias, hoc est tractatas à D. Thoma in ea parte, quæ cuique anno assignatur: id enim si fideliter præstiterint, non multum temporis supererit ad quæstiones inutiles agitandas. Illud verò etiam enitantur omnes, ut quæstiones, quas tractant, connectant cum quæstionibus S. Thomæ, & auditoribus significent quò quicquid pertineat; ut appareat, ea quæ disputant, esse velut commentarium textui S. Thomæ respondentem; atque hoc agere ipso, non ut nova & incognita prius discipulis proponant, sed ut elucident vetera; ut sit additio potius doctrinæ ad doctrinam, quam successio novæ, in locum veteris jam sepultæ. Quod enim potest esse operæ pretium, aut quæ laus, Scholasticos habere novarum quidem propositionum scientes, sed antiquarum imperitos? Verum, ut hæc facilius assequamur, & quod præstitum est in Philosophicis, uberiùs & distinctius præstetur in Theologicis, quæ sunt multo majoris momenti, subiicietur hic Index variarum quæstionum, juxta ordinem Summæ Angelici Doctoris, quas Magistri, omisissis extraordinariis, & insolitis, tractare cum laude possunt, & maxima ex parte etiam debent.

Ex prima Parte.

Quest. 2.

DE existentia Dei.

3. vel 1.3. De distinctione Attributorum inter se, & ab essentia.

8. De existentia in spatiis.

12. De visione Dei per speciem creatam, oculos corporales, vires naturales: De lumine gloriæ. Melior intellectus an melius videat, cæteris paribus. An videri possint creaturæ ex vi visionis. An omnes. Quæ videantur. Per quid hæc magis, quam illæ.

14. De cognitione futurorum contingentium, conditionalium, &c. De Scientia Media ante omne decretum.

19. De actibus liberis.

22. 23. De providentia; de prædestinatione, electione, reprobatione ex meritis, de actuum præfinitione.

27. Quæ Processio in divinis sit generatio; & cur una magis, quam alia: quot Processiones sint.

28. De distinctione Relationum ab essentia; & an illam includant, vel includantur. Quot sint in Divinis.

29. De Subsistentia absoluta. Andetur in Deo.

32. De Notionibus. Quæ & quot sint.

34. De Processione Verbi ex cognitione omnium personarum, rerum possibilem, futurarum.

40. 42. De constitutione & distinctione Personarum per Relationes: an Relatio dicat perfectionem.

43. De missione Personarum.

50. De incorporeitate, numero Angelorum. An omnes specie differant. An necessario.

51. De assumptione corporum.

52. An unus possit esse in pluribus locis, An plures in uno, Per quid sint in loco.

53. An possint in instanti moveri. An necessario transcant per medium.

55. De speciebus intelligibilibus. An concreatæ, an acceptæ à rebus. An universales in superioribus.

56. 57. An seiplos cognoscant. An alios Angelos, & quomodo. An futura. An cogitationes cordium.

58. An multa simul intelligant. An discurrendo. An componendò.

62. An creati sint cum beatitudine.

An

An in gratia. An se ad illam disposuerint. An per unum actum meritorium boni pervenerint ad beatitudinem.

63. Quod fuerit peccatum Angelorum. An in primo instanti creationis potuerint peccare. De mora inter creationem & lapsum. De obstinatione dæmonum. Unde proveniat.

64. Quomodo crucientur ab igne.

107. De locutione Angelorum. Quomodo fiat.

Ex prima Secundæ.

Quæst. 3.

DE beatitudine. An sit operatio intellectus, an voluntatis.

4. Delectatio in Patria an sit immediata de Deo, an de visione.

5. Perpetuitas an sit de ratione beatitudinis. De appetitu innato ejusdem.

6. Quid voluntarium. Idemne cum libero. Eventus ex omissione quando voluntarii. De metu, concupiscentia, ignorantia. An causent involuntarium.

7. De circumstantiis.

18. Quid sit actus humanus, quid bonitas & honestas illius. Sumaturne ex objecto, circumstantiis, fine. Bonum & malum an constituent speciem in moralibus. De actu indifferente secundum speciem & individuum. Quando circumstantiæ dent speciem.

19. An idem actus interior fieri possit de bono malus, &c. De opinione probabili. An liceat sequi eam rejectâ probabiliore, quando, quibus. De conscientia dubia, quid tunc agendum. An in eo casu melior sit conditio possidentis in omnibus materiis. De Conscientia erronea. An obliget. Electio an omnem bonitatem, & malitiam habeat à fine. Voluntas unius finis an accipiat bonitatem à voluntate imperante alterius finis.

20. De actu exteriori. An habeat propriam bonitatem.

71. An detur pura omisso. Actus causans omissionem quando peccatum. Sitne tunc commissionis, an omissionis. Omissio quando imputetur. De defini-

tione peccati, *dictum, factum*, &c. Quid sit formale in peccato ut malum est.

72. De distinctione specifica peccatorum ex objecto; virtutibus, quibus opponuntur, &c.

74. De delectatione morosa.

79. An Deus sit causa peccati. An prædeterminet ad actum illius. Quid sit.

81. De peccato originali, An traducatur ab Adam in posteros. Quid sit.

86. An peccatum mortale relinquit maculam. Quid illa sit.

87. An pœna damni in omnibus damnis sit æqualis.

88. De peccato mortali, & veniali. Quomodo distinguantur.

89. An peccatum veniale relinquit maculam.

109. An sine gratia possimus cognoscere verum, facere bonum opus morale, Deum super omnia diligere, servare omnia præcepta, præparare nos ad gratiam, vincere tentationes. An justiegeant auxilio ad bene operandum, & vitandum peccatum, ad perseverandum. Quid in statu naturæ integræ. An in statu puræ naturæ fuisset necessarium gratiæ auxilium.

110. An gratia distinguatur à virtutibus infusis. In quo subjecto sit.

111. De divisionibus gratiæ in gratis datam & gratum facientem: operantem & cooperantem: prævenientem & subsequenter: efficacem & sufficientem. An hæc distinguantur tantum per effectus. An efficax prædeterminet. De concordia illius cum libertate.

113. An justificatio fiat per formam inhærentem. Sitne habitus. An actus sufficiat. An implicet simul esse cum peccato. An sine illa peccatum possit remitti.

114. An possimus nobis aliquid mereri à Deo. An ex justitia. An de condigno vitam æternam. Quæ condiciones requirantur. An quæcumque bona opera justis sufficiant. An ultima dispositio ad gratiam hoc habeat. An prima gratia cadat sub meritum, saltém de congruo; an finalis perseverantia.

Ex

Ex Secunda Secundæ.

Quæst. 1.

Quid sit objectum materiale fidei, & quid formale. An veritas prima tantum. An etiam revelatio. Et hæc an communis, & publica, an etiam privata. An solum immediata; an etiam mediata; & quæ. An propositio Ecclesiæ huc pertineat. In quid tandem resolvatur fides. An fidei possit subesse fallum. An objectum fidei possit esse visum in se, vel in attestante. An scitum. An debeat esse evidenter credibile.

2. An actus fidei possit esse discursivus. An requirat actum voluntatis, à quo imperetur. An fuerit, vel sit necessarius necessitate mediæ; & quorum objectorum. An sit necessitate præcepti; & quarum rerum. An idem actus sit supernaturalis. An voluntas imperans. An iudicium antecedens credibilitatis.

3. De præcepto non negandi fidem, & illam confitendi; & quando obliget. De usu vestium, ciborum, & aliorum, quæ sunt propria infidelium. An liceat adire templa hæreticorum, eorumque ritibus interesse.

4. Quid sit fides. Antecedatne aliquando Caritatem & Gratiâ. De certitudine fidei comparative ad alios habitus.

5. An in Dæmonibus sit fides. An in hæreticis errantibus in uno articulo.

10. 11. De speciebus infidelitatis. Quid sit hæresis, & quæ ad illam requirantur. Quæ sit hæretica propositio, & de aliis propositionum censuris.

17. 18. Quid sit objectum formale & materiale spei. An spes sit in Beatis.

23. 24. An Caritas sit amicitia. Quomodo distinguatur amor naturalis, & supernaturalis Dei. An Caritas augeatur in habente ipsam. Per quos actus. An per solos intensiores. An per solos actus caritatis. An per continuationem actus. De correptione fraterna, scandalo, bello, si, prout per tempus licuerit.

58. Quid sit Justitia, quid Ius. De Justitia legali & particulari. Circa quam materiam hæc versetur. An circa pas-

siones vel operationes. An medium illius sit medium rei. De actu iustitiæ, qui est suum cuique reddere. De Dominio. Quibus, & in quæ competat. De modis illud acquirendi. De usufructu, usu, &c.

65. Quid sit injuria. Et an quis possit pati injuriam volens.

60. De iudicio temerario. An & quando sit peccatum mortale.

61. De distinctione Justitiæ distributiæ, & commutativæ. De medio eorum, materia, &c.

62. De restitutione. Cujus virtutis sit actus. De capitibus, ex quibus oritur restituendi obligatio. Obligatio ex re accepta ad quid se extendat. Res bonæ fide emta an possit reddi furi ad pretium recuperandum. De inventis; quomodo restituenda. Ad quos fructus restituendos teneatur bonæ fidei, vel dubiæ possessor. An Dominus teneatur de damno dato à servis suis, vel animalibus, sine illius culpa. Qualis culpa sufficiat, ut quis teneatur restituere ex injusta acceptione, & damno dato extra officium & contractum, vel in officio, & consilio dando, vel intercedente contractu depositi, commodati. De restitutione ex injusto impedimento boni alieni: de restitutione incertorum. De cooperatoribus ad damnum. An omnes teneantur in solidum. Quo ordine. An acceptio ob turpem causam obliget ad restitutionem. An res restituenda sit secundum summum pretium. Quando restituendum sit: ubi; quo ordine.

63. An & quale peccatum sit acceptio personarum in distribuendis beneficiis, & officiis, minus dignis.

64. An liceat occidere hominem pro defensione suæ vitæ, honoris, bonorum. Cui facienda sit restitutio pro homicidio injusto, vel damno ex illo consecuto.

66. De quantitate requisita ad peccatum mortale furti. De furtis minutis, quæ fiunt ab eodem diversis personis, vel eidem à pluribus. De furtis domesticorum, uxoris, filiorum, famulorum, &c. An sit licita compensatio, facta propria auctoritate, pro eo quod debetur.

P

74. Quæ

Institut. S. J. volum. II.

74. Quæ detractio sit peccatum mortale. An audiens peccet.

Ex tertia Parte.

Quæst. 1.

AN Christi opera fuerint infiniti valoris, & satisfecerint ex rigore iustitiæ. An purus homo possit latius facere pro peccato suo vel alieno mortali. An pro veniali. An Christus incarnatus fuisset, si Adam non peccasset.

2. De unione. An sit facta in natura, vel persona. Quid illa sit. An Christus suam incarnationem mereri potuerit. An Iusti ante Christum vel incarnationem, vel accelerationem. An B. Virgo Maternitatem.

3. An plures personæ eandem numero naturam possint assumere. An una persona plures naturas. An persona creata possit uniri hypostaticè alteri naturæ.

4. An potuerit assumi à Verbo natura habens propriam personalitatem.

8. De scientia infusa. Quis habitus sit. An per illam videantur omnia possible. An omnia futura.

10. De impeccabilitate Christi; & unde illa sit.

18. De concordia impeccabilitatis cum libertate Christi.

23. An Christus, in quantum homo, possit dici Filius adoptivus.

25. De adoratione Christi, crucis, imaginum, &c.

60. Quid sit Sacramentum. An Sacramenta novæ legis consentent rebus, & verbis determinatis. An mutantur valide, vel licite.

82. An causent gratiam. An physice, an moraliter. An gratia Sacramentalis addat ad gratiam virtutum. An Sacramenta legis veteris gratiam causarint.

83. De Characterè, quid sit. An delebilis. Quæ Sacramenta imprimant.

64. 66. De intentione Ministri & Suficientis. De Martyrio. Quando conferat gratiam. An ex opere operato. Quam dispositionem requirat.

73. An Eucharistia sit Sacramentum.

In quibus consistat. An sit unum, vel plura. An necessarium necessitate medii.

74. Quæ sit materia Eucharistiæ. In qua quantitate. Quomodo debeat esse præsens. An aqua vertatur immediate in Sangvinem.

75. An Christus sit in hoc Sacramento realiter. Quid sit hæc præsentia. An maneat substantia panis & vini. An annihiletur. An panis & vinum convertatur in corpus Christi. An id colligatur ex verbis consecrationis. In quo sita sit hæc conversio. An reproducat in illa corpus Christi. An accidentia maneant.

76. An totus Christus sit sub utraque specie & ejus partibus. Quæ sint ex vi verborum, quæ per concomitantiam. An Christus moveatur ad motum specierum; & quomodo hoc fiat.

77. An maneant accidentia sine subiecto. An acquirant novum modum. An detur in illa actio Christi sustentans. Quomodo ex iis aliquid generetur.

78. De forma Sacramentali Eucharistiæ. Quæ verba sint essentialia. Quomodo intelligenda. An dicantur recitative, an enunciative.

79. An detur major gratia sumenti duas species.

82. An plures Sacerdotes eandem hostiam possint consecrare.

88. An in Missa sit sacrificium. In qua actione consistat. An requirat duas species. An habeat valorem infinitum. Quem effectum habeat.

84. An poenitentia sit Sacramentum. Quæ materia: quæ forma: quæ verba sint necessaria. Quomodo intelligenda. An sit necessarium necessitate medii.

85. An poenitentia sit virtus. Quod objectum habeat, quos actus. An sit virtus specialis.

86. An remissa culpa remittatur tota poena.

87. De remissione venialium, per quos actus fiat. An per Sacramentalia. An requiratur gratiæ infusio.

89. An merita reviviscant. An peccator semper resurgat in gratia æquali.

90. Quæ

90. Quæ sint partes poenitentiae, & cuiusmodi.

De Contritione. In quo formaliter sit sita. Quid sit attritio. An dolor formalis sit necessarius ad Sacramentum Poenitentiae, & quis dolor. An requiratur propositum formale. An possit dari Sacramentum informe ex defectu doloris.

De Confessione. An circumstantiæ non mutantes speciem necessario sint explicandæ. Quomodo explicandus numerus peccatorum.

De satisfactione. An & quomodo teneantur Poenitentes implere poenitentiam iunctam. An possit mutari. An habeat effectum ex opere operato.

De Ministro, Jurisdictione ordinaria & delegata, sigillo.

De Ordine & Matrimonio, prout per tempus licebit.

9. Materias igitur supra positas, & singulis annis assignatas in Ratione Studiorum, tam Philosophi, quam Theologi suo tempore pertractent, neque illas permittant: ita tamen, ut externarum Academicarum & convenerunt Regionum, in quibus degunt, quatenus necesse est, ratio habeatur. Nec ad transgrediendum ordinem istum, vel discutientibus subtilitates inutiles, suffragari debet Nostris exemplum Authorum aliquorum, qui sua scripta mandârunt typis, & vel materias permiscerunt, vel in persequendis minutis immorati sunt. Quidquid enim de illis sit, ad docendum utiliter in scholis hæc ratio non est opportuna. Quocirca, exceptis illis questionibus, in quibus Aristoteles, vel S. Thomas ejusce rei nobis exemplum dant, non occupentur nostri facile in divitibus possibilitatibus, vel implicantiis rerum sed intenti in ea, quæ disputant auctores classici, abstineant à versando rerum possibilium thesauro, eò quod periculum sit, nè dum scrutantur veritates nobis incomptas, chimæras & umbras amplectantur.

10. Quod attinet ad tertium incommodum supra tactum, de periculosa quorundam Professorum licentia in rejiciendis sententiis jam receptis, & excogitan-

dis opinionibus novis, atque à communi scholarum sensu alienis; censuerunt iidem PP. Deputati, nihil efficacius decerni posse, quam quod definitum est à Congregatione 5. Decr: 41. & 56. & præscribitur in Ratione Studiorum. Nominatim verò caveant Professores Theologiæ, nè (quod ipsis prohibetur in laudato Decreto 41. Congregationis quinta, & præterea Regulâ ipsorum quinta) receptas jam, quamvis congruentes tantum rationes, quibus res fidei probari solent, & multò minùs testimonia S. Scripturæ eodem spectantia, rejiciant aut resellant, nec temere novas rationes excogitent.

11. Ad horum autem omnium accuratam observationem, advigilet imprimis Præfectus Superiorum scholarum: idcirco quæ scripta, quæ in gymnasiis traduntur, sibi subindè ostendi curet; & si quid peccetur, Superiorem tempestivè admoneat. Theses de opinionibus inutilibus, seu à communi scholarum sensu abhorrentibus, vel etiam suo loco non traditis, publicè proponi non sinat, nec de iis Nostros, aut externos examinari. Quin etiam dum subibunt examen sive Nostrum, sive externum, tam in Philosophia, quam in Theologia, habeat ipse penes se catalogum questionum, seu materialium, quæ in qualibet facultate, & quolibet anno tradi deberent, & de illis dumtaxat examen institui sinat, ut constet an Magistri tradiderint, quæ tradere debuissent.

12. Verùm, quia non raro controversatur, quæ sit, aut non sit doctrina nova, & communi sensui scholarum seu Doctorum contraria; unde nascitur contentio inter Præfectum studiorum, & Magistrum: ad tollendum hoc impedimentum, visum est mihi de eorundem PP. Deputatorum cõsilio statuere sequentia.

1. Contradicente Præfecto, cujus erit id cum debita cautela facere, & nesciis omnibus præter Rectorem, juxta ipsius regulam 18. Magister stet Præfecti judicio, non proponendo, nec propugnando sententiam, cui ille contradicit, donec Superiores, ad quos, & non ad alios deferenda res est, aliud decernant.

P 2

2. Per-

2. Perstante Magistro in sua sententia, Rector inquirat iudicium trium vel quatuor bene doctorum Patrum, idque singillatim, & secretò: quorum si major pars putaverit, iustam esse Præfæcti contradictionem, efficiat Rector, ut Magister illius se iudicio omnino submittat: & è converso, si illi doctrinam Magistri probaverint, nemo huic negotium facessat. Ut verò minimè suspectum sit iudicium istorum Patrum, eligantur, qui minimè propensi existimantur esse ad novitates, sed ad Præfæctum & Magistrum æqualiter affecti. Quòd si Rector tales ad manum non habeat, ad Provinciale recurat, ut eo, quo dictum est, modo, tales aliquot Patres consulat. Sin verò hoc non sufficeret, nec possent sententiæ ad concordiam revocari; Superiorum erit, in eos animadvertere, quorum culpâ id acciderit. Ad eisdem etiam spectabit, ubi opus fuerit, novarum, & à communi sensu planè abhorrentium opinionum Doctores, si crebriùs relabantur, & nimium tenaces sint suæ sententiæ (prout sæpè commendatū est, & præscribitur à Congregatione §. decr. 41.) amovere à munere docendi, substituto altero, qui fuerit sententiarum probatarum amantior, & ad obsequendum in re, quam tantopere sibi cordi esse testatur Societas, propensior.

13. Sed ad occurrendum adhuc efficacius prædicto incommodo, optarunt multi, ut texeretur Elenchus earum sententiarum, quas præstat non doceri in nostris scholis. Verùm quia fieri omnino nequit, ut singillatim recenscantur omnes, subijciemus hîc saltèm aliquas, tam Philosophicas, quàm Theologicas, ex variis Provinciis huc transmissas, & plerasque à diversis Præpositis Generalibus pridem doceri vetitas in nostris gymnasiis, & nunc jussu postremæ Congregationis Generalis à PP. Deputatis denudò examinatas. Subijciemus autem, non quòd doctrinam iis contentam qualificare ullo modo animus sit, (id enim altioris subsellii est) sed quia, quæcumque tandem iis inesse possit probabilitas, judicamus ad uniformitatem & soliditatem doctrinæ, toties in nostris Constitu-

tionibus & Congregationum decretis commendatam, & ad fructum optatum è scholis nostris referendum, omnino expedire, ut Nostri Professores ab iis abstinant, quamvis non sit par omnium causa, neque omnes sint æqualiter nostris rationibus inopportunæ.

14. Propositiones aliquot, quæ in Scholis Societatis non sunt docendæ.

Philosophica.

1.

Sive in Syllogismis detur medium majus, aut minus extremum ex natura rei, sive non, ex mente Aristotelis illa constituuntur per situs locales quos habebant, dum Aristoteles in taballa, aut charta pingebat terminos.

2. Genus potest immediatè individuari à parte rei.

3. Relatio similitudinis, paternitatis, &c. non est formaliter in rebus, aut in suo fundamento; sed est aliquid rationis, aut mera intellectûs comparatio.

4. Non datur propriè falsitas in materia impossibili; ac propterea non sunt in ea propositiones immediatè contradictoriæ: ut *Deus est*, *Deus non est*.

5. Non datur materia prima.

6. Materia non est causa, sed mera conditio.

7. Similiter forma, & finis, non sunt veræ causæ rerum naturalium.

8. Materia prima potest naturaliter esse sine omni forma.

9. Materia ad productionem formarum activè concurrit.

10. Unio Materiæ, & formæ, est verè natura.

11. Materia prima creatur ab agente naturali.

12. Potest dari creatura, quæ naturâ suâ habeat virtutem principalem creandi.

13. Creatio non est productio rei ex nihilo, sed productio rei, quæ fit à solo Deo, sine consortio alterius causæ efficientis.

14. Potest creatura aliqua elevari ad seipsam primâ vice producendam.

15. Idem

15. Idem potest esse causa suæ causæ in prima sui productione, in genere causæ efficientis.

16. Effectus, recepta realitate, seu essentiâ, à sua causa, potest virtute ipsius essentiæ productæ in priori naturæ à causa, producere sibi existentiam.

17. Potest aliquid substantiale, naturâ suâ incorruptibile, atque independens, à materia educi.

18. Elementa non componuntur ex materia & forma, sed ex atomis.

19. Mixta, etiam corpora, excepto homine, non habent propriam formam substantialem, sed pro varia atomorum mixtura, & dispositione, exhibent illas species, quas videmus, auri, marmoris, &c.

20. Possunt duæ formæ ultimæ, & non subordinatæ, esse naturaliter in eadem materia.

21. Valdè difficulter potest ratione probari sententia contraria sententiæ Durandi, quòd Deus immediatè concurrat ad omnes effectus causarum secundarum; neque loca S. Scripturæ hoc convincunt.

Non usurpanda est hac propositio, nisi addendo, sententiam communem contra Durandum sufficienter probari apud intellectum bene dispositum, & abstinendo a refellendis receptis probationibus pro eadem communi sententia, juxta decr. 41. Congr. V.

22. Accidens naturaliter mutat subiectum in hæfionis.

23. Dubium est, an quantitas distinguatur à materia. Itèm an identificetur formis substantialibus quantitas, & impenetrabilitas.

In hoc dubio P. Claudius iussit affirmativam à Nostri docendam; & contrarium venit quoque P. Mutius.

24. Quantitas identificatur realiter cum ubi, quo substantia materialis constituitur in loco impenetrabiliter.

25. Continuum successivum, & intensio qualitatum, solis indivisibilibus constant.

26. Dantur puncta inflata, ex quibus continuum componatur.

Utraque hac est contra Regulam, & Ari-

stotelem, & contra ordinationem P. Mutii ad diversas Provincias missam.

27. Unum & idem punctum, formaliter, & virtualiter indivisibile, ratione velocitatis motûs, potest esse in pluribus partibus spatii, uno, & eodem momento, & sic ratione intensissimæ velocitatis occupare simul totum spatium, quod intercedit inter Romam, & Neapolim.

28. Potest dari creatura infinita in omni genere, exceptâ independentiâ, quæ unica restaret Deo propria: potest etiam dari intellectus infinitus, voluntas infinitè perfecta, & consequenter indefectibilis.

29. Possibilis est creatura perfectissima, quâ perfectior creari à Deo non possit; itèm imperfectissima, quâ nulla imperfectior à Deo possit creari.

30. Infinitum in multitudine, & magnitudine, potest claudi inter duas unitates, vel duo puncta.

31. Potest assignari dies aliquis in æternitate, ultra quem nullus alius futurus est: sicut si mundus fuisset ab æterno, posset assignari primus dies, ante quem nullus alius fuisset.

32. Datur numerus maximus finitus, supra quem Deus nihil potest addere.

33. In continuo intercipiuntur vacua parva, pauciora vel plura, inajora vel minora, pro raritate, & densitate ejusdem.

34. Res etiam materialis, potest absolvi ab omni respectu, sive loci, sive temporis, & formaliter, & fundamentaliter.

35. Terra movetur motu diurno; planetæ, tanquam viventia, moventur ab intrinseco. Firmamentum stat.

36. Motus Cælorum est omnino ab intrinseco, & nullo modo ab Intelligentiis. *Propositio adversatur Aristoteli.*

37. Elementa non transmutantur invicem, sed unius particulæ in alio delitescent incorruptæ: quarum ingressus, rarefactionis, & condensationis est ratio.

38. Probabilius dicitur fieri generatio per novam conjunctionem corpusculorum; etiam secundum mentem Aristotelis.

39. Duæ tantum sunt qualitates primæ,

lac, calor & frigus : humor verò, & siccitas, non sunt qualitates.

40. Plures sunt primæ qualitates sensibiles elementorum, quàm quatuor.

41. Gravitas, & levitas, non differunt specie, sed tantum secundum magis & minus.

42. Anima vegetativa poterit aliqua nutrire, & augere ex nihilo.

43. Potest anima existens in uno loco, vivificare corpus existens actu in alio loco.

44. Dantur in homine simul, & permanentes, tres animæ, realiter inter se distinctæ.

45. Vita intellectualis creata, nullo modo requirit actionem ullam physicam, atque ita intellectus non agit.

46. Bruta circa objecta particularia discuntur verò & propriè dicto discuntur.

47. Nulla datur in sensibus externis species intentionalis, sed ejus loco, verbi gratiâ, datur in oculo extramissio radiorum visualium.

48. Nullæ dantur species impressæ, nè intelligibiles quidem.

49. Immortalitas animæ non satis colligitur ex operationibus intellectus.

50. Probabilius est, non repugnare potentiam materiale cognoscitivam rei spiritualis.

51. Potest esse substantia materialis, quæ & virtute cognoscendi, & loco se movendi, & quia sit essentialiter completa, adæquet, immò excedat animam rationalem.

52. Possibilis est creatura, quæ habeat actum intellectus identificatum : item possibilis est creatura, quæ sit ipsa species impressa rerum omnium possibilem.

53. Possibilis est anima spiritualis non intellectiva.

54. Substantia materialis potest esse causa adæquata principalis alicujus entis, & substantiæ spiritualis.

55. Etiam si non esset in Deo libertas formaliter, posset adhuc talis perfectio communicata reperiri in creaturis.

56. Causa passiva verè influens, & produciens formam, potest esse libera, etiam si non influat efficienter.

57. Possibilis est potentia, quæ, quamvis sit naturaliter incapax operandi liberè, divinitus tamen elevata liberè operetur.

58. Non apparet sufficiens repugnantia in eo, quod possibilis sit aliquis intellectus, qui & in objectis obscure propositis possit independenter ab actu voluntatis se determinare, vel ad assensum, vel ad dissensum, & consequenter qui sit liber.

59. Naturaliter potest voluntas amare aliquod objectum, nullâ præviâ cognitione in intellectu.

60. Voluptas, & dolor, consistit formaliter in cognitione objecti.

61. Substantia spiritualis potest habere partes intensiōis, & extensiōis. Potest item de potentia absoluta esse aliqua, quæ habeat partes integrantes. Næc ex fide potest persvaderi, animam non esse talem.

62. Potest forma substantialis etiam spiritualis esse corruptibilis.

63. Manu tangi potest ens possibile, etiam sub statu possibilitatis.

64. Potest dari actio in distans, virtute naturali.

65. Possunt fieri curationes vulnerum, vel morborum, per medicamenta applicata in distantia, seu per unguentum, quod vocatur armarium.

Theologica.

1.

Leges humanæ, etiam Ecclesiæ, non habent vim obligandi sub peccato mortali.

2. Omnia peccata luxuriæ contra naturam, sunt ejusdem speciei infinitæ, indeoque satis est, si bestialitatis aut sodomix aut mollitiei reus confiteatur se peccasse contra naturam.

3. Non repugnat potentia materialis adeo perfecta, ut elevata possit videre Deum.

4. Non repugnat libertas, amicitia & inimicitia Dei, potentiæ alicui materiali.

5. Possibilis est, salvâ omnimodâ libertate, quæ naturaliter competit creaturæ intellectuali, prædestinatio antecedens, & abso-

& absoluta, quâ prædestinato gloria intendatur ut corona, independentem omnino à scientia etiam conditionata.

6. Tam intellectu, quàm voluntate, possumus secundum legem ordinariam uno eodémque habitu, etiam infuso, versari circa rationes formales adæquatè diversas, hoc est, sufficientes ad constitutionem unius per se virtutis.

7. Absolutè loquendo, potest Christus peccando, perdere unionem hypostaticam.

8. Verbum uniri potest diabolo: *sub his terminis non proferenda.*

9. Non potuerunt Patres inferre unitatem Suppositi in Christo ex his propositionibus; *Christus est filius Dei & filius hominis*; immò nec ex Scriptura hoc inferre potuere.

10. Persona Verbi, quâ persona Verbi formaliter, plusquam denominativè subijciebatur, quando Christus Dominus pro nostra redemptione operabatur.

11. Natura Divina, etiam posito quòd non sit terminus substantialis, potest terminare naturam: & Angelus, qui non est forma, informare materiam.

12. Corpus Christi non habet quantitatem in Eucharistia.

13. In Eucharistia non remanent species reales accidentium, sed tantum intentionales.

14. Cum quantitas non distinguatur à substantia, agentia naturalia non agunt in hostiam consecratam, sed solus Deus: unde calefactio, & transportatio ipsius est à solo Deo.

15. Corpus Christi existens sub speciebus Eucharisticis concurrens activè ad productionem alterius substantiæ, ex accidentibus corruptis.

16. Moribundus, etsi nullum signum det, aut dederit contritionis, adeo ut sacerdos nec sciat, nec prudenter putare possit præcessisse sensibilem aliquam Confessionem, absolvi potest.

17. Confessio venialium, non eget ullo dolore ad remissionem.

18. Confessio facta sine ullo dolore valida est, etiam in mortalibus.

19. Dolor naturalis, sufficit ad veram Confessionem, & Absolutionem Sacra-

mentalem, cum effectu gratiæ consequendam.

20. Confessarii Societatis gaudent independentem à P. N. Generali omnibus facultatibus concessis Societati. Idque vi Privilegii Pauli III. quod à nemine Pontificum consequentium revocatum est.

21. Nonnulla peccata, quæ reservantur in Societate, ut machinatio in Superiores, seminatio discordiarum, & similia, licet attingant gravitatem peccati mortalis, non sunt reservata, nisi sequatur effectus.

22. Is, qui præmissò examine, confessus est, & absolutus, non tenetur deinde confiteri peccatum illud, quod memoriæ non occurrerat, & post peractam Confessionem occurrit, & constat, nunquam fuisse directè in Confessione expositum.

23. Is qui à reservato peccato, pro tali cognito, ex necessitate aliqua, indirectè est absolutus, non tenetur deinceps se Superiori sistere, nec per se, nec per alium: sed manet simpliciter absolutus, & sine ullo onere querendi directè à reservato absolutionem.

24. *Circa questionem de actibus liberis Dei hæc statimus.* 1. Non doceatur à nostris sententia Cajetani. 2. Nec ulla alia, quæ cum sententia Cajetani coincidat, & modo loquendi tantum ab ea differat. 3. Propter eam causam non doceatur, actum liberum Dei dicere aliquam rationem positivam, Deo intrinsicam, & in existendo contingentem.

25. *In materia de efficacia gratiæ servetur decretum P. Claudii conditum 14. Decembris 1613.*

His adjungimus sex alias propositiones; non quòd credamus quæpiam ex Nostris eas docuisse; sed quia oblata fuerint PP. Deputatis, præsentì Catalogo duximus inferendas. Sunt autem hæc.

1.

Deus est causa peccati.

2. Deus habet pro tempore actus amoris & odii, quos non habebat in æterni:

ternitate; neque illud magis repugnat Divinae immutabilitati, quam quod videmus potentiam ejus executivam habere jam exercitia & actus, quos antè non habebat.

3. Quando Deus amat Petrum poenitentem, quem antè oderat peccatorem, verè mutatur secundum nostram dispositionem; & chimæra est credere, eum habere simul actus amoris & odii.

4. Deus non determinat quidquam ab æternitate de hominum felicitate, vel damnatione, sed expectat eorum statum finalem, ut ad alterutrum se determinet.

5. Non est de fide, quod Deus sciat adhuc determinatè, qui sint futuri beati, vel damnati, quia illud ab hominum libertate dependet. Negando autem Dei præscientiam liberarum rerum, facilis redditur prædestinatio, quæ cum illa præscientia parit horrorem.

6. Nullo modo possibile est, Deum scivisse, quod Adamus erat peccaturus, cum sortem nostram in manibus ejus posuit.

15. Porro supradictas propositiones omnes, prout sæpè declaravimus, nullà nos afficimus censurà, sed solum prohibemus doceri in nostris Gymnasiis, ad majorem uniformitatem, & soliditatem doctrinæ inter nos, & copiosorem fructum in Auditoribus faciendum. Nec cuiquam patrocinari debet, si quæ fortè ex illis reperiatur apud aliquos Auctores, vel in libris jam editis à Nostris, etiam cum aliqua approbatione: nam optandum fuerat, ut diligentiores fuissent, & severiores plerique Revisores. Quod si nihilominus ex iis aliqua (quod rarum omnino erit) communiter jam receptæ essent in aliqua Provincia, admoneat nos maturè P. Provincialis, ut dispiciamus, quid facto opus. Sicut & si quæ aliæ opiniones illic offensam pariant, quæ hoc elencho non sunt comprehensæ: neque enim existimet ullus permissam sibi esse

aliam quamcumque doctrinam, propter ea quod Catalogo isto non contineatur. Cum enim infinitæ possint excogitari sententiæ minùs nobis accommodatæ; paucas ex multis, & mislas huc dumtaxat ex variis Provinciis, Elencho isti censuimus inferendas. Quare communicetur Catalogus hic omnibus Nostris Professoribus Philosophiæ, & Theologiæ, nec non Præfectis Superiorum facultatum; ut curent, nè hujusmodi sententiæ vel proponantur in thesibus, vel in disputationibus propugnentur, vel in scholis nostris doceantur. Denique, communicetur etiam cum Revisoribus omnibus, ut si contingat insertas reperiri in libris, quos examinant, eos edi in lucem non permittant.

16. Ut autem hæc omnia executioni accuratiùs mandentur, Rectores inprimis Collegiorum, in quibus Superiores traduntur facultates, ponant ea inter præcipuas sui muneris curas. De scholis sæpè ac diligenter inquirent, & singulis annis in renovatione Studiorum, current hæc omnibus in memoriam revocari. Provinciales deinde in visitationibus ejusmodi Collegiorum, eadem examinent attentè; vocato ad Consultationem Studiorum Præfecto, atque hujus sui officii rationem reddant Præposito Generali; quem etiam moneri quotannis expediet, de observatione vel secùs, tum à Consultoribus, tum à Præfecto Studiorum. Et cum quædam Collegia in singulis ferè Provinciis sint, præcæteris spectabilia, unde ab aliis petuntur exempla, curent omni ratione Provinciales, ut doctrina, & modus docendi, qui in iis tenebitur, ejusmodi sit, ut idoneam indè reliqui omnes in eadem Provincia normam habeant, quam sequantur: nominatim verò curandum id erit, prout optârunt PP. Deputati, in Collegio Romano, totius Societatis faciliè primo.

IN-

I N D E X R E G U L A R U M.

*Compendiariae notæ, quæ hic diverso charactere expressis Regulis
subjiciuntur, in Indice rerum easdem Regulas significant.*

R E G U L Æ

P rovincialis.	Prov.	53.	Professoris Rhetorica.	Rhet.	91.
Recloris.	Recl.	59.	Humanitatis.	Hum.	94.
Præfetti studiorum.	Præf.	61.	Suprema Grammatica.	sup. Gr.	96.
Communes Professoribus superiorum fa-			Media.	med. Gr.	98.
cultatum.	Com. sup.	64.	Infima.	inf. Gr.	99.
Professoris sacra Scriptura.	Script.	66.	Scholasticorum nostra Societatis.	Schol.	101.
Lingua Hebraea.	Heb.	67.	Eorum, qui biennio Theologiam repetunt.		
Scholastica Theologia cum Catalogo qua-			Reper.		102.
stionum.	Theol.	67. & sequent.	Adjutoris Magistri, seu Bidelli.	Bid.	103.
Casuum Conscientia.	Cas.	75.	Scholasticorum externorum.	Ext.	ibid.
Philosophia.	Phil.	76.	Academia.	Acad.	104.
Philosophia Moralis.	Mor.	78.	Præfetti Academia.	Præf. Acad.	105.
Mathematica.	Math.	79.	Academia Theologorum ac Philosophorum.		
Præfetti studiorum inferiorum.	Præf. inf.		Acad. Theol.		106.
ibid. Cum Legibus scribendi ad Ex-			Præfetti ejusdem Academia.	Præf. Ac.	
amen.	Scrib.	84. & ad Præmia.	Theol.		107.
Præm.		85.	Academia Rhetorum & Humanistarum.		
Communes Professoribus classium inferiorum.			Acad. Rhet.		ibid.
	Com. inf.	86.	Academia Grammaticorum.	Acad. Gr.	108.
			Ordinatio pro Studiis Superioribus.		109.

INDEX RERUM, QUÆ HOC LIBRO CONTINENTUR.

Compendiariæ notæ in Regularum Indice
explicantur.

ABECEDARIUM.

N discipulos non admittuntur. pag. 56.
Prov: reg. 21. §. 1.

Academia pro Nostriis.

Ad Magistros instituendos privata cure-
tur. 57. Prov: 30. & 60. Rect. 9.
quo tempore, ac ratione. *ibid*: Rect. 9.
Ad Hebræam Græcâque linguam. 54. Prov. 8. & 59.
Rect. 7. ejusdem tempus, ac ratio. *ibid*:
Ad Mathematica. 56. Prov. 20.

Academia pro externis.

Quid sit. 104. Acad. 1. in inferioribus quoque scholis
instituenda, & quorsum. 83. Præf: inf: 34. & 90.
Com: inf: 45. Academiæ partitio, ac numerus.
105. Acad: 5.

Præfatus totius Academiæ à Rectore Collegii institui-
tur. 105. Acad: 4. ab eodem ei socius additur, &
qualis. 107. Acad: Theol: 3. & *ibid*: Præf: Acad:
Theol: 4. Recognoscit conclusiones, prælectiones-
que Academicorum. 106. 107. Acad: Theol: 7.
11. ejus munus. Vide 106. in Regulis.

Magistratus Academiæ sunt Rector, Consiliarii, Secre-
tarius. 105. Acad: 7. quo tempore, ac modo eli-
gendi. *ibid*:

Rector Academiæ qualis, & quid faciat. *ibid*: 7. 8. Re-
ctor Theologorum actum habeat. 100. Academi:
Theol: 8.

Consiliarium munus. 105. Acad: 7. 9.

Secretarii munus. *ibid*: Acad: 7. 10.

Academiæ exercitationes tempore concionis, lectionis-
ve sacræ nē fiant. 61. Rector. 23. nec tempore con-
gregationis. 106. Præf: Acad: 5. Vide etiam *Con-
sultatio, & Introductio*.

Academici externi.

Ex congregatione, aut Religiosi ferme sint. 61. Rect.
23. & 104. Acad: 2. quales in virtutibus. *ibid*: 3. eo-
rum nomina in libro sint scripta. 105. Acad: 12. sint
assidui, & exerceantur. *ibid*: Acad: 6. qui immodesti
sunt, aut non frequentant, dimittantur. *ibid*:

Academia Theologorum, ac Philosophorum.

Constat exercitationibus repetendi, disputandi, præle-
gendi, actus habendi. 106. Acad: Theol: 1. repeti-
tiones fiant per horam: quâ horâ, formâ, Præsides.
ibid: 2. 3. disputationum tempus, materia, argumen-
tantes, Præses. 106. Acad: Theol: 4. 5. 6. prælegen-
dæ questionis, aut problematis ratio. *ibid*: 7. ac-
tum tempus, materia, ratio, apparatus. *ibid*: 8. 9.

Præfati hujus academiæ, qui & totius academiæ, mu-
nus. Vide 107. in Regulis.

Præses Theologis aliquis ex nostris Theologis prove-
ctior, qui & socius Præfati sit: Philosophis Theolo-
gus quoque à Rectore Collegii destinetur. 106. Aca-
dem: Theol: 3.

Rector hujus Academiæ sit ferme Theologus. 105. A-
cad: 8. Poterit absente Magistro Philosophos diri-
gere. *ibid*:

Horum Academicorum prælectiones à Præfeto aca-
demiæ, conclusiones ab eodem & Magistro, præla-
tiones actuum à generali quoque Præfeto reco-
gnoscendæ. 106. & 107. Acad: Theol: 7. 9. 11.

Academia Rhetorum, & Humanistarum.

Quibus diebus convenient. 90. Com: inf: 45. & 107.

Acad: Rhet: 1. quas exercitationes Præfatus habere
poterit. *ibid*: 2. quas academici, & quâ ratione. 107.
3. illustiores aliquæ cum apparatu fiant. 108. 4. in-
mò possunt etiam præmia proponi, ac distribui, &
privata, & publica. *ibid*: 5. 6. Festum aliquod B. Vir-
ginis versibus affixis celebrent. *ibid*: 7.

Rector hujus academiæ sit ferme ex Rhetorica. 105.
Acad: 8.

Academia Grammaticorum.

Quas exercitationes Moderator habere poterit. 108.
aca: Gr. 1. Academici exerceantur repetendo, dis-
putando, memoriter narrando, prælegendo, priva-
tim, publicè. *ibid*: 2. 3. 4. 5. 6. varientur exer-
citationes. *ibid*: 8. poenæ litterariæ in negligentes.
ibid: 7.

Actus.

Curabit Præfatus actus Theologicos tum Nostrorum.
62. Præf: 7. sive peculiare quarto ferme anno
Theologiæ habendos. *ibid*: quorum materias Præfe-
ctus cum Magistris distribuet, & quâ ratione fiant.
ibid: 8. sive generales. *ibid*: 9. 10. 11. tum externo-
rum solemniores. *ibid*: Præf: 12. qui præsideant. *ibid*:
13. Theologicos peculiare quatuor, generalem u-
num habeant repentes Theologiæ. 102. Repet: 9.
Actus Philosophici. 63. Præf: 19. quales, quo exami-
ne, & per quos seligendi qui hos habituri sunt, sive
Nostri. *ibid*: Præf: 19. 20. 22. sive externi. *ibid*:
Præf: 21. 22.

Examinis tempus, ac forma. 63. Præf: 23. Vide *Exa-
men*. Actuum ipsorum tempus, ac forma. *ibid*:
Præf: 24.

Quibus actibus qui interfint. *ibid*: Præf: 25.

Actus.

INDEX.

Alus Academicorum.

Vide *Academia.*

Adjutor.

Magistri. Vide *Bidellus.*

Admissio.

Novorum discipulorum, & examen. Vide *Examen, & Scholastici.*

Non admittantur à Magistris. 87. Com: inf: 11.

Argumenta.

In disputationibus ordinariè non proponat Præfectus. 62. Præf: 6. urgeantur à Professoribus. 63. Præf: 25. & 65. Com: sup: 16. Philosophorum contra fidem resellantur. 76. Phil: 2.

Ad argumentandum cum externis mitti possunt, qui Theologiam recolunt. 63. Præf: 26. Doctores externi invitari possunt. 65. Com: sup: 16.

Argumentandi forma.

Vide *Disputatio.*

Argumentum scribendi in inferioribus.

Vide *Scriptio.*

Aristoteles.

In Philosophia sequendus, & quatenus. 76. Phil: 2. in ejus textu explicando non minus quam in questionibus ponatur operæ. 77. Phil: 12. præsertim in celebrioribus. 77. Phil: 11. §. 2. & *ibid:* 13.

Ethicæ Professor in eodem textu progrediatur. 78. Mor: 1. quid ex eo ob præcepta præleget Professor Rhetoricæ. 91. Rhet: 1. & 92. Rhet: 6.

Interpretes Aristotelis malè de fide meriti, ut Averroës, magno cum defectu legendi. 76. Phil: 3. 4. eorum errata non dissimulanda. *ibid:* Phil: 5.

Arma.

In atrium, aut scholas non inferenda. 83. Præf: inf: 43. & 104. Ext: 5.

Ars Metrica.

In classe Humanitatis alternis diebus recolatur, & quomodo. 94. 96. Hum: 2. 8. alternis quoque in suprema Grammaticæ. 96. sup: Gr: 2. quotidie verò absoluta repetitione Grammaticæ. *ibid:* Græca ad Rhetoricam spectat. 91. Rhet: 1.

Atrium classium.

Nihil ibi armorum, nihil otiosorum. 83. Præf: inf: 43. lustrandum à Præfecto, & scholarum tempore, & ante. 84. Præf: inf: 44.

Aula.

Quo pacto ornanda in publicis actibus. 103. Bid: 6. potest in ea recitari promovendorum catalogus. 82. Præf: inf: 26. & Declamationes, & Carmina Rhetorum. 93. Rhet: 17.

Auctoritates.

Quâ ratione à Professoribus afferendæ. 64. Com: sup: 8. Auctoritas Rabbini non concilianda. 66. Script: 9. Philosophorum malè de fide meritorum imminuenda. 76. Phil: 4.

BIBLIOTHECA.

Amplificetur annuo reditu assignato. 58. Prov: 33. Bibliothecarius libros ex Præfecti præscripto dispenset. 60. Rect: 17.

Bidellus.

À Rectore constituitur. 66. Com: sup: 19. cum eo agat *Injunct: S. J. volum: II.*

Magister. *ibid:* obtemperet Magistro. 103. Bid: 1. Quodnam ejus munus. Vide *ejus Regulas. ibid:*

Brevitas.

Commendatur Professoribus. 39. Com: sup: 7. 8. & 67. Scrip: 12.

CANCELLARIUS.

Vide *Præfatus generalis.*

Carmina.

Quomodo argumentum eorum proponendum in Rhetorica. 93. Rhet: 10. in Humanitate. *ibid:* Hum: 6. in prima Grammaticæ. 97. sup: Gr: 7.

À Rhetoribus in schola interdum, interdum in Templo, sive aula recitentur. 93. Rhet: 16. 17. Vide etiam *Declamatio.*

Ab externis Rhetoribus Humanitatique studiosis alternis ferè mensibus affigantur. 93. Rhet: 18. & 96. Hum: 10. À Nostreis Rhetoribus, & semper & publice. 94. Rhet: 20.

À Nostreis Theologis, ac Philosophis bis, terte in anno. 60. Rect: 8. quæ propalam collocantur, seligenda nonnulla. 79. Præf: inf: 3.

Casus Conscientie.

Qui ad hos destinandi. 55. Prov: 19. §. 4. Theologiæ Professor quo pacto eos tractabit. 69. Theol: 9. §. 4. Casuum disputatio hebdomadaria fiat in schola, & quo pacto. 75. Cas: 6.

Casuum collatio domestica quoties in hebdomada fiet in Domibus, aut Collegiis. 54. Prov: 13. 14. quinam ad eam convenient, & quo Præfide. *ibid:* 13. 14. 15. non absit Superior: *ibid:* 15. Inter sint eidem repetentes Theologiam. 102. Repet: 2. collationis forma. 76. Cas: 7. 8. 9. 10. de propositis casibus consulantur auctores. *ibid:* Cas: 8. discutiuntur, & expendantur sententiæ. *ibid:* 9. si quid extra materiam occurrat, deferatur ad Præsidentem. *ibid:* 10.

Casuum Professor unus, vel duo, qui biennio materias absolvant, à Provinciali destinantur. 54. Prov: 12. Professoris finis, ac munus. 75. in *ejus Regul.*

Catalogus.

Dierum festorum faciendus in unaquaque Provincia. 58. Prov: 37. §. 2.

Questionum à Professore Theologiæ in Summa S. Theol: ordine explicandarum. 69. ad 75.

Discipulorum inferiorum sub anni initium, accuratissimus extremo anno à Magistris Præfecto tradendus. 90. Com: inf: 38. Examinatores illum accurate legant, & conferant. 82. Præf: inf: 20.

Promovendorum discipulorum ubi promulgandus. *ibid:* Præf: inf: 26. optimi quique nominentur primi. *ibid:* suis cuique Magistro antequam recitetur ostendendus. *ibid:* Præf: inf: 24.

Librorum explicandorum fiat ante studiorum initium. *ibid:* Præf: inf: 27.

Catechismus.

In classibus Grammaticæ, & in aliis inferioribus recitandus. 86. Com: inf: 4. 5. & 104. Ext: 4. Vide *regulam secundam cujusque classis.*

Explicandus feriâ sextâ, aut sabbatho. *ibid:* ultimâ semihorâ pomeridianâ in singulis classibus. 95. 97. 98. 100. & 104. Ext: 4.

Q 2

Cen-

I N D E X.

Censor.

Vide *Decurio Maximus*.

Cicero.

Solus ferè ad stylum proponendus. 91. Rhet: 1.

Classès inferiores.

Vide *Gradus, Ordines, & Schola*.

Coadjuvatores.

Non desint in Collegiis parvis, nè discipuli munera eorum obire cogantur. 38. Prov: 32.

Collegia.

Et Universitates cur admittat Societas. 39. Rect: 1.

Colloquia.

Magistrorum cum externis scholasticis qualia. 86. Com: inf: 6: sint in loco patenti. 90. Com: inf: 47: qualia Scholasticorum Nostorum cum externis condiscipulis. 101. Schol: 8.

Comedia.

Ac Tragedia sint rarissime, sacro argumento, totæ Latinæ, sine habitu muliebri. 60. Rect: 13: cavendum, nè in his, aliisque recitandis fiat iactura morum, *ibid*: 14. quæ Nostorum sunt, in codicem referantur. *ibid*: Rect: 16.

Concertationes.

Privatæ inter condiscipulos singularum classium inferiorum magni faciendæ. 89. Com: inf: 31: quales esse debeant, & qui quibus committendi. *ibid*: præmia victoribus proponantur. *ibid*: quibus de rebus esse poterunt inter æmulos in Rhetoricâ, 93. Rhet: 12. in Humanitate. 95. Hum: 7: in prima Grammaticâ. 98. reg: 10. in mediâ. 99. reg: 10. in infimâ. 101. reg: 9.

Solemniores inter duas classes, hoc est cum proximâ, & quâ ratione. 89. Com: inf: 34. Præfeto præsentæ. 83: Præf: inf: 33:

Conciones.

A scholasticis externis toto anno diebus festis audiendæ. 86. Com: inf: 3. & 104. Ext: 3. bis in hebdomadâ in quadragesimâ, *ibid*: hortandi ad has scholastici superiorum classium. 64. Com: sup: 3. Nè ob Academiam, aut Congregationem impediuntur audire. 61. Rect: 23. & 106. academ. Theol: 2.

Concionandi talentum.

Vide *Talentum*.

Conclusiones.

Conclusionum in quavis disputatione numerus, ac ratio. 62. 63. Præf: 14. 24. omnes à Magistro corrigantur. 103. Bid: 4. à Præfeto recognoscendæ, *ibid*: & 64. Com: sup: 4. qui nihil ex his immutet in scio Magistro, ac Rectore. 62. Præf: 18. Academicorum recognoscit Magister, ac Præfetus Academiæ. 106. acad: Theol: 11. Metaphysicus unam Ethicæ Interferat Philosophicis. 79. Mor: 4.

Responsurus conclusionem confirmet initio. 62. Præf: 15. quinam ex Philosophis eam confirmabit in mēstruis. 78. Phil: 17.

Generalium actuum Theologicæ communes esse, & imprimi possunt. 62. Præf: 10. unus Theologus sub finem studiorum, alter sub initium potest eas defendere. *ibid*: 11.

Casuum conclusiones sabbatho habeantur. 75. Cas: 6.

Confessio.

Discipulorum à Præfeto curetur diligenter. 84. Præf: inf: 46. singulis fiat mensibus. 86. Com: inf: 9. & 104. Ext: 3. discipuli Confessario nomen tradant in schedula. 86. 9.

Nihil literariæ exercitationis ob Confessionem deperdatur. 90. Com: inf: 42. ideo singuli, aut bini, redeuntibus aliis, ordine submittantur. *ibid*: hortentur Magistri ad eam sæpe & rite obeundam. 86. Com: inf: 5. etiam superiorum classium. 64. Com: sup: 3. Confessarii plures, & interdum extraordinarii externis scholasticis assignentur. 58. Prov: 31. tempestivè adsint in Templo. 84. Præf: inf: 46. schedulas recipiant nominum. 86. Com: inf: 9.

Congregatio.

B. Virginis ex Romano Collegio in alia propaganda. 81. Rect: 23. tempore coctionis nè congregationis, tempore congregationis nè academice exercitationibus, vel privatis colloquiis distineantur discipuli. *ibid*: & 106. Præf: acad: 5.

Consultationes.

Magistrorum infra Logicam singulis, aut alternis mensibus; superiorum classium interdum fiant, & quâ ratione. 60. Rect: 18.

Academicorum ad Academiam promovendam ter quaterve in anno. 103. 104. Acad: 11. 12.

Consultatores.

Provincialis adhibeantur, dum designantur qui Theologiam biennio repetant. 54. Prov: 10. & in dijudicando talentis, ac virtute, ut mediocres pergant in studiis. 55. 56. Prov: 19. §. 8.

Contraversiæ.

Contrâ hæreticos à Professore Scholasticæ quæritus attingendæ. 69. Theol: 9. §. 2. eas Scripturæ Professor ex loco quem tractat, decidat breviter. 67. Script: 16. qui Theologiam repetunt, iis tempus certum impendant. 103. Rep: 12.

Correptio.

Ob delicta domesticæ nè adhibeatur in scholis. 82. Præf: inf: 28. qui eam recusant, aut cogantur, aut consulto Rectore ejiciantur. 83. 39.

Quorum non speratur emendatio, dimittantur à scholis. 83. Præf: inf: 40. & 104. Ext: 7. quid agendum si non satis sit expellere. 83. Præf: inf: 41. semel, dimissis non pateat reditus, inconsulto Rectore. *ibid*: 42.

Correktor.

Discipulorum de Societate non sit. 83. Præf: inf: 38. ejus operâ quando, & quomodo Magistri utentur. *ibid*: & 104. Ext: 7. atque ita, ut per se ipsi non plectant. 90. Com: inf: 40.

Crucis signum.

Ante prælectionem fiat à Magistris omnibus. 64. Com: sup: 2. & 86. Com: inf: 2.

Curfus.

Philosophiæ triennio minimum absolvitur, ubi sunt Nostri. 55. Prov: 17. & 76. Phil: 7. Theologiæ quadriennio. 54. Prov: 9. & 68. Theol: 7. Rhetoricæ & Humanitatis biennio, interdum quoque triennio. 55. Prov: 18. Casuū biennio. *ibid*: Prov: 12. & 75. Cas: 2.

D E.

INDEX.

DECLAMATIONES.

Vel Carmina, vel Prælectiones, quæ pronuntiantur, expoliantur, non de integro fiant à Magistri. 89. Com: inf: 32.

Privatim alternis sabbathis habeantur à Rhetore, & Humanista. *ibid:* 33. & 91. 93. Rhet: 2. 16. & 95. Hum: 2.

Invicem sese his duabus classibus invitantibus. 89. 91. 93. 95. interfit Præfectus inferior. 83. Præf: inf: 33. in classibus Grammaticæ habeatur prælectio tantum. 89. Com: inf: 33. Publicè singulis ferè mensibus habeantur à Rhetore in Aula. 93. Rhet: 17. Superiorum classium frequentia cohonestentur. 82. 83. Præf: inf: 32.

Ex Nostriis nemini abesse liceat Rectoris injussu. 83. eas Præfectus superior antea recognoscit. 79. Præf: inf: 3. & 79. Rhet: 17. aut, ubi is non est, inferior. 84. Præf: inf: 30.

Declamatio in præmiorum distributione haberi potest. 83. Præf: inf: 35.

Decuriones.

Minores à Præceptoribus constituuntur, & eorum munus. 87. 89. Com: inf: 19. 36. memoriæ pensum ipsi cui persolvent. 87.

Decurio maximus, qui & Cenfor, sive Prætor, à Præfecto inferiore in singulis classibus constituitur. 83. Præf: inf: 37. ejusdem privilegia, & munus, *ibid:*

Dialogi.

Publicè in præmiorum distributione recitari possunt. 83. Præf: inf: 35. privatim interdum, & sine oratione à Rhetore in schola. 94. Rhet: 19.

Dictatio.

Qualis, quarumve rerum in classibus superioribus. 63. Com: sup: 9. 10. qualis in inferioribus. 88. Com: inf: 27. in his observationes aliquæ in prælectionibus dictari possunt. *ibid:* scribendi argumentum quâ ratione, & cujusmodi in his dictandum. 89. Com: inf: 30. Vide etiam *Scriptio*.

Dies festi.

Vide *Periart diet.*

Dimissio.

Ab scholis sit Præfecto, ac Rectore consulto. 83. Præf: inf: 39. 40. & 87. Com: inf: 11.

Dimittendi, ac *Dimissio*. Vide *Correctio*.

Disciplina.

Curetur à Magistris, & quâ ratione. 90. Com: inf: 39.

Discipuli.

Vide *Scholastici*.

Disputationes.

Superiorum classium curentur à Magistris sumopere. 65. Cõ. sup: 18. & à Præfecto. 62. Præf: 16. moderandæ à Præfecto, ubi Professores conveniunt, & quomodo. 61. 62. Præf: 6. discipulos adjuvet, ac dirigat Magister. 65. Com: sup: 18. intersint alii quoque Professores Nostri, aut externi. 65. Com: sup: 16. & Rector frequenter. 19. Rect: 3. qui Professores in his, & quo pacto urgebunt argumenta. 65. Com: sup: 16.

Non disputent publicè, nisi doctiores. *ibid:* 17. intersint scholastici ordinarii disputationibus. 101. Schol: 5. 6. disputaturi maturè moneantur. 103. *Ibid:* 3. 4.

Hebdomadariæ Philosophorum, ac Theologorum sab-

batho fiant, nisi eâ hebdomadâ sint duo feriati dies. 65. Com: sup: 14. Hebdomadariæ casuum sabbatho quales. 75. Cas: 6.

Menstruæ Theologorum, ac Philosophorum singulis, aut alternis mensibus. 65. Com: sup: 15. intersint utrisque qui Theologiam recolunt. 102. Rep: 2. 3. Theologicæ quomodo instituendæ. 89. Theol: 14. Philosophicæ quomodo. 78. Phil: 17. Logici in Summa ad has non conveniunt. *ibid:* 18. ubi est unus Philosophiæ Magister, pro mensuris habeat ter quatuorve in anno solemniores. *ibid:* Phil: 19.

Solemnes disputationes. Vide *Astus*.

Disputandi formam severè exigant Magistri. 65. Com: sup: 12. præcipuè Philosophiæ. 78. Phil: 20. Ad disputandum cum externis mittantur præcipuè, qui Theologiam recolunt. Præf: 26.

Inferiorum classium tum privatæ, quotidianæ, ac sabbathi, tum solemniores cum proxima classe. Vide *Conversations*.

Academicorum. Vide *Academia*.

Doctrina Christiana.

Vide *Catechismus*.

Doctores.

Externi invitentur ad argumentandû. 63. Com: sup: 16.

Doctoratus. Vide *Gradus*.

EMMANUEL.

Vide *Grammatica*.

Epistola.

Ciceronis in tribus Grammaticæ classibus explicandæ: quæ in suprema. 96. 1. quæ in media. 98. 1. quæ in infima. 99. 100. 1.

Ethica.

Vide *Moralis Philosophia*.

Examen conscientie.

Ad illud hortentur Magistri superiores. 64. Com: sup: 3. & inferiores. 86. Com: inf: 5.

Examen Philosophorum Nostrorum.

Examinandi singulis annis, ita ut qui infra mediocritatem sunt, non pergant ad sequentem annum. 53. Prov: 19. §. 1. neque ad Theologiam, qui mediocritatem non superant. *ibid:* nisi alio talento præditi sint. *ibid:*

Examen Theologorum Nostrorum.

Singulis annis examinandi sunt, ita ut non pergant ad sequentem annum, qui supra mediocritatem non profecerunt. 55. Prov: 19. §. 3. nisi alia sint præclara talenta. *ibid:* Sub finem quarti anni examinantur ad Professionem; & tales esse debent qui admittuntur, ut docere possint Philosophiam, & Theologiam. 56. Prov: 19. §. 10. nec dispensatur ob talenta nisi à Generali. *ibid:*

Doctores, an & quando examinandi. 56. Pro: 19. §. 14.

Examen Metaphysicorum, & aliorum.

Nostrorum, Metaphysicorum à tribus sit, duobus aliis Magistris presentibus. 63. Præf: 20. Omnes ferunt secretum suffragium. *ibid:* deligantur ii tantum, qui multò plus quam mediocriter profecerint. *ibid:* Præf: 19.

Ordinem examinandorum Rector distribuit, auditò Præfecto, ac Præceptore. *ibid:* Præf: 23. Præfectus materias Examinatoribus assignat. *ibid:*

Alum-

I N D E X.

Alumnorum, & Convictorum sit à tribus, & quibusnam. *ibid.* 21.

Et Nostorum, & externorum sit publicum; duret unâ horâ; quo tempore incipiat; eatur per materias præcipuas. *ibid.* 22. 23. nullus Nostorum ab hoc excipitur; externi cogendi non sunt. *ibid.*

Examinantur & Nostri, qui extra Societatem studuerunt. 35. Prov. 19. §. 3.

Examen classium inferiorum.

Novi discipuli, ut examinandi, & admittendi. 81. Præf; inf: 10. 11.

Examen peculiare admissorum, ut promoveantur, eorum tantum qui excellunt, fieri potest intra annum. 87. Præf; inf: 13. & 90. Com: inf: 37.

Examen generale semel in anno. 81. Præf; inf: 13. 14. semel, aut iterum scribant. *ibid.* deumtinentur biduo antè scribendi ad examen Leges. *ibid.* 15. Quæ habentur. 84.

Scribenibus Præfectus ipse præsit, vel sui loco alius. 81. 16. & 84. Scrib: 2. compositiones Præfecto, & examinadoribus distribuuntur. 81. 17.

Quor, & quo ordine ad examen evocandi. 82. Præf; inf: 19. examinis ratio. *ibid.* 21.

Examinatores Theologorum & Philosophorum.

Quatuor saltè esse debent; qui, & à quo designandi, vel substituendi. 56. Prov: 19. §. 13. in examine ad Professionem jurare debent, & secretò ferre suffragia. *ibid.* §. 11. quomodo suffragia scribunt ad Generalem, & Provincialem. *ibid.* §. 12. Eorum judicium in libro notari debet. *ibid.* §. 12.

Examinatores, examinandi inferiorum classium.

Examinatores tres sint, in quibus Præfectus, 81. Præf; inf: 18. à Rectore cum Præfecto constituuntur. *ibid.* ad plura suffragia decernunt. *ibid.* quâ ratione examinabunt. 82. Præf; inf: 19. 20. 21. Sententias statim ferant. *ibid.* 22.

In dubiis quid servabunt. *ibid.* 23. silentio sententias supprimant. *ibid.* 24. ineptos nullâ ratione promoveant. *ibid.* 25. ejus qui ægre est aptus, rationem non habeant. *ibid.* rudium & ineptorum parentes moneantur. *ibid.*

Examinandi mensè ferme antea præparentur. 90. Com: inf: 37. libros, qui explicati sunt, afferant ad examen, ut in his examinentur. 85. Scrib: 11.

Nihil innuant sociis, neque corrigant, nisi rogati. *ibid.* scriptio inter sint, legesque servant. 84.

Exercitationes.

Varietas in his accidit pro regionum varietate. 59. Prov. 99. fovendæ omnes, atque amplificandæ. *ibid.* Rect: 3.

Ordo earum in classibus inferioribus ex Provincialis præscripto mutari potest, modò eadem spatia temporis retineantur. 87. Com: inf: 15.

Exercitationes extraordinariæ utiles, & quid in his observandum. 89. Com: inf: 32. exercitationes variæ assignandæ discipulis, dum scriptiones corriguntur. 88. Com: inf: 24.

Quæ propriæ Rhetoricæ eodem tempore. 92. Rhet: 5. quæ Humanitatis. 95. Hum: 4. quæ primæ Grammaticæ. 97. sup: Gr: 4. quæ mediæ, 99. med. Gr. 4. quæ infimæ. 100. inf: Gr. 4.

Exercitationes Academia, & singularum classium. Vide in suis Regulis.

Memoria, scribendi, pronuntiandi, declamandi, disputandi, & similes. Vide his ipsis verbis.

Exhortatio.

Hobdomadaria singulorum Magistrorum in singulis classibus inferioribus. 61. Rect: 21. & 86. Com: inf: 5. quibus de rebus. *ibid.*

Altera singulis, aut alternis mensibus ad omnes classes in loco ampliore. 61. Rect: 21. In classibus superioribus quando, & de quibus rebus fiet. 64. Com: sup: 3.

FERIATI DIES.

Ac festi, pro regionis more catalogo scripto consent. 58. Prov: 37. §. 2. à Præfecto Magistris maturè significantur. 79. Præf; inf: 7. quibus diebus ubique feriandum. 58. Prov. 37. Vide etiam *Academia, Disputatio, Sabbathum, Vacatio.*

Finis.

Atque intentio Professoris cujusque, aut officialium quis esse debeat: fines itè, hoc est termini, gradusque classium Grammaticæ. Vide *primam regulam in singulis.*

GENERALIS PRÆPOSITUS.

Facultatem dabit ad conferendam gradum Doctoratus Nostri. 54. Prov: 10. & ad geminandas scholas inferiores. 57. Prov: 21. §. 5. & si Emanuelis Grammatica ad aliam methodum, quàm Romanam, conformanda sit. *ibid.* 23. & si quid præterea, quæ in libro studiorum sunt, Provincialis in sua Provincia expedire judicaverit. 59. Prov: 39.

Gradus.

Doctoratus vel Magisterii in quos cum facultate Generalis conferri possit. 54. Prov. 10. servantur tunc Constitutiones: & qui promovetur, Scripturæ quoque theses intermiscet. *ibid.* 11. Professores omnes intersint. 63. Præf. 25. quid Præfectus tunc præstare debeat, à Rectore intelligit. *ibid.*

Gradus scholarum, hoc est ordines diversi. Vide *Ordines & Schola.*

Græca.

Lingua privata academiâ inter Nostros fovenda. 59. Rect: 7. Græcus textus quatenus ad Scripturam exponendam afferendus. 66. Script: 4.

Græcæ Grammaticæ in singulas inferiores classes distributio. 87. Com: inf: 13. pro Rhetorica syntaxis, & syllabarum dimensio alternis. *ibid.* & 91. 92. Rhet: 1. 14. pro Humanitate syntaxis. 87. Com: inf: 13. & 94. Hum. 1. in suprema Grammaticæ octo partes orationis. 87. Com: inf: 13. & 96. sup. Gr. 1. in mediâ, & in infima, prima rudimenta. 87. 98. 99.

Græcum thema quomodo in Rhetorica, quomodo in Humanitate, quomodo in prima Grammaticæ distandum. 93. Rhet: 11. & 95. Hum: 6. & 97. sup. Gram. 8.

Græca prælectio, auctores, ac pensum. In Rhetorica qui auctores, & quâ ratione interpretandi. 93. Rhet: 13. qui in Humanitate, quâve ratione. 96. Hum. 9. in Humanitate Grammatica Græca, & auctor explicentur alternis: inclinante anno alternis quoque Græcarum syllabarum dimensio cum auctore. *ibid.*

I N D E X.

In prima Grammaticæ Grammatica quoque Græca, & auctor alternis. 97. sup. Gr. 9. In media ferè tantum Grammatica, aut altero semestri catechismus Græcus, & quâ ratione. 98. 99. med. Gr. 1. 9. in infima prima tantum Grammaticæ rudimenta. *ibid.* inf. Gr. 1.

Grammatica.

Ab ea, vel Humanitate docenda Nostri nè eximantur. 57. Prov. 26. etiam absolutis studiis, tertioque Probationis anno possunt eam docere. 57. Prov. 27.

Grammaticâ Emmanuclis utendum. *ibid.* Prov. 23. tres ejus libri trium Grammaticæ classium proprii, singuli singularum. 80. Præf. inf. 8. §. 2. & 87. Com. inf. 12.

Ubi Romana non est recepta, ad similitudinem Romanæ methodi cum facultate Generalis conformetur. 57. Prov. 23. & 80. Præf. inf. 8. §. 2.

Grammaticæ Professores repetant initio breviter, quæ in classe inferiore sunt tradita. 87. Com. inf. 12. Primo semestri suum librum absolvant, altero repetant. 80. Præf. inf. 8. §. 3.

Supremæ Grammaticæ tertius liber Emmanuclis, & ex secundo appendices secundi generis, & figurata constructio attribuuntur. *ibid.* Præf. inf. 8. §. 2. & 96. sup. Gr. 1. Mediæ secundus liber usque ad figuratam constructionem, & faciliores appendices. *ibid.* Præf. inf. 8. §. 2. & 98. med. Gr. 1. Infimæ primus liber, & aliquid secundi. *ibid.* Præf. inf. 8. §. 2. & 99. inf. Gr. 1. si hæc duos in ordines dividatur, uni ordini primo semestri prima pars libri, alteri altera assignetur, utraque utrique altero semestri repetatur. 80. Præf. inf. 8. §. 3. & 99. inf. Gr. 1.

Grædus singularum, & pars Grammaticæ, auctoresque in singulis explicandi. 96. 1. & 98. 1. & 99. 1. Horarum in singulis divisio quotidiana 96. 2. & 98. 2. & 100. 2. Descriptionis in singulis corrigendæ ratio. 97. 3. & 98. 3. & 100. 3.

Exercitationes quas in singulis Magistri assignare possunt inter corrigendum. 97. 4. & 99. 4. & 100. 4. In repetitione auctoris, præsertim in postremis duobus, exigantur potissimum præcepta Grammaticæ. 99. 5. & 100. 5. Prælectio auctoris in singulis quantâ, qualisve. 97. 5. & 99. 6. & 100. 6. Argumentum scribendi in singulis quale. 97. 6. & 99. 7. & 100. 7.

Prælectio Grammaticæ in media. 99. 8. In infima. 101. 8. Conceratio discipulorum quibus de rebus erit in singulis. 98. 10. & 99. 10. & 101. 9. Discipuli supremæ Grammaticæ semel ferè in mense suo Marte scribant. 97. 6. quo pacto in ea carminum thema distandum. *ibid.* 7.

Grammatica Græca, & Hebræa.

Vide Græca, & Hebræa.

Gubernare.

Gubernandi talentum. Vide Talentum.

H E B R Æ A.

Quo tempore à Nostri addiscenda, & à quibus. 54. Prov. 8. addicantur huic studio aliqui, & juventur Academicâ, præsertim quo tempore Theologia recolitur. *ibid.*

Hebræus textus quatenus ad Scripturam explicandam adhibendus. 66. Script. 4.

Quatenus Rabbini, punctisve habenda fides. 66. 67. Script. 10. 11. Rabbini nè concilietur auctoritas. *ibidem.*

Hebrææ linguæ Professor qualis. 54. Prov. 7. ut idem sit ejus, ac Scripturæ Professor, optandum. *ibid.* quoniam ejus finis, ac munus. 67. Heb. 1. 2. 3. 4. in ejus regulis.

Historicus.

Quid peculiare ad sui explicationem requirat. 88. Com. inf. 28. quatenus in Rhetorica, vel Humanitate explicandus. 91. Rhet. 2. & 94. Hum. 2.

Hora.

Scholarum certæ pro varietate temporum assignandæ. 58. Prov. 35. inchoandarum, finiendarumque, significantur maturè Magistris à Præfecto. 79. Præf. inf. 7.

Eorum divisio in classibus inferioribus. 87. Com. inf. 14. & in singulis classibus. reg. 2. in Rhetorica. 91. in Humanitate. 94. in suprema Grammaticæ. 96. 97. in media. 98. in infima. 100.

Humanitatis schola.

Ejus gradus, ac finis, auctoresque in ea explicandi. 94. Hum. 1. cognitione linguæ, eruditione aliquâ, præceptorum informatione continetur. *ibid.*

Ex præceptis Rhetoricæ explicabitur Cyprianus, ex Orationibus aliquæ Ciceronis. 94. 95. 96. Hum. 1. 2. 8. Inclinate anno Græcarum syllabarum dimensio explicanda. 96. Hum. 9. carmina alternis mensibus, aliquid interdum prosæ brevioris assignendum. *ibid.* 10.

Professoris ejus finis, ac munus. Vide 94. ad 96. in ejus Regulis.

I M M U N I T A S.

A vestibulis, Græcisque addiscendis nulli à Præfecto concedenda. 82. Præf. inf. 31. nec à Magistro in aliis rebus. 87. Com. inf. 11.

Inferiores schola.

Vide Ordines, & Schola.

Intentio.

Ac finis Magistrorum in docendo sit, auditores ad Dei amorem atque obsequium excitare. 64. Com. sup. 1. & 86. Com. inf. 1.

Peculiares singulorum. Vide in prima regula singulorum, Scholasticorum Nostrorum quæ. 101. Schol. 1.

Interpretes.

Septuaginta. Vide Versiones. Aristotelis, ejusque textuum interpretatio. 77. Vide Aristoteles.

Introductio.

Ad Logicam in Rhetorica non legatur. 91. Rhet. 1. prælegi poterit Academicis paullo ante studia, permittente Rectore. 107. Acad. Theol. 10. Toleti, vel Fonseca in Logica explicanda. 77. Phil. 9. §. 1.

Judices.

Eorum qui examinantur, & ad examen scribunt, tres. 81. Præf. inf. 18. præmiorum quoque tres. 85. Præm. 8.

Utrique plurium suffragia decernunt. 81. & 85. judicii præmiorum forma. 85. Præm. 9. Vide etiam Examinatores.

LE-

I N D E X.

L E C T I O.

Spiritualis libri commendetur discipulis. 86. Com. inf. 8. & hi, & Magistri impiorum auctorum lectione abstineant. *ibid.* & 104. Ext. 12. Vide etiam *Libri, Praelectio.*

Libri.

Nè Nostros desint, annui redditus instituendi. 58. Prov. 33. librorum praelegendorum catalogus maturè conficiatur. 82. Praef. inf. 27.

Nè hi libri desiderantur, curet uterque Praefectus. 63. Praef. 29. & 82. Praef. inf. 27. 28. Obsceni libri non nisi expurgati praeganantur in scholis. 58. Prov. 34. & 94. Hum. 1. Si expurgari non possunt, non legantur, ut Terentius. *ibid.* Inutilium librorum lectione abstineant discipuli. 104. Ext. 12.

Librum novum singulis annis explicet Scripturae Professor. 67. Script. 18. cuiusque classis Grammaticae liber altero semestri recolatur. 80. Praef. inf. 8. §. 3. Libri distribuendi Nostros ex Praefecti praescripto, Rectore conficio, & Magistro. 60. Rect. 17. & 63. Praef. 29. 30.

Scholastici non utantur libris, nisi à Praefecto traditis. 101. Schol. 3. ubi non est Praefectus superior, distribuit eosdem inferior. 84. Praef. inf. 50.

Quosnam Philosophis, ac Theologis Praefectus distribuet. 63. Praef. 30. iisdem aliquos Humanitatis. *ibidem.*

Libro notentur qui admittuntur in Societatem, ut sint Magistri. 57. Prov. 25. & iudicium Examinatorum. 55. Prov. 19. §. 3. Quaeque à Nostros publicè exhibentur, in librum referantur. 60. Rect. 16.

Lingua Latina.

Loquantur Nostri Scholastici, & quâ exceptione. 60. Rect. 8. & 101. Schol. 9. usus ejus etiam inter externos discipulos severè custodiatur in scholis. 87. Com. inf. 18. Vide etiam *Litterae.*

Litania.

B. Mariae sabbatho in classibus inferioribus recitentur. 86. Com. inf. 7.

Litterae.

Quae ad Nostros scribuntur à Scholasticis, Latine scribantur. 60. Rect. 8.

Logica.

Quo pacto primo anno Philosophiae tradenda. 77. Phil. 9. Ejus summa nè explicetur in Rhetorica. 91. Rhet. 1. Vide etiam *Disputatio, Introductio, Philosophia.*

Logici. Vide *Examen.*

MAGISTRI.

Vide *Professores.*

Magistratus.

In scholis inferioribus eligendi singulis, aut alternis mensibus, & quomodo. 89. Com. inf. 35.

Mathematica.

Praelectio à quibus audienda. 56. Prov. 20. qui privatum juvandi. *ibid.* Professoris munus. 79. Math. 1. 2. 3. ei plerumque de caelo quaestiones relinquendae. 77. Phil. 10. §. 2.

Mediocritas.

In Philosophia, & Theologia quid sit. 55. Prov. 19. §. 1.

Memoria.

Quomodo in classibus inferioribus exercenda. 87. Com.

inf. 19. quomodo quotidie in Rhetorica. 91. Rhet. 3. etiam à Nostros Rhetoribus excolenda. 94. Rhe. 20.

Metaphysici.

Vide *Actus, & Examen.*

Missa.

A scholasticis inferioribus ordine distributis quotidie audienda. 84. Praef. inf. 45. & 86. Com. inf. 3. & 104. Ext. 3. non nisi praesente aliquo Magistro. 84. Praef. inf. 45. Ad eandem quotidie audiendam hortandi superiorum classium auditores. 64. Com. sup. 3.

Modestia.

Magistrorum in refellendis opinionibus, & auctoribus. *ibid.* Com. sup. 5. A discipulis externis exigenda. 90. Com. inf. 43. 44. In templo potissimum, & in schola. 104. Ext. 10. 14. quam curet Praefectus inferior. 84. inf. 45. A Nostros quoque dum eunt ad scholas, & redeunt. 101. Schol. 7.

Mores.

Praecipue in studiis à Provinciali curandi. 59. Prov. 40. curandum, nè discipuli in scena recitaturi morum jacturam faciant. 60. Rect. 14.

Moralis Philosophia.

Ejus Professor in textu Aristotelis progrediatur, nec ad Theologicas quaestiones digrediatur. 78. Mor. 1. Ejus munus. Vide *ibid.* in *Regulis.*

Moralis Theologia.

Moralis Theologiae lectio quando instituenda, & à quibus audienda. 54. Prov. 9. §. 1.

NOMINA.

Discipuli Confessario tradant in schedula. 86. 87. Com. inf. 9. singulorum discipulorum à Praefecto in album referantur. 81. Praef. inf. 11.

Eorum qui scribunt ad praemia, diligenter obsignentur. 85. Praem. 6. eadem resignet Rector cum utroque Praefecto. *ibid.* Praem. 10.

OBSERVATIONES.

In inferioribus classibus quomodo tradenda, aut excipienda. 88. Com. inf. 27.

Opiniones.

Aliorum, praesertim Nostrorum, vel concilianda, vel modestè confutanda. 64. Com. sup. 5. earum novitas vitanda. *ibid.* 6. Non in omnibus aut afferendis, aut confutandis immorentur Magistri. *ibid.* Com. sup. 7. Quae Catholicos in aliqua regione offendunt, non afferantur. 68. Theol. 6.

Oratio.

Ad Deum ante praelectionem in schola superiori. 64. Com. sup. 2. in inferiori ante scholae initium. 86. Com. inf. 2. hortetur Magister discipulos ad orandum quotidie. 64. Com. sup. 3. & 86. Com. inf. 5. Oratio in studiorum renovatione ab insigniore habenda Magistro. 60. Rect. 15. referenda in codicem, ut & selecta alia, quae publicè exhibentur. *ibid.* 16. Vide etiam *Declamatio.*

Ordines scholarum.

Ubi plures in una classe sunt, respondeant uni ex quinque gradibus. 56. Prov. 21. §. 3. & 79. 80. Praef. inf. 8. quae in scholis duorum ordinum annui pensae repetitio. 80. §. 9.

Quae his ordinibus propria, quae communia. 81. §. 10. Ubi quinque sunt classes, in nulla, praeterquam in infima,

I N D E X.

suma, duplex ordo permittatur. 30. Præf: inf. 8. §. 5. Ubi in infima duo sunt, quid utriusvis proprium. inf: Gr. 99. & 100. 2. Reliqua vide verbo *Schola*.

PÆDAGOGI.

Nemini proponantur à Magistris inconsulto Rectore. 90. Com. inf: 48. nec ab illis aliæ prælectiones discipulis explicentur. *ibid*.

Philosophia.

Philosophiæ Professor à Provinciali designetur, & qualis. 55. Prov. 16. ad novitates proni à docendo amoveantur. *ibid*. Quis ejus finis, quòdve munus. 76. ad 78. in *eius Regulis*. Vide etiam *Aristoteles, Examen, Logica*.

Philosophia cursus. Vide *Cursus*.

Pietas.

Præcipuè commendata sit in studiis Provinciali. 59. Prov. 40. & Magistris Theologiæ. 68. Theo. 5. Magistri omnes id agant, ut discipulos ad obsequium, & amorem Dei impellant. 64. Com. sup. 1. & 86. Com. inf. 1.

Regulæ ad pietatem pertinentes in scholis superioribus. 64. Com. sup. 1. 2. 3. in inferioribus. 86. 87. Pietatem in B. Virgineth, & Angelum Custodem commendet. 86. Com; inf. 5. 7.

Pietas, & virtus Nostris cum doctrina jungenda. 101. Scho. 1. 2. & externis. 103. 104. Ext; 1. 14. 15. Vide etiam *Colloquia, Conciones, Confessio, Examen, Exhortatio, Litanias, Missæ, Oratio, Sacramenta, Studia*.

Pœna.

Moderata sit, & sine contumelia, per Correctorem, non per se. 90. Com. inf. 40. inusitata, & majores ad Præfectum rejiciantur. *ibid*. pœnæ litterariæ. *ibid*. & verbo *Academia*.

Pœta.

Pœtæ explicatio quid habeat peculiare. 88. Com. inf: 28. Vide etiam 87. 88.

Pœma. Vide *Carmina*, & *Declamationes*.

Præfectus generalis.

Qualis à Provinciali constituendus. 53. Prov. 2. ex Præfecti regulis Cancellario, ubi distinguuntur, Provincialis quæ videbuntur, assignet. 61. Præf. 2. nihil immuet, neq; dispenset. *ib*. Præf. 3. Est generale instrumentum Rectoris ad studia ordinanda. 53. Prov. 2. & 59. Rect. 2. Ei Professores, & scholastici, & Præfecti inferiores obediunt. *ibid*. quibus in rebus Professores superiores. *ibid*. & 64. Com. sup. 4.

Quibus in rebus Præfecti inferiores. 53. Prov. 3. & 79. Præf. inf. 2. Quodnam ejus munus in particulari. Vide pag. 61. ad 64. in *eius Regulis*.

Præfectus adhibendus in designandis iis, qui sunt Theologiam repetituri. 54. Prov. 10.

Magistrorum omnium consultationibus. 60. Rect. 18. monita salutaria per classes tradat. 61. Rect. 21. examinet semper Nostros Metaph. 63. Præf: 20.

Examinatores classium inferiorum cum Rectore constituat. 81. Præf: inf. 18. peracto judicio præmiorum nomina cum Rectore resignet. 86. Præm. 10.

Recognoscit conclusiones. Vide *Conclusiones*, & *Academia*. & Præfationes, quæ ab Academicis fiunt in actibus. 106. Acad. Theolog. 9.

Instituti: S. J. volum: II.

Et declamationes publicas Rhetorum, quæ in aula recitantur. 95. Rhet. 17. & quidquid publicè recitatur. 63. Præf: 28. & 79. Præf. inf. 3.

Præfectus inferior.

À Provinciali constituitur. 53. Prov. 3. paret in studiis Præfecto generali. *ibid*. & 79. Præf. inf. 2. quatenus ei obtemperant inferiorum classium Magistri. 87. Com. inf. 11. vices Præfecti generalis, ubi is non est, subit, & in quibus. 84. Præf. inf. 50. Recognoscit quæ publicè declamantur. *ibid*. interest Magistrorum inferiorum consultationibus. 60. Rect. 18. quis finis ejus, quod munus in particulari. 79. ad 84. in *eius Regulis*.

Præfectus attrij.

Si res exigat, à Præfecto inferiore distinguitur, & à Provinciali constituitur. 53. Prov. 3. & 61. Rect. 22. Quæ regulæ Præfecti inferioris ei assignandæ. *ibid*.

Præfectus Academia.

Vide *Academia*.

Prælectiones superiorum facultatum.

À Magistris quales. Vide in *eorum regulis*.

À discipulis fiant interdum Scripturæ in Refectorio. 67. Script. 19. ab iisdem interdum publicè in schola, & quâ ratione. *ibid*. Interdum Theologiæ prælectiones ab iis, qui illam repetunt, & quales. 102. Repet. 7. 8. Imò & Scripturæ, & controversiarum, & canonum ab iisdem. 103. Rep. 12.

Inferiorum facultatum.

Prælegendi auctorem communis formula. 88. Com. inf. 27. Veteres tantum auctores, non recentiores prælegantur. *ibid*.

Historici, & Pœtæ quid peculiare habeant. 88. Com. inf. 28. quid peculiare prælectio præceptorum, hoc est Rhetoricæ, & Grammaticæ, tum Latinæ, tum Græcæ. *ibid*. 29.

In Rhetorica prælectio tum præceptorum, tum styli; & quæ ratio in utraque. 92. Rhet. 6. 7. præceptorum toto ferme anno vix intermittenda. *ibid*. 6. qui in ea auctores prælegendi. *ibid*. & 91. 1.

Qualis ibi Oratoris prælectio, vel Pœtæ. 92. 8. qualis Græci auctoris. 93. 13. Die vacationis prælectio rei magis reconditæ. *ibid*. 15.

In Humanitate qualis prælectio. 95. Hum. 5. In scholis Grammaticæ quanta, & qualis. Vide *Grammatica*. Prælectio à discipulis singulis mensibus in reliquis classibus: in Rhetorica, & Humanitate æternis sabbathis prælectio, vel oratio, vel carmen habeatur. 89. Com. inf. 53. Vide *Declamatio*.

Premia.

In classibus inferioribus publica quotannis distribui possunt, non sumptu nostro. Rect. 14.

Maturè de iis cum superiore Præfectus agat. 83. Præf. inf. 35. Serventur in iis leges præmiorum. *ibid*. quæ leges habentur. 85. 86.

Privata Rector Collegij suppeditat. 83. Præf: inf. 36. quibus, & quando dividenda. *ibid*.

Præmium recitantibus librum ab initio. 87. Com. inf. 19. & de toto libro respondentibus. 88. Cō. inf. 26.

Præses.

Disputationum quomodo in iis sese gerat. 65. Com. sup. 18. Sinat eos qui Theologiam repetunt, liberè respondere. 102. Rep. 10. Vide etiam *Disputatio*.

R

Præ-

INDEX.

Præses collationis Casuum. Vide *Casus*.
Privilegium.
 Progrediendi in studiis non fiat, nisi verè humilibus. 36.
 Prov. 19. §. 9.

Problema.

Mathematicū fiat alternis saltē mensibus. 79. Math. 2.

Professores omnes.

Quales, & quomodo comparandi. 53. Prov. 4. omnium fovenda alacritas. 61. Rect. 20. semel in mense à Præfecto lustrandi. 62. Præf. 17.

Superiorum facultatum.

Absolvant materias. 61. Præf. 5. intersint omnes & actibus Philosophicis, & cū Doctoratus confertur. 63. Præf. 25. eorum in legendo finis, excitare Dei obsequium, & amorem. 64. Com. sup. 1.

Quodnam munus omnium in generali. 64. ad 66. in regulis communibus. Quodnam singulorum in particulari. Vide in regulis Professoris Scripturæ, Theologiæ, &c. & iidem verbis.

Inferiorum facultatum.

Perpetui, vel ab ipso in Societatem ingressu comparandi. 57. Prov. 24. 25. ij poterunt casus conscientia audire, & Sacerdotes fieri. *ibid.*

Iidem non sinè gravi causa à docendi munere removendi. *ibid.* bini, aut terni minimum in singulis Provinciis præstantes Rhetoricæ Magistri comparandi. 57. Prov. 22.

Omnes Nostri doceant in classibus inferioribus. *ibid.* Prov. 26. etiam absoluto tertio Probationis anno, si qui antea non docuerint. *ibid.* Prov. 27.

Præficientur scholis post auditam Philosophiam. *ibid.* 28. instituat privata academia. *ibid.* 30. & 60. Rect. 9. initium docendi faciant ab ea schola, quæ Magister superior sit scientiæ. 57. Prov. 29.

Præfecto inferiori in quibus obtemperent. 87. Com. inf. 11. quintodecimo quoque die à Præfecto lustrandi. 79. Præf. inf. 6. ab eodem diriguntur. *ibid.* 4.

Novi decessorum suorum docendi morem, consuetudinesque retineant. *ibid.* 5.

Præmiolis discipulos excitent. 83. Præf. inf. 36. auditores colloquis ad pietatem hortentur, nè tamen videantur ad nostram Religionem allicere. 86. Com. inf. 6. colloquantur in loco patenti. 90. Com. inf. 47. familiaritatem eorum vitent. *ibid.*

Quisnam omnium finis, quod munus omnium in generali. Vide 86. ad 91. in regulis communibus. Quodnam singulorum in particulari. Vide in regulis Professorum.

Promotio.

Ad gradum Doctoratus, vel Magisterii. 54. Prov. 10. 11. Vide *Gradus*. Ad cathedras Theologicas quibus deneganda. *ibid.* Prov. 9. §. 2.

Inferioris classis ad superiorem privata intrā anuum nō nisi eorum, qui excellunt. 81. Præf. inf. 13. & 90. Com. inf. 37. Vix tamen ad Humanitatem, vel ad Rhetoricam. *ibid.* generalis semel in anno, ad eamque uno ferè mense antea discipuli præparandi. *ibid.* Vide *Examen*.

Pronuntiatio.

Publicè pronuntient interdum discipuli. 89. Com. inf. 32. Nostri etiam Rhetores. 94. Rhet. 20. expoliantur ejusmodi compositiones à Magistris, non de integro fiant. 89. Com. inf. Vide *Declamatio*.

Actionem aliquam Scenæ, Eclogæ, Dialogi poterunt interdum Rhetores sinè apparatu in schola recitare. 94. Rhet. 19.

Provincialis.

Quibus in rebus Generalem consulat. Vide *Generalis*. Constituit Præfectos omnes. Vide *Præfectus*. & Professores. Vide in *eius Regulis*. 53. ad 59.

Professores idoneos multò antè provideat. 53. Prov. 4. quos adhibeat in constituendis iis, qui Theologiam biennio recolant. 54. Prov. 10.

Dispensare potest, ut ubi non sunt Nostri, cursus brevior tempore absolvatur. 55. Prov. 17. intersit, si potest, Philosophorum examini. *ibid.* Prov. 19. §. 1.

Cum Consultoribus aliisque viris gravibus seriò dijudicet de talentis gubernandi, & concionandi, ut mediocres pergant. 55. Prov. 19. §. 8. Privilegium, ut pergant, non nisi humilibus, & mortificatis faciat. 56. §. 9. ubi sunt discrepantes sententiæ, iudicium ei auditis consultoribus de mediocritate permittitur. 55. Prov. 19. §. 7. A Grammatica, vel Humanitate docenda, Nostros ferè non eximat. 57. Prov. 26.

Invigilet, ut regulæ omnes studiorum observentur. 59. Prov. 38. præcipuam curam habeat pietatis, morum, doctrinæ Christianæ. *ibid.* 40.

Videat an Latine loquendi usus tempore recreationis, ac vacationum retineri possit. 60. Rect. 8. dividit regulas Cancellario, ac Præfecto, ubi sunt distincti. 61. Præf. 2.

De tempore hebdomadaria casuum disputationis decernit. 75. Caf. 6. designat Præfidem domesticæ collationis casuum. 76. 7. Ordo, horæque scholarum inferiorum non sinè ejus facultate commutandæ. 87. Com. inf. 15. Reliqua vide pag. 53. ad 59. in *eius Regulis*.

QUÆSTIONES.

Theologiæ quomodo tractandæ, & earum Catalogus. 69. ad 75. Theologicis abstineat Professor casuum. 75. Caf. 3. & Professor Ethicæ. 78. Mor. 1.

Quibus abstinebit Theologiæ Professor. 68. 69. Theol. 9. quibus studere debeant, qui Theologiam recolunt. 102. Rep. 5. scribant easdem ex professo. *ibid.* 6.

Quæstionum delectum Philosophiæ Professor habeat. 78. Phil. 14. interferat textibus Aristotelis. *ibid.* 15.

Quæstiones de Epigrammate, Ode, Senatu, Triumpho, & similes, quatenus die vacationis in Rhetorica permittantur. 93. Rhet. 15.

RECTOR ACADEMIÆ.

Vide *Academia*.

Rector Collegij.

Quibus in rebus Generalem, aut Provincialem consulat. Vide *Generalis*, & *Provincialis*. & 61. Rect. 24.

Adhibetur in designandis iis, qui Theologiam recolant. 54. Prov. 10. interest Philosophorum examini. 55. Prov. 19. §. 1. caveat nè Magistrorum, aut discipulorum operà ad munera domestica utatur. 58. Prov. 32. & 61. Rect. 20.

Frequenter obeat litterariæ exercitationes omnes. 59. Rect. 3. interdum scholas. *ibid.* Eos, qui Theologiam recolunt, in consilio Provinciali nè occupet in concionibus. *ibid.* Rect. 5. Nec in docendo Philosophiam. *ibid.* 6. Consulendus à Præfecto, cū quid in Magistrorum conclusionibus immutandum. 62. Præf. 18.

Exa-

I N D E X.

Examinandorum Metaphysicorum ordinem auditore Præfecto, ac Præceptore, distribuit. 63. Præf. 23. cum Doctoratus confertur, Præfecto quid sit acturus præscribit. *ibid*: Præf. 25.

Bidellos constituit. 66. Com. sup. 19. præscribit quando sit in refectorio scripturæ prælectio habenda. 67. Scrip. 19. ut in academiam, qui non sunt ex coetu B. Virginis, aut scholastici, admittantur, dispensat. 61. Rect. 23. & 104. Acad. 2.

Moderatorem, seu Præfectum ex Nostri præficit Academia. 105. Acad. 4. & Socium, & Præsides Academicis Theologis, ac Philosophis. 106. Vide *Academia*.

Examinatores inferiorum classium cum Præfecto constituit. 81. Præf. inf. 18. de librorum prælegendorum Catalogo cum Præfecto cognoscit. 82. Præf. inf. 27. Præmiola discipulis distribuenda suppeditat. 83. Præf. inf. 36. Consulendus si quando scholasticus à Nostri scholis sit dimittendus. *ibid*: Præf. inf. 39. 40.

Admouendus antequam admittatur ad scholas, qui semel dimissus est. 83. Præf. inf. 42. cum utroque Præfecto resignat nomina peracto iudicio præmiorum. 85. Præm. 10.

Probare debet causas absentiae, ut quis absens præmium obtineat. 86. Præm. 11. facultatem concedit, ut carminibus, quæ affigunt Rhetores, addantur picturæ. 93. Rhet. 18. & Humanistæ. 96. Hum. 10. Reliqua vide pag. 59. ad 61. in *quis Regulis*.

Regula.

Ut serventur omnes, curet Provincialis 59. Prov. 38. 40. & uterque Præfectus. 61. Præf. 4. & 79. Præf. inf. 4. discipulorum verò Magistri. 90. Com. inf. 39.

Quas scholasticorum regulas servabunt, qui recolunt Theologiam. 102. Repet. 1.

Externis discipulis, dū admittuntur, regulæ ostendantur. 81. Præf. 11. palam collocentur in classibus, & singulis mensibus legantur. 84. Præf. inf. 49.

Repetentes Theologiam.

Quales esse debeant. 54. Prov. 10. à Provinciali adhibitis aliis designantur. *ibid*: possunt ad gradum Doctoratus promoveri. *ibid*: actus habeant ipso biennio. 31. Præf. 7. & 102. Repet. 9.

Ad argumentandum cum externis ipsi potissimum mittendi. 63. Præf. 26. non occupentur in concionibus in consilio Provinciali. 59. Rect. 5.

Possunt substitui Magistris, & præesse repetitionibus, ac disputationibus. *ibid*: 6. ipso biennio in Hebraicis quoque laborent. 54. Prov. 8. Quid ipsis servandum, vide 102. 103. in *ipsorum Institutione*.

Repetitiones superiorum classium.

Curent Magistri repetitionem lectionis in schola. 65. Com. sup. 11. quam scholastici repetant. 101. Schol. 4. Philosophorum in scholis per semihoram. 78. Phil. 16. Mathematicæ semel in mense. 79. Math. 3. Domesticæ per horam quales, & quando. 65. Com. sup. 12. Sacræ Scripturæ semel in hebdomada. 67. Scrip. 19. Ethicæ quintodecimo quoque die. 79. Mor. 3. Vide etiam *Repetentes*.

Inferiorum classium.

Repetitio quotidiana prælectionis tum hesternæ, tum hodiernæ, & quomodo. 88. Com. inf. 25. hebdomadaria in sabbatho. *ibid*: 26.

In classibus Grammaticæ exigantur in repetendo potissimum præcepta Grammaticæ. 99. med. Gram. 5. & 100. infim. Græ. 5. repetitiones Nostrorum Rhetorum quales. 94. Rhet. 20.

Repetendum pensum altero semestri in classibus Grammaticæ, & cur. 80. Præf. inf. 8. §. 3. 4. etiam in infima, & aliis, ubi sit ordo Igeminus. *ibid*: §. 3. & §. 9. Vide etiam 96.

Rhetorica.

A Nostri per biennium, interdum per triennium colenda. 55. Prov. 18. ad eam alumni, & convictores hortandi, ceterique externi. 60. Rect. 12.

Binæ horæ in hac classe, tum mane, tum vesperti ponendæ. 87. Com. inf. 14. præceptis, stylo, eruditione continetur. 91. Rhet. 1. Oratoriam, & Poeticam comprehendit. *ibid*: Summa Logicæ illæ nunc explicetur. *ibid*.

Rhetorica Cypriani explicanda in classe Humanitatis altero semestri, & quomodo. 94. 96. Hum. 1. 2. 3.

Rhetores.

Magistri præstantes aliqui in Provincia comparandi. 57. Prov. 22.

Discipuli Nostri quando privatim domi erudiendi. 60. Rect. 10. eorum variae exercitationes. *ibid*: 11. & 94. Rhet. 20.

Habeant interdum orationes, & poemata, tum in mensa, tum in aula. 60. Rect. 11. & in schola tum Nostri, tum externi. 94. Rhet. 20.

SABBATHUM.

Sabbatho habentur disputationes in classibus superioribus. 65. Com. sup. 14. etiam casuum conscientiarum. 75. Caf. 6. Omittuntur, si fiat in hebdom. duo feriati dies. 65. Com. sup. 14.

In inferioribus quo pacto sabbatho distribuendæ horæ. Vide *secundam Regulam cuiusque classis*. Audita per hebdomadam memoriter redduntur. 87. Com. inf. 19.

In Rhetorica, & Humanitate, postremâ semihorâ matutinâ habetur Declamatio, vel Carmen. 89. Com. inf. 33. & 93. Rhet. 16. & 95. Hum. 2. postremâ semihorâ pomeridianâ in inferioribus. explicandus Catechismus, vel habenda cohortatio. 86. Cō inf. 5. vide etiam. 95. 97. 98. 100. Exercitationes sabbathi, si tunc festum sit, vel omittendæ, vel in antecedentem diem revocandæ. 87. Com. inf. 10. Vide etiam *Disputationes*.

Sacerdotes.

A Casuum collatione non absint, & qui eximi possint. 54. Prov. 15.

Sacramenta.

Pœnitentiæ, & Eucharistiæ, ut discipuli rite obeant, ac frequentent, hortandi. 64. Com. sup. 3. & 26. Com. inf. 5.

Schola.

Omnes interdum à Rectore, inferiores quoque iustandæ. 59. Rect. 3. A Præfecto studiorum semel saltem in mense. 62. Præf. 17. Nihil in iis Præfectus inferior permittat armorum, strepitus, otiosorum, nihil dissoluti. 83. Præf. inf. 43.

Inferiores scholæ quinque sunt, Rhetoricæ, Humanitatis, & tres Grammaticæ. 56. 57. Prov. 21. §. 1. 2. 3. & 79. 80. Præf. inf. 8. §. 1. Non permiscendæ, nec multiplicandæ, sive pauciores sint classæ, sive plures. *ibid*.

Si pauciores sint classæ, in una duo sint ordines & quo pacto dividendi. 56. Prov. 21. §. 3. & 80. Pr. inf. 8. §. 6. 7. 8. Retineantur tamen tempus, quantum fieri potest, altiores gradus. 56. Prov. 21. §. 3.

Respondeant ordines uni alicui ex illis quinque gradibus. 79. 80. Præf. inf. 8. §. 1. quid agendum ubi sunt quatuor. §. 4. quid ubi tres. §. 7. quid ubi duæ. §. 4.

Ubi

INDEX.

Ubi plures sunt, quàm quinque, multiplicentur classis, non gradus, sive ordines. 57. Prov. 21. §. 1. & 79. 80. Præf. inf. 2. §. 1. Ubi tantum quinque sunt, infimam in duos ordines gradusve dividi permitti potest, non reliquas. 90. Præf. inf. 2. §. 5. 5. Geminari poterunt classes datæ à Generali facultate, ita ut in utraque idem gradus sive ordo retineatur. 57. Prov. 21. §. 5. ubi geminari eas liceat. §. 6. Ubi geminus est ordo, præter prælectionem Grammaticæ, sint omnia penè communia. 81. Præf. inf. 2. §. 10.

In tuo gradu sese quævis schola contineat. 87. Com. inf. 12. quantum temporis, & quo ordine in quavis schola ponendum. Vide *secundam regulam Professorum in singulis*. Litterentur singulæ scholæ à præfecto inferiore quintodecimo quoque die. 79. Præf. inf. 6. interdum ante signum datum. 84. Præf. inf. 44.

Scholastici Nostri.

Præcidantur iis occupationes quæ studia impediunt. 59. Rect. 4. Latine loquantur, & quando. *ibid.* 8. & 101. 102. Sch. 9. Pis. tæve in anno carminum aliquid condant, affigantque, etiam Theologi. 60. Rect. 3. seorsim ab aliis sedeant in scholis. 82. Præf. inf. 29.

Quibus libris, & à quo traditis utentur. Vide *Libri*. Quam studendi rationem sequantur. Vide *Studium*. Quæ ratione exercendi Rhetores. Vide *Rhetores*. Quznam scholasticorum in studiis intentio, quod munus. Vide 101. in *ipsum Regulis*.

Scholastici externi.

Novi ut in scholâ admittendi. 81. Præf. inf. 5. ad 13. ignobiles, aut pauperes non excludendi. *ibid.* 9. quæ ratione examinandi. *ibid.* 10. admittis regulæ ostendendæ. *ibid.* 11.

In album referendi, & quo pacto. *ibid.* In infimam qui non admittendi. *ibid.* 12. classis à præfecto assignanda, & quæ cui. *ibid.* & 109. Ext. 2. suis cuique locus assignandus in schola. 82. Præf. inf. 29.

Studii privati tempus cuique distribuendum. *ibid.* 30. nulli immunitas à verbis, Græcive concedenda. *ib.* 31. in scholis propter delicta domestica non plectendi 83. Præf. inf. 32. Parce è scholis, etiam à præfecto evocandi. 84. Præf. inf. 47. & 90. Com. inf. 44. eorum operâ non utendum. 84. 48. & 90. Com. inf. 49. non dimittendi à Magistris ad spectacula. 90. 41. Nulli sumptus pro schola ab his admittendi. *ibid.* 49. eorum profectus, præsertim pauperum, curandus. 91. 50. Reliqua vide 103. 104. in *ipsum Regulis*, & in *Regulis Profess.*

Sacra Scriptura.

Ejus studium promovendum. 53. Prov. 1. tempus & auditores. 54. Prov. 6. qualis Professor curandus. *ibid.* Scriptura præcipue juxta litteram explicanda, & vulgata editio defendenda. 66. Script. 1. 2.

Quinam Professoris finis, quod munus. Vide. 66. ad 67. in *eius Regulis*.

Scripturæ theses, vide *Gradus*. ejusdem prælectio à discipulo, vide *Prælectio*.

Scriptiones.

Nostorum, quæ publicè recitantur, in codicem referendæ. 61. Rect. 16. Discipulorum externorum quando, & quoties asferendæ. 37. Com. inf. 20. corrigendæ, quàm plurimæ in schola, quædam ab æmulis, nonnullæ domi. 88. Com. inf. 23. quæ corrigendarum scriptio ratio in comuni. *ibid.* 21. 22. Quæ peculiaris in Rhetorica. 91. Rhet. 4. in Humanitate. 91. Hum. 3. in prima Grammatica. 97. sup. Gr. 3. in media. 98. med. Gra. 3. in infima. 100. inf. Gr. 3. Cujusmodi, quantumve scriptio argumentum distandum in comuni. 89. Com. inf. 30. quale orationis, carminis, Græci thematis in Rhet. 93. Rhet. 9. 10. 11. in Humanitate. 95. 6. in prima Grammaticæ. 97. 6. in media. 99. 7. in infima. 100. 7.

Sociis.

Præf. Acad. Vide *Acad.*

Spēctacula.

Discipuli à Magistris nè ad spectacula dimittantur. 90. Com. inf. 41.

Studia.

Studiorum finis in Societate, Dei cognitio & amor. 53. Prov. 1. & 59. Rect. 1. & 61. Præf. 1. & in *primis regulis Professorum*. Serio illis Scholastici intendant. 101. Schol. 2.

Occupationes omnes, quæ studia impediunt, iis præcidantur. 59. Rect. 4. requiritur in studiis, atque exercitationibus assiduitas scholasticorum, tum Nostorum. 101. Schol. 4. tum externorum. 104. Ext. 9. Studii tempus ac rationem scholasticis omnibus, & nostris & externis per Magistros superior præfectus assignet. 63. Præf. 27. & 101. Schol. 3. Quam servare debent Nostri scholastici. *ibid.* etiam qui Theologiam recolunt. 102. Rep. 4. 6. 10. inferiorum classium discipulis præfectus inferior assignet. 82. Præf. inf. 30.

Summa Logica.

Vide *Disputationes*, & *Introductio*.

Superior.

A casuum collatione non abest. 54. Prov. 15. Reliqua verbo *Rect.*

TALENTUM.

Concionandi, vel gubernandi talenti habenda ratio, ut mediocri pergat in studiis, & quousque 55. Prov. 19. §. 1. 3. de eo Provincialis terio cum suis Consultoribus, aliisque gravibus viris deliberet. 55. Prov. 19. §. 3.

Tempus.

Quo scholæ inchoandæ, finiendæque sunt, Provincialis statuit. 58. Prov. 35. Temporis divisio in Classibus inferioribus. Vide, *Hora*, & etiam *Cursus*, *Studium*.

Theologia.

Quadriennio absolvenda, & quomodo. 54. Prov. 9. & 19. Theol. 7. quibus mediocribus concedi possit, ut eam audiant, vel in ea pergant. 55. Prov. 19. §. 1. 3. 9. Ad eam docendam sint duo vel tres Professores. 54. Prov. 9. §. 1. tertius moralem Theologiam accuratè doceat. *ibid.* non eligantur qui bene non sunt erga S. Thomam affecti. *ibid.* 5. 2.

Magistri adhibeantur in designandis iis, qui Theologiam recolant. 54. Prov. 10. distribuunt cum præfecto materias pro actibus peculiaribus. 62. Præf. 3. Quis eorum finis, ac munus. Vide 67. ad 69. in *ipsum Regulis*, & verbo S. Thomas. Auditores Theologiæ collationi casuum intersint. 54. Prov. 14. & actibus, etiam Philosophiciæ. 63. Præf. 25.

S. Thomas.

In Theologia sequendus, & quatenus. 54. Prov. 9. & 68. Theol. 2. 3. 4. & 102. Rep. 5. 10. ejus sententia vel defendenda, vel questio omittenda. 69. Theol. 13. Quomodo ejus articuli coniungendi. *ibid.* Theol. 10. aut explicandi. *ibid.* 11. Illum etiam Philosophiæ Professores libenter sequantur. 76. Phil. 6. Vide etiam *Theologia*.

Tractatus.

Longiores in Theologia non instituendi. 69. Theol. 12. nè in Philosophia quidem. 74. Phil. 15. in classe Rhetoricæ quatenus die vacationis aliqui concedantur. 93. Rhet. 15.

VACATIONES.

Certæ sint toto anno, & novæ nullæ introducantur. 58. Prov. 36. 37. quznam pro singulis classibus. *ibid.* in hebdomadariis, & aliis servetur constantia. *ibid.* Pro. 35. Vide etiam *Feriatæ dies*.

Anniversariæ vacatio generalis quantum duret. *ibid.* Prov. 37. §. 1. academix tunc instituuntur Nostri. 59. Rect. 7.

Hebdomadaria vacatio uno die singulis hebdomadis. 58. Prov. 37. §. 10. certa sit quantum fieri potest. *ibid.* Prov. 35. nè omittatur in classibus inferioribus. 60. Rect. 19. quæ exceptione. 58. Prov. 37. §. 10. Diversa pro diversitate classium. 59. Prov. 37. §. 11. docetur enim manè in classibus inferioribus. *ibid.* & 87. Com. inf. 14. ineunte junio omnes toto die vacant. 59. Pro. 27. §. 11.

Die vacationis in classibus inferioribus agenda eadem, quæ aliis diebus, ubi non assignantur propria. 87. Com. inf. 17. propria assignantur Rhetoricæ. 91. 93. 126. Rhet. 2. 15. & Humanitati 95. Hum. 2.

Dies alii, quibus vacandum. 58. Prov. 37. §. 3. 4. 5. 6. 7. Quil agendum in Supplicationibus. *ibid.* §. 2.

Versiones.

Quatenus vel adhibendæ, vel confutandæ 54. Prov. 7. & 66. Scrip. 5. de Septuaginta honorificè loquendum. *ibid.* Vulgata defendenda. *ibid.* Script. 2. & 67. Heb. 2.

Virtus.

Vide *Pietas*, *Provincialis*.

E I N I S.

ORDINATIONES
PRÆPOSITORUM
GENERALIUM,
COMMUNES TOTI
SOCIETATI,
AUCTORITATE

Septimæ Congregationis Generalis contractæ.

SUPERIORIBUS SOCIETATIS.

Um optarent jam dudum pleraque Provincia, idque nuper à Septima Congregatione postulassent, ut Ordinationibus Generalium, Instructionibusque, breviorē in formam, commodiorēque ordinem redactis, Nostrorum in his legendis labor tadiumque levaretur; communibus illarum votis ut satisfaceret Congregatio, delectis è cætu suo de more aliquot Patribus totum hoc negotium diligenter commendavit. Illi ergo primū quidem antiquas Ordinationes ita con-

traxerunt, ut & brevissima nunc sint, & sensum tamen integrum & pertūmque retineant. Instructionum autem tum Quinta, tum Sexta Congregationis, quia duo genera erant, utrasque distinguendas censuerunt. Atque eas quidem, quæ perpetua legis vim habere videbantur, integras Ordinationibus subjiciendas; iis exceptis, quæ de tertio Probationis anno diversis temporibus perscriptæ, aliam methodum, ordinēque, in quem nunc digestæ sunt, necessariò postulabant. Ex reliquis verò ea dumtaxat excerpenda, Ordinationibusque ipsis aut Regulis inferenda judicârunt, quæ certi quippiam eodem modo statuerent: ita ut his sepositis, Instructiones illæ de cetero seorsim ab aliis excusæ, ad directionem tantummodo Superiorum, pro re nata, & eorum opportunitate legenda servarentur, sicut Industria, & Epistola Generalium. Quorum Patrum judicium operamque cū in omnibus approbasset Congregatio: (Sic nimirum, ut Ordinationes ad hanc formam redactæ, vim non novam, sed eam ipsam quam antea, in posterum obtineant:) atque id jam superesset, ut singula in hunc modum recognita, & probata cum Provinciis communicarentur; hac laboris parte, quæ mihi præcipuè demandata est, ita perfunctus sum, ut editionem, quæ fieri potuit diligentia, maturarem, caverēque nè muneris gratiam, quod reipsa expeti sentiebam, diuturnā minui expectatione permitterem. Roma, 29. Januarij M. DC. XVI.

BERNARDUS DE ANGELIS
Secretarius Societatis Jesu.

ORDINATIONES PRÆPOSITORUM GENERALIUM.

CAPUT I. Pro Provincialibus.

I.

Quæ Novitii,
& Tertiarii
legenda.

OVITIS tum in prima Probatione, tū sexto quoque mense præter litteras Apostolicas Julii III. de quibus fit mentio in Reg. 13.

Magistri, ostendatur etiam Bulla Pii V. de Apostatis, & Constitutio Gregorii XIV. Gregorii itē XIII. quæ incipit, Ascendente Domino, parte illā omisā, quæ agit de impugnacione Instituti. Similiter etiā eos, qui vota simplicia, vel solemnia edituri sunt, aut tertiū annū acturi, easdē Bullas legere oportebit. *Claudius.*

Deserentes Societatem quando vota renovant.

2. Qui post emissā vota Societatem sine licentia deserunt, post reditū eadē cum aliis, præmissā satisfactione, renovare debent. Qui autē cum licentia votis soluti abierint, post reditum ea non emittent ante biennium, sicut & ceteri Novitii. Quod tamen astinet ad probationes, poterit Provincialis habitā ratione personarum satisfactionisq; dispensare. *Claudius.*

Sepulcrorum insignia.

3. Principū virorū sepulchra, aut titulos, & insignia in Ecclesiis nostris exstare nō expedit. Quare si quis tale aliquid petierit, ad Præpositū Generalē referatur, ut decernat, quid permitti cōveniat. Cenotaphia tamen ad dies aliquot, vel etiam mēses, apponi solita nō prohibētur. *Claud.*

Abire in patriam.

4. Profectionē in patriā Nostris Provinciales absq; causā urgente, & quæ morā nō patiat, non permittant sine licentia Generalis: ad quē saltē postea referēt, si necessitas coegerit; significabuntque quantum ad tempus eam concesserint. Omnibus autem socios adjungent, qui futuri sint ædificationi. *Claudius.*

Historia Collegiorum.

5. Historiam cujusque Collegii, & Domūs Societatis Romam mitti oportet: quā breviter explicetur, quo tempore, quā occasione, quibus modis ex-

ordium sumserit: quos itē reditus ac bona ab initio, ac quæ deinde incrementa, & per quos acceperit: quot, & quas lectiones, quæve alia onera & obligationes habeat: quem numerum personarum alat, vel alere possit; ceteraque hujusmodi. Cujus quidem historiæ retineri in Collegiis debet exemplum, ut si quando de futuris incrementis redituum, censuum, aut onerum prosequenda erit narratio, à fine præcedentium inchoetur. Perscribenda autem erunt omnia in papyro ejusdem magnitudinis cum Romana, & marginis olim præscriptæ. Quā itidem formā tum vota Novitiorum, cum in Urbem mittentur, tum Acta Congregationum Provincialium describi oporteret. *Claudius.*

Quæ formā tū
historia, tum
vota scribenda,
& Acta Congregationum.

6. Qui in Superiores eliguntur, antequam Superioris officium ineant, sese ad dies aliquot spiritualibus Exercitiis recolligant. *Claudius.*

Novi Superiores spiritualia Exercitia obstant.

7. Confessarii Nostrorum, quoad fieri poterit, Consultores non sint: quod si quando fuerint, caveant Superiores, nē dum de personis agitur, eos quidquam interrogent. *Claudius.*

Confessarii Consultores non sint.

8. Recens promoti Sacerdotes per duos saltē annos, ut ordinarii Operarii in ministeriis cum proximis non occupentur: atque intrā hoc biennium, & post illud, antequam ad mulierum Confessiones exponantur, virorum Confessionibus audiendis exerceantur. *Claudius.*

Novi Sacerdotes, &c.

9. Ad rescandas mulierum superfluas visitationes, quæ magnā temporis ac spiritus jacturā fieri solent; Provincialis cum singula loca visitat, diligenter an ulli sint excessus investiget; ac præter eas, quibus ob dignitatem, vel merita in Societatem, id officii genus negari sine offensione non possit, ceteras omnes hujusmodi visitationes prohibeat. *Claudius.*

Visitationes mulierum.

10. Bonorum distributiones ut recte à Nostris, & cum ædificatione fiant, hæc in primis observanda. Primò, si, qui suis Bonis se abdicant, alii potius, quàm Societati, ea donare velint; nec dissuaderi,

Formula de Renunciacione Bonorum, à Nostris faciendā juxta Revolutionem præscriptam à Congr. X. Dec. 16.

nec

nec retrahi debent; nec opus est, ut Generalis assensum ad id requirant. Secundò, licet integrum illis sit pactionem cum suis Parentibus, & quibuscumque aliis de legitima parte, & aliis Bonis ad se pertinentibus inire; admonendi tamen sunt illi prius, Societatem ipsam ad ea bona nullum jus habere. Tertiò, si quid Societati elargiri velint, sciant oportet, majoris perfectionis esse, id relinquere dispositioni P. Generalis, quam tenero affectu descendere ad Collegia, vel loca particularia. Nihilominus, si in aliquo propensio animi ad determinatum locum cerneretur, certior fiat Præpositus Generalis. Et si quidem Rector Collegium suum præferri cupiat, Provinciale informet, hic verò Generalem, de Bonorum valore, & Collegii illius necessitate, tum an alia sint Collegia, quæ majori inopiâ laborent; ac demum quò propendeat voluntas abdicantis, & de necessitate Provinciæ, si in ea sunt Bona; est enim penes Generalem potestas, eam applicationem probandi, vel improbandi; etiam si ante hujusmodi approbationem mors vel Professio donantis contigerit. Quartò, abdicatio ipsa debet esse absoluta, absque ulla prorsus conditione, quâ positâ possit quis ullo umquam tempore abdicata recuperare; & propterea Renunciationis formula, recognoscenda à P. N. ea esse debet, ut quantum fieri possit, artificia nulla prosint eludere volentibus observationem eorum, quæ in hac materia Societas sibi esse cordi demonstravit. Quintò, debet abdicatio esse universalis; ita ut Bonorum omnium dominio, etiam personali, quin & jure omni exuere se Nostri teneantur, nihil penitus sibi reservando, de quo ad libitum possint disponere. Et si pensiones, aut Census aliqui reserventur, illi, etiam si tenues fuerint, statim applicentur alicui Collegio: nec de loco in locum sequantur Abdicantem. Sextò, quòd si hæc ex aliquo casu fieri applicatio non possit, id certè fixum ratumque sit, debere summam integram pecuniarum illarum, five pensionum, venire in manus, potestatemque Superioris localis, vel Provincialis, pro arbitrio Generalis; cujus erit curare, ut in horum distributione offensiones declinentur; & ad majorem ædificationem omnium, &

Institut. S. J. volum. II.

gloriam DEI omnia cedant; habeaturque ratio pauperum ejus oppidi, in quo sunt Bona. Quare in hujusmodi exactio- nibus conventionibusque Provincialis ipse potius, quoad fieri potest, per se hæc tractet, quam per Rectores, ac multò minùs per Procuratores, qui applicationum illarum spem aliquam conceperint. Septimò, nulla cujusquam Nostrorum Legitima exigatur, aut applicetur, vel ea de re agatur, priusquam biennium Probationis peregerit, votaque emisit. Quòd si quis maturior erit ætate, cujus bona vel à nullo dependeant, vel exigi & recuperari sine offensione, ac difficultate possint; referet ad Præpositum Generalem Provincialis, ut videat, an permit- tenda sit illi dispositio ante biennium. Cæterum postquâ quis in Societate qua- tuor integros annos vixit; dummodo ad annum vicesimum pervenerit, & in voca- tione firmus, ac stabilis judicetur, de re- bus suis omnino disponat, nisi patriæ Le- ges diutius expectare cogant. Quando verò judicio Patris Nostri ob graves cau- sas ultra quadriennium prorogata posses- sio fuerit, nullo modo ex aënis post No- vitiatum proventibus debet quidquam possessionibus Nostrorum accrescere, sed in causas pias fructus tales, cum in pote- state Nostrorum fuerint, impendendi sunt. Octavò, quòd si fortè ante quadri- ennium expletum aliqui abdicare se in solidum suis in Nostrorum usum volue- rint, solius P. N. judicio hæc abdicatio committenda. Postremò Pensiones Ec- clesiasticæ, similiaque horum generum, quæ verè personalia sunt, & super No- strorum Personis constituuntur, quibus absolutè, & in solidum abdicare se No- stros non expedit, Patris Nostri judicio distribuenda erunt, ita ut nulla talium ad- ministratio apud illos maneat; omnium- que tandem dati & accepti Ratio cõster.

11. Ut mutari Superiores debent, ita etiam subinde aliqui Consultores, nè per longissimi temporis spatium iidem sem- per hoc officio fungantur. *Claudius.*

12. Sacerdotes Novitii quo primùm die, biennio elapso, vota emittunt, celebra- re antiqua consuetudine solent. *Claudius.*

13. Cum de Superioris alicujus muta- tione agendū est, primùm causâ Præpo- sito Generali exponat Provincialis, cur

S 2

libe-

Congreg. 7.
Decr. 89.

2. 4. 6. 1.

leg. Prov. 88.
& Congr. 2.

Congreg. 11.
Decr. 17.

Congreg. 7.
Decr. 17.

Congreg. 12.
Decr. 37.

Ordin. P. Car-
m. Congr. 1.
Decr. 37. &
Congr. 14.
Decr. 14.

Congreg. 12.
Decr. 37.

Congreg. 9.
Decr. 16.

Congreg. 7.
Decr. 17.

Consultorum
mutatio.

Sacerdotes No-
vitiis celebra-
tione votant.

Quid scribendū
cum Superio-
res mutandi
sunt.

liberandus quisque videatur. Verbi gratiâ quod diu gubernârit, quod minùs satis faciat, quod liberatione ipse exspectat. Deinde re priùs cû Consultoribus examinâtâ, subijciat quis cuique succedere possit: nec unum, sed plures, & quis omnium aptissimus judicetur. Quod si de his missæ aliàs in Urbem informationes fuerint inter aptos ad gubernandû, id ipsû significet. Sin minùs, vel tum statim mittat, vel primo quoque tempore. *Claudius.*

Eleemosyna.

14. Collegia, quæ possunt alere duodecim scholares, nullas eleemosynas admittere possunt, nisi levis momenti, rarò, & ab iis, quorum timeatur offensio, si nò admittantur. Reliqua possunt. Sed si ab iis mittantur, quorum filii scholas nostras frequentant, & conjectura sit (sumto iudicio ex circumstantiis personarum, ac modi dandi, & loquendi) mitti pro compensatione, vel intuitu ministerii, admitti non debent, donec planè intelligant accipi non posse, nisi nomine eleemosynæ, secluso omni alio respectu, atque hoc eodem modo ipsi quoque largiantur. Idemque est iudicium de eleemosynis, quæ postquam Nostri alicubi concionati sunt, ad Domos vel Collegia interdum mittuntur à Prælatiis, vel à Civitatibus, aut aliis. *Claudius.*

*Instruct. 2.
Sextæ Cong.
c. 2. §. 4.*

*Concionatores.
Ex 2. pro Con-
cionatoribus:
§. 9.*

15. Qui cibis Quadragesimalibus vesci non possunt, hi propter ædificationem proximi extra Domos nostras concionaturi nò mittantur. Cû iis autè, qui in Ecclesiis nostris concionantur, nemo dispenset inconsulto Provinciali, qui quidè necessitatis, & majoris Divini obsequii ratione habebit. In victu porrò & vestitu lautitiæ illæ, ac singularitates, & exèctiones, quibus alii merito offenduntur, Concionatoribus minimè cōcedantur. *Claudius.*

*Coadiutores è
Novitiatu quæ-
da educendi.
Ex 8. pro No-
vitiis §. 5.*

*Ratio exigenda
conscientiæ.
Ex 13. de ratio-
ne conscientie
tit. 5. 2. & 3.*

16. Coadiutores è Novitiatu educi nò debent, nisi per annû saltè integrû in eo fuerint, & bene satisfecerint: nullo autè modo ante finitû bienniu in publicis Æditui, Janitoris, & similium officiis, in quibus cû externis agitur, exponi. *Claud.*

17. Summâ curâ providere Superiores debent, ut in exigenda ratione conscientie, secreti naturalis, quo tenentur, fides integra sit; nihil omnino cuiquâ innuendo, ac multò minùs ad consultatione cōsiliis causâ referendo; sed hac notitiâ ita

utendo, ut subditorum animi nequaquam offendantur. Proinde qua fide in hoc genere se gerant Superiores, Provincialis diligenter cognoscat: & si quis in eo minùs, quàm debet, fuerit accuratus, pro culpæ modo in eum animadvertat: ac, si opus fuerit, de eo removèdo certiorè faciat Generalem Præpositû. Quod ita fuisse constitutum, operæ pretiû est à subditis intelligi; nè quâ ratione ab aperienda sua conscientia deterreantur. *Claudius.*

18. Qui in Missionibus versantur, feminas nò visitent, nec eas ad se domû venire sinant quacûmq; de causâ, sed in tèplo, si necesse fuerit, audiantur. 2. Externos ad mensam numquâ invitent, nec se ab aliis invitari patiantur, quantû in ipsis erit. 3. Pecuniam quoad fieri potest non accipiant: si accipere cogentur, sic impendant, ut memores sint paupertatis & ædificationis: ejusque rationem Superiori postea reddant. *Claudius.*

*In Missionibus
quomodo se ge-
rant
Ex 2. 6. Cong.
de Missioni-
bus.*

19. Socius Provincialis semel quotannis certiorè faciat Præpositum Generalem, quemadmodum suas Regulas observet Provincialis; ceterasque Ordinationes executioni mandandas curet; & ut fructuosè se gerat in obeunda Provincia. *Claudius.*

*Socius Provin-
cialis.
Ex 8. 6. Cong.
pro Superiori-
bus. §. 2.*

20. Futuri Superiores, qui nondum gubernârunt, priusquam gubernationem ineant, duos minimû menses rebus aliis sepositis ponant in attenta lectione Constitutionum, Regularum, Ordinationum, Industriadum, Instructionum pro Superioribus, & Privilegiorum, ut rectè omnia percipiant: & quæ non bene intellexerint, à Provinciali percontentur: cujus erit illos erudire, & in vilitatione periculum facere, quàm bene omnia calleant, admonito Præposito Generali. *Claudius.*

*Novi Superio-
res instruuntur
in Constitut.
Ex eadem §. 2.*

21. Ministri, in magnis præsertim Collegiis, nec valdè juvenes præficiantur, nec absque consultatione. Instruendi autem erunt primû à Provinciali, deinde à Superioribus ipsis in decursu officii: iique sint, quantum fieri poterit, qui Rectores aliquando esse possint. *Claudius.*

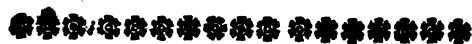
*Ministri qua-
les.
Ex eadem §. 4.*

22. Confessarii Superiorum, absente Provinciali, dispensare cum illis possunt in cibis vetitis, horis canonicis, irregu-
lari-

*Confessarii Su-
periorum
Ex eadem §. 7.*

aritate, & similibus, eodem planè modo quo Superiores cum suis subditis. Eademque erga Provinciale facultas ejus Confessario conceditur. *Claudius.*

23. Provincialis initio cujusque mensis, aut certè quando adsunt Consultores, consultationem cum illis habeat de statu & disciplina totius Provinciæ, quid in ea sciatur, quid audiatur, quid ipsemet à Rectoribus, eorumque Consultoribus acceperit. *Claudius.*

C A P U T II.

Pro Superioribus Localibus.

1.

Libri veterum obscæni, non expurgati, quamvis in Indice prohibiti non sint, Nostri tamen, etiam Magistris, nisi maturis, & qui sine periculo uti possint, non permittantur: Scholasticis autem nullo modo. Recentiores verò, quocumque idiomate scripti, nemini concedantur. Spirituales itè, qui licet pii videantur, Instituto nostro minùs congruunt, ut Taulerus, Rusbrochius, Harphius, & alii hujusmodi, Nostri passim ac sine delectu non permittendi. Musici denique qui turpem dictionem habent, vel sonum cui subesse obscæna, aut vana putentur, penitus interdicuntur. Quinam porro ex libris prohibitis servari in Collegiis nostris, & quo loco debeant, quorumve usus, & quibus concedi à Rectoribus queat, decernet Præpositus Provincialis. *Everardus.*

2. Bulla Ccenæ in singulis Domibus & Collegiis eo loco exponatur, ubi commodè à Confessariis Nostri legi possit. *Everardus.*

3. Pro iis, qui in itinere Indico vitæ funguntur, fiant solita suffragia tum in Provincia, in qua moriuntur, tum in ea etiam Indiæ Provincia, ad quam tendebant, vel unde in Europam veniebant. Pro iis verò, qui in Europa extra Pro-

vincias suas decedunt, fiant in Collegio, seu Domo, in qua quis moritur (vel in proxima, si peregre obierit) eadem omnino suffragia, quæ fierent si ejus loci membrum foret: moneátque loci Superior Præpositum Provinciæ, ad quam defunctus mittebatur, ut solita pro eo suffragia indicat tum in Domo, ad quam destinabatur, tum in tota Provincia, ac si in illa obiisset. *Claudius.*

4. Compendium Privilegiorum, seu majus, seu brevius, sine permissu Generalis nusquam recudatur. Exemplaria autem, quæ ad usum præcipuè Superiorum & Consultorum in singulis Domibus & Collegiis esse debent, ita Nostri cum facultate Provincialis concedi poterunt, ut externis non ostendantur, nec inde ad alia loca exportentur. *Claudius.*

5. Horam considerationi Superiores locales quotidie, aut certè alternis diebus, impendent: in qua secum, & cum Deo considerent, quomodo se habeat status Domus, vel Collegii; quomodo subditi in spiritu & virtutibus proficiant; quid impedimenti & distractionis habeant; quo spiritali morbo hic vel ille laboret; quo remedio juvari possit, ut adhibeatur; quomodo Præfectus rerum spiritualium, ac ceteri Officiales suis officiis fungantur; quomodo Regulæ, Ordinationes, & religiosa disciplina servetur; quis erga proximos per ministeria nostra fructus colligatur. Denique præter examen ordinarium, examinent hoc tempore impensius defectus circa gubernationem: legant Regulas Visitorum, & Superiorum jussà; nihilque horum omnium perfunctoriè, sed accuratè & studiosè omnia in Domino exsequantur. *Claudius.*

6. Superiores à Præfecto rerum spiritualium rationem frequenter exigant, quomodo, & quàm frequenter, juxta Regulas, Patres & Fratres curæ suæ commissos alloquatur: idque ipsum à Patribus & Fratribus ipsis intelligat. *Claudius.*

7. Circa Communionis frequentiam, ubi servari non potest Regula 26. Sacerdotum, nè poenitentes crebrius, quàm octavo

octavo quoque die communicent, hoc saltē retineatur, ut solius Provincialis dispensatione bis in hebdomada communicare liceat. Cum iis verò, qui frequentius soliti sunt, id curetur, quod sèciviter obtineri possit. *Claudius.*

8. Novitii in Domo Probationis terni aut quaterni in cubiculis, permixti antiquiores cum recentioribus, manere debent etiam interdicti, non in aula, quæ communibus tantum conventibus & exercitiis destinanda est. *Claudius.*

9. Superiores locorum inconsulto Provinciali ædificare nihil debent: nec permittere Provincialis, ut quidquam, nisi quod necessarium sit, ædificent. *Claudius.*

10. Rectores priusquam ad Provinciam de re aliqua scribant, de ea cum Consultoribus conferant: & quid illi sentiant, Provinciali significant. *Claudius.*

11. Monialium cœnobîa Nostri, ad ægotantium Confessiones audiendas, nullo modo ingrediantur. *Claudius.*

12. In vitiis linguæ seriò advigilent Superiores, & gravati conscientiam suam intelligant, ut Auctores diligenter inquirant, quò severe puniantur. Qui verò auctores ipsos manifestare recusaverint, pro ipsis habeantur. *Claudius.*

13. Sæpe inquirant tum Provincialis tum Superiores locorum, quomodo servantur Regulæ & Ordinationes, quæ ad Confessiones & visitationes feminarum spectant, & maximè Regula 18. Sacerdotum, & quæ circa illam statuta sunt. *Claudius.*

14. Tametsi non desint Doctores, qui notitiâ per Confessionem habitâ, salvo Sacramenti sigillo Confessariis uti nonnumquam licere sentiant, Nostros tamen eam doctrinam sequi non expedire judicamus. Quare caveant diligenter Superiores, nè vel ipsi vel Nostrorum aliquis eam uspiam introducant, privatimve aut publicè doceant, nec eâ, nisi fortè de Pœnitentis licentiâ, ullo modo urantur. *Claudius.*

15. Die recreationis hebdomadarie, cum itur ad prædium seu vineam, ibique cœnatur, meridie per unam aut alteram horam Scholastici partim studeant, par-

tim orationem matutinam perficiant. Quo tempore nulli fas sit, vel ludere, vel confabulari, nisi eo elapso signum detur ad recreandum. Cum verò per cœli injurias, vel alias ob causas, die recreationis neque ad prædium, neque deambulatum ire licuerit, manè ad recreationem non pulsetur, sed vacetur studiis: à prandio vero peractâ recreatione ordinariâ, morâ aliquâ interpositâ detur signum ad recreationem per tres horas. *Claudius.*

16. Locò instructionis doctrinæ Christianæ, quæ extra Novitiatum ad Coadjutores haberi solet, si satis in ea instructi existimentur, instituitur singulis hebdomadis spirituale colloquium, seu conferentiâ de rebus ad eorum exercitia & captum accommodatis. Plurimum autem conferet, si à Superiore ipso fiant, ad quem hæc maximè cura pertinet. *Claudius.*

17. Qui ad vineas, agròsque procurandos mittuntur, sint ex iis qui in spiritu & religiosa disciplina magis profecerint: neque umquam soli in huiusmodi locis morentur, aut certè permòcent, & quàm minimùm fieri potest in illis permaneant. Quòd si diutius aut longius abesse oporteat, mutentur nonnumquam, aut identidem ad Collegia revertantur, ut in utroque homine reficiantur. Ea verò quæ per externos in his locis curari possunt, ad ea Nostri nè adhibeantur. *Claudius.*

18. Ministris Superiores eam concedere potestatem debent, quæ pro personarum conditione ad rectam gubernationem convenire videbitur. Etsi autem Minister, quamvis Superior sit, in virtute sanctæ Obedientiæ præcipere non potest; Coadjutores tamen, sive alii, qui Ministro clarè dicunt, *Nolo facere*, incurrunt in quartum casum referatum inobedientiæ expressæ. *Claudius.*

19. Superiores tempore ordinariæ consultationis singulis vel alternis hebdomadis, unâ perlegant aliquid ex Regulis, Ordinationibus, aut similibus. *Claudius.*

20. Primâ cujusque mensis hebdomadâ pro ordinaria consultatione agatur et

Novitii quaterni in cubiculis.

Ædificare.

Quæ cum Consultoribus.

Cœnobîa Monialium.

De vitiis linguæ
Ex instruct. 4.
6. Congr. c. 4.
§. 2.

De visitatione
feminarum.
Ex 7. 6. Cong.
pro Confessariis,
§. 31.

Notitia per
Confessionem.
Ex 7. de notitia
per Confessionem.

Die recreationis.
Ex 4. 6. Cong.
pro Scholasticis,
§. 4. & 5.

Doctrina Christiana.
Ex 14. pro Coadjutotibus.
§. 2.

Nostri nesi in villis.
Ex eodem.
§. 4.

Ministrum potestatem.
Ex 8. 6. Cong.
pro Superioribus,
§. 4.

De consulta-
tione hebdomadaria.
Ex 10. sexta
pro executione
ut agendi.
§. 2.

De consulta-
tione mensis.
Ex eadem,
§. 2.

exce-

exsecutione; An aliquid domi sit, quod negligi videatur; an vigeat observatio Regularum; an notetur frequens aliquarum transgressio; an servantur Superiorum ordinationes, præsertim quæ in memoriali à Provinciali relictæ sunt; quas eodem ipso tempore legi oportebit, si nondum exsecutioni mandatæ sint. *Claudius.*

— — — — —

CAPUT III.

De tertio anno Probationis.

Pro Provincialibus.

I.

Mnes post absoluta in Societate studia, sive Theologiæ, sive Casuum conscientiarum, aut certè post studiorum repetitionem, quibus illa conceditur, ad tertium annum mittet Probationis. Et quamquam differre interdum ex gravi causa poterit monito Generali, cum nullo tamen omnino dispensabit.

2. Superiorem illis, seu Instructorem deliget, qui auctoritate valeat, & alias gubernarit: cujusmodi foret Provincialis, officio suo defunctus, aut similis quispiam alius, quem magni facturi sint, & à quo regi se facilius patiantur.

3. Priusquam probationem aggrediantur, eos ipse, aut Rector Collegii de iis omnibus admonet, quæ studiorum tempore in illis fuerint observata: Instructoremque de iisdem defectibus informabit, & de reliquis eorum qualitatibus, & talentis, ut melius eos dirigere ac juvare possit.

4. Ad hanc probationem si peculiaris in Provincia Domus non erit, ut conari debent Provinciales, fiet illa quidem in Domo Probationis, sed ita, ut proprium, & à Novitiis separatam locum habeant, in quo exercentur: nisi fortè certa uspiam aliqua sit ratio, cur à Novitiis separandi non videantur; de qua referendum erit ad Præpositum Generalem.

5. Et quoniam separati hoc modo pauciores quam decem, aut duodecim

esse non debent, si tot aliquo anno in Provincia non erunt, conjungi unà poterunt è vicinis Provinciis loco designato, qui commodissimus eis videatur. Quod si nè sic quidem conjunctis Provinciis numerus constabit, admonebit Generalem, ut dispiciat, an annum unum, duosve differri debeat quoad numerus expleatur.

6. Dabit operam, tum maxime cum seorsim à Novitiis agitur hæc probatio, ut maturè, ac simul omnes, quoad ejus fieri potest, mittantur, qui ejusdem anni sunt, nè aut retardari, aut perturbari ordinem probationum necesse sit. *Claudius.*

7. Ad sacros Ordines circa finem studiorum omnes promovendi sunt, juxta Constitutiones. Quod si qui ob ætatem, aliàsve ob causas Ordines nondum susceperint, cum ad tertium annum mittuntur, hos, nisi fortè Sacris initiati jam essent, eo tempore promoveri non permittat.

8. Crebrò illos visitet, moneat, consoletur, advigiletque, ut si qui in hac probatione non proficiunt, maturè illos educat, ut eam optare omnes discant; sciântque se interim in humilioribus officiis exercendos, nec ad ullum gradum promovendos, nisi denuò ad tertium Probationis annum admissi Superioribus satisfecerint. Adnotabit præterea in libro, quomodo singuli se gesserint, ut cum informandi pro Gradu tempus adveniret, certiora referat ad Generalem.

9. Curabit, ut Instructor, & Rector, seu Magister Novitiorum, & Minister, sub anni finem ad ipsum scribant, quomodo singuli, & quibus in rebus bene aut malè se gesserint. *Claudius.*

Pro Instructore.

I.

Adniti ante omnia debet, qui huic muneri præficitur, ut memor utilitatis necessitatisque, ob quam in Societate instituta est hæc probatio; tum serio ipse ac diligenter in officium incumbat, tum eos excitet, qui in ea exercendi sunt, ut magno animi studio & alacritate illam suscipiant.

2. Quod

Prius sacris initiandi.

Visitandi, & quinam profecerint notandum.

Monetur ab Instructore, & Superioribus.

Hujus probationis necessitas.

Exercitia quanam.

2. Quod ad rationem probationis attingit, iisdem omnino, quibus Novitii, Probationibus, tam spiritualibus, quam corporalibus exercendi sunt: hoc est, sex experimentis Societatis, & aliis similibus, quæ ad perfectam sui abnegationem conferant, summo exordio à spiritualibus Exercitiis per integrum mensem. Ad Magistri autem prudentiam pertinebit, pro ratione virium cujusque ac dispositione hæc omnino sic temperare, ut nec severius quam par sit, nec remissius exigantur; sed ad majorem eorum profectum, solidarumque virtutum adeptionem singula referantur.

Exhortationes diversa.

3. Exhortationes, quæ ad ipsos habebuntur, similes earum esse non debent, quæ ad Novitios haberi solent; sed magis ad eorum captum accommodatæ: in quibus de perfectione, oratione, Instituto, zelo animarum, ministeriis erga proximos tractetur. Idemque judicium est Conferentiarum. Quare ubi à Novitiis separati non erunt, tum nihilominus ad illos privatim sermo subinde aliquis & conferentia instituat de re illis propria & appositæ, ut dictum est.

Conferentia.

Loco doctrinae Christianæ.

4. Pro explicatione doctrinæ Christianæ, quæ Novitiis tradi solet, utilior & congruentior erit alia quæpiam exercitatio, in qua de iis agatur, quæ illorum statui magis conveniunt; cujusmodi est Directorium, & modus tradendi Exercitia spiritualia; modus juvandi cum fructu animas ex Industriis P. Polanci, & aliis id genus: modus item adjuvandi eos qui moriuntur: Collationes de Instituto, & Constitutionum iis partibus, quæ ad virtutes, missiones, auxiliumque animarum spectant: & de Regulis Sacerdotum, Confessariorum, Concionatorum. Conferet etiam fortasse, si præmissâ lectione opusculi B. Bonaventuræ de caeremoniis Missæ, aut aliorum hujusmodi tractatum, de nonnullis postea capitibus inter se tractent, quæ ad majorem reverentiam, affectumque in tanti mysterii celebratione inflammandum conducant.

Habeant ipsi practicas exhortationes.

5. Non abs re forsitan erit, si practicas interdum de aliqua virtute exhortationes habere jubcantur, ut de obedi-

tia, humilitate, paupertate, fraterna caritate, oratione, ac ceteris: & in his suos potius conceptus ac sensus exprimant, quos Dominus ipsis communicarit, tamquam ad promovendum spiritum efficaces, quam aliud quidpiam ad concionum morem meditatum & compositum.

6. Exercitia corporalia valde moderata sint, & non qualia Novitiorum: eademque ad mortificationem potius, mentaliumque avocationem, quam ad defatigationem appositæ: tametsi vilia indumenta, & aliæ id genus mortificationes prætermitti non debent.

Exercitia corporalia.

7. Concionibus habendis, multò minus scholis docendis, operam non dabunt, quamvis ad aliquam missionem unius vel alterius mensis destinari poterunt, ut per villas & pagos doctrinam Christianam tradant, & alia hujusmodi ministeria obeant. Sub tempus autem missionum, nè imparati ad eas proficiantur, instituendæ erunt per mensis unius spatium conferentiæ de nonnullis Conscientiæ casibus magis necessariis. Sacerdotes etiam in audiendis Confessionibus nondum exercitati, per mensem unum exercendi erunt, ubi & quando Provinciali vel Instructori videbitur.

Nullis ministris occupentur, nisi missionibus.

8. Ad vicina Societatis loca probationis causâ, sicuti solent Novitii, ad breve tempus mitti poterunt; ut ibi similiter atque in Domo Probationis in humilibus officiis exerceantur: dummodo eorum ratio habeatur, ut bene occupati sint, & non otientur.

Mittendi ad loca nostra vicina.

9. Procuranda erit ad illorum usum librorum spiritualium copia, juxta Indicem qui subjicietur. Concedi etiam illis ferè debent Societatis Constitutiones, Regulæ communes ac Sacerdotum, Missionum item, & Concionatorum, Bullæ præterea, quæ ad Societatis Institutum pertinent, Julii III. & Greg. XIII. & quæ contra Apostatas est Pii V. & Gregorii XIV.

Libri spiritualiter.

Constitutiones, Regulae.

10. Confitebuntur ordinariè suo Instructori, qui potestatem habebit etiam à reservatis absolvendi, tametsi Domus vel Collegii Superior non sit. Idem etiam poenitentias ex devotione, & alias id genus mortificationes concedere poterit.

Instructor eorum Confessarius à reservatis absolvet.

perit. In iis verò, quæ ad domesticam disciplinam spectant, ut cum foras ex-
eundum erit, aut mensæ inferviendum,
cum Regularum exigenda observatio,
aut errata pœnitentiis corrigenda, aut
iis affinia, Rectoris aut Ministri munus
erit, Instructore consulto.

Pœnitentia.

Litteræ.

sigillum.

Finis.

11. Non scribing, nec accipient lit-
teras officiosas, multoque minus de re-
bus novis ullam in partem: sed cum ali-
cujus momenti negotium erit, dispiciet
Instructor, penes quem sigillum erit, an
litteras reddi conveniat, aut responderi.

12. Ad vineam, aut prædium recrea-
tionis causâ mitti poterunt singulis men-
sibus, vel etiam sæpius, si Provinciali
videbitur. In hebdomadaria autem
recreatione servabitur Regula 62. Ma-
gistri Novitiorum. Extra tempora
porò quotidianæ recreationis, concedi
eis poterit, ut in horto aliquâ diei horâ
deambulent, sed singuli seorsim, & si-
lentio.

13. Provinciale de singulorum sta-
tu certiores sepe faciet, quibus scilicet
mediis ad virtutes promoveantur; qui-
bus item à defectibus emendentur. Eam-
que ob causam, atque ut fructuosius eos
promoveat, frequenter illos interroga-
bit, quomodo in orationis industriâ, in
coercendis affectibus, in superandis dif-
ficultatibus, in continua rerum omnium
mortificatione, indifferentiâque ad gra-
dus, & Societatis ministeria, ac demum
in spiritali animæ suæ profectu se ha-
beant. Sub anni verò finem, plenam
informationem de singulis ad Provincia-
lem mittet, quomodo & quibus in rebus
bene aut malè se gesserint: idemque ut
faciant, Rectorem & Ministrum admo-
nabit. *Clandius.*

*Instructor eos
discretus se-
pe interrogat.*

*Provinciale
informet de
singulis.*

rii Papæ, & Hugonis de Sancto Victo-
re, quorum aliqua tantum in dictis Re-
gulis habentur.

Addi item possunt opera Guilielmi
Parisienfis, Gersonis Cancellarii, Clima-
ci, S. Leonis, & Ludovici Granatenfis.

Ex Nostriis, Hieronymus Platus de
bono statû Religiosi, Bernardinus Rosi-
gnolius, Franciscus Arias, Ludovicus
de Ponte, Alphonsus Rodericius, Dida-
cus Alvarez de Paz. F. Antonius de Mo-
lina de statu Sacerdotali, Scala Bellar-
mini, & de æterna felicitate Sanctorum,
Meditationes etiam P. Natalis, Vincen-
tii Bruni, Costeri, Loartis, Ritii, Pinel-
li, Capillæ, & alia hujusmodi, præser-
tim ex nostra Societate; ac opuscula
Didaci Stellæ, & Didaci Perez Averti-
menti spiritali.

Ex Nostriis.

Ex Historicis, Palladius, Theodore-
tus, Speculum exemplorum, Cæsarius,
Chronicæ S. Dominici & S. Francisci,
Speculum Vincentii Beluacensis, S. An-
tonini historiæ, Maruli exempla, Giar-
dino d'essèmpi di Razzi, & Massæi vitæ
Confessorum.

Ex Historicis.

Scripturæ interpretes aliquot, ut o-
pera omnia Titelmanni, Janfenii, & Mal-
donati, & Bellarmini in Psalmos.

*Ex Interpreti-
bus Scripturæ.*

Omnia autem hujusmodi arbitrio In-
structoris habebunt.

*Omnia arbi-
trio Instru-
ctoris.*

Pro iis, qui tertium an- num agunt Probationis.

QUI ad tertii anni Probationem de-
stinantur, diligenter hæc animad-
vertant oportet. Primum, illam à B.
P. N. Ignatio sapienter institutam, &
multis Constitutionum locis commen-
datam fuisse; decretumque, Nostros om-
nes, qui in Scholasticos approbati, studia
jam sua in Societate absolverint, prius-
quam ad gradum ulteriorem, seu Profes-
sorium, seu Coadjutorum spiritalium
admittantur, in hac ultima probatione
sedulò exerceri.

*Institutio hu-
jus Probatio-
nis.*

2. Porò finem hujus Probationis esse
in plena, & absoluta sui ipsius abnega-
tione ita se cum Divina gratia exercere,
& cum

*Finis hujus
Probationis.*

*Ex sanctis Pa-
tribus.*

Institus: S. J. volum: II.

T

& cum

LIBRI Pro iis, qui in tertio Probationis anno versantur.

PRÆTER eos, qui in Regulis Magistri
Novitiorum habentur, addi pote-
runt alii ex iis, qui habentur in Regulis
Præfecti lectorum ad mensam. Adhuc
etiam integra opera S. Basilii, S. Grego-

& cum eadem ad virtutes Religioso dignas incumbere, ut fiat homo in vita spirituali perfectus, idoneumque Societatis instrumentum ad animas Christo lucrificandas evadat. Cum enim Societatis Institutum homines non solum litteris, sed multò magis spiritualis vitæ perfectione conspicuos requirat; ex illa verò assidua contentione, quæ per aliquot annos in excolendo per studia intellectu ponenda est, humilitatis ac devotionis fervor intepescere soleat; necessarium omnino judicavit Beatus Pater, ut absolutis studiis certum aliquod tempus unicuique tribueretur, in quo vires spirituales instauraret; solidarumque virtutum studio & profectu, tamquam necessariis in futurum præfidiis, se communiret.

Media ad consequendum.

3. Ad hunc verò finem consequendum duo esse potissimum necessaria. Unum, ut qui ad hanc Probationem mittitur, non perfunctorie ad eam transigendam accedat; sed magna cum animi simplicitate & humilitate, ardentique profectus sui desiderio: proponatque sibi, omnino abhorrere ab omnibus, quæ profectum hunc possunt impedire; totisque ea viribus amplecti, quæ eum ad eundem adjutura, Superioris judicio, videbuntur. Alterum, ut quæ animo ita statuerit, studiosè còstantèrque exsequatur; nihil omnino, quod ad profectum in humilitate, & abnegationem universi amoris sensualis, voluntatis, & iudicii proprii, & ad maiorem cognitionem & amorem Dei conferat, præmittendo: ut cum in seipso profecerit, meliùs atque efficacius alios ad Dei & Domini nostri gloriam juvare possit.

Sedulo incumbendum.

4. Denique cum hæc ultima sit Societatis probatio, atque ita illam Constitutiones vocent; meritò sollicitum esse debere unumquemque, ut ad quam initio perfectionem vocatus est, ad eam in hac demum probatione acquirendam omni ope defudet. Justum enim esse, ut quem à suis fructum Societas post tot labores & sumtus illorum causâ impensos, totque adjumenta tum in purgando affectu, tum in excolendo intellectu exhibita, jure suo exigit & exspectat, eum

nunc tandem hoc anno reddant. Hæc igitur illis observanda erunt.

5. In sex Societatis experimentis, & aliis similibus, juxta Novitiatus consuetudinem, exercebuntur; sumto initio à spiritualibus Exercitiis per integrum mensem.

Orationis tempus.

6. Orationis tempus idem habebunt, quod Novitii, tum matutinum, tum pomeridianum: & illud præterea, quod à communibus occupationibus vacuum propria cuique devotio, re cum Instruttore communicatâ, subministrabit: cum is potissimum hujus anni finis sit, ut intimam illam familiaritatem cum Deo in spiritualibus devotionis Exercitiis acquirant, quam Societatis operariis necessariam Constitutiones docent.

7. A studiis omnino abstinebunt. Quare nec novi aliquid videre, nec præterita recognoscere debebunt. Poterunt tamen præter libellos spirituales usitatos, legere aliquos similes Patres, qui in catalogo recensentur, non eo fine, ut conceptus aut sententias ad concionandum decerpant, sed ut devotioni tantum & spirituali utilitati ferviant.

Quid memoria mandandum.

8. Quo tempore à Novitiis exerceri memoria solet, similiter & ipsi aliquid per semihoram ediscant, veluti Psalmos, & Epistolas S. Pauli, nonnullos ex minoribus Prophetis, atque hujus generis alia, prout Instructor consultum in Domino judicaverit.

9. Ad vitandum otium, & ut cum fructu tempus exigant, distinctas habebant horas, & spatia lectionis Sanctorum Patrum, meditationis, orationis vocalis: utanturque diligenter examine particulari, non solum ad vitia extirpanda, verum etiam ad usum & conservationem virtutum.

Loqui cum aliis.

10. Intelligant, sibi non fore liberum colloqui cum Nostris aliunde venientibus, aut cum externis, absque facultate Instrutoris: neque expedire, ad vitandas importunas distractiones, ut cum aliis etiam, aut inter se indifferenter agant, aut conversentur, sed cum iis tantum, quos Superior cuilibet assignabit.

11. Cum signum datur exeundi, vel ad concionem, vel deambulatum, nullus ab ac-

Ad signum campanæ.

ab accessu cum aliis ad aulam eximatur, ut ibi singulis comites assignentur.

12. In ministerio culinæ, & ceteris corporalibus exercitationibus, omnia præstabunt, quæ Novitii solent, seu tempus spectetur, quo singula præstanda sunt, sive occupationis spatium quo explenda est. In his verò sic se à Præfeto dirigi sinent, sicut ipsimet Novitii.

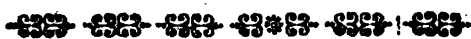
13. Legent ordine suo ad mensam: in exhortationibus & conferentiis assidue erunt: in omnibus denique communibus exercitiis eam diligentiam adhibebunt, quæ Novitios non æquare modò, sed vincere studeant.

14. Communem recreationem simul omnes sic agant, ut dum ea, quæ pios religiosos decent, loqui assuescunt, deinceps etiam cum extraneis ea colloquia miscere nòrint, quæ pietatem redoleant, & audientes ædificent.

15. Caveant nè ullâ ratione scire sategant, aut conicere, quid ipsis peracto tertio anno futurum sit, & qua in re Superiores occupare illos statuunt: sed cum indifferentia obedientiæ nutum præstolentur.

16. Si quando extra horas recreationis à Superiore conceditur, ut in horto relaxandi animi causâ tempore aliquo deambulent, singuli seorsim incedent, silentiùmque servabunt; & importunis horis per domum non discurrent, sed in suis cubiculis, locisque designatis se continebunt.

17. Hanc Instructionem, & Regulas semel saltèm singulis mensibus, ac læpiùs etiam legant, ut in praxim ulùmque reducant. *Claudius.*

C A P U T IV.

Monita Generalia,

Quæ ad religiosam Nostrorum directionem spectant, & ab omnibus observanda sunt.

I. Nullus, etiam Sacerdos, vagetur manè extra cubiculum tempore Examinis,

Instruit: S. J. volum: II.

nisi occupetur in templo. Sacerdotes verò qui occupati non fuerint, faciant etiam ipsi examen, nisi fortè paulò antè celebraverint, idque ante Sacrum fecerint: tunc enim horas recitare poterunt, vel aliter orare, sed in cubiculo. Diebus tamen Festis, ac Dominicis, ubi manè habita est concio, examen ex præscripto non fiet, ideoque signum non dabitur: ubi verò habita non sic erit, præstabitur ad examen, ut fiat.

2. Nullus, vel etiam Procuratorum, quibus Romam venire contigerit, externorum negotia suscipiat, vel in iis suam operam polliceatur sinè facultate Provincialis: quam rarò admodum, nec nisi gravioribus de causis concedet.

3. Intelligant Nostri, non solum Sacerdotibus quàm accuratissimè servandam esse Regulam 18. de socio secum retinendo, cum ad Confessiones feminarum audiendas, vel alia de causa eas adierint: videlicet quamdiu cum illis agendum erit, eo in loco socium esse oportere, unde videre eos, sed non quæ secreta esse oportet, audire possit, quantum loci dispositio patietur; sed alios quoque omnes, qui Sacerdotes non fuerint, eadem lege teneri, sive ipsi mulieres invitant, sive alios ex Nostriis comitentur: quin ut religiosæ honestati & ædificationi consulatur, conentur omnes in quorumcumque visitationibus, quamvis virorum, socium sui testem habere; nisi personæ, quas invisunt, eæ fuerint, ut nec per negotia ipsa, nec per urbanitatem liceat unà sibi esse cum socio. Ac proinde eos, qui socii munere funguntur, nòsse oportet, ubi Domum redierint, Superiore significari oportere, quamvis non exposcenti, quæcumque contra Regulam, & hanc Ordinationem acciderint.

4. In litteris scribendis non solum strictè servanda erit Regula 39. Summarii, de non scribendis nisi obtentâ facultate, & litteris ei ostensis, quem Superior destinaverit; verùm etiam curandum erit diligenter, nè de sæcularibus negotiis, aut inutilibus, aut ab eo qui scribit alienis, litteræ quidquam contineant; cujusmodi essent rumusculi, nuntii de rebus

Externorum negotia nemo Romam petens suscipiat. Cap. 8. Ordinatio.

Præsentia socii in visitandis mulieribus. Cap. 18. Ordinatio. & Instr. pro Confessione. §. 7.

Socii tenentur Superiori aperire, an serventur Ordinatione.

Quomodo littera scribenda. Cap. 39. Ord. Generalium à §. 7. usque ad 19-j

Examinatur in humilitate.

Legent ad mensam.

Instructione.

Non de se cogitant.

Instructione.

Legenda sunt pios monitiones.

In variis Ordinationibus, ac decretis.

Examen quando diebus festis faciendum. Ex c. 5. Ordinat. gen.

rebus viro Religioso non consentaneis, quin etiam formæ quædam scribendi, & figuræ, locutionesque sæcularem & aulicam consuetudinem olentes, inania officia, & affectatæ assentatiunculæ, & id genus alia, quæ haud parùm dedecent. Sed potius ita à Nostreis scribatur, ut non res solum, sed ipse etiam scribendi modus ædificationi sit legenti.

*Litteræ mediæ
eorum ad sub-
ditos.
Exc. 15. Ordina.
§. 14.*

5. Nemini, cum ad Generalem, aut mediatos Superiores scribit, vel ab iisdem litteras accipit, licebit eas immediato Superiori ostendere. Quod si litteræ quid contineant, quod immediatam Superiorem nosse oportebit, id verbo, & non ex ipsis litteris significandum erit.

*Litteræ negotia continen-
tes.
Exc. form. §. 14.
15. & 16.*

6. Litteræ quæ negotia continent, solum ad Præpositum Generalem, & non ad alios, qui cum ipso agant, destinantur. Poterit tamen ad eos scribi, ut illa tractari & expediri curent. Quorum si nonnullæ Generalis Procuratoris operâ indigere videbuntur, adjectâ exterius litterâ P. notentur.

*Litteræ quæ
(soli) scribun-
tur.
Exc. instr. 19.
§. 3.*

7. Porro in litteris, quæ (soli) inscribuntur, duo erunt scribenti præstanda: alterum est, ut quæ iis committuntur, ejus generis sint, quæ secreto opus habeant, nec cum aliis communicari possulent. Alterum, ut cum hujusmodi secreta scribunt, si de rebus aliis scribendum sit, id seorsim faciant, aliis litteris ab eis sejunctis, quæ (soli) inscribendæ erunt.

*Modus in elec-
tione.
Exc. 15. Ordina.
generalium,
§. 15.*

8. In eleemosynis petendis modum haberi oportet, ne nimii aut importuni simus: alioquin fideles à nobis, & à nostris ministeriis arcentur: unde fructus spiritualis peribit, imò & temporalis.

*Nihil accipi-
endum ad u-
sum proprium.
Exc. Dec. 31.
Sextz Congr.*

9. Intelligent omnes, nemini Nostro- rum licere, eo maxime titulo, quod cum Principibus, aliisque viris primariis amicissime agant, vel eorum Confessarii sint, ad proprium usum, ac dispositionem ab eis quidquam accipere: nec ad id Superiores potestatem facere posse: eo minime impunè abire permissio, qui hac in re defecisse deprehenderetur. Idemque omnino judicium esse debet de aliis Confessariis, Concionatoribus, Præceptoribus, & similibus erga poeniten-

*Dec. 71. §. 13.
Congr. 7.*

*Exc. Instru-
ctio Confess. 6.*

tes, devotos, & consanguineos, & amicos, maxime verò de iis, qui in Missionibus versantur. Quod si sponte aliquid offeratur, aut quidpiam mittatur, id juxta Regulam in communem usum accipiat & dispensetur.

*Reg. 64. Præ-
positi, & Regi
60. R. C.*

10. Intelligent omnes, eam quantita- tem, quæ furto sublata satis esset ad constituendum peccatum mortale contra septimum præceptum, sufficere ut peccasse adversus votum Paupertatis judicetur, si quis è Nostreis rem ut propriam vel usurpet, vel alienet absque Superioris facultate.

*Quantitas cu-
tra votum.
Cap. 17. Ordina.*

11. Nemo in posterum cuivis Externo, quavis occasione, Societatis nostræ annuas communicet, seu ostendat.

*Annua exter-
nis ne ostenda-
tur.
Cap. 23. Ordina.*

12. Præter eos, ad quorum officium aliquâ ratione pertinet, ut sunt Consultores, Admonitores, Confessarii, nemo alterius cujuscumque è Nostreis negotium cum Superiore tractandum, & expediendum suscipiat: nec ullâ ratione eam curam intercedendi tamquam propriam sibi assumat; ut cum agitur de aliquo ad Societatem admittendo, vel ab ea dimit- tendo, vel in eadem retinendo; de quopiam ad hunc vel illum gradum promo- vendo, ad hæc, vel illa studia applican- do; & similibus. Quod si cuiquam aliquid ad alios spectans Superiori vide- retur proponendum, id non ratione amicitie & particularis affectus fiat, sed ob majus Societatis bonum, vel ob solidam consolationem ac spirituale ejus auxili- um, cujus negotium agitur. Et tunc quidem, re prius Domino commendatâ, ac probè expensis rationibus, satis erit, si rem Superiori, vel Admonitori propo- nat. Atque ita rem tractandam susci- piet, ut minime appareat velle eum ad exitum omnino perducere: multoque minus cum Consultoribus aget, ut ad suam eos sententiam alliciat. Demum ita rem transigat, ut nec Superioribus vel ceteris permolestus sit; sed totam ejus rei curam ita in eorum manibus relinquat, ut quidquid illi, perpensis undique rebus omnibus, in Domino statue- rint, melius & Divino obsequio magis consonum fore existimet.

*Nemo alteri
patrocinetur.
Cap. 24. Ordina.*

13. Nostreis iter agentibus, ut neces-
sario

De superfluo

*penuria in via-
tici.
Ex Instr. ad
renov. Spit.
11.*

fario viatico, debito cum amore & cari-
tate providendum erit, ita nullâ ratione
permittendum, ut pecunia illis detur ad
superflua coëmda, & quæ religiosæ
paupertati minimè consonant, ut sunt
curiosa & pretiosa: multoque minùs ut
ab externis seu consanguineis, cum ædi-
ficationis jactura, conquiratur.

*curiosa, &
pretiosa inter-
dicuntur.
Ex Instr. ad
renov. Spit.
17.
D. 79. §. 4.
Cong. 7.
Ex Instr. Spi-
ritus. 6. Cong.*

14. Nullâ ratione permittatur, ut
Nostri apud se habeant, secumve ferant
quædam, quæ pauperibus, quales nos
sumus, minimè convenient, ut sunt ho-
rologia rotata & affabrè facta, imagines
multi valoris, reliquiaria curiosa & pre-
tiosa, quæ auri unius valorem excedant,
aliâque id genus.

*Libris propriis
quando uten-
tur.
Ex Instr. pro
renov. Spit. §. 8.*

15. Nemo in libris, quos de Superio-
rum licentia apud se habet, inscribat (*ad-
usum*) quod paupertatis perfectioni &
puritati repugnat: sed in iis, quos de Su-
perioris licentia externorum pecuniâ
coëmerit, ut ipse utatur (qui tamen ex
uno in aliud Collegium asportandi non
erunt) satis erit inscribere nomen Colle-
gii, vel Domûs, cui sunt applicati.

*promissio im-
probandi So-
cietatis, est
viana.
Ex Can. 2.
Cong. 1. D. 16.*

16. Sciant omnes, promissionem il-
lam Societatem ingrediendi, formulâ
votorum simplicium Scholasticorum
expressam, votum esse peculiare, à tribus
aliis distinctum; quo quis se obligat ad
acceptandum gradum Professorum, vel
Coadjutorum formatorum, prout Præ-
posito Generali ad majus Dei obsequium
fore videbitur.

*Regula Sum-
marii 14. in-
terpretatio.
Can. 7. Cong.
1. Par. 3. c. 1.
§. 7.*

17. Intelligent verba illa Regulæ
Summarii (*nullâque re tamquam propriâ u-
tantur*) sic esse accipienda, ut ii, qui tria
vota substantialia emiserunt, non solum
contra votum peccent, si re aliquâ tam-
quam propriâ utantur; sed si ii quoque,
qui nondum se suis bonis abdicârunt,
quacumque ratione de iis disponant, vel
ea distribuunt, aut iis se abdicent, cum
absque Superioris voluntate id fecerint.

*Negotia Septu-
aginta
sub censuris
interdicuntur.
Ex Can. 10.
Cong. 5. D.
6. & 101.*

18. Ut ab omni specie mali abtinea-
mus, & querelis quoque ex falsis suspi-
cionibus provenientibus, quoad ejus fieri
poterit, occurramus; præcipitur No-

stris omnibus in virtute Obedientiæ, &
sub pœna inhabilitatis ad quævis officia
& dignitates, seu prælationes, vocisque
tam activæ, quàm passivæ privationis;
nè quispiam publicis, & sæcularibus
Principum negotiis, quæ ad rationem
Statûs (ut vocant) pertinent, ullâ ratio-
ne se immiscere; nec etiam quantumvis
per quoscumque requisitus, aut rogatus,
ejusmodi res politicas tractandi curam
suscipere audeat vel præsumat.

*Sæcularia
quoque negotia
prohibentur.
Ex Can. 13.
Congreg. 1.*

19. Diligentissimè cavendum est, nè
Nostri cum detrimento spiritualis boni,
ac religiosæ disciplinæ jactura, sese in
familiaritatem Principum infinent:
nec aliis negotiis sæcularibus, licet re-
rum particularium ad consanguineos, a-
micos, vel quosvis alios pertinentibus
occupentur, (nisi fortè interdum judi-
cio Superiorum caritas aliud svaderet) ut
à negotiis hujusmodi, tamquam à nobis
alienis abstinentes, intrâ Institutum nostri
limites proximos juvare conemur.

20. Omnes quotannis vacent spiritua-
libus Exercitiis, obeundis per octo vel
decem continuos dies.

*Exercitia
quotannis ob-
eunda.
Ex Can. 9.
Congreg. 6.
Silentii Regu-
la interpreta-
tio.
Ex Dep. pro
renov. Spit.*

21. Intelligent omnes oportet, quem-
admodum dato signo ad finem recrea-
tionis, statim conticendum est; ita cum
foras eundum erit, minimè loqui licere
intrâ Urbem, ubi frequens est populus,
juxta Regulæ de silentio intellectum:
& qui in refectorio, vel in culina, tem-
pore primæ aut secundæ mensæ mini-
strant, noverint eandem sibi legem esse
servandam, quamvis secundæ recreatio-
ni iidem interesse poterunt.

*Recreatio reli-
giosæ transi-
genda.
Ex eadem.*

22. Studeant omnes recreationis tem-
pus religiosè transigere, nè spiritus libe-
riore conversatione intepefcat, pluri-
mumque distrahatur: curentque rerum
curiosarum ac ludicarum narratiunculis
amandatis, ea quæ pios Religiosos de-
cet, loqui assuescere; quo fiet, ut cum
erit nobis cum Externis agendum, ea
colloquia miscere noverimus, quæ pie-
tatem oleant, & audientes ædificent.

CAPUT V. De Casibus reservatis

In Societate.

Juxta Decretum S. D. N. Clementis VIII. de casuum reservatione pro Regularibus.

1.

Antiquissimus D. N. qui jam pridem accuratè perpendit, & reipsâ comperit, quòd reservatio facultatis absolvendi Religiosos pœ-

nitentes à peccatis quibusdam gravioribus, nisi Superiores admodum prudenter ac moderatè illâ utantur, nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori suo conscientiae maculas detegere formidant, adducere posset in æternæ damnationis periculum, & spiritualis remedii desperationem. Ideo ut huic malo sua Sanctitas opportunè prospiceret, decrevit, ut nemo ex Regularium Superioribus peccatorum absolutiones sibi reservet, exceptis iis, quæ sequuntur, aut omnibus, aut eorum aliquot, prout subditorum utilitati expedire prudenter in Domino judicaverit.

2. I. Veneficia, Incantationes, Sortilegia. II. Apostasia à Religione, sive habitu dimisso, sive retento, quando eò pervenerit, ut extra septa Monasterii, seu Conventus egressio fiat. III. Nocturna ac furtiva è Monasterio seu Conventu egressio, etiam non animo apostatandi facta. IV. Proprietas contra votum Paupertatis, quæ sit peccatum mortale. V. Juramentum falsum in judicio regulari seu legitimo. VI. Procuratio, auxilium, seu consilium ad abortum faciendum post animatum foetum, etiam effectu non secuto. VII. Falsificatio manûs, aut sigilli officialium Monasterii, aut Conventus. VIII. Furtum de rebus Monasterii sive Conventus in ea quantitate, quæ sit peccatum mortale. IX. Lapsus carnis voluntarius, opere consummatus. X. Occisio, aut vulneratio, seu gravis percussio cujusque personæ. XI. Malitiosum impedi-

tum, aut retardatio, aut apertio litterarum à Superioribus ad inferiores, vel ab inferioribus ad Superiores.

3. Si quod aliud præterea peccatum grave pro Religionis conservatione, aut pro conscientiae puritate reservandum videbitur, id non aliter fiat, quàm Generalis Capituli in toto Ordine, aut Provincia, maturâ discussione & consensu.

4. Non liceat Superioribus Regularium Confessiones subditorum audire, nisi quando peccatum aliquod reservatum admiserint, aut ipsimet subditi sponte, aut proprio motu id ab eis petierint.

5. Superiores in singulis Domibus deputent duos, tres, aut quatuor Confessarios pro subditorum numero majori vel minori; isque sint docti, prudentes, & caritate præditi, qui à non reservatis eos absolvant, & quibus etiam reservatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit, in quo eam debere committi ipse in primis Confessarius judicaverit.

6. Tam Superiores pro tempore existentes, quàm Confessarii, qui postea ad Superioritatis gradum fuerint promoti, caveant diligentissimè, nè eâ notitiâ, quam de aliorum peccatis in Confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem utantur.

7. Licebit tamen Superioribus determinare pœnitentias graves quibusdam peccatis, etiam non reservatis, à Confessariis imponendas, quæ subditos ab hujusmodi perpetrandis cohibere possint.

Atque ità per quoscumque Regularium Superiores, quicumque illi sint, observari mandavit, non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac cujusvis Concilii, etiam Generalis, Decretis; necnon consuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore observatis, aut Regulis in Generalibus, aut Provincialibus Capitulis editis, Statutis, & Constitutionibus, etiam Apostolicâ auctoritate confirmatis, privilegiis, indultis, & concessionibus quibuscumque (quorum tenores hîc pro expressis haberi voluit) ceterisque in contrarium facienti-

Facultas reservandi cui concedatur.

Quando Superior audire poterit Confessiones subditorum.

Deputandi pro absolutione à reservatis.

Interdicitur notitia per Confessionem habita.

Superioris erit pœnitentia determinare.

Derogatur omnibus privilegiis.

Casuum reservatione prudenter utendū.

Qui reservari possint.

cientibus quibuscumque. Datum Romæ apud S. Petrum die 26. Maji 1594.

Andreas Sorbolongus Secret.

S. D. N. Clemens VIII. cum nostra Societate dispensavit, & viva vocis Oraculo concessit.

I.

UT cum prohibentur Superiores audire subditorum Confessiones, supra §. 4. non intelligantur Superiores, qui sunt Magistri Novitiorum.

2. Nè in singulis Domibus, præter Confessarium ordinarium, teneantur deputare duos, vel plures Confessarios, qui à non reservatis absolvant, ut dicitur supra §. 5.

3. Nè judicium à reservatis absolvendi, Confessariis absolutè relinquatur, ut in eodem §. dicitur, sed liceat interdum (quod omnino necessarium est) Superiori, pro ratione sui officii, hujusmodi facultatem denegare in iis casibus, in quibus constat, juxta ea quæ Doctores dicunt, & discreta caritas docet, licentiam hujusmodi esse denegandam, ut plenius in Instructione explicabitur.

& discordiarum seminatio inter fratres. 7. Impedimentum excludens è Societate reticuisse in examine, vel in eo mentitum esse, unde grave aliquod incommodum oriri possit. 8. Acceptio, seu missio litterarum absque licentia expressa, quæ scilicet acceptio vel missio contineat rationem peccati mortalis. 9. Transgressio Votorum simplicium, quæ Professum emittunt post Professionem. 10. Censuræ Societatis nostræ, seu peccata, quæ in nostris Constitutionibus, Bullis, vel Decretis annexam habent excommunicationem.

Hæc omnia cum manifestè erunt mortalia, & in actum exteriorem prodierint, reservantur Superiori Domus, vel Collegii: & ab alio, nisi de expressa licentia illius, absolvi non possunt.

Quando censuræ reservantur.

CAPUT VI.

Pro Superioribus & Confessariis Societatis.

Circa casus reservados.

I.

Casus, quorum absolutio reservata est Superioribus Societatis, auctoritate Quinta Congregationis generalis editi, & observandi, præter eos, qui supra scripto Decreto S. D. N. Clementis VIII. omnibus Regularibus reservari permittuntur juxta §. 2. dicti Decreti.

I.

PERjurium, & falsum testimonium in judicio, vel extra. 2. Furtum & usurpatio alicujus rei contra Votum paupertatis, in ea quantitate, quæ efficiat peccatum mortale. 3. Lapsus carnis voluntarius, & quidquid est contra Votum Castitatis, quod in actum externum prodcat. 4. Inobedientia expressa, quæ quis asserit se nolle parere. 5. Seditio in Superiorem, & divisio à capite in grave nocumentum Societatis. 6. Detractio famæ, bonæque existimationis aliorum,

Quando Confessarius, tacito nomine pœnitentis, à Superiore petit facultatem absolvendi à casu reservato, nullo modo Superior difficilis esse debet, sed facilis potius & promptus in ea concedenda: immò eum persuadere sibi convenit, posse se hac in re graviter offendere, si imprudenter, & sine justa gravique causa eam negat.

Superior non debet esse difficilis.

2. Quia tamen & Doctores censent, Superiorem interdum debere pro ratione sui officii, hujusmodi facultatem negare; attendat is diligenter, ut id raro faciat, & in iis tantum casibus, in quibus docebit discreta caritas (juxta ea, quæ iidem Doctores tradunt) licentiam hujusmodi esse denegandam; ut, verbi gratiâ, cum probabiliter timeri poterit scandalum, aut recidivum pœnitentis, aut alterius. In hujusmodi enim, quæ inducunt necessitatem vitandi scandalum,

Quomodo & quando facultatem negabit.

Novitiorum Magistri excommunicantur.

Non tenentur deputari Confessarii pro non reservatis.

Superior denegare potest absolutionem.

Casus reservati pro Nostris in V. Generali Congreg.

lum, vel damnum Collegii, aut alterius ruinam, manifestum est, poenitentem teneri per se, vel per Confessarium rem ipsam Superiori manifestare, tamquam illi, qui remedium necessarium adhibere potest; salvo tamen sigillo, ut oportet.

A quibus Superiori & Confessario cavendum.

3. Caveat verò Superior, ne cum ab eo petitur facultas, curiosè inquirat, aut aliud quid faciat, unde conjicere possit, quis ille sit, pro quo petitur; & nè circumstantias alias exquirat, quàm quæ ad rem pertinent. Caveat etiam Confessarius, nè quid elabatur, ex quo poenitens cognosci possit: qui si timet, nè ex notitia alicujus rei possit Superior probabiliter suspicari, quis ille sit; sciat se omnino eam reticere debere, & omnem cautelam adhibere in casu proponendo, nè ullà ratione Superior possit probabiliter agnoscere auctorem. In quo si viderit, proponendo casum in specie, occasionem suspicionis Superiori dari, satis erit, si in genere dicat aliquem in casum reservatum incidisse, qui nec damnum Societati, nec alteri, nec ipsi poenitenti afferre possit. Uterque denique tam Superior, quàm Confessarius, memores sint obligationis sigilli, & ità se gerant, ut ejus puritati & integritati per omnia consulant.

Cum Superior & Confessarius non conveniunt quid agendum.

4. Quòd si post relationem factam à Confessario de casu, & circumstantiis, quæ salvo sigillo indicari possunt, judicat Superior facultatem non esse concedendam; & hoc non obstante Confessarius urget, hujusmodi Superioris severitatem in majus detrimentum spirituale, ruinam, & laqueum poenitentis cedere, quòd videat illum obfirmato esse animo, & nullo modo velle Superiorem adire, (in cujus rei judicio Confessarii conscientia oneratur) tentanda erunt media aliqua, de quibus pro re nata Superior & Confessarius inter se conferent, ac tandem, si nullum aliud reperiatur, Superior facultatem negare non debet.

Quando per alium facultatem petit.

5. Porro cum subditus non per Confessarium ordinarium, sed per alium Sacerdotem facultatem petit, non facile acquiescere debet Superior, nisi Sacerdos ille talis sit, cui meritò committi possit: è converso contingere poterit in

aliquo casu, ut, si nolit subditus Superiorem adire, expediat à Superiore designari aliquem ex senioribus doctum, prudentem, spiritu & caritate plenum, qui melius, aut æquè bene ipsi mederi possit, ac Confessarius ordinarius: id enim non erit abs re aliquando facere.

6. Ceterum hæc de iis intelligenda sunt, qui in Societatis Domibus vel Collegiis resident: nam de iter agentibus quando ad aliquem Societatis locum divertunt, aliter judicandum est; quos nempe potest à reservatis ordinarius loci illius Confessor absolvere, aut si is haberi non possit, quilibet alius Societatis Sacerdos approbatus; aut si is quoque desit, etiam externus. In omnibus tamen his casibus cum onere & obligatione, ut se sistant postmodum Superiori suo, ad quem ituri vel redituri sunt; eique, aut alteri de ejus licentia, confiteantur. Si verò accadat, ut aliquis tamquam hospes sit in aliquo Collegio, diu tamen ibi moraturus (puta spatio unius, aut alterius circiter mensis) si is eo tempore in casum aliquem reservatum incideret, poterit ac debet absolvi à Superiore illius loci, in quo est, vel de ejus licentia; tamquam si proprius esset ejus subditus, si nè obligatione sistendi se Superiori ejus loci, ad quem propriè pertinet.

7. Superiores locales possunt absolvi à Reservatis per quemcunque ex ordinariis suæ Domus Confessariis. Quòd si alium ex suis subditis malint, is absolvere, cum onere se præsentandi Provinciali. Provinciales autem absolvi possunt à suo Socio, à Superioribus localibus, seu eorum ad id delegatis, à Confessariis Ordinariis Domus. Quo jure etiam gaudent ipsius Socii. In Residentiis, Missionibusque fixis, in quibus è Nostri pauci morantur, jus idem illarum Superioribus conceditur, quod Rectores habent, quoad facultatem absolvendi per se, seu delegandi, integrà tamen illis manente concessione Congr. VIII. D. 25. pro parvis Domibus; quâ Confessarius potest absolvere poenitentem à Reservatis, cum onere se præsentandi Provinciali, aut alteri Superiori, si brevi sit in ejus Domum discessurus. Præterea, si Superior

Facultas absolvendi iter agentis.

Obligatio se Superiori sistendi.

Diversaratio commorantis in Collegio spatio unius, vel alterius mensis.

Congr. 12. A. 20.

Congr. 12. D. 17.

Ibidem.

perior ex Urbe abierit, Vice-Præpositus, aut Vice-Rector ab eo dictus habet facultatem absolvendi à Reservatis qualem & ipse Superior. Quòd si nullum suo loco substituerit, etiamsi per unam seu integram diem futurus sit absens, nec consuli possit; is, qui Minister est, & Domui tunc præest, facultatem habet tum absolvendi, tum delegandi hanc potestatem.

In talibus Confessarius potest absolvere.

8. Ad extremum, ut omnes eximantur scrupuli, & majori cum fiducia ac libertate procedatur; cum Confessarius bonâ fide dubitat, an mortale sit, quod proponitur; ab eo, etiamsi ex genere suo reservatum sit, potest absolvere, licet hujusmodi dubitatio ex ignorantia procedat: sed neque postea si animadvertenter manifestè fuisse mortale, repetenda erit Confessio: bona siquidem, & vera fuit absolutio.

Qui tametsi nonnullam Confessio nemine potest.

9. Et hæc quidem de casibus reservatis. Ceterum quia propter multas & maximas utilitates non modò in casibus reservatis, sed etiam in aliis, quæ nec reservata sunt, & interdum nec etiam mortalia, ut sunt peccandi pericula, diuturnæ tentationes, & hujusmodi, valde expedit, & poenitenti mirum in modum utile est, si syncerè cor suum Superiori aperiat; non prætermittat Confessarius in hujusmodi casibus, prudenter eas utilitates poenitenti suggerendo, illum hortari, ut Superiorem adeat. Quod si savioriter obtinere nequeat, non erit tandem poenitens nimis urgendus; nisi alioqui casus esset ex iis, in quibus, ut dictum est, teneretur poenitens rem manifestare, & alioqui non esset capax absolutionis.

CAPUT VII.

De Promovendis ad ordines Sacros.

Quenam requirantur, & spectari debeant in Nostris, qui ad sacros Ordines promovendi sunt.

A R. P. N. Everardo Mercuriano Præposito Generali tradita anno 1576.

1.

Tætate sit, quam in singulis sacris Ordinibus requirit Concilium Tridentinum.

2. Ut naturali judicio, & prudentiâ valeat.

3. Ut linguam Latinam teneat, & bene legere ac pronuntiare sciat.

4. Ut in studiis litterarum, saltèm in Casibus conscientia, diligenter versatus sit: ita ut cum ad Sacerdotium promoveretur, fructuosè Confessiones audire possit; de qua scientia, ut melius Superiori constet, examinandi prius sunt saltèm semihoræ spatio à quatuor Examinatoribus.

5. Ut iis moribus, spiritu, ac vitâ religiosa & exemplari, præsertim autem resignatione, & humilitate sit præditus, quæ ad tantum ministerium obeundum sunt necessaria.

6. Ut consueti Societatis vota emiserit, & quinquennium saltèm in Societate exegerit, atque in vocatione sua stabilis ac firmus sit.

7. Ut ad docendum doctrinam Christianam pueros ac rudiores personas idoneus sit, & in ratione Missæ dicendæ, & in cæremoniis bene instructus, juxta Constitutiones.

Hæc omnia Provincialis, consilio suorum Consultorum adhibito, perpendet. quæ si invenerit, facultatem poterit suis concedere, ut promoveantur ad omnes sacros Ordines. & ubi promoti fuerint, certiore faciat Generalem.

CAPUT VIII. De Libris ordinationum.

*Quinam necessarii, & qualiter
distribuentur in Collegiis, seu Domibus
Societatis videantur.*

1.

*Primus liber
Ordinationes
maioris mo-
menti conti-
net.*

Primus liber continebit Ordinationes maioris momenti: & hujus fit mentio in Regula 135. Provincialis, & 16. Re-

*Dividitur in
tres partes.*

ctoris. Dividetur autem in tres partes: In prima scribentur Ordinationes maioris momenti & perpetuae, quae à Generalibus mittantur, juxta Regulam 16. Rectoris. In secunda parte scribentur Visitationes Collegii, à Generali approbatae; ea scilicet, quae in illis Visitationibus maioris momenti & perpetuae fuerint, juxta eandem Regulam 16. In tertia parte scribentur ejus generis Ordinationes perpetuae, quas in hoc libro scribendas esse Reg. 135. Provincialis posteriori parte exigit; siue illae toti Provinciae communes sint, siue uni tantum Collegio, in quo liber est, convenient. Huc etiam spectant responsa P. Nostri ad quaesita particularia illius Collegii vel Provinciae, non tamen Procuratorum, sed alio tempore data.

*Secundus liber
continet re-
sponsa Genera-
lium ad Pro-
vincias.*

2. Secundus liber continebit responsa Generalium ad quaesita Provinciarum. Et habebit duas partes: In prima responsa Generalium, quae Provinciae illi per Procuratorem, qui tertio quoque anno Romam mittitur, dantur. In secunda parte scribentur responsa post Congregationem Procuratorum, siue alias diversis Provinciis data, & communicata, siue ad maiorem noticiam, siue ut ab omnibus Provinciis observentur.

*Tertius resolu-
tiones casuum.*

3. Tertius liber continebit resolutiones casuum difficiliorum, quae ex Urbe accipiuntur.

*Quartus Epi-
stolas Genera-
lium.*

4. Quartus liber erit is, in quo scribantur Epistolae Patrum Generalium, adhortatoriae, quae communes toti Societati ab illis scribuntur, nec typis evulgantur.

5. Quintus liber continebit Ordinationes temporaneas ex Urbe missas, seu ex Visitationibus approbatas, ut habetur Regula 16. Rectoris.

Quintus Ordinationes temporaneas.

6. Sextus liber habebit nomina eorum, qui emittunt vota sollemnia, & vota simplicia in illa Domo, vel Collegio, juxta Regulam Praepositi 12. & Rectoris 11.

Sextus nomina emittentium vota.

7. Septimus liber erit liber Constitutionum, in quem receptae, & à Provincialibus approbatae referantur. Idemque etiam Visitationibus in visitationibus probandus offerri debet.

*Dec. 11.
Congr. 7.*

LIBRI Ordinationum, eorumque distributio in Archivio Provinciae, juxta Regulam 29. Provincialis.

Primus liber conveniet in prima & secunda parte, cum libro primo Collegiorum; in tertia vero parte scribentur tantum Ordinationes in tertia parte primi libri Collegiorum expressae, quae communes sunt toti Provinciae.

Qua, expressae, antea in primo libro Archivii Provinciae.

2. Secundus liber continebit Ordinationes Provincialium, proprias singulis Collegiis, tam à Generali approbatas, quam cum Generali non communicatas, alicujus tamen momenti, nec temporaneas. Approbatae à Generali adscribentur in margine, Approbatae. Habebit tot partes hic liber secundus, quot loca sunt in Provincia.

Qua in secunda.

3. Tertius liber continebit Acta Congregationum Provincialium, cum responsionibus Generalium, & constabit duabus partibus. In prima parte describentur prima Acta omnium Congregationum Provincialium illius Provinciae: deinde proposita sunt Congregationis, quam Provincialis nomine, cum responsionibus ad illa. Secunda pars continebit responsiones diversis Provinciis Romae datas, & omnibus Provinciis communicatas.

Qua in tertia.

4. Quar-

quæ in reli-
quia

4. Quartus liber continebit resolutiones casuum difficiliorum, quæ ex Urbe dantur.

5. Quintus liber continebit Epistolas Generalium, quæ typis non sunt mandata.

6. Sextus liber habebit nomina eorum, qui emittunt vota solemnia & vota simplicia in illa Provincia, juxta Regulam 72. Provincialis.

7. Septimus liber erit, ubi scribuntur, qui sacris initiantur. Qua de re fuit scriptum ad omnes Provinciales sub 1. Decembris 1591.

lestia gravetur, facile indulgeat, ac neminem contristare velit. Quæ sanè res quàm perniciosà futura esset Societati & rectæ gubernationi, nemo est qui non videat. Ac proinde cui mandata cura hæc fuerit, pro viribus annitendum erit, ut cautè omnino ac prudenter se gerat in hoc munere obeundo, ità ut nec Superiorum existimationi, famæ quæ officiat, dum subditorum querelis æquo plus tribuit; nec suo muneri desit, dum in erratis Superiorum remissè connivet. Capita autem præcipua, de quibus rationem exiget, hæc ferè erunt quæ sequuntur.

Cautio magnopere adhibenda.

De quibus reddenda ratio.

CAPUT IX.

De visitandis Provincialibus.

Capita præcipuarum rerum, de quibus idem officio sancti redduntur sunt rationem.

A R. P. N. Claudio Aquaviva
Præposito Generali ad Provincias missa anno 1597.

1.

UT in re tanti momenti, quæ non parùm ad rectam gubernationem còducit, & in Congregatione Generali maximè nobis commendata, æquum videtur, si quid à Provincialibus peccatum est, quod admonitione vel emendatione indigeat, id ad Præpositum Generalem referri, ut pro sua erga Societatem & singula ejus membra vigilantia & caritate, ut par est, re ipsà prospiciat; ita illud in primis cavendum, nè hac occasione via aperiatur innumeris querelis & subditorum licentiæ, qui quasi suspensò animo existiment, absoluto Provincialis officio, fore ut rescindantur, aut certè retractentur, quæ circa eos statuta & ordinata fuerant. Ex quo fieret, ut debiliior obedientia in dies redderetur, dum existimant futurum, ut Superior, nè hac mo-

Infirma: S. J. volum: II.

2. An visitaverit singulis annis loca Provinciæ juxta Regulas, & fideliter de omnibus, informaverit Generalem.

An visitaverit.

An subditorum querelas de immediatis Superioribus benignè audierit; & localium Superiorum defectus, si quos compererit, correxerit; & tum de remedio adhibito Præpositum Generalem monuerit.

An subditorum querelas audierit.

An acceperit rationem conscientia ab omnibus etiam Superioribus, juxta ipsius Regulam & Instructionem datam.

An rationem conscientia acceperit.

An diligenter curaverit, nè quid contra puritatem Paupertatis irrepat, facile concedendo, ut ab amicis & parentibus accipiant, contra Regulam 90. sui officii.

De puritate Paupertatis

An plures admiserit in Societatem, quàm qui necessarii sunt; & eorum habuerit delectum, juxta Constitutiones & Ordinationem datam.

De admittendis.

An observaverit diligenter Regulam 41. sui officii, ut scilicet dimitti curaverit eos, qui minùs idonei ad nostrum Institutum videbantur.

De dimittendis.

An absolutà visitatione informationes fecerit & miserit eorum, qui ad gradus juxta Instructionem promovendi sunt: & similiter suo tempore de idoneis ad gubernandum.

De informationibus ad gradus.

An curaverit nè ære alieno graventur Collegia, præsertim ad fabricas non necessarias, juxta Ordinationem.

De ære alieno.

An curaverit ministeria omnia Societatis juxta Institutum promoverè, Operarios idoneos habere, & Missiones facere.

De ministeriis.

V 2

An

Hujus Ordinationis necessitas.

*De Seminariis
instituendis,
& politica gu-
bernatione.*

An curaverit Seminaria in Provincia instituere Sacerdotum, seu Confessarium, & Præceptorum, seu litterarum humaniorum. An periculum fecerit de idoneis ad gubernandum: & an eos qui actu gubernant, in recta & spirituali ratione gubernandi juxta nostras Constitutiones, non in humana & politica debite instruxerit, atque eos in illa promovere studuerit. An Concionatores juxta Regulas ipsorum exercere curaverit.

De studiis.

An studia omnia juxta rationem studiorum promoverit.

De Ordinationibus.

An Ordinationes Generalis Consultoribus communicaverit. An illos libenter audierit, præsertim Admonitorem, seu Socium: & quomodo Ordinationes observentur, fideliter Generalem fecerit certiores.

Quæ circa praxim servanda.

3. Circa praxim vero hæc videntur observanda. Si is, cui Provincialis sui officii rationem redditurus est, Visitator fuerit, ex Instructione tum communi, tum etiam particulari, satis perspectam habebit Societatis mentem; & ex ipso met Provincialis officio, vel Regulis, quibus id continetur; & ex capitibus, quæ supra posuimus, optime intelliget, circa quæ versari, & de quibus Præpositum Generalem monere debeat.

Si verò fuerit novus Provincialis, quoad capita quidem informationum, iis utetur, quæ hic ponuntur; quoad modum verò, hic proculdubio ab eo quo Visitator uteretur, omnino diversus esse debet. nam cum nec ab eo Provincialis, qui officio defunctus est, corrigi debeat; nec quæ ab eo statuta sunt, immutari possint; huc tantum spectabit, ut liquido intelligat, præsertim à Consultoribus Provincialis, in quibus is erraverit: & de iis sincere Generalem informet, ita tamen ut antea à Provinciali, de quo agitur, accipiat rationem eorum, quæ illi obijciuntur.

CAPUT X.

Pro Consultoribus.

CAPIT A,

De quibus scribent ad Generalem Consultores.

A R. P. N. Claudio Aquaviva Præposito Generali missa ad Provincias anno 1597.

1.

Uoniam ad bonam Societatis gubernationem refert plurimum, ut Consultores cum Præpositorum localium, tum & Provincialium, plenam & utilem de gubernatione Superiorum, quorum sunt Consultores, Præposito Generali informationem mittant; atque in ea re experientia hætenus nos docuerit, à plurimis, non sine detrimento communis boni, nonnumquam errari; visum est omnino operæ pretium, ad eorum instructionem capita nonnulla attingere, de quibus scribendum sibi esse, juxta formulam scribendi, & Consultorum Regulas intelligant. Et quidem super omnia id juvabit, ut percurrant Regulas suorum Superiorum diligenter, quas juxta 14. sui officii tenere debent, tum Ordinationes Generalium, quæ illis communicandæ sunt; ut non semel præscriptimus: postremo ut ad certa quædam capita universam gubernationem referant, de quibus si breviter & accuratè scripserint, omnes necessitates Provinciæ, & universa illius gubernatio Præposito Generali perspicue constabit.

Necessitas Generalis informationis.

Quæ à Consultoribus legendæ.

2. Ea autem fere esse possunt, quæ sequuntur.

Capita de quibus scribetur.

Primò, de admittendis in Societatem, & instruendis in Novitiatu.

Secundò, de gubernatione Scholasticorum Nostrorum.

Tertiò, de profectu in spiritu, studio orationis & virtutum.

Quartò, de disciplina domestica, observatione votorum & Regularum.

Quintò, de litterarum studiis, tam quoad Nostros, quam quoad externos.

Sextò, de ministeriis, & fructu cum proximi.

proximis per Missiones, Conciones, Confessiones.

Septimò, de gubernatione Superiorum spirituali, suavi, exacta; vel contrà.

Octavò, de rebus temporalibus, redivitis, debitis.

Nonò, de Regula 18. Sacerdotum, & de executione eorum, quæ alias circa illam in Ordinationibus Generalibus, & nunc postremùm in litteris nostris datis ad Provinciales 21. Septembris, 1606. scripta sunt.

Decimò, an aliquid scandali & offensionis acciderit; & quid remedii fuerit adhibitu: & quomodo cum externis, præsertim cum Prælati & Principibus vris pax & benevolentia conserventur.

Quæ in scribendis servanda videntur.

3. Postremò hæc pauca monendos eduximus Consultores omnes (quæ non parum prodesse poterunt ad suo munere rectè fungendum) primum nè ejusmodi litteris, in quibus publica duntaxat, & quæ ad statum suæ Provinciæ aut Collegii notitiam pertinent, contineri oportet, privata aut diversi generis à superiore argumento admisceant: cum de suis, aliisque, si necesse fuerit, separatim ad Nos scribere possint. Deinde, ut hæ litteræ deforis ex nota aliqua in tergo apposta, videlicet CC. geminata, à Consultoribus conscriptæ esse dignoscantur. Demum ut impigri, quando ex Formula scribendum est, quamvis à nullo moniti, primo quoque tempore ad Nos illas mittant; Consultores quidem Provincialis mense Januario & Julio; Consultores verò Superiorum localium semel quotannis, mense Januario.

CAPUT XI. De Confessariis Principum.

A R. P. N. Claudio Aquaviva
Præposito Generali anno 1602.
confecta.

Nonnulli, hujusmodi officia defu-

I. Rincipio statuendum est, quandocumque Societas hujusmodi officia defu-

V 3

gere non poterit (eò quòd varias ob circumstantias major Dei D. N. gloria sic exigere videatur) ità demum in deligenda persona, exercendisque ejus muneris ratione procedendum esse, ut & Princeps inde adjuvetur, & populus ædificetur, & Societas detrimentum non capiat; cum incidant sæpè casus, in quibus præter alia incommoda Societas unius loci causâ, in aliis pluribus non levia damna sustineat. Quapropter re Divinæ Majestati plurimis Sacrificiis, & orationibus, commendata, maturèque cum Patribus Assistentibus consultata, hæc quæ sequuntur, decernenda in Domino censuimus. Quæ si cui fortè Principum minùs aliquando probarentur, tum illis omni cum modestia & humilitate significandum erit, per leges nostras his solùm & non aliis conditionibus suscipi à nobis id oneris posse. Speramus autem tales fore, ut cum religionis commodo & conservatione, magnam simul omnium ædificationem, Principisque utilitatem conjunctam habeant.

Commoda.

2. Primum Confessarius hic in Domino seu Collegio nostro semper habitare debet, & pro subdito se gerere, ut antè solebat: communemque disciplinam perinde ac ceteri omnes observare, nec exemptionem ullam aut privilegium hoc nomine habere. Et quamquam varia ob negotia, quæ incidere possunt ad Principem spectantia, & secretum jure postulantia, permitti eis debeat, ut litteras schedasve scribant, vel accipiant tum ab ipso, tum à Secretario, & aliis, quibus Princeps id demandarit; minime tamen propterea existiment generalem sibi factam esse potestatem, ut hac occasione ad Nostros, vel ad externos officiales, aliosque scribant; sed Regulam prorsus observent: & Provincialis si quem usquam abusum deprehendat, etiam præceptum imponat, Regulamque ad verbum servari jubeat. Multoque minùs permittendum est, ut accipiant vel retineant pecunias, dispensent, dent, vel acceptent munera. Quoniam hæc & cetera id genus, quale est domo exire absque facultate, & quolibet pergere pro ar-

Domi nostra habitare.

De litteris scribendis servetur Regula, sicut ex dandi & accipiendi.

Sine facultate nè egrediantur.

bitrio,

bitrio, religionem omnem ac spiritum in singulis destruunt, nihilque ad Principis obsequium, rectamque hujus muneris functionem conducunt.

In itinere ubi pernoctet.

3. Diversari, aut pernoctare in aula non poterit, quibus in locis domicilium fuerit Societatis: quin etiam ubi Princeps illum in itineribus, locorumque mutationibus secum manere vellet, à Provinciali, aut cujus id intererit, facultate obtentâ, major futura est ædificatio, si procurer, ut in aliquo Religiosorum conventu, aut apud honestum quempiam Sacerdotem extra aulam commoretur. Tum autem curare simul debet, ut socium ad suam consolationem, actionumque suarum testimonium præsentem semper habeat.

Nè se negotiis immisceat.

4. Caveat nè se implicet externis negotiis ac politicis, memor eorum, quæ à V. Congregatione Generali severissime præscribuntur Can: 12. & 13. sed in ea solum incumbat, quæ ad Principis conscientiam pertinent, vel ad illam referuntur, aut in alia certa pia opera; diligentèrque vitare debet, nè aulam nimis frequentet, aut eò non vocatus se conferrat, nisi pia aliqua necessitas, aut grave quidpiam, quod necessariò suggerendum videatur, ire compellat. Interestque magnopere, ut Princeps ipse alia illi negotia interdicat. Sic enim & majore cum libertate atque integritate munus suum obibit; & poenitens vacuus ac liber erit à multis molestiis, quas creare solent, qui operâ Confessariorum ad privata sua commoda uti volunt.

Nihil proferat.

5. Nullo modo suam operam interponat ad compositiones, ut vocant, ineundas, favorique aut muneri conciliando, vel ad gratiam justitiæve ulli procurandam: cum talia etiam in casibus licitis scandalo esse soleant, si à Confessario, præsertim Religioso, tractari videantur.

Gubernationi nè se infuset.

6. Animadvertat, quantò majori in gratia fuerit apud Principem, ita ut aliqua per illum auctoritate uti possit; nè umquam propterea verbo, nedum scripto, res ullas aut negotia Principis ministris commendanda suscipiat: sed ubi pia res foret, ac Superioris judicio necessaria, curet ut Princeps ipse de illa scribat

aut imperet. Multòque magis cavendum, nè se ad monendos, reprehendendosque Principis nomine ministros, & aulicos interpretem adhiberi sinat, sed apertè deprecetur, si quando id illi impositum vellet.

7. Videat etiâ atque etiâ, nè suboriatur opinio, quasi ipse multum possit, & Principem pro arbitrio suo regat: præterquam enim quòd odiosa, & omnibus ingrata res est, atque adeò Principi ipsi parum honorifica; incredibile præterea Societati damnum affert. Cum enim, ut humana est miseria, murmuraciones, seu justæ, seu injustæ, numquam desint, odium semper, ut experientia comperit, in Confessarium retorquetur. Proinde quamvis re ipsâ aliquid posset, opinionem tamen illam vitare debet; usum autem potestatis, quo suprâ modo dictum est, temperare.

Opinionem gratia apud Principem non amplificet.

8. Debet Princeps æquo animo & patienter audire, quidquid Confessarius dictante sibi conscientia suggerendum in dies pro re nata censuerit: quia cum persona publica, & cum Principe cum agatur, convenit, ut Patri religiosâ libertate expromere liceat, quod ad majus Dei ac Principis ipsius obsequium in Domino judicaverit: nec de iis solum rebus, quas ab eo, ut poenitente suo cognovit, sed de aliis etiam, quæ hinc inde audiuntur, remediùmque postulant, ad inhibendas oppressiones, minuendaque scandala, quæ præter Principis mentem ac voluntatem, Ministrorum sæpè culpâ eveniunt, & tamen noxa, prospiciendique necessitas in Principis ipsius conscientiam revolvitur.

Quomodo Princeps memore debeat.

9. Ut si quando contingat, quod facile est factu, ut difficultas aliqua circa Confessarii sententiam nascatur, Princeps cum duobus, tribusve aliis Theologis rem consultet. Qua in re ut acquiescere ipsum oportebit, conscientiam suam deponendo, si contra ejus sensum judicaverint; ita Principi grave pariter non sit assentiri pro sua parte, ut id fiat, quod illi faciendum esse decreverint.

In dubiis Theologi consulendi pro conscientia poenitentis.

10. Domi memor usque sit modestiæ religiosæ, obedientiæ erga Superiores, & æqualitatis cum ceteris circa cubiculum.

Se observantia disciplina.

rum, vestitum, reliquamque universam disciplinam: quia favores, & quod ali- quid interdum pro Societate impetra- rint, transverfos agere homines solent, ut Imperiosius agant, & quamdam præ aliis excellentiam præferant: quod cum bene constitutum corpus magno- pere dedecet, incredibile dictu est, quantam etiam in aliis creet aversionem.

Impi se a Superi- nori facit.

I. Atque ut uno verbo dicantur om- nia, meminerit se Confessarium tantum esse: omnia proinde quæ ab hoc munere aliena sunt, ab ipso pariter aliena esse o- portere. Unde nec Societas illa per- mittere debet, nec ipse ægre ferre si eum Superiores hac in re coerceant: quin potius agere Deo gratias, quod hoc mo- do expeditior reddatur; & uni officio spirituali sibi commissio attendere, De- um assidue orando, ut ei lumen concedat ad recte collimandum; & cum Superio- ribus in dubiis casibus consultando, quia spiritus Domini directio, & non humana prudentia, propriumve judicium utiliter illuminat.

Principi anno- mæ erga Socie- tum foveas.

II. Semper insistat, ut Principem be- nevolum ac propensum habeat erga So- cietatem, & non erga privatam suam personam: quia hæc certa ipsius ac reli- gionis perniciēs esset. Quare animum penitentis sui sic affectum retineat, ut quandocumque religio ad Dei obsequi- um expedire judicabit, ut ipse mutetur, aut ejus opera alio in loco utatur; majo- rem in ea re facilitatem pasciscatur, quam interdum experta sit quorundam Confessariorum culpā, qui volentes aut fortasse etiam imprudentes negotia sic tractant, ut se ipsos & sæculares, quibus- clum versantur, a religione potius aver- tant, quam ut eos Christo lucrifaciant.

Impressio spi- ritualibus Ex- mibus in- mibus, ora- mibus, &c.

III. Caveat ad extremum, ne occupa- tiones & res aulicæ spiritum relaxent; quin majore curā incumbat per oratio- nem, exercitia spiritualia, frequentiaque sui examina, ut conjunctum cum Deo D. N. instrumentum efficiatur, ita ut e-

jus gratia & auxilio nixus non modò in se ipso spiritum non amittat, sed in ipsis quoque negotiis spiritu illuminetur & regatur. Unde operæ pretium etiam fuerit, ut in ministeriis erga proximos, reliquorum operariorum more, se exer- ceat.

IV. Verum ut pacatè omnia, & abs- que ulla Principum offensione transi- gantur, necesse esse duximus, ut is qui pro certo ac stabili Confessario petitur (nam si seniel, aut iterum id fiat, ut solet accidere, minime oportebit) paratum se quidem esse poscenti Principi responde- at; verum per leges, quas habemus, nul- li ex Nostri licere inconsulto & non as- sentiente Provinciali id oneris suscipere, proinde ab eo petenda facultas. Pro- vincialis vero per se quidem si sic expedi- re in Domino judicaverit, vel per alium, vel si visum fuerit, per eundem ipsum Patrem, priusquam potestatem faciat (dummodò ad id muneris peridoneum, & iis dotibus instructum, ac virtute præ- ditum esse duxerit, quæ necessariae sunt ad id bene peragendum) primum osten- dat oportet petentibus instructionem hanc nostram, ut planè intelligant quid Societas ab eo postulet, quem Confessa- rium sibi eligunt: deinde modeste qui- dem, sed planè, atque perspicue eisdem significet, etsi ex animo permittimus, ut ejus Patris operā ad spirituales sui consolationem pro libito utantur; intel- ligant tamen futuram semper in potesta- te Superiorum, cum illis visum fuerit, mutationem, & liberam Patris, ut & ce- terorum omnium, dispositionem.

Inconsulto & non assente Provinciali ne- mo Confessari- um Principum au- diat.

Principi anno- mæ erga Socie- tum foveas.

Offendenda Principi hac instructio, & clare ei apert- endum, mutari Confessarium posse.

Quod sane consilium nobis ut perne- cessarium ac salutare, sic eisdem proba- tum iri confidimus, ita exigente religio- sa disciplina: cum persuasum nobis esse debeat, ejusmodi Principes pro sua in no- strum Ordinem benevolentia, nihil nisi quod honestum sit, & legibus nostris af- fine, a nobis expetere voluisse.

CAPUT XII.

Ad Superiores, præsertim Provinciales.

De ratione tenenda cum iis, quos à Societate dimitti oportere iudicaverint, antequam ad Generalem scribant.

A R. P. N. Claudio Aquaviva
Præposito Generali anno
1604. ad Provincias missa.

I.

*Neceſſitas &
cauſa huius
Inſtructionis.*

Quam utile ſit ac neceſſarium, à Societate dimitti eos, qui ad illam apti non ſint, liquidò apparet non ſolum ex Conſtitutionibus, Bullisquæ Apoſtolicis, ſed etiam ex perpetuo uſu & traditione tum B. P. N. ac Fundatoris, tum B. P. Franciſci Xaverii, viri ut eximiâ ſanctitate conſpicui, ſic ejuſdem P. Fundatoris noſtri mentis ſenſorūque intelligentiſſimi. Verum ut res tota cum ea caritate ac prudentia tranſigi poſſit, quam Conſtitutiones præſcribunt, & quam Spiritus ipſe Dei nos docet, poſtulârunt à nobis variæ Provinciæ, ut Superioribus inſtructionem aliquam exhiberemus de modo, quem tenere ad nos ſcribendo debeant, cum res exigit, ut ad huiusmodi conſilia vel inviti deſcendamus. Quare de his, quæ ſequentur, operæ pretium viſum eſt admonere; Rectoribus, ac multo magis Provincialibus (ad quos proprie ſpectat de amputationibus iſtis nobiſcum agere) in futurum præmonitis, niſi ea diligenter obſervent, fore, ut neque conſcientiæ ipſi ſuæ, officiôque, & Conſtitutionum legibus ſatisfaciant; neque à nobis (quorum eſt prævia informatione, congruâque pro rei magnitudine caritate, maturitate, ac deliberatione ſtatueret) certum ullum reſponſum, aut ſententiam referre poſſint.

Tria ante diſmiſſionem Provinciali inſpicienda circa dimittendum,

2. Primum ergo cum quiſpiam de Noſtris malè ſe gerit, & de illo dimittendo ab aliis ſuggeritur, Provincialis præmiſſâ oratione animum intendat, ut ex-

ploret, an ea quæ illi obijciuntur, vera ſint, an verò falſa aut dubia. Deinde an ut vera eſſent, tanti ſint momenti, ut de diſmiſſione, juxta cap. 2. 2. partis agi debeat. Tertiò inquiret accuratè, utrum Superiores erga huiusmodi hominem debita caritate perfuncti ſint, diſcretè illum commonefaciendo, pœnitentiarumque, & quod caput eſt, Exercitiorum ſpiritualium, interioriſque curationis remedia applicando, & quàm diuturna deinde fuerit hæc curatio: quandoquidem non eſt ſatis uno atque altero menſe medicinam facere, ſed patientiâ & longanimitate opus eſt.

3. Conſideret genus culpæ, quale ſit, an ex earum ſcilicet numero, quæ quòd alios inficiant, communi bono adverſentur; an ex iis, quæ ſcandalum præbeant, aut quæ gravem Societati notam adferre poſſint: an propter delicti magnitudinem, aut propter emendationis difficultatem, aut denique ad reſarciendam Societatis famam, præciſionem hanc requirant; ſi modò & ratio ipſa rei pertractandæ, & diuturnitas adhibendæ curationis maturæ huic curationi locum faciant: cum certum ſit, ubi periculum urget, nè alii labefactentur, aut ubi manifeſta eſt Religionis infamia, diutius differri non poſſe. Quin imò in publicis caſibus, neceſſe ad compenſandam jacturam interdum erit, feſtinâ & promptâ executione uti, juxta Reg: 41. Provincialis.

4. Peraçtâ in hunc modum informatione, omnibus diligenter conſideratis, auditæque ſententiâ Rectoris illius Collegii, in quo admiſſum delictum, aut unde prodiit accuſatio; Provincialis Conſultores ſuos convocet, & ſingula illis exponat. Deinde informationem ad nos mittat, quemadmodum obſervata fuerint, quæ dicta ſunt; & quid ipſe, Conſultorèſque ipſius faciendum cenſeant: ut exempli cauſâ, N. tot annorum eſt, in Societate tamdiu fuit, gradu caret, aut ad illum promotus eſt, Scholaſticus eſt, vel Coadjutor, in hiſtudiis verſatus, vel artem hanc novit, tot annis malè ſe geſſit in hoc, vel illo genere deſectuum: idem hoc & illo in loco, in quibus

*Genus culpæ
attendendum
eſt, qui di-
mittitur.*

*Quando mini-
mè differen-
dum.*

*Quinam pri-
mum cuden-
do.*

*De quibus ri-
ca dimittenda
Generalis de-
cendat.*

bus vixit: vel hoc ipso in genere, vel in hac & illa re malæ fuit ædificationis: adhibita fuerunt hæc & illa remedia; nulla secuta est emendatio. Censemus illum, &c.

quando ante
dimissionem
punitur.

5. Si defectus sint cum scandalo conjuncti, & qui poenâ aliquâ puniri debeant, priusquam dimittantur, juxta mentem Quintæ Congregationis in Decreto 43. non antè ad dimissionem veniatur, quàm pro meritis fuerint castigati. Sin alterius generis erunt, intelligant Superiores, non esse necessarium, nec Societati expedire, ut poenæ semper irrogentur; cum dimitti possint, ac debeant, quantum fieri potest, sinè dedecore vel ignominia, ut præcipit Constitut. par. 2. cap. 3. §. 5. 6. & 7. curandumque sit, ut qui dimittitur, recedat integra cum benevolentia, & quanta cum consolatione fieri potest, atque etiam ut dirigatur juvenitque, prout caritas dederit.

Quid cum iis
pro sponte di-
mitti petunt.

6. Erga eos, qui ex sua ipsi tentatione dimitti petunt, laxari habenas nullo modo convenit, ne tum quidem, cum habitæ personæ ratione, utile Societati videretur, ab ea liberari. Non convenit, inquam, multas ob causas. tum quia ejusmodi difficultas nonnullos interdum ad saniores mentem reduxit; tum propter aliorum etiam ædificationem; tum ut ad salutarem ipsis indifferentiam revocari queant: tum denique quia si persuasio hæc, quasi janua omnibus statim pateret, perniciofa multis futura videretur. Sed quia hujusmodi homines, ubi ad certum gradum tentationis pervenerint, raro apti sunt ad Societatem; vitari simul alterum extremum necesse est, in quo versantur, qui illos omnibus modis semper retinendos censent: propterea quod Instituti nostri, & ministeriorum ratio id minimè ferret, nec ipsa tandem propria illorum utilitas, nec commune bonum Societatis, quæ tunc illos dimittit, non quia ipsi postulant, sed quia inutiles, noxiique reliquo corpori effecti sunt, & emendari nolunt.

tum quis (re-
natis commu-
nicatâ) dimis-
situr.

7. Et quoniam propter causas etiam occultas, ut docent Constitutiones cum Bullis Apostolicis, & praxis ipsa B. P. N. ostendit, dimitti possunt, quando vel i-

Institut. S. J. volum. II.

psisset, vel Societati, vel utrique parti expedire visum fuerit; non debent Consultores credere, multoque minùs accusare, quasi eò, quod Superior cum ipsis rem non communicarit, temerè & sinè causa gesta sit: sed cum religiosa potiùs modestia Superiorem interrogare, quid causæ vel Nostris vel externis sciscitantibus reddi queat. is enim congruè tum prudentiæ caritatisque non immemor, ejusque qui dimissus est mente præcongnitâ, cum scilicet ex communi utrimque consensu res transacta est, tale illis responsum dare poterit, quod omnibus meritò satisficiat.

8. Perlata tandem ad nos informatione, rem ante omnia Domino commendabimus, & cum PP. Assistentibus, nisi ejus conditio secretique servandi lex aliud postulaverit, eandem consultabimus: omnibusque consideratis, solâ Dei gloriâ, & Societatis, atque ipsius etiam de quo agitur, quoad ejus fieri poterit, utilitate ob oculos propolita; eam sententiam amplectemur, quam in Domino magis expedire judicabimus. Quam utique, ut rem tanto studio examinatam, maturè deliberatam, Deoque impensius commendatam, in Provinciis qua par est animorum quiete, judiciorumque submissione, sinè curiosa cujusquam investigatione exceptum iri speramus: præsertim cum sæpè eventurum sit, ut causæ quibus adducti fuerimus, ob multa & gravia impedimenta evulgari à nobis non possint, nec debeant.

Propositi Gen-
ralis judicio
acquiescenda.

9. Sed quoniam animadversum est (ut aliàs Superiores monuimus) cum accidit, ut mittendi sint in aliam Provinciam ii, de quorum dimissione agitur, propterea quod in sua commodè dimitti non possint; mitti eos interdum sinè debita informatione, ita ut Superiores Provinciæ præsertim eorum statum ignorantes, eorum operâ in publicis functionibus uti statim incipiant: neque alio modo eos tractent, quàm ceteros suæ Provinciæ: quo fit ut, cum eos postea dimittere jubentur, multa nascantur incommoda, cum externorum & domesticorum offensione. Idcirco huic tanto malo, ut in posterum tempus occurratur, si quan-

Superiores do-
cendi de iis quæ
ad ipsos in Pro-
vinciam, vel
extra mittuntur.

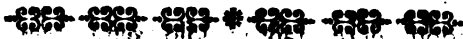
X

do acci-

do acciderit aliquem hoc sine mitti extra Provinciam, meminerint Provinciales ex Regula 117. sui officii, de illius statu instructionem vel præmittere, vel minime differre, ut ex ea judicent Superiores, ad quos mittitur, quid agere, & quo loco habere unumquemque debeant, donec (si res ipsa id postulaverit) nostrum ab Urbe responsum præstolentur.

Nè qui dimittendi sunt, interim in ministeriis occupentur.

10. Illud postremo hoc loco minime prætereundum est, quod cum & ad ædificationem non parum conducatur, & ad offensiones externorum vitandas pernecessarium sit, ipsam experientiam docente, Superioribus severe cogimur interdiceret, nè ejusmodi personæ, de quarum dimissione agitur, ullibi eo tempore, quod intercurrit, ullo modo exponantur publicis functionibus aut ministeriis; sed omnino abstineant, & domi contineantur, ut rei gravitas postulare videbitur: habeaturque semper in omnibus ædificationis ratio, temporis, locique, quoad ejus fieri poterit, in dimissione servatis circumstantiis.

C A P U T XIII.

De junioribus Scholasticis.

1.

Qualis debeat esse Separatio.

Uniorum Scholasticorum educatio, cum primum ad Seminaria aut Collegia venerint, uti ex prima sui institutione cœpta anno 1600. & jussu Præpositi Generalis inducta; ita nunc auctoritate Sextæ Generalis confirmata, omnino ea esse debet, ut seorsim à ceteris ad formam secundi anni Probationis, quæ olim in Collegiis fiebat, tum in habitandi, convivendique ratione; tum in ceteris, in quibus judicio Provincialis commodè distinctio fervari poterit, separatio fiat. Ad quem Juniorum locum intelligant omnes sibi minime licere (nisi prius ab uno Rectore facta potestate) accedere; quemadmodum neque illis ab eodem egredi abs-

Déc. 30. Congreg. 6.

que ejus licentia, qui curam gerit, nisi cum ad res consuetas Domus peragendas signum datur.

2. Porro tempus etsi perdifficile erit certum quoddam præscribere, quo juvenes seorsim à ceteris convivant, tum ob spirituales indigentiam, quæ diuturniorem breviorémve subinde postulant dilationem; tamen, ut minimum, biennii spatium esse oportebit: quod protrahere, prout in Domino, & Societatis bono & Fratrum nostrorum expedire judicaverit, Provincialis erit: qui uti quam primum monendus erit peracti temporis ab eo, qui curam gerit; ita minime patietur, ut alii, quantumvis graves Patres, intercedendo sese insinuent: neque ante expletum biennium, quamvis firmi ac stabiles in vocatione, ad docendum in scholis educantur.

Tempus biennii.

3. Horum autem cura & instructio, etsi ab ipso Rectore Collegii, sicut & aliorum, tota pendebit; nihilominus per alios exercenda erit: quorum primus quasi Præfectus spiritus in eo promoveat ac dirigat; alter, tamquam Minister, in regulari disciplina contineat, ac de necessariis prospiciat: nisi ob numerum grandiorum tertius videretur addendus Coadjutor. Nam Ministro totius Collegii minime visum est expedire illos subijcere; cum, posita separatione, peculiarem ac diversam quodammodo esse oporteat gubernandi rationem; nisi forte in illis corrigendis puniendisque, cum aliquid extra definitum locum contra Regulas peccasse intellexerit.

De Præfecto spiritus juniorum.

4. Prioris partes quamvis in Regulis Præfecti spiritus satis superque explicentur, ex quibus eos juvari oportebit; tamen eæ erunt præcipuæ, ut peculiarem eorum curam gerat, juxta directionem potestatemque sibi à Rectore factam, à quo in hoc munere pendebit. proindeque adnitendum illi erit, ut quintodecimo minimum quoque die illos alloquatur, audiat, instruat, formet, prout spiritualis necessitas postulaverit: licebitque poscentibus eas poenitentias imponere, ceterasque mortificationes, quæ vulgares sunt, quæve devotionis gratiâ à Nostris suscipi in Refectorio

torio confveverunt ; publicis reprehensionibus ac disciplinis exceptis, nisi secus Rectori visum fuerit.

Unus Ministri juniorum.

5. Posterioris verò, qui Sacerdos plurimum esse debet, munus erit, Rectorem ad exteriorem gubernationem iuvare in iis omnibus, quæ ab eodem præscripta fuerint : à quo item uno tamquam suum instrumentum, & non ab aliis pendebit : qui cum vitæ exemplo, tum prudenti cum charitate & amore dirigere eos juvenes debet in Religiosa disciplina exactè servanda.

Catalogos officiorum conficiet, & distribuet.

6. Quare ejusdem erit catalogum officiorum, exercitiorumque, quæ ab illis in Collegio fieri oportebit, ex Rectoris præscripto conficere ; diésque ac tempora in culina ac Refectorio inserviendi ex condicto cum Ministro designare : curabitque nè quidquam Fratribus desit, sive ad vestitum & habitationem, sive ad cetera necessaria pertineat, Rectore consulto.

Necessaria comparat.

Ad Superiores & Magistros diriget.

7. Cum quis ex Novitiatu ad Collegium primum venerit, statim ad Provincialem, & Rectorem ipse dirigat ; ex ejusdemque præscripto, ad studiorum Præfectum vel Magistrum, si periculum de litteris faciendum erit, libris ac necessariis comparatis. Memineritque eorum omnium, qui ad Collegium venerint, de numero Ministrum Collegii docere.

Recreationibus impet.

8. Versetur unà cum iisdem in recreationibus, quæ in vinea, aut domi sunt, in loco à Rectore præscripto ; à quo finè ejusdem Patris facultate non abscedent : sintque minimum terni : quotquot, cum foras eundum erit, egredi domo oportebit. curabitque quoad ejus fieri poterit, ut Coadjutores quoque Novitii intersint, & in spiritu juventur.

Recreationes utriusque eundem finem habent.

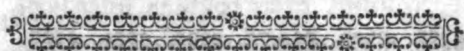
Qui defectus habent, & Ministri aperiti.

9. Quamvis de singulis ab eo monendus erit Rector, quin & singulis quibusque mensibus, ac sæpius, (si sic eum velle intellexerit) quemadmodum quisque se gerat, nisi res ipsa quam primum fieri docebit ; leviores tamen defectus & quotidianos Ministro totius Collegii detegat, ut in Refectorio poenitentias injungat. Facultatem quidem accipienda, dandique mutuò minima, atque inter

Institutum: S. J. volum: II.

se de rebus necessariis loquendi dare poterit, si Rector non abnuerit. Ceterum Magistros, ceterosque alloquendi, qui Superiores non fuerint, vel domo egrediendi, sive ad januam eundi, potestatem ipse non faciet sine Rectoris consensu : à quo, & divisionem personarum in cubiculis, & rationem mutuò inter se fociandi (nam alios comitari minimè licebit) cum egrediuntur domo, accipiet, ut executioni mandet. Porro ex iis non erit difficile eorum Regulas describere.

Quas facultates dare poteris.

CAPUT XIV.

De iis, qui in prædiis, aut villis morantur, cum à studiis feriantur.

I.

Uonià ut assiduitas in literario exercitio, ita & aliqua remissio necessaria est ; nè dum absque aliqua relaxatione, vel convenienti recreatione labores studendi nimium protrahuntur, corpus detrimentum patiatur ; operæ pretium visum est Patribus rationem quamdam esse præscribendam, quò religiosè fiat. Idcirco enitendum erit Superioribus, ut quæ intermissiones à studiis ad novas vires sumendas institutæ sunt, quò alacriores ad eadem revertantur, ita peragantur, ut & corpori recreationem pariant & vires, & spiritus ardorem minimè extinguant. Quare hæc pauca in universum præscribenda visa sunt.

Finis recreationum. par: 4. c. 13.

Dec. 57. 5. 8. sexta Cong. Quomodo religiose peragenda.

Primum, ut cum in aliquod prædium secedendum erit, animos relaxandi gratià, minimè eò mitti debeant Nostri, nisi peraccommodæ ac sufficientes ædès habitationi sint. in quibus & Superior, qui præsit omnibus, & obseratæ fores sint, nè liber sit exitus, nec desideretur religiosa disciplina.

Ædès recreationis accommodata, & clausura sit.

2. Ut spiritualia exercitia examinum & orationis minimè prætermittantur, utpote res eo quidem tempore pernecessariæ.

Oratio, & examen.

3. Ut nullus eo præsertim tempore, villa externo-

X 2

novum nō ad-
eantur.
Ex Dep. pro
ren. spiritus.
Singularia
Provincialis
expendet.
Dec. 57.
Con. 6.

externorum villas, licet propinquorum, adeat; nisi graves ob causas Provinciali videretur esse alicui concedendum.

4. Qualis verò hæc esse debeat recreatio, & quamdiu duratura (nam ultra quindecim dierum spatium non erit procedendum) qualëve genus exercitii, aut ludi, prudenti considerationi Provincialis, expensis personarum, locorumve circumstantiis, habitâ ratione ædificationis relinquatur: cujus erit singularem quamdam directionem in hujusmodi recreationibus suæ Provinciæ accommodatam conficere.

C A P U T XV.

De manifestatione delicti, Superioribus facienda.

P A R S P R I M A.

Circa Reg. 9. & 10. Summarii desumptam ex c. 4. Exa. §. 4.

I.

A majorem in spiritum profectum, & præcipue ad majorem submissionem, & humilitatem propriam, contentus esse quisque debet, ut omnes errores, & defectus ipsius, & res quæcumque, quæ notata in eo & observata fuerint, Superioribus per quemvis, qui extra Confessionem eas acceperit, manifestentur.

Boni etiam omnes consulant, ab iis corrigi, & ad aliorum correctionem juvare; ac manifestare sese invicem sint parati, debito cū amore & caritate, ad majorem spiritus profectum; præsertim ubi à Superiore, qui eorum curam gerit, fuerit ita præscriptum, aut interrogatum ad majorem Dei gloriam.

Primò decretum est, licere omnibus manifestare Superiori, ut Patri, quodcumque delictum alterius, sive leve sit, sive grave. & hunc esse intellectum Regulæ.

2. Cū illo capite 4. Examinis proponatur omnibus, & interrogentur, An contenti sint futuri, ut omnes defectus, & res quæcumque, quæ in eo notatæ, & observatæ fuerint, Superiori manifestentur; Eo ipso Nostros cedere cui-

cumque juri famæ, quod huic manifestationi obstare possit; & potestatem fieri omnibus deferendi ad Superiorem quæcumque, etiam gravia, quæ de illis notata fuerint: quandoquidem ratione majoris humilitatis, & profectus spiritualis, & ut à Superiore melius cognosci, dirigi, juvari que possint, ipsimet expressè concesserint, & judicaverint id sibi magis expedire ad majorem Dei gloriam, & bonum animæ suæ.

3. Cū in eodem loco non solum de defectibus, sed etiam de erroribus, & quibuscumque aliis rebus, quæ in ipso notatæ & observatæ fuerint, fiat expressa mentio, non esse dubium quin de omnibus delictis gravioribus sermo quoque sit.

4. Verba illa Regulæ (per quemvis, qui extra Confessionem eas acceperit) intelligi de illis, quæ ab aliquo alio in eo notata, & observata fuerint; non autem de iis, quæ ipsemet secretò, & consilii petendi gratiâ, ut dirigatur vel juvetur, cum aliquo communicaverit. Si quando autem ob aliquas peculiare vel graves rationes dubitaverit consiliarius, num debeat manifestare Superiori rem eo modo secretò acceptam; consulat tunc diligenter Doctores, ut in re tanti momenti prudenter, eaque, quâ decet cautione, procedere possit.

5. Necessè non esse in hac manifestatione expectare, ut hoc illi à Superiore injungatur, vel interrogetur; cū verba illa Regulæ (præsertim ubi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præscriptum) satis declarent, paratos esse oportere ad hanc manifestationem, non expectato Superioris præscripto.

6. Quod verò subjungitur (Debito cū amore & caritate,) sic accipi oportere, ut qui manifestat, non debeat aliquo inordinato affectu duci; ut alius scilicet confundatur, mortificetur, puniatur; sed ex affectu caritatis: ut videlicet ille melius juvetur in spiritu, periculis à Superiore occurratur, bono communi prospiciatur: atque ita manifestans servet eum modum manifestandi in verbis, in narratione, in intentione, qui amorem & caritatem præferat.

Regula intelligenda de omnibus etiam gravioribus.

Interpretatio verborum Regula (per quemvis, qui extra Confessionem.)
Ex eod.

Ex eod.

Præsertim ubi à Superiore, &c.

Debito cū amore.
Ex eod.

Ex D. 49.
Cong. 6.

Regula
Summ. 9.

Regul.
Summ. 10.

Ut Patri, quodcumque delictum manifestatur.
Ex D. 49.
Cong. 6.

Cedimus juri nostro.
Ex eodem
Decr.

7. In

Quando utrum-
dam denuntiatio-
nem paternam.
Ex cod.

7. In delictis, quæ vel in detrimentum boni communis, vel in damnum imminens tertiæ personæ vergunt (qualia sunt infectiva aliorum, & nociva bono Religionis, ut sunt lapsus carnis cum tertio, feminatio discordiarum inter fratres, furtum, impugnatio, vel machinatio contra Institutum aut Superiores, præsertim verò Generalem, consuetudo detrahendi, ac furrandi, & his similia) non solum potest, sed etiam tenetur quisque immediatè uti denuntiatione paternâ, manifestando illa Superiori; ut secreto ac prudenter tam bono Subditi, quàm Religionis prospiciat.

Quando iudici-
alis denuntiatio
facienda.
Ex cod.

8. Quando verò prudenter judicaretur, non posse adhiberi sufficiens remedium, quò bono communi, vel tertiæ personæ provideatur, nisi assumatur in ea re persona iudicis; tunc tenebitur subditus ad iudicalem denuntiationem Superiori faciendam.

PARS SECUNDA.

*Qua ratione in denuntiatione
paterna se gerere debeat Superior ut Pater;
tam in servando secreto, quam in aliis qua
ad remedium adhibendum
pertinent.*

I.

Deferens nulli
revelandus.
Ex D. 10.
Caus. 6.

EA ratione secretum servare debet Superior, ut Deferentem nulli revelet sine ejus consensu, quem interdum is dare tenebitur: ita ut semper Superior omnimodæ indemnitati Deferentis consulet.

Quando delatu-
m revelan-
dum.
Ex cod.

2. Delatum nemini revelare debet, qui prodesse non possit fini, quem denuntiatio paterna intendit; qui est profectus spiritualis subditorum, & bonum commune Religionis: quibus Superiorem necesse est paternè providere. Quare sine urgenti necessitate, & magna utilitate pertinente ad dictum finem, & cum eò minore detrimento quo possit famæ delati, numquam debet manifestare delatum. Quando verò ob fines, & rationes allatas existimat revelandum esse; tunc iis tantum manifestare oportebit, qui remedio adhibendo prodesse poterunt.

Ex cod.

3. Habita ratione firmis denuntiationis paternæ, non solum potest Superior ipsam delatam aliquando monere, & secreto corrigere coram duobus testibus, ut ex Evangelio cum S. Thoma docent Doctores; sed etiam consulere de remedio; imponendo secretum iis, quibuscum communicat. Quin etiam poterit unus Superior rem sic delatam & cognitam, alteri Superiori ejusdem delati dicere, quando res ita postulaverit ad finem paternæ delationis.

Quando monenda & corrigenda delati.
Ex cod.

4. Cum autem possit, & liceat de ea re eos consulere, quibuscum expedit pro remedio, & cum secreto; ut majore cum cautione procedatur, quando consultatio videretur necessaria, petatur deferentis consensus, quem ille dare debet; ita tamen, ut in consultatione deferentis nomen taceatur, & res, quoad ejus fieri poterit, in universum tractetur. Porro Superior minimè à deferente petere debet, ut suo nomine rem delatam subscribat; cum ea subscriptio tantum judiciali denuntiationi deserviat.

Quando consensus petendus & quomodo.
Ex cod.

Non est à deferente exigenda subscriptio.

5. Licet etiam Superiori ob prædictum finem secreto peragere quæcumque judicavit expedire ad remedium, profectumque delati, citra ejus infamiam: nimirum privatim monere, reprehendere, terrere minis, diligenter circa illum invigilare, mutare loco, occasiones antevertere, præcavere à recidivo, non admittere ad aliquod officium, ab eodem remove si quod habet, si sine violatione secreti, sub alia apparenti ratione, & probabili id præstare possit.

Qua Superior circa delatum præstare poterit.
Ex cod.

6. Potest etiam Superior nonnulla ex ita delatis & cognitis manifestare in publicis Refectorii reprehensionibus; ut sunt defectus leves & communes subditorum, imponendo poenitentias ordinarias, juxta praxim communem Societatis; dummodo ipsi delato infamiam aliquis momenti non inferat; & quoad ejus fieri poterit, impetrato deferentis consensu, & absque ejusdem detrimento.

Etiam leves defectus publicè corrigere poterit.
Ex cod.

7. Denique licebit interdum Superiori ex ita cognitis, & ad se tamquam ad Patrem delatis, descendere ad dimissionem delati à Societate: ita ut quamvis utatur,

Quomodo ad dimissionem descendat.
Ex cod.

utatur, & adjuvetur eâ notitiâ, non eo tamen modo procedat, ut talis defectus vel in specie vel in genere in aliorum cognitionem deveniat; sed alias, alia viâ cognitas, notas illi opponat, quæ ad illud dimittendum aliorum iudicio sufficere videantur. Aut certè nihil tale dicat: neque occasionem aliquam det credendi, quod dimissio fiat in poenam delicti, quod omnino secretum est; nec aliâ viâ, quàm paternæ denuntiationis scitur.

*Vide hæc de
Ordina de ma-
nifestatione
desumpta.
Ex eod.*

8. Ceterum hæc doctrina de manifestatione delicti minimè nova videri debet, cum inter cetera Julius II. in Statutis Franciscanorum fateatur, damnandum esse dogma illud, quod habet, Religiosam criminis sociam non teneri ad denuntiandum illud Superiori; & in Constitutionibus Generalibus Farinetti Ordinis Minorum cap. 7. refertur, in quodam Capitulo Generali, à S. Bonaventura statutum quoddam in hæc verba conditum fuisse:

Nullus Frater dogmatizet, vel tentet, quod cum aliquis sunt socii in crimine, non teneatur aliter alterum Superiori revelare, qui potest ac debet prodesse, & animarum periculis præavere. Nam ex sententia Bonaventura, Magistrorum Ordinis, ac totius Capituli Generalis definitum est, hanc doctrinam perniciosam esse, & in destructionem Ordinis, & Regularis disciplinæ excogitatam: cum Prelatos nosse oporteat Subditorum excessus, non solum, ut puniant, sed ut præavere possint.

*Novitiis declaranda.
Ed D. 15.
Congr. 6.*

9. Postremò decretum fuit, ut hoc ipsum, quod de manifestatione delicti sancitum est, ostendatur Novitiis; declareturque, juxta Reg. 15. Magistri Novitiorum, inter alia, quæ ipsis explicanda, declarandaque paulatim ibidem esse dicuntur.

C A P U T XVI. De acceptandis Collegiis.

Juxta V. Generalis Congregationis Decretum 69.

A R. P. N. Claudio Aquaviva
Præposito Generali explicata.

Um Collegiorum ratio triplex esse possit, nempe infima, media, & suprema; & admitti nullo modo in posterum debeant Collegia ulla, quæ seminarium sibi saltè ipsi necessarium operariorum, qui in eisdem Collegiis occupantur, alere non possint, unde sibi de operariis eisdem, quando opus est, vel proximè & immediatè, si id præstare poterunt, prospiciant; vel certè per modum permutationis cum alio Collegio faciendæ, unius, verbi gratiâ, Lectoris Rhetoricæ pro uno Confessario, aut Concionatore, &c. necessarium esse duximus cuilibet Collegiorum rationi suum numerum personarum, quas alere possit, infra quam ea acceptanda non erunt, designare.

Quomodo in posterum Collegia acceptanda.

De infima Collegii ratione.

2.

Cum igitur tribus quasi membris quodlibet Societatis Collegium constet, domestica scilicet gubernatione, institutione scholarum, & templi ministeriis; infimæ rationis Collegii ratio septem, ut minimùm, Sacerdotes requirit, Rectorem, Ministrum, Concionatorem, Præfectum rerum spiritualium, Confessarium Nostrorum domesticum unum, exteriorum alterum, & Procuratorem: ex quibus tres, vel quatuor in templo Confessiones diebus festis excipiant.

Numerus operatorum in infima Collegio.

3. Scholarum verò institutio, juxta Constitutiones in Grammatica, disciplinisque humanioribus, Rhetorica, & linguis, casibusque conscientiæ, quantum fieri poterit, esse debet: nè scilicet suo fine fraudetur Societas, quin suos discipulos ad mediocritatem saltèm instruat, ut vel ad Ecclesiastica ministeria exercenda, & animarum salutem promovendam sint ut cumque idonei, vel ad sæcula-

*Scholarum institutio qualis.
P. 4. c. 7. B. & c. 5. A. c. 12.
A.*

Cap. XVI. De acceptandis Collegiis.

451

cularia munia usu linguarum sufficienter instructi.

Qua Magistri
præficiendi.

Erunt igitur præficiendi, tres Grammaticæ præceptores, Humanitatis unus, Rhetoricæ unus (in quorum nonnullis classibus erit ab eisdem lingua Græca docenda) unus denique Casuum conscientiae Lector; Præfectus item scholarum unus: omnes denique septem, præter Correctorem externum.

Minimam po-
st oportet.

4. His quatuordecim operariis essent attribuendi, ut minimam, totidem Societatis Scholastici pro Seminario; essentque universi viginti octo. quibus si unum Correctorem, & undecim Coadjutores omnino necessarios addamus; erit numerus hujus rationis Collegii quadraginta personarum. Verum, quia V. Generalis Congregatio decrevit, ut infimæ hujus rationis Collegiorum fundationes, quæ ad sustentationem triginta personarum sufficerent, admitti possent; onerum tamen, seu obligationum mensuram, scholarum scilicet, & Magistrorum numerum non determinavit, Præpositi Generalis erit, obligationes, & gravamina in ejusmodi fundationibus, quæ triginta personis alendis tantum sufficient, ita attemperare, nè hujusmodi Collegia supra vires onerentur: ut si in his, verbi gratia, duas Grammaticæ classes, unam verò Humanitatis tantum admittat, cum scholarum Præfecto, atque his, non ex obligatione, sed ex mera Societatis liberalitate, ubi opus fuerit, unum Casuum conscientiae Lectorem addat. His igitur quinque, & aliis Sacerdotibus sex, uno scilicet substracto ex septem superius designatis Sacerdotibus, si totidem scholastici addantur pro Seminario, erunt universi viginti duo, quibus vix sat esse poterunt Coadjutores temporales septem vel octo, præter Correctorem; erit utcumque constituta ratio Collegii personarum triginta.

Obligaciones,
& gravamina
cuius attem-
peranda.

Ad id munus
augenda fun-
datio.

5. Quod si Fundator aliquis exigat lectionum Grammatices, Humanitatis, & Rhetoricæ plenitudinem, lectorumque numerum superius designatum; hic fundationem augere debet ad quadraginta circiter personarum sustentationem sufficientem.

6. Præter fundationis autem censum, congruam pro ratione numeri personarum habitationem, præparatam cum suppellectili, & bibliotheca, templique & scholarum ædificio, hortique dare debet.

Qua præter
fundationem
requirantur.

Quod si ex his aliquid desit, quod ex censu ipso fundationis suppleri debet, monebitur de hoc, sicut & de re tota, Præpositus Generalis.

De media Collegiorum ratione.

7.

SI ad supradictum operariorum, & Scholarum numerum, tres Philosophiæ cursus triennales, singulos scilicet singulis annis auspicandos, Fundator adjicere volet; addendi similiter erunt Scholarum tres Magistri, Præfectus unus item aut alter, qui prælectionibus eorum Magistrorum, quos decumbere contigerit, substitui possint: templi etiam operarii, Seminarii scholares, & Coadjutores temporales: qui si recte distribuantur, ad numerum octoginta circiter personarum Collegii, computatis infimæ rationis personis ascenderent. sed quandoquidem Generalis Congregatio censuit, non esse gravandos hujusmodi Collegiorum Fundatores ultra censum, qui alendis sexaginta personis in universum sit sufficiens; cum reliquis templi, habitationis, & scholarum ædificiis supradictis, his contenti esse debemus.

Numerus mi-
nimam sexa-
ginta.

Pro viâd an-
genda fundatio.

De suprema Collegii ratione.

8.

SI quis Fundator petat Studium generale vel Universitatem institui, nimirum ut in ea præter omnia supradicta, prælegatur Theologia Scholastica, & sacra Scriptura, atque lingua Hebraica; ad hæc præstanda necessarii erunt tres, vel quatuor alii Professores, propriæque hujus facultatis Præfectus, seu totius scholæ Cancellarius, substituti, aliique officiales in Universitatibus adhiberi consueti: insigne item aliud Seminarium Theologorum cum aliquo domesticorum officialium incremento, ut ex

Numerus mi-
nimam cen-
sum personarum.

Colle-

*Pro vana an-
genda funda-
tio.*

*Excipiuntur
Indica &
Transalpina
Provincia.*

Collegii hujusmodi fundacione, annu-
meratis simul Collegiorum infimi & me-
dii generis personis, centum, ut mini-
mum, ali possint.

Excipiuntur autem Indicæ, ac Trans-
alpinæ regiones, de quibus nihil certi
præscribendum censuit Congregatio
Generalis.

C A P U T XVII. De aptis ad Guber- nandum.

*Quo modo de iis confici debeant
Informationes, quæ in Urbem tertio quo-
que anno mittenda sunt.*

A. R. P. N. Claudio Aquaviva
Præposito Generali reco-
gnita, & aucta anno 1595.

P A R S P R I M A.

I.

*Quanti sit fa-
cienda bona
Superiorum
electio.*

Uoniam magna ex parte
Societatis nostræ gu-
bernatio, ut B. P. Igna-
tius affirmat par. 9. Con-
stitutionum, pendet ex

Præpositis localibus, quibuscum neces-
sario ab eo, qui universalem curam susti-
net, communicandum est onus; ut in re-
bus particularibus eas ordinationes, quæ
hinc præscribuntur, exsequantur; &
cum ea fortitudine, & fœvitate, quæ à
Constitutionibus nostris exigitur, cu-
rent, ut in praxim perducantur; sem-
perque vivæ ac vigentes eo ipso usu de-
claratæ censeantur Constitutiones, ac
Regulæ (siquidem quod eæ chartis de-
scriptæ sint, non id Societatis spiritum
tuetur, ac vivificat) ideo planè necessa-
rium est, ut hujusmodi homines ad hoc
munus deligamus, in quorum industria
ac prudentia meritò conquiescere; &
quibus eorum, qui nobis crediti sunt,
animorum corporumque curam vicissim
erectere possimus; & aliquam allevatio-
nem habere gravissimi hujus oneris,
quod nobis à Domino impositum est.

2. Quocirca valdè commendatum
Provincialibus esse debet, ut quemad-
modum in aliis ministeriis, quò copia sit
hominum ad ea sufficientium, datur ope-
ra, ut maturè instruantur & aptentur; ità
etiam in hoc gubernandi, omnium vel
præcipuo, non minus adhibeant studii
& diligentiae in inquirendis, ac notandis
cujusque talentis, & præterea etiam ex-
ercendis, & iis qui aliquam aptitudinem
à Domino accepisse videntur, erudien-
dis tum praxi, tum etiam opportunis in-
structionibus & monitis.

*Exquirendi &
exercendi ad
hoc munus ido-
nei.*

3. Modus autem eos exercendi esse
hic poterit, si in aliquas consultationes
adhibeantur, vel Ministri in aliqua do-
mo constituentur, vel si cum eis Regu-
læ perlegantur, & doceantur ipsarum
intelligentiam & usum: denique aliis
ejusmodi rationibus, quas Superioribus
eorum prudentia suggeret.

*Modus eis ex-
ercendi.*

4. Eadem de causa valdè expedire, vi-
detur, ut plena notitia eorum omnium
Præposito Generali constet, & quos Pro-
vinciales in suis quisque Provinciis ha-
beant, qui in hac parte operam Societa-
ti navare queant.

*Eorum notitia
constare debet
Generali.*

5. Provincialis primùm omnium, au-
dito Consultorum suorum, nec non an-
tiquiorum, si necesse fuerit, ac præcipu-
orum Patrum judicio, ex omnibus suæ
Provinciae Sacerdotibus eos seligat, de
quibus informatio accipienda videatur.
Postea verò informationes ab iis accipi-
at, qui prudenter, & syncerè eam daturi
videantur: ac re tota ritè precibus Deo
commendata, suo tempore nobis mittat
catalogum eorum, quos ad gubernan-
dum aptos censebit ex formula, quam in
hunc finem subjiciemus: illud tamen
observans, ut omnia fiant secretè, ut rem
ipsam postulare intelliget.

*Quorum judi-
cio seligi, & à
quibus infor-
mationes acci-
pi debent.*

6. Operæpretium autem erit, ut Pro-
vincialis, qui visitat, quemadmodum in-
formationes de promovendis sumit jux-
ta Regulam 69. sui officii; ità etiam de
idoneis ad gubernandum accipiat. Et
postea tertio quoque anno catalogus hu-
jusmodi informationum, ex præscripto
hujus formulæ, ad Præpositum Genera-
lem mittatur.

*In visitatione
informationes
acceptas, tertio
quoque anno
ad Generalem
mittenda.*

7. Porro hujusmodi Catalogus in tres
classes

*In 3. classis
dividitur.*

classes distingui debet. Prima quidem eorum erit, qui actu gubernant. Altera verò eorum, qui aliquando gubernarunt. quòd si horum aliqui iustis de causis non proponantur, addatur ratio, quare prætermissi fuerint. Tertia denique eorum, qui apti ad gubernandum videbuntur. & de his dicatur, quinam proximè, qui verò remotè idonei censentur.

8. Has autem informationes (quæ ab omnibus Latinæ mittendæ sunt, ut & eæ, quæ de promovendis ad gradus fiunt) debebunt Provinciales accipere non solum à Consultoribus, sed ab antiquioribus etiam & præcipuis Patribus, qui eos, qui proponuntur, optimè nòsse possunt, vel quia illis præfuerunt, vel quia cum illis familiariter egerunt, vel in Missionibus, foris, vel domi: quorum omnium nomina ad nos perscribant. Non erit tamen necesse singulis capitibus, & responsionibus ponere, quid quis dixerit, sed id tantum fieri debebit, cum in ea responsione non consentiunt, & res est alicujus momenti. Tunc enim in informatione addendum erit, duos, trèsvè còtrà sentire, & in charta aliqua separata explicandū, illos duos vel tres, qui aliter sentiebant, esse Patres talè & talem. quibus omnibus significandum erit, si quid aliud eis seorsum ad nos scribendum occurrat, id omnino facere non omittant.

Capita Informationis mittende

a Provincialibus de iis, qui in suis Provinciis ad gubernandum idonei videbuntur.

P A R S II.

1.

Cujas sit, & qua ætate is, de quo mittitur informatio; & quot annis in Societate fuerit, & quibus in studiis versatus sit, & quo progressu.

2. An aliàs umquam gubernârît, ubi, & quamdiu, & in quibus officiis, & qua Nostrorum, ceterorūque satisfactione.

3. Quàm affectus sit ad res spirituales, ad orationem, ceteramque cum Domino communicationem.

4. De mortificatione passionum, de Institut: S. J. volum: II.

mansuetudine, de humilitate, amore paupertatis, vel singularitate circa propria commoda.

5. De vigilantia, prudentia, & fortitudine in negotiis tractandis.

6. De caritate, & svavitate in Subditos, & discretione.

7. De religiosa disciplina, & observantia, de rectitudine, & constantia.

8. Quàm intelligens sit nostrarum Constitutionum, & Regularum, & an ex earum spiritu Subditos ad perfectionem dirigere studeat, non humanâ & politicâ ratione: & an sensus habeat proprios, & peculiare, non consentaneos modo Societatis.

9. Ut affectus sit ad externas nationes & Provincias: & an particulares affectiones retinere soleat ad personas aliquas particulares, ità ut cum aliorum offensine gubernaturus videatur.

10. De zelo animarum, & studio juvandi proximos, & an hoc studium in Nostris promoveat; de obedientia & subordinatione ad suos Superiores, & de proprio judicio.

11. An umquam notatus sit, quòd gubernationem ambierit, aut procuraverit.

12. Denique, si quid aliud occurrerit, propter quod aptus, vel minùs aptus ad gubernandum videatur.

Hæc omnia in iis, qui aliquamdiu gubernârunt, facile erit animadvertere: & ideo ab iis, qui vel eorum subditi, vel Superiores exstiterunt, eorū notitiam consequi licebit. Qui autem hætenus numquam regimen attigerunt, de iis illa dici debebunt, quæ vel jam usu comperita sunt, vel quorum specimen, aut significationem præbuerint.

Praxis conficiendarum, & mittendarum informationum, juxta formulam de idoneis ad gubernandum.

P A R S III.

1.

Provincialis cum suis Consultoribus Catalogum omnium Sacerdotum Provinciæ perlegat, & ex eorum judicio

Y

illos

De prudentia, &c.

De caritate, &c.

De disciplina, &c.

An intelligens Constitutionum.

De affectu ad externas nationes.

De zelo animarum, &c.

De ambitu.

A quibus, & quomodo capienda informationes.

Per suarum electionis satisfactionem.

Latine mittenda.

Quibus hæc informationes communicanda, antequam ipsam mittantur.

De actu.

De gubernatione.

De affectu ad res spirituales.

De mortificatione passionum.

illos seligat, de quibus merito sumenda fit informatio.

*Informatio
quomodo sumenda.*

2. Factâ hac selectione, de singulis selectis sumat informationem, juxta formulam: & ex responsis quæ retulerit, expresso numero eorum, qui ita sentiunt, tacitis autem nominibus, brevem summam conficiat, dilucidam tamen, & juxta singulas interrogationes, ad hunc ferè modum.

*Informatio accepta à quinque,
vel sex Patribus de P. N. N.*

Ad 1.

De aetate.

Pater Antonius Pamphilius Romanus annorum 40. fuit in Societate annis 20. studuit Philosophiæ, & Theologiæ, vel casibus conscientiæ, &c. bene profecit, vel mediocriter, vel parùm, ex trium sententia; plusquam mediocriter, ex duorum, vel omnium sententia.

*De gubernandi
tempore.*

Ad 2. Nunquam gubernavit; vel fuit Minister Collegii, vel Domus talis per biennium, cum bona, vel mala satisfactione, ex omnium, vel trium, vel duorum, vel unius sententia. Fuit item Rector Collegii talis, cum bona satisfactione externorum, omnium judicio, vel aliquorum; mala autem, vel bona, vel mediocri Nostrorum. Ità sentiunt duo, vel tres, vel unus, vel omnes. Et sic de aliis muneribus, si quæ obivit.

Sic de singulis.

3. Quod autem de duobus his capitibus dictum est, idem faciendum in ceteris.

4. Factâ igitur in hunc modum de singulis informatione, illam cum Consultoribus leget, ac examinabit: ac re inter se discussâ statuunt, quid de singulis capitibus sentiant; idque addant informationi, hoc, qui sequitur, modo, juxta informationem superius positam.

*Re cum suis
Consultoribus
communicatâ
statuet.*

Ad 1. P. Antonius Pamphilius Romanus annorum 40. fuit in Societate annis 20. studuit Philosophiæ & Theologiæ, vel Casibus conscientiæ, &c. bene profecit, vel mediocriter, vel parùm, ex trium sententia, idemque sentiunt duo Consultores: plusquam mediocriter, ex duorum judicio, quibus adhæret unus ex Consultoribus, &c.

5. Absoluto Informationum examine, & appposito Consultorum judicio de veritate Informationum singulis capitibus; Judicium, utrum ille aptus, vel minus aptus videatur, tum ipse Provincialis, tum Consultores secretis, & separatis litteris ad nos scribant.

*Secretis, &
separatis litteris
ad Generalem
scribendum.*

*Paradigma Informationis, juxta
formulam de idoneis ad gubernandum.*

P A R S IV.

Informatio de P. Antonio Pamphilio Romano à quinque Patribus accepta, & cum Consultoribus examinata.

I.

Pater Antonius Pamphilius Romanus annorum 40. fuit in Societate annis 20. studuit Philosophiæ & Theologiæ, plusquam mediocriter profecit omnium judicio: idemque sentiunt omnes Consultores.

De aetate.

2. Fuit Minister in Collegio Romano per annum; mediocriter satisfecit: erat enim aliquantulum severus, ex trium sententia, quibus consentiunt Consultores. Fuit etiam Rector Lauretani annis 4. cum bona Nostrorum, externorumque satisfactione, ex omnium judicio: duo tamen ex Consultoribus sentiunt non bene satisfecisse externis, licet Nostris satisfecerit.

Vbi gubernavit, & quâ satisfactione.

3. Affectus est ad res spirituales, & ad orationem, ceteramque cum Domino communicationem, ex omnium sententia; quibus consentiunt Consultores, uno demto, cui non videtur devotus.

*De affectu ad
res spirituales.*

4. Mortificatas habere passiones videtur ferè omnibus, uno demto; humilis est, & mansuetus, ex trium judicio; quibus omnes assentiunt Consultores. Amare creditur paupertatem, & non esse singularis circa propria commoda, ex omnium tam Informantium, quam Consultorum judicio.

*De mortificatione
passionum.*

5. Est vigilans, & mediocriter prudens, sed non valde fortis in negotiis tractandis: in quo omnes consentiunt.

*De vigilantia
& prudentia.*

6. Caritatem & fraviratem exercet in Subdi-

*De caritate &
fravitate.*

Subditos, ex Informantium sententia : dissentiunt tamen duo ex Consultoribus, qui illum existimant severiorem. Discretionem videtur habere mediocrem, in quo omnes consentiunt.

De disciplina.

7. Religiosam disciplinam, & observantiam cum rectitudine & constantia promovet, ex omnium Informantium sententiis; unus tamen ex Consultoribus dissentit.

De intelligentia Consultationum.

8. Intelligens est nostrarum Constitutionum, & Regularum mediocriter : & ex earum spiritu Subditos ad perfectionem dirigere studet, ex duorum sententia : tres autem existimant illum humanâ & politicâ ratione gubernare. Atque hoc secundum verius censent Consultores. Sensus proprios, & peculiares habet aliquando non consentaneos modo Societatis, ex omnium, etiam Consultorum sententia.

De affectibus ad nationes.

9. Affectus bene est ad externas nationes; duo tamen ex Consultoribus contrarium censent. Affectiones ad particulares aliquas personas, præsertim eas, quæ suas res probant, retinere solet; indeoque cum offensione aliorum gubernat. Ità sentiunt omnes, nec dissentiunt Consultores.

De zelo animarum.

10. Zelum animarum & studium juvandi proximos habet quaecumque : hoc autem studium in Nostreis non ità ut decet, promovet. Ità omnes Informantes. Unus autem ex Consultoribus addit, illum sventibus scrupulis hoc studium in subditos aliquando suppressere.

De iudicio.

Obediens est, & suis Superioribus subordinatus, nec proprii iudicii. ità omnes sentiunt.

De ambiguitate.

11. Numquam notatus est gubernationem ambivisse, aut procurasse, &c.

C A P U T XVIII.

De Promovendis ad Gradus Societatis.

Quo modo de iis confici, & in Urbem mitti debeant Informationes.

Institut. S. J. volum. II.

A R. P. N. Claudio Aquaviva
Præposito Generali recognita, & aucta juxta Decr: 36.
V. Congreg.

P A R S PRIMA.

I.

N primis Provinciales, ad quorum officium hæc informatio pertinet, persuadere sibi debent, magnâ fide, diligentia, & circumspectione procedendum esse in hoc negotio, cum scilicet tanti momenti sit ad ordinem, firmitatemque Societatis, ut ea quàm exactissimè serventur, quæ in 5. par. Constit. & alibi dicuntur de dotibus, quibus ornatos esse oportet, qui in hujusmodi gradus sunt referendi. quod quidem eò facilius erit, si antea servata fuerint, quæ in 1. par. de recipiendis, & in 3. & 4. de formandis Nostreis præscribuntur.

Quâ circumspectione Provincialibus procedendum in re tanti momenti.

2. Studeant igitur Provinciales non præterire Regulam 69. eorum officii; nempe ut in visitatione ordinaria singulorum Collegiorum accipiant informationem promovendorum : & absoluta visitatione Provinciæ, ad Præpositum Generalem referant, nec diu differant, nè ex diuturna mora aliqui se negligi arbitrentur : unde & amaritudinum occasio oriri, & graduum hujusmodi distributio minùs facilis, ac svasis reddi potest.

Singulis annis in visitatione capiant informationes, & ad Generalem mittant.

3. Quoniam verò, si examen de sufficientia litterarum ad id tempus differretur, quo quis ad gradum promovendus proponitur, minùs commodè succederet (contingeret enim eos, qui examinandi tunc essent, ante aliquot annos studia absolvisse, & in variis Societatis ministeriis occupatos, ac distractos fuisse; ac proinde scholasticas res vel certè subtilitates non ità in promptu habere: unde non possent fortè ità satisfacere, ut satisfecissent, si statim absolutis studiis fuissent examinati) propterea animadvertendum deinceps erit, ut examen, juxta instructionem à nobis missam, fiat postquam quisque

Examinandi statim post absoluta studia.

Examen Romam mittendum.

quisque studia absolverit, antequam ad tertium Probationis annum mittatur, juxta Constitutiones; & Romam deinde ut asservetur, & in tempore deservire possit, quam primum Provincialis mittendum curabit. Hæc enim notitia plurimum postea juvabit, cum de cujusque gradu statuendum erit: & si is qui examinatur, non plenè satisfecerit, commodiùs videbit Præpositus Generalis, an ulterius progrediendum sit in litteris, juxta eandem Constitutionem.

Nullus sine prævio examine, &c. promovendus.

4. In quo nobis semel monendi visi sunt Provinciales, ut quemadmodum nemo eorum, quorum doctrinæ periculum faciendum sit, ad Professionem quatuor votorum promoveri poterit, nisi prævio examine (quod sanè in hujusmodi gradu solenne ac firmum esse oportebit, vel nullâ in nostris litteris ejus factâ mentione) ita post factum periculum sufficientis doctrinæ, neutiquam promotum iri oportebit, Generali non præmonito, ab eodémque expectato & accepto responso, quantumvis à nobis de alicujus gradu rescriptum fuerit, & inspectâ ejus informatione placere ut promoveatur, si de ceteris constiterit.

Post triennium in ministeriis, ad gradum proponantur.

5. Absoluto itaque 3. Probationis anno, si non fuissent antea satis perspecti & exercitati (tunc enim statim illo finito, Provinciales Generalem monere debent) triennium integrum in variis ministeriis exerceantur: quo absoluto proponantur omnes juxta formulam. Idem etiam faciendum est in iis, qui absolutis jam studiis Societatem ingressi sunt: qui etiam exacto biennio Probationis, & integro triennio in variis ministeriis exercitati, probèque perspecti, proponi debent, & si satisfecerint, promovebuntur. Pro Coadjutoribus verò spiritualibus formati, si sufficientem doctrinam pro eo gradu habuerint, & probationes peregerint, non excedent annum trigessimum ætatis, & decimum ingressus in Societatem, quin proponantur.

Qui simul venerunt, simul promovendi. Dec. 31. Cong. 7.

6. Dent operam Provinciales, ut qui eodem tempore Societatem sunt ingressi, unâ etiam, quoad fieri potest, ad gradum proponantur: & si qua gravis erit causa, quæ aliter fieri syadeat, eam Gene-

rali exponere non prætermittant. Quòd si aliquorum ob docendi munus aliàsve occupationes dilata fuerint studia, eorum in primis ratio habeatur: vel tempus illis contrahendo, quo in ministeriis post studia probandi sunt; vel aliis prorogando; ita ut vel doceant, qui antè non docuerunt, vel diutiùs aliquantò in aliis ministeriis occupentur, quò simul omnes proponi possint. De iis verò, quos Generalis simul decrevit scripsitque promovendos, caveant omnino, sive ipsi per se, sive per alios illorum vota excepturi sunt, nè antiquiores recentioribus postponantur.

Antiquiores præponendi recentioribus.

7. Verùm quia nonnunquam contingit, ut quidam, licèt legitimo tempore in Societate fuerint, nec eis doctrina sufficiens, & aliæ ejusmodi qualitates desint; propter justas tamen causas adhuc differendi sint; saltèm nos certiores facere debent de causis, ob quas eos non proponunt; ut scire possimus, quare prætermissi fuerint. Quin etiam contingere potest, ut mutatis Superioribus Provinciarum, cum successores non sint informati, aliter judicent de eisdem personis; & condemnent Prædecessores, eò quòd putent illos negligentia prætermisos.

Causæ scribendæ de non propositis ad gradum.

8. Convenit etiam, ut ii, qui justas ob causas non promoventur, nec proponuntur, syncerè moneantur de eorum defectibus, ita ut eis dicatur, habere quidem partes sufficientes, & sufficienti tempore fuisse in Societate; sed non promoveri ob hunc, vel illum defectum: sunt etiam hortandi, ut se emendent. quare hujus rei peculiarem curam habere oportet.

Syncerè monendi de singulis, cur non promoveantur.

9. Ut omnia autem majori cum luce ad Dei gloriam fiant, eorum quæ subji-cientur, capitum informationem quæret ab iis, qui unumquemque proponendum meliùs noverint, interrogando sive de doctrina, sive de moribus, sive de aliis, quibus hæc magis cognita & perspecta esse potuerunt. Ad quæ respondebunt omnes, quid sentiant coram Domino, cum prudentia & caritate: easque responsiones vel voce, vel scripto Provinciali tradent.

Quomodo informantur interrogandi, & quomodo respondentum.

Informationes
confectas cum
Consultoribus
communicet.

10. Ex his responsionibus Provincia-
lis separatim suam de singulis informa-
tionem accuratè ac dilucidè conficiet,
easque omnes cum suis Consultoribus
communicabit, tacitis tamen nominibus
eorum, à quibus acceptæ fuerint: dein-
de suam sententiam ipse, ut & Consulto-
res separatim, juxta propositas informa-
tiones, quantumvis hominem non nove-
rint, distinctis litteris ad Præpositum
Generalem mittet, eumque certio-
rem faciet, à quibus uniuscujusque informa-
tionem acceperit.

Separatim ad
Generalem
scribas.

Etiā infor-
mantes scribere
ad Generalem
possunt.

11. Idem etiam Provincialis, non so-
lum Consultoribus, sed aliis quibuscum-
que, à quibus aliquam informationem ac-
ceperit, Generalis nomine significabit,
ut, si quid præterea sciant, quod aliquibus
de causis non censuerint in Provincia
manifestandum, id omnino ipsi Genera-
li perscribant.

Invenitur ser-
vandum.

12. In his autem omnibus, non solum
diligentia & prudentia, sed etiam secre-
tum quod oportet, adhibendum erit: &
omnino curandum Provinciali, nè in
tanta re ullam officii sui partem præter-
mittat.

*Interrogationes, juxta quas Pro-
vinciales ad Generalem mittent informatio-
nem de proponendis, ut vel Professores
vel Coadjutores formati fiant.*

PARS SECUNDA.

I.

Nomen, patria,
et.

Nomen, patria, ætas, valetudo, &
vitæ genus ante ingressum.

Quando, et ubi
admissus.

2. Ubi, & quando admissus, & an ex-
perimentis omnibus, quæ in examine
præscribuntur, in Novitiatu probatus;
sin minus, quid causæ fuerit.

De profectu in
virtutibus.

3. Quantum profecerit in virtutibus
à suo ingressu, præsertim in sui contem-
tu, obedientia, fraterna caritate, simpli-
citate, paupertatis affectu, & amore In-
stituti, & an in vocatione umquam vacil-
laverit, aut ab ea etiam defecerit.

De tempore et
profectu stu-
diorum.

4. An quadriennium integrum, vel
quantum temporis post artium liberali-
um, & Philolophiæ studium in Theolo-
gia expleverit; & num postea, atque
quamdiu eidem repetendæ, & legendis
Patribus operam impenderit, quantum-

ve in iis rebus profecerit, & etiam quan-
tam Juris Canonici peritiam habeat.

De tertio anno
Probationis.

5. An, & qua satisfactione suis studiis
absolutis (nisi ea ante ingressum absol-
verit) tertium Probationis annum juxta
Constitutiones peregerit.

Quamdiu do-
cuit.

6. An, & quanto tempore litteras hu-
maniores, Philosophiam, aut Theolo-
giam docuerit, aut Calus conscientiæ
explicaverit, & quantâ in singulis hujus-
modi artibus & scientiis tradendis eru-
ditiōe & doctrinâ poleat.

Quamdiu in
ministeriis se
exercuit.

7. An, & quamdiu in prædicationi-
bus, aliisque ministeriis salutis proximo-
rum versatus sit, & quanta cum gratia,
facultate, & animarum fructu ea exer-
cuerit, quaque ædificatione cum exter-
nis, præsertim in Missionibus, si quas
obivit, se gesserit.

Quamdiu ad-
ministraverit.

8. An, & quamdiu administrationem
aliquam Societatis obierit, quaque pru-
dentiâ, humilitate, modestiâ, integrita-
te, caritate, & satisfactione domesticorum
& externorum, subditos rexit, &
negotia tractarit.

De opinionibus
peregrinis.

9. Sequaturne extraordinarias opinio-
nes, peregrinûmve aliquem, alienûmve
à nostro Instituto sentiendi, aut proce-
dendi modum, præsertim in doctrina, in
orandi ratione, & aliis spiritualibus Ex-
ercitiis. Denique an sit proprii judicii
amator, & in affectibus parum mortifi-
catus.

De oratione et
zelo anima-
rum.

10. Sitne devotus, & orationi dedi-
tus, salutis animarum zelator, & in nego-
tiis promovendis, & difficultatibus su-
perandis strenuus, ac fiduciâ in Deum
fretus. Denique an optet labores, &
alia incommoda pro Dei gloria, & pro-
ximorum salute perpeti, præsertim in-
ter gentiles & hæreticos.

De ambitione.

11. An aliquod regendi munus aut di-
gnitatem ambierit, aut ad Professionem,
Sacerdotium, litterarûmve altiora studia
aspiraverit, atque hæc per se vel alium
procuraverit; an potius semper visus
sit, & adhuc judicetur ad quemcumque
Societatis gradum, & ad quævis ejus mi-
nisteria indifferens.

Quæ servanda
in conspiciendis
Coadjutorum
temporalium
informationibus.

Informationibus autem, quæ de Co-
adjutoribus temporalibus formandis
mittuntur, satis erit, præter tria prima
capita

capita interrogationum, ea tantum attingere, quæ ad ipsorum statum proprie pertinent, & ex Constitutionibus par. 1. cap. 2. §. 2. facile colliguntur; an scilicet sint bonæ conscientiæ, quieti, tractabiles, amatores virtutis ac perfectionis, propensi ad devotionem, qui domesticis & externis ædificationi sint, & qui sorte Marthæ in Societate contenti sint, &c.

Coadjutores temporales proponendi non sunt, antequam decimum religionis annum, ætatis verò trigessimum, ad minimum, expleverint: neque enim par horum ac spiritualium ratio videri potest, quos post septem annos in Societate expletos proponi oportere præscripsimus.

Quæ videntur observanda in examine eorum, qui de sufficientia litterarum examinantur, ut ad Professionem quatuor votorum admittantur.

P A R S III.

I.

DOctrina in iis, qui ad hunc gradum sunt admittendi, ea esse debet, quæ præscribitur §. par. Constit. c. 2. §. 2. ut scilicet ita in Philosophia, & Theologia profecerint, ut assertiones Logicae, Philosophiæ, & Theologiæ scholasticæ tueri pro dignitate possint, & quidem in iis locis, in quibus est idoneorum Auditorum, ac disputantium concursus: Hæc verò aptitudo non expendenda est relative ad alios ante promotos, sed absolute: nec habitâ solius ingenii, sed etiam doctrinæ præsentis ratione. Ex quo fit, ut non satis sit in his facultatibus mediocriter profecisse; neque enim tales ad hæc studia altiora admitti debent, nisi in quibusdam casibus, juxta Reg. Provinc. 19. in Ratione studior. Hinc etiam secundò apparet, non satis esse eam doctrinam ad hunc gradum, quâ quis ad Confessiones tantum audiendas idoneus censetur; sed eam requiri, quâ vel eas facultates prælegere cum satisfactione possit, vel non vulgariter concionari, vel Provinciam administrare, aut quid simile. Constitutiones enim part. 10. §. 7. eos,

qui ad hunc gradum sunt admittendi, viros doctrinâ selectos requirunt: quin etiam Bullæ Summorum Pontificum Julii & Pauli III. ad hunc gradum viros literis conspicuos exigunt.

2. Quatuor, qui sunt argumentaturi, & illum examinaturi, hi esse debent, qui hujusmodi judicium de doctrinæ sufficientia merito facere possint; cujusmodi ordinariè ii tantum esse videntur, qui eas facultates publicè professi sunt aut profitentur, vel certè qui omnium iudicio sunt in illis bene versati. Monere autem Provincialis Præpositum Generalem debet, quosnam in sua Provincia ad id munus deputaverit. Hi verò non admittendi, nisi prælectis Decretis Congr. 7. 8. & 12. hac super re editis, & iuramentum coram Superiore emisserint, juxta Formulam Congr. 12. D. 22. §. 2.

3. Quatuor saltè assertiones ex quatuor partibus S. Thomæ, & tres ex cursu Philosophico, Logica scilicet, Physica, & Metaphysica, quarum unaquæque tria membra, aut puncta saltè habeat, defendere debet, qui examinandus est:

4. Examen hoc fieri debet coram Provinciali, aut certè Rectore illius Collegii, in quo fit examen; nec aliis, quàm Examinatores adesse debent, qui planè intelligant sui muneris esse, eos, qui examinandi sunt, serio, & non perfunctoriè aut leviter, sed ut verè de doctrina fiat periculum, an tanta sit, quanta in Constitutionibus requiritur, ut suprâ dictum est, examinare. Meminisse etiam debent Examinatores, cum quis assignatam doctrinæ mensuram non assequitur, sed mediocritatem attingit, suo suffragio declarandum esse.

5. Absoluto examine, Examinatores suam sententiam in consultatione non dicant, sed re prius Domino commendata, & omni humano affectu seposito, quisque separatim, quid in hac re, videlicet de sufficientia doctrinæ tantum, sentiat, breviter ac disertè scriptum Provinciali tradat, (qui suum etiam mittet, aut qui ejus loco examini præfuerit) præterea iudicium idem ad Præpositum Generalem mittat, addens etiam, si quid significandum occurrat, quod Provinciali aperiendum

Quinam à Provinciali examinatores constituentur.

A Generali confirmandi.

Quot assertiones tueri.

Quomodo examen faciendum.

Congr. 8. D. 17. §. 1. & Congr. 9. D. 22. §. 2.

Quomodo ab Examinatoribus iudicium ferendum.

Quanam doctrina requiratur ad Professionem quatuor votorum.

Congr. 8. D. 17. §. 2. & Congr. 12. D. 22. §. 1.

dum non censuerit. nulli autem præter hos quid quisque senserit omnino communicet: quod etiam secretum maxime Provinciali commendatur.

Quoniam excipiantur ab examine.

6. Ab hoc examine excipiendi videntur omnes, qui pro dignitate & cum satisfactione audientium has facultates professi sunt aut profitentur: vel qui actum generalem manè & vesperi in Theologia habuerint, si iis Patribus, qui Provincialis iudicio disputationibus interesse debuérunt, satisfecerint. Horum autem Iudicum obligationes eadem sunt, quæ & Examinatorum supra relatae.

*Quæ in Patrum Procuratorum Congregatione anno 1600. à Patribus exco-
gnata sunt, & à R. P. N. Claudio Aquaviva Præposito Generali ad Provincias missa.*

P A R S IV.

I.

Provincialibus promovendis cura seria commendatur, ut in penitentia sint.

NE in posterum Provinciales minùs diligenter quàm oporteat, in id incumbant, intelligant, hanc esse unam ex præcipuis officii sui curis; sibi que magnâ ope nitendum, ut informationes de promovendis suis temporibus opportunè mittantur P. N. Generali: ita ut juxta approbatam consuetudinem, post expletum annum trigessimum tertium ætatis possint ad Professionem quatuor votorum promoveri. Et si rei tanti momenti defuerint, sibi etiam imponendam esse poenitentiam, ita ut in Provincia intelligatur, rem maxime cordi esse P. Generali.

Provincialis visitandus in sui.

2. Ad easdem querelas tollendas, & ut informationes citius, syncerius, & suo tempore ad P. N. Generalem perferantur; ii qui ex officio designantur ad exigendam rationem officii Provincialium in fine triennii uniuscujusque Provincialatus, diligenter inquirent, an Provinciales servaverint omnia, quæ de informationibus ad P. Generalem opportunè mittendis præscripta sunt: & singillatim num aliquem, de quo mittenda esset

informatio, quacumque ex causa præterierint.

3. Qui ex aliis Provinciis adveniunt in Provinciam aliquam Societatis, non promoveantur in illa Provincia, nisi prius acceptis informationibus ab ea, ex qua discesserant, aut in qua diutius versati sunt. Et Provinciales illarum Provinciarum, unde discesserunt illi, teneantur saltè semel suo tempore proponere istos præviis informationibus, sicut alios, quos habent in Provincia; dummodo sint juxta formulam in ministeriis exercitati.

Quomodo informationes capiendæ de iis, qui ex una Provincia in aliam commeant.

4. Nè in informationibus contingant defectus, ex quibus justæ querelæ oriri possint; ut eæ in posterum syncerissime fiant, onerentur conscientia Informatorum, & Consultorum Provincialium, & Provinciales ipsi diligentissime observent, nè prædicti, aut eorum aliquis sit ulla ratione suspectus. Et nos quidem hîc quod in nobis erit, id unum in primis curabimus diligenter, cum hujusmodi informationes unâ cum PP. Assistentibus examinandæ censendæque erunt, ut qualitatibus potius Informatorum ratio, quàm numeri habeatur: & probatioribus aliis præferantur. Demum si qui ex Consultoribus Provincialis eum non noverint, de quo consultatur, iudicio Provincialis præter Consultores vocetur ad consultationem unus aliquis ex gravioribus, cui ille, de quo agitur, notus sit.

Quomodo synceræ fiant informationes.

5. Nè conquerantur, ut faciunt multi, quod moniti non sint de defectibus, propter quos retardatur eorum promotio; hæc admonitio in posterum scripto tradatur: & scribant Provinciales P. N. Generali de monitione scripto facta, cum declaratione defectuum.

Scripto defensori tradatur.

Praxis conscribendarum informationum de promovendis ad gradus.

P A R S V.

I.

PROVINCIALIS cum singula Collegia visitat, informationes de promovendis, si qui in illis sunt, accipiat. quæ à

Provincialis quando, à quibus, & quomodo informationes conscribat.

quatuor

quatuor ut minimùm sumi debent, qui eos bene nôrint, juxta §. 7. formulæ. Ex responsionibus autem, quas ab iis qui informârunt, de singulis capitibus habuerit; propriam de unoquoque promovendo informationem componat, apponâtque numerum eorum, qui idem sentiunt, hoc ferè modo.

Informatio de P. N. N. à quatuor, vel pluribus Patribus accepta.

Ad 1.

Actus.

P. N. N. Romanus, annorum 40. robustus, vel infirmus, &c. ante ingressum operam dabat Philosophiæ, vel Theologiæ, vel Juri, &c.

Tempus Societatis.

Ad 2. Admissus est Mediolani anno 1580. 20. Martii, omnibus experimentis in Novitiatu probatus: vel experimenta non perfecit ob infirmam valetudinem; non enim potuit peregrinari, vel intervire infirmis.

Progressus in virtutibus.

Ad 3. In virtutibus bene, vel mediocriter, vel parùm profecit, ut omnes Informatores, vel duo tantùm sentiunt. Sui contemptum non habet, vel habet, &c. secundùm omnes, vel unum, vel tres. Est obediens, vel non, vel parùm, aut multùm profecit in obedientia, paupertatis affectu, &c. De Instituto bene sentit, illudque amat, vel contrà: ità duo sentiunt, &c. In vocatione non vacillavit, vel aliquando vacillavit ob hanc, vel illam causam, &c. (Non intelligimus autem in vocatione vacillasse quempiam, si dum in probatione versaretur, fuit de vocatione tentatus, &c.) ab ea tamen non defecit, &c.

Quod autem de tribus his capitibus dictum est, faciendum in reliquis.

Confessio informationis cum Consultoribus communicanda.

3. Peractâ autem suâ de unoquoque promovendo informatione, eas omnes cum suis Consultoribus examinabit, judiciumque illorum, de informationum veritate, singulis informationis capitibus apponet, tam si consentiant cum iis qui informârunt, quàm si ab illis dissentiant, tacitis tamen Consultorum nominibus, hoc qui sequitur modo.

Quomodo informantium, & Consultorum judicia appendenda.

Ad 3. In virtutibus bene, vel mediocriter, vel parùm profecit, ut omnes In-

formatores, vel duo tantùm sentiunt: quibus consentiunt Consultores omnes, vel duo, vel unus, &c. Sui contemptum non habet, secundùm omnes, vel unum, vel tres, &c. Aliter tamen sentiunt omnes, vel duo Consultores; quibus videtur sui contemptor, &c.

4. Absoluto in hunc modum informationum examine, judicium, utrùm ille promovendus videatur an non, & ad quem gradum promovendum censeant, tum ipse Provincialis, tum Consultores, secretis, & separatis litteris ad Præpositum Generalem scribant.

A Provinciali, & Consultoribus separatim ad Generalem scribendum.

5. Scribat etiam Provincialis, à quibus de unoquoque informationem accepit, & cum quibus Consultoribus eas examinârit: non erit autem necesse, quod quisque in singulis capitibus dixerit, ponere: sed satis erit si id fiat, cum in aliqua responsione de re alicujus momenti inter se non consentiunt: tunc enim in informatione ponendum erit, unum, duos, vel tres ex Informatoribus, vel Consultoribus ità sentire; alterum, vel alios in contraria esse sententia: & in charta aliqua separata scribendum, eos qui consentiant, esse PP. talem vel talem.

Scribendum quoque, à quibus accepta, & quibuscumque communicanda.

6. Animadvertant Provinciales, informationes de promovendis non solum claro & distincto charactere scribi debere, sicut & litteræ Provincialis & Consultorum, cum margine ad excipendam sententiam nostram sufficienti, dum à nobis cum Patribus Assistentibus recognoscuntur, appositâ anni notâ, quo factæ fuerint; sed in diversis præterea foliis, seorsim ab iis, quæ de idoneis ad gubernandum conscribuntur; cum separatim in Archivio loculis, ut faciliùs reperiantur, asservandæ sint. Ceterùm Consultores cum Provinciali, qui sua simul judicia privatis ad id litteris transmittent, eundem illum numerum, & ordinem promovendorum, qui in informationibus erit descriptus, retinebunt in suis quisque litteris ad nos scribendo: ità ut de primo & secundo primo ac secundo loco, atque ità deinceps de reliquis scribant, ad singulos numeros, ejus, de quo

Quomodo scribenda informationes.

Idem numerus ab omnibus in scribendo servandus.

quo agunt, nomē, & cognomē adscribēdo; tū de singulis significando, primū quemnam ad gradum idoneos censeant, an ad quatuor scilicet votorum aut trium Professionem, an verò ad vota Coadjutorum spiritualium; deinde an statim promovendos judicent, an adhuc differendos, ut clariùs apparebit in paradigmate.

7. Litteræ nostræ de promovendis, quas certo aliquo in libro tamdiu conservari oportet, quoad expediti fuerint de quibus agitur, nè qua oriatur perturbatio aut oblitio apud sequentes Provinciales, subinde ab illis revolvendæ ac legendæ sunt, ut maturè ad nos referant, an executioni mandatum fuerit, quod constitueramus. Qua in re ad nos scribendo id observabunt, ut priore loco verba ipsa litterarum nostrarum producant, appositâ notâ diei & anni, à quo datæ. deinde quid juxta eas actum, effectūve sit, subjiciant, ut summam tandem de unoquoque sententiam pronuntiemus.

Paradigma formule scribendi ab iis, qui ad Præpositum Generalem de promovendis, sicut de aptis ad gubernandum, separatis quisque literis, suam sententiam iudiciumque ad eundem mittere debebunt, juxta paragraphum sextum, cap. 5. Praxis consuevendarum, &c.

P A R S VI.

1. Pater Blasius Coriolanus ad Professionem quatuor votorum dignus videtur, &c. sed per annum differendus.

2. P. Melchior Miraldus dignus mihi quidem videtur Professione trium votorum, & quàm primū ad eum gradum promovendus.

3. P. Franciscus Verelinus formandus mihi videtur, sed ad annum differendus, ut maturescat magis.

4. P. Diomedes Rinaldinus, etsi ad Professionem quatuor votorum peridoneus mihi videtur, ob præclara ejus talenta; differri tamen poterit ad duos annos, cum sit adhuc juvenis, & novus in Societate.

Institut. S. 7. volum. II.

5. P. Gaspar Armellus, quàm primū ad Professionem quatuor votorum, vel trium promovendus erit, vel citò formandus.

6. P. Nicolaus Pepelinus, ob insignem ejus virtutem, dignus esset Professione quatuor votorum: sed cum in eo multa desiderentur, quàm primū ad Professionem trium votorum promovendum censeo.

7. P. Theodorus Cangofcus, etsi idoneus quidem erit ad Professionem quatuor votorum, vel trium, omnino differendus, monendus, & seriò juvandus in spiritu mihi videtur.

8. P. Lælius Bobalinus, etsi formandus quidem esset, cum sufficiens in eo consideretur doctrina; quia tamen insigne talentum habet concionandi, vel gubernandi, judico promotum iri oportere ad Professionem quatuor votorum, &c.

Paradigma informationis juxta formulam de promovendis ad gradus.

P A R S VII.

informatio de P. N. N. à quatuor Patribus accepta, & cum Consultoribus examinata.

1. P. N. N. Romanus, annorum 40. robustus, vel infirmus, &c. ante ingressum operam dabat Philosophiæ, vel Theologiæ, vel Juri, &c.

2. Admissus est Mediolani anno 1580. 20. Martii, omnibus experimentis in Novitiatu probatus, præter peregrinationem, &c. quam non obivit ob infirmam valetudinem, &c.

3. In virtutibus bene profecit, vel parum, vel mediocriter, vel ferè nihil, secundum omnes; vel, ita sentiunt duo ex Informatoribus, quibus consentiunt omnes, vel duo Consultores. Sui contentum non ostendit se habere, vel habet; vel in sui contemptu bene profecit, aut parum, &c. ita sentiunt omnes, vel duo, vel plures, quibus assentiunt Consultores, vel dissentiunt, &c. In obedientia,

Z

Erat, & studium.

Tempus admissionis in Societatem.

De profectu in virtutibus.

entia, & Paupertatis affectu non nihil, vel multum profecit: Institutum amat, vel non amat; de eo bene, vel non bene sentit, &c. In vocatione non vacillavit, ut ajunt Informantes: duo tamen ex Consultoribus credunt semel vacillasse, vel, idem sentiunt Consultores, vel, non vacillavit secundum omnes. A vocatione semel, vel bis, vel numquam defecit, vel quia durioris erat judicii, vel altiora studia appetebat, defecit, &c.

De tempore & profectu in studiis.

4. Post absolutum in Societate, vel extra, Philosophiæ cursum, quadriennium, vel unum, aut duos annos studuit Theologiæ, atque in his studiis bene, vel parum, vel mediocriter, vel plus quam mediocriter profecit. Ità sentiunt omnes, idemque affirmant Consultores, vel, ità affirmant tres ex Informantibus: Consultores autem contrà sentiunt cum altero Informante, &c. Post absoluta studia, per annum, vel per biennium illa repetiit, vel non repetiit, & Patribus legendis operam dedit, vel non dedit, cum bono profectu, vel mediocri, &c. Juris Canonici peritiam non habet, vel mediocrem habet, vel bonam, &c. vel antequam Societatem ingrederetur, studia Theologica absolvit cum bono profectu, vel mediocri, vel modico; vel in Societate post Philosophiæ cursum, in quo mediocriter, vel parum profecit, vel auditâ tantum Logicâ, studuit Cælibus conscientiæ per biennium, cum modico, vel mediocri profectu, &c. Ità omnes sentiunt.

De tertio probationis anno.

5. Absolutis studiis tertium probationis annum peregit cum bona, vel mediocri, vel modica satisfactione. Ità duo Informantes, quibus consentiunt Consultores: vel tertium probationis annum ex parte per sex, aut octo menses fecit, quia infirmus erat, vel ob necessitates Provinciæ cum eo dispensatum est de Præpositi Generalis licentia; vel quia non proficiebat, & aliis erat impedimento, &c. Ità omnes Informantes: dissentiant tamen duo, vel plures Consultores: vel tertium probationis annum non fecit, quia tunc non erat in usu, vel quia fuit dilatus propter occupationes vel infirmam valetudinem, &c. vel quia

ingressus est absolutis studiis. Absolvit autem tertium probationis annum mense Majo anni 1595.

Quàm diu docuerit.

6. Docuit Grammaticam, vel litteras Humaniores, vel Rhetoricam, vel Philosophiam, vel Theologiam, vel Cælibus conscientiæ uno, vel pluribus annis, cum eruditione, & magna doctrinæ existimatione, vel mediocri, vel modica & cum multa, vel mediocri satisfactione Nostrorum, ut sentiunt Informantes: contrarium tamen affirmant Consultores, &c. ajunt enim ingenio esse obscuriore.

7. Conciones habuit per sex annos cum modica, vel magna gratia, & satisfactione audientium: ad id munus enim magnum, vel modicum talentum habet: vel externis satisfacit in concionibus, quia curiosa & delectabilia potius, quam utilia solet tractare, &c. Ità sentiunt duo, vel tres, vel omnes Informantes; secus autem sentiunt duo, vel tres ex Consultoribus, &c. Confessiones audivit ab octo annis cum fructu & ædificatione, & huic muneri est, vel non est applicatus propter scrupulos, &c. In missionibus, in quibus per annum versatus est, bene, vel malè, & cum fructu, vel infructuose se gessit: ità unus ex Informantibus. Contrarium tamen asserunt Consultores cum reliquis.

Quàm diu se in ministeriis occupaverit.

8. Fuit Rector vel Minister in Collegio Mantuano tribus, vel pluribus annis, quod munus magna cum humilitate, modestia, integritate, & caritate obivit: desiderabatur tamen in eo major prudentia, ut tres ex Informantibus, & unus ex Consultoribus affirmant. Ideoque Nostri quidem bene, vel mediocriter, vel parum satisfecit, non tamen externis, vel contrà. Ità omnes Informantes: quibus adhæret unus tantum ex Consultoribus, vel, numquam fuit Superior in Societate, &c.

Quâ satisfactioe gubernaverit.

9. Sequitur, vel non sequitur extrordinarias opiniones, & peregrinum aut alienum à nostro Instituto procedendi modum, in rebus spiritualibus tractandis, præsertim in orandi modo, &c. Ità sentit unus ex Informantibus, cui adhærent omnes Consultores. Non est, vel est pro-

De peregrinis opinionibus.

est proprii iudicii amator, & in affectibus parum est mortificatus, vel affectus habet mortificatos. Ità omnes sentiunt, tam Informantes, quàm Consultores.

De studio orationis, & devotionis.

10. Est, vel non est devotus, & orationi deditus; zelum animarum habet, vel non habet. Ità sentiunt duo, vel tres; contrarium tamen affirmant omnes Consultores. In negotiis promovendis, & difficultatibus superandis est, vel non est strenuus; est enim timidioris naturæ, licet fiducia sit in Deo fretus: ità sentiunt omnes. Optat labores & incommoda pati pro Christo, etiam inter Gentiles: ardentem enim cupit mitti ad Indos; vel labores pro Christo non appetit, sed refugit, nimius enim est propriis commodis curandis. Ità tres ex Informantibus, licet duo ex Consultoribus illum excusent ob infirmam valetudinem.

De ambitu.

11. Regendi munus, aut dignitatem non ambit, vel ambiisse videtur: id enim tres ex Informantibus, & duo ex Consultoribus affirmant, licet negent alii. Ad Sacerdotium, vel altiora studia non adspiravit, vel adspiravit: ità duo Consultores credunt, licet omnes alii contrarium censeant. Professionem procuravit, ut duo affirmant. Alii verò ajunt, illum ostendisse quidem desiderium Professionis, non autem illam procurasse. Indifferens creditur, vel non creditur ad quemcumque gradum, & ad quævis Societatis ministeria. Dubitant duo ex Consultoribus de ejus indifferentia ad quævis ministeria; ajunt enim se difficilem ostendisse ad audiendas Confessiones.

CAPUT XIX. DE CATALOGIS,

Qui tertio quoque anno à singulis Provinciis in urbem mitti debent.

R. P. N. Claudii Aquavivæ
Præpositi Generalis jussu re-
Instit. S. J. volum. II.

cognita, & anno 1589. in Provincias missa.

PARS PRIMA.

I.

Uoniam pauca admodum Provinciarum sunt, quæ per Procuratorem singulis trienniis cum primo & secundo catalogo perfo-

Catalogi rerum utilium.

narum, alterum catalogum Domorum & Collegiorum cum suis redditibus mittant, qui Rerum catalogus dici potest; cujusque & Constitut. par. 9. cap. 6. §. 3. & Instructio quædam anni 1579. meminit; operæ pretium visum est, Provinciales omnes monere, ne hunc catalogum prætermittant. Nam quàm hic sit utilis & necessarius, res ipsa indicat, ut scilicet Domus seu Collegii cujuslibet præsens status brevi compendio P. N. Generali ob oculos ponatur. Quamvis enim in cujusque Domicilii foundationum historiis, hæc in Urbem ad Archivium jam pridem, majori ex parte transmissis, eorundem statûs, ad illud usque tempus, narrationes contineantur (quas idcirco repetere opus amplius non erit, præterquam iis, qui eas nondum miserunt) præsentem nihilominus cujuslibet saltem triennii statum Generalis Præpositus ignorare non debet. Quem etsi aliqua ex parte ex annuis litteris habere posset; quia tamen illæ à paucis suo tempore mittuntur, & ea non attingunt, quæ ad rerum temporalium conditionem pertinent; nec si attingerent, facile esset inde repetere; propterea necessario fuerunt monendi Patres Provinciales, ut juxta subjectam formulam curent hunc rerum catalogum, cum supradictis duobus aliis personarum catalogis, singulis trienniis ad R. P. N. Generalem transmitti: atque alterum eorundem catalogorum exemplar ad P. Assistentem.

Catalogus Rerum singulis trienniis cum aliis per Procuratorem mittendus. Quomodo componendus.

2. Principio igitur recensetur numerus Nostrorum omnium, qui in Provincia sunt; simulque eorum seorsim, qui proximo triennio, vel in Societatem admissi, vel ab ea dimissi, vel vitâ defuncti sint: tum Domorum, Collegiorum, & Resi-

Z 2

& Residentiarum numerus ac nomina addantur. dicatur præterea, quot è Nostris in singulis illis Domiciliis habitent. Deinde verò ad singula Domicilia suis quæque distincta capitibus describenda descendendo, Nostrorum, qui in singulis sunt, numerus repetatur; ac præterea addatur, quot in his sint Sacerdotes, quot Præceptores, quot Scholastici, & quarum facultatum; quot item Coadjutores temporales, quinam reditus, vel ordinariæ elemosynæ, quantum æris alieni, ac reliqua, juxta subsequentem formulam.

P R A X I S. C A T A L O G U S Provinciae Romanae.

P A R S I I.

I.

Numerus personarum recensendus.

Sunt in Romana Provincia de Societate 549. in Professorum Domo 90. in Collegio Romano 190. Tusculi decem, in Domo Probationis 90. in Penitentiariorum Collegio 21. in Germanico 13. in Anglicano sex, in Maronitarum duo, in Seminario vigintiduo, Tibure duodecim, Senis octodecim, totidem Maceratae, Florentiae viginti tres, Perusii sexdecim, Recineti quatuordecim, in Lauretano Collegio 45. & quatuor in Illyrico. Admissi hoc triennio in Societatem 100. dimissi 9. vitâ functi 15.

Domus Professorum.

2.

Qua in Domiciliis Professoris explicanda.

Aucta est insigni Templo, Illustrissimi Farnesii Cardinalis liberalitate exstructo, superiore anno consecrato. Sunt nonaginta è Nostris; Sacerdotes 50. reliqui fratres. possunt ali ex elemosynis ordinariis circiter septuaginta. æs alienum contractum ad mille coronatos; ad quod in totum, vel ex parte dissolvendum, habet creditam pecuniam tantam, vel nullam, &c. Utitur Vineâ Colle-

gii bis terve in anno, pro necessaria Nostrorum animi relaxatione.

Collegium Romanum.

3.

Alit è Nostris 190. Sacerdotes 40. Prælectores 18. nempe Grammatices quatuor in totidem Classibus; Humaniorum litterarum unum, linguæ Græcæ unum, Rhetorices duos, linguæ item hinc Græcæ unum, Mathematicarum unum, Philosophiæ tres, Scholasticæ Theologiæ duos, Scripturæ unum, Casuum conscientiae duos: Scholares nonaginta, reliquos Coadjutores. Ad omnes has prælectiones nullâ obligatione tenetur Collegium, vel tenetur ad has, vel illas, ex foundationis contractu. Annui reditus sunt novem millium scutorum. ex qua summa mille sunt dedecendi annui census, qui pro summa principali quindecim millium scutorum ære alicui contracti penditur, præter alia tria millia commodatò accepta: ad quæ dissolvenda habet in credita pecunia totidem millia, vel his plura, aut pauciora. Ex reliqua summa ali possunt circiter 150. Eodemque modo pergendum in reliquis Provinciae Domiciliis.

4. Quoniam verò multum temporis interdum infumitur, dum alicujus informatio in primo personarum Catalogo quaeritur, ad illius faciliorem usum, ad quemvis scilicet è Nostris nullo negotio inveniendum, Index Alphabeticus nominum tantum & cognominum omnium eorum, qui in ipso Catalogo continentur, erit eidem præfigendus, addito numero, qui cuique nomini præfixus est in primo Catalogo, ac præterea numero paginae, in qua nomen ipsum describitur. Debebunt enim singulae primi Catalogi paginae suis ordine numeris notari. Exempli gratiâ.

Index Alphabeticus præfigendus.

P. Albertus Felix, pag. 6. num. 12.
P. Antonius Magnus, pag. 7. num. 15.
P. Bernardinus Coelius, p. 9. num. 14.
P. Bonaventura Furre, p. 9. num. 18.
P. Camillus Bernardi, p. 9. num. 6.
P. Cornelius Broeth, p. 12. n. 7.

CA-

C A P U T XX.
De celebrandis Con-
tractibus.

*Juxta morem & Privilegia
Societatis.*

A. R. P. N. Claudio Aquaviva
Præposito Generali anno
1581. ad Provincias missa.

P A R S P R I M A.

I.

Uoniam, sicut accepimus,
in nonnullis Societatis
nostræ Provinciis adhuc
celebrantur contractus
congregatis ad pulsum

campanæ, vel omnibus Collegiorum Sa-
cerdotibus & fratribus, vel majori aut
potiori eorum parte, acceptisque coram
Notario & testibus, suffragiis: quæ
omnia repugnant Instituto & modo pro-
cedendi Societatis ac privilegiis illius:
serio curent Præpositi Provinciales, ut
contractuum celebrationes per Superio-
res tantum, auditis nempe Consultori-
bus fiant, & ad normam Instituti accom-
modentur. Quod si alicubi difficulta-
tes moveant externi, quibuscum contra-
hendenda erit, curent Provinciales, ut il-
lis vel per se ipsos, vel per Collegiorum
Rectores, ac etiam per Jurisperitos, quos
prius ea de re consuluerint, ostensis locis
Constitutionum, Canonum, & Bullarum,
persuadeant, firmiores ac securiores
multo fore contractus, si juxta privilegia
nobis ad id in specie à Sede Apostolica
concessa celebrantur, prout est in Bul-
la Pii V. pag. 33. & Gregorii XIII.
p. 57. & juxta Constitutiones, ac De-
creta Societatis, Constit. par. 9. c. 3. §. 5.
& primæ Congregationis Generalis De-
cret. 21. tit. 6. quam si diverso quopiam
modo, ad quem nos eum privilegia non
habeamus, facilius contractus ipse infir-
mari, & an alicujus valoris sit, à multis
dubitari possit. Nam alioqui magnum
præjudicium generaretur primum pri-

viligiis Societatis, quæ per non usum
obsolescerent; deinde facilitati contra-
hendi, ac libertati Societatis, & modo
eam gubernandi.

2. Quod si pro celebritate contractus,
ii quibuscum transigitur, velint ut Con-
sultores celebrationi intersint; quamvis
Societatis Instituto id magis consenta-
neum esse videtur, si solus Superior id fa-
ceret; poterunt quidem illi interesse, sed
sic, ut in ea re suffragium non habeant
decisivum; ita neque in ipso contractu
dicendum erit, quod ad eam rem confi-
ciendam suffragium tulerint: sed præ-
sentibus N. & N. dicti P. Rectoris Con-
sultoribus, idem Rector vendidit, &c.
Si autem opus fuerit, aut ita videatur, po-
terit initio contractus aliqua mentio fieri
de modo contrahendi Societatis juxta
illius privilegia, & Constitutiones aucto-
ritate Apostolicâ confirmatas: ut si ver-
bi gratiâ ita fieret narrativa.

3. Personaliter constitutus N. Rector
N. asserens se ad infra scriptam venditio-
nem vel permutationem, sufficientem
habere potestatem à R. P. Generali Præ-
posito, penes quem omnis facultas cele-
brandi contractus residet, juxta dictæ
Societatis Constitutiones, & Decreta
Apostolicâ auctoritate confirmata, pro-
ut de confirmatione constare asserit li-
teris Apostolicis fel. record. Pii Papæ
Quinti sub plumbo expeditis, & sub
Datum Romæ 3. Kalend. Maji 1568.
Pontificatus ejus anno 3. & de licentia
dicto Rectori concessa litteris patenti-
bus, manu ejusdem Præpositi Genera-
lis subscriptis, ejusque sigillo munitis,
quarum tenor talis est, CLAUDIUS AQUA-
VIVA, &c. omni meliori modo, quo de
jure potuit, idem Rector vendidit, vel
commutavit, &c.

*Modus informandi R. P. Gene-
ralem circa alienationes faciendas.*

P A R S S E C U N D A.

Cum petitur à R. P. Generali licen-
tia alienandi vel commutandi bona
aliqua Collegiorum, hic modus servan-
dus erit.

I. Ut

*Quando, &
quomodo inter-
sint Consulti-
res.*

*Formula con-
tractus cele-
brandi.*

*Explicanda R.
P. Generali.*

*Rei alienanda
nomen, confinia,
valor.*

1. Ut rei alienandæ nomen, confinia, valor, & reditus, & si quæ sunt aliæ circumstantiæ, explicentur.

*Res, vel reditus accipien-
dus.*

2. Simili modo rei, vel reditus, qui in commutatione accipiendus est, vel pretio rei vendendæ coemendus, circumstantiæ eodem scripto comprehendantur.

Rationes.

3. Rationes in utramque partem adducantur.

Quinam subscribant.

4. Rector, & Consultores, si consentiant in alienationem, subscribant scripto hujusmodi tractatus, seu informationis: cui si qui non assentiant, id etiam eodem scripto adnotetur, simul cum rationibus, quæ hos ad non assentiendum moverint.

*Scriptum à Provinciali
mittatur.*

5. Scriptum illud ad Provinciam mittatur; & ipse sententiam suam simul cum eodem scripto ad R. P. Generalem mittat.

*Quando à Generali
dabitur facultas alienandi.*

6. Si tractatus, vel informatio de re alienanda prædicto modo detur, concedet, si expediens videbitur, R. P. Generalis licentiam simul & confirmationem alienationis; confirmando ex nunc, pro eo tempore, quo alienatio fiet, quia constabit de evidenti utilitate, expressis nempe in informatione utriusque rebus, alienanda scilicet, & emenda, seu commutanda, cum utriusque circumstantiis.

*Quando nulla
occurrit in
specie res coemenda.*

7. Si autem adsit necessitas vendendi, nec occurrat in specie res pretio venditionis coemenda, dicatur saltè in genere, quod sit utilius emere possessionem, vel reditus tales, &c. qui frequenter venales occurrant. Et tunc poterit etiam eodem modo dari confirmatio, simul cum licentia vendendi. aliàs licentia quidem dabitur, non tamen confirmatio, quia neque constabit de utilitate ulla: immò si pecuniam pretii rei vendendæ diu vacuum fore probabiliter timeretur, omnino expediret similes alienationes non fieri.

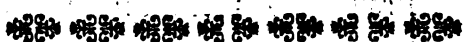
*Severè omnibus
interdicitur
alienatio, &c.*

8. Intelligant etiam omnes Superiores, quotquot alienabunt, districtè illis ex nunc prohiberi à R. P. N. Generali, nè pecunias pretii rei venditæ in alios ullo modo sumtus distrahant, præterquam in rem, vel reditum, cujus emendi causâ fuerit data facultas vendendi, vel certè

in similem, aut meliorem, si interim occurrat: & quamdiu id non fiat, pecuniam pretii hujusmodi in depositum custodiant, donec res alia coematur.

9. Idem intelligendum erit, quando pretium census alicujus redimibilis restituitur Collegio, ut illud eodem modo servetur ad similes vel meliores reditus comparandos.

*Idem judicium
de censu redimibili.*

C A P U T XXI.

*De modo, qui servari debet
cum Sodalitates B. Virginis ad Primariam
Romanam aggregari petant.*

R. P. N. Claudii Aquavivæ
Præpositi Generalis jussu
1585. ad Provincias missa.

Romana B. Virginis Annuntiatæ Sodalitas Summi Pontificis Gregorii XIII. auctoritate confirmata,

Romana Congregatio Primaria Pontificis auctoritate appellata.

quia reliquas tempore antecessit, & ejus exemplo omnes deinceps inductæ sunt, Primariam Summus Pontifex illam appellari voluit, eique certas indulgentias impertiri: facultatem deinde Præposito Generali Societatis Jesu concessit, ut reliquas Congregationes auctoritate Apostolicâ erigere, easque huic Primariæ conjungere posset. Quam facultatem Sixtus V. extendit ad aggregandas etiam plures Congregationes in eodem Collegio, vel Domo, vel in Seminariis; & Clemens Octavus in quibuscumque Residentiis, sub quovis titulo, etiam non studentium, ita ut eisdem indulgentiis, quibus ista, fruarentur; sic tamen, ut reliquæ indulgentiæ, quas tum isti Romanæ, tum ceteris omnibus Congregationibus antea concesserat, intelligantur omnes revocatæ.

Præposito Generali conceditur facultas erigendi & aggregandi.

Sixtus V. Clem. VIII. antecessor.

2. Quare ut deinceps in hac Sodalitatem aggregatione certa aliqua formula, & omnibus communis servetur, visa est R. P. N. Generali hæc tenenda. Primum, ut Provincialis Rectores suos ad-

Quæ litteræ scribenda.

moncat,

moneat, quorum in Collegiis jam sunt ejusmodi Congregationes, ut earum Præfectis & Assistentibus significant, esse illis binas epistolas scribendas, alteram ad Reverendum Patrem Generalem, penes quem est omnis potestas, quâ petant suam Congregationem institui certo aliquo sub titulo, & aggregari ad hanc Primariam Collegii Romani, cum ejus indulgentiis: alteram ad ipsum Præfectum & Assistentes hujus Primariæ; rogando, ut hæc eadem apud Patrem Nostrum procurent. Quod ipsum intelligendum est de Collegiis, ubi nondum sit ulla erecta Congregatio. Cum enim Rectori, accedente etiam Provincialis judicio, videbitur, tot esse personas & tales, ut nova Congregatio institui debeat; jubebunt aliquos ex iis, qui id cupiunt, binas item litteras huc scribere, eodem planè quo diximus argumento. Atque hoc modo debebunt Congregationes omnes denuò erigi ac confirmari. Quod ut ad Dei, & Virginis Matris, sub cujus umbra militant, honorem ac gloriam cedat, ipsius infinitam bonitatem ex animo precor.

3. Postremò duo hic adscribenda visa sunt notatu digna, alterum quod ædificationi magnopere conducit, nè expensas, quæ in exscribendis litteris patenti-

bus, pro aggregationibus Sodalitatum Beatæ Virginis, & pro communicatione bonorum operum Societatis fieri consueverunt, ab aliis, quàm ab ipsis Provinciis suscipiantur; quibus sumtibus faciendis peculiari aliquâ ratione, nè Collegia aut Domus graventur, Provincialis erit prospicere. Alterum est, quod puritati Paupertatis nostræ deserviet, ut Nostri intelligant, atq; omnino sibi persvadeant, Congregationes, quarum directio à Societate suscipitur, nullo modo bona immobilia aut certos redditus admittere possent, cum nec Societas, penes quam est erigendi aggregandique facultas, capax sit eorum reddituum; nec ipsa Sodalitia, quæ per se stabile ac perpetuum quoddam corpus constituere nequaquam possunt, cum ejusmodi ea esse oporteat, ut quandocumque Nostri subducere se voluerint, eo ipso dissolvantur: quod ægrè fieret, si corpus unum efficerent, certòque reditu potirentur. Accederet inter alia multa illud etiam incommodi, quod si Sodalitates nostræ redditus certos haberent, essent omnino, sicut & aliæ externorum Confraternitates, visitationibus Ordinariorum obnoxia, quo uno maximè præsidio à Constitutione Clementis Octavi, nè comprehenderemur, immunes fuimus.

Titulus de la-
sodas.

Quando faci-
nda aggrega-
on

Quomodo ex-
pense aggrega-
tionis scribi-
buntur.

Certos redditus
non possunt ad-
mittere.

F I N I S.

IN-

I N D E X.

A.

Bsolutio à reservatis pro domesticis. pag. 135. pro iter agentibus. 136. pro Superioribus. *ibid.*

Accipere ab externis ad usum proprium, & dispositionem nihil licet. 132.

Ædificare Superiores nihil debent inconsulto Provinciali. 126.

Ædificia, quæ à Fundatoribus exigenda. 131.

Alienandarum rerum informatio quomodo concipienda. 165.

Annua externis non ostendenda. 132.

Archivium Provinciae, quos libros habere debeat. 138.

B.

Bibliotheca à Fundatoribus exigenda. 151.

Bonis suis se abdicare, vel de illis disponere post vota nemo potest sine facultate. 133.

Bonorum distributio quando, & quomodo instituenda. 123.

Bulla Cœnæ in omnibus domiciliis exponenda. 125.

Bulla Novitiis, in tertio anno, & gradum suscepturis ostendenda. 122.

C.

Causæ conscientie scire debent omnes ordinandi. 137. Eorum resolutiones ex Urbe missæ in libros referenda. 138. 139. Reservari permitti omnibus Regularibus communes. 135. Alii præter illos in Societate reservati. 135.

Catalogi rerum, & personarum quomodo confici debeant. 163. Eorum duplex exemplum Romam mittendum. *ibid.*

Coadjutores spirituales post decennium ab ingressu formandi. 156.

Coadjutores temporales per annum saltim in novitatu retinendi, nec publicis officiis applicandi ante biennium. 126. Quando, & quales formandi. 157.

Quales ad prædia mitti, & quomodo in iis versari debeant. 126. Conferentias habeant loco doctrinæ Christianæ, cum in ea satis sunt instructi. 126.

Collegia eleemosynas admittere, quæ possint. 124.

Collegiorum Historia Romam mittenda. 163.

Collegiorum acceptandorum triplex ratio. 156. Infima capitum, ut minimum, xxx. 159. Media lx. *ibid.* Suprema C. *ibid.* Indica, & Transalpina excipiuntur. 152.

Communio infra hebdomadam quatenus externis permittenda. 125.

Compendii privilegiorum usus & impressio. *ibid.*

Concionatoribus singularitates, & exemptiones minime concedenda. 124. De iis, qui cibis quadragesimalibus vesci non possunt. *ibid.*

Confessariis Societatis notitiâ per Confessionem habitâ uti non licet. 126. 134. Nec ad usus proprios quidquam accipere. 132. Nec ordinariam infra hebdomadam communionem concedere. 125.

Confessariis Principum observanda. 141. Quomodo, & à quo petentibus concedendi. 143. Eorum instructio Principibus ostendenda. *ibid.*

Confessarii Nostrorum Consultores non sint. 123.

Quomodo in casibus reservatis gerere se debeant. 134. &c.

Confessarii Superiorum cum illis dispensant. 124. Eos absolvere possunt à reservatis. 136.

Conscientiæ ratio quæ secreti curâ excipienda. 124.

Consuetudinum liber in singulis Domibus, & Collegiis. 138.

Consultores, nè sint Confessarii Nostrorum. 123. subinde mutandi. *ibid.* quæ legere debeant. 140. quibus de rebus ad Generalem scribere. 141. Res privatas seorsim scribant. *ibid.* Quando nam ex officio scribere debent, & ut litteris suis CC. notam appellant. *ibid.*

Consultores Provincialis de aptis ad gubernandum Generali quâ ratione scribant. 154. Quâ item de promovendis. 157.

Contractuum celebrandorum ratio. 165.

D.

Dimissi à Societate, aut eam deferentes quomodo post reditum vota repetant, & probentur. 122.

Dimittendi usus, ac necessitas. 144. In dimittendo, quæ consideranda. *ibid.* Informatio ad Generalem mittenda. *ibid.* Ejus postea iudicio acquiescendum. 145.

De iis, qui dimissionem petunt. *ibid.* De iis, qui occultas ob causas dimittuntur. *ibid.* & 149. De iis, qui alias in Provincias dimittendi destinantur. 145.

Dimittendi publicis ministeriis non occupandi. 146.

Quando ante dimissionem puniendi. 145.

E.

Ecclesiæ nostræ sepulchrorum insignia, & titulos habere non debent. 122.

Eleemosynæ quales, & à quibus Collegiis admitti queant. 122. Quamnam item postquam Nostri aliquo in loco concionati sunt. *ibidem.* Importuni non petenda. 132.

Examen maturinum, Sacerdotum. 131. Diebus festis omittitur, ubi habita est concio. *ibid.*

Examen de sufficienti doctrina ad Professionem in fine studiorum. 155. Quale esse debeat. 158. Ab eo eximendi Professores, & qui Theses publicè defenderunt. 159.

Examinatores esse qui debeant, & quomodo sententiam ferre. 158.

Exercitia spiritualia novis Superioribus facienda. 123. Ab his tertius annus inchoandus. 128. 130.

Quotannis omnibus Nostris obeunda. 133.

F.

Feminarum superflua visitationes refecanda. 123. Formula de renuntiatione bonorum 123.

G.

Generalis de promovendis responsa quâ ratione exsequenda. 161.

Graduum apta distributio, ad ordinem & firmitatem pertinet Societatis. 155. Ad gradum tempellivè omnes

I N D E X.

nes proponendi. *ibid.* Professi triennio post studia, & tertium annum probationis. 156. Coadjutores spirituales post decennium ab ingressu. *ibid.* Coadjutores temporales post decennium. 158. Simul proponendi, qui simul sunt ingressi. 156. Si qui ob defectus differuntur, de iis monendi sunt. *ibid.* 159. Et certior, cur quisque differatur, faciendus Generalis. 156. Ad gradum simul designati ordine suo vota faciant. *ibid.*

Gubernationi apti diligenter à Provinciali nominandi, & instruendi sunt. 152. De his mittendæ tertio quoque anno ad Generalem informationes. *ibid.*

H.

Historia Domorum, & Collegiorum Romam mittenda. 122. & tertio quoque anno ejus supplementum. 163.

Hora considerationis Superioribus observanda. 125.

Horologia rotata Nostris vetita. 133.

Hortus in Collegiorum fundatione requiritur. 151.

I.

Imagines multi valoris non permittendæ Nostris. 133. Informationes de aptis ad gubernandum. 152. A quibus accipi & quomodo confici debeant. *ibid.* Quibus de rebus. 153. Consultoribus Provincialis communicandæ. *ibid.* Earum praxis. *ibid.* Paradigma. 154.

Informationes de promovendis ad gradus. 155. A quibus capiendæ, & quomodo conficiendæ. 156. Quibus de rebus. 157. Consultoribus Provincialis communicandæ. 160. Earum praxis. 159. Paradigma. 161. De Coadjutoribus temporalibus, quales esse debeant. 157. De iis etiam mittendæ qui à Provincia recens in aliam migrarunt. 159. Quomodo de iis capiendæ, qui ex alia venerunt. *ibid.* Secretæ sint. 157. Sinceræ. 159.

Instructor tertij anni qualis esse debeat. 127. De probandorum defectibus & talentis monendus. *ibid.* Ejus officij regulæ & instructio, &c. *ibid.* Sigillum habet. 129. Confessarius est eorum quos instruit. 128. Quæ in illos sit ejus auctoritas. *ibid.* De singulorum statu monere debet Provinciale. 129.

Intercessionem pro aliis apud Superiorem quibusnam, & quatenus permittit. 132.

Iter agentes superflua nē coëmant, nec pecuniam ab exteris conquirant. *ibid.* Quomodo à reservatis absolvi. 136. Quæ pro illis suffragia, si decedēt. 125.

L.

Libri nostris prohibiti. 125. Quorum usus in tertio Anno permittitur. 129. Ordinationum, in singulis Collegiis. 138. In Archivio Provinciae. *ibid.* Libris nemo *Ad usum* inscribat, nec ullos cum migrat alio asportet. 133.

Litteræ Nostris quales & quomodo scribendæ. 131. Quales iis qui in tertio anno. 129. Quæ ad Generalem, mediatorumque Superiores scribuntur, vel ab illis accipiuntur, immediatis non ostendendæ. 132. Romam de negotiis ad solum Generalem scribendæ. *ibid.* Si res Procuratoris ope indiget, P. adscribendū. *ibid.* Quæ soli inscribuntur, secreta tantum contineant. *ibid.*

Litteris Consultorum CC. nota imponenda. 141. Consultorum Provincialis litteræ de aptis ad gubernandum. 154. De promovendis. 157. 160. 161.

Institu. S. J. volum. II.

M.

Magistro Novitiorum Confessiones illorum audire licet. 135.

Manifestatio delicti cujusvis æquo animo Nostris ferenda. 148. A quo, quando, & quomodo faciendæ. *ibid.* Quomodo in ea gerere se debeat Superior. 149.

Minister peculiaris juniorum Scholasticorum, ejusque officium. 147.

Ministri quales deligendi. 124. Quæ illis potestas concedenda. 126. Quid in eos possint, qui tertium annum agunt. 128. Quid in juniore Scholasticos. 147. Quomodo se gesserint, qui in tertio anno, scribere debent Provinciali. 127. 128. Ministro si quis dicat, *Nolo facere*, casus est reservatus. 126.

Missiones obeuntibus observanda. 124.

Missiones eorum qui in tertio anno. 128.

Monialium cœnobiorum Nostris Confessionum causâ nē ingradientur. 126.

N.

Negotia aliorum apud Superiorem tractare cui licet. 132. Externorum Romæ non tractanda. 131. Publica statûs Nostris interdicta. 133. Sæcularia ad quosvis pertinentia Nostris nē occupent. *ibid.*

Notitiâ per Confessionem habitâ uti licere, Nostris nē doceant. 126. Uti Superiores vetat Pontifex. 134.

Novitij bonis suis nē se abdicent sinē facultate Generalis. 133. Terni, aut quaterni in singulis cubiculis. 126. Sacerdotes celebrât quo die vota emittunt. 123.

Novitiis Bullæ ostendi quæ debeant. 122. Ostendenda quæ de manifestatione delicti declaravit VI. Congregatio. 150.

O.

Ordinationum libri in singulis Domibus, & Collegiis. 138. In Archivio Provinciae. *ibid.*

Ordines sub finem studiorum suscipiendi. 127. Suscepti à Nostris in Provinciae libro notandi. 139. Quales esse debeant ordinandi. 137.

P.

Papyri forma Romam mittendorum. 123. Patriam adire Nostris qui liceat. 122.

Pauperibus non congruentia Nostris nē permittantur. 133.

Paupertatis votum ea rei quantitas violat, quæ satis ad furtum mortale. 132.

Eidem repugnat, re aliquâ ut propriâ uti, aut de bonis suis sinē facultate disponere. 133.

Præfectus spiritûs juniorum Scholasticorum, ejusque officium. 146.

Principum confessarij. 141. Sepulcra in Ecclesiis nostris. 122. Negotia quæ ad rationem statûs pertinent. 133. Familiaritas non captanda. *ibid.*

Procuratores Romæ negotia externorum nē tractent. 131.

Promissio ingrediendæ Societatis votum est peculiare. 133.

Provincialis futuros Superiores erudiat. 123. 124. Quid scribere Generali debeat, cum mutandi sunt. 123. Videat quàm caute rationem conscientie à suis exigant. 124. Nē permittat, ut quidquam non necessarium ædificent. 126. Studiosè deligat, & instruat aptos ad gubernandum. 152. In visitatione infor-

A a

I N D E X.

informationes capiat de aptis, & promovendis. 153.
 Superfluas mulierum visitationes refecet. 123. In-
 quirat circa regulam XVIII. Sacerdotum. 131. Con-
 sultet singulis mensibus de statu totius Provinciæ.
 125. Romam suo tempore mittat informationes de
 promovendis. 155. Tertio quoque anno informatio-
 nes de aptis ad gubernandum. 152. Et catalogos re-
 rum, ac personarum. 163. Quomodo de bonis ali-
 cui loco applicandis informare Generalem debeat.
 123. Quo pacto Nostros in patriam mittere. 122.
 Quæ circa tertium annum curare. 127. Quæ circa
 Scholasticos in villis morantes. 147. Quæ in dando
 Principibus Confessario. 143. Quæ circa dimitten-
 dos. 144. Dispensare potest in cibis Concionatorum.
 124. In probationibus eorum, qui redeunt ad Socie-
 tatem. 122. Ut poenitentes infra hebdomadam com-
 municent. 126. Ut biennij spatium junioribus Scho-
 lasticis contrahatur. 146. In usu librorum prohibi-
 torum. 125. In usu Compendij privilegiorum. *ibid.*
 Ut Romam ituri externorum negotia suscipiant.
 131. Notitiâ per Confessionem habitâ uti licere, nê
 doceant Nostri, provideat. 126. Neminem ad gra-
 dum admittat sinè expresso Generalis mandato. 155.
 Quomodo à reservatis absolvatur. 136. Quibus de
 rebus officio defunctus ratione reddere debeat. 139.

R.

Recreationis tempus quomodo transigendum. 133.
 Recreationes eorum, qui tertium annum agunt.
 129. 131.
 Recreationis dies pro Scholasticis in Collegio, vel in
 vinea. 147.
 Regulæ 9. & 10. Summarij de manifestatione delicti
 declaratio. 148.
 Regulæ XXIV. expositio 133.
 Regulæ itè XXVI. de silentio. 133.
 Regulæ XVIII. Sacerdotum. 131.
 Reliquiaria Nostrorum aurei valorem non exce-
 dant. 133.
 Renunciatio bonorum quomodo instituenda. 123.

S.

Sacerdotes novi quomodo in ministeriis occupandi.
 11. Novitij celebrant quo die vota faciunt. 123.
 Sacerdotum examen maturinum. 131. Quâ curâ Re-
 gulam XVIII. observare debeant. 131.
 Scholastici juniores in Collegiis biennij saltè spatio
 seorsim habitant. 146. Quomodo, & per quos illo
 tempore regendi. *ibid.* &c.
 Scholasticis, cum in villa seu prædio versantur, obser-
 vanda. 147. Eorum recreatio hebdomadaria quo-
 modo instituenda. *ibid.*
 Sepulcrorum insignia in Ecclesiis nostris. 122.
 Silentium ubi maximè servandum. 133.

Socius Provincialis de eo semel quotannis scribat ad
 Generalem. 124.
 Socius testis in omni visitatione retinendus. 131. Re-
 ferre Superiori debet, si quid secus accadat. *ibid.*
 Sodalitates Beatæ Virginis quo pacto ad primariam
 aggregentur. 166.
 Suffragia pro iis, qui extra suas Provincias moriun-
 tur. 125.
 Superiores locales Generalis onus participant. 125. De-
 signati, antequam ineant, duos menses in librorum
 Nostrorum lectione ponant. 124. Exercitiis spiritu-
 alibus se recolligant. 11. Horam considerationis ob-
 servant. 125. Inquirant, an Præfectus rerum spiri-
 tualium suo munere fungatur. *ibid.* Et an serventur,
 quæ statuta de Confessionibus, visitationibusque mu-
 lierum. 126. In exigenda ratione conscientie secre-
 tum servant. 124. Vitiis linguæ auctores inquir-
 rant, & puniant. 126. Caveant nê Nostri, notitiâ per
 Confessionem habitâ uti licere, doceant. *ibid.* Con-
 sultent priusquam de reliqua Provinciâ scribant.
ibid. In consultationibus ordinariis aliquid legant ex
 regulis, &c. *ibid.* Initio mensis consultent de execu-
 tione. *ibid.* Quomodo gerere se debeant in manife-
 statione delicti. 149. In danda facultate absolviendi
 à reservatis. 135. Quomodo ipsi ab illis absolvi pos-
 sunt. 136. Iuniorum Scholasticorum curam quo pa-
 cto exerceant. 146. Quæ circa bona Collegiis suis
 applicanda observare debeant. 123. Quomodo de
 rebus alienandis informare. 165. Quo itè modo
 contractus celebrare. *ibid.* A subditis exigere non pos-
 sunt, ut ipsis confiteantur. 134. Nec uti notitiâ
 per Confessionem habitâ. 126. Edificare nihil pos-
 sunt inconsulto Provinciali. 126. Nec facultatem suis
 dare, ut ad proprios usus ab externis accipiant. 132.
 Superiores subinde mutandi. 123. Eorum mutatio quo
 pacto cum Generali tractanda. *ibid.*

T.

Tertius annus probationis peractis studiis, omnibus
 obeundus. 127. Qui illum asuri sunt, de suis
 defectibus monendi. *ibid.* Instructori suo confitean-
 tur. 128. In iis quæ ad domesticam disciplinam spe-
 ctant, à Rectore & Ministro pendent. *ibid.* Quæ illis
 Bullæ ostendi debeant. 122. Qui libri concedi. 129.
 Eorum regulæ, & instructio. *ibid.* &c. De iis qui in
 tertio anno non proficiunt. 127.

V.

Vatica Nostris qualia esse debeant. 132.
 Visitantis Provincialem instructio. 139. 140.
 Vota eorum qui redeunt ad Societatem. 122.
 Votum peculiare continetur in promissione ingrediendi
 Societatem. 133.

F I N I S.

INSTRU-

INSTRUCTIO

R. P.

CLAUDII

AQUAVIVÆ

SOCIETATIS JESU

PRÆPOSITI GENERALIS,

Pro Superioribus,

*Ad augendum conservandūque spiritum
in Societate.*

UNI sunt propè septem, cū missa sunt ad Provin-
cias sex Capita, quibus precipua quedam Monita, quasi
fontes spiritualis nostre administrationis contineban-
tur, ad conservandum augendūque spiritum in Societa-
te, à R. P. N. Generali excogitata, & cum Patribus Assis-
tentibus communicata: quæ posthac Superiores lectita-
rent studiosè, & ad faciliorem commodiorēque guber-
nandi rationem præ manibus haberent. Quin etiā
anno antiè ea de re seriò moniti Provinciales, qui omni-

no efficerent, ut in suis Provinciis eorum copia Superioribus suppeditaret, essetque
exemplar penès unumquemque. Verū cū experiētiā compertum sit, hæc à mul-
tis ignorari, nedum à singulis legi atque versari, eorūque inopiā in Provinciis
plerumque laborari, quā in exscribendo labore, quā sensu quodam, quo, nescio quo-
nam pacto, iis pervolvendis legendisque magis oblectamur ac ducimur, quā à typis
lucem accipiunt, quā quæ in membranis scripta delitescunt; ob id è re Societatis
fore, ac propè necessarium visum est, si ea typis excusa ederentur: spe factā, illud
omnino commodi ex hac editione futurum, ut si suppeditante copiā pervoluntari hæc
incipiant, ac Superiorum manibus teri, is quem tantopere expetimus, & ad quem
tot conditæ leges, & hæc ipsa diriguntur, fructus in diem capiatur uberior (hoc est ea
quæ jubentur, exsequi non remisit) & tantus ac tam utilis labor non omnino irritus
reddatur. Quod equidem ut & futurum planè confido, si ea diligenter, ut par est,
Superiores meditando commentandōque perlegerint; sic pro certo habeo facturos
alacriter, cū P. Nostri vigilantiam propè singularem experti, qui totus est in ela-
borando perficiendōque spiritu in Societate, intelligent ex hujus aurei libelli com-
mentatione non parum emolumenti in subditos redundaturum. Roma Kalendis
Januariis. 1604.

Mandato R. P. N. Generalis.

BERNARDUS DE ANGELIS

Secretarius Societatis Jesu.

Institu: S. J. volum: II.

A a 2

DE

DE INSTRUENDIS formandisque Superioribus.

C A P U T I.

Cur post multas & varias ordinationes editas optatus fructus haud existerit.

UANDOQUIDEM post varias Ordinationes, post crebras Superiorum ad officij sui curam excitationes, post visitationes denique,

tum solennes Provincialium, tum extra ordinem institutas Visitationum, nondum tamen is fructus, nec spiritus incrementum aut fervor elucet, quem omnes optamus, & quem ego ut omnibus modis procurem, privato & præcipuo muneris mei vinculo admoneor; in hanc cum Patribus Assistentibus meis deliberationem veni, ut ab Urbe per aliquot hebdomadas secedentes, animum intentio studio ad contemplandas detrimentorum nostrorum radices & remedia referremus. Re autem multis precibus & sacrificiis Deo Domino diligenter commendatâ, manifestò deprehendimus, reliquos omnes defectus ab uno executionis defectu tamquam ex fonte manare: quia si Ordinationes diversis temporibus editæ, imò solæ Regulæ ipsæ si observarentur, vix admodum esset, quod in studio perfectionis, religiosæque disciplina desideraretur. Et quoniam hæc ipsa executio maxima ex parte pendet à Superioribus, propterea primum ac peculiare studium in eo ponendum esse censuimus, ut accuratè instruantur formeturque Superiores. Frustrâ siquidem

libri Regulis, Ordinationibus, ac Visitationibus implentur; si desint animata instrumenta, quæ spiritum subministrent, & vividam illarum praxim exerceant. In hunc ergo finem operæ pretium ante omnia visum est de hoc capite pauca, quæ sequuntur, statuere, ut in posterum observentur.

Provincialis, dum Provinciæ suæ loca visitat, in singulis Domibus & Collegiis, cum Superiore ac Ministro Consultores etiam, eosque, qui aliàs gubernarunt, convocet: coramque cum illis Rectorum & aliorum Subordinatorum Regulæ; Ordinationes item, Instructionesque typis excusas legat. Ubi præter communem earum intelligentiam, declarationem, propria etiam cujusque praxis, & quibus in ea modis errari possit, sedulò pertractetur; ita ut prædicæ quædam fiant conferentiæ de via & modo rectè gubernandi. Legant præterea, sed singuli privatim, S. Bonaventuræ libellum de Sex alis; tum deinde in medium adferant, si quid fortè inter legendum incidit, quod proponant. Neque abs re forsan fuerit, si semel in eo congressu recitetur etiam epistola nostra ad Superiores. Denique permagni futurum est adjumenti, si ad rem nostram & Institutum adaptemus, quod S. Basilii in Reg. fus. disput. c. 54. Ivadet, ut celebrentur de his rebus conferentiæ, in quibus labi proclive est; & quam quicque rationem in quorundam morbis, quorum

A Provinciali in visitatione quæ legenda & declaranda.

Radix, executionis defectus.

Quid cuique privatim legendum.

Vis executionis maxime ab optimis Superioribus pendet.

Conferentia habenda.

quorum difficilius ad tractandum natura & mores erant, ut illis mederetur secutus sit: quid denique in hoc illóve casu fieri oporteret, prolatis in medium variis interrogatiunculis, & peculiaribus circumstantiis. Quam ad rem conferent juvabuntque, ut spero, aliquot Induſtriæ, quas ad ſpiritualium infirmitatum curationem appoſitas, ut eorum qui gubernare incipiunt, inſtructioni, aliorum etiam memoriæ ſerviant, propediem miſſuros nos confidimus; cum adeo diſcrepans à corporum medicina, tantóque quàm illa difficilius ſit hæc curatio, propter cauſas, quas Gregorius Nazianzenus Apologetico ſuo complexus eſt, & Gregorius alter Papa præclare itém explicat pluribus in locis. At Superiori privatim poſtea indicabit Provincialis, ſi quid fortasſe in hoc illóve curando peccarit, & quomodo in poſterum ſe gerere debeat nè aberret.

Proderunt induſtria jam e-
dicta.

De quibus cir-
ca has confe-
rentias Gene-
ralis monem-
da.

Superiorum
mala.

Ignorant ſub-
ditorum mor-
tes.

Quod ipſum cum ad Domus cujuſpiam viſitationem acceſſerit, cum ejus Superiore & Conſultoribus præſtabit, aliſſique de quibus dictum eſt. De ſingulis autem, re perfectâ, ſuis ad nos litteris perſcribet; quos nimirum convocarit, & in hunc modum inſtituerit: quemadmodum ſucceſſerint conferentiæ; quantum judicii unusquiſque, & quantum in ſe ſpiritus oſtendat; ſcribentque de iſſidem etiam rebus ſinguli, tum ipſius Provincialis, tum uniſcujuſque Collegii Conſultores.

Nunc verò, ut ad ipſum Superiorum officium veniamus, oſtendamusque, quibus in rebus errare, ac muneri ſuo deeſſe poſſint; doceri debent, errores defectusque ex eo naſci, quòd ſubditorum ſuorum morbos vel ignorent, vel negligant, vel foveant interdum ipſi, vel etiam au-geant, vel eos denique exaſperent & gravius exulcerent. Ad hæc enim capita quinque omnes hujus ſpiritualis medicinae defectus revocari videntur.

1. Et ignorant quidem, vel quod ad actus ipſos extrinſecos, eò quòd ſidos vigilantésque ſyndicos non adhibent, non percontantur à quibus & quando ſciſcitan-
dum eſt. Miniſtrum nec habent i-
doneum, nec fingere ipſi aut formare

nòrunt. Filiorum denique ſuorum æ-
gritudines paterno affectu ac ſollicitudi-
ne non obſervant. Intrinſecus autem,
quia aut conſcientiæ rationem, quo par
eſt modo, non exigunt; aut ſubditi ipſi
minuſeis confidentes, aperire ſe penitus
non audent; ita ſit ut interdum durior
quædam agendi ratio, & parum affabilis
homines alienet; interdum opinio, quam
de Superioribus ſuis, quaſi fūco & artifi-
cio utantur, animo conceperunt: quo
quidem certior nulla peſtis eſſe poteſt,
cum accidere nihil poſſit, quod animos
ab amore ac fiducia ſic avocet; nihil,
quod ſubditorum mentes magis excitet
acuâtque, ut fūcum & ipſi quærant, &
res ſuas teſtas atque occultas eſſe velint.
Unde ſublata mox integrâ ac ſincerâ ſui
ipſius erga Superiorem manifeſtatione,
quam Regulæ noſtræ & Sancti Patres
tantopere inculcant, occluditur ſinè ulla
ſpe remedii via omnis & ratio totius au-
xilii ſpiritualis.

2. Negligunt, atque in deteriora labi
ſinunt multis modis: ſeu quia paternè ac
ſincerè non monent; ſeu quia laqueos &
pericula non indicant, quæ ſubditi in
ſuis illis defectibus non vident; defe-
ctuúmque ipſorum radices ac fontes non
patefaciunt. Idipſum præterea faciunt
cum vel poenitentias non imponunt, cul-
pâque & errata non corrigunt, quod
quidem pertinet ad diſciplinam; vel da-
mna non proſpiciunt, nec illis occurrunt
vel occaſiones amputando, vel habenas
revocando, quod ſpectat ad cuſtodiam.
Hæc ſiquidem duplex illa eſt cura, quam
ſubditis præſtari à Superioribus debere
S. Bernardus affirmat.

Negligunt.

3. Foveant aluntque diſſimulando, &
conſuivendo, quaſi non videant; rela-
xando, ac liberiùs interpretando, diſpen-
ſando ſinè cauſa legitima, ubi nec majus
bonum cernitur, nec major Religionis,
ſubditivæ utilitas, quin imò ubi & bonum
minus eſt, & majus Religionis, ſubditi-
que ipſius detrimentum. Quæ quidem
laxitas & licentia plurimum haud dubiè
damni affert, longéque ab illa ſumma cu-
ra & ſollicitudine diſtat, quâ filii Dei ad
perfectiōis ſtatum ab eo vocati, educari
tractarique debent. Ex quo & illa S.

Foveant diſſimu-
lando.

Serm. de vita
ſpir. num. 36.

Aa 3

Ephræm

Ephræm præclara sententia omni certè memoriâ dignissima. *Eum, inquit, qui ceteris præest, peritissimum esse convenit, & ad consulendum saluti Subditorum vigilantissimum; utque singulorum observet incessum, motum, gestum ac habitum, adhibita etiam debita earum rerum correctione, qua minus conveniunt, ut ad optimumque statum formamque reducantur. Magistri enim non solum elementorum figuras Discipulis ostendunt, sed & minima quæque puncta, distinctionesque proponunt. Sic igitur oportet Prælatum nihil quantumvis minimam, quod ad salutem pertineat, omittere, quin id fratribus proponat.* Huc usque illius verba.

Augustinus placendi studio.

4. Augent porro humano quodam metu, dum placendi studio errata vel leviter tractant, vel penitus etiam tegunt & dissimulant. Idemque accidit, cum remedia opportuno tempore non admovent, quæ postea scilicet, cum morbus invaluit, alieno tempore & parùm consideratè adhibere student; quando & lenia, quæ juvare suo tempore potuissent, inutilia jam facta sunt; & acriora sine gravi incommodo applicari nequeunt.

Exasperant accriori correctione.

5. Exasperant atque exacerbant, cum in ipsa correctione stomachum potiùs quemdam, animique perturbationem, quàm sincerum charitatis affectum, commiserationemque præferunt: cum acrioribus verbis rem exaggerant, iisque nonnumquam etiam mordacibus, & contumeliosis: cum acerbiora denique medicamenta ingerunt, quàm aut morbi vis requirat, aut ægri conditio & natura patiatur. Quo ex fonte mala plurima dimanant. Ideoque S. Gregorius ad Urbicum Abbatem scribens, ex intemperato & incondito ejus agendi modo, dissolutam Monasterii regulam fuisse dicit. *Quod ex nulla, inquit, alia re evenire valet, nisi quia tua dilectio in regimine suo inordinata est; nec cum gravitate aliquid valet disponere, sed modo studet peccantibus leniter blandiri, modo inordinate & extra modum nimium irasci.*

Radices horum malorum in Superioribus hæ videntur esse.

Ignorantia Superioris & obli-vio muneris sui.

1. Ignorantia, seu obli-vio muneris & partium, quas ab eis exigit offici-

um: quia minimè cogitant se medicos, pastores & patres esse: quòd non debeant nec verò possint relaxare aut dispensare dissipando, sed in iis tantummodo, in quibus constat talem illius, qui regulas & Ordinationes condidit, mentem fuisse. Quòdque in omnibus rebus primas tenere oporteat non arbitrium sensumque gubernantis, sed exploratum ac certum iudicium, ad maiorem Dei gloriam fore id fieri, de quo agitur, quàm omitti. Non recordantur quod S. Basilii docet, Infirmorum onera & infirmitates portare, ità demum intelligi, cum in iis curandis omnis fuerit adhibita diligentia. Non recogitant se patres esse, & patres non corporum, sed animarum; quique illius locum teneant, qui pater spirituum, ut Apostolus loquitur, ad id semper nos dirigit, quod utile est ad recipiendam sanctificationem ejus. Unde cavendum ipsis est diligenter, ne gubernationem suam politico sensu & ingenio dirigant, ne humanis respectibus, privata potius commoda finisque, quàm Divinam gloriam, & subditorum perfectionem (quantumvis ipsi excusare se apud se, & malum hoc tegere student) spectantibus, sinant se duci. Obliviscuntur denique se non unius cujuspiam aut duorum Superiores esse, sed omnium, qui ipsorum curæ fideique commissi sunt. Quo fit ut in iis cernantur interdum privata in aliquos amicitie ac necessitudines, quæ offensionem in aliis subditis, & diffidentiam, æmulationemque pariant; tum suspiciones etiam non prorsus vanas, nec inanes, ne affectuali quo infuscatæ, minusque sincere sint informationes, quæ ad mediatos Superiores transmittuntur.

Exigua cura interius condita.

2. Negligentia, seu exigua cura rerum internarum: quia Superior, si curam spiritus, devotionis, & intimæ cum Deo conjunctionis, studiosè diligentèrque complecteretur, rectum procul dubio erga se, aliosque in omnibus ordinem teneret. Ideo enim hoc studium Constitutiones nostræ, tamquam primarium ac potissimum in Superioribus requirunt. Et S. Bonaventura hanc veluti sextam, postremamque alam faciens, merito

P. 4. cap. 16. §. 5. & p. 9. c. 2. §. 1.

Quò dixit, sinè ea reliquas perfici non posse; cùm per illam zelus justitiæ accendatur, pietas compassionis erga fratres infundatur, patientia roboretur, exemplum bonum condatur, discretio denique clarificetur. Quamobrem necesse in primis videtur, ut & nos omnes in Superioribus deligendis in hoc Dei donum oculos intendamus; & qui ad id munus vocantur, donum hoc à Deo enixè petant, omnique studio prolequantur. Sed quàm necessaria sit iis, qui præsunt, hæc conditio, præclara exstant & luculenta S. Basilij, & S. Chrysostomi, utriusque Gregorij, & S. Bernardi, omniumque, ut semel dicam, Sanctorum testimonia.

Hæc consideratio perfunctoria obvio.

3. Omittere, aut perfunctoriè & sinè attentione obire præscriptam horam considerationis. Nec enim dubium esse potest, quin Superior positâ obligationis suæ notitiâ, & bona ac recta cujusque voluntate, communisque Societatis boni, & subditorum auxilii desiderio, si vacuo atque attento animo ea considerare incipiat, quæ in ea Ordinatione breviter indicantur; excitari se necessariò sentiat, impelli que ad executionem. Veremurque non parùm, nè ex hujus capitis defectu complures alii suboriantur, qui per Collegia in dies conspiciuntur, & post multa monita, Visitationes, ac litteras Provincialium, eodem tamen in statu sinè remedio semper hærent. Propterea eodem ipso, quo tum temporis usi sumus, ac majore etiam studio & contentione ordinationis illius curam observationemque commendamus.

In rebus externis occupatio.

4. Est & alia malorum radix longè perniciosissima, eoque periculosior, quò minùs vulgo noxia censerì solet, rerum scilicet externarum occupatio, in quam Superiores ferri ut plurimum, ac variis nominibus supra modum effundi solent. Sunt enim qui naturæ quadam propensione ad distractiones proni, non solum oblatas occasiones cupidè arripiunt, ut operam suam impendant, sed eas ipsimet ultro quærunt, & nasci quodammodo ac succrescere faciunt. Alii ob rei familiaris inopiam, sic illis se totos tradunt, ut summa & præcipua subditorum cura

in hoc uno sita esse videatur. Alii per speciem proximos lucrificandi, multis se se visitationibus implicant, iisque non modò non necessariis, sed parùm etiam utilibus; atque in his ita versantur, ut à sæcularium moribus parùm abscedant; adeò ut si rationes subducere velint, reperiant vesperi, cùm serò domum redeunt, se perexiguo fructu horas complures, non levi damno suorum commodis & consolationi, disciplinæque domesticæ utilitati subtractas, consumsisse. Alii piâ magis specie proximos per consveta ministeria juvandi, erga devotulas aliquot operam suam ponentes, plus inde occupationis referunt, quàm fructus; ut necessarium planè sit remedium huic malo efficax adhiberi, cùm inordinatæ hujusmodi occupationes non solum tempus eripiant, sed mentem quoque obscurant, & cor ipsum indurent: quæ fit, ut tacito sensu post aliquod temporis spatium homo nec opinari immutetur, longèque aliter affectum se deprehendat, quàm suspicabatur. Hinc illa S. Gregorij homilrà 17. memorabilis & assidue expendenda sententia: *Curis, inquit, sæcularibus intenti, tanto insensibiliores intus efficiamur, quanto ad ea, quæ foris sunt, studiosiores videmur. Usu quippe cura terrena à celesti desiderio obdurefcit animus: & dum ipso suo usu durus efficitur per actionem sæculi, ad ea emolliri non valet, quæ pertinent ad caritatem Dei. Unde bene Sancta Ecclesia de membris suis infirmantibus dicit: Posuerunt me custodem in vineis: vineam meam non custodiui. Vineam quippe nostra actiones sunt, quas usu quotidiani laboris excolimus. Sed custodes in vineis positi, nostram vineam minime custodimus, quia dum extraneis actionibus implicamur, ministerium actionis nostræ negligimus. Neque verò hæc eò dicuntur, quòd Superior aut necessitati rerum temporalium prospicere non debeat, aut illi à ministeriis penitus abstinendum sit: sed quò & illa ordine, modo, auxiliisque consentaneis procuret (qua de re appositè S. Bonaventura in Ala quinta discretionis, in tertio gemmarum ordine) & hæc ita tractet, ut tantum ex illis sibi sumens, quantum ea quæ officii propria sunt, minime impedit; quidquid in eis tempo-*

Cant. 1. 6.

temporis ponere potest, id in utilioribus rebus ponat, quæ subditis simul exemplo sint tum humilitatis, tum zeli animarum. Quod scilicet tum usuvenit, cum vilioribus & egentioribus personis operam navat, ubi constet majorem inesse laborem, & plus meriti, quam honorificæ vel speciosæ occupationis.

Ignoratio spiritaliter, mendandi.

5. Quinta est, artem nescire modumque curandi spirituales infirmitates: quia cum præposterè initur curatio, sperari salus vix potest. Et quoniam ex hoc fonte plurima incommoda nasci solent, ob eam rem statuta sunt, quæ de hoc capite supra diximus, quæ quidem Provincialibus unice commendamus.

Impatientia in perferendo.

6. Sexta est impatientia in perferendis laboribus diuturnæ curationis: quia tamen si malum sapè cognoscant, & medicinam ei facere incipiant; attamen quia curatio hæc non unius aut alterius est hebdomadis, sed tempus longiusculum requirit, & infirmus reluctatur, paritque fastidium, defessi tandem fractique succumbunt. Ex quo sequitur, ut aut malum leviter tantum obducant, contentique sint externâ quadam specie, sine effectu veræ ac solidæ sanitatis; aut tædio certè victi, cum Provinciali importuniùs agant, ut subditus ille aliò amandetur. Quod quidem longè mali plus habet, quam primâ forsitan fronte videatur. Translato etenim huc illucque infirmo, cum ejus curam ex animo nullus amplectatur; mutanturque in dies & medicus, & ratio curationis, fit ut æger ipse propemodum desperet, & ab omnibus Superioribus averfus, in maximas angustias miser redigatur: eò quòd abjecto jam pristino erga Societatem affectu, ad eum modum vivere nequit; & Religione vicissim adeo gravem omnibus illum, ut Superior eum nullus habere velit, ac propè insanabilem reputante, quo res tandem emerfura sit, facile est judicare. Quapropter necesse est, ut magna cum caritate & longanimitate, illius quisque infirmi curam gerat, quem Dominus ejus fidei commisit: statuâtque se in eo rem Divinæ ipsius Majestati gratissimam facere (à qua proinde sperare, ac suis & aliorum precibus in hac cu-

rationis sollicitudine implorare opem debet, mercedemque amplissimam expectare) nisi fortè hujusmodi aliquando circumstantiæ concurrant, vel ex parte Superioris immediati, vel ex loci, occupationisve, aut ipsius etiam infirmi conditione, ut discreta caritas Provinciali svadeat, illum commodiùs & fructuosius alio potiùs in loco curandum esse.

7. Septima & postrema, quòd non det operam Superior, ut ipse aliis omnium virtutum exemplo præluceat, singularitatem declinando, & modum omnem procedendi, qui suspicionem præbere possit, ipsum imperio & gubernatione delectari; specimen dando humilitatis, religiosæ paupertatis, caritatis, studii, amorisque laborum, & quod ad rem maximè facit, obedientiæ erga suos Superiores, non voluntatis solum, verum etiam judicii, optando ab eis dirigi; monitaque illorum ac reprehensiones humiliter, & cum ædificatione, quando usuvenit, suscipiendo; nec contra ægrè ferendo, curiosusque, quis detulerit, observaret, scripserit, inquirendo. Et quia quod de exemplo dictum est, summi prorsus est momenti, multa utique hoc loco dicenda forent: sed nobis satis fuerit Sancti Gregorii verbis 24. Moral. concludere. *Necesse est, ut is, qui præest, quæ exempla subditis præbeat, solerter attendat: & tantis se sciat vivere, quantis præest.* Subditque: *Non debet hominum ducatum suscipere, qui nescit homines vivendo præire: nè qui ad hoc eligitur, ut aliorum culpas corrigat; quod refecare debeat, ipse committat.* Hinc inde ergo se qui præsent circumspiciant, ut sibi & subditis vivant, ut bonum quod faciunt, & intra finem mentis abscondant, & tamen ex eo ad profectum sequentiam, exempla rectæ operationis impertiant.

Defectus boni exempli.

Circa executionem.

CAPUT II.

I.

quoniam omnis, ut dictum est, conatus, non in novis Ordinationibus con-
dendis, sed in earum quas
habe-

*In executionem incum-
bendum.*

habemus, executione adhibendus est; necesse omnino fuerit in hanc præ omnibus serio ac diligenter incumbi. Prorsus enim docet experientia, & incommoda, quæ indè nascuntur, liquidò demonstrant, plus in hoc genere desiderari, quàm aut bona tot Dei famulorum voluntas, aut prompta & simplex obedientia polliceri debere videantur. Id porro ex trium capitum aliquo nasci solet. Primum quod ignorentur interdum à Rectoribus nonnullæ Ordinationes, aut earum certè minimè recordentur. Qui enim eas nesciunt, aut memoriâ non retinent, nec in promptu habent, quod præscriptum est; eos certum est, Ordinationum praxim exigere non posse. Satis autem constat, aliquos Superiores & Consultores suam nonnumquam ignorantem prodere, cùm audiunt admonenturque, exstare de hac aut illa re talem Ordinationem.

Executionis defectus ex ignorantia Ordinationum.

2. Alterum est, nimia quædam facilitas & indulgentia, quando, ut antè dictum est, parvi interesse putant, atque in manu sua esse arbitrantur, ut dispensent, & habenas laxent prout volunt; non aliter quàm si quidquid conscio Rectore fit, idem continuò rectè ac religiosè fieri credendum sit. Qua nimirum opinione nulla Religioni perniciosior esse potest: quia non Regulas tantùm, tot lacrymis & precibus à B. P. N. IGNATIO exaratas, sed Ordinationes etiam ac Decreta, tot itèr consultationibus precibusque expressa, persuadere sibi deberent majoris esse momenti, gravioribusque malis declinandis condita fuisse, quàm ut ab unoquoque Rectore concipi & comprehendere statim possit. Quòd si nondum id assequi penitusque cognoscere potuerunt, hæc saltèr opinio ac persvasio, quòd in illis majus quoddam bonum insit, quàm ipsimet intelligant; reverentiam illis atque auctoritatem conciliare deberet, nè tam leviter & pro arbitratu, perinde ac si res prorsus indifferentes essent, ab eis tractarentur. Hinc enim illa (quam S. Bonaventura describit) Religionum confusio, quia pueriles mentes sibi met dimittuntur, sine freno retrahente à noxiis, & sine virga ad salubria committuntur. S. J. volum. II.

Nimia facilitas & indulgentia.

De Institut. Novit. p. 20 c. 1.

pellente, aut ex negligentia seniorum, aut ex nociva condescensione. Sicut imprudens medicus, &c.

3. Tertium est difficultas, quæ à subditis objicitur. Superiores enim, dum eorum in obediendo repugnantiam cerunt, & quòd post crebra monita ac poenitentias, nondum ut aliquid facerent inflecti potuerint; partim ut altercationes devitent, partim quòd emendationis spem nullam concipiant, nonnumquam etiam humano quodam respectu ducti, urgere amplius non audent. Res summi planè periculi, errorisque plena: quoniam si ei, qui obliquas scribendo lineas ducat, regulam applicare non ausis, perspicuum est, qualia tandem ejus scripta futura sint. At in hoc genere tantò gravius est periculum, quantò certius est ex licentia libertatèque agendi ut velis, habitum ingenerari, per quem difficilius in dies evadat, ex regula alienoque arbitrio vitam ducere.

Remedia.

I.

Curent Provinciales, ut Superiores locales omnino habeant & legant Ordinationes, horumque considerationis observent quàm accuratissimè.

Ordinationum frequens lectio, & bona considerationis.

2. Cùm visitant, de hoc capite nominatim inquirent, & ad nos singulis ex locis referant, ubi & qua in re peccetur: singulis itèr in locis coram Rectore, ejusque Consultoribus Regulas & Ordinationes examinent, observando in quibus, & quas ob causas erretur; & quænam præscripta sint remedia.

In visitatione de executione inquirent & Generalem doceant.

3. Admonitor Provincialis, qui ejusdem socius, ut plurimùm, esse solet, hoc ipsum peculiari curâ inspiciat; illumque de eadem re commonefaciat, atque ad nos quoque quid fiat aut prætermittatur in hac parte, perscribat. Quod etiam juxta instructionem suam præstabunt uniuscujusque Domus & Collegii Consultores.

Provincialis admonitor id maxime curat.

4. Faciant Provinciales, & Superiores intelligant, sibi quæ omnino persvadeant, eum qui gubernat, solâ ipsâ remissione plurimùm nocere. Itaque non de iis solum, qui ea faciant, quæ facere non

Remissionis damna.

Bb

non

non debent; sed de his quoque, qui quod facere debent, prætermittunt, dici non posse eos talentum habere gubernandi. Unde necessarium erit, ut Provinciales maturè de iis nos moneant, qui in hoc genere delinquant, ut mutari scilicet possint, & alii substitui, qui diligentius invigilent: quandoquidem Deo rationem rectè reddere de mala eorum locorum gubernatione non poterimus, quæ ab huiusmodi Superioribus ex sancta ipsius voluntate non gubernantur.

—§§§— §§§— §§§— * §§§— §§§— §§§—

De spiritu & oratione.

C A P U T III.

*Potissima cura
in oratione.*

EX operibus ipsis imperfectioribusque quotidianis facile apparet, orationis, internarumque rerum studium haudquaquam in omnibus tantum esse, quantum esse res ipsa postulat. Idemque nobis contingit, quod vasculo cuiusdam accideret, quod perangusti oris aditu modicam aquam accipiens, complures rimas haberet, quibus illa sensim efflueret. Quare præcipuam in hoc studio curam poni necesse est, quoniam & disciplina, & ministeria, atque, ut uno verbo dicam, omnia nostra rectè habebunt, si spiritu ambulemus. Ad promovendum autem, quoad conferre humana cooperatio potest, augendumque sanctum hoc studium, opportuna in primis hæc pauca videbantur.

*Promovenda
orationis me-
dia.*

*Exhortationi-
bus accendendi.*

*Præfati exci-
tentur.*

*Frequens usus
exercitiorum
spiritualium.*

*Exigenda ra-
tio modi in o-
rando.*

1. Primum, ut in exhortationibus feriis, & cor ipsum petentibus, ad id crebro incitentur.

2. Excitentur identidem Præfati rerum spiritualium.

3. Frequententur exercitia spiritualia, ita ut revera intelligant omnes quanto pere illis indigeant, quicumque Conditorum suum agnoscere, & in ejus amorem ardentius inflammari desiderant. Et verò multis verbis minimè opus est ad persuadendum, ut fenestram manè aperiat, qui lucem videre velit.

4. Exigatur primo quoque tempore per Superiorem, aut certè per rerum spi-

ritualium Præfectum, ab omnibus domesticis ratio, quam orando tenent, tum circa materiam, tum circa modum ipsi: in eoque instruantur, ut cum fructu peragatur.

5. Fiant per aliquot dies solidæ circa examinandæ conscientiæ rationem exhortationes. Et quia non omnes forsan Rectores ex se habent, unde hoc præstare pro dignitate possint; operæ pretium fuerit, si Provincialis, quibus locis opus esse judicavit, nonnulla ad eos capita maturè cogitata & expensa transmittat. Cureturque ut singuli hebdomadis unus aut alterius spatio, in hanc examinis curam diligenter incumbant, suos in eo defectus observando, de impedimentis cum Præfecto conferendo, rationesque exquirendo, quibus utiliter fructuosæque id facere possint. Commendetur impensè usus examinis particularis, ut si minus diverso, communi saltè utriusque examinis tempore peculiari curâ exerceatur: in eumque finem publica & communis sit hæc animi contentio; ita ut Domi sciant omnes, in eo nunc loco ab omnibus operam dari, ut sese in examinis usu & studio perficiant. Sic enim fiet, ut non fervor solum major excitetur, sed major etiam gratia & influxus per communes omnium preces à Domino impetretur.

*Seria exhorta-
tiones de exa-
minanda consi-
scentia.*

6. Legatur attentè & cum meditatione aliqua epistola nostra de spiritus renovatione.

*Legantur li-
tera de renova-
tione spiritus.*

7. Sumant singuli ad duarum hebdomadum spatium, tempus aliquod extraordinarium, quod lectioni spirituali tribuant, pro sua cujusque necessitate legendo ac meditando: in primisque de causis damnisque tepiditatis, de motivis ad Deo perfectè serviendum impellentibus, de iis demum, quæ sibi impedimento esse sentiunt: caput aliquod Gersonis, seu de imitatione Christi, S. Bonaventuræ, S. Bernardi, & similium, prout vel superiorum temporum experientia, vel ejus qui dirigit, consilium edocebit.

*Extraordinarium
spatium
dent lectioni.*

8. Interrogent unumquemque Superiores de causis suarum distractionum, occasionisque fortiter ac intrepidè submoveant: gratum siquidem id illi esse debet,

*Quarandum
de causis dis-
tractionis.*

debet, qui cum propositum habeat ad perfectionem contendere, obices omnes removeri ex animo desiderat. Et Superior ipse regulam suam constitutionemque servet, quam enixe studiosèque commendamus.

9. Præmissâ efficaci exhortatione de fructibus silentii, de damnis & periculis nimiae loquacitatis, de facilitate servandi in Societate silentii; seriò admoneantur omnes, ut Regulam silentii minimè obscuram illam, satisque manifestam, observent: imponanturque transgredientibus poenitentiae. Nec alienum fuerit, si iis qui loquendo modum excedunt, hanc poenam injunxerint, ut à communi recreatione abstineant; & tempus illud ab aliis segregati ponant in considerata obligatione, atque utilitate silentii; aut alias itèrn usitatas poenitentias. Denique advigilent Superiores, ut vigeat prorsus hujus Regulæ disciplina, quæ multis in locis plus æquò, nec sine gravi factura, negligitur. Verendum enim nobis est, nè qui plurimum colloqui & fructu inter nos, & cum proximis solemus, minus absurdum paulatim judicemus, frangi apud nos violarique silentium. Ita ut neglecto ejus, tamquam rei, quæ minimum offendat, studio, jaceat omnino regula, maneatque in solis libris exarata. Quod verò servandi silentii permagna sit in Societate facultas, ei facile constabit, qui per tempora & occupationes orationum, examinum, studiorum, disputationum, ministeriorumque cum proximo decurrens, animadvertet, excepto utriusque recreationis tempore, quod silentii tempus non est, perexiguum esse spatium quod restat. Quò graviore utique censura & animadversione digna, majorque linguæ incontinentia ea videtur, quæ post tot occupationes, & post itata recreationum intervalla, vel modicum abstinere nequit à verbis non necessariis.

10. Adhibeatur peculiaris diligentia, ut recreationes religiosè traducantur, quod eo tempore, nisi rectè transigatur, refrigerat spiritus, plurimumque distrahitur. Advigiletur, ut non solum exterminentur obmurmurationes; sed ex-

plodantur etiam rerum novarum narrationes, libertasque & sæcularitas indecora. Designentur idonei syndici, submittanturque secretò boni aliqui ac spirituales, qui sermones sanctos, & religiosæ recreationi convenientes inducant.

De Obedientia.

C A P U T IV.

uartum, in quo perfici summo studio debemus, est obedientia. Cujus etsi (quæ Divina est misericordia) non exigua vir-

In obedientia perfici debemus.

tus cernitur in Societate, cujus subditi tanta cum alacritate tot periculis navigationum, tantisque locorum difficultatibus se committunt; & in missionibus, Confessionibus, lectionibus, aliisque Institutii nostri exercitiis, magno animi ardore & contentione versantur; tamen cum ea sit hujus virtutis dignitas ac momentum, ut in ejus absoluta perfectione præstantissimos B. P. Noster esse voluerit homines Societatis; inficiari non possumus, haud exiguum esse, quod in multis desideretur. Quò igitur ad perfectionis hujus apicem contendatur, suppleaturque quidquid uspiam deesse potest, hæc visa sunt suggerenda, atque ut re ipsa in usum veniant, sedulò commendanda.

Que juvare possunt.

1. Ut singuli dierum aliquot spatio Epistolam B. P. Nostri de Obedientia attentè legant, meditenturque capita, excerptendo, quæ in ea sanè insignia & plurima occurrent, tum de virtutis hujus dignitate ac præstantia, tum de ejusdem necessitate, gradibus, & perfectione; de impedimentis, motivis, & ceteris. Veniatque in mentem, quod à S. Basilio in reg. brev. interrog. 166. dictum est. cum quæsisset, *Quo animi affectu par sit obedire, qui ad mandati executionem sollicitet urgeatur? Non minore, inquit, quam quo parvulus vehementer esuriens, vocanti se ad pascuum nutrici obtemperat. cum alio in loco Dominus dicat: Meus cibus est, ut faciam voluntatem ejus qui misit me, Patris.*

Aliquot diebus legenda Epistola B. P. N.

Joan. 4. 14.

Instit. S. J. volum. II.

Bb 2

2. Hoc

Recreationes religiose observantur.

*Opus est animi
robore.*

P. 6. c. 1. §. 1.

2. Hoc persuasum habeant omnes, animi robore, ac virtute opus esse, ut ipsi nos vincamus in rebus arduis: crebras autem contradictiones, procuraciones, ceterosque conatus, qui nonnumquam interponuntur, magnam imperfectiorem denotare; procúlque ab ea simplicitate, promptitudine, alacritate, reliquisque conditionibus abesse, quas virtus hæc requirit, & quas Constitutiones nostræ, baculi cadaverisque exemplo, declarant: non quò interdicatur id, quod eadem Constitutio & Epistola permittunt, ut Superiori proponatur; ità nimirum, ut præmissa oratione, & cum indifferentia, quæ ibidem præscribitur, eo denique modo id fiat, ut verè nihil aliud sit, quàm repræsentare, hoc est, ob oculos Superioris ponere, totam ei curam rei expositæ relinquendo; sed quoniam alter ille agendi modus, quem diximus, non est exponere, sed vi quadam extorquere, voluntati suæ obsequi, occultisque cuniculis peragere, ut id demum fiat, quod ipse velit.

3. Superiores suavi ac paternâ imperandi ratione utentes, liberum & legitimum ad orationem recurrendi tempus subditis concedant: leniant ipsi difficultates, & in circumstantiis aliquibus condescendant. Quod ad rem verò ipsam, fortiter adnitantur, ut subditi se ipsos vincant, fiatque id omnino, quod ad maiorem Dei gloriam, inferiorumque bonum conducit.

*Intercessionem
moderanda.*

4. Si quando vulgares personæ intercedant, quæ privatâ potiùs benevolentia, humanoque instinctu moveantur, quàm quòd ad eos hæc cura pertineat; rejici à Superioribus debent, suaviterque moneri, ad ipsos non spectare, ut sese in talia ingerant. Quòd si graves sint personæ, ut Consultores, aliive alicujus nominis Patres, benignè illos audiant: deinde verò si animadvertant levioris esse momenti, quod proponunt; hortentur, ut obedientiam ipsi potiùs promoveant, animum iis addendo, pro quibus intercedunt. Ubi autem sæpius repugnando, modum egrederentur, aut interponerentur etiam externi, tum diser-

tè doceant sibi hoc ipso constringi manus, nè assentiri possint.

5. Si subditus (ut fieri nonnumquam solet) duriores se hac vel illa ex causa præbeat, ità ut solam verbi *Nolo* vocem vitando, rem ipsam præstare videatur; constantes nihilominus, fixosque manere Superiores oportet, illumque ad orationem & indifferentiam, quam regula jubet, hortari. Admoneant præterea, repugnando diutiùsque renitendo, graviter peccari: nec exspectari in Societate præcepta debere, ubi satis esse debeat signum ipsum indicatæ voluntatis. Ut sibi persvadeant, se, postquam se ipsos vicerint, tantò lætiores fore, tum ob quietem conscientia, tum ob fructum ipsum, quem magno cum merito ex victoria capturi sunt.

*Quid si duriores
se præbeat.*

6. Non reformident immediati Superiores subditi recursum ad mediatos, nec propterea omittant obedientiam urgere: quin hunc potiùs expectent, quia mediati erit omnia, quæ ipsi egerint, confirmare; subditumque ad obedientiam inducere.

*Non reformi-
dandi recursum.*

7. Serio moneantur Nostri, ut causas, unde obediendi difficultas nascitur, investigent: reperiëntque non in una solum obedientia peccari; sed quoniam hæc, ut prompta sit, alias etiam virtutes supponit, altiùs infixum hæc illarum defectum intelligunt. Verbi gratia, si quid præcipitur, quod ab existimatione vel honore proprio alienum sit; difficultas obediendi oritur ex superbia. Hic igitur admovendum examen, hic meditationes, & remedia applicanda sunt, considerando, quàm inanis res ea sit, præsertim in homine Religioso, qui sui contentum, seque mundo crucifixum esse profiteatur. Si opus aliquod imponitur vel officium, à quo ipsi abhorreamus, ex immortificata natura promanat: sin contra deferendum est officium, ad quod propensiores eramus, ex eodem ipso inordinato ad officium illud, aut personam affectu proficiscitur. Si terret operis difficultas; fortitudinis est defectus; eodemque modo in similibus. Humiliemur itaque, & ad anteriora virili animo

*Causa imobedi-
entia investi-
ganda.*

mo connitentes, gloriosam de nobis ipsis victoriam reportemus.

*Superioribus
obediendi in
defectus.*

8. Intelligent Superiores se, cum suorum in hac parte defectus non cohibent, plurimum damni adferre tum subditis ipsis, tum etiam Societati. In illis siquidem minuitur virtus & meritum obedientiae, minusque in dies apti, & minus tractabiles efficiuntur; non aliter quam equis meticulous accidere solet, qui nisi stimulis incitentur, gravius semper ex omni re concutiuntur, & longius retrocedunt. Societati verò difficilior sensum redditur gubernatio, Divinique obsequii cursus magnopere retardatur. Sublata enim ex Societate obediendi promptitudine, cum praecepti, ut dictum est, poenarumque usus, eò quòd signum ipsum satis esse debeat, ordinarius non sit; in promptu nimirum est, quis tandem rerum nostrarum status futurus sit, animo prospicere.

*Unde si minus
fuerit obedi-
entia.*

9. Intelligent porro subditi, ex tot ejusmodi contradictionibus, intercessionibus, difficultatibus futurum, ut & minus savoris sit obedientia, & Superiores vicissim id præstare nequeant, quod de Praeposito Generali agens Beatus Pater Noster 8. par. Constitutionum cap. 1. lit. G. ab illis exigit, ut subditorum scilicet arbitrio aliquid relinquunt, eis compatiantur, & ex parte etiam nonnihil aliquando indulgeant, cum videretur id posse magis convenire: quoniam hæc in subditis pariter supponunt obedientiam, ut plurimum, in ceteris rebus promptam, humilem, integram, cæcam, qualem denique ab eo descriptam videmus. Cum iis etiam qui sic obedire consueverunt, potest & debet Superior in nonnullis indulgere, quippe qui hoc tum sine ullo vel subditi vel gubernationis suæ detrimento facturus sit. Cum iis verò, qui aliter se gerunt, aliterque ferè semper affecti sunt, locum non habet illa Beati Patris Nostri admonitio; quandoquidem id magis, sicut ipse ait, convenire non potest, nec perpetuò item præstari hoc debet: quoniam id aliud non esset, quam subditorum inobedientiam alere, eorumque infirmitatem confovere. Faciliora autem evadent omnia, si excite-

B b 3

tur animus, ut in Superiore Deum agnoscat, nec certâ quadam prudentiæ lege, quâ unâ ad obediendum duci vide-mur, eò quòd rem ita fieri debere judicemus, usquequaque moveatur; sed illum in iis etiam agnoscat, quæ ab hacce humana prudentia dissentire & discrepare quodammodo videantur. Quam ad rem conferre haud dubiè plurimum possent præcipui nonnulli ex antiquioribus, majorisque existimationis Patribus, si hanc de se fiduciam Superioribus præberent; ut extraordinaria nonnumquam in ipsis earum rerum exempla edere possint, quæ humanâ hac prudentiâ niti minime videantur, & in quibus Deus ipse in Superiore agnoscatur. Ideo enim ad ista nos Beatus Pater Noster confirmabat tum doctrinâ, dum eocum ipsum instrueret, ut ipso etiam loquendi modo hujus rei nos quodammodo commonefaciat; tum exemplo ubi res tulit, magnæ interdum virtutis Patres vel ipse redarguens, vel publicas illis reprehensiones ac poenitentias imponi jubens: quod IGNATIUS, ut IGNATIUS, nullâ prorsus ratione committendum censuisset. Ad extremum, ut caput hoc concludam, meminerint Superiores, debere se facem, sicut dictum est, aliis præferre, & exemplo illis præire, quemadmodum à Beato Patre Nostro præscribitur quartâ parte, cap. 10. §. 8. eodémque modo qui primas in Societate tenent, ut est in parte octavâ, capite primo, §. 33.

De castitate.

C A P U T V.

Um ea, quæ huic virtuti ad-versantur, honori Divino, Societatis existimationi, proximorum auxilio tantopere adversentur: satis fore videbatur, si in mentem revocare-mus, quod in principio sextæ partis à B. P. Nostro dictum est, enitendum nobis esse Angelicam puritatem imitari, & corporis & mentis nostræ munditiâ. Sed quia necesse est quibusdam adjumentis &

damna

*Qualis Socie-
tatis puritas.*

damna prævertere, quæ suboriri possunt, & bonum Religionis nostræ odorem conservare, nè unius cuiuspiam labes in universum corpus redundet; è re etiam futurum visum est, si nonnulla breviter commoneremus.

Causa huiusmodi lapsus.

1. Lapsus istos in bene constituta Religione, qualis per Dei gratiam est Societas, si quando contingant, non posse nisi ex magna quadam negligentia, longique temporis laxitate proficisci. Quod quidem manifestè constat ex Novitiis: hi enim, si pravos sæculi habitus intueamur, acriores haud dubiè illos habent, & minùs mortificatos: si virtutem, ejusque firmitatem, minùs solidam minùsque confirmatam: si virtutum exercitia, aut sensuum mortificationem, multis partibus breviorē: si noxias rerum species, magis vividas, & magis impressas: si usum orationis & communicationis cum Deo, longè difficiliorē. Quare nihil est quod non persvadeat, illos ad lapsum proniores, & magis expositos esse. Et tamen novo suo fervore, sensuum custodia, tentationum manifestatione, occasionumq; absentia, Divinâ gratiâ juvante, in magna puritate conservantur. Ex quo intelligere est, ceteros qui diutius in hac schola versari sunt, quique frequentiori orationis, mortificationis, poenitentiarum, Sacramentorum, aliorumque exercitiorum usu solidiores facti sunt, nisi omnem sui curam abjicere velint, posse Dei ope nixos, non solum immunes ab omni graviore labe servari; sed in dies magis in omni puritate, ac sanctitatis proficere.

Præsidia ad puritatem conservandam.

2. Magna esse ad hunc finem, si rectè illis uti noverimus, in Societate præsidia, ut Sacramentorum frequentationem, rationem conscientia, quæ Superiori reddenda est, errorum ac defectuum per eos qui extra Confessionem illos acceperint, manifestationem; assiduam focii præsentiam, orationem mentalem, duplex examen, frequentem librorum spiritualium lectionem, otii fugam, studiorum laborem, sobrietatem, & poenitentias; modestiæ, castitatisque in aliis, quibus cum vivimus, exemplum; Superiorum vigilantiam, casuum reservationem, tot

denique Regulas ad hunc eundem scopum tendentes: ut permirum sit hominem, qui tam multis præfidiis septus sit, labi, nisi sensim pervertatur, & his omnibus auxiliis se ipse destituat, alia penitus omittendo, alia perfunctoriè & sinè fructu usurpando. Quod certè admoneri ac permoveri quisque debet, ut ad seipsū animæque suæ statum cognitionem referat, memoriâ repetens quod à S. Bernardo dictum est, neminem repenti fieri turpissimum; & naves submersas complures fuisse, dum in eas aquam sensim defluere sinunt, nec laborant, ut quàm primum exhauriantur.

3. A Superioribus tria sunt diligentissimè providenda:

Tria Superioribus providenda.

1. Ut subditi spirituales revera sint, procedantque cum omni sinceritate, & desiderio perfectionis; atque ut auxiliis, quæ diximus, rite fruantur, & utantur. Excubare sedulo in uniuscujusque curam debent, ita ut simul & detrimentum aliquod jacturamque, aut remissionem spiritus animadvertunt, maturè succurrant, nec differant, quousque mala crebescant & corroborentur.

2. Amputent occasiones, quantumvis ægrè laturum subditum sentiant, quasi vel parum ipsi fidatur, vel nota aliqua iniuri videatur; quandoquidem qui malis occurrit, & exactâ regularum ordinatiónumque praxi suos periculis removet; nullam justam suspicionis causam præbet, sed cautelâ utitur necessariâ. Et quamvis nullum subesse periculum, (& verò superbus adeo nullus esse debet, ut se omni tempore, atque in omni occasione securum arbitretur; cum S. Petrus post iteratum sæpius parati ad mortem animi propositum, post tam multa constantiæ promissa, quib; imò post animi & fortitudinis suæ experimenta, cum in tot armorum conspectu, manum ferro adhibere non dubitaret; ad vilis mulierculæ vocem adeo gravi foedoque casu prolapsus sit) attamen vel obloquutionum causas præcidisse permagnum est: atque ut hoc etiam deesset, ipsa nihilominus disciplinæ observatio per se laudabilis est, religioni decora atque honorifica, & meriti apud Deum singularis.

Occasiones amputanda.

Dispi-
ciant

cian ergo Superiores, quemadmodum cum proximis tractetur, feminarum visitationes, & prolixa colloquia fortiter, juxta instructionem, circumcidantur, præsertim, ubi levitas aliqua jocique cernerentur. Ingrediantur prorsus cum illis focii, semoto quovis respectu, serventurque ad unguem ordinatio nostra circa Reg. 18. Sacerdotum. Nec prætereundum hoc loco videtur, quod S. Gregorius, talia reprehendens, ad Joannem Subdiaconum scribit de Constantino Monacho. *Cognovi quia ad Monasterium, quod in Piceni Provincia situm est, solus pergere sine aliquo fratrum suorum præsumsit: ex qua ejus actione cognoscimus, quia qui sine teste ambulat, rectè non vivat.*

Schedulæ & munuscula clanculum data vel accepta, diligentissimè caveantur: familiaritas tenuiorum & ignobilium feminarum, ut quæ suspicioni ac periculo magis expositæ sunt, procul omnibus modis habeatur. Earum cura & patrociniū ad temporalia subsidia conquirenda, nec suscipi, nisi magno delectu & cautione, permittatur; nec tractari, sine peculiari cum Superiore communicatione, atque ita dumtaxat, ut nec incommoda inde ulla, nec sinistrae suspensiones nasci possint.

Erga Coadjutores, qui in villis degunt, servetur exactè ordinatio. Erga eos, qui minùs spirituales sunt, & distractionibus magis obnoxii, peculiare sit studium, nè periculis objiciantur, quia etsi nullam de castitate sua sinistram suspensionem præbeant; hujusmodi tamen homines occurrentibus occasionibus, quæ plerumque non desunt, tuti parùm sunt: magnæque tum ipsis, tum Religioni fit injuria, cum velut oceano parva quædam cymba malè tuta exponitur. Tales ergo parùm solidi ad speciosa concionum, lectionum, & alia id genus munia non promoveantur, quæ opinionem famamque conciliant, & caros externis illos faciunt. Hinc enim adiguntur sæpenumero Superiores, ut de illis, vel circa locum, vel circa occupationes ea statuant, quæ nec Societati, nec subditis ipsis expediant. Quòd si tandem accidat, quod hominibus spiritu vacuis eve-

nire sæpe solet, ut aut suâ sponte abeant, aut merito suo dimittantur è Societate; gravius inde fit scandalum, alienanturque quàm plurimi; nec capere possunt, quâ ratione homines, qui tanto cum applausu in ejusmodi rebus occupabantur, talem in statum redigi potuerint, nisi occultæ quædam persecutiones, & graves injuriæ intervenissent, quæ miseros & afflictos ad extrema consilia impulerint: aut si à Societate ipsa dimissi fuerint, quòd durissimum censeri non debeat, tam utile membrum, & de quo Religio ipsa tam illustria magnæ in eo fiduciæ ac satisfactionis argumenta dabat, illicò amputari.

3. Si quid usquam accideret, quamvis id leve sit, quod minùs rectum videatur, non prætermittant officium Superiores, ut commonefaciant, corrigant, & remedium statim admoveant: alioqui deterius paulatim fit malum, & tēpore ingravescit.

Doceantur Confessarii, nè ex pia quadam opinione, quam habent de Nostris, venialia omnia aut levia, atque extra periculum esse ducant: sed considerantes, quoniam tandem res istæ, quæ parvæ videntur, evadere, quòque exitu terminari possint, nimis liberas conscientias extimulent, ruinas & præcipitia, in quæ ferri imprudentes possunt, ostendant: hoc unum esse, quod dæmon technis suis fraudibusque moliatur. Dent operam, ut pestiferas quasdam & nimis laxas opiniones penitus evellant, hoc, illudve non esse mortale, magni momenti non esse, necessarium non esse, ut distinctè confitendo explicetur. Meminerint denique, sic terram paulatim alluvione consumi, & cujusmodi puritas in Societate requiratur, ut omni curâ invigilent, & mala prævertant.

De difficultate in gradibus acceptandis.

C A P U T VI.

Hoc unum est, quod ad Societatis pacem unionemque conservandam permagnam inter alia vim habet. Et quamquam per

Levia non prætermittantur.

Confessarii Nostrorum monendi.

Graduum difficultas.

Lib. 10. ep. 22.

Schedula & munuscula clanculum.

Minus spirituales ut junvendi. Instr. pro Coad. tempot. 3. c. 4.

per Pontificum declarationes sublatae fuerint difficultates non paucæ, minimè tamen obscurum est, humanam naturam se ipsam semper quærere; multosque ex eorum etiam numero, quos virtutis disciplinæque in ceteris amantes esse constat, magnas, easque graves, in hac graduum materia pugnæ ac molestias experiri. Ceterum sperare in Domini bonitate, vocationisque gratia debemus, Divinam Majestatem, quæ B. P. Nostro hanc graduum distinctionem, Societati usque adeò necessariam, inspiravit; obices etiam & impedimenta, quæ incurunt, magis in dies magisque submoturam. Sed advigilandum nobis est, adnitendumque, ut per exactam Ordinationum eò spectantium observationem, Constitutiones ipsas in usum perducamus. Quam ad rem facient, quæ sequuntur.

Servanda præ gradibus.

Decretum V. Congr.

Servanda quæ circa studia præscripta sunt.

Quæ circa tempus proponendi.

Quid cum minus probata virtutis.

1. Servetur accuratè quod ex Decreto V. Congregationis ad Regulam 15. & 57. Magistri Novitorum adjectum est, ut apertè explicetur iis, qui ingrediuntur, &c.

2. Serventur Ordinationes hac de re constitutæ circa genus tempusque studiorum, varia examina suis temporibus instituenda, prescribendum ad nos iudicium, &c.

3. Ordinationes itidem circa tempus, quo proponi nobis debent, qui ad Coadjutorum gradum promovendi sunt, ut præfixum spatium quàm minimùm pro rogetur.

4. Erga eos, qui virtute suâ parùm se probant Societati, maturè quod ad illorum studia, & circumspectè agendum est; ita ut aliis occupationibus nonnumquam interrumpantur; tum ut ipsi ex parte animum ab eis abducant, magisque in spiritu proficiant; tum ut hoc modo probentur, ostendantque quantum in obedientia processerint, ac præsertim in hac circa studia, & circa liberam sui ipsorum dispositionem resignatione; differantur certè, ut sensim perspiciatur quomodo se gerant: nam absolutis postea studiis, si rectè illis successerint, insignisque adeò, quod interdum accidit, doctrinâ evaserint; obrepunt indidem tenta-

tiones, cum sibi ob scientiam & talenta quemlibet gradum deberi existimant: ægrèque adduci possunt, præsertim post aliquot annorum curricula, ut agnoscant defectum virtutum satisfactionisque in ipsis tantum esse, quantus revera est; & hunc unum promotioni suæ obistere atque officere meritò debere. Ob hanc causam, quando eorum studia differuntur, apertè simul de imperfectionibus suis moneri debent: sic enim aut eos paulatim corrigent, aut causam certè suam Societas æquiores reddet: nec poterunt illi, quod subinde solent, causari, se laudabiliter & cum approbatione semper vixisse, eò quod de suis defectibus moniti numquam fuerint, nec propter illos mortificati.

5. Non alantur in certa quadam spe assequendæ Professionis, qui ob ingenii, aut virtutis, vel utriusque inopiam ad hunc postea gradum per Constitutiones provehi non possunt. Multoque minùs in speciosis ac plausibilibus muniis exercendi erunt: ex quibus ubi famam apud imperitos, & eos quibus noti non sunt, aliquam collegerint; hac vulgi postea opinione abuti solent, non modo ut testimonium id opponant Societati, verum etiam ut semetipsos ipsi decipiant, iudicium vulgi amplectentes, & de se sibi supra quàm res habeat, mira per vadentes.

6. Nullo modo ferant Superiores, ut de Coadjutorum gradu abjectè quisquam loquatur, aut sentiat, præcipuè ex Professis: sed illos arguant, mortificent, & instruant, docentes quo ex spiritu talia procedant: & caritatem, obedientiam, fructumque proximorum, ea demum esse, quæ non solum apud Deum meritum, sed in Religione etiam benevolentiam apud Superiores exultationemque concilient. Hos esse operarios, qui tamquam membra revera utilia, & tali corpore digna, in Societate pluris fieri, magisque foveri debeant.

7. Quandoquidem Constitutiones ex hoc Coadjutorum ordine Rectores, ut plurimum, deligi volunt; peculiari studio in eos intendant Provinciales, quos idoneos ad id munus animadvertent: quoni-

Præ exercendi, qui ad Professionem minus idonei.

De gradu Coadjutorum non abjectè loquendum.

Coadjutores Patres præficiendi Collegiis.

quoniam hos in primis, libentiùsque præ ceteris admittemus.

Humilitas necessaria ad gradum.

8. Quæcumque ad spiritum humilitatémque faciunt, eadem omnia ad graduum etiam facilitatem conducent: ex hujus siquidem defectu, & humana quadam æstimatione, externaque in paucis quibusdam specie, omnes hæ molestiæ & anxietates propant.

Antiquiores in disponendi in gradu.

9. Speramus in posterum ob varias Ordinationes, accuratiorémque aliarum Constitutionum praxim, leviores ac pauciores fore difficultates. Præcipuus nunc labor in antiquioribus erit, qui studia peregerunt, & de se ipsis præclare quidem sentiunt, sed longo intervallo, seu doctrinam, seu talenta spectes, ad eam formam accedunt, quam describunt Constitutiones. Verùm & hic quoque in vocationis gratia confidendum est fore, ut difficultates omnes facile profingentur, si, quam possumus, diligentiam adferamus. Quare si repugnabunt, sãviter primum instruendi sunt, quantã maturitate, secretis informationibus, multorum prudentium judicio, accuratissime examinibus de ipsis actum decretumque in consultationibus fuerit. Inculcanda est promissio, quam Societati pacti sunt, gradum, quicumque designatus foret, acceptandi: quæ quidem, ut aliud nihil esset, tale certè pactum continet cum Societate, cum subscribit aliquis se legisse, intellexisse, &c. velléque quidquid inibi continetur observare, ut sinè illo, hoc est, nisi ab eo iniretur, Religionis aditu penitus excluderetur. Ex quo liquet, eos, qui post hujusmodi pactum, multosque post annos, fidem ac promissa sua non servant, graviter omnino peccare, & injustè agere adversus Societatem: multoque nunc magis accedente insuper V. Congregationis declaratione, quæ promissionem hanc votum esse declaravit. Et commiseratione sanè dignum est, multisque lacrymis deplorandum, quod nonnulli aliquando in hoc genere responderunt, se quidem promississe, sed juxta Constitutiones intellexisse, juxta quas idonei sibi ad Pro-

fessionem esse videantur. Atqui judicium hoc nemo est, qui, nisi cæcus planè sit, non videat ad ipsos minimè spectare: sed Religionis arbitrio singula permitti, cujus est de cujusque talentis judicare, &c.

Juvenit eosdem ad exercitia spiritua-
lia cohortari, ut meliùs perspiciant, quam vim habent obligatio & vinculum, quo se Deo obstrinxerunt, ut ei reddant, quod promiserunt. Scandalum illis ob oculos ponere, quod ceteris præbent. Denique monendi in unoquoque nominatim erimus de personæ circumstantiis, causisque quas adfert, de ejus dispositione, &c.

Ad spirituales exercitia cohortandi.

10. Conferet ad extremum, si Provinciales & Consultores de uniuscujusque promotione, tum privatim tum publicè, non ex compassione quadam & gratificandi desiderio loquantur, aut censeant; sed juxta interrogationum responsa, & juxta formulam Constitutionum, ac Decretorum. Nec complacendi studio præferat quisquam, se in contraria sententia fuisse; & hunc, illumve altiùs provechi posse, dotésque aliorum opinione majores habere; aut condescendum, seu indulgendum quidpiam esse: quoniã hujusmodi omnia deliberationes plurimum labefactant, dissensiones excitant, animorumque aversiones. Sed satis habeant singuli ex formula & Instructione, quod in Domino sentiunt, quã secreti curã decet, ad Præpositum Generalem perscribere. Meminerint hanc graduum distinctionem non in libris solum exstare scriptam debere, sed reipsa ad Societatem conservandam, operariorumque numerum amplificandum necessariam prorsus esse; B. P. Nostri Spiritus sancti ductu sic eam instituissè; ideo & retinendum ejus usum esse, & pervincendas, quæ in diem incidunt, difficultates; cum per Dei misericordiam non desint in eo gradu complures, qui non solum exemplo suo, ac virtute Societatem ædificant, sed eandem per ministeria, fructumque erga proximos cum magna in Domino laudè illã adjuvant & sustentant. Romæ ultimo Julij, 1598.

Sincere informationes instituendæ.

(182.)

INSTRUCTIONES AD PROVINCIALES ET SUPERIORES SOCIETATIS.

Auctoritate Congregationis VII.

Ut Directiones tantum,
seorsim impressæ.

Contraclis paucis è multis Instructionibus tam à P. N. Claudio p. m. quàm à Patribus in VI. Congregatione deputatis, conscriptis; reductisque in librum Ordinationum, quæ vim Legis habeant in posterum; quæ reliquæ erant, intactas censuit VII. Congregatio retinendas esse, ac seorsim imprimendas, ad Superiorum directionem, quibus non parum in sua gubernatione juvarentur; quales sunt Industriae, & alia id genus, tum ob multiplicem rerum pulcherrimarum varietatem, ex quarum lectione non exiguus fructus speratur, tum ob memoriam tanti viri, tamque de universa Societate bene meriti, à quo sapientissimè prodierunt. Faxit Divina Bonitas, rectam hanc vivendi juxta Institutum viam sequamur omnes. Romæ 2. Februarii 1616.

BERNARDUS DE ANGELIS

Secretarius Societatis Jesu.

IN

INSTRUCTIO I. Ad renovationem Spiritus.

I.

De promovendis ad sacros Ordines.

Uamvis ex Constitutionibus Nostri scholastici ad Sacerdotium ordinari circa finem studiorum promovendi esse videantur; quia

tamen Sacerdotes fieri non expedit eos, qui non bene in spiritu profecerint (cū post Sacerdotium longē difficilius, si opus fuerit, à Societate dimittantur) cavendum est omnino, nè deinceps qui in spiritu & religiosis virtutibus non bene profecerunt, aut in vocatione stabiles & firmi non sunt, ad Sacerdotium promoveantur, etiam si suæ bonæ existimationis jacturam, nisi ordinentur, objiciant. Quare servanda diligenter est à Provincialibus Instructio de ordinandis data anno 1576. & in Consultationibus, quæ de promovendis ad Ordines fiunt, quæ in ea Instructioe præscribuntur, diligenter examinentur: & illud præcipue accuratè discutatur, quod ad profectum spiritualem promovendorum attinet: moneanturque à Provincialibus Consultores, ut ad Præpositum Generalem scribant, utrū hæc Ordinatio exactè servetur.

Quando loci mutandi, & quomodo.

2. Quoniam loci mutatio plerumque morum mutationem non facit, ideo qui in aliquo Collegio malè se gerit, non mittatur, si fieri potest, ad aliud, nisi prius juvetur, ubi deliquit; etiam si spes aliqua sit, ex ea mutatione eum qui mutatur profecturum. Si quando tamen Superiorem videbitur, aliquem aliò amandandum; mittatur etiam integra & prudens instructio de moribus ejus qui mittitur, ad Superiorem ejus loci, ad quem is à Provinciali destinatur: ut hac ratione melius regi, & in Domino juvari possit.

De viatico, &c. pro iter agentibus.

3. Nostri iter agentibus, ut de necessario viatico debita cum caritate est pro-

Institut. S. 7. volum. II.

videndum, ità nullà ratione permittendum est, ut pecunia illis detur ad superflua coemenda, & quæ Religiosæ Paupertati minimè congruunt, ut sunt curiosa & pretiosa: & multò minùs, ut ab externis, seu consanguineis, cum ædificationis jactura, conquiratur.

4. Ut Paupertatis puritas, & perfectio diligentius à Nostri acquirantur, vigilandum à Superioribus est, nè quid in Societatem introducat, quod vel huic Paupertatis perfectioni adversetur, vel proprietatem aliquam sapiat. Quare ut abusus superfluarum commoditatum, si quis est, penitus tollatur; curent diligenter Superiores, ut omni necessitati, habità ratione personarum, debita cum caritatis significatione, provideatur. Ex quo præter multa alia, illud in primis sequetur commodum, ut eà ratione facilis superflua, & quæ proprietatis speciem habent, tolli possint. Qua in re antiquiores & graviores Patres, & Superiores etiam ipsi, omnibus præluere debent exemplo.

Introducitur superfluum vestium usus.

5. Tollendus videtur ille abusus, ut alias ordinatum est, nè scilicet in Nostri cubulis duplices vestes habeantur, sed apud vestium custodem, ut est communis Societatis consuetudo, serventur: quod etiam de aliis rebus, quæ in usu non sunt, qualia sunt instrumenta quædam ad iter agendum, & his similia, intelligendum est.

Abusus vestium in cubiculis.

6. Et Regula 90. Provincialis caveatur, nè quidquam Nostri à cognatis vel amicis accipiant; quia tamen videmus paullatim non levem abusum in hoc irrepisse, cū Nostri, præsertim Scholastici, non raro ob describendas ab externis scriptoribus lectiones, cū eas ipsi ob infirmam valetudinem scribere non possunt, pecuniam conquirant; quâ occasione in alios etiam usus non necessariis sæpe conniventibus immediatis Superioribus, illam expendunt; ut in posterum omnis talium rerum occasio præcidatur, nullà ratione permittant Superiores, pecuniam à quopiam à Nostri ad tales vel similes usus conquiri vel accipi. Quod si quis judicio Superioris, qui necessitatem intueri debet, indigeat lectio-

Nihil à cognatis, vel amicis accipiendum pro lectionibus scribendis.

Cc 2

num

Quomodo Superiores indigentibus prospiciant.

num descriptione; id fiat pecuniis Collegii, in quo ille habitat. Quam ob causam Provincialis curet, aliquam pecuniæ summam illi Collegio applicare, nè his expensis extraordinariis nimium gravetur.

Curiosa & pretiosa interdum.

7. Nullâ ratione permittatur, ut Nostri apud se habeant & secum ferant quædam, quæ pauperibus, quales nos sumus, minimè conveniunt: ut sunt horologia rotata, & affabrè facta; Reliquiaria valde curiosa, & pretiosa; imagines item multi valoris, & similia.

Abusus proprius librorum.

8. Nè Paupertatis sanctæ custodia, quæ plurimum cordi nobis esse debet, ulla ex parte violetur; tollatur abusus ille, qui apud aliquos, ut audimus, irrepit; qui rei deformitatem fortè non attendentes, in libris, quos de Superiorum licentia apud se habent (qui tamen pauci esse debent, & certi quidam) inscribunt *Ad usum talis*, &c. qui loquendi, vel inscribendi modus vel prorsus inutilis est, vel si aliquid efficiat, ut scilicet Superiores de huiusmodi libris minùs liberè disponant, Paupertatis perfectioni & puritati apertè repugnat: cum non tantum in rerum dominio, sed in illarum usu etiam Paupertas plerumque lædi possit. In iis igitur libris, qui communiter à Superioribus cuicumque conceduntur, & asportari communiter solent (ut sunt Constitutiones, vel illarum Summarium, Joannes Gerson, vel similis aliquis pius libellus, Officium B. Virginis, & Sacerdotibus Breviarium, Diurnum, nonnullis etiam Bibliorum exemplar, & Summula aliqua Casuum, & his similes) nihil inscribendum est. Reliquis verò libris, qui alicui conceduntur à Superioribus, vel permittitur, ut eos emi curet, (quos tamen in unum, vel aliud Collegium asportare non licet) inscribendum tantum est nomen ipsius Collegii vel Domus, cui sunt applicati.

Quinam permittendi.

1.

Um Concionatorum munus tanti momenti sit, & ex præcipuis, quæ Societas ad proximorum salutem procurandam exercet; diligenter à Superioribus curandum est, ut qui ad hoc munus talentum à Domino acceperunt, bene ab ipso etiam studiorum tempore in hunc finem instituantur, ut possint suo tempore illud bene ad Dei gloriam, & proximorum salutem fructuosè exercere. Quare si qui perspiciuntur huiusmodi esse, in humilitate & ceteris virtutibus bene fundentur, quò tutius id muneris exsequi suo tempore possint. Nullâ ratione autem finantur concionibus aliorum describendis tempus terere.

In virtutibus bene fundentur.

2. Quoniam verò Scholastici Nostri in domesticis concionibus frequenter exercentur, non solum ob varias utilitates, sed etiam ut huic muneri publicè & ad populum suo tempore præstando assuecant; in privatis concionibus, quæ in Refectorio haberi solent, non tantum ea, quæ ad Religiosos propriè spectant, tractari poterunt; sed interdum etiam illa, quæ ad populi ædificationem facere censentur: nimirum si Christianæ virtutes, ut elemosyna, caritas in proximum, & similia proponantur: vitia item, ut ambitio, avaritia, ira, & alia huiusmodi vituperentur. Hæc autem ita explicari poterunt, ut non quasi ad Religiosos tantum, sed veluti ad populum etiam & ad seculares homines sermo dirigeretur.

Quomodo firmandi.

3. Ad Præfectum concionum pertinebit, thema seu argumentum iis, qui concionaturi sunt, designare; ac pro eorum captu unum, aut alterum, aut plures etiam Auctores, qui illud argumentum bene tractârunt, assignare: ut ex eorum lectione illi materiam eliciant, ex qua suam postea concionem, juxta cuiusque propriam inventionem, component: ac denique viam illis aperiat, pro ut necesse cuique fore perspexerit, ad bene differendum de argumento, quod tractandum assumunt. Conveniet etiam iis, qui concionaturi sunt, tempus aliquod

In argumentis tractando & præfatio dandis sunt.

INSTRUCTIO II. Pro Concionatoribus Societatis.

quod concedi, juxta Superioris arbitrium, in quo commodè parare se possint: quod ut multum esse non debet, nè nimium à studiis distrahantur, ita modicum esse non expedit, nè imparati ad concionandum accedant. Quare propter varias occupationes, quibus Scholastici distinentur, à quibus propter concionem eximi non debent, biduo saltè antè monendi erunt.

*Quomodo ex-
ercendi.*

4. Ad hunc finem, in præcipuo præsertim Provinciæ Seminario, bene exercitatus è Nostri aliquis Concionator Præfectus concionum constituendus est: qui & exemplo suo, & pro cura hac sibi demandata, Nostros diligentius exerceat, præcipuè verò tertio & quarto anno Theologiæ: & post singulas conciones liberè & amanter eosdem privatim (re prius, si videbitur, collatâ cum Superiore, aut hujus judicio cum aliis Patribus) moneat, in quo defecerint, quoad vocem, gestus, & alias boni Concionatoris partes: idque illi in proxima concione emendare studeant; judiciumque Præfecti de emendatione facta, aut non facta, iterum intelligant, donec bonum habitum induant. Commendabit verò, condemnabitque tum Superior, tum Præfectus, quæ commendatione aut condemnatione digna videbuntur. Alii verò, ad quos hoc non pertinet, minimè permittantur, nec facile & immodicè eos laudare, nec liberè carpere.

*De tonis cum
fructu facien-
dis.*

5. Ut toni cum fructu juxta ipsorum finem fiant, præficiendus illis omnino erit, qui in concionandi ratione eos, qui tonos faciunt, bene & prudenter instruere possit: idque suaviter ipse præstabit, antequam è suggestio illi abeant, commendando quoque subinde quæ oportet. Utilitas verò è tonis major speratur, si quadrante horæ circiter ii præmoneantur, qui eos facturi sunt, themate illis assignato.

*Ab effectata
imitatione ar-
cendi.*

6. Non est existimandum, ad eundem concionandi modum, vel unius celebri Concionatoris imitationem Nostros adigendos esse, vel adigi etiam posse: communia verò documenta ad proprium, quem quisque à natura habet, concionan-

di modum & facultatem accommodanda sunt; cum varia sit hominum conditio. Monendi igitur omnes sunt, qui ad hoc munus instituuntur, nè alios in voce & gestu imitari studeant, quando id quod imitantur, quamvis bonum sit, naturâ consequi non possunt.

7. Qui concionandi talentum habuerint, si post absoluta studia scholastica duos annos ad ea repetenda, juxta Reg. 52. Provincialis, posuerint; post tertium annum Probationis, antequam concionandi munus suscipiant, privato studio sacræ Scripturæ, & legendis Patribus, ac sanctæ meditationi saltè per annum vacent. At verò qui biennium ad repetenda studia non habuerint, per duos annos iis rebus incumbant. Unde illud etiam commodum sequetur, quòd tantopere aliorum concionibus describendis non inhiabunt.

*Vacent sacra
Scriptura, &
legendis Patri-
bus saltè per
biennium.*

8. Ut Nostri Concionatores fructuosius suum munus exsequantur, meminerint Regulæ 2. Concionatorum: & diligenter curent, ut in ipsis vigeat zelus animarum, caritas, orationis studium, & devotio. Imò verò exercitia spiritualia subinde ab illis ultro & libenter repetita plurimum ad hæc omnia proderunt. Caveant similiter ab iis, quæ & Concionatores plurimum distrahunt, & eorum studia impediunt; & spiritum ac devotionem minuunt, ut sunt nimia familiaritates cum externis, eorundem visitationes, donaria, præsertim à feminis, facile admittenda, & his similia.

*Quales esse o-
porteat.*

*A quibus con-
cedendum.*

9. Quoniam verò Nostri ad concionandum in Quadragesima extra Collegium interdum mittuntur, & accidere nonnumquam potest, ut ii, qui mittuntur, ob infirmam vel imbecillam valetudinem cibis Quadragesimalibus vesci non possint; ideo ad majorem proximorum ædificationem melius fore judicavimus, nè hujusmodi Concionatores in posterum extra nostras Domos in Quadragesima concionaturi mittantur. Cum iis verò, qui in Domibus nostris concionantur, nemo in hoc dispenset inconsulto Provinciali, qui in hujusmodi dispensatione necessitatis, & majoris Divini ob-

*Extra domos nò
concionentur,
qui cibis Qua-
dragesimalibus.*

*Eorundem
frugalitas.*

sequii rationem habebit. In victu verò & vestitu ea lautitia, illæ itè singularitates & exemptiones, quibus alii meritò offenduntur, Concionatoribus minimè concedantur.

*Quamdiu do-
ceantur.*

10. Qui talenta ad concionandum ostendunt, præsertim rariora, non diutius quàm par est in docendi munere tam humaniores litteras, quàm Philosophiam & Theologiam detineantur: nè si secùs fiat, quando in iis studiis penè consueverint, tunc demum ad concionandum accedant.

INSTRUCTIO III. Pro Confessariis So- cietatis.

I.

Rincipiò; quod habetur in Regula Provincial.

*Maturitas in
moribus, &c.*

*De promotione
ad Sacerdo-
tium.*

*Non nisi post
biennium ad
mulierum con-
fessiones expo-
nantur.*

*Ad exacer mul-
ieres audien-
da.*

100. de maturitate Confessariorum, id in primis curandum, ut multò major ratio maturitatis habeatur in spiritu, moribus, & ædificatione: alioqui ætas, quæ conciliare etiam solet auctoritatem, non multùm proderit. Prima ergo cura ponatur circa promotionem ad Sacerdotium, juxta ea quæ dicuntur §. 1. ex Deputatione pro renovatione spiritûs. Cavendum verò, nè spe futuræ emendationis adhibeatur hoc medium promotionis ad illos in spiritu juvandos, nisi aliunde constet emendatio. Ad hæc quod præscriptum fuit anno 1590. §. 6. de biennio expectando recens ordinatis, ita servetur, ut & illo tempore, & etiam post illud, antequam ad mulierum Confessiones exponantur, occupentur viro- rum Confessionibus audiendis: tum ut majoribus laboribus assvescât, & fructuosius ac latius occupentur; tum ut experiatur Societas, ecquid in hoc ministerio valeant; tum demum, ut hoc modo maturiores fiant, nec imparati accedant.

2. Regula 15. Sacerdotum, ut ad crates mulieres audiantur, omnino servetur, etiam in summa frequentia, neque excu-

sationes admittantur, etiam si sint puel- lulæ.

3. Et quoniam plurima habet incommoda, si in confessionalis longa protrahantur colloquia, omnino Regula 17. Sacerdotum exactè servetur, nè de rebus ad Confessionem non pertinentibus eo loco loquantur. Quòd si contingat de aliis rebus ad consolationem, vel utilitatem illarum esse loquendum; id non flexis genibus in confessionalis, sed stando vel sedendo breviter & modestè, demissis oculis (ut Regula dicit) fieri debet. Quare operæpretium erit, nonnulla loca patentia & decentia in aliqua templi parte, pro ratione regionis, assignare, ad quæ feminae accedant, ut Nostros alloquantur: sic enim fiet, ut & colloquia brevius finiantur, & minùs frequenter accedant, cùm pateat sermones illos non esse Confessionem; & non offendantur alii, dum existimant, Confessiones earum, quæ frequenter confitentur, ad eò in longum protrahi, & ut omnis occasio præcidatur. Si penitentes prætendant scrupulos, instruant illas Confessarii, nè historias narrent, & inutilia repetant; & interdum etiam ipsi sermonem abrum- pant. Nam si verè scrupuli sunt, ubi id illis certò constet, nihil opus erit longas orationes audire. Quòd si agatur de meditationibus, & spiritualibus exercitiis, fiat id potius per spirituales libellos Granatæ, & aliorum, quos apud se legant. Et si in aliquo casu particulari aliter faciendum esset, id non fiat, nisi consulto Superiore.

4. Servetur etiam Regula 21. Sacerdotum. Curetur etiam, nè Confessiones generales excipiantur earum quæ semel generaliter alicui confessæ fuerant, nisi id exigeret manifesta necessitas Sacramenti ob Confessiones invalidas. Quod tamen in hujusmodi rarò admodum probabile est posse contingere.

5. Constituantur syndici non modò Æditui, & aliqui ex sociis, sed nonnulli proximi Sacerdotes, qui observent, & Superiorem moneant, tam de prolixis Confessionibus, quàm de colloquiis, quæ extra Confessionem protraherentur.

6. Quæ

De non protrahendis colloquiis in confessionalis.

Extra Confessionem in patenti loco colloquantur.

Quid eam de scrupulis & spiritualibus exercitiis agatur.

De generaliter audiendis.

Syndici.

*Mane confessio
non audiantur
a prandio.*

6. Quæ matutino tempore sunt confessæ, vel sequenti die manè confiteri debent, nō permittantur à prandio accedere prætextu Confessionis; sed si accesserint, Confessarii rejiciant in diē crastinū, si sunt communicaturæ; & si illo ipso die, quo accedunt, comunicaverint, differant ad diem sequentis Confessionis.

*De socio secum
retinendo.*

7. Circa Regulam 18. Sacerdotum, de retinendo secum socio, omnino exactè servandam, invigilent Superiores diligenter, & acceptis his nostris convocent omnes Sacerdotes, illisque tum alia quæ ad eos spectant, tum præcipuè litteras nostras legant, quas de hac re 15. Julii anno 1585. ad Superiores dedimus. Iis verò, qui suas Regulas 15. 16. 17. & 18. non servaverint, monitiones seriæ, & pœnitentiæ primâ vice injungantur: & quamvis nobis non placuerit universim præceptum imponere obedientiæ, ut id servant, tamen alicui particulari, qui eo fræno indigebit, poterit, ac etiam debet Superior id imponere. Quod si id non servare fuerint deprehensi, removeantur statim à Confessione feminarum, & nos moneamur, ut dispiciamus, an tales in Societate retinendi sint, utpote qui in re gravi, periculosa, & tam severe injuncta parere noluerint. Quod si locus, ubi infirmæ jacent, ita angustus sit, ut per loci dispositionem fieri non possit, ut socius Patris adsit; cum primùm Domum redierint, Superiorem moneant, ut is consideret, an secundo illuc redeundum sit, vel potius (in quod magis inclinamus) ea cura propriis Parochis relinquenda. Quod ut melius omnino servetur, jungitur Superioribus omnibus, ut in publicis exhortationibus moneant omnes, quod quamvis nulla sit peculiaris regula, quæ socios moneat, ut ipsi Superiori significant cum redierint, an Sacerdos regulam servaverit; tamen & ex nostra hac peculiari ordinatione, socii & fratres omnes tenentur, Superiorem ea de re verè & syncerè monere: quod si non fecerint, intelligant, nec suæ conscientiæ, nec Societatis bono se satisfacituros; & Superiores in eos, tamquam in inobedientes esse animadversuros. Sacerdotes verò, etiam si maximè socii ex-

*Etiam remonendi à Confessione
feminarum.*

*Quando locus
infirmæ angustus est.*

*Publicè Socii
docendi de hac
regula.*

trâ remanere vellent, nullâ ratione id permittere debent; tum nè illi otiosa colloquia cum aliis misceant, tum nè ipsi sint sine teste.

8. Circa Communionis frequentiam optandum est, ut servetur Regula 26. Sacerdotum, nè crebrius, quàm octavo quoque die, &c. Sed quoniam in nonnullis civitatibus, ubi passim major est Communionis frequentia, & cum nonnullis personis, quæ ab aliquo tempore frequentius in hebdomada communicant, vix fieri poterit, saltèm illud retineatur, ut in futurum nec Confessariis, nec Rectoribus liceat dispensare, nisi tantùm Provinciali, ut bis in hebdomada fieri possit. Cum iis verò, qui consuetudinem habent frequentius communicandi, curetur quod svavius fieri possit. Illud tamen non dubium est, si Confessarii seriò sibi persvadeant, id majori proximorum utilitati, Societatis bono, & ædificationi convenire; fore, ut cum utrisque feliciter omnia transigantur.

*De communio-
nis frequentia*

9. Et quoniam magnâ jacturâ temporis & fructus spiritualis in ministeriis, certè plusquàm oportet, mos inolevit visitandi & salutandi; omnino necessarium duximus ad meliorem regulæ illius observationem, quæ de non invisendis mulieribus agit (est autem 72. Præpositi, & 70. Rectoris) aliquid certius statuere. Et sanè extra casum necessitatis (qui esset, verbi gratiâ, in aliqua infirmitate, aut luctu, aut morte aliquorum, pii alicujus negotii, & hujusmodi) rarè admodum spes ista magni fructus evenire potest. Quia tamen modus agendi Societatis, accepta beneficia, & declinatio rusticitatis cujusdam non permittunt, ut hæc officia Nostri omnibus interdican- tur, moderatione aliquâ opus erit. Hanc nos commodissimam hoc quidem tempore arbitrati sumus, ut habeatur ratio tum personarum, quæ invisuntur, tum Nostrorum, qui invisunt. Itaque tria concurrere debent, ut aliqua digna existimetur, quæ à Nostri officii causâ invisatur. Primùm, ut sit persona Nobilis & primaria: neque enim omnibus devotis cujuscumque gradus id officii par est præ-

*De mulieribus
invisendis.*

*Tria requiruntur
ad invisendum.*

præ-

Persona designatur.

præstare: cum satis possint in nostris Ecclesiis, & Confessionibus, & piis colloquiis, & juvari & instrui. Secundò, ut sit bene merita non vulgariter de Societate. Tertio, ut in domo illa marito, cognatis, vel hujusmodi, id officii gratum potius quam odiosum esse credatur. Ceterum nè in designatione hujusmodi personarum errari contingat, volumus, cum Provincialis visitat singula Collegia, auditis Consultoribus designet eas, quibus sine offensione, præter circumstantias jam dictas, id negari non debeat: ceteras omnes hujusmodi visitationes superfluas prohibeat. Nostri autem, qui id facere possunt, videntur eligendi quam paucissimi, nimirum Superior, qui quasi publico nomine pro Collegio id exhibeat (ita tamen, ut valde moderatè & circumspectè id faciat, ut aliis exemplo præluceat) & Confessarius; cum quo tamquam Patre spirituali personæ, quæ visitandæ sunt, confidenter agere possint; qui si prohiberetur, maxime offenderentur. Ceteri verò, si quando expediat ut aliquis mittatur, non ipsis petentibus, sed Superiore suo nomine eos mittente, si fuerint viri serii, graves, & spirituales, poterunt interdum id præstare.

De iis omnibus Generalis monendus.

10. Provinciales autem in Visitationibus diligenter inquirant, quomodo hæc omnia servantur, & nos exactè moneant. Curent etiam, quod aliquando quibusdam litteris universalibus commendavimus, ut occasione missionum Confessarii interdum mutantur; nè angustus sit fructus, si perpetuò cum nonnullis devotulis occupentur.

Ad hoc munus affecti sint.

11. Curandum, ut nostri Confessarii, juxta Regulam Sacerdotum 8. multum afficiantur ad hoc munus, ut proximis perneceffarium, & nostri Instituti valde proprium: præcipuè verò invigilandum, nè sint minus affecti minusque prompti erga homines pauperes aut vulgares. Quod si hos refugere deprehenderit Præfectus Ecclesiæ, vel Aeditui, omnino Superiori significandum erit, ut Confessarium officii serio monere possit.

Præsertim erga pauperes.

Eorundem munus & spiritus.

12. Curandum item diligenter, nè numero potius poenitentium, quam fructu

eorum spirituali gaudeant; magisque solliciti sint, ut ad veram contritionem poenitentes promoveantur, vitia emendent, in via spirituali dirigantur & promoveantur. Ac quoniam in hac parte notabilis remissio, ex spiritus, ac zeli in Confessariis defectu advertitur; de hoc refuscitando elaborandum est: nec alia media efficaciora videntur, quam orationis, meditationis, ac mortificationis studium, otii declinatio; moderata, & ex spiritu Societatis ordinata cum externis conversatio; de spiritualibus rebus, & modo juvandi animas cum domesticis colloquutio; regularum omnium, earum præsertim, quæ de feminarum Confessionibus præscribunt, ut superius dictum est, exacta observatio.

Quare tollendi sedulo qui sequuntur abusus, sicubi existant: plures horas dare pauculis feminis, ut aliis ad confitendum locus non sit; alias confiteri volentes arcere, nè filia propria spirituales (ut vocari consueverunt) exspectare cogantur.

Abusus tollendi.

13. Sicubi non est introductum, valde cupimus, ut introducatur, quod Romæ & alibi fit, si accurrentium frequentia id postulet; ut scilicet designati Sacerdotes statis diebus certis horis in templo resideant, ut qui confiteri volunt, ad manum habeant Confessarium.

Designentur in templo statim diebus.

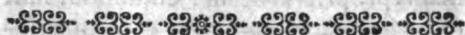
14. Quæsierunt nonnulli, quâ formulâ utendum esset nostris in absolutione ab excommunicatione, & aliis censuris, cum decima Regula Sacerdotum omnibus eandem præscribat. Respondimus, in foro quidem conscientia, quod frequens est, utendum formulis, quæ habentur in Directorio P. Polanci præmem. Sed in foro exteriori, quod rarissimè eveniet, si ex delegatione Prælatorum aliquando contingat, sequantur formulam in eo Episcopatu receptam.

De formula absolvendi a censuris, &c.

15. Ad otium autem vitandum, & occurrendum quorundam Nostrorum querimoniis, dicentium, in parvis aliquibus Collegiis non satis esse occupationum; quamvis nihil opus sit statuere aut ordinare, cum ex regulis, & Constitutionibus, & formula Instituti satis constet, non deesse plurima, in quibus juxta gratiam

Ad otium in parvis Collegiis vitandum.

tiam nostræ vocationis occupari debeamus; tamen ut id Superiores quasi compendium præ oculis habeant, non erit inutile, si quæ nobis à Provincia Romana anno 1590. proposita fuere, quorumque copia jam fuit transmissa, inspiciant; ut subditi juxta Superiorum arbitrium & voluntatem, habitâ locorum, temporum, & personarum ratione, in iis exercentur.

INSTRUCTIO IV. Ad occupationes varias,

In quibus Sacerdotes Operarii Societatis, cum fructu exerceri, & tempus utiliter collocare possunt: à Congregatione Provinciae Romanae anno 1590. propositas.

Et à R. P. N. Claudio Aquaviva Præposito Generali approbatas.

Occupationum
tria capita.

Mnes occupationes, quæ in Collegiis Societatis vel jam sunt, vel introduci possunt, ad tria capita reducuntur: primò ad spiritum: secundò ad studia: tertio ad proximos.

In spiritum, &
rationis assidue,
Cic.

1. Quoad spiritum, in primis opportuna erit oratio, & meditatio extra illam horam assignatam à Regula, prout cuique devotio suggererit, & quantum per caritatis & obedientiæ occupationes licuerit: dummodo semper Confessarius, vel Superior consulatur. Oratio enim non solum faciet, ut bene & sanctè insumatur illud tempus, sed etiam expellet aliâ viâ otium, quia impellet ad agendum, & quærendos ultro proximos quos juvemus. Atque in hoc capite non solum comprehenditur oratio ipsa, sed etiam lectio librorum spiritualium, & omnes ejusmodi spirituales mentis exercitationes in Deum.

In studiis, præ-
sertim Cæsarem
conscientiam,
occupatio.

2. Quoad studia, bonum est, ut Nostri Sacerdotes paulò magis delectentur studiis, tum ad otium vitandum, tum

Instituti: S. J. volum: II.

propter utilitates quæ consequuntur. Et ideo non est res restringenda ad unum tantum genus; sed possunt se exercere in pluribus. Primò & præcipuè in Cælibus conscientiæ: deinde in Scriptura sacra, & sanctis Patribus: aliquando etiam legere historias Ecclesiasticas, & vitas Sanctorum. In quo etiam juverit, ut melius servire possint quæ leguntur, conficere sibi compendium non modo Casuum, sed etiam selectorum exemplorum, quæ deinde sint usui inter agendum cum proximis. Confert etiam plurimum, si sæpe legant, & præ manibus habeant librum exercitiorum spiritualium, Directorium P. Polanci, & Methodum juvandi morientes. Sed tamen videndum est, nè occupentur in quibusdam studiis inutilibus, ex quibus vel nullus est fructus, vel quæ non sunt proportionata illorum capacitati, quia sic amittitur tempus. Juvabit etiam, ut sit major copia librorum varii generis in Collegiis. In particulari, quoad Casus conscientiæ, fiant conferentiæ exactè & diligenter de rebus utilibus & practicis, & prævideantur materiæ: quia si fiant ut debent, bis in hebdomada, & hoc modo quo diximus, erit hæc inter alia satis bona & utilis occupatio.

3. Quoad tertium, de proximis, vix potest deesse occasio, si quis velit, & habeat zelum. Quare hoc præcipuè procurandum, ut Nostri concipiant & foveant hunc zelum, ita proprium nostri Instituti. Modi autem & occasiones juvandi proximos multæ sunt, & ferè in omnibus locis sunt: ut docere Doctrinam Christianam, tradere exercitia, & quærere & inducere homines ad ea peragenda, cum prudentia tamen; visitare hospitalia & carceres; quærere eleemosynas pro iis qui sunt in carcere & Xenodochiis; pacificare inimicitias, facere conciones vel exhortationes in iisdem locis, reducere eos qui sunt in malo statu, juvare Confraternitates, ubi sunt, juxta nostrum Institutum, & ubi non sunt, introducere; adire scholas externorum, & in eis, consentientibus ludi magistris, aliquas exhortationes habere: juventutem ad Confessionem allicere, quamvis

Zelus cum pro-
ximis.

Modi juvandi
proximos.

Dd

melius

*Conferentia de
modo juvandi.*

melius sit curare, ut ipsi magistri per se hoc faciant: visitare infirmos ad eos consolandos, & spiritualiter juvandos; quâ ratione juvantur etiam propinqui qui adfunt, & fiunt amici, & facile adduci possunt ad frequentanda Sacramenta. Pro hoc etiam confert, cum proximi veniunt ad nostrum Templum, libenter eos admittere, & audire in Confessione, etiam si cum aliquo nostro incommodo: & cum occurrunt nobis in viis, invitare eos qualibet occasione, vel levis amicitiae, tum etiam parentes discipulorum nostrorum conciliare Societati. Juvabit etiam facere interdum conferentias de modo juvandi proximos, verbi gratiâ, infirmos, vel qui modus tenendus sit in pacificandis discordibus; aut in Confessione quid remedii dari possit huic vel illi peccato. Præterea possunt fieri missiones ad loca vicina per duos aut tres dies hebdomadæ, ita ut redeant & adfint die Dominico. Juvabit etiam, quod sit erga proximos, non facere casu, sed scienter & cum consideratione, animo repetendo, quomodo auditæ sint Confessiones in particulari hujus vel illius: quomodo remedium positum sit huic vel illi, qui indigebat: item, quo affectu, quo zelo, quâ patientiâ. Denique curandum esset, ut in omnibus locis ubi residet Societas, hoc intelligeretur, Societatis professionem hanc esse, ut præsto semper sit ad proximos; neque illi gratius quicquam esse posse, quam ad hoc adhiberi omni horâ, in omnibus rebus consentaneis nostro Instituto. Hoc enim faceret, ut omnes ad nos libenter concurrerent.

*Observanda à
Superioribus.*

4. Sunt etiam quædam observanda à Superioribus; & primò, ut ipsi quoque, & quidem omnium maxime, ferveant zelo animarum, & cum præ se ferant, & sæpe animent suos, atque ipsi factis ostendant id sibi cordi esse, fovendo, & promovendo profectus proximi, & præbendo auxilium, quod possunt; & inter alia facile dando socium, quando petitur. Præterea ipsi quoque pro parte sua faciant quod possunt, eundo interdum ad hospitalia, & ad moribundos: at si non eunt sæpius, constet non ire propter oc-

cupationes sui officii. Præterea non faciant ipsi quoque omnia per se, & præsertim nobiliores actiones, sed dividant eas cum suis. At cum aliquis se excusat, quod non possit, vel non habeat talentum, non facile admittant, sed animent, quia Deus concurrit & adjuvat. Tollant alias occupationes, minus utiles, & quæ tempus præripiunt, animosque ab utilioribus, necessariis, Institutoque magis propriis avocant: cujusmodi sunt excursiones, visitationes, confabulationes cum externis, vel etiam cum Nostri. Curent ut in omnibus Collegiis sit unus saltè doctus, quia ille exercebit reliquos: & faciant, ut in Collegiis semper vigeant aliquæ bonæ exercitationes. Denique Superiores ipsi curent, non solum ut cum suis consultent de modo fugiendi otii, & quænam bonæ & aptæ exercitationes introduci possint; sed etiam invigilent, ut his Nostri occupentur. Ipsi enim, cum melius norint statum, & conditionem illius civitatis, & loci, in quo sunt; facilius poterunt invenire, in quibus possint occupari.

INSTRUCTIO V.

De notitia habita per Confessionem.

Nè Nostri, vel Superiores, vel alii cœtantur, etiam si usus aliqui licitus foret.

à R. P. N. Claudio Aquaviva
Præposito Generali tradita
anno 1590.

Ameti non desunt Doctores, qui sentiant, salvo Sacramentalis Confessionis sigillo, justis de causis licere nonnumquam Confessario (cum id fieri potest sine ulla revelatæ Confessionis suspitione) uti extra Confessionem notitiâ per Confessionem habitâ; tamen quoniam hæc doctrina, & eam exigit in tanta re circumspeditionem, quam servare perdifficile sit; & in-

Citantur à Dominico Soto lib. de Ratione secreti m. 2. q. 4. & à Navar. c. Sacerdos. de poenit. d. 7. nn. 214. & seqq.

terim

terim posset aliquando retardare subditorum libertatem, quam hujus fori sanctitas, & nostræ Societatis Institutum requirunt in se ipsis rebûsque suis Confessario aperiendis; idcirco visum nobis est in Domino statuere, sicut & severe statuimus, pro reverentia, quâ semper Societas nostra coluit hujus Sacramenti inviolabile sigillum, & libertatem; ut omnes Superiores diligenter caveant, nè vel ipsi, vel Nostrorum aliquis, supradictam doctrinam usquam introducant, nec illam publicè aut privatim doceant: nec eâ utantur ullo modo (nisi fortè de pœnitentis licentia) sed ità prorsus in omnibus casibus Nostri se gerant Confessarii, ac si in Confessione nihil penitus audivissent; sibi que persvadeant, ut humanarum rerum regimen ab hoc Sacramento longissimè distat, ità debere nullatenus ab eo pendere.

*Interdicitur
huiusmodi do-
ctrina, &c.*

dæ sunt graves culpæ, ob quas Novitius dimittatur.

3. Commendent etiam Provinciales Novitiorum Magistris, ut Exercitia spiritalia, juxta eorum Regulas 23. 24. & 28. ab iis, qui Societatem ingrediuntur, fiant: & intelligant moderationem illam, quam Regula interdum concedit, non debere esse ordinariam, neque crebro usurpandam: sed si quando hoc experimentum ob justas rationes distulerint, non diu differant, cum hæc Exercitia primum & præcipuum locum inter experimenta sibi vendicent. Reliqua verò experimenta, præsertim Doctrinæ Christianæ, hospitalium, & peregrinationis exactè fieri curent, ut in eorum Regulis præcipitur.

*Quando Exer-
citia spirita-
lia faciend.*

4. In admittendis verò temporalibus Coadjutoribus, circa eorum qualitates, & numerum, servent diligenter Provinciales, quæ præscribuntur in Constitutionibus p. 1. c. 2. §. 2. & A. Animadvertant præterea, magnam cautionem adhibendam esse in iis ad hunc gradum admittendis, qui aliquem in litteris progressum fecerint, vel qui milites fuerint, vel qui speciem nobilitatis, vel consanguineos nobiles habeant, vel dominis secularibus in delicatis ministeriis infervierint. Præterea non esse admittendos homines planè rudes, & disciplinæ incapaces; cum ad ministeria Societatis melius obeunda, & ad res spirituales percipiendas, bonæ capacitatis eos esse oporteat; cujusmodi esse solent qui legere & scribere nōrunt, vel artificium aliquod habent. Postquam autem admissi fuerint, inculcent sæpius & diserte (quod & antea in eorum admissione factum supponitur) eorum vocationem esse, sublevare suis corporalibus laboribus eos, qui in vinea Domini in aliis functionibus occupati laborant. Circa eos verò, præsertim dum in Novitiatu sunt, diligens opera Magistri exercenda est, ut instituantur in externa & religiosa politia, in modestia, & modo decenti agendi, præsertim cum externis, & similibus.

*Quales Coad-
jutores tempo-
rales admittendi.*

INSTRUCTIO VI. Pro Novitiis Socie- tatis.

Quoniam prima boni status Societatis origo in admittendis iis consistit, qui nostro Instituto congruant; ideo Superiores, ad quos admittendi munus spectat, in admittendo non sint nimii, sed delectum personarum habeant: nec Nostrorum, vel aliorum importunitate moveri se sinant: nec bona externa, vel Nostrorum affinitatem, sed potius ad nostrum Institutum aptitudinem in admittendis sequantur.

*Delectus in ad-
mittendo.*

2. Postquam verò in Societatem admissi fuerint, curent Provinciales, ut patronos non habeant, qui eos, licet ineptos, in Societate retineri curent: ac porro in dimissionis negotio Magistri Novitiorum iudicium magni faciant: nec se in dimittendo difficiles exhibeant, cum id Novitiorum Magister, causâ adhibitis, proponet. Neque enim necesse est de cujusque Novitii dimissione inire consultationem; neque expectan-

*In ineptis di-
mittendis.*

5. Ut scholastici è Novitiatu educendi non sunt, nisi biennium absolverint; ità nullâ ratione Coadjutores tempora-

*De quibus in-
struend.*

*Quando è No-
vitiatu edu-
cendi.*

Institu. S. J. volum. II.

D d 2

les

*Cum vota fa-
cturi.*

*In publicis offi-
ciis ne occu-
pentur.*

*Eorum bona us-
que ad finem
biennii ser-
ventur.*

*De quibus mo-
nendi cum ad
Collegia mit-
tuntur.*

les è Novitiatu extrahendi sunt, nisi per annum integrum in eo fuerint, & bene satisfecerint. In Collegiis verò, donec biennium absolverint, aliquem quasi Magistrum in exercitationibus spiritualibus habeant; & cum ad vota simplicia sunt admittendi, saltèm per mensem ad Novitiatum revocentur, si commodè fieri poterit, & non obstat loci distantia: alioqui in eodem loco ubi sunt, per idem tempus se colligant, & ad vota præparent. Nullo autem modo permittant Provinciales, ut ante finitum biennium in publicis Æditui, Janitoris, & similibus officiis, in quibus cum externis agitur, exponantur.

6. Curent etiam, ut eorum bona, qui in Societatem ingrediuntur, integra, ut ipsi attulerunt, ad finem biennii serventur, si servari tamen possunt: nè illis divenditis aut consumtis, eorum dimissio, si necessaria fuerit, difficilior reddatur. Neque toto hoc tempore quicquam exigatur in usum Collegii vel Domus Societatis ab eorum tutoribus aut parentibus, quamdiu non sunt Scholastici approbati; ut cum majori libertate in Domino possint juvari, & corrigi, cum oportuerit.

7. Cum verò è Novitiatu Scholastici educuntur, ut ad studia mittantur, præmonendi sunt à Novitiorum Magistro, non mitti eos ad laxiorem vitam, sed ut per studia fiant aptiora instrumenta ad Dei gloriam, & salutem proximorum procurandam; ac proinde ità debere studiis invigilare, ut spiritus minimè refrigescat.

INSTRUCTIO VII. Pro Scholasticis So- cietatis.

I.

*Sollicita et
studiosa Scho-
lasticorum e-
ducatio.*

Ona Scholasticorum Societatis educatio magni momenti semper visa est, cum ex iis postea tum Professores, tum etiam Operarii proficiantur. Designandi sunt igitur illis non solum ii Superiores, qui eos in

via Domini, & religiosa perfectione probè instruant; sed boni etiam Confessarii, & Præfetti rerum spiritualium, qui suo munere bene & exactè fungantur. Quin etiam eos Præceptores ut habeant curandum est, qui non solum doctrinæ studiis eos excolant, sed bono etiam exemplo ad virtutem incitent.

2. Vigilent itaque Superiores, nè affrescant Scholastici nimis colloqui cum externis, aut amicis, & cum illis familiaritates habere, apud eos prandere, litteras, vel munera dare & accipere; nisi necessitas, aut recta ratio aliud svadeat. Constat enim his omnibus & similibus spiritum in Nostros graviter lædi, & religiosæ perfectionis fervorem interpefcere.

*Nè cum exter-
nis occupentur.*

3. Multò minùs permittendum est, ut Scholastici Patres antiquiores nimis familiares, ac veluti Patronos apud Superiores habeant: & seniores ipsi moneantur, ut ab huiusmodi patrociniis, tam Scholasticorum, quàm aliorum è Nostros quorumcumque sibi temperent, juxta ea, quæ de vitandis huiusmodi intercessionibus præscripta sunt.

*Patrociniis ne
faveantur.*

4. Proderit autem ad Scholasticorum spiritualem profectum, veterem mortificationum consuetudinem tempore vacationum excitare, propositis in hunc finem in tabella mortificationum capitibus. Quin etiam expedire omnino videtur, ut qui in spiritu nimis relaxati videntur, quò in eis spiritualis fervor excitetur, ad has, & Exercitia etiam spiritualia, svaviter, omnino tamen inducantur. Imò verò hi, quando opus esse judicabitur, à studiis ad tempus, vel etiam simpliciter amovendi sunt, ut meliùs in spiritu proficiant, & in virtutibus solidentur.

*Mortificatio-
num usus in
vacationibus.*

5. Nec minus operæ ponendum est à Superioribus, ut Scholastici Nostri eam indifferentiam assequantur, juxta Regul.

*Indifferentia
affriscere di-
scant.*

31. Summarii, ut scilicet à Superioribus se regi sinant, nec sint solliciti, quid peractis studiis, & tertio Probationis anno, sint facturi: solet enim plerumque evenire, ut si aliter contingat, quàm animo conceperunt, non finè magna molestia, & spiritus jactura, perturbentur.

*Quomodo te-
pidores juvan-
di.*

IN-

INSTRUCTIO VIII. Pro Coadjutoribus temporalibus.

Ex deputatione, quæ de illis bene instituendis habita est in V. Congregatione Generali.

à R. P. N. Claudio Aquaviva
Præposito Generali juxta ejusdem Congreg. Decretum
98. recognita.

1.

Irca spiritualem Coadjutorum temporalium profectum, non tantum in Novitiatu, ut dictum est, vigilandum est à Superioribus; sed multo magis curandum est, ut postquam è Novitiatueducti fuerint, & vota post biennium emiserint, spiritum, quem probationis tempore acquisierant, diligenti curâ conservent. Quare non sinantur suo more aut arbitrio vivere, sed eos rerum spiritualium Præfetti, & ipsi etiam Superiores frequenter alloquantur, novos præsertim, & qui infirmiores sunt, & hoc cum tempore recreationis aliquando, tum verò separatim, semel saltem in hebdomada, consolando eos & instituendo in iis, quæ ad ipsorum statum pertinent; capita meditationis suggerendo, modum, ac fructum orationis exigendo, & tandem dirigendo, ubi opus fuerit.

2. Loco instructionis Doctrinæ Christianæ, quæ extra Novitiatum ad Coadjutores haberi solet, si satis in ea instructi existimentur, instituatur singulis hebdomadis spirituale colloquium, seu conferentiæ de rebus ad eorum exercitia & captum accommodatis. Quo tempore curandum erit, ut intelligant, quæ in seculo vilia aut etiam servilia judicantur, ea magni momenti, Deoque valde cara esse in Religione, quandoquidem propter Divinum ejus amorem, & reverentiam fiunt: nec solum mercedem illorum operum ipsos consequi, sed participes etiam esse ceterorum omnium bonorum operum, quæ Divina bonitas per nostram Societatem operari dignatur; sicut etiam omnium Indulgentiarum, & spiritualium gratiarum, quas ceteri consequuntur. Plurimum autem conferet, id à Superiore ipso præstari, ad quem hæc cura maximè pertinet. Hoc enim officio sibi eos Superior devinciet, dum se illos peculiari sollicitudine complecti & excolere ostendit; & ipsi vicissim aperte vident, se à Superioribus minimè negligi.

3. Quoniam multa possent evenire incommoda, si facilè Coadjutores soli permitterentur incedere; expedit omnino, ut quantum fieri poterit, semper comitati incedant. Si qui autem ob necessitates soli egredi permittuntur, ii maturi & graves sint, & tales, à quibus nihil incommodi merito timeatur. Socii autem Procuratorum, & Emtores, præterquam in iis, quæ sunt officii eorum propria, soli non eant: feminas verò nulli soli adire permittantur. Si quando autem aliquid periculi timeretur, maturâ mutatione provideatur.

4. Qui ad vineas, agrósque procurandos mittuntur, sint ex iis, qui magis in spiritu & religiosa disciplina profecisse cognoscuntur. Neque unquam soli in ejusmodi locis morentur, aut certè pernoctent, & quàm minimùm fieri potest in illis permaneant. Quod si diutius, aut longius eos abesse oporteat, mutentur nonnumquam, aut identidem ad Collegium revertantur, ut in utroque homine reficiantur. Ea verò, quæ per externos in his locis curari possunt, ad ea Nostri nè adhibeantur.

5. Ut quietè juxta suam vocationem in Domo Dei laborent, severè caveant Superiores, nè in suis ministeriis à ceteris contemnantur: neque officia, quæ pro Dei amore exercent, illis à quopiam tamquam vilia & servilia objiciantur. Præterea expedit, ut peritis in sua cuique arte credatur, nec facilè illis etiam studio mortificationis contradicatur. Et tandem ad eam etiam pacem & tranquillitatem conservandam plurimum faciet, si à Ministris nimium aliquando non urgeantur.

Quinimo sine socio incedere possunt.

Quales ad agros mittendi & soli pernoctare non permittantur.

Nè contemnendi habeantur.

Peritis in arte credendum.

À Ministris non supra modum urgendi.

INSTRUCTIO IX. De moderatione in dandis litteris ad Genera- lem adhibenda.

à R. P. N. Claudio Aquaviva
Præposito Generali diversis subinde tem-
poribus, anno demum 1599. aucta copio-
sius, ad Provincias missa.

I.

*Causæ hujus-
modi Instru-
ctionis scri-
benda.*

Etsi magnâ afficior volu-
ptate, si quàm sæpissimè
meorum Patrum, Fra-
trumque litteras perle-
gam; estque pergratum
omnes ad me, tamquam ad Patrem, ma-
gnâ fiduciâ confugere; tamen auctis
longâ die negotiis, auctâque Dei benefi-
centiâ in dies latius Societate, longo jam
usu intelligo, in dandis ad nos litteris,
justam aliquam moderationem esse statu-
endam. Quod nî fiat, in tantam multi-
tudinem litterarum numerus excrescet;
ut, cum ad omnia rescribendum fuerit,
rebus majoribus, & quæ ad Societatem
spectant universam, in quibusque transi-
gendis versari debet Præpositi Genera-
lis industria, necessarium tempus detra-
hetur; laborque eorum qui sunt à secre-
tis, id quod ipsa docet experientia, ita
augebitur, ut, quamvis aptâ descriptione
operæ singulis distributæ sint, & jam
pridem eorum auctus sit numerus, brevi
tamen impares labori succumbant, ne-
cessè erit.

*Aliquæ leges
prescribenda.*

2. Quare, re prius bene perpensâ, sæ-
piusque cum PP. Assistentibus commu-
nicatâ, multisque precibus Deo com-
mendatâ, visum est nonnulla, ad hanc rē
valdè conducentia, omnibus commen-
dare; regulasque aliquas, & Superio-
rum temporum Ordinationes in memo-
riam redigere, quæ si servantur, speran-
dum est, commodius Provinciarum ne-
gotiis consultum iri. Nam supervacuis
& inutilibus rejectis, quæ sæpe utilibus
& necessariis officiant, plus operæ ac
temporis majoribus & universalioribus
Societatis rebus insumetur. Itâ & la-
bor eorum, qui in hoc munere versantur,

allevabitur, ut pares esse possint operi;
& nihil de eo fructu detrahetur, quem
Patres, Fratresque à litterarum commu-
nicatione percipiunt, & optamus omnes.

3. Sed antequam ad rem ipsam venia-
mus, Reverentiam Vestram admone-
mus, nostræ voluntatis esse, ut quo tem-
pore nostram hanc sanctionem ac mode-
rationem in dandis ad nos litteris Provin-
ciæ suæ indixerit, simul etiam edicat,
nullo modo eam ad id genus litterarum
pertinere, quibus privatim suis quisque
de rebus subditi nos certiores facere vo-
luerint; integrum esse cuique, quæ ad
animi sui fructum, spiritualeque auxili-
um, in Domino expedire judicaverit, ad
nos perscribere: me enim magna cum
animi mei voluptate cuncta perle-
cturum.

*Non extenditur
ad privatas
litteras.*

4. His positis, Reverentiam Vestram
scire oportet, meos Prædecessores varias
Ordinationes præscripsisse de modo,
tempore, rebus, de quibus ad Præposi-
tum Generalem litteras dare opus sit.
Quæ omnes postmodum in Formulam
scribendi sunt relatæ. Ex quibus ser-
vandis maximam partem pendet ea, quæ
in hoc genere moderatio est adhibenda,
& quam in primis teneri peroptamus.

*Paræ Ordina-
tiones hæc de se
data servanda.*

5. Quare erit operæ pretium Superio-
res omnes & Consultores ipsam Formu-
lam attentè perlegere; eorumque unum-
quemque ea considerare, quæ ad se per-
tineant. Itâ fiet, ut multis litteris mi-
nùs necessariis supersedeatur. Nam si
Superiores locorum de suis rebus, cum
suis primùm agent Consultoribus, dein-
de cum Præpositis Provincialibus, qui
ex ipsorum regulis, & forma iis præscri-
pta de rebus ordinariis suæ quisque Pro-
vinciæ statuere poterunt, non magnum
erit negotium septimum Formulæ pa-
ragraphum servare.

*Formula scri-
bendi servan-
da.*

6. Ac si operam dabunt, ut ejusdem
Formulæ paragraphum decimum obser-
vent, haud dubiè magnus litterarum mi-
nùs necessariarum numerus tolletur:
cum ibi præscribatur, in rebus non ur-
gentibus ordinarium tempus esse exspe-
ctandum. Nam in urgentibus & gra-
vibus omni tempore scribendi paragra-
phus nonus potestatem facit. Hinc il-
la etiam

*Præstitum pa-
ragraphus de-
cimus.*

*Quid in urgen-
tibus.*

la etiam utilitas proficiscetur : nam si Superiores locorum de negotiis rite & subordinatione servatâ, cum suis agent Provincialibus ; rerum administratio melior erit & facilior, & cum omnium grata voluptate etiam conjunctior. Nam illa scribendi ratio directio & statim ad nos, inconsulto Provinciali, contrâ quàm præcipit paragraphus decimus, nihil aliud efficit, nisi ut multiplicentur litteræ, & constitutio de rebus longiùs trahatur ; cum ad bonam rerum administrationem oporteat nos, antequam de re quapiam constituamus, Provincialium de unaquaque re sententiam exquirere : & singularum rerum statum naturamque cognoscere, illorum testimonio, qui totas Provincias administrant, & præsentibus ipsi totam rem inspiciunt, & quodammodo manibus pertractant.

7. Est & illud præterea notatum, de eadem re scribi sæpius ad nos : quæ res frustra numerum auget litterarum. Quare monendi sunt omnes Superiores, tum Consultores, nè cum de re aliqua semel scripserint, de re eadem scribant iterum, nisi transacto ad rescribendum tempore, & perferendas ad eos litteras constituto. Quia in re illud animadvertant oportet, non semper statim atque ad nos litteræ perlatæ sunt, facultatem esse ad illas rescribendi. Nam, cum sua cuique Assistenti statâ tempora descripta sint ad agendum ; ac sæpe numero diversarum Provincialium, atque adeo Assistentiarum in idem tempus litteræ concurrant, nisi statutus ordo teneatur, magna sequatur confusio, necesse est : ut mirum interdum non sit, si quando seriùs aliquantò, quàm vellent aliqui, ad eorum litteras rescribatur. Atque ob hanc causam, ut occupationibus consulatur Præpositi Generalis, in Formula præscribitur, ut cum ad ipsum Provinciales singulis mensibus, Præpositi locales ternis scribere debeant, Præpositus ipse Generalis ad Provinciales alternis, ad locales senis mensibus rescribat. Quin etiam experimento ii scire possunt, crebriùs etiam, quàm Formula præscribit, eorum litteris responderi.

8. In litteris porro, quæ *Soli* inscri-

buntur, nonnulla peccantur : atque id eò fit, quòd non omnes sciunt, quæ ratio in iis litteris servetur. Persæpe enim quæ iis litteris continentur, non ejus generis sunt, quæ secrete opus habeant, ita ut non possint cum iis, quibus opus est, communicari. Imò verò non rarò ejusmodi sunt, ut, nisi cum aliis communicentur, transigi nullo modo possint : ac nulla alia de causa *soli* inscribi videantur, nisi tantum ut à nobis legantur. Hi si scirent, nos eas quoque litteras legere solere, cum præsertim res postulat, quæ illâ carent inscriptione, non dubito, quin illâ superfederent. Quare opus esset hos hujuscemodi incommodi admonere.

9. Est & alterum in eodem genere incommodum, quòd multi cum de rebus variis ad nos scripserunt, ad eandem epistolam unum aliquod caput attexunt, quod secretum postulat ; & ob hoc unum caput totam epistolam *soli* inscribunt. Quo fit, ut, cum ipsa epistola, ob secretum non possit nisi cum P. Secretario communicari (cum quo de more epistolæ, quæ *soli* inscribuntur, communicandæ sunt) ob illius occupationes negotiis reliqua, quæ cum Assistentibus sunt communicanda, transigi maturo tempore non possint. Quare moneantur, ut cum de rebus scribunt, quæ inscriptionem *soli* postulant, si de rebus aliis iis scribendum sit, id seorsim faciant aliâ epistolâ, ab ea sejunctâ, quæ *soli* inscribenda est. In ea verò, quæ *soli* inscribitur, non nisi de rebus illis agant, quæ secretum postulant, nec sunt cum aliis communicanda.

10. Ad hæc, quod ad contractus attinet, contractuumque instrumenta, cum Romam mittuntur, à tergo membrana vel chartæ adscribatur index & summa eorum quæ continentur. Idque eò magis, quòd multa tam foedis characteribus descripta mittuntur, ut non nisi magno labore, magnâ temporis jacturâ, & æ grè intelligantur ; ab hominibus præsertim qui quibus de rebus in illis agatur, ignorant.

11. Litteræ, de negotiis præsertim, quæ ad nos scribuntur, detur opera ut bonis & perspicuis characteribus sint ;

omissis

Subordinatio
commendatur.

Id de re eadem
bis scribunt,
responsa non
exspectata.

Nè in litteris
negotiorum se-
creta admisce-
ant.

Ratio contra-
ctus & instru-
menti Romam
mittenda.

Quæ in litteris
soli scribendis
servanda
sunt.

Quæ in scri-
ptione litt-er-
arum animad-
vertenda visa
sunt.

omissis litterarum compendiis abbreviationibusque parum notis. Justus etiam ad oram exteriorē margo relinquatur, ut indices eorum, quæ intus continentur, foras evocari possint. Et cum varia capita de rebus variis continent, præfertim si vel Superiores, vel Consultores ipsi litteras dant, singula quæque capita per paragraphos scribantur, ad initium semper caput revocando. Id enim & ad legendi, & intelligendi usum, facilitatemve apprimè conducit, non modò in præsens, quamdiu de rebus iis est agendum; sed in posterum etiam tempus, cum ex Archivio, quod sæpe usuvenit, ejusmodi litteræ ad eadem vel alia similia negotia, post aliquot menses aut annos sunt proferendæ. Quæ res in tanto scriptorum numero, optimo licet ordine disposita servantur omnia, nisi his adjumenti allevetur, laboriosa admodum fit & impedita.

Nomen, & cognomen in calce adscribant die non prætermisso.

12. Et cum in his tum in aliis etiam litteris duo illa servantur, ut & in fine epistolæ cujusque nomen adscribatur & cognomen ejus qui litteras dat (sunt enim, qui pro sua modestia alterutrum omittunt, altero tantum contenti) & cum dies, quæ dantur litteræ, adscribitur, non à festo tempore illius diei, sed à numero dierum mensis cujuslibet notetur; ut facilius datarum litterarum ratio iniri possit. Denique caveant, ne eodem folio, quo ad nos scribunt, ad obvolvendas epistolas alias utantur: fit enim plerumque, ut in resignandis fasciculis, pars aliqua litterarum unà cum sigillo revellatur: quæ deinde nullo modo legi possunt.

Ne eodem folio, quo scribunt, epistolas obvolvunt.

De Collegii & Provinciæ nota in litteris & fasciculis faciendæ.

13. Illud postremò hoc loco addere pernecessè fuit, quod abhinc annos quindecim nonnullis Provinciis præscriptimus, ad expensas non exiguas vitandas, quibus unam pro multis æquo plus gravari interdum contingebat, ex Collegii aut Provinciæ, ex qua litteræ mittuntur, ignoratione; ut curent Superiores omnes singulis litteris & fasciculis sui Collegii ac Provinciæ nomen exterius in fronte imponi. Sic enim antequam vel fasciculi dissolvantur, vel aperiantur litteræ, vecturæ ratio facilè constabit ei, qui exigendi curam gerit, ut suum cuique

Provinciæ vecturæ datum referre possit. Quòd si contingat diversarum Provinciarum vel litteras, vel fasciculos in unum colligari, necesse erit similiter in externa facie sub illius inscriptione Provinciæ, in qua colligantur, nomen notari: detracto enim superioris fasciculi tegumento, singularum litterarum, vel fasciculorum vecturæ ratio distincta constabit ex illarum inscriptionibus: vel certè (quod magis probaremus) in magno fasciculo nomina earum omnium Provinciarum, quarum fasciculi includuntur, exterius adscribi.

INSTRUCTIO X.

De Præfectis spiritualibus constituendis formandisque.

à R. P. N. Claudio Aquaviva
Præposito Generali ad Provincias missa
anno 1599.

I.

Uanta in rei spiritualis Præfectura insit utilitas, quàmque sit munus illud necessarium, non nostræ tantum regulæ, Constitutionesque docent, sed ipsa etiam ratio persuadet & evincit. Nam cum ad perfectionem nostræ Societatis viros effingere, formaréque debeamus; consequens est, ut ii quoque quidquid agunt, spirituali ratione, atque in Deum caritate illud agant. Hæc nempe una cura illos ad studium virtutum omnium, ad plenam absolutamque sanctitatem assiduus debet stimulis excitare: ut ipsi & in se & in aliis quàm maximum lumen, quàm maximum communis Domini amorem provocent in dies. Præterea cum in perpetuo ipsi obedientiæ usui, ac religiosæ disciplinæ, spiritualibusque ad proximos ministeriis versari debeant, nisi normæ Divini Spiritus se conforment, soluti, indociles, difficiles, intratables, & segnes ad laborem sunt necessesse est:

Hujus Ordinis noster militat.

Quales Instituti nostri ratio requirit.

se est: non secus atque currum aliquem videmus amotis rotis trahi non posse; admotis verò, apteque collocatis, facile ad quemcumque usum accommodari. Et quamquam multis jam annis in eam curam incumbimus, Provincialesque Præpositos urgemus, ut rei spiritualis constituent Præfectos ac Magistros; ipsique qui rei magnitudinem intelligunt, maximo opere rem perficere conantur; excusant tamen idoneorum hominum, qui totam rem sustineant, inopiam.

Inopiam excusant.

2. Nos quoque persæpe multas in eo genere querelas audivimus: idque multò etiam magis perspeximus, cum non ita multò pridem, qui spiritualium rerum statum inspicerent, inspectores per Provincias dimississemus. Ex quo apparet, multa & magni momenti in hac ratione desiderari.

Experientiâ de fidei comprehensione.

3. Re igitur Domino precibus commendatâ, post multum de ea cum Patribus Assistentibus sermonem habitum, sentimus necesse esse peculiarem aliquam curam suscipere, ut magisteria totius hujus rationis instituantur. Ingens enim sit error, quemlibet mediocri probitate, mediocri prudentiâ, recto tantum studio instructum, propensaque ad virtutem voluntate, ad tantum munus idoneum judicari. Quod si ad viam spiritualem ineundam, homines aliorum consilio indigent ac regimine; cum ingens sit eorum periculum, qui perito in eo itinere duce carent; satis constat, eos qui huic muneri deliguntur, magno ad hanc artem studio, magno lumine, magno rerum usu, magnâ præterea lenitate, ac dexteritate, & ad agendum cum aliis comitate, & gratiâ esse oportere. Ad hæc magna propensio, applicatioque animi, dotésque aliæ insignes accedant, necesse est. Et cum hæc maximè optemus, non tamen ea remedia videmus adhiberi, quæ ad hujusmodi magistrorum copiam parandam opus sunt.

Quales sint Præfecti spirituales.

4. Præterea cum ad scholas instruendas, non majorum studiorum modò, sed minorum etiam Humanitatis, & Grammaticæ, varias artes exercitationesque invenerimus, ut idonea suppetat copia

Institut. S. J. volum. II.

De litteris, sit & in spiritu perficiendo elaborandum.

Magistrorum; prudentissimus quisque optimè intelligit, quantò id magisterium majus sit ac magis necessarium, cum in eo multò minùs, quàm in altero liceat esse conniventes, non modò quia nobilius, majorisque momenti est; sed etiam quia basis & fundamentum est alterius. Siquidem doctrina à spiritu sejuncta, & Societati proximisque magis obesse, quàm prodesse; & Ecclesiæ sanctæ nulli aut perexiguo adjumento esse potest.

5. Quare omnium primùm Provincialis cum suis Consultoribus, aliisque Patribus rerum peritiâ spiritusque præditis, re communicatâ, delectum habeat eorum, qui præter ceteros idonei judicabuntur, qui ad id munus destinantur. Atque ad id, tamquam à remotiore quodam principio, è juvenum numero eos designet, qui majorem ad hoc munus indolem præferre videbuntur; silentii, & secessus amatores, orationis & Divinæ contemplationis studiosos: eosque Magistris Novitiorum socios adjunget, exercebitque interim in aliis ad spiritualia exercitia erudiendis. Deinde ad rem ipsam propius accedens, eos in præsens huic muneri præficiet, qui statim manus operi possint admoveere, maturos senes, quos vel longo gubernandi usu, vel conciones habendi, aut è cathedra Theologiam præsertim explicandi labore fessos, tamquam ex alto in portum, intermissis exercitationibus, in hoc tranquilum senectutis otium confugere utile erit.

Quinam ad id munus eligendi.

6. Neque cuiquam otiosa res videri debet, aut infrugifera, vel si cum aliquo aliorum consiliorum incommodo id fiat, navum aliquem hominem à ministeriis aliis clarioribus cessare, dum aliis instituendis juvandisque occupatur: imò verò plusquam ceteros efficere certum est. Siquidem illorum omnium manibus, qui ab ipso promoti dignos se præbent Societatis administratos, operatur.

Opus non commendandum.

7. His porrò concedendum est, ut sanctæ orationi, sanctorum Patrum, piorumque librorum lectioni operæ plus solito impendant. Constitutiones, Exercitia B. P. N. eorumque Directorium habeant sibi familiaria: ad hæc Institutiones,

Quibus vacent Præfecti.

Ec

Etiones,

ctiones, Industrias, aliæque monita Præpositorum Generalium optimè teneant; ut cum in sermone, tum in usu tradendo virtutum, illa in promptu habeant, quæ cum gratia nostræ vocationis sunt conjuncta.

Quinam libri legendi.

8. E sanctis Patribus habeant præmanibus S. Basilii scripta omnia, S. Gregorii moralia, S. Bonaventuræ opuscula; alios præterea Doctores, Guilielmum Parisiensem, ejusque præcipuè tractatus de tentationibus, & resistentiis; de virtutibus, de vitiis & peccatis, de rhetorica Divina, & similia; Gersonem, ejusque præcipuè tractatus. Et è Nostris Platum de bono statûs Religiosi, Rossignolium de disciplina Christiana; tum libros de imitatione Christi; Sanctorum vitas, è quibus gravissima eliciuntur documenta; opera denique Ludovici Blossii magno esse poterunt adjumento, ad varias variorum curandas affectiones. Itaque errorem ponant Superiores, si qui aliter existimant; sibi que persuasum habeant, tum ad idoneam ejus doctrinæ cognitionem, quam in hujus artis magistro inesse oportet, tum ad auctoritatem noménque viri verè spiritualis obtinendum, maximi esse momenti hoc studium: nec satis esse commune hominis cujusque studium, aut quantulumcumque hujus doctrinæ cognitionem, quâ tinctos esse contingat eos, qui hæc aliquando cursim, & quasi aliud agentes læstilarunt, aut etiam subinde meditando volutarunt animo.

Necessarium hoc studium.

Non ad externos effundendi.

9. Atque ob hanc causam non debent hi circa externos tamquam ordinariæ operæ occupari: tum quòd illa persæpe occupatio ab opera suis præstanda illos avertit; tum etiam quòd revera mens in duas diversas curas cum aliquo dispendio distrahitur.

Exemplares sint.

10. Et quoniam hi rei spiritualis magistri non doctrinâ solum & monitis, sed exemplo etiam & operâ eam viam debent spiritualemente monstrare; neque illos decet spiritu esse eremitico, totòque uni contemplationi deditos; videndum est, nè ita sint sanctæ quietis ac secessus amatores, ut proximorum consuetudine prorsus abstineant: sed aliquas

exercitationes, ministeriæque, laboris quidem, humiliationis, utilitatisque majoris, occupationis tamen & illecebræ minoris assumant; cujusmodi sunt carere detentos, hospitalia, ægros invisere, aut breves aliquas subinde obire missiones: sed certis, quibuscum usum habeant, nullis addicantur pœnitentibus: feminis verò, cum quibus nimium plerumque est negotii, multò minùs.

In humilibus se exercent.

11. In magnis porro Seminariis, in quibus ad studia aluntur multi, satis constat hujusmodi magistris tantum operæ suppetere, ut aliæ occupationes omnes excludantur: ita ut nè ipsis quidem regendis discipulorum Congregationibus, aut scholarum Confessionibus audiendis locus relinquatur. Eritque id Provinciali summæ curæ, ut in ejusmodi frequentibus Collegiis homines hac doctrinâ & fervore pietatis insignes huic muneri præficiantur: ac si fieri potest, ex iis, qui aliquando Magistri fuerint Novitiorum, vel in gubernando magni exempli, & spectatæ pietatis fuerint; vel certè in aliis Collegiis id munus cum aliorum probatione sustinuerint. Denique, ut dictum est, præstantissimi cujusque, & maximis dotibus instructi præclare stare operam censendum est, uno in hoc munere occupati.

In Seminariis quales præficiendi.

12. Præfectis ita constitutis, Provincialis erit cura, invigilare, eos instruere, rationem ab iis, inter visitandam Provinciam, reposcere; ex aliisque quemadmodum se gerant, cognoscere. Multum illis tribuat, multamque iis reverentiam conciliet: mandetque Consultoribus Collegiorum, ut ad se, quemadmodum in hoc genere procedatur, accuratè perscribant.

Provincialis munus.

13. Omnino duo in hoc genere scopuli vitandi sunt, qui magnæ nonnumquam offensioni esse possunt, quò minùs tantæ rei magisterium cum quem volumus, quémque res exigit, felicem cursum sortiatur. Alter est temeraria quædam & inanis Superiorum suspicio, ac propè zelotypia, quasi rei spiritualis Præfectus subditorum animos ad se alliciens, derivet in se Superioris auctoritatem, eaque re necessaria membrorum cum suo

Quinam scopuli vitandi Superioribus, Præfectis.

suo capite conjunctio sensim solvatur. Alter contrà, nè quando Præfectus, per causam consolandi subditos, ad illa se porrigat quæ sunt regiminis, aut impediat elevétve Superioris auctoritatem, id quamvis, ipso inscio, alia ex causa contingat. Quare magnopere opus est incommoda hæc antevertere initio; magnæque vigilantia cavere, nè quid ejusmodi subrepat, fines utrisque constituendo. Siquidem Rectori expedit Præfectum amari & in honore haberi: sic enim adjumento & levamento multis in rebus ipsi erit. Præfecto vicissim proposita in primis esse debet obedientia, & erga Superiorem amor subditorum. Ac si quando hæc aut minui senserit aut intepescere, sese Angelum pacis interponat: hinc dejectos subditorum animos ad perfectionis mortificationisque studium erigendo, & auctoritatem, bonamque de Superiore opinionem pro viribus tuendo; hinc Superiorem privatim de rebus illis admonendo, quæ vel expedire, vel impedire judicaverit.

à R. P. N. Claudio Aquaviva

Præposito Generali anno 1606. ad Provincias missa.

I.

Um reddere conscientiae suae rationem res sit ap-
primè necessaria, & accuratissimè nobis à B. P. N. commendata, nè quâ

Incommodis
occurrendum.

inficitia subditorum, aut minùs clarâ ejus rei cognitione, in nostra Societate aliquando intepescat, (ex quo incommoda non modica, cum magno rei spiritualis damno, & decremento auxiliorum, quæ ipsis subditis adhibenda sunt, & magno etiam communis boni, Divinique obsequii detrimento oriantur;) idcirco, quemadmodum omni diligentia nostrum est subditos ipsos ad suum officium in hoc genere præstandum adhortari, ob ingentes quæ ex ea re bene transacta percipiuntur utilitates; ita summè necessarium est (quemadmodum à nobis aliàs significatum ac præscriptum est) ut Superiores pro se quisque rem promoveant; tum eam præferendo comitatem, paternamque benevolentiam, quæ subditos ad se totos magnâ fiducia aperiendos alliciat; tum eam adhibendo prudentiam, secreti fidem ac cautelam, & ad eum unum finem consequendum, cujus causâ à beato Fundatore nostro totam hanc rem institutam esse scimus, quod est spirituale auxilium, & idonea subditi cujusque perscrutatio. Quapropter animadvertant Superiores (id quod his litteris maximopere iis injungimus, gravissimèque præscribimus) nè hac notitia ita utantur, ut subditorum animi offendantur, suspicienturque se ob eam rem aut notam aliquam aut periculum adituros, nè minùs commodè à Superioribus tractentur.

Qua Superioribus
præstanda.

Quamam cautio
adhibenda.

14. Optamus præterea à Provincialibus certiores fieri quotannis, quosnam ejus muneris in majoribus præsertim Seminariis, quibusve institutionibus præfecerint; & quemadmodum tota res usu tractetur, & quo fructu, & quod quisque ad eam rem talentum præferat.

15. Et quoniam res est magni momenti, eaque maximopere indigemus, omni quo possum animi affectu Reverentiae Vestrae quàm accuratissimè commendo, ut id totum ita suscipiat, ut existimet ad maximam sui regiminis partem pertinere. Ità, Divinâ favente bonitate, spes est, multa nobis fore proniora; eosque nos è nostris laboribus fructus, quos ad Divinae Majestatis gloriam optamus, percepturos; à qua copiosam precamur in omnes benedictionem.

INSTRUCTIO XI.

De paternè exigenda
ratione conscientiae à subditis,
& secreti fide servanda.

Institu: S. J. volum: II.

2. Quare Superiores, quamvis secretum naturali jure tantum teneatur (nam de sigillo Confessionis nihil est quod agamus) videant tamen summa curâ, ut secreti fides integra sit, nihil omnino cuiquam innuendo; multò etiam minùs ad consilium referendo consultandi causa, quid facto opus sit: nam ex eo subditi à sua

Secretum servetur.

E c 2

ti à sua

*Damna quæ ex
hac defectu ori-
untur.*

ti à sua aperienda conscientia deterren-
tur vehementer. Licet enim tanti pon-
deris ea regula præceptumque sit, sex-
centas tamen Theologicas ratiocinatio-
nes, & periculorum species excogita-
rent, quare ad se tanto cum damno dete-
gendos nullâ lege tenerentur. Quâ o-
pinione atque avocatione animorum ne-
scio an perniciosius quidquam ad bonam
administrationem Societatis esse possit:
quæ intimâ animi culturâ, spiritualique
institutione magis, quàm legibus ullis,
pœnisve externis irrogandis suos optat
alumnos ad perfectionem virtutis
educere.

*In visitatione
quid Provin-
ciali præstan-
dum.*

*Communicanda
subditis hac
Ordinatio.*

*De quibus Ge-
neralis monen-
dus.*

3. Quare Reverentiæ Vestræ rem to-
tam quàm accuratissimè commendamus,
ut inter visitandam Provinciam diligen-
ter cognoscat, quâ fide Superiores in hoc
genere se gerant: ac si quis in eo fuerit
solutior, aut minùs quàm debet accura-
tus; det operam, ut pro culpæ gravita-
te in eum animadvertatur: ac si opus
fuerit, de tali Superiore amovendo ab
officio nos certiores faciat. Idque ita
curetur, non modò ut subditi nos ita
præcepisse, sed ita etiam exsequi man-
dasse sciant: ut intelligant omnes etiam
Superiores, si quid aliquando delique-
rint, pœnæ obnoxios futuros. Contrâ-
que ipsi suspicionum umbras, quæ sub-
inde oriuntur, exuant penitus ex animo;
in idque magnâ caritate Superiores in-
cumbant, ut subditi ex eorum paterna
caritate recreentur, benignèque se ab iis
tractari lætentur: vicissimque ipsi eâ,
quâ filios decet, reverentiâ fiduciâque
ad Superiores suos, tamquam ad bene-
volos parentes, in omni re confugiant.
Vestra Reverentia quid egerit in hac
causa, quemadmodum per se ac per Con-
fessarios, ut ab errore subditi avocentur,
contenderit; si quid peccatum fuerit,
quæ remedia adhibuerit: & quid in eo
genere Superiores profecerint, ad nos
perscribat. Redeo ad illud idem, mo-
neoque etiam, rem esse maximi momen-
ti, proindeque non mediocrem diligen-
tiam desiderare.

INSTRUCTIO XII. Pro iis, qui ad Missio- nes, fructificandi causâ, pro- ficiscuntur.

à R. P. N. Claudio Aquaviva
confecta.

I.

D directionem praximque
Regularum eorum, qui
ad Missiones proficiscun-
tur, necessarium duxi-
mus hanc Instructionem
perscribere, ad quam possint deinde Pro-
vinciales, quæ pro locorum ac Missio-
num varietate opportuna videbuntur,
adjicere.

*Cur scripta
hæc instru-
tio.*

2. Finis harum Missionum est auxili-
um tot animarum, quæ ex ignorance
rerum ad salutem suam necessariarum, in
statu peccati, cum æternæ damnationis
periculo versantur. Proinde omni stu-
dio enitantur, ut continuam veramque
inter se unionem habeant, cum patiendi
desiderio; quandoquidem hæc necessa-
ria sunt fundamenta ad finem propo-
situm consequendum, & ad bonam ædifi-
cationem apud omnes conciliandam:
meminerintque hanc esse vocationem
nostram, in qua primi Patres Nostri sese
exercuerunt. Ob eandem causam ora-
tionem matutinam, & examen vesperti-
num, quoad ejus fieri poterit, numquam
prætermittant: & procurent tum in hac,
tum in ceteris rebus intimam unionem
cum Deo, à quo pendet omnis actionum
nostrarum recta institutio & efficacia.

*Scopus Missio-
num.*

*Præ inter se
cùm Deo con-
junctio.*

3. Perlustrabunt loca, quæ in catalo-
go suo descripta habebunt; tamdiu in
singulis consistentes, quamdiu pro nu-
mero, & dispositione personarum expe-
dire videbitur. Cùm primum ad oppi-
dum, seu vicum, pervenerint, ante om-
nia primariam Ecclesiam adeant; & post
breve orationem, prout temporis ra-
tio, & ipsorum commoditas feret, agant
cum Parocho, vel alio Cleri Præposito;
omnemque illi benevolentia signifi-
cationem exhibendo, caveant nè vel mini-

*Quæ loca per-
lustrabunt.*

*Ecclesiam pri-
mam adeant,
tum Parochum.*

Finem missionis declarant.

mo indicio dent suspensionem, quasi ad eum visitandum veniant: sed ostensis Patentibus, &c. declarent sibi hoc unum esse propositum, ut Doctrinam Christianam tradant, Confessiones audiant, pacificationes procurent, &c. ac nominatim ut Clero in omnibus probari & satisfacere studeant. Doceant præterea, sibi præscriptum esse à Superioribus suis, nè cui victus causa sint oneri: idque adeò se curaturos, cum habeant unde vitam sustentent: cubiculum tantummodo desiderari, à feminarum commercio liberum, & in quo lectuli sint ad quiescendum. Quòd si mundum aliquod in xenodochio cubiculum erit, alibi non quærat. Ab eodem Parocho, si consenserit, designabuntur, qui res ad victum necessarias pro ipsis comparent: quas quidem ad sustentationem sufficientes esse oportebit, sic tamen, ut ædificationi semper consulatur.

ubi habitant.

Edocendi de peccatis populi.

4. Interrogent eundem Presbyterum de peccatis populi magis usitatis, de usuris, concubinato, inimicitiis, abusibus, superstitionibus, &c. ut majori cum luce, & utilitate animarum, sermones suos, laborésque dirigant. Conferet plurimum, si quam boni nominis secularem personam sibi concilient, cujus opera apud alios utantur; procurando ut Divina Sacramenta frequenter obeant; & probo pariter alicui Sacerdoti eos insinuando. Juvabit etiam scholas visere, si sine offensione fiat; magistrorumque gratiam ineundo, pium aliquod devotionis exercitium inter scholasticos introducere. Et cum tempus vacuum erit, in privatis cum hoc vel illo sermonibus fructuosè collocare.

Alicuius boni viri opera commendare.

Scholastici juvendi, & quomodo.

Quoties populus convocandus.

Materia contentorum.

5. Quo die ad locum pervenerint, in quo subsistere debent, procuretur quam primum commoditas populi convocandi. Convocetur autem manè ac vespere: fiatque exhortatio una, in qua primum disseratur de necessitate Doctrinæ Christianæ; & de malis, quæ peccato mortali adjuncta sunt, ut ex eo intelligatur necessitas Confessionis. Deinde exponatur causa & finis adventus ipsorum, bona cum venia & facultate Ordinarii: pro mulgeturque Jubilæum à Sua

Sanctitate concessum, potestas absolvendi, &c. atque hæc omnia Societatem nostram ex Instituto suo facere; cui convenit hoc munus Doctrinæ Christianæ, Confessionum, &c. significetur etiam nullum hic lucrum quæri, nec pecunias imò ferri ad ipsos munuscula quædam rerum piarum. Nulli proinde se graves futuros, cum à Superioribus suppeditata eis sint necessaria. Significent præterea, horis matutinis audituros te Confessiones eorum, qui conscientias suas sublevare desiderant. A prandio Doctrinam Christianam tradituros feminis, & pueris, ac puellis: vesperi autem eandem viris post salutationem Angelicam explicaturos. Hortentur itaque, ut veniant, & domesticos ac familiares mittant.

Populus de quibus docendus.

6. Si oppidum est alicujus momenti, & alius concionator non sit, Quadragesimæ præsertim tempore, poterit singulis diebus summo manè brevis concio fieri per semihoræ spatium, de Evangelio quidem; sed ita, ut ad rerum necessariarum doctrinam traducatur pro captu auditorum. Exemplis autem crebrò utantur, & pro re nata populum impensè hortentur ad Divini cultus observationem, & ad Ecclesiasticos honore ac reverentiâ prosequendos.

An concionandum, & quando.

7. Cleri institutio complecti debet brevem notitiam mysterii Sanctissimæ Trinitatis, & Incarnationis D. N. quænam sit materia & forma Sacramentorum, de eorum usu & exercitio, ac præcipue de ratione Confessionum audiendarum, & populi instruendi; commendando eis diligentiam & munditiem circa cultum Divinum. His porrò qui à Clero sunt, dandus est Catechismus, si non habent; Directorium P. Polanci, aut F. Medinæ. Fient hæc manè, quando ab audiendis Confessionibus otium erit. Quòd si tunc non licebit, detur opera, ut serò sub noctem perficiatur.

De quibus Clerici instruendi, & quo tempore.

8. Feminarum Confessiones in templo semper audiantur loco non obscuro; eodemque modo juvenum: studeantque ab eis personis quam primum expediri, quæ movere possunt suspensionem.

De feminarum & puerorum Confessionibus audiendis.

Quando feminae & pueri Doctrinam Christianam docendi.

9. Pomeridianæ horæ ponentur in tradenda feminis puerisque Doctrina Christiana; allicienturque processionibus publicis, festis præsertim diebus, in quibus pueri ac puellæ vario cum ornatu appareant, & præmiis imaginum; diligentem operam adhibendo, ut doctrinam accuratè perdiscant; & hortando, ut eam aliarum inanum cantionum loco decantent inter laborandum, & in agris ipsis.

Quando viri Doctrinam docendi.

10. Vesperi post salutationem Angelicam circa mediam horam noctis, Parcho & aliis Clericis adnitentibus, convocetur ad Ecclesiam quàm maximus poterit numerus, invitando Gubernatorem, aliisque viros primarios, ut ceteros alliciant, prohibendo nè femina ulla admittatur: ibique explicetur Doctrina Christiana, declarando mysterium Sanctissimæ Trinitatis, Symbolum Apostolorum, &c. omnem sermonem concludendo malorum, quæ peccato mortali insunt, declaratione: horæque circiter spatium hac in re collocetur. Quòd si ad eam unicus sufficiat; alter interim in privati cujuscumque auxilium incumbat, vel ejus Confessionem audiendo, vel pacem inter discordes componendo.

Causæ elemosynæ largiendæ.

11. Si quando incidat, ut aliquid elemosynæ pecuniariæ largiendum sit personæ alicui ad gravem necessitatem redactæ, cautè fiat & secretò, nè si patefiat, concursus fiat pauperum; quibus si elemosyna denegetur, obtrectandi occasio præbebitur.

Quomodo cum Religiosis agerent.

12. Ubi Religiosos cujuscumque Ordinis nanciscuntur, omnem in illos benevolentiae significationem declarare studeant; eosque in Domino, quoad fieri potest, lucrifacere. Quòd si res ferat, juvabit Exercitia spiritualia cuiuspiam illorum, atque etiam Clericorum, tradere.

Quæ ab ipsis annotanda.

13. Observabunt subinde & annotabunt, quæ digna videbuntur, de quibus Prælatum admoneant, ut ea coràm postea post reditum in urbem illi exponant. Itémque præcipua quæ notatu digna pro Annalibus.

Confraternitas in Institutiis, & quomodo.

14. Dabunt operam, ut inchoetur, promoveaturque, ubi opportuna res erit, Confraternitas aliqua Sanctissimi Sacra-

menti, vel nominis Dei, vel Rosarii, vel Doctrinæ Christianæ. Romam postea scribendo, ut stabiliri possit, juxta Regulam 22. Missionum.

15. Qui priore loco in Patentibus nominabitur, Superior erit Missionis; alter ejus Admonitor: demum omnes sibi commendatam esse intelligant exactam regularum pro Missionibus observantiam.

Quis in Missionibus Superior.

INSTRUCTIO XIII.

De spiritûs renovatione procuranda, deque disciplina Religiosa augenda.

CAPUT I.

Ad Orationis & Devotionis studium excitandum.

1.

Um inter illa media, quæ cum Deo instrumentum conjungunt, atque disponunt, ut à Divina manu rege & gubernetur; illud unum ad conservationem, & incrementum spiritûs efficacius sit, familiaritas videlicet cum Deo in spiritualibus devotionis exercitiis; valde commendatam omnibus esse cupimus, & seriò Superioribus injungimus earum Ordinationum ac Regularum executionem, quæ Orationis augmentum magnopere juvare ac promovere consueverunt. In primis proderunt solemnia illa ac itata Religionis nostræ, si frequens visitatio fiat dum oratur, & ab ipsis interdum Superioribus, ex Regula Præpositi 50. & Rectoris 47. si poenitentiae peccantibus imponantur: si in cubiculis spiritu ferventiores cum tepidioribus unà cohabitent: si crebrò Nostros alloquatur de hac re Præfectus spiritûs, interrogetque modum, quem in orando teneant; doceat, instruat, ac dirigat pro rei exigentia: si Confessarius illis ipsis, quos in re tantum momenti, & ad spiritûs conservationem per necessaria deficere intellexerit, scrupulum

Ex Deputatione pro renovatione spiritûs.

Psal. 14. §. 2.

Orationem, ac devotionem promovendam.

pulum injiciat: si in privatis exhortationibus, & conferentiis agatur frequentius de fructuosè oratione habenda, & de cura rerum spiritualium augenda: si in ratione reddenda conscientiae Superiores diligenter exquirant, quantum in hac re quisque profecerit, instruendo, formam docendo, excitandoque (si necesse fuerit) efficacioribus mediis ad tam sanctum & perutile religiosae vitae opus peragendum. Denique conandum, quoad ejus fieri poterit, ut qui ex Novitiatu ad Collegia se conferunt, haud faciliè eandem precandi rationem immutent, nec sinè Praefecti spiritus, aut Superioris consilio in ejusmodi rebus progrediantur.

2. Si interdican-
tur id genus visitationes, quae nec ad eum finem, quem intendit Societas juxta suum Institutum, nec ad spiritum vocationis nostrae prodesse possunt; idque Superioris arbitrio, cuius erit singula prudenter & maturè perpendere: iis exceptis, quos minimè expedit praeterire, tum ob commune bonum Societatis, tum ob majus Dei obsequium, & animarum auxilium: qua de re, ut omnes rei momentum intelligant, seriae exhortationes habendae erunt.

3. Si omnino interdican-
tur inutilia colloquia, & parum religiosa colloquia ad januam cum externis: nec permittantur, nisi cum ad difficultates Casuum conscientiae explicandas necesse fuerit; vel de rebus spiritualibus, & ad bonum animarum spectantibus agendum erit, vel omnino pernecessariis, ut prudens caritas faciendum esse docuerit Superioris judicio; praesertim viris gravioribus, & valde probatis ad januam accedentibus.

4. Si vacent omnes quotannis spiritualibus exercitiis per octo vel decem dies continuos: atque ut id efficaciter, & omnino fiat, statutus est annuus iste usus spiritualium exercitiorum, tantopere à Congregatione singulis commendatus, Superioribus praesertim; quibus curandum erit, ut non modò suo ceteris exemplo prae luceant, sed tempus quoque peropportunum singulis ad ea cum fructu peragenda, difficultatibus pervictis, attribuant.

5. Postremò proderit non parum, si

quae Regulis 2. & 4. Sacerdotum de Divino Officio attentè, devotè, & opportuno tempore recitando, deque semihora, eà quā par est reverentiā, in faciendo Sacro explenda, praecipiantur, exactè servantur. Denique si quae ad pietatem, & devotionem pertinent, religiosè tractentur.

CAPUT II.

De ratione conscientiae reddenda.

I.

Servari oportet, quae praescribuntur in Instructione ad reddendam conscientiae rationem, quaeve in ultima Regula Provincialis de modo accipiendae rationis conscientiae; quae item de non usurpanda notitia per Confessionem, quae est VI 1. Instructio; quae denique in nova Instructione XI. de paternè exigenda ratione conscientiae à subditis.

2. Operæpretium visum est hinc veluti praxim tam laudabilis in Societate consuetudinis apponere, quemadmodum cautè & paternè in re tanti momenti Superiores se gerant. Primum curent, ut ab inutilibus occupationibus liberi, toti in suorum Subditorum internam curam, & spirituales profectum omnino incumbant: quae quidem cura in eo posita est, ut ab iis, quā par est diligentia & circumspectione, exigant rationem conscientiae: quae si, ut oportet, à subditis reddatur, atque à Superioribus excipiantur, magnum proculdubio momentum habebit ad spiritus renovationem & augmentum. Secundò, ut rectè fiat, juvabit plurimum, si Superiores seipsos Patres exhibuerint, quod frequenter commendatum est; eosque crebrò, & magnā caritatis significatione, ut Regula 26. Praepositi, & 25. Rectoris habent, vocent, alloquantur, & eos consolenter, atque in spiritualibus instruant; sicque intelligant, se non tamquam Judici suam conscientiam Superiori, sed tamquam Patri manifestare; quò consilium ab illo, auxilium, & consolationem accipiant: neque idcirco futurum, ut Superior

De officio, & Sacro faciendo.

Ex Deputatione pro renovatione spiritus. Qua servanda circa rationem conscientiae.

Praxis rationem conscientiae exigenda.

Ex Regulis pro Visuatoribus.

Superiores Patres se exhibent.

tam,

Ex Deputatione pro renovatione spiritus. Quae visitationes interdican-
tur.

Ex Deputatione pro renovatione spiritus. Inutilia colloquia.

Annuus Exercitiorum usus.

Ex Deputatione pro renovatione spiritus.

tamquam imperfectum, aut tentatum minus diligat, aut minoris æstimet; sed contrà majore caritate, ac peculiari affectu complexurus sit, quem sincerè & candidè juvari velle conspexerit. Ipse verò Subditus sic existimare debet, se velut aliud esse, atque suos defectus. Quare ad Superiorem confugere debet, ut simul cum eo ad ejusmodi vitia eradicanda conspiret; simulque etiam media petat, & auxilia, quibus id consequi possit. Superiorum autem erit tam blandè & amanter eos excipere, ut hæc ratio conscientia reddita, occasio fiat non semel aut iterum in anno statis temporibus ad eos recurrendi, sed frequenter eos ad eundi: quò efficacius finem hunc Societatis, id est directionem, victoriam contra vitia, & virtutum lucra consequatur. Tertiò, efficiant autem, ut Subditi intelligant, aliud esse reddere rationem conscientia; aliud quid, generaliter confiteri: quia & regula diversa est utriusque, & diversus finis, & modus diversus. Nam Confessionis finis est, proponere sibi ante oculos totius illius temporis culpas, illasque denuò majore alacritate expiare, & quasi novas induere vires: in aperienda autem conscientia finis est, statum animæ suæ, nimirum defectus, passionibus, propensiones, tentationes, virtutes ipsas, & quæcumque ad perfectam sui cognitionem facere possunt, ei aperire, cui se ad majorem Dei gloriam dirigendos tradiderunt. Modus etiam diversus est: nam in Confessione peccata & circumstantia aperiendæ sunt: in altera verò ea dicere satis erit, quæ integrè profectum, seu defectum animæ, & statum interioris hominis manifestant. Quare ut cogendi non sunt Nostri ad rationem reddendam conscientia; extra Confessionem, cum id liberum Constitutio permittat pro cuiusque consolatione; ità summopere laudandi, qui semotis iis, quæ propriè ad Confessionem pertinent, (hæc autem Superiori in Confessione detegere poterunt) extra Confessionem reddunt: totosque seipsos patefaciunt, quò liberiùs, & absque ullo re-

Discrimen inter rationem reddendam conscientia, & Confessionem generalem.

Propter modum laudabilior.

spectu Superiores ad illorum directionem, & utiliore gubernationem eâ notitiâ ad majus Dei obsequium utantur.

3. In exhortationibus crebrò à Superioribus inculcetur tam sanctus & laudabilis mos, à B. P. Nostro Ignatio inductus, & seriò crebròque in Constitutionibus posteris suis commendatus. Item ejus necessitas, & utilitas, non solum ad privatum, sed etiam ad communè bonum spirituale ostendatur ex ipsis Constitutionibus, & ex Sanctis Patribus: solvanturque objecta, rationibus & argumentis desumptis ex vera Theologia. Ostendant multas cautiones adhibitas ad rem hanc religiosè & prudenter tractandam ab ipsis Constitutionibus, à Præpositis Generalibus in suis Ordinationibus, scilicet de secreto servando; & quemadmodum instituta sit ratio conscientia; reddendæ ad spiritualem profectum Subditorum, & ædificationem.

Ex Deputatione pro renovatione spiritus. In domesticis exhortationibus commendandus usus aperiendæ conscientia.

C A P U T III.

De Silentii Regula exactè servanda.

I.

Seriò Superiores invigilent in exactam Regulæ 26. de Silentio observationem: & executioni mandentur, quæ in Instructione pro Superioribus cap. 3. §. 9. habentur. Sed in primis intelligant omnes oportet, quemadmodum extra tempus recreationis semper & ubique tacendum est, præterquam in casibus, & locis in regula expressis; ità dato signo ad finem recreationis, statim esse silendum.

Ex Deputatione pro renovatione spiritus. Statim post recreationem silendum.

2. Curent quoque ut intelligant, cum foras eundum sit, minimè loquendum esse, juxta Regulæ intellectum, intra Urbem ubi populi est frequentia.

Silentium in frequenti populo.

3. Ut qui in Refectorio, vel in Culina tempore primæ & secundæ mensæ inserviunt, eandem esse sibi legem servandam putent, quamvis utrique secundæ recreatio permittenda videatur.

Silentium in refectorio, & culina, dum inserviunt.

CA-

CAPUT IV.

De vitiis linguæ, & frequentia litterarum.

I.

Religiosè serventur præscripta in libello Industriarum, ea præsertim quæ cap. 15. habentur.

2. Superiorum conscientia de hac re, veluti gravissima, & inimica unioni & caritati, gravetur, seriò ut advigilent, & auctores diligenter inquirant, ut severe puniantur. Qui verò auctores ipsos manifestare recusaverint, pro ipsis habeantur.

3. De inordinata ac nimia communicatione per litteras, si quæ in cap. 15. à §. 7. ad 13. Ordinationum Generalium nuper præscripta, executioni mandentur, nihil erit quod hac in re desideretur.

CAPUT V.

De votis, Paupertate, Castitate, & Obedientia.

I.

Pro Obedientia & Castitate legantur capita quartum & quintum pro Instructione Superiorum : neque enim aliud visum est addendum.

2. Executioni mandentur, quæ de manifestatione delicti Superioribus facienda censuit Congregatio.

3. Quod ad Paupertatis nostræ puritatem attinet, abunde prospectum est in §. 7. & 8. Instructionis antiquæ pro renovatione spiritûs. Præterea, Reliquiaria, & his similia, quæ collo suspensa circumferuntur, unius aurei pretium minimè excedere oportebit. Usus vero accipiendi, mittendique etiam cum facultate, omnino corrigendus videtur : nec tam faciles se Superiores exhibeant in facienda hujusmodi potestate, præsertim generali.

CAPUT VI.

De usu poenitentiarum secretarum excitando.

I.

Legendæ interdum erunt publicè litteræ R. P. N. Claudii Aquæ-Institut. S. J. volum. II.

vivæ, de usu poenitentiarum, juxta nostri Instituti rationem nuper scriptæ : in quibus ostenditur, non idcirco quòd ex regula certas & statutas non habeamus, eas negligi Religiosis Societatis oportere.

2. Excitetur tam laudabilis usus, sicubi non ita vigeat, à Superioribus in exhortationibus, extrâque illas in privatis colloquiis, in iis præsertim qui juvenes sunt. Et sicut inflammandi tepidiores erunt à Præfecto spiritûs, à Rectore, & Provinciali in visitatione ; ita ferventiores regendi sunt, nè nimium excedant.

CAPUT VII.

De cautela adhibenda, nè Principum ac Magnatum aula Nostris obsint.

I.

Satis prospectum fuerit, si ea quæ cap. 15. Industriarum remedia indicantur, Superiores, præsertim Provinciales adhibuerint.

2. Ut ostendatur Principibus viris Instructio 21. pro Confessariis Principum, ut ibi præscribitur. §. 14.

3. Si mala præveniantur, cum apparent futura ex signis positis in Industriis, & præcidantur initio familiaritates istæ cum Principibus, antequam adolescant, & radices agant, quæ Societati nostræ, nisi fortiter obistamus, graviter minuantur ; præcipue cum Superiores conivent.

CAPUT VIII.

De humana & politica ratione agendi, præsertim in Junioribus.

I.

Excitandi quidem sunt, qui hoc malo laborant, spiritu perfectionis ; seriòque monendi, nè huic pesti Religionis adhærescant : quòd magis dedecet virum Religiosum, qui candorem, ac simplicitatem proficitur, dici, nedum politicum esse.

2. Superiores cum aliquos humanis iis rationibus quasi adminiculis ad suos fines consequendos uti compererint, facto ipso technas ipsorum dissolvant, & cuniculos antevertant ; præcidendo inter-

Legantur litteræ P. N. de hac re.

Excitandus usus poenitentiarum.

Ex Deputatione pro renovatione spiritûs.

Serventur præscripta.

Præveniantur, & præcidantur.

Ex Deputatione pro renovatione spiritûs. Quomodo excitandi.

Quomodo artificis occurrendum.

Ff

tercef-

tercessionibus, favores, machinationes, ita ut eorum consilia irrita omnino reddantur: doceanturque dum juvenes sunt, detestari tantum malum in Socrate: & fervenda curent, quæ cap. 24. in Ordinationibus generalibus præscribuntur. Quod si Subditis ipsis, ut suos fines, propriamque commoda mediis non religiosis assequantur, tam indecorum fit; quid Superioribus fiet, si in hoc ipso quò gravius, eò turpius peccaverint?

CAPUT IX.

De Recreatione quotidiana religiosè transigenda.

I.

Abusus recreationis.

ET si in hac Generali Congregatione, quandoquidem minore cum fructu, & parum religiosè transigi à Nostreis tempus recreationis non pauci conquerebantur, seriò actum sit de moderanda, contrahendaque recreatione, ob plurima quæ numerabantur incommoda, quæ Religiosam vivendi rationem dedecent; visum est tamen Patribus, momentis rationum hinc inde perpenſis, quidquam novi in præsens minimè statuere. Verùm adnitendum esse pro viribus, ut aliis primùm rationibus, quæ à diversis propositæ fuerunt, quasi periculi faciendi gratiâ, iretur obviam incommodis, quæ in recreationibus nostris alicubi reperiri non sine jactura spiritûs plerique dolebant. Quæ res cum à Patribus Deputatis pro renovatione spiritûs, uti censuit Congregatio, diligenter discussa fuisset, P. Nostri judicio rejecta est, rationibus nonnullis religiosè peragendæ allatis, quæ sequuntur.

Religiosè recreatio faciendæ.

2. Ut peculiaris hac in re diligentia à Superioribus adhibeatur (quibus præeundum erit exemplo ceteris) ut recreationis tempus, juxta Reg. 56. Præpositi, & 55. Rectoris, religiosè impendatur. Quod nisi rectè, & ut Religiosum decet, & ut finis hujus institutionis postulat, traducatur; refrigescat spiritus necesse sit, plurimùmque distrahatur.

Quo sanè fiet, ut dum inter nos ea, quæ pios viros decent, loqui non affvescimus, deinceps etiam cum externis ea colloquia minimè miscere noverimus, quæ pietatem redoleant, & audientes ædificent.

3. Advigiletur itaque, ut non solum *A quibus abstinentum in recreatione.* exterminetur, si quæ sunt, oblocutiones, & obmurmurationes; sed explodantur etiam à religiosa recreatione rerum curiosarum, & ludicarum narratiunculae, libertasque & secularitas indecora. Seculares autem rumores, qui foris audiuntur, juxta regulam, nec temerè, nec sine fructu domi narrentur. *Reg. 27. comm.*

4. Proinde suppeditabit abundè materiam recreationi nostræ Catalogus à P. Natali p. m. confectus; qui saltè quotannis ad memoriam excitandam semel atque iterum legendus erit ad mensam: tum lectiones quotidianæ, quæ in Refectorio audiuntur, præsertim litteræ annuæ: denique spiritualium librorum frequens lectio, si ei tempus juxta Regulam arbitrio Præpositi, & Rectoris, aut Præfecti spiritûs, statis horis studiosè impendatur. *Quænam materia religiosa recreationis.*

5. Porro consuetudo vivendi Sanctissimum Sacramentum à prandio, vel à cœna, uti nullo modo generatim præscribenda est, ob multas rationes; ita nequaquam omnino prohibenda videtur, si & ipsa loci dispositio faciliorem eam reddat aliquibus, qui sponte velint accedere: quibus Superioris erit, si nimii fuerint, modum injicere. *Sanctissimum Sacramentum vivifera.*

6. Postremò ad præcavenda liberioris conversationis incommoda, præmonendi erunt omnes in exhortationibus, ut ab hujusmodi narrationibus, & colloquutionibus abstineant, adhibeanturque ad eam rem idonei Syndici: & submittantur subinde viri probi spirituales, qui sermones sanctos, & religiosæ recreationi convenientes inducant: nec desint transgredientibus poenitentia; vel ab ipsamet recreatione ad tempus submovendi, quando hac in re non leviter eos peccasse Superior perspicuè animadvertit. *Poenitentia imponenda.*

QUIBUS DE REBUS NOSTRI

*Recreationis tempore colloqui
possint.*

1.

DE Vita Christi, & Sanctorum :
déque historiis Ecclesiasticis.

2. De Historiis Societatis tum
rerum, tum personarum.
3. De bonis cujusque desiderii ad pro-
ficiendum in via perfectionis : déque
fructu ex meditatione collecto.
4. De bonis desideriiis juvandi proximos,
præsertim inter hæreticos, & infi-
deles.
5. De rebus, quas in sacris lectionibus,
aut concionibus audierunt, vel inter
prandendum, aut coenandum.
6. De Spiritu & Instituto Societatis: de
Constitutionibus, de Regulis, & gra-
tia Vocationis: cum humilitate ta-
men, simplicitate, ac devotione in
Domino, ad perfectam eorum obser-
vationem.
7. De sua cujusque vocatione.
8. De Virtutibus, iis præsertim, quæ
Religiosis peculiares sunt : idque
juxta gratiam & proprietatem nostræ
vocationis.
9. De Vitiis contrariis, non tamé carnis.
10. De Morte, Judicio, Inferno, Para-
diso.
11. De judiciis Dei occultis, ac mani-
festis.
12. De miseriis mundi ; déque periculis
eorum, qui in seculo degunt.
13. De securitate eorum, qui in Societa-
te vivunt : cum humilitate tamen, ni-
hil eam aliis Religiosorum Ordinibus
præferendo : sed ferventi spiritu ejus
gratiam magnificando in Domino.
14. De bonis operibus, quæ conferun-
tur in proximum.
15. De Virtutibus, ac religiosa conver-
satione Patrum ; eorum præsertim,
qui vel procul absunt, vel requiescunt
in Domino.
16. De Hæreticis, & Infidelibus nostræ
tempestatis : quod spectat ad conci-
piendum animum, ut adversus illos

Instituit: S. J. volum: II.

pugnemus in gladio Spiritûs, atque
oremus, ut Dominus eos convertat.

17. De his tandem rebus loquantur, quæ
possint simul & relaxare animos, &
ad spiritualem ædificationem facere.
Eæ autem erunt, quæ minimum ha-
beant speculationis, affectus verò ha-
beant religiosè honestos, ac suaviter
religiosos.

1. Nè sint Nostri in recreatione singula-
res, solitarii, aut tetrici.
2. Nè leves in actione.
3. Nè immodesti.
4. Nè verbosi.
5. Nè iracundi.
6. Nè contentiosi, aut ironici.
7. Nè in incessu incitati.
8. Nè molesti, aut acerbi.
9. Nè voce utantur elatiore, aut ca-
chinnis.

INSTRUCTIO XIV. Pro Concionato-

ribus.

Um in antiqua Instructio-
ne, & Regulis Conci-
onatorum abunde provi-
sum sit; nihil præterea
addendum esse Patres cen-
suerunt, præter illa duo.

*Ex Deputatio-
ne pro Conci-
onatoribus.*

Primum, ut quoniam usu ipso com-
perimus, sive operariorum inopiâ, sive
Superiorum neglectu, minimè exsecu-
tioni mandari quod in §. 7. ejusdem In-
structionis præscripsimus; Ut qui bien-
nium ad repetenda studia non habue-
rint, si concionandi talenta non detue-
rint, per duos annos privato studio Sa-
cræ Scripturæ, legendisque Patribus,
ac sanctæ meditationi vacent; operæ
pretium visum est, seriò, iterumque Pro-
vincialibus commendare, ut unius sal-
tè anni spatium iisdem absque ulla dis-
pensatione aut dilatione attribuant.

*De tempore
Concionatori-
bus attribuen-
do.*

2. Alterum est, ut quemadmodum, nè
Paupertatis nostræ sinceritati labes ali-
qua proprii usûs aspergatur, factum vi-
detur satis §. 5. Instructionis ad renova-
tionem spiritûs, nè duplices vestes in cu-
bicu-

*De necessariis
suppediendis
Concionatori-
bus.*

FF 2

bicu-

biculis, & instrumenta ad iter agendum ut propria asserventur; ita ut necessitati iter agentium, eorumque qui in Missionibus versantur, cum caritate prospiciatur; adnitendum erit Superioribus, ne quid ejusmodi desideretur: sed liberalem se quisque exhibeat, debito cum amore: ne dum Paupertatis velimus amantes nimium videri, caritas ipsa lædatur, & occasio illis detur, dum aliunde inconsulto Superiore sibi providere coguntur, aliquid patrandi, quod proprietatem sapiat. Quare Provincialibus enixè incumbendum erit, ut in majoribus Collegiis, & proportionem quadam in minoribus, impensis Provinciæ, vel aliquâ aliâ ratione peculiaris quispiam locus sit, in quo hujusmodi res asserventur; ex quo necessaria Concionatoribus, atque iter agentibus abundè suppeditentur.

quicquam ad proprium usum ac dispositionem accipere: neque Superiores ad eam rem potestatem facere posse; eo nequaquam impunè abire permissio, qui hac in re defecisse deprehenderetur. Quod itè omnino judicium esse voluit de aliis Confessariis, Concionatoribus, Præceptoribus, & similibus, erga poenitentes, devotos, consanguineos, amicos; maxime verò de iis, qui in Missionibus versantur.

2. Quòd si sponte aliquid offeratur, aut cuiquam mittatur, id juxta Reg. 64. Præpositi, & 60. Rectoris, in communem usum accipiat & dispensetur. In casibus verò peculiaribus, prudentiæ Superiorum permittitur perpendere, quid expediat; & ubi dubium inciderit, ad Præpositum Generalem referre.

CAPUT II.

De visitandis mulieribus.

INSTRUCTIO XV. Pro Confessariis, & omnibus Sacerdotibus.

Ræter ea, quæ in Regulis Sacerdotum & Instructione pro Confessariis statuta sunt, hæc visa sunt Patribus deputatis Congregationis VI. præscribenda.

CAPUT I.

De non accipiendis elemosynis.

I.

Interdicuntur elemosyna ad proprium usum.

Cum difficile sit Principibus viris Confessarios de Nostri postulantibus denegare; ut integre hac in re, & syncerè agatur; néve, dum aliis nostris ministeriis prodesse cupimus, Paupertati nostræ damnum inferamus; statuit Congregatio, ubi Instructionem illam pro Confessariis Principum à R. P. N. Claudio Aquaviva confectam suâ auctoritate sancivit, nemini Nostrorum licere, eo maxime nomine, quòd cum Principibus ac viris primariis familiariter agant, vel eorum Confessarii sint, ab iis

Superioribus facultas adimittitur.

Quoniam Decreto 19. Congregationis Sextæ Patribus Deputatis ad renovationem spiritûs cura demandata fuit diligenter inspicendi, utrùm Instructionibus, atque Ordinationibus à R. P. N. Generali sæpe repetitis circa visitationes feminarum aliquid esset addendum; post diligentem rei discussionem retulerunt Congregationi, se percurrisse & expendisse omnia, quæ hac de re scripta sunt, nimirum Instructionem tertiam pro Confessariis; illa præfertim capita, quæ ad Confessiones, colloquia, & visitationes mulierum spectant; tum caput duodecimum Ordinationum Generalium, quòd totum versatur in executione Regulæ 18. Sacerdotum, unà cum eorundem regulis ejusdem argumenti; denique binas litteras missas ad Provincias, alteras 21. Decembris 1605. quæ totæ in eodem versantur; alteras 23. Novembris 1607. de Nostri associandis cum domo egrediuntur, inscriptas; in quarum postremis magnopere inculcatur observatio ejusdem Regulæ 18. Atque omnibus visum est, abundè prædictis Ordinationibus prospectum esse, quantum in humanis prospici potest: nec quicquam ampliùs

Omnes Ordinationes de visitandis mulieribus discussæ in deputatis, à Generali Congregatione confirmata.

plius desiderari posse, præter exactam executionem. Quorum iudicium universa Congregatio confirmavit.

Ex litteris P. Nostri datis 25.

Decembris 1605.

I.

PRæscribitur, ut Superiores immediati, præter quotidianam sollicitudinem, singulis mensibus diligenter investigent, quonam modo hac in parte res se habeat.

2. Ut Fratres Coadjutores doceantur, cum vesperi domum redeunt, debere se ad Superiorem referre, an Sacerdos, vel quivis alius qualibet ex causa regulam fregerit: severiusque animadvertatur in Socios, qui minus fideles hac in re se gesserint, admonitis eorum Confessariis, ut conscientias eorum gravent, si id non faciant: significeturque hoc ipsum in commune Coadjutoribus, nè ignorantiam excusent. Porro in Sociis assignandis, etiam Sacerdotibus, impensior cura & delectus habeatur.

3. Ut accuratè serventur, quæ §. 3. 4. & 6. continentur de remediis, quibus, eas uti convenit, quæ frequentius confitentur, & largas tamen moras in confessionalibus trahunt. Itémque quod de syndicis cavetur §. 5. & de visitationibus §. 7. quod nimirum sine urgentibus rationibus institui visitationes non debeant, earumque dumtaxat personarum, quæ dignæ hoc officio, & minimè suspectæ videantur.

4. Quod ad Confessiones attinet quæ in templo audiuntur, Superioribus curandum præscribitur, ut Confessionalia patentibus locis constituentur; eaque ita inter se collocentur, ut unus Confessarius sit quodammodo socius alterius: visitabitque subinde Superior, nè suis locis moveantur, & ut crates integræ sint, atque minutæ.

5. Cavetur, nè manè intempestivè, aut serius vesperi (nisi fortè cum magna est frequentia, & sufficientibus tum facibus accensis) neque interdiu itém à prandio

recreationis tempore, aliòve, quo ire omnes non solent, in Ecclesiam eant Sacerdotes, nisi nominatim accersantur; præter eos, qui ad diem illum sunt designati.

6. Nè Confessarii, pauperum mulierum juvandarum prætextu, majorem quàm deceat familiaritatem contrahant: & ut eleemosynæ, juxta Regulam Sacerdotum 22. cum consensu Superioris fiant, atque alienâ potiùs manu, quàm per ipsos, quoad ejus fieri poterit: Quantumvis enim à caritate inchoetur, res tamen decursu temporis periculi plena, aut certis calumniis obnoxia fit.

7. Ut immediatus Superior unà cum Præfecto Ecclesiæ, Ædituo, & Syndico quopiam secreto, seorsimve cum singulis expendat, quemadmodum se res habeant, & quàm accuratè in Ecclesia præscriptæ Ordinationes servantur: moneanturque Consultores omnes, quod inter capita, de quibus ad Generalem, sive ad Provinciale scribent, hoc unum esse oportebit, quemadmodum scilicet superiora servantur, ac præcipuè circa Visitationes, ac Socios.

8. Ut omnes Confessarii, quod aliàs enixius commendatum est, per unius mensis spatium ad Missionem aliquam destinentur (iis dumtaxat exceptis, qui graves ob causas, vel invaletudinis, vel tenebrarum, minimè idonei ad id muneris judicio Provincialis videbuntur) quæ res cum magnæ ædificationi libertatique poenitentium cessura sit (ut de fructu non dicamus, qui ex Missionibus ipsis colligetur) seriò Superioribus inculcatur, ut executioni mandent, omni difficultate pervicta.

9. Demum urgendam esse Regulam de non admittenda ullius poenitentis obedientia; & de potestate alios Confessarios adeundi, libenter facienda; utque ab omni adhærentis affectûs specie alienos se Nostri ostendant. Quod si qua erit, quæ nimis crebrò, qualicumque prætextu, redire videatur, alium ei Confessarium designare oportebit; curaque, ut prior illam à se dimittat.

Modus immuliculis juvandarum adhibendus.

Superior investiget an hæ Ordinationes servantur.

Missiones identidem faciendæ.

Libertas faciendæ poenitentis confitendi alteri.

Ex littèris 13. Novembris

1607. *De obligatione Sociorum ad Superiorem referendi.*

I.

*Tententur Socii
Superiori referre.*

IN postremis, post seriam commendationem toties repetitæ Regulæ 18. Sacerdotum; ut ostendat quanti illa facienda sit, & in praxim promptè & efficaciter à Superioribus redigatur, præscribit iisdem, ut quàm primùm has acceperint, Fratres omnes advocent, & admoneant sui officii; scilicet ipsos arctissimè teneri, ut Superiori referant sub vesperam eo ipso die, si fortè Sacerdos, vel alius Regulam de Socio secum habendo non servaverit: quod de iis omnibus, quamvis Sacerdotibus, vel Scholaribus intelligi vult, qui Socii alterius fuerint.

Pœnitentia Sociis injungenda.

2. Ut illi pœnitentiam trium disciplinarum subeundam sibi esse primâ vice intelligant, si Superiorem non admonuerint. Quod si iterum in eandem negligentiae culpam inciderint, admoneri Generalem oportebit, ut deliberet, an in Societate tales retinendi sint, qui in res, quam tanti Societas meritò facit, parùm fideles sese præstiterint. Quamvis de publicis disciplinis imponendis, Superioris prudentiæ permittatur, sicubi hoc medio cum aliqua nota defectum Sacerdotis publicari intellèxerit: quo tamen in casu secretæ minimè prætereundæ erunt.

Omne genus visitationum regulâ Socii comprehendit.

Ceterùm hæc Ordinatio de socio, præter Sacerdotes, non solum ceteros amplectitur, qui Sacerdotes non sunt, si-ve mulieres invitant, si-ve alios ex Nostri comitentur; sed etiam quæcumque genera visitationum comprehendit, nè (ut religiosæ decentiæ consulatur) ulli bi socium solum esse permittant: nisi personæ, quas adeunt, eæ sint, ut per negotia quæ secretum postulent, aut per urbanitatem ipsam minimè hæcat offe cum socio.

INSTRUCTIO XVI.

Pro Novitiis.

I. Aldè commendatum esse cupimus Magistro Novitiorum, ut, juxta Regulam 44. Novitii antequam ad Collegia educantur (ad

Ex Deputat. pro Novitiis. Novitii regulis instruantur.

quæ tempore vacationum generalium ordinariè minimè mittendi erunt) probè instructi à Regulis sint: è quibus, quemadmodum plurimùm peti debet materia exhortationum, ita non multùm erit in singulis immorandum; ut omnes, si fieri possit, ante biennium absolvantur: neque idcirco alterius generis exhortationes interdicuntur, quas ipse profuturas Novitiis existimabit.

2. Ut quemadmodum, juxta Reg. 28. & 37. Magistri Novitiorum, spiritualia Exercitia exactè omnibus in principio obeunda sunt, ita minimè integrè repetenda altero anno, sed ex parte, juxta Reg. 35. quando ita in Domino expedire judicatum fuerit.

Exercitia integra semel obeunda.

3. Quæ de manifestatione delicti Superiori facienda probata ac sancita sunt in Sexta Generali Congregatione, ostendenda sunt Novitiis, & declaranda, juxta Reg. 15. Magistri Novitiorum; inter alia, quæ ibidem ipsis proponenda explicandaque paulatim dicuntur.

Manifestanda Novitiis.

INSTRUCTIO XVII.

Pro Scholasticis.

Cum ad primitias spiritus, ac fervorem, quem initio hausimus in Societate, conservandum promovendumque, tanti sit educatio Nostrorum fratrum, qui studiis dant operam; hæc pauca ad eos, quales Instituti nostri ratio postulat, efformandos, addenda censuimus veteri Instructioni.

1. Ut ad §. 2. in quo præscribitur, nè assuecant nimis colloqui cum externis, aut amicis; illud addatur, ut ad januam, nisi de unius Rectoris expressa licentia non vocentur: quam rarò admodum oportebit illum concedere; eundemque invigilare, nè proluxa sint eorum cum

Rarò Scholastici ad januam accedant.

Colloquia cum externis interdicuntur.

exter-

Ex Dep. pro
Schol.

externis colloquia. Nisi forte in locis ubi sunt Universitates, indulgeri plusculum videri possit, ut Provincialis, vel Rectoris iudicio aliquibus ex Nostis viris probis ac spiritualibus cura demandetur, quò in spiritu juventur.

Hic Magistros
edendi assi-
guanda.

2. Etsi in universum minimè visum est præscribere, nè Scholastici suorum Magistrorù cubicula ingrediantur; nihilominus tamen cum alicubi mos esse dicatur, ut non studiorum tantum causâ Scholastici suos Præceptores in cubiculis adeant; censuit Congregatio declarandum esse, facturos ipsos contra Regulam communem (quâ nemini in alienum cubiculum ingredi licet, sine generali aut speciali Superioris facultate) si aliam ob causam, quam solam studiorum, in eorum intrent cubicula, aut commorentur. Proinde expedire visum est, ut Superior ipse designet horam Magistris opportunam, quâ possint adiri; extra quam si necesse fuerit Scholasticos agere cum iisdem Præceptoribus, eorùque cubicula ingredi, petant juxta regulam sibi fieri à Superiore potestatem.

Generalis fa-
cultas mutuo
in sua cubicula
ingrediendi
Magistris in-
terdicitur.

3. Operæpretium visum est, ob incommoda quæ usu comperta sunt, si alicubi generalis facultas dari consuevit, aut hujusmodi mos invaluit, ut Magistri in sua mutuò cubicula intrent absque particulari licentia, id in posterum omnibus interdici: in casibus verò particularibus Superiores ipsi expendant, quid in Domino expediat.

Die recreatio-
nis in vinea, de
tempore distri-
butionem.

4. Ut die recreationis hebdomadariæ cum itur ad prædium seu vineam, ibique cœnatur, meridie per unam vel alteram horam Scholastici partim studeant, partim orationem matutinam perficiant: quo tempore nulli fas sit vel ludere, vel confabulari; nisi eo elapso signum detur ad recreandum.

Die recreatio-
nis in Collegiis
quomodo tem-
poris distribuen-
dum.

5. Cum verò per cæli injurias, vel alias ob causas die recreationis neque ad prædium, neque deambulatum ire licuerit; manè ad recreationem non pulsatur, sed vacetur studiis: à prandio verò, peractâ recreatione ordinariâ, morâ aliquâ interpositâ detur signum ad recrea-

tionem per tres horas. Superioris autem erit præcavere, nè irreligiosi clamores, itémque ludi, qui à vicinis audiri possint, permittantur.

6. De Magistris autem etsi nihil in præsens visum est addendum ad ipsorum Regulas, Superioribus tamen injungitur, ut diligenter invigilent, nè in colloquiis, quæ necessariò haberi debent cum externis suis Scholasticis, diutius commorentur, præsertim cum uno aliquo: tempusve inutiliter, ac parùm religiosè infumant.

Magistri nè
inutiliter cum
externis collo-
quia protrahant.

7. Ut ante renovationem Votorum instituat vacatio per triduum; ita ut ab aliis occupationibus, etiam litterariis, præterquam ab ordinariis lectionibus matutinis, aut pomeridianis, sicubi fuerint, vacetur. Cujus rei causâ peropportunum & peraccommodum tempus Superiores excogitabunt: exempli causâ in hieme Natalitias vacationes, ubi per totam hebdomadam à studiis feriat: in quibus Vota renovatur per triduum exercebuntur in rebus spiritualibus juxta Instructionem. Quæ duo capita complectitur: Primum, ut ad colloquia vel negotia cum externis ad januam, vel ad recreationem cum domesticis illo triduo non admittantur. Alterum est, quod cum finis sit harum feriarum spiritualium, ut ex occasione renovationis Votorum unusquisque sedulò incumbat in omnimodam suimet reformationem per examen, & Confessionem generalem, seque ipsum introspeciat, expendendo statum animæ suæ, & vocationis tam singulare donum agnoscendo, quæ tam arctè pariter quemque obligat ad Divinæ majestati pro virili parte respondendum; operæ pretium erit aliquot horis meditationi, & orationi, præter pii alicujus libelli lectionem, impensè vacare: atque in eum finem usui esse poterunt nonnullæ Meditationes, quas hac de re P. Franciscus Borgia fel. mem. scriptas reliquit, aut id genus aliæ, quas Superior, vel Præfectus spiritus fini, quem intendit Societas, profuturas judicaverint.

Triduum re-
collectio ante
votum renova-
tionem.

Instructione pro
triduo vite im-
pendendo.

INSTRUCTIO XVIII. Pro exsecutione ur- genda.

I.

Fiat catalogus eorum, quæ Superioribus præstanda sunt.

Ad faciliorem notitiam eorum, quæ Superiores scire convenit, ut ea exsequi possint; operæ præstitum visum est confici Catalogum eorum, quæ Superioribus, tum Provincialibus, tum localibus præstanda sunt; ut omnia sive ex Regulis, sive ex Ordinationibus compendio collecta memoriæ subsidio sint.

Quid singulis hebdomadis, vel alternis.

2. Proderit ad eandem notitiam, ut Superiores cum suis Consultoribus tempore ordinariæ consultationis singulis hebdomadis unâ perlegant aliquid ex regulis, vel Ordinationibus, vel Instructionibus, & similibus.

Quid singulis mensibus.

3. Singulis quibusque mensibus legi oportebit in consultatione memoriale earum rerum, quæ à Provinciali, vel Visitatore exsecutioni mandandæ relictæ sunt; tum nè memoriâ excidant, tum ut suo tempore à Consultoribus moneri possit Provincialis de exsecutione. Ideoque eisdem, quemadmodum & Admonitori, communicandum erit ejusmodi memorialis exemplar, iis expunctis, quæ particulares personas attingunt. Ceterum enixè commendatur Visitatoribus ac Provincialibus, ut à novis Ordinationibus absque necessitate multiplicandis abstineant, easque relinquunt, quæ facile exsecutioni mandari possint; easque non nisi primùm Superioribus, iisque, qui judicium ferre poterunt, ostensas, juxta Regul: 134. Provincialis. Expedit enim ob difficultates, quæ ex ipsis Ordinationibus oriuntur, præsentem potiùs audire, quàm absentem; & expungere, si quæ expungendæ erunt; vel Superiorem, ceterosque capaces reddere, & ad exsecutionem cohortari.

Quibus memoriale communicandum.

Nè Ordinationes multiplicentur, Superiores primùm audiendi.

De quibus ad Provinciale scribant Consultores.

4. Formanda aliqua capita, de quibus Superiores & Consultores suis temporibus ad Provinciale scribant, nè in scribendo in incertum vagentur, easque negligant, de quibus necessariò esset Pro-

vincialis monendus: hæc autem desumi poterunt ex Instructione pro Consultoribus.

5. Superioribus localibus præscribitur, ut semel in mense, primâ videlicet hebdomadâ, pro ordinaria consultatione agatur de exsecutione: scilicet, an aliquid domi sit quod negligi videatur: an vigeat regularum observatio, tam communium quàm officialium: an notetur aliquarum frequens transgressio: an Superiorum Ordinationes exsecutioni mandatæ sint, præsertim earum, quæ in memoriali relictæ sunt à Provinciali; quæ eodem ipso tempore legendæ erunt, si nondum exsecutioni mandatæ fuerint. Porro de hoc capite specialiter & disertè scribant ad Præpositum Generalem, & ad Provinciale Consultores.

Agatur in consultatione de exsecutione.

Scribant de hæc ad Generalem Consultores.

6. Principio cujusque mensis instituat Provincialis cum suis Consultoribus consultationem, in qua inquirat, quemadmodum se habeat totius Provinciæ disciplina, quid de ea sciatur, quid audiat, quid ipsemet Provincialis à Rectoribus, eorumdemque Consultoribus acceperit. An verò hujusmodi consultationes fiant, quo fructu ac satisfactione, monendus erit Præpositus Generalis à Consultoribus, cum ad eundem quater in anno scribunt.

Quid præstandum Provinciali singulis mensibus.

Quare ad faciliorem usum, præscribi oporteret nonnulla capita singulis mensibus in Consultationibus examinanda: iis magis inhærendo, quibus nondum plenè satisfactum videtur; præsertim circa abusus, si qui in Provincia sint.

7. Adnitendum Provincialibus pro viribus, ut sibi Superiores locales devinciant; & amanter confidenterque cum illis agant: ostendantque se de felici illorum gubernationis successu, & auctoritate apud Subditos tuenda esse sollicitos.

Provincialis Superiores suadet.

8. Ut examinentur diligenter querelæ Subditorum contra Superioris rigorem, ad singulares casus descendendo; nè rigorem appellare consuevant Religiosam disciplinam à Subditis velle exigere, & exactam Regularum observationem: perpendaturque, cur de non-

Subditorum querela examinanda.

nullis

nullis Superioribus raræ admodum interdum obaudiantur querelæ; an quia, licet fortes in disciplina, suaves tamen sunt; an verò quia remissi & indulgentes, quique neminem contristare velint, ut in pace vivant.

9. Ut mediati Superiores non ita facile credant delationibus, expendentes, & rationes & excusationes quas afferunt immediati: & ubi sine culpa fuerint inventi, monendi serio à Provinciali Delatores erunt, ut cautiore sint in posterum: curèntque ut Subditi intelligant, valde probari sibi zelum Superiorum in promovenda disciplina juxta officii sui munus. Proinde Superiores mediati, sive præsentés, sive absentes sint, nullam omittant occasionem immediatos ad executionem cohortandi, urgendique: per quos pari ratione inferiores omnes ad eandem excitandi erunt.

10. Promovebit non parùm executionem, si vigeat disciplina, & usus reprehensionum, aliarumque poenitentiarum in transgressores legum, præsertim negligentes paterna monita, servato ordine in Regula 20. Præpositi, & 27. Rectoris præscripto: ita ut omnino sibi persvadeant Subditi, veniendum tandem fore ad extrema, dimissionem videlicet, si opus fuerit, quando cetera media nihil profuerint. Qui sanè Regularis observantiæ rigor universos attingere debet, vel antiquiores, & seniores ipsos; imò & Superiores, si officio suo defuerint, ad aliorum ædificationem & satisfactionem, & quò liberius executionem promovere queant, omnesque intelligant, nullam sibi injuriam fieri, aut notam aliquam infamiæ inuri, si ob regulares defectus publicis poenitentiis mulentur.

11. Ceterum cum executio potissimum posita sit in opere ipso urgendo potius, quàm in legibus scribingendis; expedit, ut Visitator ac Provincialis in suis visitationibus ea, quæ remedio egere in-

tellexerint, quippe quæ liquidò Regulis obversentur, neque moram patiantur, curent omnino ante suum à Collegio discessum executioni mandare. Quo fiet, ut majore suavitate & efficaciam fiant, & Superiores immediati gravi quadam molestia deonerentur: ipsique met incipient, quæ sunt muneris sui exsequi, minimeque ad Provincialis adventum medicinas malorum præstolari. Quæ verò statim executioni mandari non poterunt, in memoriali, ut dictum est, notentur. Quòd si in postera visitatione Superioris culpam nonnulla neglecta fuisse deprehenderit, is minimè impunitus abire debebit, nè Subditi offendantur, opinantes ea solum fieri, quæ Præposito aut Rectori arrident; cetera oscitanter negligi. Porro Superiores, qui continenter negligentes ac remissi in Ordinationum executione fuerint, removendi omnino erunt ab hoc munere, Generali Præposito præmonito; nè ipsorum nimiam conniventiam Religiosa disciplina penitus dilabatur.

12. Postremò plurimum momenti habebit, si Superiores omnes Societatis cum Præposito Generali, & Localis cum Provinciali ad urgendam executionem conspirent: ita ut omnes intelligant, sibi que persvadeant, unum eundemque in Societate animum esse in disciplina promovenda; neque ad Superiores mediatos recursus in hac re quidquam prodesse posse. Eandemque conspersionem in quolibet Collegio aut Domo esse oportebit in Superiore cum suis Consultoribus, Admonitore, & Præfecto spiritus, aliisque, qui promovere possunt executionem; ita ut idem sentiant, & dicant omnes. Quòd si antiquiores aliquos obloqui de ea contigerit, monendi serio, & coercendi erunt, si necesse fuerit, etiam publicis poenitentiis, nè alios turbent, minusque suavem executionem reddant.

INSTRUCTIO XIX.

De promovendis ad
gradus Societatis.*Ad Caput III. de Examine in lit-
teris faciendo, hæc addenda.*

I.

*Nè perfuncto-
riè periculum
doctrina fiat.*

Ne examen doctrinæ per-
functoriè fiat, sed seriò, &
ut verè constet Præposi-
to Generali de sufficientia
litterarum : proinde ex-
actè servanda curent Provinciales, quæ
eodem capite præscribuntur.

*Examinatorum
judicia scri-
bantur.**Quomodo fe-
rendum judi-
cium.*

2. Ut in libro quodam peculiari, pe-
nès Provinciale affervato, Examinato-
rum judicia scribantur, singulorum sin-
gula ; die, & anno annotatis ab ipso Pro-
vinciali, vel ab eo, qui præerit examini ;
quamvis & ab unoquoque Examinatore
idem judicium seorsim scribendum erit
ad Generalem. Ii verò cum judicium
de doctrina ferunt, vel ad Præpositum
Generalem scribunt, solum de sufficien-
tia in litteris loquantur, tantane sit,
quanta in Constitutionibus requiritur ;
an videlicet supra mediocritatem sit, vel
infra, vel in quo tandem gradu, juxta
formulam scribendi ; minimè recensitis
superfluis, aut concionandi, gubernandi-
que talentis (de quibus in informationi-
bus locus est agendi) & Præpositi Ge-
neralis erit dijudicare, ac dispensare, si
necesse fuerit.

*Ex Deputat.
pro studiis.
Assertionum
materia, sem-
pè assigne-
tur.*

3. Et si quatuor minimùm assertiones
ex quatuor partibus S. Thomæ, & tres
ex cursu Philosophico (Logica scilicet,
Physica, & Metaphysica, quarum una-
quæque tria membra saltèm habebit) de-
fendere debeat, qui examinandus est
ad Professionem ; tamen eæ esse debent
hujusmodi conclusiones, ut minimùm
præcipuas Theologiæ ac Philosophiæ
difficultates & materias involvant : quæ
ab ipso Superiore cum Præfecto Studio-
rum examinando assignentur ; cui quod
fatis sit spatii necesse erit dare, nè impa-
ratus accedat.

INSTRUCTIO XX.

Ad studia promo-
venda.

Etsi aliàs sæpè diversis ex
causis litterarum humani-
orum studium valdè com-
mendavimus ; cum mini-
mè obscurum sit, quanto-

*Ex Deputat.
pro studiis.**Cohortatio ad
humaniora stu-
dia promovenda.*

pere Dominus Deus noster vel ab ipso
exordio Societatis nostræ animarum au-
xilium, præsertim adolescentium, hac
ratione promoverit ; nunc tamen, quan-
do nova se offert occasio, ex variis In-
structionibus, inter ceteras hanc unam
pro studiis, confectam in Deputatione
de hac re habita in Sexta Generali Con-
gregatione, ad Provincias mittendi, nul-
lo modo prætereundum visum est (ob
varias querelas à Patribus compluribus
habitas, quarum nos quoque nonnullas
multò antè inaudiveramus, hujusmodi
litteras non solum non florere, ut antea,
in Societate, sed alicubi etiam languere
apud Nostros,) quin iterum, majorém-
que in modum perhortaremur Superio-
res, in primis Provinciales : ut omni stu-
dio excitare atque accendere connitan-
tur hæc litterarum studium, non so-
lum in Nostreis, verùm etiam in externis :
quandoquidem certum est, hujusmodi
defectum oriri non tam ex perexiguo
numero eorum qui possint, quam qui ve-
lint se illis addicere ; ac perlevi etiam Su-
periorum propensione & industria in il-
lis, ut oportet, fovendis promovendisque.

1. Quamobrem magnopere optamus,
ut Provinciales omnes non solum servan-
da curent diligenter, quæ hac in parte in
libro studiorum præscripta sunt, Regu-
lis præsertim suis 18. 22. 24. 26. 29. 38.
atque in 8. 9. 10. 11. & 20. Rectoris :
sed reipsâ iidem ostendant sibi cordi esse
hæc studia ; plurimique eos facere, qui
ea non vulgariter callent ; ut eorum qua-
si patrocínio magis inflammentur, exci-
tenturque alii ad eadem alacriter ample-
ctenda.

*Maximi faci-
ant Superiores
hæc studia.*

2. Ut in hoc quasi primo congressu
Provinciales cum suis Consultoribus, ad-
vocatis iis, qui diu multumque in hac pa-
læstra

*Causa & re-
media quæren-
da.*

læstra versati fuerint, seriò ac sedulò agant de causis, deque auxilio ferendo : & sicubi fortè minimè remedio opus fuerit, adnitendum illis erit, ut magis ac magis promoveantur : curèntque, ut post exactam executionem eorum, quæ in libro studiorum præscribuntur, si quid amplius occurrerit, quod non parum profuturum sperent tum ad styli comparationem, tum ad auctores exactè & cum fructu legendos, periculum faciant, & ad nos mittant exemplum : quemadmodum Provincialibus faciendum erit, cum singillatim quid hac in re præstiterint, admonendi erimus.

3. Ceterum ad hæc studia promovenda satis erit præsidii, si non solùm eos in Societatem admittant, quoad ejus fieri poterit, qui probè ab illis instructi paratique sint ; verùm etiam si pro viribus studebunt, non vulgares ingenio, & ad cetera parum aptos ad hæc studia addicere ; sed eos, qui præter vim ingenii, aliarum scientiarum præsidia, ac lucem habuerint. Quo fiet ut & hæc studia in pretio apud alios haberi incipiant, & quàm plurimi his in litteris hoc nomine nobiliores fiant : in quibus difficilior fortasse fuerit vel unum quempiam invenire, quàm non paucos in aliis scientiis, experièntiâ hoc ipsum in dies edocente.

4. Quandoquidem B. P. N. IGNATIUS inter cetera ad studia promovenda hoc unum tamquam præcipuum, iis præferim qui Humanioribus vacant, Latini sermonis usurpationem esse voluerit ; seriò Superiores incumbere oportebit in exactam Regulæ communis observationem, in 8. Rectoris libri studiorum explicatam : in qua cum dicitur (*dies vacationum*) non generales studiorum feriæ intelligendæ sunt ; sed hebdomadarum tantum, eorumque dierum spatium, quibus commorabuntur in villis.

5. Et si, cum sive totius Theologiæ, sive partis alicujus theses defendendæ sunt, satis superque videantur esse Magistrorum ac Præfectorum studiorum judicia, quibus discipulorum doctrina perspecta esse debet ; tamen si iustas ob causas Provinciali videretur esse alius adiungendus, idque commodè fieri possit,

Institut. S. J. volum. II.

permittimus ejus arbitrio ; dummodo is sit, qui & judicium de doctrina tutò ferre possit, & eos, de quibus judicandum est, probè noverit.

6. Curandum insuper est, ut Theologi, & Casistæ Scholastici in Casibus conscientiæ maximè instructi sint, cum minimè obscurum sit, quàm res pernecessaria sit Operariis Societatis. In quam quidem rem vehementer cupimus à Superioribus diligenter incumbi ; ut fructus re ipsa constet, ratione ad eum consequendum ab ipsis excogitatâ. Quamvis abundè nobis prospectum videatur, si hebdomadaria Casuum collatio in primariis Collegiis, juxta Regulam Provincialis in libro studiorum, diligenter habeatur.

Casus conscientia commendantur.

Regul. 14. Prov. & Reg. 7. Prof. conl.

INSTRUCTIO XXI. Pro visitatione Provincialis,

Ex variis Regulis, Ordinationibus, & Instructionibus collecta.

Quemadmodum se gerat Provincialis in obeunda Provincia cum fructu : deque ejusdem statu Præposito Generali aperiendo.

Ex Deputat. pro Superioribus.

Um sit valdè proprium Provincialis officii Provinciam obire, præter ea, quæ habentur cap. 9. 12. 14. & 15. & ibidem

Reg. 29. & 69. nè quid eorum prætereat, quæ sui muneris sunt, & ut Generali Præposito, uti par est, status totius Provinciæ innotescat, hæc ferè in visitatione præstanda illi erunt.

Primò juvabit, si dum Provinciæ suæ loca visitat (tum maximè cum & temporis spatium permittere, & necessitas aliqua id postulare videbitur) ex Instructionibus singulas cum singulis legat ad quos spectant, præter proprias regulas officii

Quæ Instructiones in visitatione, & cum quibus legendæ.

Gg 2

Si quid Generali suggerendum.

Quam ad hæc studia applicandi.

Part. 4. Loqui Latine.

Quando vulgari idiomate loqui liceat.

Reg. 7. Præfectorum studiorum. Ad actus Theologicos statuentes aliteri iudicium ad Magistrorum & Præfectorum adiungi potest.

officii cujusque; scilicet pro Præfectis spiritualibus formandis, pro Concionatoribus, pro Confessariis, pro Missionibus, pro Novitiis cum eorum Magistro, pro tertium annum agentibus cum Instructore. Præterea coram Rectore, Ministro, & Consultoribus Instructionem pro Confessariis, de ratione scribendi, de renovatione spiritûs, pro Coadjutoribus, pro annuis colligendis, & pro Scholasticis, ubi eorumdem est Seminarium: proderitque non parùm in primo congressu litteras ad Superiores datas anno 1604. die 20. Augusti, percurrere.

*Qua in visita-
tione Universi-
tatum, & stu-
diorum.*

2. In Universitatibus juvabit eodem modo, si præter Regulas officii sui cap. 6. percurrat item suas, quæ sunt in libro studiorum: cum Rectore Regulas ejusdem; cum Præfecto studiorum, & quas habet proprias, & quas communes Professoribus superiorum facultatum; & cum singulis eorumdem singulas; denique cum Præfecto inferiorum facultatum Regulas ejusdem, & communes Professoribus earumdem.

Qua Ordinationes non servantur.

3. Intelligat, an ex Ordinationibus Generalium, quæ statuta sunt de libris prohibitis, quæve circa monita ad Provinciales, horam considerationis, intercessionis, & patrocinia præscripta sunt; quæque in Formula scribendi Superioribus & Consultoribus præscribuntur, servantur. Interroget quoque num aliquid contra Canones 12. 13. 20. V. Congregationis Generalis commissum sit: an in sua, vel aliena Provincia quispiam sit, qui malo vitæ exemplo, vel doctrinâ ceteris obsit: moneâtque Generalem, quemadmodum ipsi Provinciales ex Decreto v. i. Congregationis tenentur.

Quid ipse præstabit.

4. Cognoscat, an fiant conferentiæ Casuum, an exhortationes alternis hebdomadis fructuosæ, & ad cor; an item conferentiæ de Instituto quintodecimo quoque die inter Rectorem, Consultores, & quos Provincialis designarit: & an ea de re ad Generalem scribant. Ipse verò nullum Collegium prætereat, quin semel saltèm hujusmodi conferentiis intersit, ut illas dirigat. Porro Superiores instruat, juxta præscripta in Formula, de aptis ad gubernandum, in Instru-

ctione pro Superioribus, & in litteris ad Superiores impressis, & in Regulis Visitatoris 24. 26. 27. 40. 41. 42. & 43. sensimque periculum faciat de iis, quos ad regimen judicabit idoneos.

5. Exigat ab aliquibus disciplinæ amantibus, bonoque judicio ac prudentiâ præditis, quemadmodum Superiores in rebus spiritualibus se habeant: an passionibus doment, & virtutes acquirant, num cum externis nimium occupentur, & ad exteriora sint nimium effusi: quam serio spirituali curæ, cultuique interno Subditorum vacent; politicæ, an paternæ regant. De Præfectis itidem spiritualibus, quemadmodum suo munere fungantur, & an exemplo & instructione juvent in spiritu.

Qua de Superioribus querenda.

6. Congregationes, & Oratoria, quæ in nostris locis habentur, invisat; eorumque Regulas examinet, an servantur, & an accommodæ sint ad illarum finem: idemque de Academiis ex earum Patribus intelligat, quas habeant exercitationes: de fructu, deque regularum observatione: à Præfecto verò atrii, vel scholarum Inferiorum cognoscat, tum Magistrorum, tum Scholasticorum externorum disciplinam.

De Congregationibus, & scholis.

7. In Domo Professæ, vel in maximo Collegio quotannis consultationem instituat, advocatis, præter suos Consultores, aliquibus antiquioribus Patribus, in qua de rebus majoris momenti pertractet; inter cetera, de promovendis ad gradus, de aptis ad gubernandum, de satisfactione, quæ auditur de gubernatione singulorum Superiorum Provinciæ; de Præfectis rerum spiritualium instituendis, & Seminariis præfigendis; denique de sacris initiandis, vel ad tertium Probationis annum mittendis; & similibus.

De quibus consultet.

8. Curet quotannis singulis in Collegiis ac Domibus ad mensam legi, ante renovationem Votorum, litteras de renovatione spiritûs, de perfectione, & caritate fraterna, de conservatione Instituti, Regulas Scholasticorum, & Coadjutorum temporalium; Catalogum P. Natalis, quibus de rebus Nostri recreationis tempore colloqui possunt; denique Ge-

Qua legenda quotannis ad mensam.

nera-

Dec: 75. §. 5.
Cong. 7. Ex
Instru. pro
Concionar.
Quæ Socio com-
mittenda.

neralia monita, quæ ab omnibus obser-
vari oportebit.

9. Quæ verò per se ipsum minimè
præstare poterit, Socio committat; ea
videlicet, quæ parvi sunt momenti: ju-
beátque ad se referre, quæ dubia sunt, &
quænam executioni mandaverit. Ita-
que non exiguo onere à Socio levare po-
terit, si temporalia, de quibus cap. 9. in
Regul. R. provincialis; si archivium, jux-
ta Regul. 19. 20. 21. si instrumenta iti-
neraria communia Provinciæ, vel alicu-
jus Collegii propria; si rationes accepti,
& expensi; si officinas, & œconomiam
domesticam, si an exstent libri Ordina-
tionum juxta Instructionem inspexerit: si
colliget numerum Sociorum in Sodali-
tiis, Scholasticorum externorum, & or-
dinariorum poenitentium: observabit-
que uniformitatem consuetudinum in
Provinciæ domiciliis. Quoniam verò
monere debet Provinciam de iis, quæ
dicuntur in Instructione pro Superiori-
bus, eidemque suggerere, si quæ fortè
ille præteriret ex spectantibus ad suum
munus; quò commodius id præstare
possit, ejus iustructionis exemplum pe-
nès se habebit, eamque singulis in Col-
legiis percurrat, observando si quid ob-
livioni datur.

10. Meminerit etiam Provincialis,
sui esse muneris, quotannis scribere ad
Præpositum Generalem de iis, quos ad
Sacros Ordines promoverit: quos Præ-
fectos spiritus præfecerit, & quomodo
se gerant: quos de defectibus, cur pro-
motio ad gradum differretur, scripto
monuerit: cur tempus vel privatim san-
ctis Patribus legendis futuris Conciona-
toribus, vel tertii anni Probationem ali-
quibus differri oportuerit: quemadmo-
dum in hac probatione se gesserint: qui-
nam libri prohibiti in Collegiis asserven-
tur: ut Superiores in modo exigendi
rationem conscientiæ se gerant: quos
Examinatores promovendorum ad gra-
dum designaverit, ut à Generali confir-
mentur: quos Consultores, & Admoni-
tores elegerit: num observetur Ordina-

tio de non visitandis feminis: quomodo
Superiores præstent, quæ habentur In-
str. pro Superioribus: ut conferentiæ
pro formandis Superioribus successe-
rint: tandem quinam remissi ac negli-
gentes in gubernatione sint. Præterea
quotannis mittat ad Generalem Infor-
mationes ad gradus: sub finem cujusque
anni tertium Catalogum, & puncta pro
annuis; catalogum etiam eorum, qui
profectionem Indicam postulant, præ-
missâ informatione statûs, ac talentorum
quæ habent; speciatim necessitatis pa-
rentum, cum judicio ejusdem Provincia-
lis. Postremò tertio quoque anno Ca-
talogos communes, & informationes ad
regimen per Procuratorem mittat.

11. Peractâ visitatione cujusque Col-
legii ac Domûs, vel Provinciæ, prout ipsi
commodum fuerit, litteras de singulis
domiciliis ad Generalem scribet, quæ
tria capita complectentur; ut juxta Reg:
92. sui officii, Præposito Generali aper-
ta sint omnia. Primo quidem ea expo-
net, quæ ad personas ipsas spectant, &
talenta, morésque describet tum Supe-
rioris, an spiritualis, an svavis, & fortis
in gubernandi ratione, an politicus, & an
in illo munere retinendus, an amoven-
dus; tum subditorum, quinam illi sint,
spirituales, obediētes, an discoli; quæ
ministeria obeant, quo fructu, & quâ sa-
tisfactione. Altero statum spiritualem
Collegii, ac Domûs indicabit; an vigeat
regularum observatio, an langveat, &
quinam frequentes defectus, quæ causæ,
quæ remedia adhibita: idemque erit ju-
diciū de ministeriis nostris, rectēne ob-
eantur, quo fructu, quâ frequentia. Ter-
tio denique temporalem statum osten-
det: nimirum quot alantur, quibus red-
ditibus, sive eleemosynis, & an ære alie-
no graventur, & quomodo occurren-
dum. Quæ omnia compendio expli-
cari oportebit; & tum maximè, cū a-
liàs scripta non fuerint, aut aliquid erit
novi, de quo certiore fieri oporteat
Generalem.

Quas informa-
tiones Romanam
mitter.

Littera ad Ge-
neralem dan-
da.

De personis.

De statu spiri-
tuali loci.

De temporali.

De quibus ad
Generalem
scribat.

INSTRUCTIO Pro Administratione rerum temporalium Collegio- rum, ac Domorum Proba- tionis Societatis JESU.

*Instructio
scribenda can-
sa.*

Licet de rei familiaris admin-
stratione quædam in
in Constitutionibus P. 3.
c. 2. §. 7. & P. 4. c. 2. plu-
ra in Regulis Provincialis
c. 9. Rectoris c. 6. & Procuratoris : non-
nulla in Congregationum Generalium
decretis, maximè Septimæ Decr. 82. &
Octavæ Decr. 15. & 60. aliqua denique
à Præpositis Generalibus variis tempori-
bus præscripta habeantur, ut nihil præ-
terea hoc de argumento desiderari pos-
sit; Congregatio tamen Octava Gene-
ralis Decr. 15. & 60. considerans ex una
parte, quantopere à cura bonorum tem-
poralium, quæ à S. P. N. P. 3. c. 2. §. 7.
dicuntur propria Domini Nostri Jesu
Christi, res spirituales, ac bonus Socie-
tatis status, ac progressus pendeat : ex
altera molestè admodum ferens ab iis, ad
quos pertinet, non uno nomine in oeco-
nomia peccari; peculiarem hac de re In-
structionem faciendam, & cum Provin-
ciis communicandam esse statuit, quâ u-
num quasi sub aspectum ponerentur om-
nia, quæ hinc inde sparsa facillè ignora-
ri, atque è memoria effluere necesse est.

Cum ergò nunc, pluribus tum coram,
tum per litteras hujusmodi rerum peritis
super hoc negotio consultis, ipsa Instru-
ctio confecta, atque approbata fuerit;
nihil aliud superesse videtur, quàm ut
Provinciales, Rectores, & Procurato-
res, quorum partes seorsim in ea descri-
buntur, pro virili adlaborent, ut, quæ
sapienter provisæ, & statuta sunt, seriò, &
constanter in praxim deducantur.

Pro Provincialibus.

*Fontes damni
temporalis.*

Illud sibi persvadeat Provincialis,
nullâ re universim certiùs, ac ci-
tiùs everti bonum Collegiorum

statum, quàm si majores proventibus ex-
pensæ fiant : vel sumtus minimè necessa-
rii permittantur : vel Rectores, ac Pro-
curatores, parùm œconomix periti sint,
& tutò se incuriosos esse posse in admini-
stratione sua sperent.

1. Ergo, collato quàm primùm nu-
mero Sociorum, qui sunt in Provincia,
cum annuis redditibus, si deprehensum
fuerit, horum summam à numero capi-
tum excedi; nulli ad aliquod tempus ad
Novitiatum admittantur : si id R. P. N.
omnibus perpensis, expediens esse, aut
necessarium judicaverit (Congregatio
VIII. Decr. 60. §. 1.) aut certè numerus
recipiendorum à sua Paternitate deter-
minetur, quem transgredi nullo modo
liceat, abique ejusdem concessione.

*Remedia.
Numerus ad-
mittendorum
determinandus
à P. N.*

2. Ac nè, urgente necessitate, depu-
tandi quotannis novis Magistros schola-
rum inferiorum, cogatur plures admit-
tere; studeat aliquot semper sub finem
studiorum, & post peractum tertium
Probationis annum, hisce scholis addice-
re, juxta suam Regul. 24. & 25. in Ra-
tione studiorum : cum præsertim Con-
gregatio VIII. Dec. 8. munus docendi
Grammaticam, & litteras humaniores
proprium esse Societatis ministerium,
nec certo temporis spatio, nec certis
personis circumscriptum, declaraverit.

*Inferiores quo-
que scholas do-
ceant & ipsi
Sacerdotes.*

3. Quod dictum est de Provincia uni-
versa, dictum etiam putet de singulis
Collegiis. Perpensâ igitur exactè sum-
mâ omnium reddituum, & eleemosyna-
rum, ac de consilio peritorum constitu-
to, qui sumtus in singula capita necessa-
rius sit, plures, quàm in singulis domici-
liis per facultates ali possint, nullo modo
alantur (Congregatio VII. Dec. 82. §.
1.) immò, ut ibidem statuitur, paucio-
res : ut si quid supersit, id totum in dis-
solutione æris alieni impendatur.

*Non plures a-
lendi, quàm
redditus pati-
antur; immò
pauciores.*

4. Ad minuendum autem numerum
Sociorum in Collegiis, opus erit novas
obligationes sponte non suscipere, im-
mò onera, ad quæ ex foundationibus, aut
Constitutionibus non tenemur, ad tem-
pus omittere, admonito tamen priùs Ge-
nerali (Congregatio VII. Decr. 82. §. 4.)
Itèm strenuos Operarios, maximè Coad-
jutores temporales habere (ibidem §. 5.)
nec ullo

*Nova obliga-
tiones non ad-
mittenda;
gratuita ad
tempus inter-
mittenda;
strenui sint o-
perarii.*

nec ullo modo permittere, ut aliqui, levi dumtaxat quapiam occupatione contenti, plurimum otientur.

Socii occupentur in Missionibus aut Residentiis.

5. Consultum etiam fuerit, aliquot Sociorum paria ferè continenter in Missionibus occupare, aut etiam in quibusdam locis Residentias ad tempus constituere, quæ ex eleemosynis vivant: immò aliqua parva Collegia, & malè materiata ad certum tempus pariter in hujusmodi Residentias convertere, donec expuncto ære alieno, & ædificatâ domo, auctisque redditibus, ad Collegii formam revocentur.

Collegia non graves Contributionibus Provincialibus.

6. Contributionibus imponendis Collegia nè gravet (nisi magna quædam, & insuperabilis necessitas juvandorum Seminariorum ad id cogeret) quin potius pecuniis, quas in sua habet potestate, eorum indigentiam sublevet (Congregatio VII. Decr. 82. §. 7.) & quo in posterum certiùs constet de communibus expensis Provinciæ; singulis annis, exeunte Januario, à Procuratore Provinciæ exigat earum rationem: quam ut etiam ipse reddere possit de pecuniis sibi undecumque & à quocumque traditis, curet per Socium in peculiari codice accepti, atque expensi, accuratè scribi.

Rationes Provincia quotannis exigat.

7. Ad sumtus minimè necessarios vitandos, diligenter consideret, an superflua domi habeantur. v. g. equi, famuli (Congregatio VII. Decr. 82. §. 7.) atque in prima Congregatione Provinciali, adhibitis in consilium Patribus antiquioribus, ac bono zelo præditis, dispiciat, an decursu temporum, maximè contra Consuetudines Provinciæ, de quibus mentio fit in Ordinatio. Generalium c. 8. pag. 138. §. 7. & contra Visitatorum, ac Provincialium ipsorum Ordinationes, introductum fuerit, quod in ratione vitæ, & vestitus, in recreationibus, in supellectili domestica, in excipiendis hospitibus Nostri, in invitationibus externorum, ac similibus, religiosam Paupertatem, ac frugalitatem minùs deceat: ut id totum, auctoritate (si opus sit) P. Nostri, ad antiquam simplicitatem revocetur.

Paupertatem & frugalitatem curet.

8. Parcus sit in peregrinationibus concedendis, præsertim non sinè equo,

Peregrinationes rari sint.

vel rheda obeundis: curabitque, ut Nostri, dum ex uno in aliud Collegium commigrant, pedestri itinere in toto, vel in parte, utantur: & ut in equitando solius necessitatis suæ personæ, sive negotiorum (quam Superiores mittentes judicabunt) ratio habeatur. Cong. III. Dec. 37. Regul. Provincial. 115.

Equitatio ex sola necessitate.

9. Taxam viatici dari soliti demigrantibus ab uno loco in alium, intrâ, vel extra Provinciam, recognoscat, & judicio peritorum (si opus esse videatur) emendet, eamque ab omnibus, præsertim à Concionatoribus observari curet: omnesque intelligant, si quid superfuerit è viatico, sive à Collegio, unde discessit, tributo, sive ab amicis eleemosynæ nomine donato, id totum Collegio, ad quod venit, esse restituendum, ac facturos contra Paupertatem, qui secùs fecerint.

Taxa viatici recognoscenda.

Et servanda.

10. Superioribus, petentibus licentiam ædificandi, vel novi alicujus operis moliendi, ac potissimum, accipiendi mutuo pecunias, nè facillè annuat: sed priùs intelligat causas, necessitatem, ac modum restituendi: ac satius omnino fuerit, ubi Rectores urgent, expectare, donec per occasionem visitationis super locum ipsum, necessitas, & ratio operis, quod proponitur, faciendi cognoscatur.

In ædificiis permittendis, & pecunia mutuo accipienda, sit difficultas.

11. Ut non nisi peritis œconomix rei familiaris administratio committatur, Provincialis, antequam Generali aliquem eligendum in Rectorem proponat, Informatores admoneat, ut de hoc maxime talento diligenter scribant: & si is, quem proponere statuit, aliàs gubernavit; ex litteris Consultorum, & visitationibus Collegii, cui præfuit, aliquid etiam lucis accipere poterit: & maxime usui esse poterunt rationes redditæ Successori, quando defunctus fuit officio: quarum rationum exempla, in futurum ad Provinciale mittenda erunt, & in Archivio asservanda.

Œconomia peritis sint Rectores.

12. Qui designati fuerint Procuratores; priùs quàm officio fungi incipiant, per certum temporis spatium (si aliàs Procuratores non fuerunt) ab aliquo œconomix bene perito instruantur, rudimenta Arithmeticæ discant, & quo pacto

Pcuratores priùs instruantur.

pacto libri rationum tenendi sint, erudiantur.

*Defuncti vel
futurae Re-
ctoris sunt Procura-
tores.*

13. Profuerit etiam aliquos juniores, qui pollere talento gubernandi videntur, prius huic muneri Procuratoris addicere: & iis, qui Rectoris officio defuncti sunt, in aliquo alio Collegio, curam rerum temporalium demandare. Illud omnino necessarium est, ut in Provincia constet, non eos tantum Procuratores fieri, qui nullum aliud talentum habent: quod aliqui, licet immerito, queruntur.

*Offices Prædia
Provincialis.*

14. Ad continendos in officio Rectores, & Procuratores, plurimum proderit, si Provincialis, juxta sui officii Reg. 80. bona stabilia extra domum, quæ commodè possunt visitari, visitet: ut videat, num quâ instauracione egeant, & quid ad eorum conservacionem opus sit: an aliquid omissum, quo prædia meliora fieri potuissent: an utiles, & necessariæ factæ fuerint expensæ.

*Librorum ratio-
num accuratè
examinet.*

15. Sed nihil æquè promovebit rectam rei familiaris administrationem, quàm si non perfunctoriè, sed seriò, & accuratè Libri rationum examinentur: & siquidem Rector, ac Procurator, bene rem gesserint, suâ laude non careant; si secus, impunè minimè ferant; sed publicam aliquam poenitentiam peragant, vel objurgentur graviter in triclinio. Quòd si præter modum deliquisse comperti fuerint, Generalis admoneatur, ut si ita visum fuerit, ab officio vel suspendat, vel etiam amoveat. Congregatio VII. Decr. 82. §. 8. VIII. Decr. 15.

*Et rationes
accepti & ex-
pensi.*

16. Statum Collegiorum, & rationem expensi, & accepti Provincialis per se, vel per Socium accuratè recognoscat. Neque sit contentus scire summam, quæ accepta est, & summam, quæ est expensæ; sed inquiret etiam unde sit accepta, & quibus in rebus, ac quàm necessariis, singillatim expensæ.

*Item debita, &
Provisiones.*

17. Inquirat etiam diligenter, de debitis tum activis, tum passivis: item de quantitate tritici, vini, olei consumti, vel residui: atque, ut hoc certiùs fiat, exhiberi sibi curet libros omnes Procuratoris ad hanc cognitionem necessarios. Quibus omnibus, cum numero personarum, quæ fuerunt in Collegio, collatis,

judicium ferre possit, an fuerit aliqua effusio.

18. Ad hæc statum præsentem Collegii, quàm verissimè poterit, exprimi curet in libro resolutionis computorum: & conferat cum statu anni præcedentis, ut videat, num quæ mutatio contingat, vel in deterius, vel in melius.

19. Denique, conficiet brevem relationem, Generali mittendam, ex qua Collegii status judicetur, v. g. *Brevem rela-
tionem Roman
mittat.*

Status habitualis Collegii N.

Habet in pecunia numerata singulis annis. scuta - - - sc. 1090.
In aliis redditibus ex prædiis, ac fundis. - - - sc. 400.

Summa - - - sc. 1490
Onera ordinaria sunt. - - - sc. 330
Itaque Proventus purus est. sc. 1160
Ex quo possunt ali Socii 20.

Status Actualis.

A die 20. Maji 1647. usque ad 30.

Aug. 1648.

Percepta in pecunia numerata. sc. 900
In aliis proventibus. - - - sc. 480.

Summa - - - sc. 1380

Consumta in pecunia numerata. sc. 800.
In aliis proventibus. - - - sc. 430

Summa - - - sc. 1230

Remanent in pecunia. sc. 50. in trititio,
vino, oleo. sc. 100. - - - sc. 150

Summa - - - sc. 1380

Unde apparet æqualem esse summam accepti, & expensi, si ratio habeatur eorum, quæ domi restant.

Postremò, quod sua Reg. 85. habet, rerum mobilium Inventaria conferri omnino faciat, cum Inventariis in præcedenti visitatione à Provinciali, vel Visitatore subscriptis: ac diligenter inspiciat, an rerum omnium ratio constet, an videlicet res novæ adscriptæ, veteres expunctæ (quod accuratè fieri semper debet) suis temporibus fuerint, præsentem Ministro, & Officiali.

*Inventaria cū
inventariis con-
ferat.*

Pro

Pro Rectore.

*Rationes Ante-
cessoris dili-
genter exami-
net,*

ANtequam rationem oeconomiae scripto exaratam, & chirographo Antecessoris signatam suâ manu confirmet, intelligat, & (quantum fieri potest) inspiciat, an re verâ tantumdem pecuniarum in arca, tritici, vini, olei, & reliquæ annonæ in penuariis, creditorum, ac debitorum in nominibus sit, quantum affirmatur: & si res aliter se habere deprehenderit, nè se subscribat, & Provinciam admoneat: & ipsorum computorum seu à se confirmatorum, seu non confirmatorum, exemplum transmittat, asservandum in Archivio, unde semper constare possit de bona, vel mala administratione Antecessoris.

*Statum habi-
tualem cogno-
scat.*

2. Cognoscat quàm primùm statum etiam habitalem rerum temporalium Collegii ex libro, cujus mentio fit in reg. 21. Procur. in quo continetur summa omnium Instrumentorum, & titulorum jurium, atque actionum, & bonorum omnium stabilium, ac quasi stabilium: & primo quoque tempore, si commode fieri poterit, visitet prædia rustica, recognoscat eorum fines, advertat, num quâ indigeant reparatione, aut culturâ, an pecore necessario instructa sint, quæ conditiones, & pacta inter Collegium, ac Colonos constituta sint: neque semel visitasse contentus, aliquoties eadem in triennii decursu visitabit.

*Prædia vi-
sitet.*

*Oeconomiam for-
mam nè mutet
inconsulto Pro-
vinciali.*

3. Oeconomiam formam, inconsulto Provinciali, nè immutet (Congregatio VII. Dec. 82. §. 6.) verbi gratiâ, circa prædiorum locationes, circa modum ferendi, putandi, plantandi, vina conficiendi, ac similia: sed se locorum consuetudini conformet, atque id iustum fieri à Procuratore jubeat: neque ullum novum ædificium inchoet, sine expressâ Provincialis licentia, & urgenti necessitate: multoque minùs, Benefactores volentes aliquam pecuniæ summam Collegio enlargiri absque ulla conditione, inducat, ut ad aliqua opera minùs necessaria conficienda destinent, v. g. ad picturas, &c.

*In visu & ve-
stimento nihil novi*

4. Laudabilis consuetudo in Nostro victu, ac vestitu, cæterisque omni-

Institut. S. J. volum. II.

bus ad valetudinis conservationem, & cultum pertinentibus constanter retinenda est: proinde in his nihil novi introducat, aut introduci patiatur: caveatque diligenter, nè, dum liberalis auram captat, frugi famam amittat: atque in excipiendis hospitibus, in tractatione externorum, in recreationibus extraordinariis, consuetudines Provinciæ, de quibus in Ordin. General. c. 9. §. 7. exactè observari procuret.

5. Depositum pecuniarum (si forte aliquo raro casu necessariis de causis admittat) servet intactum, nec illo utatur: mutuuum autem nullo modo accipiat, nisi ob urgentem necessitatem victus, ac vestitus Nostrorum: & tunc summa non excedat scuta 30. ter tantum in anno accipienda: idque de sententia Consultorum, prævio examine de restituendi facultate: nec majores summas accipere mutuo fas sit, absque Provincialis licentia.

*Depositum nè sa-
tatur. Mutuum
quatenus
accipietur*

6. Si quid ex annuis Collegii redditibus, aut pecuniis, jure legati, vel hæreditatis, vel alio quopiam nomine perceptis super sit; id totum in ære alieno dissolvendo, vel augendis redditibus, non autem in ædificiis, ac ornatu minimè necessariis, infumatur.

*Quod super sit
vni impendat*

7. Omnes pecuniarum summas (etiam quæ constantur ex pretio rerum venditarum ab aliquo Officiali, v. g. Sartore; Coquo, Dispensatore) curet tradi Procuratori, & in codicem accepti referri: nec patiatur ejusmodi Officiales quicquam vendere, aut alio modo distrahere, nisi consulto Ministro, aut ipso Procuratore.

*Omnes pecunias
tradantur Pro-
curatori.*

8. Crebrò consultet de rebus temporalibus, vocato quoque Procuratore, quem suo officio fungi permittat: nec ita se gerat, ut is audum tantum nomen habere videatur. In celebrandis contractibus, sive publicis, sive privatis, nè nimium suæ prudentiæ fidat: & si quidem perpetui sunt, Consultores prius audiat, quàm suam obliget fidem: eisque fideliter, atque distinctè conditiones omnes contractus exponat, concessio etiam ad deliberandum tempore aliquo, & expectato Provincialis responso. Quin

*Sæpiùs consultet
Quo consilio
contractus con-
lebrabit.*

& in rebus majoris momenti, ratificatio-

Quæ tantum

H h

h e m

nem Præposito Generali reservet: nec illam temerè promittat; sed clarè significet, suspensum manere contractum, donec obtenta fuerit: & ubi celebrati fuerint, eorum Instrumenta ad Urbem transmittat.

Quot mensibus rationes accepti & expensi exigat.

9. Unum restat, in quo penè sunt omnia, quàm accuratissimè singulis mensibus dati, & accepti rationes à Procuratore exigat, ex Reg. sui offic. 57. Examine singula, an plus carniū, pisciū, ceterarūque rerum illo mense consumtum sit, quàm usus ferat: certis temporibus nomina debitorum inspiciat, ut videat, an morosi sint ipsi in solvendo, an Procurator in exigendo: intelligat, quantum tritici, vini, olei consumtum sit: neque omnia examinanda ad finem anni reservet. Denique, antequam officio defungatur, exactissimè rationem administrationis suæ Successori reddat, & scripto consignet: eo modo, quo supra cūm ageretur de Provinciali, ab ipso exigendam esse in visitatione declaratum est. Ord. Gen. Congregat. VIII. Decr. 60. §. 4.

Rationes reddas Successori.

Pro Procuratore.

Munus Procuratoris quinque capitibus definitur.

Procuratoris munus quinque ferè capitibus definitur. Primò, ut bona, ac jura Collegii conserventur. Secundò, ut redditus nè decrescant, sed potiùs augeantur. Tertiò, ut quæ Collegio debentur, summā diligentia exigantur, & omnia necessaria opportunè comparentur. Quartò, ut res, & pecuniæ rectè dispenseantur. Quintò, ut dati, & accepti ratio semper constare possit. Ex quibus in primis apparet, huic muneri esse destinandum hominem valde prudentem, peritum, & fidelem, nullaque aliā occupatione, quæ suum munus impediāt, implicatum.

Qualis ipse esse debeas.

Bona ac jura Collegii quomodo conservabis.

1. Jam quod ad primum caput pertinet, non solum in Archivio Instrumenta originalia, & tituli, quibus constat de jure bonorum omnium, ut dicitur Reg. 19. & seorsim hæc eadem instrumenta manu Notarii subscripta habeantur, ut Reg. 20. sed præterea, Procurator librum habeat, cujus meminit Reg. 21.

in quo singillatim descripta sint omnia bona stabilia, qualia sunt Prædia, Domus, & quali stabilia, hoc est census, loca montium, canones, uno verbo, Jura ad annuos redditus: ac de singulis hæc omnia generatim notari oportebit, quo tempore ad Collegium pervenerint, vel acquisita fuerint, quo titulo; donatione; an hæreditate, an legato, an emtione, &c. quo loco posita sint, qui eorum fines, quanti æstimentur, quos redditus pariant: num aliquod onus annexum habeant, & quale. De fundis, explicetur quot sint mensurarum, verbi gratiā jugerum, cujus qualitatis, an feraces tritici, vini, olei, an solum compascua, an silvæ. De censibus dicatur, à quo emti, quanto pretio, quid reddant, & quantum, ubi fundati, quis fidejussor, quo tempore exigantur fructus. De locis montium, qualia sint, quot, quanti steterint, quantum reddant, quis Depositarius. Hæc autem omnia sic distinctè in hoc libro describantur; ut inter descriptiones singulorum aliquot folia interponantur, in quibus decursu temporum, si quid mutatum fuerit, addi queat. In eodem libro, successioinum (si fortè sperentur) mentio fiat.

2. Primo quoque tempore, visitet bona omnia Collegii, diligentèrque consideret, an aliquā reparatione Domus egent, an opus aliquod faciendum, quo torrentium, ac fluviorum irruptiones in agros arceantur: attentus sit, nè vicini aliquam in nostris fundis servitutem acquirant de novo, in Prædiis rusticis, itineris, actūs, viæ, aquæductūs, ducendi pecoris, hauriendæ aquæ, coquendæ calcis, fodiendi arenam: in urbanis verò, altiùs tollendi, stillicidium avertendi, immittendi tignum, &c. easdem servitutes activas, si Collegium habeat, conservari procuret.

Collegii Bona primo quoque tempore visitet.

3. Quoad Secundum, bonos ac fideles colonos habeat, non nimis pauperes, aut inutili familiā oneratos, nec, quantum fieri poterit, Nostrorum consanguineos, aut affines. Prædia pecore majore, ac minore sint instructa: vites, oleæ, arbores frugiferæ, locis opportunis de consilio peritorum plantentur: curæque statis

Proventus ex Prædiis nè decrescant, quomodo curabis.

statis temporibus novalia præparari, sementem fieri, segetes purgari, vineas putari, occari, repastinari, fossas exhauriri, atque in his omnibus mores patriæ observet, nec novam aliquam culturæ formam temere inducat.

paupertas, ac bonæ consuetudines serventur; tamen Procurator etiam id suarum esse partium sibi persuadeat: ideoque nè plus carni, piscium, ovorum, ac ceterarum rerum emi patiatur, quàm necesse sit: idemque servandum de aliis rebus ad vestitum necessariis.

5. Quod ad Quintum, ac postremum attinet, ut Procurator singulis mensibus, & quotiescumque suo defungetur officio, dati, & accepti rationem reddere possit, duos codices habeat, præter alios minùs necessarios: alterum, in quo per singulos menses appareat, quantum pecuniarum numeratarum, à quibus, quo nomine acceptum fuerit, & quantum expensum: alterum, in quo omnium Debitorum Collegii nomina distinctè descripta habeat.

Denique commendatur omnibus tum Provincialibus, tum Rectoribus, tum Procuratoribus, ut peculiarem habeant curam Ecclesiarum, quæ pertinent ad Beneficia Collegiis unita, & ut alia eorumdem Beneficiorum onera, præsertim si quæ ad Xenodochia, & pauperes spectent, diligenter inquirent, omnibusque id genus piis obligationibus cumulatè satisfaciant: certi, Divinam Providentiam non defuturam iis, quibus ea, quæ ad Deum pertinent, cordi fuerint.

Quæ Collegio debentur, quæ diligentia extinguitur.

Quo tempore faciat provisio-

Curet, ut sum-
tur non fiant
non necessariis.

Præ ratio accepti & expensi censetur.

Piis obligationibus cumulatè satisfaciatur.

I N D E X.

Absolvere à censuris Nostri, quæ formulâ debeant. pag. 188.

Accipere ad usum proprium, nihil cuiquam licet. 208. Accipiendi, dandique facultas generalis non

facile concedenda. 205.

Admittendorum numerus, determinandus à P. Generali. 218. Edificia non facile permittenda. 219.

Antiquiores paupertatis exemplo præcludere aliis debent. 8. patrocinia juniorum nè suscipiant. 183.

P. Orgiæ meditationes triduo recollectionis ante votorum renov. legendæ. 211.

Callitas Societatis qualis. 177. Causæ lapsus. 178. Præsidia ad eam conservandam. *ibidem*. Tria Superioribus providenda: ut subditi spirituales sint: & ut occasiones amputentur. *ibid.* ut schedulæ, & munuscula caveantur. &c. 179.

Institut. S. J. volumi. II.

Casuum conscientie studii commendatio. 215. hebdomadaria in primariis Collegiis collatio. *ibid.* & 189.

Coadjutores Spirituales Collegiis præficiendi. 180. De gradu Coadjutorum non abjeste loquendum. *ibid.*

Coadjutores temporales ut juvandi. 179. Quinam difficilias admittendi. 191. quibus de rebus in Novitiatu præcipue instruendi. *ibid.* per annum integrum in eo retinendi. *ibid.* In Collegiis altero anno habere aliquem debent loco Magistri. 192. publicis officiis ante biennium non occupandi. *ibid.* quâ curâ in Collegiis juvandi. 193. conferentiæ ad illos interdum loco doctrinæ Christianæ. *ibid.* soli ut exeant non facile permittendum. *ibid.* ad prædia procuranda quales deligendi, & quomodo versari in iis debeant. *ibid.* non contemnendi, neque vekandi, sed in quiete fovendi. *ibid.* docendi, ut ad Superiorem

H h a

periores

I N D E X.

- periores referant de iis, quorum focii fuerunt, 209.
210. quâ poenâ mulctandi, si non referant. 210. strenui sint operarii. 218.
- Collegia non graventur Contributionibus. 219. In iis non plures alendi, quàm redditus patiantur; imò pauciores, 218. Statum habituale Collegii cognoscat Rector. 221. Ex annuis Collegii redditibus quod superest, cui à Rectoribus impendendū. *ibid.* Bona ac jura Collegii quomodo cōservanda. 222. Omnia Collegii Bona primo quoque tempore à Procuratore visitanda. *ibid.* Quæ Collegio debentur, quâ diligentia exigenda. 123.
- Colloquia ad januam refrænanda. 203. præsertim in Scholasticis. 210.
- Communione frequentia in Ecclesiis nostris. 187.
- Concionatores quæ potissimum sectari, quæ vitare debeant. 185. singularitates illis exemptionesque non facile concedendæ. *ibid.* de iis qui cibis Quadragesimalibus vesci non possunt. *ibid.*
- Concionatores futuri in virtutibus stabiliendi. 184. describendis aliorum concionibus tempus nè terant. *ibid.* ad aliorum imitationem quatenus se component. 185. privatim ante studio Scripturæ & meditationi vacent. *ibid.* & 207. qui rariora ostendunt talenta, nè diu in docendo retineantur. 186. Taxa Viatici servanda maximè à Concionatoribus. 219.
- Conciones in refectorio quales esse debeant. 184. bidui spatium ad eas parandas. 185. non permittendum, ut immodicè laudentur aut carpantur à quibusvis. *ibid.*
- Concionum Præfatus, ejusque officium. *ibid.*
- Conferentiæ quæ habendæ. 168.
- Conferentiæ casuum. 189. 215. de modo juvandi proximis. 190.
- Confraternitates in missionibus inchoandæ, vel promovendæ. 202.
- Confessarii maturi sint moribus. 186. affici ad munus suum debent, & tenuiores libenter audire. 188. spiritum ac zelum quo modo excitabunt. *ibid.* otium qua ratione vitabunt. *ibid.* in mulierum Confessionibus observare quæ debeant. 186. 187. earum, ac præsertim pauperum familiaritatem caveant. 208. 209. communionem intrâ hebdomadam nè concedant. 187. Ad Ecclesiam impetitive nè accedant. 209. poenitentes suos aliis cōfiteri nè ægre ferant. *ibid.* notitiâ per confessionem habitâ uti caveant. 191. absolvere à censuris quâ formâ debeant. 188. ad tempus interdum mutandi sunt. *ibid.* in templo si fieri possit quotidie aliqui præstò sint. *ibid.*
- Confessionalia quomodo collocanda. 209.
- Confessarii Nostrorum de quibus monendi. 179.
- Conscientiæ ratio quo pacto exigenda. 199. ejus & Confessionis Generalis discrimen, 204. cogendi non sunt Nostris, ut extra Confessionem eam reddant. *ibid.* ejus usus & necessitas in exhortationibus inculcanda. *ibid.*
- Consultores ad Provinciam scribant de executione memorialis. 212. de Præfeto rerum spiritualium. 198.
- Consultores Provincialis ad Generalem scribant, an servetur ordinatio de ordinandis. 183. an consuetudines singulis mensibus fiant de disciplina Provincie. 212.
- Contractus quo consilio & quâ cautellâ à Rectoribus celebrandi. 221.
- Curiosa Nostris iter agentibus vitanda. 183. Item in reliquo vitæ usu. 184.
- D**ebita à Provinciali accuratè examinanda. 220. Quæ Collegio debentur, quâ diligentia exigenda. 223.
- Depositis Rectores nè utantur. 221.
- Difficultas ex parte subditorum. 173.
- Distractio, & in rebus externis occupatio. 171. Causæ distractionis. 174.
- Doctus saltè sit unus in singulis Collegiis, qui alios exerceat. 190.
- E**leemosynas ad proprium usum accipere non licet. 208. quomodo in missionibus dandæ. 202. quomodo distribuendæ à Confessariis. 209.
- Emtores soli nè eant, præterquam in iis, quæ sunt officii. Equitatio ex sola necessitate. 219. (cii. 193.)
- Examen doctrinæ ad gradum seriatim faciendum. 214. quot, & quales in eo theses esse debent. *ibid.*
- Examinatorum judicia in libro notanda. *ibid.* iidem scribere debent ad Generalem. *ibid.*
- Executionis defectus. 168. 173. Executionis vis à quibus pendet. 168. Executioni incumbendum. 172.
- Executionis urgendi adjumenta. 212. &c. ad eam conspire omnes debent, qui promovere illam possunt. 213.
- Exempli boni defectus. 172.
- Exercitiorum spiritualium frequens usus. 174. Nostris promovendi, ad Exercitia hortandi. 181.
- Exercitia spiritualia Nostris quotannis obeunda. 203. concionatoribus frequentanda. 185. item Scholasticis spiritu remissis. 192. à Novitiis initio integra fiant; altero anno non item. 210. In missionibus tradenda Clericis, & Religiosis. 202.
- Exercitiorum liber familiaris Sacerdotibus esse debet. 189.
- Exhortationibus animandi Nostris 174. Serie exhortationes de examinanda conscientia. *ibid.* Exhortationes de silentio. 175.
- F**emine officii causâ visitari, quæ, & à quibus queant. 187. 208. in earum Confessionibus observanda. 186. &c. 209. earum donaria à Concionatoribus non facile admittenda. 185. familiaritas Confessariis vitanda, præsertim tenuiorum. 209.
- G**eneralis de quibus monendus, 169. Ejus est determinare numerum admittendorum. 218.
- Graduum difficultas. 179. Servanda pro Gradibus. 180. Quæ circa tempus proponendi. *ibid.* Quid cum minus probatæ virtutis. *ibid.* Ut exercendi, ad Professionem minus idonei. *ibid.* De Gradu Coadjutorum non abjectè loquendum, *ibid.* Coadjutores spirituales præficiendi Collegiis. *ibid.* Quæ humilitas necessaria ad Gradus. 181. Antiquiores ut disponendi pro Gradu. *ibid.* Ad exercitia spiritualia cohortandi. *ibid.* Sincere informationes instituendæ. *ibid.*
- H**oræ Considerationis perfunctoria obitio. 171.
- Horologia rotata Nostris interdicta. 184.
- Humaniorum litterarum commendatio. 214. earum periti magni faciendi. *ibid.* quinam illis applicandi. 215.

Imagi-

I N D E X.

Imagines magni valoris non concedendæ Nostri. 184.
Imitari alios quatenus novi Concionatores possint. 185.

Impatientia in perferendo. 172.

Indulgentia nimia. 173. Remissionis damna. *ibid.*

Industriarum utilitas. 169.

Instructionis pro administratione rerum temporalium scribendæ causa. 218.

Instrumenta contractuum Romam mitti quomodo debeant. 195.

Intercessionis moderandæ. 176. Non reformidandi recursus. *ibid.*

Inventaria cum Inventariis à Provinciali conferenda. 220.

Iter agentibus superflua nè permittantur. 183. eorum necessitati prospiciendum. 207.

Itineris instrumenta in Collegiis servanda. *ibid.* in cubiculis esse non debent. 183.

Latini sermonis usus commendatur. 215.

Lectioni spiritali tempus extraordinarium detur. 174.

Libris inscribi ad usum non debet. 184. qui aliò asportari Superiorum permisso possint. *ibid.* emti alicujus operâ, loco applicandi sunt. *ibid.* Libros Rationum accuratè examinet Provincialis. 220.

Linguae vitia refrænanda, auctoresque investigandi, & puniendi. 205.

Litterarum ad Generalem necessaria moderatio. 194. privatim scribere quique potest, cum volet. *ibid.* servanda scribendi formula. *ibid.* priùs ad Provinciale scribendum, quàm ad Generalem referatur. 195. de eadem reiteratò non scribendum, non expectato responso. *ibid.* Soli inscribendæ tantum, quæ secreta continent, alia seorsim in aliis litteris exponenda. *ibid.* quo charactere, ac methodo scribendum. *ibid.* alia in his litteris observanda. 196.

Loci mutatio, & quid in eo curandum. 183.

Magistri Novitiorum judicium in dimittendis ineptis magni faciendum. 191. Exercitia spiritalia differri ordinariè non permittat. *ibid.* initio integra fiant, altero anno non itè. 210. erga Coadjutores temporales curare quæ debeat. 191. Novitorium bona usque ad biennii finem intacta servet. 192. neque interim quicquam exigar ab eorum parentibus. *ibid.* Novitiis ostendat, quæ de manifestatione delicti statuta sunt in VI. Congreg. 210. Exhortationes habeat de regulis. *ibid.* Scholasticos cum educuntur, monere quid debeat. 192. ad Collegia tempore vacationis educendi non sunt. 210.

Magistri cubicula invicem non ingradientur sinè licentia. 211. colloquendo cum externis Scholasticis tempus nè terant. *ibid.*

Medicinæ spiritalis, sive spiritaliter medendi ignorantia. 172.

Memoriale in visitatione relictum. 212.

Minister nè Coadjutores nimis urgeat. 193.

Missionum finis. 200. illas obeuntibus, quæ observanda. *ibid.* & seqq. cum caritate ad eas profecturis prospiciendum. 183.

Missionis Superior est, qui prior in patentibus. 202.

Missiones duorum, aut trium dierum. 190. à Præfeto

rerum spiritualium obiri breves possunt. 198. à Confessariis etiam mensuræ. 209.

Mortificationum tabella tempore vacationum. 192.

Munus Procuratoris quintuplex. 222.

Murum quatenus à Rectoribus accipiendum. 221.

Natalis Catalogus, quotannis ad mensam legendus. 206.

Notitiâ per Confessionem habitâ uti licere, Nostri nè doceant, neque eâ utantur. 190. 191.

Novitii cum delectu admittendi. 191. inepti facilè dimittendi. *ibid.* Scholastici per biennium in Novitiatu retinendi. *ibid.* Coadjutores per annum. *ibid.*

Obedientia proficiendum. 175. Causæ inobedientiae. 176. unde fit minùs suavis. 177.

Obligationes novæ non admittendæ; gratuite ad tempus intermittendæ. 218. Pius obligationibus cumulâtè satisfiat. 223.

Occupationes Sacerdotum propriæ. 189. propriæ Superiorum. 190.

Oeconomiz periti sint Rectores. 219. Ejus formam Rector non mutet inconsulto Provinciali. 221.

Orationis studium in Nostriis promovere quæ possint. 202. In oratione potissima cura. 174. Orationis promovendæ media. *ibid.* Exigenda ratio in orando. *ibid.*

Ordinationum varietas. 168. Earum frequens lectio. 173.

Ordinibus sacris initiandi quales esse debeant. 186. recens ordinari quando ad mulierum Confessiones applicandi. *ibid.*

Patrociniâ juniorum seniores nè suscipiant. 192. 198. Paupertatis puritas, & perfectio Nostriis in usu rerum festanda. 183. & seqq. 205. non solum dominio, sed usu etiam rerum lædi potest. 184. Paupertatis, & frugalitatis habenda cura. 219.

Pecunia itineris causâ nè conquiratur à consanguineis. 183. nec ad describendas lectiones. *ibid.* Pecunia mutuo non facilè sumenda. 219. Omnes pecuniæ tradendæ Procuratori. 221.

Peregrinationes raræ sint. 219.

Pœnitentiarum secretarum usus excitandus. 205.

P. Polanci Directorium, & methodus Sacerdotibus nostris commendantur. 189. in missionibus dari potest directorium. 201.

Politica agendi ratio Nostriis vitanda. 205.

Prædiâ Provinciali visitanda. 220. Et à Rectore. 221. Proventus ex prædiis nè decrescant, quomodo curandum. 222.

Præfetus Concionum, ejusque officium. 184.

Præfetus Ecclesiæ Confessarios observet, an vulgares refugiant. 188.

Præfectura spiritalis quanti momenti. 196. quales rerum spiritualium Præfecti esse debeant. 197. & seqq. quinam ad hoc munus designandi. *ibid.* quinam in magnis Seminariis. 198. maturè ad hoc munus seligendi idonei & formandi. 197. quos præcipuè libros legere debeant. 198. in aliis rebus parcè occupandi, & quibusnam. *ibid.* erga Coadjutores temporales quomodo se gerent. 193. De ratione orandi Nostros interrogent & dirigant. 202. pœnitentias secretas exci-

H h 3

I N D E X.

- excitent. 205. Superiorum auctoritatem in subditis tueri studeant. 199.
- Principum familiaritas in Nostri præcenda. 205.
- Procuratores prius instruantur. 219. Rectores defuncti, vel futuri sint Procuratores. 220. Omnes pecuniæ tradendæ Procuratori. 221. Munus Procuratoris quintuplex. 222. Procurator qualis esse debeat. *ibid.* Bona, ac jura Collegii, quomodo conservabit. *ibid.* Primo quoque tempore visitet Bona omnia Collegii. *ib.* Proventus ex prædiis nè decrecant, quomodo curabit. *ibid.* Quæ Collegio debentur, quâ diligentia exiget. 223. Suo tempore faciat provisiones. *ibid.* Curet, ut sumtus non fiant non necessarij. *ibid.* Item, ut ratio Accepti, & Expensi constet. *ibid.* Pii obligationibus cumulatè satisfaciatur. *ibid.*
- Provincialis Admonitori quid præstandum. 173.
- Provincialis Superiores sibi devinciat. 212. subditorum de illis querelas diligenter examinet. *ibid.* inquirat quàm cautè in exigenda ratione conscientia se gerant. 200. eos puniat qui præscripta non exsequuntur. 213. In admittendis delectum habeat. 191. Confessarios Missionum occasione interdum mutet. 188. In Concionatorum cibis quomodo dispensabit. 185. In visitatione præstare quæ debeat. 215. & quid peractâ visitatione ad Generalem scribere. 217. A Præfecto rerum spiritualium rationem exposcat. 198. De seminarum visitationibus statuatur. 188. In ordinationibus spectare quid debeat. 212. quales illas, & quomodo relinquere. *ibid.* Curet præsens executioni mandari quæ sinè mora fieri possunt. 213. delationibus facile nè credat. 212. 213. Initio mensis consulat de totius Provincia disciplina. 212. Consultores moneat, ut scribant Generali, an servetur ordinatio de promovendis ad Ordines. 183. Generalem moneat, quos rerum spiritualium Præfectos designarit, præsertim in majoribus Seminariis. 199. Studia humaniorum litterarum promoveat. 214. Examinatorum judicia in libro notet. *ibid.* Qui in aliquo loco malè se gerunt, ibidem juvandos curet, priusquam aliò mutantur. 183.
- Pro bona administratione rerum temporalium curabit Provincialis. Ut inferiores quoque scholas doceant & ipsi Sacerdotes. 218. Ut non plures alantur, quàm reditus patiantur; imò pauciores. *ibid.* Ut novæ Obligationes non admittantur; gratuita ad tempus intermittantur; strenui sint Operarii. *ibid.* Ut Socii occupentur in Missionibus, aut Residentiis. 219. Collegia non gravet Contributionibus. *ibid.* Rationes Provinciae quotannis exigat. *ibid.* Superflua refecet. *ibid.* Paupertatem & frugalitatem curet. *ibid.* Peregrinationes raræ sint. *ibid.* Equitatio ex sola necessitate. *ibid.* Taxa Viatici recognoscenda, & servanda. *ibid.* In ædificiis permittendis, & pecunia mutuo accipienda, sit difficilis. *ibid.* Rectores sint periti Oeconomiz. *ibid.* Procuratores primò instruantur. *ibid.* Defuncti, vel futuri Rectores sint Procuratores. 220. Visitet prædia Provincialis. *ibid.* Libros Rationum accuratè examinet. *ibid.* Ut & Rationes Accepti, & Expensi. *ibid.* Item debita, & provisiones. *ibid.* Statum cum statu conferat. *ibid.* Brevem relationem Romam mittat. *ibid.* Inventaria cum Inventariis conferat. *ibid.* Inconsulto Provinciali oeconomiz forma non mutanda. 221.
- Provisiones à Provinciali accuratè examinandæ. 220. Suo tempore à Procuratore faciendæ. 223.
- R**ationes Provinciae quotannis à Provinciali exigendæ. 219. Libros Rationum accuratè examinet Provincialis. 220. Rationes Antecessoris diligenter examinet Rector. 221. Idem Rationes Accepti & expensi quot mensibus exigat. 222. Ratio reddenda successori. *ibid.* Curet Procurator, ut rationes Accepti, & Expensi constent. 223.
- Recreationes religiosè obeantur. 175.
- Recreatio quotidiana quomodo transigenda. 206. &c. ejus sermonum materia. *ibid.* Sacramentum visitandi conservado. *ibid.*
- Rectores sint periti Oeconomiz. 219. Rectores defuncti, vel futuri, sint Procuratores. 220. Rationes Antecessoris diligenter examinet Rector. 221. Statum habitualem rerum temporalium Collegii quàm primùm cognoscat. *ibid.* Prædia visitet. *ibid.* Oeconomiz formam nè mutet inconsulto Provinciali. *ibid.* In victu & vestitu &c. nihil novi introduci patiatur. *ibid.* Depositis nè utatur. *ibid.* Mutuum quatenus accipiet. *ibid.* Quod superest, cui impendet. *ibid.* Omnes pecunias tradi curet Procuratori. *ibid.* Sæpe consulat. *ibid.* Quo consilio, & quâ cautelâ Contractus celebrabit. *ibid.* Quot mensibus rationes Accepti & Expensi exigat. 222. Rationem reddat successori. *ibid.*
- Reliquiaria pretiosa Nostri non permittenda. 184. unius aurei valorem non excedant. 205.
- Renovationem votorum præcedat tridua recollectio. 211.
- Rerum temporalium fontes damni. 218. Remedia. *ibid.* Bona ac jura Collegii quomodo conservanda. 222. Omnia Collegii Bona primo quoque tempore à Procuratore visitanda. *ibid.*
- S**acerdotum occupationes variz. 189. quæ ad spiritum pertinent. *ibid.* ad studia. *ibid.* ad proximos. *ibid.* Divinum Officium & Missâ devotè recitandæ. 203. Sacerdotes doceant scholas inferiores. 218. Scholastici à Novitiatu ante biennij finem non educandi. 191. quæ de re monendi cum educantur. 192. quantâ curâ in Collegiis educandi. *ibid.* Non debent nimis esse cum externis. *ibid.* ad januam sinè expressâ Rectoris licentia non vocandi. 210. Horam habeant designatam, quâ Magistros studiorum causâ convenire liceat. 211. Litteras aut munera dare vel accipere nè assuescant sinè necessitate. 192. Seniorum familiaritatem & patrocinia nè capient. *ibid.* Si lectiones scribere non possunt, pecunia à Collegio suppeditetur. 183. quomodo juvandi qui spiritu languent. 192. ad indifferentiam excitandi. *ibid.* triduo ante Votorum renovationem se recolligant. 211. Scholasticorum hebdomadaria recreatio domi vel in prædio quomodo instituenda. *ibid.* quando illis vernacula uti liceat. 215.
- Secretario tantum Societatis communicantur litteræ secretæ scriptæ. 195.
- Silentij servandi ratio. 204.
- Socii cum delectu assignandi. 209. monere Superiorem debent, si quid à Confessariis contra Regulam xviii. fiat Sacerdotum. 187. 209. 210. Idem in omnibus

I N D E X.

omni alia Visitatione præstandum. 210. soli relinqu non debent, nè sint ipsi sine teste. 187. facile à Superiore dandi, cum ad juvandum proximum petuntur. 190.

Socii Procuratorum, præterquam in rebus officii propriis, soli non eant. 193.

Socii occupentur in Missionibus, aut Residentiis. 219.

Spiritus studium quibus modis excitetur, & promoveatur. 202.

Statum cum Statu conferat Provincialis. 220. Brevis relatio Status Romam mittenda. *ibid.* Statum habitua-lem Collegii cognoscat Rector. 221.

Sumtus non necessarii vivendi. 223.

Superflua in victu, vestitu, &c. refecanda. 219.

Superiorum errata. 169. Ignorant subditorum morbos. *ibid.* Negligunt; sovent dissimulando. *ibid.* Augent placendi studio. 170. Exasperant acriori correptione. *ibid.* Ignorantia Superioris. *ibid.* Exigua cura interni cultus, *ibid.* Superioribus cohibendi defectus. 177.

Superiores locales omnium necessitati provideant, nè superfluis detur occasio. 183. Conscientiæ rationem paternè exigant. 199. Secreti fidem in ea diligenter servant. *ibid.* politicam agendi rationem caveant ipsi, & in aliis. 205. Præfectum rerum spiritualium suspectum nè habeant. 198. In exhortationibus poenitentiarum secretarum usum excitent. 205. de recreatione agant fructuose transigenda. 206. Erga Scholasticos curare quæ debeant. 192. horam illis præscribant, quâ Magistros privatim convenire possint. 211. si qui lectiones scribere non possunt, curent ut Collegii sumtibus describantur. 183. Coadjutores temporales frequenter alloquantur. 193. Conferentias ad illos habeant. *ibid.* caveant nè ab aliis contemnan-

tur. *ibid.* Prius consultant, quàm de re aliqua scribant ad Provincialem, aut ad Generalem. 194. Consultationis tempore legant aliquid ex Regulis vel Ordinationibus. 212. singulis mensibus legant Memoriale à Provinciali relictum. *ibid.* primâ mensis hebdomadâ consultet de executione. *ibid.* Vitiis linguæ auctores inquirant & puniant. 205. dandi & accipiendi facultatem generalem non facile concedant *ibid.* poenitentiis errata castigant. 213. in cibis Concionatorum non dispensent inconsulto Provinciali. 183. cum aliquis aliò migrat, informet de eo Loci Superiorem. 183. Videant quomodo servantur in Ecclesia, quæ de Confessariis statuta sunt. 209. Regulæ xviii. Sacerdotum, & aliarum quæ ad feminas spectant, observationem curare ut debeant. 187.

Superiores in officio nimis remissi, ab eo removendi. 213.

Superiorum occupationes propriæ. 190.

Syndici Confessoriorum. 186. 209. in recreatione. 206.

Theologicorum actuum qui iudices. 215.

Toni cum fructu fieri qui possint. 183.

Vestes duplices, & itineris instrumenta in cubiculis nè sint. 183.

Viatica Nostrorum qualia esse debeant. *ibid.* Viatici Taxa à Provinciali recognoscenda. 219. Et ab omnibus, præsertim Concionatoribus, servanda. *ibid.* Victus, & Vestitus, Paupertas & frugalitas curanda. 219. Nihil in illis novi introduci patiatur Rector. 221.

In Visitatione quæ legenda. 168. quæ inquirenda. *ibid.* Visitationes inutiles refecandæ. 203.

Vota renovaturi triduo se ante recolligant. 211.

F I N I S.

R. P.

R. P. CLAUDII
AQUAVIVÆ
SOCIETATIS JESU
PRÆPOSITI GENERALIS
INDUSTRIÆ
Pro Superioribus ejusdem Societatis,
ad curandos animæ morbos.

AD SUPERIORES SOCIETATIS.

UM satis perspectum esset R. P. N. quanti ad Divinum obsequium, Societatis utilitatem, & auxilium animarum interfit, Superiores idoneis ad rectè gubernandum præceptis institutisque abundare; varias subinde in eogenerè Ordinationes ac monita suggestit, prout occasiones & tempora postulabant. Sed cum impensius hujus rei necessitates ac momenta secum perpenderes, videretque non posse unumquemque, quantam par esset, experientiam lucemque rerum consequi, præsertim ob crebras mutationes, quæ peracto triennio fieri nunc debent; opera pretium ac propè necessarium duxit, ad peculiarem aliquam Institutionem descendere; cum certum sit, nullam esse artem, in qua periculosius & graviore aliorum malo peccetur, quam in hac qua ad spirituale curam pertinet animarum. Quare cum meminisset, à P. Polanco, Beati Patris Nostri mandato atque ductu, ad usum doctrinamque Operariorum nostrorum, qui in missionibus versantur, Instructiones quasdam editas olim fuisse, Industriæque appellatas; haud abs re, quin multò etiam congruentius fore existimavit, si Industriæ item aliqua, ad rectam gubernationem ducentes, Societatis Superioribus traderentur. Quo factum est, ut pro singulari desiderio, quod ei Dominus indidit, felici progressus atque augmenti Societatis, subsecivis inter assiduas occupationes suas intervallis, hæc Industriæ in illorum gratiam dictaret. Quæ cum Patribus Assistentibus, aliisque nonnullis qui eas viderunt, probata adeò fuissent, ut non mediocrem iis uti scientibus utilitatem allatura viderentur, è re futurum judicatum est, si universæ Societati communicarentur, eaq; typis excusæ, quales nunc mittuntur, quod plura & emendatiora essent exemplaria. Faxit Divina bonitas, ut res tota cum fructum sortiatur, quem R. P. N. sibi proposuit, & quem enixè omnes optamus. Datum Romæ 15. Aprilis. 1600.

Mandato R. P. N. Generalis,

BERNARDUS DE ANGELIS
Secretarius.

PRO-

P R O O E M I U M.

Animum curatio quanto præstantior, tanto difficilior.

Nimarum curatio quanto præstantior & difficilior est, quàm corporum, tantò majorem à nobis exigit & sollicitudinem & peritiam.

Et anxietates quidem ac pericula hujus muneris non videmus tantum, sed & prædicamus & plangimus, quicumque sub hoc onere laborantes ingemiscimus. Verum an æquali studio contendamus, ut industriâ pervigili, & infatigabili caritate, susceptos nostros optatæ sanitati reddamus, hoc nobis magnopere perpendendum, & ut id præstemus, in primis curandum est. Et mihi quidem frequentior quædam & attentior meditatio, & experientia diuturnior certissimè persvasit, plurimos ad salutem reduci posse, si paternâ quadam, & plenâ amoris ac fiduciæ patientiâ res agatur; quos ex neglecta aut perfunctoria medicina vel incorrigibiles excludimus, vel toleramus incorrectos. Quamobrem non inutile visum est futurum, si quæ sedulâ observatione tot annorum spatio deprehendi, in quibus me vel alios peccasse animadverti, quæ rectè, quæ secus acta essent, adnotando; quid profuisse, quid contrâ nocuisse cognoverim, ea quibuldam quasi medicis præceptis quàm brevissimè planissimèque digere-rem. Sic enim fieret, ut & iis qui in gubernatione, id est, arte hujus spiritualis medicinæ non adeò versati sunt, pluri-

Institut. S. J. volum. II.

mum lucis & adjumenti adferretur; & eorum, qui ex unctione sancti Spiritûs, lectione Sanctorum, & experientia, iis auxiliis non egerent, memoria non leviter juvaretur, & voluntas ac studium vehementiùs excitaretur.

De iis quæ necessaria sunt ad curationem rectè faciendam.

C A P U T I.

I.

T autem rectè & cum utilitate morborum curatio fiat, plura necessaria sunt, quæ vel medicum ipsum, vel infirmum spectant.

Copitanda Superioris obligatio.

quæ breviter attingentur. Et ante omnia, unum illud ob oculos versandum assidue, quâ obligatione Deo nos in hujus muneris susceptione obstrinxerimus, ut (juxta Prophetam, vel potius ipsius Domini vocem) quod infirmum est consolidemus, &c. Unde egregiè B. Basilii, cum quæsisset, quâ animi affectione Superior aliorum curam suscipere debet, respondet: *Ut qui sauciis multis ministrat, & saniem de singulis illorum vulneribus abs-tergit, & pro natura uniuscujusque mali remedia ei adhibet accommodata; munere illo nequitiam ad animi elationem uti consuevit, sed ad demissionem potius, & sollicitudinem, & majorem quamdam curam; ut idem ac multò etiam magis is, cui totius Fratrum societatis sananda provincia est delegata, perinde*

Ezech. 34.

Reg. fus. disput. resp. 30.

Superior est spiritualis medicus.

I i

ut qui

Plurimorum sanatio fit per patientiam.

Medicina spiritualis præcepta.

Ad Hebr. 11.

ut qui omnium minister sit, & rationem de unoquoque illorum redditurus, sic secum agitare animo, & contendere anxie debet.

Lib. 10. c. 7.
Spiritualiter
infirmi
suscepti
dicendum.

Hæc D. Basilius. Assiduâ quippe industriâ & vigilantia opus est. nec abs re apud Cassianum è corporali medicina translato vocabulo, hi quos spiritualiter curandos suscipimus, *Suscepti* nostri vocantur, quasi quos in nostram fidem susceperimus nostrumque periculum. Videat ergo Superior quasi rationem Deo redditurus, quid faciat, quid caveat: hoc enim revera valdè excitandi sumus, nè putemus nos innocentes, cum nihil committimus.

Psalm. 3.
Ad orationem
confugiendum.

2. Hoc veluti fundamento posito, sciens quia Domini est salus, & illius spiritu lux & vita & bona omnia in cordibus fidelium procreantur; non suæ prudentiæ aut diligentiae innitatur, sed ad orationem per se & per alios confugiat: nihil enim exterior correptio operatur, nisi interior loquatur excitator. Quamobrem D. Gregorius de eo, qui præest, & alios ad DEUM compellere studet: *Tanta charitatis, inquit, esse debet, ut instanti desiderio non petitor, sed petitio esse sentiat: salutem quippe fidelium tam instanter debet appetere, ut ex usu interni gustus, omnem motum cordis in affectum ducat supplicationis.* Et B. Job, ut Cassianus annotavit, quotidiana pro filiorum purificatione sacrificium Domino Deo offerebat, non tam sibi eos, quam Deo susceptos ac familiares cupiens exhiberi.

In 1. Reg. lib.
3. c. 2.

Job. 1.
Collat. 6.
c. 10.

Perpendat nihil esse inenarrabile.

Reg. sup. disput. resp. 10.
Hexam. homil. 5.

3. Recogitet magno & fidenti animo, quamvis verissimum sit, quod S. Leo monuit, antiquorum morborum difficilem ac tardam esse curationem; nihilominus certissimum esse, quod docuit S. Basilius, nihil esse in rerum natura, quod diligentia non corrigatur; neque vitium esse adeò grave, quod Dei timore non pervincatur. Quin etiam idem alibi, naturalium rerum exemplo probat, multò magis quæ ex voluntate oriuntur, vitia posse emendari. Cum enim narrasset punicas acidas, amygdalasque amaras, agricolarum curâ in dulces verti posse, si pinguem ex pino cuneum per mediam medullam adactum susceperint; infert: *Nemo igitur in vitio constitutus homo de se.*

ipso desperare velit, haud nescius, agriculturam stirpium qualitates mutare; curam autem, ac studium in consequendis virtutibus, animi omnes vincere morbos superareque posse. Non igitur deijciendus animus, neque ex rei difficultate, aut morbi magnitudine, vel nostrarum virium imbecillitate metienda res est, sed in verbo Domini cum patientia & spe ad curationem accedendum.

4. Sed illud præcipuè difficultatem parit, quòd cum in morbis corporis is maximè morbum cognoscat & sentiat, qui patitur; isque omnium maximè sanari cupiat, medicum accersat, & desiderio sanitatis nullum, quamvis amarum atque ingratum, refugiat medicamentum; in anima contra omnino evenit, ut infirmus præ omnibus morbum ignoret, medicum refugiat, & curationem difficile admittat. Verùm in eo præcipua curationis industria debet elaborare, ut ille morbum agnoscat. Cui primò svadendum, quod D. Basilius docet, peritos medicos habere signa quædam latentium morborum, qui interdum alios & ipsum infirmum latent: quare illis potius credendum, cum præsertim superbia & amor proprius in infirmitatibus nostris agnoscendis gravissimè impediunt. Deinde ad examina diligentiora perurgendus, tum signa quædam illi indicanda, quæ negare non potest; quamquam talis morbi signa esse non novit, vel non advertit. Postremò hortandus seriò ad orationem, quippe ex defectu luminis & sensus spiritualis id provenit. Videat quàm longè sit à salute, qui nec morbum agnoscit: proinde si non sentit, credat: neque enim ut in corporibus, si morbo illo carentes pharmacum aliquod sumamus, nocet potius; ita etiam in animo evenit, cum actus mortificationis & abnegationis sui ipsius fructus & virium incremento carere non possint. Sumat è Scripturis (juxta Basili consilium) & speculum, unde videat foeditatem mali, v. g. iracundiæ, superbiæ, detractionis, &c. & morbo suo convenientia medicamenta. Dicito, inquit, hic meus est morbus, ut is qui ad medicum accesserit, & variis contenta tabellis pharmaca viderit,

Difficultates
infirmi voluntate
quomodo
curanda.

Agnoscentia
est morbus.

Reg. Brev.
Resp. 2.

Modus indagandi morbum.

Homil. in aliquot
Scriptura-
rum locos 6.

derit, considerat, quid sibi conveniat; ita faciendū svadet & illi, sed multo magis ut medico ipso commonstrante, & morbum certiùs agnoscat, & medicamentum securiùs assumat. Et sanè de voluntate, & desiderio qualicumque sanitatis ambigendum non est. Quis enim ita sit amens aut deploratus, præsertim qui sæculo relicto Religioni se devovit, ut sanari non cupiat? Sed deest efficacia, quæ medicamenta quamvis amara suscipere compellat. Itaque prudenti medico id curandum, ut partim ipsius ostensione morbi, partim captatâ opportunitate, partim etiam agendi facilitate, & communicatione svavi, denique medicamentorum lenitate, vel ipsorum propriâ vel condimentis aliis adscitâ, variatis etiam interdum applicandis, difficultates hujusmodi omnes accuratè, sed patienter tamen, leniat. Nec desperandum, quin humorum sensim cruditate mitescente, incipiat minùs respuere medicamenta quæ horrebat. Interim autem dum respuit (quoniam voluntatis vitium est, quæ mutari potest) sciat Superior hoc ipsum ad medicum pertinere, laborare, ut ille velit: quæ difficultas si semel sublata, vel certè temperata fuerit, videbit quotidie, magna cum animi lætitia, sanitatis & roboris incrementa.

5. Hæc ad Fratris bonum ut efficaciter præstare possit, omnino necesse est, ut emat aromata, id est, ut habere studeat, quæ ex parte ipsius requiruntur. Hæc autem egregiè sub typo aromatum explicat D. Bernardus. Sunt, inquit, aromata mentis, linguæ, & manûs. Et mentis quidem sunt tria, Compassionis affectus, Rectitudinis zelus, Discretionis spiritus. Habeat, inquit, mens nostra spiritum discretionis, ut miscens aptè temporibus tempora, opportunè æmulari, & nihilominus ignoscere queat. Linguæ item tria, modestia in increpando, copia in exhortando, efficacia in persvadendo. Manus etiam, id est, in exemplo tria, Continentia in carne ab omni voluptate, misericordia in fratre, patientia in pietate. Quæ videnda diligenter apud eum Sermone ad Abbates, nam hîc tantum satis fuerit attigisse. At

Instituit: S. J. volum: II.

quàm necessaria sunt Superiori ad utilem correctionem, tam vigilanter quærenda, nisi frustrari velimus.

6. His porro præfidiis instructus, manum operi admoveat, & medicamenta apponat congruentia pro cuiusque morbi qualitate, contraria scilicet contrariis curans, ut nostra Constitutio docet de superbia, & aliis pravis animæ propensionibus: & accuratè S. Basilii, Inanem gloriam, inquit, abjectionibus exercitiis imponendis; futilem & otiosam loquacitatem, silentio; immodicum somnum, vigiliâ & exercitiis orationum; segnitiam corporis, laboribus imponendis gravioribus; edacitatem indecoram, jejuniis; murmurationem, à reliquis segregatione, &c. Sed id temper studeat, ut hæc omnia non tam quasi à Superiore profecta, quàm à se ipso suscepta infirmus accipiat. Qui sibi persvadeat, si strenuè rem aggrediatur, atque ut decet eum qui seriò sanari velit; fore ut citiùs se relevari sentiat quàm putarat; & quod de sapientiæ fructibus Sapiens dixit, experientiâ comprobet: *In opere enim illius exiguum laborabis, & cûo edes de generationibus illius.* Videat tamen sapiens medicus, ut opportuno tempore id faciat, & imitetur corporis medicos. Nam S. Gregorius Siagrio Episcopo postquam dixisset, illos medicamenta quædam recenti adhuc confectione formata non offerre infirmo, nisi opportunitate temporis macerentur, subdit: *Nam si immature quis dederit, dubium non est, quin sit causa periculi, res salutis.* Nec tamen propterea ab omni medicamento abstineat, sed, ut iidem illi faciunt, adhibeat aliqua leniora, & à quibus infirmus non ita abhorreat: addat abstinentioniam à rebus nonnullis, injiciat subinde majorem sanitatis cupiditatem: denique dilatio quædam, & pia moderatio sit hæc intermissio, non curæ neglectus, quod maximè nocet. Sunt enim plerique Superiores, qui quòd videant subditum esse minùs dispositum, non tam in opportuniore tempora differunt medicinam, quàm negligunt. Sed de his insequentibus.

7. Caveat autem diligenter, nè specie quadam svavitatis deceptus aut naturali

li 2

qua-

Medicamentorum congruentias.

Reg. fus. disput. Resp. 11.

Eccli. 6. 20.

Opportunitas.

Lib. 7. epist. 110.

Nè decipiat si putet se amare infirmum,

Superioris dexteras difficultates superat.

In Superiore novem requiruntur quæ aromatum nomine explicantur. Serm. 2. in Resur. ad Abbates.

cām specie svavitatis medicamenta non adhibet.

Lib. 13. Moral.

Collat. 6. cap. 6.

Lib. 7. epist. 112.

Quæ perpendenda antequam curationem aggrediantur.

Lib. 29. Moral. c. 14.

quadam timiditate, abstineat à curatione: sed intelligat & subinde recogitet, se tunc magis diligere infirmum, majorique erga illum svavitate uti, si, ut loquitur sanctus Gregorius, non parcens parcat: *Quia, inquit, dum correctionis verbum non distulit, citius hunc à culpa liberavit: liberè enim arguens non pepercit, sed in eo quod correxit, pepercit.* Quid enim hac misericordiæ specie crudelius, quàm fit ut & morbi augeantur & incrudescant, & qui lenissime curari poterant, jam indigeant ferro, & aliis membris contagium vel periculum creetur, & toti corpori nostrâ focordiâ noceatur. Nec terreatur, si quando amariora videri possint infirmo, quæ sunt applicanda; quia non tam illius sensus, quàm salus exquiritur. *Etenim scellio vel ustio salutaris, Cassianus inquit, quæ illis qui ulcerum contagione putrefacti sunt, pie infertur à medico, mala à tolerantibus creditur: nec equo calcar, nec emendatio svavis est delinquenti.* Quin etiam addit Beatus Gregorius, futurum, ut illi ipsi cui amara fuit ad tempus aliqua prohibitio, postmodum ex ipsa animi utilitate dulcescat, si unde inimicus superare potuit, superetur. Sed ut sint amara infirmo medicamenta, qui curat tamen, & facit quod suum est, quodque prætermittere sine culpa non potest, & ex caritate facit ac desiderio salutis illius, quem aliqui contristat invitus; & in oculis Patris cuncta videntis, ejus filio consulit, quem curandum ab eo suscepit.

8. Sed antequam infirmum aggrediantur, curationem adhibiturus, meditetur attentius, & perpendat diligenter qualitatem morbi, corporis complexionem, & ut S. Gregorius loquitur, conspersionem, id est, an sanguineus & hilaris, an melancholicus & tristis, an cholericus & præceps, an lentus sit & remissus. Deinde tempus, quo duravit infirmitas: tum quæ remedia fuerint applicata: quid profuisse, quid nocuisse deprehensum sit: quinam ex domesticis juvare cura-

tionem, qui contrà possint impedire, ut ex iis omnibus juvari commodè possit.

9. Sed ante omnia examinet Superior se ipsum, tum ut sese humiliet, & majori confusione & svavitate id faciat; tum ut hoc modo talis fiat, quo Dominus ad filii sanitatem aptiore & expeditiore uti valeat instrumento. Quod faciendum omnino svadet Sanctus Gregorius: *Consideremus, inquit, quia aut tales sumus, quales nonnullos corrigimus; aut tales aliquando fuimus, etsi jam Divinâ gratiâ operante non sumus: ut tanto temperantius humili corde corrigamus, quanto nosmetipsos verius in his quos emendamus, agnoscimus.* Hoc autem dici non potest, quantum vel ad meritum, vel ad modum correctionis momenti habeat.

10. Morborum porrò spiritualium genera, sexdecim veluti capitibus comprehendere placuit; quibus singulis commoda medicamenta indicantur. Curavimus autem primùm, quod in medicis præcipuè laudatur, ut facilioribus & svavioribus uteremur pharmacis, & quæ salutem non tam acrimoniâ promitterent, quàm svavitate præstarent. Deinde, ut non aliunde, aut non longè petitis; sed iis ipsis veluti simplicibus, ut vocant, quæ in domesticis hortis, id est, nostris Constitutionibus enascuntur. Et quoniam Superiorum plerique & viri alii graves flagitârunt aliquando, & nunc denudò instantius urgent, ut de svavitate & fortitudine in gubernatione conjungendis, aliquid explicaremus (putant enim nonnulli, id fieri vix posse; quod svavitas in laxitatem, & fortitudo plerumque, aliquorum vitio, degeneret in rigorem) de hoc etiam proprio capite brevissimè aliquid censuimus attingendum, cum cetera omnia medicamenta, nisi hæc duo prudenter conjungantur, aut svavitate aut efficaciâ, id est, fructu ipso correctionis omnino sint caritura. Utinam ad majorem Dei gloriam, & Societatis utilitatem cedant.

Superior seipsum examinet, & humiliet, quod fructuosius corrigat.

Lib. 21. Moral. c. 8.

Morborum spiritualium genera, de quibus agitur, sexdecim.

De

De suavitate & efficacia in gubernatione conjungendis.

CAPUT II.

I.

Ationem gubernandi, (eos præsertim qui voluntarium se se Deo sacrificium obtulere, & spontanei, ac spiritu alacres, per morti-

ficationis quidem & abnegationis studium, ad perfectionis plenitudinem dirigendi & urgendi sunt;) fortem ac suavem debere esse, non modò constans sanctorum Patrum ubique docet auctoritas, sed nostræ etiam Constitutiones, Beatique Patris nostri & monita & exempla copiosè docent. Verùm quâ ratione practicè hæc duo conjungi possint, hoc fatentur multi se facillè non videre. Si enim summo jure agatur cum subditis, ut qui perfectionis viam profitentur nihil omittant eorum, quæ spiritualis perfectio postulat, vix fieri posse videtur, (cùm caro & humana fragilitas, spiritus desideria non valeat æquis passibus confectari) quin is regendi modus ab optimo quidem zelo profectus, non tamen secundùm scientiam, ut qui humanæ imbecillitatis obliviscatur, asper & planè intolerabilis evadat. Rursum si humanæ infirmitatis imbecillitatem intueamur; & iis quæ caro concupiscit adversus spiritum, fraternæ compassionis prætextu facillè assentiamur; quis non videt (quoniam, ut Scriptura loquitur, *alluvione paulatim terra consumitur*) futurum, ut tepidos atque carnales homines habeamus, in quibus non tam abnegationis & crucis (quod tamen religiosam vitam esse, & S. Basilii pulchrè docuit, & ceteri omnes spirituales magistri à Christo Domino prima veritate edocti tradiderunt) quàm sensualitatis & propriæ voluntatis spiritum nutriamus? Quid igitur faciendum Superiori, nè vel fortitudo in asperitatem, vel suavitas in languorem & relaxationem degeneret? Hoc, quantum experienciâ & observatione deprehendere potui, brevissimè explicabo. Quod ut dilucidè fieret &

paucis, illa mihi methodus commodissima visa est, si capita quædam attingerem, ad quæ omnis ferè gubernandi asperitas & durities reducitur: itémque nonnulla, ex quibus contrà omnis laxitas derivatur: ac denique si quomodo, factâ extremorum comparatione, medium tenendum sit, indicarem.

2. Quæ igitur gubernationem insuavem reddunt & asperam, hæc ferè sunt. Primum, in rebus injungendis, si res ipsa quæ imponitur, gravis sit & importabilis: quod nonnumquam ex Superioris vel discretionis inopiâ vel tenuitate judicii poterit evenire. Secundum, quod frequentius continget, si res non sit illa quidem in se ardua; sed is cui injungitur, corporis aut animæ viribus ad id oneris ferendum destituatur. Tertium, si quidquid illud sit, quod injungitur, id fiat verbis asperioribus, modoque despotico, præsertim verò si suspicari quis possit, id ab aliquo immoderato Superioris affectu proficisci. Quartum, si urgeatur executio eo tempore, quo subditus non est probè dispositus, nec detur illi tempus & auxilia, ut se ipse disponat. Quintum, si tam graviora, quàm leviora eodem omnia exigantur ardore; imò aliquando leviora etiam majore, quod consona sint peculiaribus quibusdam sensibus ejus qui gubernat. Sextum, si omnes subditi rationes & excusationes primo statim aspectu tamquam tentationes, eo benignè non audito, rejiciantur. Septimum, si se suspiciosum Superior ostendat, & ità affectum erga aliquem, ut putet subditus nulla in re se posse illi satisfacere. Octavum, si malam de subdito opinionem præ se ferat, ut omnia in deteriorem partem interpretetur, quod revera summo opere affligit. Nonum, si perfectionem Instituti & Regularum spectans Superior, nec se ipsum considerans, nesciat compati infirmitatibus, sed defectus exaggeret, cùm errata deprehendit: in rebus verò injungendis non tamquam rationalem & volentem filium, sed tamquam inanime instrumentum movere videatur. Decimum, si ità loquatur aut jubeat aliquid, ut æquivocè atque obscurè dicat, & quasi studio nolit intelli-

Insuperis gubernationis capita. Rei injunctæ impossibilitas.

Defectus virum.

Modus asper injungendi.

Executio tempore non opportuno.

Levis & gravis eadem exactio.

Subditi inauditi.

Mala de subdito opinio.

Si nulla compassio.

Gal. 6.

Æquivoca Superioris oblatio.

Ratio spiritus in viro gubernandi fortis & suavis.

Difficilis herum praxis.

Rom. 7.

Gal. 1.

Job 14. 19.

Math. 16. Luc. 9.

Quid Superiori præstandum ut utramque assequatur.

Difficultas indulgendi.

Rigida interpretatio.

Remissa gubernationis capta.

Minorum neglectus.

Regularum negligentia.

Nimia indulgentia.

Lib. 10. Moral. c. 4.

intelligi, quò semper ei liberum sit subditum arguere: hoc enim mirum est, quantoperè subditos pungat. Undecimum, si neget ferè, quæ petuntur: est enim habenda ratio rei quæ petitur, ejus qui petit, ædificationis externorum & Nostrorù, denique ejus qui petit utilitatis. Duodecimum & postremum, si quæ dubia sunt, semper scrupulosius & rigidiùs interpretetur.

3. Contrà verò quæ debilem remissionemque gubernationem faciunt, ad hæc reduci possunt. Primum, si tantum magna, & quæ scandalo sint, curentur; & ea demum sentiantur à Superiore, cetera verò passim negligentur. Secundum, si observatio Regularum, vel multitudinis earum prætextu, vel svavitate phrasidis Patris Nostri, minus accuratè urgeatur. Tertium, si quæ injunguntur faciendæ, ob exiguam subditi repugnantiam vel aliorum intercessionem, immutentur facile & prætermittantur. Quartum, si ex frequenti aliquorum transgressione, assuescat Superior quasi minus mala judicare, quæ mala esse perspexerit. Quintum, si judicat quidem & improbat, sed nè contristet, aut contra se crabrones excitet, non monet, aut corripit delinquentem. In quo sanè illud D. Gregorii pertimescendum: *Cum mala corrigi loquendo possunt, silentium consensus esse pertimescat.* Sextum, si ad consolationem particulare, nè murmurent, vel ob auctoritatem aliquorum, vel ob suas amicitias, vel ob privatos respectus ea facile concedat, quæ vel illis vel communi ædificationi non satis convenient. Septimum, si ad evitandas amaritudines aliquas errantis cujusque vel alterius, nec investigat errata, nec corrigit, nec quæ necessaria sunt adhibet, præsertim ad cautelam. Octavum, si prætextu humilitatis & mansuetudinis permittat se negligi, & contemni quæ dicit. Nonum, si ex naturali timiditate, vel respectu aliquo, ita perfunctoriè & frigidè monet, ut nihil delinquentem moveat, quasi admonitione illà id tantum voluerit, ut officio functus coram Deo videatur, seque ipsum liberet scrupulo prætermittæ correctionis. Decimum & postremum, si con-

tentus monitis, cum ostenderit sibi errata displicere, putet se jam satisfecisse, nec rebus ipsis efficaciter medeatur, & quasi Heli arbitretur se omnia perfecisse, si dicat, *Non est bona fama quam ego audio*, &c.

1. Reg. 2. 24.

4. Ex his facile apparere potest, in quo sit asperitas, in quo itè debilitas & relaxatio; quid in utroque extremo cavendum, nè duri nimis, aut plusquam oportet molles inveniamur. Nec difficile erit videre, quomodo efficacia cum svavitate conjungi debeat, ut & fortes in fine consequendo, & svaves in modo & ratione assequendi simus. In rebus enim vel concedendis vel negandis, in correctionibus & reprehensionibus adhibendis, in puniendis erratis, in rebus injungendis, in subditis ad virtutem & perfectionem promovendis, atque ad altiora provehendis, spectandæ sunt personæ, & vires corporis & animi; considerandæ opportunitates, exhortationes adhibendæ, charitas in primis cum zelo præse ferenda, longanimitas & patientia proroganda: nec tamen propterea permittendum, ut subditi ad impunitatem aspirant, ut ea faciant quæ volunt, quæ nolunt omittant, ut propriis inclinationibus satisfaciant, ut contra Superiorum jussa & judicia agere & sapere assuescant; ut Regulas contilia reputent, quæ si faciant, benefaciant; sin autem, nihil mali: hæc enim tolerare, non est svavitatis, sed languoris; neque hoc modo bono Societatis, imò nè ipsorum quidem, quibuscum ita agitur, ullâ ratione consulti. Non igitur Superiores arbitrentur svaves in gubernatione esse cum ita agunt, sed remissos ac debiles. Nec sibi contrà, cum asperi sunt, quasi de disciplina zelo blandiantur. Subditi verò studium & zelum perfectionis, religiosæque disciplinæ perpetuò promovendæ, rigoris & asperitatis nomine non appellent: nec talem exigant svavitatem, quæ noxia potius indulgentia sit: sed intelligant multa sibi neganda, si eorum perfectionem impendant; plurima contra votum injungenda, si ad Dei gloriam, & commune bonum pertineant; correctiones & pœnitentias ei, qui dirigi & emendari cupit, non esse averfandas; nec medi-

Unde apparet asperitas & laxitas.

Quomodo hæc duo conjungenda.

Quid apparet.

Quid subditis.

medicum censendum (savem, qui ex neglectu curationis permittit, ne infirmum offendat, morbos cum periculo crescere. Denique Superiorum indulgentiam arguere nos tepiditatis, Serenus (quem speculum nominis sui, Cassianus appellat in collatione de Mobilitate animæ) apposita admodum refert: cujus Patris verba, quia magnum revera horrorem hujus indulgentiæ, ac perniciosæ lenitatis ingerunt, adscribenda putavi. *In tantum enim, inquit, teporem videmus corruisse nonnullos, ut necesse sit etiam remissioribus monitis appalpari, modo ne desertis cellulis suis, ad perniciosiores inquietudines revolvantur; & circummeantes ac vagi, crassioribus (ut ita dixerim) vitiis implicentur: magnusque fructus ab eis obtineri credatur, si solummodo se etiam cum qualibet ignavia valeant in solitudine continere, ac pro ingenti remedio soleat eis à senioribus dici: Sedete in cellulis vestris, & quantum libitum fuerit, manducate & bibite, atque dormite, dummodo in eis jugiter perduretis.* Itaque invigilent in ea re Superiores, & præsertim Provinciales, ut contraria sententia exterminetur, utpote Societati, & cuicumque religiosæ familiæ modis omnibus perniciofa: non enim in eo suavitas posita est, ut voluntati & desiderii subditorum in omnibus obsequamur: sed sciant suavitatem in eo sitam esse, si, ut diximus, in objugationibus v. g. nihil asperum, aut iracundum, aut perturbatum appareat; sed paterna gravitas, pia quædam compassio & dulcedo quædam, sed vivida tamen & efficax eluceat: Si à puniente non tam voluntas humiliandi & castigandi, quam necessitas quædam ex zelo boni communis, & utilitate ipsius etiam qui punitur, aliquid extorsisse videatur: Si negemus quod negandum est, quasi cum quodam doloris sensu, parati concedere quando & quod expedire videbitur: Si imperfectiones ita emendari velimus, non quasi nimium emungentes, ne sanguinem eliciamus; verum quasi exactores quidem, benigni tamen, qui non veluti vincendi studio, sed in bonum Societatis, atque adeo ipsius subditi, id velimus, ac si cum ipso in unum conspiremus ad victoriam de tentatore reportandam. Si

jubentes circumspicere, & amanter, Dei gloriam, & subditorum lucra, non aliud quippiam nos quærere ostendamus: Si quod hodie non præstatur, patienter in crastinum exspectemus, ita tamen ut semper exspectatio finem spectet, & media applicet accuratè: siquidem quod ex inopia spiritus à subdito obtinere non valeamus, nullâ ratione efficacius aut suavius consequi poterimus, quam si ille diligens sui scrutator & spiritualis evaserit. Si denique ita in visceribus charitatis cum subditis agamus, ut & suas tentationes, in nostrum veluti matris sinum facile deponant, & vicissim correctiones nostras, siue quæcumque à nobis proficiscuntur, tamquam ab amore profecta, repugnante licet sensu, animo tamen non exacerbato suscipiant. Quod & B. P. N. docuit, cum non à parte Constitut. severitatem cum benignitate & mansuetudine ita miscendam docet, ut nec se flecti Superior sinat ab eo, quod Deo ac Domino nostro gratius fore judicaverit; & tamen filiis, ut convenit, compati noverit, eo modo se gerendo, ut etiam qui reprehenduntur vel corriguntur, quamvis secundum inferiorem hominem quod agitur, displiceat; agnoscant nihilominus quod rectè in Domino, & cum charitate ille suum officium faciat.

Cap. 1. §. 4.
Quomodo miscenda cum benignitate severitas.

Ariditas & distractio in

Oratione.

C A P U T III.

I.

Ultra examinanda sunt & diligentius investiganda, ut pro ratione morbi medicina possit applicari. Examinandum itaque primo, an sit continua, an interpolata. Si interpolata, an duret longo tempore, vel brevi. Si tantum in oratione matutina, an etiam in spiritualibus exercitiis die nocturneque quasi perpetua sit. Videntur unde proveniat: perpendendum, distractiones unde nascentur, an ex quadam naturali instabilitate & volubilitate naturæ, quæ nesciat quasi quæta consistere;

Ariditas multipliciter examinanda.

Causa ariditatis.

Coll. 7. c. 23.

In quibus opinio ab-
soluta.

In quibus fructus
si possit.

107, 30.

stere; an ex desideriis & inordinato affectu erga aliquid, quod subinde recurrit & animum pulsat, mentemque ad se importunè revocat, an ex occasione aliqua temporaria tunc exorta; an ex defectu discursus, & inopia materiæ, ex qua cum non habeat mens quo sustentetur, in varia diffluit; an ex negligenti custodia sensuum, unde imagines oriuntur; an ex otiositate, levitate, iocunditate, & huiusmodi, quæ animam ad exteriora revocant, & levem ac ferè puerilem reddunt. An ex nimia occupatione, quæ spiritum quasi suffocat; an denique ex diuturna quadam probatione & subtractione internæ visitationis. Hæc enim omnia, & huiusmodi alia inquirenda sunt: nec enim omnium vel hominum vel morborum una curandi ratio esse potest. Et quidem de causis & remediis inquietæ atque impuræ orationis, multa tum apud D. Gregorium plurimis in locis, tum apud Cassianum collatione Abbatis Isaac de Oratione, spiritualis medicus invenire poterit: licet nonnulla sint, quæ purè contemplativis & Anachoretis magis conveniant, cuiusmodi Nostri proponere aut adhibere, prudentia & discretio non permittit.

Gregor.

Cassian. collat. 9.

*Quando provenit ex natura instabilitate.**Quomodo animandus.*s. p. c. 1. §. 10.
& 4. p. c. 4. §.
8. & 10. p. §. 2.

Tomo 3. de Mendicitate spirituali.

2. An autem ex naturali illa naturæ instabilitate proveniat, inde colligi poterit, si sit continua, si à tempore Novitiatus, si per plures annos duraverit. Deinde si sine causa vel occasione ex parte infirmi. Si adhibuit remedia, nec profecit. Si hæc remedia non inconstanter, aut ad tempus breve, sed perseveranti adhibuit diligentia. Quod si sit ejusmodi, animandus erit ad tolerantiam, ut magnâ longanimitate, & constanti studio virtutibus incumbat veris solidisque (ut Constitutio loquitur) & curet in via Divini servitii progressum facere: suppleat frequentioribus & ferventioribus jaculatoriis, paupertatem suam spirituali quadam mendicitate (de qua egregiè Gerson) piissimo Patri & Deo, Sanctisque omnibus commendans. Lectio ne sacrâ non fusâ & longiore utatur, sed brevi, & meditatione atque attentione pervigili. Discurrat per varia puncta Rosarii, vitæ & Passionis Domini,

gratias agendo, petendo, proponendo cum confusione imitationem, offerendo illa pro se æterno Patri: in qua Passionis meditatione, si pfe & perseveranter pulsaverit, inveniet proculdubio maximam lucem pro intellectu, & solidam stabilitatem pro affectu, cum tamen à nobis non sint in nobis viæ nostræ aliud, quàm tenebræ & lubricum. Si duret longo tempore, ut in quotidianis meditationibus & exercitationibus ariditatem & distractiones patiatur; hortandus est ad majorem secessionem, & spiritualia exercitia per aliquot hebdomadas: plurimum enim conducit ad quietem animæ comparandam, assiduitas illa meditandi & legendi, animûmque mirificè revocat ab evagationibus, ut experientia sæpissimè docuit. In his autem exercitiis illustrationes & proposita annotare, & aliquid excerptum, quo his absolutis utatur sive ad virtutum exercitia, sive ad mentis elevationem & conjunctionem cum Deo, plurimum proderit. Si tantum hoc in matutina oratione senserit, potest interdum fieri vel ex gravitate capitis, aut alia huiusmodi affectione, ut eo tempore minùs aptus ad meditandum inveniat; vel ex diuturna attentione, quam non valet per integram horam continuare: tunc dividenda erit, ut diversis temporibus fiat; vel commutanda ratio temporis (quod tamen consideratè admodum, & non leviter concedatur) suppleendum interdiu iteratis intentionibus & elevationibus: excitet se Psalmorum versiculis, nunc ad compunctionem, nunc ad humilitatem, nunc ad petitiones, nunc ad laudes: denique efformet se ad varios affectus, prout major necessitas, aut sensus animi suggerit.

Psalm. 34.
Quid si longo
tempore dures
ariditas.Quid si in
matutina oratione
non acciderit.

3. Si provenit ex inordinato affectu & desiderio erga aliquid, hîc laborandum fortiter & assidue, ut radix aut evellatur aut certè mortificetur & exsicceetur, nè germinet. Occasiones ex tempore ortæ facile vitari poterunt, non enim ex aliquo peculiari affectu aut inclinatione proficiscuntur: itaque & faciliùs caventur, & non ita animum afficiunt, nec difficile abiguntur: tantum cautela non desit, & mediocris attentio, & custodia sui.

Cum provenit
ex inordinato
affectu.

4. Si

Quid ex inopia
materiae.

4. Si ex defectu discursus, & inopia materiae; primo praearet puncta diligenter, legat meditationes de ea materia, (lectio enim mirum in modum juvat,) doceatur extendere puncta in vita & passionem Domini, considerando, Quis, Quid, Pro quibus, Quanto amore, Quo fructu passus; attendendo personas, verba, opera, & cetera; reflectendo ad se, comparando, opponendo celsitudinem parvitati, pietatem ingratitude, & alia hujusmodi, quae ingentem praebent meditandi, & discurrendi materiam. Denique semper habeat in promptu puncta aliqua abundantius, ut si in uno non potest, sitat in alio.

Quid si ex negligentia.

Coll. 9. c. 3.

5. Si ex negligenti custodia; adhibeat diligentior, examinet se accuratius, caveat ab iis, quae laedere possunt: certum est enim illud Cassiani Collatione citata: *Quidquid ante orationis horam anima nostra conceperit, necesse est ut orantibus nobis per ingestionem recordationis occurrat. Quamobrem quales orantes volumus inveniri, tales nos ante orationis tempus preparare debemus.* Hæc ille.

Si ex otio & scurrilitate.

6. Si ex otio & scurrilitate; fugiat nugas, eleve interdiu mentem, & visitet sanctissimum Sacramentum; salutet Domini plagas, saltē semel orationem Dominicam recitando, vel imaginem B. Virginis cum Ave, vel Salve Regina; petat instanter adhibitis intercessoribus, communicet omnia frequentius cum rerum spiritualium Præfecto; meminerit quod Cassianus sapienter docuit: *Licet enim impossibile sit mentem non interpellari cogitationibus; est tamen, inquit, nostrum magna ex parte, ut cogitationum qualitas emendetur, & vel sanctæ & spirituales in cordibus nostris, vel terrena carnalēque concrecant. Ideo namque frequens & jugis adhibetur lectio Scripturarum, ut exinde nobis spiritualis memoria praebeatur occasio.* Denique monendus accurate, ut seriō fugiat ab inani quadam pervasione, & noxio loquendi modo eorum, qui cum nullam vel exiguam in custodia sensuum curam adhibeant, liberēque & laxē nimis in omnibus agant, in spiritualium procuracione tepidi sint & segniores; suam tamen spiritus ariditatem, & distractiones in ora-

Quid maxime
fugendum.

Instituunt: S. J. volum. II.

tione, & quasi quamdam insensibilitatem in interioribus, adscribunt Divinae probationi, quæ illos, ut quidam loquuntur, à lacte abstractos, ad panem & solidum cibum erudiat, quasi grandiores. Ceterum recogitet potius, quid S. Gregorius contro ejusmodi homines dicat: *Nam per contemplationem rimari caelestia volumus, qui non solum cordis, sed etiam corporis custodiam non habemus. Et quidem sepe indecenter aspiciamus, otiosa audimus, superflua loquimur, somnum, cibum, non ad refectionem corporis habemus, sed ad usum delectationis. Itaque cum discutere ambigua volumus, superna conspiciere, tenebras nostras deferere, interna dulcedinis saporem gustare, ab illius secreto tanto dignius repellimur, quanto munitionis nostra fortitudines negligentius dissipamus: jamque nobis tanto est ascendere difficilius, quanto ad nosmeipsos relapsi, in altitudinem custodiae erigere non curavimus cordis munitiones.* Diligenter igitur examen adhibendum est, & venialia etiam, atque minuta cavenda, nam & illa non leviter impediunt. Quocirca idem Sanctus egregiē monet: *Quia sine peccato, inquit, electi etiam viri esse non possunt, quid restat nisi ut à peccatis, quibus eos humana fragilitas maculare non desinit, evacuari quotidie conentur? nam qui quotidie non exhaurit quod delinquit, etsi minima sunt peccata que congerit, paulatim anima repletur, atque ei merito auferunt fructum interna saturitatis.*

In 1. Reg. c. 1.
in illa verba:
& ascendebat
vir ille statutis
diebus.

Examen adhi-
bendum.

S. Greg. lib. 2.
c. 2. in 1. Reg.
in illa verba.
sancti sati-
rati sunt.

Quid etiam ex
nimis occupa-
tionibus.

7. Si ex nimis occupationibus; studiosē caveat non necessarias, nec proximis utiles. Subtrahat aliquid voluntariis relaxationibus, suffuretur ē mediis occupationibus aliquid temporis vel brevissimi, ad mentem elevandam in Deum, se circumspiciendum; curet habere mentem liberam, & juxta S. Bernardi consilium, non se tradat negotiis, sed accommodet: petat à Superiore moderationem aliquam in actione, & ad breve tempus omnimodam etiam cessationem, redibit enim postea alacrior & utilior.

Si ex subtra-
ctione Divina.

8. Postremò, si ex Divina dispensatione & subtractione; tunc animandus ad patientiam, & suaviter fovendus, nè animo dejiciatur: sed curet primū seipsū coram Deo humiliare, sibi hujus sub-

Kk

tractio-

Serm. 14. in
Cant.

S. Bern. ibi-
dem.
Psalm. 118.
142.

Proc. 7. §. 21.

Quinque causa
subtractionis ex S.
Bonaventura.

De Myst. The-
olog. pract.
Confid. vel in-
dustria. 6.
Decem & sep-
tem ex Gersono.

tractionis causam adscribere, non place-
re sibi, sed accusare semetipsum, quoties
in se vel ad modicum tepere gratiam sen-
serit. *In veritate enim didici*, S. Bern: inquit,
nihil aequè efficax esse ad gratiâ promerendam,
retinendam, recuperandam, quam si omni tem-
pore coram Deo inveniatis non alium sapere,
sed timere. Hujus autem subtractionis
effectus & signa ponit idem Sanctus:
Exaruit, inquit, cor meum, coagulatum est
sicut lac, factum est sicut terra sine aqua; nec
compungi ad lacrymas queo, tanta est duritia
cordis: non sapit psalmus, non legere libet,
non orare delectat, meditationes solitas non
invenio. Ubi illa inebriatio spiritus? ubi men-
tis serenitas, & pax, & gaudium in Spiritu
sancto? Causam autem hic Pater refert
ad superbiam, sive quæ fuit, sive quæ fu-
tura esset, nisi ita humiliaremur. At S.
Bonaventura de Processu Religionis,
quinque adfert hujus sterilitatis & sub-
tractionis devotionis causas. Prima est,
inquit; humiliationis: Secunda, purga-
tionis, quia minùs purgatus fuit, minùs
studiosus in devotione quærenda, vel
minùs gratus in accepta. Tertia, eru-
ditionis, ut intelligat, id non à se, suisque
meritis, sed à Dei gratia & liberalitate
pendere. Quarta, ex indiscreto impe-
tu & conatu cordis; quo quasi libertas
mentis obruitur, & devotio veluti per
violentam extortionem exprimendo
quæritur. Quinta ratio, meritum ma-
joris gratiæ, & gloriæ, dum desiderium
non impletum affligendo purgat ani-
mam, & patientia desolationis, & humi-
lis sufferentia moeroris, quasi lima reddit
animam clariorem, & magis susceptibi-
lem Divini splendoris. Hæc ille. Sed
Gerson Cancellarius copiosius, quamvis
brevissimè, decem & septem ponit hujus
subtractionis causas. Prima est, quam
posuimus ex Beato Bernardo, quem ci-
tat, id est, ad superbiam retundendam
vel cavendam. Secunda, ad desiderium
vehementiùs inflammandum. Tertia,
ad cognitionem propriæ fragilitatis, ut
homo sibi vilescat. Quarta, ut induat
vitæ pietatis super aliorum desolatio-
ne. Quinta, ad satisfactionem per do-
lorem illum sensibilem, quem patitur.
Sexta, ut qui possunt alios juvare, non

itâ se dedant internis consolationibus, ut
à charitatis negotiis, & aliis juvandis re-
trahantur. Septima, ut experientiâ per
hanc tentationem edoctus, virtutes cete-
ras & meliùs discat, & efficaciter doceat.
Octava, nè deferat homo, pro hac dulce-
dine, Dei jussa. Nona, ad punitionem
venialium, tamquam si Pater tristiores
filio faciem ostendat, ut in omni custo-
dia, & modestia reddatur diligentior.
Decima, ut intelligat homo non haberi
hoc per propriam industriad, neque vo-
lentis, aut currentis esse, sed misericentis
Dei. Undecima, ad purgationem ma-
ris spiritualis, quod ex nimia quiete for-
des contrahere solet, quas exagitatio
commotioque depellit. Duodecima,
ut innotescat, si gratis anima timeat De-
um, si parata est absque stipendio conso-
lationum & svavitatum suo Imperatori
deservire. Decimatertia, nè incipiat
dona Dei pro ipso diligere, iis adhærens,
iisque se oblectans, cum tamen pater in-
dulgentissimus hæc dispensatoriè sub-
trahat, ut pomum, aut cibum, parans in-
terim hereditatem & regnum. Deci-
maquarta, interdum ad conservationem
corporis & virium, nè in lacrymis, gemit-
ibus, & dulcedine sensibili tabescat &
deficiat. Decimaquinta, ut provocet
Deus sicut aquila pullos ad volandum, ut
mater filium ad horam relinquit, quo in-
stantiùs ille clamet, accuratiùs quærat,
arctiùs stringat, & illa vicissim blandia-
tur svavius. Decimasexta, ad exercen-
dam patientiam, quia sic affici, non est si-
nè magna tribulatione & anxietate. De-
cimasextima & postrema, ut vel hinc
conjiat anima, quantæ futura esset ama-
ritudinis perpetua separatio, si tantilla
subtractione sic afficit. Ceterum in hac
subtractione, quâ Dominus privatione
consolationis, ut ait Sanctus Diadochus,
imemperantiam nostræ voluntatis casti-
gat, ut nos virtutis & vitii differentiam
doceat; illud semper tenendum est, ut
idem ait, ut cum dolore, humilitate, ac
decenti subjectione speremus semper de
Divina pietate; hoc enim habere solet
recessio gratiæ ad erudiendum.

9. Sed in his omnibus illud curandum
diligenter, quod Theodorus apud Cassia-
num

Rom. 9.

Deut. 32.

Quid in hac
subtractione
nobis præstan-
dum
Diad. c. 87.

Curandum in
primis, ut simus
ambidextri.
Coll. 6. c. 10.

num ponit, ut simus ambidextri, id est, ut prosperis & adversis spiritualibus successibus ad anteriora semper progrediamur; ut siue ferventes spiritu, & a terrenis sublimati, ac spiritualibus meditationibus pasti, siue cum omni spirituali fervore substracto, quodam tepore atque incrore tepescimus, cum intolerabili quodam tetroque fastidio universa fordeat instrumenta virtutum, utraque quasi manu ad victoriam utamur. Unde subdit: Quisquis igitur in illis, quæ dextræ partis esse prædiximus, minimè fuerit subintrante gloria vanitatis elatus; & in istis, quæ sinistrae partis sunt, viriliter dimicans, nulla desperatione concederit; ac potius de contrariis arma quædam patientiæ ad exercitium virtutis assumserit: utraque manu utetur pro dextrâ, & in utroque actu triumphator effectus, tam de sinistro statu, quam de dextro palmam victoriæ consequetur.

asserit veluti duces currentes, aliis viam perfectionis ostendere, qui tamen in foveam cadentes, suo malo sequentes cautiores reddant & humiliores. Non ergo languidè & tepidè agendum, sed ardentè & strenuè.

2. Ostendendum illi, qualem oporteat esse animam religiosam. *Quanta*, inquit D. Bernardus, *in affectionibus ordinatio, quanta in moribus disciplina, quanta in orationibus armatura, quantum in actionibus robur, quantus in zelo terror, quanta denique ipsi cum hoste congressuum assiduitas, numerofitas triumphorum?* Hæc attendens, seque melioribus parans, seipsum arguat, & quasi sæcularis adhuc conversationis hominem damnet.

Qualem esse oporteat religiosam animam. Serm. 39. in Cant.

3. Ostendenda illi miseria statûs huius, quomodo quasi hæctica febri laboret, qua cum quotidie magis tabescat & conficiatur, quò plus ea laborabit, minùs illam sentiet.

Miseria huius statûs.

4. Indicanda pericula, faciliè enim consentiet tentationibus, si concutiat, ut qui non sit fixus in Deo, sed quasi pendulus, & in actibus vix faciet aliquid præclarum vel sua vocatione dignum: & tandem exponitur periculo deferendæ vocationis. *Quam multos enim*, inquit

Pericula indicanda.

Serm. contra pessimum vitium ingrati tudinis.

**Languor & debilitas in spiritu,
& virtutibus.**

CAPUT IV.

Hoc morbo laboranti, quasi somno gravi oppresso, remedia excitantia applicanda.

1. Primò enim illud insonandum est, quod certè vel profundè dormientem excitat: *Nescit homo, utrum amore, an odio dignus sit.* Terribilis est, inquit B. Bernardus, locus iste, & totius expers quietis. Totus inhorruì, si quando in eum raptus sum, illam apud me replicans cum tremore sententiam: Quis scit, si est dignus amore, an odio? Et eum hæc cogitatio vel sanctissimos viros, & quasi columnas in Ecclesia compulerit ad tremorem, quid nobis faciendum, qui ex multis responsum mortis in nobis habemus, si non aliquantulum ex quibusdam conjecturis & indiciis nostræ salutis recreemur? An quia Religionem ingressi sumus, omnia tuta arbitramur? fallitur nimis ista persuasio, & periculose decipitur. Certè D. Gregorius aliquos

videmus, & plangimus, Fratres, qui dummodo maneat habitus & tonsura, salva sibi omnia arbitrantur: non considerantes miseri, quemadmodum ingrati tudinis vermis interiora corrodens, ob hoc tantum corticem, quem vident, transforare dissimulet, nè forte recogniti, & erubescant, ipsamque verocundiam emendentur. *Quis sic interdum in nonnullis consumpta esse interiora universa præsumis, ut non vereatur ad ea, quæ foris apparent, votivatum ducere caput: nisi forte quos videmus manifestè apostatare à Deo, repente fieri pessimos arbitramur, & non magis paulatim defecisse, cum comederint alieni robur eorum, & nescierunt.* Sed egregiè idem rem omnem quasi oculis subicit his verbis: *Hoc frigus si semel animam, anima quidem (ut assolet) incuriâ, spiritu dormitante, pervaserit, ac nemine deinde (quod absit) inhibente, ad interiora ejus pervenerit, descenderit in viscera cordis, & sinum mentis, concusserit affectiones, occupaverit consilii semitas, perturbaverit iudicii lu-*

Osce 7.

S. Bern. l. 63. in Cant. Languor frigus animæ.

Institui: S. J. volum: II.

Kk 2

men,

men, libertatem adduxerit spiritus; mox (ut in corpore solet evenire febricitantibus) subit quidam animi rigor, & vigor lentescit, langvor fingitur virium, horror austeritatis intenditur, timor sollicitat paupertatis, contrahitur animus, subtrahitur gratia, protrahitur longitudo vite, sopitur ratio, spiritus extinguitur, deservescit novitius fervor, ingravescit tepor fastidiosus, refrigescit fraterna charitas, blanditur voluptas, fallit securitas, revocat consuetudo. Quid plura? dissimulatur lex, abdicatur jus, fas proscribitur, derelinquitur timor Domini. Dantur postremo impudentia manus, presumitur ille temerarius, ille pudendus, ille turpissimus, plenus ille ignominia & confusione saltus de excelsu in abyssum, de pavimento in sterquilinum, de solio in cloacam, de calo in cœnum, de claustro in seculum, de paradiso in infernum. Hactenus ille.

In tepiditate sunt multa vitia.

5. Intelligat, sicut in naturalibus, in formis remissis plurimum esse admixtum contrarii, nec repugnare aliquid esse calidum, quod multum habeat frigiditatis, ita in hac tepiditate, & langvore plurima esse admixta vitia, plurimas imperfectiones, etiam in iis ipsis virtutibus, quas habere videmur: v. g. blandimur nobis de obedientia, quod in plurimis obediamus, atque affectum quemdam erga virtutem hanc nobis habere videamur: tamen si obedientia remissa sit & languida, plurimos actus elicimus inobedientiæ, innumeras imperfectiones ex defectu circumstantiarum, & diligentiae ac fervoris in iis ipsis actibus, in quibus nobis de obedientia blandimur. Idem de castitate, patientia, zelo animarum, ac ceteris. Atque ita sicut habemus in altero, unde Deum laudemus, itaque confortemur; ita non deest in altero, unde gemamus. Et hoc sanè diligentissime perpendendum, quo quasi stimulo ad perfectionem excitemur.

Examen huius langoris.

6. Examine, an languor hic & debilitas, sicut in corporalibus contingit, proveniat ex redundantia malorum humorum: ut si habet fines particulares, & seipsum quærit; evacuandi humores, alioqui frustra nititur. Si ex defectu alimentis, videat quo modo frequentet Sacramenta, meditationes, orationes, &

spiritualia: perpendat quomodo non nutriatur, examinet diligenter, & cognoscere satagat. Nam iis non refici, impinguari, & roborari, satis per se malum est, & aliquid indicat subesse, quod accurate investigandum, & diligenter sit emendandum.

7. Dispensetur, ut frequentius confiteatur, & communicet; ita tamen, ut ad præparationem aliquid ei peculiare iungatur, nè si id etiam ex consuetudine faciat, augeatur potius morbus, ut solet, quam minuatur.

Frequens Communicatio.

8. Assignetur illi plus temporis, saltem horæ quadrans, orationi, vel piæ alicui & utili lectioni; ad quam accedat non segniter, sed studiosè quasi ad medicinam, quam ex desiderio sanitatis, cum desiderio suscipiat. Nec verendum, nè breve illud spatium litterarum studiis aut aliis exercitationibus aliquid detrahat: sed cogitandum potius cetera omnia langvescere, nisi spiritus roboretur.

Plus oratio.

9. Legat Sanctorum vitas sibi aptas; plurimumque proderunt ad id domesticæ, ut B. P. N. IGNATII, Xaverii, & aliorum. Legat autem non percurrentes, sed ad spiritus exercitationem.

Legat vitas Sanctorum.

10. Si renovatio votorum adhuc longius absit, valde conducet, si præmissis exercitiis spiritualibus per aliquot dies, & diligenti Cōfessione vel ab ingressu in Societatem, vel ab eo tempore quo sic ægrotare cepit, renovet ipse secretò sua vota, cum desiderio quasi denuò incipiendi, illud apud se constanter statuens, & subinde repetens: *Et nunc quæ est expectatio mea, nonne Dominus? & substantia mea apud se est.* Et illud: *Dixi: Nunc capi: hac mutatio dextera Excelsi.*

Per Exercitia & per Confessionem votorum renovatio se renovet.

Psal. 22.

Psal. 96.

11. Accipiat unam aut alteram virtutem congruam, in quarum actibus sese studiosè exercent: & si nulla eo die detur occasio, saltè in examine petat virtutes illas à Deo, & sese paratum cum desiderio offerat.

Exercitatio in aliquibus virtutibus.

12. Mortificet se, negando sibi nonnulla, etiam si levia, ut excitet spiritum contra carnem; & proprias voluntates ac desideria vel in iis refecare consuecat.

Adhibenda mortificatio, etiam in levibus.

13. Conveniat cum Superiore, cum quo obsecret, ut etiam nolentem & querulum

Roget Superiorem, ut se mortificet.

rum mortificet, urgeat, & extimulet: cum eodemque frequenter communicet, & speret de Domini bonitate,

14. Demum habeat temper præ oculis, quod apud Cassianum Serenus egregie docuit: cum enim attulisset à Scripturis juxta septuaginta Interpretes: *In omni sollicito inest amplius; at qui suavis & sine dolore est, in egestate erit: Et iterum: Vir in laboribus laborat sibi, & vim facit perditioni suae: nec non etiam: Regnum calorum vim patitur, & violenti rapiunt illud; subdit: Nulla namque virtus sine labore perficitur; nec ulli possibile est, ad istam, quam cupitis, stabilitatem mentis sine ingenti cordis contritione conscendere: Homo enim ad laborem nascitur.*

num habeat, quibus se subinde objurget & reprehendat.

5. Ut examinet diligenter, & cum Superiore & Præfeto Spirituali conferrat, in quo rerum genere majorem sentiat animi repugnantiam; & ea unde oritur, an ex superbia, vanitate, pigritia, affectu inordinato ad studia, vel quævis alia, proprio aliquo fine & desiderio: ut ibi medicinam admoveat.

6. Ut constanter applicet animum, Deum in Superiore cognoscat, nec humanis rationibus & discursibus det locum: quod malum cum sensim in animum irrepit, mirum est, quomodo omnem Obedientiae simplicitatem, alacritatem, promptitudinem, denique perfectionem omnem exhauriat. Unde vigilanter advertat, ut quoties tale aliquid suggeritur animo, veluti venenum quam citissime expellat.

7. Incessanter à Domino hanc virtutem petat, & in examine tam communi quam particulari præcipuam ejus rei curam gerat.

8. Proderit si Superior aliquando jubeat, ut se per biduum aut triduum pareat ad aliquid incertum faciendum, quod fortè contra ejus voluntatem & sensum erit, ita tamen, ut animo statuat numquam positivè se in contrarium consensurum.

9. Numquam aliquid proponat, quin duo illa præmittat, à B. P. N. præscripta, Orationem, & Resignationem: quod si hanc non sentiat, saltè desideret & petat à Domino, statuâtque se etiam renitentem facturum: paulatim enim (ut ait S. Macarius Ægyptius) dulcescet ipsa virtus, ad quam veluti reluctantem nunc se adigit.

10. Injungat ei Superior frequenter leviora, & in quibus novit eum non habere difficultatem, ut sic affvescat ad alterius jussu aliquid facere: post factum collaudet, addat animum, &c.

11. Aliquando sumat aliquod certum, in quo magnam ille habet difficultatem, dicatque ut ad id faciendum per biduum aut triduum se præparet, ut ex communi consensu id faciat. Ubi fecerit, si alacri-

Examine causas repugnantias.

Deum in Superiore agnoscat.

Examine & oratione de Deo petat.

Animi preparatio ad quodvis faciendum.

In proponendo prævia sunt oratio & resignatio. Conf. 1. p. 6. 2. 5. 1.

Scem. 19.

Quomodo in levioribus assuescat.

Exercitandus per bi dium in difficultatibus.

Defectus Obedientia.

CAPUT V.

I.

Stendenda illi Obedientiae pulchritudo, necessitas, animi tranquillitas, meritum, professio in Societate, quam peculiarem suorum notam B. P. N. esse voluit: denique hoc esse præ ceteris votis, ut Sancti & Doctores tradunt, quod verè faciat Religiosum.

2. Ut diligenter & seriò legat per aliquot dies ejus epistolam de Obedientia: ibi tamquam in speculo suas maculas intueatur: ibi quantum à vera Obedientia absit, inspiciat, & defleat, confundatur, & erubescat, & excitetur ad meliora.

3. Ut meditationes aliquot appositae de ea re per plures dies habeat, ut in copiosa admodum materia, de qua plurima meditari licet, quæ à Præfeto rerum spiritualium suggerenda, & à Scripturis, atque à Sanctis Patribus petenda erunt: & quæ breviter primo puncto attigimus, magna cum humilitate dilatare possunt; præsertim si addantur aliqua puncta de iis, quæ juvare, aut retardare possunt.

4. Ut colligat sibi aliqua exempla Sanctorum in hac virtute, quæ ad ma-

Kk 3

Cassiani documentum præ oculis habeat. Coll. 7. c. 6.

Proverb. 14.

Ibid. 16.

Math. 11.

Job. 7.

Pulchritudo Obedientia & necessitas.

In epistola de Obedientia.

Legat accuratè Epistolam B. P. N.

Meditatio de hac virtute.

Exempla Sanctorum sibi colligat.

lacrimer tulerit, recreet & animet, docens eo exemplo fore, ut omnia sint faciliora; si gravatè, laudet patientiam, promittat victoriam, fore ut faciliùs vincat, atque paulatim hac exercitatione robustior evadat.

*Interdum pie
condescenden-
dum.*

12. Aliquando piè condescendat Superior, ut id prætermittat, ad quod gravem sentit repugnantiam; sed ita paternè, ut intelligat ille, fuisse piam dispensationem, & ivavem condescensionem, tantum ut proficiat & crescat, & ut robustior factus possit alacriter portare, quod modo non potest. Interim tamen licet Superior ex parte sua id faciat, licet tamen se sibi meritum & vires imminuisse, quas auxisset, si se magno animo vicisset.

*Monendus per
familiares.*

13. Moneat eum Superior per Præfectum spirituales, & alios probatos viros, si quos ille habeat familiares, & quibus ipse confidit.

*Quid si desit
voluntas in in-
firmo.*

14. Quod si desit voluntas curationis in infirmo, ut medicamenta respuat, tunc primò acrius erit extimulandus, & cautius, ut ajunt, utendum, ut intelligat se malo in statu & valdè periculoso versari; nec posse propinquare sanitati, qui à remediis abhorreat. Secundò orandum pro eo diligenter à tota Domo, tamquam pro eo, qui periculosè admodum laborat. Tertiò, monendus Provincialis. Sed sperandum est, si suscipiatur curatio modo prædicto, paucos futuros adeò rebelles.

Effusio ad exteriora.

CAPUT VI.

I.

*Causa ex qui-
bus proveniat.*

Considerandum, an id proveniat ex quadam inquietà & mobili natura: tunc enim licet ea reprimenda sit & dirigenda, tamen revera vix affurget, ut fiat homo interior atque collectus, nisi singulari gratià præveniatur, & ipse studiosè & validè naturam domet; & actibus frequenter, validisque se comprimatur. Hic autem

occupandus erit ex Obedientia in negotiis utilibus & piis; coercendus ne in alia dilabatur & diffuat: prudentis enim est, aptè uti ingeniis hominum ad bonum. Monendus ut interrumpat aliquando perpetuitatem actionis, & si nihil aliud, quiescat saltè in cubiculo, legens aliquid spirituale, vel recitans Psalmos aut Rosarium, vel examinans conscientiam, ita ut omnino absterneatur ab exterioribus. Monendus, ut subinde dirigat intentionem, examinet defectus, qui frequenter in talibus subrepere solent, loquacitatis, curiositatis, impatientiæ, nugatoriarum narrationum, adulationis, vanitatis, murmurationum, judiciorum, & hujusmodi. Ex his cautiore fiat, & humilior, misereatur sui ipsius, & apud se vilescat, qui quasi doctus diligere tritum, vel ad altiora non affurgit, vel mox recidit. Studeat ex hac confusione in Obedientia esse promptior, in injuriis tolerantior, in officiis abjectioribus devotior, in aliorum infirmitatibus magis compatiens, in mortificationibus carnis ferventior: denique compense aliis officiis & exercitiis, quod in hoc minus habet. Si verò nascatur potius ex quadam interiori ariditate, qui cum spiritualia & interna non gustet, quærat in exterioribus solatia, alià viâ incedendum est.

*Occupandus in
utilibus nego-
tiis.*

*De quibus mo-
nendus.*

Osce 10.

*Quid si nasca-
tur ex interiori
ariditate.*

1. Restringendæ occasionēs vagationis, multa negotia etiam utilia aliis demandando.

*Restringenda
vagatio.*

2. A visitationibus non per unam aut alteram hebdomadam, sed per aliquot menses omnino absterneatur, ut affvescat vel invitatus domi sese continere.

*A visitationi-
bus absterne-
dum.*

3. Omnino servet Regulam, ne accedat ad colloquia externorum, nisi jussu Superioris à Janitore vocatus.

*Regula de con-
aliquando con-
tinenti.*

4. His jam contrariis remotis, incipiat frequentius ad cor redire, examen conscientiae brevissimè, sed frequenter faciat, se ad se intus revocans, mentem ad Deum elevans, & vel unico suspirio dicat cum confusione: Vide Domine humilitatem meam, & laborem meum.

*Sese frequen-
tius colligat.*

Psalm. 14.

5. Præfigat sibi certum tempus ad piam lectionem, saltè bis in die, quâ vires reparet.

Leitio pia.

6. Unam

Amor excellentie & honoris.

C A P U T VII.

I.

Intelligat infirmus ante omnia, sicut in morbis corporalibus contingit, ut levissimum sit aliquando symptoma, si per se spectetur, quod tamen valde timendum est, si advertatur unde proveniat; ita erumpentia quædam signa vanitatis, amoris excellentiæ, & hujusmodi, quæ interdum à nobis parvi fiunt, indicare non levem superbiæ morbum. Ea autem cum duplex ponatur à Sanctis, præcipue verò à Cassiano lib. 12. de Institut. hæc, de qua nunc agimus, valde carnalis est & crassa.

Morbi leviores signa gravioris.

Cassian.

Quales fructus superbiæ.

2. Animadvertat, amarissimos inde oriri fructus, eosque frequentes, quibus miseram animam cibari sæpius in die contingit: in rebus enim Obedientiæ, ubi aliquid non est speciosum, magnam inveniet difficultatem in illatis molestiis: & si quid contingat (quod frequenter accidit) in quo non videatur magni fieri, impatientiâ & tristiciâ maximâ obruetur: in ministeriis, nisi ab omnibus collaudetur, animum despondebit. Contra efferetur, ceteros despiciet, & fiet intolerabilis, si pro voto laudetur: opera quæ faciet, sæpissimè intentionis impuritas maculabit: multa prætermittet ex tumore bona, quæ alioqui faceret: directionem, & exhortationem non admittet: unionem fraternam sæpissimè lædet: in culpæ cognitionem numquam consentiet: at ubi est defensio peccatorum, quid boni sperandum? Legat diligenter Cassianum dicto libro 12. cap. 29. de signis superbiæ; imò accuratè, & cum meditatione non semel totum librum duodecimum, & præcedentem, qui est de cenodoxia; & inveniet tam causas morbi, quam remedia egregiè descripta.

Remedia per meditationem.

3. Meditationes de humilitate, ejus pulchritudine, utilitate, necessitate: item de superbiæ foeditate, iniquitate, damnis, &c. non perfunctoriè sed adhibita diligenti exercitatione per aliquot dies aggrediatur: certoque apud se statuatur,

6. Unam aut alteram decadem Rosarii divisam, per totum diem recitet, petendo, proponendo, & compungendo, desiderando, gratias agendo, &c. Bonum aliquem spirituales affectum, si non ubertim sponte fluentem, saltè humilitate & assiduâ quasi retractatione exprimat.

Rosarii recitatio.

Difficuli promissi ad excitandum affectum.

Hab. 2. 1.

Psalm. 21. 35. Proverb. 2. 21. juxta LXX. Sap. 1. 5.

Ecclesi. 38. 28.

Exercitia.

Collectio ante negotia.

7. Habeat ad manum expeditè versiculos aliquot è Scripturis, qui compunctionem excitent, quos sibi colligat, vel ab alio collectos memoriter discat: v. g. *Super custodiam meam stabo, & figam gradum super munitionem, & contemplanor, ut videam quid dicatur mihi, & quid respondeam ad arguentem me.* Item: *Sicut aqua effusus sum.* & illud: *Fili mi nò effluas.* & illud: *Spiritus sanctus disciplina effugiet fictum, & auferet se à cogitationibus, quæ sunt sine intellectu.* & illud: *Qui minoratur actu, sapientiam percipiet:* & innumera hujusmodi, quæ cum aliquo desiderio subinde jaculetur.

8. Exercitia spiritualia, etiamsi ægrè contineri possit, per plures dies faciat.

9. Antequam negotia aggrediatur, colligat sese, dicatque cum S. Bernardo: *Ubiunque fueris, tuus esto: noli te tradere, sed accommodare.* Ubi verò perfecerit, redeat ad se statim, & negotia, quoad poterit, aliquantulâ quiete interrumpat: nam vel tantillum sedere in via, vires fessio reparat: nec est omnium, inter strepitum viarum, & negotiorum, Deo sibi quæ esse præsentem.

10. Ubi impetus ad aliquid agendum impellit, hoc ipso aliquâ morulâ se detineat, ut assuescat non sequi statim animi impulsus.

Impetus reprimendus.

Vim sibi inferat.

11. Postremo intelligat, nisi vim sibi inferat, seque quibusdam quasi catenis vinciat, etiamsi natura & consuetudo reluctetur, omnino nihil promoturum: sed si id faciet, paulatim dulcescet illi Deus, & spiritualium atque interiorum tractatio reddetur quotidie facilior. Morbus enim acediæ & evagationis nullâ aliâ re magis exaggeratur, ut Cassianus & experientia docet, quam si cedamus.

tuat, non esse hujus morbi curam levem aut facilem. Petat itaque à Domino affiduis tum suis, tum aliorum precibus san- nitatem.

Per examen.

4. Ubi viderit per examen fructus malos pestiferæ hujus radices, recurat statim ad eam, ibique se reprehendat, ibi gemat, nec umquam alteri causæ, præsertim aliorum culpæ, defectum tribuat.

In quibus se exerceas.

Exam. c. 4. §. 28.

5. Contrariis operibus constanter insistat: In humilioribus exerceatur, non modò officiis domesticis culinæ, &c. quæ juvant quidem, & ad impetrationem conferunt; sed multò maximè in iis functionibus, ad quas minùs afficitur, & quæ ab aliis minùs suspiciuntur, & si detur optio, eligat semper humiliora.

Remedia à sensu magis abhorrentia sequatur. Ibidem.

6. Proponat Superiori ea media suscipienda, à quibus sensus magis abhorret: & sciat, si curari seridè velit, sibi contra se cum Superiore conspirandum, ut & ipse sibi vim inferat, & Superior variis mortificationibus & humiliationibus, quasi conjunctis copiis, eum juvet.

Publica reprehensiones in hac re utiles.

7. Capitula, seu publicas reprehensiones, non ad externam tantum speciem, & ut dici solet, pro forma; sed ad humiliandum, & verè confundendum apposita petat. Dentur aliquando non petenti, imò nec cogitanti (de quo tamen, antè quàm fiat, cum illo statuisset oportet) ut cum majore præparatione & fructu suscipiat.

Amulus præcipue colat.

8. Si quis est domi, cum quo peculiaris aliqua ratio æmulationis subsit, hunc præcipue colat; sed ab eo contra, juxta præscriptum Superioris, quasi ex composito, in specie exteriori contemnatur.

Reticere sua.

9. Numquam sua narret, etiam prætextu ædificationis: quod enim sanis ci- bus esse potest, infirmo nocet: nec est infirmorum, ut in hujusmodi narrationibus Dei gloriam, non suam quærant.

Quid in hac re tenendum.

10. In hoc præcipuo hoste debellando illud tenendum est, ut sinè intermissione eum persequatur, semperque faciat contrarios aliquot actus, dicens cum Scriptura: *Perdam Babylonis nomen, & reliquias, & germen, & progeniem.* & itè: *Persequar inimicos meos, & comprehendam illos: & non convertar, donec deficiant.*

Isa. 14. 22.

Psal. 17. 38.

Viriliter decer- tandum.

Potremò intelligat, nisi viriliter de-

certet, non modò futurum se quotidie erga hostem hunc debiliorem, sed etiam paulatim morbum ipsum minùs cogniturum, ità ut cum fiat assidue magis superbus, & gloriæ cupidus, videatur sibi semper humilior & sanctior: hæc enim est morbi hujusmodi natura, hic leth- argus.

Inclinatio ad sensualitates & amicitias.

C A P U T VIII.

Orbus hic crassior, & magis carnalis est; nec adeò difficilis curationis, modò mediocri aliquà cautelâ sese curet ægrotus.

Natura hujus morbi.

1. Itaque intelligat, hanc Religioso homine, qui crucifixus esse debet, valde indignam esse, & vilem, ac turpem agendi rationem, ut sic confundatur, & reputet se omnibus vilior.

Religiosi homi- ne indignum.

2. Numquam admittat, multò minùs quærat, in victu, vestitu, vel recreationibus aliquid singulare: & si ab externis offeratur, rejiciat; vel si justis ex causis recusari non possit, ad Superiorem pro infirmis referat.

Singulariari- ses.

3. Extra tempora prandii, & cœnæ, etiamsi maximè se affici sentiat, nihil sumat: nam servare aliquid apud se, etiam Superiore consentiente, sumendum pro libito, probandum non est; nec etiam ædificat, Dispensatorem aut aliquem ali- um fratrem ea de causa interpellare.

Temperantia illi pernece- saria.

4. De iis quæ domi dantur, pane, vi- no, carnibus, memor Paupertatis & mor- tificationis, numquam conqueratur, sed curet semper optare viliora: & si quan- do tale aliquid subreperit, agat potius Deo gratias pro qualicumque sanctæ Paupertatis experimento.

Querelas vitat.

5. Nè carnem nutriendi, contra se im- prudens exacuat, memor sit, ad interio- res meditationes & virtutis actus addere etiam corporales afflictiones, disciplinas, & alias pœnitentias: petat eas, & statas habeat; nec imprudenter sibi blandiens putet, quod magna certamina non senti- tiat,

Corporalis affli- ctio addenda.

tiat, se hujusmodi rerum usu & exercitatione non egere.

Silentiū.

6. Silentium diligentissimè servare studeat : vix enim credi potest, quantum hæc disciplina silentii conferat sive ad vitandas innumeras maculas, quas ex inordinata locutione contrahimus; sive ad libertatem quamdam, quæ sensualitatem nutrit, coercendam. Experiatur, & intelliget.

Quid cum cessandum est.

7. Si quando, labore & fatigatione urgente, aliquid cessationis fuerit necessarium; non quærat colloquia, non alios advocet, non circulos cogat : sed poterit solus per aliquod temporis spatium in horto, vel alibi ambulans, elevare ad Deum mentem; versiculis psalmorum, vel hymno aliquo, non quidem per modum intensæ orationis, sed ad relaxationem, & spiritum recreandum, gratias agendo, petendo, desiderando. Quibus si quis exercitatus fuerit, inveniet innumeros spirituales affectus, qui faciliè quasi de corde profluent : quibus non solum elevari spiritum, sed corpus etiam à labore sentiet recreari. Quod si aliqui id non experiantur, intelligant indè potiùs provenire, quod terrenas consolatiunculas consectentur, & otiosis narrationibus atque colloquiis delectentur.

Quid cum ad externos vocatur.

8. Cum ad externos vocatur, vel eos invisit, proponat & peculiari provisione statuât cavere à facetiis, nugis, novis vel audiendis vel narrandis : & si incident, pio aliquo colloquio interrumpat, captatâ ex iis quæ dicuntur, occasione.

Peculiares affectus vincendi.

9. Si peculiari aliquo affectu, etiam naturali, & veluti sympathiâ affici se erga aliquem sentiat; curet statim initio omnem extraordinariam communicationem abrumpere, & communi tantum charitate illum amplecti (vix enim dici potest, quanta incommoda oblocutionum, detractionum, querelarum, delationum, suspicionum, inimicitiarum, conventiculorum, munusculorum, & simillium, ex singulari, & extraordinaria communicatione oriantur :) sed omnes uno spiritu complectatur.

Orationis studium.

10. Postremò orationi, & rebus internis plùs se dedat : gustato enim spiritu, desipient nugæ istæ.

Institut. S. J. volum. II.

Hic de tentationibus contra castitatem aliquid esset attingendum, quibus non est dubium, quin tales infirmi frequenter pulsantur, licet interdum attendere vel dissimulent vel negligant; sed & morbi ipsius periculum, & lapsus gravitas, & ignominia, & pleraque alia infirmos ad medicinam exstimulant. Sed quo pacto orationibus & jejuniis, poenitentis, occasionum fugâ, humilitate, manifestatione tentationum, lectionis instantiâ, occupationibus sanctis, frequentia Sacramentorum, & plurimis aliis remediis occurrendum sit, pleni sunt libri Sanctorum. Quâ diversitate item curandi infirmi sint, si morbus incipiat ab anima per suggestiones, & redundet in corpus; vel contrâ, si ex carnis petulantia redundet in animam : quomodo, si cogitationes turpes importunæ, vel in phantasia pullulent ex malis habitibus, vel fiant immisiones per Angelos malos; quantâ discretionem discernendum; quæ curatio adhibenda; hæc peti possunt à plurimis Doctoribus, qui ea de re copiosè scripserunt, præsertim verò Sancto Bonaventura tract. de puritate conscientiæ, cap. 12. & de reformatione mentis parte 3. cap. 22. Gersoni Cellario de exercitiis discret. simpl. de malarum cogitationum causis atque remediis, cap. 3. & alibi sparsim.

Quid cum capitis tentatione pulsatur.

Bonaventura tract. de puritate conscientiæ, & de reformatione mentis, c. 22. Gerson de exercitiis discret. simpl. c. 3.

Profunditas, & defectus claritatis.

CAPUT IX.

I.

Primò monendus diligenter ut discutiât, & dispiciat attentius semet ipsum : nam tenebræ hujuscemodi, quibus secelari quis cupit, ferè conjunctæ esse solent cum tenebris interioribus, ita ut in anima illa nec claritas propriæ cognitionis, neque lux quædam in agendis, nec splendor Divinorum soleat apparere; sed reverâ tenebricosa omnia & confusa, ita ut nec Divinarum inspirationum & actionum motiones pacatæ sentiantur, nec pulchri-

Conscientia primò discutienda.

LI

pulchritudo virtutum sine magna nebula & fumo, imò etiam caligantibus oculis omnino cernatur.

Quanti fecerint Sancti Patres.

2. Perpendat, quanti fecerint semper Sancti Patres hanc animi sinceritatem, & claritatem in agendo cum Superiore, & rectore spirituali; quàm multa exstent exempla, quid S. Basilus, Reg. fus. disput. resp. 46. ubi citat illud Proverb. 18.

Qui non medetur sibi ipsi, frater est sua opera dissipantis, juxta LXX. nostra editio habet: *Qui mollis & dissolutus est in opere suo*, &c. quid Cassianus, quid B. P. N. quid denique omnes, qui de perfectione scripserunt, senserint.

Ostium diaboli est profunditas.

3. Sciat nullo alio vitio ita aperiri ostium Satanæ, qui est spiritus tenebrarum, qui cum ejusmodi anima pro suo arbitratu sine ullo interpellatore liberè agit, & multa facile perfradet; nec ullo alio vitio ita remediis omnibus occludi aditum: quare seipsum aperiendo, tentationes facile vincet, quibus tacendo succumbet.

Ratio occidendi malum est.

4. Si nihil aliud, ratio ipsa, quàm taceatur, mala est & suspecta. Aut enim superbia prohibet, nè defectu manifestato vilior reputetur; aut negligit manifestare se, quia putat sine ullo duce suam sibi prudentiam sufficere, quod etiam arrogantiae & superbiæ est; aut humano aliquo fine sibi proposito veretur, nè hæc manifestatio sibi ad eum consequendum impedimento sit. Denique, si mediocriter se examinet, inveniet statim radicem ejus rei non bonam.

Superiori se amabilius & carior, se manifestans.

5. Instruendus est, non solum hoc nomine non futurum cum Superiore minus carum, imò contra multò cariorum: nam non modò actus ipse manifestationis virtutis est, sed humilitas, quam hoc facto ille ostendit, desiderium curationis, fiducia cum Superiore, spes ipsa sanitatis, nescio quo, sed miro tamen modo longè amabiliorem Superiori reddunt, quàm ipse defectus opinionem minuat: cum præsertim culpa in eo, qui se candidè manifestat & juvari desiderat, non tam ut culpa, quàm ut infirmitas, (quæ compassionem magis movet quàm indignationem,) à Superiore spectetur.

Superior cum

6. Ad hoc vehementer juvat, si Super-

rior juxta regulas, crebrò & magnà charitatis significatione, cum eo agat; ut opinio amoris, in Superiorem fiduciam generet, consuetudo minuat pudorem, & suavitas agendi erigat pusillanimitatem.

Lucretur: quomodo. Reg. 25. Red. & 26. Reges.

7. Juverit, si captatà prudenter occasione, defectus aliquos, in quibus ille majori pudore suffunditur, de aliis nonnullis (tacito eorum nomine, nisi essent illi jam Sancti, & res narraretur in libris) ad exemplum adducat; addens diuturnitatem morbi, pugnae difficultates, modum victoriæ, vel alia, quæ ad rem faciunt, cumque extimuleht ad vires concipiendas.

Similis defectus exemplo.

8. Cum ab aliis manifestatur, monendus suaviter; addendi stimuli, quare meritis sese manifestandi passus sit sibi præcipi, cum etiam secundum hominem, qui se manifestat, minorem sentiat pudorem. Interdum, prudenter culpam extenuando doceat, non fuisse causam, cur tantopere rem celatam esse voluerit. Interdum docendo, hanc occultationem auxisse culpam per se non magnam. Interdum addendo, ut videat quid mali faciat vel pusillanimitas, vel propria æstimatio: quia quod solà manifestatione facile fuisset curatum, jam factum est alicujus momenti, unde necesse sit petere, inquirere, examinare, & hujusmodi.

Quid quando ab aliis manifestatur.

9. Hortandus, ut crebrius, etiam sine magna necessitate, conscientiam suam, & defectus aperiat; quò sic assuescat, & quotidie levius inveniet, & melius habebit. Addendum, si surreptio, vel mala consuetudo potuit culpam elicere, voluntate quasi dormitante, cur ipsa voluntas volens & vigilans non eliciat pro imperio longè facilius confessionem?

Crebra conscientia redditio.

10. Monendus, si non videt, ut credat saltè, si non valde constanter contra se pugnet & vincat, fore ut in dies deterius habeat: nam & plura, & diu tacita manifestare, majorem adtert confusionem, & tacendi habitus contrahitur, & tenebræ augentur, & conscientia sensim obduratur.

Pericula ex profunditate.

11. Postremò proderit legere hujus rei documenta & exempla, meditari pericula

Lesio & emendatio conscientie.

ricula eorum, qui ita vixerint: contra, serenitatem, meritum, conscientiae tranquillitatem, & innumera bona eorum, qui confusione calcata sese manifestarunt, & dirigendos spirituali Patri tradiderunt. Denique perpendat apud se, an fuerit umquam aliquis sanitatis cupidus, qui morbum celaverit: an quis ita demens, qui cum possit Patri spirituum Deo, omnia perspicue videnti, humili sua accusatione reconciliari, malit se cum confusione abscondere. Verè insaniam falsam.

Mal. 39. 5.

Iracundia, impatientia, vel aversio à fratribus.

CAPUT X.

I.

Quando fuerint
aversiones diu-
turnae.

I fuerint aversiones diuturnae; Primò monendus erit amanter, sed seriò, quàm hoc indignum sit Christiano homine, nedum Religioso, qui inter fratres vivens, unius moris & cordis cum ceteris esse debet. Et ut recogitet ex humilitatis defectu impatientiam nasci: ideo factum alterius, quo succensus videtur, non tam fuisse causam commotionis, quàm manifestationem veritatis occultae. Videnda quæ pulcherrimè disputat Cassianus Collat. 18. cap. 13. 14. 15. & 16.

Cassian.

Per Confessarium
reconciliatur
fratri.

2. Exstimulandus per Confessarium, nec sicut in ceteris imperfectionibus tolerandus diutius, quin efficaciter semel se vincat, & deposita omni amaritudine jungatur fratri; sciens nec orationes, nec actiones ceteras tales esse posse, quales oportet, nisi hoc diligenter fuerit emendatum.

Per Superiorem
reconciliatur
quàm primùm.

3. Curet Superior, ut cum fratre quàm primùm redeat in gratiam, nec ullâ ratione permittat, si quando id contingat, ut signa communia salutationum, colloquiorum, & officiorum, & huiusmodi sibi invicem negent: quod nè in militibus quidem contubernalibus toleratur: nec ullâ excusatione, aut dissimulatione id permittendum, tum quia gra-

ve est, tum quia magis dissensiones nutrit, & domui scandalum.

4. Superior alloquatur etiam illum, cui offensus est, ut is, quamvis nullâ suâ culpâ ab illo ita tractetur, vincat tamen in bono malum, humiliet sese, adeat primus, blandè hominem alloquatur, provocet modis omnibus ad charitatem. Denique ipse Superior vel alius sit mediator, ut omnino & absque mora res componatur.

Superior quomodo alloquatur offensum.
Rom. 12.

5. Non admittat Superior, quod frigide dici solet, se per Dei gratiam nihil mali illi velle, non sentire in animo rancorem: tantum non posse illum libenter videre, non cum illo ex animo agere, diversitatem complexionis, morum dissonantiam non permittere, ut placide convivere possint. Hæc omnia refellenda sunt tamquam à nobis aliena, & excusationes in peccatis, atque amaritudinis germina à pessima radice profecta: nec ferendum, ut diutius venenum in pectore servantes, gravius afficiamur. Erimus enim in tenebris, & ira multa audebit. Non enim erubescit in tenebris (ait S. Augustinus) cum super eam sol occiderit. Luce quippe charitatis, & unitatis vel extincta, vel passionum & mali affectus nebulis & caligine præpedita, deteriora contingent in animo, sive in alterius, sive in proprium detrimentum, quàm quæ in corpore solent in tenebris ambulanti.

Omnino tollenda amaritudinis causa.

Ad Profitutum epist. 149.

6. Efficiat, ut peculiararia signa charitatis exhibeat ei cui offensus est, cum illo amanter agendo; si quid potest, pro illo præstando; si infirmus fuerit, sæpius visitando, illi inserviando, etiam sensu reluctante. Denique urgeat, nè plùs patiat in suo pectore virulentum indignationis affectum, quàm Christi dulcedinem regnare. Idem agat cum altero, ita ut mutuis officiis charitas ceter. Sic enim, Deo juvante, sanabitur. Quod si alter in alterum rejiciat culpam, docendus quod Cassianus docuit, ubi agit de spiritu tristitiæ. Quæ quoniam egregiè rem attingunt, & paucis graviterque illam explicant, placuit etiam hîc adscribere. Sic itaque habet: Ideoque creator omnium Deus opificii sui curationem præ omnibus noscens, & quia non in aliis, sed

Charitatis signa peculiararia mutuo exhibenda.

Quid cum alteri culpam imputat.

Cassian. 1. 9. c. 7. & 8.

Institut. S. J. volum. II.

L12

in no-

Psal. 119. 7.

in nobismetipsis offensionum radices causâq; consisterent; non deferenda præcepta fratrum consortia, nec vitari eos, quos læsus à nobis, vel à quibus nos arbitramur offensos, sed deliniri jubet; sciens perfectionem cordis non tam separatione hominum, quam patientia virtute conquiri: quæ firmè possessa, sicut potest nos etiam cum iis qui oderunt pacem, pacificos conservare, ut si parata non fuerit, ab his quoque, qui perfecti ac meliores nobis sunt, facit jugiter dissidere. Occasionem enim commotionum, ob quas eos, quibus jungimur, deferere festinamus, in conversatione humana deesse non poterunt: & idcirco tristitia causus, ob quas à prioribus separamur, non evadimus, sed mutamus. Procurandum itaque nobis, ut nostra potius emendare vitia, & mores corrigere festinemus: quæ proculdubio si fuerint emendata, non dicam cum hominibus, sed etiam cum feris, & belluis facillimè nobis conveniet, secundum illud, quod in libro B. Job dicitur:

Job. 1. 23.

Bestia terra pacata erunt tibi: extrinsecus quippe venientia non verebimur offendicula, nec ulla poterunt scandala nobis de foris inferri, si in nobismetipsis intus radices eorum receptæ insertaq; non fuerint. Pax enim multa diligentibus legem tuam, & non est illis scandalum. Hactenus ille. Videnda etiam quæ libro 8. de spiritu iræ ponit, præsertim à cap. 8. usque ad 15. Legendus idem Collatione 16. Abbatis Joseph de Amicitia, per totam, præsertim verò cap. 15. 16. & 17. usque ad finem. Ex qua tamen Collatione in cap. 27. nullo modo prætermittenda duxi pulcherri-
ma atque efficacissima verba, quibus locum illum Apostoli explicat: *Date locum iræ: Hoc est, inquit, non sint corda vestra sic impatientia & pusillanimitatis angustius coarctata, ut violentam commotionis procellam, cum irruerit, sustinere non possint: sed dilatamini in cordibus vestris, suscipientes adversos iracundia fluctus in illis extentis sinibus charitatis, quæ omnia suffert, omnia sustinet. Et ita mens vestra amplitudine longanimitatis ac patientie dilatata, habeat in se consiliorum salubres recessus, in quibus receptus quodammodo atque diffusus terribilissimus iracundia fumus, protinus evanescat. Hæc de aversione & ira diuturna.*

Psal. 119. 161.

Videndum quæ libro 8. de spiritu iræ ponit.

Rom. 12. 19.

Et ita mens vestra amplitudine longanimitatis ac patientie dilatata, habeat in se consiliorum salubres recessus, in quibus receptus quodammodo atque diffusus terribilissimus iracundia fumus, protinus evanescat. Hæc de aversione & ira diuturna.

1. Cor. 13.

Quid si fuerint substantia hæc passionis.

7. Si verò fuerint impatientia & ira vel excandescencia subita, quæ frequen-

ter contingunt, sed statim evanescunt; docendus erit occasiones antevertere, quibus se novit accendi, & paratus atque munitus accedat: cumque ebullire ferventiores spiritus senserit, saltè per aliquod spatium fileat. Vix enim credi potest, si verba affluere incipiant, quàm difficile coerceantur, & quàm animus excandescat: contra, si contineantur, facile sedatur & quiescit.

8. Moneat Superior domesticos, quos expedit, ut cum viderint illum iratum, vitent omnino contentiones, & suaviter colloquia declinent, vel prudenter ad alia transeant: alioqui excitantur rixæ, & commotione vehementius irritatæ, in ea prorumpitur aliquando, quæ etiam cum ira deferbuerit, facile emendari non possunt.

Moneandi domestici, ut vitent contentiones.

9. Cum ad ipsum Superiorem iratus accesserit, & verba effuderit, qualia turgent animo solent; caveat diligentissimè, nè illum severè excipiat, sed molli responsione iram frangat. Super omnia autem videat, nè verba aliqua arripiat & exaggeret, quæ ille incondita protulit, v. g. Quid est hoc? Quid dixisti? Itane Superiori? An oblitus es cum quo loquaris? Non meministi te esse Religiosum? & hujusmodi cetera. Hæc enim tunc vehementer accendunt, & alioqui satis per se exacerbatum exasperant: sed suaviter ad orationem hortetur, monens ut redeat ad ipsum, quem inveniet sui amantissimum; sperare se, ubi perturbatio illa humana conquieverit, fore ut omnia bene componantur. Ubi deferbuerit spiritus, & redierit quietus, tunc paternè corrigat. Ità tamen, ut etsi illius culpæ & commotionis turpitudine illi ostendatur, tamen animatus semper ad emendationem, & bonâ spe ille recedat. Novimus enim aliquos præ vehementia usque ad pallorem & tremorem affectos, etiam dimissionem à Societate in illo feryore petiisse: deinde placidè à Superiore placatos, rediisse non solum poenitentes errati sui, & humiliores, sed etiam quietiores & promptiores, quàm ante commotionem fuissent.

Superior ferat iratum nè excipiat. Prov. 15.

10. Caveat in primis, nè iple vicissim, ut fieri potest, offensus verbis, incipiat etiam

tiam

tiam turbari, & perturbato animo verba verbis rependere: hoc enim pessimum esset & perniciosum: sed si quid contra se jactet, non magis moveatur contra illum, quàm soleat mater inserviens contra filium phrenesi laborantem, cujus dicta vel facta compassionem ei potius, & lacrymas teneritudinis, quàm stomachum movent.

Quid Superiori faciendum, si in hoc delinquit.

11. Efficiat, ut quoties in hoc errare contigerit, assumat ille sibi levem aliquam poenam, quam cum primum solvat: hoc enim facile & leve medicamentum, tum ex humilitate, tum ex aliqua interruptione illius turbidi affectus, tum ex impetratione Divini respectus & misericordiae, non levis esse momenti, si perseveraverit, experietur.

Particularis examinis usus.

12. Tandem addat examen particulare, adhibeat peculiare orationes, petat publicas reprehensiones & poenitentias: si enim constanter egerit, non modo sanabitur, sed mutabitur in mansuetum, tractabilem, & patientem.

Laxitas in observatione Regularum, & conscientia minime timorata.

CAPUT XI.

1.

Monendus ut consideret, quo fine tanto apparatu relinquendi omnia, parentes, bona, honores, &c. seipsum alieno subjecit imperio; nimirum ut ad perfectionem, & cordis puritatem tenderet. Quare ergo post tot labores & egregia facta ita delipit in minoribus, ut ex ista laxitate illud non apprehendat, ob quod solum apprehendendum tanta praestitit? Multa possunt adferri exempla, ut hæc stultitia manifestetur.

Meditari, cum omnia reliquerint.

2. Intelligat, aliud esse ex subreptione in multis delinquere, sed in virtutibus tamen strenue se exercere, tentationibus resistere, proponere meliora frequenter, ad perfectionem adspirare, nihil negligere; ubi erraverit, statim teneritudine

Aliud est ex subreptione, aliud facile delinquere.

conscientiae compungi, surgere alacriorem, jacturam levem majori fervoris, atque virtutum lucro refarcire; aliud verò esse id, quod ipse facit, facile delinquere, nullo metu stimulari, ubi manifestè mortale non suspicatur, leviter contemnere, ex imperfectione non solum non assurgere ad meliora, sed de una in aliam quasi sponte volutari. Itaque nè sibi blandiatur, ad insipientiam sibi usurpans illud, quod similes solent: *In multis offendimus omnes*; & *Septies in die cadet justus*: hæc enim gemitibus potius digna sunt, quàm ut ita quasi levi joco dicantur.

Jac. 3. 2.
Prov. 24. 16. ubi
S. Greg. in c. 14.
Reg. c. 15.

3. Nisi caveat serio ab hac tepiditate, videat nè cadat in profundum. Solet enim ista Deo vomitum provocare. Legatque Cassianum Collat. 4. de Concupiscentia carnis, cap. 19. lib. 4. de Instit. renunc. cap. 34. ubi egregie docet, quod experientia compertum est in plurimis, hujusmodi homines magno in periculo versari. Quòd si etiam in graviora non cadant, Domino miserante, tamen nihil præclarum ad Dei gloriam, nihil ad proximorum utilitatem, vel Societatis ædificationem ab iis posse expectari. Et si nihil aliud, certè vita ipsa tepidorum valde misera est, & intolerabilis, & ut S. Bernardus loquitur, plena miseriae, & doloris, & inferno planè proxima, umbra mortis jure censetur. Videnda, quæ idem Sanctus egregie docuit in hæc verba: Sunt iterum multi inter nos, &c. & Ser. 6. ibi, Contra sanè invenire est homines pusillanimes & remissos, &c.

Tepiditatis effectus.
Apoc. 3.

S. Bern. Ser. 3.
& 6. de Ascensu.

4. Videat qui ejusmodi est, & inspiciat profundius intra se, quæ signa habeat proficientis jam, ut S. Bonaventura loquitur, roboratae charitatis, qui post abrenuntiationem, & tantum temporis in hac via consumptum, certè plura deberet habere. Quis sensus filialis & casti amoris cor ejus pungat, ut tanto Patri, talique sponso timeat displicere? hæc divitiæ salutis, hic thesaurus juxta Isaiam. De quo timore Cassianus pulcherrimè: *Vel tenuem, inquit, amoris formidat offensam, atque in omnibus non solum actibus, verum etiam verbis attonitè semper pietate distenditur, nè erga se quantumcumque fervor dile-*

Profectum in spiritu examinet.

Isa. 33.
Cass. Coll. 12.
c. 13.

tionis illius insepescat. Hæc ille. Plangat igitur sub religioso habitu animam seculararem, exurgatque velociter.

Quanto merito
se privet.

5. Quot præclaras merendi actiones, & quot Obedientiæ, virtutum actus sibi permittat elabi: nec dubitet se in dies majores mentis tenebras, & pertinaciorrem conscientia duritiem incursum.

Semper perfec-
tionis habenda
ratio.

6. Numquam in electione eorum, quæ agere intendit, perpendat tantum, an hoc mortale sit, necne; sed assuescat potius considerare, an hoc majoris sit perfectionis, & an magis Deo placeat, an illum vel leviter contristet: quale enim signum est amoris, illo modo agere cum Deo? aut quis ferat filium dicentem: Revera diligo patrem; sed citra lethalia vulnera, & mortem, quidquid ei injuriarum & molestiarum inferre poterò, faciam omnia sine respectu ullo & liberrimè: nec tantillum curo, magis an minus ei placeam, modò me hereditate non privet, vel morte puniat.

Qualiter ju-
vandum.

7. Et si aliquando pro transgressione Regularum, & nimia libertate bonum est ei etiam poenitentias injungere; sciat tamen Superior hac medicinam numquam tales ad sanitatem mentemque reduci. Quare qui hoc morbo laborat, excipendus erit seriò, & secretò ac graviter arguendus, ut de statu vitæ suæ diligenter deliberet, seipsum intrà se colligat, oblationem perpendat, ac si adenuò de Societatis ingressu cogitaret.

Quid cum in
re gravi peccat.

8. Cum in aliqua re graviore deliquerit, puta dando vel accipiendo, vel hujusmodi, & quantitas fuerit alicujus momenti, etiamsi revera non pervenerit ad mortale; tamen perurgendus erit de periculo, & dubio, nè mortale admiserit; & ità terrendus, ut videat, quàm verum sit illud: *Qui spernit modica, paulatim decidet.* Si litteras acceperit vel miserit inscio Superiore, graviter objurgandus:

Ecc. 19. 11.

Videat quò tendat, caveat insidias Sata-næ; non svadere illum ista, quæ laxis leviora videntur, nisi ut pertrahat ad graviora. Si de aliquo murmuraverit, vel denique aliquid paulò gravius admiserit; ibi paternè quidem, sed valdè seriò monendus, & poenitentia, capitula, & alia addenda, sed præcipua tamen vis, ut di-

ctum est, in privata admonitione ponenda. Si nonnullis res innotuit, coram illis etiam, si ità expedit, erit arguendus, ut saltè erubescat, sciâtque se sub jugo Domini esse.

9. Assignetur ei aliquis contubernalis, vel in officio collega, cujus exemplo & observantiâ confundatur & incitetur; cujus colloquiis, datâ occasione, accendatur. Hæc enim interdum magis movent, & pudore afficiunt, quàm consultò adhibita correptiones.

Associandus a-
licui spirituali
viro.

10. Denique collectio ad interiora, spiritualia exercitia, meditationes de perfectione, seria & non perfunctoria examina, etiam particularia, & quidquid ad spiritum instaurandum confert, huic proderit. Et quoniam infirmitas hæc valdè similis & conjuncta est secundæ, id est, languori spirituali, quæ dicuntur in secundo capite ferè plurima, huic etiam prodesse valdè poterunt.

Exercendat for-
mâ in spirituali-
bus exercitiis.

*Imaginatio infirmitatum, ad-
spirare ad quietem, recusare mi-
nistria.*

C A P U T XII.

Nte omnia Superiore ca-
vendum, nè cum aliquis
alioqui vir bonus, & qui
aliquando cum ædifica-
tione laboravit, infirmita-
tem prætendit, & à laboribus se excusat,
facile eum damnet quasi imaginativum
& fugitantem labores: hoc enim vehemen-
ter contristat, & sæpè revera duritiem
sapit, non credere affirmanti. Sed
si ex medicorum relatu, & nonnullis si-
gnis deprehendat aliquid esse admixtum
imaginationis & otii, tunc cautè proce-
dendum.

Non facile
demandat.

1. Itaque etiam sic affecto magnum
ostendat compassionis affectum, confu-
lat medicos, & deinde eos secretò inter-
roget. Et quidem initio bonum erit,
si infirmus à medicis ipsis animetur, bo-
nâ spe recuperandæ citò sanitatis; dein-
de ab Infirmario, & aliis domesticis:
tum suscipienda est illius cura diligenter
per

Comperendum
sic affligi.

per aliquot dies, illique spes facienda, fore ut brevī melius habeat, itā ut paulatim ipsemet hanc cogitationem deponat, asseratque se jam melius habere: quod non semel in nonnullis contigit.

Quid cum infirmitas non apparet.

2. Si pergat, & infirmitas non appareat, sed prætexat ille defectum quemdam virium, & magnam capitis fatigationem, & hujusmodi alia, in quibus se diu fuisse affirmet; tunc major etiam piæ compassionis affectus ostendendus, addendaque illa, quæ ipsemet putet fore sibi utilitati, puta deambulatio frequentior, particularitas aliqua parvi momenti in cibo, potu, somno, &c. Ubi verò per aliquot dies itā fuerit cum caritate & suavitate tractatus, ut facilè sibi persvaserit Superiorem ex caritate agere; expedit illi proponere, an non vita illa otiosa molesta illi sit & melancholiam generet? asfirmabit sinè dubio. Interrogandus, quid ergo cuperet, quid putaret fieri posse, quod juvaret? inveniet aliquas relaxationes & recreationes extraordinarias: ex iis aliquæ rejiciendæ, sed cum significatione compassionis, tamquam impediētes aliorum occupationes & ministeria; videbit enim etiam aliorum habendam esse rationem: nonnullæ bono aliquo colore, præsertim tamquam ipsi minùs commodæ declinandæ: aliquæ, licet non necessariæ, piâ quadam indulgentiâ concedendæ.

Alia remedia adhibenda.

3. Curandum contrà, quàm in verè indigentibus fieri debet, nè alii conversationibus & confabulationibus ejus otiositatem nutrant: sed relinquatur solus, ut vel fastidio victus legat aliquid vel faciat, & ab otio incipiat abhorreere.

Alia dentur occupationes.

4. Interrogetur, quid magis sibi nocere experiatur, quod genus occupationum molestius ferat. Dicit duo vel tria: abstineatur ab illis, inveniantur aliæ occupationes, quibus sensim vel ad levandum tædium, vel ad minuendum fastidium non invitus occupetur: vix enim fatebitur se ad omnia inutilem.

Et quæ ferre possit.

5. Petatur contrà, quænam illi videantur posse sinè magno sui detrimento ab eo attingi: & illa experiatur, videat quomodo succedant, animetur, detur aliquis adjutor, minuatur consuetæ tempus

occupationis: si non potest per duas horas, occupetur per unam: si à Confessionibus abhorret, interrogetur an in studio concionum, an in docenda doctrina Christiana, an in aliquo exteriorum officio possit occupari, & paulatim eò deducendus, ut aliquid aggrediatur.

Post aliquod tempus urgendus suaviter.

6. Ubi aliquod tempus effluxerit, poterit suaviter moneri, ut videat, nè cum plura fortè præstare possit, privet se, Societatem, & proximum eo fructu, qui ex illius laboribus colligi possit. Negabit: urgendus suaviter, ut tentet saltè ad breve tempus.

Quid post longanimitatem.

7. Paulatim verò, post exhibitam compassionem & longanimitatem, ex temporis spatio & experientia magis habebitur, unde possit acrius exstimulari & moveri; nè etiam si vera sit secundum rem debilitas, habeat fortè aliquid imaginationis admixtum: adferenda autem erunt exempla; fuerunt enim patres maturi, pii & graves, qui hujusmodi morbo laborarunt, qui postea credentes medicis, solâ obedientiâ curati sunt. Nec defuit, qui ex apprehensione tenaciori putaret se homicidam futurum sui, si medicis in victu, & cura ejus, quam prætendebat, infirmitatis, obtemperaret. Asserebat enim se tam evidenter de vita periclitari, si medicis acquiesceret, ut nullâ ratione id, salvâ conscientiâ, posset: quem cum Superior, adhibitis etiam Theologis, juberet securum esse, & deponere scrupulum, quem in se susceperet, acquievit tandem, & Deo juvante, curatus est.

Obsequia ceterorum cōtenda.

8. Sed & illud animadvertat Superior, nè domi obloquantur aliqui contra illum, nè morbum tristitiâ exaggerent; neque contrà itā ostendant se credere, ut illum in sua imaginatione confirment; sed semper itā loquantur & sentire se ostendant, illum esse virum talem, cui credere debent; fore tamen, ut animatus plus possit; adhibeat curationem, credatque medicis, Superiori acquiescat, sibi que persvadeat, occupationibus moderatis magis excitari, & juvari naturam, quàm opprimi. Quid faciet, cum otio marcescet? erit sibi ipsi gravis: & alia, quæ in hanc sententiam cum modestiâ & signi-

& significatione compassionis adferri utiliter poterunt.

Cali mutatio.

9. Postremò, si aëris mutatio tamquam utilis ab ipso apprehenderetur, Provinciali significandum, quam etiam medici valdè commendent; polliceanturque ex hac mutatione fore omnino, ut vires reparet. Sunt enim melancholici in impressionibus, & apprehensionibus mirabiles: & fieri posset (quod non semel contigit) ut nullà verè factà in corpore mutatione, existimaret se ex illa loci mutatione planè restitutum, & aggrederetur magna. Si verò sit in loco, unde etiam difficilè avellatur, tunc medici urgeant magis loci mutationem, & fortè statim dicet, se meliùs habere ubi est, & incipiet aliquid facere, nè cogatur indè discedere, ubi libenter habitat. Hæ sunt infirmitates humanæ, tolerandæ patienter, & curandæ suaviter.

Tentatio contra Institutum, Et aliquot Regulas, quæ non placent.

C A P U T XIII.

Huius morbi difficultas.

Orbus hic planè periculosus est, & valdè curatu difficilis, præsertim in antiquioribus. Itaque investigandus est diligenter, & detegendus solerter, & accuratè curandus. Solent enim huiusmodi homines morbum altè celare, & nisi occasio aliqua quasi non advertentibus aliquid extorqueat, vix se prodent, nisi cum iis, quos potuerint subodorari ejusdem essententiæ.

Oratione juvenandus.

1. Ante omnia igitur tamquam pro graviter & periculosè ægrotante orationes indicendæ domesticis, tum cura ejus infirmi suscipienda diligentissimè.

Hortandus ad se aperiendum Superiori.

2. Curetur itaque in primis, ut sese confidenter aperiat, dicatque quibus in rebus Instituti tentationem patiat; an fuerit illa diuturna, quâ occasione orta, quibus accidentibus aucta; an dubia sua cum aliquo communicaverit, præsertim Superiore; quomodo & in quibus ei satisfactum; quid nunc est, quod eum maxime angat, nè dubitet se sincerè manifestare.

Fortè enim aliqua eum affligunt, quia falsò apprehendit; fortè quia modum ille tractandi non intelligit (id enim multis contingit, qui non tam veris, quàm animo conceptis & apprehensis difficultatibus in rebus torquentur huiusmodi) nec dubitet Deo adiutore posse, si demonstretur, spinam evelli, quæ pungit occulta: non esse eum vel solum, vel primum, qui talia passus sit. Sed quoniam non omnes Superiores eam habent Instituti notitiam, aut prudentiam, ut satisfacere possint; & occurrentes objectiones sive intellectu illarum rerum, sive praxi commodè diluere; omnino expedit, nisi esset Rector maximi Collegii vir prudens, gravis, & in his versatus, eum infirmum ad Provincialem mittere.

3. Ubi aperuerit ille morbum, dicet fortè ea, in quibus ferè tales impingere solent; scilicet, non probari sibi diversitatem graduum, Professionis dilationem, tam amplam Superiorum potestatem, reddere rationem conscientia, manifestationem defectuum & ceterorum per quemlibet qui extra Confessionem ea sciret. Hic ergo Superior aggrediatur hominem, ponatque ei ob oculos morbi gravitatem, ut sciat, nisi diligenter curetur, non magis eum futurum in Societate quietum, vel fortè etiam perseveraturum, quàm si Carthusianus aliquis. v. g. moraretur inter Franciscanos, cujus Religionis nullam sensit, aut adhuc sentit vocationem. Itaque accingat se ad opus, dicatque primò, an hæc omnia intellexerit biennio Novitiatus, an in tot renovationibus Votorum. Respondet haud dubiè se vidisse, sed tunc non bene percepisse, postea autem apertis oculis plenius perspexisse. Sanè videat, nè nunc malè apertos habeat, sicut primi parentes ad videndum suam confusionem. Verè enim carnis prudentia ad malè videndum ejus aperuit oculos, quos innocentia feliciter clauserat, aperiendos ad ea, quæ sunt Spiritus Dei. Et certè ita contingit, ut remoto lumine sancti Spiritus, & vocationis, quæ omnia in suis, verisque coloribus apprehenderat, nunc resumtâ lucernâ carnalis & naturalis intelligentiæ, non eodem modo videat.

Detegenda morbi gravitas.

Docendus de singulis.

Gen. 9.

Rom. 1. 6.

1. Cor. 1.

Cassian. Col-
lat. 12. c. 3.

Offendendum
non esse nova
in Societate.

Ad congregat.
Gener. & A-
lumnos Ponti-
ficis appro-
bata.

deat. Quare hoc potius defendendum, re-
fumendumque primum lamen: nam &
prudencia carnis mors est: & in lucerna pro-
priae naturæ, quæ semper seipsam quæ-
rit, quæ mortificationis, abnegationis,
& perfectionis sunt, pulchra & lucida,
ut sunt, apparere non poterunt: quippe
cùm Apostolus animalem hominem as-
serat, ea quæ sunt Spiritus Dei, percipe-
re non posse, quia stultitia est illi. Et
verè ac sapienter à Piammone dictum est
apud Cassianum: *Numquam rationem ve-
ritatis intrat, quisquis à discussione cæperit
erudiri: quia videns enim inimicus suo potius,
quàm Patrum iudicio confidentem, facile in id
usque propellit, ut etiam illa, quæ maxime mi-
dia ac saluberrima sunt, superflua ei videant-
ur & noxia. Atque ita præsumptio ejus
collidit hostis illud, ut irrationabilibus defi-
nitionibus suis pertinaciter inherendo, hoc so-
lummò sibi sanctam esse persuadeat, quod
rectum atque iustissimum suæ tantum obstina-
tionis errore censuerit.*

4. Ostendendum, ferè hæc omnia non
esse in Societate nova, usurpata esse à
sanctissimis Religionum Fundatoribus,
& antiquissimis Patribus: adducenda lo-
ca Sanctorum, Basilii, Benedicti, Augu-
stini, Pachomii, Cassiani. Quod si qui-
bus minùs probantur, ii perfectionem
Institutum, & religiosæ exercitatio-
nis, imperfectorum hominum moribus
& desideriiis metiuntur, ut quadam veluti
Lesbiâ regulâ, non pulchrum & rectum,
sed deforme potius & distortum, si non
ruinosum planè construant ædificium.

5. Addendum, fuisse hæc sæpius non
solum à Societate universa in Generali-
bus Congregationibus, atque à tam mul-
tis Patribus doctrinâ & religione præ-
stantibus examinata; sed etiam Summo-
rum Pontificum, & Sanctæ Sedis Apo-
stolicæ jussu, non semel diligentissimè
perpena. Et nuper Sixti V. fel. rec.
qui nonnullis Theologis, & gravissimis
Cardinalibus cùm examinanda dedisset,
illique nostris responsis auditis, & scripto
traditis, etiam accuratè examinatis, ad
Pontificem retulissent, nihil planè ille
immutavit. Imò verò Gregorius XIV.
sanctæ mem. qui ei successit, amplissimo
diplomate ea explicavit, & confirmavit.

Institu: S. J. volum: II.

6. Examinet radices, unde hæc dif-
plicentia oriatur, & inveniet nonnullis
in rebus esse ex falsa intelligentia. Hæc
declaranda, & abigendæ tenebræ, quæ
mox disparebunt. In nonnullis planè
ex malo affectu, superbiæ v. g. non pla-
cet diversitas graduum, quia vult esse
Professus: non manifestatio conscien-
tiæ, quia esse vellet occultus: non defer-
ri ab aliis, quia nollet opinionem minui.
Denique percurrat singula, & hoc ipso
se judicet, quo videt, unde proveniat. Il-
lud etiam consideret, si radices maneat
inquietudinis, nihil referre an hoc vel il-
lo objecto turbemur. Satis enim appa-
ret in aliis Religionibus, ubi nonnulla
quæ apud nos sunt, non habentur, pluri-
mos esse plusquàm malè contentos, alios
manifestè apostatari: itaque non hæc,
quæ illi displicent, in causa sunt; sed ra-
dix ipsa interior, quæ si sanetur, salva e-
runt omnia. Quod in nonnullis mani-
festè constat, qui cùm turbati multa ex
iis improbarint, ubi collecto spiritu con-
spicere potuerunt, tranquillo animo us-
que ad finem perseverarunt.

7. Dicat sibi ipsi, quoties, Beatissimâ
Virgine & Angelis testibus, hæc Deo
promiserit, an non cum Societate pa-
ctum inierit, firmans etiam scripturâ, se
contentum esse omnia servare; an nunc
liceat in re tam gravi promissis non stare,
sinè quibus numquam fuisset in Societa-
tem admittus, ut post tot annorum spa-
tia renuat, & que affirmet quietum esse
non posse?

8. Svaviter docendus (quod certè
manifestissimè demonstrari potest) quan-
topere hæc valeant ad spiritualis vitæ
profectum, & omnimodam abnegatio-
nem, quam, si mentiri nolit, in sua voca-
tione quæsit. Percurrendum per sin-
gula, & ita eorum omnium speciositas
& pulchritudo elucidanda erit, ut ejus
animum suo splendore alliciant. Quod
certè possunt mirificè: ut in iis apparet,
qui gratiâ vocationis illustrati ea perspi-
ciunt in lumine Dei.

9. Dicet fortè, non tam hæc in Insti-
tuto & legibus Ignatii, quàm in praxi
displicere ei, quod malè à Superioribus
præficuntur. Sed primò injuriam ir-

M m

rogat

Investiganda
radices.

Promissio facta
Deo & pactum
cum Societate.

Quantum appa-
rent.

Solvuntur ob-
jectiones contra
Institutum.

rogat sanctissimo Fundatori: an enim ille non vidit, eas leges hominibus, & pro hominibus, & ab hominibus administrandas se tradere? Vidit utique; nec ignoravit, posse interdum errari: sed rursus, posse sanctè tractari. At ejusmodi leges condere, quæ Angelis, non hominibus conveniant, hominis fuisset minimè prudentis, nec Dei Spiritu pleni, quales Religionum Fundatores esse oportet. Quòd si non leges illas, quasi usu ipso minimè faciles & commodas accuset, sed aliquorum Superiorum praxim; jam non Institutum, sed personæ displicent: de quibus alia ratio est; & in quibus, retentâ Instituti puritate, emendari possunt quæ desiderantur. Secundò, Cur tam multi viri gravissimi & doctissimi sunt, qui integritatem hujus administrandæ legis collaudant, & Deo gratias hoc nomine agunt, cur & ipsi hæc mala non vident? cur ipsemet infirmus, si de sua causa non ageretur, tam oculatus non esset? at in propria causa, & in se judicando, quàm proclive est falli? Deinde hortandus, ut dicat in particulari: & in singulis ei satisfieri poterit, nisi malit protervire; modò illud statuat, quod negare non poterit, judicium de sufficientia, talentis, virtutibus, non modò in iis, qui se planè totos Deo & Religioni tradiderunt, sed nè in secularibus quidem cujuscumque statûs, non posse esse penès eum, de quo agitur. Ad cætera omnia facillima est responsio.

*Spiritualibus
exercitiis ju-
vandum.*

10. Hortandus, ut præmissis aliquot exercitiis spiritualibus, præsertim de beneficio vocationis, & obligatione ad perfectionem, parat se ad generalem Confessionem: benignè animandus, difficultates molliendæ; non omnes futuras quas suspicatur; sed ut in rebus humanis contingit, ex decem vix duæ orientur: se etiam paratum ad illum juvandum, & consolandum. Denique ostendat revera multa apprehendi difficilia à longè, quæ re ipsâ non ita sunt. Se etiam pro sua virili amanter explanaturum, ubi potuerit.

*Interdicendum
nè aliis com-
municet.*

11. Prohibeatur omnino, nè hos conceptus cum aliquo communicet, tum propter privatum suam utilitatem, tum

etiam propter communem. Quòd si tamen faceret, vel inquietum post hæc omnia se ostenderet, Præpositus Generalis tempestivè monendus erit.

— — — — —

Tentatio contra Superiorem, cum aversione & diffidentia.

CAPUT XIV.

I.

Nte omnia tollenda quædam tentatio est ab ipso Superiore, nè putet hujus infirmitatis culpam totam esse in infirmo: debet enim credere, posse etiam in se ipso non exiguam esse partem, & si non committendo aliquid, quod etiam interdum evenit, saltèm omittendo: vel si in re non peccavit, potuit fortè in modo peccare. Existimet ergo etiam se debitorem esse, examinet causas, & corrigat quod in se est; memor præcipuè illius sententiæ D. Gregorii ad Bononem Abbatem: *In correctione hunc esse ordinem novis observandum, ut personas diligas, & vitia persequaris.* Et quod paulò post addit: *Sic vulnus debes abscindere, ut non possis ulcerare quod sanum est: nè si plus quam res exigui, ferrum imprefferis, noceas cui prodesse festinas.*

*Quid in se dist-
quirit Superi-
rior.*

Lib. 9. ep. 2.

2. Cum videat infirmum à se aversum sanari non posse, nec medicamenta admittere, nisi suspensionem deponat; faciendum omnino, quod idem Sanctus Pater monuit, ut Pastores dilectionem suam quasi quamdam viam faciant, per quam corda audientium ad amorem Conditoris sui introducant. Difficile quippe est, ut quamlibet recta denuntians prædicator, qui non diligitur, audiatur. Ergo quæcumque monita, quæcumque remedia adhibeantur, nihil illi proderunt: imò interdum nocent magis, quia putat ille ea omnia non ab amore, sed aliunde proficisci.

*Quæ via tenen-
da à subdito
hanc suspensio-
nem tollendi.
Pastoral. p. 2.
c. 8.*

3. Itaque si quid murmuret, aut con- queratur contra illum; factus velut homo non audiens, caveat diligentissimè, nè aut cum eo, qui detulit, aut cum alio quopiam ita loquatur, ut ostendat se etiam vul-

*Superior frat-
Subditi super-
fectionem*

am vulneratum, aut ita rem exaggeret, ut dicat, hæc tolerari non posse, omnino illum severe castigandum; non esse tales dignos, qui in Societate retineantur, & huiusmodi alia. Sed cum mansuetudine semper illud potius: Doleo bonum fratrem in hæc prorupisse, præsertim cum Superioris personam teneo: cupe-rem omnino suspensiones has evellere ex ipsius animo: ex passione vehementi ista dixit: compatior illius infirmitati, cum præsertim hæc, quia in alios redundant, & scandalum pariunt, aliquo remedio indigeant: oremus pro illo: videamus quid consilii capiendum: sanare eum potius, quam humiliare cupio.

4. Aggrediatur eum in spiritu charitatis, capiens hoc modo vulpeculam, id est, detractorem, & capiat Domino, hoc est, lucretur in lenitate fratrem suum in Christo. Qua de re cum egregie dicat S. Bernardus, verba illius, ut aptissima, apponam. Explicans enim verba illa Canticorum: *Capite nobis vulpes parvulas*, hæc attexit: *Pessima vulpes, oculis detractor; sed non minus nequam, adulator blandus. Cavebit sapiens ab his. Dabit operam sanè quod in ipso est, capere illos qui talia agunt; sed capere beneficiis atque obsequiis monitisque salutaribus, & orationibus pro his ad Deum. Non cessabit istiusmodi carbonem ignis congerere super caput maledicti, & item super adulatoris, quousque (si fieri potest) & illi invidiam, & isti simulationem de corde tollas, faciens mandatum Sponsi dicentis: Capite nobis vulpes parvulas, quæ demolimur vineas. An non tibi capus ille videtur, qui suffusus ora rubore, quippe proprium erubescens iudicium, ipse sue confusio- nis & poenitentis testis est, siue quod oderis hominem amore dignissimum, siue quod dilexeris tantum verbo & lingua eum, a quo se dili- gi opere & veritate vel serò expertus est? Capus pluri, & capus Domino, secundum quod nominatim ipse expressit: Capite, inqui- ens, nobis. Utinam ego omnes adversantes mihi sine causa, ita capere possim, ut Christo eos vel regnum, vel acquiram.*

5. De murmurationibus & aliis, quæ ipsum Superiorem attingunt, melius est, si per alium moneatur, præsertim Con- fessarium, & Præfectum Spiritualium;

Insitum. S. J. volum. II.

à quo paternè ostendatur illi macula, & aliorum offensio: interdum à Ministro; nonnumquam etiam, si ipse aderit, à Pro- vinciali valde serio, indicando scanda- lum, & culpæ gravitatem. Ipse verò Superior multa, quæ ad se pertinent, of- tendat se nescire. Si enim intelligat is, qui offendit, illa ad Superioris notitiam pervenisse, vix poterit sibi persuadere, Superiorem non esse propterea exulce- ratum, & erga se malè affectum.

6. Interdum Provincialis, ipse Re- gioris Admonitor, Spiritualium Præfe- ctus, vel aliquis ex gravioribus, cui præ- sertim tentatus consideret, indicent illi hanc opinionem verè ex falsa apprehen- sione conceptam, maioris esse damni, quam ille putet: hanc nisi deponat, eum futurum semper inquietum: obedientiam numquam esse posse, qualem Deus & Constitutiones exigunt. Si Superior non taceat, monita salutaria verti ei in venenum; si taceat, quotidie in deterio- ra lapsurum: videat quid agat, & sibi consulat. Offerat præterea qui tenta- tum sic juvare aggressus est, se cum Su- periore acturum, efficaciter, ut illum a- manter amplectatur: sperare se, non fu- turum hoc difficile, quod noverit bo- nam Superioris voluntatem erga illum, quam signis & verbis sibi frequenter ostenderit. Proinde cum egerit, se rela- turum. Agat, deinde magis confirmet, animet, ut omnino per se adeat Superio- rem, eique penitus aperiat vulnus, mani- festet suspensiones omnes, omnes quere- las; polliceri se, libenter illum audien- dum, atque omnino disiectis umbris fo- re omnia lucida & pacata. Sed ille non facile ad id adducetur, obijciens Supe- rioris erga se aversionem cognitam, du- ritiam, verborum asperitatem, denique verendum, nè congressus hic accendat potius, quam extinguat humores. Non ideo cessandum, sed sæpius is erit urgen- dus, ut saltè vocatus eat, modò revera Superior se ad dulcedinem compoluerit.

7. Ubi ventum fuerit ad colloquium, invitet eum Superior hilari fronte, ut omnia aperiat, quia alioqui numquam pacem inveniet: polliceatur fructum, promittat se, si quid revera in eo deside-

A gravioribus Patribus ju- vandus.

Quomodo se ge- rat Superior in colloquio.

M m 2

retur,

Spiritu chari- tatis juvanda.

Serm. 63. in Cant.

Cant. 2.

Rom. 12. 20.

1. Joan. 3. 12.

De murmurati- onibus contra Superiorem per alium monen- dum.

retur, facile mutaturum, quia non alio animo, quam ex charitate fecit. Si quid verò ex finistris & falsis imaginationibus ortum habeat, se dilucidè ostensurum, etiam adhibitis testibus, ipsum falli. Deinde finat eum motus animi sui aperire, licet verbis incompofitis & acerbioribus; nec tam illa attendat, quam infirmitatem. Ubi se aperuerit, excipiat eum suavissimè, incipiat docere in singulis, in hoc & illo penitus eum falli. Dicat quæ fecerit cōtra pro illò, citet in hoc aut illo facto testes talem vel talem: si in hac vel illa re aliquid negavit petenti, non potuisse aliud fieri. Si injunxit poenitentias, non fuisse nisi ordinarias. Si exploravit, vel aliquid de illo voluit seiscitari, fuisse conscientia coactum propterea, quæ referebantur; quæ licet facile non crederet, tenebatur tamen ut pastor querere. Si ostendit in nonnullis minorem fiduciam, quod non ei nec aut illa injunxerit, vel fuisse quia externi alium volebant nominatum, vel quia genus illud negotiorum ob naturam ejus, & præsentem statum, minimè crederetur illius spiritui profectum; vel quia Nostri vel externi offēdebantur ejus agendi modò. Polliceri se omnem charitatem, omnem fiduciam: incipiat ipse mutare modum, & videbit quantà illum Superior charitate complectatur. De his autem, in quibus mutare debet, melius esse ut redeat, commodius audietur; longiorem fuisse sermonem: interim oret uterque, & veniat ipse animatus ut audiat, nam ex amore fore omnia. Non minùs quippe diligit charitas, cum monet & objurgat, quam cum blanditur ac fovet: sperare in posterum omnia meliora. Hæc omnia fiant tamquam à patre, blandè & amanter: & omnino caveat Superior disputationes & altercationes: hoc enim minuit auctoritatem, & gignit majores amaritudines. Addat præterea super omnia (si fortè contigerit eum aliqua contra ipsum Superiorem dixisse, quæ putet relata Superioris ipsius animi pupugisse) ut sibi certissimè persvadeat, nihil in ejus animo propterea amaritudinis resedisse: imò se tantò magis à Superiore diligere, à quo impensiora

charitatis signa experietur; quique nullam aliam hujus dilectionis compensationem petit, nisi ut se ille in posterum sincerum fratrem exhibeat, & cum magna fiducia tamquam ad patrem accedat; fore sine dubio ut ejus fiduciæ Superioris facta respondeant.

8. Ubi cœperit remitti febris ardor, moneat illum de gravioribus, excusans tamen quoad potest, vel aliquam imprudentiam, vel intentionem ejus. Inculcet aliorum offensionem, Nostrorum & externorum, qui sæpè conquesti sunt. Commemoret aliqua bona quæ fecit, addens cur maculam inferat, cur multa bona impediatur, quæ præstare posset. Admisceat aliqua leviora errata, quæ ostendat, se nihili facere: doceat tamen quam facile, & quanta cum laude ac merito illa vitare potuisset.

9. Injungat ut deinceps frequentius eum adeat: hoc enim sibi futurum gratissimum: communicatio enim nutriet fiduciam & amorem: non dubitet se diligere, ut filium carissimum; utinam pateant corda, sic enim evanescerent cuncta, quæ hanc suspicionem, & diffidentiam ingenerant: & ne putet se verbo & lingua tantum diligere, experietur, ut videat se diligere etiam opere & veritate; proponat quæ cupit. Si possit sine majore incommodo, concedat Superior alacriter: si habeat difficultatem in iis concedendis, tunc infirmo præmonito, communicet cum Admonitore, vel Consultore: qui si annuat, nec manifestum sit incommodum, concedet: si neget, excusabitur, quia aliorum etiam judicio permittendum non erit. Si per aliquem, cui magis fidat, velit agere cum Superiore, poterit initio indulgere: interdum tamen si res ejusmodi sit, ut concedi debeat, significandum Interpreti, ut is qui petit, Superiorem adeat, Superiorem sine dubio facturum quod petitur.

10. Est vigilandum est Superiori, cum iis maximè, qui majori indigent curâ; videat tamen cum hoc infirmo quæ & quibus de eo credat: audiat quidem, sed perpendat omnia: proclive enim est, ut de eo, qui non rectè ambulat, de quo putant

Post de gravioribus monendus.

Horretur ut Superiorem frequentius adeat.

1. Joan. 3. 11.

Quomodo credenda quæ referuntur.

putant Superiorem non habere optimam opinionem, esseque inter eos vicissim aliquam offensionem, multa ad eum deferantur non ita explorata, interdum etiam exaggerata. De iis, si absque diligenti cautela infirmus moneatur, mirum quantopere noceat, quantopere hinc morbus crescat; quantum occasionem sumat is, de quo agitur, infirmandi cetera, quæ obijciuntur; accusandi Superiorem nimiae credulitatis, quam etiam ex amaro affectu erga se proficisci & credet & prædicabit.

11. Hoc ipsum ei, cum arguitur, prædicendum, hæc quidem esse delata, se tamen non facile credere quæ dicuntur; cupere proinde ab eo cuncta cognoscere, idque ne putet ille, se ex præjudicio damnatum, quod caveat diligenter Superior ne præ se ferat. Et quamvis alioqui de re constaret, audiat tamen antequam damnet; efficiatque, ut intelligat ille, sibi que planè persvadeat (quamvis pro ratione sui officii, & pro bono subditi, atque communi, necessario audiat & investiget) tamen sibi gratius longè futurum, si innocens, quam si culpabilis inveniat. Quis enim pater, qui filii culpa vel infirmitate auditâ, non libentius inveniat unde gaudeat, quam unde puniat?

12. Injungat illi aliqua, quæ sine magno detrimento poterit: mittat interdum, si id ille præstare poterit, ad concionandum; ad exhortationes monialium, ad negotium aliquod cum Prælato, vel aliquid aliud transigendum; ne arbitretur omnino sibi ex diffidentia ad omnia ostium occludi. Hæc tamen non ita ordinariæ sent aut frequenter, ut incommoda incurrantur vel familiaritatis cum Principibus viris, vel quasi ejus personæ nimiae approbationis, quæ postea Societati, si res non bene succedet, aliquando nocitura sit (nam hujusmodi homines solent interdum Nostriis cõtra nos armis & testimoniis pugnare) sed prudenter & per intervalla tantum, ne ille putet se penitus abjectum. Postea, ubi rationem reddiderit rei gestæ, laudandus erit & animandus; hæc enim valde

conciliant animum, & suspiciones evellunt.

13. Postremo nihil prætermittat per se, & per alios idoneos, quod ad eximendas suspiciones, & gignendam amoris sui opinionem facere possit: certus, nisi hoc fecerit, nulla medicamentorum genera profutura: memineritque sententiæ D. Gregorii, quam Sanctus ille Pater, & ex longa experientia didicerat, & ex Sacris litteris exemplo confirmat Apostoli; qui objurgaturus graviter Corinthios, ita eos antè laudavit, ut post plurimas laudes intulerit, ita ut nihil vobis desit in ulla gratia. Sed, in Sanctus hic ait, prius superbiorum brachia studuit per blandimentorum vincula religare, ut postmodum potius set vulnus superbie ferro correptionis incidere. Erant profecto in Corinthiis & quæ laudari debuisse, erant & quæ argui. Peritus itaque medicus prius sana membra, quæ circa vulnus erant, laudando palpari; & postmodum putridum sinum vulneris feriendo transfixit. Hactenus Beatus Gregorius.

Omnia Superi-
ori tentanda.

1. Cor. 1. 7.
Lib. 24. mo-
ral. c. 9.

Secularitas, & auaritia in-
ferens infirmitates, & gra-
tiam externorum.

CAPUT XV.

Morbis hic in Societate & intra & extra periculosus est, & istis qui eum patiuntur, & nobis ferè nescientibus paulatim subintrat, specie quidem iucrifaciendi Principes, Prælatos, Magnates, conciliandi ad Divinum obsequium hujusmodi homines Societati, juvandi proximos, &c. Sed revera quæritur interdum nos ipsos, & paulatim ad secularia deflectimus. Quare diligenter præveniendæ sunt malæ, & iniitiis occurrendum.

Quam faciem
induat auaritia.

1. Attendenda igitur signa, quibus dignosci morbus hic possit. Ea autem inter cetera non obscure illum indicant, si quis frequentius illos adeat: si, cum abstinet, sentit desiderium præsentis, & congressus illorum: si eorum rebus & negotiis tamquam propriis se affici sentiat:

Signa auaritia.

tiat: si libenter amplectatur negotia sæcularia: si Superiore incio tractet: si hujusmodi Principes & Magnates sibi, non Societati conciliet: si obſervantia & obedientia incipiant illi ſordeſcere: ſi Societatis miniſteria, & quæ minus ſpecioſa videntur, leviora putet: ſi ſe factum arbitretur ad magna: ſi paupertatem noſtram incipiat moleſtè ferre, quòd commoditates & curioſiora requirat: ſi Noſtrorum converſationem, præſertim ſimplicium, aſpernetur: ſi Superiorem hæc monentem, quaſi malevolum & invidum iniquiùs ferat. Hæc enim & hujusmodi ſi adſint, quidquid decepta & deceptrix illius intentio huic polliceatur, certum eſt morbum, illius animû occupare.

Indicanda pericula.

2. Indicanda erunt ei pericula. Nam obedientia, fraterna unio, ſimplicitas religioſa, devotio, & conjunctio cum Deo, amor erga Societatem, zelus animarum, & plurimæ aliæ virtutes manifeſtè periclitantur. Vix enim credi poteſt, quàm hic homo immutetur: & brevi, cum minimè ſentiet, inveniet & dolebit ſe alium. Unde in quinta Generali Congregatione tam ſeriò ea de re actum eſt, ut videre eſt Canone 12. & 13. qui maximè ſervandi.

Statim amovendi hujusmodi homines.

3. Avellendi hujusmodi homines tempeſtivé bono aliquo nomine: quia ſi incipiant altiores radices extendere, non poterunt ſine magna Principum offenſione divelli. Quare Superiores locales moneant tempeſtivé Provinciales; qui ſi videant difficultatem, conſulant Generalem. Denique non ſint Superiores hac in re negligentes, ſi conſultum Societati volunt.

Quid quando ſe excuſant.

4. Si excuſant ſe, quòd Principes urgeant, hortandi ſeriò, ut ipſi tamquam ſua ſponte ſila præcidant; quod ſi voluerint, haud dubiè ſuaviter id facient: tantùm caveant, nè videantur, cum contrà ſentiant & cupiant, idcirco id facere, quia Superiores volunt, & quia hoc nomine ab hominibus Societatis malè excipiantur. Si enim hoc modo fiat, nocet potiùs cauſæ & Societati, quàm proſit, & Principum animos valdè exulcerat. Quo ſit, ut hæc eo modo pertractare, hominis ſit nec obedientis, nec So-

cietatem amanti, cum hæc incommoda manifeſtè videat.

Occupandi in miniſteriis.

5. Occupandi erunt diligenter in miniſteriis, tum quòd in his fructuoſius proximis, tutius ſibi, & majori cum Societatis ædificatione verſentur; tum nè tempus ſuppetat hujusmodi viſitationibus, & inutilibus colloquiis. Viſitationes etiam interdum diſertè negandæ, ut in Inſtructionibus cavetur impreſſis.

Publicè reprehendendæ.

6. Publicæ etiam in Refectorio reprehenſiones monebunt eos religioſæ humilitatis, ut auliciſmum quoquo modo interrumpant: quare circumſpectè & opportune ſuo tempore adhibendæ.

Monendæ de periculis.

7. Monendi ſubinde, rem eſſe plenam invidiæ apud externos, Societatem hoc nomine malè audire, conſlari multorum in nos odium, inter Noſtros, etiam nescio quid inæqualitatis offendere: hortandi ut prudenter declinent; ſuggerant nonnullis in rebus Principibus ipſis aliquos alios Noſtros vel externos, prout res feret, nè videantur Noſtri omnia movere.

Etiā externis denegandi.

8. Externis, qui vel ſua ſponte, vel etiam ab hujusmodi Noſtris miſſi, Superiorem urgent, ut illis hoc vel illud negotium demandet, modeſtè negent, prætexentes Principis ipſius offenſionem, Societatis decreta, negotii ſæcularitatem, aliorum odium, & hujusmodi multa, quæ impediunt nè Superior poſſit hoc probare, ſi id illi faciant; tantùm abeſt, ut poſſit injungere.

Generalis quæ modendæ.

9. Poſtremo quoniam morbus mixtus eſt ex effuſione ad exteriora, & amore excellentiæ, de quibus diximus cap. 6. & 7. applicet Superior pleraque remedia ex illis, & Generalem admoneat.

Pertinacia & durities Judicii
cum contentione.

CAPUT XVI.

I.

I fuerit in ſpeculativis, adhibeat Superior judicium aliquorum Doctorem. Et ubi is fuerit diligenter auditus, imponat ei ſilentium jux-

In ſpeculativis adhibendi Doctores.
Exam. c. 3.
§. 10. & 11.

CAPUT XVII.

1.

um juxta obligationem Constitutionum,
nec finat longius progredi; alioqui nec
pauca nec parva sequuntur incommoda.

In practicis de
quibus monetur.
di.

2. In practicis moneat illum, hoc ferè
nasci ex superbia, quâ velit aliis videri
doctior vel superior, & nesciat cedere;
vel ex tenuitate judicii, quod non apprehendit,
saltèm non esse in rebus moralibus tantam
evidentiam, ut non modò sit habenda ratio
etiam judicii aliorum, sed etiam prudentiores,
proprio confisi judicio, decepti pravissimè fuerint.

Nugis interdum
esse doctus.

3. Doceat esse interdum quæstiones
de nugis & rumoribus, qui narrantur:
quàm verò indignum sit religioso homine de
iis certare, & caritatem lædere, facile
quavis intelligit.

Monendus ad
Cassianum le-
gendum.
Cassia. coll. 16.
à c. 6. usque
ad 12.

4. Monendus quod Cassianus ait, Si-
cut inter carnales de terrenis substantiis,
itâ inter spirituales pro diversitate intel-
lectuum oriri discordiam. Legat proinde
diligenter egregiam ejus loci doctrinam,
præsertim à cap. 6. usque ad 12. Si verò
sit Coadjutor, dicat illi Superior vel Præ-
fectus aliqua in hanc sententiam.

Communia re-
media adhibenda.

5. Adhibeat remedia communia ora-
tionis & examinis particularis, assumen-
do levem aliquam pœnitentiam, quoties
in leviora incidit.

Nis abeant
impune.

6. Nè contentiones hujusmodi per-
mittantur impunè, dentur reprehension-
es publicæ in Refectorio cum admoni-
tionibus, quæ alios etiam juvent. Et si
Minister vel aliquis Pater ex graviori-
bus adesset, cum hæc contingunt, posset
commode sermonem ad alia transferre,
& fratrem opportunè monere.

Quomodo ju-
vendus non o-
mendatus.

7. Si quis monitus non emendaretur,
assignandi essent maturiores & magis spi-
rituales, cum quibus in recreatione age-
ret, nè ibi contenderet.

Quid cum res
est cum Superi-
ore.

8. Si res fuerit cum Superiore, jam de-
fectus est Obedientiæ; proinde adhi-
benda remedia, quæ in tertio capite.

*Perturbatio pacis, & seminatio
discordiarum & jurgiorum.*

Nte omnia plurimum pro-
derit, si gravitas morbi,
quæ à plurimis parvipen-
ditur, diligenter ab infir-
mo, nec semel aut perfun-

Morbi gravi-
tas consideran-
da.

ctorie perpendatur. Consideret itaque,
quàm multa, quàm gravia, quàm exag-
geratè de peccatis linguæ Scripturæ sa-
cræ loquantur: nam præter ea, quæ D.
Jacobus Apostolus tam graviter tertio
capite suæ Epistolæ posuit (ut linguam
appellet universitatem iniquitatis, & as-
ferat maculare totum corpus, & inflam-
mare rotam nativitatis nostræ, inflam-
matam à gehenna) in libris Proverbio-
rum & Ecclesiastæ frequentissimè de eo
monemur: & potest quisque multa sibi
loca conquirere, quibus veluti stimulis
sefe pungat. Sed certè Ecclesiastici
28. tam multa mala narrantur, ut mirum
sit, si quis ea legat, & non contremiscat.

Ecclesi. 28.

2. Ex Sanctorum exemplis & eorum
dictis ejusdem morbi gravitas perpendi
potest. Mirum enim est, quantopere
linguæ lapsus & formidaverint ipsi, &
aliis formidandum ostenderint. Mira
sunt, quæ sibi injunxerunt, quæ fece-
runt, quæ pertulerunt, ut linguam do-
mare possent. Sed his describendis non
est hic locus. Ceterum illud valde per-
pendendum, quod D. Basilii, cum de
spiritualium morborum curatione agit,
quomodo contraria contrariis curanda
sint, murmurationem gravissimè punit,
separatione videlicet ab aliis, & ut nemo
ex fratribus cum ipso in opere esse velit.
Quin etiam addit in detestationem tanti
mali, ut opus, quod ille laboravit, cum
aliis nè misceatur: & quod magis mi-
randum est, postquam ille humiliter pœ-
nitentiam egerit, & eo morbo liberatus
fuerit, admitti quidem posse tunc illud
opus, sed nè tunc quidem in usum fra-
trum erogandum, verum in alium ali-
quem, propter rationem suprâ allatam,
quam attulit Interrogat. 29. quod ex ad-
missione ejusmodi operis, non sinatur il-
le advertere, quantis in malis versetur.
Indicat quippe hic sanctus Pater, ita ter-
rendum

Exempla San-
ctorum perpen-
denda.

S. Basil. regi-
sul. disput.
Interrog. 29.

Ibidem In-
terrog. 29.

rendum hominem, ita confundendum, ita sui facti turpitudinem edocendum, ut vel eo, quod ne labores quidem illius recipiantur, intelligat ubi jaceat. Quod totum certè sine suspiriis legi non potest. Sed mirum est, quanto cum animi sensu S. Chrysostomus damnet & deplorat hoc vitium, ut & abundantissimos lacrymarum fontes ex oculis laxare cupiat; nec tamen ullum fore luctum tantæ, ut ipse loquitur, tragœdiæ condignum putet. Mirum est, quàm subtiliter tanti criminis naturam, causas, malitiam, signa, indignitatem, damna, remedia describat. Si naturam spectes; nihil aliud hoc esse ait, quàm sibi invicem insurgere, in seipsum morsus laniatusque convertere, in suam carnem voracitatem exercere, sagittas verborum in fratres, imò acriora sagittis vulnera infligere, gladium denique in animam ipsam acuere. Si causas; cupiditatem & invidiam notat, & eas quidem mendacio fallaciæque subnixas. Si malitiam; fratricidio & sacrilegio comparat: fratricidio quidem, cum fraternam societatem usque ad charitatis interitum lædat: quod cædis inftar à Caino factæ, tantò est iniquius, quantò consanguinitas ipsa sublimior: sacrilegio autem, cum ipsam Christi corpus quodammodo violetur. *Intelligas*, inquit, cum in fratrem contumeliam dixeris, Christi te membrum visuperasse. Si signa; *Possum*, inquit, in vobis hæc recognoscere, cum quisque proximi auribus verba insusurrat, obtriciturque statim, si quis propius accedat, & de medio tollitur oceptus sermo. Et paulò post, *Unde complures*, inquit, reperies gentili potius quàm Christiano se credere. Si indignitatem; eò magis, inquit, queror vos sub eodem tecto, templo, pastore, tot rebus ad concordiam provocantibus, discordes tamen & seditiosos existere. Si damna; Primò sequi ait, caritatis interitum, deinde consequenter Deum è medio quodammodo profugere: at enim, ubi duo vel tres congregantur in nomine ipsius, ibi est in medio eorum; ita cum duo vel tres in pacis everfionem conveniunt, ibi medius esse recusat. Tertio, fraternum nomen, quo nihil dulcius aut carius, tenue admodum & exile re-

linqui, ac propè extingui. Postremò à nobis ipsis animarum quasi civile exitium induci. *Si enim*, inquit, fuerimus in nos semper armati, nulla erit demonum industria ad nostrum exitium necessaria. Si denique remedia; svadet, ut divinæ Eucharistiæ mensam revereamur, ubi pacis victimæ Christus apponitur: ut injuriæ etiam lacesciti, toleremus tamen & ingemiscamus, non quidem injuriæ gratiâ, sed ob eam inferentis interitum: & ad extremum, ut fructum qui ex injuriarum tolerantia nascitur, cogitemus. Has omnes hujus Patris sententias libuit in pauca colligere, cum necesse minimè fuerit tam longum hîc illius sermonem referre, quem tamen utilissimum oris perlegere; illudque in primis perpendere, apud quos dicat: si enim tam graviter ferebat ita vir sanctissimus in iis, qui solâ Christiani nominis societate conjuncti erant; quid de illis existimandum, qui arctissimo præterea religiosæ caritatis & unitatis vinculo adstricti sunt? Sed prætereunda non sunt, quæ D. Bernardus in eadem ferè sententiam egregiè dixit. Ac sermone quidem 29. in Cantica, *Proinde*, inquit, dilectissimi, pacem habete ad vos, & nolite ledere invicem, non facto, non verbo, &c. Legatur locus. Et sermone 24. in illud, *Reclli diligunt te: Videas ambulare seorsum*, &c. Ubi conventicula & detractiones graphicè describit. Sed sermone de triplici custodia, manus, linguæ, & cordis, ita rem exaggerat, ut dicat: *Nec verò ejusmodi linguam, ipso etiam mucrone, quo Dominicum latus confossum est, crudeliorem dicere verearis.* Fodit enim hæc quoque Christi corpus, & membrum de membro, nec jam exanime fodit, sed facit exanime fodiendo. Ipsi quoque nocentior est spinis, quas illi tam sublimi capiti furor militaris imposuit: seu etiam clavis ferreis, quos sanctissimis manibus illis & pedibus consummatio Judaica iniquitatis infixit. Nisi enim hujus, quod nunc pungitur & transfoditur, corporis sui vitam illius vita corporis prætulisset, numquam illud pro isto mortis injuria, crucis ignominia tradidisset. Et D. Augustinus vehementer matrem collaudat, quod numquam alteri de altera proderet, nisi quod ad eas reconciliandas valeret.

Aitque

Remedia.

S. Ber. ser. 29. in Cant.

Cant. 1. 5. S. Ber. serm. 24.

Idem serm. de triplici custodia.

S. Aug. lib. 9. confess. c. 9.

Tom. 5. ser. de laude Dei.

Ejus vitii natura.

Causa.

Malitia.

Signa.

Indignitas.

Damna.

Math. 18. 20.

Atque se experientiâ doctum, turbarum & miseriarum, quas lingua excitat, non parvum hoc bonum æstimare. Et subdit: *Animo humano parum esse debere inimicitias hominum nec excitare, nec augere malè loquendo, nisi eas etiam extinguere bene loquendo studuerit.* Quid igitur Religiosis faciendum?

*Intelligitur
gravitas ex
damno proxi-
mi.*

3. Ex damno & perturbatione eorum quibuscum vivunt, morbi gravitas intelligitur: evertunt enim pacem, animorum tranquillitatem, obedientiam, & ministeria etiam ac fructum in proximis, opinione Nostrorum quoquo pacto diminutâ, non leviter impediunt. Nec solum eo tempore quo loquuntur, & iis personis, cum quibus agunt, nocent; sed lædunt plurimos etiam absentes, & post multos annos; quia rumores & suspiciones in alios & alios derivantur: nec in ea domo, ubi quis est, tantum ejus amoris & opinioni detrahitur, sed manat per Provinciam, imò per Provincias, ubi post multos annos longissimè positus inveniat ille à se abalienatos animos eorum, quibus nec nocuit umquam, neque convixit. Quòd si Obedientia illum præfecerit, miseri subditi ex præjudicio, & sinistra illa opinione, & conqueruntur ipsi & torquent Superiorem, ut nec fiducia, nec reverentia, nec amor in iis locum habere possit. Ut meritò in ejusmodi detractores, qui venenum tam latè diffundunt, illud Scripturæ aptari possit: *Va qui posuisti in amico tuo, mitem fel suum & inebrians, ut aspiciat nuditatem ejus.* quod de hac re egregiè explicat B. Ephraim. Etiam maximè juvat, si attendatur facilitas incurrendi hoc peccatum ex linguæ voluntate: quò enim facilius peccatum aliquod incurritur, eò diligentior ibi custodia adhibenda est. Et certè si quis gravem aliquam infirmitatem corporis ex linguæ lapsu accerseret, quàm vigilans esset & quàm cautus? Et tamen in animæ periculo dormitamus. Imò verò in re levissima si quis ex defectu linguæ in pronuntiatione alicujus dictionis errare solet, quòd eam rectè proferre non posset; si huic publicè agendum esset, quàm cautè dictionem illam vitaret, nè linguæ vitium prodere cogeretur?

Insitum: S. J. volum. II.

Quantò ergo magis illæ cavendæ sunt voces, in quibus lingua gravius peccat? nec tam corporis, quàm mentis vitium manifestat? cùm illud culpâ careat, hoc neque culpâ non levi, nec pœnâ carere possit.

4. Intelligant non esse ad excusationem satis, si id non ex intentione faciant, & formali studio detrahendi aut Societati, aut aliis: quia ex natura rei eadem sequuntur mala, quocumque tandem animo illud dictum fuerit; nec Societati & aliis minùs propterea incommodi evenire: quia cùm sciat se facile labi, debuisse attentius custodiam ponere ori suo; sicut & qui vim vini & potus expertus, iterum inebriatur, non excusatur à culpa, quia debuisset, potuissetque cavere.

*Non satis est
bona intentio.*

5. Si erga aliquem sentiat se esse malè affectum, de eo rebusque illius nè loquatur, nisi oratione & præparatione præmissa: nam faciliè ex abundantia cordis os loquitur, & de malo thesauro non profert bona.

*Quid si se malè
affectum sen-
tiat.
Matth. 12.
Ibidem.*

6. Si quando labatur, ipse ultrò sese Superiori, vel Confessario statim deferat: & caveat nè ea nocte cubitum eat, priusquam Confessione se abluerit: tum ut, si fortè mortale subsit, in peccato nè dormiat; tum etiam si non esset, facilius veniam impetret & medicinam. Quod si faciet, maximum sine dubio præsidium sentiet.

*Statim lapsus
Superiori ap-
pendens.*

7. Fugiat tamquam venenum, eorum colloquia & conversationes, cum quibus errare solet: nec de rebus ad alios pertinentibus, maximè verò ad gubernationem, nisi valde circumspicere & paratus loquatur, etiam si fortè leve id quod dicitur, sibi videatur, nec quidquam mali suspicetur.

*Vitanda qua
sunt in causa.*

8. Ubi in eo erraverit, excipiat à Superiore gravi aliquâ objurgatione & commemoratione aliquorum, quæ hîc dicuntur. Crescit enim morbus hic, si quis alius, ex indulgentia & defectu correctionis ultra quàm credi possit. Multetur interdum pro qualitate culpæ, nam & Salomon admonet: *Multato pe-*

*Graviter objur-
gandus.*

N n

sunt

Prov. 25. 11.

Ab. 2. 31.

*Serm. de vita
spirit. n. 39.
tom. 1.*

Sunt de tentatione contra Superiorem cap. 14. numero 5. & 6.

*Quid si res non
erit publica.*

9. Nisi res fuerit valdè publica, & scandalum potiùs ob dissimulationem nascatur, non erit de huiusmodi in publica reprehensione & parva menia reprehendendus, nisi fortè in genere de inordinata & indisciplinata locutione & murmuratione. Sed monendus disertè, id publicè non fieri, quia valdè scandalizaret, si sciretur, hoc eum dixisse: ideo graviolem arbitretur culpam. Bonum tamen erit, si is coram quibus dixit, se humiliet, dicta retractet, culpam dicat, & de scandalo veniam petat.

*Relationes con-
tra alterum
perniciosa.*

10. Referre alteri de altero, quod charitatem lædat, non perniciosum tantum, sed diabolicum arbitretur; & recordetur, quomodo Constitutiones huiusmodi homines appellent, videlicet Pestem; quid in eos statuunt, id est, ut separentur vel à Domo, vel etiam à Societate. Nec dissimilem sententiam tulit S. Basil. ubi ait: *Qui detrahit fratrem, vel detrahentem auscultat & tolerat, quæ hic animadversione dignus est?* respondet: *Exterminandi à reliquorum societate ambo.* Psal. 100. 5. *Detrahentem enim secreto proximo suo, hunc persequer. Et alibi dictum est: Detrahentem nolito libenter audire, ne subsollaris.* Et addit Interrogatione sequenti: *Si verò Anisisti etiam detraxerit, quo pacto cum illo nos geremus?* respondet: *Manifestum est hoc quoque iudicium ex ira Dei adversus Mariam, quando detraxit Moysi, cuius peccatum ne ipso quidem Moysè deprecante, ultimum dimisit Deus.* Et de huiusmodi videtur dixisse Salomon: *Ejice derisorem (sive pestilentem, eadem quippe vox est) & exibat cum eo iurgium.* Nisi enim seriò tales emendentur, iurgia & dissensiones proculdubio deesse non poterunt.

*S. Basil. reg.
brev. reg. 26.*

Psal. 100. 5.

Num. 22.

Prov. 22. 10.

*Ab infirmo
causa investi-
ganda.*

11. Investiget ipse infirmus diligenter huius morbi causas. Sunt enim qui detrahunt ex aliqua aversione in alium concepta, de quo dulciter quasi loqui nesciunt. Sunt qui ex quadam vanitate aliis detrahunt, alios iudicant, & de omnibus decernunt, probantes, improbantes, quasi soli sapientes. Sunt qui ex invidia, & aliorum factis detrahunt, & ut ait S. Hieronymus, aliorum lucra

sua damna reputant. Sunt qui animo Superiorem taxandi, quod ferè ex eadem invidia & superbiæ radice prodit. Hic autem invidia morbus, qui mortiferi basilisci morsus est, quàm sit periculosus, & ad curandum difficilis, egregiè docet Cassianus Collat. 18. cap. ult. quod diligentissimè perlegendum est. Ex his atque aliis huiusmodi, cum detractionis vitium oriatur, ibi medicinam apponat, ubi viderit esse huiusmodi infirmitatis pestiferam, sed feracem valdè radicem.

*Cass. Coll. 18.
cap. ult.*

12. Videat quàm miserum sit, cum cetera Religionis onera portet, exponere se tam probabili periculo perdendi frequenter omnia, si incidat in mortale, quod in huiusmodi facile est. Quod si Deum graviter offendere, imò vel suggerentem Satanam sustinere, non modò Religioso, sed Christiano homine indignum est; quid censendum, si ea omni custodiâ non vitemus, ex quibus id facile consequetur? Revera tremendum. Sed quos minùs hæc sollicitudo pungit & urit, retineat saltè laborum & meritorum iactura, difficultas pœnitentiæ, & labor resurgendi.

*Periculum cui
se exponit.*

13. Ad examen particulare cum aliqua pœnitentia, quoties ceciderit, orationes & lacrymas seriò confugiat, sciens quod ad periculum cadendi, & aliorum damnum attinet, periculosius se hoc morbo, quàm contra castitatem tentari: & tamen ex ista tentatione, quomodo humiliatur, quomodo omnia tentat, non omittit disciplinas, orationes, Sacramentorum frequentiam? In lingua verò, quasi nullum esset periculum gravioris casus, tam facile prolabimur. Evellendus omnino hic error ab animo, & diligenter periculum præcavendum.

*Examen parti-
culare, & alia
id genus.*

14. Videat attentius, quàm odiosus fiat omnibus, qui in eadem domo versantur, fortè etiam illis ipsis apud quos loquuntur. Sed parum est. Quid si gravius illud addatur, quod Apostolus ait, *Detrahentes Deo odibiles?* Quid miserum magis, quam Deo & hominibus esse odiosum? & postea in ore suo huiusmodi miserabiles complacent.

*Odiosus se
omnibus.*

Rom. 1. 29.

Psal. 42. 14.

15. Postremò servet Superior quæ Superiori servanda responsa habent.

ad Romanam
Congreg.

habentur in Responsione ad quamdam Congregationem Provinciam annu 1590. quæ sic habet: Primum quidem occasiones captare debent (id est, Superiores) in domesticis exhortationibus, quæ ad Nostros haberi solent, ac serio inculcare, quantopere hoc vitium conscientia, pietati, ac paci noceat. Secundò, ut præter communes syndicos, nonnulli occulti adhibeantur, qui in particulari de hoc vitio referant; & ut delinquentibus in eo vel poenitentia inungantur publicæ, vel correctiones secretæ, pro ut res tulerit, adhibeantur. Tertiò, Confessarii poenitentes serio moneant in his graviter peccari posse. Et si quidem detractio fuerit mortalis, referat ad Superiorem, juxta Ordinationem decimam quartam ex viginti duabus quas Kalend. Augusti 1590. ad Provincias misimus. Si tamen casus mortalis non fuerit, moneant illum serio, poenitentiamque inungant, ac remedia tum particularis examinis, tum alia proponant. Possunt etiam eos in privatis colloquiis extra Confessionem monere, ut à consuetudine eorum, si quos noverint aut viderint in hoc vitium impingere, diligenter caveant. Quartò, quoniam non raro multam præbet occasione hujusmodi querelis & murmurationibus, scire, quid in Consultationibus dictum aut determinatum sit; ratio habeatur quam diligentissimè, ut Consultores servant secretum, juxta officii sui regulam. Quintò, plurimum nocet, si Admonitor & Consultores ita cum accedentibus & contristatis agant, ut spe illos fovendi & juvandi, ea de Superioribus dicant, ut dolentium querelas approbare, atque idem quod illi de Superioribus sentire videantur. Hoc enim modo etiam contra illorum intentionem foventur querelæ & murmurationes, & confirmantur magis. Sed ita accedentes amanter accipiant, & patienter audiant, ut Superiorum auctoritatem & amorem servant. Non enim deerit modus consolandi eos, qui in amaritudine sunt, etiam operam suam apud Superio-

rem promittendo, modò caritas & prudentia, ac necessaria in verbis circumspectio non desit. Sextò, moneantur inter Nostros selectiores nonnulli, qui si quid tale in Nostrorum Collegiis viderint irrepere, id impedire, sermonemque divertere curent, vel meliores interponendo sermones, vel suaviter & amanter dicendo, non esse tutum simile quid proferre. Septimò, intelligant etiam Nostri, tum in exhortationibus, tum à Confessariis, & serio doceantur, in detractio- ne & murmuratione facile esse lethale peccatum. Et quamvis in particulari ex circumstantiis fieri possit, ut culpa non eò pertingat, tamen ex natura rei, si non semper mortaliter, ferè tamen graviter peccari: exempli gratiâ, cum malandè Prælati opinionem subditorum animis per hujusmodi verba inferimus, vel bonam evellimus, aut quovis modo ipsos à Prælati alienamus; cum Obedientia vires & simplicitatem enervamus: cum dissidia, simultates, & animorum aversiones inter fratres seminamus; cum communem pacem, tranquillitatem, & regularum disciplinam perturbamus. Qua de re B. Bernardus pulchre sic ait de Religione loquens: *Proditores sunt, quicumque in hoc Domini castrum inimicos ejus introducere moluntur: quales sunt utique detractores, Deo odibiles; qui discordias seminant, nutriunt scandala inter fratres. Sicut enim in pace factus est locus Domini, sic in discordia locum fieri diabolo manifestum est. Non miremini fratres, si durius loqui videor, quia veritas neminem palpat. Omnino proditorem se esse noverit, si quis fortè (quod absit) vitia qualibet in hanc domum conatur inducere, & templum Dei speluncam facere demonum. Gratias Deo; non multos hic irruimus hujusmodi. Sed tamen deprehendimus interdum fortè nonnullos, qui colloquantur hostibus, & paciscuntur fœdus cum morte, hoc est, moliantur quod in eis est, imminuere Ordinis disciplinam, intepestere fervorem, turbare pacem, ledere caritatem.*

S. Ber. fer. 6.
de dedicat.
Eccles.

Rom. 1. 30.

Gal. 71.

Melancholia, scrupuli, &c.

CAPUT XVIII.

De hoc morbo tam multa, tamque utilia à multis conscripta sunt, ut non sit necesse plura dicere.

1. Legi poterit Gerson tract. contra Pusillanimitatem, parte tertiâ, & de præparat. ad Miss.

2. Hi ordinariè fovendi, amanter excipiendi, animandi, nec illis dubiè, aut cum hæsitacione loquendum, sed clarè: Nihil hoc; Mittat ista securus, Nè respetat; Hoc facito; Ego rationem reddam Deo, &c.

3. Illud tamen prætereundum non est, esse interdum aliquos, qui non ex nimis timorata conscientia in scrupulos vergant, sed peculiari aliqua ex causa circa unum aut alterum objectum eum sint anxii & scrupulosi, in reliquis tamen timi-

nimè timorati & indisciplinati inveniuntur. Experti enim sumus alioqui spiritalis profectus & religiosæ observantiæ valdè negligentes, & sinè scrupulo multas admittentes imperfectiones, ob quas tandem è Societate dimittendi fuerint; qui tamen in nonnullis anxie nimis & scrupulosè agentes, finem numquam faciebant Confessionibus generalibus, facultatibus petendis, & hujusmodi. Quod ideo dicendum fuit, nè tales homines semper foveantur, & eorum conscientia dilarentur, sicut cum scrupulosus agendum: sed ut discretè in iis tantum juventur lenitate & indulgentiâ, in quibus indigent: in ceteris moneantur de laxitate, & ut videant hæc inter se non cohærere: quinimò contingere posse, ut ex nimia negligentia & socordia hos scrupulos permittantur incurrere. Evigilent itaque cum fervore: animandi tamen cum dexteritate, prout ratio docebit.

*Quinam lo-
gendi.
Gers. tract.
contra pusill.
p. 3. & de præ-
par. ad Miss.
sam.*

*Quomodo ju-
vandi.*

*Scrupulosi cir-
ca peculiaria
objecta.*

INDEX
CAPITULI.

De iis quæ necessaria sunt ad curationem rectè faciendam. Cap. 1. pag. 225.

De suavitate & efficacia in gubernatione conjungendis. Cap. 2. 229.

Ariditas & distractio in oratione, & rebus devotionis desolatio. Cap. 3. 231.

Langior & debilitas in spiritu & virtutibus. Cap. 4. 235.

Difficultas & repugnantia in obedientia. Cap. 5. 237.

Effusio ad exteriora, sive ex ariditate interna, sive ex quadam inquietudine. Cap. 6. 238.

Amor excellentiæ & honoris, vanitas; unde plurimi defectus, excusatio & defensio in culpis. Cap. 7. 239.

Inclinatio ad sensualitates, amicitias, orationes, & scurrilitates. Cap. 8. 240.

Profunditas & defectus claritatis, ita ut nec ipsi se aperiant, nec intelligantur, & deferri gravatè ferant. Cap. 9. 241.

Iracundia & impatientia vel subita & fre-

quentes, vel diuturna aversiones. Cap. 10. 243.

Laxitas in observatione regularum, & libertas; denique conscientia minimè timorata. Cap. 11. 245.

Imaginatio infirmitatis, aspirare ad quietem, & recusare ministeria. Cap. 12. 246.

Tentatio contra Institutum, & aliquot Regulas quæ non placent. Cap. 13. 248.

Tentatio contra Superiorem, cum aversione & dissidentia. Cap. 14. 250.

Secularitas, & amicitia, infirmans ad familiaritates & gratiam externorum. Cap. 15. 253.

Peritinaia & durities iudicii, cum contemnatione. Cap. 16. 254.

Perturbatio pacis, & seminatio dissensionis & iurgiorum. Cap. 17. 255.

Melancholia, scrupuli, & angustia conscientia. Cap. 18. 260.

IN-

INDEX R E R U M.

Amicitia.

Atura hujus morbi. pag. 249.
Remedia. *ibid.* & 241.
Affectus peculiare vincendi. 241.
Quid cum carnis tentatione quis pulsatur. *ibid.*

Amor excellentia & honoris.

Morbi superbiz signa. 239.
Superbiz fructus. *ibid.*
Remedia. *ibid.*

Anima.

Animarum curatio, quanto præstantior, eo diffi-
ciliior. 225.

Ariditas.

Examinanda. 231.
Ejus causæ. *ibid.*
Quid si longo tempore duret. 232.
Quid si in matutina oratione acciderit. *ibid.*
Cum provenit ex inordinato affectu. *ibid.*
Cum ex inopia materiæ. 233.
Cum ex negligentia & otio. *ibid.*
Quid maxime fugiendum. *ibid.*
Cum ex nimis occupationibus. *ibid.*
Cum ex subtractione divina. *ibid.*

Aversio a Fratribus.

Quid cum fuerint averfiones diuturnæ. 243.
Aversi per Confessarium & Superiorem reconciliandi. *ibid.*
Causa amaritudinis tollenda. *ibid.*
Charitatis signa exhibenda. *ibid.*
Si fuerint substantiæ hæ passionis. 244.
Iratus quomodo accipiendus à Superiore. *ibid.*
Quid Superiori faciendum, &c. 245.
Vide Superior.

Aulicifmus.

Quam faciem induat. 253.
Hujus signa. *ibid.*
Hujusmodi homines statim amovendi. 254.
Indicanda pericula. *ibid.*
Occupandi in ministeriis. *ibid.*
Publicè reprehendendi. *ibid.*
Etiam externis denegandi. *ibid.*

Conscientia minime timorata.

EO morbo affectus qualiter juvandus. 246.
Quid cum in re gravi peccat. *ibid.*
Associandus alicui spiritali viro. *ibid.*
Exercendus in exercitiis spiritalibus. *ibid.*
Tegiditatis affectus. 245.

Profectus in spiritu examinandus.

Semper perfectionis habenda ratio. *ibid.* 246.

Devotio.

Q Vinque causæ subtractæ devotionis ex S. Bonaventura. 233. & seq.
Decem & septem ex Gersono. 234.
Quid in subtractione præstandum. *ibid.*

Diffidentia.

Vide Superior.

Discordia.

Hujus morbi gravitas. 255.
Exempla Sanctorum perpendenda. *ibid.*
Ejusdem morbi natura, causa, malitia, signa. 256.
Remedia. *ibid.*
Ejus gravitas ex damno proximi attendenda. 257.
Relationes contra alterum perniciosæ. 258.
Causæ ab infirmo investigandæ. *ibid.*
Pericula. *ibid.*
Particulare examen adhibendum. *ibid.*
Superiori servanda responsa ad Romanam Congregationem. *ibid.*

Distraçtio in oratione.

Vide Ariditas.

Effusio ad exteriora.

Vide Exteriora.

Exteriora.

AD ea effusio, & effusionis causæ. 238.
Hujusmodi infirmus occupandus in utilibus. *ibid.*
De quibus monendus. *ibid.*
A visitationibus abstinendum. *ibid.*
Sese frequentius colligat. *ibid.*
Frequentius orationi vacandum. 289.

Gubernatio.

Ratio spirituales viros gubernandi foris & suavit. 229.
Hujus difficilis praxis. *ibid.*
Quid Superiori præstandum ut utrumque assequatur. *ibid.*
Inluavis gubernationis capita. *ibid.*
Remissæ gubernationis capita. 236.
Asperitas & laxitas. *ibid.*
Quomodo conjungendæ. *ibid.*
In quo suavitas sit posita. 137.
Quomodo miscenda cum benignitate severitas, secundum Constitutiones. *ibid.*

Honor.

Vide Amor.

Impatientia.

Vide Aversio.

I N D E X.

Inclinatio ad sensualitates & amicitias.
Vide Amicitia.

Infirmus.

Spiritualiter infirmi, *suscepti* dicuntur. 226.
Quid si voluntas in infirmo desit. 238.
Difficultas ex infirmi voluntate quomodo curanda. 226.
Morbus agnoscendus. *ibid.*
Infirmus non facile damnandus. 246.
Eidem compatiendum. *ibid.*
Quid cum infirmitas non apparet. 247.
Alia remedia. *ibid.* & seq.

Iracundia.

Vide Aversio.

Institutum.

Tentatio contra Institutum. 248.
Quomodo medendum. *ibid.*
Detegenda morbi gravitas. *ibid.*
Instituti sanctitas ostendenda. 249.
Vestigandæ radices. *ibid.*
Solutio objectionum contra Institutum. *ibid.*
Infirmus huiusmodi spiritualibus exercitiis juven-
dus. 250.
Interdicendum, ne aliis communicet. *ibid.*
Judicium pertinax.
In speculativis adhibendi Doctores. 254.
In practicis de quibus infirmus monendus. 255.
Remedia. *ibid.*

Languor in spiritu.

Huiusmodi morbi remedia excitantia. 235.
Misericordia huius status. *ibid.*
Pericula. *ibid.*
Languor, frigus animæ. *ibid.*
Vitia tepiditatis. 236.
Examen huius languoris. *ibid.*
Remedia. *ibid.*

Medicina spiritualis.

Eius præcepta. 225.
Nihil est incurabile. 226.
Agnoscendus est morbus. *ibid.*
Medicamentorum congruitas. 227.
Opportunitas. *ibid.*
Medicamenta suavitatis adhibenda. *ibid.* & seq.
Perpendenda ante curationem. 228.
Morbus.
Agnoscendus. 226.
Modus indagandi morbum. *ibid.*
Morborum spiritualium genera sexdecim. 228.
Morbi leviores signa gravioris. 239.
Quid cum infirmitas non apparet. 247.
Alia remedia. *ibid.*

Obedientia.

Eius pulchritudo & necessitas. 237.
Legenda epistola B. P. Nostri. *ibid.*

Exempla Sanctorum colligenda.
Causæ repugnantiae examinandæ.
Deus in Superiore agnoscendus.
Animi præparatio ad quodvis.
Quomodo in levioribus assuescendum.
Exercendus in difficilibus.
Interdum pie condescendendum.
Quid si voluntas in infirmo desit.

ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.

Oratio.

Ad eam confugiendum.

226.

Vide Ariditas in oratione.

Profunditas.

Ostium Diaboli. 242.
Hujus defectus exempla. *ibid.*
Pericula. *ibid.*
Remedia, Crebra conscientiae redditio. *ibid.*
Lectio & meditatio. *ibid.*

Scrupulosi.

Quomodo juvandi.

116.

Sensualitas.

Vide Amicitia.

Spiritus languor.

Vide Languor.

Superior.

Eius obligatio. 225.
Idem medicus spiritualis. *ibid.*
Ejus dexteritas. 227.
In Superiore novem requiruntur, quæ aromatum no-
mine explicantur. *ibid.*
Se ipsum examinet. 228.
Aversio à Superiore. 250.
Quid in se disquirat Superior. *ibid.*
Via tollendi suspensionem à subdito. *ibid.*
Ferendæ Superiori subditi imperfectiones. *ibid.*
Spiritu caritatis juvandus aversus. 251.
De murmurationibus contra Superiorem per alium
monendus. *ibid.*
A gravioribus Patribus juvandus. *ibid.*
Quomodo se gerat Superior in colloquio. *ibid.*
De gravioribus monendus. 252.
Ad Superiorem frequentius adeundum hortandus. *ibid.*
Quomodo credenda quæ referuntur. *ibid.*
Subditi operâ quomodo utendum. 253.
Quid Superiori cum iratis faciendum. 245.
Superiori servanda responsa ad Romanam Congrega-
tionem. 257.

Tepiditas.

Eius effectus. 245.
Vide Languor in spiritu.
Item & Conscientia minimè timorata.

F I N I S.

EXER.

EXERCITIA
SPIRITUALIA
S. P.
IGNATII
LOJOLÆ.

Nima Christi sanctifica me.

Corpus Christi salva me.

Sanguis Christi inebria me.

Aqua lateris Christi lava me.

Passio Christi conforta me.

O bone JESU exaudi me:

Intra tua vulnera absconde me:

Nè permittas me separari à te:

Ab hoste maligno defende me:

In horâ mortis meæ voca me,

Et jube me venire ad te ;

Ut cum Sanctis tuis laudem te

In sæcula sæculorum. Amen.

PAU.

PAULUS PAPA III.

Ad perpetuam rei memoriam.

Astoralis officii cura, in universum Christi gregem Nobis commissa, & divina gloria ac laudis amor facit, ut ea qua salutem animarum, & spirituales earum profectum juvant, amplectentes, vota eorum qui aliquid, quod fovere & nutrire pietatem in Christi fidelibus valeat, à nobis exposcunt, ad exauditionis gratiam admittamus. Cùm ergo (sicut dilectus filius, nobilis vir Franciscus de Borgia, Dux Gandia, nobis nuper exponi fecit) dilectus filius Ignatius de Lojola, Præpositus Generalis Societatis Jesu, per Nos in alma Urbe nostra erecta, & per nos auctoritate Apostolicâ confirmata, quadam documenta, sive Exercitia spiritualia, ex sacris Scripturis, & vitæ spiritualis experimentis elicita, composuerit, & in ordinem, ad piè movendos fidelium animos, aptissimum redegerit; illaque Christi fidelibus, ad spirituales consolationem, & profectum magnopere utilia & salubria esse, non solum fama, ex plurimis locis allata, prædictus Franciscus Dux didicerit; sed etiam experimento manifesto, cùm Barcinone, tum Valentia, tum Gandia, id compertum habuerit. Quare idem Franciscus Dux nobis humiliter supplicari fecit, ut documenta, & spiritualia exercitia prædicta, quò latius eorum fructus pateat, & plures Christi fideles, majori cum devotione ad utendum illis invitentur, examinari facere: & si approbatione & laude digna inveniremus, approbare & laudare, aliasque in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica, dignaremur. Nos igitur, qui documenta & Exercitia hujusmodi examinari fecimus, & que testimonio ac relatione dilecti filii nostri Joannis Tit. S. Clementis, Presbyteri Cardinalis, Burgensis Episcopi, ac heretica pravitatis Inquisitoris, & venerabilis fratris nostri Philippi Saluciarum Episcopi, ac dictæ Urbis nostra in spiritualibus Vicarii generalis, nec non dilecti filii Aegidii Foscararii, nostri Sacri Palatii Magistri, nobis desuper facta, pietate ac sanctitate plena, & ad adificationem & spirituales profectum fidelium valdè utilia & salubria esse & fore comperimus; debitum etiam respectum ad fructus uberes, quos Ignatius, & ab ipso instituta Societas præfata, in Ecclesia Dei ubique gentium producere non cessant, & ad maximum adjumentum, quod ad id prædicta Exercitia attulerunt, non immeritò habentes; hujusmodi supplicationibus inclinati, documenta & Exercitia prædicta, ac omnia & singula in eis contenta, auctoritate prædictâ, tenore præsentium, ex certa scientia nostra, approbamus, collaudamus, ac præsentis scripti patrocinio, communimus: hortantes plurimum in Domino, omnes & singulos, utriusque sexûs, Christi fideles ubilibet constitutos, ut tam piis documentis & Exercitiis uti, & illis instrui devotè velint. Nec non concedentes, ut hujusmodi documenta, & spiritualia Exercitia imprimi, à quocunque bibliopola per prædictum Ignatium eligendo, liberè & licitè valeant. Ità tamen, ut post primam editionem, sinè consensu ejusdem Ignatii, vel successorum ejus, nec ab hoc, nec ab alio omnino, sub excommunicationis, & 500. ducatorum piis operibus applicandorum pœna imprimi possint. Ac mandantes nihilominus universis & singulis lo-

• CORAM

eorum Ordinariis, ac personis in Ecclesiastica dignitate constitutis, & Cathedralium, ac Metropolitanarum Ecclesiarum Canonicis, & earumdem Ordinariorum Vicariis, in spiritualibus, generalibus, & Officialibus ubilibet constitutis, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, cuiusvis de Societate predicta, vel aliis quorum intererit, in premissis spiritualibus Exercitiis, efficaciae defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra, illos dicta concessione & approbatione pacifice frui & gaudere: non permittentes eos, per quoscumque, contra praesentium tenorem quomodolibet molestari: contradictores quoslibet & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo: invocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachii saecularis. Non obstantibus, felix Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, & Concilii Generalis de duabus dietis, dumquidem ultra tres aliquis auctoritate praesentium non trahatur: quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod praesentium litterarum transsumtis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Praelati, seu personae in dignitate Ecclesiastica constituta, munitis, plena fides ubique habeatur, & illis stetur, tam in iudicio, quam extra, ac si originales litterae exhiberentur & ostenderentur. Datum Roma, apud sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die ultimo Julii. Millesimo quingentesimo quadragesimo octavo. Pontificatus Nostri anno XIV.

BLO. EL. FULGINEN.

ALEXANDRI VII.

BULLA.

Conceditur Indulgentia plenaria Nostri, & aliis, obsequiis apud nos exercitia spiritualia.

ANNO M. DC. LVII. die 12. Octobris.

ALEXANDER PAPA VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Um, sicut Nobis nuper exponi fecit dilectus filius Gofwinus Nickel Praepositus Societatis Jesu, personae ejusdem Societatis quotannis, & plerumque plurima alia, sive Ecclesiastica & aliorum Ordinum & Congregationum Regularium, sive Laicae, Exercitia spiritualibus a Sancto Ignatio dictae Societatis Fundatore institutis, in domibus ejusdem Societatis per otidium vacare consueverint. Nos, qui probe scimus, quantum conducant Exercitia huiusmodi dirigendis in viam Domini, & confir-

Instum: S. J. volum: II.

mandis in illa Christi Fidelium mentibus; devotionem eorum, qui operi adeo pio & salutari vacaverint, caelestium Ecclesia thesaurorum largitione magis incitare volentes, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus & singulis Christi fidelibus, tam praedictae Societatis, aut cujuscumque alterius Ordinis & Congregationis Regularibus, quam aliis quibuscumque Ecclesiasticis & Laicis, qui in domibus memoratae Societatis Exercitia praedicta, juxta laudabilem ejusdem Societatis consuetudinem, per otidium spatium quandocumque peregerint, & interea temporis verè poenitentes & confessi, Sacrosanctum Eucharistia Sacramentum sumserint, quoties id egerint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam & remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus in perpetuum valentibus. Volumus autem, quod si pro impetratione, praesentatione, admissione seu publicatione praesentium aliquid vel minimum detur, aut sponte oblatus recipiatur, eadem praesentes nulla sint eo ipso: quodque earumdem praesentium transsumtis, etiam impressis, manu Notarii publici, vel Secretarii di-

Oo

La

Et Societatis subscriptis, & sigillo persona in dignitate Ecclesiastica constituta, vel Praepositi Generalis Societatis praedictae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibita vel ostensa. Dat. in Arce Gandulphi Albanens. Dioces. sub Annulo Piscatoris die XII. Octobris. M. DC. LVII. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

G. GVALTERIUS.

TESTIMONIA Eorum, quibus censura Exercitiorum est commissa.

In prima translatione.

Legimus omnia in volumine hoc digesta, nobisque valde placuerunt, & ad animarum salutem in primis conducibilia sunt visa.

CARDINALIS BURGENSIS.

Concedimus, ut opus hoc, omni laude dignum, & Christiana professioni valde proficuum, imprimatur.

PHILIPPUS VICARIUS.

Non poterunt tam sancta Exercitia non maximum commodum prestare cuilibet studioso. Ideo obvis etiam ulnis amplectenda sunt.

F. AEGIDIUS FOSCARARIUS,
Magister Sacri Palatii.

In secunda translatione.

Legimus spiritualia haec Exercitia, placereque nobis valde: & digna iudicamus, quae ab omnibus Orthodoxae fidei cultoribus recipiantur & magni fiant.

CARDINALIS BURGENSIS.

Concedimus, ut opus hoc, omni laude dignum, & Christiana professioni valde proficuum, imprimatur.

PHILIPPUS VICARIUS.

Cum nequeat subsistere diu Christiana religio sine exercitiis & meditationibus aliquibus spiritualibus (in meditatione enim, inquit Vates, exardescit anima mea) nullas arbiroy magis opportunas his, quae proculdubio ex Scripturarum studiis, & longo rerum usu natae sunt.

F. AEGIDIUS FOSCARARIUS,
Magister Sacri Palatii.

Quidam de Societate Jesu, devoto Lectori ejusdem Societatis S. in Domino.

Haec documenta, ac spiritualia Exercitia, quae non tam à libris, quam ab unctione sancti Spiritus, & ab interna experientia, & usu tractandorum animorum edoctus, noster in Christo Pater M. IGNATIUS DE LOYOLA, Societatis nostrae Institutor, & Praepositus Generalis (ut praemissum est) composuit, ab idiomate Hispanico in Latinum, duobus modis sunt versa: altera versio, non solum sensum sensui, sed pene verbum verbo; altera (quae visa est praeferenda) sensum tantum sensui, sed fideliter readebat. Cum autem Exercitia haec, ut satisfaceret quorundam, & praecipue Illustrissimi Ducis Gandiae Francisci de Borgia devotioni, qui optabat approbati ea Sedis Apostolica auctoritate, quae jampridem, & spiritualis plurimorum omnis generis & conditionis hominum profectus (qui per ea Spiritum Domini vel hauserant, vel mirum in modum auxerant) ubique approbaverat: cum, inquam ante approbationem summi Pontificis, destinatis Censoribus videnda proponerentur, utraque translatio eis est oblata: & licet omnino libera censura eorum subicerentur, ut adderent, minuerent, mutarent, prout in Domino videretur; tamen ne verbo quidem mutato, utramque versionem (quod testimonis eorumdem in archetypis exemplaribus patet) approbarent. Quod ad impressionem attinet, hoc te, pie Lector, monitum velim, non iis, qui tantum lecturi Exercitia, sed qui facturi, vel potius alii tradituri sunt, esse hoc laboris & operae impensum. Cum enim ad fructum uberem capiendum parum sit legisse, nisi strenue quis in eis se exercuerit, & magistrum in rebus spiritualibus versatum sit natum; constat non eo animo impressa esse, ut passim in vulgus emanarent: sed cum laboriosum nimis esset, nec sine magno temporis & impensarum dispendio, tam multa exemplaria manuscribere, quibus ad Societatis ipsius usum opus erat, & in varietate, & erratis plurimis (quae in manuscriptis deprehendi solent) devitatis, indubitatae fidei exemplaria suppetere, typis hoc opus excusum est: sed omnia excusa volumina in potestatem Societatis, ad ipsius, ut diximus, usum (ita ut nec vendi, nec excudi ullibi possint) sunt redacta. De his te monere, pie Lector (si forte minus innotuerant) cum perspecta mihi sint praedicta omnia, officii mei esse duxi. Vale in Domino. Roma, VI. Idus Augusti,

M. D. XLVIII.

ANNO.

ANNOTATIONES •

Quædam, aliquid afferentes intelligentiæ ad
Exercitia spiritualia quæ sequuntur.

Ut juvari possit tã is, qui ea traditurus est, quam qui accepturus.

*Quid nomine
Exercitiorum
spiritualium.*

Rima est Annotatio, quod ipso nomine spiritualium exercitiorum, intelligitur modus quilibet examinandi propriam con-

scientiam: item meditandi, contemplandi, orandi secundum mentem, & vocem: ac postremo alias quascunque spirituales operationes tractandi, ut dicetur deinceps. Sicut enim deambulare, iter facere, & currere, exercitia sunt corporalia; ita quoque præparare & disponere animam ad tollendas affectiones omnes malè ordinatas, & iis sublatis, ad quærendam & inveniendam voluntatem Dei, circa vitæ suæ institutionem, & salutem animæ, exercitia vocantur spiritualia.

*Quid præstan-
tum tradenti
exercitia.*

Secunda est, quod ille, qui modum & Sordinem alteri tradit meditandi, sive contemplandi, fideliter narrare debet meditationis, seu contemplationis historiam; percursis obiter duntaxat punctis illius præcipuis, & adjectâ solum brevi declarationi: ut is qui meditaturus est, accepto veritatis historicæ primùm fundamento, discurrat postea & ratiocinetur per seipsum. Ità enim fiet, ut dum aliquid invenerit, quod elucidationem, vel apprehensionem historiæ, aliquantò majorem præbeat (sive ex discursu proprio, sive ex Divina mentis illustratione id contingat) gustum delectabiliorem, & uberiores fructus percipiat, quàm si res ipsa ei ab altero diffusius narrata & declarata esset. Non enim abundantia scientiæ, sed sensus & gustus rerum interior desiderium animæ explere solet.

*Pli magis vo-
luntatis.*

Tertia est, quod cum in sequentibus omnibus Exercitiis spiritualibus utamur actibus intellectus, quando discurremus, voluntatis verò, quando afficimur, advertendum est in operatione, quæ præcipue est voluntatis, dum voce

Institu. S. J. volum. II.

aut mente cum Domino Deo, vel Sanctis ejus colloquimur, majorem exigi à nobis reverentiam, quàm dum per usum intellectus, circa intelligentiam potius moramur.

Quarta est, quod licet Exercitiis sequentibus, assignentur quatuor hebdomadæ, totidem exercitiorum partibus, singulæ singulis respondentes; videlicet, ut in prima hebdomada fiat consideratio de peccatis; in secunda de D. N. Jesu Christi vita, usque ad ingressum ejus in Hierusalem die Dominicâ Palmarum; in tertia de Passione ejusdem; in quarta de Resurrectione, & Ascensione, adjectis tribus orandi modis; non tamen ita accipiendæ sunt dictæ hebdomadæ, ut necesse sit unamquamque continere septem vel octo dies. Cum enim contingat alios aliis tardiores, vel promptiores esse ad consequendum id, quod quærunt (puta in prima hebdomada contritionem, dolorem, & lacrymas de peccatis suis) aliquos etiam plus aut minus agitari probarique variis spiritibus; expedit nonnumquam succidi hebdomadam quamcumque, vel extendi, juxta materiæ subjectæ rationem. Solet tamen totam Exercitiorum tempus triginta dierum, aut circiter, spatio concludi.

*Ordo hebdoma-
dæ modum
vari potest.*

Quinta est, quod mirum in modum juvatur, qui suscipit Exercitia, si magno animo atque liberali accedens, totum studium, & arbitrium suum offerat suo Creatori, ut de se, suisque omnibus id statuatur, in quo ipsi potissimum servire possit, juxta ejusdem beneplacitum.

*Quid exercitia
facienti.*

Sexta est, quod tradens Exercitia, si animadvertat ei qui recipit, nullas incidere spirituales animi commotiones, ut sunt consolationes, vel tristitiæ, neque diversorum spirituum agitationes; sedulo debet percontari, an ipsa Exercitia præ-

*Quid eam nul-
la animi mo-
tiones.*

præscriptis agat temporibus, & quibus modis, an etiam observet diligenter cunctas Additiones; & de singulis ratio potestulatur. Porro de consolationibus, & desolationibus infra tractabitur, p. 294. De additionibus verò p. 275.

Quid cum tentatione, & desolatione.

Septima est, quod is, qui alterum exercendum curat, si eum videat desolatione affici seu tentatione, cavere debet ne se durum vel austerum ipsi exhibeat, sed mitem potius, ac suavem præstet, confirmato ejus animo ad agendum strenue in posterum, detectisque inimici nostri versutiis, cum ad consolationem studeat disponere tamquam brevi subsequaturam.

Reg. pro desolatione, & consolatione.

*b .

Octava est, quod circa consolationes, & desolationes sumentis Exercitia, & circa astutias inimici, poterunt usui esse regulæ, quæ * in prioribus duabus hebdomadis habentur, de variis spiritibus internoscendis.

Quid cum in expertis Exercitiis.

Nona est, quod quando exercendus est quispiam spiritualium rerum expertus, unde contingat, eum in prima hebdomada crassius quibusdam apertisque tentationibus vexari, ostensis jam inde prosequendi obsequi Divini certis impedimentis, (cujusmodi sunt molestia, anxietas, pudor, timor, habitus honoris mundani ratione) tunc illi, qui eum exerceri docet, supersedendum est usu regularum, quæ ad secundam hebdomadam pertinent, de discretionem spirituum; & iis utendum solis, quæ in prima dantur. Quia quantum alter ex his accepturus est commodi, tantumdem ex illis dispendii referret ob subtilitatem rei, & sublimitatem, quæ est supra ejus captum.

Decima est, quod, qui exercetur, si tentationibus jactetur, boni speciem præferentibus, tunc muniendus est per dictas regulas hebdomadæ secundæ. Humani enim generis inimicus, per boni speciem, eos ut plurimum oppugnat, qui antea in via vitæ, quam illuminativam appellant, respondente Exercitiis secundæ hebdomadæ, fuerint potius versati, quam in altera, quæ purgativa dici solet, * atque per Exercitia primæ hebdomadæ comprehenditur.

*c

Undecima est, quod exercenti se in prima hebdomada, expedit nescire, quid in secunda sit acturus; sed ad consequendum illud, quod tunc quærit, acriter laborare, perinde ac si nihil boni postea esset reperturus.

Exercens nesciat sequentes meditationes.

Dodecima est, quod admonendus est is, qui exercitatur, ut cum in quotidiano quolibet exercitio, ex quinque infra describendis, expendi debeat unius horæ tempus, curet semper animi quietem in hoc reperire, quod plus temporis potius, quam minus inlumis, sibi conscius sit. Frequens est enim demoni hoc agere, ut præfixum meditationi vel orationi temporis spatium decurratur.

In quotidiano exercitio quiet animi reperienda.

Decima tertia est, quod cum facile sit ac leve, affluente consolatione, integram contemplationis horam traducere: difficillimum est contra, incidente desolatione; idcirco adversus tentationem, ac desolationem semper pugnandum est, producto ultra præfinitum horam exercitio, vincendi gratiâ. Itâ enim non solum discimus resistere adversario, sed eum etiam expugnare.

Exercitii tempus producat.

Decima quarta est, quod si vacans Exercitiis cernatur consolatione multâ, & fervore magno ferri, obviandum est, ne promissio aliquo vel voto inconsulte ac præcipitanter facta, se obstringat: Idque tantò fuerit diligentius prævertendum, quantò ille ingenii esse instabilioris perspicitur. Quamvis enim unus alterum justè movere possit ad ingressum Religionis, in qua emittenda sint Obedientiæ, Paupertatis, atque Castitatis vota; quamvis præterea majoris meriti sit opus ex voto, quam sine voto factum; plurima nihilominus ratio habenda est conditionis propriæ personarum. Item attentè est considerandum, quid commodi, vel incommodi possit occurrere, ad illud præstandum, quod aliquis promissurus sit.

ubi frenandum in ferventioribus.

Decima quinta est, quod tradens Exercitia non debet alterum impellere ad paupertatem & promissionem ejus magis quam ad oppositum; neque ad hoc potius, quam ad illud institutum vitæ: quia licet extra Exercitia licitum sit,

Circa vota facienda.

Tempore exercitiorum, ac non impellatur ad paupertatem.

fit, & pro merito ducendum, si quis Ca-
libatum, Religionem, & aliam quamcū-
que Evangelicam perfectionem ample-
cti spondeat iis omnibus, quos ex persona-
rum, & conditionum ratione probabile
sit fore idoneos; longè tamen conveni-
entius, meliùsque est, inter Exercitia i-
psa id non attentare: sed Dei potiùs vo-
luntatem quærere, atque præstolari, do-
nec ipse Creator ac Dominus noster ani-
mæ sibi devotæ sese communicet, eam-
que amplexans ad sui amorem, laudem &
servitium disponat, prout maximè scit
esse commodum. Quapropter dictan-
ti Exercitia standum est in quodam æqui-
librio, sinendumque, ut citra medium,
Creator ipse cum creatura, & hæc vicis-
sim cum illo rem transigat.

Decima sexta est, quòd, ut Creator
ipse, Dominusque noster in creatu-
ra sua certius operetur, si accadat ani-
mam ad aliquid minùs rectum affici at-
que inclinari, summopere ac totis viri-
bus nitendum est in contrarium; (ut pu-
ta, si ad officium vel beneficium adipif-
cendum aspi-ret, non Divinæ gloriæ, aut
communis animarum salutis causâ, sed
commoditatis suæ, negotiorumque tem-
poralium dumtaxat) tunc affectus ad op-
positum impelli debet, per assiduas ora-
tiones, & alia exercitia pia, in quibus à
clementia Dei oppositum petatur: vi-
delicet, hunc ut ille animum offerat ipsi
Deo, se tale officium vel beneficium, aut
aliud quidvis, jam non appetere, nisi pri-
orem affectum adeò mutaverit, ut nihil
jam omnino desideret, vel possideat alia
ex causa, quàm Divini cultus & honoris.

Decima septima * perutilis est, quòd
scilicet tradens exercitia, inquirere
ac scire nolens proprias alterius cogita-
tiones & peccata; superest, ut certior
factus fideliter de cogitationibus à vario
spiritu immis- sis, & ad majus, aut minus
bonum trahentibus, spiritualia nonnulla
Exercitia illi præscribat, præsentis ani-
mæ necessitati opportuna.

Decima octava est, quòd juxta ejus,
qui exercetur, habitudinem, puta
pro ætate, doctrina, vel ingenio, accom-
modari debent Exercitia: nè cui rudi
aut imbecilli seu debili ea imponantur,

quæ ferre non possit citra incommodum;
nedum ad profectum suum assumere.
Similiter prout cuique in animo est sese
disponere, impartendum id demum est,
quod eum potissimum juvare possit.
Propterea ei, qui se instrui dumtaxat po-
stulat, & ad gradum aliquem perducere, in
quo animus suus conquiescat; tradi po-
test Particulare primum Examen infra
positum, pag. 269. deinde generale pag.
270. simulque modus orandi manè per
horæ dimidium, ex præceptorum Dei;
& peccatorum mortalium consideratio-
ne, de qua pag. 290. Suadendum etiam
fuerit, ut octavo quoque die peccata sua
confiteatur, & quindecim dierum inter-
vallo, vel octo potiùs, si affectus impel-
lat, sumat Eucharistiæ Sacramentum.
Ista exercitationis ratio propriè compe-
tit rudioribus, seu illiteratis, quibus in-
super exponenda erunt singula præcep-
ta Dei, atque Ecclesiæ; mortalia pecca-
ta, cum quinque sensibus, & operibus
misericordiæ. Itidem si is qui tradit
Exercitia, alterum viderit debilis esse
naturæ, ac parùm capacis, unde modicus
proventus & fructus sperari queat, satius
fuerit aliqua ex dictis levioribus exerci-
tiis ipsi præscribere, usque ad Confessio-
nem peccatorum: postea nonnulla con-
scientiæ examina, & methodum Confes-
sionis frequentioris dare, quibus jam pa-
ratum sibi animæ profectum seu lucrum
tueri possit. Non erit autem progredi-
endum ad electionum dictamina, alio-
rumve, quàm primæ hebdomadæ, Exer-
citiorum: quoties præsertim alii adsunt
majori cum fructu exercitandi, nec om-
nia omnibus præstare temporis per-
mittit angustia.

Decima nona est, quòd homini ne-
gotiis publicis, vel aliis convenien-
tibus districto, sive ingenio sive litteris
præditus sit, suppetente ipsi horâ unâ &
dimidiâ diebus singulis ad sumenda non-
nulla exercitia; exponendum primò e-
rit, quem in finem homo creatus sit: de-
inde per horam dimidiam examen parti-
culare, deinceps generale cum modo ri-
tè confitendi, sumendique sancti Sacra-
menti, tradi ei possunt: præscribendo e-
tiam, ut manè, per triduum, spatio unius
horæ

Quid cum ad
aliquid minùs
rectum affici-
tur.

* d
Quid cum va-
ria cogitatio-
ne.

Quomodo ac-
commodanda
Exercitia, &
exercitiis at-
temperanda.

Quid cum ho-
mine publicis
negotiiis distri-
cto.

horæ meditationem agat de primo, secundo, ac tertio peccato, ut docetur paginâ 271. Postea per alios tres dies eâdem horâ de processu peccatorum, ut paginâ 273. Per alios totidem de poenis, quæ peccatis respondent paginâ 274.

Dictandæ quoque illi erunt intrâ totum dictarum trium meditationum tempus, decem additiones illæ, quæ habentur paginâ 275.

Observabitur eadem meditandi ratio mysteria Domini nostri Jesu Christi, quæ infra in ipsismet Exercitiis latè explicatur.

Quid cum libero à negotiis & fructum consequi cupiente.

Vigesima est, quod ei, qui à negotiis liberior est, & fructum consequi spiritualem optat, quàm possit maximum, tradenda sunt omnia exercitia eodem, quo procedunt, ordine (& quidem scribi rerum capita, nè excidant è memoriâ, expedit) in quibus (secundum successum communiorum) tantò majorem faciet progressum spiritualis vitæ, quantò magis ab amicis notisque omnibus, & ab omni rerum humanarum sollicitudine sese abduxerit: ut si ab ædibus pristinis migret in domum cellamve aliquam secretiorem, unde ipsi liberum securumque sit egredi ad Matutinum, Sacrum Missæ, vel ad Vesperarum Officium cum libuerit, audiendum, absque familiaris cuiusquam interpellatione. Ex qua quidem loci secessione inter alias multas commoditates hæ tres præcipuè confurgunt. Prima, quod exclusis amicis & familiaribus, negotiisque minùs rectè ordinatis ad Dei cultum, gratiam apud Deum non mediocrem meretur. Secunda, quod per hujusmodi secessum intellectu minùs quàm antea distracto in diversas partes, sed collectâ redactâque omni cogitatione ad rem unam, scilicet ad obsequendum Deo Creatori suo, & salutem animæ suæ consulendum, multò liberiùs ac expeditiùs utitur naturæ viribus in quærendo eo, quod desiderat tantopere. Tertia, quod quantò se magis reperit anima segregatam ac solitariam, tantò aptiorem seipsam reddit ad

quærendum, attingendumque Creatorem & Dominum suum: ad quem insuper, quò propiùs accedit, eò meliùs ad suscipienda bonitatis Divinæ dona disponitur.

EXERCITIA

Quædam spiritualia, per quæ homo dirigitur, ut vincere seipsum possit, & vitæ suæ rationem, determinatione à noxiis affectibus liberâ, instituere.

IN primis, ut per hujusmodi exercitia, tam qui ea tradit, quàm qui accipit, juvari queat, supponendum est, Christianum unumquemque pium, debere promptiore animo sententiam seu propositionem obscuram alterius, in bonam trahere partem, quàm damnare. Si verò nullâ eam ratione tutari possit, exquirat dicentis mentem, & si minùs rectè sentiat, vel intelligat, corripiat benignè: hoc nisi sufficit, vias omnes opportunas tentet, quibus illum sanum intellectu, ac securum reddat ab errore.

Rectè sentiant.

Ab erroribus liberandos.

Principium sive fundamentum.

Creatus est homo ad hunc finem, ut Dominum Deum suum laudet, ac revereatur, eique serviens tandem salvus fiat. Reliqua verò supra terram sita, creata sunt hominis ipsius causâ, ut eum ad finem creationis suæ prosequendum juvent: unde sequitur, utendum illis, vel abstinendum eatenus esse, quatenus ad prosecutionem finis vel conferunt, vel obsunt. Quapropter debemus absque differentia nos habere circa res creatas omnes, (* prout libertati arbitrii nostri subjectæ sunt, & non prohibitæ;) Itâ, ut (quod in nobis est) non quæramus sanitatem magis, quàm ægritudinem: neque divitias paupertati, honorem contemtu, vitam longam brevi præferamus. * Sed consentaneum est, ex omnibus ea demum, quæ ad finem ducunt, eligere ac desiderare.

Hominis finis.

* e

* f

EXA.

*Et quotidianum, tria tempora
complectens, ad dispositionem sui
ac duplicem discussionem accom-
moda.*

1. *Pinevidis-*
2529.

4. Discussion

Itẽm notandum est ex sequentibus figuris, primam ceteris longiorem deputari diei primæ, puta Dominicæ: secundam vero diei Lunæ, paulò breviorẽ: & ita deinceps: cùm par sit diminui in dies errorum numerum.

**Primer, vitiš
expasije.**

Secunda.

PRO comperto ponitur triplex incidence homini cogitationum genus; Unum ex proprio surgens motu ipsius hominis: Reliqua verò duo extrinsecus advenientia, ex boni scilicet vel mali spiritus suggestione.

Triplex cogitationum genus.

De

De cogitatione.

Quotuplex me-
ritum in repe-
lenda mala co-
gitatione.

DUobus modis elicitur meritum ex mala cogitatione in materia peccati mortalis, de qua hic sermo est. Primo, quando suggeritur de patrando mortali crimine cogitatio, sed ea confestim repugnando vincitur. Secundo, quando pravæ istiusmodi suggestioni semel, ac iterum repulsæ, & subinde nihilominus revertenti continuè resistit homo, donec penitus expugnetur: quod quidem victoriæ genus meritò alterum antecellit.

Quando levis
culpa in cog-
itatione.

Peccat autem leviter aliquis, seu venialiter, quando in suborta peccati mortalis cogitatione; aliquantulum moratur, quasi auscultando, vel quando aliqua obiter sensus delectatione afficitur, vel in ea retundenda sese exhibet negligentem.

Quando mor-
talis, & quo-
suplex.

Mortale verò peccatum, per cogitationem duobus modis admittitur; Primo, quando cogitationi peccati præbetur quacumque ratione assensus. Secundo, quando peccatum illud opere completur; idque gravius est priore, ex tribus causis: Videlicet, ob maiorem temporis decursum: ob actum intensiorem: & ob plurium denique offendiculum, si ve detrimentum.

De loquela.

Quotupliciter
verbo offenda-
tur.

VERBO etiam multifariam offenditur Deus; ut in blasphemia, iuramento. Nam iurandum non est, neque per Creatorem, neque per creaturas ulla, nisi concurrentibus his tribus, veritate, necessitate, ac reverentiâ. Porro intelligenda est necessitas, non in veritatis cuiuslibet affirmatione, sed ejus tantum, quæ circa spirituale, corporale, vel etiam temporale bonum, aliquod, momenti est non levis. Reverentiam dicimus, quando assumens Divinum nomen adhibet considerationem, ut Deo Creatori ac Domino debitus honor tribuatur.

De iuramento.

Sciendum est autem, licet iuramentum temere seu vanè factum per Creatorem, sit gravius peccatum, quam per creaturam; difficilius tamen esse, per hanc, quam per illum licitè jurare, servatis debitis circumstantiis, quas diximus. Primo, quia in mentione creaturæ faci-

enda per iuramentum, non ita excitamur aut reddimur attenti, ut ex veritate ac necessitate juremus, sicut nominatè rerum omnium Creatore. Secundo, eò quod ad honorem Deo exhibendum cum reverentia, longè debilius move-mur ex commemoratione creaturæ, quam ipsius Dei Creatoris. Quamobrem jurare per creaturas, perfectis magis conceditur, quam crassioribus, sive idiotis: quandoquidem perfecti ex contemplationis usu assiduo, & illustratione intellectus, considerant propius, atque deprehendunt Deum secundum essentiam, præsentiam, & potentiam suam creaturæ cuilibet ineffic: unde ad præstandam illi debitam in iuramento reverentiam paratiores sunt aliis, qui eò perfectionis nondum provecti sunt. Tertio, quia creaturis ad confirmationem iuramenti crebrius adfectis, periculum efficit idololatricæ: id quod imperfectis magis, quam perfectis fuerit timendum.

VITANDUM est insuper verbum otiosum (inter alia locutionis peccata,) quale esse intelligitur, quodcumque nec loquenti, nec alteri prodest, nec eo etiam animo profertur, ut afferat utilitatem. Et converso verò minimè otiosum censendum est verbum illud, quodcumque ad animæ vel propriæ, vel alienæ, aut ad corporis, aut rei etiam temporalis commodum pertinet: aut certè ad tale quippiam ex dicentis mente dirigitur: etiam si quis de negotiis loquatur, ab instituto suo alienis, ut Religiosus de bellis, vel misericordiis. Ceterum ex sermone quidem, ad finem bonum ordinato, meritum contingit: ad malum verò finem, aut inutiliter prolatus sermo, generat peccatum.

Otiosum ver-
bum vitan-
dum. Et quod
in se.

Sunt & oris peccata, mendacium, falsa testimonia, detractio. Nam detractandum non est alteri, nec obmurmurandum. Revelato enim mortali alicujus peccato, quod publicum non sit, cum mala intentione, vel gravi damno famæ alterius, mortale idem peccatum committitur: veniali autem, veniale solum. Ad hæc quotiescumque alienum patefacimus vitium, vel defectum, nostrum ipsorum vitium, ac defectum simul com-

Oris peccata.

mon-

Quando de proximi delicto licet loqui.

monstramus. Verumtamen ubi recta mens est, de proximi delicto licebit loqui bifariam.

Primò, quando publicum est, ut metreticium, vel damnatum in iudicio, vel perniciosum, puta ob errorem publicum, animos converfantium corrumpentem.

Secundò, quoties occultum alicujus crimen indicatur alteri, per cujus subventionem ille relevari à peccato possit: dummodo rei hujus probabilis aliqua ratio vel conjectura offeratur.

Possent inter oris peccata, irrisiones, contumeliæ, & alia id genus adscribi, quæ persequi licebit tradenti Exercitia, prout opus esse judicaverit.

De opere.

Operis peccata.

Propositis ante oculos decem mandatis Dei, cum Ecclesiæ præceptis & jussis majorum, seu Superiorum, æstimandum est, quidquid sit operis adversus quodlibet eorum, id peccatum esse: levius aut gravius tamen, pro inæquali peccandi modo, & pro diversâ peccantium habitudine. Porro reduci ad iussa ducimus Superiorum, diplomata seu indulta Pontificum, pro infidelium expugnatione, vel Christianorum pace, concedi atque promulgari solita: per quæ ad Confessionem peccatorum, & Eucharistiæ sanctæ functionem Christi fideles invitantur. Peccat siquidem non leviter, quicumque tam pias Rectorum Ecclesiæ cohortationes, sanctionesque aspernari audeat, ac transgredi.

EXAMINIS GENERALIS

Modus, particulas seu puncta quinque complectentis.

1. Gratia agenda.

Primum punctum est, Domino nostro Deo, pro beneficiis acceptis, gratias agendas esse.

2. Gratia petenda.

Secundum, quòd debemus pro cognitione, & expulsionem peccatorum gratiam flagitare.

3. Quomodo discutienda conscientia.

Tertium, de admissis præsentis die peccatis, rationem ab anima nostra exigero, per horas singulas, ex quo surrexi.

Institut. S. J. volum: II.

mus, vestigando. Et primò quidem circa cogitationem: deinde circa loquelam, atque operationem, eodem ordine, quo in particulari examine traditum est.

Quartum, poscere veniam de delictis.

Quintum, proponere cum Dei gratia emendationem: & orationem dominicam post dicta omnia recitare. Pater noster.

Confessionis generalis & Communionis usus.

EX Confessione generali ultro facta, inter alia pleraque, percipiuntur tria hæc emolumenta. Primum, quòd tametsi, qui annis singulis saltè confitetur semel, ad generalem hujuscemodi Confessionem minimè obligetur; eam tamen facienti ipsi multò plus commodi & meriti accedit, ob dolorem scilicet de peccatis, & malitia vitæ præteritæ, quem ita sentit vehementiorem.

Secundum, quoniam inspectâ, per spirituales exercitationem, longè quàm antea manifestius naturâ & malitiâ peccatorum, tantò amplius commodum ac meritum percepturus est.

Tertium, quia consentaneum est, hominem sic rite confessum, atque dispositum, multò melius se habere ad Eucharistiæ functionem, quæ maximè confert & ad fugam peccati & ad gratiæ receptæ conservationem & augmentum.

Porro generalis ista Confessio, post hebdomadæ primæ Exercitia potissimum erit opportuna.

PRIMUM EXERCITIUM

Meditandi secundum tres animæ potentias, circa peccatum triplex. Et continet orationem præparatoriam, duo Præludia, & Puncta tria præcipua, cum uno Colloquio.

ORatio præparatoria est, quâ petimus à Domino gratiam, ut vires atque operationes nostræ omnes, sincere ad ejus gloriam, & cultum tendant.

P p

Pri-

1. Præludium.

Primum Præludium est, ratio quædam componendi loci. Pro qua Notandum est, quòd in quavis meditatione, siue contemplatione de re corporea, ut puta de Christo, effingendus erit nobis, secundum visionem quandam imaginariam, locus corporeus, id quod contemplamur, repræsentans, veluti templum, aut mons; in quo reperiamus Christum Jesum, vel Mariam Virginem, & cetera, quæ spectant ad contemplationis nostræ argumentum. Sin autem speculationi subest res incorporea, ut est consideratio peccatorum nunc oblata; poterit loci constructio talis esse, ut si per imaginationem cernamus animam nostram in corpore isto corruptibili, velut in carcere contractam: hominem quoque ipsum, in hac miseriæ valle, inter animalia bruta exulantem.

2. Præludium.

Secundum erit Præludium, ut à Domino id postulem, quod exopto, juxta propositæ contemplationis argumentum: nimirum si de Christi resurrectione fuerit meditandum, petenda erit lætitia, quâ gaudenti Christo congaudeam: sin de passione; lacrymas, pœnas, & angores petam, ad compatiendum Christo patienti. In præsentī ergo meditatione, pudorem confusionemque mei ipsius debeo exposcere, attendens quàm multi homines ob peccatum mortale, vel unicum, damnati fuerint; & quòd ego toties peccando sim damnationem commeritus.

Quæ orationi præmittenda.

Notandum ad hæc, quòd omni meditationi, seu contemplationi, præmitti debent tam Oratio præparatoria, quàm Præludia duo: sed Oratio quidem semper fit eodem modo, Præludia verò pro diversitate rerum sunt diversa.

Circa primum Angelorum peccatum.

Primum punctum erit, ut exerceatur memoria mea circa primum peccatorum omnium, quod fuit ab Angelis commissum; adhibito statim discursu intellectus, atque voluntatis motu, instigante me ad volvenda, & intelligenda ea, per quæ erubescam, & confundar totus, factâ unius tantum peccati Angelorum, cum tot meis comparatione: Unde colligere liceat, cum illi ob unicum crimen addicti sint inferno, quàm sæpe ipse sup-

plicium idem meruerim. In memoriam itaque dicimus trahendum esse, quo pacto Angeli creati primum in statu gratiæ, sed (quod necesse erat ad beatitudinis consummationem,) non volentes per arbitrii libertatem, Creatori suo reverentiam, & obsequium præstare, at contra eum ipsum insolescentes, conversi fuerint ex gratia in malitiam, & de cælo ad infernum præcipitati. Consequenter discurrendum erit per officium intellectus circa hæc pensiculatiùs, nec non concipiendis simul voluntatis affectionibus actius insistendum.

Circa peccatum primum parentum.

Secundum est punctum, easdem potentias tres, circa peccatum primum parentum (quod secundum appellabimus) exercere: tractando memoriâ, quàm diuturnam ob illud poenitentiam egerunt: quanta humanum genus corruptio invasit: quot hominum millia ad inferos deturbata sunt. Memorandum est videlicet, quomodo Adam in Damasceno campo, de limo terræ factus, positusque in terrestri Paradiso, & Eva formata ex una costarum ejus, cum de fructu arboris scientiæ boni & mali prohibiti essent comedere, & nihilominus comedisent; post peccatum subito ex Paradiso ejecti sint: vestibus pelliceis induti, & originali iustitiâ privati, reliquum vitæ suæ tempus, in laboribus, ac ærumnis maximis, poenitendo traxerint. Super his etiam ratiocinio intellectus, & affectibus voluntatis utendum erit, sicut prius.

Tertium est, ut exerceamur pari modo, circa peccatum mortale, & particulare quodlibet (ipsum nos tertium peccatum dicemus, ut à duobus suprà positis distinguatur) considerando, quòd peccato tali, vel semel dumtaxat commissò, fortè detrusi sint multi ad infernum: quòdque præterea propè innumeri, ob delicta meis pauciora atque leviora fortè crucientur æternis pœnis. Unde memoria versandum erit, quanta sit peccati gravitas & malitia, Deum omnium Conditorum atque Dominum offendentis. Ratiocinandum quoque est, supplicium æternum peccato justè irrogari, utpote adversus infinitam bonitatem

Circa peccatum mortale particulare.

tem Dei perpetrato. Postremò susci-
tandi sunt affectus, sicut jam dictum est.

Colloquium fiet, imaginando Jesum Christum coram me adesse, in cruce fixum. Itaque exquiram mecum rationem, quâ Creator ipse infinitus, fieri creatura, & ab æterna vita ad temporariam mortem venire, pro peccatis meis dignatus sit. Arguam insuper me ipsum, percontans, quid hætenus dignum memoratu egerim pro Christo? quid agam tandem, aut agere debeam? Et in eum intuens sic cruce affixum, ea proloquar quæ suggeret mens & affectus. Porro Colloquii proprium illud est, ut fiat sicut amici sermo ad amicum, vel servi ad Dominum, nunc gratiæ aliquid petendo; nunc culpam aliquam meam inculpando: interdum propria quælibet communicando, ac petendo consilium super illis, sive auxilium. Ultimò dicatur *Pater noster*.

II. EXERCITIUM,

Est meditatio de peccatis, complectens ultra Orationem preparatoriam, & duo Prælia, quinque articulos, seu Puncta, cum Colloquio ad finem.

Preparatoria oratio eadem quæ supra.

Prius præludium eandem exigit constructionem loci, ut in præcedenti meditatione.

Posterior verò fiet, poscendo id, quod hic quaerimus, dolorem scilicet intentum de peccatis, atque abundantem fletum.

Punctum primum, sit processus quidam, per quem peccata totius vitæ in memoriam revocantur, percursis gradatim discussisque annis, & spatiis temporum singulis. Qua in re, triplici juvamar compendio; consideratis videlicet locis habitationis nostræ, conversationum modis; & officiorum seu negotiorum, quibus functi sumus, generibus diversis.

Secundum est, peccata ipsa perpendere, quanta sit foeditas & nequitia sin-

gulorum ex natura sua, si vel prohibita non essent.

Tertium est, considerare me ipsum quisnam aut qualis sim; additis exemplis, quæ me in majorem mei contemptum trahant: ut si mecum reputem, quantulus sim ad hominum omnium cœtum comparatus: quid deinde sit multitudo universa mortalium, si cum Angelis, Beatisque omnibus conferatur: post hæc attendendum est, quid rei sit tandem, quidquid est creatum, præ ipso Deo Creatore: Jam quid homuncio ego unus esse possum? Demum inspiciam corruptionem mei totius, pravitatem animæ, atque corporis foeditatem, ac me tamquam ulcus sive apostema esse ducam, ex quo tanta sanies peccatorum, tantæque vitiorum lues defluerit.

Quartum est, cogitare quid sit Deus, quem ita offendi, collectis comparatque perfectionibus attributis Deo, ut propriis, cum oppositis meis vitiis atque defectibus: summam scilicet ejus potentiam, sapientiam, bonitatem, & justitiam, cum extrema mea infirmitate, ignorantia, malitia, & iniquitate conferendo.

Quintum, In exclamationem prorumpere, ex commotione affectus vehementi; admirando valdè, quomodo creaturæ omnes (discursu facto per singulas) me sustinuerint tamdiu, & hucusque vivum servaverint: quomodo Angeli, Divinæ justitiæ gladium ferentes, æquo me animo tulerint, custodierint, suisque etiam juverint suffragiis: quomodo pro me intercesserint Sancti: quomodo cælum, sol, luna, & alia sidera, elementa, cunctæque animantium genera, & terræ germina, debitæ vindictæ loco, mihi servierint: quo denique modo non absorbuerit me dehiscens tellus, & mille infernos referans, in quibus perpetuas poenas daturus essem.

Terminanda demum erit hæc meditatio per colloquium, extollendo infinitam Dei misericordiam, gratias pro viribus agendo, quod vitam ad hunc usque diem prorogaverit: unde proposita in futurum mei emendatione, recitabo semel *Pater noster*.

Pp 2

III. Exer-

Institut: S. J. volum: II.

Sui ipsius cogitatio.

Dei offensi graviter.

Exclamatio an affectu dolentis.

Colloquium.

Orat. prep.

1. Prælium.

2. Prælium.

Revocanda in memoriam peccata totius vitæ.

Ipsum peccatum perpendere.

III. EXERCITIUM

Non erit aliud, quàm repetitio primi, & secundi, unà cum tribus colloquiis.

Repetitio duorum Exercitiorum.

Post præparatoriam orationem, & duplex Præludium, repetenda erunt præcedentia duo exercitia, notatis punctis, seu locis, in quibus majorem senserimus consolationem, desolationem, aut aliam quamcumque spirituales affectionem: ac illis diutius, diligentiusque immorandum erit. Deinde occurrente nobis spirituali motu, ad colloquia quæ sequuntur tria veniemus.

Colloquium ad B. V.

Colloquium primum fit ad Dominam nostram, Christi Matrem, flagitando intercessionem ejus apud Filium, & gratiæ impetrationem nobis tripliciter necessariam: Primo, ut interiam criminum nostrorum cognitionem, ac detestationem sentiamus. Secundo, ut operum nostrorum agnoscentes, abhorrentesque ordinem perversum, correcto eo, nosmetipsos secundam Deum rectè ordinemus. Tertio, ut perspecta & damnata mundi pravitatem, à rebus mundanis ac vanis nos recipiamus. His expletis semel recitetur *Ave Maria*.

2. Colloq. ad Christum Dominum.

Secundum colloquium fiat similiter ad Christum Dominum, & Mediatorem nostrum, ut illa eadem nobis impetret ab æterno Patre. Subdetur in fine oratio, quæ incipit: *Anima Christi*.

3. Ad Patrem.

Tertium eodem processu faciendum est ad Deum Patrem, ut triplicem illam gratiam nobis largiatur, & in fine semel recitandum *Pater noster*.

IV. EXERCITIUM

Conficitur ex tertii repetitione.

4. Exercitium est repetitio tertii.

Ponitur repetitio ejusmodi, veluti quedam eorum ruminatio, quæ meditatus sum in Exercitiis prioribus, ut ea continuè reminiscendo, discurrat facilis intellectus sine divagatione. Adjicienda quoque erunt tria eadem colloquia.

V. EXERCITIUM

Est contemplatio de Inferno, continetque ultra Orationem præparatoriam, & duo Præludia, Præparatoria quinque, & unum Colloquium.

Oratio præparatoria non differt à superiore.

Prius præludium, hîc habet compositionem loci, subjectâ oculis imaginationis, inferni longitudine, latitudine, ac profunditate. Posterius verò, consistit in poscenda intima poenarum, quas damnati luunt, apprehensione, ut si quando me ceperit Divini amoris oblivio, saltè à peccatis supplicii timor coërceat.

Punctum primum est, spectare per imaginationem vasta inferorum incendia, & animas igneis quibusdam corporibus, velut ergastulis inclusas.

Secundum, audire imaginariè, planctus, ejulatus, vociferationes, atque blasphemias in Christum, & Sanctos ejus, illinc erumpentes.

Tertium, imaginario etiam olfactu fumum, sulphur, & sentinæ cujusdam seu facis, atque putredinis graveolentiam persentire.

Quartum, gustare similiter res amarissimas, ut lacrymas, rancorem, conscientiaque vermem.

Quintum, tangere quodammodo ignes illos, quorum tactu animæ ipsæ amburantur.

Colloquendo interim cum Christo, in memoriam adducendæ erunt illorum animarum, qui ad Inferni poenas damnati sunt, vel quia credere noluerunt adventum Christi, vel licet crederent, non tamen conformem præceptis ejus vitam exegerunt: idque vel ante adventum Christi, vel eodem tempore, quo vixit Christus in hoc mundo, vel post illud deinceps. Gratia postremo agendæ sunt eidem Christo quam maximæ, quod in tale quodpiam exitum non per miserit me corrumpere, sed potius ad hunc usque diem summâ pietate & misericordiâ me persecutus sit. Finis imponetur dicto *Pater noster*.

Si vi-

*Quando his
adjuvanda
alia medita-
tiones.*

Si visum erit ei, qui tradit Exercitia, expedire ad profectum eorum, qui exercentur, alias meditationes his adjicere, ut de morte, ac aliis peccati poenis, de iudicio, &c. non se putet prohiberi, licet hic non adscribantur.

*Temporis dis-
tributio.*

Exercitiorum verò tempus ita distri- buendum est, ut primum eorum fiat in media nocte, secundum mane simul ac surrexerimus; tertium ante, vel post Missæ sacrum, nondum sumto cibo; quartum, circiter horam vespertinam; quintum, hora ante coenam. Quæ tem- poris distributio, singulis quatuor heb- domadis communis est: variari tamen potest, atque augeri vel minui, prout uni- cuique, ad peragenda dicta quinque Ex- ercitia, ætas, animi, corporisque dispo- sitio, sive naturæ ipsius complexio sub- servit.

ADDITIONES AD EXERCITIA *Meliùs agenda, & ad ea quæ optantur, invenienda, perutilis.*

*Post cubitum
cogitanda.*

* h

*Quid postquam
expergefactus.*

PRIMA est, ut ego, post cubitum, ante somnum, modico temporis spatio, quo recitaretur semel Angelica salutatio, cogitem de hora, quâ surgendum mihi erit, & de exercitio faciendo.

SECUNDA, ut expergefactus, statim ex- clausis omnibus aliis cogitationibus, animum ad illud applicem, quod in pri- mo mediæ noctis exercitio contempla- turus sum: Utque, majoris verecundiæ, & confusiois gratiâ, exemplum mihi huiusmodi proponam: Quomodo miles aliquis staret coram Rege suo & cœtu aulico erubescens, anxius & confusus; quâ in Regem ipsum, acceptis ab eo prius beneficiis donisque plurimis ac magnis, graviter deliquisse convictus esset. In secundo itidem Exercitio, reputans quantum peccaverim, fingam me catenis vinculum esse, ac protinus sistendum co- ram summo iudice, sicut mortis reus quispiam, ferreis ligatus compedibus du- ci ad tribunal solet. His igitur, vel aliis, pro meditandarum rerum genere, cogitationibus imbutus, vestitu meo me in- duam.

*Stet paululum
ante oratio-
nem.*

TERtia, ut à loco futuræ meditatio- nis, uso, vel gemino adhuc passu distans, per tantillum tempus, quo per- curri oratio Dominica posset, animo sur- sum elevato, considerem Dominum me- um Jesum, ut præsentem, & spectantem, quidnam acturus sum, cui reverentiam cum humili gestu exhibere debeam.

*Quomodo oran-
dum.*

QUARTA est, ut ipsam aggrediar con- templationem, nunc prostratus hu- mi, & pronus, aut supinus jacens, nunc sedens, aut stans, & eo me componens modo, quo sperem facilius id consequi, quod opto. Ubi adverti hæc duo de- bent: Primum, quod si flexis genibus, vel in alio quovis situ, voti compos fiam, nil requiram ultra. Secundum, quod in puncto, in quo affectus fuero quæsitam devotionem, conquirere debeo sine transcurrendi anxietate, donec mihi sa- tisfecero.

*Completo Exer-
cizio dispiciat
de successu.*

QUINTA, ut completo Exercitio se- dens, vel deambulans, per quartam circiter horæ partem, mecum dispiciam, quoniam modo meditatio, seu contem- platio mihi successerit. Et si quidem male, inquiram causas cum poenitudine, ac emendationis proposito: sin verò be- ne, gratias Deo agam, eundem postea modum observaturus.

*Cogitationes
lætæ videri.*

SEXTA, ut cogitationes quæ gaudium safferunt, qualis est de gloriosa Christi resurrectione, subterfugiam: quoniam talis quælibet cogitatio impedit fletum & dolorem de peccatis meis, qui tunc quærendus est, adscitâ potius mortis vel iudicii recordatione.

Sit in tenebris.

SEPTIMA, ut eandem ob causam, om- ni me privem lucis claritate, januis ac fenestris clausis tantisper, dum illic mo- ror, nisi quamdiu legendum, aut vescen- dum erit.

*A risu se tem-
peret.*

OCtava, ut à risu, verbisque risum provocantibus, maxime abstinere.

*Neminem affi-
ciat.*

NONA, ut in neminem oculos inten- dam, nisi salutandi aut valedicendi poscat occasio.

*Pœnitentia fa-
cienda.*

DECIMA, ut aliquam addam satisfacti- onem, seu poenitentiam. Quæ quidem in interiorem & exteriorem di- viditur: Interior est, dolor de propriis peccatis, cum firmo proposito cavendi,

tum

tum ab illis, tum ab aliis quibuscumque in posterum. Exterior autem est fructus interioris, videlicet castigatio aliqua de commissis, quæ tribus potissimum modis assumi potest.

Circa viſum.

Primo circa viſum, subtractis quibusdam non superfluis solum (quod temperantiæ est, non poenitentiae) sed etiam convenientibus alimentis: Et eo fit melius, quod plus subtrahitur, vitæ interim naturæ corruptione, aut debilitate gravi, seu infirmitate.

Circa ſonnum.

Secundo circa ſonni & ſtrati modum, sublatis non mollibus tantum, aut deliciosis rebus, sed aliis etiam opportunis, quantum licet, citra vitæ aut valetudinis grave periculum. Quapropter de ſomno neceſſario nihil demendum est, nisi aliquantisper ad conſuetudinem (si cui est nimii ſonni) moderandam.

Circa corpus.

Tertio circa ipsam carnem, ut inflatum sentiat dolorem, admotis, gestatibusque ciliis, funibus, aut vectibus ferreis, vel incussis verberibus, ac plagis, vel aliis austeritatis generibus assumtis. In quibus tamen omnibus magis expedire videtur, ut doloris sensus in carne tantum sit, nec penetret ossa cum infirmitatis periculo. Quare flagellis potissimum utemur ex funiculis minutis, quæ exteriores affligunt partes, non autem adeo interiores, ut valetudinem adversam causare possint. Notanda sunt insuper quatuor hæc circa poenitentiam: Primum, quod poenitentiae exterioris triplex est usus, seu effectus: nimirum, ut pro delictis præteritis nonnihil satisfiat: ut vincat seipsum homo, inferiorem sui partem quæ sensu alitas appellatur, superiori, hoc est rationi, magis subiciens. Ut postremo queramus atque impetremus aliquod gratiae Divinae donum, quod optamus, puta intimam cordis contritionem de peccatis, & abundantiam lacrymarum, vel propter illa, vel propter poenas & dolores passionis Christi, aut dubii alicujus, quod nos angit, resolutionem.

Exterioris poenitentiae usus triplex.

Secundum, quod, Additiones primæ duæ, solis conveniunt Exercitiis, quæ media nocte, & sub auroram fiunt. Quarta verò in templo, vel coram aliis

Una prima Additiones.

numquam, sed domi tantum & clanculum exsequenda est.

Tertio, quod quando is qui exercitatur, affectum quæsitum non consequitur, ut dolorem, vel consolationem; mutare subinde expedit rationem victus solumque, & alia genera poenitentiae: ita ut poenitentiam unam per triduum sectemur, & proximo eam biduo relinquamus, vel etiam triduo, prout diversis, plus aut minus poenitentiae est sumendum.

Quando quis Exercitii suum non assequitur.

Præterea, cum poenitentias huiusmodi sæpe omittamus ob affectum carnis, aut erroneum iudicium, quasi naturalis nostra complexio ferre illas non possit, citra ingens valetudinis detrimentum, & è contrario iustum nonnumquam poenitentiae modum excedamus, de corporis robore nimis confidentes; mutatis, ut dictum est, poenitentiae generibus, ac per vices sumtis, & relictis, evenit plerumque, ut clementissimus Dominus, qui naturam nostram perfectissime cognoscit, unicuique id compertum reddat, quod ipsi expedit.

Quando poenitentia mutanda.

Quartum, quod Particulare examen fiat ad tollendas culpas & negligentias, quæ circa Exercitia & additiones solent obrepere: id quod etiam per tres alias sequentes hebdomadas, observandum venit.

HEBDOMADA SECUNDA.

Contemplatio Regni Jesu Christi, ex similitudine Regis terreni, subditos suos evocantis ad bellum.

O Ratio præparatoria fiet more super dicto.

Oratio præparatoria.

Praeludium primum ad constructionem loci nunc erit, ut spectare nos imaginemur synagogas, villas, & oppida, quæ prædicans Christus pertransibat: & sic de locis aliis.

1. Praelud.

Secundum ad gratiam poscendam spectans, in hac parte erit, petere à Deo, nè obsurdescamus vocante nos Christo: sed ad sequendum, ac optemperandum prompti simus.

2. Praelud.

Punctum primum esto, proponere mihi ob oculos, humanum Regem divini-

Regem electum sibi proponere.

divinitus electum, cui Principes, & populi omnes Christiani reverentiam & obsequium præstare debeant.

Secundum est, imaginari, quòd audiam illum Regem loquentem ad omnes subditos: In animo est mihi regiones infidelium universas ditioni meæ subjicere. Quicumque igitur comitari me velit, paratus sit oportet non alio uti victu, vestitu, rebûsque aliis, quàm me utentem conspexerit. In iisdem quoque laboribus, vigiliis, & calibus ceteris mecum persistendum erit, ut particeps fiat victoriæ & felicitatis unusquisque, prout laborum ac molestiarum socius existit.

Tertium est, considerare, quidnam respondere debeant Regi amantissimo & liberalissimo fideles subditi, & quàm promptè ad omnem ejus voluntatem offerre se accinctos. Contrà verò, si quis non obaudiret, quanto apud homines universos vituperio dignus esset, atque quàm ignavus miles æstimandus.

Pars secunda hujus Exercitii consistit in collatione similitudinis inter dictū Regem, & Dominum JESUM Christum, circa triplex illud punctum.

Primò, sic applicabimus exemplum: Si terrenus ille Rex, cum bellica sua evocatione, dignus est, cui attentio & obsequium præstetur; quantò magis Christus Rex æternus, mundòque toti conspicuus? qui singulos ad se his invitat verbis: Mea hæc est justissima voluntas, totius mundi dominium mihi vindicare, inimicos meos debellare omnes, ac ita demum in Patris mei gloriam intrare: proinde quisquis eò mecum venire cupit, laboret mecum necesse est, labori enim præmium respondebit.

Secundum, ratiocinabimur, neminem fore sanæ mentis, qui non cupidissimè Christi servitio se totum offerat, & addicat.

Tertiò, judicandum erit, quòd ii, qui se obsequiis illius prorsus duxerint mancipandos, non se ipsos tantum ad laborum tolerantiam; verum etiam majora & præclariora quædam munera oblaturi sunt, expugnatâ carnis, sensuum, amorisque proprii & mundani rebellione.

Unde respondebit quisque in hunc fere modum: En, ô Rex supreme, ac Domine universorum, tuâ ego, licet indignissimus, fretus tamen gratiâ & ope, me tibi penitus offero, meaque omnia tuæ sub-jicio voluntati: attestans coram infinita bonitate tua, necnon in conspectu glori- osæ Virginis Matris tuæ, totiûsque cu- riæ cælestis, hunc esse animum meum, hoc desiderium, hoc certissimum decre- tum: ut (dummodo in majorem laudis tuæ, & obsequii mei proventum cedat) quàm possim proximè te sequar, & imi- ter in ferendis injuriis & adversis omni- bus, cum vera, tum spiritûs, tum etiam rerum paupertate: Si (inquam) sanctissi- mæ tuæ Majestati placeat ad tale me vi- tæ institutum eligere atque recipere.

Fiet bis interdiu hoc Exercitium, ma- nè cùm primùm surreximus, & in hora prandium vel cœnam præcedente.

In hac hebdomada secunda, & subse- quentibus, utile fuerit, aliquid subinde legere ex Evangelio, vel pio alio codice, ut de Imitatione Christi, Sanctorum vita, &c.

PRIMÆ DIEI MEDITATIO

*Prima erit, de Incarnatione JE-
su Christi, completens Orationem
preparatoriam, tria Preludia, &
Puncta tria, cum uno Colloquio.*

Oratio præparatoria nihil à superio-
ribus variatur.

Præludium primum est, proferre in
medium contemplandæ rei histori-
am, quæ hoc loco erit: Quomodo Per-
sonæ tres Divinæ, universam terræ su-
perficiem speculantes, hominibus refer-
tam, qui ad infernum descendebant, in
Deitatis suæ æternitate decernunt, ut se-
cunda persona, pro salute humani gene-
ris, naturam hominis assumat. Unde
adveniente tempore præstituto, Arch-
angelus Gabriel ad beatam Virginem
MARIAM nuntius destinatur, ut dicitur
infra. pag. 294.

Secundum pertinet ad loci composi-
tionem, quæ erit visio imaginaria,
perinde ac si oculis pateret terræ univer-
sæ am-

*Audire lo-
quentem.*

*Considerare
quid illi re-
spondendum
sit.*

*Pars 2. hujus
Exercitii.*

*Exempli 1. ap-
plicatio.*

*Quis se Christi
servitio non ad-
dicet?*

*Eorum respon-
sum.*

*Bis fiet hoc Ex-
ercitium.*

Legeo pia.

Orat. præp.

1. Prælud.

2. Prælud.

fae ambitus, quam habitant tot diversae gentes. Deinde ad certam mundi partem domuncula spectetur beatæ Virginis, apud Nazareth in provincia Galilææ sita.

s. Est gratia postulatio.

Tertium continet gratiæ postulationem, ut intimè cognoscam, quo pacto Dei Filius mei causâ sit homo factus, ut ardentius ipsum amem, & abhinc sequar studiosius.

Endem oratio præp.

Notandum hîc est, tam Orationem præparatoriam, quàm tria Præludia per totam hanc hebdomadam, & reliquas sequentes itidem fieri, Præludiis dumtaxat pro diversitate rerum variatis.

Contemplatio personarum.

Punctum primum est, ut speculer personas omnes, de quibus agitur: Et primò quidem homines super faciem terræ degentes, adeò moribus, gestibus, & actionibus diversos; quosdam albos, & nigros alios; nonnullos fruantes pace, & reliquos bellis agitato: hunc plorantem, & ridentem illum: sanum unum, alterum ægrotum: nascentes multos, & multos vicissim morientes, ceteraque varietates propè innumeras.

Deinde contemplandæ erunt Personæ tres Divinæ, è solio regali suo intuentes omnia hominum genera, in superficie terræ cæcorum more viventium, passimque morientium, & descendentium ad infernum. Postea Virginem MARIAM cum Angelo eam salutante considerabimus, aliquid indè semper ad nos reflectendo, ut ex consideratione tali fructum aliquem referamus.

Audire eas loquentes.

Secundum punctum est, auditu interno excipere, quid loquantur personæ omnes, ut homines in terris confabulantes, blasphemantes, sibique invicem conviciantes. Divinæ verò Personæ in cælo de redimendo humano genere colloquentes: Virgo & Angelus in cellula de Incarnationis mysterio tractantes. Quorum omnium reflexione, seu applicatione quadam ad meipsum factâ, studebo ex singulis nonnihil fructus decerpere.

Actiones attendere.

Tertium consequenter erit, actiones quoque personarum simul attendere: ut puta, quomodo sese invicem mortales infestent, concutiant, trucident; & omnes ruant ad inferos: quomodo san-

ctissima Trinitas Incarnationis opus exsequatur: quomodo item suâ Angelus fungatur legatione, & Beata Virgo humillimè se gerens, Divinæ gratias agat majestati. Ex quibus ad nos ipsos, ut dictum est, reflexis, fructus obiter est legendus.

Colloquium.

Colloquium postremò subjiciam, disquisitis studiosè verbis, quibus Divinam quamlibet Personam, Verbum incarnatum, & ipsius Matrem dignè valeam compellere: petendo etiam pro affectu, quem in me sensero, quidquid ad majorem juvet imitationem Domini mei Jesu Christi, velut nunc recens incarnati. Recitabitur in fine: *Pater noster.*

CONTEMPLATIO II. De Nativitate.

Oratio præparatoria sicut supra.

Orat. præp.

Præludium primum ex historia dependet, quæ recensenda est ab egressu Beatæ Virginis, ex oppido Nazareth: quo scilicet modo jam nono mense gravida, & insidens asinæ (ut pie meditari licet) ac Joseph comes, cum ancillula, & bove, profecti sunt Bethlehem, tributum à Cæsare exactum pro se soluturi.

1. Præludium.

Secundum verò deducendum erit ex consideratione itineris, æstimatione ejus longitudine, obliquitate, lenitate, vel asperitate passim occurrente. Deinceps etiam nativitatis locum rimabimur, speculuncæ similem, latum, vel angustum, planum, vel erectum, commodè, vel incommodè paratum.

2. Præludium.

Tertium, à superiore nihil mutabitur.

3. Præludium.

Punctum primum est, aspectus personarum, ut Virginis Deiparæ, & Joseph conjugis, cum famula, & Christi Domini, ut infantis nunc primum nati:

Aspectus personarum.

* Inter quos me adesse fingam, tamquam pauperculum, eorum utcumque necessitatibus, cum reverentia maxima famulantem. Ac indè quid ad me redire emolumenti ex tali spectaculo possit, dispiciam.

*i

Secundum conficitur ex verborum, squæ ibidem fiunt, apprehensione

Verbum verba.

Tertium

Cogitare labo-
ri itineris.

Tertium ex negotiorum, quæ illic geruntur, inspectione, puta itineris, laborum, & causarum ob quas summus omnium Dominus, in summa natus sit egestate, laturus quoque in hac vita cum perpetua paupertate labores, famem, sitim, æstum, frigus, opprobria, verbera, & crucem tandem subiturus, idque mei causâ: unde per singulas studebo proventum aliquem spirituales colligere. Hæc demum concludenda erunt inito colloquio, & finito cum *Pater noster*.

III. CONTEMPLATIO,

Est repetitio precedentium quarum.

Pro 3. Exerci-
tio repetuntur
duo preceden-
tia.

Pro tertio Exercitio, seu contemplatione, repetuntur duæ præcedentes cum Oratione præparatoria, & iisdem tribus Præludiis, notando ubique, & fixius tractando illas partes, in quarum priore transcurso aliquid illustrationis, consolationis, vel desolationis acceperim. Subdetur etiam Colloquium cum oratione Dominica, ut prius.

Idem est in hac
hebdomada re-
petendi modus,
qui in sequen-
tibus.

Notandum, eundem esse repetendi Exercitii modum, & ordinem in hac hebdomada, & in sequentibus, qui fuit in prima: nisi quod mutatur materia, eadem formâ permanente.

IV. CONTEMPLATIO,

Est prima ac secunda iterata repetitio, proxima præcedenti penitus conformis.

V. CONTEMPLATIO,

Est applicatio sensuum ad prædictas.

Quinque sen-
suum confide-
ratio.

Post Orationem præparatoriam, cum tribus jam dictis Præludiis, apprimè conducit, quinque imaginarios sensus circa primam & secundam Contemplationem, eo qui sequitur modo, exercere, prout res subjecta feret.

Imagineri per-
sonas.

Punctum primum erit, secundum imaginationem respicere personas omnes, & notatis, quæ circa eas occurrent, *Instituit: S. J. volum: II.*

circumstantiis, utilitatem nostram elicere.

Secundum, velut audiendo, quid loquantur, aut loqui eas deceat, omnia in usum nostrum attrahere.

Quasi audire.

Tertium, interiore quodam gustu, & olfactu sentire, quanta sit suavitas, & * dulcedo animæ, Divinis donis ac virtutibus imbutæ, juxta rationem personæ, quam consideramus, adaptando nobis ea, quæ fructum aliquem afferre possint.

Quasi gustare.

* k

Quartum, per internum tactum attrectare, ac deosculari vestimenta, loca, vestigia, ceteraque personis talibus conjuncta, unde fiat nobis devotionis vel boni cujuslibet spiritualis major accessio.

Quasi attre-
ctare.

Hic erit Contemplationi per Colloquium imponendus finis, sicut prioribus, adjecto itidem *Pater noster*.

Per Colloquium
finiendum.

NOTANDA

Insuper sunt hæc quinque.

Primum, quod tam in hac, quam in qualibet sequente hebdomada nullum debeo legere, vel cogitare aliud mysterium, nisi quod eadem horâ aut die considerandum sit, cum alioquin unum alteri obturbet.

Nullum aliud
mysterium mo-
ditandum.

Secundum, quod primum de Incarnatione Christi Exercitium fit mediâ nocte, proximum diluculo, tertium circa horam Missæ, quartum sub vespas, quintum paulo ante cœnam: & eorum cuilibet, spatium impendetur unius horæ. Id quod abhinc deinceps ubique venit observandum.

Exercitiorum
qua repetuntur
distributio.

Tertium, quod si is, qui exercitatur, sit senex, vel per hebdomadam primam viribus attritus, præstat eum aliquoties non surgere de nocte, sed tres tantum contemplationes peragere, in aurora, circa Missæ tempus, & ante prandium: * superadditâ circa vespas una repetitione, & sensuum applicatione ante cœnam.

Quid cum se-
nibus vel vale-
tudinariis a-
gendum.

* l

Quartum, quod in hac hebdomada secunda, ex decem additionibus in prima traditis, variari debent secunda, sexta, & septima, cum decima ex parte. In secunda quidem hoc mutatur, quod

Qua in s. heb-
domada vari-
anda.

Qq

simul

simulatque excitor à somno, meditationem proximè instantem debeo menti objicere, ac desiderium provocare, cognoscendi clariùs Incarnati æterni Verbi, ut ipsi serviam, & adhærescam tantò propensius, quantò incredibiliorem erga me bonitatem ejus perspexero.

In sexta verò, ut frequenti versem memoriâ vitam Christi à tempore Incarnationis ad locum usque, sive mysterium, de quo in præsentī die vel hora sum meditaturus.

In septima, ut luce, vel obscuritate, sereno cælo, vel turbido delecter, quatenus ad scopum refert desideratæ rei pertingendum.

In decima, ut ita me geram, sicut exigere videtur mysterii contemplandi genus: cum nonnulla ex mysteriis poenitentiam requirant, alia non itēm. Decem igitur Additionibus utendum erit circumspicere.

*Quid in aliis
horis meditan-
dum.*

Quintum est ultimò notandum, quòd in omnibus aliarum horarum (præterquam noctis mediæ & auroræ) Exercitiis, assumendum erit aliquid, quod secundæ & tertiæ additioni æquivalcat, hunc in modum: ubi primùm in mentem veniet adesse meditandi horam, priusquam accedam, prospiciam eminus, quò ferar, & coram quo sim appariturus, ac transcurrà obiter Exercitii oblatis parte, contemplationem statim auspicabor.

IN II. DIE ARGUMENTUM PRIMÆ ET SECUNDÆ CONTEMPLATIONIS,

*Erit Christi Præsentatio in templo, de qua infra pag. 294. & *
Fuga in Ægyptum, de qua pag. 294.*

* m

Fiet repetitio.

Super duabus his Contemplationibus fiet repetitio duplex, & sensuum applicatio, ut supra.

Interdum remissum & variandum in Exercitiis.

Notandum, quòd expedit nonnumquam eum, qui exercitatur, quam-

vis & vigore animi, & corporis robore sit præditus; nonnihil tamen remittere de præscriptis Exercitiis secundæ hujus hebdomadæ, & subsequentiū duarum: ut assequi, quod cupit, commodius valeat, acceptâ solummodo contemplatione unâ in crepusculo matutino, & alterâ circa Missæ tempus: quarum repetitionem faciat horâ vesperarum: & sub cœnam, quinque imaginationis sensus super iisdem exerceat.

De verò tertiâ meditandū occurret, quo pacto puer Jesus apud Nazareth subditus erat parentibus, ut habetur pag. 294. Deinde, quomodo ab eis repertus fuerit in templo, *ibid.* Fient itēm duæ repetitiones, cum sensuum applicatione.

Aliæ meditationes de vita Christi.

Preludium quoddam, circa considerationem statuum, seu generum vitæ diversorum.

Cum * supra propositum fuerit exemplum Christi, de vitæ genere, quod in mandatorum Dei observatione consistit, & primus seu communis status appellatur; nunc idem ipse Dominus, dum parentibus suis fuisse subditus memoratur, formam videtur exhibere, alterius seu secundi statûs, pendentis ab obedientia, & perfectionem Evangelicam afferentis, quando videlicet in templum se contulit, patre adscititio, & naturali Matre derelictis, ut æterni Patris obsequio vacaret. Quare opportunum hîc erit, nos quoque illius vitam contemplantes, vestigare & efflagitare proprium vitæ genus, in quo majestati suæ nos servire malit.

* n

Preludium de diversis vitæ generibus.

Ad hoc igitur inquirendum, possumus introduci per sequens proximè Exercitium, ad Christi mentem attendentes, collatam cum opposita inimici. Discemus etiam exinde, quâ sit nobis opus dispositione, ut perfecti in eo evadamus statu, quemcumque bonitas Divina eligendum nobis suggesserit.

QUAR.

QUARTA DIE

Fiet meditatio de duobus vexillis; uno quidem Jesu Christi optimi nostri Imperatoris; altero vero Luciferi, hostis hominum capit altissimi.

Orat. præp.

ORatio præparatoria fit secundum morem.

1. Præd. est historia.

PRæludium primum, erit historica quædam consideratio Christi, ex una parte, & ex altera Luciferi, quorum uterque omnes homines ad se vocat, sub vexillo suo congregandos.

2. Est confirmatio loci.

Secundum est ad constructionem loci, ut repræsentetur nobis campus amplissimus circa Hierosolymam, in quo Dominus Jesus Christus, tamquam bonorum hominum omnium summus Dux assistat. Rursum alter campus in Babylonia, ubi se Lucifer, malorum & adversariorum ducem exhibeat.

3. Est petitio gratia.

Tertium, ad gratiam petendam illud erit, ut poscamus exploratas habere fraudes mali Ducis, invocata simul Divinâ ope ad eas vitandas: veri autem, optimique Imperatoris Christi, agnoscere mores ingenuos, ac per gratiam imitari posse.

Imaginari duces impiorum.

Punctum primum est, imaginari coram oculis meis, apud campum Babylonicum, ducem impiorum in cathedra ignea, & fumosa federe, horribilem figurâ, vultuque terribilem.

Prævocatos daemones.

Secundum est, advertere quomodo convocatos daemones innumeros per totum orbem spargit ad nocendum, nullis civitatibus & locis, nullis personarum generibus immunibus relictis.

3. Concilio ad nos.

Tertium, attendere cujusmodi concionem habeat ad ministros suos, quos instigat, ut correptis injectisque laqueis, & catenis, homines primum trahant (quod ferè contingit) ad cupiditatem divitiarum, unde postea facilius in mundani honoris ambitionem, ac demum in superbiæ barathrum deturbari queant.

Tres gradus tentationum.

Atque ita tres sunt præcipui tentationum gradus, in divitiis, honoribus, & superbia fundati: ex quibus in alia vitio.

Institut. S. J. volum. II.

rum genera omnia, præceps fit decursus.

Similiter ex opposito, considerandus est summus optimusque noster Dux & Imperator Christus.

Punctum primum erit, conspici Christum, in amœno campo juxta Hierosolymam, humili quidem constitutum loco, sed valdè speciosum formâ, & aspectu summè amabilem.

Imaginari & contra Christum.

Secundum autem est, speculari quod ipse mundi Dominus universi, electos Apostolos, discipulos, & ministros alios per orbem mittat, qui omni hominum generi, statui, & conditioni doctrinam sacrâ ac salutiferam impartiant.

Præsentat per orbem discipulos mittat.

Tertium, auscultare concionem Christi exhortatoriam, ad servos & amicos suos omnes in opus tale destinatos, quâ eis præcipit, ut juvare studeant quemlibet, ac primò inducendum curent ad spiritualem affectum paupertatis: & insuper (si Divini obsequii ratio & electio cælestis eò ferat) ad sectandam actu ipso veram paupertatem: deinde ut ad opprobrii, contemptusque desiderium alligant, unde humilitatis virtus nascitur. Et ita tres confurgunt perfectionis gradus, videlicet paupertas, abjectio sui, atque humilitas, quæ ex diametro divitiis, honori, & superbiæ opponuntur, ac virtutes omnes statim introducunt.

Colloquium ad B. Virginem.

Colloquium postea formandum erit ad Virginem beatam, implorandaque est per eam à Filio gratia, ut recipi possim & manere sub vexillo ejus; Idque primum, per spiritualem tantum paupertatem, aut etiam in rerum exspoliatione sitam, (si quidem ad eam me vocare, atque admittere dignabitur;) deinde per abjectionem quoque, seu ignominiam, ut ipsum imiter viciniùs, deprecando tamen culpam aliorum, nè contemtus mei, tam in alicujus detrimentum, quàm in offensam Dei cedat.

Terminabitur primum hoc colloquium per Ave Maria.

Finitur per Ave Maria.

Qq 2

Se-

2. Ad Christum.

SECUNDUM Colloquium ad Christum hominem dirigitur, ut mihi à Patre impetret illud idem; subdeturque in fine oratio, *Anima Christi*.

3. Ad Patrem.

TERTIUM ad Patrem, ut annuat petitioni, cum *Pater noster*.

Fiet etiam in media nocte.

TRANSIGETUR hoc Exercitium semel in media nocte, & alterâ vice sub auroram.

Dua repetitur quando fient.

REPETITIONES verò duæ circa matutini sacri, atque vesperarum tempus erunt faciendæ, additis in fine tribus Colloquiis. Sequens verò Exercitium fiet ante coenam.

MEDITATIO

Eodem quarto die faciendâ, de tribus hominum classibus, seu disferentis, ut potissimam partem amplectamur.

Orat. præp.

1. Prælud.

ORATIO præparatoria, ut semper antehac.

PRÆLUDIUM primum fiat, propositis vice historiarum, tribus hominum classibus distinctis, quarum unaquæque decem millia ducatorum, alio quàm Divini cultus & amoris studio sibi paraverit: nunc autem placatum habere Deum, & salva fieri exoptat, sublato * utcumque noxio affectu rerum, utpote salutis impedimento.

*o

2. Præl. loci constructio.

SECUNDUM est, loci cujusdam imaginaria constructio, in quo videam me ipsum coram Deo Sanctisque omnibus, cum desiderio adstantem, atque perseverantem, quoniam pacto ipsi Deo placere queam potissimum.

3. Rei petitio.

TERTIUM est, optatæ rei petitio, nimirum gratiæ, per quam id eligam, quod & Deo acceptissimum, & mihi saluberrimum futurum sit.

1. Classis affectus.

*p

PRIMA igitur classis optat quidem acquisitæ rei exuere affectum, ut conciliari Deo possit: sed mediâ, * debitâque adminicula toto vitæ tempore non admover.

2. Affectus.

SECUNDA itidem affectum malè ordinatum auferre cupit: sed rem interim mordicus tenere, ac Deum potius trahere ad votum proprium, quàm relicto impedimento, per conducibiliorem statum ad illum tendere.

3. Affectus.

TERCIA postremo affectum insincèrum volens abjicere, rem ipsam vel tollere, vel tenere æquè parata est, prout ad Divinum cultum commodius fore, vel ex Divino instinctu, vel ex rationis dictamine animadverterit: * Ac, interim omnia relinquens integra, illud tantum versat, & inquit, nec aliam admittit relinquendæ, aut retinendæ rei acquisitæ causam, præter rationem ac desiderium Divinæ gloriæ, ut quàm maxima sit.

*q

COLLOQUIA tria subsequuntur, ut nuper facta sunt de vexillis.

Colloquium.

NOTANDUM ad hæc, quod ubi affectum sentimus paupertati perfectæ, quæ tum in spiritu, tum in rerum abdicatione subsistit, advertantem, & ad divitias magis inclinantem: multum confert, ad eum elidendum, petere ex Deo, licet renitente carne, ut ad paupertatem ejusmodi sectandam nos eligat: * servabimus tamen interea desiderii nostri libertatem, quâ liceat convenientiorem servitio Divino viam invadere.

De affectu perfectæ paupertatis.

*r

QUINTA DIE

Sequitur contemplatio de Domini transitu, à Nazareth ad Jordanem fluvium, deque ejus baptismi pag. circit. 295.

Fiet tam mediâ nocte, quàm primo mane. Bis præterea repetetur, circa Missæ, ac vesperarum horam. Ante coenam applicabuntur quinque sensus. Ad hæc quodlibet horum quinque Exercitiorum præcedet Oratio præparatoria, cum tribus Præludiis, ut in superioribus de Incarnatione & Nativitate traditum est. Nec non adjectis tribus Colloquiis, ut circa classes, vel juxta id, quod ibi fuit subnotatum.

Fiet circa mediam noctem bis repetitur.

EXAMEN autem particulare à prandio & coena usitatum, fiet hîc, & in sequentibus, de erratis ac negligentis, quæ circa proprias ejus diæ meditationes, & Additiones contigerunt.

Examen particulare de quæ.

SEXTA deinceps die, contemplandum se offert, quomodo Christus JESUS à flumine Jordani petierit desertum, ibique versatus sit. Servatâ omnino Exercitii dici quintæ formâ, pag. circiter 295.

Sextâ die quid meditandum.

Septi-

7. Die.

Septima, quomodo Beatus Andreas, & alii successivè Christum secuti sunt, ut dicitur pag. circit. 295.

8. Die.

Octava, quomodo sermonem fecit Dominus in monte, octo beatitudinis modos edisserens, *ibid.*

9. Die.

Nona, quomodo navigantibus discipulis se ostendit, ambulans super aquas maris, pag. *ibid.*

10. Die.

Decima, quomodo in templo docuit, pag. circit. 296.

11. Die.

Undecima, de Lazari suscitatione, pag. *ibid.*

12. Die.

Duodecima, de gestis in die palmarum, pag. *ibid.*

Notanda hoc loco sunt hæc tria.

In 1. hebdomada possunt adjici meditationes.

Primo, quod in hac secunda hebdomada juxta temporis facultatem, & utilitatem personæ sese exercentis, possunt aliquot meditationes vel adjici, ut de mysteriis visitationis, pastorum, circumcisionis, & trium Regum; vel subtrahi ex suprà positis, quippe, quæ introductione tantum delineantur, ad formandam meliùs contemplationem.

* f
Quando incubanda electionum discussio.

Secundò, * quod inchoanda est electionum discussio à contemplatione discessus Christi ex Nazareth Jordanem versùs usque ad eam, quæ fit quinto die, simul comprehendendam.

Quid ante materiam electionum.

Tertiò, quod antequam electionum materiam aggrediamur, ut ad capessendam germanam Christi doctrinam affectum nostrum disponamus, apprimè juvat considerare, ac per diem totum revolvere idemtidem tres sequentes modos humilitatis, nec non colloquia dicenda, crebrò agitare.

Primus humilitatis modus.

Primus humilitatis modus hic est, ad salutem necessarius, ut me penitens subdam Divinæ legi observandæ, utque nè mundi quidem totius oblato mihi dominio, vel extremo vitæ discrimine obiecto, transgrediar ex deliberato mandatum ullum Divinum, aut humanum, quod quidem peccati mortalis vinculo nos obliget.

2. Modus.

Secundus majoris est perfectionis, ut fixo animo, ad divitias, paupertatem, honorem, ignominiam, brevitatem vitæ,

ac longitudinem, æquè sim propensus, ubi æqualis est Divinæ laudis, & salutis meæ occasio. Utque nullâ, vel humanæ quantacumque felicitatis, vel propriæ mortis conditione propositâ, adducar umquam, ut culpam, licet venialem tantum, decernam admittere.

3. Modus.

Tertius est modus humilitatis absolutissimæ, ut priores duos jam adeptus, etiam si nullo superaddito, laus Dei par foret, ad majorem tamen imitationem Christi, eligam potius cum eo paupere, spreto, & illuso, pauperiem, contemptum, & insipientiæ titulum amplecti, quàm opes, honores, & sapientiæ æstimationem. Porro ad gradum hunc humilitatis attingendum, magnum affe-ret compendium, triplicis colloqui præcedentis de vexillis usus, per quod suppliciter poscamus (si Divinæ placeat benignitati) ad talem perducì electionem, sive major, sive æqualis obsequii mei erga Deum, & gloriæ Divinæ proventus subsit.

Preludium ad electionem faciendam.

Requisita ad electionem.

AD bene quippiam eligendum, nostræ sunt partes, ut oculo puro ac simplici spectemus, quorsum fuerimus creati, nimirum ad laudem Dei, & salutem nostram. Quapropter eligenda sunt ea tantum, quæ conducunt ad dictum finem; cum ubique fini medium, non medio finis habeat subordinari. Unde errant, qui uxorem ducere primitus, aut Ecclesiasticum munus seu Beneficium adipisci statuunt, atque ità demum Deo postea inservire, utentes præposterè fine ac medio, nec ad Deum tendentes rectâ, sed obliquè ipsum ad perversa vota sua pertrahere conantes. Atqui è contrario planè agendum est, proposito primum Divino cultu, tamquam fine nostro, & electo deinceps conjugio, vel sacerdotio, ceterisque rebus omnibus, quatenus expedit, ad præfixum finem ordinatis. Idcirco nihil movere nos debet, ad mediis quibuscvis utendum, aut supersedendum, nisi habitâ in primis tam Divinæ laudis, quàm nostræ salutis certâ ratione.

Intro-

Introductio ad eligendarum rerum notitiam, complectens quatuor puncta, & annotatiunculam unam.

Res electionis quales.

Primum punctum est, quod res omnes, quæ sub electionem cadunt, necessario bonæ esse debent ex seipsis, aut certè non malæ, nec nisi consonæ institutis orthodoxæ Matris Ecclesiæ.

Quos genera verum.

Secundum, quod genera duo rerum electioni quadrant. Nam quarumdam electio immutabilis est, ut Ordinis Sacerdotalis, & matrimonii: aliarum vero mutari potest, sicut reddituum Ecclesiasticorum, vel sæcularium, quos recipi & relinqui ex causa fas est.

Quando nil superest eligendum.

Tertium, quod circa ea, de quibus facta jam sit electio immutabilis, nihil superest eligendum. Sed advertendum est, quod si quis improvidè, nec sine obliquis affectionibus aliquid elegerit, quod non liceat retractare, reliquum est, ubi cum cœperit pœnitere facti, electionis damnum probitate vitæ, & operum solertiâ pensare: resiliere autem nullo pacto decet, quamvis electio istiusmodi non videatur vocatio Divina esse, utpote obliqua atque inconsulta. Quia in re non pauci errant, electionem malam, & obliquam pro Divina vocatione reputantes, cum hæc semper pura & clara sit, non carnali ullo affectu, vel studio perverso mixta.

Quando non est violanda electio.

Quartum, quod, si quis debito modo & ordine, absque carnali mundanoque affectu quippiam elegerit, quod mutari possit, non est cur violet electionem talem, sed potius, ut in ea magis ac magis proficiat, adniti debet.

Quando corrigenda.

Notandum autem est, quod si electio rerum huiusmodi mutabilium, non ita rectè atque sincerè processerit, eam expedit corrigere, ut fructus uberior, & Deo gravior produci possit.

De tempore triplici, ad electiones rectè faciendas magis opportuno.

1. Tempus cum nulla subest dubitatio.

Tempus primum erit, quando voluntatem Divina virtus sic impellit,

ut omnis dubitatio, imò etiam dubitandi facultas animæ sublata sit, quò minùs sequatur impulsione talem: sicut legimus Beato Paulo, & Matthæo, & aliis nonnullis, vocante Christo, accidisse.

Secundum est, quoties satis clarum & compertumque fit beneplacitum Divinum, docente id aliquo consolationum vel diversorum spirituum prævio experimento.

2. Cum constet de Dei beneplacito.

Tertium est, quando per animi tranquillitatem aliquis, considerato fine, ad quem conditus est (ad Dei gloriam scilicet & salutem suam) eligit certum vitæ genus intra Ecclesiæ Catholicæ limites constitutum, per quod ceu medium, commodiùs securiùsque ad suum finem tendat.

3. Quando cum tranquillitate fit electio certa vitæ.

Porro tranquillitas ea tunc noscitur adesse, quotiescumque anima nullis agitata variis spiritibus, vires naturales suas liberè exercet. Itaque nisi primi vel secundi temporis beneficio electio contingat, superest ad tertium recursus, duobus modis sequentibus distinctum.

Modus prior sanæ bonæque electionis faciendæ, sex constans punctis.

Punctum primum, erit proferre in medium rem deliberandam, ut de officio, vel beneficio, acceptandumne, an potius rejiciendum sit; & ita de ceteris rebus, quæ ad mutabilem electionem spectant.

Rem deliberandam proferri.

Secundum est, adducto ante oculos creationis meæ fine, in hoc consistente, ut cum Dei laude salvus fiam, in neutram declinare partem amplectendæ vel repudiandæ rei controversæ: quin potius velut in medio quodam interstitio, & æquilibrio subsistere, parato interrim animo, ut in eam illico partem totus ferar, quam novero Divinæ gloriæ, & salutis meæ fore aptiorem.

In neutram partem pendere.

Tertium, obsecrare Dei clementiam, ut dignetur mentem instruere, & impellere voluntatem, quocumque potius mihi tendendum sit, adhibito nihilo secius, pio fidelique intellectus mei ratiocinio: per quod apprehensâ, & proba-

A Deo legem petere.

probatâ Dei voluntate, ad electionem ferar.

Commoda vel adminicula perpendere.

Quartum, perpendere quot tandem commodâ vel adminicula mihi ad finem meum prosequendum accedent ex tali officio vel beneficio suscepto: quot rursum ex eodem incommoda & pericula impendent. Præterea, quot per oppositum, omisso illo, tam commodâ & adminicula, quàm discrimina & damna possim exspectare.

Sum ratiocinari in utramque partem.

Quintum, his præmissis, ratiocinari in utramque partem, & juxta ipsius rationis dictamen, seposito carnis appetitu omni, electionem concludere.

Electionem factâ Deo offerre.

Sextum, electione factâ, ad orandum Scitò proflire, & illam offerre Deo, perfectè demum, si ei placeat, recipiendam & stabiliendam.

*Modus posterior bene eligendi, in Regulas quatuor, & Annotati-
onem unam distributus.*

Puritas affectus.

Regula prima, quòd, cum oporteat per affectum ex Dei amore cælitus infusum fieri electionem, eligentem convenit persentiscere in seipso, quòd quidquid affectionis (sive multum sive modicum sit) erga rem electam tenet, ex solius Dei amore, & intuitu proficiscatur.

* Et Quid si amico consulere.

Secunda, * est considerare, si quis mihi vir amicissimus, cui nihil non perfectionis inesse cupiam, occurreret dubius super electione hujusmodi, quidnam ego illi decernendum maxime esset consulturus. Quo animadverso, agendum & mihi ducam, ut suaderem alteri.

Quid obigerem morte ingruente.

Tertia, mecum insuper reputare, si mors ingrueret, quem me mallet observasse modum in præsentī deliberatione. Juxta hunc igitur, eligendum nunc esse faciliè intelligam.

Quid cum tribunali Dei fieri.

Quartâ, prospicere non minùs, quando pro tribunali sistar judicandus, quo me consilio hac in re usum esse vellem. Quo agnito nunc utar, ut eo tempore magis sim securus.

Quando, & quomodo facienda electio.

Adnotandum est postremò, quòd hisce Regulis quatuor propter salutem meam, & animi quietem accuratè

servatis, debeo juxta ultimum punctum modi præcedentis, electionem ipsam definire, & offerre Deo comprobendam.

De emendatione seu reformatione circa vitæ statum cuiusvis faciendâ.

In primis illud est advertendum, quòd si quis vel matrimonio, vel officio dignitatis Ecclesiasticæ sit adstrictus (de temporalium verò bonorum quantitate, magna an parva sit, non refert) unde ipsi non vacet, aut parùm libeat circa mutabilium rerum electiones versari; operæpretium est, earum loco methodum ei tradi, seu formulam aliquam, ex qua vitam suam, & statum proprium possit emendare.

Quid faciendum matrimonio vel dignitate Ecclesiasticâ adstricto.

Debet igitur, quisquis ejusmodi conditionem sortitus est, ut finem creationis, & vitæ suæ rectè statuatur ac sequatur, per Exercitia supradicta, & electionum modos attendere, atque ruminando sedulò colligere, quàm amplam domum & familiam æquum sit se habere: quibus eam modis tractare & administrare conveniat: quibus instruere verbis & exemplis: quantum præterea de possessis facultatibus sumtum facere liceat in usus proprios, sive domesticos: quid rursum pauperibus erogare, vel impendere piis operibus deceat, nihil affectando aliud, nec quærendo, nisi quod honorem Dei & salutem suam præstet. Hoc enim unusquisque persvasum habeat, tantum se in studiis spiritualibus promoturum esse, quantum ab amore sui ipsius & commodi proprii affectione sese abstraxerit.

Singula statim perpendat.

**TERTIA
HEBDOMADA.
I. CONTEMPLATIO**

** Fit in media nocte, & continet
Orationem preparatoriam, tria
Praludia, sex Puncta, cum uno
Colloquio.*

Oratio preparatoria eadem, quæ Orat. præp. semper.

Prælu-

1. Prælud.

PRæludium primum, sumitur ex historia: Quomodo Christus à Bethania misit Hierosolymam discipulos duos ad parandam cœnam, quò & ipse cum reliquis deinde profectus est: ibique post agni Paschalis esum, & peractam cœnam, pedes lavit omnibus; & sacrosanctum corpus ac sanguinem suum largitus est. Postremò sermonem ad eos habuit, post discessum Judæ, ipsum vendituri.

2. Prælud.

Secundum, ex compositione loci, considerando dictum iter asperum aut lenne, breve aut longum, cum ceteris, quæ inesse poterant, circumstantiis. Deinceps conspiciendo locum cœnæ amplum, vel angustum, vilem vel ornatum, & consimilia.

3. Prælud.

Tertium, ex optatæ rei petitione, scilicet doloris, indignationis, & confusionis, eò quòd ob peccata mea, summus omnium Dominus tantis se tormentis ita objiciat.

Respicere cœnantes.

Punctum primum, erit respicere cœnantes, & aliquid in usum meum adducere.

Eos audire loquentes.

Secundum, eosdem audire, quid loquantur, & fructum inde decerpere.

Actiones considerare.

Tertium, attendere, quid agant, & per omnia proficere.

* X

Quid Christus pati appetat.

Quartum, *advertere, quid jam inde Christus pati appetat, & incipiat, juxta historiam: unde incipiam & ipse dolorem, mœstitiā, & fletum mihi excitare, meque affligam similiter in subsequētib.

Abscensā Divinitate, nō adversarii per eant.

Quintum, meditari quo se pacto abscondens Christi Divinitas, adversarios suos, cum valeat, non perdat, sed pœnas adeò crudeles pati sinat Humanitatem.

Quid mihi patiendum.

Sextum cogitare, cum talia ferat pro peccatis meis, quid agere debeam aut pati ejus causā.

Colloquium.

Colloquium ad Christum fiet, terminandum cum *Pater noster*.

Notandum circa Colloquia.

In colloquiis est notandum (ut supra lex parte jam exposuimus) quòd agere convenit, & aliquid petere, juxta præsentis rei rationem, videlicet, prout sentio in me consolationem, vel perturbationem: prout virtutem unam, vel alteram expeto: prout in hanc, vel illam

partem de me statuere intendo: prout etiam de re, quam contemplor, tristari volo, vel lætari. Denique postulandum erit illud, quod circa rem certam aliquam maximè desidero: & unum dumtaxat colloquium poterit confici ad Christum Dominum, vel triplex, si devotio instiget, nempe ad Matrem, Filium, & Patrem, sicut traditum est in contemplatione secundæ hebdomadæ de tribus classibus, cum sequente illic annotatione.

II. CONTEMPLATIO

In aurora, de rebus à Christo post cœnam, & in horto gestis.

Oratio præparatoria consueva semper.

Orat. præp.

PRæludium primum, est juxta historiam. Quomodo Jesus Christus una cum undecim suis Apostolis, descendit ex monte Sion, ubi fuerant cœnati, & transiens per vallem Josaphat, relictis ibi ex illis octo, aliis verò tribus in horti parte, seorsum ipse digrediens, oravit, ad sudorem usque sanguineum, iteratā jam ter eādem ad Patrem suum oratione. Postea excitis discipulis à somno, prostratis ad solam vocem, cum Juda per osculum prodente, adversariis; restitutā deinceps, quam amputaverat Petrus, Malchi auriculā; comprehensus tandem est, quasi nefarius aut latro quispiam, & per vallem illam ad Annæ domum primò tractus.

1. Prælud. historia.

Secundum est, pro construendo loco, *2. Prælud.* *S*viam intueri declivem, planam, & arduam; itē hortum certā magnitudine, figurā, & habitudine depingendum.

Tertium, pro voti consecutione, *1. Prælud.* *T*poscere mœrorem, planctum, anxietatem, & ceteras id genus pœnas interiores, ut Christo patienti pro me compatiar.

Notanda simul hæc quatuor.

PRimum, quòd post præparatoriam orationem, cum tribus præludiis secundū hujus Exercitii, eodem modo, & ordine procedendum est per puncta, & per colloquium, ut in præcedente de cœna peractum est. Adjiciendæ quoque erunt circa Missæ & vespæ tempus

Quid post orationem præp. & præludia.

tempus duæ repetitiones super una, & altera dicta contemplatione. Ante coenam verò, applicabuntur quinque sensus, præmissâ ubique oratione præparatoriâ, cum tribus præludiis, oblatae materiae congruentibus, quemadmodum in hebdomada secunda satis descriptum est.

Exercitia danda pro qualitate personæ.

Secundum, quòd habitâ ætatis, complexionis corporalis, ac dispositionis totius ratione, vel quinque, vel pauciora Exercitia, diebus singulis implebuntur.

Quid in hac hebdomada notandum.

Tertium, quòd in hac tertia hebdomada, mutandæ sunt ex parte, Additio secunda & sexta, liquidem (quod ad secundam spectat) ubi fuero expectatus, præcogitans, quò tendam, & instantem contemplationem paululùm delibans, interim dum surgo & accingor, adnitâr simul ad tristitiam, & dolorem, de tot, ac tantis Christi pœnis, meipsum acriter incitare. Quoad sextam verò, suffugiam, potiùs, quàm quæram, aut admittam jucundas cogitationes, licet alioqui utiles & sanctas, ut sunt de resurrectione Christi & gloria. Pro quibus iam meditanda ejus passionem, angores ac pœnas hauriam, ex frequenti eorum recordatione, quæ ab hora suæ nativitatis, ad exitum usque vitæ hujus, ipse perpeffus est.

Examen particulare.

Quartum, quòd examen particulare, circa tam Exercitiorum, quàm Additionum functionem, fiet ad eundem modum, ut in hebdomada præcedente.

2. Die de gestis in domo Annæ.

In secunda autem Die, contemplatio alia succedet, noctu transigenda, de gestis in domo Annæ, ut narratur pag. 296. Sub auroram verò de secutis rebus in domo Caiphæ, pag. 296. Deinde repetitiones & usus sensuum, velut priùs.

3. Die quomodo ductus ab Pilato.

In tertia Die, contemplabimur per noctem mediam, quomodo ductus est ad Pilatum Christus, & quid ibi actum, ut dicetur pag. 297. Diluculo verò, de iis quæ gesta sunt, transmissio Christo ad Herodem, pag. 297. Subdetur repetitionum & sensuum consuetus usus.

4. Die de reditu ab Herode.

De quarta, meditatio nocturna percurrat historiam de reditu ab Herode, pag. 297. usque ad mediam partem mysteriorum, quæ apud Pilatum secuta sunt: reliquam verò partem circa lucem primam prosequemur. De repetitioni-

Institur: S. J. volum: II.

bus quoque, & sensibus, pro consuetudine sit agendum.

De quinta sub noctis medium, de progressu ipso passionis contemplabimur, à sententia Pilati usque ad crucifixionem, pag. 297. Sub auroram deinceps, ab elevatione crucis, ad Christi usque expirationem, de quibus pag. 297. Repetitiones & sensuum exercitatio, ut suprà.

Die 5. à sententia Pilati usque ad crucifixionem.

De sexta noctu, quomodo mortuus Dominus, sublatus de cruce, & ad monumentum delatus est, pag. 297. Primo manè, ex quo sepultus fuit, pag. eadem, donec B. Virgo in domum aliquam se recepit.

Die 6. de crucis depositione.

De septima, inter noctu & manè passionem totam revolvemus. Postea repetitionum, & sensuum vice, per diem totum considerabimus, quàm licebit frequentissimè, quò pacto sanctissimum Jesu Christi corpus remanserit ab anima se-junctum: & ubinam, aut quomodo sepultum, itèm quæ fuerit B. Mariæ Matris solitudo, desolatio qualis, & quanta afflictio. Quàm acerbis quoque discipulorum moeror exstiterit.

Die 7. tota passio revolvenda.

Subnotandum est, quòd si cui libeat, meditandæ Christi passioni diutius insistere, contemplationes singulas debet absolvere tum paucioribus mysteriis, ita ut prima solum comprehendat coenam: Secunda, lotionem pedum: Tertia, Eucharistiæ sanctæ institutionem: Quarta, sermonem ibi subsecutum: & sic in cæteris agendum.

Quid si immerandum in passione.

Ad hæc, trajectâ totâ passione, licet bit proximo post die iterare ejus dimidium, atque reliquum postredie: perendie rursus totam simul.

Iteratio passionis.

E contrario verò, si quis malit tempus succidere, contempletur de coena Domini per noctem: de horto, in auro-ra: de Annæ domo, circa Missam: sub vespas, de domo Caiphæ: de prætorio Pilati, ante coenam: & ita pergendo, per dies singulos diversa Exercitia quinque implebuntur, utpote repetitionum, ac sensuum usu prætermisso. Transcursâ verò passione, operæ pretium fuerit, eandem simul totam, die unico revolvere, sive in unum tantum Exercitium

Rr

conge-

congestam, sive distributam in plura, prout sibi fore conducibilis ille censuerit.

REGULÆ ALIQUOT

Ad victum rectè temperandum.

A pane minus abstinendum.

Prima est, quod à pane minus abstinendum sit, quàm à reliquis alimentis: cum neque gulam adeo irriter, nec tentationi æquè obnoxios nos reddat.

Magis à potu temperandum.

Secunda, quod circa potum attendenda sit magis abstinencia, quàm circa panem: cautè observando, quæ pro fit mensura potûs, ut sumatur semper: quæ rursum noceat, ut tollatur.

Potissimum ab edulsiis.

Tertia, quod circa pulmenta & edulia potissimum abstinencia ratio versetur, cum per illa, tum appetitui ad peccandum, tum inimico ad tentandum, major subministretur occasio. Temperanda sunt igitur, vitandi excessus causâ: quod sit dupliciter, dum vel cibis grossioribus vescimur atque assvescimus, vel dum parcè delicatis utimur.

Ut reperienda iuxta cibi mensura.

Quarta est, quod quanto plus de conveniente victu sibi quis ademerit (vitato interim valetudinis adversæ gravi periculo) tantò celerius mensuram cibi ac potûs justam reperiet: tum quia, hoc modo melius se disponens, & obnoxius tendens ad perfectionem, sentiet interdum quosdam cognitionis internæ radios, & consolatorios motus sibi cælitus immisos, ex quibus facile poterit rationem victûs commodiorem discernere: tum quoniam si quis ita abstinendo, se deprehenderit viribus imbecilliorē esse, quàm ut Exercitia ipsa spiritualia peragere commodè valeat, sic facile advertet, quam mensuram victûs naturæ necessitas requirat.

Inter comedendum, aliquid pium imaginari.

Quinta, quod expedit inter comedendum imaginari, quasi videamus Jesum Christum Dominum nostrum vescientem cum suis discipulis, observando quem teneat edendi, bibendi, respiciendi, & loquendi modum, eumque ad imitandum nobis proponendo. Usurveniet enim, ut occupato magis intellectu circa meditationem talem, quàm circa corpo-

ralem cibum, discamus facilius victum moderari.

Sexta, quod, gratiâ varietatis, aliæ adhiberi possunt meditationes inter vescendum, ut sunt de Sanctorum vita, de pia quapiam doctrina, vel de aliquo spirituali negotio agendo: unde sic abstractâ mente, cibus ipse & vescendi delectatio parum sentiatur.

Aliæ meditationes intermiscenda.

Septima, quod cavendum sit præcipue, nè super sumendos cibos, animus quodammodo totus effundatur, & nè avidè vescamur, aut festinè: sed appetitui semper dominantes, tum mensuram victûs, tum sumendi modum unâ temperemus.

Cavenda aviditas cibi.

Octava est, quod plurimum conducit ad tollendam cibi potûsque immoderantiam, si ante prandium aut coenam, & quacumque horâ nulla esuries sentitur, præviâ deliberatione, victum proximè sumendum definiamus ad mensuram certam, quam deinde nullâ vel propriâ aviditate, vel instigatione inimici, umquam excedamus; sed potius vincendæ utriusque causâ, de illa nonnihil etiam subducamus.

Quid pro tollenda cibi immoderantia.

QUARTA HEBDOMADA. CONTEMPLATIO I.

Quomodo Jesus Dominus, post resurrectionem apparuit sanctæ Matri suæ, ut habetur infra p. 297.

Oratio præparatoria juxta morem.

Præludium primum accipitur ab historia. Quomodo postquam exspiravit Dominus in cruce, sepulto corpore, sed Divinitate semper sociato, ipse in anima, Divinitati quoque continuè unita, descendit ad inferos: ereptisque inde justorum animabus, rediens ad sepulchrum, corpus cum anima denuò univit, ac resurgens, demum apparuit Beatæ Virgini matri suæ vivus, ut piè ac verisimiliter credendum est.

Orat. præp. 1. Prælud. y

Secundum, pro constructione loci, speculandum accipiet sepulchri situm, & Beatæ Virginitis domicilium, cujus formam, partes, & reliquam dispositionem.

2. Prælud.

tionem, ut cellulam, & oratorium sigillatim perscrutabimur.

Tertium, continebit gratiam petendam, ut scilicet immensum Christi, ac Matris gaudium participemus.

Punctum primum, secundum, ac tertium, eadem hinc erunt, quæ supra in contemplatione cœnæ fuerunt exposita, id est considerare personas, verba, opera.

Quartum verò, erit animadvertere, quomodo Christi Divinitas, passionis, & mortis tempore abscondita, palam se faciat in resurrectione, ac tot miraculis deinceps elucescat.

Quintum, aestimare quàm prompto copiosoque functus sit Dominus consolandi suos officio, adhibita consolationis, quæ ab amicissimo quopiam præstari potest, similitudine.

Colloquio uno, vel pluribus, juxta materiam faciendis, terminetur contemplatio, cum *Pater noster*.

Notandum porro, quòd in sequentibus contemplationibus, seu Exercitiis recensenda erunt per ordinem, mysteria omnia Resurrectionis, Ascensionisque, & quæ sunt intermedia, servatis ubique iisdem formulis, & modis: sicuti per totam illam hebdomadam factum est, in qua Passionis mysteria contemplati sumus, & juxta modum ac exemplum primæ hujus de Resurrectione Domini meditationis, formandæ sunt sequentes omnes, atque regulandæ, tam in præludiis (nisi quòd hæc rebus sunt accommodanda) quàm in punctis quinque, & additionibus singulis. Pari etiam ratione circa repetitiones, & sensuum operationes, nec non in augendo, minuendove exercitiorum, secundum mysteria numero, dirigi poterimus, sicut in prædicta meditandæ Christi passionis hebdomada fuimus edocti.

Secundò notandum est, convenire Smagis quartæ huic hebdomadæ, quàm præcedentibus, ut quatuor dumtaxat fiant Exercitia. Primum, postquam manè surreximus. Secundum, circa Missæ tempus, vel paulò ante prandium, prioris repetitionis loco. Tertium, horâ vespertinam, pro secunda repetitione. Quartum, ante cœnam, admo-

Institut. S. J. volum. II.

tis sensuum officiis, ad imprimendas fortius animæ contemplationes tres eo die factas, signatis obiter, & penitiùs tractatis partibus, seu locis illis, in quibus motus animi efficaciores, majorémque gustum spirituales senserimus.

Tertio, quòd quamvis ei, qui exercitatur, certus præscribatur numerus punctorum, puta ternarius, aut quinaris; liberum tamen ipsi erit in plura vel pauciora puncta redigere contemplationem, prout commodius se habere expertus fuerit. Qua in re magnopere juvabit, ante ingressum Exercitii, tractanda puncta comminisci, & numero certo præfinire.

Quartò denique notandum est, quòd per quartam hanc hebdomadam, variari debent secunda, sexta, septima, & decima Additiones. In secunda quidem, ut dum evigilo, repente mihi ponam ob oculos statutam contemplationem, & de gaudio Domini cum suis, studeam & ipse exhilarescere. In sexta verò, ut memoriæ meæ objiciam ea, quæ lætitiâ spirituales cient, ut cogitatio de gloria. In septima, ut lucis & cæli utar commoditate, quæ sese offeret, puta per tempus vernum, herbarum virentium, & florum aspectu, aut aprici loci amœnitate: per hiemem verò Solis, vel ignis opportuno calore: & ita de ceteris corporis atque animi oblectationibus congruis, per quas Creatori & Redemptori meo, congaudere queam. In decima, ut loco poenitentiae, temperantiæ & mediocritate victus contentus sim, nisi quo tempore jejunium, vel abstinentiam Ecclesia indixit, cujus præceptis semper obtemperandum est, nisi justum adsit impedimentum.

CONTEMPLATIO,

Ad amorem spirituales in nobis excitandum.

In primis duo notanda sunt. Primum, quòd amor ipse ab operibus magis, quàm à verbis pendet. Secundum, quòd consistit amor in mutua facultatum, rerum, & operum communicatio-

Rr 2

ne,

3 Gratia petiti.

Eadem quæ in contemplatione cœnæ.

* 7. Vnde divinitas in resurrectione elucescit.

Christi benignitas suos consolandi.

Colloquium.

Recensenda ordine mysteria Resurrectionis & Ascensionis.

4 Hebdomada magis conveniunt quatuor Exercitia.

Puncta meditationis plura vel pauciora.

Hæc 4. hebdomada varianda aliqua additione.

De natura amoris.

ne, puta scientiæ, divitiarum, honoris, & boni cujuscumque.

Oratio præmittitur ex more.

1. Prælud.

Præludium primum est, ut coram Domino, Angelis, Sanctisque omnibus, mihi propitiis, stare me videam.

2. Prælud.

Secundum, ut gratiam Dei efflagitem, per quam beneficiorum ejus, in me collatorum magnitudinem perspiciens, ad amorem, cultum, & servitium ipsius, totum me impendam.

Beneficiorum recordatio.

Punctum primum sit, revocare in memoriam beneficia Creationis, ac Redemptionis: dona itidem particularia, seu privata enumerare: & cum intimo affectu perpendere, quantum mea causa benignissimus Dominus egerit, atque pertulerit; quantum mihi elargitus sit de thesauris suis, quodque juxta Divinum suum decretum, & beneplacitum, seipsum mihi, quantum potest, donare velit. Quibus optimè inspectis, vertar ad me ipsum, & disquiram mecum, quæ meæ sint partes, & quid æquum justumque sit, ut Divinæ offeram, & exhibeam majestati: haud sanè dubium, quin mea omnia offerre debeam, ac meipsum, cum summo affectu, & verbis hujuscemodi, vel similibus.

Oblatio sui.

Suscipe Domine universam meam libertatem. Accipe memoriam, intellectum, atque voluntatem omnem. Quidquid habeo, vel possideo, mihi largitus es: id tibi totum restituo, ac tuæ prorsus voluntati trado gubernandum. Amorem tui solum cum gratia tua mihi dones, & dives sum satis, nec aliud quidquam ultra posco.

Speculandus Deus in rebus omnibus.

Secundum erit, speculari Deum, in singulis existentem creaturis suis: & elementis quidem dantem, ut sint; plantis verò, ut per vegetationem quoque vivant; animalibus insuper, ut sentiant; hominibus postremo, ut simul etiam intelligant. Inter quos accepi & ipse universa hæc beneficia, esse, vivere, sentire, ac intelligere; meque templum quoddam suum efficere voluit, ad imaginem suam & similitudinem creatum. Ex quorum omnium admiratione, reflexus in meipsum, agam ut in primo puncto, vel melius si quid occurrerit: id quod in

punctis etiam sequentibus, erit faciendum.

Tertium est, considerare eundem Deum ac Dominum, propter me in creaturis suis operantem, & laborantem quodammodo: * quatenus dat ipsis, conservatque id quod sunt, habent, possunt, atque agunt. Quæ omnia, ut supra, in mei considerationem reflectenda erunt.

Dei consideratio in creaturis propter me.

* 22

Quartum, prospicere quo pacto muneris & bona omnia cælitus descendunt, ut sunt potentia, justitia, bonitas, scientia, & alia quælibet humana perfectio, terminis quibusdam certis circumscripta: quæ ab infinito illo totius boni thesauro, sicut lux a sole, & ex fonte aqua, derivantur. Addenda superest reflexio prædicta in mei circumspeditionem.

Consideratio bonis a Deo procedunt.

Colloquium etiam in fine fiet, terminandum cum *Pater noster*.

Colloquium.

MODI TRES ORANDI.

Primus orandi modus, deducendus est ex mandatis, ex peccatis septem mortalibus, ex tribus animæ potentiis, & ex quinque sensibus consideratis: unde non tam habet orationis formam, quam Exercitii cujusdam spiritualis, per quod & anima juvatur, & oratio Deo redditur acceptior. Prius itaque quam hoc orem modo, juxta illud, quod tertiæ Additioni æquipollet, sededo vel deambulabo paulisper (prout ad animæ quietem facere videro) pensitans apud me, quò mihi accedendum sit, & quid faciendum. Hoc idem Additionis genus ad omnem orandi modum præmitti debet.

1. Orandi modus.

Oratio præparatoria, gratiæ contineat postulationem, ut mihi detur agnoscere, quidquid deliquero adversus decalogi præcepta, meque in posterum emendare, intellectis illis exactius, & (ut par est) ad Dei gloriam & salutem meam solito cautiùs observatis.

Orat. præparatoria postulationem continet.

Primò ergo, mandatum quodlibet ordine discutiam, attendens, quo pacto servaverim illud, aut violaverim, deque succurrentibus in memoriam delictis, veniam precabor, recitando semel

Mandati cujusque discussio.

Pater

Pater noster. Porro in excutiendis singulis præceptis, satis fuerit infumi spatium temporis, quo ter posset oratio Dominica percurri. Notandum tamen, quod circa præceptum, cujus prævaricatio rarior nobis accideret, minus immorandum esset; at eò ampliùs, quò lapsus fuerit ex assuetudine frequentior, idque similiter circa mortalia peccata sit præstandum.

Colloquium ad Deum.

Completo de præceptis singulis discursu, post mei accusationem, & gratiæ implorationem, ut ea vigilantius deinceps custodiam, colloquium dirigam ad Deum, juxta rei occasionem.

Idem orandi modus circa mortalia.

Secundò, similem orationis modum prosequemur circa mortalia peccata, post Additionem, & præparatoriam Orationem, sicut fecimus in præceptis. Nihil enim utrobique varium occurrit, nisi quòd ad materiam attinet, cum præcepta quidem servanda sint, peccata verò devitanda. Cetera eadem sunt, fietque itidem colloquium.

Peccatorum notitiam quid juvet.

Sciendum est, peccatorum vitiorumque notitiam juvari per contrariorum actuum & habituum considerationem. Quapropter per gratiam Divinam, & piàm quamlibet exercitationem laborandum est unicuique, ut virtutes sibi paret, mortalibus peccatis septem oppositas.

Circa tres animæ potentias.

Tertiò, circa tres animæ potentias idem sequitur progressus, per Additionem, Orationem, & discussionem singularum, cum Colloquio ad finem, faciendus.

Circa sensus quinque corporis.

Quartò circa quinque sensus corporis, nullà re mutatà præter materiam. Ubi subnotandum est, quòd si quis optet in sensuum suorum usu, Christum imitari, debet in oratione præparatoria seipsum super hoc Deo commendare, factæque sensuum singulorum examinationi, Dominicam orationem subijcere: si verò similem affectet, B. Virginis Mariæ imitationem, ei se commendet, tamquam à Filio id impetraturæ, & Salutationem Angelicam, dum sensus excutit, idemtidem recitet.

Secundus orandi modus ex vo-

cum orationis singularum perpensa significatione.

Additio eadem, quæ superius, ita prævia.

Oratio præparatoria personæ congruet, ad quam dirigitur.

Orat. præp.

Secundus orandi modus est, ut flexis genibus, vel sedendo (pro habitudine corporis, & animi devotione) oculis vel clausis, vel defixis in partem unam, neque huc & illuc motis, precationem Dominicam à principio recitemus, & in prima voce, quæ est, *Pater*, meditationis figamus pedem, quàm diu circa eam variae nobis significationes, similitudines, spirituales gustus, & aliæ commotiones devotæ incident: & ita deinceps per singula ejusdem, vel alterius orationis verba, factitabimus.

2. Quamvis modus qualis.

Regule tres circa hæc servanda.

Prima, ut in tali precationis cujuscumque ruminatione, horæ spatium infumamus, quo expleto *Ave Maria*, *Credo*, *Anima Christi*, & *Salve regina*, semel juxta communem morem, vel mentesola, vel etiam voce percurrantur.

1. Regula in modo orandi.

Secunda est, quòd si orantibus hoc modo nobis, in una voce, vel duabus; meditatio affluat, & interna simul delectatio, postponenda erit transcurrendi cura, licet hora tota prætereat, quæ elapsa, reliquum orationis cursum recitetur.

2. Regula.

Tertia, ut quando ita contigerit, meditandæ voci uni, aut pauculis, horam impendisse, prostridie recitato breviter eo, quod excussum fuit, ad sequentis verbi considerationem pergamus.

1. Regula.

Post excussam verò ad hunc modum Dominicam precationem totam, succedet Salutatio Angelica: deinde alia oratio, ut sine interruptione hæc orandi exercitatio procedat.

Quid in fine Orationis.

Ad hæc, oratione qualibet sic completa, personam illam, ad quam pertinebat, paucis compellabimus, virtutem aliquam, aut gratiam petentes, quæ maxime indigere nos senserimus.

Colloquium.

Rr 3

Ter-

Tertius orandi modus, per quamdam vocum & temporum commensurationem.

Additio ab utraque superiore nihil differt.

Oras. prop.

ORatio præparatoria, fiet sicut in secundo modo.

p. Orandi modus.

Tertius hic orandi modus in eo consistit, ut inter singulas respirandi vi-ces, singula Dominicæ, alteriusve orationis verba transmittamus, expensâ interrim, vel significatione prolatae vocis, vel personæ, ad quam oratio spectat, dignitate, vel meâ ipsius vilitate, vel utriusque postremo differentiâ. Eodem procedendum modo in verbis reliquis. Ad- dendæ quoque orationes suprà memoratæ, Ave, Credo, &c.

Regule due bucspectantes.

Regula prior pro 1. modo orandi.

Prior, ut, finitâ juxta hunc orandi modum precatione Dominicâ, sumatur aliis diebus vel horis, Angelica Salutatio, simili respirationum intervallo tractanda, cum aliis orationibus, usitato more recitandis.

Posterior.

Posterior, ut, qui hunc orandi modum exercere cupit diutius, ad eum applicet precationes omnes supradictas, aut earum partes, & paria anhelituum, ac vocum interstitia observet.

VITÆ

D. N. JESU CHRISTI MYSTERIA.

Notandum.

Notandum est primitus, omnia sequentium mysteriorum verba, quæ includuntur parenthesi, ex ipsis evangelicis depromita esse, non item cetera. Ad hæc, in unoquoque mysterio, semper aut ferè, poni puncta tria, ut expedior sit contemplatio, quod est distinctior.

De Annuntiata B. Mariæ Virgini Christi Incarnatione, de qua Lucæ 1.

Ang. saluans Virg. conceptionem nuntiavit.

Primò, quomodo Angelus Gabriel, Beatam Virginem salutans, Divini Verbi conceptionem ei nuntiavit (In-

gressus Angelus ad eam dixit, Ave gratia plena, &c. Ecce concipies in utero, & paries filium, &c.)

Secundò, confirmat Angelus id quod prædixerat, adducto exemplo de Sancti Joannis Baptistæ conceptione admiranda (Et ecce Elisabeth cognata tua, & ipsa concepit filium in senectute sua, &c.)

*Confirmat ex-
emplo Ioan.
Bapt.*

Tertiò, respondit Angelo Virgo sancta (Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.)

*Maria respon-
det Angelo.*

De Mariæ Elisabeth cognatam suam visitante, ut habetur Luc. 1.

Primò, quomodo invisit Maria Elisabeth, ac S. Joannes in utero existens, sensit Mariæ salutationem, & gessit (Ut audiuit salutationem Mariæ Elisabeth, exultavit infans in utero ejus: & repleta est Spiritu sancto Elisabeth, & exclamavit voce magna, & dixit: Benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui.)

*Maria invisi-
t Elisabeth.*

Secundò, Beata Virgo in hoc canticum præ lætitia prorupit (Magnificat anima mea Dominum, &c.)

*Virgo in can-
ticum prorup-
sit.*

Tertiò (Mansit autem Maria cum illa quasi mensibus tribus, & reversa est in domum suam.)

*Quandiu quæ
Elisabeth man-
sit.*

De Christi Nativitate. Luc. 2.

Primò, Beata Maria cum Joseph sponso suo è Nazareth proficiscitur Bethlehem (Ascendit autem & Joseph à Galilea, &c. In Bethlehem, &c. ut proficeretur cum Maria desponsata sibi uxore prægnante.)

*ENazareth
Bethlehem pro-
ficiscitur.*

Secundò (Peperit filium suum primogenitum, & pannis eum involvit, & reclinavit eum in præsepio.)

Filium parit.

Tertiò, eo tempore (Facta est cum Angelo multitudo militum celestis, laudantium Deum, & dicentium; Gloria in altissimis Deo, &c.)

*Angeli letan-
tur.*

De Pastoribus. Luc. 2.

Primò, Pastoribus revelatur Christi natiuitas per Angelum (Evangelizo vobis gaudium magnum, &c. Quia natus est vobis hodie Salvator, &c.)

*Nuntiatur pa-
storibus.*

Secun-

Pastorum ad-
ratio.

Secundò, pastores properant in Beth-
lehem (*Et venerunt festinantes: & invene-
runt Mariam, & Joseph, & infantem posi-
tum in praesepio.*)

Pastores Deum
glorificant.

Tertiò (*Et reversi sunt pastores glorifi-
cantes Deum, &c.*)

De Circumcisione. Luc. 2.

Circumciditur.

PRimò, circumcisus est Puer.

Vocatur Iesus.

Secundò (*Vocatum est nomen ejus
Jēsus, quod vocatum est ab Angelo, prius-
quam in utero conciperetur.*)

Redditur puer
Matri.

Tertiò, redditus est Matri suæ Puer,
quæ illi compatiabatur de sanguinis visa
effusione.

De tribus Magis Regibus.

Matth. 2.

Magorum ad-
ventus.

PRimò, tres Magi Reges ad puerum
Jēsum adorandum venerunt, stellâ
duce, ita attestantes: (*Vidimus enim stel-
lam ejus in Oriente, & venimus adorare eum.*)

Eundem ad-
ratio.

Secundò (*Proclidentes adoraverunt eum,
& apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera
aurum, thus, & myrrham.*)

Per aliam vi-
am revertun-
tur.

Tertiò (*Responsu accepto in somnis, nè re-
dirent ad Herodem, per aliam viam reversi
sunt in regionem suam.*)

De Purificatione B. Virginis, & pueri Jēsu presentatione.

Luc. 2.

Iesu pueri præ-
sentatio.

PRimò, detulerunt puerum in tem-
plum, ut præsentarent eum Deo,
tamquam primogenitum, offerentes pro
eo confvetum munus (*Par turturum, aut
duos pullos columbarum.*)

Simeonis pro-
phetia.

Secundò, Simeon veniens eadem ho-
râ in templum (*Accepit eum in ulnas suas,
& benedixit Deo, & dixit: Nunc dimittis
servum tuum Domine, &c.*)

Anna Prophe-
ta.

Tertiò, Anna (*Superveniens confiteba-
tur Domino, & loquebatur de illo omnibus,
qui expectabant redemptionem Israël.*)

De fuga in Ægyptum. Matth. 2.

Imperium
Herodis.

PRimò, volens Herodes puerulum Jē-
sum interficere, occidi fecit Innocen-
tes, præmonito Joseph per Angelum, ut

in Ægyptum profugeret (*Surge & accipe
puerum, & Matrem ejus, & fuge in Ægy-
ptum.*)

Secundò, iter corripuit Joseph Æ-
gyptum versus (*Qui confurgens, nocte, &c.
secessit in Ægyptum.*)

Tertiò (*Et erat ibi, usque ad obitum
Herodis.*)

Iesu fuga in
Ægyptum.

Quamdiu ibi
fuit.

De reditu ab Ægypto. Matth. 2.

PRimò, admonetur Joseph ab Ange-
lo, ut in terram Israël revertatur.
(*Surge, & accipe Puerum & Matrem ejus,
& vade in terram Israël.*)

Secundò (*Qui confurgens, &c. venit in
terram Israël.*)

Tertiò, eò quòd regnabat Archelaus
filius Herodis in Judæa, recessit in Na-
zareth.

Ab Ægypto
revertitur.

Ejus iter.

Archelai tem-
pore.

De Vita Domini ab anno etatis

sua duodecimo usque ad triges-
imum. Luc. 2.

PRimò, quomodo subditus erat. &
obediens parentibus.

Secundò (*Proficiebat sapientiâ, & atate,
& gratiâ, &c.*)

Tertiò, videtur fabrilem artem exer-
cuisse, cùm dicat S. Marcus c. 6. (*Nonne
hic est faber?*)

Christi obedi-
entia.

Ejus profectus.

Artem fabri-
lem exercuit.

De Ascensu in templum anno

duodecimo. Lucæ. 2.

PRimò, natus Jēsus annos duodecim,
è Nazareth profectus est Hierosoly-
mam.

Secundò, remansit illic nesciis paren-
tibus.

Tertiò, post triduum invenerunt eum
in templo, sedentem inter Doctores, &
ipse illis causam moræ percontantibus
respondit: (*Nesciebatis quia in his, quæ Pa-
tris mei sunt, oportet me esse?*)

Hierosol. profi-
citur.

Remansit in-
scitis parent.

Post triduum
in templo re-
pertus.

De Baptismo ejus. Matth. 3.

PRimò, Matri valedicens, è Nazareth
ad Jordanis flumen se contulit, ubi
tunc Joannes baptizabat.

Secundò, baptizatus est à Joanne, ex-
cusante se primum de indignitate, sed
com-

Ad Jord. pro-
fiscitur.

A Joanne ba-
ptizatur.

compulso his verbis: (*Sine modo, sic enim decet nos implere omnem iustitiam.*)

*Spiritus sancti
descensus.*

Tertiò, descendit Spiritus sanctus super eum, & vox de caelo, sic attestans: (*Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacui.*)

De tentatione Christi. Luc. 4. & Matth. 4.

*Secedit in de-
sertum.*

PRimò, post baptismum secessit in desertum Christus, & ibi per dies quadraginta & totidem noctes ieiunavit.

Ter tentatur.

Secundò, ter ab inimico tentatus est. (*Accedens tentator dicit ei: Si filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant. Miste te deorsum. Hac omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me.*)

*Angelorum mi-
nisterium.*

Tertiò, (*Angeli accesserunt, & ministrabant ei.*)

De Apostolorum vocatione.

*Qui ter vocati
ad Apostolat.*

PRimò, videntur SS. Petrus & Andreas, fuisse ter vocati. Primùm ad solam quamdam Christi notitiam, Joan. 1. Deinde ad sequelam solùm temporaneam, cum animo revertendi ad piscationem, Luc. 5. Ultimò ad perpetuam sequelam. Matth. 4. & Marc. 1.

Quinque postea.

Secundò, vocavit filios Zebedæi, Matth. 4. Et Philippum, Joan. 1. Et Matthæum, Matth. 9.

*Domum reli-
qui.*

Tertiò, vocati sunt reliqui, licet de quorundam vocatione, & de ordine vocationum, expresse mentio non fiat in Evangelio.

*Tria expendenda
hic.*

TRia hinc expendenda sunt. Primùm, quomodo erant Apostoli abjectæ conditionis.

Secundò, ad quantam fuerint dignitatem, & quam suaviter vocati.

Tertiò, quibus gratiæ donis, supra omnes veteris Testamenti Patres, novique Sanctos evecti sint.

De primo Christi miraculo fa- cto in nuptiis. Joan. 2.

*Invitator ad
nuptias.*

PRimò, Invitatus fuit Christus cum Discipulis suis ad nuptias.

*De vini defectu
monetur à Ma-
tre.*

Secundò, deficere vinum Mater commouit. (*Vinum non habent.*) Et ministris dixit (*Quodcumque dixeris vobis, facite.*)

Tertiò, aquam in vinum Dominus convertit (*Et manifestavit gloriam suam, & crediderunt in eam Discipuli ejus.*)

*Vini miracu-
lum.*

De fugatis è templo negotiato- ribus primâ vice. Joan. 2.

PRimò, ejecit de templo vendentes illic & ementes, facto ex funiculis flagello.

*Vendentes eji-
cuntur.*

Secundò (*nummulariorum effudit as, & mensas subvertit.*)

*Mensa over-
tuntur.*

Tertiò, vendentibus columbas mansuetè inquit: (*Auferte ista hinc, & nolite facere domum Patris mei, domum negotiationis.*)

*Columba aufe-
runtur.*

De Sermone Christi, habito in monte. Matth. 5.

PRimò, ad dilectos suos discipulos, octo Christus beatitudinis genera exposuit. Beati pauperes spiritu: Mites: Qui lugent: Qui esuriunt, & sitiunt iustitiam: Misericordes: Mundo corde: Pacifici: Qui persecutionem patiuntur.

*Sermo octo Bea-
titud.*

Secundò, eos exhortatur, ut acceptis donis seu talentis, utantur rectè; (*Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in calis est.*)

*Sermo de ta-
lentorum usu.*

Tertiò, ostendit non solvere se legem, sed implere, explicatis præceptis de vitando homicidio, furto, fornicatione, perjurio. Et de diligendis quoque inimicis. (*Ego autem dico vobis, diligite inimicos vestros. Benefacite iis, qui oderunt vos.*)

*Sermo de præ-
ceptis.*

De sedata maris tempestate. Matth. 8.

PRimò, dormiente Christo coorta est in mari vehemens tempestas.

*Oritur tempe-
stas.*

Secundò, excitantur à somno cum territi Discipuli, quos de fidei levitate arguit (*Quid timidi estis modica fidei?*)

*De fidei levita-
te arguuntur
Discip.*

Tertiò, ventis & mari præcepit, ut conquiescerent, & facta est statim tranquillitas: unde obstupentes homines dicebant: (*Qualis est hic, quia venit & mare obediunt ei?*)

*Fis ejus impo-
rio maris tran-
quillitas.*

De

De Ambulatione ſuper aquas.

Matth. 14.

Primò, cùm in monte adhuc eſſet Chriſtus, Diſcipulis in naviculam abire juſſis, & (*Dimiſiſſa turba, aſcendit in montem ſolus orare.*)

Phantaſma no-
duputatur.

Secundò, cùm agitaretur noctu navicula, eò ipſe venit, ambulans ſuper aquas, unde per terreſſacti diſcipuli phantaſma eſſe judicabant.

Petrus mergi
cepit.

Tertiò, poſtquam dixerat ad eos: (*Ego ſum, nolite timere*;) S. Petrus accedendi petiit facultatē, & gradiendo ſuper aquas, ob ſubortum metum mergi cœpit, quem increpans Dominus de modica fide, naviculam intravit, & ceſſavit ventus.

De miſſis ad predicandum Apoſtoliſ. Matth. 10.

Primò, Diſcipulis Jeſus convocatis, dedit poteſtatem ejiciendi dæmonia ex hominibus, & omne morborum genus ſanandi.

Daſ poteſtatem
dæmonia ejici-
endi.

Secundò, prudentiam eos docuit, & patientiam. (*Ecce ego mitto vos ſicut oves in medio luporum. Eſtote ergo prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut columbae.*)

Prudentiam,
& patientiam
docet.

Tertiò, profectionis exponit modum. (*Gratis accepiftis, gratis date; nolite poſſidere aurum neque argentum.*) Ad hæc materiam prædicationis expreſſit. (*Euntes autem predicate, dicentes: Quia appropinquavit regnum celorum.*)

Profectionis
modus.

De converſione Magdalene.

Luc. 7.

Primò, Chriſto accumbente menſæ in Phariſæi domo, ingreſſa eſt mulier, quæ fuerat in civitate peccatrix (ſive * Maria Magdalena, ſoror Marthæ fuerit, ſive alia) deferens alabaſtrum vas, unguento plenum.

Magdalena ac-
ceſſit ad Jeſum.

*bb

Secundò, ſtans retro cœpit pedes ejus rigare lacrymis, & capillis ſuis abſtergere, deoſculari, & ungere.

Pugit, & abſ-
tergit.

Tertiò, criminatam eam à Phariſæo defendit Chriſtus, & ad ipſum ait: (*Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexiſt Inſtitu: S. J. volum: II.*)

Defenditur
à Chriſto.

multum.) Et ad ipſam deinceps: (*Fides tua te ſalvum fecit, vade in pace.*)

De quinque miſſum hominum reſectiōe. Matth. 14.

Primò, rogabant Jeſum Diſcipuli, ut dimitteret aſtantes turbas.

Secundò, ipſe afferri juſſit, quos habebant panes, eoſque præmiſſa benedi-
ctiōe frangens, Diſcipulis porrexit, turbis hominum diſcumbere juſſis, apponendos.

Fractio panis.

Tertiò, comederunt, & ſaturati ſunt, & ſuperaverunt cophini duodecim.

Turba ſatura-
ta.

De Transfiguratione Chriſti.

Matth. 17.

Primò, aſſumptis Jeſus chariſſimis tribus Diſcipulis, Petro, Joanne, & Jacobo, (*Transfiguratus eſt ante eos; reſplenduit facies ejus ſicut ſol, veſtimenta autem ejus facta ſunt alba, ſicut nix.*)

Transfiguratio
Jeſu Chriſti.

Secundò, loquebatur cum Moyſe & Helia.

Ceram Moyſe,
& Helia.

Tertiò, rogante Petro, ut fierent ibi tria tabernacula, inſonuit vox de cælo: (*Hic eſt filius meus dilectus, &c. ipſum audite.*) Unde conſternati Diſcipuli, proni collapſi ſunt; quos tangendo Chriſtus, dixit: (*Surgite, & nolite timere, &c. nemi- ni dixeritis viſionem, donec filius hominis à mortuis reſurgat.*)

Patris vox à
cælo deſapſa.

De Lazari ſuſcitatione.

Joan. 11.

Primò, audito Chriſtus nuntio de Lazari ægrotatione, per biduum ſubiſtit, ut evidentius foret miraculum.

Biduum expo-
ſtat.

Secundò, antequam ſuſcitet mortuum, utriuſque ſororis fidem exſtimulat. (*Ego ſum reſurrectio & vita: qui credit in me, etiam ſi mortuus fuerit, vivet.*)

Sororum fides.

Tertiò, collacrymatus, ac precatus priùs, ſuſcitavit illum: fuit autem, quo uſus eſt, ſuſcitandi modus, per mandatum: (*Lazare veni foras.*)

Lazari ſuſcita-
tio.

De cœna apud Bethaniam.

Matth. 26.

Ss

Primò,

Cœna apud Si-
monem.

Primò, cœnabat Christus in domo
Simonis leprosi, & pariter Lazarus.

Unguenti effu-
sio.

Secundò, effudit Maria unguentum
super caput ejus.

Juda obmurmura-
tio.

Tertiò, obmurmurat Judas : (*Ut quid
perditio hac?*) Denuò verò excusat Chri-
stus Magdalenam : (*Quid molesti estis huic
mulieri? opus enim bonum operata est in me.*)

De die Palmarum. Matth. 21.

Asina, & pulli
adductio.

Primò, præcepit Dominus adduci a-
sinam, & pullum : (*Solvite & adducite
mibi, & si quis vobis aliquid dixerit, dicite,
quia Dominus his opus habet, & confestim di-
mittet eos.*)

Asinam con-
scendit.

Secundò, asinam conscendit, Apo-
stolorum vestibus instratam.

Populus occur-
rit gremientio.

Tertiò, excepturus eum populus,
cùm veniret obviam, vestimentis suis, &
ramis arborum sternebat viam & cane-
bat : (*Osanna, filio David : benedictus qui
venit in nomine Domini : Osanna in altissimis.*)

De Predicatione in templo.

Luc. 19.

Docet in Tem-
plo.
Redit in Betha-
niam.

Primò, docebat quotidie in templo.
Secundò, finitâ prædicatione in
Bethaniam redibat, nemine apud Hiero-
solytam ipsum excipiente.

De cœna ultima. Matth. 26. &

Joan. 13.

Agnus pascha-
lis.

Primò, comedit cum Discipulis pa-
schalem agnum, eòsque de imminen-
te sua morte præmonuit. (*Amen dico vo-
bis, quia unus vestrum me traditurus est.*)

Pedum lotio.

Secundò, lavit eorum, Judæ quoque
ipsum, pedes, incipiens à Petro, qui ad
majestatem Christi, & indignitatem su-
am respiciens, sese opponebat : (*Domine
tu mihi lavas pedes?*) Ignarus scilicet, præ-
beri à Domino exemplum humilitatis,
itâ postea declarante : (*Exemplum enim de-
di vobis, ut, quemadmodum ego feci, ita &
vos faciatis.*)

Eucharistia
institutio.

Tertiò, sanctissimum Eucharistiæ Sa-
cramentum instituit, in signum summæ
dilectionis, his verbis utens : (*Accipite &
comedite, &c.*) Expletâ autem cœnâ, Ju-
das ad vendendum illum egressus est.

De Mysteriis post cœnam, & in horto gestis. Matth. 26. &

Marc. 14.

Primò, peractâ cœnâ, & hymno di-
cto, profectus est Christus ad Olive-
ti montem cum Discipulis suis undecim,
metu plenis : & octo remanere jussit
Gethsemani : (*Sedete hic, donec vadam il-
luc, & orem.*)

Ad Oliveti
montem pergit
cum suis.

Secundò, ductis secum tribus, Petro, *Ter orat.*
Jacobò, Joanne, oravit ter dicens : (*Pater
mi, si possibile est, transeat à me calix iste ; ve-
rumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu*)
Et in agonia existens prolixius orabat.

Tertiò, cùm eò timoris redigi se pas-
sus fuisset, ut diceret : (*Tristis est anima mea
usque ad mortem ;*) etiam sanguinem suda-
vit copiosum, teste Luca : (*Factus est sudor
ejus sicut gutta sanguinis decurrentis in ter-
ram.*) Unde conjicere licet, vestimenta
ejus jam tum fuisse madefacta cruore.

Sanguinem su-
dat.

De comprehensione Christi, & traductione ad Anna domum.

Matth. 26. Luc. 22. Marc.

14. Joan. 18.

Primò, permisit se Dominus osculo
à Juda tradi, & quasi latronem com-
prehendi : (*Tamquam ad latronem existis,
cum gladiis ac fistibus, comprehendere me?
Quotidie apud vos sedebam docens in templo,
& non me tenuistis.*) Ipsòque interrogante :
(*Quem queritis?*) corruerunt in terram
inimici omnes.

Osculum Juda.

Secundò, servum Pontificis percuti-
enti Petro ait (*Mitte gladium tuum in va-
ginam ;*) & sanavit servum.

Servi auricula
abscessio.

Tertiò, captus & à Discipulis relictus,
ad Annæ domum pertrahitur, ubi à Pe-
tro paulò post secuto, semel negatus est,
& alapam accepit à ministro quodam, ob-
jiciente : (*Sic respondes Pontifici?*)

Christus capi-
tur, & deferri-
tur.

De gestis postea in domo Caiphæ.

Matth. 26.

Primò, abducitur ligatus Christus ab
Anna in domum Caiphæ, ubi Petrus
rursum eum bis negavit, atque respicien-
te ipsum Domino, (*Egressus foras flevit
amarè.*)

Ab Anna ad
Caipham du-
ctus, à Petro
negatur.

Secun-

Nullo manet li-
gatus.

Secundò, permanfit ligatus tota illa nocte.

Illudunt, &
vexatur à sa-
tellitibus.

Tertiò, circumstantes eum satellites illudebant, vexabant, & velatâ facie colaphis cædebant, interrogantes: (*Prophetiza nobis Christe, quis est qui te percussit?*) ac modis aliis blasphemabant.

De Christi apud Pilatum accusatione. Matth. 26. Luc. 23. Marc.

15. & Joan. 18.

Coram Pilato
accusatur.

Primò, Traducitur deinceps ad Pilatum Christus, & coram eo à Judæis calumniosè accusatur. (*Hunc invenimus subvertentem gentem nostram, & prohibentem tributa dari Cæsari.*)

Causam non in-
venio.

Secundò, Eo semel atque iterum examinato retulit Pilatus: (*Ego nullam inveni in eo causam.*)

Barabbæ post-
ponitur.

Tertiò, Barabbæ latronis, quàm Christi Jesu liberationem, malle se Judæi proclamârunt: (*Non hunc, sed Barabbam.*)

De transmissio Christi ad Herodem. Luc. 23.

Ad Herodem
mittitur.

Primò, Transmisit Pilatus Christum ad Herodem, æstimans quòd esset Galilæus.

Herodi non re-
spondit.

Secundò, Herodi poscenti curiosa, nihil penitus respondit, licet à Judæis validè accusaretur.

Ab Herode
permittitur.

Tertiò, Ab Herode cum suo exercitu spretus fuit, atque veste albâ indutus.

De reversione ab Herode ad Pilatum. Matth. 27. Luc. 23. Marc.

15. & Joan. 19.

Remittitur ad
Pilatum.

Primò, Christum remisit ad Pilatum Herodes, & ambo eâ ipsâ die, cum prius inimici essent, sibi invicem reconciliati sunt.

Flagellatur, &
vincitur, &
purpureâ illu-
ditur.

Secundò, Jesum flagellis cædi jussit Pilatus: milites eundem spinis coronârunt, atque purpurâ induerunt, deinde irridentes dicebant: (*Ave Rex Judæorum.*) Et colaphos simul impingebant.

Tertiò (*Exivit ergo Jesus portans coronam spineam & purpureum vestimentum;*) & Pilatus dicit illis: (*Ecce homo.*) Pontifices

Insistit. S. 7. volum. II.

verò conclamabant: (*Crucifige, Crucifige eum.*)

De condemnatione, & Crucifixione Jesu Christi. Joan. 19.

Primò, Sedens pro tribunali Pilatus Christum judicavit, & tradidit crucifigendum, posteaquam negantes eum Judæi suum Regem esse, dixerunt: (*Non habemus Regem, nisi Cæsarem.*)

Morteda man-
tur.

Secundò, Bajulavit Christus crucem suam, donec ob virium defectum, Simon quidam Cyreneus illam post eum ferre compulsus est.

Crucem bajul-
lat.

Tertiò, Inter duos latrones crucifixus fuit, adscripto titulo: (*Jesus Nazarenus Rex Judæorum.*)

Inter latrones
crucifigitur.

De Mysteriis in Cruce factis.

Matth. 27. Luc. 23. Joan. 19.

Primò, blasphemias pertulit in cruce. (*Vah qui destruis templum Dei, &c. Descende de Cruce.*) Et divisa sunt vestimenta ejus.

In cruce blas-
phematur.

Secundò, effatus est Dominus in Cruce verba septem; Orans videlicet pro crucifigentibus: Latroni parcens: Matrem & Joannem, sibi mutuò commendans: Exclamans (*Sitio.*) Quando acetum potaverunt. Et deinde se à Patre dicens derelictum; postea (*Consummatum est.*) Ac postremò: (*Pater in manus tuas commendo spiritum meum.*)

Septem Christi
verba.

Tertio, Sol obscuratus est, ipso expirante, & petræ scissæ sunt; aperta quoque monumenta, & velum templi à summo ad infimam usque partem scissum; & latus lanceâ confossum aquam & sanguinem effudit.

Natura Christo
morienti com-
patitur.

De Mysterio sepultura. Ibidem.

Primò, De Cruce sublatus est mortuus Dominus per Joseph atque Nicodemum, in conspectu ipso Matris afflictissimæ.

De cruce depo-
nitur.

Secundò, Delatum est ad sepulchrum corpus unctum & inclusum.

Tertiò, adhibiti sunt inibi custodes.

De Christi resurrectione, & apparitione prima.

Ss 2

Pri-

Matri apparuit.

Primùm, Apparuit Dominus Matri suæ, postquam resurrexit; cum dicat Scriptura, quòd apparuit multis. Licet enim nominatim illam non exprimat, id nobis tamen relinquit pro certo, tamquam intellectum habentibus: nè alioqui jure audiamus illud: *Adhuc & vos sine intellectu estis?*

De secunda apparitione.

Marc. 16.

Mulieres ad monumentum.

Primò, Summo manè ad monumentum profectæ sunt Maria Magdalene, Jacobi, & Salome, inter se dicentes: (*Quis revolvat nobis lapidem ab ostio monumenti?*)

Angeli responsum.

Secundò, viderunt lapidem revolutum, & Angeli dictum audierunt: (*Jesus quem queritis Nazarenum Crucifixum. Surrexit, non est hic.*)

Magdalena apparuit.

Tertiò, apparuit Mariæ Magdalene, quæ, aliis digressis, juxta sepulcrum restiterat.

De apparitione tertia.

Matth. ult.

Mulierum cum ex monumento.

Primò, redibant à monumento mulieres cum timore simul & gaudio ingenti, ut narrarent Discipulis, quidquid de Domini resurrectione intellexerant.

Secundò, apparens eis in via Christus, ait: (*Averte.*) Et illæ accedentes, ac prostratæ ad pedes ejus, ipsum adorârunt.

Eas affatur.

Tertiò, affatus est illas Dominus: (*Nolite timere. Ite, nuntiate fratribus meis, ut eant in Galileam; ibi me videbunt.*)

De apparitione quarta.

Luc. ultimo.

Petrus currit ad monumentum.

Primò, Auditâ Petrus ex mulieribus Christi resurrectione, cucurrit ad monumentum.

Videt linteamina.

Secundò, introgressus, sola vidit linteamina, quibus fuerat involutum corpus.

Petro apparuit Christus.

Tertiò, cogitanti super his Petro Christus se ostendit, unde dicebant Apostoli: (*Surrexit Dominus verè, & apparuit Simoni.*)

De apparitione quinta. Ibidem.

Primò, duobus Discipulis deinceps apparuit cum irent in Emaus, & de ipso colloquerentur.

Ematibus in Emaus apparuit.

Secundò, Redarguit eorum incredulitatem, & mysteria passionis atque resurrectionis ipsis exposuit: (*O stulti & tardi corde ad credendum in omnibus, quæ locuti sunt Propheta. Nonne hac opportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam?*)

Incredulitas redarguitur.

Tertiò, rogatus, cum eis mansit, frætòque ipsis pane disparuit: qui subito in Hierusalem reversi nuntiaverunt Apostolis, quomodo vidissent eum, & in fractione panis agnovissent.

Rogatus cum eis mansit.

De apparitione sexta. Joan. 20.

Primò, Discipuli omnes præter Thomam, domi congregati erant propter Judæorum metum.

Discipuli congregati.

Secundò, Ingressus januis clausis Christus (*Stetit in medio, & dixit eis, Pax vobis.*)

Januis clausis ingreditur.

Tertiò, Spiritum sanctum eis dedit, & ait: (*Accipite Spiritum sanctum, quorum remissionis peccata, remittuntur eis, &c.*)

Dedit eis Spiritum sanctum.

De apparitione septima. Ibidem.

Primò, S. Thomas, cum apparitioni prædictæ non interfuisset, protestatus erat: (*Nisi videro, &c. non credam.*)

Thomas incredulus.

Secundò, post dies octo, iterum clausis januis obtulit se videndum Christus, & Thomæ dixit: (*Infer digitum tuum huc, & vide, &c. & noli esse incredulus, sed fidelis.*)

Apparuit eidem Christo.

Tertiò, Exclamavit Thomas: (*Domine meus & Deus meus.*) Cui subintulit Christus: (*Beati qui non viderunt, & crediderunt.*)

Thomas exclamationis.

De apparitione octava.

Joan. ultimo.

Primò, palàm se denuò fecit Christus piscantibus septem Discipulis, qui, cum tota nocte nil cepissent, jactum ad mandatum ejus rete (*Fam non valebant illud trahere præ multitudine piscium.*)

Septem discipulis apparuit.

Secundò, per id miraculum, agnoscent

Christus à Discipulis agnoscentur.

scens eum Joannes, ait Petro: (*Dominus est;*) qui confestim defiliens in mare, ad Christum accessit.

Suas oves commendat.

Tertiò, dedit eis, ut comederent panem & piscem. Postea Petro an se diligeret, ter interrogato, suum ovile commendavit: (*Pasce oves meas.*)

De apparitione nona.

Marc. ultimo.

Ad Thabor Montem.

PRimò, ex Domini mandato abeunt Discipuli ad montem Thabor.

Eis apparet.

Secundò, iis apparens ille inquit: (*Data est mihi omnis potestas in calo, & in terra.*)

Mittit ad prædicandum.

Tertiò, mittens eos ad prædicandum per universum orbem, sic mandavit: (*Euntes ergo docere omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.*)

De apparitione decima.

I. Cor. 15.

Apparet pluresquam quingentis.

DEinde visus est plusquam quingentis fratribus simul.)

De apparitione undecima.

Ibidem.

APparuit deinde Jacobo.

De apparitione duodecima.

Apparuisse Iosepho ab Arimathia legitur.

APparuisse Christum etiam Iosepho ab Arimathia, legitur in hagiographis quibuldam: & verisimile est, atque meditati pium.

De apparitione decimatertia.

I. Corinth. 15.

Apparuit & Paulo.

APparuit & Beato Paulo post Ascensionem. (*Novissime autem omnium tamquam ab eo visus est & mihi;*) inquit ipse. Apparuit etiam Patribus in limbo, quoad animam, & postquam indè e ducti sunt.

Passim Discipulis apparebat.

Denique, resumto corpore, apparebat passim Discipulis, & cum eis crebrò verfabatur.

De Ascensione Christi. Act. 1.

PRimò, Postquam jam per dies quadraginta multoties se Christus Discipulis suis vivum exhibuisset (*in multis argumentis, &c. loquens eis de regno Dei;*) misit eos Hierosolymam, ut promissum sibi Spiritum sanctum illic expectarent.

Post dies quadraginta misit Hierosolymam.

Secundò, Eduxit eos ad Oliveti montem. (*Et videntibus illis elevatus est, & nubes suscepit eum ab oculis eorum.*)

Educit ad montem Oliveti.

Tertiò, iisdem in cælum suspicientibus, dictum est per duos illos viros in vestibus albis assistentes, quos Angelos fuisse credimus: (*Viri Galilai, quid statis aspicientes in cælum? Hic Jesus, qui assumus est à vobis in cælum, sic veniet quemadmodum vidistis eum euntem in cælum.*)

Eisdem suspicientibus in cælum Angelis apparent.

Regule aliquot, ad motus animæ, quos diversi excitant spiritus, discernendos, ut boni solum admittantur, & pellantur mali.

ADvertendum est, quòd potissimum conveniunt Exercitiis primæ hebdomadæ.

Conveniunt præcipue s. hebdomadæ.

PRima regula est, Quòd illis, qui facile peccant lethaliter, & peccatum peccato addunt, ferè solet inimicus noster illecebras carnis & sensuum delectationes objicere, ut eos teneat peccatis plenos, ac semper cumulum adaugeat. Spiritus verò bonus, è contrario, conscientiam illorum pungit assidue, & per synteresis, rationisque officium à peccando deterret.

De his qui facile peccant mortaliter.

SECunda, Quòd aliis hominibus, qui se à vitiis & peccatis purgandos curant sollicitè, & in obsequi Divini studio magis ac magis in dies promovent; immittit spiritus malignus molestias, scrupulos, tristitias, rationes falsas, & alias id genus perturbationes, quibus profectum illum impediat. Spiritui autem bono, ex opposito, proprium consuetumque est, rectè agentibus animum ac vires addere, consolari, devotionis lacrymas ciedere, illustrare mentem, & tranquillitatem dare, sublatiis obstaculis omnibus, ut expeditius alacriusque per opera bona semper ultra tendant.

De his qui se à peccatis abstinunt.

*Spiritualis
consolatio
quando digne
fitur*

Tertia, quod spiritualis propriè consolatio tunc esse noscitur, quando per internam quamdam motionem exardescit anima in amorem Creatoris sui, nec jam creaturam ullam, nisi propter ipsum potest diligere. Quando etiam lacrymæ funduntur, amorem illum provocantes, sive ex dolore de peccatis profluant, sive ex meditatione passionis Christi, sive alia ex causâ qualibet, in Dei cultum & honorem rectè ordinata. Postremò, consolatio quoque dici potest, fidei, spei, & charitatis quodlibet augmentum. Itèm lætitia omnis, quæ animam ad cælestium rerum meditationem, ad studium salutis, ad quietem & pacem cum Domino habendam, solet incitare.

*Quando spiri-
tualis desola-
tio.*

Quarta, quod spiritualis è contrà desolatio vocari debet, quævis animæ obtenebratio, conturbatio, instigatio ad res infimas, seu terrenas: omnis denique inquietudo & agitatio, sive tentatio trahens in diffidentiam de salute, & spem, charitatēque expellens. Unde se anima tristari, tepescere, ac torpere sentit, & de ipsius Dei Creatoris sui clementia propè desperare. Sicut enim consolationi opponitur desolatio, ita etiam quæ ab utraque oriuntur cogitationes, sunt inter se prorsus oppositæ.

*Tempore deso-
lationis nihil
deliberandum.*

Quinta, quod tempore desolationis nihil deliberandum, aut innovandum est circa propositum animi, aut vitæ statum, sed in eis perseverandum quæ fuerant prius constituta, puta præcedente die, vel horâ consolationis. * Quemadmodum enim, dum fruitur quis consolatione illâ, quam diximus, non proprio suo, sed boni spiritûs instinctu regitur: ita, obversante sibi desolatione, agitur à malo spiritu, cujus instigatione nihil umquam rectè conficitur.

* cc

*Remedia con-
tra desolatio-
nem.*

Sexta, quod tametsi desolatione affectus homo, priora sua consilia minimè debet immutare; expedit tamen provideri, & augeri ea, quæ contra desolationis impulsum tendunt: qualia sunt, insisterere orationi, cum discussione sui; ac poenitentiae aliquid assumere.

*Quid cogitan-
dum tempore
desolationis.*

Septima, quod quamdiu premimur desolatione, cogitandum est, nos in-

terim relinqui à Domino nobis ipsis, probationis causâ, ut per naturales quoque vires, insultibus inimici nostri obstamus. Id quod possumus haud dubiè, * assistente nobis jugiter præsidio Divino, licet tunc nequaquam sentiat, eò quod fervorem pristinum charitatis Dominus subtraxerit, relictâ nihilominus gratiâ, quæ ad bene operandum, & ad consequendam salutem, satis esse queat.

* dd

Octava, quod hominem tentatione pulsatum, mirè juvat patientiæ servandæ studium, ut quæ vexationibus hujusmodi propriè opponitur, & è diametro resistit. Accersenda etiam spes est, & cogitatio adfuturæ brevî consolationis: si præsertim per sanctos conatus in sexta Regula signatos, desolationis impetus frangatur.

*Invicta maxime
patientia.*

Nona, quod causæ desolationis tres sunt præcipuæ. Prima, quia propter nostram in spiritualibus studiis seu exercitiis tepiditatem atque acediam, consolatione Divina meritò privamur. Secunda, ut probemur quinam sumus, & quomodo in Dei servitium & honorem, absque præsentè quodam consolationum, donorumque spiritualium stipendio, nosmet impendimus. Tertia, ut certi plane simus, nostrarum virium non esse, vel acquirere, vel retinere fervorem devotionis, vehementiam amoris, abundantiam lacrymarum, aut aliam quamlibet internam consolationem: sed omnia hæc gratuita esse Dei dona, quæ si vendicemus nobis ut propria, superbiæ & vanæ gloriæ crimen, non sine salutis gravi periculo, incursumus.

*Tres desolatio-
nis causas.*

Decima, quod fruenti homini consolatione, prospiciendum est, quo se pacto gerere poterit, desolatione deinceps occurrente: ut jam inde acrimoniâ & robur animi maturè comparet, ad impetum ejus reprimendum.

*Tempore conso-
lationis quid
prospiciendum.*

Undecima, ut ille idem, affluente consolatione seipsum deprimat ac vilifaciat quantum potest, reputando se cum, quàm imbellis, quàmque ignavus esse apparebit, desolatione impugnante, nisi per gratiæ & consolationis Divinæ opem citò sublevetur. Contrà verò ille, quem desolatio molestat, æstimare de-

*Consolationis
affluente jode-
primat.*

bet

bet cum Dei gratia, se posse plurimum, facileque adversarios suos omnes devicturum esse, dummodò in Dei virtute collocet spem suam, & animum suum corroboret.

Quomodo cum hoste nostro confutandum.

DUodecima, quòd hostis noster, naturam & morem muliebrem refert, quoad imbecillitatem virium, & animi perviciam. Nam sicut femina cum viro rixans, si hunc conspexerit, erecto & constanti vultu sibi obistere, abjicit illico animum, ac terga vertit: sin verò timidum, fugacemque esse animadvertit, in extremam surgit audaciam, & in illum ferociter invadit. Itidem consuevit dæmon animo & robore planè destitui, quoties spiritualem athletam, corde imperterritum, ac fronte ardua tentationibus videt reluctari. Sin autem trepidet ad primos impetus sustinendos, & quasi animum despondeat, nulla est bestia super terram inimico illo tunc efferatior, acrior & pertinacior in hominem, ut cum perniciæ nostra, malignæ obstinatæque mentis suæ desiderium adimpleat.

Exemplum nequam amatoris in dæmone.

DECIMATERTIA, quòd idem inimicus noster morem insequitur nequissimi cujuspiam amatoris, qui puellam honestorum parentum filiam, vel uxorem viri alicujus probi volens seducere, summo perè procurat, ut verba & consilia sua occulta sint, nilque reformidat magis ac ægrè fert, quàm si puella patri suo, vel uxori marito illa patefaciat, cum sciat hoc pacto de votis & conatibus suis actum esse. Ad eundem modum obnixè satagit diabolus, ut anima, quam circumvenire cupit ac perdere, fraudulentæ suas suggestiones teneat secretas. Indignatur verò maximè, & gravissimè cruciatur, si cui vel Confessionem audienti, vel spirituali homini molimina sua detegantur, à quibus ita excidere se funditus intelligit.

Exemplum bellidæ in dæmone.

DECIMA QUARTA, quòd solet etiam adversarius imitari aliquem belli ducem, qui obsessam arcem expugnare atque deprædari cupiens, exploratâ prius naturâ & munitione loci, debiliorem partem aggreditur. Sic nimirum & ille circuit animam, & callidè inquirat, quarumnam virtutum præfidiis, moralium scilicet, aut theologiarum, ipsa vel

munita vel destituta sit: eaque potissimum parte machinis omnibus admotis irruit, ac subvertere nos sperat, quam in nobis minùs ceteris firmatam custoditamque esse præviderit.

Regule aliæ utiles ad pleniorē spirituum discretionem, & secundæ hebdomadæ potissimum convenientes.

PRIMA est, quòd proprium est Dei, & Angeli cujusque boni, veram infundere spiritualem lætitiā animæ, quam movent, sublatâ tristitiâ & perturbatione omni, quam ingessit dæmon; cum hic è contrario, sophisticis argumentis quibusdam, veri speciem præ se ferentibus, lætitiā illam in anima repertam, oppugnare soleat.

Vera spiritualis lætitiā à quo.

SECUNDA, Solius est Dei, consolari animam, nullâ præcedente consolationis causâ, cum sit hoc proprium Creatoris, suam ingredi creaturam, & illam in amorem sui totam convertere, trahere, & mutare. Causam verò præcedere nullam tunc dicimus, quando nec sensibus, nec intellectui, neque voluntati nostræ quidquam objectum est, quod ejusmodi consolationem causare ex se possit.

Anima consolatio solius Dei est propria.

TERTIA, quoties præcessit consolatio, nis causâ, auctor ejus potest existere tam malus Angelus, quàm bonus, sed ad fines tendunt contrarios; bonus quidem, ut anima in boni cognitione & operatione magis proficiat; malus autem, ut male agat illa & pereat.

Quando præcessit consolatio, nis causa, quis auctor.

QUARTA, Id moris est spiritui maligno, ut in lucis Angelum transfigurans sese, cognitis piis animæ votis, primùm obsecundet, mox indè ad perversa sua desideria illam alliciat. Simulat etenim ab initio bonas sanctasque hominis cogitationes sequi & fovere; at deinde in occultas fallaciarum suarum pedicas paulatim tractum illaqueat.

Mor dæmonis qualis.

QUINTA, Sedulò & accuratè excutitiones sunt cogitationes nostræ, circa principium, medium, & finem suum; quæ tria si rectè se habeant, Angeli boni argumentum est, cogitationes illas suggerentis: sin autem per discursum mentis,

Sedulò cogitationes excutienda.

tis aliquid offertur, vel sequitur, quod ex se malum sit, vel avocet à bono, vel ad minus bonum impellat, quàm anima prius quærendo sequi decrevisset, vel animam ipsam defatiget, angat, ac perturbet, sublatâ quæ prius aderat, quiete, pace, & tranquillitate; evidens tunc erit indicium, auctorem esse cognitionis ejusmodi, spiritum malignum, utpote utilitati nostræ semper adversantem.

Quando deprehenditur hostis, quid faciendum.

Sexta, quoties contingit in aliqua suggestione deprehendi hostem ex cauda sua serpentina, id est, sine malo, quem semper nobis insinuare studet; tunc plurimum juvat, revolvere discursum totum, & notare, quid ab initio prætexuerit bonæ cogitationis, & quomodo præcedentem spiritualis gustus suavitatem, animi serenitatem, sensim amovere, ac venenum suum infundere tentarit, ut per hujusmodi experimentum cognitæ illius fraudes, facilius deinceps caveantur.

Diversitas utriusque spiritus.

Septima, eorum, qui promovent in bono salutis, animis se insinuat utrique spiritus diverso modo: bonus quidem leniter, placidè, ac suaviter, sicut aqua stilla in spongiam illabens; malus verò duriter, implacidè, & violenter, cum strepitu quodam, sicut imber decidens in petram; illis autem, qui in dies tendunt in deterius, oppositum prorsus usuvenit. Cujus sanè diversitatis ratio est, quatenus Angelo utrilibet similis est vel dissimilis animæ ipsius dispositio. Si enim contrariam sibi eam alteruter spiritus invenerit, cum strepitu & pulsû, qui facile adverti queat, ei se conjungit. Si conformem verò, tamquam in propriam & apertam domum subit cum quiete.

Quando est consolatio sine prævia causa, quid faciendum.

Octava, quoties sine prævia ulla causa consolatio nobis adest, quamvis ei, tamquam divinitus immisissæ, ut supra dictum est, nihil fallaciæ subesse possit; debemus tamen attentè ac sollicitè distinguere præfens consolationis tempus à proximo sequente, in quo anima fervet adhuc, & favoris Divini nuper accepti sentit reliquias. Nam posteriore hoc tempore, frequenter accidit, ut vel ex habitu, discursu, & judicio proprio, vel ex boni aut mali spiritus instinctu, aliqua sentiamus, vel deliberemus, quæ eum

ab ipso Deo citra medium non emanent, solerti indigent discussione, priusquam recipiant assensum, vel in opus veniant.

Regula nonnulla, in distribuendis eleemosynis servanda.

Prima, si quid erogare libeat in homines genere vel amicitia conjunctos, erga quos sentitur proclivior affectus; attendendæ erunt regulæ quatuor, quas ex parte circa electiones commemoravimus. Earum itaque prima hæc est, ut affectus erga tales meus, reatâ proveniat ex amore Dei, quem certè amorem debeo sentire in me, ut radicem esse & causam cujuscumque meæ affectionis erga cognatos & amicos omnes, ac operam dare, ut in hoc præsentis negotio præcipua ea ratio elucescat.

Quando erogatur in conjunctos, quæ servanda.

Secunda, ut * considerem, si quis aliter, cui parem mecum statum, seu perfectionis gradum optem, me consulat super negotio istiusmodi, quam ego illi erogationis faciendæ dictaturus sum rationem. Hac igitur & me uti par est.

** ee Quid, si quis aliter me consulens, faciam.*

Tertia, ut cogitem, si mihi vitæ nunc exitus instaret, quid in hac re egisse vellem potissimum. Ità ergo agendum in præsentia decernam.

Quid si vitæ exitus instaret.

Quarta, ut prospiciam similiter, quid mallem in die judicii à me fuisse super his transactum. Id quod & nunc citra dubium præeligan.

Quid mallem in die judicii.

Quinta, ut quoties ad personas, mihi humano aliquo vinculo conjunctas, affectum meum sentio magis inclinare, regulas quatuor prædictas sedulo expendam, & juxta eas examinem affectum; nihil de eleemosyna, seu distributione facienda cogitans, donec ab animo, si quid non rectum inest, removero.

Quid quando ad conjunctos inclinatur.

Sexta, quamvis facultates Divino cultui, & usui Ecclesiastico dicatæ, citra culpam assumi possint distribuendæ ab eo, qui ad hoc ministerium sit vocatus; cum tamen plurimis, in determinanda propriis suis sumtibus justa portione, soleat de excessu scrupulus incidere, opera pretium est juxta regulas superiores, vitæ suæ statum rectè disponere.

Quid servandum pro rebus Ecclesiasticis.

Septi-

Optima ratio
distribuenti.

Septima, Propter rationes dictas, & alias plerasque, in administrandis iis, quæ ad propriam personam, conditionem, domum, aut familiam pertinent; optimum ac securissimum est unicuique, distributionis curam subeunti, ut suæ subtrahat commoditati quantum potest; ac seipsum proximè conformet, ad exemplar Domini nostri Jesu Christi summi Pontificis: quandoquidem in tertio etiam Carthaginensi Concilio, in quo interfuit S. Augustinus, decretum fuit, supellectilem Episcopi, vilem ac pauperem debere esse. Hoc idem in quolibet statu, seu vitæ genere provideri convenit, habitâ interim ratione personarum, & statuum ipsorum: sicut in matrimonio exemplum præbent S. Joachimus & S. Anna, qui divisis per annos singulos facultatibus suis in tres partes, pauperibus unam erogabant, alteram dicabant in templi & Divini cultûs ministerium, & tertiam postremò necessitati suæ referabant.

Quædam notatu digna de scrupulis, quos anima demon injicit, dignoscendis.

Scrupulus improprie.

Primum, vulgò scrupulum appellant, quando ex proprio liberi arbitrii motu & judicio, aliquid concludimus peccatum esse, cum peccatum non sit, veluti si quis animadvertens se crucem, ex paleis humi figuratam, in transitu calcasse, crimini sibi vertat. Hoc autem non scrupulus propriè, sed judicium potius erroneum vocari debet.

Scrupulus propriè qualis.

Secundum, Scrupulus propriè dicitur, quoties post calcitam crucem ejusmodi, vel post cogitationem, loquelam, aut operationem aliquam, oboritur nobis extrinsecus, peccati admissi suspicio. Et quamvis altera ex parte veniat in mentem, nos minimè peccasse; ambiguitatem tamen quamdam, atque animi perturbationem sentimus, à dæmone videlicet obtrusam.

Prior species
scrupuli improprie
fugienda.

Tertium, Prior scrupuli species, improprie sic dicti, prorsus abhorrenda est ut erroris plena. Posterior verò, per tempus aliquod (dum præsertim re-

Institut. S. J. volum. II.

cens est vitæ melioris institutio) animam rebus spiritualibus vacantem, non parum juvat, cum eam mirum in modum purget, atque ab omni peccati specimine abducatur, juxta illud Divi Gregorii: *Bonarum mentium est, ibi culpam agnoscere, ubi culpa non est.*

Quartum, callidè, observare solet inimicus, qualisnam sit animæ cuiusvis conscientia, crassiorne, an delicatior. Et si quam invenit delicatam, multò quoque delicatorem efficere nititur, & in extremum quemdam redigere anxietatis gradum, ut sic miserè turbatam, à profectu spirituali tandem deiciat.

Putas si animam noverit, quæ peccato nulli consentiat, mortali, sive veniali, immò nè umbram quidem (ut sic dicamus) voluntarii peccati sustinere queat; tunc, quoniam non potest veram peccati rationem illi objicere, eò satagit adducere, ut peccatum sibi esse credat, quod reverà non est, cujusmodi est, de verbo aliquo, vel cogitatuuncula repentina. Crassam è diverso animam, seu conscientiam, reddere crassiorem studet, ut quæ negligebat prius venialia peccata, mortalia quoque nunc parum curet, ac in dies minùs respiciat.

Quintum, ut anima progredi valeat in via spirituali, ad illius partis opuspositum tendat necesse est, in quam inimicus tentat pertrahere: ut si laxiorem iste conscientiam facere admittitur, faciat illa strictiorem: aut relaxet contrà, si dæmon nimium velit restringere. Sic enim continget, vitatis extremæ utriusque partis periculis, animam ipsam in medio quodam quieto & securo statu jugiter manere.

Sexta, quotiescumque homini, dicere sive agere aliquid volenti, quod ab Ecclesiæ usu, vel majorum nostrorum sensu non dissonat, quodque tendit in Dei gloriam, obviat extrinsecus suggestio dissuadens, nè dicat aut agat illud propositum, adductâ vel vanæ gloriæ, vel mali alterius cuiusvis fucatâ quadam ratione; tunc ad Deum elevanda mens est: sique appareat, ad ejus gloriam spectare dictum aut factum ejusmodi; vel certè contrarium non esse, tendendum

T t

rectâ

Demonis calliditas in conscientia observanda.

Prænotandum contra scrupulos.

Cum vanâ gloriâ pulsatur.

recta erit adversus talem cogitationem, atque obstrepenti nobis inimico respondendum cum Divo Bernardo: *Nec propter te capi, nec propter te finire.*

Regule aliquot servande, ut cum orthodoxa Ecclesia vere sentiamus.

Animi promptitudo.

Prima, sublato proprio omni iudicio, tenendus est semper paratus promittusque animus, ad obediendum veræ Christi sponsæ, ac sanctæ matri nostræ, quæ est orthodoxa, catholica, & hierarchica Ecclesia.

Sanctæ frequentia Sacramentorum.

Secunda, laudare convenit solitam fieri Sacerdoti Confessionem peccatorum, & Eucharistiæ sacræ sumtionem annuam ut minimum, cum sit laudabilis, octavo quoque die, aut semel saltim in mense quolibet, servatis interim conditionibus debitis, Sacramentum ipsum suscipere.

Commendatio sacrorum, & canonicæ Ecclesiæ.

Tertia, Commendare Christi fidelibus, ut frequenter ac devotè Missæ sacrum seu Sacrificium audiant. Item cantus Ecclesiasticos, psalmos, & prolixas preces in templis, vel extra templum recitandas: tempora etiam probare, determinata officiis Divinis & præcationibus quibuscumque, ut sunt quas vocamus horas canonicas.

Commendatio religiosi statûs.

Quarta, laudare plurimum Religionum status, atque cælibatum, seu virginitatem matrimonio præferre.

Commendatio votorum & perfectionis religiosæ.

Quinta, comprobare vota Religiosorum de servanda Castitate, Paupertate, Obedientiæque perpetua, cum aliis perfectionis, & supererogationis operibus. Ubi obiter notandum est, quod cum voti ratio ad ea pertineat, quæ ad perfectionem ducunt vitæ Christianæ; de aliis, quæ ab ipsa perfectione potius avertunt, ut de negotiatione, vel matrimonio, votum numquam emittendum sit.

Commendatio reliquiarum, stationum, &c.

Sexta, Laudare præterea reliquias, venerationem & invocationem Sanctorum. Item stationes, peregrinationesque pias, indulgentias, jubilæa, candles in templis accendi solitas, & reliqua

hujusmodi pietatis ac devotionis nostræ adminicula.

Septima, Extollere abstinentiæ ac jejuniorum usum, ut quadragesimæ, quatuor temporum, vigiliarum sextæ feriæ, sabbati, aliorumque pro devotione susceptorum. Item spontaneas afflictiones sui, quas poenitentias dicimus, non internas solum, sed etiam externas.

Commendatio jejuniorum, & poenitentiarum.

Octava, Laudare insuper templorum exstrukciones, atque ornamenta, nec non imagines, tamquam propter id quod repræsentant, jure optimo venerandas.

Commendatio templorum & imaginum.

Nona, confirmare maximè omnia Ecclesiæ præcepta: nec impugnare ullo modo: sed contra impugnantes quæsitis undique rationibus promptè defendere.

Commendatio præceptorum Ecclesiasticorum.

Decima, Patrum etiam, seu superiorum decreta, mandata, traditiones, ritus, & mores studiose probare. Licet autem non reperiatur ubique ea, quæ deberet esse, morum integritas; si quis tamen, vel in publica concione, vel in populari commercio, ipsis obloquitur, generat potius damna & scandala, quam aliquid afferat remedii aut utilitatis; cum nihil aliud sequatur, nisi exasperatio & obrectatio populi adversus Principes ac Pastores suos. Temperandum est igitur ab isto invektivarum genere. Verumtamen, sicut damnosum est, primates ipsos absentes, apud populum allatrare, atque proscindere: ita rursus privatum admonere eos, qui si velint, mederi huic malo possunt, operæ pretium videtur fore.

Approbatio Patrum, decretorum, &c.

Undecima, Doctrinam sacram plurimi facere, tum eam, quæ Positiva dici solet, tum, quæ Scholastica. Sicut enim Sanctis Doctoribus antiquis Hieronymo, Augustino, Gregorio, & consimilibus, scopus fuit, ad amorem & cultum Dei amplectendum, animos movere; ita peculiare est B. Thomæ, Bonaventuræ, Magistro sententiarum, & aliis recentioribus Theologis, dogmata ad salutem necessaria exactius tradere, atque definire, prout convenit suis temporibus, & posteris, ad errores hæresum confutandos. Siquidem Doctores hujusmodi,

Doctrinæ sacre, tum positivæ, tum scholasticæ commendatio.

modi, ut sunt tempore posteriores, non solum Scripturæ sacræ intelligentiâ præditi sunt, & veterum auctorum juvantur scriptis; sed etiam cum influxu Divini luminis, Conciliorum sanctionibus, decretis, & variis Ecclesiæ sanctæ constitutionibus, ad salutis nostræ subsidium feliciter utuntur.

Visanda cum sanctis comparatio.

DUodecima, Culpabilis est ac vitanda hominum, qui adhuc in terris vivunt, (quantumvis laudabilium) comparatio cum Sanctis & Beatis, dicendo: Ille est doctior S. Augustino: Ille est alter S. Franciscus: Æqualis est Paulo sanctitate, aut aliquâ virtute, non est inferior, &c.

Ecclesia definitioni promissa submissio.

DEcima tertia, Denique ut ipsi Ecclesiæ Catholicæ omnino unanimes, conformesque simus, si quid, quod oculis nostris apparet album, nigrum illa esse definierit, debemus itidem, quod nigrum sit, pronuntiare. Indubitatè namque credendum est, eundem esse Domini nostri Jesu Christi, & Ecclesiæ orthodoxæ, sponsæ ejus, spiritum, per quem gubernamur ac dirigimur ad salutem: neque alium esse Deum, qui olim tradidit Decalogi præcepta, & qui nunc temporis Ecclesiam hierarchicam instruit atque regit.

De prædestinatione loquendum.

DEcima quarta, Advertendum quodque est, quamquam verissimum sit, nemini contingere salutem, nisi prædestinato; circumspectè tamen super hoc loquendum esse, nè fortè gratiam seu prædestinationem Dei nimis extendentes, liberi arbitrii vires, & operum bonorum merita excludere velle videamur: vel è converso, nè plus æquo hisce tribuentes, illis interim derogemus.

Visandus de prædestinatione sermo frequenter.

DEcima quinta, Similem ob causam frequens de prædestinatione sermo habendus non est: siquæ incidat nonnumquam, ita temperari decet, ut nulla plebi audienti detur occasio erroris, ac dicendi: Si de salute mea, vel damnatione jam definitum est; sive malè, sive bene agam, aliter evenire non potest: unde solent multi opera bona negligere, & alia subsidia salutis.

Conat de fide dicendum.

DEcima sexta, Accidit etiam non raro, ut ex immodica fidei prædicatione & laude, adjectâ distinctione aut explicatione nullâ, ansam arripiat populus, torpescendi circa bona quælibet opera, quæ fidem præcunt aut sequuntur charitatis nexu efformatam.

DEcima septima, Neque itidem prædicandæ & inculcandæ gratiæ Dei usque adeò insistendum fuerit, ut serpere indè possit auditorum animis lethalis error, negatâ liberi arbitrii nostri facultate. De gratia ergo ipsa diffusè quidem loqui fas est, Deo spirante, sed quatenus in gloriam ejus uberiores redundat, idque juxta modum convenientem, nostris præsertim temporibus, tam periculosis: nè & liberi arbitrii usus, & operum bonorum efficacia tollatur.

De gratia loquendum.

DEcima octava, Quamvis summè laudabile sit atque utile, ex dilectione pura inservire Deo, nihilominus tamen valdè commendandus est Majestatis Divinæ timor. Neque porrò is timor solum, quem filialem appellamus, qui pius est ac sanctus maximè; verum etiam alter, servilis dictus. Quippe qui homini utilis est admodum, & sæpenumero necessarius, ut à mortali peccato, quando incidere contingit, resurgere promptè studeamus: à quo, dum erimus immunes atque alieni, faciliùs patebit ascensus ad timorem illum filialem Deo penitus acceptû, qui nobis cum ipso Deo unionem amoris præstat & conservat.

Timores laudabiles.

Quæ ab aliis impressis Exercitiorum exemplis variant, ex utroque nostro exemplari manuscripto: In mysticis autem vitæ Christi, etiam ex editione vulgata, emendata sunt.

Loca quæ ex diligenti cum Hispanico autographo collatione adnotata sunt in hac postrema editione.

Loca quæ ex diligenti cum Hispanico autographo collatione adnotata sunt in hac postrema editione.

EA Patrum deputatio, quæ in V. Generali Congregatione pro recognoscendo Directorio Exercitiorum instituta fuit; illud in primis proposuit, ut antequam liber Exercitiorum denuò imprimeretur, cum Hispanico autographo, qui Roma servatur, diligenter

T t 2

ter

ter conferretur, non ut nova quadam versio fieret, sed ut loca quadam accommodarentur, quæ in vulgata Latina editione subobscura videbatur. Quod cum R. P. N. fieri mandasset, facta diligenti collatione, compertum est, Latinam editionem in paucis ab autographo discrepare. His igitur prætermis, quæ parvi momenti esse videbantur, ea tantum loca adnotari placuit, in quibus sensus subobscurus censebatur, vel certe clarior hac nova versione reddi poterat. Quæ omnia cum essent à R. P. N. cum Patribus Assistentibus diligenter examinata, nè vulgata editio, ob reverentiam, quæ illi merito debetur, mutari videretur, satius visum est, si in fine Exercitiorum loca omnia, quæ sunt adnotata, ponerentur stellulis quibusdam signata, quæ locis, in quibus facta est mutatio, responderent, ut facilius, quæ in postrema hac editione fuerunt accommodata, reperiri à quolibet possent. Hic autem labor, ut speramus, maiorem quamdam lucem offeret iis, qui Exercitia tractant; omnibusque Societatis nostræ hominibus, qui Exercitiorum usum habere debent frequentissimum, non erit injucundus. Roma, 25. Junii. M. D. XCVI.

Mandato R. P. N. Generalis,

JACOBUS DOMINICUS
Secretarius.

*** * ***

IN

ANNOTATIONIBUS XX.

Quæ sunt in principio Exercitiorum.

Paginâ 265. Annotatione quartâ in fine, ubi dicitur: * a Expedi nonnumquam contrahi hebdomadam. Sensus erit clarior, si legatur: Contrahi hebdomadam.

Pag. 266. Annotatione octavâ, ubi dicitur: * b In prioribus duabus hebdomadis. Lege: Pro prioribus duabus hebdomadis.

Pag. eadē Annotatione decimâ in fine, ubi habetur: * c Atque per exercitia primæ hebdomadæ comprehenditur. Lege: Atque exercitiis primæ hebdomadæ respondet.

Pag. 267. Annotatio decima septima ita poni debet: * d Decima septima. Perutile est, ut qui tradit Exercitia, quamvis inquirere, ac scire non intendat proprias alterius cogitationes & peccata; certior tamen fideliter fiat de variis agitationibus & cogitationibus, quas variis spiritus immittunt. Perspecto enim majori, aut minori ejus profectu, nonnulla spirituaalia Exercitia præscribere illi potest, præfenti animæ necessitati opportuna.

In Fundamento.

PAg. 268. Ubi dicitur: * e Prout libertati arbitrii nostri subjunctæ sunt, & non prohibetæ. clarius ex autographo dicatur: Prout libertati arbitrii nostri permissum est, & non prohibitum.

Pag. eadem. Circa finem fundamenti, ubi habetur: * f Sed consentaneum est, ex omnibus ea demum, quæ ad finem ducunt, eligere ac desiderare. dicatur: Sed consentaneum est ex omnibus ea demum, quæ ad finem, cujus gratiâ conditi sumus, nos ducunt, eligere ac desiderare.

In V. Exercitio prima hebdomada.

PAg. 274. In primo puncto: * g Et animas igneis quibusdam corporibus, velut erga stulis inclusas. dicatur: Et animas velut igneis quibusdam corporibus, tamquam erga stulis, inclusas.

In Additionibus.

PAg. 275. In prima Additione, ubi dicitur: * h Cogitem de hora, quâ surgendum mihi erit, & de Exercitio faciendo. Ex autographo dicatur: Cogitem de hora, quâ surgendum mihi erit, Exercitii faciendi puncta breviter animo retractans.

In Meditatione secunda diei in secunda hebdomada.

PAg. 278. In primo puncto: * i Inter quos me adesse fingam, tamquam pauperculum, eorum utcumque necessitatibus, &c. addatur ex autographo: Inter quos me adesse fingam, tamquam pauperculum, & servulum indignum, eos spectan-

spectantem, contemplantem, & eorum necessitatibus cum reverentia maxima famulantem.

In quinta Contemplatione.

Pag. 279. *In tertio puncto*: * *k* Dulcedo animæ, Divinis donis, &c. *Legatur*: Dulcedo, divinitatis, animæ, ejusque virtutum, ac ceterorum omnium, juxta rationem, &c.

In quinque Notandis.

Pag. eadem. *In tertio*: * *l* Superadditâ circa vesp̄as unâ repetitione, & sensuum applicatione ante coenam. *Ex autographo*: Superadditâ circa vesp̄as unâ repetitione, & postea sensuum applicatione ante coenam.

In secunda die.

Pag. 280. * *m* Et fuga in Ægyptum. *Additur ex autographo*: Et, fuga ejusdem veluti exulantis in Ægyptum.

In Preludio post Contemplationem tertiæ diei.

Pag. ead. *Quod ibi dicitur de distinctione duplicis statûs, clarius ita ponetur ex autographo*: * *n* Cum supra propositum fuerit exemplum Christi de vitæ genere, quod in mandatorum Dei observatione consistit, dum parentibus suis fuisse subditus memoratur, & primus, seu communis status appellatur. Nunc idem ipse Dominus formam videtur exhibere alterius, seu secundi statûs perfectionem Evangelicam afferentis, quando videlicet in templum se contulit, &c.

In Meditatione quartæ diei de tribus hominum Classibus.

Pag. 282. *In fine primi Preludii*: * *o* Sublato utcumque noxio affectu rerum, utpote salutis impedimento. *Legatur*: Sublato utcumque noxio affectu rei paratæ, utpote, &c.

Pag. ead. *In prima Classe*: * *p* Debitaque adminicula toto vitæ tempore non admovet. *Ex autographo*: Debitaque

adminicula usque ad horam mortis non admovet.

Pag. eadem. *In tertia*: * *q* Ac, interim omnia relinquens integra, &c. *usque ad finem*. Ita ex autographo veris potest clarior: Ac interim ita se gerit, ut qui omnia in affectu reliquerit, enitendo scilicet, neque hoc, neque aliud quippiam expetere, nisi quantum Divini obsequii intuitus moveret; ita ut non aliam admittat relinquendæ, aut retinendæ rei acquisitæ causam, præter rationem ac desiderium melius Deo Domino nostro serviendi.

Pag. ead. *In Notando*: * *r* Servabimus tamen interea, &c. *usque ad finem*. *In autographo sic habetur*: Atque hoc ipsum optare, petere, & flagitare, spectato solum obsequio & gloriâ Divinæ ipsius bonitatis.

In secundo Notando post duodecimam Meditationem.

Pag. 283. *Secundo*: *f* Quod inchoanda est, &c. *usque ad finem*. *Omnis dubitandi ratio tollitur, si ita vertatur ex autographo*: Secundo, quod inchoanda est electionum discussio à contemplatione discussus Christi ex Nazareth Jordanem versus inclusive, quæ fit quinto die, ut in sequentibus declaratur.

In modo secundo bene eligenti.

Pag. 285. *In secunda Regula*: * *i* Secunda, est considerare, &c. *usque ad finem*. *Clarius ita verti potest ex autographo*: Secunda est considerare, si quis mihi vir antea ignotus, & nunquam plane visus, cui tamen nihil non perfectionis inesse cupiam, occurreret dubius super electione hujusmodi, quidnam ego illi faciendum & eligendum ad majorem Dei gloriam, & majorem animæ illius perfectionem essem consulturus: quo animadverso, id mihi agendum ducam, quod alteri sva-derem.

In tertia hebdomada.

Pag. 286. *In titulo prima contemplationis*: * *u* Prima contemplatio fit in media nocte, &c. *additur ex autographo*: Prima

T t 3

con-

contemplatio de Christi Domini nostri perfectione à Bethania in Hierusalem, & de gestis usque ad ultimam coenam inclusivè, sit media nocte, & continet orationem preparatoriam.

Pag. 286. In quarto puncto: * Quartum, advertere, quid jam indè, &c. ita vertendum ex autographo: Quartum, advertere quid Christus Dominus noster in humanitate patiat, aut pati appetat, juxta punctum, quod meditandum suscipitur: unde incipiam & ipse maximo conatu dolorem, moestitiam, & fletum mihi excitare: idemque curabo in subsequenti-
bus punctis.

In 1. Contemplatione 4. hebdomada.

Pag. 288. In primo Praludio: * Sepulto corpore. Ex autographo habetur: Corpore ab anima separato; vox enim illa (sepulto) non est, neque coheret cum aliis.

Pag. 289. In quarto puncto: * Quomodo Christi Divinitas passionis & mortis tempore abscondita. In autographo habetur: Quomodo Christi Divinitas, quæ passionis tempore videbatur abscondita, &c.

In Contemplatione ad acquirendum amorem.

Pag. 290. In tertio puncto, post illa verba: * Laborantem quodammodo. addatur hac ex autographo: Ut in cælis, elementis, plantis, frugibus, & animantibus, quatenus dat, &c.

De Conversione Magdalene.

Pag. 295. In autographo non habentur

verba illa: * Si Maria Magdalena soror Marthe fuerit, sive alia.

In 5. Regula de discretione spirituum.

Pag. 301. Verba illa: * Quemadmodum enim dum fruitur quis, usque ad finem. ita commodius verti possunt ex autographo: Quemadmodum enim in consolatione bonus spiritus nos magis regit ac dirigit; ita in desolatione malus, cujus instigatione & consiliis nihil rectum discernere possumus.

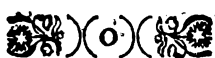
In 7. Regula de discretione spirituum.

Pag. 302. Circa medium: * Ad Assistentem nobis jugiter præsidio Divino, licet tunc nequaquam sentiat. In autographo sic habetur: Assistentem nobis præsidio Divino, quod semper manet, licet tunc nequaquam sentiat.

In 2. Regula pro distribuendis Eleemosynis.

Pag. 302. Secunda: * Ut considerem, &c. usque ad finem. Hac regula in autographo sic habetur: Secunda, Ut considerem si quis alter esset mihi plane ignotus, cui tamen pro hoc ministerio, & ipsius statu omnem perfectionis gradum exoptem, quam ego illum in hac distributione rationem sequi vellem ad majorem Dei gloriam, & animæ suæ perfectionem, hac ipsa eadem mihi utendum esse.

B R E V I S I N D E X

Meditationum, Additionum, & Notando- rum, quæ hoc libro continentur.

C onfirmatio Exercitiorum, Pauli III. pag. 262. Bulla Alexandri VII. quæ conce- ditur Indulgentia Plenaria pro Nostris, & aliis obeuntibus apud nos Exercitia spiritualia. p. 263. Testimonia eorum, quibus censura Exercitio- rum est commissâ. 264. Prefatio ad Lectorem. ibidem. Annotationes, ut iuvare possit & is qui tradit, & is qui accipit Exercitia. 265.	<i>Quarta similis.</i> ibid. <i>Quinta, applicatio sensuum ad prædictas.</i> ibidem. <i>Annotationes quinque.</i> ibidem. <i>Secunda diei contemplationes.</i> 280. <i>Tertia diei.</i> ibidem. <i>Preludium considerationis statuum diverso- rum.</i> ibidem. <i>Quarta diei meditatio de duobus vexillis.</i> 281. <i>Eiusdem diei meditatio de tribus hominum classibus.</i> 282. <i>Quinta & sexta diei.</i> ibidem. <i>Septima, Octava, Nona, Decima, Undecima, & Duodecima.</i> 283. <i>Annotationes tres.</i> ibidem. <i>Tras modi humilitatis.</i> ibidem. <i>Preludium ad electionem faciendam.</i> ibid. <i>Introductio ad eligendarum rerum notitiâ.</i> 284. <i>De tempore triplici ad electiones faciendas.</i> ib. <i>Modus prior bonæ electionis faciendæ.</i> ibid. <i>Modus posterior.</i> 285. <i>De emendatione, seu reformatione vite statûs.</i> ibid.
P rima hebdomada. P incipium, seu Fundamentum. 268. E xamen particulare. 269. E xamen generale. ibidem. E xaminis generalis modus. 271. C onfessionis Generalis, & Communionis usus. ibidem. P rimum Exercitium secundum tres anima potentias circa triplex peccatum. ibid. S ecundum Exercitium, meditatio de pecca- tis. 273. T ertium Exercitium, repetitio primi & se- cundi cum tribus colloquiis. 274. Q uartum simile. ibidem. Q uintum de inferno. ibidem. E xercitiorum temporis distributio. 275. A dditiones ad Exercitia melius agenda. ibidem. D e pœnitentia, seu afflictione corporis. ibid. N otanda alia quatuor. 276.	T ertia hebdomada. C ontemplatio prima, de cœna Domini. ibi. S ecunda, de gestis post cœnam, & in horto. 286. N otanda quatuor. ibidem. S ecunda, tertiâ, quartâ, quintâ, sextâ & se- ptimâ die cum annotationibus. 287. R egula ad vitium temperandum. 288.
H ebdomada secunda. C ontemplatio regni Christi. ibid. P rima diei meditatio prima de Incar- natione. 277. C ontemplatio secunda de Nativitate. 278. T ertiâ, repetitio utriusque. 279.	Q uarta hebdomada. C ontemplatio prima de Resurrectione. ibidem. A notationes aliquæ. 289. C ontemplatio ad amorem spiritualem exci- tandum. ibidem. M odi

I N D E X.

<i>Modi tres orandi, primus.</i>	290.	<i>De die Palmarum.</i>	296.
<i>Secundus.</i>	291.	<i>De Prædicatione in templo.</i>	ibid.
<i>Ejus regula.</i>	ibidem.	<i>De cœna ultima.</i>	ibidem.
<i>Tertius.</i>	292.	<i>De mysteriis post cœnam, & in horto gestis.</i>	ibidem.
<i>Ejus regula.</i>	ibidem.	<i>De comprehensione Christi, & traductione ad Annam.</i>	ibidem.
Vitæ D. N. Jesu Christi		<i>De gestis in Domo Caiphæ.</i>	ibid.
Mysteria.		<i>De Christi apud Pilatum accusatione.</i>	297.
N otandum.	292.	<i>De transmissio Christi ad Herodem.</i>	ibid.
<i>De Annuntiatione.</i>	ibidem.	<i>De reversione ab Herode ad Pilatum.</i>	ibid.
<i>De Visitatione.</i>	ibidem.	<i>De condemnatione & Crucifixione Jesu Christi.</i>	ibidem.
<i>De Nativitate.</i>	ibidem.	<i>De mysteriis in Cruce factis,</i>	ibid.
<i>De Pastoribus.</i>	ibidem.	<i>De mysterio sepultura.</i>	ibid.
<i>De Circumcisione.</i>	193.	<i>De Christi resurrectione & apparitione prima.</i>	ibid.
<i>De tribus Magis.</i>	ibidem.	<i>De apparitione secunda.</i>	298.
<i>De Purificatione B. Virginis, & pueri Jesu presentatione.</i>	ibid.	<i>De apparitione tertia.</i>	ibid.
<i>De fuga in Aegyptum.</i>	ibid.	<i>De apparitione quarta.</i>	ibid.
<i>De reditu.</i>	ibidem.	<i>De apparitione quinta.</i>	ibid.
<i>De Vita Domini ab anno ætatis sue duodecimo usque ad trigesimum.</i>	ibidem.	<i>De apparitione sexta.</i>	ibid.
<i>De Ascensu in Templum.</i>	ibidem.	<i>De apparitione septima.</i>	ibid.
<i>De Baptismo.</i>	ibid.	<i>De apparitione octava.</i>	ibid.
<i>De tentatione.</i>	294.	<i>De apparitione nona.</i>	299.
<i>De Apostolorum vocatione.</i>	ibid.	<i>De apparitione decima, undecima, duodecima, & decimatercia.</i>	ibid.
<i>De primo Christi miraculo facto in nuptiis.</i>	ibidem.	<i>De Ascensione.</i>	ibid.
<i>De fugatis e templo negotiatoribus primâ vice.</i>	ibidem.		
<i>De Sermone Christi in monte.</i>	ibid.	Regulæ utiles.	
<i>De sedata Maris tempestate.</i>	ibid.	<i>Ad motus anima discernendos.</i>	ibid.
<i>De ambulatione super aquas.</i>	295.	<i>Ad pleniorẽ spirituum discretionem.</i>	301.
<i>De missis ad prædicandum Apostolis.</i>	ibid.	<i>In distribuendis elemosynis.</i>	302.
<i>De conversione Magdalena.</i>	ibidem.	<i>De scrupulis dignoscendis.</i>	303.
<i>De quinque millium hominum refectiõne.</i>	ibid.	<i>Ut cum Ecclesia sentiamus.</i>	304.
<i>De Transfiguratione.</i>	ibid.	<i>Loca adnotata in postrema editione ex collatione cum Hispanico autographo.</i>	305.
<i>De Lazari suscitatione.</i>	ibidem.		
<i>De cœna apud Bethaniam.</i>	ibid.		

F I N I S.

DIRE-

DIRECTORIUM IN EXERCITIA SPIRITUALIA S. P. N. IGNATII.

Directorium Exercitiorum spiritualium ante aliquot annos typis excusum eo consilio ad Provincias missum fuit, ut antequam suprema manus operi imponeretur, usus atque experientia docerent, an aliquid addi, aut detrabi, vel etiam commodius dici posse videretur: atque in hunc finem omnes monuimus, ut si alicui tale quidpiam occurreret, per suos Superiores ad R. P. N. Generalem Romam mitteret. Cum autem quadam à nonnullis observata, ac Romam transmissa fuissent; iis omnibus in quinta Congregatione Generali, à Deputatis Patribus ad Directorium recognoscendum, diligenter atque exactè discussis, iterumque à R. P. N. Patribusque Assistentibus accuratè perpensis; ad hunc tandem modum Directorium accommodari posse visum est: speramusque laborem hunc non solum probatum iri, sed etiam iis, qui spiritualia Exercitia tradituri sunt, valde utilem fore. Reliquum est, ut hac occasione Nostri (ut plenius ad Provinciales communibus litteris scriptum est) in posterum ad Exercitia spiritualia frequentanda studiosius incumbant, & aliis etiam majori cum utilitate tradere studeant. Datum Romæ, Kalendis Octobr. M. D. XCLIX.

Mandato R. P. N. Generalis.

JACOBUS DOMINICUS

Secretarius,

Institut. S. J. volum. II.

V v

PRO-

P R O O E M I U M.

De dignitate & utilitate Exercitiorum, & de necessitate Directorii.

1.

Const. p. 4. c.
8. §. 5. p. 7. c. 4.
§. 8.
*Instrumenta
salutis.*

Nter alia instrumenta, quæ Deus, pro sua bonitate ac clementia; Societati nostræ, tum ad propriam tum ad proximorum salutem perfectionemque procurandam, largiri dignatus est, non postremum locum habent spiritualia Exercitia.

*Documenta ex
unctione Spiritus
sancti.*

2. Hæc enim sunt spiritualia quædam documenta, quæ, ut in hujus libri præfatione dicitur, non tam ex libris, quam ex unctione Spiritus sancti, & ex interna experientia & usu, noster in Christo B. P. IGNATIUS composuit. Hæc sunt lumina, quæ ei Dominus in ipso primo conversionis fervore inspiravit, ac deinde in omni progressu ejus virtutis & sanctitatis semper confirmavit.

*Necessaria ad
bene orandum,
directio.*

3. Quemadmodum igitur Dominus Deus ideam totam Societatis nostræ, tum exteriorem, tum etiam quæ ad interiorem virtutum formam pertineret, ei tamquam capiti & fundatori communicavit; ita etiam cum oratio & communicatio cum Deo sit tanti momenti, ut magna ex parte religiosa observantia, ac spiritualis profectus ex ea pendeat; plurimum referebat habere hanc methodum & directionem ad orationem faciendam ab eodem capite nostro, quam nos quoque omnes sequeremur, & præ oculis semper habere conaremur.

*Plus Exercitiorum
magno opere
à S. P. N. com-
mendatur.*

4. Atque hæc causa est, cur ipse B. P. N. IGNATIUS in omni sermone, ut accepimus, & verò praxi ipsa tantopere Nostri commendare soleret usum horum Exercitiorum: ac in Constitutionibus quoque tam crebrò eorum mentionem faciat, & præsertim parte 4. c. 8. §. 5.

ubi dicitur, omnes operam dare debere, ut in hoc armorum spiritualium genere tractando, quod tantopere conferre cernitur ad Dei obsequium, dexteritatem habeant. Exstat etiam ejus epistola ad Sacerdotem quemdam, Mionam nomine, qui Parisiis fuerat ejus Confessarius, in quo satis manifestè ostendit, quid ille sentiret de his Exercitiis. Monet enim eum, atque etiam instanter rogat, ut ea faciat diligenter: & si fecerit, promittit ei magnam utilitatem spirituales, tum in se ipso, tum ad alios quam plurimos juvandos; idque verbis valde gravibus, & significantibus.

5. Idem verò testimonium dederunt alii, & plurimi, & quidem insignes viri, & doctrinæ, & virtute, & rerum humanarum experientiæ, ac præcipuè etiam spiritualium peritiæ: qui cum hæc Exercitia re ipsa experti essent, ita ea probarunt, ut illorum usu, majorem quam sperare ausi essent, suarum animarum fructum se consecutos esse, tum verbo tum scripto libenter prædicarent.

*Ab aliis eorum
commendatis.*

6. Sed præ omnibus est auctoritas Sedis Apostolicæ, quæ, diligenti examine doctorum virorum præmissis, hæc Exercitia approbavit anno M. D. XLVIII. *ut pietate & sanctitate plena* (hæc enim sunt ejus verba) *& ad edificationem spiritualesque fidelium profectum valde utilia.*

*Auctoritate
Pontificiæ ap-
probata.*

7. Postremò est etiam ipsa experientia ingentis ac propè incredibilis utilitatis, quæ ex his Exercitiis faciendis subsequi solet. Primum enim plurimi ex Nostri, præsertim primis temporibus, hoc modo spiritum vocationis acceperunt, ut verè dici possit, Societatem nostram hoc

*Nilque eorum
maxima, mon-
itorum experi-
entia compro-
bata.*

maxi-

maximè medio & initio coaluisse, & postea incrementum accepisse. Deinde plurimi etiam alii relicto mûdo alios Religiosos Ordines ingressi sunt: multi jam ingressi, egregiè reformati sunt; nec singuli tantùm, sed sæpe integra Cœnobia. Complures etiam in sæculo ipso cùm ita vitiis addicti essent, ut nullo modo neque cohortationibus, neque Concionibus avelli possent, hoc uno sese converterunt, & ad meliorem vitam constanter ducendam revocârunt. Denique negari non potest, quin valdè magnus fructus in omni hominum genere, & statu, & conditione effectus sit; & ubi eorum usus magis viget, ibi etiam multò major morum reformatio cernitur.

*Exercitiorum
præcipui fructus.*

1. Thess. 4. p.

8. Nec debet aliquis mirari, quòd tanti effectus consequantur, & quidem non admodum longo tempore, addo etiam, non adeò magno labore. Nam cùm Dei voluntas sit sanctificatio nostra, ut ait Apostolus, & ideo bonitas illa immensa semper parata sit sua dona effundere super creaturam suam; sinè dubio, si ipsa met non poneret impedimentum, sed potius se ipsam disponderet, facilè ac brevè magnas à Deo gratias consequeretur. Hoc igitur faciunt hæc Exercitia, & sanè valdè efficaciter, ut animam disponant, ad hæc dona accipienda. Primum enim removeant eam ab omni aliarum rerum ac negotiorum occupatione, & quasi ad solitudinem quamdam ducunt, ut & Deus ad ejus cor loquatur, & ipsa faciat quod dicitur in Psalm. *Vacate, & videte, quoniam ego sum Deus.* Deinde verò posito statim ante oculos ultimo hominis fine, nempe æternâ beatitudine, ostendunt primùm, quantum hætenus aberraverit, & ita peccatorum dolorem, & odium ingenerant; deinde virtutum pulchritudinem aperiunt, & Christi Domini exemplo ad ejus imitationem accendunt. Denique etiam modum tradunt totius vitæ ex Dei regula ac voluntate reformandæ, sive status ipse mutandus sit, sive non mutandus, verùm in melius corrigendus.

Mal. 4. 2.

*Nostri eorum
usus commenda-
tur.*

9. Cùm ergo horum Exercitiorum tantæ sint utilitates, tantusque fructus, facilè apparet, quàm eorum usus Nostri Insistat. *S. J. volum: II.*

omnibus commendatus esse debeat, si præsertim illud addamus, quod cum humilitate cognoscere possumus, & certè etiam debemus, hoc totum quodcumque est, nempe peculiarem hanc instructionem, ac modum meditandi, & peculiaria hæc documenta tam utilia, tamque solida, esse præclarum quoddam donum ac munus à Deo datum Societati nostræ. Quare cùm id Deus nobis donârit, & ideo donârit, ut uteremur non est dubium, quin hoc ipsum excitare omnes debeat, ut avidius utamur, nec talem thesaurum absconditum, & quasi defossum inutiliter teneamus.

Methodus necessaria in Exercitiis tradendis.

10. Verùm quàm utilis est hic Exercitiorum usus, quem dicimus, tam etiam est necessarium, aliquam methodum habere in iis tradendis: tum quia non omnes eandem peritiam aut dexteritatem habere possunt, tum quia non omnia hoc Exercitiorum spiritualium libro comprehendi potuerunt, (& ideo sunt in eo aliqua paullo obscuriora, quod ad praxim attinet) tum denique etiam, ut servetur à Nostri omnibus uniformitas, & non suo quisque ingenio & placito Exercitia interpretetur, ex qua re novi ac varii subinde modi introducerentur.

11. Has igitur ob causas Congregatio prima Generalis inter alia, quæ necessaria judicavit ad proximos juvandos, & nostros Operarios dirigendos, hoc etiam constituit Tit. 6. Decr. 28. ut conficeretur Directorium tradendorum Exercitiorum, ejusque rei curam Generali Præposito commendavit.

Cong. 1. Gener: auctoritate Directorium confectum.

12. In quo cùm aliqui Patres diligenter laborassent, vel pro sua devotione, vel Superiorum jussu, visum est P. N. Claudio Aquavivæ, tum hunc eorum laborem, tum etiam quæ nonnulli alii adumbraverant, quibusdam antiquioribus Patribus in Societate mittere, ut ea viderent, & judicium de iis ferrent, & præterea siquid occurreret, quod addi posset, id scriptis mandarent. Ex quorum omnium sententiis ac judiciis, ea quæ ad nostrum propositum accommodatiora visa sunt, in hoc Directorium selecta, & suis locis digesta sunt, ad Dei Domini glori-

Antiquioribus Patribus discutiendum datur.

V v 2

am, &

am, & Societatis nostræ, proximorumque spiritualement profectum.

Quomodo inducendi sint homines ad Exercitia.

C A P U T I.

I.

Par. 4. c. 2.
lit. E.
In aliis exci-
sandum deside-
rium.

Dicitur in nostris Constitutionibus, cum Exercitiorum ratio redditur, non solum id agi debere, ut aliis satisfiat; sed etiam ut in aliis desiderium excitetur, ut eisdem juvari velint. Ex quo apparet, oportere hoc esse Nostris propositum, ut quotquot possunt ad agenda Exercitia suaviter inducant: quoniam cum caritas & zelus animarum nos movere debeat, ad desiderandam & procurandam earum salutem & perfectionem, eadem etiam impellere debet ad eam rem, quæ adeo apta, & adeo efficax est ad illud utrumque in eis operandum.

Distretit &
modeste fiat.

2. Est tamen opus prudentiâ, ut id discretè, & modeste fiat, nempe tempore & loco convenienti, sine molestia, aut offensione: & nominatim cavendo, ne suspicio præbeatur, quod ad Religiosum statum trahere velimus. Hunc autem modum prudentem & cautum invitandi ad Exercitia, suggeret sua cuique prudentia, & spiritus sancti unctio, quæ ut in aliis, ita in hoc diriget & juvabit suos operarios.

Quinam modus
tenendus.

3. B. P. N. IGNATIUS ita sentiebat & monebat, optimum modum esse in Confessione, non importunè, atque ex abrupto, sed aliquâ commodâ occasione, vel è re nata, vel dextre accersita: aut etiam extra Confessionem, cum cernitur aliquis non adeo contentus statu suo, sive propter aliquem scrupulum intrinsecum, sive propter molestiam extrinsecam, ut si non bene ei succedant negotia, vel si non bene à suis tractetur, vel ob aliam similem causam. Interdum etiam optima est commoditas ex ipsis vitiis aut lapsibus alicujus, cum præsertim aliquo Dei lumine afflatus ea cognoscit, & do-

let, & cupit emendationem. Tunc enim sæpe opportunum est, proponere ei hoc quasi remedium ejus infirmitatis.

4. Quæcumque verò occasio accipitur, indicandi sunt magni fructus, qui ex his Exercitiis consequi solent, pax, & quies animæ, lumen interius, & cognitio ad bonam gubernationem totius vitæ, quocumque in statu.

Exercitiorum
fructus indi-
candi.

5. Juvat etiam, proponere aliqua exempla aliquorum, qui ea fecerint cum fructu, ita ut postea valde contenti fuerint; ipsaque morum mutatione testati sint, quantum in eis profecerint: & ad hoc etiam confert, indicare consolationes spirituales, & gustus, quos habuerunt, nimirum ne labore deterreantur. Verum in his exemplis commemorandis abstinendum esset ab iis, qui Religionem ingressi sunt (vel certè hoc postremum taccendum) & ii potius narrandi, qui in melius mutati in sæculo manserunt, quoniam facile fieri potest, ut quem hortari volumus, idem sibi timeat, & ideo refugiat Exercitia.

Exempla eorum
qui fecerunt
proponenda.

6. Imò verò hæc ipsa opinio eripienda esset hominibus, ut putent solis Religiosis, aut iis qui Religiosi fieri volunt, convenire Exercitia. Nam cum omnes egeant gratiâ Dei, non solum Religiosi, sed etiam sæculares, propter pericula in quibus assidue vivunt, ideo ipsi quoque debent ea adjumenta quærere, ex quibus ad hanc gratiam hauriendam quàm maxime disponantur.

Omnibus ne-
cessaria.

7. Notandum est tamen, si loquamur de integris & plenis Exercitiis, eam fuisse B. P. IGNATII sententiam, ut non omnibus passim darentur, sed selectis tantum, & qui habiles ad majora viderentur. Quod ita esse aperte videmus ex quadam instructione, quæ conscripta dicitur ipso dictante, quæ sic habet: *Non mihi videtur expedire quicquam hortari ad faciendâ Exercitia, nisi has condiciones, vel saltem præcipuas habeat. Primo, ut ejusmodi sit, qui sperari possit valde in futurum domini Dei, si ad ejus obsequium vocatus fuerit. Secundo, si nondum habeat ejusmodi talenta jam acquisita artium ac scientiarum, quæ hoc præferant, saltem ut ejus ætatis atque ingenii sit, ut ad ea aliquando pervenire possit videatur.*

Quædam sunt
P. N. & qui-
bus danda Ex-
ercitia.

Tertio,

Tertio, ut liberum sit ei de se ipso statuere, etiam quoad statum perfectionis amplectendum, si Deo placeret eum vocare. Quarto, ut ad spiritualia affectus videatur, habitumque corporis honestum ac decentem habeat. Quinto, ut non ita alicui rei sit addictus, ut ab ea difficulter videatur posse dimoveri, & ad eam equalitatem perducatur, quæ requiritur ad hoc negotium anima cum Deo rectè tractandum; ac quantum magis quisque dubius est de vite suæ rationibus, & cupidus sciendi quid facere debeatur de sua persona: denique quanto aptior ad Ecclesiam juvandam, tanto etiam magis, simpliciter loquendo, idoneus erit ad Exercitia facienda. Qui verò has conditiones non haberent, vel qui matrimonio juncti fuerint, aut alioquin inhabiles, non debent iis tradi Exercitia omnia, maxime si alii aptiores ea peterent, vel nostris aliis occupationibus distinerentur. Possent tamen dari eis aliqua meditationes prima hebdomada, idque si fieri possit, in ipsis eorum domibus, hortando eos, ut in aliqua remotiori domus parte se colligant, unde non nisi ad Missam & Vesperas egrediantur, aut quando ad meditationes accipiendas veniant. Hisque addi poterunt, si ita videatur, aliqua Exercitia, ut triplex modus orandi, & similia. Hæc B. P. IGNATIUS; quæ eadem, licet paullo brevius, habentur etiam in Const. p. 7. c. 4. lit. F.

viriliter agere, & omnia impedimenta Divinæ gratiæ rejicere, & omnes animi sui vires intendere, ut huic gratiæ cooperetur, & se ad eam recipiendam quam poterit optimè disponat.

2. * Hanc ob causam ab omnibus aliis negotiis domesticis prius se expediat, vel certè ea aliis interim committat, ac toto tempore omne sibi amicorum ac familiarum, iundè etiam nuntiorum aut litterarum, commercium interdicat. Hæc enim mentem implere solent variis cogitationibus, quæ deinde magnopere distrahunt, & conceptum, si quis est, fervorem restringunt. Imò verò omnem etiam aliam cogitationem de quavis alia re excludere curet, perinde ac si nullum aliud negotium in hoc mundo haberet.

3. Habeat deinde magnam spem in Domini bonitate & liberalitate, qui cum etiam errantes requirat, & fugientes sequatur, multò magis qui ad se bono animo accedunt recipiet, & complectetur. Quare confidat in illa infinita clementia, quæ cum pium illud desiderium dederit, dabit etiam gratiam ac vires exsequendi bene ac fructuosè; siquidem ejus voluntas est sanctificatio nostra.

4. Inter cetera verò, ita etiam animo constitutus esse debet, ut libenter & avidè Exercitia hæc aggrediatur, non tam ut spirituali dulcedine fruatur, quam ut Dei voluntatem de se intelligat, suumque affectum à terrenis omnibus avellat, & eum in suo Creatore collocet. Illud verò maxime necessarium, ut præter hoc desiderium proficiendi in spiritu, sit etiam bene resignatus in beneplacito Dei, in iis in quibus adhuc liber est: itaque animo paratus sit, ut quidquid à Deo cognoverit faciendum esse, omnino exsequi decreverit.

5. Quare non debet quisquam deliberationem aliquam secum asferre, à qua dimoveri nolit. Deinde non debet etiam modum ac terminum ipse ponere Dei donis, ita ut usque ad quosdam limites se illuminari ac juvari velit, non autem amplius. Nam præterquam quod valdè indecens est, ut creatura hoc modo agat cum suo Creatore, valdè etiam sibi ipsi nocet; primùm, quia seipsum privat illis

ANNOT. 20.
A curis & negotiis segratio.

Cum spe ag-
grediatur.

Qualis finis.

Quomodo ag-
grediatur exercitia.

— — — — —

Quomodo dispositus esse debeat, qui ad Exercitia facienda accedit.

CAPUT II.

I.

Exercitia ag-
gressurus, eo-
rum necessita-
tem intelligat.

Qui ad Exercitia agenda aggreditur, primò eniti debet, ut intelligat quanta sit res, quam aggreditur; nempe

quæ non solum ad animam pertineat, sed ita pertineat, ut si modò ea diligenter præstet quæ debet, jacturus sit fundamenta spiritualis sui profectus, quæ deinde tota ejus vitæ usui futura sint. Ex quo intelligat, quantam * alacritatem, & diligentiam, & fortitudinem etiam, ad tantum opus, tantumque negotium asferre debeat. Itaque statuat ipse secum,

V v 3

ANNOT. 21.
20.

illis majoribus donis, quæ Deus fortasse daturus erat: deinde, quia illa ipsa illiberalitas, & restrictio, & ingratitude in Deum, meretur, ut ne ea quidem accipiat, quæ vellet accipere. Quare debet potius animi sinum dilatare, ut quam maxime possit, sese cum Deo conjungere, & quam maxime ab eo ditari & locupletari thesauris istis cælestibus desideret. Atque hæc quidem observanda sunt ei erga Deum.

Qualiter se gerat circa dandam Exercitia.

6. Erga eum verò qui daturus est Exercitia, ita se gerere debet, ut eum accipiat ut Magistrum & ducem hujus itineris dubii & periculosi: & ideo etiam si alioqui prudens sit, vel doctus, & in rebus agendis exercitatus, tamen pro hoc tempore non confidat suæ prudentiæ, vel doctrinæ, sed totum sese committat huic suo duci, ac quemadmodum ait Apostolus, *Stultus fiat, ut sit sapiens*; illudque Beati Petri monitum exsequatur, *Sicut modo geniti infantes, sine dolo lac concupiscite, ut in eo crescatis in salutem*. Itaque instructorem suum ita intueatur, tamquam Dei instrumentum ad hoc sibi missum, ut eum dirigat, & perducatur per eam viam, quæ ad vitam ducit. Quam ob causam cum omni reverentia, & alacritate, & confidentia excipere debet, quæ ei proponet.

1. Cor. 3. 18.
1. Pet. 2. 2.

Nihil celandum.

7. Præterea nihil eum celet, nihil dissimulet, sed sincerè totum cor suum ei patefaciat, & candidè referat, quomodo singulæ meditationes successerint, quas in eis, vel extra eas reliquo tempore consolationes, desolationes, lumina, vel bona desideria senserit. Denique obediat ei in omnibus perfectè, neque alias meditationes, aut alium ordinem teneat, quam ille præscripserit; idemque in poenitentibus, & corporis castigationibus: & in summa hoc sibi persvadeat, quò diligentius & exactius illius ductum sequetur, eò aptiorem fore ad Dei gratiam largiendam; quia illa humilitas, & illa simplicitas valde Deo placet, & cum talibus est ejus sermocinatio. Hæc igitur necessaria quidem sunt, ut plenior fructus eliciatur.

Qua proponenda facienti Exercitia.

8. Sed tamen si is qui tradet Exercitia timeret, ne si omnia proponat Exercitia

facturo, fortasse eum detererent ac retraherent; melius esset, vel aliqua tantum horum proponere ab initio, vel non admodum exaggerare: sed si postea cum gustu spirituali eum affici viderit, magisque capacem ad hæc portanda, tunc eum paullatim excitare ad Exercitia peragenda cum omni perfectione.

De quibus monendus sit Exercitia ingrediens, & de tempore meditandi.

C A P U T . III.

1.

Unt etiam alia, de quibus monendus est qui facit Exercitia; sed quia hæc continentur in Annotationibus, vel regulis scriptis in libro Exercitiorum, non est, quòd hic repetantur. Hoc tamen de iis addendum, debere eum omnè diligentiam ponere in eis observandis; quoniam quò diligentior in hoc fuerit, eò citius, & uberius inveniet fructum spirituales, qui quæritur.

Exacta observatio.

2. Illud etiam in particulari attingi potest, non debere eum legere nisi scripta, quæ ei traduntur, nec libros habere in cubiculo, ut occasio legendi præcideretur, præter Breviarium, si Sacerdos sit, aut Officium B. Virginis. Si tamen instructori videbitur, posset in prima hebdomada legere librum Gersonis de Imitatione Christi, in secunda aliquid ex Evangeliiis, & Sanctorum vita, ut dicitur in Annotationibus post primam meditationem secundæ hebdomadæ. Sed has vitas Sanctorum oporteret esse selectas, & valde accommodatas ei qui facit Exercitia; ut si esset uxoratus, oporteret ei tradere vitam alicujus, qui sanctè vixisset in sæculo: similiter in Religiosis, & in aliis similibus. Quare is labor & diligentia esse deberet instructoris in idoneis seligendis.

Quos libros habeat & legat.

3. Porro in Evangeliiis non debet legere nisi illud mysterium, quod eadem hora vel die est meditaturus, ut habetur in pri-

Qua mysteria legenda.

in primo Notab. post quintam contempl.
2. hebdomadæ.

Qui libri, s.
adsum suu
pat.

4. Tamen si post factam meditationem tædio affici videretur, ac potius tempus perdere; posset etiam, ut dictum est, addi aliquis alius liber, ut primâ hebdomadâ, Dionysius Carthusianus de quatuor novissimis, Confessiones S. Augustini, aut similes; hoc advertendo, ut non solum boni & utiles sint, verum etiam apti & opportuni ad gignendum illum affectum, qui eo tempore in Exercitiis quæritur, ut contritionem, vel timorem, vel Dei amorem. Quin etiam monendus est & docendus, ut ipsam lectionem dirigat ad meditationem, nimirum non legendo cursim, aviditate sciendi & videndi nova, sed immorando, & perpendendo accuratè ea quæ legit, & intrando in eosdem affectus.

Quæ scriben-
da.

5. Quod de legendo dicitur, idem de scribendo dicendū. Nihil enim aliud scribi debet præter ea, quæ pertinent ad orationem, nempe puncta aliqua, quæ Dominus communicaverit in meditatione, vel etiam extra meditationem: quæ tamen brevissimè notanda sunt, non diffusè per modum sermonis. Hæc autem puncta possunt esse duplicis generis: vel practica, quæ pertinent ad agendum, ut sunt desideria quædam, aut firmæ deliberationes faciendi aliquid; vel quæ pertinent ad cognoscendum, ut sunt quædam veritates, aut lumina circa aliquam materiam, ut alicujus virtutis, v. g. humilitatis, contemptus mundi, patientiæ, &c. vel etiam in aliqua materia meditationis, ut Incarnationis, vel Passionis Domini, & similia; ejusmodi præfertim, quæ sint quasi axiomata quædam, & viam aperiant ad bene percipiendas & meditandas illas materias.

Lectionis &
scriptæ mon-
deratio.

6. Sed illud cavendum, nè vel legendi, vel scribendi dulcedine ita se quispiam distineri sinat, ut tempus eripiat meditationi, etiam præparationi ad meditationem. Semper enim aliquantò ante meditationem debet omnia relinquere, & omnino suam cogitationem convertere ad puncta illius Exercitii, quod jam instat. Adde etiam, cavendum hoc quoque, nè nimis legendo aut scribendo defatigetur

animus, & quasi vires ejus exhauriantur: oportet enim salvam semper relinqui meditationem, & cetera omnia huic uni servire.

7. Qui Exercitia exactè facere volunt, viresque idoneas habent, iis * quinque horæ meditandi quotidie præscribi solent: prima circa mediam noctem, quod tempus propter quietem, ac profundum silentium valdè aptum est meditationi; secunda sub auroram, tertia paullò ante prandium, quarta post meridiem, quinta sub vespere, & post uniuscujusque horæ meditationem quadrans etiam ad examen præcedentis meditationis.

Quot horis o-
randum.
Ex 2. hebdom-
adæ 2. & 3. post
Exercitia pri-
mæ diei, pag.
279. & ex 3. heb-
dom post 2.
contempl.
notab. 2.

8. Cum aliis, qui debiliore sunt valetudinis, vel tam exactum modum servare non possunt, dispensari poterit de horæ mediæ noctis, ita tamen ut quinque horæ maneant, aut etiam pauciores, si instructor ita expedire judicaverit. Ut verò plures sint quàm quinque, raro continget ut expediat. Nam cum nimis continuantur hæc Exercitia mentis, ita retundi solet, ut obtusior etiam reddatur intellectus, & voluntas minùs efficax.

Quibus cum
dispensandum.

De loco Exercitiis idoneo, & de quibusdam particularibus.

CAPUT IV.

1.

Oculus ad faciendâ Exercitia non est dubium, quin debeat esse remotus ab hominum concursu, & aspectu etiam maximè familiarium. Ità enim monet B. P. N. IGNATIUS Annot. ultimâ, ubi etiam tres ejus rei commemorat utilitates. Quare si Exercitia suscepturus alicubi tam commodè & tam fructuosè non potest, & Superiori ita videatur, poterit excipi domi nostræ, sed in aliquo cubiculo, quod sit quàm maximè separatum ab aliis cubiculis & officinis domesticis, ut quàm minimè videat vel audiat, quæ à Nostris fiunt.

Locus Exerci-
tiorum.

2. Quod verò ad expensas attinet, cum ille in domum nostram venerit, con-

Expense æqui-
bus faciendâ.

consultatur Superior: ad cuius prudentiam pertinebit, ita omnia moderari, ut neque domus nimium gravetur, neque contra occasione domus non gravandæ minuatur numerus eorum, qui Exercitia facere possunt. Videntur autem communiter nec recusandæ, si offerantur, præsertim à ditioribus; nec si non offerantur, requirendæ. Absit verò semper, quidquid in eo genere sordidum aut indecorum videri possit.

*Qualis is qui
inserviat exer-
citantis.*

3. In hoc loco præter instructorem debet etiam esse qui ei inserviat, & necessaria ad victum deferat. Hunc autem oportet esse fidelem, discretum, taciturnum, quique suâ modestiâ, & humilitatis ac devotionis exemplo ædificet. Nihil autem loquetur, nisi de iis, quæ ad victum, aut cubiculum, & ministerium suum pertineant, idque paucissimis, omnia semper ad instructorem rejiciendo, quem etiam de singulis certiores faciet, nec rem ullam ei deferet, etiam postulatus, nisi illo consulto.

Lectum componet, &c.

4. Componet lectum, & cubiculum verret opportuno tempore, quod ferè erit tempore Missæ. Cetera etiam, quæ opus erit, munda & apta afferet, præferendo semper magnam caritatem, & diligentiam: atque inter alia meminerit etiam pro ipso orare quotidie.

Interdum minus deputandas.

5. Aliquando etiam profuit, huic ministerio eum deputare, qui notus aut familiaris esset Exercitanti, idque juvat non solum ad consolationem quamdam ipsius, sed etiam ad profectum spiritua-lem, quoniam aliqui interdum confidentius se aperiunt amicis hujusmodi, quam ipsi Instructori, si eum numquam antea nôrant. Sed hoc totum pendere debet ex judicio ejus, qui tradit Exercitia, ut videat quatenus hic progredi debeat, quid loqui, & quomodo. Debet enim uti eo tamquam instrumento suo, juxta id quod intelliget convenire ad majorem utilitatem exercitantis.

Divisio

6. Quod ad victum attinet, quærendum est ab eo, quid sibi parari velit, idque ei afferendum, quod ille petierit.

*An & à qui-
bus visitandus.*

7. Præter hunc qui ei ministrat, ut plurimum non debet ab aliis visitari. Nam de sæcularibus quidem nulla est

dubitatio; nisi aliqua necessitas urgeret. Ex Nostis autem aliquis mitti posset, cum vel qui facit Exercitia, id peteret ab instructore, vel instructor etiam illo non petente ita judicaret, ad ejus consolationem vel profectum.

8. Quicumque autem eat, cavere debet, ut nullus nisi utilis sermo habeatur, ac de rebus spiritualibus, nullâ tamen significatione, quod eum ad hunc vel illum vitæ statum impellere velit, præsertim verò ad Societatem. Nam præterquam quod vocatio debet esse libera, & à Deo venire, ipsi etiam qui in hac deliberatione versantur, si id intelligant, aut suspicentur, eò magis retrahi solent: & contra, ut experientia sæpe ostendit, eò magis incitari, cum in Nostis nullam talem cupiditatem animadvertunt.

*Qui sermones
miscendi.*

Qualis esse, & quid facere de-

beat, qui Exercitia tradit.

CAPUT V.

I.

Quod ad illum attinet, qui Exercitia traditurus est, illud primum à B. P. N. IGNATIO 4. par. c. 8. §. 5. præcipitur, ut prius ea in se ipso sit expertus, ut rationem eorum reddere possit, & dexteritatem in iis tradendis habere. Quod ut facilius assequatur (ut ibidem dicitur in declaratione) prius quibusdam tradere deberet, in quibus minor esset jactura, si quid erretur, ut verbi gratiâ, junioribus, aut iis, qui non ingressuri sunt electionem de vitæ statu. Deinde etiam proderit conferre suum modum procedendi cum aliquo magis exercitato, bene adnotando quid magis vel minus convenire deprehenderit. Itaque hoc primum & præcipuum esse debet, ut sit bene versatus in rebus spiritualibus, & nominatim in his Exercitiis.

*Qualis sit En-
exercitiorum
magister.*

2. Præterea sit prudens, & discretus, parcus, & moderatus, consideratus in sermone. * Sit etiam sçavis potius, quam austerus, maximè cum iis, qui tentationes, vel etiam desolationes, aut ariditates, & tædia

*Ejus partes.
Annot. 7. et
20.*

& tædia patiuntur, quos consolari, animare, & erigere debet opportunis consiliis, & precibus tum suis, tum aliorum. Expedit etiam ut gratus ei sit, qui facit Exercitia, quoniam hoc modo magis ei confidet, sequæ magis aperiet.

Auctoritas cum maturitate servanda.

3. Porro in agendo cum ipso meminerit auctoritatem quamdam semper retinere, servatâ quadam maturitate, & gravitate, eoque etiam magis, quò is qui in Exercitiis versatur, major ipse fuerit. Hoc enim valdè expedit ad ejus spiritualem profectum, ut locum, & personam Magistri, ut verè est, tueatur; etsi hæc auctoritas temperata esse debet humilitate religiosâ, quæ eluceat in omnibus ejus dictis & factis; ita ut nè vestigium quidem ullius vanitatis conspiciatur. Sed in hoc Christum imitari debet, qui cum forma esset omnis modestiæ, tamen, sicut scriptum est, *Erat docens tamquam potestatem habens.* Itaque cum omni libertate officium suum exsequi debet, tum docendo, tum monendo, tum dirigendo, ubi quippiam curvum aut distortum esse viderit.

Matt. 7. 29. & Marc. 1. 22.

Deo referendum, si quid fructus.

4. Caveat, cum bonum aliquem effectum viderit in iis, qui se exercent, quidquam suæ industriæ aut peritiæ tribuere, cum hi omnes effectus gratiæ sint à solo Deo, & consilia extrinsecus adhibita (præterquam quòd si bona sunt, ab eodem Deo sunt) tantam vim habeant, & tantum operentur, quantum concurrat & cooperatur Deus. Ex altera tamen parte multum confidat in Domino, & ab eo speret certum auxilium tum sibi, tum ei qui facit Exercitia.

5. Illud autem valdè observandum, ut nihil de suo apponat, sed cum ejusmodi consilia debeant ex Divina inspiratione suscipi, caveat nè indiscreto zelo conetur aliquid ei suadere: sed sinat Deum de sua creatura disponere, juxta placitum bonitatis suæ. * Quod ut melius & facilius in opere præstet, servet se in animo planè indifferentem, & in nihil aliud ejus voluntas feratur, nisi ut sanctissimum Dei beneplacitum in anima illa plenè & perfectè compleatur: & ipse tantum in eo laboret, ut qui se exercet, id investigare sciat, & sciat se à dæmonis influum: S. J. volum. II.

Annot. 35. ex 10.

deceptionibus expedire, quibus homines retardare solet.

6. Curet etiam perspectum habere eum, qui facit Exercitia, non tantum quoad statum & conditionem, si nobilis sit, vel plebejus; doctus, vel indoctus, &c. sed etiam quoad peculiare quasdam partes, ut si simplex, vel prudens sit; provectus in rebus spiritualibus, an adhuc rudis ac novus; si intelligens & capax, an verò hebetior & tardior. Nam cum diversis diverso modo agendum est, ut rudioribus sunt res explicatiùs proponendæ, aliis autem brevius, &c.

Perspecta sit conditio Exercitii facientis.

7. Illud autem in primis necessarium, ut qui Exercitia traditurus est, totum librum Exercitiorum perlegerit, cumque præ manibus habeat, & præsertim Annotationes & Regulas. Neque sufficit cursim ea videre, sed omnia accuratè, imò singulas penè voces expendere oportet, quoniam quædam sunt in iis brevissimè dicta, quæ magnum pondus habent, & ignorata aut præterita damnum afferunt. Itaque tum antea accuratè ea vidisse oportebit, tum verò in dandis Exercitiis relegenda erunt accuratiùs, præsertim quæ pertinent ad illud tempus, in quo tum versatur ille, qui suscipit.

Perspectum habeat librum Exercitiorum.

8. Juvabit etiam ut singula Exercitia, antequam ea tradat, aliquantulum ipse meditetur, si fieri poterit, ut melius imprimat alteri.

Præ ipse meditetur.

De visitando eo qui exercetur.

C A P U T VI.

1.

Optis Exercitiis sit diligens in visitando suis temporibus eo qui exercetur. Videtur autem expedire, ut quotidie semel cum adeat, neque tamen sæpius, nisi aliqua occurreret necessitas, ut aliquando accedit primâ hebdomadâ propter rei novitatem, aut secundâ propter difficultatem electionis.

Quoties visitandus.

2. Imò cum aliquibus hominibus gravibus, & bene introductis in spiritu & devotione, posset etiam aliquando esse utilis,

Quando non visitandus.

X x

tilius, ut aliquis dies omitteretur. De tempore autem eum visitandi, videat ipse quod sit commodius & aptius. Ex natura quidem sua videtur matutinum, quia tunc animus est magis dispositus ad res percipiendas & penetrandas. Quamquam sub vespere solet esse major necessitas, quia tunc interdum magis crescunt tentationes & desolationes, quia animus est minus aptus ad contemplandum, & ideo interdum incidit in morositatem quamdam, & magis est expositus tentationibus.

An quis pro recreatione designandus.

3. Videat etiam instructor, an aliquando ex peculiari causa expediat, ut statim à prandio, vel à cœna ipse, vel aliquis alius maturus & discretus, ab eo designandus, cum eo qui est in Exercitiis maneat ad honestam recreationem.

***** De exigenda ratione meditationis.

C A P U T VII.

1.

Quomodo interrogandus.

Igitur quodcumque tempus elegerit ad eum inviscendum, cum ad ipsum venerit, interrogabit, quomodo se habuerit ab ea hora, quâ illum postremo vidit, & præsertim in meditatione, nimirum quem modum tenuit in meditando, quos mentis discursus, quas voluntatis motiones habuerit, quas consolationes senserit, & in quibus punctis.

Quid si consolationes abundant,

2. Si bene procedit, & consolationibus abundat, non valde laudare oportet, nè sibi complaceat, sed primum doceat quomodo solidum fructum ex illis consolationibus elicere debeat. Nam si nihil aliud fiat, abeunte illo sœvi sensu, qui ferè non diu durare solet, nullus fructus remaneret. Quare instruendus est, ut eas consolationes dirigat ad morum emendationem, vitæque totius institutionem; quia ut scriptum est, *non audiores legis iusti sunt apud Deum, sed factores legis iustificabuntur.* Atque hic etiam monendus est, * ut breviter in scripto ponat no-

Rom. 2. 13.

Annot. 20.

tabiliores consolationes, & lumina, desideria quoque & firmas deliberationes faciendi aliquid, quoniam proderunt multum alio tempore, cum ea non habebit.

3. Deinde verò præparet illum ad tempus desolationis & ariditatis, quæ solet frequenter contingere, nè deinde cum contigerit, imparatus sit. Atque hoc tempore cum res bene succedit, non oportet diu cum ipso remanere, sed sinendum, ut Creator cum creatura sua, & hæc vicissim cum illo transigat; nisi necessarium videretur ad eum vel dirigendum, vel etiam recreandum, si nimis absorptus esset cogitationibus illis.

Disponendus pro tempore desolationis.

4. Contrà verò si exercitans aridus sit, & desolatus, aut distractus in meditando, percunctari debet, quomodo se gesserit in meditatione, & nominatim quomodo observârit Additiones, & si in aliqua remissum invenerit, moneat & instruat.

Annot. 6. ex 20. Quid cum abundas desolationis.

5. Aperiat etiam ei viam ad meditationem, attingendo & quasi indicando aliquos conceptus, quos deinde ipse cogitatione prosequatur.

Viam meditationis aperiri.

6. Hortetur ad patientiam & longanimitatem, nè se obrui sinat tædio, ac propter molestiam & laborem avertatur ab oratione: quia si fortiter cum spe ac fiducia perseveret pulsare ad ostium misericordiæ Divinæ, non poterit non aperire, juxta illud: * *Si moram fecerit, expecta illum, quia veniens veniet, & non tardabit.*

Ad quaerendum.

Annot. 13. ex 10.

Habac. 2.2.

7. Moneat etiam optimum remedium consequendi à Deo devotionem esse, ut humilietur sub potenti manu Dei, & se subjiciat, ac resignet ejus Divinæ voluntati: sæpe enim illa displicentia, & amaritudo non tam venit ex fervore, quam ex tacita quadam superbia, quâ homo confidit in sua diligentia; vel quia in eo etiam vellet excellere; aut ex amore proprio, quia amat consolationem. Quare hoc omnino observandum est, ut cum fecerit quod in se est, cetera permittat Divinæ voluntati & caritati, & confidat, quòd illa ipsa ariditas ideo permittitur à Deo, quia sibi sic expedit. Et hic ipse affectus humilitatis, & subjectionis erga Deum sæpe magis efficax est, ut concedat gratiam bene orandi.

Annot. 7. ex 20. reg. 8. ad motus animi discernendos. Modus consequendi devotionem.

8. In

Nulla desursum
suscipienda occasio.

8. In primis autem caveat Instructor, nè unquam det ei occasionem suspicandi, quòd minus bonam opinionem de se habeat, etiamsi non ità se bene gesserit: sed ostendat illi semper se bene sperare, & suà spe etiam illi animum ac spem addat.

De proponenda meditatione.

C A P U T VIII.

1.

N proponendis punctis meditationum non oportebit ea valde exaggerare, aut etiam ità enucleare, ut qui meditatur, ipse nihil novi per se invenire possit, aut certè ægre. Experientia enim docet, magis omnes delectari, & moveri etiam iis, quæ per se inveniunt. Et ideo satis erit, quasi digito indicare venam, quam deinde sibi quisque effodiat. Si tamen essent aliqui parùm capaces, iis possent paullò magis declarari.

2. Ipsæ autem meditationes dari solent in scriptis, nè fatigetur memoria exercitantis, quod solet impedire devotionem, cum vires omnes sint integræ reservandæ intellectui & voluntati.

3. Denique inter alia, quæ Instructor attendere debet, est etiam illud, nè qui exercetur caput lædat nimia attentione orandi. Est enim magnum huius periculum, tum tempore desolationis, quo anima magis conniti solet, quasi adverso flumine; tum etiam consolationis, cum se totam dat propitiis ventis. Quare non sufficit monere de moderatione servanda: nam cum ii qui Exercitia faciunt, ut plurimum sint rudes & novi in meditando, non ità possunt cognoscere, quid sibi nociturum est: sed oportet interrogare, quem modum servant in elevanda mente in Deum, & in ea retinenda in Deo, & nominatim in compositione loci: ac si appareat eos sibi vim facere, docendi sunt de modo ac ratione cogitandi sicut de Divinis; primò quia alioquin durari non potest, & impeditur meditatio; deinde etiam quia solidus fructus confi-

Institut. S. J. volum. II.

stit in cognitione illarum veritatum, & voluntatis motione, quæ procedunt ex lumine intimo, non autem in hac attentione violenta, aut in coactis illis lacrymis, quas meritò irridet Cassianus. Postremo quia hoc negotium orationis etiamsi nostram quoque cooperationem exigit, majori tamen ex parte pendet à Deo, & est donum Dei. Quare ad hoc potius se anima disponere debet per humilitatem, & puritatem, quàm confidere in sua preparatione, & industria.

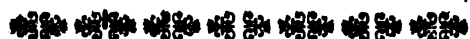
Coll. 9.

4. Reliqua quæ in universum monendus esset Instructor, ferè continentur in libro Exercitiorum, partim in meditationibus ipsis, partim in Annotationibus, partim etiam in Regulis illis discernendi spiritus, quæ sunt valde utiles, & quasi lucem præferunt in omni hoc itinere spirituali, tum primà hebdomadâ, tum omnibus sequentibus. Et ideo iterum repetendum quod suprâ attigimus, debere hunc librum admodum familiarem esse Instructori, ejusque memoriam renovandam eo tempore, quo Exercitia traduntur, quia quoties eum leget, toties novum lumen & intelligentiam hauriet.

De quibus in universum monendus Instructor.

5. In quo etiam admonendus est, etiam ex una parte omnem ejus ordinem, ac methodum, & particularia documenta exactè servare debeat, & quò exactius servabit, eò magis concurret Dominus, tamen ex altera parte multa permitti ejus prudentiæ, pro varietate vel personarum quæ faciunt Exercitia, vel spirituum quibus agitantur, ut vel ista Exercitia moderari, vel etiam aliqua alia præsentis earum necessitati opportuna præscribere possit, ut aperte dicitur Annot. 17. & 18. ex primis, & alibi.

Quando mutare liceat ordinem ac methodum.

De variis hominum generibus, quibus dari possunt Exercitia.

C A P U T IX.

1.

Uibus Exercitia dari possunt, in universum in duas classes dividi posse videntur. Alii enim sunt, qui omnes illas

Dna classis exercitantium.

X x 2

con-

Annot. 2. ex 20.
Quomodo proponenda puncta meditationis.

Meditationes dantur scriptæ.

Præcavenda capitis lassio.

conditiones habent, quas cap. 1. diximus requiri, ut integra Exercitia peragant; & de his nihil hîc in particulari dicendum est: ad eos enim pertinent omnia, quæ toto hoc Directorio dicuntur, maximè si de totius vitæ statu deliberare velint.

2. Alii igitur sunt, quibus non sunt tradenda plena Exercitia, vel quia jam in statu sunt, ut matrimonio vincti, & alii, quibus ob alias causas non expedit dari electionem; vel quia propter negotia publica, aliâve occupationes tempus aut locum non habent, ut sunt Magistratus, & quidam aliquando nobiles, aut patresfamilias, & similes; vel quia non aliam utilitatem quærunt ex Exercitiis, quam ut generalem Confessionem faciant, & ad reliquam vitam bene dirigendam instruantur; vel quia non admodum capaces sunt, ut sunt rudes, & illiterati, qui tamen juvandi sunt juxta eorum captum.

Quomodo cum Religiosis.

3. Igitur quod attinet ad Religiosos, (non agimus hîc de Nostriis, quia de his separatim agemus capite sequenti) si antea nullum mentalis orationis usum habuerunt, eadem est ratio quod ad eos instruendos attinet, quæ alterius cujusvis sæcularis, maximè si antea laxiorem & liberiores vitam duxissent. Tunc enim diligenter exercendi essent primâ hebdomadâ, ut habeant cognitionem & contritionem suorum peccatorum, tum quæ in sæculo tum quæ in Religione commisissent, quia hoc est fundamentum ad reformationem & correctionem totius vitæ. Si verò antea etiam dediti fuissent orationi mentali & devotioni, tunc prima hebdomada brevius percurri poterit, ut diligentius immorentur in meditatione vitæ Christi.

Finis Religiosorum in Exercitiis.

4. Illud verò in prima hebdomada & deinceps præcipuè curandum erit, ut in sua vocatione confirmentur, & sibi persvadeant, hanc viam sibi constitutam esse ad beatitudinem consequendam, ut regulas sui ordinis plurimi faciant, & eas quam diligentissimè observent, & ad sumum Institutum quam maximè afficiantur, ut causas intelligant, quare adhuc minùs profecerint, & ad hunc finem meditationes & examina dirigant: quod ab initio

explicandum erit, & deinde semper continuandum.

5. Denique etiam ut zelum concipiant juvandi alios, sive proximos juxta sumum Institutum, sive etiam fratres ejusdem Instituti, & exemplo & opere.

Zelus proximos juvandi.

6. Electio statûs non est eis danda, sed tamen juvabit tradere regulas & instructiones ejus, ut possint deinde alios juvare, vel etiam de rebus occurrentibus deliberare eodem modo, quo infrâ dicitur de hominibus Societatis.

*Quid de electi-
one.*

7. Quin etiam finitis Exercitiis posset eis magno tum cum delectu, & spe fructûs, nec sinè facultate Provincialis, communicari liber, si ipsi cuperent, & eo bene usuri viderentur: & denique doceri etiam possent de modo tradendi aliis Exercitia.

*An liber com-
municandus.*

8. Ceterum sciant Nostri, vix fructuosius operam poni posse, quam cum Religiosis, quoniam non in ipsis tantum fructus ille residet, sed ordinariè manat ad alios; primùm quidem ad eorum fratres, qui ipsorum exemplo juvari possunt, deinde etiam ad sæculares, quorum animas illi tractant. Et ideo licet omnibus Religiosis utilia semper sint Exercitia, tamen iis maximè, à quibus vel ratione officii, vel alterius ejusmodi causæ, utilitas in alios derivari potest, ut sunt Magistri Novitiorum, Superiores, Baccalaurei, Concionatores, & alii ejusmodi. Quo fiet sæpe, ut uno reformato, alii multi reformentur: idque commodius est, quam ut nos ipsi id per nos præstemus, nè videamur velle esse aliarum Religionum reformatores, quod solet esse odiosum.

Magna utilitas Exercitiorum in Religiosis.

9. Si sint conjugati, aut patresfamilias, dirigenda erunt Exercitia ad eum finem, ut juxta Divina præcepta familiam regant, liberos & servos instruant: præterea ut redditibus & facultatibus justè, ac piè, & sobriè utantur; & eleemosynas faciant pro viribus suis, neque excedant in sumptibus, aliâque similia, de quibus agitur in libro Exercitiorum in fine secundæ hebdomadæ. Hi autem effectus, quos diximus, plerumque solent in anima consequi ex meditationibus ipsis quamquam alterius materiæ: quoniam cum

Quid si sint conjugati.

cum verè timor vel amor Dei ingeneratus fuerit, faciliè etiam reliqua vita tota reformatur. Sed tamen si Instructori videretur propriam aliquam directionem de his dare, vel extra orationem, vel in ipsa oratione per aliquam meditationem, posset etiam hoc fieri. Quod idem intelligimus de aliis quoque hominum generibus, de quibus statim dicemus.

10. Si sint Ecclesiastici, ita erunt instituendi in Exercitiis, ut cognoscant quantam virtutem exigit ille status, eamque acquirere cupiant, & doleant si non hæcenus habuerint. Quare ita dirigendi sunt, ut vitia & pravos affectus exuere decernant, & contrariis se virtutibus ornare; quæ Ecclesiastico homini necessaria sunt: ut semper meminerint, se Divino cultui, & Ecclesiæ ministerio dicatos & consecratos esse, ideoque munus suum implere satagant: ut etiam beneficiorum proventus rectè dispensare, & in eos usus, quos oportet, erogare studeant: denique ut etiam zelum Dei habeant, & pro animarum salute juxta vires, & talentum, & officium elaborent.

11. Si sint Magnates, aut Magistratum aliquem gerant, iis quoque debent sua præcepta & documenta tradi, ut iustitiam administrent, ut avaritiam & superbiam fugiant, ut pauperes sublevent, ut se Dei ministros in illo opere esse sentiant, ut semper Dei timorem atque honorem omnibus rebus præponant, & alia, quæ Instructor suæ prudentiæ per se videre poterit, & ad ea dirigere eum quem instruit.

12. Quod si ejusmodi homines propter publica negotia quæ gerunt, vel ob alias honestas causas, non poterunt omnino vacare Exercitiis; oportebit accipere quod possunt, ut scilicet aliquas saltem horas quotidie meditationi tribuant. Et tunc etiam poterunt manere in domo sua, ita ut Instructor adeat ad ipsos suis temporibus: quod aliquando melius esse posset, quam ut ipsi domum nostram veniant ad Instructorem, præsertim

cum sunt personæ illustiores; quia sic facilius res celatur.

13. Illud tamen longè utilius, si possent in aliquod prædium, aut coenobium secedere, ut fecit B. P. N. IGNATIUS in monte Cassinate. In ipsis autem Exercitiis ita procedendum erit, ut res ac tempus postulabit. Nam si minus temporis spatium quotidie impendant meditationi, eò magis proroganda erit prima hebdomada, & Confessio generalis, & reliqua. Si verò plures horas meditando insument, poterunt ista omnia celerius expediri, ut magis vel minus accedatur ad consuetam formam Exercitiorum.

14. His autem electiones non sunt dandæ, nisi fortè deliberare vellent de officio vel dignitate aliqua suscipienda, vel deponenda, aut etiam de vitæ statu in quibus integrum est. Monendi autem sunt, ut saltè horis illis, quibus meditationi vacant, ab omnibus aliarum rerum cogitationibus se expediant, quantum fieri potest.

15. Si sint rudes & illitterati, non erit multum temporis cum eis insumentum, nec tradenda sunt eis integra Exercitia, sed servandus est modus, qui indicatur in Annot. 18. ex viginti.

16. Ad hoc autem caput pertinent etiam feminae, quarum aliquæ interdum expetunt Exercitia, atque ideo cum iis idem modus servari debet, qui cum rudibus, nisi esset aliqua tam bono judicio, & ita capax rerum spiritualium, tantumque otii domi haberet, ut exactè omnia, aut majorem partem facere possit: tunc enim nihil impediret etiam hæc fieri. Sed illud observari deberet, quod prudentiæ est, ut ipsæ in Ecclesiam nostram veniant ad accipiendas meditationes; & ita cautè procedatur, nè ulla suspicio aut scandalum sequatur. Quam etiam ob causam fortasse expediet, ut non dentur meditationes in scriptis, sed voce, nè homines existiment aliquas esse epistolas. Quod si scripto utendum erit, fiat omnino discretè.

Annot. 17. ex 30.

Quid si sint Ecclesiastici.

Annot. 20. Locum remaneat pro Exercitiis.

Hic quando electiones danda.

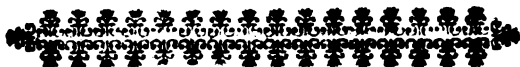
De rudibus & illitteratis.

Quid cum sint Magnates viri.

Quid de valde occupatis.

Annot. 19. et 20.

De feminis.

X x ;

De

De modo tradendi Nostri Exercitia.

CAPUT X.

1.

Uod ad Nostros attinet, primum quidem iis, qui Societatem ingrediuntur, omnino debent dari Exercitia omnia integra, & juxta formam in libro præscriptam. Cum enim hoc sit unum ex experimentis, quod B. P. N. IGNATIUS requirit, requiritur etiam, ut fiant planè ut jacent, exceptâ tamen electione, idque singulas meditationes singulis pagellis descriptas quotidie afferendo: neque enim liber ipse dari debet hac prima vice.

2. Præterea in progressu temporis, cum contigerit ut se colligant ad faciendâ Exercitia, debebunt hæc ipsa aliquoties, ut bis vel ter facere, si non integre, saltè ea quæ sunt primæ hebdomadæ, & aliquot meditationes ex sequentibus, ut de regno Christi, Incarnatione, Tentatione Domini, Institutione sanctissimi Sacramenti, Passione, & illa quæ est de amore excitando, prout opportunum fuerit, & tempus concesserit.

3. Quod propterea faciendum est, quia cum deinde Exercitia aliis daturi sint, omnino oportet ut ipsi ea prius bene nota & perspecta sibi fecerint. Quam etiam ob causam oportet, ut præter meditationes bene intelligant ac teneant usum quarundam regularum, & annotationum, v. g. Annotationes viginti initio libri Exercitiorum positas, Examina, Additiones decem in fine primæ hebdomadæ, regulas electionum, discretionis spirituum, & alia ejusmodi. Et ideo legere debebunt librum, & bene intelligere, ac de quo dubitabunt, quærere ab eo, qui eis tradit Exercitia.

4. Ceterum postquam ea, ut dictum est, aliquando fecerint, & repetierint, reliquo deinde tempore dum nondum ita exercitati erunt in usu meditationum; etsi in quotidianis meditationibus potest quisque pro sua devotione vel necessitate ea meditari, quæ Dominus suggererit,

ex Evangelio, Scripturis, vel alia (re tamen pro securiore directione, ac utilitate majore, cum Præfecto rerum spiritualium, aut cum Superiore communicata) tamen cum agitur de tempore aliquo certo meditationibus & secessioni tribuendo, quod nos communiter Exercitiorum vocabulo appellamus, quia ferè expedit ab aliqua purgatione inchoare, convenit ut aliqua Exercitia purgativa non prætermittant, ut de morte, & de peccatis, præsertim reflectendo ad ea quæ in Religione admiserint.

5. Neque tamen expedit dare in scriptis Exercitia ista accommodata Religioso statui, ut Exercitia B. P. N. IGNATII integra, ut sunt, conserventur, nullâ re additâ vel transformatâ; ac præterea quia etiam ipsi majorem finem dubio gustum & motum sentient ex iis, quæ ipsi met invenerint, quàm quæ ab alio ita minutè enucleata acceperint. Sed tamen InstruCTOR potest aliquam instructionem aut lucem dare, & tamquam in via ponere; monendo eum qui exercetur, ut ipse sibi applicare consuecat; ut v. g. in fundamento, postquam cogitaverit finem hominis, actuet hunc finem in eo statu, in quo nunc est, ut quoniam jam non potest esse indifferens ad divitias & paupertatem, applicet hanc indifferentiam ad eas materias, quæ occurrunt in Societate; & sic de aliis.

6. Notandum est etiam, primam hebdomadam debere in Nostri, si semel exactè Exercitia fecerint, ordinariè satis brevi tempore expediri, ita ut etiam interdum minori spatio quàm tridui, vel etiam aliquando bidui expediri possit, si ita videatur, ut gradus fiat ad secundam hebdomadam, in qua, ut plurimum, diutius immorandum est. Quare hoc potissimum ex Institutoris judicio pendere debet, qui si viderit aliquem majore purgatione indigere, poterit & debet eum diutius in ea retinere, ante omnia conando, ut eum inducat ad desiderandam sui ipsius reformationem perfectam.

7. Materia autem, circa quam hæc reformatio versari debet, hæc ferè est, passionis non bene domitæ, mali habitus, perversæ inclinationes, ut ad honorem & atri-

Pro Societatem ingrediuntur.

Exam. c. 4. §. 10.

Pro jam provectis.

Causa Nostros exercendi in Exercitiis. Const. p. 44 c. 8. §. 5.

Quid post repetitiones.

Nè dentur alia Exercitia scripta.

Exercitia hebdom. cum Nostri.

Annotat. ex 20.

Materia reformationis quæ.

& æstimationē propriā, vel propriā volūtatē, ad corporis comoditates, &c. tentationes ab extrinseco proveniētes, præsertim vehementes & crebræ; deinde etiam ministeria Societatis, ut concionari, audire Confessiones, habere scholā; denique omnes actiones, quas aliquis componere & ordinare velit, ut comedere, dormire, studere, agere cum externis, vel cum Nostriis, & alia.

8. Quare hoc primum curari debet in eo, qui facit Exercitia, ut quā maximam sui ipsius acquirat cognitionem, percurrendo tempus antea actum, & occupationes, vel officia, & in iis perpendendo tum multitudinem defectuum suorum, tum etiam gravitatem ratione statūs & obligationis, tum denique etiam considerando causas, & origines, & radices eorum vitiōrum.

9. Ad quam etiam reformationem valde utile est, ut in fine primæ hebdomadæ fiat Confessio generalis de toto tempore Religionis, non quidem semper quoties Exercitia repetuntur, sed cū aliquis peculiariter motus à Deo vellet instituere novam vitam, seque perfectius reformare. Hoc enim usu compertum est magnopere multis profuisse, & valde juvisse ad cognitionem sui, & emendationem.

10. Quod si viderit Instructor, eum qui exercetur, hac ratione juvandum ad eum finem consequendum, qui intenditur; poterit etiam aliquas meditationes statui cujusque vel necessitati præsentī accommodatas addere, ut de beneficio vocationis, de tribus votis, de causis cur vota renovantur, & de ipsa formula votorum Nostrorum, de Divinis beneficiis, de periculo tepiditatis, & hujusmodi. Interdum etiam ex Summario Constitutionum, præsertim ex præcipuis regulis, quibus Religiosa ferè perfectio continetur, ut 11. & 17. & similes, & in universum eæ sint materiæ, quæ ad timorem & amorem Dei, ad sui ipsius odium, virtutis studium, rerum visibilibus contemptum, æternarum desiderium, atque caritatis ardorem augendum pertinent.

11. Ad faciliorem etiam introductio-

nem eorum, quibus vel non est facultas, vel non vacat per se invenire, poterit via aperiri ad mysteria vitæ & passionis Domini, si nonnullæ veritates Theologicæ proponantur. v. g. cū de Incarnatione agitur, si causæ ejus & fructus explicentur; aut cū de passione, si causæ acerbitalis ejus: si etiam insinuentur modi eam meditandi, v. g. ad compatiendum, ad imitandum, ad admirationem, & sic de aliis.

12. Postremò qui sunt jam provectiones in rebus spiritualibus, & meditando magis exercitati, de quibus par. 6. c. 3. §. 1. iis, si interdum ad spiritum colligendum, & fervorem hauriendum se recipiunt, vel ad aliquod opus aggrediendum, ut missionem, aut aliquid ejusmodi, cū nec eadem sit omnium dispositio, nec una mensura, non videtur quidquam præscribendum circa materiam: sed possunt ea meditari, quæ sibi utilia putaverint ad eum finem consequendum, quem intendunt. Credendum est enim, quod ex notitia, quam ex Exercitiis B. P. N. I. GNATHI antea jam habebant, & ex unctione Spiritūs adjuti, inoffenso pede, imò magna cum utilitate per hanc viam current.

13. Quod attinet ad electionem statūs, ea non est Nostriis danda in Exercitiis. De electione autem negotii aut actionis alicujus consultare non est proprium Exercitiorum; sed potest fieri etiam extra Exercitia omni tempore & occasione: & ideo in hac etiam diligenter instruendi sunt Nostri, ut sciant bene uti regulis eligendi ad indagandam Dei voluntatem, & beneplacitum, ut cū Superiores debent statuere de re aliqua dubia, maximè si non possint cum suis consultare, ut dicitur 16. regulâ. Provincialis; & denique in rebus omnibus, quas coram Deo constituere ac definire oporteat, semper admodum juvat illa praxis, quæ in eligendo præscribitur, de qua infra prolixius agemus, & inde peti poterunt, quæ Nostros juvare possint ad intelligendam Dei voluntatem in omni ejusmodi re, juxta cujusque rei qualitatem.

De pri-

Sui cognitio in primis necessaria.

Pro spirituali reformatione Confessio generalis utilis.

Quando aliæ meditationes addenda.

Modus meditando præparandum instructis.

Quid cum provectionibus.

Electio Nostriis minimè danda.

De prima hebdomada in universum.

CAPUT XI.

I.

Annot. 4.
ex 20.
Exercitia in
4 hebdomadas
distributa.

Omnia hæc Exercitia à B. P. N. IGNATIO in quatuor hebdomadas distributa sunt. Quæ quidem hebdomadæ non tam numero dierum, quàm materiæ genere distinguuntur: & ideo non necesse est, ut septem, vel octo dierum circulus in singulis consumatur, sed sufficit ut illi affectus vel fructus inveniantur, qui in unaquaque exquiruntur.

Quid singula
hebdomada
contineant.

2. Prima continet considerationem peccatorum, ut eorum foeditatem cognoscamus, verèque detestemur, cum dolore & satisfactione convenienti. Secunda proponit vitam Christi, ad excitandum in nobis desiderium ac studium eam imitandi: quam imitationem ut melius perficiamus, proponitur etiam modus eligendi vel vitæ statum, qui sit maximè ex voluntate Dei; vel si jam eligi non possit, dantur quædam monita ad eum, in quo quisque sit, reformandum. Tertia continet Passionem Christi, quâ miseratio, dolor, confusio generatur, & illud imitationis desiderium unâ cum Dei amore vehementius inflammatur. Quarta demum est de Resurrectione Christi, ejusque gloriosis apparitionibus, & de beneficiis Divinis, & similibus, quæ pertinent ad Dei amorem in nobis excitandum.

In 1. hebdomada sunt media animæ purganda.

3. Igitur in hac prima hebdomada proponuntur media, quæ ad animam purgandam per contritionem & Confessionem pertinent, & ad veram poenitentiam in nobis gignendam juvare possunt. Quare huc omnia dirigere debet, qui facit Exercitia, ut peccati malitiam, suamque abjectionem, & vilitatem agnoscat, eamque ex animo intimè sentiat. Quam ob causam expediret, ut hoc tempore si Sacerdos sit, ex hoc spiritu humilitatis abstineat à quotidiana celebratione (nisi devotio, aut profectus spiritualis, aut aliqua obligatio ad id impellat) ut postea generali Confessione peractâ, majori cum

præparatione, fiducia, ac reverentia ad sacrificium altaris redeat.

4. Notandum etiam, hanc primam hebdomadam esse fundamentum ac basim ceterarum, & ideo numquam prætermitti debere. Unde etiam si quis alia Exercitia hujus hebdomadæ, aut etiam omnia integra fecisset, & denuò ea repetere vellet, tamen hinc incipiendum esset, quamvis brevius expediri posset.

1. Hebdomada cum sit basis ceterarum, numquam omissenda.

5. Igitur postquam aliquis in eum locum venerit, ubi Exercitiis vacaturus est, eâ ipsâ die debet Instructor ad eum adire, & priusquam tradat fundamentum, debet ei explicare aliquas ex Annotationibus, nempe primam, & quintam, & ex decima septima illam admonitionem de animo aperiendo, itè ex vigesima id quod dicitur de utilitate secessus in loco separato. Quod etiam opportunitatem ei dabit, ut eum moneat de iis, quæ supra cap. 2. diximus eum esse monendum, cum ea tamen dexteritate, quam ibi diximus, nempe ut non omnia simul, sed quantum prudentia dictabit.

Quid ante Exercitia faciendum.

6. Annotatio autem illa ante fundamentum, quæ incipit, *In primis ut per hujusmodi*, &c. expediet magis hoc tempore, ut non proponatur ita in genere, quando quis incipit Exercitia, sed in discursu Exercitiorum, si quid dubium, vel obscurum occurrat, aut ob aliquam ejus, qui exercetur diffidentiam, videatur opportunum, tunc ei explicari poterit.

De 1. Annotatione ante fundamentum.

— — — — —

De Fundamento.

CAPUT XII.

I.

Primus ingressus in hanc primam hebdomadam fit per considerationem ultimi finis: quæ consideratio ideo dicitur Fundamentum, quia est basis totius ædificii moralis & spiritualis.

De primo ingressu i. hebdomada.

2. Potest autem dividi in tres partes, primò in finem, propter quem homo creatus est: secundò in media ad consequendum hunc finem: tertio in difficultatem eligendi hoc vel illud medium, cum

Dividi potest in tres partes.

cum ignoremus quid magis aptum sit ad hujus finis consecutionem : omnis autem error in hac parte non possit esse non damnosus & periculosus. Ex quo nascetur etiam quartum, ut homo ponat se in illa omnimoda indifferentia & æquilibrio.

*Indifferentia
neque momen-
ti.*

3. Hæc autem indifferentia est maximi momenti : & admonendus est qui se exercet, quantum altius hoc fundamentum jecerit, tanto firmitus futurum ædificium : idque etiam indicavit B. P. N. I. GNATIUS Annot. decimaquinta, & decimasexta ex viginti.

*Meditatio
fund. nō videat-
ur aridior,
juvanda.*

4. In danda hac meditatione, maxime quia nonnullis, cum nondum affueverint orationi, videri potest aridior, addi poterunt aliquæ excursions ad meditandum, ut in eo quod dicitur creatum esse hominem, potest simul cogitari, à Deo esse creatum de nihilo, & simul quot, & quanta in creatione habuerit, & præterea quomodo semper ab illo in esse conservetur.

*Quis scopus hu-
jus meditationis.*

5. Sed horum consideratio non tam dirigenda est ad gratitudinem, ut sit cum considerantur beneficia Dei, verum ad scopum hujus fundamenti, nempe quod illa omnia à Deo data sint, ut perveniremus ad illum ultimum finem. Unde etiam potest homo in hac meditatione reflectere cogitationem ad seipsum, quomodo hæcenus habuerit se ad finem & ad media, quantum aberraverit, quod creaturis abusus sit, quæ illi adjumento esse debuerunt, ut jam quasi in generali jaciat fundamenta ad cognoscendam deformitatem vitæ suæ, quod postea uberius & magis particulariter faciet in meditatione peccatorum.

*Tempus hujus
meditationis
quale.*

6. In meditatione hujus fundamenti liber Exercitiorum non præscribit certas horas, ut sit in Exercitiis sequentibus : sed ut facili initio inchoemus, unusquisque pro viribus & pro devotione sua ad id tempus sibi assumat : vel si opus sit, Instructor ei præscribat.

*Firmiter ani-
mo habeat hæc
meditatio.*

7. Debet autem curare ut cognitio hujus veritatis, quæ in fundamento tractatur, quam maxime menti infigatur, quoniam ut fundamentum fabricæ totam ipsam sustinet, ita hæc veritas influ-

it in omnia Exercitia, & præsertim in ipsam electionem statûs, quæ tota ferè hinc pendet. Et ideo quò melius hæc meditatio successerit, eo etiam melius reliqua succedunt.

De duplici examine.

C A P U T XIII.

1.

Um durat meditatio fundamenti, debet Instructor exercitantem aliquoties visitare, & semper ei aliquid novi in scriptis afferre, quia sic videtur quodammodo levare tedium, & melius etiam percipi quæ singula proponuntur.

*Quid facien-
dum Instru-
ti, tempore hu-
jus meditatio-
nis.*

2. Igitur in primo congressu post datum fundamentum datur examen particulare, in quo tradendo significandum est, in quovis homine unum aut alterum vitium, sive peccatum esse solere præcipuum, & quod in eo sit quasi causa & radix aliorum.

*Examen parti-
culare quando
dandum.*

3. Et licet in aliquo plura essent præcipua, expedire tamen, ut unum deligatur, ad quod extirpandum toti incumbamus, ut eo superato ad aliud, & aliud deinceps, peculiarem hunc conatum & studium transferamus.

*Vitiorum ex-
stirpatio.*

4. Huic igitur rei serviet examen particulare, cujus usus etiam post peracta Exercitia esse debet toto vitæ tempore, nunc tamen inchoatur, tum ut aliqua ejus peritia acquiratur, tum etiam hoc examine uti oportet circa Exercitia, & eorum Additiones.

*Perutile exa-
men particu-
lare.*

5. Est autem multum commendandus hujus examinis usus, propter magnam ejus utilitatem, præsertim ad consequendam animi puritatem, ut docet Cassianus Collat. 5. & S. Bernardus sæpe. Itaque in fine Exercitiorum cum discedenti dantur præcepta vitæ bene instituendæ, hoc in primis inculcandum est. Additiones autem illæ quatuor dictandæne sint, an verbo tantum explicandæ, prudentiæ Instructoris relinquatur.

*Hujus exami-
nis usus com-
mendandus.
Cassian. Coll.
5. c. 14.*

Y y

6. De-

Quando, & quomodo dandum Examen.

6. Deinde eadem die & sequenti datur Examen generale, & quotidianum. Non autem datur per modum meditationis, sed instructionis cuiusdam, & ut homo incipiat aperire oculos ad cognoscenda peccata vitæ præteritæ.

Aliunde petenda species peccatorum.

7. Quod verò attinet ad Examen generale, non est dubium, quin aliæ etiam multæ sint peccatorum species, quæ hîc non ponuntur; sed vel hîc ea tantum peccata attinguntur, quæ frequentius accidunt, reliqua autem peti possunt ab aliis auctoribus, qui ex professo de hoc agunt; vel hoc examen pro iis tantum conscriptum est, qui jam paullo magis spirituales sunt, & ab aliis gravioribus peccatis abstinere, in hæc autem frequentius incidere solent. Itaque non fuit mens B. P. N. IGNATII tam brevî tractatione omnia peccata comprehendere, sed tantum, ut dictum est, pios animos admonere de iis, quæ frequentiora sunt.

Examen quotidianum.

8. Porro examen quotidianum, quod quinque puncta complectitur, dicitur prout jacet. Ad illud autem faciendum juvat illa lux, quam præbet Examen generale per illam distinctionem peccatorum, quæ fiunt, cogitatione, locutione, & opere.

— — — — —

De primo Exercitio primæ bebedomada.

C A P U T XIV.

1.

Quis ordo in tradendis Exercitiis.

Ira ordinem tradendi Exercitia, sequendus est is qui ponitur in ipso libro Exercitiorum, nempe ut primâ horâ fiat Exercitium trium potentiarum; secundâ autem peccatorum; tertiâ verò, & quartâ repetitiones utriusque: si autem addatur etiam quinta hora, fiat de inferno. Sin fiant tantum quatuor horæ, hoc Exercitium de inferno differendum erit in diem sequentem; quo eodem die possunt dari etiam alia Exercitia de morte, de iudicio, cum suis

repetitionibus. Tertio die proponenda erit eadem materia, sed cum aliquibus novis punctis, ut in materia peccati, proponendo effectus, quos facit in animo, aut aliquid ejusmodi; sic enim tollitur tædium, & materiæ profundius penetrantur.

2. Porro primum Exercitium illud est, quod appellatur trium potentiarum, non quia in aliis etiam non exerceantur hæc tres potentie; sed voluit B. P. N. IGNATIUS in hoc quasi aditu & principio omnium Exercitiorum viam monstrare, quæ in meditando tenenda est, nempe, ut per memoriâ adjuvaretur ratio ad discurrendum sive ratiocinandum; per discursum autem excitaretur voluntas & affectus: idque actuare voluit in materia peccati, quæ prima occurrebat ad meditandum.

1. Exercitium trium potentiarum.

3. Itaque in hoc primo Exercitio sunt sigillatim explicanda, Exercitia fumentis, omnia quæ in sequentibus Exercitiis futura sunt usui, quis scilicet modus servandus, ut cum attentione; & sine capitis læsione perseverari possit, & quomodo se animus colligere, collectumque tenere debeat; & quod licet adhibendus sit intellectus ad cogitandum, major tamen habenda est cura affectus, & interioris gustus, quàm ut multi conceptus, quantumvis pulchri & acuti, formentur, & alia ejusmodi.

Quid in 1. Exercitio explicandum.

4. Hic etiam declaranda sunt præludia, quorum usus præscribitur in omnibus Exercitiis: & in primis quid sit compositio loci, quæ nihil aliud est, quàm fingere sibi, & quasi videre oculis imaginationis locum illum, in quo res, quam meditatur, gesta est; ut stabulum in quo Christus natus est, aut coenaculum grande stratum, in quo Apostolorum pedes lavit, aut montem in quo passus est.

Prælia quæ sunt declaranda.

5. Hac enim loci compositione valde juvatur ad attentionem & motionem animæ, quæ hoc modo quasi alligatâ phantasiâ rei illi certæ, alligatur ipsa quoque quodammodo ne evagetur; aut si quando divertat, habet ad manum, quo se facile colligat, & revocet in situm illum suum, in quo se ab initio composuit. Unde S. Bonaventura in proœmio de Vita

Ad quid juvat loci compositio.

Vita Christi: Tu, inquit, si fructum ex his sumere cupis, ita te presentem exhibeas his, quæ per Dominum Jesum Christum dicta & facta narrantur, ac si tuis auribus audires & oculis ea videres, toto mentis affectu diligenter; delectabiliter & morose, omnibus aliis curis & sollicitudinibus tunc omissis.

In quo locum habeat.

6. Atque hoc quidem locum habet in meditatione rerum corporearum: nam in rebus incorporeis, ut est peccatum, & similia, alia quædam est instituenda compositio loci, de qua dicitur satis clare in libro Exercitiorum, in Exercitio trium potentiarum.

Quid in compositione loci vitandum.

7. Denique in hac loci repræsentatione vitandum est diligenter, ne nimis in ea fabricanda immoremur, vim capiti faciamus; quia non consistit in ea fructus præcipuus meditationis, sed est tantum via & instrumentum ad ipsum fructum. Nec est dubium, quin aliqui majorem in hac re habeant facilitatem, in quibus videlicet acrior est vis potentiae imaginativæ. Alii verò, quibus hoc difficilius est, non ita laborare debent, ut caput obrundant, quo ipsam meditationem impedirent.

De aliis Exercitiis prima hebdomada.

CAPUT XV.

I.

In 1. Exercitio de quo monendus exercitans.

IN secundo Exercitio, in primo puncto monendus est exercitans ne descendat ad examinanda peccata sigillatim, ut fieri solet, cum quis se ad Confessionem parat; hoc enim postea facturus est extra meditationem: sed hoc tempore in genere tantum proponat sibi sua peccata, eorumque multitudinem & magnitudinem, ut concipiat confusionem & dolorem. Ad hoc autem confert percurrere loca, negotia, & personas, ut hic dicitur.

Quis usus repetitionum Exercitiorum.

2. Tertium & quartum Exercitium constat ex repetitione primi & secundi. Harum autem repetitionum usus est valde utilis; sæpe enim fit, ut cum ejusmodi Insistat. S. J. volum. II.

di materiae primum cogitantur, intellectus palcatur illâ rerum novitate, ac curiositate quadam; postea verò cum speculationem moderamur, magis aperitur via internis affectibus, in quibus potissimum consistit fructus. Quare in his repetitionibus vitandi sunt longi discursus, sed tantum proponere sibi oportet, & quasi percurrere, quæ prius meditati sumus, & in iis immorandum voluntate & affectu: & hæc etiam est causa, cur plura hic colloquia sint, quam in prioribus Exercitiis.

3. Quod autem dicitur in libro Exercitiorum in 3. Exercitio 1. hebdomadæ, repetitionem hanc faciendam de iis, in quibus antea majorem consolationem aut desolationem sensimus; ita intelligendum est, ut præcipue repeti debeant ea, quæ lumen aut fervorem attulerunt: sed etiam expedit illa puncta repetere, in quibus ariditatem sensimus: quia sæpe contingit, ut deinde in ipsis majorem consolationis copiam sentiamus. Imò etiam bis repeti potest idem, si magna sentitur consolatio, aut alius bonus & spiritualis affectus, & hoc potissimum in prima hebdomada.

Intelligentia tertii Exercitii prima hebdomada.

4. Præter quinque hæc Exercitia B. P. N. IGNATIUS, possunt addi alia, ut in fine quinti Exercitii dicitur, ut de aliis peccati poenis, de morte, de judicio, vel de aliis cruciatibus Inferni: & quidem hæc rarissime omittenda videntur, quia multum habent momenti, ut avocetur animus ab inordinato amore rerum harum visibilibus: & in his meditationibus concipit anima timorem sanctum Domini, ut pariat spiritum salutis.

Præter quinque, alia possunt addi.

5. In fine cujuslibet Exercitii semper fieri debet colloquium, ut in libro Exercitiorum præscribitur: nec tamen prohibetur, quin juxta cujusque devotionem etiam in principio, & in medio alia colloquia, & petitiones fieri possint; imò etiam aliquando expedit. Proprius tamen locus est in fine, cum anima ex meditatione magis elevatam se sentit: illa enim sunt aptissima colloquia, quæ formantur ex affectu interiori varia, ut ipse affectus varius est.

Quando facienda colloquia.

6. Interdum enim homo agit cum Deo,

Parvi modi agendi cum Deo.

Y y 2

De Confessione generali.

CAPUT XVI.

I.

Ive qui se exercet, versetur in primis quinque Exercitiis, five alia adjungantur, cum jam id satis consecutus videbitur, quod in hac hebdomada ut finis proponitur, nimirum cognitionem intimam peccatorum, & veram contritionem; & ad id seriò conatus, & Divinæ gratiæ cooperatus, tam per Exercitia, quam per Additiones judicabitur; moneri debet, ut se ad generalem Confessionem disponat. Et nisi Instruitori nimium fatigatus videatur, poterit adhuc pergere in meditando per unam, aut alteram horam aliquid quod ad compunctionem peccatorum faciat, vel si id magis expedire judicetur, aliquid legendo ad eum finem.

Quando ad generalem Confessionem exco-

Intelligentia
tertia Anno-
nationis ex 90.

7. In quo notandum, quod dicitur in tertia Annotatione ex viginti, hæc colloquia, quando fiunt cum Deo aut cum Sanctis, requirere majorem reverentiam, quam ipsas meditationes & speculationes. In particulari verò colloquium secundum ad Christum ut impetret à Patre, explicandum erit rudioribus, hoc intelligi, non ut est Deus, sed ut homo mediator & advocatus, ut interpellat pro nobis.

Additiones 1.
hebdomada
quando danda.

8. Additiones, quæ in libro Exercitiorum ponuntur in fine primæ hebdomadæ, dandæ sunt pridie quam incipiuntur Exercitia (nempe meditatio, quæ dicitur trium potentiarum, & reliquæ) quia in iis agitur de multis, quæ adjuvant meditationem. Decima tamen additio posset differri in sequentem diem, quia non est adeò necessarium ut detur illo die. Deinde sequentibus diebus dandæ sunt reliquæ Additiones, & Regulæ de discernendis spiritibus, quæ conveniunt primæ hebdomadæ, & quæ convenire videbuntur exercitanti: quas tamen non erit semper necesse scripto dare, sed id Instruitoris judicio permittitur.

Additiones ex-
actè servanda.

9. Hæ Additiones curandum est ut exactè servantur, quia ex ipsis valde pendet fructus spiritualis Exercitiorum: quamquam ex altera parte caveri etiam debet omnis excessus, & habenda est ratio personarum & complexionum, ut si qui essent naturâ melancholici, non debent nimium coarctari, imò potiùs dilatandus est eis animus, & idem de personis imbecillioris valetudinis, & insuetis ad hos labores: & ideo opus est prudentiâ & discretionem. Experientia enim ostendit, quibusdam profuisse, quòd eis concederetur aliqua laxitas in his regulis servandis; aliis autem profuit severitas & rigor, semper tamen mixtus suavitate.

2. Ut autem hoc diligentius & accuratius faciat, indicandum est ei quantæ sint utilitates hujus Confessionis generalis, de quibus utilitatibus agitur in ipso libro Exercitiorum post Examen generale. Quòd si nulla alia esset, hoc certè satis esse deberet, quòd experimur homines plerumque, aut sine examine sufficienti, aut sine debito dolore, nullo vel valde infirmo melioris vitæ proposito ad Confessionem accedere, ac propterea ad consequendam pacem conscientiæ, & ad tollendos scrupulos, qui si non antea, saltem in puncto mortis animam excruciare, & in periculum salutis æternæ adducere solent, multum prodest, semel se ab omnibus antea vitæ peccatis abluere.

Indicanda uti-
litates Confes-
sionis gene-
ralis.

3. Quam etiam ob causam, etsi cavendum est à nimia anxietate in facienda hac Confessione, nè semper deinde mancant scrupuli ac reliquæ, ut quibusdam contingit; tamen ex altera parte studendum & conandum est, ut ita diligenter atque accuratè fiat, ut postea securus esse possit anima, se fecisse quod in se erat: nam si nè hoc numquam frui poterit illa pace animi, & tranquillitate conscientiæ, quam diximus. Ideo præter proprium studium & diligentiam ipsius qui Exercitia susci-

Que diligen-
tia servanda in
hujusmodi Con-
fessione.

suscipit, juvandus est etiam aliquâ viâ & methodo, nempe Directorio aliquo ad bene confitendum, cujusmodi jam multa exstant bona & apta, si opus fuerit, & pro cujusque indigentia.

4. Aliquando etiam, præsertim infirmioribus hominibus, proderit dare legendam Summam Navarri, ubi agit de statibus, ut attentè considerent, quæ ad suum statum pertinent. Sic enim melius videbunt in quibus defecerint, quæ si Nostri per se proponerent, fortasse non tantam iis fidem haberent, & possent putare eos esse nimios in urgendis conscientiis.

5. Hanc generalem Confessionem, ut plurimum, magis expedit non fieri ei qui tradit Exercitia: si tamen qui suscipit, ei confiteri mallet pro sua devotione, vel Sacerdotum penuria, aut aliæ causæ ita exigere, nihil impediret quin etiam ipsi fieri posset.

De fine primæ hebdomadæ.

CAPUT XVII.

I.

Uoniam, ut supra dictum est, Exercitiorum hebdomadæ non dierum spatio definiuntur, sed ex effectu, qui in eis prætenditur; ideo hujus primæ hebdomadæ tempus vel contrahi, vel prorogari poterit, prout citius vel tardius quisque contritionem, devotionem, vel meditando modum assecutus fuerit. Alii enim celerius, alii serius eò perveniunt. Illud tamen notandum, eos homines, qui multum proficiunt in via spiritûs, & qui jam ab aliquo tempore Sacramenta frequentant, aut qui multum cupiunt statuere de modo vitæ suæ, in quo magis Deo Domino servire possint, non esse diu detinendos in hac prima hebdomada. Imò si fieri possit, quatuor aut quinque diebus absolvere eam debent. Contra verò faciendum in iis, qui non ita dispositi sunt. Hi enim ut peccata sua defleant, & ut peccati turpitudinem ac

foeditatem agnoscant, debent diutius in his exerceri, mutando subinde rationem victûs somnique, & alia genera pœnitentiæ, ut habetur in Exercitiis Notabili tertio post Additiones primæ hebdomadæ.

2. Qui absolutis Exercitiis primæ hebdomadæ ad reliqua progressurus est, postquam generaliter confessus fuerit, & communionem sumserit, saltè per unum diem vacare debet ab illo labore tam intenso meditando. Interim tamen posset in mente versare parabolam illam filii prodigi, applicando eam ad seipsum, aut aliquid ejusmodi. Porro ad communionem est ita etiam disponendus, ut ad eam accedat cum reverentia, & fide, & gustu, & ob eam causam danda est ei aliqua meditatio ad hoc apta.

De secunda hebdomada; & primò de fine, qui in ea prætenditur.

CAPUT XVIII.

I.

Inis & scopus, qui Exercitiis omnibus primæ hebdomadæ præfixus est, hic præcipue est, cognoscere quod erravimus ab ea via, quæ nos ducere debebat ad ultimum illum finem, cujus causâ creati sumus; & consequenter dolere de tali & tanto errore, & concipere intensum desiderium redeundi in illam viam, & in ea semper perseverandi.

2. In hac autem secunda hebdomada finis est, proponere sibi Christum Dominum ac Salvatorem nostrum, ut veram viam, juxta illud, quod ipse dixit: *Ego sum via, veritas, & vita, & Nemo venit ad Patrem nisi per me.*

Ipse enim est exemplar à Patre hominibus propositum, cujus imitatione emendamus & componamus mores nostros corruptos, & dirigamus pedes nostros in viam pacis. Quare cum Christi vita sit perfectissima, & ipsa idea virtutis & sanctitatis; sequitur, ut quò vita nostra

Scopus Exercitiorum 1. hebdomadæ.

Finis secunda.

Joan. 14. 6.

Xy 3

Quibus Navarri Summa legenda

Cui facienda Confessio generalis

Prima hebdomada tempus quando contrahendum, aut prorogandum. Annot. 4. ex 20.

nostra propius ad eam imitatione accersit, ipsa quoque perfectior sit, imò & propius accedat ad ultimum finem suum, ideòque eò etiam felicius sit.

s. hebdomada
respondet viæ
illuminativæ.

3. Propter hanc causam hæc secunda hebdomada respondet viæ illuminativæ, quia Christus est sol justitiæ, qui illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum; & ad hoc venit, ut illuminaret sedentes in tenebris, & umbra mortis. Et quoniam peccata, & prava affectiones obtenebrant animam, eamque impediunt, & retrahunt à Christi imitatione, ideo hæc prius eradicanda ex corde erant primis illis Exercitiis & meditationibus.

Quanam dispositio
in facien-
tibus Exercitia
requirebatur à
S. P. N.

4. Dispositio quam B. P. N. IGNATIUS requirebat in iis, qui facturi essent Exercitia hujus hebdomadæ, est, ut ostendant fervorem, ac desiderium progrediendi ulterius ad deliberandum de statu vitæ. Quare qui hoc nollet, vel tepidè vellet, etiamsi cuperet progredi in meditationibus, melius esset eum differre ad unum aut alterum mensem. Hoc enim negotium ejusmodi est, ut nisi cum fervore spiritus suscipiatur, non possit habere bonum successum: requirit enim magnum, & fortem, & constantem animum, qui ex augmento devotionis proveniat.

Quando quis
non est admo-
dum capax.

5. Verum est, quòd si quis esset, à quo nihil magnum sperari posset, quia non esset admodum capax, vel impeditus esset statu matrimonii, posset pro ejus capto, aliquid addi de sequentibus hebdomadis, ut dirigatur in statu, in quo est, ad bene vivendum in eo.

Cum scire re-
linquendi.

6. Ceteros autem melius est relinquere cum fame, ut sciant adhuc sibi restare aliquid, quod faciant. Contingit enim sæpe, ut hac dilatione experientia ipsa apertius eis detegat suas necessitates & infirmitates; quod facit, ut deinde ardentiores & magis dispositi redeant.

De primis quatuor Exercitiis
secunda hebdomada.

C A P U T XIX.

1.

Rimum Exercitium in hac secunda hebdomada, est de Regno Christi, quod tamen non computatur inter medi-

1. Exercitium
2. hebdomada
quid sit.

tationes, quia prima est de Incarnatione Domini. Est igitur quasi fundamentum quoddam, aut proœmium totius hujus tractatus; & summa ac compendium vitæ & operum Christi Domini, in eo negotio, quod ei commiserat Pater, de quo Elaias: *Opus ejus coram illo.* & ipse Dominus: *Opus quod dedisti mihi, ut faciam.* Et addit quidam id esset: *Clarificavi te super terram: Manifestavi nomen tuum hominibus.* Vocat autem omnes homines in societatem tanti & tam gloriosi operis, unumquemque juxta suum gradum. Ex quo jam incipit apparere diversitas graduum in imitatione Christi.

Esai. 63. 11.

Joan. 17. 4.
& 6.

2. Dispositio autem, quæ requiritur in anima ejus, qui facit Exercitia, hæc est, ut quantum est ex sua parte, tendat in id quod perfectius est, si Dominus dederit gratiam & vires. Unde aperte colligitur ex hoc jam loco, animam incipere præparari & disponi ad electionem statûs, quæ postea suo loco expressius proponetur. Sic enim mirabili quodam artificio Spiritus sancti hinc anima excitatur ad perfectionem, ut deinde hanc eandem perfectionem eliciat & indaget in omnibus sequentibus meditationibus, Incarnationis, Nativitatis, & aliarum; & ita perfectionis semina, quæ hinc sparguntur, per illas deinde meditationes latenter crescant & promoveantur, donec in tempore electionis suum fructum ferant. Atque hoc bene notandum est Instruitori pro sua directione, non quòd de hoc monere debeat Exercitantem, sed potius sinat res ipsas per se in ejus anima operari, vimque suam exercere.

Qua dispositio
necessaria.

3. Neque hoc tamen impedit, quin hæc meditatio, sicut etiam quæ deinde sequitur de duobus vexillis, tradi possit etiam iis, qui non sunt facturi electionem, quoniam etiam hi eam juvari possunt: liquidem in genere tantum agunt de iis, quæ ad majorem Dei gloriam ab

Cui danda hæc
meditatio.

uno-

unoquoque fieri possunt in Dei obsequio pro cuiusque capacitate.

Quare in 2. hebdomada addatur unum praeludium.

4. In hac secunda hebdomada notandum est, addi hinc unum praeludium. Nam cum in prima hebdomada primum praeludium sit constitutio loci, hinc ante constitutionem loci ponitur quaedam repræsentatio historiae, seu mysterii quod meditandum occurrit. Hoc autem non ita intelligendum est, ut tunc immorari debeamus in meditando illo mysterio; sic enim nihil differret praeludium à meditatione; sed ita est accipiendum, ut in primo illo praeludio proponatur historia generatim, & quasi tota in communi, ut sciatur materia, de qua tunc cogitandum est, & anima incipiat in ea actuari, & ad eam elevari: deinde verò in ipsa meditatione incipiat in singulis ejus partibus immorari, easque ponderare & penetrare. Ut cum quis conjicit oculos in tabulam aliquam pictam, in qua sit varietas rerum pictarum, prius unico intuitu omnia confusè cernit, & scit quid in ea tabula contineatur; postea verò figit oculos in singulis particularibus rebus, quæ ibi pictæ sunt, easque sigillatim melius & accuratius perpendit.

Vnde sumenda puncta harum meditationum.

5. Quod autem attinet ad puncta harum meditationum, sumenda erunt in fine libelli Exercitiorum, ubi mysteria vitæ Christi ordine posita sunt, distincta ferè singula tribus punctis: etsi simplicioribus, qui ea non legerint, aut legere non possint in Evangeliiis, explicatiùs tradi oportebit, additâ brevi declaratione, ut dicitur 2. Annotatione ex 20. Unde quod in meditatione Incarnationis & Nativitatis etiam dicitur de contemplandis personis, & earum verbis & operibus, intelligi debet, referendo ad illam, quam diximus distributionem, quæ in fine libri ponitur, nempe cogitando hæc in singulis punctis, ut occurrunt ordine suo; non autem quod necessarium sit omnes prius personas totius mysterii, deinde omnia verba ejusdem, ac demum opera separatim meditari; hoc enim, præsertim in quibusdam meditationibus, pareret confusionem.

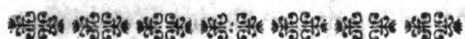
Cur meditatio in punctis.

6. Quare hoc tantum voluit B. P. IGNATIUS, regulam dare in singulis pun-

ctis, quod meditantis intentio ferri debeat, primum quidem in ipsas personas, quæ in illo puncto occurrant, tum ad verba, si prius verba, vel ad facta, si prius occurrant facta. Et ita absoluto uno puncto transeat ad aliud, eundem ordinem in eo servando.

7. Ceterum etsi hinc tantum mentio fit de his tribus, non tamen prohibetur, quin possint etiam addi alia puncta, ut v. g. cogitationes, & affectus personarum interiores, tum etiam virtutes, & præterea modus & finis mysteriorum, quæ occurrunt, causa item, & effectus, tempus, & reliquæ circumstantiæ, ut fecundior sit meditatio, & major ejus fructus.

Alia præterea addi possunt puncta.

De quinto Exercitio secunda hebdomada, quod est, applicatio sensuum.

CAPUT XX.

1.

Exercitium quintum, quod est applicatio sensuum, est facile valde, & utile, imaginando nos videre verba, aut strepitum si qui sit, vel tangere, aut osculari sive loca, sive personas; quod tamen fieri debet cum omni reverentia, & modestia, ac timore. Olfactum B. P. N. IGNATIUS refert ad odorandam fragrantiam animæ ex donis Dei, & gustum ad gustandum ejus dulcedinem, quod utrumque significat præsentiam quamdam rei, vel personarum, quas meditamur, cum gustu & amore earum tenero.

De 5. Exercitio, videlicet de applicatione sensuum.

2. Quod autem hinc dicitur, factâ meditatione Incarnationis, & Nativitatis, faciendam deinde separatim hanc applicationem sensuum, intelligendum est, idem deinceps fieri debere in reliquis meditationibus vitæ Christi. Quod non ita accipiendum est, quasi hanc applicationem debeamus habere sejunctam ab omni materia meditationis, sed ut præcipuus scopus circa mysterii considerationem sit sensuum applicatio.

Intelligentia illius. Notandi post medit. de Incarn. & Nativ. faciendam esse applicationem sensuum.

3. Dif-

In quo differt
applicatio seu-
sum à medi-
tatione.

3. Differt autem applicatio ista sensu-
um à meditatione, quoniam meditatio est
magis intellectualis, & magis versatur in
ratiocinatione, & omnino est altior: dis-
currit enim per causas illorum mysterio-
rum, & effecta, & in eis investigat attri-
buta Dei, ut bonitatem, sapientiam, ca-
ritatem, & reliqua. At verò applicatio
non discurrit, sed tantum inhæret in il-
lis sensibilibus, ut in aspectu, & auditu,
& reliquis ejusmodi, quibus fruitur &
delectatur cum profectu spirituali.

Ejus duplex u-
tilitas.

4. Est autem ejus duplex utilitas; in-
terdum enim cum anima non potest pro-
fundiora speculari, dum in his immora-
tur, paulatim disponitur & elevatur ad
illa altiora. Interdum autem contrà,
anima jam impinguata, fervens devotio-
ne ex cognitione illorum mysteriorum
altiorum, descendens deinde ad hæc sen-
sibilia, in omnibus invenit passum, &
consolationem, & fructum ex abundan-
tia amoris, qui facit ut minima quæque,
ac vel ipsi nutus, magnificent, & materi-
am amoris & consolationis præbeant.

Præsumenda
Christi myste-
ria.

5. In mysteriis Christi tradendis de-
bet Instructor ea desumere ex ipso libro
Exercitiorum in fine, ubi, ut dictum est,
descripta sunt cum suis punctis. Quare
qui magis versati sunt in meditando, iis
fatis erit dictare, vel dare in scriptis pun-
cta, ut ibi habentur, admonendo, ut sem-
per eandem formam teneant, quam pri-
mâ die. Cum aliis autem minus versatis
oportebit ad particularia magis descen-
dere, accommodando præludia ad mate-
riam, & introducendo eos, ut sciant sibi
proponere personas cum suis circumstan-
tiis, tum earum verba, & facta, &c.

De meditationum horis, lectio-
ne spirituali, & eo qui exercetur

visitando.

CAPUT XXI.

I.

Ex Notabili in
die 1. 2. heb-
domada.
Exercitanti
quando danda
relaxatio.

I qui se exercet, fatigatus vi-
deatur, imò etiam si non a-
deo fatigatus sit, tamen ut

melius durare possit, expedit, ut detur
illi aliqua relaxatio in horis meditandi;
& tunc omitti poterit meditatio, quæ fit
mediâ nocte, & retineri aliæ quatuor
horæ.

2. Potest etiam in hac hebdomada, &
sequentibus, post absolutas meditationes
reliquo tempore legi aliquis liber, sed e-
jusmodi, qui pietatem potius nutriat,
quàm intellectum novitatibus exerceat,
ut sunt aliqua ex operibus S. Bernardi,
vel Gerson de Imitatione Christi, vel
Granata. Si verò liber hic contineret
aliquem tractatum de Christi mysteriis,
non expediret, ut ea legerentur, de qui-
bus postea faciendæ sunt meditationes,
sed de quibus jam factæ sunt, vel quæ eo
die sunt faciendæ.

De lectione in
2. hebdomada.

Ex Notab. 1. 2.
hebd. post me-
dirat. 1. diei.

3. Quod attinet ad visitandum eum,
qui exercetur, semel saltém esset visitan-
dus in die, excepto tempore electionis,
quo tempore solent incidere frequentio-
res desolationes & perplexitates, quæ
crebriorem visitationem requirunt.

Quando visi-
tandus.

De electione, quanti momenti
sit, & quis ordo in hac materia
servandus.

CAPUT XXII.

I.

N omnibus Exercitiis nullus
est difficilior locus, aut qui
majorem dexteritatem &
discretionem spirituales re-
quirat, quàm electionis: quoniam hoc
tempus expositum est diversis motibus
animi, & sæpe etiam erroribus, cum ho-
mo non solum à malo vincatur, sed ple-
rumque etiam boni & recti imagine fal-
latur.

Electiois dif-
ficultas.

2. In hac ergo materia illud ante o-
mnia intelligendum videtur, & ante o-
culos tenendum, quanti referat eligere
statum vitæ. Nam si homo, ut rationa-
lis, debet omnino suis actionibus ponere
finem congruentem rationi, Christianus
autem debet omnia opera sua dirigere ad
finem supernaturalem; si hæc ergo in
singulis

Attendenda
lectionis neces-
sitas, & gra-
vitas.

singulis actibus fieri debent, quanto magis in capiendo statu, ex quo scilicet consequuntur ferè omnia opera vitæ nostræ, ita ut, si finis ipsius statûs sit vitiosus, ea etiam quæ ad finem consequuntur oporteat esse vitiosa.

Indifferentia
ad electionem.

1. Cor. 12.

Ibid. v. 4. 5. 6.

3. Deinde ut in corpore animantis plura sunt membra, neque omnia membra sunt oculus, aut omnia pedes, ut ait S. Paulus, ita in hoc corpore Ecclesiæ oportet esse varios gradus & status. Hujus autem divisionis & partitionis auctor est Spiritus sanctus, ad quem pertinet singulis suum locum tribuere. Unde Apostolus eodem loco: *Divisiones gratiarum sunt, idem autem Spiritus: & divisiones ministrarum sunt, idem autem Dominus: & divisiones operationum sunt, idem verò Deus, qui operatur omnia in omnibus.* Ex quo constat, ut famuli à suo domino, suo quisque operi ac muneri destinantur; sic homines à Deo: ac proinde non debere hominem impedire in se ipso id quod Deus in eo & de eo agere vult; sed oportere ut ei fideliter serviat, in quacumque re ejus inajettas voluerit.

Præstat talis
electionis.

4. Accedit etiam propria utilitas, eaque magna, quoniam pertinet ad salutem æternam. Nam etsi Deus nemini negat auxilium necessarium ad salutem, tamen non est dubium, quin iis multò abundantius gratiam suam, & lumen, atque opem communicet, qui non se in aliquem vitæ statum ex libito suo intruserunt, sed cum elegerunt, quem præmissâ diligenti consideratione putarunt esse juxta Divinum beneplacitum.

Dei, non autem
nostra, sequenda
voluntas.

5. Denique si nos in tanta re nostro judicio ac placito gubernare velimus, facillè in maximos & maximè perniciosos errores incidemus: si verò Dei voluntatē exsecuti fuerimus, ille ut pater & creator noster, nihil de nobis statuet, quod nobis utile & salutare non sit, imò verò etiam aptum & accommodatum nobis; quoniam ipse nescit figmentum nostrum.

Hæc omnia fugi-
gerenda.

6. Hæc igitur & alia in hanc sententiam non solum Instruitori utilia erunt, ut in hoc negotio magnum studium adhibeat; sed multò magis ei, qui facit Ex-

Institutus: S. J. volum. II.

ercitia, ut videat quo animo aggredi debeat rem adeò necessariam.

7. Igitur, ut in hoc tractando aliquis ordo servetur, primò dicemus quales esse debeant, qui ad electionem admittuntur; secundò quales ii qui eos dirigunt; tertio quæ sint res, de quibus est electio; quartò quæ in ea regulæ servandæ; quintò, quis sit ordo, & praxis electionis faciendæ.

Partitio sequentium capitulum.

¶ ¶ ¶ ¶ * ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

Quales esse debeant, qui ad electionem admittuntur.

CAPUT XXIII.

I.

Irca primum, apertum est, non omnes esse admittendos ad electionem statûs. Qui enim jam tenent statum determinatum, ut conjugati, aut Religiosi, non debent de hoc agere, sed tantum juvari debent, ut in suo quisque statu ad perfectionem tendat pro mensura gratiæ, quam ei Dominus Deus concedat. Qui autem adhuc statum non habent, non tamen omnibus indifferenter dari debet electio, ut habetur in septima parte Const. cap. 4. lit. F. ubi dicitur, quòd non nisi paucis, iisque hujusmodi, ut eorum profectu non vulgaris ad Dei gloriam fructus speretur. Igitur qui vel incapaces essent hujus perfectionis (cujusmodi sunt leves naturâ & inconstantes, quos in primis explorare oportebit, nec ullo modo admittere ad electionem; aut quos constet habere passionem quasdam indomitas, aut malos habitus, qui videantur incorrigibiles) non essent admittendi, nisi tam certa signa essent peculiaris cujusdam gratiæ, ut hæc omnia suppleret.

Quinam ad electionem admittendi.

2. Secundò, præter naturam & mores aptos, requiritur etiam ut ille, cui datur electio, eam ipse desideret & petat. Et hoc omnino necessarium est; & nullo modo alioquin dari debet, multò autem minùs ingeri & obtrudi non cupienti. Nam præterquam quòd, qui sic affectus est, omnia quæ ei dicuntur, cum suspi-

Necessarium est desiderium & petitionem.

Zz

cio-

cione accipiet, & ideo iis juvari non poterit; est etiam ea causa, quod in electione facienda multæ & magnæ incidunt difficultates, etiam cum voluntas bona & fervens est: quare multò erunt majores, cum voluntas languet, & ideo nunquam eas superare poterit.

*Electurus sit ab
omni affectu
liber.*

3. Tertiò valdè expedit, ut qui ingreditur electionem, studeat esse liber ab omni affectu inordinato, & planè ad omnia indifferens: ad hoc verò unum inclinatus, ut sanctum Dei beneplacitum sequatur, quodcumque illud esse cognoverit. Quare si cerneretur eum nimis propendere ad divitias, minùs autem ad paupertatem, non esset bene dispositus, nec sperandus esset bonus exitus irrelectione. Ille enim affectus aversus à via perfectiori, & ad imperfectiorem conversus, intellectum traheret ad excogitandas rationes tali affectui consentaneas. Ac cum, ut dici solet, quidquid recipitur, recipiatur ad modum recipientis, facile fieret, ut existimaret illam esse Dei voluntatem, quæ est ipsius voluntas. Oportet igitur ut perveniat ad tertium gradum humilitatis, qui ponitur in libro Exercitiorum, aut saltè ad secundum, cui comparando serviunt meditationes de Vexillis, & de Tribus classibus, & aliæ, de quibus infra dicitur: & ideo esset in iis meditationibus diutius retinendus, ut paullatim disponatur ad hoc æquilibrium animi, partim conando propriam diligentiam, partim id à Deo petendo ferventibus orationibus. Quod si ad hanc resignationem, & indifferentiam non pervenerit, tota tractatio de modo eligendi relinquenda est. Et tunc si ità expedire videbitur, procedendum in reliquis Exercitiis faciendis, ut si fieri potest, per ea ad maiorem maturitatem perducatur, vel post breve tempus finis eis imponendus.

*Quanam opti-
ma dispositio
ad electionem.*

4. Quartò omnium optima est illa dispositio, ut non modò non magis propendeat ad terrena retinenda, sed quoad fieri potest, voluntatem suam semper inflectere conetur ad id, quod perfectius est. Nam licet re ipsa non id electurus sit, quia fortasse Deus eum non vocat ad talem statum, tamen nihil ei nocebit, imò

plurimum proderit tale desiderium; ac proinde in his Exercitiis semper proponitur via perfectior, tamquam magis optanda, & à Deo petenda. In quo valdè notanda est sententia quædam B. P. N. IGNATII, quæ inventa est in quodam ejus scripto, ubi ità ait: Debere Instructorem ità disponere eum, qui est in Exercitiis, ut omnino resignatus sit, tam ad consilia sequenda, quam ad præcepta; imò verò, quantum in ipso est, magis inclinatus sit ad consilia, si id majus Dei obsequium fuerit. Et addit: Majora utique signa requiri ad statuendum, quod ea sit Dei voluntas, ut quis in eo statu maneat, in quo satis sit servare præcepta; quam ut viam consiliorum ingrediatur; quia Dominus tam apertè ad consilia exhortatus est, at verò in illo statu magna ostendit esse pericula.

5. Ultima est ea dispositio, quam idem B. P. N. IGNATIUS eodem loco præcipit, nempe ut qui facit electionem colligat se totum intrà se, & toto tempore quo durat hæc deliberatio, claudat sensus, claudat animum omnibus aliis rebus, nihilque velit videre, aut audire, quod non de sursum sit. Quibus verbis duo indicantur; primum, ut anima non sinat se distrahi ad alias cogitationes, sed hoc unum agat, & huic uni intenta sit, ceteris omnibus negotiis à se rejectis. Alterum est, ut in hac deliberatione non admittat rationes, quæ non sint à cælo, id est, nullas admittat, quæ sapiant carnem & sanguinem, aut aliquid humanum ac terrenum, quia omnia manare debent ex uno illo principio, quod est desiderium gloriæ Dei, & exsequendi ejus voluntatem. Hic enim est verus ille sumtus ad ædificandam turrim, de qua est in Evangelio; & hoc magnam animæ fiduciam affert, quod Deus non sinet eam decipi; quia cum eum in toto corde & in veritate quærat, numquam se Deus ab ea avertet, cujus scilicet tanta est bonitas, & amor in suam creaturam, ut etiam occurrat sæpe non quærentibus. Quod licet ità sit, & ea sit perfecta electio, ad quam solius Dei amor impellit; tamen si præcipuus quidem esset amor Dei, sed præter illum aliquid etiam accederet, quod

Prima dispositio est S. P. N. IGNATII

Annotat. 16. ex 20.

Luc. 14. 28.

quod eodē inclinaret, modò non repugnans Dei legi ac voluntati, & ex sua natura bonum, ut puta consolatio propria, & quies spiritualis, ratio valetudinis, aut aliquid ejusmodi, non propterea improbanda esset electio. Hæc tamen oporteret semper minùs esse præcipua, & minùs præcipuè movere, & hæc ipsa ad Dei amorem referri.

— — — — —

Qualis esse debeat qui dirigit electurum.

C A P U T XXIV.

1.

Ircæ secundum, officium ejus qui tradit Exercitia, in hoc particulari negotio est cooperari motioni Divinæ, eamque non præire, sed sequi; & ad hoc disponere animam ejus qui facit Exercitia, removendo impedimenta, nempe errores, dolos, affectiones, atque inclinationes inordinatas. Non debet eum movere vel ad unam, vel ad aliam partem, ut dicitur in 15. Annotat. ex prioribus. Et si enim ex natura sua licitum est, ac meritorium etiam, hortari ad perfectiora; tamen ut ejusmodi deliberationes solidius fiant, & sine ulla humana persuasione, multò melius est permittere, ut solus Deus cum sua creatura tractet, nec aliquis tertius intercedat: & hoc maxime in Exercitiis, ubi se anima ad hoc ipsum disponit. Ratio hujus est, quia electio tantæ rei, ut est status vitæ, non debet nisi persuasione aut inductione humanâ, sed solâ Dei voluntate, alioqui metuendum esset illud, quod Dominus di-

Officium tradentis Exercitia.

xit: *Omnis plantatio, quam non plantavit Pater meus celestis, eradicabitur.* Et cum in ejusmodi via per se ardua, & deinde dæmonum invidiæ exposita, sine dubio secururæ sint multæ tentationes ac difficultates; non potest ullum auxilium ac sublevatio expectari ab homine, qui nos induxit, nisi levemus oculos nostros in cælum, & dicere possimus: Dominus solus dux meus fuit; quoniam juxta Apostolum sperandum est, Eum qui dedit

Institut. S. J. volum. II.

velle, daturum etiam perficere, & confirmaturum usque in finem.

2. Ex quo colligitur, eum qui dirigit in hac electione, debere ipsum quoque suo modo indifferentem esse, ut fideliter peragat opus, quod ei commissum & creditum est; idque tantum respiciat & cupiat, ut Dei voluntas & beneplacitum compleatur, nihil apponens de suo spiritu proprio: hoc enim est imittere falcem in messem Dei. Et præterea posset aliquando præbere materiam tentationum exercitanti, quia maneret semper aperta dæmoni hæc porta suggerendi, quòd hominis instinctu ad Religionē inductus esset. Persuadeat autem sibi, illud tutum fore, ac sine periculo, quod indagaverit juxta regulas sanæ electionis. Tantum diligens sit in sublevando ac dirigendo, quem Dominus ejus curæ ac fidei commisit.

Annot. 15. et 20. Indifferentia etiam dantis Exercitia.

3. Vigilet in detegendis fraudibus, & paralogismis dæmonis, quoniam ex falsis principiis, qualia ille suggeret, sequetur non nisi falsa conclusio.

Ejusdem vigilantia.

4. Animadvertat etiam, contingere sæpe, ut quis ingrediatur in electionem cū optima dispositione, & tamen in ipso articulo eligendi insurgat in ipso aliquis sinister affectus, qui omnia perturbet, & suffocet bonum semina: & ideo cautus sit & industrius ad hæc omnia tum providenda, tum præcavenda.

De debet ingredi in electionem.

— — — — —

Quæ sint res de quibus est electio.

C A P U T XXV.

1.

Ircæ tertium, illud certum est, rem omnem, quæ sub electionem cadat, oportere esse bonam, sive sit negotium aliquod particulare, sive status totius vitæ.

Electio sit bona. Ex introductione ad eligendum rerum notitiam.

2. Electio autem statim versatur circa duo: sitne manendum in præceptis, an progrediendum ad consilia.

Electio statim.

3. Si consilia sequenda: num in Religionē, an extra eam. Quamquam enim vix jam extra Religionem servari possunt,

Si consilia sequenda, quid agendum.

Zz 2

sunt,

Matth. 15. 19.

Phil. 2. 19.

sunt, tamen potest esse talis natura, ut non sit valde idonea ad communitatem vitæ, & obedientiam, & tamen possit servare paupertatem & castitatem.

*Si in Religio-
nem ingredien-
dum, quam
eligenda.*

4. Tertiò, si in Religione; restat etiam in particulari, quis Ordo eligendus; quia alios vocat Dominus ad majorem solitudinem, alios ad juvandos proximos, & ipsa naturalis complexio vel corporis vel etiam animæ alia alii Instituto aptior est.

*Temporis ele-
ctio.*

5. Quartò, electâ peculiari Religione, deliberatur etiam de tempore, & de modo id exsequendi.

*Quid caven-
dum in electio-
ne Religionis.*

6. In eligenda hac autem vel illa Religione, cavendum est primò, nè eligatur aliqua jam corrupta, vel in qua non viget observantia. Secundò, inter illas ipsas, in quibus viget observantia, præferenda est ea, cujus Institutum sit perfectius: in quo dijudicando est optima doctrina S. Thomæ 2. 2. quæst. 188. artic. 6. & habenda est maximè ratio personæ, non solum juxta vires & propensionem, sed etiam juxta dotes & talenta, quæ habet propter majus Dei obsequium.

*Difficultas vo-
cationem exse-
quendi.*

7. In tempore autem exsequendi Divinam vocationem est interdum peculiaris difficultas; quoniam in his, quæ repugnant sensui, solet humana infirmitas procrastinare quantum potest, & causas morarum innectere, seque ipsam decipere, quærendo rationes differendi. Quare optimum est, hanc ipsam difficultatem profligare in Exercitiis, & cogitare quod ait S. Ambrosius: *Nescit tarda molimina Spiritus sancti gratia.* Imitanda est etiam promptitudo Apostolorum, relictis statim retibus & patre: valétque illa ratio: Si aliquando, cur non modò? & si non modò, fortasse numquam. Nunc enim recens est Dei motio, & ejus auxilium, postea verò facile fieri potest, & fit quotidie, ut refrigescat hic spiritus, & sic multò difficilius erit resistere pugnae carnis & diaboli. Et hæc de electione consiliorum.

*Quid sit ligus
servare præ-
cepta.*

8. Si quis verò eligat servare præcepta, restat adhuc consultandum, in quo statu, aut in qua ratione vivendi ea fervet: quæ singula discutienda sunt, ut eò melius, & cum majori luce vita intituatur.

9. Denique in aliis particularibus negotiis, ut in suscipienda aliqua re, vel non suscipienda, utendum est his iisdem regulis, sumendo scilicet eam partem ipsarum, quæ sufficit pro qualitate rei. Modus autem, seu regula, etiam in his omnibus particularibus actionibus, est, omnia metiri ex Dei honore, nullo habito respectu ad proprias commoditates, maxime temporales, ut intentio semper in Deum recta sit, nec inflectatur ob aliquid terrenum.

*In aliis parti-
cularibus ut-
endum iisdem
regulis.*

*De tempore triplici ad electio-
nem rectè faciendam.*

C A P U T XXVI.

I.

*C*irca quartum declaranda sunt tantum tempora electionis faciendæ, quæ habentur in libro Exercitiorum: nam his bene cognitis, nihil ferè aliud desiderari posse videtur. Tempora autem dicuntur, quia cum tales animæ motiones sentit, quales ibi describuntur, tunc aptum est tempus & opportunum electioni. Ac de primo quidem tempore pauca sunt dicenda, cum scilicet adeò clarè constat de Dei voluntate, ut nè dubitari quidem de ea possit, pro cujus exemplo ponitur vocatio Matthæi, & Pauli. Et quamvis jam non contingant ejusmodi vocationes ita miraculosæ, tamen & legimus & videmus quasdam, quæ quodammodo ad eas videntur accedere tantâ claritate & satisfactione spiritus, tamque certâ illustratione Divinæ voluntatis, ut nè in has quidem videatur cadere posse dubitatio. Sed hæc vocatio nimis extraordinaria est, nec cadit sub regulam, & ideo nec à Deo petenda, aut expectanda est: & ob hanc etiam causam, cum tam rarò accidat, non multum est in hujus primi temporis consideratione insistendum, & obiter dumtaxat declarandum ei qui facit Exercitia.

*Tria tempora
electionis.*

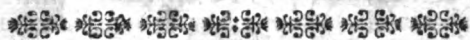
2. Secundum igitur tempus est magis ordinarium; cum scilicet animus inspirationibus & motionibus internis agitur, usque

*Secundum tem-
pus magis ordi-
narium.*

illisque tam efficacibus, ut sine ullo intellectu discursu, aut ferè nullo, voluntas feratur ad Dei servitutem & ad perfectionem.

Tertium tempus.

3. Tertium tempus est, cum intellectus ratiocinando, & ponderando rationes pro una & altera parte, veritatem clarius aspicit, & veluti lumen voluntati præfert, ut voluntas id demum eligat, quod omnibus perpensis melius fuerit judicatum.

*Comparatio secundi temporis
facienda electionis cum tertio.*

C A P U T XXVII.

I.

Differentia voluntatis & intellectus in electione.

Taque etiam si hæc duæ potentiae animæ ita conjunctæ sint, ut una sine altera in eligendo operari non possit; est tamen hæc differentia, quod in primo & secundo tempore voluntas præcedit, intellectus verò sequitur, & ab ea trahitur sine ullo suo discursu, aut cunctatione; in tertio autem præcedit intellectus ipse, tamque multas rationes voluntati proponit, ut eam exstimulet, & impellat in eam partem, quam judicat meliorem. Et quidem hoc supposito, quod motio illa sit immediatè à Deo, sine dubio excellentior via est altior, cum voluntas divinitus illustrata præcedit ac trahit intellectum: quia etiam Aristoteles, ut refert S. Thomas, ita ait: Illis qui moventur secundum instinctum Divinum, non expedire consiliari secundum rationem humanam, quia moventur à meliori principio, quam sit humana ratio. Sed posterior via, nempe per ratiocinationem & discursum, est securior & tutior.

Quid in primo & secundo tempore.

2. Pro notitia autem primi & secundi temporis, quando scilicet, ut dictum est, anima afflatu Divino permoveretur, declarandum est exercenti se, quid sit consolatio, & quid desolatio, de qua utraque agitur in tertia & quarta regula discernendi spiritus.

Quid sit consolatio.

3. Hæc autem consolatio non est ha-

bitus, sed veluti spiritualis passio data supernaturaliter, cujus natura est, ut dum præsens est, facile exercentur actus virtutis, imò cum delectatione & gustu, & cum inflammatione affectus: contra verò facit, ut opera carnis desipiant, & insavia videantur. Ejus partes vel modi varii sunt, ut pax & quies quædam interior, gaudium spirituale, lumen, & clarior cognitio rerum Divinarum, lacrymæ, mentis elevatio in Deum, spes in Deo fixa, sensus rerum æternarum, conversio ad cælestia, calor sancti amoris, & si qui sunt similes alii effectus vel affectus, qui sunt omnes à spiritu bono.

4. Desolatio contra est tristitia, perturbatio animi, spes in rebus vel personis, amor rerum inferiorum, ariditas, depressio, & evagatio mentis in res hujus mundi, quæ sunt omnia à spiritu malo.

Quid desolatio.

5. Hoc igitur posito, ad cognoscendum, utra ex duabus partibus, de quibus consultatur, magis placeat Deo; debet homo in se ipso notare, & animadvertere, quando sentit consolationem, ad quam partem eum inclinet consolatio, & tranquillitas animæ: & contra desolatio, cum eam sentit, ad quam partem eum magis inclinet. Et cum his temporibus contrariis videat se moveri ad contrarios effectus, debet pro certo habere, nasci id ex principiis contrariis. Proprium enim est spiritus mali, invadere animam tempore desolationis, eamque obruere pusillanimitate, & tristitia, & torpore: contra verò proprium est boni Spiritus, afferre animæ lætitiā, & tempore lætitiæ cum ea tractare, & in eam influere. Uterque enim dat ex eo quod habet, & quo abundat, ut constat ex regulis discretionis spirituum, præsertim quæ huic secundæ hebdomadæ conveniunt, quæ valde opportunæ sunt hoc tempore, & sine illis ferè ambulabitur in tenebris.

Quæ observanda in his temporibus electionis facturo.

6. Est etiam altera quædam praxis hujus rei, quam ponit B. P. N. IGNATIUS illā similitudine ejus, qui præsentat Principi suo genus aliquod cibi, ut exploret quàm ei arrideat. Sic anima cum profunda humilitate, & ferventi amore, ac desiderio gratificandi Deo, offerat ei diversis temporibus modò unam modò al-

Similitudo S. P. N. IGNATII.

teram rem, observans quænam ex illis à Deo magis accipiat & admittatur, dicens semper : Domine quid me vis facere? Quod non solum ore, aut leviori mentis affectu, sed toto corde, & multis cordibus, si tot haberet, ei dicendum, & sentiendum est.

Optimum signum Dei vocantis ad perfectionem.

7. Porro inter alia iudicia Divinæ voluntatis vocantis ad statum perfectiorem, illud est optimum, si anima sentit sibi promitti tantum pecuniæ spiritualis, quantum necesse sit ad ædificandam hanc turrem Evangelicæ perfectionis; id est, si sentit labores hujus vitæ, qui aliis ita graves videntur, & ipsimet antea ita videri solebant, nunc leviores & faciliores reddi, sic ut voluntaria paupertas, vel abnegatio propriæ voluntatis, castitatis observantia, & reliquarum virtutum exercitatio, jam non adeo gravis ei videatur, ut de se ipso scribit S. Augustinus in libris Confessionum. Secundum est indicium, si hæc cogitationes pergunt semper movere ad bonum. Satanas enim, licet ab initio dissimulet, in progressu tamen non potest diu se celare, quin incipiat depromere suum venenum.

De signis boni, & mali spiritus.

8. Denique de ejusmodi signis boni vel mali spiritus optimè & valde dilucidè agitur in regulis discretionis spirituum posterioribus libri Exercitiorum : agit etiam Gerson in libro de probatione spirituum, & S. Bonaventura de processu relig. c. 18.

Quando ad 3. tempus progrediendum.

9. Atque hæc hætenus de primo & secundo tempore electionis : in quo si ita constet de Divina voluntate, ut anima planè confirmetur & stabiliatur, nec desideret majorem certitudinem, potest hic conquirere : sin verò non sufficiat, poterit progredi ad tertium tempus.

De modo priore & posteriore
bonæ electionis faciendæ.

C A P U T XXVIII.

i.

Quot modis tempus 3. distinguitur.

Tertium tempus in libello Exercitiorum duobus modis distinguitur, qui vocantur

modus prior & modus posterior bonæ electionis; prior sex punctis posterior quatuor regulis continetur. Si ergo in priori non fiat electio, veniendum est ad posteriorem, qui est ultimus modus, qui in hac materia tradi possit.

2. Pro his autem duobus modis bene eligendi, sicut etiam omni tempore quod durat electio, requiritur tranquillitas animæ, quoniam temporeurbationis non est locus electionis; cum scriptum sit Eccles. 2. 2. *Nè festines in tempore obductionis.* Quare qui hanc tranquillitatem in se non sentiret, satius esset ut progrediat in meditationibus, donec tempestas deferbeat, & redeat serenitas, quoniam dum turbida est aqua, nihil in ea perspicitur.

Quid in his modis eligendi requiratur.

3. Supposita ergo hac tranquillitate, proponenda sunt ex una parte commoda, ex altera parte incommoda provenientia ex ea re, de qua agitur, & singula bene æstimanda & examinanda, ut videatur quænam præponderent.

Posita animi tranquillitate quid faciendum.

4. Tantum illud observandum, & attendendum hic, quod supra attigimus, nempe has rationes, quæ ad deliberationem adhibentur, debere omnes proficisci ex illo principio Divini obsequii; nec admittendos esse in hac consultatione respectus humanos, aut terrenas cogitationes.

Rationes non petenda.

5. Notandum est etiam, quod hi duo modi quibus tertium tempus distinguitur, non solum tunc adhibendi sunt, cum in secundo tempore nihil conclusum est; sed etiam si facta sit electio, confert ad eam magis confirmandam & stabiliendam. Si enim anima certa esset, quod illa motio secundi temporis esset à Deo, sine dubio nihil ei esset amplius requirendum: sed quia satanas transfigurat se aliquando in Angelum lucis, ideo hæc generalis regula esse debet, valde periculosum esse, cum homo vult se gubernare tantum per motus voluntatis, & sensus quosdam interiores, non adhibendo considerationem debitam. Et ideo probatio & examen fieri debet per lumen; quia, ut dicit Apostolus, *Omne quod manifestatur, lumen est.* Hoc autem lumen post lumen fidei est etiam ipsa humana ratio, adjuvata tamen

Electio 3. temporis, alias confirmat.

2. Cor. II. 14.

1. Phel. 1. 12.

men & illuminata lumine fidei, quæ ipsa quoque à Deo est: & non potest unum repugnare alteri, quia necessarium est, ut verum vero consonum sit.

De praxi & ordine electionis.

C A P U T XXIX.

I.

Aliud signum
mali spiritus.

Joan. 3. 20.
Ex reg. 11. ad
motus animi
discernendos.

6. Itaq; hoc etiã signũ est spiritus mali, quando refugit hoc examen, quia amat tenebras, & non vult venire ad lucem, ut non arguantur opera ejus. Hanc igitur ob causam hic modus eligendi securior est, quia ratio fide illuminata, & Ecclesiæ Catholicæ doctrinã instructa suo officio fungitur; & cum totas vires suas, & quidquid potest, exponat in inquirenda Dei voluntate, fideliter facit, quod in ipsa est.

Experientia
sua infirmitas.

7. Si verò ad has rationes adjungatur etiam experientia, quam quis habeat suæ infirmitatis, ut manifestè sentiat salutem suam in sæculo exponi magno discrimini, non est dubium, quin securius etiam res procedat.

Majus anima
lumen.

8. Quòd si præterea rationes istæ confirmantur per aliqua signa secundi temporis, quæ superius diximus, nempe pacis, consolationis, &c. gustuum, tũ verò anima majorem etiam satisfactionem & claritatem accipit.

Quid si 3. tempore sit inclinatio.

9. Quæret aliquis, quid faciendum sit, si fortè contingat, ut secundo tempore in aliquam rem inclinemur, tertio verò tempore in alteram contrariam vel dissimilem. Respondemus esse diligenter rem examinandam per regulas discernendi spiritus, & per rectam rationem, & æstimandum pondus rerum moventium utroque modo. Quòd si constaret clarè, quòd ratio adstipuletur electioni tertii temporis, securius est eam sequi, quia non est certum, an motio illa secundi temporis sit à Deo, & tunc maximè cum ratio aliud svadet. Contrà verò si rationes, quæ tertio tempore movent, essent debiles, motiones autem secundi temporis bene examinatæ juxta regulas videntur esse à Deo, & recta ratio eis non repugnat, tota electio secundi temporis est præferenda: licet enim prius clarè non cõsistaret per eam de Dei voluntate, tamen rebus melius agitatæ & discussis, accedente rationis testimonio potest fieri ut constet.

Estat nunc ultimum, nempe tota praxis, & ordo proponendi electionem, & manducandi eum, qui facit Exercitia. In primis igitur hoc valdè notandum est, quod etiam suprà indicamus, jam tum ab initio hujus secundæ hebdomadæ incipere disponi animam per meditationem illam de Regno Christi, quæ mentem erigit à terrenis & fluxis ad Salvatoris imitationem desiderandam: quæ quidem dispositio alenda est semper deinceps in eo, qui se exercet, excitando eum, & dirigendo ad id quod perfectius est per reliquas meditationes, ut Nativitatis, Circumcisionis, & alias, in quibus ita instruendus est, ut concipiat desiderium assimilandi se filio Dei, & præterea quàm maximam possit erga eum gratitudinem, qui tanta nobis dedit, & tanta pro nobis fecit. In hac autem contemplatione de regno Christi, existimandum non est, verba illa, *Antestans coram infinita bonitate tua*, &c. voti vim habere, cum Annotatione 14. ex 20. sit peculiaris admonitio, nè quis vacans Exercitiis voto se facile obstringat.

Praxis electio-
nis.

2. Deinde quarto vel quinto die inchoantur meditationes electionis per illud Exercitium pueri Jesu, cum remansit in templo, in quo, ut dicitur in libro Exercitiorum, coepit dare exemplum hujus Evangelicæ perfectionis, quando patre putativo, & naturali matre relictis voluit occupari in iis quæ æterni Patris essent.

4. vel 5. die in-
choanda medi-
tatio electionis.
Prælud. circa
elect. statum.

3. Igitur ad disponendam animam electioni faciendæ, post hanc meditationem datur primò Exercitium duorum vexillorum, deinde eodẽ die meditatio de tribus hominum classibus, quæ ad hoc tendit, ut juxta eas, qui in Exercitiis est, se examinet, & cognoscat affectum suum erga res mundanas: & si in prima, vel secunda classe se deprehenderit, conetur sibi vim facere, ut se transferat in tertiam.

Exercitium dis-
ponendus ad
electionem.

4. Ad majorem autem intelligentiam harum trium classium, notandum est, hoc in omni-

Præintelligen-
tia majori tri-
um classium.

in omnibus supponi, modum illum, quo pecunia illa acquisita est, non esse illicitum, ita ut obliget ad restitutionem. Nam alioquin non posset homo indifferens esse ad eam retinendam, vel relinquendam, quod tamen dicitur in tertia classe. Est ergo hic modus, ut quando v. g. aliquis ex nimio studio lucri, vel ex aliquo alio affectu humano, & vitioso negotiatur.

Alia notanda.

5. Secundò notandum, primam & secundam classē ita inter se differre, quod utraque habet quidem voluntatem quādam infirmam & remissam exuendi affectum ad rem illam, sed prima classis nulla unquam adhibet media, nec cogitat de mediis; secunda verò aliquid amplius facit, quia adhibet quidem aliqua media, sed quæ ipsi placent, non autem juxta Dei voluntatem ac beneplacitum; & ideo videtur sibi parata omnia alia facere, præter illud, ut privetur re illā quam amat. Tertia porrò ad hoc etiam parata est, si Deo ita placeat, idque tantum inquiri an placeat.

Finis meditationis 3. classis.

6. Et sic patet, totam hanc meditationem eo tendere, ut ostendat animæ quā turpe & perversum sit, si non solum exuere nolit inordinatas cupiditates, sed si velit quidem eas exuere, sed eo modo velit, quo ipsi libeat, & se non resignat in manibus Dei. Ex quo apparet, illam esse voluntatem admodum debilem, quia verè vult & non vult.

Alia quoque similitudines effingenda.

7. Unde quia res hæc tanti momenti est, præsertim ad disponendam animam electioni jam vicinæ, posset etiam qui Exercitia sumit, ad maiorem claritatem, præter hanc similitudinem trium mercatorum, effingere sibi alias similitudines ejusdem tenoris, ut v. g. si essent tres ægroti, qui sanari quidem omnes cupiunt, sed primus nolit adhibere medicinas ullas propter earum amaritudinem, nec abscissionem propter dolorem. Secundus velit quidem adhibere, sed quas ipse probet ac judicet, non eas quæ aptæ sunt ejus morbo, ut v. g. si nollet abstinere à vino, aut similibus. Tertius denique se totum medico permittat, ut & dixerat imperet, & urat, & secet ipsa etiam membra, si opus sit.

8. Porrò simul cum his duabus meditationibus, quas diximus, nempe de duobus vexillis, & de tribus classibus, vel, si ita melius videatur, sequenti die, post meditationem de transitu Christi à Nazareth, & de ejus baptismo, proponuntur electionem facturo tres gradus humilitatis, ut quemadmodum dicitur in libro Exercitiorum, toto die eos animo verset: simul tamen unum, vel duo mysteria vitæ Christi eodem die, sicut in reliquis diebus, meditanda sunt. Nam hi tres gradus non dantur pro certa hora alicujus meditationis, cum non continent, nisi unum punctum præcipuum, scilicet desiderium attingendi tertium illum gradum humilitatis, quod toto die mente revolvendum est extra meditationem, imò etiam in meditatione opportuno tempore, adhibito triplici illo colloquio de vexillis, ut ibidem dicitur.

Postea electionem facturo proponuntur tres gradus humilitatis.

De ipsa electione juxta rationem secundi temporis.

C A P U T XXX.

1.

Is peractis accedendum jam propius est ad electionem, & in primis declarandum præludium electionum, quod ferè coincidit cum fundamento posito ante exercitia: & ideo, qui bene illud meditatatus fuerit, nullam in hoc habebit difficultatem.

Præludium electionis declarandum.

2. Interim Instructor exploret voluntatem exercentis se, an habeat indifferentiam, de cujus necessitate suprà locuti sumus: & si magis propendere ad imperfectiorem statum animadverterit, explicet ei illud Notabile, quod est in Exercitiis post tres classes, ut scilicet qui sentit affectum repugnantem paupertati reali, petat à Deo, ut ipsum potius inclinet in illam partem. Cujus ratio est, quia virga incurva flectenda est in contrariam partem, ut deinde manens in medio, fiat recta: quod præsertim locum habet in hac materia, cum illa pars sit securior, & hoc nihil impediat vel Dei voluntatem

Exploremus voluntatem exercentis.

vel li-

vel libertatem nostram. Hoc ergo supposito pergendum est in meditationibus mysteriorum Christi, quæ sunt in libro Exercitiorum, & simul vacandum electioni; ad quam dirigendam, danda sunt tria illa tempora rectè eligendi, voce vel scripto, ut magis videbitur Instructori.

Quomodo electio peragenda. Ex 1. temp. bonæ elect.

3. Electio autem ita peragenda est, non ut electurus meditetur tria illa tempora toto tempore meditationis, sed post peractam unamquamque meditationem, vel in aliqua ejus parte, cum animus jam quietus est, tunc tempus proprium est agendi, & ratiocinandi circa rem propositam. Et ideo diligenter curandum est, ut meditationes, quemadmodum diximus, de Christi vita diligenter fiant suo tempore. Nam si quis omisissis suis meditationibus vellet se totum dare cogitationi de electione statûs, non bene faceret; idque ei damnum afferret: quia per meditationes anima corroboratur, & illuminatur, & elevatur à terrenis, unde fit aptior ad Dei voluntatem & cognoscendam, & amplectendam, & ad superanda omnia impedimenta: & contrà si cessaret à meditando, obscurior fieret & infirmior.

Miscenda electioni meditatio.

4. Quare, ut dictum est, dandum est suum tempus meditationi Divinarum rerum, quæ pro varietate mysteriorum occurrunt; & suum deinde tempus electioni, nè si anima tota occupetur in hoc negotio, hæc una cogitatio exsugatur & exhauriat quodammodo succum & florem devotionis, & ita reddatur languidior.

Preculiaris modus in electione tenendus.

5. Quod si adhuc magis in particulari queratur, quomodo hoc faciendum sit; dicendum, quod si in secundo tempore eligendi versetur, debet qui deliberat sine ulla sua ratiocinatione, aut discursu adhibito, dum facit meditationem, aut colloquia, & in summa, dum constitutus est ante Deum, proponere oculis mentis suæ viam consiliorum, & observare an sentiat in anima sua motus aliquos consolationis, aut desolationis. Deinde proponere sibi viam mandatorum; & hoc idem circa eam observare.

Non est necessaria particularis meditatio.

6. Nec est ad hoc necessaria particularis meditatio, ut paullo ante dictum est, *Instit. S. J. volum. II.*

sed sufficit hoc facere dum versatur in meditationibus & orationibus consuetis. Et hoc idem faciat extra tempus meditationis, proponendo hoc modo dicto, & observando motus prædictos; nihil discurrendo per se, sed tantum audiendo vocem Domini, & se ad eam audiendam, & ad motum illum accipiendum disponendo, quantum poterit; maxime renovando sæpe resignationem, & desiderium cognoscendi Divinum beneplacitum, & hoc semper curando, ut cesset omnis propria voluntas, aut inclinatio.

Exigenda ratio motionum exercitantis.

7. Cum autem venerit Instructor, exigat ab eo rationem hujusmodi motionum: & si boni vel mali spiritus signa deprehendat, utatur regulis de discernendis spiritibus, sed iis præcipue, quæ secundæ hebdomadæ conveniunt: & declaret ei quantum satis esse judicabit ad ipsum dirigendum vel erigendum si opus fuerit. Et si bene procedere hac viâ videbit, aliâ meditatione propositâ hortetur, ut eandem viam teneat circa electionem propositam, ut experiatur audent eadem motiones, an aliæ contrariæ succedant: quod si contrariæ occurrerint, conetur discernere per prædictas regulas, quæ sint bonæ, quæ malæ.

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

De electione juxta priorem & posteriorem modum.

C A P U T XXXI.

I.

In hoc secundo tempore non conficitur electio, quia qui exercetur nullam notatam dignam motionem in se sentit, vel sentit in utramque partem; adhibendi sunt modi tertii temporis, prior & posterior, qui declarandi erunt, ut cum priori modo aliquid constituerit, idem deinde expendat posteriori: & si idem resultet ex utroque, id bonum signum est bonæ electionis.

Quid si hoc secundo tempore non conficitur electio.

2. Hoc autem tertio tempore poterit dari una tantum meditatio ex iis, quæ secundâ hebdomadâ proponuntur cum sua repetitione, ut reliquum tempus impendatur

Una datur meditatio tertio tempore.

A a a

datur electioni. Idque videtur innui in libro Exercitiorum per exemplum contemplationis baptismi, quæ ponitur quinta die. Quamquam, cum hoc non præcipiatur, credi potest quod permittitur Instructori, ut unam vel duas in die det meditationes, ut viderit exercitanti magis profuturum, pro difficultate quam sentiat, & prout indigeat tempore ad faciendam hanc discussionem.

Notet scripto rationes.

3. Monendus etiam erit, ut notet scripto rationes, quæ se offerunt pro utraque parte, idque seorsim. Nam rationes omnes cujusque partis simul collectæ magis veritatem ostendunt, & majorem vim habent ad movendum. Has verò cum Instructore conferre debet, ut ab eo melius dirigi possit.

Non obruendus exercitantis animus.

4. Porro illud etiam cavendum Instructori, nè in hoc negotio per se tam difficili & laborioso nimis obruat exercitantem, nec semper eum stimulet & fatiget: quin potius sinendus est aliquando respirare, nè semper affligatur, aut absorbeat tristitia, aut tædio, & desperatione abiciat se ipsum. Quod tunc maxime metuendum est, cum præter propriam infirmitatem & repugnantiam carnis, accedunt etiam dæmonum impugnationes: difficile est enim relevare ejusmodi cor, cum semel conciderit.

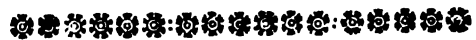
Non sustinendus qui non promittit vocationsi Divine respondere.

5. Imò verò etiam si quis cerneretur minus promptè respondere Divinæ voluntati, nec se vincere ut deberet, sustinendus tamen patienter esset, & expectandum, ut paullatim & quasi pedetentim superet obices illi oppositos. Et in hoc etiam imitandus mos Divinæ bonitatis, cui cooperamur, quæ omnia suaviter disponit, & longanimiter expectat animæ moras in veniendo ad eum.

Tempore electionis nullum votum emittendum.

6. Denique hoc etiam advertendum, quidquid eligeret secundo vel tertio tempore, nè votum ullum emittat, ut dicitur Annot. decimaquarta, & præsertim in secundo tempore. Sæpe enim in illo calore vel consolatione fiunt vota, quæ deinde displicent. Et hoc præsertim servandū cum iis, qui naturā sunt ferventi,

& præcipiti, vel parum stabili. Sed tamen si electio facta esset maturo consilio, ut cum magna claritate, & indicis haud obscuris Divinæ vocationis, præsertim si ætas, aut natura hominis non esset suspecta, & hic suam electionem voto firmare cuperet, ut se melius muniret contra oppugnationes carnis, & mundi, & satanæ; non potest Instructor, nec debet ejus devotionem impedire, sicut nec ad id ullā ratione impellere.

De oratione post factam electionem.

C A P U T XXXII.

I.

Ultimum est in hac electione id quod in libello Exercitiorum ponitur in ultimo puncto, ut homo post conclusam electionem ad orationem se conerit. Quo tempore si senserit mentem suam confirmari in electione jam facta, sentiendo in se motiones aliquas, vel illustrationes desuper immixtas, ita ut Deus approbare videatur quod factum est, & promittere vires ad exsequendum; id est optimum indicium, & haberi debet tamquam sigillum totius electionis.

Quid post electionem faciem peragendum.

2. Si verò motiones, vel affectus, vel illustrationes intellectus ejusmodi essent, quæ infirmarent electionem factam, & examinatae juxta regulas supra positas, viderentur à malo spiritu, vel saltè essent dubiæ, non est mutanda electio.

Quid cum electio à malo spiritu tentatur.

3. Si autem clarè appareret esse à bono spiritu, signum est discursum non fuisse bonum, & electionem denuò faciendam.

Quid si à bono spiritu.

4. Quòd si in hac oratione nihil in utramvis partem notabile accideret, nec in affectu, nec in intellectu, & voluntas eligentis in suo proposito perseverat; non est electio in dubium revocanda, sed ita putandum est voluisse Deum per discursum rationis voluntatem suam inveniri.

Quid si in oratione nihil notabile acciderit.

Quid

Quid agendum Instructori cum sentit eum, qui electionem facit, hallucinari.

CAPUT XXXIII.

I.

Eterum illud quoque interdum contingere solet, ut Exercitia sumens hallucinetur in electione facienda: & licet Deus illum vocet ad vitam perfectiorem, ipse tamen vel propter demonis deceptionem, vel propter propriam infirmitatem, imperfectiorem eligat, idque à Spiritu sancto esse putet, nec ab eo dimoveri possit.

Quid cum exercens hallucinatur.

Erigendus est.

2. Tunc igitur prudentiæ est, ut Instructor non multum reluctetur, (quod frustra faceret), sed neque ex altera parte confirmet electionem factam, ac potius ostendat sibi non valde satisfacisse, sed sperare, quod progressu temporis Dominus ei clarius indicabit voluntatem suam, & sic eum relinquat aliquantum dubium, & incertum de tali electione. Deinde etiam instruat quomodo disponere se debeat, nè aditum claudat Divinæ luci.

Multi extra Exercitia veritatem agnoviunt.

3. Sæpe enim experientia monstravit, quosdam, qui ipso conflictu Exercitiorum succubuerant, deinde extra Exercitia commodius veritatem agnovisse: idque ex iisdem principiis, quæ hauserant in ipsis Exercitiis: sive quia dæmon acrius oppugnat in illo articulo electionis, sive quod natura ipsa (præsertim in iis qui timidiore sunt & pusillanimes) ut in illa quasi agonia quodammodo opprimitur & suffocatur, ita cum deinde quodammodo respirat, est melius disposita ad ratiocinandum, & percipiendum lumen Dei: sive denique, quia experientiâ deinde cognoverunt, se non eam vitam posse in sæculo tenere, quam fortasse in Exercitiis vel ipsi finxerant, vel eis dæmon persvaserat.

Methodus reformationis vite.

Off tractationem de electione, ponitur à B. P. N. me-
Institur. S. J. volum: II.

thodus quædam de emendatione seu reformatione vitæ: quæ doctrina maximi momenti est pro iis, qui jam sunt in statu immutabili, vel saltè quos Deus non vocat ad mutationem statûs. Per hanc enim reformationem tolluntur multi abusus, qui etiamsi non sint peccata, saltè sunt origo multorum malorum.

2. Hac verò doctrinâ id agitur, ut multi, qui jam uxorem & familiam habent, licet in sæculo maneat, suo tamen modo perfectionem sectentur, ad quam nos quoque invitare & perducere eos debemus ex vocatione nostra, itaque passim jubent Constitutiones nostræ. Nec est dubium, quin si proximos juvare conaremur ac dirigere ad hanc formulam quæ hic expressa est, valde insignis fructus sequeretur. Itaque hoc omnibus operariis Societatis valde commendatum esse deberet.

Fructus hujus doctrina.

3. Cum his igitur hunc modum tenere oportet, ut præter Exercitia ordinaria de Mysteriis vitæ Christi, dentur etiam illa de duobus vexillis, & tribus hominum classibus, imò etiam Præludium electionum. Hæc enim licet non adeo necessaria sint, ut iis qui de toto vitæ statu deliberaturi sunt, non potest tamen dubitari quin valde sint utilia, ut animentur ad eam perfectionem, cujus ipsorum saltè status ac conditio est capax.

Quis modus tenendus in juvandis firmum statum habentibus.

4. Ceterum secundus modus eligendi non valde ad hoc negotium pertinet, sed potius tertius modus, ejusque membrum utrumque. Res autem instituenda ita est, ut singula puncta discutiantur, v. g. de familia, vel de expensis: & post deliberationem factam de uno puncto, transeat ad aliud: in singulis autem majus vel minus tempus infumatur, ut fuerit negotii gravitas, vel difficultas. Aliquando enim una hora, aut etiam plures in uno puncto infumendæ erunt, aliquando autè plura puncta in una hora cõcluduntur

Tertius modus eligendi iis utilis.

De iis qui jam statum habent.

CAPUT XXXIV.

I.

Tertia hebdomada stabilitur, & confirmatur electio
Aaa 2

In 2. hebdomada stabilitur vite melioris electio.

De tertia hebdomada.

CAPUT XXXV.

I.

vitæ melioris jam facta, & voluntas fer-
viendi Deo, proposito tanto & tali ex-
emplo, nempe Passione Domini & Salva-
toris nostri. In ea enim omnes ejus vir-
tutes multò insigniùs atque excellentiùs
elucet, & efficacius nos invitant ad sui
imitationem. Itaque magnus hic the-
saurus reconditus est. Unde videmus
Sanctos omnes in hac potissimum parte
se exercuisse, ut appareret ex libris, quos
scriptos reliquerunt. Et ideo in hoc e-
tiam oportet meditantem diligenter in-
strui, quoniam hic esse deberet ordina-
rius animæ cibus.

Idem ordo ha-
rum medita-
tionum, qui in
2. hebdomada.

2. Ordo & discursus harum medita-
tionum est idem, qui in præterita heb-
domada, nempe intuendo personas, di-
cta, & opera. Debet tamen, iis præfer-
tim qui non adeò sunt exercitati, aperiri
via in hac materia per illa puncta, quæ
communiter tradi solent, quis patiat,ur,
quid patiat,ur, à quibus, & propter quos.

Quomodo in
compositione lo-
ci quis se sta-
tuat.

Gal. 2. 20.

3. In compositione loci debet qui me-
ditatur, ita se constituere, quasi præsens
esset mysterio illi dum ageretur; & qui-
dem ac si gestum esset propter se solum,
juxta formam illam Apostoli: *Qui dile-
xit me, & tradidit semetipsum pro me.* Ita-
que debet anima ita se respicere, quasi i-
psa causa fuerit tantorum dolorum, & i-
gnominiarum, quas Dei filius perpeßus
est: deinde videre, quidquid bonorum
spiritualium, quidquid gratiæ, & quòd
ab æternis malis liberata sit, quòd æter-
na bona se consecuturam speret, hæc om-
nia ex Christi meritis sibi provenisse:
imò etiam considerare, Christum, dum
illa pateretur, habuisse ante oculos & nos
& nostra peccata in particulari omnia, &
pro iis orasse, eorumque remissionem, &
gratiam nobis impetrasse.

Affectus en-
vandi.

4. Quamquam autem affectus com-
passionis est valdè bonus, debetque &
peti cum instantia, & desiderari cum hu-
militate, & excipi cum gratia; debent
tamen simul etiam curari alii affectus, qui
sunt utiliores ad profectum nostrum spi-
ritualem.

1. Odium pec-
cati.

5. Primus autem est, quanta res sit of-
fendere Deum, quando ad satisfaciend-
um ei Divina sapientia dignum putavit
adhibere ipsum Filii sui sanguinem & vi-

tam. Ex quo etiam nascitur summum
odium peccati, quod, præsertim ab illa
justitia, tam severis pœnis vindicetur.
quia si hoc in viridi, quid in arido?

2. Cognitio bo-
nitatis Dei.

6. Secundò cognoscenda & veneran-
da est bonitas & sapientia Dei infinita,
quæ tam aptum medium invenit, ut ho-
minum corda amore suo liquefacta ad se
attraheret, juxta Apostolum: *Commendat
caritatem suam Deus in nobis, quoniam cum
adhuc peccatores essemus, &c.*

Rom. 1. 2.

7. Tertiò, hic etiam confirmatur spes
nostra, quia, ut ait S. Augustinus, Qui
dedit quod plus est, nempe Unigeniti sui
sanguinem, dabit & gloriam æternam,
quæ minus est sinè dubio. Et ideo hic
Christi sanguis tenendus ut arrha & pi-
gnus tum Divini amoris, tum futuræ
beatitudinis.

3. Spei confir-
matio.

8. Quattò, & omnium maximè, in-
flammat amor in Deum, consideratio-
ne tantæ bonitatis, & tanti beneficii no-
bis dati, & dati tali modo.

4. Amor in
Deum.

9. Quintò, sic etiam animantur omnes
ad perfectam imitationem, ut ait S. Pe-
trus: *Christus passus est pro nobis, vobis re-
linquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus.*
Turpe enim esset, & intolerabile, cum
ille, ut nos pro nostra ipforum salute do-
ceret, non dedignatus sit tam humilia
perpeti; si nos, quorum salus agitur, re-
cusemus.

5. Inflammatio
ad imitatio-
nem Christi.
1. Pet. 2. 21.

10. Denique potest etiam & debet
concupi magnus zelus animarum, quas
videlicet Deus tanti æstimavit, & tanto
affectu amavit, & tam magno pretio
emittit.

6. Zelus animarum.

11. Juvat etiam habere in promptu hac
hebdomadâ aliquas sententias sacræ Scri-
pturæ ad Domini Passionem pertinen-
tes, ex Psalmis, vel ex Prophetis, & ma-
ximè ex Isaia, vel etiam ex Evangeliiis,
aut ex epistolis Pauli; quæ vel magnitu-
dinem dolorum ac cruciatuum Christi
Domini indicent, vel ejus bonitatem,
aut effectus mirabiles in hominum repa-
ratione; quæ extra meditationem valdè
proderunt ad cor excitandam, & etiam
ad tollendam nescio quam satietatem,
quæ subrepere solet ex continuatione
earumdem rerum. Hæc autem loca Scri-
pturæ poterit Instructor colligere, vel
ab alio

7. Juvante op-
ta sententia
5. Scriptura.

ab alio jam collecta suppeditare : sunt enim multa, & passim occurrunt.

Cetera quærenda ex libello Exercitiorum.

Regula victoris.

12. Cetera, quæ ad hanc hebdomadam pertinent, scripta sunt in libro Exercitiorum clarè & distinctè in meditationibus, & additionibus. In particulari autem quæ in fine hujus hebdomadæ traduntur de regulis ad victum temperandum, non est quod scripta dentur, sed verbo tantum explicentur, tum ob alias causas, tum quia non omnibus eodem modo proponendæ sunt, sed adhibita discretione pro cuiusque complexione, & viribus tam corporis quam animi.

Quando ea proponenda.

13. Notandum etiam, quod hæc regulæ non solum proponi debent hac hebdomadâ, sed antea etiam aliquo opportuno tempore : saltè, si tamen prius factum non est, hîc declarentur. Fortasse enim in hunc locum dilatae sunt, nè prioribus hebdomadis nimis oneretur is qui in Exercitiis versatur, tot documentis extra ipsas meditationes. In hac autem hebdomada, multò pauciora sunt ejusmodi documenta, & sic magis vacabit Instructori ea explicare. Expedit enim ut semper aliquid novi afferat, cum illum, cui tradit Exercitia, invisit.

De quarta hebdomada.

C A P U T XXXVI.

I.

Quarta hebdomada respondet viæ unitivæ.

Quarta hebdomada videtur respondere viæ unitivæ : tota enim exercetur in amore Dei, & desiderio æternitatis,

cujus tamquam exemplar proponitur Resurrectio Christi, eaque gaudia, quæ etiam in hoc mundo eam consecuta sunt. Possent etiam hîc addi aliquæ meditationes de gloria Paradisi, & de futura iustorum felicitate, cujus pignus accepimus in hoc mysterio Resurrectionis Christi : quia juxta Apostolum, Deus nos etiam conresuscitavit, & confedere fecit cum illo. Quare eo magis excitari debemus ad contemnenda terrena, & cælestia appetenda, juxta illud ejusdem :

Ephe. 2. 6.

Coloss. 3. 1.

Si conserrexistis cum Christo, quæ sursum sunt querite ; quæ sursum sunt sapite, &c.

2. Exercitium de amore Dei est valde aptum ad amorem nostrum in Deum excitandum, & continet quatuor puncta foecundissima, & quæ magnam materiam suppeditant ad meditandum. Potest autem duobus modis fieri, primò iisdem diebus cum aliis mysteriis Resurrectionis, ita ut secundo die postquam cœpta sint mysteria Resurrectionis, incipiatur etiam hæc meditatio de amando Deo : eique quotidie una aut altera hora tribuatur, distincta à meditatione illorum mysteriorum. Alter modus est, ut absolvantur prius omnia illa mysteria, & deinde integer dies, aut duo dies huic uni meditationi assignentur.

Exercitium de amore Dei.

3. Est autem bene notandum & declarandum hanc meditationem aggredienti, quod in ea dicitur, amorem magis pendere ex operibus, quam ex verbis, & consistere in mutua quadam facultatum & omnium rerum communicatione. Per hoc enim intelligere debet, non sufficere sibi teneriorem quemdam affectû, quem in se sentiat, neque eo contentum esse debere. Verum est enim quod ait S. Gregorius, *Probatio amoris, exhibitio est operis ; & Amor ubi est, magna operatur ; & ubi operari renuit, amor non est.* Nec aliud occurrit circa hanc 4tam hebdomadam.

Quid advertendum hanc meditationem facienti.

De tribus modis orandi.

C A P U T XXXVII.

I.

Omnia Exercitia adduntur aliqua documenta aptissima & valde utilia profectui spirituali. Primo autem loco ponuntur tres modi orandi, non ut omnes qui jam Exercitia peregerint, in eis exerceantur, (nam hoc non necessarium est) sed ponuntur ad complementum doctrinæ, & propter rudiores & minus capaces, qui scilicet non ita possunt habere perpetuos discursus in oratione, ut diutius hæreant in una materia.

Documenta utilia.

Unde in Constit. part. 7. c. 4. lit. F. dicitur, Exercitia plena non nisi paucis ; primam hebdomadam cum his tribus modis

1. modus.
Discurre circa
præcepta
Dei, &c.

dis orandi, pluribus communicari posse.

2. Primus ergo modus est, discurrendo circa præcepta Dei aut Ecclesiæ, & circa septem peccata capitalia, & tres potentias animæ, & quinque sensus: & hoc non tam speculativè, quàm practicè, v. g. cogitando in præceptis, quomodo malè ea servaverit, & proponendo in posterum melius servare, & sic de reliquis.

2. modus, pro
capacioribus.

3. Si verò hæc materiæ paullo altius elevandæ essent, & exercitans capacior esset, hic modus præscribi posset. In præceptis consideretur primò præceptum ipsum in se, quàm sit bonum, & iustum, & sanctum. Secundò, quàm utilis ejus observantia. Tertiò, quomodo antea observatum sit; & si bene sit observatum, agendo gratias Deo; sin contrà, dolendo, & petendo veniam. Quartò, proponendo in posterum perfectam & exactam observantiam, & petendo ad hoc gratiam per colloquium. Quo finito, si non expleta sit hora, transeat ad aliud præceptum eodem ordine.

Circa peccata.

4. In peccatis primò videndo singula, quàm mala sint, & quàm justè prohibita. Secundò, quantum noceant, si non fugiantur. Tertiò, quomodo adhuc fugerit, vel in posterum decreverit fugere.

Circa sensus.

5. In potentiis, & sensibus, cogitari potest, primò, quàm nobiles, & quàm nobis utiles sint singulæ, ut v. g. intellectus, & deinceps aliæ. Secundò, ad quem finem datæ. Tertiò, quomodo iis usus sit Christus, vel Beatissima Virgo. Quartò, quomodo nos usi simus, & dolendo quòd malè, &c. Et idem de aliis potentiis, & sensibus singillatim, & inter alia etiam de facultate loquendi, de virtute motiva, & similibus.

Quid advertendum
in his
modis.

6. Est tamen advertendum, dum cogitamus, quomodo usi simus his potentiis; vel in meditandis præceptis, quàm malè ea servaverimus, & maximè in meditandis peccatis, non ità debere institui meditationem, quasi examinare velimus conscientiam, ut sit cum nos præparamus ad Confessionem, vel etiam velimus de industria elicere contritionem (hoc enim pertinet ad primam hebdomadam) sed hic principalis intentio est cogitare ipsas materias, ex occasione autem fit re-

flexio ad nos ipsos: & ideo in generali tantum debet fieri hæc reflexio, non multum descendendo ad particularia peccata.

7. Hoc orandi genus dicitur B. P. Franciscus Xaverius commendare solitus omnibus animabus, quas tractabat, ità ut etiam pœnitentiæ loco injungere sole- ret, ut manè & vespere aliquod tempus huic impenderent.

Hoc genus orandi à S. Xa. versò commenda- tum.

8. Quamvis autem in libro Exercitiorum dicatur, tanto spatio esse immorandum, quo oratio Dominica ter recitari possit; tamen si quis in aliquo gustum inveniret, vel utilitatem aliquam spiritualem, deberet ibi hære diutius, etiam si non posset absolvere omnia præcepta, juxta id quod dicitur in quarta Addit. ad finem primæ hebdomadæ.

Quamdiu immorandum in his meditationibus.

9. In secundo modo orandi notandum est, cum una vox non facit sensum, plures debere conjungi, ut *Qui es in celis*, aut *Sanctificetur nomen tuum*. Aliæ sunt voces, quæ solæ præbent materiam meditationis, ut *Pater*, vel *Noster*.

Quid in secundo modo orandi notandum.

10. Quod autem hic dicitur de his orationibus, idem intelligendum est de aliquibus Scripturæ locis, ac præsertim Psalmis, è quibus aliqui eligi possunt, vel Psalmi toti, vel eorum versiculi, qui uberrimè pascunt & intellectum, & affectum.

Orationes jocularia.

11. Notandum est etiam, cum qui facit Exercitia, bene procedit in hoc orandi modo, ità ut eum satis tenere videatur; non esse necessarium, ut multum in eo procedat, quia sufficit, ut didicerit modum, quo deinde in posterum uti sciat. Quod idem intelligendum est de primo modo, nisi quòd cum ille habeat aliquanto majorem varietatem, utile erit, ut faciat unum Exercitium circa præcepta, aliud circa peccata, aliud circa potentias animæ, aliud circa sensus, &c.

Quamdiu in modis orandi persistendum.

12. Tertius modus orandi ità intelligendus est, ut in considerandis singulis vocibus alicujus orationis tantum tempus infumamus, quantum communiter una respiratio durare solet. Quòd si quis pro sua devotione ampliùs morari vellet, poterit quidem; sed tunc potiùs ad secundum orandi modum pertinebit, quàm

Tertius modus orandi.

quàm ad hunc tertium. Juvat autem hic modus, ut affvescamus facere orationem vocalem cum attentione, & devotione debita, ut servemus illud Apostoli: *Orabo spiritu, orabo & mente*. Quare hoc Exercitium est valdè utile iis, qui obligati sunt ad horas canonicas, vel ad alias orationes vocales.

13. Quamvis autem hi tres modi orandi hic tradantur, non existimandum est excludi alios modos, quos Spiritus sanctus docere solet, & quos viri in spiritu exercitati secundum experientiam, & secundum rationem, & doctrinam sanam habere solent; vel quos quisque sibi utiles ad suum protectum ipso usu deprehenderit. Quod idem etiam de Nostri ipsi intelligendum est, accedente tamen semper approbatione & consensu Superioris, vel Præfecti spiritualis, quibus quisque patefacere modum debet, quem in orando tenet, eoque magis si paullum discedat ab ordinario modo. Ceterum tres hi modi, non solum alius aliis aptior erit pro personarum varietate; sed etiam persona eadem, pro varia dispositione animi vel corporis, aptior erit modò ad unum, modò ad alium; ut v. g. cum aliquis est fatigatus, vel malè habet, non erit bene dispositus ad longiorem meditationem, & mentis excursum, & tunc magis juvabitur secundo, vel tertio modo. Quod intelligendum est non solum in hac quarta hebdomada, sed reliquo omni tempore.

De Regulis tradendis.

CAPUT XXXVIII.

I.

Regulæ, quæ additæ sunt in fine Exercitiorum, non ideo positæ sunt, ut omnibus proponantur; sed ut quisque eguerit, vel etiam desideraverit pro sua devotione.

2. Quare illæ, quæ agunt de distributione eleemosynarum, non debebunt dari nisi iis qui locupletes sunt, & qui solent

aut possunt eleemosynas facere. Similiter quæ agunt de scrupulis, non est cur dentur iis, qui nullis scrupulis agitantur.

3. Illæ item, quæ ad Catholicam doctrinam pertinent, quamvis ad omnium pietatem confirmandam & fovendam valeant; iis tamen potissimum, qui in locis vel cum personis suspectis versantur; secundo loco omnibus etiam Operariis, & iis qui verbum Dei tractant, tradendæ sunt; quia directè pugnant contra sensa & dicta hæreticorum nostri temporis.

Brevis explicatio nonnullorum, qua in Directorio de tribus viis attinguntur.

CAPUT XXXIX.

I.

Unioniam in hoc Directorio, & in Exercitiis tradendis fit mentio viæ purgativæ, illuminativæ, & unitivæ; & quod his respondent ordine suo hæc quatuor hebdomadæ; ideo visum est pro majori notitia hujus rei aliquid addere. Non enim hoc ita accipiendum est, ut intelligatur aliquis, peractâ primâ hebdomadâ, perfectè & plenè purgatus; peractâ autem secundâ & tertiâ, perfectè illuminatus; & denique absolutâ etiam quartâ, pervenisse ad plenam unionem cum Deo. Hæc epim omnia indigent diuturno tempore, studio, & exercitatione in exstirpandis vitiis, in passionibus edomandis, & in virtutibus acquirendis.

2. Verum hoc indicatur, primam hebdomadam proportionem quadam respondere viæ purgativæ: quoniam in ea nihil aliud agitur, quàm ut peccata præterita recogitentur & ponderentur, & concipiatur de eis quàm maximus dolor & contritio, & timor æternæ poenæ: ex quibus fiat, ut animus abstrahatur ab amore omnis rei terrenæ, & fundetur in odio, & detestatione peccati. Quæ omnia pertinent ad purificationem animæ.

3. Similiter in secunda & tertia hebdomada, considerando exemplum Domini Salvatoris tum in vita, tum in passione, & omnes

Regula ad Catholicam doctrinam pertinentem.

Prima hebdomada respondet viæ purgativæ.

2. & 3. hebdomada pariter purgativa, pariter illuminativa.

1. Cor. 14. 15.

Non excluduntur alii modi orandi.

Cur posita regula in fine exercitiorum.

De eleemosynarum distributione.

omnes virtutes, quæ in eo tamquam in idea fulserunt; nos quoque discimus, in quo consistat salus & perfectio hominis, & quæ via sit ad æternam beatitudinem consequendam. Et præterea, cum anima purgata fuerit, fit habilis & apta ad recipiendas illustrationes Divinas, & illapsum, & influxum illius interni luminis; simulq; gignitur in anima vigor quidam ejiciens omnem concupiscentiam, eamque ferventem faciens ad patiendam paupertatem, contemptum, & omnem asperitatem, & excutiens omnem negligentiam; & disponens ad exsequenda bona opera vigilanter & strenue.

Quarta hebdomada respondet unitivæ.

4. Denique in quarta hebdomada primum ob Resurrectionem & Ascensionem Domini, in qua simul etiam meditari possumus futuram nostram gloriam, quod, ut ait Paulus, si Christus resurrexit, & nos resurgemus; deinde verò ex meditatione ad amorem in nobis excitandum, quæ multiplex est, & variâ puncta ac materias complectitur, efficitur, ut anima uniatur Deo per amorem, qui concipitur meditando bonitatem Dei, & ejus beneficia, & quantum nostrâ causâ egerit atque pertulerit; tum etiam per desiderium cælestis gloriæ, per considerationem præsentiae Dei in omni re & in omni loco, gaudendo de ejus perfectionibus, & optando placere ei soli, idque propter ipsum solum, & nunc eum laudando, nunc magnificando, nunc admirando ejus altitudinem, & aliis similibus, quæ, ut antè diximus, respondent viæ unitivæ.

Ratio duplex cur hæc 4. hebdomada respondere dicatur tribus viis.

5. Hæc igitur est ratio duplex, cur dicatur has quatuor hebdomadas respondere his tribus viis, primum propter materias, quæ in earum quaque tractantur, pertinentes ad has vias; & quia in eis jaciuntur initia singularum, quæ deinde oportet prosequi cum tempore, & cum studio, si velimus ad aliquam earum perfectionem pervenire. Deinde etiam quia discitur modus ac methodus, quam deinde servare debemus in prosequenda unaquaque harum viarum.

6. Ex his ergo sequitur, quòd etiam si quis aliquem gustum, aut speciem hujus viæ unitivæ in quarta hebdomada habuit, non propterea debet assidue in ea hære, sed debet redire ad priores vias, & sese diu & ordinariè continere tum in passionum mortificatione, tum in virtutum exercitatione, & in aliis ejusmodi studiis consentaneis utrique viæ: et si nihil impedit, imò eam sæpe evenit, ut dum aliquis versatur in una via, sentiat interdum aliquos affectus pertinentes ad aliam viam; nec sunt rejiciendi; modò, ut dictum est, non exercentur ordinariè ante tempus.

An semper in hac permanendum, an ad priores redeundum.

7. Hoc enim negotium non ex spatio temporis, sed ex mensura profectus pendet. Nam si quis temerè aspirare vellet ad illam viam unitivam, esset magna confusio, quæ impediret omnino profectum spiritualem; & insuper etiam esset res exposita periculis & illusionibus. Faceret enim perinde ac si quis ex infima schola transire vellet ad primam, non transeundo per medias; aut si ex infimis gradibus scalarum saltu trajicere vellet ad summos, relictis iis qui sunt interjecti. Sic igitur antequam aliquis exerceat se ex professo in via hac, quam diximus, unitivam, oportet ut bene purgatus sit exercitiis viæ purgativæ, & deinde etiam bene profecerit in via illuminativa. Ex hujus enim defectu provenit, ut multi non ambulantes, sed saltantes in via Domini, post multum tempus, diversosque labores vacui virtutibus inveniantur, impatientes, & iracundi, & cum aliis ejusmodi imperfectionibus.

Pendet ex mensura profectus.

8. Imò hic gradus ad altiorem viam non tam ex electione nostra, & voluntate, ac conatu pendet, quam ex directione Spiritus sancti, cujus mos est ascensiones istas in anima disponere, ut eat de virtute in virtutem: in quo tamen ad certiore directionem, & ad præcavendos errores qui contingere possunt, consulendus est Pater spiritualis, qui animam gubernat, & cum ejus consilio in omnibus procedendum.

Pendet ex electione Spiritus sancti.

Qua

*Quæ commendanda sunt ei, qui
absolvit Exercitia.*

C A P U T XL.

T qui ex loco calido ad locum frigidum egreditur, facile fieri potest, ut citò frigeat, nisi diligentem curam adhibeat retinendi calorem; ità qui Exercitiis peractis redit ad communem vitam & conversationem, nihil est facilius, quàm ut fervorem ac lumen conceptum brevissimo tempore perdat; præsertim quia quidquid boni acquisivit, nondum est confirmatum per modum habitus, sed est tamquam passio quædam, quæ faciliè remittitur, vel etiam tota amittitur. Quod cum contingit, omnis fructus & omnis labor Exercitiorum evanescit.

2. Quare hoc primùm commendandum est ei, qui Exercitia absolvit, ut magni æstimet hoc principium & quasi fundamentum vitæ bonæ & spiritualis, quod per Dei gratiam jecit in Exercitiis; idque à Deo accipiat tamquam beneficium; & quidem maximum: & omnia lumina, omnem cognitionem quam in Exercitiis acquisivit, credat sibi à Domino Deo donata peculiari quodam amore, & ut talia ea conservare & tueri studeat. Præterea timorem concipiat, nè si deinceps non vixerit, ut intellexerit esse vivendum, gravius à Deo puniatur ob ingratitudinem; & quia scienti bonum, & non facienti, majus judicium est ipsi.

3. Secundo loco intelligat, se adhuc nihil aliud fecisse, nisi quòd bonum semen in ejus anima à Deo seminatum est. Unde nisi hoc semen foveatur, & excolatur, & ad maturitatem perducatur, ut det fructum in tempore suo, per se quidem aut nihil, aut parùm est. Itaque hoc primùm cavere debet, nè ejusmodi

semen, vel à volucribus, id est, à dæmonibus rapiatur, vel à spinis suffocetur, nempe à cogitationibus & cupiditatibus terrenis & vitiosis. Ideoque non solum peccata, sed etiam eorum occasiones evitet, & illa præsertim, ad quæ ante Exercitia inclinatus fuit: nam contra hæc potissimùm se armare debet, quia facillimè recidere potest.

4. Tertiò hortandus est ad conservandam & alendam devotionem jam conceptâ, piis & spiritualibus exercitationibus, inter quas hæc potissimùm commendari poterunt. Primò, ut conservet usum meditando quotidie per dimidiatâ horâ, aut etiam integram, si fieri poterit. Secundò, ut singulis diebus faciat examen conscientie per quartam horæ partem. Tertiò, ut octavo quoque die confiteatur & communicet. Quartò, eligat aliquem Confessarium stabilem, cumque accipiat ut ducem hujus spiritualis itineris, & cum eo tractet omnia, quæ ad suam animam pertinent. Quintò, legat sæpe pios libros, & habeat bonorum hominum conversationem, malorum autem fugiat summopere. Sextò, curet proficere quotidie in virtutibus, præsertim in humilitate, patientia, & caritate. Et in summa, nitatur ipse quoque ad eam summam perfectionem, quam in suo statu, & juxta mensuram Divinæ gratiæ acquirere poterit.

5. Hæc autem sunt ferè generalia monita, quæ omnibus dari poterunt. Alia sunt deinde, quæ juxta cujusque professionem aut statum, aut particularem indigentiam addi poterunt; imò hæc ipsa augeri & intendi ex majori aliquorum devotione & progressu spirituali. Quod facile advertet bonus & prudens Instructor, adjutus gratiâ & lumine Domini & Salvatoris nostri Dei: cui sit gloria & honor in sæcula. Amen.

A. M. D. G.

INDEX RERUM.

Primus numerus indicat capita, secundus paragraphos, tertius paginas.

Additio.

Additiones omnes servandæ exactè. cap. 3. §. 1. pag. 314. & cap. 15. §. 9. pag. 328. dentur discretè, habitâ ratione complexionis. c. 15. §. 9. *ibid.*
Additiones quæ ponuntur in fine primæ hebdomadæ, dandæ ante Exercitia. 15. 8.

Additiones quatuor ad examen particulare, an discendæ. 13. 5. 325

Additiones de discernendis spiritibus quando, & quomodo dandæ. 15. 8. 328

Affectus.

Affectûs major ratio habenda, quàm intellectûs. 14. 3. 326

Affectûs motiô, excellentior via eligendi, sed periculosior, quàm discursus. 27. 1. 337

Affectus motio ratione probanda, & cur. 28. 5. 338

Affectus qui excitandi in meditanda Passione. 35. 4. 344

Amor.

Amor in meditatione Passionis concipiendus. 35. 8. *ibid.* in factis magis, quàm in verbis consistit. 36. 3. 345

Amoris divini meditatio aptissima. 36. 2. *ibid.*
Quomodo fiat. *ibid.*

Annotatio.

Annotationes quænam ingredienti Exercitia explicandæ. 11. 5. 344

Applicatio sensuum. Vide Sensuum applicatio.

Ariditas.

Ariditatis tempore, quomodo juvandus, qui suscipit Exercitia. 7. 4. 318. Svavem se præbeat Instructor. 5. 2. 316

Ariditati præparandus, qui suscipit Exercitia. 7. 3. 318

Attentio.

Attentio orandi nè sit nimia. 8. 3. 319. & 14. 3. 326. & 14. 7. 327

Attentio violenta non est fructus orationis. 8. 3. 319

Christus Dominus.

Christus Dominus sol illuminans. 18. 3. 330. particularia peccata habuit ante oculos. 35. 3. 344

Christi Domini vita, idea & exemplum reformatandi vitam. 18. 2. 329

Christum Dominum à Patre impetrare, ut homo est, rudibus explicetur. 15. 7. 328

Cladium trium meditatio explicatur. 29. 4. 339.

Quò tendat. 29. 6. 340. Egroti similitudine illustratur. 29. 7. *ibid.*

Cognitio.

Cognitio peccatorum fundamentum ad reformationem vitæ. 9. 3. 320

Cognitio sui, quomodo acquirenda. 10. 8. 323

Collectio.

Collectio sui perfecta explicatur. 23. 5. 334

Colloquium.

Colloquium, quam personam suscipiat. 15. 6. 327. fieri potest in principio, etiam & medio. 15. 5. *ibid.*

Colloquii proprius locus in fine cujuslibet exercitii. 15. 5. *ibid.*

Colloquia cum Deo & Sanctis majorem requirunt reverentiam, quàm meditatio. 15. 7. 328. Aptissima quæ varia sunt pro vario affectu. 15. 5. 327. Plura in repetitionibus fiunt, quia major affectus. 15. 2. *ibid.*

Communio.

Ad Communionem quomodo quis post Confessionem generalem disponendus. 17. 2. 329

Communionis usus post exercitia octavo quoque die habendus. 40. 4. 349

Compositio loci.

Quid sit. 14. 4. 326. & 35. 3. 344. juvat attentionem, & motionem animi. 14. 5. 326

Revocat imaginationem, si evagetur. 14. 5. 326

Commendatur à S. Bonaventura. 14. 5. *ibid.* non diutius fabricanda, nec vis imaginationi faciendi. 14. 7. 327. in rebus incorporeis qualis sit. 14. 6. *ibid.*

Confessarius.

Stabilis post exercitia, quasi dux eligendus. 40. 4. 349

Confessio.

Confessio generalis valdè confert ad reformationem vitæ. 10. 9. 323. ejus gratiâ quidam exercitia suscipiunt. 9. 2. 320. ejus utilitates. 16. 2. 328

Ad eam quæ sit adhibenda diligentia. 16. 3. *ibid.*

Eam facturus non omnem intermittat meditationem. 16. 1. *ibid.*

Ferè non expedit fieri cum eo, qui tradit exercitia. 16. 5. 329

Facienda in fine primæ hebdomadæ. 10. 9. 323. & 16. 1. 328

Juvanda aliquo directorio. 16. 3. 329. quandoq; Summâ Navarri. 16. 4. *ibid.* postea parabola filii prodigi versanda. 17. 2. *ibid.* uno die vacetur ab intenso studio orandi. 17. 2. *ibid.*

Confessionis usus octavo quoque die post exercitia ineundus. 40. 4. 349

Con-

I N D E X .

Consilia.

Consilia Evangelica servari possunt etiam in sæculo. 25. 3. 335
 Consiliorum via cur pauciora requirat signa Divinæ voluntatis, quam præceptorum. 23. 4. 334
 Consilio Patris spiritualis in omnibus procedendum. 39. 8. 348

Consolatio.

Consolatio spiritualis quid sit, ei, qui se exercet, declarandum. 27. 2. 337. ejus effectus & modi. 27. 3. *ibid.*
 Consolatione præsentis facili virtutis actus exercentur. 27. 3. *ibid.*
 Consolatio si affluat, bis id quod afficit, repeti potest. 15. 3. 327
 Consolationes spirituales ad morum emendationem dirigendæ. 7. 2. 318
 Consolatio quomodo notanda pro electione. 27. 5. 337
 Consolationes spirituales scribendæ. 7. 2. 318

Contritio.

Fundamentum est ad reformationem vitæ. 9. 3. 320

Dæmon.

Valde oppugnat electionem. 33. 3. 343. tempore desolationis invadit. 27. 5. 337.

Desolatio.

Desolatio quid sit, exercenti se declarandum. 27. 2. *ibid.* quomodo animadvertenda tempore electionis. 27. 5. *ibid.*
 Desolationis tempore dæmon invadit. 27. 5. *ibid.*
 longanimitas necessaria. 7. 6. 318. amaritudo quæ sentitur, interdum oritur ex amore proprio. 7. 7. *ibid.*
 Desolationis remedia. 7. 4. *ibid.*

Devotio.

Devotio nutrienda. 40. 4. 349
 Devotionis flos ne langueat, quid agendum. 30. 4. 341
 Devotioni deditis percurri poterit prima hebdomada. 9. 3. 320

Dilatio.

Sæpe desiderium acuit. 18. 6. 330
 Procrastinari solet sensus in executione Divinæ vocationis. 25. 7. 336

Discretio.

Requiritur in adhibendis additionibus primæ hebdomadæ. 15. 9. 328. in electione tractanda. 22. 1. 332

Dispositio.

Dispositio facturo exercitia. 2. per totum 313. quæ esse debeat erga Deum. 2. 1. *ibid.* & 2. 5. *ibid.* & 19. 2. 330. quæ erga Instructorem. 2. 6. 314. desiderium proficiendi habeat. 2. 4. 313. deliberationem fixam non afferat ad exercitia. 2. 5. *ibid.* omnibus negotiis & cogitationibus se expediat. 2. 2. *ibid.* fortitudinem afferat. 2. 1. *ibid.* prudentiæ suæ non innitatur. 2. 6. 314
 Dispositio ad exercitia secundæ hebdomadæ est fervor ex augmento devotionis. 18. 4. 330
 Dispositiones ad electionem faciendam. 23. 1. 333. cum ipsa secunda hebdoma: incipiunt. 29. 1. 339
 Matutino tempore animus magis dispositus ad orationem. 6. 2. 318. vespere crescunt tentationes, & animus minus aptus contemplationi. *ibid.*

Insuper: S. J. volum: II.

Domus.

Domus nostræ excipi possunt qui exercitia sumunt. 4. 1. 315. maneat separati ab aliis cubiculis. *ibid.*
 Domus suæ poterit quis facere exercitia. 9. 12. 321

Ecclesiastici.

Quomodo per exercitia dirigendi. 9. 10. *ibid.*

Electio.

Electio difficilis locus, & discretionem indigens. 22. 1. 332. quanti momenti sit. 22. 2. *ibid.* pertinet ad salutem æternam. 22. 4. 333. dicitur plantatio Patris cælestis. 24. 1. 335
 Electio statim versatur circa consilia, & præcepta. 25. 2. *ibid.* & circa tempus, ac modum exsequendæ vocationis. 25. 7. 336. non danda Religiosis. 9. 6. 320
 Electio magnum studium requirit, tam instructoris, quam ejus qui instruitur. 22. 6. 333
 Electio quibus danda. 23. 1. *ibid.* paucis, unde magnus fructus speretur. *ibid.* Ingeri & obrudi non debet non cupienti. 23. 2. *ibid.* requirit indifferentiam. 23. 3. 334. quæ nisi addit, potius relinquatur. *ibid.* ideo inclinandus animus ad id quod perfectius, & difficilius. 23. 3. *ibid.* & 30. 2. 340
 Electio tuta, quæ sit juxta præscriptas regulas. 24. 2. 335. quomodo peragenda. 30. 3. 341. non nostro placito faciendæ, sed Dei. 22. 5. 333. nihil attendat, quod desursum non sit. 23. 5. 334. non humanâ persuasionem, sed Divinâ voluntate nitatur. 24. 1. 335
 Electio Religionis particularis non ex complexione solum, sed ex talentis metienda. 25. 6. 336
 Electio ratione confirmetur. 28. 5. 338. & experientia sui. 28. 7. 339
 Electio quando in dubium revocanda, & mutanda. 32. 2. 342. dubia quæ incidunt quomodo discutienda. *ibid.* & 33. per totum. 343
 Electionis materia. 25. 1. 335
 Electionis faciendæ tria tempora. 26. 1. 336. secundum quomodo differat à tertio; & utrum excellentius, aut tutius. 27. 1. 337
 Electionis tempus tranquillitatem animi requirit. 28. 2. 338
 Electionis meditationes quando inchoantur. 29. 2. 339
 Electionis praxis. 29. 1. *ibid.*
 Electionis tempore, non omittenda meditatio vitæ Christi. 30. 3. 341. una tantum, aut altera detur meditatio. 31. 2. *ibid.*
 Electionis modus explicatur similitudine ejus, qui genus cibi suo Principi offert. 27. 6. 337
 Electionis articulo subitæ interdum perturbationes. 24. 4. 335
 Electionis bonæ signum, & quasi sigillum. 31. 1. 341. & 32. 1. 342
 Electionis regulæ particularibus negotiis applicandæ. 25. 9. 336. & 34. 4. 343. quod fieri debet extra exercitia. 10. 13. 323
 Electionis regulas, tum maxime Superiores attendant, cum non est copia consultoris. 10. 13. *ibid.*
 Electioni quid afferat magnam fiduciam. 23. 5. 334
 Electioni succedat oratio. 32. 1. 342
 Ad electionem qui admittendi. 23. 1. 333. non leves naturâ, non habitibus malis obnoxii. 23. 1. *ibid.*
 Electione diversâ existente in tertio tempore, ab

B b b 2

I N D E X.

electione secundi, quid agendum. 28. 9. 338
 Electurus conferat cum Instructore rationes electionis. 31. 3. 342. votum non emittat, nisi cautè. 31. 6. *ibid.* respectus humanos deponat. 28. 4. 338, & 23. 5. 334
 Electurum Instructor non moveat ad unam potius, quàm aliam partem. 24. 1. 335

Examen.

Examen particulare, quando, & quomodo explicandum. 13. 2. 325. plurimum valet ad animi puritatem. 13. 5. *ibid.* absolventi exercitia inculcandum. *ibid.*
 Examen generale quando, & quomodo detur. 13. 6. 326. cur non omnes peccatorum species contineat. 13. 7. *ibid.* juvatur ab examine quotidiano. 13. 8. *ibid.*
 Examen quotidianum dictandum, ut jacer. *ibid.*
 absolventi Exercitia omnino retinendum. 40. 4. 349.

Exercitia.

Exercitia spiritualia, quid sint, & quomodo composita. proœm. §. 2. 310. quatuor hebdomadis continentur. 11. 1. 324. sunt instrumentum ad propriam & proximorum salutem. proœm. §. 1. 310. particulare donum à Deo Societati datum. §. 9. 311. quem modum servant, & cur tam faciliè ad vitam reformandam juvent. §. 8. *ibid.* à viris insignibus sunt commendata, & à Sede Apostolica approbata. §. 5. & 6. 310
 Exercitia quibus hominum generibus danda sint. 9. 1. 319. plena & integra non danda omnibus. 1. 7. 312. tradenda etiam secularibus. 1. 6. *ibid.* & conjugatis, & quo fine. 9. 9. 320. quomodo occupatis dentur. 9. 12. 321
 Exercitia sunt unum experimentum Societatis. 10. 1. 322. danda plena & integra in Societatis ingressu. 10. 1. *ibid.* ut sunt conserventur, nec transformantur accommodata Religioso statui. 10. 5. *ibid.*
 Exercitia traduntur aliis Religiosis. 9. 3. 320. idq; fructuosè, præsertim per aliquem ex ipsis. 9. 8. *ibid.*
 Exercitia dumtaxat primæ hebdomadæ quibus danda. 1. 7. 312. eodem tradenda ordine quo ponuntur. 14. 1. 326
 Exercitiorum fructus. proœm. §. 7. 310. colligitur multò post ex seminibus, quæ in Exercitiis jacta sunt. 40. 3. 349
 Exercitiorum usum Nostri commendabat B. P. I. GNATIUS. proœm. §. 4. 311
 Exercitiorum desiderium in proximis excitandum, & ad ea suaviter adducendi. 1. 1. & 1. 3. 312
 Exercitiorum liber exactè servari debet in iis tradendis. 8. 5. 319. quoties legitur, novum lumen præbet. 8. 4. *ibid.* facienti Exercitia primà vice non datur. 10. 1. 322. communicari potest Religiosis. 9. 7. 320
 Exercitia facere qui soleant. 1. 3. 312, & 1. 6. *ibid.*
 Exercitia facturus poterit excipi domi nostræ. 4. 1. 315. vel domi suæ manere. 9. 12. 321. victus ei pareatur, ut perierit. 4. 6. 316. quomodo dispositus esse debeat. 2. per totum. 313.
 Vide verbo, *Dispositio.*

Exercitia faciens non visitetur à secularibus. 4. 7. 316. non nimis ab Instructore laudandus. 7. 2. 318. monendus de Annotationum observatione. 3. 1. 314. non tamen de omnibus simul. 11. 5. 324. quid agere debeat, si primà hebdomadà minùs se dispositum sentiat. 17. 1. 329

Exercitiis tractandis dexteritate opus est. proœm. §. 4. 310

Exercitiis absolutis, quæ commendanda. 40. 2. 349

Expensæ.

Ab Exercitiis facientibus nec requirendæ, nec, si à ditioribus offerantur, recusandæ. 4. 2. 315
 Expensarum causâ non minuatur numerus eorum, qui Exercitia faciunt. 316. nec quidquam fiat fordidum, & indecorum. *ibid.*

Femina.

Feminis quomodo danda Exercitia. 9. 16. 321

Fervor, & Fructus.

Fervor, & fructus Exercitiorum nè perdatur. 40. per totum. 349

Fundamentum.

Fundamentum quanti momenti sit, admonendus qui exercetur. 12. 3. 325. ità dicitur, quia basis totius ædificii spiritualis. 12. 7. *ibid.* quot in partes dividatur. 12. 2. 324
 Fundamenti veritas cognita influit in omnia Exercitia. 12. 7. 325
 Fundamentum quæ annotationes præcedant. 11. 5. 324. quomodo declarandum inexperitis. 12. 4. 325. quomodo sibi applicent Nostri. 10. 5. 321
 Fundamentum non habet certas horas præscriptas. 12. 6. 325

Gloria.

Gloriæ Divinæ desiderium est sumtus ad turrim Evangelicam. 23. 5. 334. Ejus studium magnam affert animæ fiduciam. *ibid.* Ejusdem intuitus vera regula electionis. 25. 9. 336

Gloria Paradisi addi potest meditationibus quartæ hebdomadæ. 36. 1. 345. & 39. 4. 348

Gradus.

Gradus tres humilitatis, quando proponantur. 29. 8. 340. toto uno die versantur animo. *ibid.*

Graduum in imitatione Christi diversitas, incipit apparere in contemplatione de Regno Christi. 19. 1. 330

Hebdomada.

Hebdomadæ Exercitiorum non tam numero dierum, quàm materiæ genere distinguuntur. 11. 1. 324 nec tam numero dierum, quàm effectu metiendæ. 17. 1. 329. & 39. 7. 348. respondent tribus viis, purgativæ, illuminativæ, unitivæ. 39. 1. 347
 Hebdomadis quatuor omnia Exercitia continentur. *ibid.*

Hebdomadæ singulæ quid contineant. 11. 2. 324

Hebdomada prima.

Hebdomada prima quem scopum habeat. 17. 1. 329. & 19. 1. 330. proroganda, quando non sequitur fructus, & quid aliud agendum. 17. 1. 329. brevius transigitur ab iis, qui sunt dediti rebus spiritualibus. 9. 3. 320

Hebdomada prima respondet viæ purgativæ. 10. 6. 322. & 39. 2. 347. continet considerationem peccatorum. 11. 2. 324. magis, vel minùs in ea immorandum, prout magis, vel minùs necessaria purgatio. 10. 6. 322

Hebdomada prima, tamquam basis, numquam omittenda. 11. 4. 324. eodem ordine tradenda quo ponitur. 14. 1. 326. quid agendum cum quatuor tantum horæ sunt. *ibid.* Heb-

INDEX.

Hebdomadâ primâ Sacerdos Exercitia faciens; posset ob reverentiam à Sacro abstinere. 11. 3. 324

Hebdomada secunda.

Hebdomada secunda respondet viæ illuminativæ. 18. 3. 380. quem finem habeat. 18. 1. 329. quam dispositionem requirat. 18. 4. 330. ipso initio ad electionem disponit. 29. 1. 339. vitam Christi Domini continet, & electionem. 11. 2. 324. differenda si desit fervor. 18. 4. 330. quatuor horas fatigatis præscribit. 21. 1. 332

Hebdomada tertia.

Hebdomada tertia. 35. per totum 342. continet Passionem Christi Domini. 11. 2. 324. quâ meditatione stabilitur electio. 35. 1. 343

Hebdomada quarta.

Hebdomada quarta respondet viæ unitivæ. 36. 1. 345. continet resurrectionem, & beneficia ad excitandum amorem. *ibid.*

Hebdomadæ quartæ addi possunt meditationes de gloria paradisi. *ibid.*

Hora.

Horæ meditandi quotidie sunt quinque. 3. 7. 315. præterquam fortè hebdomadâ secundâ. 21. 1. 332

Humilitas.

Humilitas quâ quis se Instruitori subdit, valde Deo placet. 2. 7. 314

Humilitas remedium consequendæ devotionis, cum desolationem quis patitur. 7. 7. 318. disponit ad orationem. 8. 3. 319

Humilitatis tertius gradus necessaria dispositio ad electionem. 23. 3. 334

Humilitatis tres gradus toto uno die revolvendi. 29. 8. 340. quando prorogantur. *ibid.*

B. P. Ignatius.

Quid senserit de Exercitiis. proem. §. 4. 310. in epistola ad Patrem Mionam, magnam ab eis utilitatem promittit. *ibid.* in Cassinatam ad Exercitia secedit. 9. 13. 321

Patris IGNATII sententia de indifferentiâ ad electionem necessaria. 23. 4. 334

Illuminativa via.

Illusionibus patet, nisi cauti simus, aut si festinamus. 39. 7. 348

Imitatio Christi Domini.

In ejus Passione præcipue querenda. 35. 9. 344 est reformatio vitæ nostræ. 18. 2. 329

Indifferentia.

In fundamento quanti momenti sit ex sententia B. P. IGNATII. 12. 3. 325. quomodo applicanda Nostris. 10. 5. 322

Indifferentia qualis. 22. 3. 333. necessaria ad electionem. 23. 3. 334. & 30. 6. 341. diligentia, & precibus acquiritur. 23. 3. 334

Indifferentiæ confert tertius & secundus gradus humilitatis. *ibid.*

Indifferens esse debet tam eligens, quàm Instruitor. 24. 2. 335

Infernus.

Inferni meditatio, quando datur. 14. 1. 326

Instruitor.

Qualis esse debeat. 5. per totum 316. non omnia initio proponat. 2. 8. 314. feligat ei, qui facit Exercitia, vitæ Sanctorum, & libros aptos. 3. 4. 316. gravitatem humilitate temperet. 5. 3. 317. nihil industriæ suæ tribuat, & in Deo confidat. 5. 4. *ibid.* caveat ab indiscreto zelo, & sinat Deum disponere. 5. 5. 317. & 19. 2. 330. & 24. 1. & 2. 335. perspectum habeat eum, qui facit Exercitia. 5. 6. 317. versatus sit in libro Exercitiorum. 5. 7. *ibid.* & 8. 4. 319

Exercitia meditetur, quæ in dies tradit. 5. 8. 317. visiter suis temporibus eum, quem instruit. 6. 1. 317. de quibus interrogare debeat. 7. 1. 318. & 8. 3. 319

Tempore consolationis præparet ad ariditatem. 7. 3. 318. bonam de altero præferat opinionem. 7. 8. 319. particularem directionem ad reformandam vitam dare potest. 9. 9. 321. non transformet Exercitia ad Religiosum statum accommodans. 10. 5. 322. lucem tamen det quomodo inter meditandum accommodari possint. *ibid.* exciter desiderium perfectæ reformationis. 10. 6. *ibid.*

Instruitor quid attendere debeat in ordine ad electionem. 19. 2. 330. magnum ad eam studium adhibeat. 22. 6. 333. ad quam indifferentiam disponat eum, qui est electurus. 23. 4. 334. motionem Divinam non præire debet, sed sequi. 24. 1. 335. non debet movere ad unam, vel alteram partem. *ibid.* debet removere in electione impedimenta & errores. *ibid.* & 24. 3. *ibid.*

Quid tempore electionis admonere debeat electurum. 36. 3. 345. motiones animi exigit, & ad regulas discretionis spirituum perferat. 30. 7. 341. electurum non fatiget, & obruat. 31. 4. 342. toleret patienter, si eligens Divinæ voluntati minus respondeat. 31. 5. 342. quid faciat, si advertat eligentem decipi. 33. 1. 343

Instruitor suppeditet loca sacræ Scripturæ, pro meditanda Passione. 35. 11. 344. det monita accommodata ei, qui absolvit Exercitia. 40. 5. 349

Instruitoris prudentiæ multa permittuntur circa præscriptum ordinem. 4. 5. 316

Instruitori omnia aperienda, & obediendum. 2. 7. 314

Intellectus.

Intellectus etiam, & non sola voluntas in electionibus exercenda. 27. 1. 337

Major habenda est ratio affectûs, quàm conceptuum. 14. 3. 326

Judicium.

Judicii, & mortis meditatio rarissimè omittenda. 15. 4. 327. avocet ab amore visibilibus. *ibid.*

Lacrymæ.

Lacrymæ quædam violenter coactæ non sunt fructus orationis. 8. 3. 319

Lectio.

Lectio ad meditationem dirigenda. 3. 4. 315

Lectiois dulcedini non nimis indulgendum. 3. 6. *ibid.* Qui libri legendi primâ hebdomadâ. 3. 2. 314. & 3. 4. 315

Legere non debet, qui se exercet, nisi scripta tradita. 3. 2. 314

Legendus solùm locus Evangelij ad præsentem meditationem. 3. 3. *ibid.* legendi potius libri, qui pietatem nutrant, quàm qui intellectum exerceant. 21. 2. 332.

I N D E X.

332. legenda non sunt mysteria, de quibus postea meditationes faciendæ, sed de quibus jam factæ sunt, aut eodem die fient. *ibid.*

Lectio spiritualis usus post Exercitia habendus.

40. 4. 349

Lumen.

Lumina spiritualia scribenda. 7. 2. 318

Lumen acquisitum in Exercitiis maximi faciendum, & nisi illi cooperemur, timendum. 40. 2. 349

Magistratus, & Magnates.

Quomodo dirigendi. 9. 11. 321

Quomodo faciant electionem. 9. 14. *ibid.*

Matrimonio juncti.

Ipsi etiam faciunt Exercitia, 1. 7. 312. sed post primam hebdomadam pauca quædam. 18. 5. 330. non enim admittendi ad electionem. 23. 1. 333

Meditatio.

Meditatio sçaviter facienda. 8. 3. 319. licet cooperationem nostram desideret, majori tamen ex parte penderet a Deo. *ibid.*

In meditatione quomodo exerceantur potentie animæ. 14. 2. 326

Meditandi modus per personas, verba, & opera, quomodo intelligendus. 19. 5. 331. nec excludit ceteras circumstantias. 19. 7. *ibid.*

Meditanda mysteria Christi Domini, ac si pro singulis gesta essent. 35. 3. 344

Meditatio fecundior sit ex consideratione circumstantiarum, & quæ sint. 19. 7. 331

Meditationis puncta non nimis enucleanda. 8. 1. 319. dentur in scriptis, ne fatigetur memoria. 8. 2. *ibid.*

Meditationis fructus in quo consistat. 8. 3. *ibid.*

Meditatio pueri Jesu in templo tendit ad electionem confiliorum. 29. 2. 339

Meditatio Passionis confirmat electionem. 35. 1. 343. est thesaurus reconditus. 344

Sanctis familiaris. *ibid.* ordinarius animæ cibus, *ibid.* juvatur Scripturæ sacræ sententiis. 35. 11. 344

Meditationi Passionis quæ via aperienda. 35. 2. *ibid.* qui affectus maximè apti. 35. 4. *ibid.* in ea odium peccatorum concipiendū. 35. 5. *ibid.* & 39. 2. 348

In Meditatione vitæ Christi qui diutius immorari debeant. 9. 3. 320. & 10. 6. 322

Meditatio ad excitandum amorem Divinum fecundissima. 36. 2. 345. quibus modis fiat. *ibid.*

Meditationes quotidianæ Nostrorum. 10. 4. 322

Meditationum vitæ Christi puncta in fine exercitiorum sumenda. 19. 5. 331

Meditandi usus post exercitia retinendus. 40. 4. 349

Modus.

Modus prior & posterior bonæ electionis quando adhibendi. 31. 1. 341. & 27. 9. 338. adhiberi possunt ad eam confirmandam. 28. 5. *ibid.* quomodo exercendi. 28. 3. *ibid.*

Modus primus orandi explicatur. 37. 2. 346

Quomodo prorogari potest. 37. 8. *ibid.* plurimum commendatus à B. P. Xaverio. 37. 7. *ibid.*

Modus secundus orandi. 37. 9. *ibid.*

Modus tertius orandi. 37. 12. *ibid.*

Modi tres orandi ad quid ponuntur. 37. 1. *ibid.*

Modi orandi possunt esse plures, quos Spiritus

sanctus docet. 37. 13. 347. probandi sunt iudicio Patris spiritualis. *ibid.* variandi pro orantis dispositione. *ibid.*

Mors.

Mortis meditatio rarissime omittenda. 15. 4. 327. avocat animum ab amore visibilium. *ibid.*

Negotia.

Negotia, & actiones ex regulis electionis diriguntur. 10. 13. 323. & 25. 9. 326

Negotiis se expediat exercitia facturum. 2. 2. 313

Nostri.

Nostri aliquoties etiam post ingressum faciant exercitia. 10. 2. 322. & tunc semper meditentur aliquid ex prima hebdomada. *ibid.*

Inter meditandum poterunt accommodare statui Religioso. 10. 5. *ibid.* alias poterunt facere meditationes. 10. 10. 323. bene calleant regulas, & usum exercitiorum. 10. 3. 322

Nostri quomodo tradenda exercitia. 10. per totum *ibid.* primâ vice non detur liber, exercitiorum. 10. 1. *ibid.*

Integra dentur exercitia in Societatis ingressu. *ibid.* commendanda doctrina de reformatione vitæ. 34. 2. 343

Nox.

Nox aptum tempus meditationi. 3. 7. 315

Nocte non surgunt debiliores. 3. 8. *ibid.*

Nocte non surgitur secundâ hebdomadâ. 21. 1. 332

Observantia.

Observantia religiosa maximè pendet ab oratione. Proœm. §. 3. 310

Observantia annotationum conducit ad fructum exercitiorum. 3. 1. 314

Oratio.

Oratio licet etiam à nostra cooperatione, maximè tamen penderet a Deo. 8. 3. 319

Orationis momentum. Proœm. §. 3. 310

Oratio fovet observantiam religiosam. *ibid.*

Orationis methodum multum referebat habere à capite nostro. *ibid.*

Matutino tempore animus magis dispositus ad orationem. 6. 2. 318

Orationis nè nimia sit attentio, & conatus. 3. 319. & 14. 3. 326. & 14. 7. 327

Orationi deditis percurri poterit prima hebdomada. 9. 3. 320

Orationi insistendum tempore desolationis. 7. 6. 318

Orationem facturi non confidamus propriæ præparationi, & industria. 8. 3. 219

Ad orationem disponunt humilitas & puritas. 8. 3. *ibid.*

Orandi modi tres. 37. 1. 345

Orandi modus primus. 37. 2. 346

Orandi modus secundus. 37. 9. *ibid.*

Orandi modus tertius. 37. 12. *ibid.*

Orandi modi plures, prout Spiritus sanctus docet. 37. 13. 347. iudicio Patris spiritualis probandi. *ibid.*

Oratio vocalis tertio orandi modo juvatur. 37. 12. *ibid.*

Passio.

Passio Domini. Vide *Meditatio Passionis.*

Passio.

I N D E X.

Passiones obtenebrant animam 18. 3. 330
 Passionibus obnoxii non admittendi ad electio-
 nem. 23. 1. 333

Patientia.

Tempore desolationis necessaria. 7. 6. 318

Peccata.

Peccata obtenebrant animam. 18. 3. 330
 Peccata non sigillatim examinanda in secundo ex-
 ercizio primæ hebdomadæ. 15. 1. 327
 Peccatoris memoria juvatur consideratione loco-
 rum, negotiorum, personarum. *ibid.*
 Vitia quædam cuique magis familiaria, magisque
 oppugnanda. 13. 2. & 3. 325

Perfectio.

Perfectionem quisque in suo statu post exercitia
 sequatur. 40. 4. 349

Præcepta.

Præceptorum via majora signa divinæ voluntatis
 requirit, quam consiliorum. 23. 4. 334
 Præceptorum viam eligenti adhuc restat multa
 deliberatio. 25. 8. 336

Præludium.

Præludia declaranda in primo exercitio trium po-
 tentiarum. 14. 4. 326
 Præludium representationis historiarum additur se-
 cundæ hebdomadæ. 19. 4. 331. quomodo differat à
 meditatione. *ibid.*
 Præludium electionis declarandum electuro.
 30. 1. 340. coincidit cum fundamento. *ibid.* potest
 tradi etiam non electuris. 34. 3. 343

Præparatio.

Præparationi, & propriæ industriæ non nimis fi-
 dendum. 8. 3. 319

Progressus.

Progressus cura post absoluta exercitia habeatur.
 40. 4. 349

Puritas.

Puritas & humilitas disponunt ad orationem.
 8. 3. 319

Quarta hebdomada.

Vide *Hebdomada quarta.*

Ratio.

Ratio lumen est probans, an affectus motio bona
 sit. 28. 5. 338
 Rationes etiam humanæ ad electionem conferunt.
 23. 5. 334. & 28. 5. 338
 Ratiocinatio tutior ad eligendum via, quam mo-
 tio affectus. 28. 6. 338. & 27. 1. 337
 Rationes electionis scripto notandæ. 31. 3. 341

Recreatio.

A prandio, & post cœnam ei, qui exercetur, per-
 mittetur. 6. 3. 318

Reformatio.

Reformatio perfecta in prima hebdomada desi-
 deranda. 10. 6. 322. in quibus versetur. 10. 7. *ibid.*
 fit imitatione vitæ Christi. 18. 2. 329. iis maxime con-
 venit, qui in statu sunt immutabili. 34. 1. 343
 Reformationis doctrina Societatis operariis com-
 mendata sit. 34. 2. *ibid.*
 Reformationis peculiarem formam dare potest
 Instructor. 9. 9. 320

Regni Jesu Christi contemplatio.

Non numeratur inter meditationes. 19. 1. 330.
 est proœmium, & fundamentum vitæ Christi medi-
 tandæ. *ibid.*

Ostendit diversitatem graduum in imitatione Chri-
 sti. *ibid.* disponit ad electionem statûs. 19. 2. *ibid.*
 mentem erigit à terrenis. 29. 1. 339. nullum continet
 votum. *ibid.*

Tradenda etiam non electuris. 19. 3. 330

Regula.

Regula 11. & 17. Summarii, & similes, quando
 meditandæ. 10. 10. 323

Regulæ discretionis spirituum valde utiles. 5. 5. 317
 Regulæ electionis particularibus negotiis appli-
 candæ. 10. 13. 323. & 25. 9. 336

Regulæ ad victum temperandum verbo tantum
 explicandæ. 35. 12. 345. cum discretionem propo-
 nendæ. *ibid.*

Ante tertiam hebdomadam dari possunt. 35. 13. *ibid.*

Regulæ, quæ ponuntur post exercitia, non omnes
 omnibus tradendæ. 38. 1. 347

Religio.

Religio alia aliis aptior. 25. 4. 336. eligenda, in
 qua vigeat observantia. 25. 6. *ibid.* præferenda, cujus
 Institutum est perfectius. 25. 9. *ibid.* quæ melior, ex S.
 Thoma. 25. 6. *ibid.*

Religionis non danda suspicio ei, qui ad exercitia
 invitatur. 1. 2. 314. & 4. 8. 216

Religiosi suas regulas maxime faciant, & Institu-
 tum adament. 9. 4. 320

Religiosi aliorum ordinum doceri possunt modum
 dandi exercitia. 9. 7. *ibid.*

Religiosis communicari potest liber exercitiorum.
ibid. iis quomodo tradenda exercitia. 9. 3. 320. iisdem
 non danda electio. 23. 1. 78

Repetitio.

Repetitionis usus, & utilitas in meditationibus.
 15. 2. 327

Repetitiones affectu magis constant, quam longo
 discursu. *ibid.* affectus gratia admittunt plura collo-
 quia. *ibid.*

Repetitio aliquibus punctis ad levandum tedium
 varietur. 14. 1. 326

Repeti potest bis locus, qui magnam attulit con-
 solationem. 15. 3. 327

Repetenda loca ubi sensimus consolationem, quo-
 modo intelligendum. 15. 3. *ibid.*

Rudes.

Rudibus non integra dentur exercitia. 9. 15. 321.
 & 18. 5. 68. meditationes explicandæ magis. 19. 5.
 331. & 20. 5. 332. proponendi post primam hebdo-
 madam modi orandi. 37. 1. 345. explicetur, Christum
 Dominum impetrare à Patre, ut homo est. 15. 7. 328

Scribere.

Scribenda solum, quæ pertinent ad orationem.
 3. 5. 315

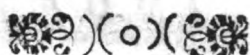
Scribendo tempus orationi, aut præparationi non
 eripiat, nec defatigetur, qui est in exercitiis. 3. 6. *ibid.*

Scriptio dulcedini non indulgendum. *ibid.*
 Scribendi notabiliores animi affectus. 3. 5. *ibid.*

& 7. 2. 318
 Scriv-

I N D E X.

- Scrupulus.*
- Scrupulos tollit Confessio generalis. 16. 3. 328
 Scrupulosi tantum regulæ de scrupulis dandæ. 347
38. 2. *Secunda hebdomada.*
Vide Hebdomada secunda.
Sensuum applicatio.
 Quomodo exercenda. 20. 1. 331
 Quomodo differat à meditatione. 20. 3. 332
 Sensuum applicationis utilitas. 20. 4. *ibid.*
- Serviens.*
- Facienti exercitia interserviens qualis sit, & quid præstet. 4. 3. 316
- Signum.*
- Signum mali spiritus. 28. 6. 338
 Signum bonæ electionis. 31. 1. 341. & 32. 1. 342
 Signum divinæ voluntatis. 27. 7. 338
- Societas JESU.*
- Societatis totam ideam Deus B. P. IGNATIO communicavit. Procm. §. 3. 310
 Societati à Deo data exercitia, ut instrumentum ad salutem. Procm. §. 1. *ibid.*
 Societatem ingredientibus integra dantur exercitia. 10. 1. 322
- Spes.*
- Spes in Deo habenda aggredienti exercitia. 2. 3. 313
 Spes Divinæ misericordiæ excitanda tempore consolationis. 7. 6. 318
 Spes nostra in Passione Domini erigitur. 35. 7. 344
- Spiritus Sanctus.*
- Spiritus sanctus auctor spirituum variorum. 22. 3. 333. diffinit ascensiones usque ad viam illuminativam. 39. 8. 348
- Spiritus.*
- Spiritus boni & mali proprietates. 27. 5. 337
- Status.*
- Status duplex, consiliorum, & præceptorum. 25. 2. 335
 Status consequuntur omnia ferè opera vitæ. 22. 2. 333
 Status habentes, ad electionem non admittendi. 23. 1. *ibid.*
 Statuum variorum auctor Spiritus sanctus. 22. 3. *ibid.*
- Suavitas.*
- Suavitate rigor miscendus. 15. 9. 328
 Suaviter cogitandum de divinis. 8. 3. 319
- Superior.*
- Superiores, cum non est consultandi facultas, regulas attendant electionis. 10. 13. 323
- Tempus.*
- Tempus orandi quinque horæ quotidie. 3. 7. 315
 aut pauciores, si quis sit debilior. 3. 8. *ibid.*
 Tempus exercitiorum prorogandum, cum pauciores quotidie horæ impenduntur; minuendum, cum plures. 9. 13. 321
 Tempus hebdomadis assignatum non dierum numero, sed materiæ genere definitur. 11. 1. 324. & 39. 7. 348
 Tempora tria electionis faciendæ. 26. per totum. 336
 Tempus primum electionis faciendæ, quale. 26. 1. *ibid.*
- Tempus secundum electionis. 26. 2. *ibid.* Tempus tertium electionis; & quomodo differat à secundo; & utrum perfectius aut tutius. 27. 1. 337. Tempus tertium electionis cum duplici modo tradi potest etiam habentibus statum immutabilem. 34. 4. 343
- Tertia hebdomada.*
Vide Hebdomada tertia.
- Trium potentiarum exercitium.*
 Cur ita dicatur, & quale sit. 14. 2. 326
- Trium classium meditatio.*
Vide Classium meditatio.
- Vexillorum meditatio.*
- Servit gradibus humilitatis comparandis. 23. 3. 334. perducit ad indifferentiam, & disponit ad electionem. 29. 3. 339. potest dari etiam non facturis electionem. 19. 3. *Via.* 330
 Viæ purgativæ, illuminativæ, unitivæ, respondent exercitia. 39. per totum. 347. Viæ tres spirituales non temerè transfiliendæ. 39. 7. 348. Viarum trium affectus nonnumquam permiscendi. 39. 6. *ibid.*
- Visitatio.*
- Visitandus à Nostris, non à secularibus, qui est in exercitiis. 4. 7. 316. & 6. 3. 318. Visitans eum, qui est in exercitiis, sermonem habeat de rebus spiritualibus. 4. 8. 316. Visitandus ab Instruttore, quando, & quomodo sit is, qui exercetur. 6. 1. 317. & 7. 1. 318. & 21. 3. 332. Visitans Instructor tempore consolationis parum moretur. 7. 3. 318
- Vita Christi Domini.*
- Quomodo meditanda. 20. 5. 332. Idea virtutum. 39. 3. 348. & 18. 2. 329. Vitæ Christi imitatio est nostræ reformatio. 18. 2. *ibid.* non intermittenda tempore electionis. 30. 2. 340. Vitæ Christi diutius immorandum iis, qui devotioni dediti sunt. 9. 3. 320. & 10. 6. 322
- Vitia.*
- Vitia quædam cuique magis familiaria, magisque oppugnanda. 13. 5. 325. & 40. 3. 349
- Unitiva via.*
- Præproperè suscepta, patet illusionibus. 39. 7. 348. illi quarta hebdomada respondet. 36. 1. 345. illam expertus redire debet ad alias. 39. 6. 348
- Vocatio.*
- Libera esse debet, & à Deo. 4. 8. 316. Vocationis executio sub electionem cadit, & velox esse debet. 27. 1. 337
- Voluntas.*
- Voluntas sine intellectu non operatur rectè ad electionem. 27. 1. *ibid.* Voluntas debilis se non perfectè resignans in manibus Dei. 29. 6. 340. Voluntatis Divinæ indicia. 27. 7. 338. Voluntatis Divinæ exsequenda desiderium. 23. 5. 334
- Votum.*
- Votum non emittitur in contemplatione regni Jæson Christi. 29. 1. 339
- Zelus.*
- Zelus animarum in Passionis meditatione concipiendus. 35. 10. 344. Zelum juvandi alios Religiosi concipiant, cum faciunt exercitia. 9. 5. 320
- LAUS DEO.

INDEX GENERALIS IN OMNES PARTES INSTITUTI SOCIETATIS JESU.

Abbreuiaturæ, quæ in margine hujus Indicis apparent, sequentes Instituti Societatis Jesu libros indicant.

Bu. Litteras Apostolicas.

Pr. Compendium Privilegiorum.

Co. Constitutiones cum Examine.

Re. Regulas.

De. Decreta Congregationum.

Ca. Canones.

Fo. Formulas Congregationum.

St. Rationem Studiorum.

Or. Ordinationes Generalium.

In. Instructiones.

Id. Industrias.

Ex. Exercitia.

Di. Directorium exercitiorum.

Numerus verò Romanus I. Volumen primum,
II. Volumen secundum denotat.

Instit: S. J. vol: II.

Ccc

ABDI-

Index Generalis

A. ABDICATIO.

Bu.
Vol.
I.
Co.
I.

Quo tempore teneantur promittere se eam facturos. pag. 75. *Absolventi à contentis in Bulla Cœne, in terris infidelium, & aliis remotissimis Provinciis, facultas de licentia Prapostii. p. 14.*
Exam. c. 4. §. 2. p. 200.
 Quo item optandum erat ut se quisque bonis suis abdicaret. *Absolvere omnes de Societate ab omnibus peccatis, & censuris, juxta Sixti IV. Mare magnum, Generalis potest, per se vel alios. p. 11. 45.*
Exam. c. 4. §. 1. p. 199. Quo teneantur omnes id facere. par. 3. c. 1. §. 7. p. 225. §. 25. pag. 228. *De absoluteione ab heresi, & aliis contra fidem, in foro conscientie. p. 22.*
 Quid sit abdicare se quæque bonorum suorum possessione. par. 3. c. 1. §. 7. p. 225. *Absoluti à Censuris Societatem ingressuri, reinducuntur in easdem, nisi mox intrare, & vota emitte-re parati sint. p. 11.*
 Alia quadam videtur in titulo. Bona particulare. & sit. Renunciatio bonorum.

Abcedarli.

St. II. §. 1. p. 86. *In discipulos non admittuntur. Prov. reg. 21.*

Abnegatio.

Co. I. *Impensus studium nostrum debet esse in nostri abnegatione. Exam. c. 4. §. ult. p. 206. par. 3. c. 1. §. 27. p. 228. Ejus necessitas ad perfectionem. p. 3. c. 1. §. 23. p. 227. & §. 27. p. 228.*
Requiruntur in nostris abnegatio sui in iis a quibus sensus abhorret. Exam. c. 4. §. 28. p. 203.
literarum studia. proœm. p. 4. A. p. 232. Quibus sit difficilior. lb. Voluntatis & iudicii. p. 3. c. 1. §. 23. p. 227. p. 6. c. 1. §. 1. p. 261. Univerſi amoris sensualis. p. 5. c. 2. §. 1. p. 257. licet in iis, quæ ad corpus pertinent. p. 3. c. 2. §. 3. p. 231.
Quam sæpe de ea tractandum. p. 3. c. 1. §. 21. p. 227.

Supponitur ut fundamentum in iis qui educuntur è Novitiatu ad studia. p. 4. proœm. p. 232. Et in admittendis ad Professionem. p. 5. c. 2. §. 1. p. 257. Et p. 10. §. 7. p. 300. Et ad vota Coadjutorum temporalium. Exam. c. 6. §. 6. p. 208.

Re. *In rebus omnibus studiosè querenda. Re. 12.*

I. *Sum. p. 304. De ea crebrò in Concionibus domesticis tractandum. Re. 18. Sum. p. 305.*

Voluntatis & iudicii. Re. 31. & 32. Sum. pag. 306.

Absolutio.

Bu. I. *Absolventi ab omnibus peccatis etiam reservatis, & censuris, exceptis contentis in Bulla Cœne, facultas. pag. 7.*

Absolutio Apostatarum reservatur. p. 31. & 75. similiter & receptatorum. p. 31.

Absolutio. p. 133.

Absolutionum formulas minus usitatas habere debet Confessarius. p. 4. c. 8. D. p. 245.

Absolutio à censuris in loco electionis. p. 8. c. 6. §. 6. & E. p. 286.

Absolventi facultas Socii Provincialis. reg. 2. Re. Soc. Prov. p. 355.

Absolutio à Censuris in loco electionis. Co. 2. d. De. 23. A. p. 438.

Absolutio à Censuris danda à Vicario ceteris. p. 8. Fo.

Absolutio à reservatis pro domesticis. p. 135. II. pro iis agendis. p. 136. pro Superioribus. ibid. Or.

Absolvere à censuris Noſtri qua formula debet. ant. p. 188.

Abſtinentia.

Non ſit immoderata & indiscreta. p. 3. c. 2. §. 5. p. 231.

Re. 48. Sum. p. 308.

Sexta feria juxta morem servanda. Re. 5. I. Com. p. 309.

Ejus tempore quid in mensa legendum. Re. 9. Pref. lect. ad mens. p. 387.

Academia pro nostris.

Ad Maſtros instituendos privata curetur. St. Reg. Prov. 30. p. 57. & reg. Reſtor. 9. p. 60. II.

Quo tempore, & ratione. Ibid.

Ad Hebræam Græcæque linguam. Re. Prov. 8. p. 54. & reg. Reſt. 7. p. 59. ejusdem tempus, ac ratio. Ibid.

Instituti Societatis Jesu.

Ad Mathematica. Reg. Prov. 20. p. 56.

Academia pro externis.

Quid sit. 1. Reg. Acad. 1. p. 104. in inferioribus quoque scholis instituenda, & quorsum. Re. Praef. inf. 34. p. 83. & Reg. Com. inf. 45. p. 90.

Academiarum partitio ac numerus. Reg. Acad. 5. p. 105.

Praefectus totius Academia à Rectore Collegii instituitur. Re. Acad. 4. p. 105. ab eodem ei socius additur, & qualis. Reg. Acad. Theol. 3. p. 107. & Re. Praef. Acad. Theol. 4. ibid. Recognoscit conclusiones, praelectionesque Academicorum. Re. Acad. Theol. 7. 11. p. 106. 107. ejus munus. vide p. 106. in Reg.

Magistratus Academiae sunt Rector, Consiliarii, Secretarius. Reg. Acad. 7. p. 105. quo tempore, ac modo eligendi. ibid.

Rector Academiae qualis, & quid faciet. Reg. 7. & 8. 1b. Rector Theologorum actum habeat. Reg. 8. Acad. Theol. p. 100.

Consiliarium munus. Re. Acad. 7. 9. p. 105.

Secretarii munus. Reg. Acad. 7. 10. ibid.

Academica exercitationes tempore concionis, lectionisve sacrae fiant. Reg. Recl. 23. p. 61. nec tempore Congregationis. Reg. Praef. Acad. 5. p. 106. vide etiam CONSULTATIO & INTRODUCTIO.

Academici externi.

Ex Congregatione, aut Religiosi ferme sint. Reg. 23. Recl. p. 61. & Reg. Acad. 2. p. 104. quales in virtutibus. Re. Acad. 3. 1b. eorum nomina in libro sint scripta. Reg. Acad. 12. p. 105. sint assidui, & exerceantur. Reg. Acad. 6. ibid. qui immo-desi sunt, aut non frequentant, dimittantur. Ibid.

Academia Theologorum, & Philosophorum.

Constat exercitationibus repetendi, disputandi, praelegendi, actus habendi. Reg. Acad. Theol. 1. p. 106. repetitiones fiant per horam: quâ horâ, formâ, Praefide. Re. 2. 3. 1b. Disputationum tempus, materia, argumentantes, Praefes. Re. Acad. Theol. 4. 5. 6. ibid. praelegenda questionis, aut problematis ratio. Re. 7. ibid. actuum tempus, materia, ratio, apparatus. Reg. 8. 9. 1b.

Praefecti hujus academiae, qui & totius academiae, munus. vide in Regulis. p. 107.

Praefes Theologis aliquis ex nostris Theologis provecior, qui & Socius Praefecti sit; Philosophis Theologus quoque à Rectore Collegii destinetur. Re. Acad. Theol. 3. p. 106.

Rector hujus Academiae sit ferme Theologus. Reg. Acad. 8. p. 105. poterit absente Magistro Philosophos dirigere. 1b.

Horum Academicorum praelectiones à Praefecto Academiae, conclusiones ab eodem & Magistro, praefationes actuum à generali quoque Praefecto recognoscenda. Reg. Acad. Theol. 7. 9. 11. pag. 106. & 107.

Academia Rhetorum & Humanistarum.

Quibus diebus conveniant. Reg. Com. inf. 45. p. 90. & Reg. Acad. Rhet. 1. p. 107. quas exercitationes Praefectus habere poterit. Reg. 2. 1b. quas Academici, & quâ ratione. Reg. 3. p. 107. illustriores aliqua cum apparatu fiant. Reg. 4. p. 108. imò possunt etiam pramia proponi, ac distribui, & privata, & publica. Re. 5. 6. 1b. Festum aliquod B. Virginis versibus affixis celebrent. Re. 7. Ibid.

Rector hujus Academiae sit ferme ex Rhetorica. Reg. Acad. 8. p. 105.

Academia Grammaticorum.

Quas exercitationes Moderator habere poterit. Reg. Acad. Gr. 1. p. 108. Academici exerceantur repetendo, disputando, memoriter narrando, praelegendo, privatim, publice. Reg. 2. 3. 4. 5. 6. ibid. varientur exercitationes. Reg. 8. ibid. penultima litteraria in negligentes. Reg. 7. ibid.

Accipere.

Accipere à quoquam ad proprios usus dispositio. Ca. nemque nihil licet: nec possunt Superiores ad id facultatem concedere. Can. 7. Co. 6. p. 650.

Accipere ab externis ad usum proprium, & dispositionem nihil licet. p. 132.

P. 208. Accipiendi, dandique facultas generalis non facile concedenda. p. 205.

Acta Congregationis.

Actis Congregationis, absente, & in tempore non redeunte Secretario, in Congregatione Provinciali subscribendum ab ejus Adjuncto, qui ad nomen proprium addat nomen Officii: Pro-Secretarius. Co. 13. de. 23. p. 619.

Acta Congregationis ne simul omnia repeterentur, dispensatum. Co. 14. de. 27. p. 626. Contra hoc Intercessio cur non audita. ibid.

Actio Gratiarum.

Vide: Gratiarum Actio.

Actus.

Scholastici debent habere suos actus. p. 4. c. 6. Co. 5. 17. p. 241.

Ante eos debent examinari à Cancellario. p. 4. Ccc2 6. 17.

Index Generalis

- c. 17. §. 2. p. 252. *Quot anni studiorum ad eos requirantur.* p. 4. c. 15. B. p. 252.
- Et quantum tempus in iis celebrandis ponendum. p. 4. c. 15. §. 2. & 3. *ibid.*
- De.** *Ad Añum Theologicum propugnandum requiruntur tria suffragia.* Co. 11. de 24. §. 5. p. 596. & Can. 5. §. 5. p. 662. *Inquirentes argumentum, vel Conclusionem ante Añum Theologicum, puniendi.* Co. 11. de 24. §. 6. p. 596. & Can. 5. §. 6. p. 662. *Añum Theologicorum numerus contrahendus.* Co. 11. de 24. p. 596. & Can. 5. §. 7. pag. 662.
- St.** *Curabit Praefectus añus Theologicos tum nostrorum.* r. Praef. 7. p. 62. *sive peculiares quarto ferme anno Theologia habendos.* *ibid.* *quorum materias Praefectus cum Magistris distribuet, & quâ ratione fiant.* r. 8. *ibid.* *sive generales.* r. 9. 10. 11. *ibid.* *tum externorum solemniores.* Reg. Praef. 12. *ibid.* *Qui praesideant.* r. 13. *ibid.* *Theologicos peculiares quatuor, generalem unum habeant repetentes Theologiam.* Re. Rep. 9. p. 102.
- Añus Philosophici.* Reg. Praef. 19. p. 63. *quales, quo examine, & per quos seligendi qui hos habituri sunt, sive nostri.* Re. Praef. 19. 20. 22. *ibid.* *sive externi.* Reg. Praef. 21. 22. *ibid.*
- Examinis tempus, & forma.* Re. Praef. 23. p. 63. *Vide Examen.* *Añum ipsorum tempus, ac forma.* Re. Praef. 24. *ibid.*
- Quibus actibus qui intersint.* Re. Praef. 25. *ibid.*
- Actus Academicorum.**
- Vide. Academia.*
- Additio.**
- Di.** *Additiones omnes servanda exatè.* c. 3. §. 1. p. 314. & c. 15. §. 9. p. 328. *dentur discretè, habita ratione complexionis.* c. 15. §. 9. *ibid.*
- II.** *Additiones quae ponuntur in fine prima hebdomada, danda ante Exercitia.* c. 15. §. 8. p. 328.
- Additiones quatuor ad Examen particulare, an distanda.* c. 13. §. 5. p. 325.
- Additiones de discernendis spiritibus quando, & quomodo danda.* cap. 15. §. 8. p. 328.
- Adjunctus.**
- De.** *Adjunctus Secretarii, ejusdem in Congregatione Provinciali impediti partes suscipere debet.* Co. 13. de 23. p. 619. & eo absente, nec in tempore redeunte, Añis subscribere, sed nomen proprium addito nomine Officii: Prosecretarius. *ibid.*
- Adjutor Magistri.**
- Vide. Bidellus.*
- Administratio.**
- Bu.** *Administrantur Sacramenta in Societate.* I. p. 7. 12.
- Administratio, seu gubernatio Collegiorum ad Generalem spectat.* p. 3. 19.
- Per quos bonorum suorum administrationem exerceat Societas.* par. 4. cap. 2. §. 5. C. p. 246. I.
- Universam esse penes Generalem.* p. 4. c. 10. §. 2. *ibid.* *etiam Universitatum.* p. 9. c. 3. §. 4. p. 290. *Per quos eam exerceat Generalis in Collegiis, & Universitatibus.* p. 4. c. 2. §. 5. p. 235. p. 9. c. 3. §. 4. p. 290. *A quibus rationem ejus exigat.* par. 9. c. 3. §. 15. p. 292.
- Administratio bonorum suorum prohibita.* Co. De. 12. de 36. p. 608. I.
- Administratio rerum temporalium. Vide: Res temporales.*
- Administratio suorum bonorum non permittenda.* Ca. 1. Con. 10. p. 650. Ca. I.
- Admissio & Admittere.**
- Admittendi ad Societatem quoslibet juxta Constitutiones, facultas.* p. 6. 17. Bu. I.
- Admittendi non sunt, nisi qui diu, diligentissimèque probati fuerint.* p. 4. & modo sint idonei. p. 17. 20.
- Admittendi non sunt Scholares, & Coadjutores, nisi qui diligenter examinati, & idonei reperti sint.* 20. *Quae ipsis admittendis consideranda sint.* pag. 18.
- Admitti possunt Coadjutores, sine certo numero.* pag. 15.
- Admittendi Novitios, & cum illegitimis dispensandi facultas.* p. 102.
- Admittendi facultas est in Generali, etiam per alium.* p. 1. c. 1. §. 1. p. 212. & p. 9. c. 3. §. 1. p. 290. *Isque eam communicat ut vult.* *ibid.*
- In admittendo necessarius est defectus.* p. 1. c. 1. §. 3. p. 212. & p. 1. c. 2. §. 1. p. 213. & p. 1. c. 4. §. 2. p. 217. & p. 10. §. 7. p. 300. & desiderium moderatum. p. 1. c. 1. §. 4. p. 213. *Ita tamen ne defimus vocationi divinae.* *ibid.* C. Caven- dum à particulari affectu. p. 1. c. 1. §. 4. *ibid.* & c. 3. §. 16. p. 215. *Mensuram autem in omnibus tenendam docet Unctio.* p. 1. c. 2. §. 13. pag. 214.
- Qui habet officium admittendi, debet habere apud se Examinatorem.* p. 1. c. 1. §. 3. p. 212. *Uterque autem qualis esse debeat.* par. 1. c. 1. §. 4. pag. 213.
- In admittendis examinanda est vocatio, & doctes.* p. 1. c. 1. §. 3. p. 212. *Doctes autem quae sint.* p. 1. c. 2. §. 6. & seqq. p. 214. & par. 4. c. 3. §. 2. p. 236.
- Cur admittantur juvenes? & quales esse debeant.* p. 4. Proam. A. p. 233. Inui-

Instituti Societatis Jesu.

- Inuitiles, & difficiles, non debent admitti, etiam si ipsis sit utile. p. 1. c. 2. §. 4. p. 214. Nec quorum parentes sunt in necessitate extrema, & praesentii. Exam: c. 3. B. p. 199.*
- Nemo debet admitti, qui non statuerit vivere & mori in Societate. p. 1. c. 4. §. 3. p. 217. Nisi forte ad triduum ut hospes. B. p. 218.*
- Admittendi valde cognosci debent. par. 1. c. 1. §. 3. p. 212. & p. 1. c. 4. §. 1. 2. 3. p. 217. alioquin differendi. §. 3. lb. Nisi peculiares causa urgerent. C. p. 218.*
- Qui motus esset à nostris ad Societatem, quando debeat differri. Exam: c. 3. §. 14. p. 199.*
- Admittendorum quatuor classes. Exam: cap: 1. §. 7. & seqq: p. 195.*
- Quis dispenset cum admittendis non habentibus requisita, & quo pacto. p. 1. c. 2. C. p. 214. & p. 1. c. 3. H. K. p. 216.*
- Ut quis in corpus Societatis admittatur, longa probatione opus esse. p. 1. c. 4. §. 1. p. 217.*
- Num admittendi in Coadjutores temporales ii, qui ad studia, aut Sacerdotium affecti sunt. p. 1. c. 2. B. p. 214.*
- Num admittendi qui sponte redeunt, & quid ii agere debeant. p. 2. c. 4. §. 1. p. 223.*
- Quae sint impedimenta ne quis admitti possit in Societatem. Vide Impedimenta.*
- Re.** *Quales esse debeant admittendi. Re. 32. Prov: I. p. 313. & Re: 2. Exam: p. 338.*
- Curandum, ut nostrum Institutum intelligant. Reg: 15. Exam: p. 339.*
- Admittere ad Provincialem pertinet. Re: 32. Prov: p. 313.*
- Superiores locales non possunt. Re: 79. Prap: p. 330. & Re: 77. Ref: p. 337.*
- Quid circa hoc facere possint. Re: 80. Prap: pag. 330.*
- De.** *Admissio, sine dispensatione Generalis, ante annum aetatis 15. ad Probationem, & ad Vota simplicia ante 17. invalida est. Co: 8. de. 35. p. 572. & Can: 9. p. 656.*
- Admittendus ad Congregationem Provinciale supra numerum Procurator Generalis. Co: 8. de. 48. p. 574.*
- Admittendi ad Congregationem Provinciale in suis Provinciis Superiores prima Residencia in India, & totius Missionis Hollandica. Co: 8. de. 51. p. 575.*
- Quando admittendi ad Congregationem Provinciale Procuratores Indiarum, qui commorantur in Bextica, & Lusitania. Co: 8. de. 53. p. 575.*
- Instit: S. J. vol: II.
- Quando denuò admittendi Dimissi. Co: 8. de. 58. p. 576.*
- Admitti in Societatem non possunt Capellani Ordinis S. Joannis Hierosolymitani. Co: 13. de. 7. pag. 615.*
- Admitti possunt in Societatem qui sunt ex Ordine militari Christi. Ca: 5. Co: 1. p. 629. I.*
- Admitti non possunt, qui ex Hebraorum, aut Saracenorum genere descendunt. Can: 3. Con: 5. pag. 645.*
- Admitti sine Generalis facultate non possunt, qui jure majoratus gaudent in Hispania. Ca: 4. Co: 5. pag. 646.*
- Admissio novorum discipulorum, & examen. St. Vide Examen, & Scholastici. Non admittantur à Magistris. Reg. com: infer: 11. p. 87. II.*
- Admittendorum numerus determinandus à P. Generali. p. 218. II.*
- ### Admittere in corpus Societatis.
- Quere in titulis, Coadjutores, Professi, Scholastici.*
- ### Admonitor.
- Generalis debet habere Admonitorem. p. 9. c. Co: 4. §. 4. p. 293. Ejus autem dotes, officium, electio. Ibid. I.*
- Propositi inferiores debent habere suos Admonitores. Ibid. & colligitur etiam ex p. 9. c. 6. f. p. 298. & p. 4. c. 10. G. p. 247.*
- Officium suum modeste atque humiliter obeat. Re: 1. Adm: p. 361. servet tamen necessariam libertatem. Re: 2. lb. I.*
- De quibus, & quomodo Superiorem admonebit. Re: 3. Adm: ibid.*
- Quali secreto teneatur. Reg: 4. Ibid.*
- Quid si Superior admonitus remedium non adhibeat. Reg: 5. lb.*
- Consultorum exigat litteras, & ad mediatos Superiores mittat. Re: 6. ibid.*
- Caveat ne subditorum erga Superiorem observantiam immineat. Re: 7. ibid.*
- Sigillum habeat, & quomodo eo uti debeat. Re: 8. lb.*
- Admonitor P. Generalis Professor quatuor votorum esse debet. Congr: 2. d. 22. p. 445. Co: 4. d. 15. p. 487. Potest esse unus ex Assistentibus. Co: 1. d. 81. p. 424. Congr: 4. d. 15. p. 487. Electus ad plura suffragia. Congr: 1. d. 81. p. 424. Co: 2. d. 22. p. 446. Co: 3. d. 17. p. 464. ad plura medietate eligi debet. Co: 5. d. 68. p. 515. Eodem die, quo Assistentes electus, sed à prandio. Ddd Co: 2.*

Index Generalis

- Co: 2. d. 22. p. 446. Congr: 3. d. 17. p. 464. *Electus die sequenti.* Co. 4. d. 17. p. 487. Co: 11. de. 11. p. 593. *eodem die & actione electus.* Co: 7. d. 8. p. 542. Co: 8. de. 2. p. 564. Co: 9. de. 2. p. 577. Co: 10. d. 5. p. 588. Co: 12. d. 6. p. 601. Co: 13. de. 3. p. 614. *Admonitoris confirmatio.* Co: 10. de. 17. p. 590. *Ejus officium durat usque ad electionem novi Generalis.* Cong: 2. d. 35. p. 448. *Littera ipsius ad alios, vel aliorum ad ipsum non referenda.* Co: 7. d. 14. p. 544. *In casu mortis vel absentia, alius a Generali substituitur, eodem modo quo Assistent.* Con: 3. d. 42. p. 469. Con: 4. d. 24. p. 489.
- Ca. I. *Admonitor P. Generalis potest esse, & non esse ex Assistentibus, Professus tamen quatuor votorum.* Can: 24. Con: 4. p. 645. *Cujus officium usque ad novi Generalis electionem durat.* *ibid.*
- Admonitore Generalis mortuo, aut diu absente, substituentus est alius.* Can: 19. Co: 3. p. 641. *In qua substitutione sufficit approbatio Provincialium, qui sunt in Europa.* Ca: 25. Co: 4. p. 645.
- Fo. II. *Admonitor P. Generalis qualis, & quomodo eligendus.* p. 17. *An eligi novus debeat, quoties moritur Generalis.* p. 10.
- Admonitoris Regula.* p. 41.
- Adventus.**
- De. I. *Adventus jejunium, vel a carnibus abstinentia.* Co: 1. d. 96. p. 427. Con: 5. d. 27. p. 502. Con: 6. d. 9. p. 521.
- Ædificatio.**
- Co. I. *Semper ante oculos habenda.* par. 6. cap. 2. §. 16. p. 264. *Exam: c. 4. §. 41. p. 205. & p. 3. c. 1. §. 9. p. 225. & §. 15. N. p. 226. & p. 1. c. 3. I. L. p. 216. 217. & p. 2. c. 3. §. 10. p. 222. & p. 7. c. 2. G. p. 274. & c. 4. §. 6. p. 275. Procuranda verbis bonis, sed magis operibus.* par. 7. c. 4. §. 2. p. 275. *Procuranda etiam ab agrotis.* *Exam: c. 4. §. 32. p. 204. & p. 3. c. 1. §. 17. p. 226. Item a morientibus.* p. 6. c. 4. §. 1. p. 267. *Species exterior adificationi esse solet.* par. 1. cap. 2. §. 3. p. 214.
- Ædificia.**
- Bu. I. *Ædificia Societatis ne impediuntur.* p. 13.
- I. *Nec intra canas privilegii Mendicantium.* p. 25. 26. 51. 52. *non obstantibus confirmationibus, ac censuris etiam in posterum emanandis.* p. 52.
- Pr. I. *Ædificia.* pag. 136.
- Co. I. *Ædificanda sunt Collegia, & Domus in aere salubri.* p. 10. G. p. 302.
- Ædificiorum cura pertinet ad Rectores.* p. 4. c. 2. §. 5. p. 235. & p. 9. c. 3. §. 3. p. 290.
- Eorum forma prescriptio pertinet ad Generalem.* Reg: 75. Prov: p. 317. I.
- Eorum conservatio, & instauratio.* *ibid.*
- Ædificia Demorum, & Collegiorum qualia esse debeant.* Co: 1. d. 113. p. 431. *eorum forma ad Generalem referenda.* Co: 2. d. 84. p. 454.
- Ædificia nostra milia ad habitandum esse debent, sed paupertati nostra convenientia.* Ca: 11. I. Co: 1. p. 630.
- Ædificiorum nostrorum forma ad Generalem referenda est.* Can: 9. Con: 2. p. 634.
- Ædificare Superiores nihil debent inconsulto Provinciali.* p. 126. II.
- Ædificia que a Fundatoribus exigenda.* p. 151.
- Ædificia non facile permittenda.* p. 219. In. §. 10. II.
- Ædituus.**
- In quibus Prefecto obediet.* r. 1. *Ædit.* p. 391. Re. I.
- Modestiam servet: omnibus cum adificatione satisfacias.* *Mulieres brevissime alloquatur.* r. 2. lb.
- Quomodo Sacris inserviet.* r. 3. *ibid.* *Curet ut vestimenta sacra sint recte aptata.* r. 4. *ibid.*
- Missarum habeat ministros.* *Ad Missam summi altaris, Sacerdotes opportuno tempore vocet.* r. 5. *ibid.*
- Sudariola appensa in sacristia pro Sacerdotibus, &c. habeat.* r. 6. *ibid.*
- Quot candelas accendet, dum Sacra fiunt.* r. 7. *ibid.*
- Vinum ad Sacra quale curabit.* r. 8. *ibid.*
- Hosia sint pulchra.* r. 9. *ibid.*
- Campanas quando pulsabit.* r. 10. *ibid.* & Reg: 11. p. 392.
- Scamna in Templo componat.* r. 12. *ib.* p. 392.
- Lumen ante SS. Sacramentum non desit.* r. 13. *ibid.*
- Sacerdotes ad templum quando vocabit.* r. 14. *ibid.*
- Quid faciet cum Missa & orationes petantur.* r. 15. *ibid.*
- Quos ad Ianitorem remittet, & quibus portam, qua a templo in Domum iit, aperiet.* r. 16. *ibid.*
- Linthea munda, & aqua ad manus extergendas non desint.* r. 17. *ibid.*
- Nec aqua benedicta.* r. 18. *ibid.*
- Eleemosynas non admittat.* r. 19. *ibid.*
- Quando templi portas aperiet & obserabit, claves ad Superiorem deferat.* r. 20. *ibid.*
- Tem-

Instituti Societatis Jesu.

Templum apertum sine custode non relinquat.
r. 21. ibid.
Nè in eo strepitus fiat. r. 22. ibid.
Altaria & reliqua diligenter mundet. r. 23. ib.
Templum bis in hebdomada verrat; canes abi-
gat. r. 24. ibid.

Ægritudo.

Re. Ejus tempore quid observandum. r. 49. & 50.
I. Sum: p. 308.
Infirmario vel Præfecto sanitatis referenda. r.
17. Com: p. 309.

Ægroti.

Re. Quomodo invilendi. r. 29. Com: p. 310.
I. Eorum magna cura habenda. r. 63. Præp: p.
329. & r. 59. Recl: p. 336.
Quando visitari possint ab externis. r. 76. Præp:
p. 330. & r. 74. Recl: p. 337.
Quando communicabunt. r. 13. Infirm: p. 393.
Orationibus juventur. r. 14. Infirm: ibid.
Vide Infirmarius.

Æs alienum.

Re. I. Vider. 82. Prov: p. 318.

Ætas.

Co. I. Ætas nimis tenera, vel provec̃ta, est impedi-
mentum ad Societatem, sed secundarium. p. 1. c.
3. §. 15. p. 215. Tenera est infra quatuordecim
annos. p. 1. c. 2. §. 12. p. 214. & c. 3. K. p. 216.
Ætas in Generali debet esse nec valde seni-
lis, nec valde juvenilis. par. 9. c. 2. B. p. 290.
De. I. Ætas quenam requiratur, ut quis possit sine dis-
pendio recipi, & emitte Vota simplicia. Co:
8. de. 35. p. 572. Requisita ad Gradum Coadju-
torum Spiritualium. Co: 12. de. 14. p. 602.

Affectus.

Co. I. Affectus propinquorum exuendus. Exam: c. 4.
I. §. 2. p. 200. & §. 7. p. 201. & periculum affert
errandi in judicio. §. 3. p. 200.
Affectus pravi incorrigibiles excludunt à Socie-
tate. p. 1. c. 3. §. 9. p. 215. & par. 2. c. 2. §. 2.
pag. 220.
Affectus humani incallescunt refrigescēte spiri-
tu. p. 6. c. 3. §. 1. p. 266.
Affectus in Generali debent esse mortificati. p. 9.
c. 2. §. 3. p. 289.
Re. Inordinatus sæculi & parentum, exuendus. r. 8.
I. Sum: pag. 304.
Creaturarum etiam omnium, & in Creatorem
conferendus. Re: 17. Sum: p. 305.
Id. I. Affectus peculiare vincendi. p. 241.
II.

Affectus major ratio habenda, quam intellectus. Di.
c. 14. §. 3. p. 326. II.
Affectus motio, excellentior via eligendi, sed
periculosior, quam discursus. c. 27. §. 1. p. 337.
Affectus motio ratione probanda, & cur. c. 28.
§. 5. p. 338.
Affectus qui excitandi in meditando Passione.
cap. 35. §. 4. p. 344.

Aggregare.

Aggregare potest Generalis Primariæ Congrega- Bu.
tioni Romana quasvis alias, vel scholarium tantum, I.
vel etiam non scholarium simul. p. 87.
Item non scholarium simpliciter. p. 88.
Etiam Residentiarum. p. 103.

Alere.

Provinciales, Commissarium, & Generalem i- Ca.
psum alet ea Domus, vel Collegium, ubi erunt: in I.
itinere autem, quibus bono erit illud iter. Can: 10.
Con: 2. p. 634.

Alienatio.

Alienandi facultas in evidentem militatem, ac Bu.
more Societatis, conceditur. p. 55. & p. 69. ex- I.
tenditurque etiam ad censuum venditiones. ibid.
Alienare, vel dissolvere Domos aut Collegia,
Congregatio Generalis potest juxta Constitutiones.
pag. 18. Pr.
Alienatio. p. 137. I.
Alienatio bonorum mobilium permittitur Gene- Co.
rali. p. 9. c. 3. §. 5. p. 290. I.
Alienare Collegia. Vide Collegia.
Alienandarum rerum informatio quomodo con- Or.
cipienda. p. 165. II.

Altare.

Altaris portatilis generalis concessio. p. 11. Bu.
Abrogata per Concilium Tridentinum; Restituta I.
ad Missiones. p. 63.
Altare conceditur in Societatis Oratoriis, &
Capellis per Provinciale approbatis. p. 47. Pr.
Altare. p. 138. I.

Ambitio, & Ambitus.

Ambitio quam sit fugienda. p. 3. Bu.
Ambitiosus si convincatur, capax pralationis & I.
dignitatis in Societate esse non potest. p. 10.
Est malorum omnium mater. p. 10. §. 6. p. Co.
300. Pestis. p. 9. c. 1. A. p. 228. Proinde fugien- I.
da. p. 4. c. 6. §. 17. p. 241. p. 9. c. 1. A. 288.
Professi vovent se non ambituros dignitatem vel
Pralaturam in Societate, nec extra eam, & dela-
turos quem sciverint ambire. p. 10. §. 6. p. 300.
Dcc 2 Qui

Index Generalis.

- Qui ambit Generalatum, deferendus est ad quatuor antiquissimos.* p. 8. c. 6. A. p. 285.
Et notatus seu convictus, à quibus judicandus, & quâ pœnâ afficiendus. ibid. *Ambit autem, qui directè, vel indirectè id procurat, aut signo declarat.* §. 2. 284. *Et Electores tenentur manifestare.* ibid.
- Locorum ambitio in Scholis removenda.* p. 4. c. 6. §. 17. p. 241. & c. 15. §. 4. p. 252.
- De.** *Ambitus Judices ex quatuor nationibus, ex quibus Assistentes.* Con. 4. d. 49. p. 493. *quinque deinceps creandi pro numero Assistentium.* Con. 7. d. 65. p. 556. *Eorum potestas post electionem prorogata, & qualis sit.* Con. 7. d. 89. p. 561.
- I.** *Ambientium in electione Generalis iudicium,* II. & pœna. p. 4. in electione Assistentium. p. 17. in electione Vicarii. p. 36. in Congregatione Provincia. p. 24.
- Amici.**
- Co.** *Amici conservandi, & adversarii conciliandi.* I. p. 4. c. 10. C. p. 248. & p. 10. B. p. 302. *pro his orandum.* par. 7. c. 4. §. 3. p. 275.
Examinator caveat ab affectu amicitiae. par. 1. c. 1. §. 4. p. 213.
- Re.** *Amici conservandi, & inimici revocandi in amicitiam.* r. 77. Prep. p. 330. & r. 75. Recl. p. 337. & reg. 1. Proc. Prov. pag. 380.
- Amicitiae.**
- Id.** *Natura hujus morbi.* p. 249.
II. *Remedia.* ibid. & 241.
Affectus peculiaries vincendi. p. 241.
Quid cum carnis tentatione quis pulsatur. ibid.
- Amor.**
- Co.** *Amor divinus magis juvat quàm Constitutiones* I. *externae.* Proem. Co. p. 211.
Amor creaturarum quatenus exuendus. par. 3. cap. 1. §. 26. pag. 228.
Amor mutus inter nostros quantum curandus. p. 8. c. 1. §. 1. 6. & 8. p. 277. 278. & p. 10. §. 9. pag. 301.
Amor privatus quantum soleat errare. par. 8. cap. 1. §. 8. p. 278.
Amor sui ipsius, hostis unionis. ibid. *Est exuendus.* par. 3. c. 1. §. 9. p. 225.
Amor debet esse universalis in Societate erga omnes nationes. p. 10. §. 11. p. 301.
Eo potius, quàm timore, Deo serviendum. r. 17. Sum. p. 305. & r. 33. Sum. p. 306.
- Ex.** *Ad amorem spiritualem excitandum, Concem-* I. *platio.* p. 289.
- Amor in meditatione Passionis concipiendus.* r. Di. 35. §. 8. p. 344. *in factis magis, quàm in verbis.* II. *constit.* cap. 36. §. 3. pag. 345.
Amoris divini meditatio apertissima. c. 36. §. 2. p. 345. *Quomodo fiat.* ibid.
- Amor excellentiae, & honoris.**
- Morbi superbia signa.* p. 239. *Superbia fr-* Id. *ctus.* ibid. *Remedia.* ibid. II.
- Anima.**
- Animarum curatio, quantum præstantior, è dif-* Id. *ficilior.* p. 225. II.
Regulae utiles ad motus animae discernendos. Ex. *pag. 299.* II.
- Animus.**
- Animorum propositio ad partem alteram fa-* Re. *ctiois.* & c. nec sentienda. r. 43. Sum. p. 307. I.
- Anniversarium.**
- Anniversarium omnium in Societate defuncto-* De. *rum quotannis celebrandum.* Co. 13. de. 8. p. 615. I.
- Annotatio.**
- Annotationibus cur utendum.* p. 4. c. 6. §. 8. Co. I. p. 240. *Quinam iis se juvare possint ac debe-* I. *ant.* p. 4. c. 6. §. 16. M. O. p. 241.
Annotationes, ut juvari possint Is qui tradit, & Ex. *Is qui accipit Exercitia.* p. 265. II.
Annotationes quatenus ingrediendi Exercitia ex- Di. *plicanda.* r. 11. §. 5. p. 324. II.
- Annuae.**
- Vide Littera.* Re. I.
Annua littera quadrimestrium loco infirmae. Co. De. 2. d. 37. p. 448. *In earum exemplaribus adhibita moderatio.* Co. 4. d. 38. p. 491. I.
Earum impressio P. Generali commendata. Con. 7. d. 19. p. 546.
Annua externis non ostendenda. p. 132. Or. H.
- Antiquiores.**
- Antiquiores paupertatis exemplo pralucere aliis* In. *debent.* p. 183. *Patrocinia juniorum nè suscipi-* II. *ant.* p. 192.
- Aperire.**
- Aperiendi litteras sacrae Penitentialia, facul-* Bu. *tas.* p. 67. I.
- Apostata.**
- Eorum duo genera.* p. 30. Bu. I.
Apostata eorumque receptores, fautores, consul- I. *tores excommunicantur.* p. 31. 65. 75. 78. *In-* *novantur Apostatarum pœna.* p. 65. 75. 78.
Apostata sunt inhabiles ad matrimonium cum se- *lis votis simplicibus.* p. 78. Apo.

Instituti Societatis Jesu.

Apostata, & insolentes alii, incarcerari, & excommunicari possunt, tum à Generali, tum ab aliis Societatis Superioribus. p. 11. 32.

Quantum temporis spatium conceditur iis, qui Carthusiensium Ordinem ingredi, aut de licentia Superiorum ad aliam Religionem transire volunt, ne

Pr. *Apostata censeantur.* p. 31. 81.

I. *Apostata.* pag. 139.

Co. *Apostata si parum idonei sint, non sunt reducendi.* p. 2. c. 4. §. 4. p. 223. *Nec si habitum alterius Religionis sumpserint.* p. 224. *B. alioquin potest Societas eos urgere suis privilegiis.* p. 223. §. 5.

Apostata redeuntes quomodo recipiendi. p. 2. c. 4. §. 1. p. 223. *Et quam debent dare satisfactionem.* §. 6. *ibid.* & *quas probationes iterum subire.* §. ultimo. *ibid.*

De. *Apostata etiam ii, qui post vota simplicia deficiunt.* Co: 4. d. 53. p. 494. *An revocandi sint, cum aliam Religionem ingrediuntur.* Con: 1. d. 24. p. 415.

Apostatarum pœnis obnoxii, qui fidei causis, vel studio procuratis dimissionem extorquent. Co: 7. d. 22. §. 4. p. 548.

An ad scholas nostras admittendi, qui à Societate defecerunt. Co: 1. d. 119. p. 432.

Bu. **Appellatio.**

I. *Appellari non potest à correctione Regula.* p. 10.

Pr. *Appellatio.* pag. 141.

I. *Appellationes reorum de ambitu non admittende*

De. *in Congregatione Provinciali.* Co: 9. de. 20. p.

I. 581. & *can.* 17. p. 659.

Applicatio.

De. *Applicatio Afsistentia quomodo differat ab applicatione Provincia.* Co: 14. de. 23. p. 625. *Conciliata quoad hoc Decreta, trigesimum tertium Congregationis quarta, & quintum Congregationis duodecima.* *ibid.* *Applicatio Afsistentia in ordine ad quos consideranda.* *ibid.*

Applicatio sensuum.

Vide Sensuum applicatio.

Arca, & Arcula.

Co. *Nullam esse admittendam in Ecclesiis nostris ad eleemosynas conjiciendas.* p. 6. c. 2. §. 8. p. 263.

I. *Reftori arcam nullam claudendam.* par. 4. c. 10. d. p. 248.

Re. *Nec aliud quidquam obserandum.* r. 11.

I. *Com.* p. 309. *Arca Procuratoris sub duplici clavi.* r. 12. *Proc.* Gen: p. 379. & r. 19. *Proc.* Prov: p. 382.

Intit: S. J. vol: II.

& r. 8. *Proc.* Dom: *Prof:* p. 384. & r. 5. *Proc:* Coll: p. 385.

Arcula in Ecclesiis nostris ad colligendas etiam De. pro aliis eleemosynas non ponenda. Co: 2. d. 78. I. pag. 454.

Archivum.

Ubi habendum, & quid in eo asservandum. r. Re. 19. *Prov:* p. 312. & r. 19. *Proc:* Coll: p. 386. & I.

r. 12. *Proc:* Dom: *Prof:* p. 384. & r. 23. *Proc:* Prov: p. 382. & r. 24. & 25. *ejusd.* p. 383.

Archivum Socii Provincialis. r. 15. *Soc:* *Prov:* p. 356. & r. 23. & 24. *ejusd.* p. 357.

Archivum Provincia, quos libros habere debeat. p. 138. Or. II.

Argumenta.

In disputationibus ordinariè non proponat Praef. St. *Elus.* r. 6. *Praef:* p. 62. *Urgeantur à Professoribus.* II. r. 25. *Praef:* p. 63. & r. Com: *Sup:* 16. p. 65. *Philosophorum contra fidem, refellantur.* r. *Phil:* 2. p. 76.

Ad argumentandum cum externis mitti possunt, qui Theologiam recolunt. r. 26. *Praef:* p. 63. *Doctores externi invitari possunt.* r. Com: *Sup:* 16. p. 65.

Argumentandi forma.

Vide Disputatio.

Argumentū scribendi in inferioribus.

Vide Scriptio.

Ariditas.

Examinanda. p. 231. *Ejus causae.* *ibid.* *Quid Id.* *si longo tempore duret.* p. 232. *Quid si in matu-* II. *tina oratione acciderit.* *ibid.* *Cum provenit ex inordinato affectu.* *Ib.* *Cum ex inopia materiae.* p. 233. *Cum ex negligentia & otio.* *ibid.* *Quid maxime fugiendum.* *ibid.* *Cum ex nimis occupationibus.* *ibid.* *Cum ex subtractione divina.* *ibid.*

Ariditatis tempore, quomodo juvandus, qui sus- Di. *cipit Exercitia.* c. 7. §. 4. p. 318. *suavem se pra-* II. *beat Instructor.* c. 5. §. 2. p. 316.

Ariditati preparandus, qui suscipit Exercitia. c. 7. §. 3. p. 318.

Aristoteles.

Ejus doctrina in quibus sequenda. par. 4. cap. Co. 14. §. 3. p. 251. I.

Ejus interpretes quo delectus legendi. Congr. 3. De. d. 47. p. 469. I.

In Philosophia sequendus, & quatenus. r. 2. *Phi:* St. p. 76. *In ejus textu explicando non minus quam* II.

in questionibus ponatur opera. r. 12. *Phi:* p. 77. *praesertim in celebrioribus.* r. 11. *Phi:* §. 2. p. 77.

& r. 13. *ibid.*

Ece

Ethi-

Index Generalis

Ethica Professor in eodem textu progrediatur.
r. 1. Mor: p. 78. quid ex eo ob precepta praeleget
Professor Rhetorica. r. 1. Rhet: p. 91. & r. 6.
Rhet: p. 92.

*Interpretes Aristotelis male de fide meriti, ut
Averroës, magno cum defectu legendi.* r. 3. & 4.
Phil: p. 76. eorum errata non dissimulanda. r. 5.
Phil: ibid.

Co. Arma.

- I. *Arma nulla domi habenda.* p. 3. c. 1. §. 14. 226.
Re. *Idem praescribitur.* r. 36. Prap: p. 327. & r.
I. 36. Ref: p. 334.
St. *In atrium, aut scholas non inferenda.* r. 43.
II. *Præf: Inf: p. 83. Et r. 5. Ext: p. 104.*

Ars Metrica.

- St. *In classe Humanitatis alternis diebus recolatur,
& quomodo.* r. 2. & 8. Hum: p. 94. 96. alternis
quoque in suprema Grammatica. r. 2. Sup: Gr: p.
96. quotidie verò absolutâ repetitione Grammati-
ca. ibid. Græca ad Rhetoricam spectat. r. 1. Rhet:
pag. 91.

Assistentes.

- Co. *Assistentes cur necessarii sint Generali.* par. 9.
I. cap. 6. §. 10. p. 297.
Debent esse quatuor. p. 9. c. 5. §. 2. 3. 4. p.
294. & c. 6. §. 10. & 11. p. 297. 298.
Assistentium Congregationum electio, & officium.
p. 8. c. 6. §. 5. p. 284.
Eligendi sunt à Congr: Generali. p. 9. c. 5. §. 3.
p. 294. *Quomodo autem, & quando à Præposito
Generalis subrogandi.* p. 295. A. *Debent, si com-
modè poterit, esse Professi.* ibid.
Debent habere zelum communis boni. par. 9.
cap. 5. §. 2. p. 294. *Et esse litteris, & aliis do-
ctibus clari.* p. 9. c. 6. §. 10. p. 297.
*Per illos exercet Societas suam providentiam er-
ga Generalem.* p. 9. c. 4. A. p. 294.
*Debent juvare Generalem in omnibus ad doctri-
nam, & praxim pertinentibus.* p. 9. c. 6. §. 10. p.
297. & cap. 4. A. p. 294. & cap. 5. §. 2. &
4. ibid.
*Debent singuli habere peculiarem curam suarum
Nationum.* p. 9. c. 6. §. 10. p. 297. *Et tamen si-
mul considerare res universales Societatis.* ibid.
*Præter hoc officium suum possunt vacare Confessio-
nibus, & aliis rebus.* ibid.
Consulendi sunt à Generali in rebus gravibus. p.
9. c. 6. §. 11. p. 298. *Quamquam iis auditis po-
test statueri quod sibi videtur.* ibid. & p. 7. c. 2. §.
1. p. 721. & p. 9. c. 3. K. p. 293. & c. 6. §. 11.
pag. 298.

*Potest Generalis præter illos vocare etiam alios
ad consultationem.* p. 4. c. 11. §. 2. p. 248.

Litteræ Generalis possunt eis non ostendi. p. 9. c.
6. E. p. 298. *Quæ autem cum illis conferenda.*
pag. 299. F.

*Jurant denunciare Generalem Societati, si inci-
derit in aliquid propter quod deponi debeat.* p. 9. c.
5. §. 4. p. 294.

*Possunt convocare in certis casibus Congregatio-
nem Generalem.* ibid. *Et cum Provincialibus de-
cernere, an sit cogenda.* p. 8. c. 2. C. p. 281.

Consulendi sunt in admittendis Universitatibus.
par. 4. c. 11. §. 2. p. 248. & in admittendis ob-
ligationibus fundatorum. ibid. A.

Debent manere apud Generalem. p. 9. c. 5. §.
2. p. 294. *nec ab eo absque gravi cāsa amovendi
sunt.* pag. 295. A.

*An aliquando eorum operâ compensetur Congre-
gatio Generalis.* par. 8. c. 2. §. 1. p. 281.

Assistens electionis post Secretarium eligendus. De.
Con: 1. A. d. 14. p. 410. *Non eligendus ante qua-
riduum.* ibid. & Co: 3. A. d. 2. p. 459. *Dum e-
ligitur, qui videre debeant suffragia.* Co: 10. de. 7.
pag. 588. *Ejus juramentum & officium.* Co: 1.
A. d. 15. 16. p. 411.

*Assistentes P. Generalis à Congregatione eligen-
di sunt.* Co: 1. d. 80. p. 424. & Co: 2. d. 22. p.
438. *Eligi possunt etiam absentes.* ibid. *ex diver-
sis Provinciis assumendi.* ibid. & ex diversis Natio-
nibus. Con: 2. d. 20. p. 445. *quatuor esse debent.*
Co: 1. d. 88. p. 425. *nunc quinque.* Co: 6. d. 1.
p. 518. & d. 14. p. 522. *tempus aliquod assigna-
tum ad capiendas de illis informationes.* Con: 1. d.
80. p. 424. *Id debet esse quatrimum.* Con: 2. d.
3. p. 441. *electi ad plura suffragia.* Co: 1. d. 80.
p. 424. *eligendi ad plura mediæ tate.* Con: 2. d.
22. p. 438. Co: 3. d. 17. p. 464. & Co: 4. d.
16. p. 487. *eligi non debent statim post electum Ge-
neralem.* Con: 2. d. 44. p. 449. *neque eorum sub-
stituti à Congregatione designari.* Con: 3. d. 12. p.
463. *an novi creandi sint, quando Generalis tem-
pore Congregationis moritur, decernet ipsa Congre-
gatio.* Con: 6. d. 27. §. 4. p. 529.

*Assistentes novi suo statim munere fungi incipi-
unt.* Co: 2. d. 20. p. 445. *Dicere & facere cir-
ca Generalem, quo sensu intelligantur.* Co: 1. d.
82. p. 424. *Eorum officium prælatura non est, nec
dignitas.* Co: 7. d. 44. p. 553. *durat etiam sub
Vicario, usque ad novi Generalis electionem.* Co: 1.
d. 90. p. 426. & Con: 2. d. 35. p. 448.

*Assistentes in electione Generalis jus habent suf-
fragii,*

Instituti Societatis JESU.

fragii, & Congregationi interfunt etiam post electionem. Co: 1. d. 90. p. 426. & Co: 2. d. 1. & 3. p. 440. *Sedent ordine sua Professionis.* Con: 1. d. 90. p. 426. *antiqui inter Provinciales, novi suis locis.* Con: 2. d. 20. p. 445. *Idem jus habent in omni alia Congregatione, quacumque de causa cogatur.* Co: 4. d. 45. p. 493. *Suffragium extra Congregationem decisivum habere non debent.* Con: 5. d. 65. p. 515. *habent tamen in dissolvendis Collegiis.* Con: 4. d. 23. p. 488. & *in omnibus iis in quibus habent Provinciales.* Con: 5. d. 16. p. 500. *Eorum littere ad alias, vel aliorum ad ipsos non referenda.* Co: 7. d. 14. p. 544. *Aliis ministris occupandi non sunt.* Co: 2. d. 74. p. 453. *Vice-Præpositi Domus Romana esse non possunt.* Con: 4. d. 32. p. 490. *et si potest esse idem Secretarius, & Assistent, melius tamen est ut sint diversi.* Co: 1. d. 89. p. 425. *Alio ablegari à Generali facile non debent: obedire tamen debent, si mittantur.* Con: 1. d. 83. *Ibid.* Si Pontifex aliquo mittere velit, à Generali informandus est. Con: 1. d. 86. *Ibid.* Generalis in diuturno itinere socium habere debet aliquem Assistentium. Cong: 1. d. 85. lb.

Assistentem, si male se gerat, suspendere ab officio potest Generalis, non removere sine consensu Societatis. Con: 1. d. 87. p. 425. *removeri etiam non potest ob adversam valetudinem in aere Romano, sine consensu Societatis.* Con: 1. d. 84. *ibid.* In casu mortis, vel mutationis, alium substituit Generalis cum approbatione Provincialium Europa. Con: 4. d. 24. p. 489. & Co: 6. d. 27. §. 2. p. 529. & Co: 8. de. 19. p. 568. *plures ab eo nominari non debent, ut unus approbetur.* p. 529. *Nondum approbatus suffragium non habet.* Congr: 4. d. 25. p. 489. *Substitutus à Generali coram quibus juramentum præslet.* Congr: 6. d. 27. §. 2. pag. 529.

Assistentes jurare jussi de fidelitate servanda circa Congregationes Procuratorum. Con: 5. d. 60. p. 514. *Id decretum postea suspensum in eadem Congregatione.* Con: 5. d. 75. p. 517.

Ad Assistentes spectat judicium de electione Vicarii, data impotentia Generalis. Co: 8. de. 28. p. 571. *Assistentes officio perfuncti locum habent in Congregatione Provinciali sua Assistentia.* Co: 9. de. 15. p. 580. & can: 15. p. 659. *Iis defunctis suffragia extraordinaria decernuntur.* Co: 9. de. 21. p. 581. & can: 23. p. 659. *Confirmati juramentum denuò præstare non debent.* Co: 10. de. 17. p. 590. *De voce Nationis, ex qua eligi debent Assistentes.* Co: 11. de. 9. p. 592. *Assistentiæ nomine quid intelligatur.* Co: 12. de. 5. p. 600.

Assistentium providentia circa Præpositum Generalem. Co: 12. de. 7. p. 601. *Jus habent ad electionem Vicarii, si fuerint presentes ubi moritur Præpositus Generalis.* Co: 12. de. 54. p. 612. *Quando censendi sint presentes?* *Ibid.* *Quot judicent de Vicario eligendo, vivente Præposito Generali.* Co: 12. de. 55. p. 612. *In Assistentium electione, si numerus suffragiorum sit impar, servetur idem, quod in electione Præpositi Generalis.* Co: 14. de. 2. pag. 620.

Assistentes electi. Co: 1. d. 80. p. 424. Co: 2. d. 22. p. 445. Co: 3. d. 17. p. 464. Co: 4. d. 16. p. 487. Co: 7. d. 8. p. 542. Co: 8. d. 2. p. 564. Co: 9. d. 2. p. 577. & d. 44. p. 587. Co: 10. d. 5. p. 588. & d. 17. p. 590. Co: 11. d. 10. p. 592. & d. 28. p. 597. Co: 12. d. 6. p. 601. Co: 13. d. 3. p. 614. Co: 14. d. 3. p. 620. *Extraordinarie mutati mandato Pontificis.* Co: 5. d. 73. 74. & 77. p. 516. & 517. Co: 6. d. 4. 10. & 14. p. 519. 521. & 522. *Unius electio remissa ad Patrem Nostrum.* Co: 10. d. 5. p. 588. *Ad unius electionem subrogatus substituitur in locum Electoris Romana Provincia.* Co: 9. d. 43. p. 587.

Assistentium officium usque ad novi Generalis electionem durat. Can: 31. Con: 2. pag. 637. I.

Assistentis officium, etiam propter adversam valetudinem, dimitti non potest, sine consensu Societatis. Can: 35. Congr: 1. pag. 632.

Assistentes dicere & facere circa Generalem, quomodo intelligendum sit. Ca: 34. Co: 1. p. 631.

Assistentes suffragium habent decisivum in iis omnibus, in quibus illud habent Provinciales extra Congregationem Generalem. Can: 19. Con: 5. pag. 648.

Generalis diutius Romam absuturus, aliquem ex Assistentibus secum ducere debet; potest etiam plures, si velit. Can: 28. Con: 1. p. 631.

Assistens aliis rebus vacare non debet, quibus impediatur in officio suo. Can: 37. Congr: 2. p. 637.

Nullus Assistent erit Superior Domus Professa Romana. Ca: 27. Co: 4. p. 645.

Assistentes non debent facile ablegari à Generali; si tamen mittantur, obedire debent. Can: 37. Con: 1. p. 632.

Si Pontifex aliquo mittere vellet Assistentem, à Generali etiam ut plurimum informari oportet, ut potius alium mutet. Ca: 36. Co: 1. p. 632.

Assistens, si male se gerat, potest à Generali suspendi ab officio, non tamen removeri. Can: 38. Co: 1. *Ibid.*

Assistentes in quibusvis Congregationibus Generalibus

Index Generalis

- ralibus interesse debent cum suffragio. Ca: 14. Co: 4. p. 643.*
- Assistentes antiqui sedeant in Congregatione inter Provinciales, novi autem suo loco; statim tamen officio suo fungi incipient. Ca: 31. Can: 2. pag. 637.*
- Assistentium Substituti à Congregatione eligi non debent. Ca: 20. Co: 3. p. 642.*
- In substituendo Assistente sufficit approbatio Provincialium, qui sunt in Europa. Ca: 25. Co: 4. pag. 645.*
- Assistentes officio perfuncti locum habent in Congregatione Provinciali sua Assistentia. Can: 15. Co: 9. p. 659. Assistentibus defunctis suffragia extra-ordinaria decernuntur. Can: 23. Co: 9. pag. 659.*
- Fo.** *Assistens electionis. p. 5. Sedet in mensa cum*
- II.** *Vicario. p. 7. Ejus de suffragiis juramentum. pag. 8.*
- Assistentium electioni dies assignandus post electionem Deputatorum. p. 14. Quos & quales eligendi. p. 16. Quomodo de his capienda informationes. lb. Quomodo eligantur. p. 17. Electorum juramentum. lbid. An novi eligendi quandocumque moritur Generalis. p. 10. Quomodo à Genera. li extra Congregationem subrogentur. p. 17. Assistentium auctoritas in cogenda Congregatione Generali. p. 1. 11. Suffragium in Congregatione Procuratorum. p. 32. Assistentium Regula. pag. 39.*
- Atrium Classium.**
- St.** *Nihil ibi armorum, nihil otiosorum. r. 43. Praef:*
- II.** *Inf: p. 93. Lustrandum à Praefecto, & Scholarum tempore, & ante. r. 44. Praef: Inf: p. 84.*
- Attentio.**
- Di.** *Attentio orandi nè sit nimia. c. 8. §. 3. p. 319.*
- II.** *& c. 14. §. 3. p. 326. & §. 7. p. 327. Attentio violenta non est fructus orationis. c. 8. §. 3. p. 319.*
- Avaritia.**
- Co.** *Omnis ejus species evitanda. p. 6. c. 2. §. 8. p. 263. & p. 10. §. 5. p. 300. Idque plurimum conferre ad conservationem, & augmentum Societatis. lbid.*
- Auctores.**
- Co.** *Qui legendi, & cujus facultate. p. 4. c. 5. §. 4. p. 239. & c. 6. §. 13. p. 241. Quinam explicandi in Scholis. p. 4. c. 5. §. 4. p. 239. & c. 14. pag. 251.*
- Auctoritas.**
- Co.** *Qua auctoritatem conferant. p. 7. c. 2. D. §. 1.*
- I.** *4. p. 272. & G. p. 274. & p. 8. c. 1. B. p. 277. & p. 9. c. 2. B. p. 289.*
- Auctoritates quâ ratione à Professoribus afferen- da. r. 8. Com: Sup: pag. 64.*
- Auctoritas Rabbini non concilianda. r. Script. 9. p. 66. Philosophorum male de fide meritorum imminuenda. r. 4. Phil: p. 76.*
- Aversio à fratribus.**
- Quid cum fuerint aversiones diuturna. p. 243.*
- Aversi per Confessarium & Superiorem reconciliandi. lbid.*
- Causa amaritudinis tollenda. lbid.*
- Caritatis signa exhibenda. lbid.*
- Si fuerint subitanea ha passionis. p. 244.*
- Iratus quomodo accipiendus à Superiore. lbid.*
- Quid Superiori faciendum, & c. pag. 245.*
- Vide Superior.*
- Aula.**
- Quo pacto ornanda in publicis actibus. r. 6. Bid: St. p. 103. potest in ea recitari promovendorum catalogus. r. Praef: Inf: 26. p. 82. & Declamationes, & Carmina Rhetorum. r. 17. Rhet: p. 93.*
- Aulicifmus.**
- Quam faciem induat. p. 253. hujus signa. lbid. Id. Hujusmodi homines statim amovendi. p. 254. Indicanda pericula. lbid. Occupandi in ministeriis. lbid. Publicè reprehendendi. lbid. Etiam externis denegandi. lbid.*
- B.**
- BACCALAUREATUS.**
- D** *E hoc gradu fit mentio in litteris Apostolicis. Bu. p. 23. 27. 28.*
- Barba.**
- Nostris non nutrienda. Co: 1. d. 114. p. 431. I. Et Can: 24. Can: 1. p. 631.*
- Bella.**
- Inter Christianos Principes, in colloquium non inducenda. r. 30. Com: p. 310. II.*
- Benedicere.**
- Benedicere possunt nostri vestes Sacerdotales, Bu. Pallas, Corporalia, Calices, Altaria, & Cæmetaria, in remotissimis regionibus, si non adsit Catholicus Episcopus. p. 14.*
- Benedici quomodo possint Ecclesie Societatis. pag. 13.*
- Benedicere. pag. 142.*
- Benedictio.**
- Benedictio mensa, & gratiarum actio. par. 3. Co. c. 1. §. 5. p. 225.*
- Quo*

Instituti Societatis Jesu.

- De.** *Quo ritu fiat.* Co: 1. d. 99. p. 427. & Can: 6. *volentia fructus.* par. 8. c. 1. G. §. 2. p. 280.
I. Co: *ajusd.* pag. 629.
- Benefactores.**
- Pr.** *Facultas communicandi Benefactoribus bona*
I. *spiritualia Societatis.* p. 164. §. 7.
- Co.** *Quantum iis debeamus.* par. 4. c. 1. §. 1. p.
I. 233. & p. 7. c. 2. D. §. 3. p. 277.
Iis ante alios debentur subsidia spiritualia. *ibid.*
Missa & orationes pro eis dicenda. p. 4. c. 1.
 §. 1. & 2. p. 233. *Et alia singulis hebdomadis,*
pro numero Sacerdotum. p. 7. c. 4. §. 4. p. 275.
Benefactores sunt participes bonorum operum
nostrorum. p. 4. c. 1. §. 5. p. 234.
- Re.** *Eis gratitudo exhibenda.* r. 78. *Præp:* p. 330.
I. & r. 76. *Recl:* p. 337.
- De.** *An, & quomodo exequiæ pro eis exhibendæ.* *Con:*
I. 1. d. 120. & 121. p. 432.
- Ca.** *An in Ecclesiis nostris sepeliri possint.* *Can:* 8.
I. *Con:* 1. p. 629.
- Beneficia.**
- Co.** *Beneficia Ecclesiastica resignanda sunt cum sit*
I. *Professio, vel vota Coadjutorum, & quando ante.*
Exa. c. 4. §. 5. p. 200. Quibus vero, & quo-
modo. *ibid.* & par. 3. c. 1. G. p. 229.
- De.** *Beneficia si qua personis Societatis offerantur,*
I. *non admitienda sine licentia Generalis.* Co: 1. d.
 139. p. 434. *Si que ante ingressum habebant No-*
stri, an cogendi sint, ut ea relinquunt ante Professio-
nem. Co: 1. d. 140. *ibid.* *Resignare ea debent fi-*
nito biennio, ante vota. Co: 5. d. 19. p. 500. *Be-*
neficiarum, que curam animarum habent, uniones
non admitteudæ. *Con:* 2. d. 59. p. 451. & Co: 1.
 d. 124. p. 432.
- Ca.** *Nostri ante Professionem, quando, & à quo cogi*
I. *possint ad Beneficia relinquenda.* *Can:* 1. *Con:* 1.
 pag. 629.
Beneficia que ante ingressum obtinebant, finito
biennio ante vota resignari debent. *Can:* 5. *Con:* 5.
 pag. 646.
Beneficiarum curatorum uniones non admitten-
dæ. *Can:* 8. *Con:* 2. p. 634.
Beneficia personis de Societate non admittenda.
Ca: 2. *Con:* 1. p. 629.
- Benevolentia.**
- Co.** *Benevolentia omnium conservanda.* par. 6. c.
I. 3. §. ult. p. 267. *Sed præsertim Pontificis & Prin-*
cipum. par. 10. §. 11. p. 301. & B. p. 302. *E-*
tiam cum iis qui è Societate dimituntur. p. 2. c. 3.
 §. 6. p. 222. *particulariter etiam in Missionibus.*
 p. 7. c. 2. G. p. 274. *Denique procuranda etiam*
ab adversariis. p. 4. c. 10. C. p. 248. *Bene-*
Instit: S. J. vol: II.
- Bibere.**
- Extra consueti temporis non bibendum.* r. 16. *Re.*
I. *Com:* p. 309.
- Bibliotheca.**
- Debet esse una communis, præter privatos libros.* Co.
 par. 4. c. 6. §. 7. p. 240. *Ejus clavis cui danda.* **I.**
ibid. *Et ejus Præfecto constare debet ratio libro-*
rum. p. 242. G.
Amplificetur annuo redditu assignato. r. 33. *St.*
Prov. p. 58. *Bibliothecarius libros ex Præfecti* **II.**
præscriptio dispenset. r. 17. *Recl:* p. 60.
Bibliotheca à Fundatoribus exigenda. p. 151. *Or.*
II.
- Bidelli.**
- Duo vel tres esse debent in Universitatibus, se-* Co.
cundum facultates. p. 4. c. 17. §. 4. p. 254. *Non* **I.**
tamen ex Societate. p. 255. G. *Et accipiem com-*
modum stipendium. *ibid.* *Et eorum aliquis Corre-*
lor esse potest. *ibid.*
- Bidellus à Rectore constituitur.* r. *Com:* Sup: 19. *St.*
 p. 66. *Cum eo agat Magister.* *ibid.* *Obtemperet* **II.**
Magistro. r. 1. *Bid:* pag. 103.
Quodnam ejus munus. *Vide ejus Regulas.* *ibid.*
- Bona.**
- Quorum possessionem, & usum repudiet Societas* Bu.
Professa. p. 3. §. 19. **I.**
De eorum alienatione, & dispositione. p. 18. 55.
Bona stabilia haberi possunt a Collegiis. p. 3. §.
 19. *Eis abui non debent collegiales.* *ibid.*
Bona Societati donata, pro Collegiorum sisten-
tatione, eo ipso Apostolica auctoritate censentur per-
petuò applicata. p. 13.
Bona temporalia Collegiorum non potest Societas
Professa in proprios usus convertere. p. 3. 19. **Pr.**
Bona Societatis. pag. 142. **I.**
Bona arbitrio Societatis relicta potest Generalis Co.
applicare cui vult loco. par. 9. c. 3. §. 6. p. 291. **I.**
Intra eandem tamen Provinciam. p. 3. c. 1. §. 9.
 pag. 225.
An & quo pacto Collegiorum bonorum curam
habeant Rectores. p. 3. c. 2. §. 7. p. 231. & p. 4.
 c. 2. §. 5. p. 235. & c. 10. §. 5. p. 246.
Per eos bona temporalia Collegiorum curantur
& administrantur à Societate. p. 4. c. 2. §. 5. p.
 235. *Ea ab unoquoque conservanda.* p. 3. cap. 2.
 §. 7. p. 231. *Nec Generalis in suum, aut con-*
sanguineorum suorum, aut Societatis Professæ usum
ea transferre poterit. p. 4. c. 2. §. 5. p. 235.
Eorum causâ nullum Fundatoribus jus Patro-
natûs competit. p. 4. c. 1. C. p. 234.
- Fff De

Index Generalis

De vendendis bonis stabilibus que Domibus donantur. p. 6. c. 2. E. p. 265.

Num uti possit Societas fructibus possessionum, aut eos vendere. par. 6. cap. 2. F. p. 263.

Collegiis relictis bona cui rei applicari possint. par. 4. c. 2. A. p. 235.

Re. *Bona stabilia donata Domui Professe, statim vendantur.* r. 76. Prov. p. 317. & r. 66. Prep. pag. 329.

De. *Collegiis relictis bona, cui rei applicari possint.* Co. I. 1. d. 26. p. 415.

Possessionem bonorum ad Collegia pertinentium an ipsa Societas capiat. Co. 1. d. 59. p. 420.

Reliqua vide in titulis: Collegia, & Professa Domus.

Bona particularium.

Bu. *Bona pauperibus distribuendi promissio qua.* I. pag. 75.

Co. *Bonorum distributio debet fieri ante ingressum in Societatem.* Exam. c. 4. §. 1. p. 199. vel saltem post annum omnes ad eam faciendam parati esse debent, cum Superior jusserit. ibid. §. 2. p. 200. & p. 3. c. 1. §. 7. 225. & §. 25. p. 228. possunt tamen ad tempus retineri bona post votum simplex Paupertatis. par. 4. c. 4. E. p. 238. *Qua autem, & quomodo.* p. 6. c. 2. H. p. 265.

Distributio debet fieri in veros pauperes, & non ratione propinquitatis. Exam. c. 4. §. 2. p. 200. & sine spe unquam recuperandi. Exam. c. 4. §. 1. in fin. ibid. Ut decet virum spiritualis vite seclatorum. p. 3. c. 1. G. p. 229.

Si sit aliquod dubium de propinquis, quinam debeant judicare. ibid. Eorum autem aliqui possunt esse externi. Exam. c. 4. A. p. 206.

Si quis velit donare Societati, debet ea liberè resignare in manibus Generalis. p. 3. c. 1. §. 9. p. 225. Si autem particulari loco, Generalis iudicabit an tolerandum sit. Ib. H. p. 229.

Quae secum afferunt Novitii, scribenda sunt in libro. Exam. c. 4. §. 4. p. 200. & p. 1. cap. 4. §. 6. p. 218. Ut restitui possint, si dimittantur. Exam. cap. 4. §. 4. p. 200. & p. 2. c. 3. B. pag. 223.

Aliquando sunt occasio temptationum, & minus proficiendi in Spiritu. par. 3. c. 1. §. 7. p. 225.

Re. *Bonorum distributio à Nostreis facienda.* r. 86. I. 87. & 88. Prov. p. 318.

Quibus proprietas bonorum ad tempus permittitur, usus ad propriam utilitatem non conceditur. r. 90. Prov. ibid.

De. *Bonorum abdicationis promissio, quomodo intelligenda.* Con. 3. d. 19. p. 464. *abdicari non de-*

bent sine permissu Generalis. Co. 3. d. 39. p. 468.

Alioqui fit contra votum Paupertatis. Congr. 5. d. 50. §. 4. p. 509. & d. 59. p. 513. *Quando abdicare se nostri bonis, eorumque administratione debeant.* Con. 7. d. 17. pag. 544. *Circa bonorum dispositionem explicata aliquos locis Constitutiones.* Con. 2. d. 23. p. 446. & d. 76. p. 453.

Bonorum, quae à nostris dantur, distributio, in eadem Provincia à Generali facienda est. Congr. 2. d. 23. p. 446. *Provincia intelligenda est more Societatis, & in qua sita sunt bona: sic tamen ut caveatur offensio Principum, si diversi in ea sint Provincia.* Congr. 3. d. 16. p. 463. & Congr. 4. d. 65. p. 495. *permisit ad tempus Generali tertia Congregatio, ut bona ex una ad aliam Provinciam transferat pro Seminariis.* Con. 3. p. 470. & Con. 4. p. 496. & Con. 6. d. 8. p. 520.

Vide Res temporales.

Promissio distribuendi bona post primum annum, Ca. non est votum, sed simplex promissio aliquà conditione affecta. Can. 1. Con. 3. p. 639.

Qui sua bona distribuere vult Societati, debet ea relinquere dispositioni Generalis in eadem Provincia. Can. 3. Con. 2. p. 633. *Eadem Provincia intelligitur, in qua sunt bona, habità tamen ratione Principum, si plures in ea sint.* Can. 3. Con. 3. pag. 639.

Licet cum licentia Generalis pacisci de bonis suis cum propinquis; sed illi prius monendi sunt, Societatem ad ea nullum jus habere. Can. 4. Con. 3. p. 640.

Circa bonorum distributionem declarantur Constitutiones quarti Capituli Examinis, & primi Capituli tertiae partis, & tertii Capituli nonae partis. Ca. 3. Co. 2. p. 633.

Bonis suis eorumque administratione Nostri quando & quomodo abdicare se debeant. Can. 17. Co. 7. p. 652.

Bonis suis se abdicare, vel de illis disponere post vota nemo potest sine facultate. p. 133. II.

Bonorum distributio quando, & quomodo facienda. p. 123.

Borgia.

P. Borgia meditationes triduo recollectionis ante votorum renovationem legenda. p. 211. In. II.

Basilica.

De ejus Procuratore. Co. 3. d. 48. p. 469. De. I.

Et Ca. 14. Co. 3. p. 641. Ca. I.

Breviarium.

Privatum à Nostreis, ac particulariter, & non communiter, recitandum. p. 3. Bu. I.

Facul-

Instituto Societatis Jesu.

- Facultas Officium Romanum novum dicendi.*
 pag. 8. **Brevitas.**
- St.** *Commendatur Professoribus. r. Com: Sup: 7.*
II. & 8. p. 64. & r. *Script: 12. p. 67.*
Bullæ.
- Bu.** *A contentis in Bulla Cœna non possunt Nostri ab-*
I. *solvere in Europa. p. 7. possunt tamen in partibus*
remotissimis. p. 14.
Bullâ Cruciatâ uti Nostri ad electionem Con-
fessarii non licet. p. 112.
Plura vide in: Litteræ Apostolicæ.
- Pr.** *Bullâ Cœna. p. 144.*
I. *Bullâ Cruciatâ. p. 145.*
- Co.** *Debent ab ingredientibus legi. Exam: c. 1. §.*
I. *13. p. 195. & c. 4. §. 41. p. 205. & par. 1. c.*
4. §. 5. p. 217. Et postea sexto quoque mense,
tempore Probationis. Exam: cap. 4. §. 41. p. 205.
Earum compendium à Generali habendum. par.
9. c. 6. §. 3. p. 296.
- De.** *Bullâ Cruciatâ Nostri ad casus reservatos uti*
I. *non licet. Con: 6. d. 5. p. 519.*
- Or.** *Bullâ Cœna in omnibus Domiciliis exponenda.*
II. *pag. 125.*
Bulle Novitiis, in tertio anno, & Gradum sus-
cepturis ostendenda. p. 122.
- Ex.** *Vide: Litteræ Apostolicæ.*
I. **C.**
- ### CÆREMONIÆ.
- Co.** **E** *Arum uniformitas, quoad fieri potest, servanda.*
I. *p. 4. c. 8. §. 2. p. 244. & par: 8. c. 1. §. 8.*
p. 278. & Exam: c. 5. §. 7. p. 207. In eis quo
pælo sequendus sit usus Romanus. p. 4. c. 8. §. 2.
pag. 244.
Et Co: 9. d. 19. p. 581. & Can: 22. p. 659.
- De.** **Calix.**
I. **Calix.** pag. 145.
- Pr.** **Campana.**
H. *Campanâ debet dari signum ad opera domesti-*
Co. *ca. p. 4. c. 10. I. p. 248. cui signo omnes statim*
I. *obedire debent. p. 247. §. 9.*
Vide pag. 391. r. Ad. 10. & pag. 392. r.
Re. *11. ejusd.*
I. **Cancellarius.**
- Co.** *Potest esse idem qui Universitatis Rector: par: 4.*
I. *c. 17. c. p. 255. Debet esse doctus, bono judicio*
& zelo, & c. ibid. §. 2. p. 254. & c. 13. §. 4.
pag. 250.
Ejus officium est examinare novos. p. 4. c. 13.
§. 4. p. 250. & c. 15. §. 4. p. 252. & graduan-
dos. cap. 17. §. 2. p. 254. Præesse actibus publi-
cis; denique esse instrumentum universale Rectoris.
ibid. Eundem vocabit Rector ad consilium de re-
buss studiorum. ibid. §. 6.
Non potest mutari à Rectore. c. 17. A. p. 255.
Ejus, & Rectoris Universitatis institutio. r. 27. Re.
Prov: pag. 313. I.
Quando, quid, & ad quos scribent. r. 22. form:
scrib. p. 363.
Cancellarius. Vide. Præfectus Generalis. St.
Candela. **II.**
Datur Fundatoribus, vel cognatis eorum proxi-
Co. *mis. p. 4. c. 1. §. 3. p. 233. Si nullus sit cognatus, I.*
ponenda in Altari. p. 234. B. Nullum tamen ex
ea jus eis provenit. Ib. C.
Fundatoribus danda. r. 9. Praef: Eccl: p. 368. Re.
Candela Fundatoribus Domorum Professorum I.
non datur. Con: 3. d. 41. p. 468. Cui danda, De.
quando Episcopi de mensa Episcopali fundant I.
Collegia. Congr: 5. d. 11. p. 499.
Canisius.
P. Petrus Canisius extra ordinem admissus ad De.
tertiâ Congregationem. Congr: 3. d. 5. p. 462. I.
Cannæ.
Cannarum privilegium mendicantibus conces-
Bu. *sum, non impedit Societatis ædificia. p. 26. 52. I.*
Canones.
Lectiones Canonum litigiosorum non debent à Co.
Nostri assumi. par. 4. c. 12. §. 1. p. 249. Alio-
I. *rum qui ad scopum nostrum pertinent, possunt. p. 4.*
c. 14. C. p. 252.
Scientia Canonum aliquando potest compensare
Theologiam in Professione. p. 5. c. 2. B. p. 258.
Canones qui ad praxim pertinent, ex decretis De.
desumendi. Con: 2. d. 46. p. 449. Con: 3. d. 9. I.
p. 462. Soli evulgandi. ibid.
Canones trium Congregationum. Co: 3. d. 9. p.
462. & d. 33. p. 467. Congregationum omnium.
Con: 4. d. 51. p. 494. Congregationis quintæ. Co:
5. d. 66. p. 515.
Canones Congregationum generalium non extra-
Fo. *hendi. p. 15. II.*
Canonica.
Canonica portio. p. 145.
Canonizatio.
Canonizatio B. Ignatii, & B. Xaverii promo-
De. *venda. Co: 5. d. 71. p. 516. & Con: 6. d. 3. p. I.*
519. Item B. Aloysii, & B. Stanislaus. Congr: 6.
d. 44. p. 539.
Cantus.
In iis officiis divinis quæ à Nostri publicè cele-
Co. *brantur. I.*

Index Generalis

- brantur, non debet esse cantus firmus, seu figuratus, sed tonus quidam devotus, suavis, & simplex.* p. 6. c. 3. §. 4. B. p. 267. & c. 4. C. p. 268.
- Chorus & Cantus removetur.* par. 6. c. 3. §. 4. p. 266. *Vespera autem quando, & quomodo dici possint.* pag. 267. B.
- De.** *Cantus Missæ non nisi ex gravissima causa à Generali permittendus, idque diebus tantum Dominicis & festis.* Con: 1. d. 39. p. 417.
- I.** *Cantus Missæ, & Vesperarum induci tollique potest à Generali, quibus locis judicat expedire.* Cong: 2. d. 17. p. 444. *qualis in Ecclesiis nostris cantus esse debeat.* Congr: 1. d. 40. p. 417. & Congr: 3. d. 36. p. 468.
- Ca.** *In cantu Missæ diebus tantum Dominicis & festis, non nisi ex gravissima causa dispensare debet Generalis.* Can: 25. Co: 1. p. 631. & Ca: 24. Con: 2. p. 636.
- Cantus in nostris Ecclesiis sit simplex, non figuratus, aut firmus; & in iis tantum locis retinendus, ubi per Nostros commodè exerceri potest.* Can: 9. Co: 3. p. 940. *Generalis tamen dispensare poterit, præsertim inter hæreticos, & Infideles.* ibid.
- Capellani.**
- De.** *Capellani Ordinis S. Joannis Hierosolymitani habent impedimentum tertium Examinis.* c. 2. Co: 13. d. 7. p. 615.
- Capellaniæ.**
- De.** *Capellaniæ in Ecclesiis nostris erigi non debent.* I. Con: 1. d. 103. p. 430. & d. 134. p. 434.
- Ca.** *Capellaniæ in nostris Ecclesiis non sunt erigenda.* I. Ca: 10. Con: 1. p. 630.
- Capitula.**
- Bu.** *Non sunt congreganda in Collegiis ad Contritus ineundos.* p. 33.
- Caput.**
- Re.** *Quibus aperiendum, r. 22.* Com: p. 309. in I. *mensa tantum Superiori, r. 35.* Com: p. 310.
- Carceres.**
- Bu.** *An eorum usum probet Societas.* p. 11. 30. 31.
- Co.** *Scholastici externi insolentes includendi carceri.* I. par. 4. c. 11. B. p. 219.
- Carceratorum sumptus est ex Instituto nostro.* par. 7. c. 4. §. 9. p. 276.
- De.** *Carcerum usus Generalis arbitrio relictus.* I. Co: 1. d. 116. pag. 431.
- Ca.** *Carceris usus in Societate Generali relinquatur.* I. Can: 31. Con: 1. p. 631.
- Caritas.**
- Co.** *In omnibus procedendum in spiritu caritatis.* p. 6. c. 1. §. 2. p. 262. *In admittendo.* p. 1. c. 3. §. 16. pag. 215. *In dimittendo.* p. 2. c. 2. §. 3. pag. 220.
- Sæpe de caritate tractandum in concionibus domesticis* p. 3. c. 1. §. 21. p. 227.
- Quæ caritati noceant.* p. 6. c. 2. §. 12. p. 264. & p. 8. c. 1. K. p. 280.
- Caritas Dei, & vera virtus juvat ad unionem.* p. 8. c. 1. §. 8. p. 278.
- Caritas nutritur crebrâ communicatione & mutuâ notitiâ rerum, quæ fiunt à Nostreis.* p. 10. §. 9. pag. 301.
- Caritas cum omnibus conservanda.* p. 4. c. 16. D. p: 254. & par: 6. c. 2. §. 12. p. 264. & p. 10. §. 11. p. 301.
- Caritas universalis præferenda particulari.* p. 1. c. 3. §. 16. p. 215.
- Internæ lex caritatis plus juvat quàm ullæ Constitutiones.* Proæm: Co: p. 211.
- Carmina.**
- Quomodo argumentum eorum proponendum in St. Rhetorica.* r. Rhet: 10. p. 93. *in Humanitate.* r. II. 6. Hum: pag. 95. *in prima Grammatica.* r. Sup: Gr: 7. p. 97.
- A Rhetoribus in schola interdum, interdum in Templo, sive aula recitentur.* r. 16. 17. Rhet: p. 93. *Vide etiam Declamatio.*
- Ab externis Rhetoribus, Humanitatisque studiis, alternis fere mensibus affigantur.* r. 18. Rhet: p. 93. & r. 10. Hum: p. 96. *à nostris Rhetoribus, & semper & publicè.* r. Rhet: 20. p. 94.
- A nostris Theologis, ac Philosophis bis, tærvæ in anno.* r. 8. Rect: p. 60. *quæ propalant collocantur, seligenda nonnulla.* r. 3. Præf. inf: p. 79.
- Carthusia.**
- An nostri possint ad Carthusianos transire.* p. 31. Bu. *Nostri qui semel à Carthusianis ad nos redeunt, non possint iterum sine licentia Generalis ad illos reverti.* p. 81.
- Carthusia ad Ordinem qui transeunt, eos si redeant Societas recipere non tenetur.* Congr: 3. d. 1. 45. p. 469. & Co: 4. d. 66. p. 495. *de iis qui ad Carthusiam transire malâ fide petunt.* Co: 7. d. 15. pag. 544.
- Castigatio.**
- Corporis castigatio qualis esse Nostreis debeat.* par: Co: 3. c. 2. §. 5. p. 231. & par: 6. c. 3. §. 1. p. 266. I. *Num scholastici externi, & quo pacto castigandi.* p. 4. c. 7. D. p. 243. & cap: 16. §. 5. p. 253.
- Casti-

Institutum Societatis Jesu.

Castitas.

- Co. *Castitas nostra Angelicam puritatem imitari*
I. *debet.* p. 6. c. 1. §. 1. p. 261.
Re. *Castitas perfectissime servanda.* r. 28. Sum:
I. pag. 305.
In. *Castitas Societatis qualis.* p. 177. *Causa la-*
II. *psus.* p. 178. *Præsidia ad eam conservandam.*
ibid. Tria Superioribus providenda: ut subditi
spirituales sint. *ibid.* ut occasiones amputentur. *ibid.*
ut *schedula, & munuscula caveantur, &c.* p. 179.

Casus Conscientiæ.

- Co. *Casibus conscientia qui operam dare debeant.*
I. *par:* 4. c. 5. D. p. 239.
Eorum studium necessarium est Confessario, &
præsertim in quibus materiis. par. 4. c. 8. D. pag.
245. *Est utile compendium eorum.* *ibid.* In Colle-
giis debet, si opus sit, communiter de iis esse una le-
ctio. p. 4. c. 7. B. p. 243.
Re. *Eorum conferentia bis in hebdomada.* r. 57.
I. *Præp.* p. 329. *Eorum Præfectus.* r. 57. *Prov:*
pag. 316.
Conferentia de iis in tertia Probatione. r. 7.
Instr: p. 351.
De. *Casuum Collationes commendata.* Co: 13. d. 17.
I. pag. 617.
St. *Qui ad hos destinandi.* r. *Prov:* 19. §. 4. p.
II. 55. *Theologia Professor quo pacto eos tractabit.* r.
Theol: 9. §. 4. p. 69.
Casuum disputatio hebdomadaria fiat in schola,
& quo pacto. r. *Cas:* 6. p. 75.
Casuum collatio domestica quoties in hebdoma-
dæ fiet in Domibus, aut Collegiis. r. *Prov:* 13. 14. p.
54. *quinam ad eam convenient, & quo Præside.* *Ib.*
r. 13. 14. 15. *Non absit Superior.* *ibid.* *Inter sint*
eisdem repetentes Theologiam. r. 2. *Rep:* p. 102.
Collationis forma. r. *Cas:* 7. 8. 9. 10. p. 76. *de*
propositis casibus consulantur auctores. r. *Cas:* 8.
ibid. *discutiantur, & expendantur sententia.* *ibid.*
r. 9. *si quid extra materiam occurrat, deferatur ad*
Præsidem. *ibid.* r. 10.
Casuum Professor unus, vel duo, qui biennio ma-
terias absolvant, à Provinciali destinantur. r. *Prov:*
p. 54. *Professoris finis, ac munus.* *In ejus*
Regulis. p. 75.
Or. *Casus Conscientia scire debent omnes Ordinan-*
II. *di.* p. 137 *Eorum resolutiones ex Urbe missæ in*
libros referenda. p. 138. 139.
In. *Casuum Conscientia studii commendatio.* p. 215.
II. *hebdomadaria in primariis Collegiis collatio.* *ibid.*
& p. 189.
Intlit: S. J. vol: II.

Casuum reservatio.

- Casus reservati.* pag. 145.
Casus quinam reservari debent. p. 3. c. 1. §. Co:
II. pag. 226.
Casus in Societate reservati à P. Laynez. Con:
2. d. 60. p. 452. *Reservati à quibus Congrega-*
tione. Co: 5. d. 51. 57. p. 509. 513. *ab his Nostri*
absolvi non possunt vi Bullæ Cruciatæ. Con: 6. d. 5.
p. 519. *Circa Decretum Clementis VIII. de Casu-*
bis reservatis quadam ab illo Societati concessa.
Co: 5. d. 51. p. 509. & d. 64. §. 4. p. 514.
Absolutio à reservatis in parvis Collegiis, Resi-
dentibus, & Missionibus fixis, cui concessa. Co: 8. d.
25. p. 569. & Co: 12. d. 17. p. 603. *Absolu-*
lutio ab eisdem pro Superioribus localibus, cui. *ibid.*
Cui pro Provincialibus. *ibid.*
Casus in Decreto Clementis VIII. reservari per-
missi, ad Nostros etiam extenduntur. Co: 9. d. 43.
pag. 586.
A Casibus reservatis, absente Rectore, vel Præ-
posito, quis possit absolvere. Co: 12. d. 17. p. 603.
Casuum reservatorum ampliatio, vel restrictio Ca-
perinet ad Generalem. Can: 4. Con: 2. p. 633. I.
A Casibus reservatis absolutio in parvis Colle-
giis, & Residentibus, cui concessa. Can: 5. Co: 8. p.
655. *pro Superioribus localibus cui.* Can: 7. Co: 8.
p. 656. *Cui pro Provincialibus.* Can: 8. Co: 8.
ibid. *Casus in Decreto Clementis VIII. reservari*
permissi, etiam ad Nostros extenduntur. Can: 5.
Co: 9. pag. 658.
Reservari permissi omnibus Regularibus commu-
nes. p. 135. *Alii præter illos in Societate refer-*
vati. *Ibid.* II.
Catalogus.
Generalis debet habere apud se catalogum Do-
morum, & Collegiorum, & alterum Personarum. I.
Co: p. 9. c. 6. §. 3. pag. 296.
Catalogus Personarum ex singulis Domibus &
Collegiis mittendus ad Provinciale, & ab ipso
ad Generalem. p. 8. c. 1. N. p. 280.
Catalogi, & Informationes annuæ, quomodo con-
ficiendi, & quid in primo scribendum. r. 32. *form:* Re:
scrib: p. 364. I.
Quid in secundo. r. 33. p. 365.
Quid in tertio. r. 34. *Ibid.*
Quando Romam mittendi. r. 35. *ibid.* & r. So-
cii *Prov:* p. 358.
Catalogi singulis annis cum informatione Romam
mittendi. Con: 2. d. 48. p. 449. & d. 54. p. 450. I.
Catalogo Missarum addendum de Sacro ad in-
ventionem Vicarii Generalis. Co: 12. d. 56. p. 612.
G g g Catu-

Index Generalis

- Ca.** *Catalogum Patrum & fratrum semel in anno*
I. *Propositi & Rectores conficere, & ad Provinciales mittere debent; & hi ad Generalem.* Ca: 28. Co: 2. pag. 636.
- Fo.** *Catalogus Electorum in Congregatione Generali*
II. *affigendus.* p. 2.
Catalogi duo in Congregatione Provincia. p. 22.
- St.** *Catalogus dierum festorum faciendus in una-*
II. *quaque Provincia.* r. 37. Prov: §. 2. p. 58.
Questionum à Professore Theologiae in Summa S. Thomae ordine explicandarum. p. 69. & seqq.
Discipulorum inferiorum sub anni initium, accuratissimus extremo anno à Magistris Praefecto tradendus. r. 38. Com: Inf: p. 90. Examinatores illum accurate legant, & conferant. r. Praef: Inf: 20. pag. 82.
Promovendorum discipulorum ubi promulgandus. r. Praef: Inf: 26. p. 82. *Optimi quique nominentur primi.* ibid. *Suis cuique Magistro antequam recitetur ostendendus.* r. Praef: Inf: 24. ibid.
Librorum explicandorum fiat antestudiorum initium. r. Praef: Inf: 27. p. 82.
- Or.** *Catalogi Rerum, & Personarum quomodo confici debeant.* p. 163. *Eorum duplex exemplum Romanam mittendum.* ibid.
- Catechismus.**
- St.** *In classibus Grammatica, & in aliis inferioribus*
II. *recitandus.* r. 4. & 5. Com: Inf: p. 86. & r. 4. Exter: p. 104. *Vide Regulam secundam cujusque classis.*
Explicandus feriâ sextâ aut Sabbatho. Ib. *Ultimâ semihorâ pomeridianâ in singulis classibus.* p. 95. 97. 98. 100. & r. 4. Ex: 104.
- Cathedra.**
- De.** *Cathedra publica in Universitatibus quatenus admittenda.* Con: 1. d. 118. p. 431.
- Ca.** *Can: 15. Con: 1.* pag. 630.
- I.** *Causa.*
- Pr.** *Causa.* pag. 145.
- I.** *Censores librorum in Provinciis.*
- Re.** *Debent habere regulas Revisorum Generalium.* r. 15. Revis: Gen: p. 354. & eas observare. ibid. *praesertim sextam, septimam, octavam, & nonam.* ibid.
Auctores ignorare debent, quinam sint, quilibrum censeant. ibid.
Censura ad Provincialem, & ab hoc ad Generalem mittenda. ibid.
Emendanda in libris, quae Generalis emendanda judicaverit. ibid.
Provincialis ipse, inconsulto Generali nil edet. ib.
Censeri debent etiam librorum praambula, praefationes, admonitiones, epistola liminares, & tituli. ibid.
Auctor si quid post correctionem factam mutaret, puniendus a Superioribus pro qualitate delicti. ibid.
Censores librorum quot requirantur. reg. 2. Revis: Gen: p. 352.
Censor. Vide: Decurio maximus.
- Censura.**
- Censuras & irregularitates pristinas quomodo iterum incurrant, qui ab eis per ingressum in Societatem fuerint absoluti.* p. 11.
Censuras contra privilegia Societatis ferre Praelati prohibentur. p. 12.
Censura. pag. 145.
Censura proposita Electoribus in Congregatione Generali, si non deferant ambientem. p. 8. c. 6. §. 2. p. 284. & si Generalem electum non accipiant. §. 8. p. 285.
De absolutione à Censuris per Vicarium. p. 8. c. 6. §. 6. p. 284. & E. p. 286.
Absolutio à Censuris in Congregatione Generali danda à Vicario ceteris. Co: 2. d. 23. A. p. 439.
Censurarum & Praeceptorum numerus minuentur videtur. Co: 9. d. 24. p. 581.
Censuras, & praecepta hominibus Societatis imposita, quare Volumine I. post Canones Congregationum Generalium. à p. 663.
Censuram subscriptam Revisores quando, & quomodo, & cui exhibebunt. reg: 5. Revis: Gen: p. 353. *In Censura ferenda quid maxime spectandum Revisoribus.* reg. 6. ibid. *Quid providendum.* reg. 7. ibid.
Censurarum exempla Revisores apud se retinebunt. reg. 13. Revis: Gen: p. 354.
A Censuris Absolutio, quam in Congregatione Generali Vicarius ceteris, & Vicario Antiquissimis Professorum dabit. cap. 4. §. 42. p. 8.
- Census.**
- An Collegia censum habere possint.* p. 3. §. 19.
Census. pag. 145.
Census impositio in bonis Societatis pertinet ad Generalem. par. 9. c. 3. §. 5. p. 290.
Et Con: 1. d. 100. p. 427.
- Cessatio à divinis.**
- Cessatio à divinis.* pag. 145.
- Chorus.**
- Chori immunitas.* p. 43. *Vide officium.*
Vide Cantus.
- Christus.**
- Christus est Societatis nostrae auctor.* proem. Co: Co: p. 211. & p. 10. §. 1. p. 299.
- Eum

Instituti Societatis Jesu.

Eum sequi omnes debemus. Exam: c. 4. §. 44. pag. 206.

Ejus gloriam querere. par. 6. c. 4. §. 1. p. 267.

Ipse est merces nostra. p. 4. c. 15. §. 4. p. 252.

Ejus loco homini obedimus. p. 4. c. 4. §. 3. p.

237. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 261. Exam: c. 4. §. 29.

30. 31. p. 203. & 204. & p. 3. c. 1. §. 24. p.

227. & par. 4. cap. 10. §. 8. p. 247.

Re. *Christus loco parentum & rerum omnium habendus. r. 8. Sum: p. 304. In omnibus imitandus. r. 11. Sum: Ibid.*

Di. *Christus Dominus sol illuminans. c. 18. §. 3. p.*

II. *330. particularia peccata habuit ante oculos. c. 35.*

§. 3. p. 344.

Christi Domini vita, idea & exemplum reformandi vitam. c. 18. §. 2. p. 329.

Christum Dominum a Patre impetrare, ut homo est, rudibus explicetur. c. 15. §. 7. p. 328. et c. 19. §. 5. p. 331.

Cibus.

Re. *Extra domum non sumendus. r. 16. Com: p.*

I. *309. Nec apud externos. r. 76. Prap: p. 330.*

& r. 74. Rec: p. 337.

Cicero.

St. *Solus ferè ad stylum proponendus. r. Rhet: 1. p. 91.*

II.

Civilia.

Co. *An Nostri possint esse in eis procuratores. par. 6.*

I. *c. 3. §. 7. p. 266.*

An in eis examinari. p. 6. c. 3. §. 8. p. 267.

Classes.

Co. *Quæ & quot classes in Collegiis esse debent. p. 4.*

I. *c. 13. B. p. 250. Quando duplicandæ. ibid. Constitutiones, sive Regulae quæ in singulis affigendæ sint. p. 4. c. 17. E. p. 255.*

Tempus in singulis consumendum. p. 4. c. 15.

A. p. 252.

In quibus tradenda lingue Græca & Hebraica.

p. 4. c. 13. B. p. 250.

Classes inferiores.

St. *Vide Gradus, Ordines, & Scholæ.*

II. *Classes admissorum in Societatem.*

Bu. *Quatuor esse debent, & quo pacto distinguantur.*

I. *p. 65. 74. & seqq. Ad quem illarum pertineat distributio. p. 2. §. 18. Sunt divino instinctu à S. P. N. Ignatio constitutæ. pag. 65. 74. non licet admissis ad unam, curare ut ad aliam promoveantur. p. 2. §. 18.*

Co. *Quatuor sunt classes in Societate, & quomodo*

I. *distinguantur. Exam: c. 1. §§. 7. 8. 9. 10. 11. pag. 195.*

Quicumque in probationibus versantur, propositum ingrediendi in aliquam earum habere debent. p. 5. c. 1. A. §. 1. p. 256.

Earum distributio ad quem pertineat. Exam. c. 1. §. 11. p. 195.

Omnes quantum ex ipsis est, ex 4. Classe, scilicet, Indifferentium esse debent. ibid. & c. 4. §. 17. pag. 202.

Ad aliquam ex tribus prioribus quo pacto quis promoveatur. Exam: c. 1. §. 12. & 13. p. 195.

Admissis ad unam non licet curare ut ad aliam promoveantur. par. 5. cap. 4. §. 5. p. 260.

Indifferentibus non licet aspirare ad aliquam ex tribus prioribus Classibus. Exam. c. 8. §. 1. p. 210.

Classium trium meditatio explicatur. cap. 29. §. Di. 4. p. 339. Quò tendat. c. 29. §. 6. p. 340. & II. groti similitudine illustratur. c. 29. §. 7. ibid.

Coadjutores.

Coadjutores possunt promoveri ad sacros Ordines. pag. 9. I.

Coadjutores spirituales, & temporales admittendi facultas. ibid. sine restrictione numeri. p. 15. 20. & sequent.

Coadjutores utrique participes sunt omnium meritorum Societatis, sicut Professi. pag. 9.

Coadjutoribus spiritualibus viginti tantum, potest Præpositus easdem gratias & facultates concedere quas Professis. pag. 9. Imò & omnibus. pag. 15. 46.

Coadjutores formati in communi.

Coadjutorum duplex genus, Spiritualium, & Co. Temporalium. Exam: cap. 1. §. 9. 195. & c. 6. I. §. 1. pag. 208.

Eorum vota non sunt solemnia, sed publica, & simplicia. Exam: c. 1. §. 9. & 12. p. 195. & cap. 4. §. 16. p. 202. & §. 41. p. 205. & c. 6. §. 8. p. 209. & p. 2. c. 1. A. p. 219. & p. 5. c. 4. A. p. 260. Funt cum conditione tacita, si Societas eos tenere volet. par. 5. c. 4. B. ibid.

Dicuntur propriè ex Societate. p. 5. c. 1. A. pag. 256.

Possunt aliquando statim post biennium fieri. p. 5. c. 1. C. p. 257.

Possunt tamen differri. Exam: cap. 1. §. 12. p. 195. & c. 4. §. 43. p. 205. Nemo autem faciendus ante biennium. Exam: c. 1. §. 12. p. 195. & c. 4. §. 16. p. 202. & p. 5. c. 1. §. 3. p. 256. Nisi ex dispensatione Generalis, idque raro. par. 5. c. 1. C. p. 257.

Quo ritu formentur. Exam: c. 4. §. 41. pag. 205.

Index Generalis

205. & par. 5. c. 4. §. 1. p. 259. & A. p. 260.
& §. 3. & C. ibid.
- Antequam formentur, debent mendicare triduo.*
Exam: c. 4. §. 27. p. 203. Et facere Exercitia
spiritualia per hebdomadam. Exam: c. 4. §. 41.
pag. 205.
- Eorum admissio pertinet ad Generalem.* p. 9. c.
3. §. 1. p. 290. & p. 5. c. 2. §. 4. p. 257. Potest
tamen delegare, cui valde confidat. ibid.
- Non debent fieri nisi selecti.* p. 8. c. 1. §. 2. p.
277. & B. p. 278. & p. 10. §. 7. p. 300.
- Debent sua sorte contenti esse.* Exam: c. 1. §.
9. pag. 195.
- Debent vivere in Domibus Professis ex eleemo-
synis, nisi sint in Collegiis ob eorum utilitatem.* par.
6. c. 2. §. 4. p. 263.
- Neque possunt frui redditibus Collegiorum.* Exam.
c. 1. p. 4. p. 194. & par. 6. c. 2. §. 4. p. 263. &
D. pag. 265.
- Non sunt capaces hereditatum, neque Societas
eorum nomine, ac ne Collegia quidem.* par. 6. c. 2.
§. 12. p. 264. Nec possunt habere beneficia Ec-
clesiastica. Exam: cap. 4. §. 5. p. 200.
- Possunt dimitti.* p. 2. c. 1. A. p. 219. Sed à
solo Generali. Exam: cap. 6. A. p. 209.
- Neque id est iniquum, etiamsi ipsi ligentur.* ibid.
Dimissi autem manent liberi à Votis. Exam: c. 6. §.
8. ibid. & p. 5. c. 4. B. p. 260.
- Non possunt ingredi aliam Religionem nisi de
expressa licentia Superioris Societatis.* Exam: c. 4.
§. 42. p. 205.
- Eorum confessio annua. Vide Confessio.*
- Coadjutores spirituales.**
- Co. *Debent esse literis sufficienter instructi.* Exam:
I. c. 6. §. 1. p. 208. & par. 4. c. 10. §. 4. p. 246.
Et docti. Exam: cap. 1. §. 10. p. 195.
- Requiratur probitas & virtus.* p. 5. c. 2. §. 4.
pag. 257.
- Debent esse Sacerdotes.* Exam: c. 6. §. 1.
pag. 208.
- Eorum officium est juvare Professos in ministeriis
proximorum.* Exam: cap. 6. §. 2. ibid.
- Ex his ordinariè sunt Rectores Collegiorum.* p.
4. c. 10. §. 3. p. 246. Et Lectores. par. 6. cap.
2. §. 4. p. 263. Et Procuratores. par. 6. c. 3. §.
7. pag. 266.
- Possunt aliquando eligi ut veniant ad Congrega-
tionem Generalem.* par. 8. cap. 3. A. p. 282. &
cap. 6. B. p. 285. Non habent suffragium in ele-
ctione Generalis. ibid. Nec ut possint præesse Pro-
fessis. 4. Votorum. par. 8. cap. 3. A. p. 282.
- Possunt eis communicari eadem gratia ad ani-
marum auxilium, qua Professis.* Exam: c. 6. §. 2.
pag. 208.
- Non debent tentare ut mutant statum.* Exam:
c. 6. §. 5. ibid. & par. 5. c. 4. §. 5. p. 260.
- Doctrinam Christianam intra annum per 40. De-
dies doceant.* Co: 2. d. 58. p. 451. I.
- Quæ in illis studia requirantur.* Co: 2. d. 69.
pag. 453.
- Coadjutor spiritualis futurus, si ad altiora stu-
dia non sit promovendus, quibusnam studere debeat.* I.
Can: 17. Con: 2. p. 635.
- Coadjutores spirituales post decennium ab ingres-
su formandi.* p. 156. Or. II.
- Collegiis sunt presciciendi.* p. 180. De eorum In.
Gradu non abjecte loquendum. Ibid. II.
- Coadjutores temporales.**
- Eorum ordo & officium.* Exam: c. 1. §. 9. p. Co.
195. Debent in ministeriis humilibus exacte servi- I.
re cum omni humilitate & caritate. Exam: cap. 6.
§. 3. p. 208.
- Debent addiscere eas artes, quæ honestius sunt
domi quam foris.* par. 3. cap. 2. §. 7. p. 231.
- Officia eorum graviora debent dari robustiori-
bus.* p. 3. c. 2. F. p. 232.
- Non debent recipi plures, quam necessarii sint ad
usus domesticos.* p. 1. c. 2. A. p. 214. Neque ta-
men pauciores. p. 3. c. 2. §. ult. p. 231. & par. 4.
c. 10. §. 6. p. 247.
- Debent esse edificativi, & præsertim sorte Mar-
tha contenti.* p. 1. c. 2. §. 2. p. 213. Sani, & fir-
mi ad labores. ibid. §. 3. p. 214.
- Non debent exerceri concionando.* Exam: c. 4.
§. 25. p. 203. Neque addiscere litteras. Exam:
cap. 6. §. 6. p. 208. Et affecti ad studia non debe-
rent admitti. par. 1. cap. 2. B. p. 214.
- Nihil repugnat esse literatos.* Exam: c. 6. §.
1. pag. 208.
- Non debent esse in Sacris.* Ibid.
- Possunt exerceri in majoribus rebus secundum
talentum.* Exam: c. 6. §. 3. ibid.
- Debent etiam ipsi juvare proximum colloquiis.*
Exam: c. 6. §. 4. ibid.
- In magnis domibus qui Coadjutores esse debeant.*
p. 1. c. 2. A. p. 214.
- Quod tempus, & quam rationem in orando ser-
vare debeant.* p. 4. c. 4. §. 4. p. 237.
- Sunt participes bonorum operum, & indulgen-
tiarum Societatis.* Exam: cap. 6. §. 3. p. 208.
- Non debent tentare ut mutant statum.* Exam: c.
6. §. 6. ibid.

Instituti Societatis Jesu.

Si non intelligant Latine, vel nesciant legere, quomodo emittent Vota, par. 5. c. 4. G. p. 260.

Re. *Nec legere, nec scribere addiscant, nec ab aliis*

I. *doceantur, sine Generalis facultate, r. 14. Con: pag. 309.*

Quomodo exercitandi in prima Probatione, r. 21. Mag: Nov: p. 341.

In quibus instruendi, r. 59. Mag: Nov: p. 345.

Quot Coadjutores temporales admitti possint, r. 39. Prov: p. 314.

Eorum vestes sint breviores, r. 6. Cust: Vest: pag. 395.

Qualis eorum finis, r. 1. Coad: tem: pag. 390.

qua precipua eorum cura, ibid. r. 2.

Quibuscum in recreatione versari debeant, r. 3. ibid. Otium fugiant, ibid. r. 4.

Cum foris Nostros comitantur, observanda, ibid. r. 5.

Reliquos omnes revereantur, maxime Sacerdotes, r. 6. ibid.

Paupertatis sint memores, ibid. r. 7.

Doctrina Christiana intersint, r. 8. ibid.

Erga proximos quomodo se gerent, ibid. r. 9.

Libris utantur in solium, quos Superior concesserit, r. 10. pag. 391.

Promti sint ad officia sibi credita, ibid. r. 11.

Participes sint omnium bonorum operum & Indulgentiarum, ibid.

De. *Coadjutores temporales vestium à Sacerdotibus*

I. *Nostris, secularibusque hominibus distinguantur, & is honestus sit, juxta morem patrie, Con: 1. d. 95. p. 426. Vestium brevitatem juxta Regulam observanda, Co: 6. d. 30. p. 530. & Co: 7. d. 24. p. 548. Pileorum ratio Provincialium arbitrio permissa, Co: 1. d. 95. p. 426. Generali, prout cuique Provincia expedierit, relicta: sic tamen, ut prædicta distinctio servetur, Con: 3. d. 22. p. 465. Pileus clericalis Coadjutoribus in posterum interdictus, Co: 7. d. 24. p. 548. & d. 27. p. 549. Eo privandi ubi est introductus, qui male se gerant, Co: 6. d. 30. p. 530. Qui ex officio Missis inserviunt, eo uti debere visi, Co: 1. d. 95. p. 426. Si expedire judicatur ut superpelliceis utantur, facultas à Generali petenda, ibid.*

Coadjutorum temporalium numerus minnendus, Con: 1. d. 103. p. 429. quot in singulis Domibus, & Collegiis esse debeant, Con: 7. d. 82. §. 3. pag. 560. Eorum opera quomodo uti oporteat Sacerdotes, Con: 1. d. 103. p. 429. Nullus cuiquam Sacerdoti certus ac stabilis assignandus, Co: 7. d. 29. pag. 550.

Instit: S. J. vol: II.

Assignanda sunt illis puncta pro Meditatione matutina, Co: 8. d. 38. p. 573. De gestatione pileorum, Co: 8. d. 21. p. 568.

Coadjutorum temporalium pilei, & indumenta Ca. distinguenda, & à nostris Sacerdotibus, & ab hominibus secularibus, Can: 23. Con: 1. p. 631.

In Coadjutorum temporalium sordana & pallio, servanda Regula 6. Custodis Vestium: pileus vero clericalis in posterum admittendis nullo modo concedendus; ita ut dispensari à Generali non possit. Ca: 24. Co: 7. pag. 654.

Nulli Patrum certus & stabilis Coadjutor concedendus: Visitatoribus tamen & Provincialibus non negandus, Can: 14. Con: 7. p. 652.

Coadjutores temporales, qui inserviendi Missis officium habent, clericali pileo utantur, Can: 26. Co: 1. Co: 1. p. 631. Qui cum inserviunt Missis, superpelliceo uti poterunt, cum facultate Generalis, ibid.

Assignanda sunt illis puncta pro Meditatione matutina, Ca: 17. Co: 8. p. 656.

Non desint in Collegiis parvis, nè discipuli numerum eorum obire cogantur, r. 32. Prov: p. 58.

Coadjutores temporales per annum saltem in Novitiatu retinendi, nec publicis officiis applicandi ante biennium, p. 126. Quando, & quales formandi, p. 157. Quales ad prædia mitti, & quomodo in iis versari debeant, p. 126. Conferentias habeant loco doctrina Christiana, cum in ea satis sint instructi, p. 126.

Coadjutores temporales quinam difficilius admittendi, p. 191. quibus de rebus in Novitiatu precipue instruendi, ibid. per annum integrum in eo retinendi, ibid. In Collegiis altero anno habere aliquem debent loco magistri, p. 192. publicis officiis ante biennium non occupandi, ibid. Quà curâ in Collegiis juvandi, p. 193. Conferentia ad illos interdum loco doctrina Christiana, ibid. Soli ut exeant, non facile permittendum, ibid. Ad prædia procuranda quales deligendi, & quomodo versari in iis debeant, ibid. non contemnendi, neque vexandi, sed in quiete fovendi, ibid. Docendi ut ad Superiorem referant de iis, quorum socii fuerunt, p. 209. 210. quâ pœnâ mulcandi, si non referant, p. 210.

Strenui sint Operarii, p. 218. Minus spirituales quomodo juvandi, p. 179.

Cœna.

Ejus hora, r. 52. Prep: p. 328. & r. 50. Ref: Re. pag. 335.

Hhh

Cogni-

Index Generalis

Cognitio.

- Di. *Cognitio peccatorum fundamentum ad reformationem vite.* c. 9. §. 3. p. 320.
 II. *Cognitio sui quomodo acquirenda.* c. 10. §. 8. pag. 323.

Collateralis.

- Co. *Collateralis Reſtori quando dandus.* par. 8.
 I. cap. 1. D. pag. 278.
Non eſt ſubditus Reſtori, ſed tamen debet præſtare ei omnem reverentiam. ibid. D. *Ejus officium.* ibid.
Quomodo Superior erga Collateralem ſe gerere debeat. ibid. D.
Collateralis fieri poteſt unus ex Conſultoribus. p. 4. c. 17. B. p. 255. *Idem etiam poteſt eſſe ſyndicus.* ibid. I.
Scribere debet quotannis bis ad Provincialem, ſemel ad Generalem. par. 4. c. 17. §. 7. p. 254.

Collectæ.

- Pr. *Collectæ.* pag. 145.
 I. *Collectio.*
 Di. *Collectio ſui perfectæ explicatur.* c. 23. §. 5.
 II. pag. 334.

Collegia.

- Bu. *Collegia redditibus dotata habere poteſt Societas.*
 I. p. 3. 19. 75. *Vide Confirmatio. Etiam intracannas Mendicantium.* p. 26. 52.
Collegia ſimul atque conſtructa, vel dotata fuerint, auctoritate Apoſtolicâ ſunt confirmata. pag. 13. 19.
 Pr. *Collegia.* pag. 145.
 I. *Collegia ſunt ad litteras addiſcendas.* par. 3. c. 1. §. 27. pag. 228.
Inſtituta ſunt ad erudiendos juvenes. p. 4. proæm: A. p. 233. *Et ut ſint Seminarium Societatis.* par. 10. §. 4. pag. 300.
Ea admittere ad Generalem ſpectat. par. 4. c. 2. §. 1. p. 234. & p. 9. c. 3. §. 17. p. 292. *Non tamen illa diſſolvere poteſt ſine Congregatione Generali.* par. 4. c. 2. §. 3. p. 234. & c. 11. §. 2. p. 248. & par. 8. c. 2. §. 2. p. 281. & par. 9. c. 3. §. 5. p. 290. & §. 18. p. 292. *Poteſt etiam aliquando hac diſſolutio fieri miſſis ſuffragiis per litteras.* par. 4. cap. 2. A. p. 235. *Iis autem diſſolutis quid faciendum de eorum bonis.* ibid.
Collegia habenti redditus propter ſuſtentationem Scholaſticorum. Exam: c. 1. §. 4. p. 194. & p. 4. c. 2. §. 5. p. 235. & p. 6. c. 2. A. p. 264.
In Collegiis accipiendis quæ poſſunt admitti obligationes. p. 4. c. 2. B. p. 235. & c. 11. §. 2. p. 248. & A. & p. 9. c. 3. §. 17. p. 292.

In Collegiis humaniores litteræ communiter docenda cum Caſibus Conſcientiæ. p. 4. cap. 7. B. pag. 243.

Collegiorum regimen eſt penes Societatem Profeſſam. par. 4. cap. 2. §. 5. p. 235. & par. 10. §. 4. p. 300. & *ſuperintendencia eorum penes Generalem.* par. 9. cap. 3. §. 3. p. 290. & cap. 6. §. 12. p. 298. *Et Societatis eſt bona Collegiorum etiam in iudicio defendere.* par. 4. cap. 2. C. p. 235.

Collegiorum officia quinam ſuſtinere debeant. p. 4. c. 6. §. 3. p. 240. & C. p. 242.

Collegia nullum donum poſſunt accipere pro docendo. p. 4. c. 15. in fine. p. 252.

Quando petere poſſunt eleemoſynam; quando nec petere, nec admittere. par. 4. c. 2. §. ultimo. pag. 235.

In Collegiis quatenus iuvandi proximi in ſpiritalibus. *Vide Proximus.*

Si non ſuppeteret copia Noſtrorum, poſſunt alii externi juvenes ad tempus. p. 4. c. 3. B. p. 236. & c. 9. A. p. 246.

Collegiorum admittendorum formula à P. Lay-De- nez data. Co. 2. p. 457. *Alia à quinta Congregatione edita.* Co. 5. d. 69. p. 515.

Admitti non poſſunt cum obligatione ad Concionatorem, Confeſſarium, vel Lectorem Theologia dandum. Con: 1. d. 74. p. 423. *Quæ conſideranda dum poſtulantur.* Con: 2. d. 8. p. 442. *Collegii fundatio rejeſta ob alienas conditiones.* Co: 2. d. 13. p. 443. *In admittendis adhibenda moderatio.* Con: 2. d. 8. p. 442. & Con: 3. d. 17. p. 464. & d. 20. p. 465.

Collegia non ſolum ubi Seminarium ſunt Noſtrorum, ſed alia etiam in quibus ſtudia tractantur, & ſchola aperta ſint, Inſtituto ſunt conſentanea. Con: 6. d. 18. p. 523. *De hiſtamen danda opera, ut perfectantur, quò Scholaſtici Noſtri aliquot in illis, vel eorum contributione in Seminariis alii poſſint.* ibid.

Collegia inchoata, in quibus Noſtri nec legunt, nec Scholaſticos alunt, ex eleemoſynis vivunt, dum fundatio perficitur. Co: 2. d. 71. p. 453. *Poterunt etiam ex redditibus vivere arbitrio P. Generalis.* Co: 3. d. 43. p. 469. *in meliorem formam reducenda in quibus ſtudia litterarum omnino non tractantur.* Co: 6. d. 18. p. 523.

Collegia inchoata quænam ſint. Co: 9. d. 18. pag. 580.

Collegia eleemoſynas admittere quænam poſſint. Con: 3. d. 25. p. 466. *Proteſtores habere poſſunt, ſed ſine iuriſdictione.* Co: 1. d. 112. p. 431.

Collegiorum ædificia qualia eſſe debeant. Con: 1. d. 113.

Instituti Societatis Jesu.

d. 113. *ibid.* Collegium maximum in singulis Provinciis a Generali designandum. Con: 6. d. 25. §.

2. pag. 526.

Collegia plures nē habeant, quā alere possunt ex redditibus, vel eleemosynis. Con: 2. d. 27. p. 447. & Co: 7. d. 82. p. 559. Nē admittant redditus cū onere paritē dandi Domui Professe. Co: 7. d. 50. p. 554.

In qualibet Fundatione Collegii viginti saltem alantur. Co: 8. d. 27. p. 570. In quolibet Collegio statuendus numerus Sociorum juxta statum temporalem. Co: 8. d. 60. p. 576.

Ad dissolvenda Collegia, cū extra Congregationem Generalem res agitur, jus habent suffragii Provinciales, & Assistentes. Con: 4. d. 23. p. 488. Duo etiam antiquissimi cujusq; Provincia Professi: Secretarius item, & Procurator Generalis. Co: 4. d. 27. p. 489.

De dissolvendis aliquibus Collegiis in Provincia Romana. Co: 8. d. 4. p. 565. & in Provincia Neapolitana. Co: 8. d. 5. *ibid.*

Collegiorum dissolvendorum potestas facta Patri Vicario. Co: 11. d. 16. p. 593.

Collegia gravari possunt ad pendendos annuos census Domui Professe durante fabricā, etiam ad multos annos. Co: 11. d. 20. p. 594.

Ca. I. In Collegiorum multitudine admittenda, adhibenda est moderatio; & potius quæ jam admissa sunt roboranda. Can: 6. Co: 2. p. 634. & Ca: 8. Co: 5. pag. 646.

Collegiorum fundandorum triplex ordo, & quot alendis sufficere singula debeant, extra Indicas & Transalpinas regiones. Ca: 8. Con: 5. p. 646.

Collegia non solum ubi Seminaria Nostrorum sunt, sed etiam alia, in quibus litterarum studia tractantur, & ubi scholæ ad proximorum utilitatem aperte sunt, Constitutionibus, Institutioq; esse consentanea. Can: 6. Con: 6. pag. 649.

Curandum ut Collegia inchoata perficiantur, quò scholastici aliquot Nostrī vel ibi, vel in aliquibus Seminariis ex illorum Contributione sustentari possint. Can: 6. Con: 6. *ibid.*

Collegia non bene fundata, quā ratione sustentari, aut retineri possint. Can: 7. Con: 2. p. 634.

In Collegiis non plures tenendi, quā ali possint ex redditibus, vel eleemosynis consuetis. Ca: 12. Co: 2. *ibid.*

Collegiorum protectionem suscipere possunt amici sine nomine juridico. Ca: 7. Co: 1. p. 629.

Cum ad dissolutionem Domūs, vel Collegii, sine Congregatione Generali necessitas urget, quorumnam sint exquirenda suffragia. Ca: 4. Co: 4. p. 642.

Collegia, & Universitates cui admittat Societas. r. Reff: 1. p. 59. St. II.

Collegia eleemosynas admittere quæ possint. Or. II. pag. 124.

Collegiorum Historia Romam mittenda. p. 163.

Collegiorum acceptandorum triplex ratio. pag.

156. Infima, capitum, ut minimum, triginta. p.

159. Media, Sexaginta. *ibid.* Suprema, centum. *ibid.* Indica & Transalpina excipiuntur.

pag. 152.

Collegia non graventur Contributionibus. pag. In.

219. In iis non plures alendi, quā reditus pati-

antur; imo pauciores. p. 218. Statum habitua-

lem Collegii cognoscat Rector. p. 221. Ex annuis

Collegii redditibus quod superest, cui à Rectoribus im-

pendendum. *ibid.* Bona, ac jura Collegii quomodo

conservanda. p. 222. Omnia Collegii Bona pri-

mo quoque tempore à Procuratore visitanda. *ibid.*

Quæ Collegio debentur, quā diligentia exigenda.

pag. 123.

Collegiales.

Quo pacto se habere debeant erga suum Rectorem. p. 4. c. 10. §. 5. p. 246. & §. 8. p. 247. Co. I.

Quo pacto in rebus spiritualibus. p. 4. c. 4. §. 2.

pag. 237.

Quā intentione, & diligentia debeant studere.

p. 4. c. 6. §. 2. p. 240.

Quibus potissimum studiis opera danda. par. 4.

c. 5. B. p. 239. & c. 7. B. p. 243. & c. 8. pag.

244. & c. 12. B. p. 249.

Collegialibus Romæ in electione Generalis præ-

standa. Co: 1. d. A. 10. p. 410. & d. A. 16. pag. I.

412. & d. A. 19. *ibid.*

De eorum numero. Con: 1. d. 73. p. 422. &

Con: 2. d. 27. p. 447. & p. 457. in formula ac-

ceptandorum Collegiorum per P. Laynez.

Can: 5. 6. 12. Con: 2. p. 634. Ca. I.

Colloqui.

Colloqui cum quibus liceat. par. 3. c. 1. §. 3. p. Co.

225. De quibus rebus. *ibid.* §. 2. & 3. p. 224. I.

& 225. & quo pacto. *ibid.* B. p. 228. & p. 7. c.

4. §. 8. p. 275. Quibus hoc magis committen-

dum. p. 4. c. 6. §. 3. p. 240. & p. 7. c. 2. F. §. 3.

pag. 273.

Cum Scholasticis externis qui colloqui debeant,

& quo pacto. p. 4. c. 4. §. 6. p. 238.

Colloquia.

Colloquia Magistrorum cum externis Scholasti-

cis qualia. r. 6. Com: inf: p. 86. Sint in loco pa-

tenti. r. 47. Com: inf: p. 90. qualia Scholastico-

Hhh 2 rum

Index Generalis

- rum Nostrorum cum externis condiscipulis. r. 8. Schol. pag. 101.*
- In.** Colloquia ad jannam refrananda. p. 203. pra-
- II.** *sertim in Scholasticis. p. 210.*
- Di.** Colloquium quam personam suscipiat. c. 15. §.
- II.** 6. p. 327. Fieri potest in principio etiam & medio. c. 15. §. 5. *ibid.*
- Colloqui proprius locus in fine cujuslibet exercitii. *ibid.*
- Colloquia cum Deo & Sanctis majorem requirunt reverentiam, quam meditatio. c. 15. §. 7. p. 328. Aptissima quae varia sunt pro vario affectu. c. 15. §. 5. p. 327. Plura in Repetitionibus sunt, quia major affectus. c. 15. §. 2. *ibid.*
- Coloni.**
- Co.** In possessionibus Societatis quid possint. par. 6. **I.** cap. 2. F. p. 265.
- Commemoratio.**
- De.** Commemoratio omnium in Societate defunctorum quotannis celebranda. Co: 13. d. 8. p. 615.
- Commentarii.**
- Co.** Quinam legi possint. p. 4. cap. 14. §. 3. p. 251.
- I.** An multi legendi quamdiu Nostrum sunt auditores. p. 4. c. 6. M. p. 242.
- Commissarii.**
- Co.** Eorum acta à Generali rescindi possunt. par. 9. **I.** c. 3. §. ultimo. p. 292.
- Tantum habent potestatem, quantum Generalis communicaverit. par. 9. c. 3. §. 7. p. 291.
- De.** Commissarios Generales in Congregatione sedere **I.** ante Provinciales statuit prima Congregatio. Con: 1. d. A. 10. p. 410. Postea eadem declaravit eorum officium per mortem Generalis expirare, nec suffragium illos habere ad electionem successoris, nisi eligantur. Co: 1. d. 91. & 92. p. 426. Eligi autem posse in Congregatione Provincia in qua versabuntur. *Ibid.*
- Commissarii ad visitandas tantum Provincias mittendi, non autem, qui in remotis Provinciis continuum habeant officium, in posternum constituendi. Co: 2. d. 11. p. 443. Exspirant in Europa per obitum Generalis. Co: 2. d. A. 20. p. 438. & Con: 4. d. 3. p. 484.
- Ca.** Commissarii ad visitandas Provincias tertio vel **I.** quarto quoque anno, vel quando Generali videbitur, mittendi sunt. Can: 35. Con: 2. p. 637.
- Commissarii non sunt officiales ordinarii, & eorum potestas in Europa per Generalis mortem expirat. Can: 33. Con: 1. p. 631. & Can: 35. Congr: 2. p. 637. & Can: 23. Con: 4. p. 644.
- Commissarii non habent suffragium in electione Generalis, nisi ab aliqua Provincia eligantur. Can: 33. Con: 1. p. 631.
- Commorari.**
- Commorari, & conversari licet Sociis in terris Bu. excommunicatorum, infidelium, & hereticorum, de **I.** Praepositi licentia. p. 12.
- Communicare, Communicatio.**
- Communicare potest Generalis Sociis gratias à Bu. Paulo III. concessas. p. 15. Imò & omnes tum **I.** Societatis, tum aliarum Religionum. p. 46.
- Communicare possunt Professis inferiores Praepositi facultates Societatis sibi concessas à Generali, de hujus licentia. p. 23. Imò & non Professis. p. 46.
- Communicatio gratiarum Societati conceditur, tum Mendicantium, aequè principaliter. p. 37. tum aliorum omnium Ordinum, ac piorum locorum, & personarum. pag. 45.
- Communicatio Constitutionis Gregorii XIV. prohibetur etiam iis, qui sua privilegia cum Societate communicant. p. 100.
- Communicatio gratiarum. p. 145.
- Communio.**
- A Nostris saltè octavo quoque die sumenda. Co. Exam: c. 4. §. 25. p. 203. & p. 3. c. 1. §. 11. p. 226. & p. 4. c. 4. §. 3. p. 237. Neque differenda sine causa, & licentia. par. 4. c. 4. B. p. 238. & p. 6. c. 3. §. 2. p. 266. Sapius autem non, nisi necessitatis causa potius, quam devotionis. p. 4. c. 4. B. p. 238. possumus eam dare etiam externis. par. 7. c. 4. §. 5. p. 275. & D. p. 276.
- Vide Eucharistia.
- Communio infra hebdomadam quatenus externis permittenda. p. 125.
- Communione frequentia in Ecclesiis nostris. pag. 187.
- Communione generalis usus. p. 271.
- Ad Communionem quomodo quis post Confessionem generalem disponendus. c. 17. §. 2. p. 329.
- Communione usus post exercitia octavo quoque die habendus. c. 40. §. 4. p. 349.
- Communitio.**
- Communitandi vota omnia, quinque exceptis, facultas. p. 7. Vota etiam jurata. p. 47.
- Communitare infirmis Societatis officium Divinum in aliud opus, aut orationem levioris potest Generalis per se vel alios. p. 22.
- Communitio. p. 147.
- Comœdiæ, & Tragoediæ.**
- Vide r. 58. Prov: pag. 316.

Instituti Societatis Jesu.

- St. *Sint rarissima, sacro argumento, tota Latina, si-*
 II. *ne habitu muliebri. r. ReEl. 13. p. 60. Cavendum,*
ne in his, aliisque recitandis fiat jaclura morum. r.
 14. *Ibid. quae Nostrorum sunt, in Codicem referan-*
tur. r. ReEl. 16. ibid.

Compendium.

- Co. *Quae Compendia Generalis apud se habeat. p. 9.*
 I. c. 6. §. 3. pag. 296.

Quae Confessarii. p. 4. c. 8. D. G. p. 245.

Quae Concionatores. p. 4. c. 8. B. F. ibid.

- Or. *Compendii privilegiorum usus, & impressio.*
 II. pag. 125.

Compensatio.

- De. *Compensatio pro ministeriis nostris nec licita, nec*
 I. *valida. Co: 12. d. 39. p. 609.*

Compositio.

- Co. *De compositionibus eorum qui humanioribus lit-*
 I. *teris dant operam. par. 4. c. 6. §. 12. 13. p. 241.*
& c. 13. A. & §. 3. p. 250.

- Di. *Compositio loci quid sit. c. 14. §. 4. p. 326. &*
 II. *c. 35. §. 3. p. 344. juvat attentionem & motionem*
animi. cap. 14. §. 5. p. 326.

Revocat imaginationem si evagetur. ibid.

Commendatur à S. Bonaventura. ibid.

Non diutius fabricanda, nec vis imaginationi
facienda. c. 14. §. 7. p. 327.

In rebus incorporeis qualis sit. §. 6. ibid.

Compromissarii.

- Co. *Quando eligendi sint pro creando Generali. par.*
 I. *8. c. 6. §. 7. p. 285.*

Quando autem ad decidenda negotia. p. 8. c. 7.
§. 3. p. 287.

- De. *Compromissarii quinque ad Generalem eligen-*
 I. *dum post tentata scrutinia creandi. Co: 1. d. A. 17.*
p. 412. & Co. 2. d. A. 25. p. 439.

Compromissarii in Congregatione Provinciali
quomodo, & inter quos suffragia ferant. Con: 6. d.
19. §. 4. p. 525. eligi debent ex praesentibus. Co:
6. d. 25. §. 5. pag. 527.

- Fo. *Compromissarii in electione Generalis. p. 9. In*
 II. *Congregatione Provinciae. p. 25.*

Concertationes.

- St. *Privata inter Condiscipulos singularum Classi-*
 II. *um inferiorum magni faciende. r. 31. Com: infer:*
p. 89. quales esse debeant, & qui quibus commit-
tendi. ibid. premia victoribus proponantur. ibid.
quibus de rebus esse poterunt inter emulos in Rhetorica.
r. Rhet. 12. pag. 93. in Humanitate. r.
Hum: 7. p. 95. in prima Grammatica. r. 10. p.
98. in media. r. 10. p. 99. in infima. r. 9. p. 101.

Instit: S. J. vol: II.

Solemniore inter duas classes, hoc est cum pro-
xima, & quâ ratione. r. 34. Com: inf: p. 89. Prae-
fecto praesente. r. Praef: inf: 33. p. 83.

Concilia.

Concilium Tridentinum. pag. 148.

Concilia quando legenda. p. 4. c. 5. B. p. 239. Co.

Conciliorum aliqua pars in scholis praelegi potest. I.

p. 4. c. 14. C. p. 252.

Concilii Tridentini loca pugnancia cum Societatis De-
privilegiis. Vide post decreta Con: 3. p. 482. I.
& 483.

Concio, Concionari, Concionatores.

Concionandi ubique facultas, etiam in plateis, Bu.
& non susceptis Ordinibus sacris. p. 7. 82. I.

Concionari ubi, & quomodo possint semel appro-
bati. pag. 46.

Concionari, vel legere, est universalius bonum, Co.
quam Confessiones audire. p. 7. c. 2. E. p. 272. Est I.
munus speciosum. p. 5. c. 3. B. p. 259.

Concionatores quam suppellectilem praeparare de-
beant. p. 4. c. 8. B. p. 245. & quibus mediis ad-
juvari. ibid. C. Debent linguam vernaculam be-
ne addiscere. p. 4. c. 8. §. 3. pag. 244.

In concionibus requiritur doctrina exacta, &
modus eam proponendi. p. 10. §. 3. p. 299. Is au-
tem à scholastico diversus est. p. 4. c. 8. §. 3.
pag. 244.

Conciones in nostris templis assidue esse debent,
nisi aliud judicet Superior. p. 4. c. 7. B. p. 243. &
par. 7. cap. 4. §. 6. pag. 275.

Possunt tamen Nostri concionari etiam in alien-
is. Ibid. §. 7. & in plateis. ibid.

Concionator juvatur, si habeat bonum Correcto-
rem. p. 4. c. 8. C. p. 245.

In concionibus publicis non sunt reprehendendi
Nostri. p. 3. c. 1. S. p. 230.

Collegii fundatio cum obligatione dandi Conciona-
tores, non est admittenda. p. 4. c. 7. §. 3. p. 243.

Pro Concionibus nihil accipiendum, ne eleemosy-
na quidem. p. 6. c. 2. §. 7. p. 263. & p. 10. §. 5.
pag. 300.

Omnes, exceptis Coadjutoribus, debent se exer-
cere concionibus domesticis. Ex: c. 4. §. 25. p. 203.
& p. 3. c. 1. §. 21. p. 227. & p. 4. c. 8. C. pag.
245. aliquando etiam habenda concio in mensa. p.
3. c. 1. §. 5. p. 225. & aliquâ horâ post prandi-
um. par. 3. cap. 1. §. 21. p. 227.

In domesticis concionibus de sui abnegatione cre-
bri tractandum. r. 18. Sum: p. 305. Re.

Iii

Cum

Index Generalis

- Cum in Templo habetur, audienda.* r. 2. Com: pag. 308.
- In Ecclesia assidue, aliquando in plateis habeatur.* r. 39. *Præp:* p. 327.
- Quando in refectorio.* r. 54. *Recl:* p. 335.
- Designandi, qui de ea judicent.* r. 23. *Præf:* Eccl. p. 369.
- Horam non excedat.* r. 24. *Præf:* Eccl. *ibid.* & r. 23. *Conc:* p. 376.
- Conciones prius quam typis edantur, censenda sunt à tribus Revisoribus.* r. 2. *Revis:* Gen. p. 352.
- Concionari sine approbatione nemo potest.* r. 6. *Com:* pag. 309.
- Præpositus, & Reclor aliquando potest concionari.* r. 48. *Præp:* p. 328. & r. 69. *Recl:* p. 336.
- Concionandi modus observetur à Provinciali; & quando ab eo munere Nostros amovebit.* r. 98. *Prov:* pag. 319.
- Quam frequenter concionandum.* r. 99. *Prov:* *ibid.*
- Concionatores Sacerdotum Regulas diligenter observent.* r. 1. *Conc:* p. 374.
- Quæ media adhibebunt ad animarum salutem.* r. 2. *Conc:* *ibid.*
- Sint ceteris exemplo.* r. 3. *ibid.*
- Lectioni sacra Scriptura incumbant.* r. 4. *ibid.*
- Quæ illos adjuvabunt ad concionandum.* r. 5. *ib.*
- Corrigi optent.* r. 6. *Conc:* p. 375.
- Paratos se exhibeant ad pueros instruendos.* r. 7. *ibid.*
- Volent alii concionari libenter cedant.* r. 8. *ibid.*
- Utilitatem auditorum curent.* r. 9. *ibid.*
- Quæ commendare debeant.* r. 10. & 11. *ibid.*
- Nullum in particulari reprehendant.* r. 12. *ibid.*
- Nec tacite Religiosos.* r. 13. *ibid.*
- Parum confirmata, dubia, & incerta, populo non proponant.* r. 14. *ibid.*
- A Superiore accipiant modum res populo denuntiandi, &c.* r. 15. *ibid.*
- Facetias & similia fugiant.* r. 16. *ibid.*
- Dicenda præmeditabuntur.* r. 17. *ibid.*
- Arrogantiam & ostentationem fugiant.* r. 18. *ibid.*
- Populum movere curent.* r. 19. *ibid.*
- Quæstiones quomodo proponende.* *ibid.*
- Verborum lenocinia, & quod sacrilegere redolet, fugiant.* r. 20. *ibid.*
- Ab exaggerationibus abstineant.* r. 21. *Conc:* pag. 376.
- Quos corporis gestus, quæmque vocis tenorem servabunt.* r. 22. *ibid.*
- Horæ spatium non excedant.* r. 23. *ibid.*
- Cum foras mittuntur, equam pro sarcinis nè habeant.* r. 24. *ibid.*
- In hospitio, victu, viatico, quid observare debeant.* *ibid.*
- Quomodo constituendi.* r. 26. *Prov:* p. 313.
- Concionari possunt Nostri etiam ad Ordines non promoti.* *Con:* 2. d. 62. p. 452.
- Concionaturi publice, idonei sint.* *ibid.*
- Conciones cum superpelliceo faciendæ.* *Co:* 1. d. 110. p. 431. *Stola pro more patriæ usurpanda. Ibidem.*
- Concionum initio B. Virgo semper salutanda. ibid.* *Lectiones Sacra Scriptura etiam ad populum sine superpelliceo fiant. Ibid.* *quod de iis tantum locis intelligendum, ubi non est illius usus. Con:* 4. d. 10. pag. 486.
- Concionatoribus oblata elemosyna, qua accipiendæ.* *Co:* 12. d. 40. p. 669. *Formula juramenti de excellentia in talento concionandi, præscripta in ordine ad Professionem quatuor Votorum. Co:* 13. d. 19 p. 618. *Juramentum hoc debent præcessisse experimenta & specimina concionandi, non vulgaria, nec modici temporis. ibid.* *dilatà etiam, si opus est, ad eum finem Professione. ibid.*
- Concionatores ut idonei sint, Generalis curare debet.* *Can:* 27. *Con:* 2. p. 636.
- Privilegium, ut Nostri etiam non Ordinati concionari possint, retinendum. ibid.*
- In concionibus præmittenda salutatio B. Virginis, & superpellicem adhibendum. In lectionibus autem sacris, secundum usum regionis, ut etiam stola. Can:* 13. *Con:* 1. p. 630.
- Conciones à scholasticis externis toto anno diebus festis audiendæ.* r. 3. *Com:* inf. p. 86. & r. Ext. 3. p. 104. *bis in hebdomada in quadragesima. ibid.* *hortandi ad has scholastici superiorum classium. r. 3. Com:* Sup. p. 64. *Nè ob Academiam, aut Congregationem impediatur audire. r. 23. Recl:* pag. 61. & r. 2. *Acad:* Theol. pag. 106.
- Concionatoribus singularitates, & exemptiones minimè concedendæ.* p. 124. *De iis qui cibis quadragesimalibus vesci non possunt. ibid.*
- Concionatores quæ potissimum sæclari, quæ vitare debeant.* p. 185. *singularitates illis exemptionesque non facile concedendæ. ibid.* *de iis qui cibis quadragesimalibus vesci non possunt. ibid.* *Taxa Viatici servanda, maxime à Concionatoribus. p. 219.*
- Concionatores futuri in viriutibus stabilendi.* p. 184. *describendis aliorum concionibus tempus nè terant. ibid.* *ad aliorum imitationem quatenus se com-*

Instituti Societatis Jesu.

component. p. 185. privato antè studio Scripturae & meditationi vacent. ibid. & p. 207. qui rariora ostendunt talenta, nè dum in docendo retineantur. pag. 186.

Conciones in refectorio quales esse debeant. p. 184. bidui spatium ad eas parandas. p. 185. non permittendum ut immodice laudentur, aut carpan- tur à quibusvis. ibid.

Concionum Praefectus, ejusque officium. ibid.

Concionandi talentum. Vide Talentum.

Conclusiones.

- St. *Conclusionum in quavis disputatione numerus ac*
 II. *ratio. r. Praef. 14. p. 62. & r. 24. p. 63. omnes à Magistro corrigantur. r. Bid. 4. p. 103. à Praefecto recognoscenda. ibid. & r. 4. Com: Sup: p. 64. qui nihil ex iis immuet infcio Magistro, & Rectore. r. 18. Praef: p. 62. Academicorum recognoscit Magister, ac Praefectus Academia. r. 11. Acad: Theol: p. 106. Metaphysicus unam Ethicam interferat Philosophicis. r. Mor. 4. p. 79.*

Responsurus conclusionem confirmet initio. r. Praef: 15. p. 62. quinam ex Philosophis eam confirmabit in mensuris. r. Phil: 17. p. 78.

Generalium actuum Theologica communes esse, & imprimi possunt. r. Praef: 10. p. 62. unus Theologus sub finem studiorum, alter sub initium potest eas defendere. r. Praef: 11. ibid.

Casuum conclusiones Sabbatho habeantur. r. 6. Cas: pag. 75.

Conferentiae.

- De. *Conferentiis Casuum quinam debeant interesse.*
 I. *Co: 9. d. 8. p. 579. Executio quoad illas commendata. Co: 13. d. 17. p. 617.*
 In. *Conferentia quae habenda. pag. 168.*
 II. *Conferentia casuum. p. 189. 215. De modo juvandi proximos. p. 190.*

Confessarius, Confessio.

- Bat. *Confessiones quorumcunque audiendi facultas.*
 I. *pag. 7.*

Etiā non habentium à suis Curatis licentiam. pag. 7. 13.

Confessiones audire quomodo possint semel appro- bati. pag. 46.

Confessiones Novitiorum audire possunt Magi- stri Novitiorum. p. 115.

- Pr. *Confessarius. pag. 148.*
 I. *Confessio à Nostri debet fieri octavo quoque die.*
 Co. *Ex: c. 4. §. 25. p. 203. & p. 3. c. 1. §. 11. p. 226. & p. 4. c. 4. §. 3. p. 273. alioquin subtra- hendus cibus. p. 3. c. 1. Q. p. 229.*

Confessarius unus esse debet Nostrorum omnium. p. 3. cap. 1. §. 11. p. 226. nisi propter multitudi- nem, vel si quis ab alio melius juretur. ibid. & I. p. 229. Debet autem esse à Superiore assignatus. ibid. & par. 6. c. 3. §. 2. p. 266.

Ei tota conscientia aperienda. p. 3. c. 1. §. 12. p. 226. & Q. p. 229. & poenitentia. p. 3. c. 2. §. 5. p. 231. Et qui alii confessus esset, debet ei- dem conscientiam aperire. p. 3. c. 1. Q. p. 229.

Confessarii Nostrorum debent scire casus à Su- periore reservatos. par. 3. cap. 1. §. 11. p. 226.

Cum facultate Superioris possunt poenitentias ap- probare. Exam: c. 1. C. p. 196. Et si dubitent, ad Superiorem remittere. par. 3. c. 2. §. 5. p. 231.

Docendi sunt Nostri cum fructu confiteri. par. 3. cap. 1. §. 20. p. 227.

Confessio generalis facienda in prima probatio- ne. Exa: c. 4. §. 41. p. 205. & p. 1. c. 4. §. 6. p. 218. Nisi quis antè fecisset alicui ex Nostri. Exam: c. 4. §. 41. p. 205. potest etiam differri. par. 1. cap. 4. §. 6. p. 218.

Confessio generalis semestris. Exam: c. 4. §. 41. p. 205. Professorum & Coadjutorum annua. p. 6. c. 1. §. 2. p. 262.

Confessarii munus magis particulare est quàm Concionatoris. p. 7. c. 2. E. p. 272.

Juvare proximos Confessionibus, est maxime In- stituti nostri. p. 4. Proem: A. p. 233. & p. 5. c. 3. B. p. 259. & p. 7. c. 4. §. 5. p. 275.

Quibusnam rebus conveniat instructum esse Con- fessarium. p. 4. c. 8. D. p. 245.

Ad Generalem pertinet constituere Confessarios. p. 9. c. 3. §. 9. p. 291.

Confessarii designandi sunt à Superiore. par. 7. c. 4. §. 5. p. 275.

Coadjutorum spiritualium magis proprium est audire Confessiones. Exam: c. 6. §. 2. p. 208.

Confessarius Concionatori in Missionibus jun- gendus. p. 7. c. 2. F. p. 273.

Audire Confessiones est unum ex experimentis. Ex. c. 4. §. 15. p. 202.

Pro Confessionibus nihil accipiendum. par. 6. c. 2. §. 7. p. 263.

Quae eruditio possit sufficere Confessarius exter- nis. p. 4. c. 13. E. p. 251.

Confessarius unus sit omnium Nostrorum, si fieri Re. potest: sin minus, quisque suam stabilem habeat. r. I. 6. Sum: p. 304. & r. 3. Com: p. 308.

Proprio Conscientia aperienda, si quis alteri con- fessus fueris. r. 7. Sum: p. 304.

Et poenitentia desegenda. r. 48. Sum: p. 308.

Index Generalis

- Non desint Confessarii in Ecclesia, nec ad externos audiendos. r. 40. Prep. p. 328.*
- Eorum Constitutio. r. 26. Prov. p. 313. & r. 8. Prep. p. 325. & r. 7. Reft. p. 331.*
- Maturioris sint aetatis, & privilegiis moderate utantur. r. 100. Prov. p. 319.*
- Confessio generalis facienda in Societatis ingressu, deinde sexto quoque mense. r. 5. Sum. p. 303.*
- Et à Professis & Coadjutoribus formatis semel in anno. r. 5. Sum. Ibid.*
- Particularis, à non Sacerdotibus, octavo quoque ac statuto die. r. Com. p. 308.*
- Ad eam proximus excitandus à Nostris. r. 42. Com. pag. 310.*
- Confessiones Religiosarum aliquando audiri à Nostris possunt. r. 47. Prep. p. 328.*
- Confessionibus audiendis applicari possunt per mensem unum Patres tertie Probationis. r. 7. Instrucl. pag. 351.*
- Ipsi autem confiteantur ordinariè Instruclori. r. 10. Instrucl. ibid.*
- Potest Confessionibus audiendis etiam operam suam commodare Procurator Provincia. r. 26. Proc. Prov. p. 383.*
- Quid Socius Magistri Novitiorum possit circa Confessiones Novitiorum. r. 6. Soc. Mag. Nov. pag. 366.*
- De.** *Confessarii ut idonei sint, curare debet Genera-*
- I.** *lis. Co. 2. d. 62. p. 452. & Can. 27. p. 636.*
- Confessarii Principum jus habeant ad Congregationem Provincia in aliena Provincia, juxta eorum applicationem. Co. 9. d. 29. p. 583.*
- Confessarii pro Votorum renovatione assignati, quanto tempore, & quorum Confessiones audire possint. Co. 12. d. 16. p. 603.*
- Ad Confessiones fructuosè audiendas examen de aptitudine subeundum ante Sacerdotium. Co. 13. d. 16. p. 617. & ab illis, qui Sacerdotes in Societatem admittuntur, ante quam ad Confessiones exponantur. ibid. Iis solis exceptis, qui sine examine ad Professionem quoque quatuor Votorum admittendi sunt. ibid. Immaturi ad Confessiones audiendas non exponendi. ibid.*
- St.** *Confessio discipulorum à Prefecto curetur diligenter. r. 46. Pref. inf. p. 84. singulis fiat mensibus. r. 9. Com. inf. p. 86. & r. 3. Exr. p. 104. discipuli Confessario nomen tradant in schedula. r. 9. Com. inf. pag. 86.*
- II.** *Nihil literariae exercitationis ob Confessionem deperdatur. r. 42. Com. inf. p. 90. ideo singuli, aut bini, redeuntibus aliis, ordine submitantur. ibid. hortentur Magistri ad eam saepe & rite obeundam. r. 5. Com. inf. p. 86. etiam Superiorum classium. r. 3. Com. sup. p. 64.*
- Confessarii plures, & interdum extraordinarii externis scholasticis assignentur. r. Prov. 31. p. 58. tempestivè adsint in Templo. r. 46. Pref. inf. p. 84. schedulas recipiant nominum. r. 9. Com. inf. pag. 86.*
- Confessarius Societatis notitià per Confessionem Or. habità uti non licet. p. 126. 134. Nec ad usus proprios quidquam accipere. p. 132. Nec ordinariam infra hebdomadam Communionem concedere. pag. 125.*
- Confessariis Principum observanda. p. 141. Quomodo, & à quo, petentibus concedendi. p. 143. Eorum instructio Principibus ostendenda. ibid.*
- Confessarii Nostrorum Consultores non sint. p. 123. Quomodo in casibus reservatis gerere se debeant. p. 134. &c.*
- Confessarii Superiorum cum illis dispensant. p. 124. Eos absolvere possunt à reservatis. p. 136.*
- Confessarii maturi sint moribus. p. 186. affici. In. ad suum munus debent, & tenuiores libenter audire. p. 188. spiritum ac zelum quomodo excitabunt. Ibid. Otium quâ ratione vitabunt. ibid. In mulierum Confessionibus observare quae debeant. p. 186. 187. earum, ac praesertim pauperum, familiaritatem caveant. p. 208. 209. Communionem intra hebdomadam nè concedant. p. 187. Ad Ecclesiam intempestivè nè accedant. p. 209. poenitentes suos aliis confiteri nè agre ferant. Ibid. notitià per Confessionem habità uti caveant. p. 191. absolvere à censuris quâ formâ debeant. p. 188. ad tempus interdum mutandi sint. ibid. in Templo, si fieri potest, quotidie aliqui praesto sint. ibid.*
- Confessarii Nostrorum de quibus monendi. pag. 179.*
- Confessionis Generalis & Communionis usus. Ex. pag. 271. II.*
- Confessarius stabilis post exercitia, quasi dux eligendus. c. 40. §. 4. p. 349. Di. II.*
- Confessio generalis valdè confert ad reformationem visa. cap. 10. §. 9. p. 323. ejus gratià quidam exercitia suscipiunt. c. 9. §. 2. p. 320. ejus utilitates. c. 16. §. 2. p. 328.*
- Ad eam quae sit adhibenda diligentia. c. 16. §. 3. ibid.*
- Eam facturus non omnem intermittat meditationem. c. 16. §. 1. ibid.*
- Fere non expedit fieri cum eo, qui tradit exercitia. c. 16. §. 5. p. 329.*
- Faciens*

Instituti Societatis Jesu.

Facienda in fine primæ hebdomadæ. c. 10. §. 9. p. 323. & c. 16. §. 1. p. 328.

Juanda aliquo directorio. c. 16. §. 3. ibid. quandoque Summâ Navarræ. c. 16. §. 4. p. 329. postea parabola filii prodigi versanda. c. 17. §. 2. ibid. Uno die vacetur ab intenso studio orandi. ibid.

Confessionis usus octavo quoque die post exercitia inenendus. c. 40. §. 4. p. 349.

Vide Sacerdotes, & Confiteri.

Confessionale.

Pr.

I. *Confessionale. pag. 149.*

In. *Confessionalia quomodo collocanda. p. 109.*

II.

Confirmatio.

Bu. *Confirmantur Constitutiones factæ, ac faciendæ. I. pag. 6.*

Confirmatio, & prima Institutio Societatis pro numero sexaginta personarum tantum. p. 4. Item absque numeri restrictione. p. 6. 20.

Confirmatio tam Institutû, quàm privilegiorum, & gratiarum omnium Societatis. p. 20. 22.

Plenior. p. 66. Plenissima, in qua confirmantur Institutum, Privilegia, & Constitutiones Societatis. p. 77. nempe Finis, Media. p. 73. Longa Probatio, Biennium Novitiatus. Tria substantialia Vota simplicia. Gradus Scholarium approbatorum, & Coadjutorum temporalium non formarum. p. 74. Formatorum itidem. Tertius Probationis annus. ibid. Gradus Professorum quatuor votorum. Professio trium votorum. Gradus Coadjutorum spiritualium formarum, horumque paupertas. ibid. Quartum Votum solenne. Vota quinque simplicia, quæ Professus emittunt. p. 75. Pœna Apostasie, & Excommunicationis. Earumque absolutionis reservatio. ibid. Una omnium vivendi & obediendi ratio. Domorum probationis, & Collegiorum facultas possidendi bona. Domorum Professorum, & personarum omnium cujuscumque gradus in Societate viventium paupertas. Novitiorum item promissio de distribuendis in opera pia bonis. Declatur etiam eos, qui expleto Novitiatus biennio tria substantialia Societatis Vota simplicia emisere, verè ac propriè Religiosos esse. ibid. quasi à Societate deficiant, excommunicationis aliisque apostatarum pœnis subjacent. p. 76. quod tria hujusmodi vota, etsi simplicia, verè sint Religionis substantialia vota. Illaque emittentes, verè ac propriè sint Religiosi. p. 77. Conceditur præterea nova exemptio. Pœnarum apostatarum innovatio. Absolutionis eorumdem reservatio. Novum impedimentum, matrimonium dirimens. Præcipitur sub excommunicationis, & aliis gravissimis pœnis, eo ipso in-

Instit. S. J. vol. II.

currendis, nè quis audeat Societatis Institutum, Constitutiones, vel ipsam Gregorianam, aut aliquid ex his, quovis quesito colore, impugnare, aut super his declarationes, vel glossas facere, legere, docere, alius tradere, vel apud se retinere, vel ea in dubium revocare. p. 78. Sicque judicari, ac Ordinarios omnes litteras hujusmodi Gregorii observari facere debere. ibid.

Confirmatio Constitutionis Gregorii XIII. p. 95.

Confirmatio Constitutionum, Privilegiorum, atque Immunitatum omnium Societatis. p. 97.

Nova Institutû, Constitutionû, Privilegiorû, Ordinationum, & Decretorum confirmatio Pauli V. pag. 104.

Confirmatio Decretorum Congregationis XI. circa Officium Vicarii Generalis. p. 120.

Confirmatio. pag. 149.

Confirmatio Exercitiorum, Pauli III. p. 262.

Confiteri.

Confiteri non nisi deputatis per Superiorem possum Socii, non obstante quocumque privilegio. p. 11. I. etiam Cruciatæ. pag. 46. 112.

Confiteri Magistro Novitiorum possunt Novitii. pag. 115.

Vide Confessarius & Confessio.

Conformitas.

Conformitas, & mutua unio diligentissime curanda. r. 42. Sum. p. 307.

Confraternitates.

Quomodo cum eis agendum. r. 103. Agou. Re. pag. 320.

Confraternitates in Missionibus inchoandæ vel promovendæ. p. 202.

Congregatio Cassinensis.

Congregationi Cassinensi Italica aguntur gratiæ pro beneficio Societati collato. Co. 8. d. 13. p. 566.

& Patribus Cassinensibus Congregationis Lusitania. Co. 8. d. 26. p. 570.

Congregatio Generalis.

Congregatio, seu concilium quale in gravioribus, Bu. quale item in levioribus esse debeat. p. 2. 18.

Congregatio Generalis celebranda singulis novenniis statuitur ab Innocentio X. p. 117. à Clemente verò IX. suspenditur. p. 128.

Congregationes coactæ de his tamnummodo agunt, quæ in Congregationum Generalium decretis tractanda permittuntur. p. 97.

Congregationes Societatis. pag. 150.

Non expedit, ut Congregatio Generalis certis temporibus, aut crebrò fiat. p. 8. c. 2. §. 1. p. 281.

K k k

& c. 4.

Index Generalis

Et cap. 4. §. 2. p. 283. Et p. 9. c. 1. C. p. 288.

In ea fit unio personalis Societatis. p. 8. c. 1. §. 1. p. 277. et c. 2. §. 1. p. 281.

Locus ordinariè est curia Pontificis, nisi alius eligatur. p. 8. c. 5. §. 1. p. 283.

Causa Congregationis cogenda sunt, ad tractandas res magni momenti. p. 8. c. 4. §. 2. *ibid.* vel ad deponendam Generalem. par. 9. c. 5. §. 4. p. 294. ut plurimum tamen erit ad electionem Generalis. p. 8. c. 2. §. 1. p. 281. Et p. 9. c. 1. C. pag. 288.

Ad electionem Generalis in locum demortui, cogitur à Vicario. p. 8. c. 4. §. 1. p. 283. Ob negotia, ab ipso Generali. §. 2. *ibid.* Et p. 9. c. 3. §. 12. p. 291. Ad judicandum verò de Generali, ab Assistentibus. par. 9. c. 5. §. 4. p. 294. vel ab ipsis Provincialibus inter se. *ibid.*

Ad eam Professi tantum quatuor votorum vocantur. p. 8. c. 3. §. 1. p. 281. Ex ipsis qui excusentur. *Ibid.* Aliquando vocantur aliqui Professitrium, vel Coadjutores. p. 282. A. et c. 6. B. p. 285. Et cap. 7. A. pag. 287.

Ad eam quot ex singulis Provinciis venire debent. p. 8. c. 3. §. 1. p. 281.

Absentes non possunt suffragium mittere, sed tantum sententiam suam. p. 8. c. 3. C. p. 282.

Tempus prescribere, ad Generalem pertinet, si ipse vocat. p. 8. c. 5. §. 2. p. 283. Si Vicarius propter electionem, est quinque vel sex mensium. *Ibid.*

Orandum pro iis, qui ad eam veniunt. p. 8. c. 5. §. 3. Et 4. p. 283. Et pro bono ejus successu. c. 7. §. 1. p. 286.

Quo ordine sedendum, et sententia dicenda. par. 8. c. 7. A. p. 287.

Quando includendi Congregati, et ceteri ritus in Congregatione servandi. p. 8. c. 6. toto. p. 284.

Post electionem Generalis tractanda negotia, sed gravia tantum. p. 8. c. 4. §. 2. p. 283. nempe perpetua, et magni momenti. p. 4. c. 2. §. 3. p. 234. tractanda autem quam expeditissime. par. 8. c. 7. §. 1. p. 286. Et quo modo. *ibid.* §. 2.

Ad Generalem pertinet dirigere Congregationem. p. 9. c. 3. §. 12. p. 291. Est tamen hac supra Generalem. p. 10. §. 8. p. 301.

Quomodo promulganda ejus Decreta. par. 8. c. 7. C. p. 287. Ejus Decreta valent etiam Generali mortuo, sub quo facta sunt. par. 8. c. 7. C. *ibid.* Possunt tamen revocari ab alia Congr. Generali. *ib.*

De. Ea statim temporibus non cogenda. Con: 2. d. 19. p. 445. Et Co: 4. d. 7. p. 485. Et Co: 5. d. 30. p. 503. Et Co: 7. d. 9. p. 542. Ejus locus

ad Generalem eligendum, Curia Pontificis, Con: 6. d. 35. §. 21. p. 534. Ante electionem tractat tantum pertinentia ad electionem. Con: 1. d. A. 3. p. 406. Co: 2. d. A. 7. p. 437. Et solos admittit Electores. Con: 1. d. A. 3. p. 406. Ad negotia post electionem tractanda, venire possunt præter ordinarios, quando Generali, aut Vicario videbitur, unus aut duo ex singulis Provinciis. Co: 2. d. 2. p. 440. iique à Congr: Provincie ad plura medietate suffragia eligendi. Con: 4. d. 35. p. 491. Ordo sedendi et sententias dicendi in Congregatione Generali. Con: 1. d. A. 10. p. 410. Con: 1. d. 2. p. 413. Con: 2. d. 87. p. 454. Uno die res proponenda, et sequenti tractanda. Co: 1. d. A. 3. p. 406. quod de rebus gravioribus intelligendum. Con: 1. d. 4. p. 413. Et Con: 2. d. A. 8. p. 437. Congr: Generalis solvi non potest solius Præpositi arbitrio. Co: 1. d. 145. p. 435. Congregationem Generalem acta Provinciis communicari non est necesse. Co: 6. d. 27. §. 3. p. 529. Decreta communicari possunt. *ibid.* Et ipsis mandari. Con: 7. d. 6. pag. 542.

Judicati legitime impediti ad Congregationem Generalem, non habeant pro ea vice ad eandem aliquod jus. Co: 8. d. 52. p. 575. Et Ca: 25. p. 697.

Congregatio Generalis prorogatur per quinque dies ultra præfixum tempus. Con: 9. p. 577. Ejusdem initium dilatum. Con: 10. p. 587.

In Congregatione Generali suppleat locum Provincialis absentis, qui de jure illi mortuo succederet. Co: 9. d. 16. p. 580. Et Can: 12. p. 658. Ad eam habent jus Procuratores Indiarum, quam diu in Europa ex consensu P. N. G. degunt. Co: 9. d. 36. p. 584. Et Can: 13. p. 659. Congregationis Generalis cogenda tempus per Vicarium et Assistentes prorogari potest. Co: 10. d. 4. p. 588. In Comitiis nostris quis ordo servandus inter eos, qui Professionem eodem die emiservunt. Co: 13. d. 10. p. 615. De litteris, quibus designatus est novus Provincialis, si missæ sint ante indictionem Congregationem Generalem, et non nisi post indictionem illam pervenerint in Provinciam, Decretum 33. Congr: XII. declaratum. Co: 13. d. 21. p. 618. Formula Congregationis Generalis quid sit addendum. Co: 12. d. 56. p. 612. Et Co: 13. d. 22. pag. 618.

De Congregatione Generali Novennali, petita abrogatio Brevis. Co: 11. d. 12. p. 593. Nullus terminus præfigendus cogendis Congregationibus Generalibus, si abrogetur Breve Innocentii X. Co: 11. d. 13. *ibid.* Congregationis Novennalis abrogatio an pe-

Instituti Societatis Jesu.

an petenda. Co: 12. d. 1. p. 599. Petenda. Co: ead: d. 2. p. 600. Decernitur, ut ierum petatur. Co: 14. d. 4. p. 620. Commissa R. P. Nostro Deputatio pro conficiendo libello supplici. ibid. Cur in hoc actum sit secretis suffragiis. ibid.

Formula eligendi Generalem à tertia Congr: approbata. p. 470.

Ca. I. Ei nullum certum tempus praescribendum: sed in Congr: Procuratorum tertio quoque anno statendum an cogi debeat. Ca: 29. Co: 2. p. 637. In qua Procuratores & Assistentes habent suffragium cum P. Generali, qui duo suffragia habet. ibid.

Qui ad eam cum Provinciali venturi sunt, eligendi semper à Congr: Provinciali. Ca: 17. Con: 4. pag. 644.

Mortuo, vel impedito Electo pro Congregatione Generali, durante adhuc Congregatione Provinciali, eligendus est alius, postremo loco substituendus. Ca: 19. Co: 8. p. 656.

Fo. II. Congr: Gen: quatuor in casibus cogenda. p. 1. I. & in aliis rebus, arbitrio Generalis. p. 1. Ad electionem Generalis cogenda in Curia Pontificis. pag. 2.

An electio. Inchoari potest cum duae tertiae partes Electorum conveniant. p. 2. Quin ea suffragii ius habeant. ibid. quo ordine sedent. ibid. Nil proponendum ad electionem non spontans. p. 4. condere Decreta non potest. ibid. Graviora uno die proponit, altero decedit. ibid. quomodo in ambigentes procedat. ibid. quomodo in capiendis Informationibus de futuro Generali. p. 6. quomodo in ipsa electione. p. 7. &c. quid agere debeat, si absentem elegerit. p. 9. quid si Generalis paulo post electionem decedat. p. 10.

Post electionem. Qua in Congr: tractanda. p. 13. qui ad eam praeior Electores vocandi, & quo loco. ibid. feligenda per Deputatos, que tractanda sunt. ibid. quo ordine proponenda. p. 14. De substantialibus Instituti agere non potest. ibid. De immutandis, abrogandisque Constitutionibus agere, & decernere quatenus possit. p. 15. Graviora uno die proponenda, altero conficienda. ibid. De graviorebus ad plura medietate suffragia decernit, de ceteris ad plura. ibid. Immiscere se illi non debent, qui ex ea non sunt. p. 14. In dicendis sententiis, quae ratio tenenda. pag. 15.

Intercessionem quot, & quomodo admittat. p. 15. Dissolvi non debet sine consensu ipsius Congregationis. ibid.

Congregatio Provincialis.

Co. I. Est cogenda ante Generalem. p. 8. c. 3. §. 1. f.

281. & c. §. 3. p. 283. et p. 9. c. 5. §. 4. p. 294. Provincialis est eam convocare. p. 8. c. 5. §. 3. p. 283. In ea conveniunt, & suffragium habent Professi 4. votorum. par. 8. c. 3. §. 1. p. 281. Reiores item, & Procuratores. ibid.

In ea eliguntur, qui ad Congr: Genor: venire debeant. p. 8. c. 3. §. 3. ibid. & c. §. 3. p. 283. item qui ad Praepositum Generalem tertio quoque anno. p. 8. c. 2. B. p. 281.

Cogenda tertio quoque anno ad eligendum Procuratorem. Con: 2. d. 67. p. 452. & quodcumque futura est Congr: Genor: ut eligantur in illa suffragium habituri. ibid. & Con: 4. d. 37. p. 491. & d. 39. p. 492. Congregandorum numerus contrahit & definitur. Con: 5. d. 24. p. 501. & d. 38. p. 504. & d. 60. p. 514. & d. 81. p. 518. Supra numerum admittendi Professi, post indictam Congregationem Provincia applicati. Con: 6. d. 19. §. 2. p. 525. qui Provinciales in ea Provincia fuerint, si alioqui numero excludantur. Con: 7. d. 2. p. 540. Professalium Provincialium. Co: 7. d. 57. p. 555. & d. 67. p. 556. & d. 68. 69. pag. 557. Rome item ii, qui universa Societati operam navant. Co: 6. d. 25. §. 10. p. 527. & aliquando Secretarius. ibid. §. 12.

De impedimentis convocandorum iudicat Provincialis, ubi commodius ei visum fuerit. Con: 7. d. 48. p. 554. Ejus standum iudicio. Con: 7. d. 53. p. 555. Impeditis ne veniant, quinam subrogandi. Con: 7. d. 63. p. 556. Si quis ante Electionem abesse cogatur. Con: 6. d. 25. §. 15. p. 528. & Con: 7. d. 61. p. 556.

Electio intra quatuordecim inclusivè faciendā. Con: 7. d. 47. p. 554. Eligi potest in Procuratorem absens, si est in Provincia; ad Congr: Gen: mittendus, etiam qui extra Provinciam. Co: 6. d. 25. §. 9. p. 527. Absentes electi, quando ad Congregationem vocandi. Con: 7. d. 62. p. 556. Electorum impedimenta quandoam audienda. Co: 6. d. 35. §. 10. p. 533. & Con: 7. d. 49. p. 554. Impeditis qui substituendi. Congr: 7. d. 63. pag. 556. Congregationibus Provincialibus auctoritas major non est tribuenda. Con: 5. d. 32. p. 503. Secreti praeceptum imponere potest Provincialis. Con: 6. d. 25. §. 8. p. 527. Legenda initio responsa Generalis ad praecedentem Congr: Co: 6. d. 19. §. 5. p. 525. De cogenda Congr: Gen: secretis suffragiis ne agant. Con: 6. d. 22. p. 526. & Con: 7. d. 11. p. 543. Rationes utrimque allatae, quomodo feligenda. Con: 6. d. 26. §. 2. p. 528.

Acta quomodo scribi, & quae Romam mitti oporteat.

Index Generalis

reat. Co: 6. d. 25. §. 16. p. 528, quomodo sigillanda. §. 17. ibid.

Judicati legitime impediti ad Congregationem Provinciale, non habeant pro ea vice ad eandem aliquod jus. Co: 8. d. 52. p. 575. Congregationes Provinciales congregentur ut moris est, etiam posito Innocentii X. Brevis Pontificio. Co: 8. d. 10. pag. 565. & can: 2. p. 655. Superiores prima Residentia in India, & totius Missionis Hollandica, admittendi ad Congregationem Provinciale in suis Provinciis. Co: 8. d. 51. p. 575. & Can: 23. ac 24. p. 657. Procuratores Indiarum in Lusitania, & Bœtica, quando admittendi ad Congregationem Provinciale. Co: 8. d. 53. ibid. & can: 26. pag. 657. Revisores, & Substitui Secretarii, habent vocem passivam in suis Provinciis. Co: 8. d. 57. p. 576. Congregationes Provinciales sua Assistentia ingrediuntur Assistentes sup. persumeli munere, Co: 9. d. 15. p. 580. & can: 15. p. 659. Quinam Superiores inchoatorum Collegiorum Congregationem Provinciale ingrediuntur. Co: 9. d. 18. ibid. Ab ea non excludendus cœcus, aut qui suffragium scribere non potest. Co: 9. d. 17. ibid. Non habet ad eam jus Visitator vi muneris. Co: 9. d. 28. p. 582. & can: 16. p. 659. An habeant ad eam jus Confessarii Principum in aliena Provincia. Co: 9. d. 29. p. 583. In ea post electionem Substituto- rum, nemo pro absente subrogandus. Co: 9. d. 9. p. 579. & can: 14. p. 659. Ejus sententia acquiescendum in judicio reorum de ambitu. Co: 9. d. 20. p. 581. & can: 17. p. 659. Negotia in ea tractanda juxta Formulam. Co: 9. d. 22. ibid. Ejus suffragia à Provinciali & Secretario videnda. Co: 10. d. 12. p. 589. & can: 6. p. 660. Congregationes Provinciales due tantum in Novenni proximo celebranda, si non abrogetur Breve Innocentii X. Co: 11. d. 35. p. 599. & can: 11. pag. 662. Quis ordo servandus in Comitibus nostris inter Professos eodem die. Co: 13. d. 10. p. 615. Formula Congreg: Provincialis §. 28. ubi agitur de sexto scrutinio, aliquid addendum. Co: 13. d. 22. p. 618. Ejusdem Formulae paragraphus 41. agens de casu, quo se Provincialis à professione ad Congregationem Generalem excusat, declaratus. ibid. In Congregatione Provinciali partes Secretarii impediti suscipere debet ejus Adjunctus. Co: 13. d. 23. p. 619. & eo absente, nec in tempore redeunte, Actis subscribere, ad nomen proprium addito nomine officii: Pro-Secretarius. ibid.

Formula Congregationis Provinc: intertia Congr: approbata. Co: 3. d. 33. p. 476.

Congregationibus Provincialibus nullu alia potestas concedenda exra formulam. Ca: 15. Co: 5. p. I. 648. In ea Congregandorum numerus definitus. Ca: 16. Co: 5. ibid. Ei de tollendis aut mutandis Constitutionibus vel Decretis quatenus liceat proponere Congregationi Generali. Ca: 4. Co: 6. p. 649. Mortuo, vel impedito, Eleto pro Congregatione Generali, durante adhuc Congregatione Provinciali, eligendus est alius postremo loco substituendus. Co: 19. Co: 8. p. 656.

Quibus in casibus convocanda. p. 18. Non durat ultra 10. aut 12. dies. p. 19. quibus in ea suffragium. ibid. Congregandorum numerus. p. 20. qui ultra admittendi. ibid. quis ordo concessus. p. 22. qua agenda ante electionem mittendorum. p. 23. quomodo in electione procedendum. p. 25. In rebus tractandis quam habeat potestatem. p. 29. De substantialibus Instituti, etiam re dubia, ne agat. ibid. De mutandis Constitutionibus vel Decretis quatenus agere possit. p. 30. Ordo & qualitas rerum in ea tractandarum. ibid. sententias dicendi ratio. ibid. Ad plura suffragia de omnibus definit. pag. 31.

Congregatio Procuratorum.

Habenda tertio quoque anno, ut deliberent, an Decogenda sit Congregatio Generalis. Co: 2. d. 19. p. I. 445. quando debeant cogendam discernere. Co: 6. d. 26. §. 5. p. 528. An jurare de fidelitate debeant. Con: 5. d. 60. p. 514. In ea qui habeant suffragium. Con: 2. d. 19. p. 445. Informatio petenda potissimum à Generali. Co: 6. d. 35. §. 14. p. 534. manifestare propria suffragia temere non debent. Con: 6. d. 26. §. 4. p. 528. Due tertie suffragiorum esse debent, cum dissentiant à majori parte Congregationum Provincialium. Con: 5. d. 60. p. 514. & Con: 6. d. 26. §. 1. p. 528. Non sunt necessaria, sed sufficiunt plura medietate. Co: 7. d. 10. p. 542. Cum decernunt cogendam, intra sesquiannum arbitrio Generalis cogenda intelligitur. Con: 6. d. 26. §. 3. p. 528. & Co: 7. d. 71. pag. 557.

Judicati legitime impediti ad Congregationem Procuratorum, non habeant pro ea vice ad eandem aliquod jus. Co: 8. d. 52. p. 575.

Congregatio Procuratorum Anni 1693. statuit, cogendam Congregationem Generalem, ex uno suffragio supra partem oppositam; sed decisum est, non constare de valore Decreti. Co: 14. d. 6. pag. 621. Decernitur, ut in posterum ad valorem Decreti requirantur tria suffragia supra partem oppositam, cum numerus est impar. ibid. & hoc addendum

Instituti Societatis Jesu.

- dendum formula Congregationis Procuratorum. *Ibidem.*
- Fo. Ea tertio quoque anno apud Generalem cogen-
II. da. pag. 32. Inchoari potest quando dua tertia
partes convenerunt. *ibid.* Ordo in ea sedendi & di-
cendi. *ibid.* Quatriduum ad Informationes. pag.
33. Ad plura medietate suffragia decernit, an co-
genda sit Congregatio Generalis. *ibid.* Si cogen-
dam decernat, intra sesquiannum à Generali con-
vocari debet. *ibid.*
- Co. Congregatio ad eligendum Vicarium.
I. Fit mortuo Generali. p. 8. c. 4. A. p. 283.
Fo. In ea Electores esse debent minimum septem, nec
II. plures quadraginta. p. 35. Quis eam corruptet.
ibid. Quis praesideat. *ibid.* Ordo sedendi & dicendi.
ibid. Qua ante electionem agenda. *ibid.* Biduum ad
informationes quando inchoandum. *ibid.* Quomodo
contra ambientes procedendum. p. 36. Quomodo in
ipsa electione. *ibid.*
- Pr. Congregationes saecularium.
I. Congregationes Externorum. p. 150.
Co. Quomodo in nostris Domibus, vel Collegiis tole-
I. rari possint. p. 7. c. 4. G. p. 276.
Re. Statuta iis condere sine facultate Superioris non
I. licet. r. 22. Mission. p. 378.
- Congregationes B. Virginis.
Bu. Congregationes Annunciata erigendi facultas
I. Generali conceditur. p. 83.
St. Congregatio B. Virginis ex Romano Collegio in a-
II. lia propaganda. r. 23. Recl. p. 61.
Tempore Concionis, ne Congregationis; tempo-
re Congregationis, ne Academiae exercitationibus,
nec privatis colloquiis distineantur discipuli. *ibid.*
& r. 5. Praef. Acad. p. 106.
Vide: Sodalitas.
- Confanguinei.
Co. Diligendi sunt affectu spirituali. Exa: c. 4. §.
I. 7. pag. 201.
Communicatio cum eis verbo vel scripto turbat
quietem. Exa: c. 4. §. 6. p. 200.
Non alloquendi à Novitiis, nisi aliquo praesente.
p. 3. c. 1. B. p. 228.
In examinandis ad Societatem consanguineis vi-
tandus affectus inordinatus. p. 1. cap. 1. §. 4.
pag. 213.
Si in necessitate sint, standum iudicio Societatis
quantum ad eos sublevandos. Exa: cap. 3. §. 3.
pag. 198.
Non debent iis bona distribui. Exam: c. 4. §. 2.
p. 200. Nisi ipsi quoque sint pauperes. §. 3. *ibid.*
& hoc ex iudicio duorum vel trium. *ibid.* & p. 3.
Instit: S. J. vol: II.
- c. 1. G. p. 229. quorum aliqui possunt esse externi.
Exam: c. 4. A. p. 206.
Consanguinei, & amici quomodo à Novitiis allo- Re.
quendi. r. 52. Mag: Nov: p. 344. I.
- Conscientia.
Quotidie examinanda. p. 3. c. 1. §. 11. p. 226. Co.
& quidem bis. p. 4. c. 4. §. 3. p. 237. I.
Professi, & Coadjuvatores, singulis annis tenentur
reddere rationem Conscientiae; reliqui autem singu-
lis sex mensibus. Exam: c. 4. §. 38. & 40. p. 205.
& p. 6. c. 1. §. 2. p. 262. Imò utrique quoties Su-
perior velis. Exam: c. 4. §. 40. p. 205. & par. 4.
c. 10. §. 5. p. 246.
Generalis debet cognoscere Conscientias suorum,
& maxime quibus majora munera committit. par.
9. c. 3. §. 19. p. 292.
De patefacienda conscientia. Vide: Superiores.
Quis fructus inde oriatur. Exa: c. 4. §. 34. &
35. p. 204. & modus. §. 36. *ibid.*
Bis quotidie examinanda. r. 1. Com: p. 308. Re.
Ejus ratio Superiori reddenda sexto quoque I.
mense. r. 40. Sum: p. 307. & r. 4. Com: p. 308.
& r. 23. Prep: p. 326. & r. 22. Recl: p. 333.
Instructio ad ejus rationem reddendam, p. 348.
Necessitas, & modus reddendi. *ibid.*
Defectus tunc aperiendi. *ibid.*
Quatuordecim capita rerum, de quibus ejus ra-
tio reddi debeat. *ibid.*
Modus accipiendi conscientiae rationem. r. 131.
Prov: pag. 322.
Conscientia aperienda ratio, & praxis Praeposito De.
Generali commissa. Con: 4. d. 40. p. 492. I.
Conscientiae ratio quâ secreti curâ excipienda. Or.
pag. 124. II.
Conscientiae ratio quo pacto exigenda. p. 199. In.
ejus & Confessionis generalis discrimen. p. 204. II.
Cogendi non sunt Nostri, ut extra Confessionem eam
reddant. *ibid.* ejus usus & necessitas in exhorta-
tionibus inculcanda. *ibid.*
Conscientia minime timorata. Eo morbo affectus Id.
qualiter juvandus. p. 246. II.
Quid cum in re gravi peccat. *ibid.*
Associandus alicui spirituali viro. *ibid.*
Exercendus in exercitiis spiritualibus. *ibid.*
Trepiditatis effectus. pag. 245.
Profectus in spiritu examinandus. *ibid.*
Semper perfectionis habenda ratio. p. 246.
- Conservatores.
Conservatores Judices sibi assumere possunt So- Bu.
cietatis tum Religiosi, tum familiares Clerici. p. 40. I.
LII Con.

Index Generalis

- Pr.** *Conseruator.* pag. 150.
- I.** *Consilium.*
- Re.** *Ab externis non petendum.* r. 40. *Com:* pag. 310.
- I.** *Quomodo id ab eis petet Procurator Provincia.* r. 8. *Proc: Prou:* p. 381.
- Di.** *Consilia Evangelica seruari possunt etiam in saculo.* c. 25. §. 3. p. 335.
- II.** *Consiliorum via cur pauciora requirat signa Diuina voluntatis, quam praeceptorum.* c. 23. §. 4. pag. 334.
- Consilio Patris spiritualis in omnibus procedendum.* c. 39. §. 8. p. 348.
- Consolatio.**
- Di.** *Consolatio spiritualis quid sit, ei qui se exercet;*
- II.** *declarandum.* cap. 27. §. 2. p. 337. *eius effectus & modi.* c. 27. §. 3. *ibid.*
- Consolatione praesente facile virtutis actus exercentur.* c. 27. §. 3. *ibid.*
- Consolatio si affluat, bis id quod afficit, repeti potest.* c. 15. §. 3. p. 327.
- Consolationes spirituales ad morum emendationem dirigenda.* c. 7. §. 2. p. 318.
- Consolatio quomodo notanda pro electione.* c. 27. §. 5. pag. 337.
- Consolationes spirituales scribenda.* c. 7. §. 2. pag. 318.
- Constantia.**
- Co.** *Quanta requiratur in spiritualibus operariis.* p. 1. c. 2. §. 8. p. 214.
- I.** *In iis qui vota emissuri sunt.* *Exam:* cap. 1. §. 13. pag. 195.
- In redemptibus ad Societatem, & quo pacto probanda.* p. 2. c. 4. *D.* p. 224.
- Constitutiones.**
- Bu.** *Constitutiones condendi facultatem habet Generalis in Congregatione Generali, ad maiorem suffragiorum partem.* p. 2. 18.
- Mutandi etiam, alterandi, & cassandi; qua eo ipso censentur Apostolica auctoritate confirmata.* pag. 6.
- Constitutionum precipuarum ad Instituti substantialia pertinentium Confirmatio.* *Vide* p. 76. & *Confirmatio.*
- Constitutionum glossatio fieri non potest, nisi de licentia Generalis, aliorumve Superiorum.* p. 78.
- Institutio aliquid addendum, minuendum, immutandum, non potest proponi, nisi Romano Pontifici immediate, vel mediante Apostolica Sedis Legato, & Nuntio; vel ipsius Societatis Praeposito Generali, aut Congregationi Generali.* p. 99.
- Constitutiones.* pag. 151.
- Constitutiones scribi cur necessarium fuerit.* *Proam:* *Con:* §. 1. p. 211.
- Quis finis earum.* *proam:* *Con:* §. 2. *ibid.* & *par.* 9. c. 3. §. 8. p. 291.
- Debent esse plena, perspicua, breues, proam. declar.* p. 211. & *ad neutrum extremum vel rigoris, vel dissolutionis vergere.* *par.* 10. §. 10. p. 301.
- Perfekte seruanda.* *par.* 6. c. 1. §. 1. p. 261. & c. 5. p. 268. *Idq; iuuat ad conseruationem Societatis.* p. 10. §. ult: p. 301. *Id autem curent Rectores.* p. 4. c. 10. §. 5. p. 246. & *B.* p. 248. & *Generalis.* p. 9. c. 3. §. 8. p. 291. & c. 6. *A.* pag. 298.
- Non obligant ad peccatum.* p. 6. c. 5. p. 268.
- Quomodo possunt ostendi externis.* *proam:* *Declar:* pag. 211.
- Legenda sunt in prima Probatione, & tempore Nouitatus singulis sex mensibus.* *Exam:* c. 1. §. 3. p. 195. & c. 4. §. 41. p. 205. & *par.* 1. c. 4. §. 5. p. 217. *Non tamen omnes, sed compendium earum.* *ibid.* *E.* & *Exam:* c. 1. *G.* p. 196.
- Dispensare in Constitutionibus ad Generalem pertinet.* *par.* 9. c. 3. §. 8. p. 291. *etiam per alios.* p. 292. *D. Rectores autem possunt iuxta facultatem acceptam.* *par.* 4. c. 10. *B.* p. 248.
- Earum necessitas.* r. 1. *Sum:* p. 303.
- In earum absoluta obseruatione nil praetermittendum.* r. 15. *Sum:* p. 305. & r. 52. *eiusdem.* p. 308. & r. 22. *Prap:* p. 326. & r. 21. *Reff:* pag. 333.
- Et regula scienda saltem qua ad quemlibet pertinent.* r. 52. *Sum:* p. 308.
- Et similes libri non communicandi externis.* r. 38. *Com:* p. 310.
- Constitutiones ratae, & firma habenda, ut sunt in originali.* *Con:* 1. d. 15. p. 414. *recognita, & emendata a prima Congregatione.* *Co:* 1. d. 10. & *seqq.* usque ad 70. a p. 414. ad p. 422. *Non expungenda, etiam qua in praxi non sunt.* *Con:* 3. d. 23. p. 465. *qua in his Concilio Tridentino aduersari videantur.* *Cong:* 3. d. 8. p. 462. d. 30. p. 466. & 482. 483. *de Constitutionibus mutandis quatenus agere, aut statuere liceat in Congregatione Generali.* *Con:* 6. d. 11. p. 521. *quatenus de iisdem in Congregatione Provincia agi possit.* *Con:* 6. d. 13. pag. 522.
- Constitutionum verba, salvo sensu, mutanda tribus Patribus commisit B. Ignatius.* *Con:* 1. d. 53. p. 420.

Instituti Societatis Jesu.

- p. 420. *Constitutionum exemplar cum autographo collatum, & approbatum in prima Congregatione.* Con: 1. d. 78. p. 423. alterum in quinta Congregatione approbatum. Con: 5. d. 61. p. 514.
- Constitutionum Latinae versionis auctoritas.* Con: 1. d. 79. p. 424. *Versio duplex.* Con: 3. d. 26. p. 466. posterior approbata. Con: 3. d. 34. p. 467. denuò recognita. Con: 4. d. 8. p. 486. & d. 33. p. 490. & d. 50. p. 493. & Con: 5. d. 76. p. 517.
- Constitutionum & Examinis sensus in aliquibus locis declaratur.* Co: 9. d. 39. p. 584.
- Ca. *Constitutiones firma ac rata habenda, prout in originali B. P. N. habentur.* Can: 4. Co: 1. p. 629. *Nec sunt expungenda, quae ratione temporum, vel alia de causa in praxi non sunt.* Can: 2. Co: 3. pag. 639.
- De Constitutionibus immutandis in Congregatione Generali agere non licet, nisi plusquam media pars agendum antè decernat: ad decretum verò istud, duae minimum suffragiorum partes, ut fiat, requiruntur.* Can: 2. Con: 6. p. 649.
- Constitutionum versio à quarta Congregatione approbata, pro vulgata habeatur.* Can: 3. Con: 4. pag. 642.
- ### Consuetudines.
- Re. *Approbata servanda, nova non introducenda.* r. 5. *Præp:* p. 325. & r. 4. *Recl:* p. 331.
- Consuetudines Domus Probationis calleat Socius Magistri Novitiorum.* r. 3. *Socii Mag:* Nov: pag. 366.
- De. *Consuetudinum liber in singulis domiciliis.* Cong: 1. 7. d. 90. p. 562. *Isq; Vistoribus probandus offerri debet.* Ibid.
- Or. *Et Ordin:* Gen: p. 138.
- ### Consultationes.
- Bu. *De Consultatione Societatis tam Generali quam particulari.* p. 2. 3. 18.
- Re. *De Consultationibus Provinciae.* r. 12. & 13. 1. *Socii Prov:* p. 355. & r. 14. & 16. *ejusd.* p. 356.
- De. *Consultationis tempore legendum aliquid ex Regulis, Ordinationibus, &c.* Co: 6. d. 36. §. 2. p. 534. *Consultatio de executione.* *ibid.* §. 5. p. 535. *De Provincia disciplina.* *ibid.* §. 6. p. ead.
- St. *Consultationes Magistrorum infra Logicam singulis, aut alternis mensibus; superiorum Classium interdum fiant, & quâ ratione.* r. 18. *Recl:* pag. 60.
- Academicorum ad Academiam promovendam ter quaterve in anno.* r. 11. 12. *Acad.* p. 105.
- ### Consultores.
- Co. 1. *Multum confert ad Generalis auctoritatem, habere Consultores.* p. 8. c. 1. G. p. 279. *Superioribus omnibus dari debent.* par. 9. cap. 6. §. 14. pag. 298.
- Rectores Collegiorum debent habere duos, vel plures Consultores.* p. 4. c. 10. §. 7. p. 247. *Universitatis autem quatuor.* par. 4. c. 17. §. 1. pag. 254. *Possunt tamen esse pauciores.* *Ibid.* B. p. 255.
- Consultores debent esse præditi prudentiâ, & probitate.* p. 4. c. 10. §. 7. p. 247.
- Cum iis conferenda, quae sunt majoris momenti.* p. 4. c. 17. §. 1. p. 254. *Et quae difficiliora.* par. 4. cap. 10. §. 7. p. 247.
- Iis auditis statnendi facultas est penes Superiorem.* p. 4. c. 17. §. 6. p. 254. & H. p. 255. & par. 9. cap. 6. §. ult. p. 298. *Non tamen debet Superior Universitatis contra omnium sententiam facere, nisi consulto Provinciali.* p. 4. c. 17. H. pag. 255.
- Semel in anno debent scribere Generali, bis Provinciali.* par. 4. cap. 17. §. 7. p. 254.
- Consultores deligi possunt à Provinciali, ut à Generali confirmantur.* r. 25. *Prov:* p. 313. I.
- Quot, & ubi eos Provincialis habeat.* r. 11. *ejusd.* p. 312.
- Eorum officium quanti sit momenti.* r. 1. *Consult:* pag. 360.
- In omnibus bonum commune præ oculis habeant, & in suo sensu non nimis abundant.* r. 2. *ibid.*
- Sinceram habeant intentionem; caritatis & obedientiae memores, sententiam dicant.* r. 3. *ibid.*
- Quomodo se habeant inter se.* r. 4. *ibid.*
- Bene intelligant rem consultandam.* r. 5. *ibid.*
- Breviter explicent rationes suae sententiae.* r. 6. *Ibidem.*
- Quomodo se gerent, postquam Superior aliquid statuerit, &c.* r. 7. *ibid.*
- Proponant utilia, licet non interrogentur.* r. 8. *ibidem.*
- Nil aliud significabunt.* r. 9. *ibid.*
- Quid circa litteras ad Superiores mittendas observabunt.* r. 10. *ibid.*
- Possunt aliorum litteras cum suis mittere ad Generalem.* r. 11. *ibid.*
- De quibus, & quomodo Superiorem admonebunt.* r. 12. *ibid.*
- Superioris ex estimationem tueantur.* r. 13. *ibid.*
- Constitutiones, & Regulas familiares sibi reddant.* r. 14. *ibid.*
- Quo modo, & exemplo suum munus exsequantur.* r. 15. p. 361.
- Con-

Index Generalis

- De.** *Consultores ad scribendi formulam revocari.*
I. *Con: 7. d. 91. p. 562.*
Consultores tum locales, tum Provinciales, tenentur monere Superiores mediatos, si quis alios calamo, vel lingua offenderit; & an, & qualis poenitentia injuncta illi fuerit. Co: 12. d. 49. p. 603.
Debent statim scribendi temporibus informare Provinciales & Generalem de Collationibus Casuum. Co: 13. d. 17. p. 617.
- St.** *Consultores Provincialis adhibeantur, dum designantur qui Theologiam bionnio repetant. r. Prov: 10. p. 54. Et in judicandis talentis, ac virtute, ut mediocres pergant in studiis. r. 19. Prov: §. 8. pag. 55.*
- Or.** *Consultores ne sint Confessarii Nostorum. pag. 123.*
II. *Subinde mutandi. ibid. que legere debeant. p. 140. quibus de rebus ad Generalem scribere. p. 141. Res privatas seorsim scribant. ibid. Quando nam ex officio scribere debent, & ut litteris suis C.C. notam apponant. ibid.*
Consultores Provincialis de apsis ad gubernandum Generali quâ ratione scribant. p. 154. Quâ ratione de promovendis. p. 157.
- In.** *Consultores ad Provinciale scribant de executione memorialis. p. 212. de Praefecto rerum spiritualium. p. 198.*
II. *Consultores Provincialis ad Generalem scribant, an servetur ordinatio de ordinandis. p. 183. an Consultationes singulis mensibus fiant de disciplina Provincia. p. 212.*
- Contractus.**
- Bu.** *Contractus non Capitulariter, sed juxta Constitutiones celebrandi facultas. p. 33.*
I. *Contractus in votis simplicibus in Societate emissus validus, & iustus est. p. 97.*
- Pr.** *Contractus. pag. 151.*
I. *Ad faciendos contractus non sunt Nostri Collegialiter congregandi. p. 9. c. 3. §. 7. p. 291.*
Co. *Omnis potestas celebrandi contractus est penes Generalem. par. 9. c. 3. §. 5. p. 290. potest tamen aliis illam communicare. §. 7. p. 291.*
I. *Contractuum celebrandorum auctoritas est penes Generalem. Con: 1. d. 77. p. 423. & d. 100. p. 427. & d. 139. p. 434. Collegialiter fieri quando possint. Co: 1. d. 144. p. 435. perpetuorum exempla authentica Romam mittenda. Con: 1. d. 103. p. 429. Contractus Parmensis à Congregatione confirmatus. Co: 1. d. 100. p. 427. Formula contractuum. Con: 3. d. 28. p. 466. Facultas Provincialis quoad Contractus. Co: 8. d. 54. p. 576.*
- Or.** *Contractuum celebrandorum ratio. p. 165.*
II.
- Quo consilio, & quâ cautela Contractus à Recloribus celebrandi. p. 221. §. 8.*
- Contributio.**
- Non tenentur Nostri ullam extra Societatem contributionem facere. p. 12. 27.*
Facienda est ad Procuratorum expensas. par. 4. c. 2. E. p. 236.
- Contritio.**
- Fundamentum est ad reformationem vite. c. 9. Di. §. 3. pag. 320.*
- Controversiæ.**
- Controversia contra hereticos à Professore Scholastica quatenus attingenda. r. Theol: 9. §. 2. p. 69. eas Scriptura Professor ex loco quem tractat, decidat breviter. r. Scrip: 16. p. 67. qui Theologiam repetunt, iis tempus certum impendant. r. Rep: 12. pag. 103.*
- Contumax.**
- Contumacem etiam Professum posse dimitti. p. 2. Co: c. 1. C. §. 4. p. 220.*
- Contumeliæ.**
- Quo pacto ferenda. Exa. cap. 4. §. 44. 45. Co: pag. 206.*
- Convalescentes.**
- Quid circa eos agendum. r. 11. Infir: p. 393. Re: I.*
- Conversatio.**
- Conversationem cum hominibus esse ex Instituto nostro. p. 1. c. 3. §. 1. p. 215. formam utiliter cum illis agendi diligenter curandam. p. 10. §. 3. p. 299. aliquibus documentis tradendam. p. 4. c. 8. §. 8. p. 244. Quibus precipue sit necessaria. par. 7. c. 2. F. §. 4. p. 273. & par. 9. c. 2. §. 6. p. 289. & par. 9. c. 6. §. 9. p. 297. & §. 12. pag. 298.*
Cum quibus conversari liceat. par. 3. c. 1. §. 2. p. 224. & §. 3. p. 225. & p. 4. c. 3. B. §. 1. & 2. p. 236. 237. & cap. 4. §. 6. p. 238.
- Convictores.**
- Convictores externi quando, & quomodo possint teneri. p. 4. c. 3. B. p. 236. etiam cum Nostri. I. ibid. in fine.*
Convictorum cura. Con: 1. d. 126. p. 433. & De: Co: 4. d. 13. p. 487. Convictores cum Alumnis Collegii Germanici. Co: 3. d. 24. p. 465.
Convictorum cura, si fieri posset, dimittenda: Ca. sed relinquitur iudicio Generalis. Ca: 5. Co: 4. I. pag. 642.
Convictorum, & Seminariorum Rectores in Provincia Congregatione locum non habent. p. 19.

Instituti Societatis Jesu.

Convivia.

Co. *Quae sunt in promotionibus, quo pacto permittantur.*
I. *jur. p. 4. c. 15. F. p. 253.*

Cooperatio.

Co. *Cooperationem nostram Deus requirit. Proem.*
I. *Con: §. 1. p. 211. & p. 1. c. 1. C. p. 213.*

Coquus.

Re. *Munditiam in se & aliis curet. r. 1. p. 396.*
I. *Digitis non contrectet quae ad mensam portanda sunt. r. 2. ibid.*
Cibos quo tempore paratos habeat. r. 3. ibid.
Qualitas, & quantitas portionum. r. 4. ibid.
Infirmarium tantum aliqua parare sinat. r. 5. pag. 397.
Rerum catalogum habeat, ibid. r. 6.
Non nisi necessaria infumantur. r. 7. ibid.
Quae supersunt conservabit. r. 8. ibid.
Adjutores adificet. r. 9. ibid.

Corona.

De. *Corona à non Sacerdotibus recitanda in Exe-*
I. *quis Praepositi Generalis. Co: 12. d. 56. p. 612.*
Hebdomadaria pro Defunctis extra Provinciam, quâ ratione persolvenda. Co: 13. d. 8. p. 615.
Vide: Rosarium.

Corporalia.

Pr. *Corporalia. pag. 152.*

Corpus.

Co. *Corporis sanitas in Nostis requiritur. par. 1. c.*
I. *2. §. 11. p. 214. & par. 2. c. 2. B. p. 221. & p. 4. c. 3. §. 2. p. 236. Ejus cura quatenus habenda. par. 3. c. 2. §. 1. p. 230. & par. 4. c. 4. §. 1. p. 237. & par. 10. §. 13. p. 301. Etiam in impositione officiorum. p. 3. c. 2. F. p. 232. & p. 7. c. 2. F. p. 273.*

Necessaria corpori danda; ita tamen ut in aliquo probeatur virtus. par. 3. c. 2. §. 3. p. 231.

Tenenda est indifferentia in iis quae pertinent ad curam Corporis. par. 3. c. 2. §. 1. p. 230. Neque licet petere mutationem aeris aut loci. ibid. G. pag. 232.

Corporis labores moderandi. par. 3. cap. 2. §. 4. & 5. p. 231. & par. 6. cap. 3. §. 1. p. 266. & par. 10. §. 10. p. 301. Ut etiam in Generali. p. 9. c. 4. §. 3. p. 293.

Poenitentiae corporales. Vide Poenitentiae.

Corporis deformitas est impedimentum ad Societatem, nisi compensetur. p. 1. c. 3. I. p. 216. Et species honesta in Nostis requiritur. p. 1. c. 2. §. 10. p. 214. Praesertim qui versantur cum proximis. p. 7. c. 2. F. p. 273.

Instit: S. J. vol: II.

Ejus castigatio non sit immoderata. r. 48. Sum: Re. pag. 308. I.

Correctio.

Correctionis, & punitionis facultas aliis Ordini- Bu. bus concessa, Societati & ejus Praeposito Generali I. conceditur. p. 98. Pr. I. Co. I. Re.

Correctio. pag. 152.

Vide: Reprehensio.

Correctio mutuo faciendâ. r. 10. Sum: p. 304. Re.

Modus in ea servandus. r. 28. Praep: p. 327. I. & r. 26. & 27. Rel: p. 333.

Correctio ob delicta domestica ne adhibeatur in St. scholis. r. 38. Praef: inf: p. 83. qui eam recusant, II. aut cogantur, aut consulo Rectore ejiciantur. r. 39. Ibidem.

Quorum non speratur emendatio, dimittantur à scholis. r. 40. Praef: Inf: p. 83. & r. 7. Ext. p. 104. quid agendum si non satis sit expellere. r. 41. Praef: inf: p. 83. semel dimissis non pateat reditus, inconsulto Rectore. r. 42. ibid.

Corrector.

Corrector externorum scholasticorum debet ali- Co. quis esse, sed externus. par. 4. c. 7. §. 2. p. 243. I. & D. p. 244. & c. 16. §. 5. p. 253. alioquin quomodo exercenda castigatio. par. 4. c. 7. D. pag. 244.

Corrector quas ob causas adhibendus. p. 4. c. 16. §. 5. p. 253. Iis tamen qui talis castigationis sint capaces. ibidem.

Potest idem etiam esse Bidellus. par. 4. cap. 17. G. pag. 255.

Correctores externorum scholasticorum ne sint, De. dispensare potest Generalis. Co: 1. d. 35. p. 416. I.

Corrector externorum scholasticorum retinen- Ca. dus: potest tamen Generalis dispensare. Can: 17. I. Con: 1. p. 630.

Corrector discipulorum de Societate non sit. r. St. 38. Praef: inf: p. 83. ejus opera quando, & quomodo Magistri videntur. ibid. & r. 7. Ext: p. 104. atque ita, ut per se ipsi non plebant. r. 40. Com: Inf: p. 90. II.

Crucis signum.

Ante pralectionem fiat à Magistris omnibus. r. St. 2. Com: Sup: p. 64. & r. 2. Com: inf: p. 86. II.

Cubiculum.

Junioribus Novitiis in eodem cubiculo socius Co. maturior adjungi debet. par. 3. cap. 1. D. p. 228. I. & in diversis antiquiores intermisceri. ibid.

In alterius cubiculum non est ingrediendum sine facultate, & ostio semper aperto. ibid.

M m m

Cubi.

Index Generalis

Re. *Cubiculum quomodo claudi debeat.* r. 11.
I. *Com:* pag. 309.

Ab eo non nisi decenter vestiti egrediantur. r.
 13. *Com:* *ibid.*
Verrendum tertio quoque die. r. 18. *Com:* *ibid.*
In alienum quomodo ingrediendum. r. 33. *Com:*
 pag. 310.

Cubacula Novitiorum visitanda à Socio Magi-
stri Novitiorum. r. 7. *Socii Mag: Nov:* p. 366.

Culpæ.

Co. *Quales, & quo pacto publicanda.* p. 3. c. 1. N.
I. pag. 229.

Cultus.

De. *Cultus quotidianus Deipara ubique uniformis.*
I. *Co:* 9. d. 7. p. 579. & *Ca:* 21. p. 659.

Cura animarum.

Co. *Non potest suscipi in Collegiis.* par. 4. c. 2. S. 4.
I. p. 234. *Nec in Domibus.* *ibid.* B. p. 235. & p.
 6. c. 3. S. 5. p. 266.

De. *Congr:* 1. d. 124. p. 432. & d. 139. 140.
I. pag. 434.

Ca. *Can:* 2. *Congr:* 1. p. 629.

I. *Curiosa.*

Or. *Curiosa & pretiosa interdiciuntur.* p. 133.

II. *Curiosa Nostri uer agentibus vitanda.* p. 183.
In. *uicem in reliquo vita nsu.* p. 184.

II. *Cursus.*

Co. *In humanioribus litteris quanto temporis spatio*
I. *absolvendus.* par. 4. cap. 15. S. 1. pag. 252.

In Artibus seu Philosophia. p. 4. c. 15. S. 2. *ibid.*

In Theologia. par. 4. c. 15. S. 3. *ibid.*

An quolibet anno inchoandus unus Philosophia,
 & *absolvendus alius.* par. 4. c. 15. S. 2. *ibid.*

Cursus postquam finiti sunt, quomodo repetendi.
 p. 4. c. 6. S. 16. p. 241. & p. 8. c. 1. K. p. 280.

De. *Reprobantur brevia & privata Artium curricula.*
I. *la.* *Co:* 2. d. 69. p. 453.

Ca. *Can:* 17. *Congr:* 2. pag. 635.

I. *Philosophia cursus triennio minimum absolvi-*
St. *tur, ubi sunt Nostri.* r. 17. *Prov:* p. 55. & r. 7.

II. *Phil:* p. 76. *Theologia quadriennio.* r. 9. *Prov:* p.
 54. & r. 7. *Theol:* p. 68. *Rhetorica & Humani-*
tatis biennio, interdum quoque triennio. r. 18.
Prov: p. 55. *Casuum biennio.* r. 12. *Prov:* *Ibid.*
 & r. 2. *Cas:* p. 75.

Custos vestium.

Re. *Servet omnem suppellectilem.* r. 1. *Cust:* *vest:*
I. pag. 394.

Inventarium rerum habeat in libro. r. 2. *ibid.*

Novas vestes à vetustioribus sejungat. r. 3. *ibid.*

Quæ Novitii afferunt, separatim afferret. r.
 4. *ibid.*

Singulis mensibus cubacula visitet. r. 5. *ibid.*

Inspiciat, quæ vestibus indigeant. r. 6. p. 395.

Inconsulto Superiore nihil dabit. *ibid.*

Vestes Coadjuutorum sint breviores. *Ibid.*

Linei panni lotori scripto dentur. r. 7. *ibid.*

Subucula signis internoscantur. r. 8. *ibid.*

Pannos lineos utendos numeratò det & recipiat.
 r. 9. *ibid.*

Quando linea munda distribuet, adversas an
omnia recipiat. r. 10. *Ibid.*

Lintheamina munda pro lectis quando distribuet.
 r. 11. *ibid.*

D.

D Æ M O N.

D *E ejus illusionibus.* p. 3. c. 1. S. 10. p. 225. **Co.**
Quàto conatu illius impugnationibus in obi- **I.**
tu cujusque sit obviandum. p. 6. c. 4. S. 1. p. 267.

Valde oppugnat electionem. c. 33. S. 3. p. 343. **Di.**
tempore desolationis invadit. c. 27. S. 5. p. 337. **II.**

Dari mutuò, vel dispensari.

Nihil potest infcio Superiore. r. 26. **Sum: Re.**
 pag. 305. **I.**

Quomodo donationes facere possit Procurator
Provincia. r. 6. *Proc:* *Prov.* p. 381.

Debita.

Ingressuri Societatem debent prius debita solve- **Co.**
re. *Exam:* c. 4. S. 1. p. 199. **I.**

Æs alienum est impedimentum secundarium
ad Societatem. p. 1. c. 3. S. 15. p. 215. & *in eo*
cavendū à scandalo. p. 217. *L. Et si sit magni mo-*
menti, est causa dimissionis. p. 2. c. 2. S. 5. p. 221.

Debita à Provinciali accuratè examinanda. S. **In.**
 17. p. 220. *Quæ Collegio debentur, quà diligen- **II.**
tià exigenda. S. 3. p. 223.*

Decanus.

In Univeritate erunt ires facultates, Lingua-Co-
rum, Artium, & Theologia; & erit suus cuque **I.**
Decanus. par. 4. cap. 17. §§. 4. 5. 6. p. 254. *De*
ejus officio. *ibid.*

Decimæ.

Decimas etiam Papales, pradiales, &c. aliæve Bu-
onera solvere non tenentur Nostri. p. 12. 27. **Cum** **I.**
derogatione etiam c. Nuper. de decimis. p. 59.

Decima. pag. 153.

Declamationes.

Singulis hebdomadis habenda in Collegiis, Græ- **Co.**
ca vel Latina. p. 4. c. 6. S. 13. p. 241. **I.**

Idem

Instituti Societatis Jesu.

- Idem in Universitatibus. p. 4. cap. 16. §. 3. pag. 253.*
A quibus habenda & audienda, & de qua materia. ibid.
Possunt ab alio componi, & ab alio recitari. p. 4. c. 16. B. p. 254.
St. *Declamationes, vel Carmina, vel Praelectiones,*
II. *quae pronuntiantur, expoliantur, non de integro fiant à Magistris. r. 32. Com: inf: p. 89.*
Privatim alternis Sabbatis habeantur à Rhetore, & Humanista. r. 33. Ibid. & r. Rhet: 2. p. 91. & r. 16. p. 93. & r. 2. Hum: p. 95.
Invicem sese his duabus classibus invitantibus. pag. 89. 91. 93. 95. interfit Praefectus inferior. r. 33. Praef: inf: p. 83. In classibus Grammaticae habeatur praelectio tantum. r. 33. Com: Inf: p. 89. publicè singulis ferè mensibus habeantur à Rhetore in aula. r. 17. Rhet: p. 93. Superiorum classium frequentia cohonestentur. r. 32. Praef: inf: pag. 82. 83.
Ex Nostriis nemini abesse liceat Rectoris injussu. Ibidem. eas Praefectus superior antea recognoscit. r. 3. Praef: inf: p. 79. & Rhet: 17. p. 93. aut, ubi is non est, inferior. r. 50. Praef: inf: p. 84.
Declamatio in praemiorum distributione haberi potest. r. 35. Praef: inf: p. 83.

Declaratio.

- Bu.** *Declarantur simul, & confirmantur substantia-*
I. *lia ferè omnia, quae ad Societatis Institutum pertinent. Vide Confirmatio.*
Pr. *Declaratio. p. 153.*
I. *Cur addita sint Constitutionibus. Proem: De-*
Co. *clar: pag. 211.*
I. *Earum auctoritas est aequalis ipsis Constitutionibus. ibid. & p. 6. c. 1. A. p. 262.*
Non obligant sub peccatum. p. 6. c. 5. p. 268.
De. *Examinantur. Con: 1. tit. 2. & 3. à p. 414.*
I. *Declarationes Generalis quam vim habeant. Con: 4. d. 19. p. 487.*
Ca. *Et Can: 21. Con: 4. p. 644.*
I.

Decreta.

- Bu.** *Decretum 70. Congr: 5. Generalis contra per-*
I. *turbatores inferitur. p. 105.*
Decretum 63. Congr: 5. contra negotia secularia tractantes inferitur. p. 106.
Decretum 47. Congr: 5. de triennali gubernatione Superiorum. ibid.
Decretorum supradictorum & aliorum Confirmatio. p. 107.
Decreta Congregationis Undecimae circa Officium Vicarii Generalis confirmantur. p. 121.

Congregationum decreta quam vim habeant. Co. par. 8. cap. 7. C. §. 2. p. 287. **I.**

Possunt quidem decreta fieri à Generali & Definitoribus simul, sed tamen in plena Congregatione legenda, & examinanda. par: 8. c. 7. §. 4. ibid.

Legenda à Secretario in Congregatione, & ejus manu subscribenda, ac sigillo Societatis munienda. par. 8. c. 7. §. 5. ibid.

Quando, & ubi promulganda. ibid. C. §. 1.

Decreta Congregationum ante electionem in futurum non obligant, & seorsim scribenda sunt. Con: 1. d. 115. pag. 431.

Decreta prima & secunda Congregationis ante electionem in unum corpus redacta, & confirmata. Co: 2. d. 51. p. 450.

Decreta aliquot Congregationum explicata. Congr: 4. d. 57. & seqq. usque ad 67. pag. 494. & 495.

De mutandis decretis Congregationum Generalium quatenus in Provincialibus agere liceat. Congr: 6. d. 13. p. 522.

Decreta Congregationum typis mandanda. Congr: 7. d. 6. p. 542.

Decretum electionis Praepositorum Generalium. Con: 1. d. A. 16. p. 411. & Con: 2. d. A. 24. p. 439. & Congr: 3. p. 461.

Decretorum liber, aliarum Congregationum, retinendus prout jacet. Co: 8. d. 14. p. 566. Decreta aliqua Congregationis 2. & 5. emendata. Co: 11. d. 21. p. 595. Decretorum extractio commissa P. Vicario. Co: 11. d. 36. p. 599. Et R. P. Nostro cum Assistentibus. Co: 14. d. 28. pag. 627.

Decreta Congregationum Generalium Provincialibus communicanda. pag. 15. **II.**

Decretum electionis Praepositi Generalis. p. 9.

Decreta Pontificum.

Quando Nostri poterunt iis legendis operam dare. Co. par. 4. c. 5. B. p. 239. **I.**

Decuriones.

Minores à Praeceptoribus constituuntur, & eorum numerus. r. 19. & 36. Com: inf: p. 87. 89. II.
memoria pensum ipsi cui persolvent. ibid. p. 87.

Decurio maximus qui & Censor, sive Praetor, à Praefecto inferiore in singulis classibus constituitur. r. 37. Praef: inf: p. 83. ejusdem privilegia, & munus. ibid.

Defectus.

De eorum manifestatione. Exam: c. 4. §. 8. Co. pag. 201. **I.**

Mmm 2

Defe-

Index Generalis

Defectus non publici in dimissis non sunt manifestandi. p. 2. c. 3. §. 8. p. 222.

Re. *Extra Confessionem notati, Superiori manifestandi sunt.* r. 9. Sum: p. 304.

I. *Aperiendi in reddenda ratione conscientia.* pag. 348. & 349.

Definitores.

Co. *Definitores eligendi quando Congregatio decernere non potest.* par. 8. cap. 7. §. 3. p. 286. Hi quatuor esse debent. *ibid.*

De. *Eorum determinationi stare debet Congregatio; licet tamen intercedere.* *ibid.* §. 3. & p. 287. §. 4.

I. *Definitores creandi, vel quando rebus agitis nihil statui videtur, vel ad celeriore negotiorum expeditionem.* Con: 4. d. 29. p. 490. & d. 42. p. 492. *Non semper creandi.* Con: 2. d. 44. p. 449. *sed quando res urget.* Con: 3. d. 6. p. 462. & *quando in illis casibus decernit Congregatio.* Congr: 4. d. 42. p. 492. *creati sex.* Congr: 2. d. 26. p. 447. & Congr: 3. d. 18. p. 464. *Septem.* Con: 4. d. 30. p. 490. *Octo.* Con: 5. d. 39. p. 505. *Per scrutinium ad maiorem partem suffragiorum creati.* Co: 1. d. 7. p. 413. Co: 2. d. 26. p. 447. & Con: 3. d. 18. p. 464. *ad plura medietate creandi.* Con: 4. d. 42. p. 492. *sine scrutinio electi.* Con: 5. d. 39. pag. 505.

Definitorum potestas. Co: 4. d. 29. p. 490. & Congr: 2. d. 32. p. 447. & d. 39. p. 448. & Congr: 3. d. 18. p. 464. & Cong: 4. d. 30. p. 490. *cum auctoritate ad immutandas Constitutiones creati in prima Congregatione non placuit.* Co: 1. d. 19. p. 415. *rejicere possunt, qua privato nomine proponuntur.* Cong. 2. d. 34. p. 448.

Definitores an eligendi. Co: 8. d. 30. p. 571. *Eorum electio.* *ibid.* d. 31. & potestas. *ibid.* d. 32. pag. 572.

Paragrapho 71. Form: Congr: Gen: de Definitoribus, aliquid addendum. Co: 13. d. 22. p. 618.

Ca. *Definitorum duplex genus, & quomodo a Congregatione Generali eligi debeant.* Ca: 20. Co: 4. pag. 644.

Fo. *Definitores quando, & quomodo eligendi, eorumque potestas.* p. 15.

Deformitas.

Co. *Corporis deformitas est impedimentum ad Societatem, nisi compensetur.* par. 1. c. 3. §. 15. p. 215. *species honesta in Nostris requiritur.* p. 1. c. 2. §. 10. p. 214. *praesertim in iis qui versantur cum proximis.* p. 7. c. 2. F. p. 273.

Defuncti.

Defunctis Nostris quae iusta persolvenda. p. 6. Co: 4. §. 3. & 4. p. 268.

Quamdiu eorum corpora tenenda sint inhumata. p. 6. c. 4. B. *ibid.*

Pro Benefactoribus defunctis quoties celebrandum. p. 7. c. 4. §. 4. p. 275.

Eorum corpora preparanda, & uno die insepulta tenenda. r. 15. *Infirm:* p. 393. & r. 33. *Pref:* I. *Eccl:* p. 369.

Quo vestitu sepeliendi. r. 34. *eiusd. ibid.*

Pro eis Missa & orationes. r. 5. *eiusd.* p. 368.

Defunctorum in Societate omnium Anniversarium, quotannis celebrandum. Co: 13. d. 8. p. 615. I.

Delatores.

Delatores falsi, detractoresque coercendi. Con: De. 7. d. 12. p. 543. & d. 93. p. 562. & puniendi. I. Co: 12. d. 18. p. 603.

Delatores falsi, & detractores puniendi, & Superioribus auctores investigandi. Ca: 20. Co: 7. I. pag. 653.

Nemo quemquam ad mediatos Superiores deferat, nisi prius immediatos monuerit. Ca: 21. Co: 7. pag. 654.

Denuntiatio.

Denuntiatio paterna, & quae ad eam pertinet. De. Co: 6. d. 33. p. 531. & d. 34. p. 532. I.

Denunciare ambientes, etiam non Professos, tenentur Professi, vi voti. Co: 9. d. 13. p. 580. & Can: 3. p. 658.

Deposita.

Salem pecuniae, non admittenda. r. 69. *Prep. Re:* pag. 330. & r. 64. *Refl:* p. 336. *Quid circa ea servandum Procuratori Provincia.* r. 12. *Proc:* Prov: p. 381.

Deposita pecuniarum nec apud alium, penes De. quem eorum dominium remaneat; nec apud se servanda. Co: 12. d. 41. p. 609. *Debent esse apud Superiorem totius Domus.* Co: 12. d. 42. *Ibid.*

Depositis Reflores ne nantur. p. 221. §. 5. In. II.

Deputati, & Deputationes.

Deputati pro detrimentis Societatis ante electionem creandi. Co: 2. d. 92. p. 455. *a quibusnam informationem accipere debeant.* Co: 3. d. A. §. p. 459. *In quinta Congregatione creati, etiamsi nulla tunc esset electio.* Con: 5. d. 2. p. 497. *In omni deinceps Generali Congregatione designandi.* Con: 7. d. 78. p. 558. *Secretum illis obedientiae precepto impositum.* Con: 5. d. 3. p. 497.

Deputati ad feligenda quae Congregationi post electionem.

Instituti Societatis Jesu.

lectionem proponenda videntur. *Con.* 2. d. 4. p. 441. quinque ex Provincialibus, qui variis Nationibus praerant electi, *ibid.* Ex ordine Provincialium & Assistentium, aliis non exclusis. *Con.* 3. d. 3. pag. 461.

Deputati ad examinandam formulam eligendi Generalis. *Con.* 3. d. 4. p. 462. ad officium Vicarii, & formulam Congregationis Provincialis. *Con.* 3. d. 7. *ibid.* Ad eos afferre licet durante tota Congregatione. *Con.* 3. d. 15. p. 463.

Deputati pro seligendis. *Co.* 8. d. 1. p. 564. *Co.* 12. d. 4. p. 600. pro Detrimentis. *Co.* 8. d. 1. p. 564. *Co.* 12. d. 4. p. 600. pro discutiendis antequam decidentur. *Co.* 8. d. 2. p. 564.

Deputati ad Detrimenta diversifini à Deputatis ad seligenda Postulata. *Co.* 12. d. 49. p. 611.

Deputatorum electio ad Detrimenta, una eademque est ante & post electionem Praepositi Generalis. *Co.* 12. d. 49. p. 611.

Deputationes privatae ad generalem deputationem rejectae. *Congr.* 7. d. 41. p. 553.

Deputationes varia ad decidenda facilius negotia. *Co.* 9. d. 3. p. 578. Constituta varia de more Deputationes à R. P. Nostro, annuente Congregatione. *Co.* 14. d. 7. p. 621. & iis commissum examen Postulatorum. *ibid.*

Fo. Deputati ad detrimenta ex quinque nationibus ante electionem creandi. p. 3. 4.

Creandi in omni Congregatione Generali, etiam cum nulla, aut cum peracta est electio. p. 13.

Deputatio pro Detrimenti unica sufficit. p. 14.

Deputati ad seligendum quinque post electionem creandi. p. 13. Eorum etiam est providere ne desit, quod Congregationi proponatur. p. 14. In Congregatione Provinciali duo eligendi. p. 23. Deputationes particulares. p. 15.

Derogatio.

Bu. Derogatur quibuscumque privilegiis Ordinum, I. Universitatum, locorum, ac personarum. p. 100.

Derogatur Constitutionibus aliorum Pontificum circa Novitios, & illegitimos editis. p. 102.

Desolatio.

Di. Desolatio quid sit, exercenti se declarandum. c. II. 27. S. 2. p. 337. quomodo animadvertenda tempore electionis. c. 27. S. 5. *ibid.*

Desolationis tempore demon invadit. *ibid.* Longanimitas necessaria. cap. 7. S. 6. p. 318. amari-tudo qua sentitur, interdum oritur ex amore proprio. cap. 7. S. 7. *ibid.*

Desolationis remedia. c. 7. S. 4. *ibid.*

Instit: S. J. vol: II.

Devotio.

Ab omnibus querenda pro viribus. par. 3. c. 1. Co. S. 20. p. 227. & S. 27. p. 228. & p. 4. c. 6. A. I. p. 242. Et familiaritas cum Deo. p. 10. S. 2. pag. 299.

Devotiones omnes cui aperienda. par. 3. cap. 1. S. 12. p. 226.

Devotiones indiscrete sunt impedimentum secundariorum ad Societatem. par. 1. cap. 3. S. 12. pag. 215.

Requiritur in Praefectum votorum. par. 5. c. 2. C. p. 258. Et in Coadjutore temporali. p. 1. c. 2. S. 2. p. 213. In Scholasticis temperandus ejus excessus. par. 4. c. 6. S. 3. p. 240.

Quinque causae subtrahae devotionis ex S. Bonaventura. p. 233. & sequ.

Decem & septem ex Gersono. p. 234.

Quid in subtractione praestandum. *ibid.*

Devotio nutrienda. c. 40. S. 4. p. 349.

Devotionis flos ne langueat, quid agendum. c. 30. S. 4. p. 341.

Devotioni deditis percurrere poterit prima hebdomada. cap. 9. S. 3. p. 320.

Deus.

Deus est in omnibus querendus. par. 3. cap. 1. Co. S. 26. pag. 228.

Amandus est in omnibus creaturis, & omnes in ipso. *ibid.* Agnoscendus in proximis ut in imagine. par. 3. c. 1. S. 4. p. 225. Ejus major gloria est finis Societatis. par. 7. c. 1. S. 1. p. 269. & par. 8. c. 1. S. 1. p. 277.

In eo solus fiducia constituenda. par. 6. cap. 2. S. 2. pag. 263.

Ejus majus obsequium & bonum universalius semper spectandum est. p. 7. c. 2. S. 1. p. 271. & D. p. 272. & E. *ibid.*

Es quanto quis se plus adstringit, tanto eum erga se liberatiorem habebis. p. 3. c. 1. S. 22. p. 227.

Media qua cum Deo nos jungunt, efficaciora quam quae disponunt ad proximum. p. 10. S. 2. pag. 299.

Divina gratiae usus. Ex: c. 4. S. 48. p. 206. & par. 3. c. 1. S. 20. p. 227. Vide Cooperatio.

Deus in omnibus querendus, & in creaturis amandus. r. 17. Sam: p. 305.

In aliis ut in illius imagine agnoscendus. r. 29. Sam: pag. 306.

Dialogi.

Publicè in praemiorum distributione recitari possunt. r. 35. Pref: Inf: p. 83. privatim interdum. II. & fine

Index Generalis

& sine ornatu à Rhetore in schola. r. 19. Rhet. pag. 94.

Dictatio.

St. *Qualis, quarumve rerum in classibus superioribus. r. 9. & 10. Com: Sup: pag. 65. qualis in inferioribus. r. 27. Com: inf: p. 88. in his observationes aliquae in praedictionibus dictari possunt. ibid. scribendi argumentum quâ ratione, & cujusmodi in his distandum. r. 30. Com: infer: pag. 89. Vide etiam Scriptio.*

Dies festi.

Vide feriati dies.

Difficultates.

Co. *Cum graves incidunt, quid agendum. par. 7. c. 1. 2. M. pag. 274.*
Quorum iudicio standum ei qui spiritualibus difficultatibus urgetur. Exam: c. 3. §. 12. p. 198.
 In. *Difficultas ex parte subditorum. p. 173.*

Diffidentia.

Id. *Vide Superior.*

Dignitas.

Bu. *Dignitatem ullam Generalis, absque Societatis, aut socius ullus absque Generalis consensu, acceptare non potest. p. 10.*
 Rr. *Dignitas. p. 153.*
 Co. *Praecludendus aditus dignitatibus. par. 10. §. 6. p. 300. Idque vovant Professi. ibid.*
 I. *Dignitatem extra Societatem nemo admittere potest sine licentia Generalis. p. 9. c. 3. §. 13. p. 291. Nec Generalis sine licentia Societatis. par. 9. c. 4. §. 5. p. 293. & B. p. 294. Numquam autem dâda licentia, nisi Pontifex obliget ad peccatâ. ibid. & c. 5. E. p. 296. & p. 10. §. 6. p. 300. Imò ne inconsultationem quidem adducendum. p. 9. c. 5. §. ult. pag. 295.*
Qui coacti dignitatem susceperint, quatenus Societatis consilia audire debeant. par. 10. §. 6. pag. 300.
 De. *Dignitas & Praelatura in Societate idem est.*
 I. *Cong: 7. d. 44. p. 553.*
Assistentium officium nec Praelatura nec dignitas. ibid.

Dilatio.

Di. *Sepe desiderium acuit. cap. 18. §. 6. p. 330.*
 II. *protrahuntur saepe sensus in executione Divina voluntatis. c. 25. §. 7. p. 336.*

Dimissio, & Dimittere.

Bu. *Dimissus à Societate, votorum simplicium illius obligatione liber omnino manet. p. 97.*

Dimitti possunt, qui vota simplicia in Societate emisissent. p. 98.

Dimissio è Societate sine forma judiciaria, sed solum juxta modum in Constitutionibus praescriptum. Ibidem.

Dimittendi potestas Societati confirmatur. ibid.

Difficilius dimittere quam admittere oportet. Co. par. 2. c. 1. §. 1. p. 219.

Dimittendi potestas est penes Societatem & Generalem. par. 2. c. 1. §. 2. p. 219. & par. 9. c. 3. §. 1. p. 290. Penes reliquos autem quantum eis Generalis communicaverit. p. 2. c. 1. §. 2. p. 219. Quomodo autem communicare debeat. ibid. B. pag. 220.

Nemo dimittendus nisi ex causa, cum ita convenit communi bono Societatis. par. 2. c. 1. §. 1. p. 219. cum quis potius impedit quam juvat Divinum servitium. Exam: c. 6. §. ult. p. 209. Et cum quis male se gerit. Exam: cap. 7. §. 1. ibid.

Confert ad Societatis conservationem, dimittere non idoneos. p. 10. §. 7. p. 300.

Depravati moribus & incorrigibiles omnino dimittendi. p. 10. §. 7. p. 300. scandalosi, & inquieti, & aliquid molientes contra Superiores vel Societatem. par. 2. c. 2. D. p. 221.

Auctores discordiae. Ibid. & p. 8. c. 1. F. p. 278. Tenaces iudicii. p. 2. c. 2. §. 4. p. 220. Valdè inepti. par. 2. c. 2. §. 3. ibid. Ad omnia scilicet ministeria. ibid. & p. 4. c. 6. N. p. 243. Item si detegatur impedimentum. par. 2. c. 2. §. 3. pag. 220.

Dimitti potest aliquis etiam propter peccata occulta, si nolit corrigi. par. 2. c. 2. §. 2. ibid. & hic occulte dimittendus. p. 2. c. 3. A. p. 222.

Item ob causam infirmitatis. p. 2. c. 2. §. 4. p. 220. Non tamen irritus, si in obsequio Societatis contracta sit. p. 2. c. 2. B. p. 221.

Omnes dimitti possunt. p. 2. cap. 1. §. 1. & A. p. 219. etiam Generalis. par. 9. cap. 4. §. 7. p. 294. Difficilius tamen, quo quis arctius Societati ligatus est. par. 2. cap. 1. §. 1. & A. p. 219. Itemque benemeriti; & qui habent bona talenta. p. 2. c. 1. A. ibid. & C. p. 220.

Quando majus est offendiculum, quam peccatum, potest quis alio mitti, non dimitti. p. 2. c. 2. D. pag. 221.

In modo dimittendi quae servari debeant. p. 2. c. 3. toto. pag. 222.

Habenda est magis ratio communis boni, quam particularis. p. 2. c. 2. §. 3. p. 220. alioquin esset imprudens caritas. Ibid. & par. 2. c. 2. §. ult. p. 221.

Instituti Societatis JESU.

221. Imò vitium contrarium caritati. *ibid.* §. 3. pag. 220.

Causæ publicandæ secundum qualitatem personæ. p. 2. c. 3. C. p. 223. Abstinendo à defectibus non publicis. §. 8. p. 222. Quod si publicari non possint, occulte dimittendi. par. 2. c. 3. A. *Ibidem.*

Non debent Nostri manere male affecti erga dimissum. p. 2. c. 3. §. 9. *ibid.*

Dimissi manent liberi à votis simplicibus. Exam. c. 6. §. 18. & A. pag. 209. & cap. 7. §. 1. *ibid.* Idque illis declarandum. p. 2. c. 4. §. 3. pag. 223.

Gratiæ & facultates cessant in dimissis. p. 2. c. 4. §. 2. *ibid.*

Dimisso quando restituenda sint sua. Exa: c. 4. B. p. 206. & par. 2. c. 3. §. 5. p. 222. & B. p. 223.

Dimissus ab uno Superiore non debet recipi, ipso, aut Generali inconsulto, nisi forte ut hospes. p. 2. c. 4. §. 1. *ibid.* & A. p. 224.

Redeuntes post dimissionem, quomodo recipiendi. p. 2. c. 4. §. 8. p. 223.

Re. Judicium de causis ad dimissionem sufficientibus. r. 42. Prov. p. 314.

Quid cum dimisso Superiores locales agere debeant. r. 81. Prep. p. 330. & r. 79. Recl. p. 337.

Quid illi declarandum circa vota simplicia, &c. r. 45. Prov. p. 315.

Dimittere Novitios, & quomodo Provincialis possit. r. 40. & 41. Prov. p. 314. Alios non nisi in aliquibus casibus. *ibid.* Professos & formatos nullo modo Provincialis dimittat. *ibid.* r. 43.

Observanda circa modum dimittendi. r. 44. Prov. *ibid.*

De. Dimittendis à Societate adhibenda moderatio. I. Co: 5. d. 31. pag. 503. Circa dimittendos explicantur Constitutiones. Con: 5. d. 6. pag. 498. & d. 50. pag. 508.

Dimissionem qui petunt cum idonei sint, rationes scripto dare, & Superiorum judicio acquiescere cogantur. Con: 7. d. 22. §. 1. pag. 547. Externorum consilio, vel operâ uti ad dimissionem non licet. *Ibid.* §. 2. Qui sine causa insistant ut dimittantur, ad aliam Religionem compellendi. *ibid.* §. 3. Qui fictis causis, vel studio quesitis, dimissionem obtinent, Apostatarum poenis sunt obnoxii. *ibid.* §. 4. p. 548. Qui secretas causas obtinent, Generali aperire teneantur. *ibid.* §. 5. Qui ob publicum delictum dimittuntur, ante dimissionem puniendi. *ibid.* §. 6. Profugientes à Societate, ut dimissionem facilius extorqueant, quâ poenâ mulcandi. Cong: 7. d. 4. pag. 541.

Dimissis bona an restituenda. Con: 5. d. 8. pag. 499. An ad scholas nostras admittendi. Congr: 1. d. 119. pag. 432.

Dimissos à Societate Sacerdotes Episcopi alere non tenentur. Co: 2. d. 77. p. 453. Nec Societas ipsa. Con: 7. d. 3. p. 540.

Vicarius potest dimittere Professos, & Formatos. Co: 8. d. 46. p. 574. Dimissi quando iterum admittendi. Co: 8. d. 58. p. 576. & Societate dimissi non impediuntur, quo minus possint officia, & beneficia consequi. Co: 9. d. 30. p. 583. Dimissio importune petita, quomodo concedenda. Co: 12. d. 12. p. 602.

Loca quedam Constitutionum circa dimittendos Ca. opposita & conciliata. Can: 6. Con: 5. p. 646. I.

Dimissionem sine justa causa qui petunt, rationes suas Provinciali scripto dare, Superiorumque judicio acquiescere debent. Can: 22. Co: 7. §. 1. p. 654.

Nemo de dimissione sua externos, inconsulto Provinciali, adhibere in consilium, nec illorum intercessione uti potest. §. 2. *ibid.*

Qui solâ importunitate dimissionem extorquent, aliam Religionem ingredi cogantur. §. 3. *ibid.*

Qui causis non veris, aut studio procuratis, dimissionem impetrant, in conscientia tui non sunt, & Apostatarum poenis sunt obnoxii. §. 4. *ibid.*

Qui secretas ad dimissionem causas obtinent, Generalis arbitrio illas aperire teneantur. §. 5. *ibid.*

Qui ob grave delictum publicum dimittuntur, ante dimissionem puniendi sunt. §. 6. *ibid.*

Profugientes à Societate, quò facilius dimissionem obtineant, nec facile à P. Nostro audiendi, & in Provincia puniendi sunt antequam dimittantur. §. 7. *ibid.*

Dimissi à Societate, aut eam deferentes, quomodo post reditum vota repetant, & probentur. p. 122. Or. II.

Dimittendi usus, ac necessitas. p. 144. In dimittendo qua consideranda. *ibid.* Informatio ad Generalem mittenda. *ibid.* Ejus postea judicio acquiescendum. p. 148. De iis, qui dimissionem petunt. *ibid.* De iis, qui occultas ob causas dimittuntur. *ibid.* & p. 149. De iis, qui alias in Provincias dimittendi destinantur. p. 145.

Dimittendi publicis ministeriis non occupandi. pag. 146. Quando ante dimissionem puniendi. pag. 145.

Dimissio à Scholis.

Dimissio à scholis fit Praefecto ac Rectore consulto. r. 39. 40. Praef: inf: pag. 83. & r. 11. Com: II. inf: pag. 87.

Vide: Correctio.

Nnn 2

Dire-

Index Generalis

Directoria.

- De.** Directoria varia conscribi jussa. Congr: 1. d.
I. 107. pag. 430.

Discedentes.

- Bu.** Pene & censura, quas incurrunt discedentes
I. & non redeuntes. p. 11. 31. 75.
Co. Amittunt gratias Societatis. p. 2. c. 4. §. 2.
I. pag. 223.
Discedentes sponte, non sunt recipiendi sine consensu Superioris ejus loci, unde discesserunt, vel Generalis, aut ejus Vicarii. par. 2. cap. 4. §. 1. ibidem.

Quid circa hos agendum si admitti petant. par. 2. c. 4. §. 1. ibid. & A. p. 224. & §. 6. & 8. pag. 223.

Si non petant, an sit danda opera ut reducantur. par. 2. c. 4. §. 4. & 5. ibid.

Pro discedentibus, si aliam Religionem ingressi, habitum ejus induiti sint, non est ligandum. p. 2. c. 4. B. p. 224.

- De.** Non petentes denno admitti, an sit danda opera
I. ut reducantur. Congr: 1. d. 24. pag. 415.

Disciplina.

- St.** Curetur à Magistris, & quâ ratione. r. 39.
II. Com: inf: pag. 90.

Discipuli.

Vide: Scholastici.

Discordia.

- Co.** Judiciorum diversitas est mater discordia. par.
I. 3. cap. 1. §. 18. p. 226.

Ejus auctores dimittendi. par. 2. c. 2. D. pag. 221. Ut pestis. p. 8. c. 1. §. 5. p. 278.

- Id.** Hujus morbi gravitas. pag. 255.

- II.** Exempla Sanctorum perpendenda. ibid.

Ejusdem morbi natura, causa, malitia, signa. pag. 256.

Remedia. ibid.

Ejus gravitas ex damno proximi attendenda. pag. 257.

Relationes contra alterum perniciose. p. 258.

Causa ab infirmo investiganda. ibid.

Pericula. ibid.

Particulare examen adhibendum. ibid.

Superiori servanda responsa data Anno 1590. ad Romanam Congregationem. ibid.

Discretio.

- Co.** Servanda in exercitiis mentalibus. par. 3. c. 2.
I. §. 4. pag. 231.

In castigatione corporis. p. 3. c. 2. §. 5. ibid.

In exercitio paupertatis. par. 3. c. 1. §. 25. pag. 228.

In provisione rerum necessariorum. p. 6. c. 2. N. pag. 226.

In probandis subditis circa obedientiam. par. 3. c. 1. V. pag. 230.

Regula ad pleniorum spirituum discretionem. Ex. pag. 301. II.

Requiruntur in adhibendis additionibus prima Di. hebdomada, c. 15. §. 9. p. 328. II.

In electione tractanda. c. 22. §. 1. p. 332.

Dispensare Dispensatio.

Dispensare in Nostrorum irregularitatibus, jux- Bu. ta Sixti quarti Mare Magnum, potest Generalis I. per se, vel alios. p. 11.

Dispensare cum Nostris potest Generalis, & de ejus licentia Superiores subordinati, circa defectum natalium, irregularitatemque omnem; præterquam homicidii, mutilationis, & bigamia. p. 13. Item per se vel Professos circa jejunia, & cibos prohibitos. p. 32. & per quoscunque. p. 46.

Dispensare possunt Nostris, in remotissimis locis, cum Neophytis, qui ante conversionem matrimonia in gradibus jure Divino non prohibitis contraxerant, ut in eisdem permaneant. p. 14.

Dispensare potest Societas cum illegitimis cujusque generis tum admittendis, tum ad qualibet officia, & gradus in Societate obtinendos. p. 102.

Dispensatio in duobus votis simplicibus, de non relaxanda Paupertate, & de non ambiendo, quæ Professi emittunt, reservatur Papæ. p. 110. 114. Pr.

Dispensatio. pag. 153.

Dispensare circa studia in secundo anno probationis, quomodo possit Provincialis. r. 38. Prov: I. pag. 314. I.

In Regulis. r. 7. Prov: p. 311. & r. 11. Prepositi. p. 325. & r. 10. Recl: p. 332.

Cum promovendis ad gradus. r. 63. Prov: p. 316. & r. 42. Recl: p. 334.

Socii Provincialis facultas dispensandi cum Provinciali. r. 2. Socii Prov: p. 355.

Dispensator.

Dispensator in rebus distribuendis Superioris ordinem sequatur, & infirmorum curam habeat. r. 1. Dispens. p. 325.

Quomodo vinum aquâ temperabit. r. 2. ibid.

Conserve quæ super sunt. r. 3. ibid.

Res ad victum necessarias clausas custodiat. r. 4. ibidem.

Munditiam in omnibus curet. r. 5. ibid.

Cibi

Instituti Societatis Jesu.

Cibi quando emendi. r. 6. ibid.

Dolia concinnanda, & purganda curabit. r.

7. *ibidem.*

Dispositio.

Di. *Dispositio facturi exercitia. cap. 2. totio. p. 313.*

II. *qua esse debeat erga Deum. c. 2. §. 1. & §. 5. ibid. & cap. 19. §. 2. p. 330. Quæ erga Instructorem. c. 2. §. 6. p. 314.*

Desiderium proficiendi habeat. cap. 2. §. 4. pag. 313.

Deliberationem fixam non afferat ad exercitia. cap. 2. §. 5. ibid.

Omnibus negotiis & cogitationibus se expediat. c. 2. §. 2. ibid.

Fortitudinem afferat. c. 2. §. 1. ibid.

Prudentia sua non innitatur. c. 2. §. 6. p. 314.

Dispositio ad exercitia secunda hebdomada est fervor ex augmento devotionis. c. 18. §. 4. p. 330.

Dispositiones ad electionem faciendam. cap. 23. §. 1. p. 333. cum ipsa secunda hebdomada incipiunt. cap. 29. §. 1. p. 339.

Matutino tempore animus magis dispositus ad orationem. c. 6. §. 2. p. 317.

Vespere crescunt tentationes, & animus minus aptus contemplationi. ibidem.

Disputationes.

Co. *Utiles sunt disputationes. p. 4. cap. 6. §. 10. I. pag. 240.*

Habenda sunt quotidie in Collegiis. ibid. §. 11. p. 241. & singulis hebdomadis. ibid. §. 10. pag. 240. crebro etiam inferiorum classium cum superioribus. ibid. c. 13. §. 3. p. 250.

Nostri debent interesse omnibus disputationibus, etiam externis. p. 4. c. 6. §. 10. p. 240.

In iis dandum est doctrina specimen cum modestia. ibid.

In iis presidere semper aliquis debet; ejusque officium quod sit. ibid. & cap. 13. §. 3. p. 250.

De. *Disputationum præses potest esse antiquissimus Professorum. Congr. 1. d. 30. p. 416.*

I. *Disputationes superiorum classium curentur à Magistris summopere. r. 18. Com: Sup: p. 65. & à Præfeto. r. 16. Præf: p. 62. moderanda à Præfeto, ubi Professores conveniunt, & quomodo. r. 6. Præf: p. 61. Discipulos adjuvet ac dirigat Magister. r. 18. Com: Sup: p. 65. interfunt alii quoque Professores Nostri, aut externi. r. 16. Com: Sup: p. 65. & Rector frequenter. r. 3. Rector: p. 59. qui Professores in his, & quo pacto urgebunt argumenta. r. 16. Com: Sup: p. 65.*

St. *Non disputent publice, nisi doctiores. ibid. r. 17.*

II. *Instit: S. J. vol: II.*

interfunt Scholastici ordinariis disputationibus. r. 3. & 6. Schol: p. 101. disputaturi maturè moneantur. r. 3. & 4. Bid: p. 103.

Hebdomadaria Philosophorum, ac Theologorum Sabbato fiant, nisi eà hebdomadā sint duo feriati dies. r. 14. Com: Sup: p. 65. Hebdomadaria casuum Sabbato quales. r. 6. Cas: p. 75.

Menstruæ Theologorum ac Philosophorum, singulis, aut alternis mensibus. r. 15. Com: Sup: p. 65. interfunt utrisque qui Theologiam recolunt. r. Rep: 2. & 3. p. 102.

Theologica quomodo instituenda. r. 14. Theol: p. 69. Philosophica quomodo. r. 17. Phil: p. 78. Logici in Summa ad has non conveniunt. r. 18. ibid. Ubi est unus Philosophia Magister, pro mensuris habeat ter quaterve in anno solemniores. r. 19. Phil: ibid.

Solemnes disputationes. Vide. Actus.

Disputandi formam severè exigant Magistri. r. 12. Com: Sup: p. 65. præcipuè Philosophia. r. 20. Phil: p. 78. Ad disputandum cum externis mittantur præcipuè qui Theologiam recolunt. r. 26. Præf: p. 63.

Inferiorum classium tum privata, quotidiana, ac Sabbati, tum solemniores cum proxima classe. Vide Concertationes.

Academicorum. Vide Academia.

Distractio.

Distractio, & in rebus externis occupatio. pag. In. 171. Causa distractionis. p. 174.

Distractio in oratione. Vide Ariditas.

Docere.

Incommodis ex perturbato ordine docendi, quomodo providendum. p. 109. num: 3.

Doctor. Doctoratus.

Doctor. Vide. Magister.

Doctoratus insignia an ferre Nostri liceat. Re. I. Congr: 1. d. 131. p. 433.

Doctores Theologia ante ingressum, possunt promoveri ad Professionem quatuor Votorum, si excedant mediocritatem. Co: 11. d. 14. p. 593. & Can: 6. p. 662.

Doctores externi invitentur ad argumentandum. r. 6. com: Sup: p. 65.

Doctoratus. Vide: Gradus.

Doctrina.

Doctrina nostra scopus est, ut Nostri & proximi proficiant. par: 4. cap. 5. §. 1. p. 239.

Necessaria est Societati doctrina, & modus eam proponendi. p. 4. proæm: p. 232. & quidem exacta. p. 10. §. 3. p. 299.

Ooo

Doctri-

Index Generalis

- * *Doctrina in Societate debet teneri qua sit magis communis.* par. 8. c. 1. K. p. 280. *magis approbata.* par. 4. c. 5. §. ult. p. 239. *Sana.* par. 1. c. 2. §. 6. p. 214. & par. 3. cap. 1. §. 18. p. 226. *magis secura.* par. 4. cap. 5. §. ult. p. 239. & c. 14. §. 1. p. 251. *magis solida.* ibid. *Melior.* par. 8. cap. 1. K. p. 280. *Magis conveniens.* ibid.
- Eadem doctrina debet ab omnibus teneri.* par. 3. cap. 1. §. 18. p. 226. & p. 8. c. 1. K. p. 280. & §. 8. p. 278. & par. 10. §. 9. p. 301.
- Doctrina suspecta evitari debet.* par. 4. c. 14. §. 1. p. 251. & *qua differat à communi sensu Doctorum Ecclesie.* p. 3. c. 1. O. p. 229.
- Qui petunt Societatem examinandi de doctrina.* Ex: cap. 5. §. 1. p. 207.
- Re. *Doctrina differentes non admittenda.* r. 42.
- I. *Sum:* p. 307.
- Doctrina soliditas, & uniformitas in Nostrorum scriptis curanda.* r. 1. *Revisi:* gen: p. 352.
- Alia ad doctrinam in libris Nostrorum requisita.* r. 6. 7. & 8. *Revisi:* Gen: p. 353.
- Bullas, & Brevia Apostolica ad Doctrinam pertinentia, debent habere Revisores generales.* r. 12. *Revisi:* gen: p. 354.
- De. *Doctrina S. Thoma in Theologia Scholastica*
- I. *Nostris sequenda.* Co: 5. d. 41. p. 505.
- Regula pro delectu opinionum pro Theologis.* p. 505. *pro Philosophis.* p. 506.
- Doctrina requisita ad Professionem quatuor Votorum.* Co: 12. d. 22. p. 604. & d. 23. p. 605.
- In Doctrina de usu opinionis probabilis non sumit sibi Societas communibus quasi studiis tuendam sententiam, quod licitum sit in agendo sequi opinionem minus probabilem faventem libertati, relicta probabilior, stante pro praecepto.* Co: 13. d. 18. p. 617. *Nec prohibuit, nec prohibet, quo minus contrariam sententiam tueri possint, quibus ea magis probatur.* ibid.
- Doctrina Canonum commendata in Constitutionibus.* Co: 14. d. 20. p. 625. *Prædicta in multis Collegiis cum fructu.* ibidem. *Hujusmodi Lectio etiam alibi opportune instituenda.* ibid. *A quibus prælegendis in ea abstinendum.* ibid.
- St. *Unde colligendum, qua sit aut non sit doctrina nostra.*
- II. *va.* p. 115. *num:* 12.
- Doctrina Christiana.**
- Bu. *Doctrinam Christianam docere pueros & rudes,*
- I. *nominatim commendatur Nostris.* p. 2.
- Peculiare studium Societatis in tradenda Doctrina Christiana.* p. 111.
- Vide:* Indulgentia.
- Per eam juvatur proximus.* p. 7. c. 4. §. 6. Co. pag. 275.
- Eam Nostris omnes debent discere.* Exam: cap. 4. §. 25. p. 203. & p. 3. c. 1. §. 20. p. 227. & *modum tradendi eam pueris.* p. 4. c. 8. §. 6. p. 244.
- Experimentum docenda doctrina Christiana.* Exam: cap. 4. §. 14. p. 201. *Quod potest fieri etiam privatim.* ibid.
- Tradenda in nostris Templis assidue, nisi aliud Superiori videatur.* p. 4. c. 7. B. p. 243. & p. 7. c. 4. §. 6. p. 275. & E. p. 276. *vel in plateis.* ibid. §. 7. p. 275. *In Scholis etiam tradenda discipulis.* par. 4. c. 7. §. 2. p. 243. & c. 16. §. 2. p. 253. *Imo etiam Novitiis explicanda.* p. 3. c. 1. §. 20. pag. 227.
- Professi & Coadjutores spirituales faciunt de ea votum particulare.* p. 5. c. 3. §. 2. p. 258. *Juxta rationem obedientia.* ibid. B. p. 259. *Est etiam propria Coadjutorum spiritualium.* Exam: cap. 6. §. 2. pag. 208.
- Rectores tenentur eam legere per quadraginta dies.* p. 4. c. 10. §. 10. p. 247. *possunt tamen per alium, cum consensu Provincialis.* ibid. K. p. 248.
- Doctrina Christiana.* r. 71. *Prov:* p. 317. *quo-* Re. *modo docenda.* r. 39. *Prep:* p. 327. & r. 45. I. *Mag:* *Novit:* p. 344.
- In ea Novitiis exercendi.* r. 35. *Mag:* *Novit:* p. 343. & r. 12. *Socii Mag:* *Nov:* p. 367.
- Doctrina Christiana cantando docetur, ubi est et* De. *disicatio.* Co: 1. d. 137. p. 434. I.
- Post Professionem, & vota publica, per quadraginta dies intra annum docenda.* Con: 2. d. 58. pag. 451.
- Doctrinam Christianam docere tenentur Profes-* Ca. *si, & Coadjutores spirituales formati per quadra-* I. *ginta dies intra annum.* Ca: 20. Co: 2. p. 635. *Item & Rectores.* Can: 15. Con: 2. ibid.
- Doctrina Christiana, præter id quod ad probationes pertinet, valde commendatur Professis.* Can: 21. Con: 1. p. 630. *Commendatur etiam Generali, ut frequentius à Nostris exerceatur.* Can. 20. Con: 2. p. 635
- Doctrina Christiana doceri potest canendo.* Can: 14. Congr: 1. pag. 630.
- Doctrina Christiana.* Vide Catechismus.
- Doctus.**
- Doctus saltem sit unus in singulis Collegiis, qui alios exerceat.* p. 190.
- Domnus.**
- Domni nomen honorificum è Societate tollendum.* De. *Con:* 2. d. 85. p. 454. I.
- Do-

Instituti Societatis Jesu.

Domus.

- Bu. *Domus ubique habendi facultas.* pag. 13.
 Pr. *Domus* pag. 155.
 I. *Generalis est acceptare Domos.* par. 9. cap. 3.
 Co. §. 17. pag. 292.
 I. *Debent esse in loco salubri.* p. 10. C. pag. 302.
Non licet domo exire sine licentia saltem generali, & socio assignato. Exam: cap. 4. §. 25. pag. 203 & par. 3. c. 1. §. 3. p. 225. & C. p. 228. & par. 4. c. 4. §. 6. pag. 238.
Femina non possunt ingredi Domos nostras. p. 3. c. 1. §. 14. pag. 226.
Non possunt in eis teneri arma. par. 3. c. 1. §. 14. *ibid.* *Nec res vana.* *ibid.* & M. p. 229.
Domus Probationis, & Professa. *Vide infra.*
 Re. *Non egrediendum domo, nisi cum socio a Superiore assignato.* r. 43. Com: p. 310. & r. 84. Prap: p. 331. & r. 82. Recl: pag. 339.
Ad eam se quisque recipiat ante noctem; nec ante lucem egrediendum. r. 47. Com: pag. 311.
 Di. *Domus nostra excipi possunt, qui Exercitia suscipiunt.* c. 4. §. 1. p. 315. *maneant separati ab aliis cubiculis.* *ibid.*
 II. *Domus sua poterit quis facere Exercitia.* c. 9. §. 12. pag. 321.

Domus Probationis.

- Bu. *Vide: Confirmatio.*
 Pr. *Domus Probationis.* pag. 156.
 I. *Quotidianus ordo in ea servandus.* r. 68. Mag: Novu: & sequ. pag. 346.
 Re. *Domus Probationis an sejungenda ab aliis.* Cong: 1. d. 127. p. 433.
 De. I. *In singulis Provinciis instituenda, vel conjuncta Collegiis, vel separata.* Con: 2. d. 14. p. 443.
Domus tertie Probationis separatas dotatasque admittere licet. Congr: 7. d. 31. pag. 550.
 Ca. *Domus Probationis in singulis Provinciis instituenda.* Can: 1. Con: 2. p. 633.

Domus Professa.

- Bu. *Domus Professorum redditus ullos habere non possunt.* p. 3. 19. 75. *Vide: Confirmatio.*
 Re. *Domus Professa redditibus Collegiorum non nisi in minimis utatur.* r. 65. Prap: p. 329. & r. 61. Recl: p. 336.
In ea zelus animarum, perfectio, & Institutum puritas elucescere debet, quacirca finem ipsum, & usum mediorum versatur. r. 37. Prap: p. 327.
 De. *Domus Professa in magnis civitatibus erigenda.* I. Con: 3. d. 17. p. 464. *Fundatorem habere possunt, & quid prestare debeat, quave pro illo suffragia*

facienda sint. Con: 3. d. 41. p. 468. & Co: 6. d. 20. p. 525. *Ad breve tempus locare domum aliquam possunt.* Con: 7. d. 51. p. 554. *Redditus perpetuos a Collegio aliquo sibi ex onere pendendos admittere non possunt.* Congr: 7. d. 50. *Ibid.* *Bona immobilia in communi habere non possunt, etiam post Concilium Tridentinum.* Con: 2. d. 33. p. 448.

Domus Professa Romana Prapostus particularis est Generalis. Co: 2. d. 49. p. 449. & d. 73. p. 453. *Vice-Prapostus ab eo creari potest, qui ordinariam habeat Superiorum potestatem.* Con: 4. d. 28. p. 489. & Congregationi Provinciae interfit, etiam si non Professus: curandum tamen quoad fieri potest, ut sit Professus. Congr: 4. d. 32. p. 490. *Non potest esse unus ex Assistentibus.* *ibid.*

Domus Professa Gratianopolitana commutanda in Collegium. Co: 8. d. 7. p. 565. *Toletana dissolvitur.* Co: 9. d. 38. pag. 584.

Commendatur Generali, ut Domibus Professis Ca. erigendis animum applicet. Ca: 17. Con: 3. p. 641. I.

Fundator Domus Professa est, qui dat Domum & Ecclesiam instructam: pro eo sunt suffragia in Provincia, absque candela traditione. Can: 18. Con: 3. *ibid.*

Domus Professa non possunt habere bona immobilia in communi; quia Societas cessit juri suo per Concilium Tridentinum concessio. Can: 21. Con: 2. pag. 635.

Domus Professa admittere non possunt redditus perpetuos a Collegiis ex legati aut donationis alicujus onere pendendos. Ca: 12. Co: 7. pag. 652.

Donationes, & Donata.

- Bu. *Donationes quacunque Societati facta, eo ipso sunt Apostolica auctoritate confirmata.* p. 13.
 Pr. *Donationes.* pag. 156.
 I. *Quae, & qua ratione accipi possint.* par. 4. c. 2. Co: §. 6. pag. 235.
 Co. *Donata.* *Vide Bona.*
 Re. *Donationes honorarias quales facere possit Procurator Provinciae.* r. 6. Proc: Prov: p. 381.

Dormire.

Quomodo dormiendum. r. 12. Com: p. 309. Re: I.

Dotatio.

- Cur admittantur Collegiorum dotationes.* p. 4. c. Co: 7. §. p. 243. *Non sunt admittenda cum obligatione Concionatoris, Confessarii, nec Lectoris Theologiae.* par. 4. c. 7. §. 3. *ibid.*
Quales esse debeant. Co: 2. d. 8. pag. 442. & Co: 3. d. 20. pag. 465.
Et Can. 6. Con: 2. pag. 634.

Dubia.

Index Generalis

- ab electione secundi, quid agendum. c. 28. §. 9. pag. 339.
- Electurus conferat cum Instructore rationes electionis. cap. 31. §. 3. p. 342. Votum non emittat, nisi caute. cap. 31. §. 6. Ibidem. Respectus humanos deponat. cap. 28. §. 4. p. 338. & cap. 23. §. 5. pag. 334.
- Electurum Instructor non moveat ad unam potius, quam aliam partem. c. 24. §. 1. pag. 335.
- Pr.** Eleemosyna. pag. 157.
- I.** Eleemosyna. pag. 157.
- Co.** Non possunt accipi eleemosyna pro ministeriis Societatis. Exam. cap. 1. §. 3. p. 194. & par. 6. cap. 2. §. 7. p. 263. & G. p. 265. & par. 7. c. 4. §. 4. pag. 275.
- De eleemosynarum curatore. p. 1. c. 2. A. p. 214. Possunt autem esse plures. par. 6. c. 2. §. 10. pag. 264.
- Omnies ad mondicandum parati esse debent. par. 6. c. 2. §. 10. ibid.
- Eleemosyna perpetua relinquere possunt Domibus Professis, sed non habent ius civile ad eas exigendas. par. 6. c. 2. §. 6. p. 263. & B. p. 264. nec debent Nostri quomquam ad eas incitare. par. 6. c. 2. §. 6. p. 263.
- In Collegiis quomodo admitti possint eleemosyna. p. 4. c. 2. §. 6. p. 235.
- In Ecclesiis Nostri non est tenenda arca ad eleemosynas. p. 6. c. 2. §. 8. p. 263.
- Domus Professa vivunt ex eleemosyna. par. 6. cap. 2. §. 3. ibid.
- Re.** Vide. r. 19. & Ed. p. 392. & r. 14. Pref. I. Eccl. p. 368. & r. 7. Proc. Dom. p. 384. & r. 9. & II. Jan. p. 394.
- Quomodo a Procuratore Domus a Peregrinis petenda. r. 4. Peregr. p. 349. & r. 4. Proc. Dom. pag. 383.
- Ejus arcula non sit in nostra Ecclesia. r. 15. Pref. Eccl. p. 368.
- Quae Superioribus praescribenda. r. 96. Præv. pag. 319. & Procuratori Provincia. r. 6. Proc. Præv. pag. 381.
- De.** Eleemosynas pro ministeriis in compensationem accipere non licet. Con. 1. d. 37. p. 417. & Con. 5. d. 29. p. 502. nec externis suadere, ut nobis potius, quam aliis dent pauperibus. Congr. 2. d. 56. p. 451. Eleemosyna a Collegiis accipi an possint. Con. 3. d. 25. p. 466. & Con. 8. d. 59. p. 576. an officiatim a Domibus Professis petenda, an per Procuratorem. Con. 1. d. 103. p. 429. stipendium lectionis publica pro eleemosyna Nostri datum, & repudiatum. Congr. 2. d. 24. p. 446.
- Eleemosyna ut nobis potius quam aliis detur, Ca. suadere non licet cuiquam externo, sed simpliciter. I. illam amore Dei potero, necessitates nostras explicando. Can. 22. Con. 2. p. 635.
- Non licet in Ecclesiis nostris tenere arculam, etiam pro eleemosynis aliorum. Can. 23. Con. 2. pag. 636.
- Constitutio, quae eleemosynam pro ministeriis in compensationem admitti vetat, ut observanda est, ut ne Generalis quidem ipse dispensare possit. Can. 1. Co. 5. p. 645.
- Constitutio de non admittendis eleemosynis in Collegiis, quae duodecim Scholasticos alere possunt, ad finem adificationis, arbitrio Generalis exigenda est, & in ea ipse dispensare potest. Can. 7. Congr. 3. pag. 640.
- Eleemosyna quales, & a quibus Collegiis admitti oportet. p. 122. Quenam iura postquam Nostri aliquo in loco concionati sunt. ibid. Importunius non petendo. pag. 132.
- Eleemosynas ad proprium usum accipere non licet. p. 208. quomodo in missionibus danda. pag. 202. quomodo distribuenda a Confessoribus. p. 209.
- Regulae nonnullae, in distribuendis eleemosynis servanda. p. 302.
- Elenchus.**
- Elenchus opinionum, quas Nostri docere non debent, decernitur. Co. 14. d. 5. p. 620. Conficiendus ab iis, quos R. P. N. designabit. ibid. & communicandus Provinciae, priusquam vulgetur. ibidem.
- Texendus elenchus earum sententiarum, quas praestat in Scholis Nostri non doceri. Or. St. num. 13. p. 116.
- Emmanuel.**
- Vide: Grammatica. St. II.
- Emphyteusis.**
- Emphyteusis. pag. 157. Pr. I.
- Emtor.**
- Res bonae, & commodissimo pretio tempestive emat. r. 1. Emt. pag. 395. Re. I.
- Adnotet pecuniam acceptam & expensam, & Procuratori rationem quotidie reddat. r. 2. ibid.
- Curet edificare eos quibuscum agit. r. 3. ibid.
- Emtores soli ne eant praterquam in iis quae sunt officii. pag. 193. In. II.
- Episcopi.**
- Potest Generalis communicare Episcopis, ut in corpore. Co. I.

Instituti Societatis Jesu.

corpus Societatis admittant, ubi nullus Professus esset. par. 5. cap. 1. B. pag. 256.

Quantopere Societas Episcopatum dignitatem de-
trechet. p. 10. §. 6. A. p. 300.

Si quis cogatur Episcopus fieri, quid promittere
debeat. p. 10. §. 6. ad finem. ibid.

Re. Episcopi colendi aliquando per Litteras à Pro-
I. vinciali. r. 21. Socii Prov. p. 356.

De. Eorum Seminaria non facile admittenda. Co:
I. 2. d. 18. p. 444. & Co: 4. d. 13. p. 487.

Ca. Can: 13. Con: 2. p. 634. & Can: 5. Con: 4.
I. pag. 642.

Epistola.

De. Epistola, eae non communicanda. Co: 12. d.
I. 44. p. 610. Quibus tamen & quae casu communi-
cari possint. ibid.

St. Epistola Ciceronis in libris Grammatica classi-
II. bus explicanda: quae suprema. r. 1. Sup. Gram.
p. 96. quae in media. r. 1. med. Gr: p. 98. quae
in infima. r. 1. inf. Gr: p. 99.

Epitome.

De. Epitome Instituti conscribenda. Co: 12. d. 56.
I. pag. 612.

Equitare.

Co. Jamentum ad equitandum ordinari in Domi-
I. bus Professus alii non potest. par. 6. c. 2. §. 14. p.
264. quando tamen possit. Ibid. K. p. 265.

In. Equitatio ex sola necessitate. p. 219. §. 8.

Erectio.

Bu. Erigenda, & reformandi Ecclesias, hospitalia,
I. & alia pia loca, in remotissimis regionibus facultas.
pag. 14.

Ethica.

St. Vide: Moralis Philosophia.

Eucharistia.

Bu. Eucharistiae Sacramentum in Ecclesiis suis tene-
I. re licet Societati, & omnibus fidelibus istud à So-
cietate sumere; non tamen in Paschate, nec in arti-
culo mortis. p. 14.

Pr. Eucharistia. pag. 157.

Re. Eucharistia post Confessionem generalem, & o-
I. ctavo quoque die sumenda. r. 6. Sum: p. 304.

Scholastici non nisi octavo quoque die, in festis so-
lemniioribus, & in Ecclesia illam sumant. r. 34.
Recl: p. 333. & r. 46. ejusdem. p. 335.

Sacralibus moderate permittenda. r. 26. Sa-
cerd: pag. 374.

Circa eam quid Ecclesiae Praefectus curabit. r.
16. Praef: Eccl: p. 368.

Nostri separatim ab externis communicent. r.

17. ibid. quando egrati communicabunt. r. 13. In-
firm: p. 393.

Examen.

- Examen Conscientiae. Vide Conscientia. Co.
Examen ad probationem. Communia omnibus I.
examinandis. Exam: c. 3. & 4. 100. pag. 198.
& 199.

Examen eruditiorum, & Scholasticorum. E-
xam: c. 5. p. 207. Coadjuutorum. cap. 6. p. 208.
Indifferentium. cap. 8. pag. 210.

Potest omitti cum iis qui noti sunt. Exam: c. 1.
A. p. 196.

Debet proponi in prima probatione; Impedi-
menta autem ante eam. par. 1. c. 1. D. p. 213.
& c. 4. §. 5. p. 217. & E. p. 218. & clarius.
Exam: c. 5. A. p. 196.

- De officio Examinatoris. p. 1. cap. 1. §. 3.
p. 212. & §. 4. p. 213. & D. ibid.

Obligatio respondendi verè in Examine quanta
sit. Exam: cap. 3. A. pag. 199.

Quae in Examine dicuntur, secreto servanda
pro rei qualitate. Exam: c. 3. §. 1. p. 198.

Ratio Examinis. Examen debet proponi sexto
quoque mense intra biennium probationis. par. 1.
cap. 1. D. pag. 213.

Qui ex studiis veniunt, examinari debent. par.
1. c. 4. §. 7. pag. 218.

Item qui ex aliis locis ubi non fuerunt diligenter
examinati. ibid.

Item qui ad Societatem redeunt. p. 2. c. 4. §. 8.
pag. 223.

Scholastici absolutis studiis examinari debent in
surgentis facultatibus. p. 6. c. 6. L. p. 242.

Item ante Gradus susceptionem diligenter. p. 4.
c. 6. §. 17. p. 242. & cap. 15. §. 4. p. 252. &
E. pag. 253.

Nemo Nostorum potest in iudicio examinari,
nisi in iis quae nemini nocent. par. 6. c. 3. §. 8. &
E. pag. 267.

- Examen conscientiae bis quotidie faciendum. r. Re.
6. Sum: p. 304. & r. 1. Com: p. 308.

Examen externum ad Ordines, beneficia, vel
officia, quatenus à Nostri suscipiendum. Co: 2. d. I.
72. p. 453. & Co: 4. d. 63. p. 495.

Examen Nostorum ad Professionem. Congr: 7.
d. 33. p. 551. an subire id debeant, qui Doctores
erant ante ingressum. Con: 7. d. 96. pag. 562.

Examina amena Scholasticorum Philosophiae, &
Theologiae. Con: 7. d. 33. p. 551.

Examina Nostorum in Studiis, quam diu du-
rare debeant. Co: 1. d. 24. §. 1. & 2. pag. 596.

Ppp 2 & Can:

Index Generalis

- Et Can: 5. p. 661. *Examinis anni materia, ibid.*
 §. 3. Et Can: 5. p. 661. *Examinandi, qui ante ingressum aliquid Philosophiæ & Theologiæ audierint. Ibid. §. 4. Et Can: 5. p. 661. Examen secundum ad Professionem quatuor Votorum, raro concedendum, & quibus in casibus. Co: 12. d. 22. p. 605. Tertium non concedendum. ibid.*
Sacerdotio præmittendum examen de doctrina, ad audiendas fructuose Confessiones. Co: 13. d. 16. p. 617. Quale illud; & quot Examinatores esse debeant. ibid.
Examinis Conscientia tempore nemo ad januam, vel Ecclesiam vocandus. Co: 7. d. 25. §. 2. pag. 549.
- Ca.** *Examen Ordinandorum, & aliorum, refugere*
I. *debent Nostri: si tamen non possunt, licet eis ferre iudicium de doctrina sufficientiâ, non de eorum admissione. Can: 19. Con: 2. p. 635. Et Can: 7. Con: 4. pag. 643.*
In Examine ad Professionem quot requirantur suffragia; quot in secundo, & tertio anno Theologiæ. Can: 12. Co: 8. pag. 656. Quot in examine Metaphysicorum, ut ad Theologiam admittantur. Can: 15. Co: 8. ibid.
In Examine ad Professionem à quibus assignanda Theses; quid temporis ad sese comparandum. Can: 13. Co: 8. ibid.
- St.** *Examen conscientie: Ad illud hortentur Magistri superiores. r. 3. Com: Sup: p. 64. Et inferiores. r. 5. Com: inf: p. 86.*
II. *Examen Philosophorum nostrorum. Examinandi singulis annis, ita ut qui infra mediocritatem sunt, non pergant ad sequentem annum. r. Prov: 19. §. 1. p. 55. neque ad Theologiam, qui mediocritatem non superant. ibid. nisi alio valento præditi sint. ibidem.*
Examen Theologorum nostrorum. Singulis annis examinandi sunt, ita ut non pergant ad sequentem annum, qui supra mediocritatem non profecerunt. r. 19. Prov: §. 3. p. 55. nisi alia sint præclara talenta. ibid. Sub finem quarti anni examinantur ad Professionem, & tales esse debent, qui admittantur, ut docere possint Philosophiam, & Theologiam. r. 19. Prov: §. 10. pag. 56. Nec dispensatur ab talenta nisi à Generali. ibid.
Doctores, an & quando examinandi. r. 19. Prov: §. 14. pag. 56.
Examen Metaphysicorum & aliorum; à quibus fit, duobus aliis Magistris presentibus. r. 20. Pref: pag. 63. Omnes ferunt secretum suffragium. ibid. deligantur ita ut, qui multo plus quam no-
- diocriter profecerint. r. 19. Pref: ibid.*
Ordinem examinandorum Rector distribuit, audit Prefecto, ac Præceptore. r. 23. Pref: ibid. Prefectus materias Examinatoribus assignat. ibid. Alumnorum, & Convictorum sit à tribus, & quibusnam. r. 21. Pref: ibid.
Et Nostorum & externorum sit publicum; daret unâ horâ; quo tempore incipiat; eat per materias præcipuas. r. 22. Et 23. Pref: ibid. nullus Nostorum ab hoc excipitur; externi cogendi non sunt. Ibid.
Examinantur & Nostri, qui extra Societatem studuerunt. r. 19. Prov: §. 5. p. 55.
Examen Classium inferiorum. Novi discipuli, in examinandi, & admittendi. r. 10. Et 11. Pref: inf: pag. 81.
Examen peculiare admissorum, ut promoveantur, eorum tantum qui excellent, fieri potest intra annum. r. 13. Pref: inf: p. 81. Et r. 37. Com: inf: p. 90.
Examen generale semel in anno. r. 13. Et 14. Pref: inf: p. 81. semel, aut iterum scribant. ibid. denuntientur biduo ante scribendi ad examen leges. r. 15. Pref: inf: Ibid. Quæ habentur p. 84.
Scribentibus Prefectus ipse præsit, vel ejus loco alius. r. 16. Pref: p. 81. Et r. 2. scrib. p. 84.
Compositiones Prefecto, & examineribus distribuantur. r. 17. Pref: p. 81.
Quot, & quo ordine ad examen evocandi. r. 19. Pref: inf: p. 82. examinis ratio. r. 21. ibid.
Examen matutinum, Sacerdotum. p. 131. die. Or. II. his festis omittitur, ubi habita est concio. ibid.
Examen de sufficienti doctrina ad Professionem in fine studiorum. p. 155. Quale esse debeat. p. 158. ab eo eximendi Professores, & qui Theses publicè defenderunt. p. 159.
Examen doctrina ad Gradum serò faciendum. In. p. 214. quot, & quales in eo Theses esse debent. ibid. II.
Examen generale. p. 269. Ejus modus. p. 271. Ex. II.
Examen particulare. p. 269.
Examen particulare, quando, & quomodo explicandum. c. 13. §. 2. p. 325. plurimum valet II. ad animi puritatem. c. 13. §. 5. ibidem. absolventi exercitia inculcandum. ibid.
Examen generale quando, & quomodo detur. c. 13. §. 6. p. 326. cur non omnes peccatorum species contineat. c. 13. §. 7. ibid.
Juvarur ab examine quotidiano. c. 13. §. 8. ibid.
Examen quotidianum distandum, ut jacet. ibid. absolventi exercitia omnino retinendum. c. 40. §. 4. pag. 349.

Exa-

Instituti Societatis Jesu.

Examinator.

Re. *Admittendorum in Societatem, qualis esse de-*
I. *beat. r. 1. Exam: p. 338.*

Dotes petentium Societatem agnoscat. r. 3. ibid.

Ineptos statim dimittat. Ibidem.

Superiori referri curet, quid Patres de admit-
tendo sentiant. r. 4. ibid.

Quid faciet, cum is qui ingredi cupit, nemini sa-
tis est notus. r. 5. ibid.

Prudenter interroget de impedimentis essentia-
libus. r. 6. ibid.

Uno detecto, ulterius non progrediatur. r. 7. ibid.

Si tale impedimentum non adsit, de quibus eum
postea interrogabit. r. 8. & c. ibid.

Reliqua sui officii unde petenda. r. 16. p. 339.

Eadem interrogandi formâ alii Patres utantur.

r. 17. ibid.

De. *Examinatores quot, & quales esse oporteat.*

I. *Congr: 7. d. 33. p. 551. quomodo suffragia ferre.*
Co: 7. d. 97. p. 563.

Examinatores ad Professionem explicent, an is,
de qua ferunt iudicium, attigerit mediocritatem.

Co: 8. d. 37. p. 572. & Can: 10. p. 656. Eorum

juramentum de aptitudine legendi, quomodo intelli-
gatur. ibid. p. 573. & Can: 11. p. 656. Iudicium fe-

rendum ab Examinatoribus linguarum Indica-
rum. Co: 8. d. 40. p. 574. Examinatoribus ser-

vandum secretum. Co: 10. d. 6. p. 588. Quid age-

re debeant Examinatores ad Professionem, si du-
bitent de suffragio ferendo. Co: 10. d. 13. p. 589.

& Can: 7. p. 660.

Examinatores ad Professionem, juramentum te-
nentur emittere. Co: 12. d. 22. p. 604. Quale.

ibid. Furare debent de talentis. Co: 12. d. 24. p.

605. Quomodo iudicium ferre debeant in aliis
Examinibus Theologorum & Philosophorum. Co:

12. d. 22. p. 604.

St. *Examinatores Theologorum, & Philosophorum,*

II. *quatuor saltem esse debent; qui, & à quo designan-*
di, vel substituenti. r. 19. Prov: 8. 14. p. 56. in

examine ad Professionem jurare debent, & secreto
ferre suffragia. ibid. §. 12. quomodo suffragia scri-

bunt ad Generalem, & Provincialem. ibid. §. 13.
Eorum iudicium in libro notari debet. ibid. §. 13.

Examinatores, & examinandi inferiorum clas-
sium. Examinatores tres sint, in quibus Praefectus.

r. 18. Praef: inf: p. 81. à Rectore cum Praefecto
constituuntur. ibid. ad plura suffragia decernunt.

ibid. quâ ratione examinant. r. 19. 20. 21.
Praef: inf: p. 82. sententias statim ferant. r. 22. ib.

In dubiis quid servabunt. r. 23. ibid. silentio

Instit: S. J. vol. II.

sententias supprimant. r. 24. ibid. ineptos nullâ ra-
tione promoveant. r. 25. ibid. ejus qui agre est a-
ptus, rationem non habeant. ibid. rudium, & inepto-
rum parentes moneantur. ibid.

Examinandi mense sermo antea praeparantur. r.

37. Com: inf: p. 90. libros, qui explicati sunt, affe-
rant ad examen, ut in his examinentur. r. 11.

Scrib: pag. 85.

Nihil innuant socii, neque corrigant, nisi ro-
gati. ibid. Scriptioni interfint, legesque servant.

pag. 84.

Examinatores esse qui debeant, & quomodo sen-

tentiam ferre. p. 158.

Examinatorum iudicia in libro notanda. p. 214.

Iidem scribere debent ad Generalem. ibid.

Excessus.

Excessus supra mediocritatem Virtutis, in Pro-

fessis requiritur. Co: 9. d. 6. p. 578. In quo ejus-
modi excessus consistat. ibid.

Excitator.

Quo tempore cubitum ibi, & quo alios excita-

bit. Horologium habeat. r. 1. Excit: p. 397.

Cubacula rursus visitet. r. 2. ibidem.

Ad initium & finem orationis signum dabit. r.
3. Ibidem.

Adjutores Excitatoris regulas servant. r. 4. ibid.
Minus modeste dormientes ad Superiorem refe-

rat. r. 5. ibid.

Excommunicatio.

Excommunicantur Apostata, qui emissis Socie-

tatis votis, ab ea vel recedunt, vel etiam ad alium
Ordinem (Carthusiensi excepto) absque licentia Ge-

neralis transeunt, reservatâ absolutione Pontifici,
vel Praeposito. p. 31. Vide Confirmatio.

Excommunicantur item qui eos recipiunt, auxi-
liumve, consilium, vel favorem praestant. ibid.

Excommunicari, & incarcerari possunt Societa-
tis Apostata, & insolentes alii, & c. p. 11.

Excommunicari, suspendi, vel interdicti Socii
contra eorum privilegia ab ullis Pralatis non pos-

sunt. pag. 12.

In excommunicatorum, & c. terris quomodo con-
versari possimus. ibidem.

Excommunicationi non subjacent tam familiares
Nostri, quam domestici Procuratores, & operarii,

nisi vel causam dederint, vel nominati. ibidem.
Abrogatum.

Excommunicantur impugnantes, vel alterantes
Constitutiones, decretaque Societatis: absolutio Se-

di Apostolica reservatur. p. 99.

Excommunicatio. pag. 158.

Q99

Or.

II.

In.

II.

De.

I.

Re.

I.

Bu.

I.

Pr.

I.

Excom-

Index Generalis

De. *Excommunicationis in ambientes pro se, vel pro*
I. *aliis. Con: 1. d. A. 7. p. 409. extensa. Con: 7. d.*
55. p. 555. & in eos, qui informationem dant non
sinceram. Con: 1. d. A. 7. p. 409. & Co: 2. d. A.
19. p. 438. reservata Vicario, vel Generali, Co:
1. d. A. 20. p. 412. & Co: 2. d. A. 27. p. 439.
In eos qui ad dimissionem suam externorum consili-
um vel intercessionem, & auxilium adhibent. Con:
7. d. 22. §. 2. p. 547. reservata Provinciali. ibid.
Excommunicationem ipso facto incurrunt fugitivi
Societatis. Co: 9. d. 27. p. 582. & Can: 2. p. 658.

Excusatio.

De. *Excusante se Provinciali à professione ad Com-*
I. *gregationem Generalem, quid faciendum. Co: 13.*
d. 22. p. 618.

Executio.

De. *Executionem quæ impediunt aut promoveant.*
I. *Con: 6. d. 37. p. 535.*
In urgendis Collationibus Casuum executio
commendata. Co: 13. d. 17. p. 617.
In. *Executionis defectus. p. 168. & 173. Execu-*
II. *tionis vis à quibus pendet. p. 168. Executioni in-*
cumbendum. p. 172.
Executionis urgenda adjumenta. p. 212. & c.
ad eam conspirare omnes debent, qui promoveri ill-
am possunt. p. 213.

Exemplum.

Co. *Quàm Nostris sit necessarium. par. 4. proem:*
I. *pag. 232.*
Exemplum antiquiorum in Societate multum po-
test. p. 3. c. 1. §. 19. p. 227. & etiam Generalia,
& aliorum priorum. p. 4. c. 10. §. 4. p. 246.
& p. 8. c. 1. §. 3. p. 277. & p. 9. c. 2. §. 3. pag.
289. & c. 6. A. p. 298.
In. *Exempli boni defectus. pag. 172.*
II.

Exemptio.

Bu. *Eximitur Societas universa, & ejus bona, à qua-*
I. *cunque, tum decimarum solutione. p. 12. 27. 59.*
tum Ordinariorum jurisdictione. p. 11. 73. & etiam
delegatorum. p. 78. seu aliorum Judicum. ibid.
à curis item aliis Instituto non consentaneis. p. 12.
Vide Societas, à publicis item supplicationibus. p.
49.

Pr. *Exemptio. pag. 158.*

I. *Exequiæ.*

De. *Exequia pro externis, Principibus, & aliis. Co:*
I. *1. d. 120. p. 432. & Co: 4. d. 61. p. 495.*

Ca. *Exequia. Vide: Sepultura.*

I. *Exercitationes.*

Co. *Quàm debeant esse assidua. par: 4. cap. 13. §.*
I.

5. p. 250. num aliquando mutanda. p. 4. c. 6. K.
pag. 242.

Tractatus de eis tradendus à Generali quàm de-
beat esse locis, personis, & temporibus accommoda-
tus. par. 4. c. 13. A. p. 250.

Varietas in his accidit pro regionum varietate. St.
r. 39. Prov: p. 59. Fovenda omnes, atque amplifi-
canda. r. 3. Reft: Ibid. II.

Ordo earum in Classibus inferioribus ex Provin-
cialis prescripto mutari potest, modo eadem spacia
temporis retineantur. r. 15. Com: inf: p. 87.

Exercitationes extraordinarie utiles, & quid in
his observandum. r. 32. Com: inf: p. 89. exercita-
tionis varie assignanda discipulis, dum descriptiones
corriguntur. r. 24. Com: inf: p. 88.

Quæ propria Rhetorica eodem tempore. r. 5.
Rhet: p. 92. quæ Humanitatis. r. 4. Hum: p. 95.
quæ prima Grammatica. r. 4. Sup: Gr: p. 97. quæ
media. r. 4. med: Gr: p. 99. quæ infima. r. 4. inf:
Gr: p. 100.

Exercitationes Academia, & singularum Clas-
sium. Vide in suis Regulis.

Memoria, scribendi, pronuntiandi, declaman-
di, disputandi, & similes. Vide his ipsis verbis.

Exercitia.

Exercitia spiritalia inter alia ministeria ad Bu.
profectum animarum adhibet Societas. p. 2. 18. I.

Exercitia spiritalia. pag. 161. Pr.

Sunt unum ex mediis Societatis ad salutem ani-
marum. p. 4. c. 8. §. 5. p. 244. & par. 7. cap. 4. I.

§. 8. p. 275. Quæ etiam in Missionibus dantur. Co.
p. 7. c. 2. E. p. 272. I.

Juvant in Nostris ad habendam eorum notiti-
am. p. 1. c. 4. D. p. 218. & ad acquirendam de-
vationem. par. 3. c. 1. §. 20. p. 227.

Eorum experimentum primum, & per unum
ensem. Exam. c. 4. §. 10. p. 201.

Eorum usum callere debent omnes Nostris. par.
4. c. 8. §. 5. p. 244.

Qui incipiunt aliis tradere exercitia, debent
conferre cum aliquo magis perito. p. 4. cap. 8. E.
pag. 245.

Quæ ea tradit Nostris, debet referre ad Superio-
rem quid de eis sentiat. Exa: c. 4. §. 18. p. 202.

Exercitia prima hebdomada possunt dari omni-
bus; cetera non nisi capacibus. p. 4. c. 8. E. p.
245. & p. 7. c. 4. F. p. 276. sed alia ipsis accom-
modata. p. 3. c. 1. R. p. 229.

Exercitia mentalia externis interrumpenda. r. Re.
47. Sum: p. 308. I.

Spiri-

Instituti Societatis Jesu.

- Spiritualia Societatis, externis non communi-
canda. r. 39. Com: p. 310.*
A quo tradentur. r. 41. Prep: p. 328. & r. 67. Recl: p. 336.
Sint primum experimentum iis, qui sunt in prima probatione. r. 23. Mag: Novit: p. 341.
Quomodo iradi debeant. r. 28. ejusd. p. 342.
Eorum usus, Sacerdotibus sit valde familiaris. r. 7. Sacerd: p. 372.
- De.** *Exercitia spiritualia Nostri omnibus per octo, vel decem dies quotannis obeunda. Con: 6. d. 29. §. 2. p. 530. & Con: 7. d. 25. §. 4. p. 549. Promovenda à Provincialibus; neque ab iis quæquam eximere possint Superiores locales. Co: 8. d. 38. pag. 573.*
Novitiis quando facienda. Con: 4. d. 67. pag. 495.
- Ca.** *Exercitiis spiritualibus Nostri omnes quotannis I. octo vel decem dierum spatio vacare debent. Can: 9. Cong: 6. p. 650.*
Quo tempore ab aliis occupationibus quibusvis etiam Confessionum, Concionumque cessandum est. Can: 4. Co: 7. p. 651.
Singulis annis obeunda; à quibus nemo possit quæquam eximere, nisi Provincialis. Can: 16. Con: 8. p. 656.
- Or.** *Exercitia spiritualia novis Superioribus facien- II. da. p. 123. Ab his tertius annus inchoandus. p. 128. 130. Quotannis omnibus Nostri obeunda. I. pag. 133.*
- In.** *Exercitiorum spiritualium frequens usus. pag. II. 174. Nostri Promovendi, ad Exercitia hortandi. pag. 181.*
Exercitia spiritualia Nostri quotannis obeunda. pag. 203.
Concionatoribus frequentanda. p. 185. Item Scholasticis spiritu remissis. p. 192. à Novitiis initio integra fiant: altero anno non item. p. 210. In Missionibus tradenda Clericis & Religiosis. p. 202.
Exercitiorum liber familiaris Sacerdotibus esse debet. p. 189.
- Ex.** *Exercitiorum Confirmatio Pauli III. p. 262. II. Indulgentia plenaria Alexandri VII. pro Nostri, & aliis obeuntibus apud Nos per octiduum spatium Exercitia spiritualia. p. 263.*
Testimonia eorum, quibus Censura Exercitiorum fuit commissa. p. 264.
Annotationes ad Exercitia. p. 265. & 275.
Exercitiorum temporis distributio. p. 275.
Exercitiorum spiritualium hebdomada prima. p. 268. & sequ. Secunda. p. 276. & sequ. Tertia. p. 285. & sequ. Quarta. p. 288. & sequ.
- Loca adnotata in Exercitiorum Editione Anni 1634. ex collatione cum Hispanico autographo. pag. 305.*
Exercitia spiritualia, quid sint & quomodo com- Di. posita. Proam: §. 2. pag. 310. II.
Quatuor hebdomadis continentur. c. 11. §. 1. pag. 324.
Sunt instrumentum ad propriam, & proximo- rum salutem. proam: §. 1. p. 310. particulare do- nam à Deo Societati datum. §. 9. p. 311.
Quem modum servant, & cur tam facile ad vi- tam reformandam juvem. §. 8. ibid.
A viris insignibus sunt commendata, & à Sede Apostolica approbata. §. 5. & 6. pag. 310.
Exercitia quibus hominum generibus danda sint. cap. 9. §. 1. pag. 319.
Plena & integra non danda omnibus. c. 1. §. 7. pag. 312. tradenda etiam secularibus. c. 1. §. 6. ibid. & conjugatis, & quo fine. c. 9. §. 9. pag. 320.
Quomodo occupatis dentur. c. 9. §. 12. p. 321. & quomodo feminis. cap. 9. §. 16. ibid.
Exercitia sunt annuum experimentum Societatis. c. 10. §. 1. p. 322.
Danda plena & integra in Societatis ingressu. Ibidem.
Ut sunt conserventur, nec transformentur ac- commodata religioso statui. cap. 10. §. 5. ibid.
Exercitia traduntur aliis Religiosis. c. 9. §. 3. pag. 320. idque fructuose, præsertim per aliquem ex ipsis. c. 9. §. 8. ibid.
Exercitia dumtaxat prima hebdomada, quibus danda. c. 1. §. 7. pag. 312.
Eodem tradenda ordine quo ponuntur. cap. 14. §. 1. pag. 326.
Exercitiorum fructus. proam: §. 7. pag. 310.
Colliguntur multo post ex seminibus, qua in Exer- citiis jacta sunt. c. 40. §. 3. p. 349.
Exercitiorum usum Nostri commendabat B. P. Ignatius. proam: §. 4. p. 310.
Exercitiorum desiderium in proximis excitari- dum, & ad ea suaviter adducendi. c. 1. §. 1. & 3. pag. 312.
Exercitiorum liber exactè servari debet in iis tradendis. cap. 8. §. 5. pag. 319.
Quoties leguntur, novum lumen præbet. c. 8. §. 4. ibidem.
Facienti exercitia primà vice, non datur. cap. 10. §. 1. pag. 322.
Communicari potest Religiosis. c. 9. §. 7. p. 320.
Exercitia facere qui soleant. cap. 1. §. 3. & 6. pag. 312.

Index Generalis

Exercitia facilius poterit excipi domi nostrae. c. 4. §. 1. p. 315. vel domi sua manere. cap. 9. §. 12. pag. 321.

Victus ei pareatur. ut petierit, c. 4. §. 6. p. 316. quomodo dispositus esse debeat. c. 2. per totum. p. 313. Vide verbo Dispositio.

Exercitia faciens non visitetur à secularibus. cap. 4. §. 7. p. 316.

Non nimis ab Instructore laudandus. cap. 7. §. 2. p. 318. monendus de Annotationum observatione. cap. 3. §. 1. p. 314.

Non tamen de omnibus simul. c. 11. §. 5. pag. 324.

Quid agere debeat, si primâ hebdomadâ minus se dispositum sentiat. c. 17. §. 1. p. 329.

In Exercitiis tractandis dexteritate opus est. proem. §. 4. p. 310.

Exercitiis absolutis qua commendanda. cap. 40. §. 2. pag. 349.

Exhortationes.

Co. *Exhortationes faciendae sunt Nostri singulis o-*

I. *cto, vel quindecim diebus. par. 3. cap. 1. §. 28. p. 228. De exhortationibus communibus ad populum. p. 7. c. 4. §. 6. & 7. p. 275. propriae sunt Coadjutorum spiritualium. Exa: cap. 6. §. 2. p. 208. De modo exhortandi. par. 10. §. 3. p. 299.*

Re. *Quid in Exhortationibus domesticis tractan-*

I. *dum. r. 18. Sum: p. 305. Exhortationes ad Patres tertia probationis. r. 3. Instruct: pag. 350. & ipsorum inter se. r. 5. Instruct: p. 351.*

St. *Hebdomadaria singulorum Magistrorum in sin-*

II. *gulis classibus inferioribus. r. 21. Recl: p. 61. & r. 5. Com: inf: p. 86. quibus de rebus. ibid. Altera singulis, aut alternis mensibus ad omnes classes in loco ampliore. r. 21. Recl: p. 61. In classibus Superioribus quando, & de quibus rebus fiet. r. 3. Com: Sup: p. 64.*

In. *Exhortationibus animandi Nostri. p. 174. Se-*

II. *rie Exhortationes de examinanda Conscientia. ibid. Exhortationes de silentio. p. 175.*

Expensæ.

Re. *Itinerum. Vide Reg: 116. Prov: p. 321.*

I. *De extraordinariis Provincialis monendus. r. 68. Prep: p. 329. & r. 63. Recl: p. 336.*

Di. *Ab exercitiis facientibus nec requirenda, nec, si*

II. *à diutioribus offerantur, recusanda. cap. 4. §. 2. pag. 315.*

Expensarum causâ non minuatür numerus eorum, qui exercitia faciunt. ibidem. nec quidquam fiat sordidum, & indecorum. ibid.

Experimenta.

Adhibentur ad melius perspiciendos Nostros. par. Co. 1. c. 2. §. 1. p. 213.

Sunt sex. Exa: c. 4. §. 9. p. 201. possunt tamen esse plura. §. 16. p. 202. & par. 9. c. 3. E. p. 292. Possunt preponi, postponi, ex parte, vel omnia injungi, atque etiam permutari. Exa: c. 4. §. 9. p. 201. Potest etiam Generalis dispensare in iis omittendis. p. 9. cap. 3. E. p. 292.

Debent fieri ante secundum annum probationis. Exa: cap. 4. §. 16. p. 202.

Si non fiant ante studia, possunt fieri inter ipsa. ibid. vel iis finitis. Exa: cap. 7. §. 6. p. 210.

In eis cum fructu Novitii exerceantur. r. 27. Re. Mag: Novit: pag. 342.

Provincialis ea permutare & tempus Probationis prorogare potest. r. 37. Prav: p. 314.

Nullum permutabit Magister Novitiorum in scio Provinciali. r. 37. Mag: Novit: p. 343.

Omnia intra annum Novitii absolvant. r. 38. Ibidem.

Alia fieri, & ordinaria repeti à Novitiis possunt. r. 39. ibid.

Experimenta tertia Probationis. r. 2. Instruct: pag. 350.

Explicatio.

Explicatio locorum aliquot in Constitutionibus, De. & Examine, Co: 9. d. 39. p. 584.

Exteriora.

Ad ea effusio, & effusionis causa. p. 238.

Hujusmodi infirmus occupandus in utilibus. ibid.

De quibus monendus. ibid.

A visitationibus abstinendum. ibid.

Se se frequentius colligat. ibid.

Frequentius orationi vacandum. p. 239.

Externi.

Cum illis quomodo domi loquendum. r. 36. Re. Com: pag. 310.

Ad eos littera vel mandata non deferenda. r. 37. ibid.

Illis res domestica non referenda. r. 38. Ibid.

Quales, & quando domi pernoctabunt. r. 83. Prep: p. 331. & r. 81. Recl: p. 337.

Qui ex Nostri se illis communicare debeant. r. 97. Prov: p. 319.

Cavendum, ne Externi Nostrorum scriptis meriti offendantur. r. 7. & 9. Revis: Gener: p. 353.

Benevoli erga Provinciale conservandi ab e- jus Socio. r. 3. Socii Prov: p. 355.

Hono-

Instituti Societatis JESU.

Honoratiores colendi aliquando à Provinciali per literas. r. 21. Socii Prov: p. 356.

Vide: Constitutiones.

- De. Externorum Intercessio quando vetita. Co: 9. d. 1. 24. pag. 581. Decretum de Intercessionibus Externorum explicatur magis. Co: 10. d. 18. p. 590. Extenditur ad omnes Provincias. *ibid.*

Extrema Unctio.

- Pr. Extrema unctio. pag. 161.

F. FACTIONES.

Re. **V**ide Animus.

Facultas.

- Bu. Facultatibus tum suis, tum aliorum Ordinum utitur Societas more suo, hoc est, arbitrio Generalis per quoscumque de Societate. p. 46.

- Co. Pontificia facultates supponunt approbationem Societatis. Exam. c. 1. §. 1. p. 194.

*Earum compendium penes se habere debet Generalis. p. 9. c. 6. §. 3. p. 296. Non communicantur particularibus nisi per Generalem. par. 8. c. 1. §. 6. p. 278. & p. 9. c. 3. §. 10. p. 291. Qui potest eas contrahere, revocare, &c. *ibid.**

Earum usus moderatus esse debet. p. 10. §. 12. pag. 301.

Vide: Gratia Apostolica.

- De. Facultates ab aliquo Superiore concessa, vim habent, nisi à Successore, cui cum jubet aperienda sunt, revocentur. Con: 7. d. 36. p. 552. & d. 72. pag. 557.

- Ca. Facultates & privilegia à Superioribus concessa, I. Successoribus monentibus aperienda sunt, ut ea confirmet, vel abrogent: alioqui cessant. Can: 11. Con: 7. p. 652.

*Qua à Visitatoribus concessa sunt, roganti Provinciali aperienda sunt: qui tamen illas, nisi admonito Generali, revocare non potest. *ibid.**

A Generali concessa vim habent, donec ab ejus Successore revocentur. Can: 10. Con: 7. p. 652.

Facultates litterariæ.

- Co. Tres tantum sunt in Universitatibus Societatis, I. Linguarum, Artium, & Theologiæ. p. 4. c. 17. §. 5. pag. 254.

Quo pacto in eis Nostri proficiant. p. 4. c. 6. §. 1. p. 240. In omnibus disputationes esse debent. p. 4. c. 13. d. p. 250.

Quatenus cuique in eis progrediendum. p. 4. c. 5. §. 1. & 3. p. 239. & cap. 13. §. 4. p. 250.

Quam doctrinam, Auctoresque sequi oporteat in Instit: S. J. vol: II.

qualibet. p. 4. cap. 5. §. 4. pag. 239.

Qualibet repetenda privatim, cum absoluta fuerit, & quo pacto. par. 4. cap. 6. §. 16. pag. 241.

Studius etiam absolutis cum quis ad domum venerit, in omnibus quibus operam dedit, examinandus. par. 4. cap. 6. L. p. 242.

Familiares.

Familiares. pag. 162.

Feminæ.

Femina non possunt ingredi domos nostras sine dispensatione Superioris. par. 3. c. 1. §. 14. p. 226. Sed post Pium V. ne cum dispensatione quidem hujusmodi ingredi possunt.

Nulla earum cura à Nostreis assumenda. par. 6. cap. 3. §. 5. p. 266.

Feminarum visitationes, & Confessiones. Con: De. 6. d. 43. p. 538. una viventium cura Nostreis interdita. Con: 7. d. 56. p. 555.

Feminarum superflua visitationes refecanda. Or. pag. 123.

Femina officii causâ visitari, que, & à quibus queant. p. 187. 208. in earum Confessionibus observanda. p. 186. & c. 209. earum donaria à Concionatoribus non facile admittenda. p. 185. familiaritas Confessariis vitanda, præsertim tenuiorum. pag. 209.

Feriati dies.

Ac festi, pro regionis more, Catalogo scripto consent. r. 37. Prov: §. 2. p. 58. à Praefecto Magistris mature significantur. r. 7. Praef: inf: p. 79. Quibus diebus ubique feriandum. r. 37. Prov: pag. 58.

Vide etiam: Academia, Disputatio, Sabbatum, Vacatio.

Fervor.

Et Exercitiorum fructus, nè perdat. cap. 40. Di. per totum. p. 349.

Festivitas.

Pag. 163.

Feudalia.

*Feudalia bona. *ibidem.**

Fiducia.

Non ponenda in mediis naturalibus. par. 10. §. 3. pag. 299.

Quantum fidendum Professis, quod ipsis Deus sine retributis sit prospecturus. p. 6. cap. 2. §. 2. pag. 263.

Finis.

Atque intentio Professoris cujusque aut Officium quis esse debeat: fines item, hoc est termini

Pr.
I.

Co.
I.

I.

Or.

II.

In.

II.

Co-

II.

St.

II.

Di.

II.

Pr.

I.

Pr.

I.

Co.

I.

St.

II.

Di.

II.

Pr.

I.

Pr.

I.

Co.

I.

St.

II.

Di.

II.

Pr.

I.

Pr.

I.

Co.

I.

St.

II.

Di.

II.

Pr.

I.

Pr.

I.

Co.

I.

Index Generalis

gradusque classium Grammaticæ. Vide primam Regulam in singulis.

Formulæ.

Re. Formula Professionis quatuor Votorum. p. 403.
I. Professionis trium Votorum. *ibid.* Votorum simplicium, quæ Professi emittunt post Professionem. *ibid.* Votorum pro Coadjutoribus Spiritualibus. p. 404. pro Coadjutoribus temporalibus. *Ibid.* Votorum, quæ finita bienniali Probatione emittuntur. *ibid.*

De. Formula Collegiorum acceptandorum, Patris **I.** Laynez, in secunda Congregatione approbata. Con: 2. p. 457. altera Patris Aquaviva, in quinta Congregatione recognita. Con: 5. d. 69. p. 515.

Formula Congregationis Generalis, à tertia Congregatione approbata. Congr: 3. p. 470. Congregationis Provincialis, à tertia approbata. Con: 3. d. 33. p. 467. & p. 476.

Formula Contractuum. Con: 3. d. 28. p. 466.
 Formula de aptis ad gubernandum, & de promovendis. Co: 7. d. 99. p. 563.

Formula iudiciaria. Co: 7. d. 94. pag. 562.

Formula scribendi, in secunda Congregatione à Definitoribus confecta. Co: 2. d. 16. p. 444. & ab eadem approbata. d. 54. p. 450.

Formula suffragiorum. Con: 1. d. A. 13. pag. 410. iuramenti de suffragiis sincere publicandis. Con: 1. d. A. 15. pag. 411. & Con: 2. d. A. 23. p. 438. absolutionis Electorum à censuris. Co: 1. d. A. 15. p. 411. reformata. Congr: 2. d. A. 23. p. 438. iuramenti Electorum. Con: 1. d. A. 16. p. 411. Decreti electionis. Con: 1. d. A. 16. *ibid.* & Co: 2. d. A. 24. p. 439. & Con: 3. d. A. 5. p. 461. & p. 475.

Formula iuramenti Examinatorum ad Professionem. Co: 12. d. 22. p. 604. Professionis &c. tempore Vicarii Generalis. Co: 12. d. 56. §. 7. pag. 613.

Formulis Congregationum Generalis & Provincialis quid sit addendum. Co: 12. d. 56. §. 8. *ibid.* & Con: 13. d. 22. p. 618.

Formularum approbatio. Co: 12. d. 57. p. 613.

Formula iuramenti de excellentia in talento gubernandi, aut concionandi, in ordine ad Professionem quatuor Votorum. Co: 13. d. 19. p. 618.

Formula Congregationis Provincialis paragraphis 41. de casu, quo se Provincialis à professione ad Congregationem Generalem excusavit, declaratus. Co: 13. d. 22. p. 618. Ejusdem paragraphus 13. cum Regula Provincialis 113. conciliatus. Co: 14. d. 24. p. 626.

Formula iuramenti de excellentia in Litteris hu-

manioribus, & in Lingua Græca, in ordine ad Professionem. Co: 14. d. 18. p. 624.

Formula Congregationis Generalis. p. 1. Congregationis Provincialis. p. 18. Congregationis Procuratorum. pag. 32. Congregationis ad eligendum Vicarium Societatis. p. 35.

Formula iuramenti Electorum in electione Generalis. p. 7. In electione Compromissariorum. pag. 9. Absolutionis Electorum à censuris. p. 8. Iuramenti de suffragiis fideliter publicandis. *ibid.* Decreti electionis Generalis. p. 9. Iuramenti Assistentium. pag. 17.

Fugitivi.

Fugitivi Societatis declarantur ipso facto excommunicati. Co: 9. d. 27. p. 582. & Can: 2. I. pag. 558.

Fundationes.

Vide Reg: 81. Provinc. pag. 318.

De diversitate fundationum. Co: 1. d. 26. p. 415. & in formula acceptandorum Collegiorum per P. Laynez. pag. 457.

In qualibet Fundatione Collegii, viginti saltem alantur. Co: 8. d. 27. p. 570.

Fundatores.

Pag. 163.

Fundatoribus, & eorum necessariis obligatio ostendenda. p. 4. c. 1. §. ult. p. 234.

Fundatores, vel precipui Benefactores, sunt participes meritorum Societatis. *ibidem.* §. 5. Pro Fundatore quot sacra dicenda. *ib.* §§. 1. 2. 4. p. 233. Qui autem non plenè fundavit. *Ibidem.* E. pag. 234.

De candela Fundatori danda. *Ibid.* §. 3. p. 233.

Fundator quomodo potest sibi reservare auctoritatem applicandi bona ad aliud opus. p. 4. c. 2. A. pag. 235.

Si Communitas fundarit, qua suffragia debeantur. p. 4. c. 1. D. p. 234.

Fundatoribus gratitudo exhibenda. r. 78. Prap: Re. p. 330. & r. 76. Recl: p. 337.

Candela illis danda. r. 9. Præf: Eccl: p. 368.

Fumus.

Vide Reg: 35. Præf: Eccl: p. 369.

G.

GALLIARUM

Assistens:

IN tertia Congregatione postulat. Congr: 3. d. De. 110. p. 463. In sexta conceditur. Congr: 6. d. I. 1. pag. 518.

Gene-

Instituti Societatis Jesu.

Generalis.

Bu. In praelatione sua sit semper memor formula be-

- I.** dignitatis, mansuetudinis, & caritatis Christi, Petri, Paulique. p. 3. 19. Totum jubendi, & ordinandi jus habet. p. 2. 18. etiam in contractibus ineundis. p. 33. omnimodam gubernationem Collegiorum, & studentium. p. 3. plenam administrationem, & in omnes jurisdictionem. p. 10. Omnem potestatem supra Societatem. p. 19. Potest in certis casibus amoveri, & alius substitui. p. 10. Potest ire, & subditos mittere quocumque, etiam ad infideles, & revocare. p. 10. Socius licentiam transeundi ad alium Ordinem concedere. p. 11. 31. 71. Gratias à Paulo tertio concessas per alios exercere. p. 15. Alias nem omnes. p. 46. Indulgentias Primaria Congregationis aliis eidem per ipsum aggregatis Scholarium Congregationibus concedere. p. 85. etiam non Scholarium. p. 88.

Generalis Præpositus in cuiusque gradus discretionem arbitrium habet. p. 97.

Generalis creat pro suo arbitrio Professores, & Coadjutores spirituales, & temporales. p. 98.

Generalis retinet omnes, quas habebat facultates, & auctoritatem in cunctis. *ibid.*

Pr. Generalis. pag. 163.

I. Necessarius est in Societate. p. 9. c. 1. p. 288.

Co. Debet esse ad vitam. p. 9. c. 1. A. *ibid.*

I. Multum refert ad Societatis conservationem, ut ejus electio fiat secundum Constitutiones. p. 10. §. 8. pag. 301.

In electione plus quam mediam partem suffragiorum habere debet. par. 8. c. 6. §. 6. p. 284.

Electus non potest recusare. par. 8. c. 6. §. 7. *ibid.* Et qui eum non recipit, excommunicatus est. *ibid.* §. 8. p. 285.

Quæ dotes & animi & corporis in eo requiruntur. p. 9. c. 2. 1010. p. 289.

Habet plenam auctoritatem in omnes, ad bonum regimen. par. 9. c. 3. §. 1. p. 290. Idq. expedit ad conservationem Societatis. par. 10. §. 8. p. 301.

In dimittendo habet omnem potestatem, quam habet ipse Societas. par. 2. c. 1. §. 2. p. 219.

Solusque potest dimittere Professores & Coadjutores reformatos. p. 2. c. 1. C. p. 220.

Potest vendere, & applicare, quæ libere relinquuntur Societati. par. 9. c. 3. §. 6. p. 291.

Potest admittere Collegia, & Universitates, & Domos; non tamen dissolvere. par. 4. c. 2. §. 1. & 3. p. 234. & c. 11. §. 2. p. 248. & p. 9. cap. 3. §. 5. p. 290. & statuere ubi sint aperienda schola. par. 4. c. 7. A. p. 243.

Ipsius est Provinciales per se constituere. par. 9. c. 3. §. 14. p. 291. & c. 5. §. 1. p. 294. & Re-flores. p. 9. c. 3. §. 14. p. 291. hos tamen etiam per alios potest. p. 4. c. 16. §. 3. p. 246.

Ipsius etiam est, admittere in Corpus Societatis. par. 5. c. 1. §. 2. p. 256. Quibus autem eam facultatem communicare possit. *ibid.* B.

A Generali ut à capite defluit universa potestas Provincialium, & reliquorum. p. 8. c. 1. §. 6. p. 278. Et ipse eis dat auctoritatem, quam judicat dandam. p. 9. c. 3. §. 7. p. 291. & §. 16. p. 292.

Res graviores debet tractare cum Assistentibus, ejus statuendi facultas penes ipsum est. p. 9. c. 6. §. 11. p. 298. Quod in specie de acceptandis Universitatibus dicitur. p. 4. c. 11. §. 2. & A. p. 248.

Ejus est supplere defectus Præpositorum inferiorum. p. 9. c. 6. §. 2. p. 296.

Item uti correctione, & reprehensione cum opus est. *ibid.*

Potest instituere Missiones. p. 7. c. 2. §. 1. p. 271. & par. 8. c. 1. §. 6. p. 278. In omnes mundis partes. p. 4. præm. A. p. 232. Mutationes personarum. par. 9. c. 3. §. 2. pag. 290.

Quomodo possit revocare Missiones factas à Pontifice. p. 7. c. 1. §. 6. p. 270. & cap. 2. H. p. 274. & par. 9. cap. 3. G. pag. 293.

Quos, & quos ministros habere debeat. par. 9. cap. 6. 1010. p. 296.

Debet habere catalogum omnium Nostrorum cum suis qualitatibus. par. 9. c. 6. §. 3. *ibid.* & Collegiorum cum suis redditibus. *ibid.*

Debet cognoscere conscientias subditorum, præsertim majorum officialium. par. 9. cap. 3. §. 19. pag. 292.

Ut plurimum debet residere Roma. par. 8. cap. 1. §. 7. pag. 278. & c. 5. §. 1. pag. 283. potest tamen visitare. p. 8. c. 1. H. p. 280.

Debet curare ut servantur Constitutiones. p. 9. c. 3. §. 8. pag. 291. potest tamen dispensare. *ibid.*

Confert ei ad auctoritatem, habere apud se viros graves. par. 8. c. 1. G. pag. 279.

Debet ordinariè agere cum Provincialibus, sed aliquando etiam cum Præpositis localibus. par. 9. cap. 6. §. 2. p. 296.

Debet exigere crebrò rationem eorum quæ sunt in Provinciis. par. 9. cap. 6. A. pag. 298.

Non debet vacare concionibus, nisi commodè possit. par. 9. c. 6. §. 1. p. 296. Neque occupari in aliis particularibus, sed in universalibus. par. 9. cap. 6. §. 6. pag. 297. Neque habere curam ullius Domus particularis. *ibid.* §. 5. p. 296.

Rrr 2

Non

Index Generalis

- Non potest mutare Constitutiones.* par. 4. cap. 10. §. 2. pag. 246.
- Debet vitare negotia externorum, etiam pia.* par. 9. c. 6. §. 4. p. 296.
- Missiones Pontificias nec debet recusare, nec affectare.* par. 7. cap. 1. §. 2. p. 269.
- In Congregatione habet duo suffragia, & praerogativam in paritate.* par. 8. c. 3. §. 2. p. 282.
- Est subiectus Societati.* par. 10. §. 8. p. 301. potest ei à Societate praescribi ratio victus, & vestitus. par. 9. c. 4. §. 2. p. 293.
- Potest aliquando amoveri, & etiam dimitti à Societate.* par. 9. c. 4. §. 7. p. 294. *Modus autem in eo servandus.* par. 9. c. 5. §. 4. & seqq. *ibid.*
- Si fuerit valde remissus, vel inutilis, debet ei dari Vicarius, vel Coadjuvor.* par. 9. cap. 4. §. 6. p. 293. & cap. 5. §. 6. p. 295.
- Si ex redditibus Collegiorum dat consanguineis, vel aliis, deponendus est.* p. 9. c. 4. §. 7. & D. p. 294. potest tamen facere convenientem eleemosynam. *ibid.*
- Re.** *Quomodo erga Generalem se geret Provincia-*
I. *lis.* r. 91. Prov. p. 319.
- Ei omnia Provinciae manifestanda.* r. 92. *ibid.*
- Ejus morte cognita quid aget Provincialis.* r. 113. Prov. p. 320.
- Ab eo approbata, à Provinciali in libro scribenda.* r. Prov. 135. p. 322.
- Ad eum quando, quid, & quomodo scribent Superiores.* r. 7. 8. 9. 10. & 11. form. scrib. p. 362.
- Ad eos quando Generalis.* r. 12. form. scrib. *ibidem.*
- Ad Generalis curam & correctionem spectat editio librorum nostrorum.* In Reg. Revif. Gener. pag. 352. & sequ.
- De.** *Generalis Praepositus non suffragiorum qualitate,*
I. *sed numero medietatem excedente eligitur.* Con: 1. d. A. 4. p. 407. *Eligi potest inter absentes, vel praesentes, sed Professus quatuor votorum.* Con: 1. d. A. 13. p. 410. *quomodo eligatur, electioque reverentia exhibeatur.* Co: 1. d. A. 16. p. 411.
- Quid facto opus, quando Generalis eligitur absens, aut moritur paulo post electionem.* Con: 7. d. 38. p. 552. *Perpetuus esse debet.* Con: 1. d. 47. p. 418.
- removeri non potest, nisi ob sex casus in Constitutionibus expressos.* Con: 1. d. 48. p. 419.
- Ejus auctoritas in condendis Regulis, & Ordinationibus, declarandisque Constitutionibus.* Con: 1. d. 143. p. 435. Co: 4. d. 19. p. 487. Con: 7. d. 76. p. 558. *ad quosvis contractus, excepta dissolutione Collegiorum, & Demoratio.* Co: 1. d. 100. p. 427.
- In Congregatione duo habet suffragia cum praerogativa praecedendi.* Co: 1. d. 8. p. 413. *est Praepositus peculiaris Domus Romana.* Co: 2. d. 49. p. 449. & d. 73. p. 453. & *Vice-Praepositum in ea creare potest, qui ordinariam habeat Superiorum potestatem.* Con: 4. d. 28. p. 489. *Quorum expensis alatur, & iter faciat.* Co: 2. d. 82. p. 454.
- Affistentem, si male se gerat, suspendere potest ab officio.* Co: 1. d. 87. p. 425. *si extra Urbem diu absurus proficiatur, Affistentium aliquem ut socium habere debet.* Con: 1. d. 85. *ibid.* *Currare item, nè Affistentes alio à Pontifice mittantur.* Congr: 1. d. 86. *ibid.*
- Currare debet, si qua à superiori Congregatione commissa fuerant, nondum executioni mandata.* Congr: 2. d. 93. pag. 455.
- Officiales qui ab ipso creantur, saltem Provinciales, mutare non potest post inchoatam Congregationem Generalem.* Co: 6. d. 35. §. 20. p. 534. *imò Provinciales nec post decretam.* Co: 7. d. 66. p. 556. *usque ad finem Congregationis.* Con: 1. d. 1. pag. 413. *quod de omni Congregatione Generali accipiendum est.* Congr: 5. d. 23. p. 501. *Ideo facultatem cum opus est, petit à Congregatione.* Congr: 6. d. 17. p. 523.
- Vicarium ante mortem nominare debet.* Congr: 4. d. 20. pag. 488.
- Generali mortuo iusta ubique persolvenda.* Con: 7. d. 5. p. 541. *Ejus morte non expirant officia ab ipso data.* Co: 1. d. A. 5. p. 407. *nec Superiorum nominationes, & mandata, nisi Superior aliud statuat.* Con: 4. d. 3. p. 484. *vim habent omnia ab eo statuta, vel concessa, donec à Successore revocentur.* Congr: 7. d. 72. p. 557.
- Eniti debet Generalis, ut Nostri removeantur à cura Monialium.* Co: 8. d. 11. p. 566. *Sit in eas arbitrio poena infligenda Superioribus gravantibus Collegia ere alieno.* Co: 8. d. 15. p. 567. *In casu Impotentia Generalis, iudicium de eligendo Vicario spectat ad Affistentes.* Co: 8. d. 28. pag. 571. *De electione Vicarii, datà Impotentia Generalis.* Co: 8. d. 29. *ibid.* *Non est addendus socius Sacerdos Patri Nostro Generali, nisi ipso volente.* Co: 8. d. 55. p. 576. *Generalis commendat Congregationem, petere à Pontifice moderationem in Superiorum vacatione.* Co: 9. d. 4. p. 578. *R. P. N. Generalis proponit Congregationis varios modos eligendi Vicarium.* Co: 11. d. 1. p. 591. *Absens à Congregatione propter infirmitatem, substituit suo loco aliquem ex Affistentibus.* Co: 11. d. 3. *ibid.* & Co: 14. d. 9. p. 621.

Genet.

Instituti Societatis Jesu.

Generalis in electionibus secretis duo habet suffragia. Co: 11. d. 8. p. 592. Illi permessa designatio eorum, qui Libellum supplicem offerrent summo Pontifici. Co: 11. d. 4. ibid.

Generalis an, & quando sit Index Ambitus. Co: 12. d. 47. p. 610. Superiores locales, qui sui regiminis tempus absolverunt, mutare potest post indictam Congregationem Generalem, etiam ante Congregationem Provinciale. Co: 12. d. 31. p. 607. Provinciales verò post decretam in Congregatione Procuratorum, non verò post indictam Congregationem Generalem; nisi in casibus, in quibus potest Vicarius. Co: 12. d. 32. ibid. Mortuo Generali, Nominationes Superiorum in casu Decreti 30. Congr: XII. simpliciter irritae. Co: 13. d. 11. pag. 616.

Generalis Praepositus cognoscit de impedimentis Procuratorum ex Indiis, degentium in Europa. Con: 14. d. 22. p. 625.

Ca. I. *Generalis retinere debet suam potestatem, juxta Constitutiones, ad mutationes personarum faciendas, non tamen sine causa, & cum detrimento aliorum.* Can: 32. Con: 2. p. 637.

Generali non licet mutare officiales, qui ab ipso met creantur, durante Congregatione Generali, nisi ipsa consentiente. Can: 32. Co: 1. p. 631.

Quod de omni Congregatione Generali quovis in casu congregata intelligendum est. Can: 18. Con: 5. pag. 648.

Solus Generalis auctoritatem habet condendi Regulas; alii eam duntaxat, quam ab ipso acceperint. Can: 3. Cong: 1. pag. 629.

Declarationes Generalis in Constitutiones & Decreta, non habent vim legis universalis, sed valent ad praxim bona gubernationis. Can: 21. Cong: 4. pag. 644.

Quo sensu dicatur Generalis posse Regulas condere, non leges. Can: 25. Con: 7. p. 655.

Generalis mandata non expirant ejus morte, excepta designatione ad Professionem ad Provinciale nondum missa. Can: 23. Con: 4. p. 644.

Generalis, erit Praepositus Domus Professa Romana. Can: 36. Con: 2. p. 637.

Potest tamen habere Vice-Praepositum cum ordinaria Praepositorum potestate. Can: 26. Con: 4. pag. 645.

Generalis ante obitum suum, Vicarium sibi nominare debet. Can: 18. Con: 4. ibid.

Generalis morte audita, solemne ubique Officium, & Sacrum à singulis prater ordinaria faciendum est. Can: 9. Con: 7. pag. 652.

Instit: S. J. vol: II.

Generalis demortui ordinationes, responsa, privilegia, & concessionem, aliisque id genus vim eandem habent, donec à Successore revocentur. Can: 10. Con: 7. ibid.

Solus Generalis habet facultatem commutandi Legata. Can: 18. Con: 8. p. 656.

Generalis eligi qualis debeat. p. 6. Quo ritu eligatur. p. 7. & seqq. Ad plura medietate suffragia creandus. p. 9. Electo reverentia exhibetur. Ibidem. Si absens eligatur, quod observandum. ibid. Praest Congregationi Generali, & duo in ea habet suffragia, cum qualitate precedendi. p. 12. Duo item in Congregatione Procuratorum. p. 33. In Deputationibus unicum habet, cum prerogativa precedendi. p. 13. Mutare Provinciales non potest post indictam Congregationem Generalem. p. 12. Congregationem Generalem arbitrio suo indicit in rebus magni momenti. p. 1. Et cum decreta est in Congregatione Procuratorum. p. 33. Cum Assistentibus examinat acta Congregationum Provincialium. p. 32.

Generalis Praepositus facultatem dabit ad conferendum gradum Doctoratus Nostris. r. 10. Prov: p. 54. & ad geminandas scholas inferiores. r. 21. Prov: §. 5. p. 57. & si Emmanuelis Grammatica ad aliam methodum, quam Romanam, conformanda sit. ibidem. r. 23. & si quid prater ea, quae in libro studiorum sunt, Provincialis in sua Provincia expedire judicaverit. r. 39. Prov: p. 59.

Generalis de promovendis responsa, quae ratione exsequenda. p. 161.

Generalis de quibus monendus. p. 169. Ejus est determinare numerum admittendorum. p. 218.

Gloria.

Gloria Divina desiderium est sumus ad turrim Evangelicam. c. 23. §. 5. p. 334. Ejus studium magnam offert animae fiduciam. Ibidem.

Ejus intuitus vera regula electionis. c. 25. §. 9. pag. 336.

Gloria Paradisi addi potest meditationibus quartae hebdomade. c. 36. §. 1. p. 345. & cap. 39. §. 4. pag. 348.

Gradus Admissorum.

Vide Classes.

Gradus.

Gradus in Collegiis dat Rector, aut Praepositus. Bu. p. 22. 28. aut studiorum Praefectus. p. 61.

Gradus suscipere possunt Nostris in Collegiis extra Universitates; & in his etiam, si earum Rectores gratis dare recusent. p. 22. Similiter externi, qui apud nos studuerint. pag. 28.

S f f

Gra-

Index Generalis

- Gradus qui à nobis susceperim, privilegium Universitatum gaudet.* p. 23. 27. 61.
- Gradus in Universitatibus à Nostreis suscipi, citius non expedit.* p. 27.
- Gradus omnes personarum Societatis confirmantur.* Vide. Confirmatio. & pag. 74.
- Graduum discretio est in manu Præpositi, tempus Præ. item promotionis ad illos.* p. 98.
- I.** *Gradus.* pag. 164.
- Co.** *Ad gradum suscipiendum quot annorum studium requiratur.* par. 4. c. 15. §. 2. & B. p. 252.
- I.** *Eos conferre pertinet ad Cancellarium.* par. 4. c. 17. §. 2. pag. 254.
- Debet precedere diligens examen, & quidem publicum.* par. 4. c. 15. §. 4. p. 252. & idem cum Nostreis. par. 4. c. 6. §. 17. p. 241.
- Potest tamen cum licentia Generalis, vel Provincialis privatum fieri.* par. 4. cap. 15. E. p. 253.
- Externis gratis dandi.* par. 4. c. 15. §. 4. pag. 252. *Nec permittendus sumtus nisi exiguus.* ibid. & F. pag. 253.
- Non sunt Nostreis graduandis assignanda certa loca.* par. 4. cap. 6. §. 17. pag. 241. *Atque idem etiam servandum cum externis.* par. 4. cap. 15. §. 4. pag. 252.
- Quomodo possint Nostri graduati habere aliqua insignia in actibus publicis.* par. 4. c. 17. §. ult. pag. 255.
- Externis fides facienda de gradu per Notarium.* par. 4. cap. 17. §. 4. p. 254. *Nostreis per Patentes Rectoris.* ibid. F. p. 255.
- Theologis graduatis permitti potest linguarum studium.* p. 4. c. 6. D. p. 242.
- Admissus ad unum gradum non debet tentare ad altiorem progredi.* Exa. c. 6. §. 5. & 6. p. 208. & cap. 8. §. 2. p. 210.
- Re.** *Et r. 20. Sum.* pag. 305.
- I.** *Ad indifferentiam ad gradus, Nostri voto obligantur.* r. 15. Mag. Novis. p. 341.
- Curanda Sæcio Provincialis circa promovendos ad Gradum.* r. 14. Socii Prov. p. 356. & circa Informationes ad Gradum in Archivo servandas. r. 15. ejusd. ibid.
- De.** *Graduum Societatis accurata juxta Constitutiones distributio Generali commendatur.* Con: 4. d. 9. p. 486. *Nullum illis certum tempus præfigendum.* Con: 5. d. 36. 37. p. 504. *In promovendis ad gradus ordo servandus.* Co: 7. d. 75. p. 557. *Qui oblatum gradum admittere cunctantur, contra votum quando peccent.* Con. 7. d. 32. p. 550.
- Ad Gradum, quatuor Informatorum numerus sufficit.* Co: 9. d. 37. p. 584. & Cæn: 18. p. 659.
- Graduum promotionibus constituti dies.* Co: 12. d. 9. p. 601. *Non sunt conditio necessaria ad valorem Professionis.* Ibid. *Alio etiam, & quo tempore possit quis promoveri cum facultate Provincialis.* ibid. *Vicarius Generalis potest conferre Gradus.* Co: 12. d. 10. p. 602. *Ætas requisita ad gradum Coadjutorum Spiritualium.* Co: 12. d. 14. ibid. *In formationibus ad Gradum addatur judicium, & quale, de profectu in virtutibus.* Co: 12. d. 56. §. 6. p. 612. *Silutera admissionis ad Gradum serius offerantur, potest Gradus suscipiendo diem proxime opportunum designare Provincialis.* Co: 13. d. 20. pag. 618.
- De tempore admittendi Nostros ad status Societatis nihil innovandum.* Can: 8. Con: 4. p. 643. **I.**
- Nullum certum tempus gradibus conferendis præfignandum.* Ca: 11. Co: 5. p. 647.
- Gradum oblatum acceptare quando unusquisque voti teneatur.* Can: 15. Con: 7. pag. 652.
- Doctoratus vel Magisterii gradus in quos cum St. facultate Generalis conferri possit.* r. 10. Prov. p. 11. 54. *Serventur tunc Constitutiones; & qui promovetur, Scriptura quoque theses intermiscet.* Ibid. r. 11. *Professores omnes intersint.* r. 25. Præf: pag. 63. *quid Præfectus tunc præstare debeat, à Rectore intelligi.* ibid.
- Gradus scholarum, hoc est ordines diversi.* Vide Ordines & Scholæ.
- Graduum apta distributio ad ordinem, & firmitatem pertinet Societatis.* p. 155. *Ad gradum II. tempestive omnes proponendi.* ibid. *Professi triennio post studia, & tertium annum probationis.* pag. 156. *Coadjutores spirituales post decennium ab ingressu.* ibid. *Coadjutores temporales iidem post decennium.* p. 158. *simul proponendi, qui simul sunt ingressi.* p. 156. *si qui ob defectus differuntur, de iis monendi sunt.* ibid. & p. 159. & certior, cur quisque differatur, faciendus Generalis. p. 156. *Ad gradum simul designati, ordine suo vota faciunt.* ibid.
- Graduum difficultas.* p. 179. *Servanda pro In. gradibus.* 180. *Qua circa tempus proponendi.* ibid. **II.** *Quid cum minus probata virtutis.* ibid. *Ut exercendi ad Professionem minus idonei.* ibid. *De gradu Coadjutorum non abjectè loquendum.* ibid. *Coadjutores spirituales præficiendi Collegiis.* ibidem. *Qua humilitas necessaria ad gradus.* p. 181. *Antiquiores ut disponendi pro gradu.* Ibid. *Ad exercitia spiritualia hortandi.* ibid. *Sincera informationes instituenda.* ibid.

Gra-

Institutum Societatis Jesu.

Græca.

De. Græca lingua excellentia ad Professionem quatuor Votorum confert. Co: 9. d. 32. p. 583.

De promovendis Græcis litteris. Co: 8. d. 16. pag. 567.

St. Græca lingua privata academia inter Nostros fovenda. r. 7. Refl: p. 59. Græcus textus quatenus ad Scripturam exponendam afferendus. r. 4. Script: pag. 66.

Græca Grammatica in singulas inferiores classes distributio. r. 13. Com: inf: p. 87. pro Rhetorica syntaxi, & syllabarum dimensio alternis. ibid. & r. Rhet: 1. p. 91. & 14. p. 93. pro Humanitate syntaxi. r. 13. Com: inf: p. 87. & r. 1. Hum: p. 94. in suprema Grammatica octo partes orationis. r. 13. Com: inf: p. 87. & r. 1. sup: Gram: p. 96. in media, & in infima, prima rudimenta. pag. 87. 98. 99.

Græcum thema quomodo in Rhetorica, quomodo in Humanitate, quomodo in prima Grammatica dictandum. r. 11. Rhet: p. 93. r. 6. Hum: pag. 95. & r. 8. Sup: Gram: p. 97.

Græca prælectio, auctores, ac pensum. In Rhetorica qui auctores, & qua ratione interpretandi. r. 13. Rhet: p. 93. qui in Humanitate, quæve ratione. r. 9. Hum: p. 96. in Humanitate Grammatica græca, & auctor explicentur alternis: inclinante anno alternis quoque Græcarum syllabarum dimensio cum auctore. ibid.

In prima Grammatica Grammatica quoque græca, & auctor alternis. r. 9. Sup: Gr: p. 97. In media ferè tantum Grammatica, aut altero semestri Catechismus Græcus, & quæ ratione. r. 1. med. Gr: p. 98. & r. 9. p. 99. In infima prima tantum Grammatica rudimenta. r. 1. inf: Gr: ibid.

Grammatica.

Co. Comprehenditur nomine litterarum humaniorum. par. 4. c. 12. A. p. 249.

I. Ordinariè tres ejus classes esse debent. par. 4. cap. 13. B. p. 250.

De. Grammaticam docendi munus, Societatis proprium, etiam à Sacerdotibus, atque etiam Professis exercendum. Co: 8. d. 8. p. 565.

Ca. Et Can: 1. Cong: 8. p. 655.

I. Ab ea, vel Humanitate docenda Nostri nè eximantur. r. Prov: 26. p. 57. etiam absolutis studiis, tertioque Probationis anno possunt eam docere. r. Prov: 27. p. 57.

St. Grammatica Emmanuelis utendum. r. Prov: 23. ibid. tres ejus libri trium Grammatica classium

proprii, singuli singularum. r. 8. Praef: inf: §. 2. p. 80. & r. 12. Com: inf: p. 87.

Ubi Romana non est recepta, ad similitudinem Romana methodi cum facultate Generalis conformetur. r. 23. Prov: p. 57. & r. 8. Praef: inf: §. 2. pag. 80.

Grammatica Professores repetant initio breviter, qua in classe inferiore sunt tradita. r. 12. Com: inf: p. 87. Primo semestri suum librum absolvant, altero repetant. r. 8. Praef: inf: §. 3. p. 80.

Supreme Grammatica tertius liber Emmanuelis, & ex secundo appendices secundi generis, & figurata constructio attribuntur. r. 8. Praef: inf: §. 2. ibid. & r. 1. Sup: Gr: p. 96. Media secundus liber usque ad figuratam constructionem, & faciliores appendices. r. 8. Praef: inf: §. 2. ibid. & r. 1. Med. Gr: p. 98. Infima primus liber, & aliquid secundi. r. 8. Praef: inf: §. 2. ibidem. & r. 1. inf: Gr: p. 99. si hæc duos in ordines dividatur, uni ordini primo semestri prima pars libri, alteri altera assignetur: utraque utriq; altero semestri repetatur. r. 8. Praef: inf: §. 3. p. 80. & r. 1. inf: Gr: p. 99.

Gradus singularum, & pars Grammaticæ, Auctoresque in singulis explicandi. r. 1. p. 96. & 1. p. 98. & 1. p. 99. Horarum in singulis divisio quotidiana. r. 2. p. 96. & 2. p. 98. & 2. p. 100. Scriptio in singulis corrigenda ratio. r. 3. p. 97. & 3. p. 98. & 3. p. 100.

Exercitationes quas in singulis Magistri assignare possunt inter corrigendum. r. 4. p. 97. & 4. p. 99. & 4. p. 100. in repetitione Auctoris, præsertim in postremis duabus, exigantur potissimum præcepta Grammaticæ. r. 5. p. 99. & 5. p. 100. Prælectio auctoris in singulis, quanta, qualisve. r. 5. p. 97. & 6. p. 99. & 6. p. 100. Argumentum scribendi in singulis quale. r. 6. p. 97. & 7. p. 99. & 7. pag. 100.

Prælectio Grammatica in media. r. 8. p. 99. in infima. r. 8. p. 101. Concertatio discipulorum quibus de rebus erit in singulis. r. 10. p. 98. & 10. p. 99. & 9. p. 101. Discipuli supreme Grammaticæ semel fere in mense suo Marte scribant. r. 6. p. 97. quo pacto in ea carminum thema dictandum. r. 7. ibidem.

Grammatica Græca, & Hebræa.

Vide Græca, & Hebræa.

Gratia.

Quo pacto Dei gratia uberius acquiratur. par. Co: 3. cap. 1. §. 22. p. 227. Ad eam in primis efficax est oratio. par. 9. c. 6. A. p. 298. Sacrificia. Sff 2 par.

Index Generalis

- par. 10. §. 1. pag. 299. *Votorum ueremissio.*
 par. 3. c. 1. T. pag. 230.
Quo pacto Divina gratia cooperandum. par. 10.
 §. 3. pag. 299.
- Gratiæ Apostolicæ.**
- Bu. Gratia, & privilegia mendicantibus concessa, &
 I. concedendi, Societati conceduntur. p. 37. Alio-
 rum item Ordinum, locorum, & personarum, si que
 Pr. utitur more suo. p. 45. 46.
 I. Gratiarum usus. pag. 165.
 Co. Coadiutores formati eorum capaces sunt. Exam:
 I. cap. 6. §. 3. p. 208. Atque etiam Novitii. par. 5.
 c. 1. A. p. 256.
 Vide Facultates Apostolicæ.
- Gratiarum actio.**
- De. Decreta Ordini Patrum Cassinensium Congre-
 I. gationis Italia. Co: 8. d. 13. p. 566. Patribus
 Cassinensibus Congregationis Lusitania. Co: 8. d.
 26. p. 570. Regi Catholico. Co: 8. d. 36. p. 572.
 Reverendissimo Patri Magistro Generali Ordinis
 Predicatorum. Co: 11. d. 19. p. 594. Sanctissi-
 mo D. N. Alexandro VII. Rom: Pontifici. Co: 11.
 d. 26. p. 596. Celsissimo Principi, Paderbornensi
 ac Monasteriensi Episcopo. Co: 12. d. 27. p. 606.
 Augustissimo Imperatori, & Serenissimis Regibus.
 Co: 13. d. 13. p. 616. Illustrissimo ac Reverendis-
 simo D. Episcopo Malacitano. Co: 13. d. 14. ibid.
 Serenissimo Cosmo III. Magno Duci Heturria. Co:
 14. d. 26. pag. 626.
 Gratia de more Deo acta in fine Congregationis.
 Co: 14. d. 29. p. 627.
- Gratianopolis.**
- De. Vide: Domus Professa.
 I. Gubernatio.
- Bu. Gubernatio Collegiorum omnimoda est penes Ge-
 I. neralem vel Societatem. p. 3. 19.
 Gubernandi, & negotiorum ratio, apud Superi-
 ores Societatis residet. p. 98.
 Co. Tota Societatis gubernatio est penes Generalem.
 I. p. 9. cap. 3. §. 3. pag. 290.
 Quo pacto hac erit bona. par. 9. c. 3. §. 1. ibid.
 Unde ea magna ex parte pendeat. p. 9. c. 6. §.
 6. pag. 297.
 Ejus causa uberius à Deo Superioribus commu-
 nicatur gratia in Consultationibus. p. 8. c. 3. §. 2.
 pag. 282.
 Ut rectè à Deo gubernemur, quibus mediis uten-
 dum. par. 10. §. 2. pag. 299.
- De. De Gubernandi talento, ejusque excellentia, in
 I. ordine ad Professionem quatuor Votorum, formula
- Juramenti præscripta.* Co: 13. d. 19. p. 618. Ju-
 ramentum hoc debent præcessisse experimenta &
 specimina gubernandi non vulgaria, nec modici
 temporis; dilata etiam, si opus est, ad eum finem
 Professione. ibid.
- Gubernandi talentum. Vide: Talentum.
 Gubernationi apti diligenter à Provinciali no-
 minandi, & instruendi sunt. p. 152. De his mi-
 tenda tertio quoque anno ad Generalem informatio-
 nes. ibid.
- Ratio spirituales viros gubernandi fortis & sua-
 vis. p. 229. hujus difficilis praxis. ibid.
- Quid Superiori præstandum, ut iuramque asse-
 quatur. ibid.
- Insuavis gubernationis capita. ibid.
 Remissa gubernationis capita. pag. 236.
 Asperitas & laxitas. ibid.
 Quomodo conjungenda. ibid.
 In quo suavis sit posita. pag. 137.
 Quomodo miscenda cum benignitate severitas,
 secundum Constitutiones. Ibidem.
- H.**
- H A B I T U S.**
- Habitus. pag. 166.
 Habitus. Vide Vestitus.
- Hæresis.**
- De absolutione ab hæresi. pag. 22.
 Damnatus vel suspectus de hæresi per sententi-
 am, habet impedimentum essentiale ad Societa-
 tem. Exa: c. 2. §. 1. p. 196. & p. 1. c. 3. §. 3. p.
 215. Non tamen si sit hæresis generalis, nempe
 nationis. ibid. B. p. 216.
- Hæreticus.**
- Possunt Nostri Hæretici cohabitare. pag. 12.
 Hæretici. pag. 166.
- Hebdomada.**
- Hebdomada Exercitiorum non tam numero die-
 rum, quam materia genere distinguuntur. c. 11. §. II.
 1. pag. 324.
 Nec tam numero dierum, quam effectu me-
 diæ. c. 17. §. 1. p. 329. & c. 39. §. 7. p. 348.
 Respondent tribus viis, purgative, illuminative,
 unitivæ. c. 39. §. 1. p. 347.
 Hebdomadis quatuor omnia Exercitia conti-
 nentur. ibid.
 Hebdomada singula quid contineant. c. 11. §.
 2. p. 324.
- Hebdomada prima.**
- Hebdomada prima quem scopum habeat. cap. Di.
 17. §. 1. pag. 329.
- St.
II.
Or.
II.
Id.
II.
Pr.
I.
Co.
I.
Bu.
I.
Co.
I.
Bu.
I.
Pr.
I.
Di.
II.
Pro-

Instituti Societatis Jesu.

- Proroganda, quando non sequitur fructus; & quid aliud agendum. ibid.*
- Brevius transigitur ab iis, qui sum dediti rebus spiritualibus. c. 9. §. 3. p. 320.*
- Hebdomada prima respondet via purgativa. c. 10. §. 6. p. 322. & c. 39. §. 2. p. 122.*
- Continet considerationem peccatorum. c. 11. §. 2. pag. 324.*
- Magis vel minus in ea immorandum, prout magis vel minus necessaria purgatio. cap. 10. §. 6. pag. 322.*
- Hebdomada prima, tamquam basis nunquam omissenda. c. 11. §. 4. pag. 324.*
- Eodem ordine tradenda quo ponitur. c. 14. §. 1. pag. 326.*
- Quid agendum cum quatuor tantum horae sunt. ibidem.*
- Hebdomada prima Sacerdos Exercitia faciens, posset ob reverentiam à sacro abstinere. c. 11. §. 3. pag. 324.*
- Hebdomada secunda.**
- Di.** *Hebdomada secunda respondet via illuminati-
va. cap. 18. §. 3. p. 330.*
- II.** *Quem finem habeat. c. 18. §. 1. p. 329.*
- Quam dispositionem requirat. c. 18. §. 4. p. 330.*
- Ipsò initio ad electionem disponit. cap. 29. §. 1. pag. 339.*
- Vitam Christi Domini continet, & Electionem. c. 11. §. 2. pag. 324.*
- Differenda si desit fervor. c. 18. §. 4. p. 330.*
- Quatuor horas fatigatis praescribit. cap. 21. §. 1. pag. 332.*
- Hebdomada tertia.**
- Di.** *Hebdomada tertia. c. 35. per totum. p. 343.*
- II.** *Continet Passionem Christi Domini. c. 11. §. 2. pag. 324.*
- Qua meditatione stabilitur electio. cap. 35. §. 1. pag. 343.*
- Hebdomada quarta.**
- Di.** *Hebdomada quarta respondet via unitiva. cap. 36. §. 1. p. 345.*
- II.** *Continet resurrectionem, & beneficia ad excitandum amorem. ibid.*
- Hebdomada quarta addi possunt meditationes de gloria paradisi. ibid.*
- Hebraeus, Hebraica.**
- De.** *Hebraica lingua necessitas. Con: 1. d. 29. I. pag. 416.*
- Hebraeorum genere orti à Societate excluduntur. Co: 5. d. 52. §. 3. p. 510. Ultra quintum gradum, Inttit: S. J. vol: II.*
- nisi publica sit infamia, non rejiciendi. Con: 6. d. 28. pag. 529.*
- Quo tempore à Nostris addiscenda, & à quibus. St. r. 8. Prov: p. 54. addicantur huic studio aliqui; II. juventura, academia, praesertim quo tempore Theologia recolitur. ibid.*
- Hebraeus textus quatenus ad Scripturam explicandam adhibendus. r. Script: 4. p. 66.*
- Quatenus Rabbini, pœnclisve habenda fides. r. Script: 10. 11. p. 66. 67. Rabbini nè concilietur auctoritas. ibid.*
- Hebraica lingua Professor qualis. r. 7. Prov: p. 54. ut idem sit ejus, ac Scriptura Professor, optandum. ibid. quinam ejus finis, ac minus. r. 1. 2. 3. 4. p. 67. in ejus Regulis.*
- Hispania.**
- Hispania Rex Catholicus petit, ut Societas quorundam privilegiorum usu abstineat in Hispania. De. I. Con: 5. d. 21. p. 501. a perturbatoribus Societatis, falsis accusatoribus circumventus. Con: 5. d. 55. p. 512.*
- Historia.**
- Historia Domorum, & Collegiorum Romam mittenda. p. 122. & tertio quoque annis supplementum. p. 163.*
- Historicus.**
- Quid peculiare ad sui explicationem requirat. r. St. 28. Com: inf: p. 88.*
- Quatenus in Rhetorica, vel Humanitate explicandus. r. Rhet: 2. p. 91. & r. Hum: 2. p. 94.*
- Homicidium.**
- Homicidium. pag. 166.*
- Honor.**
- Fratres invicem honorandi tamquam Superiores. Co. p. 3. cap. 1. §. 4. p. 225.*
- Honoris inter Nostros loquendo, vel scribendo, De. an praescribi forma debeat. Co: 1. d. 103. p. 429.*
- Honor. Vide Amor.*
- Horæ.**
- Hora Canonica. pag. 166.*
- Horarum distributio per signum campana necessaria. p. 4. c. 10. §. 9. p. 247.*
- Hora statuta, ut cibi, & somni, servari debent. par. 3. c. 2. §. 2. p. 230. nisi Superior dispenses. Ibid. B. p. 231.*
- Hora scholarum certa pro varietate temporum assignanda. r. 35. Prov: p. 58. inchoandarum, finiendarumque, significantur mature Magistris à Prefecto. r. 7. Pref: inf: p. 79.*
- Ttt Earum

Index Generalis

- Earum divisio in classibus inferioribus. r. 14. Com: inf: p. 87. & in singulis classibus. r. 2. videl. in Rhetorica. p. 91. in Humanitate. p. 94. in suprema Grammatica. p. 96. in media. p. 98. in infima. pag. 100.*
- Or. II. In. II. Di. II.** *Hora considerationis Superioribus observanda. pag. 125.*
- Hora Considerationis perfunctoria obitio p. 171.*
- Hora meditandi in Exercitiis quotidie sunt quinque. cap. 3. §. 7. pag. 315.*
- Præterquam forte hebdomadâ secundâ. cap. 21. §. 1. p. 332.*
- Or. II. In. II.** *Horologia.*
- Horologia rotata Nostri verita. p. 133.*
- Pag. 184.*
- Or. II.** *Hortus.*
- In Collegiorum fundatione requiritur. p. 151.*
- Or. II.** *Hospitale.*
- Co. I.** *Hospitalis experimentum, ibi dormiendo, vel per horas aliquas quotidie serviendo. Exam. cap. 4. §. 11. p. 201. & §. 19. p. 202. In iis autem qui redeunt ad Societatem. p. 2. cap. 4. D. p. 224.*
- Subventio eorum qui sunt in hospitalibus, est ex Instituto Nostro. par. 7. c. 4. §. 9. p. 276.*
- Re. I.** *In eo dormire & cibum capere. Vide Reg: 29. Mag: Novit: p. 342.*
- De. I.** *Hospitalis Domus cura non suscipienda. Con. 2. d. 13. pag. 443.*
- De. I.** *Hospitalitas inter Nostros gratuita. Co: 7. d. 18. pag. 545.*
- Re. I.** *Hospites.*
- Quomodo circa eos & transeuntes, Superiores se habebunt. r. 82. & 83. Præp: p. 330. 331. & r. 80. & 81. Recl: p. 337.*
- Re. I.** *Hospitium.*
- Ubi Nostri sunt, non nisi ad nostrum divertendum. r. 48. Com: p. 311.*
- Eo quando externi suscipiendi. r. 83. Præp: p. 331. & r. 81. Recl: p. 337.*
- Co. I.** *Humaniores litteræ.*
- Earum nomine Rhetorica, & Grammatica intelligitur. p. 4. c. 5. A. p. 239. & præterea Poësis & Historia. p. 4. c. 12. A. p. 249. Quot autem, & quas classes contineant. p. 4. c. 13. B. pag. 250.*
- Sunt his temporibus necessaria. par. 4. c. 5. §. 1. p. 239. & c. 12. §. 2. p. 249.*
- Ad Professionem requiritur etiam scientia humaniorum litterarum. par. 5. c. 2. §. 2. p. 257. & B. pag. 258.*
- Earum non potest esse tempus limitatum. par. 4. c. 15. A. p. 252.*
- Loquendo, & scribendo stylus exercendus. p. 4. c. 6. §. 13. p. 241. & actio pronuntiando. par. 4. c. 13. §. 3. p. 250.*
- Compositiones emendanda à Magistris. p. 4. c. 13. A. ibid. & aliqua mittenda ad Provincialem, vel Generalem. par. 4. c. 6. L. p. 242.*
- A quibus litteris humanitatis abstinendum. par. 4. cap. 14. §. 2. p. 251.*
- Humaniorum litterarum studia commendantur. De. Con: 7. d. 92. p. 562. Earum doctrinâ insignes ad Professionem promovendi. Con: 6. d. 15. pag. 522. Magistri faciendi; quique, & quam diu in eo munere occupandi. Con: 7. d. 26. p. 549.*
- Humaniorum litterarum utilitas, & cura in Societate. Co: 14. d. 10. p. 622. Querela de illis alibi neglectis. ibid. Remedia. ibid. Vide Scholæ inferiores.*
- Humaniorum litterarum commendatio. p. 214. In earum periti magnificiendi. ibid. quinam illis applicandi. p. 215.*
- Humanitatis schola.**
- Ejus gradus, ac finis, auctoresque in ea explicandi. r. 1. Hum: p. 94. Cognitione lingua, eruditione aliqua, præceptorum informatione continetur. ibidem.*
- Ex præceptis Rhetorica explicabitur Cyprianus, ex Orationibus aliqua Ciceronis. r. 1. & 2. Hum: p. 94. & r. 8. p. 96.*
- Inclinante anno Græcarum syllabarum dimensio explicanda. r. Hum: 9. p. 96. Carmina alternis mensibus, aliquid interdum prosa brevioris affigendum. r. 10. Hum: ibid.*
- Professoris ejus finis, ac munus. Vide in ejus Regulis. p. 94. & seqq.*
- Humilitas.**
- Servanda in animo, & in exteriori, deferendo aliis. par. 3. cap. 1. §. 4. p. 225. & in ratione vestitus. par. 6. c. 2. §. 15. p. 264. & in omnibus. ibid. §. 16.*
- Silentium, & compositio exterior est indicium humilitatis. p. 3. c. 1. §. 4. p. 225.*
- Requiritur in Rectore. p. 4. c. 10. §. 4. p. 246. & nominatum in Coadjutoribus spiritalibus. Exa. c. 6. §. 5. p. 208. & temporalibus. §. 6. ibid. Denique splendere debet in ipso Generali. par. 9. c. 2. §. 2. pag. 289.*

Officia

Instituti Societatis Jesu.

Officia in quibus exercetur humilitas, devotè ob-
runda. par. 3. c. 1. §. 22. p. 227. & appetenda.

Exam: cap. 4. §. 28. p. 203. & aliquando à Sa-
cerdotibus exercenda. p. 3. cap. 1. §. 19. p. 227.

Appetendus est contemptus sui, nullà data occa-
sione. Ex: c. 4. §. 44. p. 206.

Experimentum versandi in officiis humilibus.
Exam: cap. 4. §. 13. p. 201.

Qui ad superbiam propensi sunt, in humilibus
exerceri debent. p. 3. c. 1. §. 13. p. 226.

Humilitas est litterarum fundamentum, par. 3.
cap. 1. §. 27. p. 228.

Re. I. *Omnes in interna humilitate se conservent. r.*
Ex. 29. *Sum: p. 300.*

II. *Tres modi humilitatis. pag. 283.*

Di. II. *Humilitas quâ quis se Instruitori subdit, valde*
Deo placet. c. 2. §. 7. p. 314.

Humilitas remedium consequenda devotionis,
cum desolationem quis patitur. c. 7. §. 7. p. 318.
disponit ad orationem. cap. 8. §. 3. p. 319.

Humilitatis tertius gradus necessaria dispositio
ad electionem. c. 23. §. 3. p. 334.

Humilitatis tres gradus toto uno die revolvendi.
c. 29. §. 8. p. 340. quando prorogantur. ibid.

I.

IANITOR.

Re. I. **A**dmoneendus quò eundum est. r. 46. Com:
pag. 311.

Nomina Nostrorum prope ostium scripta esse cu-
ret. Neminem exire sine facultate permittat. ibid.

Quò eant intelligat. r. 1. Jan: p. 393.

Nil intempestive nuntiabit. r. 2. ibid.

Litteras Superiori tradat. r. 3. ibid.

Quid aget, cum Nostri peregrè veniunt. r. 4.
pag. 394.

Dato signo festinet ad januam. r. 5. ibid.

Quid faciet cum quaruntur qui domi non sunt.
r. 6. ibidem.

Quem conversandi modum tenebit. r. 7. ibid.

Cum facultate vocet Nostros ad loquendum.
r. 8. ibidem.

De elemosynis Superioris mentem intelligat. r.
9. & 11. ibid.

Curet ut aliquis Sacerdos Prælatum domum in-
gressum comitetur. r. 10. ibid.

Cum pauperibus benignè se habeat. r. 11. ibid.

Mulieres paucis dimittat, vel ad Aeditum re-
mittat. r. 12. ibid.

Janua sit semper obserata. r. 13. ibid.

Portas quando claudet, claves Superiori tradat.
r. 14. ibid.

Nihil externorum custodiat. r. 15. ibid.

Veniente Medico signum dabit. r. 16. ibid.

Et pro scholarum initio ac fine. r. 17. ibid.

Janua.

Non nisi consuetâ domûs janua egrediendum,
& c. r. 45. Com: p. 311.

Ea sit semper obserata. r. 13. Janit: p. 394.

Quando claudenda, ejus claves Superiori tra-
denda. r. 14. ibid.

Jejunare. Jejunium.

Facultas dispensandi in jejniis per Professos. p.
22. & per alios. p. 46.

Jejunium. pag. 167.

Jejunare, aliis non jejunantibus, non est singula-
ritas. Con: 1. d. 96. p. 427.

Jejunia volentibus juxta discretionis mensuram
concedenda. ibidem. & Con: 6. d. 9. p. 521.

B. P. Ignatii pervigilio jejunandum. Con: 7. d.
16. pag. 544.

Et Can: 2. Con: ejusd. p. 651.

Jesu nomén.

Jesu nomine Societas insignitur. p. 2. 24. 33. Bu.
& aliis locis. I.

Jesu nomen in Societate retinendum. p. 98.

S. Ignatius.

S. Ignatius tribus Patribus commisit, ut salvo De.
sensu, verba Constitutionum, prout ipsis videretur, I.

immutarent. Con: 1. d. 53. p. 420. Orare simul
Nostros ordinariè non probabat. Con: 1. d. 98. p.

427. Nec elemosynas ostiatim peti à Domibus
Professis, licet ad tempus id permiserit. Co: 1. d.

103. p. 429. Professis injunxit, ut semel per dies
quadragesima doctrinam Christianam docerent. Con:

1. d. 138. p. 434. Ejus aliquot ordinationes ex
tra corpus Constitutionum repertæ. Con: 1. d. 72.

73. 74. 75. 76. p. 422. & 423. Ejus Canonizatio
petenda decernitur. Con: 5. d. 71. p. 516.

Quid senserit de Exercitiis. Proëm. §. 4. pag. Di.
310. in epistola ad P. Mionam, magnam ab eis u-
tilitatem promittit. ibidem. II.

In Cassinatem ad Exercitia secedit. c. 9. §. 13.
pag. 321.

P. Ignatii sententia de indifferentia ad electio-
nem necessaria. c. 23. §. 4. p. 334.

Illuminativa via.

Illusionibus patet, nisi cauti simus, aut si festine-
mus. cap. 39. §. 7. p. 348. Di.

T t t 2

Ima-

Index Generalis

Imagines.

- Or. *Imagines multi valoris non permittenda Nobis.*
 II. c. 4. pag. 133.
 In. *Infr:* i. pag. 184.
 II. *Imitatio Christi Domini.*
 Di. *In ejus Passione precipue querenda.* c. 35. §. 9.
 II. pag. 344.
Est reformatio vite nostre. c. 18. §. 2. p. 329.

Imitari.

- In. *Imitari alios quatenus novi Concionatores pos-*
 II. *sint.* pag. 185.

Immunitas.

- I. *Immunitas.* pag. 167.
 St. *Immunitas a versibus, Gracisque addiscendis*
 II. *nullis à Praefecto concedenda.* r. 31. *Praf:* inf: pag. 82, *nec à Magistro in aliis rebus.* r. 11. inf: pag. 87.

Impatientia.

- In. *Impatientia in perferendo.* pag. 172.
 Id. *Vide Averfio.*
 II.

Impedimenta.

- Co. *Impedimenta essentialia quae à Societate exclu-*
 I. *dunt, sunt quinque.* par. 4. c. 3. §. 2. p. 236. *Ea*
quae sint fusè explicatur. Exam: c. 2. p. 196. &
 par. 1. cap. 3. pag. 215.
Cur haec à Societate excludant. p. 2. c. 2. §. 3.
 pag. 220. & p. 4. c. 3. §. 2. p. 236. & Exa. cap.
 2. §. 6. pag. 197.
Debent proponi ante primam Probationem. Exa:
 c. 1. A. p. 196. & par. 1. c. 1. D. p. 213. *Non*
tamen ut impedimenta. Exa: c. 2. A. p. 197.
Qui unum celasset quod peccatum fit, cui reser-
vatum? Exam: cap. 3. A. pag. 199.
Si postea detegatur, dimitti debet. p. 2. c. 2. §.
 3. pag. 220.
In his non potest Generalis, nec Societas dispen-
sare. p. 1. c. 3. G. p. 216. *Quis autem possit* *ibid.*
& tunc ex dispensatione fiant idonei. p. 4. c. 3. A.
 pag. 236.
Impedimenta secundaria tum ex parte animi,
tum corporis, quae sint. par. 1. c. 3. §. 9. & seqq.
 pag. 215.
Hac satis possunt esse singula, ut quis non admis-
tatur. par. 1. c. 3. H. p. 216. *possunt tamen com-*
pensari aliis bonis praclaris. *ibid.*
 Re. *Circa illa quid Provincialis aget, & quomodo*
 I. *dispensabit.* r. 35. & 36. Prov: pag. 314.
 De. *Impedimenta quinque primi generis, irritant*
 I. *vota, & Professionem.* Congr: 7. d. 42. p. 553.

celatorum judicium, ut ad solum Societatem perti-
neat curandum. Con: 7. d. 43. *ibid.*

Impedimenta substantialia. Co: 1. A. in Interr.
 §. 2. p. 408. *Impedimentum indispensabile.* Co:
 5. d. 52. p. 510.

Impedimentum tertium Examinis c. 2. habent
Capellani Ordinis S. Joannis Hierosolymitani. Co:
 13. d. 7. p. 615.

Impedimenta quinque primaria irritant in se- Ca.
quentia Vota, & Professionem. Can: 26. Con: 7. I.
 pag. 655.

Impedimenta Electorum. p. 28. *De impedi- Fo.*
mentis cujusquam agi non debet ante electionem. II.
ibidem.

Impedimenta Divini servitii.

Non est in rebus Divini servitii contraditionum Co.
causa despondendum animo. p. 9. cap. 2. §. 5. p. I.
 289. *Quo pacto illis obviandum.* par. 7. c. 2. F. §.
 10. pag. 273.

Impediti.

Impedito Electo ante finem Congregationis Pro- De.
vincialis, eligitur alius, ultimo loco substituendus. I.
 Co: 8. d. 42. p. 574. *Judicati semel impediti ad*
Congregationem Generalem, Provincialem, vel
Procuratorum, nullum pro ea vice habeant jus ad
easdem. Co: 8. d. 52. p. 575.

Impediti nè veniant ad Congregationem Provin- Fo.
cia. pag. 21. *Eorum loco substituendi.* p. 22. II.

Imperator.

Augustissimo Imperatori gratiarum actio decre- De.
ta. Co: 13. d. 13. p. 616. I.

Impetrare.

Impetrare. pag. 168. Pr.

Incarcerare.

Incarcerare. pag. 168. Pr.

Inclinatio.

Inclinatio ad sensualitates & amicitias. Vide Id.
Amicitia. II.

Inclusor.

Inclusor Electorum per secreta suffragia eligen- De.
das à Congregatione. Con: 7. d. 64. pag. 556. I.
jus socii à Vicario designandi. *ibid.* *Ipsè sibi socios*
deligit in prima Congregatione. Co: 1. d. A. 11.
 pag. 410.

Inclusor Electorum & quatuor ejus socii. p. 7. Fo.

Index.

Index novus opinionum Philosophicarum, & De.
Theologicarum, consiciendus. Con: 12. d. 56. I.
 pag. 612.

Indiculus conficiatur eorum, quae in Societate sub

Instituti Societatis JESU.

sub gravi culpa & pœna præcipiuntur. Co: 8. d. 23. pag. 569.

Indiæ.

Bu. *An Nostri in India statuta Ecclesiastica facere, aut mutare possint.* p. 14.

Co. *Indos juvare quantum referat.* par. 7. cap. 2. I. D. pag. 272.

Possunt Nostri in Indiam mitti. p. 7. c. 2. C. ibid. rarius tamen ubi nulli sunt Christiani. p. 9. c. 3. F. p. 292.

Unus Assistens India esse potest. par. 9. cap. 6. §. 10. pag. 297.

In India communicari potest potestas dispensandi in Constitutionibus. par. 9. c. 3. D. p. 292. Item dimittendi etiam Coadjutores formatos. par. 2. cap. 1. C. p. 220. & admittendi ad Professionem. par. 5. cap. 2. A. p. 258.

Ex India quarto quoque anno unus mittetur ad Generalem. p. 8. c. 2. B. p. 281.

Potest in Collegiis doceri lingua Indica. par. 4. c. 12. B. pag. 249.

De. *Indicarum linguarum studium, Nostri qui in India sunt, commendatur.* Con: 5. d. 67. p. 515. Earum periti ad Professionem promovendi. Con: 6. d. 15. p. 522.

Quid agendum, si Provincialis vel Visitator in Indiis, inutilis fiat. Co: 9. d. 40. p. 585.

Indiarum Procuratores mortuo Generali utantur suo jure, si ad officium nominati erant. Co: 10. d. 9. pag. 588.

Indiculus.

Vide: Index.

Indifferentes.

Co. *Indifferentes vocantur, de quorum statu nondum decrevit Societas.* Exa: cap. 1. §. 11. p. 195.

Hi debent esse parati ad omnia officia humiliora. Ex: c. 8. §. 2. p. 210. Nec debent procurare ut mutant statum, sed tantum possent proponere. ib. A.

Omnes qui ingrediuntur, ex sua parte debent esse indifferentes. Exam: c. 1. §. 11. p. 195. & cap. 4. §. 17. p. 202. & cap. 5. §. ult. p. 207.

Debemus esse indifferentes ad omnia. Exam. c. 8. §. 1. pag. 210. & par. 7. cap. 2. §. 1. in fine. pag. 271.

Re. *Indifferentes non interrogandi in conferentiis.* r. 60. Mag: Novit: p. 345.

Intra biennium ad certum gradum applicandi. r. 67. Prov: pag. 316.

De. *Indifferentium gradus ne duret ultra biennium.* I. Con: 4. d. 52. p. 494.

Ca. *Et Can: 2. Con: 4. p. 642.* I. Instit: S. J. vol: II.

Indifferentia.

In fundamento quanti momenti sit ex sententia Di. B. P. Ignatii. cap. 12. §. 3. p. 325. II.

Quomodo applicanda Nostri. cap. 10. §. 5. pag. 322.

Indifferentia qualis. c. 22. §. 3. p. 333.

Necessaria ad electionem. cap. 23. §. 3. p. 334. & cap. 30. §. 6. p. 341.

Diligentia, & precibus acquiritur. c. 23. §. 3. pag. 334.

Indifferentia confert tertius & secundus gradus humilitatis. ibid.

Indifferens esse debet tam eligens, quam Instrutor. cap. 24. §. 2. p. 335.

Indulgentia.

Indulgentia septem annorum & totidem quadragenarum pro visitantibus Ecclesias Societatis certis diebus. p. 14. Bu. I.

Indulgentia omnes aliorum locorum conceduntur Sociis in suis Ecclesiis. p. 64.

Indulgentia plenaria alicui Societatis Ecclesia potest a Generali concedi semel in anno. p. 14. Imò & singulis Ecclesiis conceditur. p. 61.

Indulgentia concessa a Gregorio XIII. primarie Congregationi Studiosorum. p. 91. Si festum transferri contigerit, etiam transferri possunt Indulgentie. p. 95.

Plenaria, concessa ab Eodem, docentibus, discipulis, promoventibus, &c. doctrinam Christianam. p. 111.

Plenarie iisdem in hora mortis. ibid.

Septem annorum, & totidem quadragenarum iisdem, si confessi semel quolibet mense SS. Eucharistia Sacramentum sumserint. ibid.

Ducentorum dierum iis, qui in causa fuerint, ut pueri, famuli, &c. ad doctrinam Christianam audiendam accedant. ibid.

Stationum de Urbe iis, qui diebus Stationum doctrinam Christianam in Ecclesiis, aut Oratoriis, de Ordinariorum licentia, docuerint, aut ad eam discendum accesserint. ibid.

Eadem concessa Visitatoribus scholarum doctrinæ Christianæ, qui ex commisso sibi officio visitabunt illas Scholas; quas illo die visitare poterant, si confessi communicaverint. ibid.

Centum dierum iis, qui doctrinam Christianam diebus feriatis, aut publice, aut privatim explanaverint. p. 112.

Septem annorum, Præceptoribus, qui diebus festis discipulos suos ad doctrinam Christianam deduxerint, eosque illam docuerint. Ibidem.

V v v

Cen-

Index Generalis.

- Centum dierum iisdem, si diebus feriatis illam in propriis Scholis explicaverint. ibidem.*
- Septem annorum, Clericis Societatis IESU, qui in Ecclesiis, seu Oratoriis, ubi doctrina Christiana docetur, Verbum Dei predicaverint, aut Collationes fecerint; licet illa die non intervenerint in aliqua Schola, docendi causa. ibid.*
- Centum dierum, Patribus, & Matribus familias, quoties doctrinam Christianam in domibus, suis liberis, famulis, & familiaribus utriusque sexus explanaverint. ibid.*
- Septem annorum iis, qui per civitates, terras, & alia loca, viros, mulieres, aut pueros eandem doctrinam Christianam docendi causa, circumierint. ibid.*
- Decem annorum iis, qui, ad eandem (ut supra) docendam, extra Civitates per Castra, & villas exiverint. ibid.*
- Centum dierum, omnibus & singulis Christi fidelibus, qui per mediam horam doctrinam praedictam, aut discendi, aut docendi causa, studuerint, aut eadem doctrinam interfuerint. ibid.*
- Ducentorum dierum de injunctis, aut aliis debitis poenitentibus, iis, qui doctrinam Christianam, docere solent, quoties infirmos visiterint. ibid.*
- Pr. Indulgentia. pag. 168.**
- I. Indulgentia plenaria Alexandri VII. pro No-**
- Ex. stris, & aliis, obeuntibus apud Nos per octiduum spa-**
- II. tium Exercitia Spiritualia. p. 263.**
- Indulgentia, seu Remissio in gubernando.*
- In. Indulgentia nimia. p. 173. Remissionis damna.**
- II. ibidem.**
- Indulta.**
- Pr. Indulta. pag. 174.**
- Indusium.**
- I. Sine indusio non dormiendum. p. 3. cap. 2. E.**
- Co. pag. 231.**
- I. Et Reg. Com. 12. p. 309.**
- Re. I. Industriæ.**
- I. Industriarum utilitas. p. 169.**
- II. Industrias ad curandos animæ morbos vide**
- Id. pag. 225.**
- Infamia.**
- Est impedimentum essentiale. Exam. cap. 2. §. 2. p. 197. & p. 1. c. 3. §. 4. p. 215. Intelligitur tamen, ubi ea exstat. Exam. c. 2. C. p. 197.*
- Inferiores Scholæ.**
- St. Vide: Ordines Scholarum. & Scholæ.**
- II. Infernus.**
- Di. Inferni Meditatio, quando datur. cap. 14. §.**
- II. 1. pag. 326.**
- Infideles.**
- Possunt Nostri illis cohabitare. p. 12.*
- Ad illos mitti. par. 9. c. 3. F. p. 292. rarius Co-*
- tamen ubi nulli sunt fideles. par. 7. c. 2. C. p. 272.*
- Pro iis infidelibus orandum quorum salutis pro-*
- curanda Nostri incumbunt. par. 7. cap. 4. §. 3.*
- pag. 275.**
- Infirmarius.**
- Num Coadjuutor esse debeat. par. 1. cap. 2. A. Co.*
- p. 214. Quibus corporis viribus praeditus. p. 3. c. 1.**
- 2. F. p. 232. Quo pacto ei obediendum. Exam.**
- cap. 4. §. 32. p. 204.**
- Infirmorum curam habeat, & Praefectum & Su-*
- perorem admoneat. r. 1. Infr. p. 392.*
- 1. Quando unus, aut plures Medici vocandi. r.**
- 2. ibidem.**
- Res egrotorum sint bene preparatae. r. 3. ibid.*
- Eorum cubacula sint munda, & c. r. 4. ibid.*
- Egrotos consoletur, & quos ad id libros habe-*
- bit. r. 5. ibid.*
- Quos vocabit ad eos invisendos. r. 6. p. 393.*
- Medicinalia necessaria habeat. r. 7. ibid.*
- Medici praescripta, & ordinem perfecte obser-*
- vet. r. 8. ibid.*
- Notet horum quæ febres egrotum corripiant, &*
- deserant. r. 9. ibidem.*
- Supellex infirmorum quando separanda. r. 10.*
- ibidem.**
- Quid agat circa convalescentes. r. 11. ibid.*
- Patienter ferat molestias in curandis infirmis;*
- sed sua saluti consulat. r. 12. ibid.*
- Quando egroti communicabunt. r. 13. ibid.*
- Admoneat, ut egrotus orationibus juvetur. r.*
- 14. ibid.**
- Defunctorum corpora preparat, & uno die inse-*
- pulta reponantur. r. 15. ibid.*
- Praefecta famis aut obediatur. r. 16. ibid.*
- Infirmi.**
- Bu. Quando se habeant circa officium Divinum.**
- I. pag. 22.**
- Pr. Infirmi. pag. 174.**
- I. Debenz omnem sui curam relinquere Superiori-**
- Co. bus. p. 3. cap. 2. G. p. 232.**
- I. Debenz obedire Infirmariis, & Medico. Exam.**
- c. 4. §. 32. p. 204. Et dare omnibus edificatio-**
- Id. nem. ibid.**
- Eorum Infirmarii numerantur inter Coadju-to-*
- res. par. 1. c. 2. A. p. 214. qui debent esse bonis*
- viribus. p. 3. cap. 2. F. p. 232.*
- Non minus donum Dei est infirmitas quam san-*
- tas. par. 3. c. 1. §. 17. p. 226.*
- Infirmi**

Instituti Societatis JESU.

- Infirmi Domorum possunt in hortis Collegiorum recreari. par. 6. cap. 2. d. p. 265.*
- Præfetto sanitatis omnes manifestare debent morbos suos. par. 3. cap. 2. §. 6. p. 231.*
- Magna cura habenda agrotantium. ibid. G. pag. 232.*
- Præfectus sanitatis debet eam habere etiam in sanis. ibid. §. 6. p. 231.*
- Ad visendos phreneticos & parùm edificativos eum delectu admittendi. par. 6. c. 4. A. p. 268.*
- Ille dimittendus est, in quo tempore Probationis detegitur infirmitas, vel notabilis dispositio ad illam. p. 2. cap. 2. §. 4. p. 220.*
- Ob corporis infirmitatem in obsequio Societatis contractam nemo inuius dimitti debet. par. 2. c. 2. B. p. 221.*
- De.** *Infirmi in eodem Domicilio, in Congregationibus consulendi. Con: 6. d. 25. §. 5. p. 527. petuum ab infirmo suffragium in electione Assistentium. Con: 7. d. 8. p. 542.*
- Fo.** *Infirmi in eodem Domicilio pro presentibus habeantur. p. 26.*
- Id.** *Spiritualiter infirmi suscepti dicuntur. p. 226.*
- II.** *Quid se volumas in infirmo desit. p. 238.*
- Difficultas ex infirmi voluntate quomodo curanda. pag. 226.*
- Morbis agnoscendus. ibid.*
- Infirmus non facile dammandus. p. 246.*
- Eidem compatiendum. ibid.*
- Quid cum infirmitas non apparet. p. 247.*
- Alia remedia. ibid. & seqq.*
- informatio.**
- Re.** *Curanda Socio Provincialis circa Informationes I. ad Gradum. r. 14. & 15. Socii Prov. p. 356. Et circa Informationes ad regimen. r. 13. ejusd. pag. 355. & r. 15. ejusd. p. 356.*
- De.** *Informatio de rebus tractandis ante electionem si major desideretur, à Vicario petenda. Co: 1. d. A. 3. p. 406. & ab aliis etiam Electoribus. Con: 2. d. 88. p. 454.*
- Informationum ad Generalis electionem capiendarum ratio. Congr: 1. d. A. 6. p. 407. Con: 2. d. A. 13. 14. 15. 16. p. 437. & 438. Non sincere dantes excommunicantur. Con: 1. d. A. 7. p. 409. Con: 2. d. A. 19. p. 438. In loco inclusionis sumi non debent. Con: 1. d. A. 13. p. 410. Petere non licet, An hic, vel ille sit apus. Con: 1. d. A. 6. p. 407. Licere statuerat secunda Congregatio, sed non, An aptissimus inter omnes. Con: 2. d. A. 16. p. 438. postea id ipsum retractavit. Con: 2. d. 90. p. 455. Silentium in rebus secretis apud alios servandum, qui Electores non sunt. Con: 1. d. A. 6. p. 408. idque in virtute sanctæ Obedientie. Con: 2. d. A. 16. p. 438. Secretum etiam erga eos, de quibus aliquid auditum est. Con: 6. d. 23. pag. 526.*
- Informationum in Congregatione Provinciali capiendarum leges aliquot. Con: 6. d. 24. p. 526. Petere non tenetur, qui notitiam habet sufficientem. Con: 6. d. 25. §. 4. pag. 527.*
- Prescribatur forma pro Informationibus. Co: 8. d. 45. p. 574.*
- Informatores ad Gradum, & gubernandum, quatuor sufficiunt. Co: 9. d. 37. p. 584.*
- Informationibus ad Gradum addatur iudicium, & quale, de profectu in virutibus. Co: 12. d. 56. pag. 612.*
- Informationes ad electionem Generalis, quæ, & Fo. quomodo peti, ac dari debeant. p. 6. 7. Non sincere dantes excommunicati. p. 4. Informationes in electione Assistentium. p. 16. In electione Vicarii. p. 36. In electione mittendorum in Congr: Provinciali. p. 24. Qualis debeat esse informatio. p. 25.*
- Informationes de apus ad gubernandum. pag. Or. 152. A quibus accipi, & quomodo confici debeant. ibid. Quibus de rebus. p. 153. Consultoribus Provincialis communicanda. ibid. Earum praxis, ibid. Paradigma. p. 154.*
- Informationes de promovendis ad gradus. pag. 155. A quibus capiendæ & quomodo conficiendæ. pag. 156. Quibus de rebus. p. 157. Consultoribus Provincialis communicanda. p. 160. Earum praxis. p. 159. Paradigma. p. 161. De Coadjutoribus temporalibus quales esse debeant. p. 157. De iis etiam mittenda, qui à Provincia recens in aliam migrarunt. p. 159. Quomodo de iis capiendæ, qui ex alia venerunt. ibidem. Secreta sint. p. 157. Sincera. p. 159.*
- Injurie.**
- Nobis illata ferenda. Ex: cap. 4. §. 44. 45. Co: pag. 206. I.*
- In nostris scholis, verbo vel factis aliis facta, non ferenda. p. 4. c. 16. §. 4. p. 253.*
- Inquisitio, Inquisitores.**
- Nullus Nostrorum cogi potest, ut sine mandato Bu. sui Superioris aliquod Inquisitionis officium obeat. I. pag. 80. Pr.*
- Inquisitores. pag. 175. I.*
- Inquisitio sacra ne offendatur, cavendum à Re- Re. visoribus Generalibus. r. 4. Revis: Gen: p. 352. I.*
- Inquisitionis officia Nostris ambire non licet. De. V v v 2 Con: I.*

Index Generalis I

Con: 5. d. 28. p. 502. In ejus gratiam Nostri in Hispania privilegiorum quorundam usu, Rege petente, abstinent. Co: 5. d. 21. p. 501.

Insignia.

- Co. In nostris Universitatibus an insignibus utendum.
I. p. 4. cap. 17. §. 8. p. 255.
De. Insignia Doctorum & Magistrorum an ferre
I. Nostri queant. Con: 1. d. 131. p. 433.
Ca. Et Can: 19. Con: 1. pag. 630.

Institutio.

- Bu. Institutio puerorum, & rudium nominatim pertinet ad Institutum Societatis. p. 2. 17. Et commendatur nominatim. p. 3.

Institutum.

- Pr. Pag. 175.
Re. Institutum intelligendum, & ex qua lectione cognoscendum. r. 18. Prap: p. 326. & r. 17. Recl: pag. 332.
De. Institutum epitome conficienda. Co: 12. d. 56. p. 612. Qui contra Institutum obloquuntur, & scribunt, Perturbatores Societatis declarantur. Co: 9. d. 25. p. 582.
Institutum nova, & accurata impressio oblata à Patribus Bohemis. Co: 14. d. 8. p. 621. Non imprimendum interim alibi. ibid. Quà forma, quo ordine, quibus additis impressio hac facienda, committat R. P. N. iis, quos judicaverit. ibid.
Id. Tentatio contra Institutum. p. 248. Quomodo medendum. ibid. Detegenda morbi gravitas. ibid. Institutum sanctitas ostendenda. p. 249. Vestiganda radices. ibid. Solutio objectionum contra Institutum. ibidem.

Infirmus hujusmodi exercitiis spiritalibus juvandus. p. 250. Interdicendum, ne alius communi-
cet. ibidem.

Instrucciones.

- Co. An & quo pacto instruendi sint qui aliò mittuntur. p. 7. c. 1. §. 5. p. 270. & p. 7. c. 2. §. 6. p. 274.
Instrucciones eorum qui mittuntur à Generali, ac cum Assistentibus communicanda. par. 9. c. 6. P. pag. 299.
De. Instructio pro administratione rerum temporalium approbatur. Co: 9. d. 41. p. 586. Ab eadem tollitur, quod dicitur pro Rectoribus de mutuo. ibid.
Instructio decreta pro iis, qui discunt & docent litteras humaniores. Co: 14. d. 10. p. 622. ex quibus Authoribus, à quo, & quomodo componenda. ibid. à quibus examinanda. ibid. Mittenda ad Provincias, & commendanda à R. P. Generali. ibidem.

Instructio pro administratione rerum temporalium, confecta jussu aliarum Congregationum, iterum confirmatur. Co: 14. d. 12. p. 622. Ejus executio commendetur à R. P. Generali, & legatur quotannis. ibid.

Instructio R. P. Claudii pro Superioribus, ad augendum, conservandumque Spiritum in Societate. II. pag. 168.

Instructio ad renovationem Spiritus. p. 183.
Pro Concionatoribus Societatis. p. 184. & p. 207.
Pro Confessariis Societatis. p. 186. & p. 208. Ad occupationes varias, in quibus Sacerdotes Operarii Societatis cum fructu exerceri, & tempus utiliter collocare possunt. p. 189. De notitia habita per Confessionem, ne Nostri vel Superiores, vel alii, ea utantur, etiamsi usus alioqui licitus foret. pag. 190. Pro Novitiis Societatis. p. 191. & p. 210. Pro Scholasticis Societatis. p. 192. & p. 210. Pro Coadjutoribus temporalibus. p. 193. De moderatione in dandis litteris ad Generalem adhibenda. p. 194. De Praefectis Spiritualibus constituendis, formandisque. p. 196. De paterne exigenda ratione Conscientiae à subditis, & secreti fide servanda. p. 199. Pro iis, qui ad Missiones fructificandi causa proficiscuntur. p. 200. De Spiritus renovatione procuranda, deque disciplina Religiosa augenda. p. 202. Pro executione urgenda. p. 212. De promovendis ad Gradus Societatis. p. 214. Ad studia promovenda. ibid. Pro Visitatione Provincialis. p. 215. Pro administratione rerum temporalium. p. 218.

Instructor Patrum tertiæ Probationis.

Diligenter in officium suum debet incumbere. r. RE I
1. Instruct. p. 350.

Experimenta Patrum tertiæ Probationis. r. 2. ibid. Exhortationes ad ipsos, & conferentia quales. r. 3. & 4. ibid. & r. 7. p. 351. Quasdam debent ipsi facere. r. 5. ibid. Eorum exercitia corporalia moderata. r. 6. ibid. Indumenta vilia. ibid. Ministeriis non occupentur, nisi Missionibus. r. 7. ibid. Admitti possunt ad loca vicina. r. 8. ibid. Destinatio eorum ad Missiones. r. 17. p. 352. Debent habere copiam librorum spiritalium. r. 9. p. 351. Item Constitutiones, & Regulas, &c. ibid. Instructor eorum Confessarius erit, & eas à reservatis absolvet. r. 10. ibid. Pœnuentias ex devotione iis concedet. ibid. Disciplina eorum domestica pertinet ad curam Rectoris, aut Ministri, Instructore consulto. ibid. Non debent scribere litteras officiosas, aut de rebus novis. r. 11. ibid. Sigillum habeat Instructor pro suis, & Patrum litteris. ibid. & r. 18.

Instituti Societatis JESU.

r. 18. p. 352. *Patrum recreatio, & deambulatio*, r. 12. p. 351. *Provincialem de illis informabit*, r. 13. *ibid.* praesertim si in aliquo opera perdetur. r. 15. p. 352. *Eos alloquetur saepe, & instruet*, r. 13. p. 351. *Ordinationem de tertio anno ab iis observari faciet*, r. 14. *ibid.* Quousque subordinatus sit Superiori domus, r. 16. p. 352. *Non est sub obedientia Ministri*, *ibid.*

Or. *Qualis esse debeat*, p. 127. *De probandorum defectibus & talentis monendus*, *Ibid.* *Ejus officii Regula & Instructio, &c.* *ibid.* *Sigillum habet*, p. 129. *Confessarius est eorum quos instruit*, p. 128. *Qua in illos sit ejus auctoritas*, *ibid.* *De singulorum statu monere debet Provincialem*, p. 129.

Instructor quoad Exercitia.

Di. *Qualis esse debeat*, cap. 5. per totum, p. 316.
II. *Non omnia initio proponat*, c. 2. §. 8. p. 314. *Se ligat ei qui facit Exercitia, vitas Sanctorum, & libros aptos*, cap. 3. §. 4. p. 316. *gravitatem humilitate temperet*, c. 5. §. 3. p. 317. *Nihil industria sua tribuat, sed in Deo confidat*, c. 5. §. 4. *ibid.* *caveat ab indiscreto zelo, & sinat Deum disponere*, cap. 5. §. 5. p. 317. & cap. 19. §. 2. p. 330. & cap. 24. §. 1. & 2. pag. 335. *Perspectum habeat eum, qui facit Exercitia*, c. 5. §. 6. p. 317. *versatus sit in libro Exercitiorum*, c. 5. §. 7. *ibid.* & cap. 8. §. 4. p. 319.

Exercitia meditetur, qua indies tradit, c. 5. §. 8. p. 317. *Visitet suis temporibus eum, quem instruit*, c. 6. §. 1. p. 317. *de quibus interrogare debeat*, cap. 7. §. 1. p. 318. & cap. 8. §. 3. p. 319. *Tempore consolationis praeparet ad ariditatem*, c. 7. §. 3. p. 318. *bonam de altero praeseferat opinionem*, cap. 7. §. 8. p. 319. *particularem directionem ad reformandam vitam dare potest*, cap. 9. §. 9. p. 321. *non transformet Exercitia, ad Religiosum statum accommodans*, c. 10. §. 5. p. 322. *Lucem tamen det, quomodo inter meditandum accommodari possint*, *ibid.* *excitet desiderium perfectae reformationis*, cap. 10. §. 6. *ibid.*

Instructor quid attendere debeat in ordine ad electionem, c. 19. §. 2. p. 330. *magnum ad eam studium adhibeat*, c. 22. §. 6. p. 333. *ad quam indifferentiam disponet eum, qui est electurus*, cap. 23. §. 4. p. 334. *motionem Divinam non praere debet, sed sequi*, cap. 24. §. 1. p. 335. *Non debet movere ad unam, vel alteram partem*, *ibid.* *debet removere in electione impedimenta, & errores*, *ibid.* & cap. 24. §. 3. *ibid.* *Quid tempore electionis admonere debeat electurum*, cap. 36. §. 3. p. 345. *Motiones animi exigat, & ad regulas dis-*
Instit: S. J. vol: II.

cretionis spirituum penset, cap. 30. §. 7. p. 341. *electurum non fatiget, & obruat*, cap. 31. §. 4. p. 342. *toleret patienter, si eligens Divinae voluntati minus respondeat*, cap. 31. §. 5. p. 342. *quid faciet, si advertat eligentem decipi*, cap. 33. §. 1. pag. 343.

Instructor suppeditet loca sacra Scripturae, pro meditanda Passione, cap. 35. §. 11. p. 344. *Det monita accommodata ei, qui absolvit Exercitia*, cap. 40. §. 5. p. 349.

Instructoris prudentiae multa permittuntur circa praescriptum ordinem, cap. 4. §. 5. p. 316. *Instructori omnia aperienda, & obediendum*, cap. 2. §. 7. p. 314. & §. 8. *ibidem.*

Instrumenta.

Civilia, penes quem sit omnimoda facultas ea conficiendi, p. 33. & seqq.

Rerum vanarum, quanam censeantur, p. 3. c. 1. M. p. 229. *Musica, domi non habenda*, *ibid.* *Et*, r. 36. *Prap.* p. 327. & 36. *Recl.* p. 334. *Instrumenta contraltuum Romani muti quomodo debeant*, p. 195.

Intellectus.

Intellectus etiam, & non sola voluntas in electionibus exercenda, cap. 27. §. 1. p. 337.

Major habenda est ratio affectus, quam conceptuum, cap. 14. §. 3. p. 326.

Intentio.

Intentio recta. Exam. c. 1. §. 3. p. 194. *dicitur nihil admittendum ob ministeria nisi a Deo, ob cuius obsequium omnia pure facere debent. Omnes rectam habere intentionem studeant*, par. 3. cap. 1. §. 26. p. 228. *Quenam in ministeriis Societatis*, par. 7. c. 2. §. 1. p. 271. & cap. 4. E. p. 276. *Quenam in studiis*, p. 4. c. 6. §. 1. & 2. p. 240.

Intentio recta in rebus omnibus procuranda, r. Re. 17. Sum: pag. 305.

Intentio, ac finis Magistrorum in docendo sit, St. *Auditores ad Dei amorem atque obsequium excitare*, r. 1. Com: Sup: p. 64. & r. 1. Com: inf: p. 86.

Peculiares singulorum. Vide in 1. r. singulorum. Scholasticorum nostrorum quae, r. 1. Schol: pag. 101.

Intercessio.

Intercessio una post decretum Congregationis, vel Definitorum, dua in abrogatione veteris Constitutionis, vel nova institutione concessa, Con: 1. d. 9. pag. 413. *post triduum nulla est admittenda*, Con: 7. d. 87. p. 561.

Intercessiones, & patrocinia externorum prohibentur

Bu.
I.
Co.
I.
Re.
I.
In.
II.

Di.
II.

Co.
I.

Re.
I.
St.
II.

De.
I.

Index Generalis

- ventur: Co: 5. d. 14. p. 500. & d. 49. p. 508.*
& Co: 7. d. 20. p. 546. & d. 22. §. 2. p. 547.
Præceptum P. Mutii, de non procurandis, nec
admittendis Intercessionibus Externorum, appro-
batur quoad primam partem. Co: 8. d. 24. p. 569.
Decretum Congregationis VIII, de Intercessioni-
bis externorum, explicatur magis. Co: 10. d. 18.
p. 590. & Can: 9. p. 660.
- Ca.** *Qui per intercessionem externorum aliquid à Su-*
I. *perioribus obtinere procurant, castigandi. Ca: 13.*
Con: 5. p. 647. & Ca: 19. Co: 7. p. 653.
Qui pro se intercessionem ab externis parari co-
gnoverint, eas pro viribus impedire, & Superiori-
bis aperire debent. Can: 19. Con: 7. §. 2. ibidem.
- Fo.** *Intercessio cuiusvis intra triduum concessa una,*
II. *vel altera. pag. 15. In Congr: Provinciali nulla.*
pag. 31.
- Or.** *Intercessionem pro aliis apud Superiorem quibus-*
II. *nam, & quatenus permittit. pag. 132.*
In. *Intercessionem moderanda. p. 176. non refor-*
II. *midandi recursus. Ibidem.*
- Interdictum.**
- Bu.** *Interdicti tempore, celebrandi, & Sacramenta*
I. *is, qui vel causam non dederint, vel nominati non*
fuerint, ministrandi facultas, pro Præpositis, & de
horum licentia pro Sociis aliis. pag. 11. Abroga-
ta per Concilium Tridentinum.
Interdicti tempore, pro Societatis domesticis, fa-
miliaribus, Procuratoribus, & operariis Divina
audiendi facultas. pag. 11. Abrogata. Vide Irre-
gularitas. Dispenratio.
- Pr.** *Interdictum. pag. 176.*
I. *Interpretes.*
St. *Septuaginta. Vide. Versiones.*
II. *Interpretatio.*
Pr. *Interpretatio. pag. 177.*
I. *Aristotelis, ejusque textuum interpretatio. pag.*
St. *77. Vide: Aristoteles.*
II. *Interrogatoria.*
- De.** *Interrogatorium prima Congr: Co: 1. d. A. pag.*
I. *408. Probatur idem in secunda. Co: 2. d. A. 18.*
pag. 438. Interrogatorium tertia Cong: Con: 3. d.
A. 5. pag. 460. Interrogatorio uti non est necesse.
Co: 1. d. A. 6. §. 16. p. 409. Con: 2. d. A. 18.
p. 438. Quomodo Electoribus communicandum.
Co: 3. d. A. 5. pag. 459.
- Fo.** *Interrogatorium a Deputatis confectum. p. 3.*
II. *Quomodo Electoribus communicetur. pag. 4.*
- Introductio.**
- St.** *Ad Logicam in Rhetoricâ non legatur. r: 1.*
II.
- Rhet: pag. 91. prælegi poterit Academicis paulò*
ante studia, permittente Rectore. r. 10. Acad:
Theol: pag. 107. Toleti, vel Fonseca in Logica ex-
plicanda. r. 9. Phil: §. 1. p. 77.
- Inventarium.**
- Inventaria cum Inventariis à Provinciali con-*
ferenda. pag. 220.
- Invisere.**
- Primarios viros quomodo liceat invisere. par. 6. Co.*
c. 2. §. 9. pag. 263.
Infirmos. par. 6. cap. 4. §. 2. pag. 268.
- Iracundia.**
- Iracundia. Vide: Aversio.*
Id.
II.
- Ire.**
- Aperiendum quo eundem est, & cuius rei causâ, Re.*
actumque eadem die Superiori referendum. r. 44. I.
Com: pag. 310.
- Irregularitas.**
- De dispensatione cum Nostri in irregularitate. Bu.*
pag. 13. I.
Irregularitas. pag. 177. Pr.
I.
Re.
I.
- Iter.**
- Iter facientes observent regulas Peregrinorum*
suo modo, & patentes litteras habere curent. r. 12. I.
Peregr: pag. 350.
Longum facientes amplectendi. r. 34. Com: p.
310. Quas vestes portabunt, & quis expensas sol-
vet. r. 87. Prap: p. 331. & r. 85. Re: p. 337.
Curandum ut Nostri pedestri itinere utantur. r.
115. Prov: pag. 320.
Iter pedibus Nostri facere debent, cum possunt. De.
Co: 3. d. 37. pag. 468. I.
Iter agentes superflua ne coemant, nec pecuni-
am ab externis conquirant. p. 132. Or.
II.
Quomodo à reservatis absolvendi. p. 136. Qua
pro illis suffragia, si decedent. p. 125.
Iter agentibus superflua ne permittantur. pag. In.
183. eorum necessitati prospiciendum. p. 207. II.
Itineris instrumenta in Collegiis servanda. Ibid.
in cubiculis esse non debent. p. 183.
Vide: Peregrinatio.
- Jubilæum.**
- Jubilæum. pag. 177.*
Judæi.
Judæi, & Saraceni excluduntur à Societate Con: De.
5. d. 52. 53. p. 510. hoc est impedimentum in-
dispensabile, sed non essentiale & irritans. ibidem. I.
Vide moderationem Con: 6. d. 28. p. 529.
- Judex, Judicium.**
- Pr.**
I.
Pag. 177.
An

Instituti Societatis Jesu.

Co. *An permittendum ut Nostri sint Judices in criminalibus, vel etiam civilibus, par. 4. cap. 11. §. 3. pag. 248.*

Scrupulorum, & difficultatum. Exa: cap. 3. §. 12. pag. 198.

Re. *Quid Revisores librorum prestare debeant in ferendo judicio. r. 3. Revis: Gen: p. 352.*

De. *Judicialis denunciatio, Con: 6. d. 45. p. 539.*

I. *Judiciaria formula, Con: 7. d. 94. pag. 562.*

Fo. *Judices ambitus in electione Generalis quinque. pag. 5. Post electionem etiam judicium exercent reliquo tempore Congregationis, ibidem. Totidem in electione Assistentium. p. 16. In Congr: Provinciali quatuor, pag. 24.*

St. *Judices eorum qui examinantur, & ad examen scribunt, tres. r. 18. Praef: inf: p. 81. premiorum quoque tres. r. 8. Pram: p. 85.*

II. *Utrique plurium suffragio decernunt. p. 81. & 85. Judicii premiorum forma. r. 9. Pram: p. 85. Vide etiam Examinatores.*

Judicium extremum.

Di. *Judicii, & Mortis mediatio rarissime omittenda. cap. 15. §. 4. p. 327. Avocat ab amore visibilium. Ibidem.*

Judicium proprium.

Co. *Pertinacia judicii est impedimentum ad Societatem. par. 1. cap. 3. §. 14. p. 215.*

I. *Abnegatio judicii proprii per obedientiam. par. 3. cap. 1. §. 24. pag. 227.*

De ejus resignatione. p. 2. c. 2. §. 4. p. 221. & par. 3. c. 1. §. 12. 13. p. 226. & par. 6. cap. 1. §. 1. pag. 261.

Ac spectatum circa statum peculiarem in Societate. Ex: c. 5. §. 8. p. 207. Circa opiniones. Ex: c. 3. §. 11. p. 198. Circa conscientiae difficultates. Ex: cap. 3. §. 12. ibidem.

Judiciorum consensio quam utilis. par. 8. c. 1. §. 8. p. 278. Dissensio vero quam perniciosa. p. 3. c. 1. §. 18. p. 226.

Re. *Proprium judicio Superioris contrarium, nulla ratione demonstrandum, r. 32. Sum: p. 306.*

I. *Quomodo abnegandum. r. 31. & r. 35. Sum: ibidem.*

Id. *Judiciorum diversitas evitanda. r. 42. Sum: pag. 307.*

II. *Judicium pertinax: in speculativis adhibendi Doctores. p. 254. In practicis de quibus infirmus monendus. p. 255. Remedia. ibid.*

Jumentum.

Co. *An ad equitandum in Domibus habendum. par. 6. c. 2. §. 14. pag. 264.*

Equitandi causa in Domo Professa nullum sit. r. Re. 71. Praep: pag. 330.

Juniores.

Juniorum à ceteris separata habitatio stabilita. De. Co: 6. d. 16. pag. 523.

Et Can: 5. Co: 6. p. 649.

Juramentum.

Juramentum. pag. 177.

Juramentum Examinatorum ad Professionem, de aptitudine legendi, quomodo intelligatur. Co: 8. d. 37. §. 2. p. 573.

In electione Generalis juramentum non repetendum. Co: 10. d. 15. p. 590.

Quale juramentum Examinatores ad Professionem teneantur emittere. Co: 12. d. 22. p. 604.

Jurare debent de talentis. Co: 12. d. 24. p. 605.

Formula juramenti ad Professionem. Co: 12. d. 22. pag. 604.

Formula juramenti de excellentia in talento gubernandi, aut concionandi, in ordine ad Professionem quatuor Votorum praescripta. Co: 13. d. 19. p. 618. Juramentum hoc debent praecessisse experientia, & specimina concionandi, seu gubernandi, non vulgaria, nec modici temporis; dilata etiam, si opus est, ad eum finem Professione. ibid.

Juramento firmetur judicium de excellentia in Litteris humanioribus, in ordine ad Professionem. Co: 14. d. 17. p. 624. Idem de excellentia in lingua Graeca, cum sufficienti notitia Hebraica. ibid.

Jurisdictio.

Jurisdictio Conservatorum nostrorum est ordinaria. pag. 40.

Jurisdictio civilis in Societate non admittitur. p. Co. 4. cap. 11. §. 3. p. 248.

Jus Canonicum.

Juris Canonici doctrina quanta requiratur, ut quis ratione illius admitti possit ad Professionem trium quatuorve Votorum. Co: 12. d. 23. p. 605.

L.

LABORES.

Labores etiam mentales debent interrumpi ex-
terioribus. p. 3. c. 2. §. 4. p. 231. vel conve-
nienti recreatione. ibid. D.

Labores tam animi quam corporis neque nimis intensi, neque remissi esse debent. par. 10. §. 10. pag. 301.

Nostrium Institutum exigit magnos labores. par. 4. Proem: A. pag. 233.

XXX 2

La-

Index Generalis

Lacrymæ.

- Di.** *Lacryma quædam violenter coacta non sunt fr-*
II. *ctus orationis. cap. 8. §. 3. p. 319.*

Laici.

- Pr.**
I. *Laici. pag. 177.*

Languor in Spiritu.

- Id.** *Huiusmodi morbi remedia excitantia. p. 235.*
II. *miseria huius status. ibid. Pericula. ibid. languor,*
frigus anime. ibid. Vitia tepiditatis. p. 236. Exa-
men huius languoris. ibid. Remedia. ibid.

Latina Lingua.

- Co.**
I. *Vide Lingua.*
De. *Latine loquendum in Congregatione Provincia.*
I. *Co: 6. d. 25. §. 7. p. 527.*
In. *Latini sermonis usus commendatur. p. 215.*
II.

Lectio.

- Co.** *Lectioes sacra debent assidue esse in templis*
I. *nostris. p. 7. cap. 4. §. 6. p. 275. nisi aliud vide-*
atur Superiori. ibid. E. p. 276.
Eorum modus à scholastico diversus est. par. 4.
cap. 8. §. 3. p. 244.
Debet tamen cum doctrina redolere mores. ibid.
A. *pag. 245.*
Lectioem causâ possunt dici vespera. p. 6. c. 3.
B. *p. 267. Ubi, & per quos facienda. p. 7. c. 2. F.*
**§. 5. p. 273. & c. 4. §. 6. & 7. p. 275.
Pro his nullus reditus, vel etiam eleemosyna ad-
mitti potest. par. 6. c. 2. §. 7. p. 263. & par. 10.
**§. 5. pag. 300.
Lectioes scholastica audiende sunt ex arbitrio
Recloris. p. 4. c. 6. §. 6. p. 240.
Debent diligenter audiri, & deinde repeti. p.
**4. c. 6. §. 8. ibid. & cap. 13. §. 3. p. 250.
Premittenda brevis oratio. p. 4. c. 16. §. 4. p.
**253. vel saltem crucis signum. ibid. C. p. 254.
In eis aliqua inferenda ad pietatem. p. 4. c. 8.
A. *pag. 245.*
Aliqua lectioes cum majore apparatu fieri pos-
sunt. p. 4. c. 13. A. p. 250. Aliqua etiam priva-
tum. p. 4. c. 6. E. p. 242.
De. *Lectio publica, in qua stipendium eleemosyna no-*
I. *mine dabatur, Perusia omissa. Co: 2. d. 24. p. 446.*
Lectio spirituali quadrans quotidie destinatus,
Con: 7. d. 25. §. 3. p. 549. & Co: 8. d. 38.
pag. 573.
Ca. *Ante nocturnum examen, quadrans libri spiri-*
I. *tualis lectioni destinatus. Can: 5. Con: 7. p. 651.*
St. *Lectio spiritualis libri commendetur discipulis.*
II. *r. 8. Con: inf: p. 86. & hi, & Magistri impuro-*
*rum auctorum lectione abstineant. ibid. & r. 12.*********

Ext: p. 104. Vide etiam Libri, & Prælectio.

Lectio spirituali tempus extraordinarium In-
dandum. p. 174.

Lectio ad meditationem dirigenda. c. 3. §. 4. Di.
II.

pag. 315.
Lectiois dulcedini non nimis indulgendum. c.

3. §. 6. ibid.
Qui libri legendi primâ hebdomadâ. c. 3. §. 2.

P. 314. & cap. 3. §. 4. p. 315.
Legere non debet qui se exercet, nisi scripta tra-

dita. cap. 3. §. 2. p. 314.
Legendus solus locus Evangelii ad presentem

meditationem. c. 3. §. 3. ibid.
Legendi potius libri, qui pietatem nutriant

quàm qui intellectum exerceant. c. 21. §. 2. p. 332.
Legenda non sunt mysteria, de quibus postea me-
ditiones faciende, sed de quibus jam factæ sunt,
aut eodem die fiunt. ibidem.

Lectio spiritualis usus post Exercitia habend-
us. cap. 40. §. 4. p. 349.

Lectio ad mensam.

Qualis esse debeat. par. 3. cap. 1. §. 5. p. 225. Co.
Quid ejus loco fieri possit. par. 3. cap. 1. E. I.
pag. 229.

Lectores.

Lectores Theologia, & aliarum facultatum de-
putare potest ubilibet Generalis. p. 14. Etiam in
Universitatibus, non concurrendo tamen tribus horis
quotidie. p. 35. Imò duabus. p. 61.

Lectores. pag. 177.

Possunt aliqui fieri Lectores ob suam vel alio-
rum utilitatem. par. 4. cap. 6. §. ult: p. 242.

Lectores constitutere pertinet ad Generalem. par.
9. c. 3. §. 9. p. 291.

Lectores primarios mutare non potest Reclor si-
nè auctoritate Provincialis. par. 4. c. 17. A. p.
255. nisi ex necessitate ad breve tempus. Inferio-
res autem potest. p. 4. c. 6. F. p. 242.

Reliqua vide in: Præceptores.

Lectus.

Operiendus cum primum quis surgit, & postea Re-
componendus. r. 18. Con: p. 309.

Legata.

Legata. pag. 178.

Legata committendi facultas sit tantum penes
Generalem. Co: 8. d. 41. p. 574. & Can: 18. Co: I.
ejusd: p. 676.

Legata confidencialia non acceptanda. Co: 12.
d. 38. p. 608.

Leges.

Institutum Societatis Jesu.

Leges.

Co. *Legum studium à Nostri tractari non debet, nisi si forte per alios. par. 4. cap. 12. §. ult. p. 249.*

Libri.

Bu. *Libris non quidem hereticis, sed aliis prohibitis, quibus, & quomodo ut liceat Nostri. p. 43.*

Libros, & proprios, & aliorum, quos, & quomodo emendare liceat. ibid.

Libros proprios emendare debent Nostri juxta catalogum, & decretum Romanae Inquisitionis, ut retinere possint. pag. 44.

Libros hereticos, & alios prohibitos legendi, ad eos impugnandum, facultatem Nostri facere quomodo possit Generalis. p. 43.

I. *Libri prohibiti. pag. 178.*

Co. *Libri profani prohibentur Nostri. par. 3. cap.*

I. *1. M. pag. 229.*

In scholis non debent praelegi qui honestati repugnant, nisi purgentur. par. 4. c. 5. E. p. 239. & cap. 14. §. 2. p. 251. nec quorum auctores sunt suspecti, vel eorum doctrina. ibid. §. 1. & A.

Societas Professa potest in communi possidere libros proprios. p. 6. c. 2. E. p. 265.

Cuique dandi sunt libri necessarii. par. 4. cap. 6. §. 7. p. 240. & praeterea debet esse bibliotheca communis, & illius aliquot claves. ibid.

In libris nemo scribere debet. ibid. G. p. 242.

Librorum scriptio juretur proximus. par. 6. cap. 2. C. p. 264. & par. 7. c. 4. §. 11. p. 276.

Non possunt edi, nisi Generalis eos videat, & examinari faciat. par. 4. cap. 6. O. p. 243. Quomodo autem examinandi. par. 3. cap. 1. §. 18. pag. 226.

Re. *Sine Generalis consensu non imprimendi. r. 42.*

I. *Sum. p. 307. & r. 60. Prov. p. 316. nec transferendi ex una in aliam linguam. ibid.*

Sine facultate non habendi, nec in illis nota ulla imprimenda. r. 8. Com. p. 309.

Lascivi domi non habendi. r. 36. Prep. p. 327. & r. 36. Recl. p. 334.

Vide Praefectus Bibliothecae.

Librorum editio. Vide Revisores Generales.

Libri, qui exstare debent in Archivo Provinciali. r. 23. Socii Prov. p. 357. Qui in Archivo Procuratoris Provinciae. r. 23. Proc. Prov. p. 382. Qui apud Socium Magistrum Novitiorum. r. 13. Socii Mag. Nov. p. 367.

De. *Liber consuetudinum in singulis domiciliis. Con: I. 7. d. 90. pag. 562.*

Libri à Nostri edi non possunt sine facultate Generalis. Con: §. d. 9. p. 499. imprimi, & venundari. Instit. S. J. vol. II.

dari an debeant. Con: I. d. 105. p. 430. & Co. 7. d. 84. §. 3. p. 560.

Libros, libellos, & folia volantia imprimentes absque licentia, graviter puniendi. Co: II. d. 18. p. 594. & Gan: 3. p. 661.

In revidendis libris de rebus moralibus Censores sint severi. Co: II. d. 22. p. 595.

Libri ne Nostri desint, annui reditus instituendi. r. 33. Prov. p. 58. librorum praelegendorum catalogus mature conficiatur. r. 27. Praef: inf: pag. 82.

Ne hi libri desiderantur, curet uterque Praefectus. r. 29. Praef: p. 63. & r. 27. & 28. Praef: inf: p. 82. Obscaeni libri non nisi expurgati praelegantur in scholis. r. 34. Prov. p. 58. & r. 1. Hum: p. 94. si expurgari non possunt, non legantur, ut Terentius. ibid. Inutilium librorum lectio ne abstineant discipuli. r. 12. Ext: p. 104.

Librum novum singulis annis explicet Scriptura Professor. r. 18. Script: p. 67.

Cujusque classis Grammatica liber altero semestri recolatur. r. 8. Praef: inf: §. 3. p. 80.

Libri distribuendi Nostri ex Praefecti praescripto, Rectore conficio, & Magistro. r. 17. Recl: p. 60. & r. 29. Praef: p. 63. & r. 30. ejusd. ibid.

Scholastici non utantur libris, nisi à Praefecto traditis. r. 3. Schol: p. 101. ubi non est Praefectus superior, distribuit eosdem inferior. r. 50. Praef: inf: pag. 84.

Quosdam Philosophis, ac Theologis Praefectus distribuet. r. 30. Praef: p. 63. iisdem aliquos Humanis. ibid.

Libro notentur qui admittuntur in Societatem, ut sint Magistri. r. 25. Prov: p. 57. & judicium Examinatorum. r. 19. Prov: §. 3. p. 55.

Quae à Nostri publice exhibentur, in librum referantur. r. 16. Recl: p. 60.

Libri Nostri prohibiti. p. 125. Quorum usus in tertio anno permittitur. p. 129. Ordinationum, in singulis Collegiis. p. 138. in Archivo Provinciae. Ibid. Libris nemo Ad usum inscribat, nec ullos eam migrat alio asportet. p. 133.

Libris inscribi Ad usum non debet. p. 184. qui alio asportari Superiorum permisso possint. ibid. etiam alicujus opera, loco applicandi sunt. Ibidem.

Libros Rationem accurate examinet Provincia. lis. pag. 220.

Licentia.

Licentia. pag. 179.

Lingua. Linguae.

Lingua defectus est impedimentum secundarium Y yy

St.
II.

Or.
II.

In.
II.

Pr.
I.
Co.

I.
ad

Index Generalis

- ad Societatem. par. 1. cap. 3. §. 13. pag. 215.*
Linguarum studium juvat ad scopum Societatis.
par. 4. c. 5. §. 1. p. 239.
Pertinent ad Collegia. par. 4. cap. 7. B. p. 243.
Docenda in classe Rhetoricæ, & Humanitatis.
p. 4. cap. 13. B. pag. 250.
Lingua Latina fundamentum jaciendum ante
Aries. p. 4. c. 6. §. 5. pag. 240. Reliquæ possunt
addisci post Aries. par. 4. c. 6. §. 4. ibidem.
Progressus lingua Latina specialiter interroga-
tur ab ingredientibus. Exa: cap. 5. §. 1. pag. 207.
Docenda lingua Latina, Græca, & Hebraica.
par. 4. c. 12. §. 2. p. 249. Alia etiam, ut Ara-
bica, si fuerit opus. ibidem.
Linguarum studium tantum firmis in fide & do-
ctrina concedendum. par. 4. c. 6. D. p. 242. Ali-
quando tamen etiam iis, qui in majoribus scientiis
progressum facere non possunt. par. 4. cap. 5. D.
pag. 239.
Latine loqui omnes Scholastici communiter de-
bent. par. 4. c. 6. §. 13. p. 241.
Lingua vernacula a Concionatoribus bene ad-
discenda. p. 4. c. 8. §. 3 p. 244.
Re. *Lingua Regionis in qua quis residet addiscenda.*
I. *r. 10. Com: pag. 309.*
Latinae promotio, ejusque Seminaria. r. 50.
Prov: p. 315. Aliarum studium, & Hebrae usus.
r. 51. ibidem.
De. *Lingua Indica. Judicium ferendum ab Exa-*
I. *minatoribus linguarum Indicarum. Co: 8. d. 40.*
pag. 574.
St. *Lingua Latinâ loquantur nostri Scholastici, &*
II. *quâ exceptione. r. 8. Reff: p. 60. & r. 9. Schol:*
pag. 101. usus ejus etiam inter externos discipulos
severè custodiatur in scholis. r. 18. Com: inf: p. 87.
Vide etiam Litteræ.
In. *Lingua vitia refrananda, auctoresque investi-*
II. *gandi, & puniendi. pag. 205.*
- Litaniæ.**
- St.** *B. Maria, Sabbato in classibus inferioribus re-*
II. *citentur. r. 7. Com: inf: pag. 86.*
- Lites.**
- Pr.**
I. *Pag. 179.*
Co. *Potest Societas Bona Collegiorum in judicio de-*
I. *fendere. par. 4. cap. 2. C. pag. 235. idque per*
Coadjutores, vel per Externos. par. 6. cap. 3. §. 7.
pag. 266.
Lites præsciendæ. ut caritas conservetur. par.
Re. *6. c. 2. §. 12. pag. 264.*
I. *Lites forenses fugienda. r. 67. Prap: p. 329.*
- & r. 62. Reff: p. 336. & r. 9. Proc: Prov:*
pag. 381.
Quid circa eas Procurator faciet. r. 14. & 16.
Proc: Coll: p. 385. & r. 5. Proc: Gen: p. 379. &
r. 77. Prov: pag. 317. & r. 9. & 10. Proc:
Prov: pag. 381.
Lites Nostri sine consensu Generalis non inten-
tent, ac si fieri potest, intentatis non respondeant.
Co: 2. d. 55. p. 451.
Et Can: 26. Con: ejusd. pag. 636.
Lites forenses fugiant Nostri; & id curare de-
bet Provincialis. ibid.
- Litteræ, seu Litterarum studia.**
- Litterarum studium in Societate quam sit Deo Co-*
gratum, & quâ ratione. par. 4. cap. 4. §. 2. p. 237. I.
Earum fundamentum quo pacto jaciendum. p.
3. c. 1. §. 27. pag. 228. & par. 4. in Proam: p.
233. & c. 16. §. 1. pag. 253.
Quibus litteris Nostri imbuendi. p. 10. §. 4.
pag. 300.
An in Domibus concedendum sit earum studium.
Ex: c. 7. §. 1. p. 209. & p. 3. c. 1. §. 27. p. 228.
Co. adjutores Spirituales quàm iis ornati esse de-
beant. Ex: cap. 6. §. 1. p. 208.
Eorum proprium est, litteras docere. Exam:
cap. 6 §. 2. ibid.
Temporalibus an liceat, iis operam dare. Exam:
c. 6. §. 1. & 6. ibidem.
Litterarum humaniorum utilitas, & cura in So-
cietate. Co: 14. d. 10. pag. 622. Querela de I.
illis alicubi neglectis. ibid. Remedia. ibidem.
- Litteræ Apostolicæ.**
- Pauli III. prima Institutis Societatis JESU ap-*
probatio, cum restrictione numeri ad personas sexa-
ginta dumtaxat. Incip. Regimini Militantis.
pag. 1.
Ejusdem facultas, quosvis idoneos ad Societa-
tem JESU, sine restrictione numeri admitendi, &
Constitutiones condendi. Incip. Injunctum No-
bis. pag. 4.
Ejusdem facultates concionandi, Confessiones
audiendi, absolvendi, & vota commutandi. &c.
Incip. Cum inter cunctas. pag. 7.
Ejusdem facultas Coadjutores admittendi, qui
possint etiam ad Sacros Ordines promoveri. &c.
Incip. Exponi Nobis. p. 8.
Ejusdem privilegia plurima, ad Societatis re-
gimen & ministeria. Incip. Licet debitum. p. 9.
Julii III. Confirmatio alia Insuanti, cum majo-
ri tum illius, tum aliorum Societatis indulgentiarum,
decla-

Instituti Societatis JESU.

declaratione. Incip. Exposcit debitum. p. 16.

Ejusdem Confirmatio privilegiorum Societati concessorum: & aliorum nova concessio. Incip. Sacrae Religionis. p. 21.

Pii IV. Confirmatio, & nova concessio facultatis circa Societatis adificia, etiam intra centum quadraginta annos aliorum Ordinum erigenda. Incip. Etli ex debito. p. 24.

Ejusdem Confirmatio & extensio facultatis conferendi Gradus in Artibus & Theologia; nec non exemptionis à qualibet decimarum & impositionum solutione. Incip. Exponi Nobis. pag. 26.

Pii V. Confirmatio & extensio privilegii Societatis contra Apostatas. Incip. Aequum reputamus. p. 29.

Ejusdem Confirmatio Constitutionum Societatis circa Contractus non capitulariter celebrandos. Incip. Innumerabiles. pag. 33.

Ejusdem. Privilegia circa praelectiones in Collegiis, etiam ubi aliorum sunt Universitates, declarantur. Alia item in Scholarius favorem, Societatis scholas frequentantium, conceduntur. Incip. Cum litterarum. p. 34.

Ejusdem. Declaratur Societas ex Instituti ratione Mendicans, aliisque Mendicantium Ordinibus connumeratur, & privilegiis aequatur. Incip. Dum indefessis. pag. 36.

Gregorii XIII. Facultas Conservatores Juridices assumendi in quibuscumque causis. Incip. Aequum reputamus. pag. 39.

Ejusdem approbatio & nova concessio facultatum, horas Canonicas extra chorum recitandi, & sacros Ordines post emissam Vota, etiam ante Professionem suscipiendi. Incip. Ex Sedis Apostolicae. pag. 42.

Ejusdem facultates variae circa librorum prohibitionum usum. Incip. Exponi Nobis. p. 43.

Ejusdem. Facultas Societati, suis & aliorum Ordinum privilegiis, more suo utendi; ac Praeposito illa per se vel alios communicandi conceditur. Incip. Decretum Romanum. pag. 45.

Ejusdem facultas medendi citra admissionem & incisionem &c. pro Medicina peritis. Incip. Unigeniti. pag. 48.

Ejusdem exemptio Societatis à publicis supplicationibus. Incip. Quaecumque. pag. 49.

Ejusdem Confirmatio & extensio privilegii Societatis, adificandi & habitandi ubique, etiam intra annos aliorum Ordinum. Incip. Salvatoris. pag. 51.

Ejusdem facultas alienandi in eundem mili-

tatem, juxta Societatis Constitutiones. Incip. Apostolicae Sedis. p. 54.

Ejusdem derogatio Capituli Nuper. de Decimis. Incip. Pastoralis officii. p. 57.

Ejusdem Indulgentia plenaria semel in anno in Societatis Ecclesiis: Facultas celebrandi per horam ante Auroram; conferendi Gradus, etiam per Studiorum Praefectum; ac concurrendi cum Universitatibus Lettoribus. Incip. Quanta in Vineis. p. 60.

Ejusdem. Restituitur Societati JESU, ad illius Missiones, usus Altaris portatilis. Incip. Usus Altaris. pag. 63.

Ejusdem. Conceduntur Religiosis Societatis JESU in eorum Ecclesiis Indulgentiae omnes, Ecclesiis aliorum locorum, ubi illi morantur, concessae. Incip. Cum, sicut accepimus. Ibidem.

Ejusdem. Societatis JESU Institutum, Privilegia, & Constitutiones confirmantur: & eos omnes, qui peracto Novitiatu tria Vota emisissent, tametsi simplicitate, verè & propriè Religiosos esse, declarantur. Incip. Quanto fructuosius. p. 64.

Ejusdem facultas aperiendi Litteras sacrae Prae-nuntiariae. Incip. Exponi Nobis. p. 67.

Ejusdem. Extenditur ad censuras redimibiles &c. facultas alienandi, Societati JESU alias concessa. Incip. Ex debito. p. 68.

Ejusdem. Conceditur Praeposito Generali, ut de ejus licentia Societatis Religiosi, etiam Professores, ad quoscumque alios Regulares Ordines transire valeant. Incip. Cum alias. p. 71.

Ejusdem. Facultas Societati JESU denuò conceditur, Ordines à quocumque Antistite suscipiendi, idque etiam extra tempora: &c. Incip. Pium & utile. pag. 72.

Ejusdem nova Confirmatio Instituti Societatis JESU. Incip. Ascendente Domino. p. 73.

Ejusdem. Exemptio antiqua Societatis rerum ac personarum confirmatur, & nova alia conceditur. Incip. Satis superque. p. 80.

Ejusdem. Nulla de Societate licet ad Carthusianam secundo transire, nisi de licentia Praepositi Generalis. Incip. Exponi Nobis. pag. 81.

Ejusdem. Facultatem predicandi olim concessam fuisse iis etiam de Societate, qui nondum ad sacros Ordines promoti essent, declaratur; eademque de novo conceditur. Incip. Vigore privilegii. pag. 82.

Ejusdem Erectio primariae Congregationis in Ecclesia Annuntiata Collegii Romani Societatis JESU, cum Indulgentiis, & cum facultate aggregandi quoscumque alias Congregationes similes, pro Generali

Index Generalis

Præposito. Incip. Omnipotentis Dei. pag. 83.

Sixti V. *Extenditur facultas erigendi Scholasticum Congregationes in Collegiis, primariaq; Romanæ aggregandi, ac Indulgentias eis communicandi, Generali Societatis JESU Præposito aliàs concessa, ad alias non Scholasticum, etiam in Domibus erigendas, Congregationes. Incip. Supernâ dispositione. pag. 87.*

Ejusdem. Confirmatur, & de novo conceditur facultas erigendi Congregationes in Ecclesiis, Domibus, & Collegiis Societatis, ac Seminariis, & locis sub illius gubernio existentibus, & Primaria Romana aggregandi, Indulgentiasque illis communicandi, ac eas transferendi, concessa Generali illius Præposito. Incip. Romanum decet Pontificem. pag. 90.

Gregorii XIV. *Constitutio, quâ Societatis Institutum, & ratio gubernandi, confirmantur: & ne quid contra hac à quoquam temetur, graviter interdicitur. Incip. Ecclesiæ Catholicæ. p. 95.*

Ejusdem. Facultas Novitios juxta Constitutiones admittendi, & cum illegitimis dispensandi, Societati restituitur, & de novo conceditur. Incip. Exponi Nobis. pag. 101.

Clementis VIII. *Breve, quo Societatis Religiosis usus Bulla Cruciatæ, quoad eligendum Confessarium, & obtinendam Absolutionem à Reservatis interdicitur. Incip. Romanus Pontifex. p. 103.*

Ejusdem. Extensio facultatis erigendi Congregationes, Primariaq; Romanæ aggregandi, ac Indulgentias eis communicandi, Generali Societatis Præposito aliàs concessa, etiam in Residentiis. Incip. Cum, sicut Nobis. p. 103.

Pauli V. *Confirmatio Instituti, & Privilegiorum Societatis, & approbatio Constitutionum Gregorii XIII. & XIV. novæque concessio. Incip. Quantum Religio. p. 104.*

Ejusdem. Dispensatio in duobus Votis simplicibus, quæ Professi Societatis emittunt, reservatur Patri. Incip. Ex incumbenti. p. 109.

Gregorii XV. *Conceduntur Indulgentiæ docentibus, discipulis, promoventibus. &c. Doctrinam Christianam. Incip. Pietatis. p. 111.*

Urbani VIII. *Religiosi Societatis non possunt in facultatibus litterarum sanctæ Cruciatæ, & virtute illarum clausularum eligere alium & diversum Confessarium, ac assignatum à suis Superioribus pro illorum Confessionibus. Incip. Romanus Pontifex. p. 112.*

Ejusdem. Ampliatio Constitutionis Pauli V. reservatis duo Vota simplicia Professorum Summo Pontifici. Incip. Vota, quæ Deo. p. 113.

Ejusdem. Magistri Novitiorum Societatis non comprehenduntur in Decreto prohibente Superioribus, ne subditorum Confessiones audiant. Incip. Exponi Nobis. p. 115.

Innocentii X. *Constitutio de celebranda singulis novenniis Congregatione Generali, eligendis in ea novis Assistentibus, & de triennali Superiorum Societatis regimine. Incip. Prospero felique. p. 117.*

Alexandri VII. *Facultas eligendi Vicarium Generalem cum jure successionis, & universali ac libero exercitio potestatis. Incip. Cum, sicut accepimus. pag. 119.*

Ejusdem. Confirmatio Decretorum Congregationis Generalis XI. circa officium Vicarii Generalis. Incip. Aliàs Nos. pag. 120.

Ejusdem. Super regimine & triennio superiorum Societatis JESU. Incip. Debitum Pastoralis officii. p. 122.

Ejusdem. Suspendio Brevis Innocentii X. de Generali Congregatione quovis novennio congreganda. Incip. Religiosorum. p. 126.

Clementis X. *Constitutio, ne Professi Societatis translati ad aliam Religionem, transire inde valeant ad laxiorem, sine licentia Sedis Apostolicæ. Incip. Cum dudum. p. 129.*

Earum notitia ab omnibus accipienda, & quo Cōpato in principio tradenda sit. par. 1. cap. 4. §. 5. I. p. 217. & Exam. cap. 1. §. 13. p. 195. & cap. 4. §. 41. p. 205.

Earum compendium à Generali habendum. par. 9. cap. 6. §. 3. pag. 296.

Pauli III. *Confirmatio Exercitiorum spiritualium S. P. Ignatii. Incip. Pastoralis officii. II. pag. 262.*

Alexandri VII. *Conceditur Indulgentia plenaria Nostris, & aliis obventibus apud Nos Exercitia spiritualia. Incip. Cum, sicut Nobis. p. 263.*

Litteræ sive Epistolæ,

Litteras sacre Pœnitentiariæ aperiendi facultas. p. 67.

Litterarum missio de rebus edificativis confert Cōpationem animorum. par. 8. c. 1. §. 9. p. 278. I. Litteræ quadrimestres. ibid. N. p. 280.

Litteræ scribi non debent nisi cum licentia Superioris; nec accipi nisi per ipsum. par. 3. c. 1. B. p. 228. & Exam. cap. 4. §. 6. p. 200. & Superior potest eas retinere. ibid.

A quibus ad quos, & quoties ordinariè scribenda. p. 7. c. 2. §. 2. p. 271. & par. 8. c. 1. §. 9. pag. 278.

De

Instituti Societatis JESU.

- De litteris Officialium nostrarum Universitatum & Scholasticorum, ad Generalem, & Provinciales.* par. 4. cap. 17. §. 7. pag. 254.
- Littere patentes danda iis qui mittuntur.* par. 7. c. 2. M. pag. 274.
- Re.** *Non sine facultate scribenda, & prius ostendenda.* I. de. r. 39. Sum: p. 307. & r. 35. Prep: p. 327. & r. 35. Recl: p. 334.
- Non deferenda ad externos.* r. 37. Com: p. 310.
- A Patribus tertia Probationis non scribenda littera officiosa, & de rebus novis.* r. 11. Instruct: pag. 351.
- Cum litteris patentibus Nostri mittendi.* r. 85. Prep: p. 331. & r. 83. Recl: p. 337.
- Venientes sine eis non admittendi.* r. 81. Prep: p. 330. & r. 79. Recl: p. 337.
- Littera annua ad Generalem mittenda, & Romana conficienda.* r. 27. form: scrib: p. 363. Ordo in eis servandus. r. 28. ibidem. & de quibus rebus agendum. r. 29. p. 364. Plenissima, sed sine prolixitate, & proximorum offensione, scribenda. r. 30. ibidem. Ex Urbe missa statim legantur. Coadjutoribus explicentur, & in precipua Domo asserventur. r. 31. ibidem.
- Cura illarum pertinet ad Socium Provincialis.* r. 27. Socii Prov: p. 358.
- Quae circa alias litteras eidem observanda.* r. 8. & 9. ejusd. pag. 355.
- Fasciculos litterarum quam fideliter & circumspice tractabit Procurator Provincia.* r. 13. Proc: Prov: pag. 381. Vide Scribere.
- De.** *Littera quadrimestres in Annuas mutata.* Con: I. 2. d. 37. pag. 448.
- Littera ad Eleccos pro Congregatione Generali, vel Procuratorum, & Eleccorum ad alios, non aperienda.* Co: 11. d. 27. p. 597. & Can: 8. Con: ejusd. pag. 662.
- Declaratio Decreti 33. Cong: XII. de Litteris, quibus designatus est novus Provincialis, si missa sint ante indiclam Congregationem Generalem, & non nisi post indicationem illam pervenerint in Provinciam.* Co: 13. d. 21. pag. 618.
- Si littera admissionis ad Gradum serius afferantur, potest Gradus suscipiendo diem proxime oppositionum designare Provincialis.* Co: 13. d. 20. ibid.
- Littera Secretarii Societatis exempta à jurisdictione Superiorum minorum.* Praposisio Generalis. Co: 14. d. 13. pag. 623.
- Ca.** *Ratio scribendi litteras ad Generalem, & ad alios Superiores.* Ca. 28. Co: 2. p. 636.
- Instit: S. J. vol: II.
- Littera annua quomodo confici debeant.* Can. 12. Co: 4. pag. 643.
- Quae quantum ad res, & modum, & ad anni tempus, quomodo scribenda sint, Generali relinquuntur.* Can. 28. Con: 2. p. 636.
- Littera quae ad Nostros scribuntur à Scholasticis, Latine scribantur.* r. 8. Recl: p. 60.
- Littera Nostri quales & quomodo scribenda.* p. 131. quales iis qui in tertio anno. pag. 129. *Quae ad Generalem, mediatoresque Superiores scribuntur, vel ab illis accipiuntur, immediatis non ostendenda.* p. 132. Romae de negotiis ad solum Generalem scribenda. ibid. si res Procuratoris ope indiget, P. adscribendum. ibidem. *Quae Soli inscribuntur, secreta tantum contineant.* Ibidem.
- Litteris Consultorum CC. nota imponenda.* p. 141. Consultorum Provincialis littera, de apis ad gubernandum. pag. 154. De promovendis. pag. 157. 160. 161.
- Litterarum ad Generalem necessaria moderatio.* p. 194. privatim scribere quisque potest cum volet. Ibidem.
- Servanda scribendi formula.* ibidem. Prius ad Provinciale scribendum, quam ad Generalem referatur. p. 195. de eadem re iterato non scribendum, non expectato responso. ibid. Soli inscribenda tantum, quae secreta continent, alia seorsim in aliis litteris exponenda. ibid. quo charactere, ac methodo scribendum. ibid. alia in his litteris observanda. pag. 196.
- Locus.
- Loci mutatio, & quid in ea curandum.* p. 183. In: II.
- Logica.
- Quo pacto primo anno Philosophiae tradenda.* r. St. 9. Phil: p. 77. Ejus summa ne explicetur in Rhetorica. r. 1. Rhet: p. 91.
- Vide etiam: Disputatio. Introductio. Philosophia.*
- Logici.
- Vide Examen.*
- Loqui.
- Demissa voce loquendum.* r. 28. Com: p. 310. *Cum externis domi quomodo loquendum.* r. 36. Com: ibid.
- Vide Silentium.
- Lotor.
- Numeratur inter officia Coadjutorum.* par. 1. Co: c. 2. A. p. 214. & par. 4. cap. 10. H. p. 248. *Potius domesticus esse debet, quam externus.* par. 3. cap. 2. H. pag. 232.
- Luz

Index Generalis

Ludus.

- Co.** In nostris Domibus non possunt teneri instrumen-
I. *ta ad lusum.* par. 3. cap. 1. §. 14. p. 226. & M. pag. 229.

Lumen.

- Di.** *Lumina spiritalia scribenda.* c. 7. §. 2. p. 318.
II. *Lumen acquisitum in Exercitiis maximi facien-*
dum; & nisi illi cooperemur, timendum. c. 40. §.
 2. pag. 349.

M.

MAGISTER.

- Re.** **N**E Magistri, vel Doctoris, nomine, ratione
I. gradus Nostri nantur. r. 64. Prov. p. 316.
De. Magistri cubicula mutuo ingredi non debent.
I. *Con: 6. d. 40. §. 6. pag. 538. eorum cum schola-*
sicis suis colloquia moderanda. Con: 6. *ibid.* §. 2.
 pag. 537.
Magistri peculiares non concedendi Collegiis
Convictorum. Co: 12. d. 25. p. 605. Si possint, re-
In. *vocentur, qui sunt concessi.* *ibid.*
II. *Vide hac eadem prohibita.* Inst. p. 211.
St. *Magistri.* *Vide Professores.*

Magister Novitiorum.

- Bu.** *Potest audire Confessiones Novitiorum.* p. 115.
I. *Quando constitui possit à Provinciali.* r. 23.
Re. *Prov: pag. 313. Curet ut indies instrumentum a-*
I. *prius reddatur.* r. 1. *Mag: Nov: p. 339. Amabi-*
lem se praestet vita integritate, ac discretione. r. 2.
ibid. *In domibus separatis habebit Regulas, & fa-*
cultates Rectorum. r. 3. *ibid.* *quot Socios habebit.*
r. 4. ibid.
In domo conjuncta Collegio, &c. cui erit subordi-
natus. r. 5. *ibid.* *Mensa ipsi, & Novitiis designan-*
da. *ibid.* *quomodo poenitentias tunc imponet.* r. 6.
ibid. *Habeat potestatem absolvendi à reservatis.* r. 7.
ibid. *versatus sit in lectione librorum spiritalium.* r. 8. p. 340. quos libros legendos Novitiis tra-
det. *ibid.* *Catalogus librorum ad ipsius usum.* *ibid.*
Notet diem ingressus Novitiorum; simulque
declaret, an ut Coadjutor quisque, an ut Indifferens,
sit admissus. r. 26. p. 342. *Curet, ut Novitii cum*
fructu in experimentis exerceantur. r. 27. *Ibid.*
Videat, an expediat Novitios dormire in hospi-
talibus, & ibi cibum capere. r. 29. *ib.* *nè nostri morbi*
periculo exponantur, nève ingrediantur ubi mulie-
res habitare solent. r. 30. *ibid.*
Advertat ut peregrinatio sine notabili detrimen-
to imbecillium, & quo tempore, ac modo fiat. r. 32.
 p. 343. *quid advertet in quarto experimen-*

to. r. 33. *ibid.* *Cum illud sit extra domum, sit qui*
Novitiorum curam gerat; & in recreatione sint
separati. r. 34. *ibid.*

In docenda doctrina Christiana Novitios exer-
cendos curabit. r. 35. *ibid.* *Qui probandi in predi-*
catione, & Confessionibus audiendis. r. 36. *ibid.*
non permutet aliquod experimentum inconsulto Pro-
vinciali. r. 37. *ibid.*

Omnia experimenta intra annum absolvantur.
 r. 38. *ibid.* *alia experimenta fieri, vel eadem repe-*
ti possunt. r. 39. *ibid.* *mortificationes publica.* r. 40.
ibid. *Novitii juventur ad mortificationem vestitus*
ratione; & an cum vestibus secularibus incedere
sint permittendi. r. 41. *ibidem.*

Occasionem illis praebeat exercendi obedientiam,
& paupertatem. r. 42. *Ibid.* *Lectiones fiant de re-*
bis Institui, & quomodo. r. 44. p. 344. *Explice-*
tur doctrina Christiana, ac modus in Sacramentis,
Missae, Oratione, & Lectione tenendus. r. 45. *ibid.*
Quarum rerum crebro Novitios admonebit. r.
 46. *ibid.* *omnes perspectos habeat, & rationem ab*
unoquoque suaviter exigat. r. 47. *ibid.*

In Regulis modestia Novitios diligenter institu-
at. r. 48. *Ibid.* *quam rationem exiget rerum spiri-*
tualium. r. 49. *ibid.* *quando aliquem expedit alio*
transferri, Provinciale admoneat. r. 50. *ibid.*

Quid curandum, cum in in eodem cubiculo si-
mul habitant. r. 51. *ibid.* *quomodo permittendum*
Novitiis, ut consanguineos alloquantur. r. 52. *ibid.*
quibus Novitii non assignandi in Socios. r. 53. *ibid.*
Non habeant officia publica. *ibidem.* *Videat, an*
eis assignandi sint, qui cum eis loqui possint. r. 54.
ibidem. *quâ facultate Novitii intra biennium vota*
emittere, & quomodo possint. r. 55. *Ibidem.*

De inutilibus ad Provinciale quando scribet.
 r. 56. p. 345. *Vota in fine biennii quâ facultate,*
& preparatione emitti curabit; emissâ quâ decla-
ratione subscribenda. r. 57. *Ibid.*

Coadjutores Temporales in quibus instruet. r. 59.
ibid. *Eos, & Indifferentes, non interroget in Confe-*
rentiis. r. 60. *ibid.* *quando, & quomodo ad Collegia*
mittentur. *ibid.* *quando Novitii liberi erunt a le-*
ctionibus, Conferentiis, & Tonis. r. 61. *ibid.* *Dies*
vacationis in hebdomada. r. 62. *ibid.*

Litteras Apostolicas, Regulas, &c. sexto quo-
que mense quisque consideret. r. 63. *ibid.* *De qui-*
bus sunt deinde interrogandi. r. 64. *ibid.* *Examen*
scripto conflet. r. 66. *ibid.*

Explicet Novitiis, Renovationem Votorum pos- **De.**
se aliquando habere vim prima nuncupationis. Co: 1.
 8. d. 22. p. 569.

Et

Instituti Societatis Jesu.

- Ca.**
I. *Et Can: 4. Cong: ejusd. p. 655.*
- Or.** *Magistro Novitiorum Confessiones illorum au-*
II. *dire licet. pag. 135.*
- In.** *Ejus judicium in dimittendis ineptis magni fa-*
II. *ciendum. p. 191. Exercitia spiritualia differri*
ordinarie non permittat. ibid. initio integra fiant,
altero anno non item. p. 210. erga Coadjutores
Temporales curare qua debeat. p. 191. Novitio-
rum bona usque ad biennii finem, intacta servet. p.
192. neque interim quicquam exigit ab eorum pa-
rentibus. ibid. Novitius ostendat, qua de manifesta-
tione delicti statuta sunt in VI. Congr: p. 210. Ex-
hortationes habeat de Regulis. ibid. Scholasticos,
cum educuntur, monere quid debeat. p. 192. ad
Collegia tempore vacationis educendi non sunt.
pag. 210.
- Magister sententiarum.**
- Co.** *An praelegendus in nostris Scholis. p. 4. c. 14.*
I. *B. pag. 251.*
- De.** *Con: 1. d. 65. pag. 421.*
- Magistratus.**
- St.** *In scholis inferioribus eligendi, singulis, aut al-*
II. *ternis mensibus, & quomodo. r. Com: inf: 35.*
pag. 89.
- Magistratus & Magnates.**
- Di.** *Quomodo dirigendi. c. 9. §. 11. p. 321. quo-*
II. *modo faciant electionem. c. 9. §. 14. ibid.*
- Magnates.**
- Co.** *Eorum benevolentia cur conservanda. p. 10. B.*
I. *p. 302. cur magis procuranda. p. 7. c. 2. D. §. 4.*
p. 272. An invisendi. par. 6. cap. 2. §. 9. p. 263.
num eis munuscula offerenda. ibid.
- Mahumetani.**
- De.** *Mahumetani ad Societatem admitti qui possint.*
I. *Co: 6. d. 28. p. 529.*
- Majoratus.**
- De.** *Eos qui habent in Hispania, qua ratione in So-*
I. *cietatem admittendi. Co: 5. d. 18. p. 500.*
Majoratum habentis in Hispania, admissio sine
licentia Generalis, non est irrita. Co: 11. d. 25.
pag. 596.
- Ca.** *Et can: 7. Cong: ejusd. pag. 662.*
- Manifestatio.**
- De.** *Manifestatio delicti; & circa illam sancita in*
I. *sexta Congr: Con: 6. d. 32. 33. 34. p. 530. & c.*
- Ca.** *Regularum. 9. & 10. Summarii circa manife-*
I. *stationem delicti declaratio. Can: 10. Con: 6.*
pag. 650.
- Or.** *Manifestatio delicti cujusvis a quo animo Nostris*
II. *ferenda. p. 148. a quo, quando, & quomodo faci-*
enda. ibid. quomodo in ea gerere se debeat Superi-
or. pag. 149.
- Manuductor Novitiorum.**
- Ejus opera utatur socius Magistri Novitiorum. Re.*
r. 9. Socii Mag: Novit: p. 367.
I.
- Maria.**
- Ave Maris Stella, Sub tuum praesidium, De.*
& Oratio Defende quæsumus, quotidianis San-
ctorum Litanis adjungenda, in honorem Beatissi-
mæ Virg: Mariæ. Co: 9. d. 7. p. 579.
I.
- Martyrologium.**
- Mañe legendum ad mensam. Co: 8. d. 47. De.*
pag. 574.
I.
- Mathematica.**
- A Nostris tradenda, quatenus ad finem nostrum Co.*
facit. par. 4. cap. 12. C. p. 249.
Praelectio à quibus audienda. r. Prov: 20. pag. St.
56. qui privatim juvandi. ibid.
Professoris munus. r. Math: 1. 2. 3. p. 79. ei
pleraque de Cælo quaestiones relinquenda. r. Phil:
10. §. 2. p. 77.
- Matricula.**
- In librum matriculae nostri Scholares referendi. Co.*
p. 4. cap. 17. §. 3. p. 254.
I.
- Matrimonium.**
- Novum impedimentum dirimens matrimonium Bu.*
statuitur. pag. 78.
I.
Matrimonium. pag. 179.
Pr.
Matrimonio etiam juncti faciunt Exercitia. cap.
I.
1. §. 7. p. 312. Sed post primam hebdomadam
Di.
pauca quadam. cap. 18. §. 5. p. 330. non enim
II.
admittendi ad electionem. c. 23. §. 1. p. 333.
- Mederi.**
- Medendi facultas quam fiat Sociis medicinae Bu.*
peritis. p. 48.
I.
- Medicina.**
- Medicina non est in nostris Scholis docenda, sal- Co.*
tem à Nostris. p. 4. c. 12. §. 4. p. 249.
I.
- Medicina Spiritualis.**
- Ignoratio spiritualiter medendi, una ex radici. In.*
bus malorum in Superioribus. p. 172.
II.
Medicina spiritualis praecepta. p. 225. nihil Id.
est incurabile. p. 226. Agnoscendus est morbus. II.
ibid. Medicamentorum congruitas. p. 227. Oppor-
tunitas. ibid. Medicamenta specie suavitatis non
omittenda. ibid. & sequi. Perpendenda ante cura-
tionem. pag. 228.
- Medicus.**
- Pr.**
I.
Vocan-

Index Generalis

- Co.** *Vocandus, cum est morbus alicujus momenti. par.*
I. 3. c. 2. G. p. 232. *ei obediendum. Exam. cap. 4.*
 §. 32. p. 204. *par. 3. cap. 1. §. 17. pag. 226. &*
cap. 2. G. p. 232.
Consulendus Medicus de ratione victus, etiam in
sanis. p. 6. c. 2. §. 16. p. 264.
Unus ordinariè esse debet. par. 3. cap. 2. G.
pag. 232.
Re. *Medicus non consulendus sine facultate, nec me-*
I. *dicina sumenda. r. 17. comm. pag. 309. eo veni-*
ente signum detur. r. 16. Jan. p. 394. Quando
unus, vel plures vocandi. r. 2. Infirm. p. 392.

Mediocrates, & Mediocritas.

- De.** *Mediocritem an is attigerit, de quo agitur,*
I. *explicandum ab Examinatoribus ad Professionem.*
Co: 8. d. 37. p. 572. De Mediocribus in Theo-
logia quis deliberare debeat. ibid.
St. *Mediocritas in Philosophia & Theologia quid*
II. *sit. r. Prov: 19. §. 1. p. 55.*

Meditatio.

- Co.** *Meditandi modus tenendus. p. 3. c. 1. §. 20.*
I. *pag. 227.*
Quatenus Scholares Societatis meditationibus
dare se debeant. par. 4. cap. 4. B. p. 238. quan-
tum Professi, & Coadjutores Formati. par. 6. c. 3.
§. 1. p. 266.
De. *Meditationis puncta assignanda Coadjutoribus.*
I. *Co: 8. d. 38. p. 573.*
Di. *Meditatio suavius facienda. cap. 8. §. 3. p.*
II. *319. Licet cooperationem nostram desideret, ma-*
jori tamen ex parte pendet à Deo. ibid. In ea quo-
modo exerceantur potentia anima. cap. 14. §. 2.
pag. 326.
Meditandi modus per personas, verba, & ope-
ra, quomodo intelligendus. cap. 19. §. 5. p. 331.
nec excludit ceteras circumstantias. cap. 19.
§. 7. ibidem.
Meditanda mysteria Christi Domini, ac si pro
singulis gesta essent. c. 35. §. 3. p. 344. Medita-
tio fecundior sit ex consideratione circumstantia-
rum, & quæ sint. c. 19. §. 7. p. 331. Puncta non
nimis enucleanda. c. 8. §. 1. p. 319. dentur in
scriptis, nè fatigetur memoria. c. 8. §. 2. ibid.
Meditationis fructus in quo consistat. cap. 8.
§. 3. ibidem.
Meditatio pueri JESU in templo, tendit ad ele-
ctionem consiliorum. c. 29. §. 2. p. 339. Medita-
tio Passionis confirmat electionem. c. 35. §. 1. p.
343. est thesaurus reconditus. p. 344. Sanctis
familiaris. ibid. Ordinarius anima cibus. ibid. In-

vatur Scriptura sacra sententiis. cap. 35. §. 11.
pag. 344.

Meditationi Passionis quæ via aperienda. cap.
35. §. 2. Ibid. qui affectus maximè apti. c. 35. §.
4. ibid. In ea odium peccatorum concipiendum. c.
35. §. 5. Ibid. & c. 39. §. 2. p. 348.
In meditatione vitæ Christi qui diutius immora-
ri debeant. c. 9. §. 3. p. 320. & cap. 10. §. 6.
pag. 322.

Meditatio ad excitandum amorem Divinum
fecundissima. c. 36. §. 2. p. 345. quibus modis
fiat. ibid. Meditationes quotidiane Nostrorum. c.
10. §. 4. p. 322. Meditationum vitæ Christi
puncta in fine exercitiorum sumenda. c. 19. §. 5.
p. 331. Meditandi usus post exercitia retinendus.
c. 40. §. 4. p. 349.

Memoria.

Quomodo in classibus inferioribus exercenda. r. St.
19. Com: inf: p. 87. quomodo quotidie in Rhetori-
II. *ca. r. Rhet: 3. p. 91. etiam à nostris Rhetoribus*
excolenda. r. Rhe: 20. p. 94.

Memoriale.

Memoriale Provincialis in Consultationibus le-
De. *gendum. Co: 6. d. 36. §. 3. p. 535.*
I.
In.

Memoriale in visitatione relictum. p. 212.
I.
Bu.

Mendicantes.

Mendicans ordo verè esse declaratur Societas.
I.
pag. 37.
Ei omnia mendicantium privilegia concedun-
tur. p. 31. adhuc plenius concessa, & conceden-
da. pag. 37.

Mendicare.

Omnes parati esse debent ad mendicandum ostia-
Co. *tum. p. 6. c. 2. §. 10. p. 264.*
I.

Professionem, vel Coadjutorum vota facturi ter
mendicare debent. Ex: c. 4. §. 27. p. 203. Scho-
lastici etiam, si Superior velint. Ibidem.

In peregrinationibus mendicandum ostiatur.
Ex: c. 4. §. 12. p. 201.

In Missionibus mendicandum, si usà velit Ponti-
fix, cum mittit. p. 7. c. 1. E. p. 271.

Quando liceat in Collegiis mendicare. par. 4. c.
2. §. 6. pag. 235.

Mensa.

Ad mensam dandum est signum campanæ. p. 4. Co.
I. *c. 10. I. p. 248. & adhibenda benedictio, & le-*
I. *ctio. par. 3. cap. 1. §. 5. p. 225.*

Cum in ea aliquid cuipiam deest, vicinus admo-
Re. *neat. & c. r. 35. Com: p. 310. illius benedictio, & I.*
gratiarum actio. r. 30. Sum: p. 306. r. 53. Prap:
p. 329.

Instituti Societatis Jesu.

- p. 329. r. 51. Recl: p. 335. Ordo in ea servandus: & Superior, aut Minister prima adfit. r. 54. & 55. Prep: p. 329. r. 52. & 53. Recl: p. 335.
- De. Mensa privata Superiorum. Co: 1. d. 76. pag. I. 423. Soli Generali relicta: & quibus ille concesserit. Con: 3. d. 38. p. 468. Mensa communis Praposis Generalis approbata. Co: 7. d. 7. p. 542. Mensa benedictio & gratiarum actio. Con: 1. d. 99. p. 427. Sedendi ordo in mensa nullus, nisi quod Sacerdotes precedunt. Co: 1. d. 106. p. 430.
- Ca. Benedictio in prima mensa communi danda secundum usum Romanum: in secunda verò & privata, antiqua Benedictio retineri potest. Ca: 6. Co: 1. p. 629.
- In mensa Sacerdotes nullo inter se discrimine sedere; alios tamen qui Sacerdotes non sunt, precedere debent. Ca: 30. Co: 1. p. 631.
- Mensa privata à nullo teneri potest, nisi à Generali, vel cum ejus dispensatione. Can: 5. Con: 3. pag. 640.

Metaphysici.

- De. Quot requirantur suffragia, ut Metaphysici admittantur ad Theologiam. Co: 8. d. 37. p. 573.
- St. Vide Actus. & Examen.

Milites.

- De. Milites Christi ad Societatem possunt admitti. I. Co: 1. d. 129. p. 433.

Minister.

- Co. Minister Reclori necessarius est, qui provideat I. universali bono Collegii. par. 4. cap. 10. §. 7. pag. 247.
- Potest appellari vice-Reclor, vel Magister domus. ibid. Est officialis Reclori subordinatus. Ex: c. 4. E. p. 206. Ei omnes, etiam alii officiales, obedire debent. p. 4. c. 10. §. 8. p. 247. Potest idem habere alia officia. ibid. G. p. 248.
- Re. Ministri officium quale. r. 1. Min: p. 358.
- I. Omnium officialium regulas legat. & c. & observari curet. r. 2. ibid. Officiales, & cubicula visitet. r. 3. p. 359. Successores in officiis à predecessoribus instrui curet. r. 4. ibid.
- Mutationem horarum, vestium, & ciborum observet; & adsit cum Medicus egrotos inviset. r. 5. Ibid. Rationem Superiori quotidie reddat. r. 6. ibid. Domus necessaria ei in memoriam redigat. r. 7. ibid.
- Que notabit, ut Superiori referat. r. 8. ibid. Observari curet, an omnes communicent. r. 9. ibid. Curet ut domus munda sit. r. 10. ibid. & porta domus singulis noctibus sint bene clausa. r. 11. ibid.
- Designet, qui curam habeat lucernarum, rerum.
- Instit: S. J. vol: II.

que communium. r. 12. ibid. Unionem inter domesticos curet; & quomodo se geret circa poenitentias injungendas. r. 13. ibid.

Quid sibi ordinariè, quid extraordinariè, absente Superiore, agendum erit, sciat. r. 14. ibid. Quid si Subministrum non habuerit. r. 15. ibid.

Minister curat disciplinam domesticam in Patribus tertia Probationis, Instruatore consulto. r. 10. Instrucl: p. 351.

Non subjacet illi Instruclor Patrum tertia Probationis. r. 16. Instrucl: p. 352. Nec Socius Magistri Novitiorum. r. 2. Socii Mag: Nov: p. 366.

Quoad observantiam domus subest ei Procurator Provincia. r. 27. Proc: Prov: p. 383.

Ministro qui dicit, Nolo facere, in casum incidit reservatum. Con: 7. d. 45. p. 554.

Absente, vel mortuo, & non nominato Superiore, locum ejus tenet Minister. Co: 8. d. 20. p. 568.

Et can. 3. Con: ejusd. p. 655.

Minister peculiaris juniorum Scholasticorum; ejusque officium. p. 147.

Ministri quales deligendi. p. 124. qua illis potestas concedenda. p. 126. quid in eos possint, qui tertium annum agunt. p. 128. quid in juniores Scholasticos. p. 147. Quomodo se gesserint, qui in tertio anno, scribere debent Provinciali. p. 127. 128. Ministro si quis dicat, Nolo facere; casus est reservatus. p. 126.

Minister ne Coadjutores nimis urgeat. p. 193.

Ministeria.

Ministeria, ac opera pietatis, qua ad profectum animarum gratis exercet Societas. p. 2. 18. eorum utilitas, ac necessitas. p. 51.

Quenam sint, & qua ratione ea quisque exercere debeat. p. 7. c. 4. p. 275. Scopus. p. 4. c. 7. §. 3. p. 243. p. 6. c. 2. §. 8. p. 263. Que facile in desuetudinem abire possint. par. 5. c. 3. B. p. 259. Quid faciendum, ut Deus illis uti dignetur. p. 1. c. 4. §. 1. p. 217.

Gratis exhibenda, atque adeò nulla compensatio aut eleemosyna ab hominibus accipienda. par. 4. c. 7. §. 3. p. 243. par. 6. cap. 2. §. 7. p. 263. par. 7. c. 4. §. 4. p. 275. p. 10. §. 5. p. 300. Ex: c. 1. §. 3. p. 194. Ex: c. 4. §. 27. p. 203.

Cur Nostri omnes aliquando domestica ministeria exercere debeant. p. 3. c. 1. §. 19. p. 227.

Quorum sit proprium inferiora & humiliora obire. Ex: c. 6. §. 3. p. 208. Qua devotione obeunda. par. 3. cap. 1. §. 22. p. 227.

Providendum de auxilio iis, qui certa obeunt, si opus sit. par. 3. cap. 1. §. 6. p. 225.

Aaa a

Pro

Index Generalis

- De.** Pro ministeriis compensatio nec licita, nec vali-
I. da. Co. 12. d. 39. p. 609.
Missæ.
- Bu.** Missam Officio Divino præponendi facultas. p.
I. 22. bis in die celebrandi in remotissimis regionibus.
 p. 14. & circa diurnam lucem, & infra horam
 post meridiem. p. 7. etiam per horam ante auroram.
 p. 61. etiam tempore Interdicti. p. 11. Abrogatæ.
 Missam, & Divina Officia apud Nostros audire
 possunt, qui concionibus eorum intersum. &c. p. 12.
 Facultas celebrandi in Oratoriis & Capellis So-
Pr. cietatis per Provinciale approbatis. p. 47.
I. Missa. pag. 179.
- Co.** Quotidie à Nostreis audienda. par. 4. cap. 4. §.
I. 3. p. 237. nisi ex particulari causa. *ibid.* B. pag.
 238. & ab externis Scholasticis. par. 4. cap. 16.
 §. 1. p. 253. & curandum, ut cum fructu. par. 3.
 cap. 1. §. 20. p. 227.
 Celebranda à Nostreis octavo quoque die ad mi-
 nimum. p. 6. c. 3. §. 2. p. 266. imò sapius. Exam.
 cap. 4. §. 25. p. 203.
 An Nostri, dum Missam audiunt, possint reci-
 tare Officium, statuat Superior. p. 4. c. 4. B. p. 238.
 In Missa ritus Romani ab omnibus servandi.
 par. 4. cap. 8. §. 2. pag. 244. & in iis debet esse
 conformitas. Ex: cap. 5. §. 7. p. 207. & par. 8.
 c. 1. §. 8. pag. 278.
 Missa sollemnis intelligitur secundum usum no-
 strum. par. 4. c. 1. A. p. 234.
 In Missis majoribus etsi submissa voce dicantur,
 licebit uti superpolliceis. par. 6. cap. 3. B.
 pag. 267.
 Obligatio ad Missas non accipienda. p. 4. c. 2.
 §. 4. p. 234. p. 6. c. 3. §. 6. p. 266. & quomodo
 hac obligatio sit intelligenda. par. 4. c. 2. B. p. 235.
 Pro Missis nihil accipiendum, nè elemosyna
 quidem. p. 6. c. 2. §. 7. p. 263. & par. 7. cap. 4.
 §. 4. pag. 275.
 Qua Missa dicenda pro Nostreis mortuis. par. 6.
 cap. 4. §. 3. p. 268. qua pro Fundatoribus. par.
 4. c. 1. toto. p. 233. qua pro Benefactoribus. p. 7.
 c. 4. §. 4. pag. 275. & qua pro felici Præpositi e-
 lectione. par. 8. c. 5. §. 3. pag. 283. & qua pro
 bono exitu Congr: Generalis. par. 8. cap. 5. §. 4.
 pag. 284. qua etiam pro Societate. par. 10. §. 1.
 pag. 299.
- Re.** Moderatè eas possunt Superiores pro necessitati-
I. bus applicare. r. 21. Prov: p. 312. r. 20. Prep:
 p. 326. & r. 19. Rect: pag. 332.
 Catalogus earum, quæ Nostreis præscribuntur. p.
 369. Missa, & Sacramenta, juxta usum Romanæ
 Ecclesiæ administranda. r. 98. Prov: pag. 319.
 Vide: Sacrum. & : Præfectus Ecclesiæ.
 Missa diebus Dominicis, & festis cantari potest
 ex dispensatione Generalis. Co. 1. d. 39. p. 417.
 Con: 2. d. 17. pag. 444. Roma cantari more so-
 lito jubet Pontifex. Con: 3. d. 35. pag. 467. In
 Missa quem usum sequi Nostri debeant. Con: 1. d.
 93. pag. 426. Missa de Spiritu Sancto die ele-
 ctionis. Con: 1. A. d. 10. pag. 410.
 Missa, quæ ad intencionem Præpositi Generalis
 celebrantur, quibus usus ab ipso nequeant applica-
 ri. Co: 12. d. 8. p. 601.
 Missa de Spiritu Sancto die electionis P. Gene-
 ralis. pag. 7.
 Missa à Scholasticis inferioribus ordine distri-
 buis quotidie audienda. r. Præf: inf: 45. p. 84.
 & r. com: inf: 3. p. 86. & r. Ext: 3. p. 104. non
 nisi præsentæ aliquo Magistro. r. Præf: inf: 45. p.
 84. Ad eandem quotidie audiendam hortandi su-
 periorum classium auditores. r. Com: sup: 3. p. 64.
- Missiones.**
- Missiones apud Summum Pontificem non procu-
 randa. p. 18. Mittendi subditos, etiam ad infide-
 les, & revocandi, potestatem habet Generalis.
 pag. 10.
 Missiones. pag. 180.
 Proprium est Societatis, diversa loca peragere.
 Ex. c. 4. §. 27. p. 203. & p. 3. c. 2. G. p. 232.
 & par. 6. c. 3. §. 5. p. 266. & p. 4. Procm: A.
 pag. 233. & per Orbem discurrere. par. 7. c. 1.
 B. p. 270. Et debet Societas esse expedita ad Mis-
 siones. par. 4. c. 2. §. 4. p. 234. & hac de causa
 Professores non habent stabilem habitationem. *ibid.*
 Missionum quot sint genera. par. 7. cap. 1. §. 1.
 p. 269. & A. pag. 270.
 Missiones primo & principaliter pertinent ad
 Pontificem. par. 7. cap. 1. §. 1. p. 269. Missiones
 Pontificis non procuranda. *ibid.* §. 2. Missi a Ponti-
 fice non debent petere viaticum. Exam: cap. 1. §. 5.
 p. 195. & p. 6. c. 2. §. 13. p. 264. & p. 7. c. 1.
 §. 3. p. 269. Debet tamen intelligi, quæ sit mens
 ejus. p. 7. c. 1. E. p. 271. & parati esse debent
 mendicare. Ex: c. 4. §. 27. p. 203.
 Generalis debet informare Pontificem de perso-
 na, quam vult mittere. p. 7. c. 1. C. pag. 270.
 Cum Pontifex non limitat tempus, intelligitur
 ad tres menses, vel ut opus erit. par. 7. c. 1. §. 6.
 p. 270. & pro qualitate negotiorum. c. 2. H. p.
 274. & in tali casu potest Superior eos revocare.
 par. 9. c. 3. G. pag. 293.
 Generalis in missionibus habet omnem potesta-
 tem.

Instituti Societatis Jesu.

tem. par. 9. c. 3. §. 9. p. 291. Nemo se ingerere debet in Missiones. p. 7. c. 1. §. 2. p. 269. neque directe, neque indirecte. c. 3. §. 1. p. 274. Possunt tamen repræsentari motus animi cum indifferentia. par. 7. cap. 2. I. pag. 274. neque de ea agendum cum externis. Ibid. K.

Ex missione debent Nostri sapè scribere ad Superiorem. p. 7. c. 2. §. 2. p. 271. & H. pag. 274. nempe singulis hebdomadis, si fieri potest. p. 8. c. 1. L. p. 280. Superior autem intelligitur vicinior. p. 7. c. 3. A. p. 275. & par. 8. c. 1. §. 4. pag. 277. Qui mittuntur, oportet eos esse notissimos Superiori. Ex: c. 4. §. 35. p. 204. nec debent mitti, nisi probati, maxime in obedientia. par. 8. cap. 1. §. 3. pag. 277.

Qui mittuntur non debent se excusare. Ex: c. 1. §. 5. pag. 195.

Debet iis à Superiore dari instructio in scriptis. p. 7. c. 2. §. 2. p. 271. & L. p. 274. non tantum de negotiis, sed etiam de personis. ibid. N.

In missionibus faciendis, quæ quibus loca præferenda sint. p. 7. c. 2. D. p. 272. & quæ quibus opera. ibidem. E.

In ratione mittendi spectandus major Dei honor. p. 7. c. 2. G. p. 274. vel Pontificis voluntas. par. 7. c. 1. E. pag. 271.

Non debet quisquam solus mitti. p. 7. c. 2. F. pag. 273. Sed ita jungendi, ut unus suppleat defectum alterius. ibid. & par. 8. c. 1. §. 3. p. 277.

Ex loco Missionis quatenus liceat ad loca vicina excurrere. p. 7. c. 1. §. 7. p. 270.

Pro missionibus majoris momenti Missæ & preces indicende. p. 7. c. 2. M. p. 274.

Tempus Missionum non est definitum, nisi pro majori servicio Dei. par. 7. c. 2. H. ibid. Qui non bene se gererent, revocandi, vel juvandi socio. p. 8. c. 1. C. p. 278. In revocandis Missionibus habenda ratio, nè populi offendantur. p. 7. c. 2. H. pag. 274. In Missionibus Societas, quod optimum est, eligere optat. p. 7. c. 1. §. 1. p. 269. & cap. 2. E. pag. 272.

Re. Missiones. Vide cap. 13. r. Prov. p. 320. Ad I. illas Nostri mitti possunt, aliqui tamen domi manent, qui proximis satisfaciunt. r. 42. & r. 43. Prep. p. 328. De successu earum, qui in eis sunt, quando ad Provinciam scribent. r. 5. form. scrib. pag. 362.

Divina instrumenta esse curent. r. 1. Miss. p. 376. Parati sint ad varia loca peragrandam. r. 2. ibid. liberam sui dispositionem Superiori relinquunt. r. 3. ibidem.

Scapulum sua missionis intelligant. r. 4. ibid. modus servandus cum oppidatim mittantur. r. 5. ibid. ad quod hospitium divertem. r. 6. ibidem. Ordinarium adeant. r. 7. ibid. Ecclesiasticos sibi benefactos reddant. ibidem.

Agnoscant qui eos, & fructum animarum juvare possunt. r. 8. ibid. quando ad id Missas applicabunt. r. 9. p. 377. in quibus se exercebunt. r. 10. ibid. quibus mediis spiritalibus utentur. r. 11. ibid.

Corporalia eorum pietatis opera. r. 12. ibid. ab humilioribus ministeriis inchoandum. r. 13. ibid. Divina media præcipue adhibenda. r. 14. ibidem. se omnia omnibus faciant. r. 15. ibidem.

Nullo eventu frangi debent. r. 16. ibidem. Multo affectus erga Societatem quomodo concidant. r. 17. ibid. quid agent cum Prelatos comitantur. r. 18. ibidem. nullam reformati Clerici cura partem admittant. r. 19. ibid. Ocasiones Divini servitii à manibus elabi non sinant. r. 20. p. 378. Alias excursiones facere aliquando possunt. r. 21. ibidem. Congregationibus statuta non condant. r. 22. ibidem.

Nitentur stabilire, quæ Deo auctore perficiunt. r. 23. ibid. quando & ad quem scribent. r. 24. ibid. Propria perfectionis non obtruncantur, dum alios juvant. r. 25. ibid.

Spiritualia in Collegiis consueverunt non intermittere. r. 26. ibid. nimiam cum secularibus conversationem non habent. ibidem. Observent etiam ultra Superioribus injuncta. r. 27. ibid.

Missiones Patrum tertia Probationis. r. 7. Instructi. p. 351. & r. 17. ejusd. p. 352.

Missionum studium, & praxis commendatur. De. Co: 5. d. 46. p. 507. Missiones obeuntibus observanda. Con: 6. d. 39. p. 537. Certarum nationum in Missionibus cavenda. Co: 7. d. 21. p. 546. Missiones fundata ab Episcopo Principe Monasteriensi, & Paderbornensi. Co: 12. d. 27. p. 606.

Missionum executio & praxis commendatur. Ca. I. Can. 14. Cor. 5. p. 647.

Missiones obeuntibus observanda. pag. 124. Missiones eorum, qui in tertio anno. p. 128.

Missiones duorum aut trium dierum. p. 190. à Prefecto rerum spiritalium obiri breves possunt. p. 198. à Confessariis etiam mensuræ. p. 209. Missionum finis. pag. 200. Illas obeuntibus quæ observanda. ibid. & seqq. Cum caritate ad eas profecturis prospiciendum. p. 183.

Missionis Superior est, qui prior in parentibus. pag. 202.

Aaa 22

Mit-

De.
I.

Ca.
I.
Or.
II.
In.
II.

Index Generalis

Mittendi ad Congregationes.

- Fo.** *Mittendorum electioni in Congreg: Provinciali*
II. *dies assignandus. p. 24. Quales ii esse debeant. ibidem. quomodo eligendi. p. 25. Quinque designandi, cum ad Congregationem Generalem mittendi sunt. p. 26. Duo cum ad Congreg: Procuratorum. p. 27. Electi semper censentur tum ad electiones, tum ad negotia tractanda. p. 26. Electorum loco, quando impediti sunt, qui substituendi. pag. 27.*

Modestia.

- Co.** *Modestia interior & exterior facit ad propriam & externorum edificationem. par. 4. cap. 4. §. ult: p. 238. Modestia vultus est signum humilitatis, & pacis interioris. par. 3. c. 1. §. 4. p. 225. Modestia in corporis refectioe servanda. ibid. §. 5.*
Re. *Modestia in vultu & incessu. r. 29. Sum: pag. 306. Modestia & humilitas cum religiosa maturitate in omnibus actionibus. r. 1. Mod: p. 347. quae speciatim circa eam observanda. p. 348.*
Modestia Novitiorum invigiles Socius Magistri Novitiorum. r. 4. Socii Mag: Nov: p. 366.
St. *Modestia Magistrorum in refellendis opinionibus & Auctoribus. r. Com: Sup: §. p. 64. à discipulis externis exigenda. r. Com: inf: 43. 44. pag. 90. In templo potissimum, & Schola. r. Ext: 10. 14. pag. 104. quam curet Praefectus inferior. r. Pref: inf: 45. pag. 84. A Nostri quoque dum eunt ad Scholas, & redeunt. r. Schol: 7. p. 101.*

Modi Eligendi & orandi.

- Di.** *Modus prior & posterior bonae electionis, quando adhibendi. cap. 31. §. 1. p. 341. & cap. 27. §. 9. p. 338. adhiberi possunt ad eam confirmandam. c. 28. §. 5. ibid. quomodo exercendi. c. 28. §. 3. Ibid.*
Modus primus orandi explicatur. c. 37. §. 2. p. 346. quomodo prorogari potest. c. 37. §. 8. ibid: plurimum commendatus à B. P. Xaverio. c. 37. §. 7. ibidem.
Modus secundus orandi. c. 37. §. 9. ibid.
Modus tertius orandi. c. 37. §. 12. ibid.
Modi tres orandi ad quid ponuntur. c. 37. §. 1. ibid. possunt esse plures; quos Spiritus sanctus docet. c. 37. §. 13. pag. 347. Probandi iudicio Patris Spiritualis. ibid. variandi pro orantis dispositione. ibid.

Moniales.

- Bu.**
I. *Monialium, & c. curam, Socii suscipere non tenentur. pag. 12.*
I. *Moniales. pag. 180.*
Co. *Non potest Societas earum curam suscipere. p. I.*

6. c. 3. §. 5. p. 266. potest tamen aliquando earum Confessiones audire. ibid.

Per Patrem Generalem emittendum, ut Nostri De. ab earum cura removeantur. Co: 8. d. 11. p. 566. I. Monialium comobis Nostri Confessionum causa Or. nè ingrediantur. p. 126. II.

Moralis Philosophia.

Ejus Professor in textu Aristotelis progrediatur, St. nec ad Theologicas quaestiones digrediatur. r. Mor: II. I. p. 78. Ejus munus. Vide ibid. in Regulis.

Moralis Theologia.

Ejus lectio quando instituenda, & à quibus audienda. r. Prov: 9. §. 1. p. 54. St. II.

Morbus.

Agnosendus. p. 226. Eum indagandi modus. Id. ibid. Morborum spiritualium genera sexdecim. p. II. 228. Morbi leviores signa gravioris. pag. 239. quid cum infirmitas laet. p. 247. Alia remedia. ibidem.

Mores.

Praecipue in studiis à Provinciali curandi. r. St. Prov: 40. p. 59. Curandum, nè discipuli in scena II. recitaturi morum jaéluram faciant. r. Recl: 14. pag. 60.

Moribundi.

Quid erga illos agendum. p. 6. c. 4. §. 1. & 2. Co. pag. 267. 268. I. Modus eos juvandi tradendus. p. 4. c. 8. §. 7. pag. 244.

Mors.

Morientes Nostri quomodo se ad transitum disponere debent. par. 6. c. 4. §. 1. pag. 267. Juven- Co. di omnium orationibus, & ali qui semper eis assistant. I. ibid. §. 2. p. 268. pauciores tamen, si phrenesi laborant. ibid. A.

Mortui notandi in Catalogo, qui mittitur ad Generalem, & Provinciales. p. 8. c. 1. N. p. 280. quomodo sepeliendi. Vide Sepultura.

Pro mortuo quae orationes faciendae. p. 6. c. 4. §. 3. & 4. pag. 268.

Habendum compendium de modo juvandi proximis moribundos. par. 4. cap. 8. G. p. 245. If- que modus à nostris Scholasticis discendus. ibid. §. 7. pag. 244.

Mortis meditatio rarissime omittenda. cap. 15. Di. §. 4. pag. 327. advocat animum ab amore usque- II. lium. ibidem.

Mortificatio.

Debet esse continua in rebus omnibus. Ex: c. 4. Co. §. ult: p. 206. Ad eam confert etiam vestitus. par. I. 3. c. 2.

Instituti Societatis Jesu.

3. c. 2. C. p. 231. *Multitudo immortificatorum nec ordinem fert, nec unionem.* p. 8. c. 1. §. 2. pag. 277.

Mortificatio carnis. *Vide Corpus.*

Re. I. *Mortificationes publicæ sine facultate non faciendæ. r. 6. Com: p. 309. nec nisi ordinaria; & quæ sint. r. 40. Mag: Nov: p. 343. quæ circa vestitum fient. r. 41. ejusdem. ibid.*

In. II. *Mortificationum tabella tempore vacationum.* pag. 192.

Mulieres.

Co. I. *Non possunt ingredi habitationes nostras. par. 3. cap. 1. §. 14. p. 226. & L. p. 229. nulla mulierum cura à Nostri accipi debet. p. 6. c. 3. §. 5. pag. 266.*

Re. I. *Mulieres quando invisendæ, & ad eas scribendum. r. 72. Prep: p. 330. & r. 70. Recl: p. 336. Domum non ingrediantur. r. 73. Prep: p. 330. & r. 71. Recl: p. 336. Necetiam Religiosarum Nostri curam habeant: illarum tamen Confessiones aliquando audire possunt. r. 47. Prep: p. 328. & r. 68. Recl: p. 336.*

Earum locus in templo separatus. r. 25. Pref: Eccl: p. 369. quomodo extra Confessionem alloquenda. r. 17. Sacerd: p. 373. Vide Sacerdotes.

Mundities.

Re. I. *In omnibus curanda. r. 19. comm: p. 309.*

Mundus & Mundani.

Co. I. *Relinquendus omnino. Ex: c. 2. §. 6. p. 197. & cap. 3. §. 13. p. 199. & cap. 4. §. 1. p. 199. & §. 7. pag. 201.*

Abhorrendum à mundo. Ex: c. 4. §. 7. p. 201. & §. 44. p. 206. conculcandus est. p. 3. c. 2. C. p. 231. ab ejus pompis & vanitate recedendum. Ex: c. 4. §. 11. p. 201. Ejus contemptus juvat ad unionem. par. 8. c. 1. §. 8. p. 278.

Re. I. *Contraria iis, quæ sequitur, amanda, & exoptanda. r. 11. Sum: pag. 304.*

Munera.

Co. I. *Non possunt à Nostri dari Magnatibus munuscula ad res obtinendas. p. 6. c. 2. §. 9. pag. 263.*

Re. I. *Muneris Revisorum gravitas. Reg: Revis: I. De. pag. 352.*

Co. I. *Munus ordinarium quodnam censendum. Co: 9. d. 33. p. 583.*

Ca. I. *Et Can: 9. Con: ejusd: p. 658.*

In. II. *Munus Procuratoris quintuplex. p. 222.*

Musica.

Co. I. *Non possunt in domibus teneri instrumenta mu-*

Intit: S. J. vol: II.

sica. par. 3. cap. 1. §. 14. p. 226. & M. p. 229. Mutare.

Mutare personas ab uno in alium locum ejusdem Provincia, aut diversæ, potest Generalis; intra suas Provincias Provinciales. Con: 2. d. 12. p. 443.

Mutuum.

Quando mutuum dare aut accipere possit Procurator Provincia. r. 6. Proc: Prov: p. 381.

Mutuum quatenus Rectores accipere possint. pag. 221. §. 5.

N.

P. NATALIS.

P. *Natalis scholia directionis tantum vim habent sine obligatione. Con: 2. d. 42. p. 449. Admonitiones Provincialibus danda ad directionem tantum. Con: 2. d. 57. p. 451.*

P. Natalis Catalogus quotannis ad mensam legendus. p. 206.

Natio.

Nationes diversæ peculiari affectu prosequenda. r. 30. com: pag. 310.

Revisores Generales ex diversis Nationibus. r. 1. Revis: Gen: p. 352.

Negotia.

Pia non suscipienda sine licentia; secularia omnino fugienda. r. 41. Com: p. 310. quæ directione tractanda. r. 48. com: pag. 311.

Quæ negotia pertineant ad Procuratorem Provincia. reg: 2. Proc: Prov: pag. 380. Is negotia Externorum vix attinget. r. 3. ibidem. Superiores & Procuratores, quorum negotia gerit, audiet. r. 4. ibid. Geret negotia solide, & quam securissime. r. 8. ejusd: p. 381. Conferet de iis cum Provinciali. r. 11. ibid. Curanda ab ipso pecunia ad negotia necessaria. r. 20. p. 382. Quid ei agendum circa Romana negotia. r. 21. Ibid. Librum habeat, in quem negotia referat. r. 16. ibid.

Negotia Politica, & Statûs, Nostri interdicta. Co: 5. d. 47. p. 507. & 79. pag. 518. ejus generis censi quæ debeant. Co: 7. d. 46. p. 554. secularia etiam alia occupare Nostros non debent. Co: 5. d. 48. pag. 508. Co: 7. d. 13. pag. 544.

De removendis Nostri à negotiis secularibus. Co: 8. d. 56. pag. 576.

Negotia tractanda in Congregatione Provinciali juxta Formulam. Co: 9. d. 22. p. 581.

Negotia quæ ad rationem Statûs pertinent, Nostri in virtute Obedientiae, & sub pœna inhabilitatis prohibentur. Ca: 12. Con: 5. p. 647.

Bbb b

Nego-

Index Generalis

- Negotia Statûs prohibita quanquam censeri non debeant, aut debeant. Ca: 13. Co: 7. p. 652.*
Ab aliis etiam secularibus negotiis, & ab Instituto alienis abstinendum. Ca: 13. Co: 5. p. 647.
Nonnulla ejusmodi sine expressa Superiorum aut Generalis licentia prohibita. Ca: 18. Co: 7. p. 653.
- Or.** *Negotia aliorum apud Superiorem tractare, quâ*
II. *liceat. p. 132. Externorum Roma non tractanda. p. 131. Publica Statûs Nostri interdita. p. 133. secularia ad quosvis pertinentia Nostros non occupant. ibidem.*
- Di.** *Negotia & actiones ex regulis electionis diriguntur. c. 10. §. 13. p. 323. & cap. 25. §. 9. 336.*
II. *Negotiis se expediat exercitia facturum. c. 2. §. 2. pag. 313.*
- Negotiatio.**
- De.** *Negotiationis speciem qua habent, Nostri prohibita. Co. 2. d. 61. p. 452. Eorum quadam exempla. Co: 7. d. 84. p. 560.*
Ca. *Omnia qua speciem habent secularis negotiationis, Nostri prohibentur. Ca: 25. Co: 2. p. 636.*
Re. *Omnis ejus species vitanda a Procuratore Provincia. r. 5. Proc: Prov: pag. 381.*
- Nobilitas.**
- Co.** *Si cetera adsint, facit hominem magis aptum Societati. par. 1. cap. 2. §. 13. p. 214. Idem in Generali. p. 9. c. 2. C. p. 290.*
- Nomina.**
- Re.** *Propria signanda ab egredientibus domo. r. 46.*
I. *Com: pag. 311.*
Subscribenda Censuris à Revisoribus librorum. r. 5. Revis: Gen: p. 353.
Ca. *Nomen Don, ubi est insigne nobilitatis secularis, tollendum. Ca: 2. Co: 2. p. 633.*
I. *Nomina discipuli Confessario tradant in schedula. r. com: inf: 9. p. 86. singulorum discipulorum à Praefecto in album referantur. r. Praef: inf: 11. p. 81. Eorum qui scribunt ad premia, diligenter obsequentur. r. Prem: 6. p. 85. eadem resignet Rector cum utroque Praefecto. r. Prem: 10. ibid.*
St.
II.
- Nominatio.**
- De.** *Nominationes Superiorum, mortuo Generali, in casu Decreti 30. Congr: XII. simpliciter irritae. Co: 13. d. 11. p. 616.*
Nostrorum Exercitia spiritualia.
Di. *Nostri aliquoties etiam post ingressum faciant exercitia. c. 10. §. 2. p. 322. & tunc semper medientur aliquid ex prima hebdomada. cap. 10. §. 4. ibidem.*
II. *Inter meditandum poterunt accommodare statum religioso. c. 10. §. 5. ibid. alias poterunt facere meditationes. c. 10. §. 10. p. 323. bene calleant regulas, & usum exercitiorum. c. 10. §. 3. pag. 322. Nostri quomodo tradenda exercitia. cap. 10. §. 10. p. 322. & 323. Primâ vice non detur liber exercitiorum. c. 10. §. 1. ibid. Integra dentur exercitia in Societatis ingressu. ibid. Commendanda doctrina de reformatione vitae. c. 34. §. 2. p. 343.*
- Notarius.**
- Pag.** 180.
In Universitatibus debet esse Notarius externus, qui fidem faciat de gradibus susceptis. p. 4. c. 17. §. 4. pag. 254. stipendium ejus sit moderatum. ibid. F. p. 255.
- Notitia.**
- Notitiâ per Confessionem habitâ uti licere, Nostri ne doceant. p. 126. Uti Superiores vesat Pontifex. pag. 134.*
Notitiâ per Confessionem habitâ uti licere, Nostri ne doceant, neque eâ utantur. p. 190. & 191. II.
- Novitiatus.**
- Novitiatus biennium confirmatur, similiter & Bu. promisso de distribuendis ad pios usus bonis. pag. 174. Vide Confirmatio.*
Novitiatus Societatis. p. 65. & 74.
Novitiatus biennium contrahi non potest, ut ante illud quispiam Religiosus censeatur. Con: 5. d. 12. p. 499. d. 13. ibid. d. 63. pag. 514. Biennium quando incipiat. Cong: 7. d. 98. pag. 563.
- Novitii.**
- Novitios tum in Societatem cooptandi, tum ad Bu. Scholasticorum vota admittendi, potestas in manu Superiorum est. p. 74. In Novitiorum in Societatem cooptatione, derogatur Constitutionibus Sixti quinti, & aliorum Pontificum. p. 102.*
Novitii non admittuntur per Consultorum suffragia decisiva, sed tantum consultativa. p. 101.
Admitti possunt juxta Societatis Constitutiones ex nova concessione privilegii. ibid.
Pag. 180.
Novitiatus biennium durare debet. Ex: c. 1. §. 12. p. 195. & cap. 4. §. 16. p. 202. & p. 4. c. 1. §. 3. pag. 236. Vide Probatio secunda.
Non sunt intra biennium compellendi ad vota faciendâ. p. 3. c. 1. T. p. 230. Possunt ea facere ex sua devotione. ibid. & p. 5. c. 4. §. ult. p. 260. Convenit ea non emitti sine facultate Superioris. Ex: c. 1. E. pag. 196. non tamen in manibus cujusquam. p. 3. c. 1. T. p. 230. & eorum memoria servanda. ibid. par. 5. cap. 4. §. ult. pag. 260. & G. pag.

Instituti Societatis Jesu.

G. pag. 261. *Debent etiam ea bis in anno renovare. Ibidem. H.*

Intra biennium nullus eis certus habitus Societatis datur. Ex: c. 1. §. 13. p. 195. Eorum vestitus mortificationi servire debet. p. 3. c. 2. C. p. 231. Superior tamen potest dare convenientiorem eo, quem ex saculo attulerunt. Ex: c. 1. F. p. 196. vel permittere pretiosorem, quem attulerint. par. 6. cap. 2. M. pag. 265.

Dicuntur esse de Societate largo modo. par. 5. c. 1. A. pag. 256. & sunt capaces gratiarum. ibid. Ipsi tamen non debent dicere se esse ex Societate. Ex: c. 4. §. 17. pag. 202.

Docendi sunt doctrinam Christianam, meditari, confiteri, audire Missam. p. 3. c. 1. §. 20. p. 227. & quomodo se gerant etiam interius, & exterius. par. 3. cap. 1. §. 12. p. 226. & interdum tentandi in virtutibus. ibidem. V. p. 230.

Debent iis prescribi, quibuscum conversentur. par. 3. cap. 1. D. p. 228.

Debent querere continuum puritatis & virtutum augmentum. Ex: cap. 4. §. 41. p. 205. & in officiis abjectis potius sunt jubendi, quam rogandi. Ex: c. 4. §. 30. p. 204.

Loqui debent de parentibus, quasi jam eos non haberent. Ex: c. 4. C. pag. 206. nec cum eis vel aliis propinquis coram vel per litteras communicare. Ex: c. 4. §. 6. p. 200. neque cum eis loqui, nisi breviter, & aliquo presente. p. 3. c. 1. B. pag. 228. quod si sollicitentur a suis, transmittendi alio. Ibidem. A.

Debent singulis sex mensibus biennii legere Bullas, & Regulas. Ex: c. 1. §. ult. p. 195. & cap. 4. §. 41. p. 205. Constitutiones autem, non universas, sed compendium earum. Ex: c. 1. G. p. 196.

Possunt probari etiam in Collegiis. p. 4. c. 6. C. pag. 242. vel in Domibus. par. 3. cap. 1. §. 27. p. 228. & par. 4. cap. 2. D. p. 235.

Novitios dimittere possunt, qui possunt admittere, nisi sit aliqua particularis ratio. p. 2. c. 1. p. 220. C. difficilius tamen, qui vota fecerunt. p. 2. c. 1. §. 1. & A. p. 219.

Sacerdotes Novitii non possunt Sacramenta administrare, nisi cum peculiari approbatione Superioris. Ex: c. 5. §. 7. p. 207. Debent etiam privatim exerceri in ritibus Missae. ibid.

Novitii solent perturbari naturali amore parentum. Ex: cap. 4. C. p. 206.

Eorum Magister alius esse potest à Confessario, & Superiore. par. 3. c. 1. §. 12. pag. 226. Potest tamen etiam Minister illorum curam gerere ab

penitentiam hominum. par. 4. cap. 10. G. pag. 248.

Debet esse versatus in spiritualibus. par. 3. cap. 1. §. 12. p. 226. Quomodo se gerere debeat cum Novitiis, & hi cum ipso. ibid.

Vide Magister Novitiorum.

Novitii biennio probandi: Potest tamen circa studia dispensare Provincialis in secundo anno, ex commissione Generalis. Co: 2. d. 14. pag. 443. Non sunt instigandi ut vota faciant: si sponte fecerint, cum aliis renovare non debent. ibid. & Con: 4. d. 62. p. 495. Orare debent ultra horam, sed non obligari ordinariè ad duas. Co: 1. d. 97. p. 427. Simul erare ante coenam possunt. Co: 4. d. 59. pag. 495. Novitii ostendenda quae de manifestatione delicti sanxit sexta Congregatio. Co: 6. d. 34. pag. 532. Nulla aetas admittendorum praescribenda, sed servanda Constit: Con: 2. d. 14. p. 443. Qui deserunt Societatem, & aliam Religionem ingrediantur, num sint reducendi. Co: 1. d. 24. tit. 2. p. 415. De quibus instruendi in prima probatione; & quae exercitia spiritualia facienda. Con: 4. d. 67. p. 495. Magister Novitiorum iis explicet, renovationem Votorum posse aliquando habere vim prima nuncupationis. Co: 8. d. 22. pag. 569. & Can: 4. p. 655.

Novitii admissi ante legitimam aetatem, quando censendi admissi. Co: 12. d. 13. p. 602. item ad Psa simplicitate. ibid.

Novitii biennio probari debent, non litterarum, sed mortificationis studio vacando: in secundo tamen anno potest Provincialis dispensare. Ca: 1. Co: 2. pag. 633.

Intra biennium non instigandi ad vota: quae si emisserint seorsim inter se renovem. Ibid.

Dispensare non licet in contrahendo biennii spatio, ad hoc ut quispiam per vota, ante illud expletum, emissa, verus Religiosus censeatur. Can: 10. Co: 5. pag. 647.

Novitii ostendenda, & declaranda, quae Congregatio sexta sanxit circa manifestationem delicti. Ca: 10. Co: 6. p. 651.

Bonis suis ne se abdicent sine facultate Generalis. p. 133. Terni, aut quaterni in singulis cubiculis. p. 126. Sacerdotes celebrant, quo die vota emittunt. p. 123.

Novitii Bulla ostendi quae debeant. p. 122. Ostendenda quae de manifestatione delicti declaravit sexta Congregatio. p. 150.

Novitii cum delicto admittendi. pag. 191. In-
inepti facile dimittendi. ibidem. Scholastici per bi-
ennium

Re.
I.
De.
I.

Ca.
I.

Or.
II.

Index Generalis

etiam in Nocturnis retinendi, *ibid.* Coniugatores per annum, *ibid.*

Nox.

- Di.** Nox aptum tempus meditationi. c. 3. §. 7. p. 315. Nocte non surgunt debiliores. c. 3. §. 8. *ibid.* nec alii secundâ hebdomadâ. c. 21. §. 1. p. 332.

Nuntius.

- De.** Nuntius Apostolici ne in votis simplicibus dispensare possint, a Pontifice petendum. Co: 1. d. 142. in. 6. pag. 434.

O.

OBEDIENTIA, ET OBEDIRE.

- Bu.** **O**bediam subditi Praeposito in omnibus, & in eo
I. Christum veluti presentem agnoscant, venerenturque. pag. 3. 17.

Obedientia Societatis. pag. 66. & 75.

- Co.** Obedientia magni meriti est. p. 4. c. 6. §. 2. p. 240. est vinculum unionis. p. 8. c. 1. §. 3. p. 277. juvat ad conservationem Societatis. p. 10. §. 9. p. 301. vocatur Sancta. p. 6. c. 1. §. 1. p. 261. p. 2. c. 1. §. ult. p. 219. securius sit opus ex obedientia, quam proprio arbitratu. p. 7. c. 2. A. p. 272.

Obedientia triplex; Executionis, Voluntatis, Intellectus. p. 6. c. 1. §. 1. p. 261. & C. p. 262.

Debet esse promta, humilis, integra. p. 3. c. 1. §. 23. p. 227. & par. 4. c. 10. §. 5. p. 246. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 261.

Obedientia littera inchoata. p. 4. c. 10. §. 9. p. 247. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 261. Obedientia caca; ut cadaveris, vel baculi. *ibidem.* In omnibus rebus, etiam non obligantibus. *ibid.* Nisi precipiatur peccatum manifestum. p. 3. c. 1. §. 23. pag. 227. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 261. & B. p. 262.

Praestanda etiam Officialibus subordinatis. Ex: c. 4. §. 31. p. 204. par. 3. c. 1. §. 24. p. 227. p. 4. c. 10. §. 8. p. 247. etiam Coquo. Ex. c. 4. §. 29. pag. 203. etiam Infirmariis & Medicis. §. 32. pag. 204.

Praestanda est Superiori cum reverentia & amore. p. 3. c. 1. §. 23. p. 227. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 261. Neque considerandum cui obediat, sed propter quem. Ex: c. 4. §. 29. p. 203. & p. 3. c. 1. §. 24. p. 227. Vide Superiores.

Obedientia exemplo maxime praevalere debent primores Societatis. p. 8. c. 1. §. 3. p. 277. & qui alius praesunt. par. 4. c. 10. §. 8. p. 247.

Subordinatio in obedientia diligenter servanda. p. 2. c. 1. §. 2. p. 219. & par. 8. c. 1. §. 4. pag. 277. & E. p. 279. & p. 10. §. 9. p. 301. Potest

tamen Provincialis, & Generalis aliquando sibi immediate subdere. p. 8. c. 1. E. p. 279.

Superiores possunt obligare ad peccatum in virtute Obedientiae, quando id multum conveniat. p. 6. c. 5. pag. 268.

Obedientia Pontificis.

Vide Pontifex.

Perfekte servanda. r. 31. & 33. & 35. Sum: Re. p. 306. & r. 21. Prap. p. 326. & r. 20. Reti: I. pag. 332.

In ea ut cadaver, vel baculum se quisque gerat. r. 36. Sum: p. 306.

Ob eam littera etiam inchoata relinquenda. r. 34. Sum: *ibid.* & r. 15. Com: p. 309.

Epistola B. P. N. Ignatii de obedientiae virtute, pag. 397.

In Obedientia proficiendum; & quomodo. p. In. 175. Causa inobedientiae. p. 176. Unde Obedientia fiat minus suavis. p. 177.

Ejus pulchritudo & necessitas. p. 237. legenda. Id. epistola B. P. N. *ibid.* exempla Sanctorum colligenda. *ibid.* causa repugnantia examinanda. *ibidem.* Deus in Superiore agnoscendus. *ibid.* Animi preparatio ad quodvis. *ibid.* Quomodo in levioribus assuescendum. *ibid.* Exercendus in difficilibus. *ibid.* Interdum pie condescendendum. *Ibid.* Quod si voluntas in infirmo desit. *ibid.*

Obligationes.

Non sunt recipienda contra sinceritatem Insti. Co. tui nostri. p. 4. c. 7. §. ult. p. 243. p. 4. c. 2. §. 1. 4. p. 234. p. 6. c. 3. §. 5. & 6. p. 266.

Obligationes lectionum suscipi possunt in Collegiis. p. 4. c. 2. B. p. 235. c. 7. E. p. 244. c. 11. A. p. 248. Eas autem dijudicare pertinet ad Generalem. p. 4. c. 2. B. p. 235. p. 4. c. 11. §. 2. A. p. 248. par. 9. c. 3. §. 17. p. 292.

Non potest suscipi obligatio dandi Concionatoris, aut Confessorii, aut Lectoris Theologiae, nisi ex consequenti. par. 4. c. 7. §. 3. p. 243. & E. p. 244. neque ad Missas celebrandas. p. 4. c. 2. §. 4. p. 234. qua videatur commensurata reditus. *ibid.* B. pag. 235.

Obligationes susceptae implenda. par. 4. c. 11. A. p. 248. praeter eas nihil facile praestandum, sine Generalis consensu. *ibid.*

Obligari ad ministeria spiritualia Societas non De. potest. Co: 1. d. 74. p. 423. Ad lectionem Theologicam potest ex consequenti. Con: 1. d. 75. *ibid.*

Obligationes nova non admittenda; gratuita In. ad tempus intermistenda. p. 218.

Pis

Instituti Societatis Jesu.

Piis obligationibus cumulata satisfiat. p. 223.

Observantia.

Di. *Observantia religiosa maxime pendet ab oratione.*
II. *ne.* Proam: §. 3. p. 310.

Observantia annotationum conducit ad fructum exercitiorum. c. 3. §. 1. p. 314.

Observationes.

St. *In inferioribus Classibus quomodo tradenda, aut*
II. *excipienda, r. com: inf: 27. p. 88.*

Occupationes.

In. *Occupationes Sacerdotum propria,* p. 189. pro-
II. *pria Superiorum.* p. 190.

Oeconomia.

In. *Oeconomia sint periti Rectores.* p. 219. *Ejus*
II. *formam Rector non mutet inconsulto Provinciali.*
pag. 221.

Offendere.

De. *Offendentes calamo vel lingua, puniendi.* Co:
I. 12. d. 19. p. 603. *Debitam satisfactionem laesis*
quam primum exhibeant. *ibid.*

Officia varia.

Bu. *Officio privari seu absolvi, peti non potest.* p. 10.
I. *Officiorum, & graduum discretio, ac distribu-*
Pr. *tio tota est in manu Generalis.* pag. 2. & 18.
I. *Officia.* pag. 181.
Co. *Officia Societatis distribuere pertinet ad Genera-*
I. *lem.* p. 9. c. 3. §. 3. p. 290. & §. 9. p. 291. *po-*
test tamen etiam per suos ministros. *Ibid.* H. pag:
293. *Omnes parati esse debent ad omnia officia.*
p. 3. c. 2. F. p. 232. *ad humilia etiam libentius.*
Ex: c. 4. §. 28. p. 203. & par. 3. c. 1. §. 22. p.
227. Potest unus plura sustinere. par. 4. cap. 10.
G. pag. 248.

Non debet unus ingerere se in officium alterius.
par. 4. c. 10. §. 6. p. 247. *officia operosa non de-*
bent dari occupatis. p. 4. c. 10. E. p. 248. *labo-*
riosa vero danda firmitioribus. p. 3. c. 2. F. p. 232.
& *in quibus experientia requiritur, non sunt facile*
mutandi. p. 4. c. 10. E. pag. 248.

Officia domestica quae. par. 4. c. 10. §. 6. &
7. p. 247. *Cui officiorum ratio reddenda.* par. 9.
c. 3. §. 4. p. 290. *Quae honestius domi, quam fo-*
ris fiant. p. 3. c. 2. H. p. 232. *discenda à Coad-*
jutoribus. par. 3. cap. 2. §. 7. pag. 231.

Re. *Officium abiectum, & humile promitius suscipi-*
I. *endum.* r. 13. Sum: p. 304. *Officia caritatis &*
humilitatis devotè obeunda. r. 19. Sum: p. 305.
in alienum nemo se ingerat, nec in locum hujusmodi
officio deputatum ingrediatur. r. 32. Com: p. 310.

Officia domestica à Sacerdotibus, & Superiori-
Intit: S. J. vol: II.

bus aliquando obeunda. r. 34. *Prap: p. 327. r.*
33. *Rect: pag. 333.*

Officiales.

Officiales debent eligi apti. par. 4. cap. 10. §. Co.
6. pag. 247. *spectato cujusque talento.* par. 9. c. I.
3. §. 9. p. 291. *Debent habere suas regulas.* par.
7. cap. 4. §. ult. pag. 276. & par. 4. cap. 10. §.
6. p. 247. *Quibus rationem reddant.* par. 9. cap.
3. §. 4. pag. 290.

Officiales Generalis. par. 9. c. 6. p. 296. &
seq. Universitatis. par. 4. c. 16. §. 5. p. 253. par.
4. cap. 17. pag. 254.

Occupandi cum vacui sunt, & cum opus est sub-
levandi. par. 4. cap. 10. §. 6. p. 247.

Subordinati potius debent subjectis precipere,
quam illos rogare. *Ex. c. 4. §. 30. & 31. p. 204.*

Officiales domesticorum officiorum, integre de-
bent Ministro obedire. p. 4. c. 10. §. 8. p. 247.

Subordinatis etiam Officialibus perfecte obedien- **Re.**
dum. r. 38. Sum: p. 307. *Vacuum sibi tempus Of-* **I.**
ficiales utiliter expendant. r. 7. *Prap: p. 325. &*
r. 6. Rect: pag. 331.

Officiales, qui à Generali creantur, eo mortuo **De.**
durant usque ad creationem novis. Co: 1. A. d. §. I.
p. 407. & c. & usque ad finem Congregationis.
Com: 1. d. 1. p. 413. Co: 4. d. 58. p. 494. *mutari*
ab eo non possunt post inchoatam Congr. Generalem;
saltem Provinciales. Co: 6. d. 25. §. 20. p. 534.
nec post decretam. Co: 7. d. 86. p. 556. *mutantur*
permissu Congregationis. Co: 6. d. 17. pag. 523.

Vide etiam Officia.

Officium Divinum.

Non tenentur Nostri dicere communiter, sive in **Bu.**
choro. p. 3. & 43. **I.**

Id Missa postponendi, & infirmis Societatis com-
mutandi facultas. p. 22.

Officium Romanum Pauli III. recitandi facul-
tas. pag. 8. *Abrogata.*

Officiis Divinis juvatur proximus. par. 7. cap. Co.
4. §. 4. pag. 275. **I.**

Officium Divinum privatim dicendum, non in
choro. p. 6. c. 3. §. 4. pag. 266.

Officia vespertina & Tenebrarum possunt dici,
sed sine cantu. p. 6. c. 3. B. p. 267. & eodem tono
etiam Officium mortuorum pro Nostri. p. 6. cap.
4. C. pag. 268.

Officium S. Eucharistiae.

An quintis feriis à Nostri celebrandum. Com: **De.**
5. d. 72. pag. 516. **I.**

Ccc c

Offi-

Index Generalis

Officium B. V. Mariæ.

- Co.** Scholastici nostri debent dicere officium B. Virginis, nisi a Superiore mutetur in orationem mentalem. par. 4. cap. 4. §. 3. B. pag. 237.
De. An id quotidie recitandum. Con: 6. d. 40. §. 1. 4. pag. 537.

Officium S. P. Ignatii.

- De.** De Officio Duplici S. P. N. Ignatii. Co: 8. d. 1. 49. pag. 575.

Officium S. Inquisitionis.

- De.** Vide Inquisitionis Officia.
I.

Opera. Operarii.

- Co.** Opera corporalia, in quibus misericordia & charitas exercetur, non sunt extra Institutum Societatis. par. 7. cap. 2. E. p. 272. Sunt tamen minoris momenti, quam spiritualia. ibid. ideoque iis insistendum, quatenus spiritualia permittent. cap. 4. §. 9. pag. 276.
 Generalis potest interdum aliqua pia opera ad Societatem non pertinentia suscipere. par. 9. cap. 6. B. pag. 298.
 De penuria Operariorum. par. 7. cap. 2. D. §. 1. p. 272. quâ consideratione opus est in curando, ut eorum numerus augeatur. par. 1. cap. 1. C. pag. 213.
Re. Operariis nil necessarium desit. r. 44. Prep: **I.** pag. 328.

Opiniones.

- Co.** Nova non admittenda. par. 3. cap. 1. O. pag. 1. 229. in reliquis etiam conformitas inter Nostros tenenda. ibidem. & §. 18. p. 226. par. 4. cap. 14. §. ult: p. 251. par. 8. cap. 1. §. 8. p. 278. & K. p. 280. & in iis omnibus standum definitioni Societatis. par. 3. cap. 1. O. pag. 229.
 Qui examinatur ad Societatem, interrogandus est de opinionibus particularibus. Exam: cap. 3. §. 11. pag. 198.
 Vide etiam Doctrina.
De. Opinionum delectus in Theologia & Philosophia. Co: 5. d. 41. p. 505. & d. 56. p. 512. in quibus opinionibus iudicium submittere Nostri debeant, Constitutiones explicata. Co: 5. d. 6. p. 498. & d. 50. §. 2. pag. 509.
 Opiniones laxæ in re morali vitanda; & Auctores coercendi. Co: 11. d. 22. p. 595. & Can: 4. pag. 661.
 Nemo scripto respondeat in rebus gravioribus moralibus, nisi probante Superiore. Co: 11. d. 22. p. 595. & Can: 4. §. 3. p. 661.
 Opinionum periculosa in re morali elenobus

texendus. Co: 11. d. 22. §. 4. pag. 595. & Can: 4. §. 4. p. 661. & Co: 14. d. 5. p. 620.

Opinionum luxuria puniendæ. Co: 12. d. 28. pag. 606.

Societas non sumit sibi communibus quasi studiis tuendam sententiam, quod licitum sit in agendo sequi opinionem minus probabilem faventem libertati, relicta probabiliore, stante pro precepto. Co: 13. d. 18. p. 617. Nec prohibuit, nec prohibet, quæ minus contrariam sententiam tueri possint, quibus ea magis probatur. ibidem.

Ab Opinionibus novis & laxis abhorret Societas. Co: 14. d. 5. pag. 620.

Opiniones aliorum, præsertim Nostrorum, vel conciliandæ, vel modeste consuetandæ. r. com: Sup: 5. p. 64. earum novitas vitanda. r. 6. ibid. non in omnibus, aut afferendis, aut consuetandis immoventur magistri. r. com: Sup: 7. ibid. Quæ Catholicos in aliqua regione offendunt, non afferantur. r. Theol: 6. pag. 68.

Oracula.

Vide. pag. 181.

Oratio.

Orationis tempus unius horæ esse debet. par. 4. c. Co: 4. B. p. 238. an autem vocalis esse debeat, an mentalis, in particularibus iudicet Superior. ibid. Inexpertis proponenda capita orationis. ibid. Professis & Coadiutoribus formatis nulla videtur regula præscribenda. p. 6. c. 3. §. 1. p. 266. nisi aliud iudicet Superior. ibid. A. p. 267.

Generalis debet habere familiarem orationem. par. 9. cap. 2. §. 1. p. 289. & cap. 6. A. p. 298.

Orandum pro proximis. p. 2. c. 3. §. 7. p. 222. p. 7. c. 4. §. 3. pag. 275. in particulari autem pro Benefactoribus. p. 4. c. 1. §. 4. p. 233. pro Principibus & Prelatis, qui multum prodesse, vel obesse possunt. p. 7. c. 4. A. p. 276. pro male affectis in nos. p. 10. B. p. 302. pro augmento Societatis. par. 9. c. 6. A. p. 298. p. 10. §. 1. p. 299. Item pro missionibus. p. 7. c. 2. §. 1. p. 271. Pro electione Generalis. p. 8. cap. 5. §. 3. p. 283. cap. 6. §. 1. p. 284. & pro Congregatione futura. par. 8. c. 7. §. 1. p. 286. pro mortuis Societatis. par. 6. c. 4. §. 2. & 4. pag. 268.

Ejus tempus. r. 1. com: p. 308. observandum, Re: num omnes illi vacent. r. 50. Prep: p. 328. & r. 1. 47. Re: pag. 335.

Orationis tempori à Constitutionibus præscripto, nihil adiiciendum. Co: 1. d. 97. p. 427. permisum Generali, ut augere possit, habita ratione personarum, & regionum. Co: 2. d. 29. p. 447. Oratio-
 nis

Instituti Societatis JESU.

- nis hora integra à B. Regia introducta stabilitur. Con: 4. d. 5. pag. 485. Orare simul Nostri ordinarie non debent. Con: 1. d. 98. p. 427. Con: 4. d. 59. pag. 495. Orationis certum tempus habeant omnes, & quotidie visitentur. Con: 7. d. 25. §. 1. pag. 549.
- Orationis tempore ad januam, vel Ecclesiam, sine expressa facultate nemo vocandus. Con: 7. d. 25. §. 2. pag. 549.
- Oratio de SS. Ignatio & Xaverio Litaniis adenda. Co: 10. d. 14. p. 590. & Can: 8. p. 660.
- Ca. Oratio per integram horam, præter duplex examen, quotidie facienda. Ca. 6. Con: 4. p. 642.
- I. Oratio non in uno loco ab omnibus facienda, nisi pro re aliqua extraordinaria ad tempus: sed cum Novitiis ante cenam, Generalis dispensare poterit. Can: 12. Con: 1. pag. 630.
- Orationis tempore omnes visitandi, certumque omnibus surgendi & orandi tempus statuendum. Ca: 7. Co: 7. p. 651. Orationis vel examinis tempore, nemo sine expressa facultate ad januam, vel ad Ecclesiam vocandus. Ca: 6. Co: 7. ibid.
- Orationes & suffragia pro Nostriis defunctis que sint facienda extra, intra Provinciam. Ca. 11. Con: 3. p. 640.
- Dies 27. Septembris ob confirmatam eo die Societatem, Missis & orationibus celebrandus. Ca: 1. Co: 7. ibid.
- St. Oratio ad Deum ante prelectionem in schola superioriori. r. Com: sup. 2. p. 64. in inferiori ante scholæ initium. r. com: inf: 2. p. 86. hortetur Magister discipulos ad orandum quotidie. r. com: sup: 3. p. 64. & r. com: inf: 5. pag. 86.
- II. Orationis studium in Nostriis promovere quæ possint. pag. 202.
- In oratione potissima cura. p. 174. Ejus promovenda media. ibid. Exigenda ratio in orando. ibid.
- Id. Ad orationem confugiendum. p. 226. Vide A. II. ridentia in oratione.
- Ex. Modi tres orandi: primus. p. 290. secundus. II. p. 291. ejus regula. ibidem. tertius. p. 292. ejus regula. ibidem.
- Di. Oratio, licet etiam à nostra cooperatione, maxime tamen pendet à Deo. cap. 8. §. 3. p. 319. ejus momentum. Proem: §. 3. p. 310. fovet observantiam religiosam. ibid. ejus methodum multum referebat habere à Capite nostro. ibid. Matutino tempore animus magis ad eam dispositus. c. 6. §. 2. pag. 318.
- Nè nimia sit attentio & conatus. c. 8. §. 3. pag. 319. c. 14. §. 3. p. 326. c. 14. §. 7. p. 327.
- Orationi deditis percurri poterit prima hebdomada. c. 9. §. 3. pag. 320.
- Et insistendum tempore desolationis. c. 7. §. 6. p. 318. eam facilius ne confidamus propria preparationi, & industria. c. 8. §. 3. p. 219. ad eam disponunt humilitas & puritas. c. 8. §. 3. ibidem.
- Orandi modi tres. c. 37. §. 1. p. 345. primus. c. 37. §. 2. p. 346. secundus. c. 37. §. 9. ibid. tertius. c. 37. §. 12. Ibid. Orandi modi plures, prout Spiritus sanctus docet. c. 37. §. 13. p. 347. Judicio Patris spiritualis probandi. ibidem. pro orantis dispositione variandi. ibid.
- Oratio vocalis tertio orandi modo juvatur. c. 37. §. 12. ibidem.
- Oratio sive Declamatio. Co. I. Vide Declamatio. Fo. II. Oratio ad Electores habenda in die Electionis. pag. 3. & 7. St. II. Oratio in studiorum renovatione ab insigniore habenda Magistro. r. Recl: 15. p. 60. referenda in codicem; ut & selecta alia, quæ publicè exhibentur. r. Recl: 16. ibid. Vide etiam Declamatio.
- Oratoria.
- Oratoria ubique habendi facultas. p. 111. & Bu. 13. Oratoria, & Capellas Societatis ad Missas celebrandas approbare possunt Provinciales. p. 47. Pr. I. Oratoria. pag. 181. Bu. I. Ordinare. Ordinari. De. I. Quibus in rebus Generalis totum jus ordinandi habeat. pag. 10. Co: 2. d. 77. p. 453. Co. I. Ordinationes. Co. I. Ordinationes quadam particulares necessariae sunt præter Constitutiones. Proem: Declar: p. 211. Ordinationes Congregationis Generalis quæ promulganda. par. 8. cap. 7. C. pag. 287. Ordinationes Societatis non obligant ad peccatum. par. 6. c. 5. p. 268. Possintne Generalis ordinationes facere. par. 9. cap. 6. C. p. 298. Re. I. Ordinationes. Vide. r. 17. Prap: p. 326. & r. 14. Prov: p. 312. De. I. Ordinationes Generalium contractæ, vim habent eamdem quam antea. Con: 7. d. 81. p. 559. Or. II. Ordinationum libri in singulis Domibus, & Collegiis. p. 138. in Archivo Provincia. ibidem. In. II. Ordinationum varietas. p. 168. earum frequens lectio. p. 173. Bu. I. Ordines. I. Ordines, etiam sacros à quocumque Amistie Ccc c2 susci-

Index Generalis

suscipiendi facilius. p. 12. etiam ante Professio-
Pr. nem. p. 9. & 43. etiam extra tempora. p. 72.

I. Ordines. pag. 181.

Co. Non debent ad Ordines sacros promoveri Coad-

I. jutores Temporales. Ex: cap. 6. §. 1. p. 208.
In Scholasticis differendi circa finem studiorum. p.
 4. c. 6. C. pag. 242.

Qui examinatur ad Societatem, interrogandus
est, an habeat aliquos ordines. Ex: cap. 3. §. 9.
 pag. 198.

Re. Qui ad ordines presentandi. r. 61. Prov:
I. pag. 316.

Or. Sub finem studiorum suscipiendi. p. 127. Suf-

II. capti à Nostis, in Provincia libro notandi. p. 139.

Quales esse debeant ordinandi. p. 137.

In. Ordinibus sacris initiandi, quales esse debeant.

II. p. 186. recens ordinati, quando ad mulierum Con-
 fessiones applicandi. ibidem.

Ordines Scholarum.

St. Ubi plures in una classe sunt, respondeant uni ex

II. quinque gradibus. r. Prov: 21. p. 56. & r. Pref:
 inf: 8. p. 79. 80. *qua in Scholis duorum ordinum*
annui pensæ repetitio. §. 9. p. 80.

Que his ordinibus propria, qua communia. §.
 10. p. 81. *ubi quinque sunt classes, in nulla, præ-*
terquam in infima, duplex ordo permittatur. r.
Pref: inf: 8. §. 5. p. 80. ubi in infima duo sunt,
quid utriusvis proprium. r. inf: Gr: 1. p. 99. &
r. 2. p. 100. Reliqua vide verbo Scholæ.

Ordo domesticus.

Co. Quo pacto campana distinguendus. par. 4. cap.

I. 10. §. 9. pag. 247.

De ordine studiorum. p. 4. cap. 13. §. 1. 2. p.

250. de ordine disciplinarum. ibid. §. 3. 4. & 5.

Ordo prærogativæ.

De. Ordo quis servandus in Comitibus nostris inter

I. Professos eodem die. Co: 13. d. 10. p. 615. Pra-
 ferendus, qui prius habuit omnia requisita. Co: 14.
 d. 19. pag. 624.

Otium.

Co. Semper fugandum aliquâ occupatione. p. 3. c. 1.

I. §. 6. p. 225. etq; cura ad Rectorem pertinet. par.
 4. c. 10. §. 6. pag. 247.

Re. Fugiendum. r. 44. Sum: pag. 307.

I.

P.

P Æ D A G O G I.

St. **P**ædagogi nemini proponantur à Magistris,

II. inconsulto Rectore. r. Com: inf: 48. p. 90. nec
 ab illis aliæ prælectiones discipulis explicentur. ibid.

Palentia.

De Palentino Collegio. p. 25:

Papa. vide Pontifex.

Papyrus.

Papyri forma Romam mittendorum. p. 123.

Paramenta.

Paramenta. pag. 182.

Parentes.

Affectus carnalis parentum, mutandus in spiri-
tuale. Ex: cap. 4. §. 7. p. 201. horum necessitas
extrema, & presens, impedit ingressum in Societa-
tem. Ex: c. 3. B. p. 199. Non debent iis bona
distribui, nisi ipsi egeant. Ex: c. 4. §. 2. & 3. p.
200. In dubio standum iudicio aliorum. Ex: cap.
3. §. 3. p. 198. & cap. 4. §. 3. pag. 200.

Inordinatus in illos affectus exuendus, & in spi-
ritualem convertendus. r. 8. Sum: p. 304.

Pascha.

In Paschate quibus Communio dari possit. par. 7. Co.
c. 4. D. pag. 276.

Passio.

Passio Domini. Vide. Meditatio Passionis.

Passiones.

Indomabiles, sunt impedimentum secundarium
ad Societatem. p. 1. c. 3. §. 9. p. 215.

Passiones obtenebrant animam. cap. 18. §. 3. Di.
pag. 330.

Iis obnoxii non admittendi ad electionem. c. 23.
 §. 1. pag. 333.

Patientia.

Tempore desolationis necessaria. cap. 7. §. 6. Di.
 pag. 318.

Patria.

Patriam adire Nostis, qui liceat. p. 122.

Patrocinium.

Patrocinia juniorum, senes ne suscipiant. pag. In.
 192. 198.

Pauperes.

Pauperibus non congruentia, ne permittantur
Nostis. p. 133.

Paupertas.

Paupertas tum Domorum, tum Collegiorum. p. Bu.
 3. 17. 19. *Vide Bona. Paupertas Coadjutorum*
Formatorum confirmatur. p. 75. Domorum item
Professorum, Scholarum, & Coadjutorum non for-
matorum: Novitiatûs etiam ratio Paupertatis,
& promissio distribuendi. ibid.

Diligenda ut mater. p. 3. c. 1. §. 25. p. 228. Co.
Est propugnaculum Religionum. par. 10. §. 5. p. I.
 300.

Ba.
I.

Or.
II.
Pr.
I.

Co.
I.

Re.
I.

Co.
I.

Di.
II.

Co.
I.

Di.
II.

Di.
II.

Or.
II.

In.
II.

Or.
II.

Bu.
I.

Co.
I.

Instituti Societatis Jesu.

300. murus. p. 6. c. 2. §. 1. p. 263. & Professi vovent nunquam eam relaxare. *ibid.*

Paupertas toti Societati communis in hoc consistit, ut nemo ullâ re tamquam propriâ utatur. par. 3. c. 1. §. 7. p. 225. & nihil accipere, vel dare possit ex iis quæ domi sunt. *ibid.* §. 8. & omnes viliissimis quibusque contenti sint. Exam: cap. 4. §. 26. p. 203. & non solum resercent superflua. par. 6. cap. 2. §. 11. p. 264. Sed etiam aliquando aliquos ejus effectus experiantur. par. 3. c. 1. §. 25. p. 228. In eoque Superiores subditos nonnumquam probent. *ibid.* V. p. 230. Sic tamen, ne desint necessaria. par. 3. c. 2. §. 3. p. 231. Præterea ut nulla stipendia pro spiritualibus accipiantur. par. 10. §. 5. p. 300. ac ne elemosyna quidem. Ex: c. 1. §. 3. p. 194. & par. 6. c. 2. §. 7. pag. 263. Studium ejus. Ex: c. 4. §. 1. p. 199. & §. 2. p. 200. & §. 12. p. 201.

Domus & Ecclesie Professæ non possunt habere redditus ullos. Ex: c. 1. §. 3. p. 194. neque jus ad ullam rem stabilem, præter habitationem; sed tantum ad res mobiles. p. 6. c. 2. E. p. 205. & si quid stabile eis relinquatur, debet quam primum vendi. *ibid.* Præterea nihil ex Collegiis habere possunt. p. 4. c. 10. §. 1. p. 246. Vide Professi.

Quomodo relinqui eis possit certus redditus pro fabrica. p. 6. c. 2. B. p. 264. & possint habere vineas. *ibidem.* F. p. 265. vel elemosynas perpetuas. *ibid.* §. 6. pag. 263.

Qui non sunt Professi vel Coadjutores formati, possunt retinere proprietatem bonorum, etiam post votum Paupertatis. par. 4. c. 4. E. p. 238. & par. 6. c. 2. H. p. 265. nihil tamen habere penes se, vel penes externos. Ex: c. 4. §. 4. p. 200. & par. 6. c. 2. §. 11. p. 264. Visanda superflua. par. 3. c. 2. G. pag. 231.

Re. Paupertas ut murus Religionis, & mater diligenda, conservanda, ejusque effectus suis temporibus experiendi. r. 23. & 24. Sum: p. 305. In viliu, & vestitu. r. 25. Sum: *ibid.*

De. Paupertatis puritas valde Nostri commendata. I. Co: 11. d. 23. p. 595.

Obligatio in Superiore ad expendendos fructus bonorum, quæ Nostri possident, in causas pias, non pertinet ad Votum Paupertatis. Co: 11. d. 15. p. 593. & Can: 1. pag. 661.

Donatio Scholastici facta Collegio ante mortem, vel Voti ultima, potest, etiam post mortem Donantis vel ultimi Vota, admitti, seu rata haberi a Generali. Co: 11. d. 17. p. 593. & Can: 2. p. 661.

Collegia possunt gravari ad solvendos consus. Instit: S. J. vol: II.

nos Domini Professe, durante illius fabricâ, etiam ad multos annos. Co: 11. d. 20. p. 594.

Decretum 40. Congregationis XII. de stipendio emendatum. Co: 14. d. 25. p. 626.

Contra votum Paupertatis facit, qui rebus suis Ca. tamquam propriis utitur, vel eas distribuit, aut iis I. se abdicat sine Superioris facultate. Ca. 7. Con: 5. pag. 646.

Paupertatis votum ea rei quantitas violat, quæ Or. satis ad furtum mortale. p. 132. eidem repugnat II. re aliquâ ut propriâ uti, aut de bonis suis sine facultate disponere. p. 133.

Paupertatis puritas, & perfectio Nostri in usu rerum sectanda. p. 183. & seqq. & p. 205. non solum dominio, sed usui etiam rerum laedi potest. pag. 184.

Paupertatis & frugalitatis habenda cura. pag. 219.

Pax.

De interna pace conservanda. p. 3. c. 1. §. 4. Co: p. 225. De externa cum omnibus. p. 4. c. 16. D. I. p. 254. p. 6. c. 3. §. 8. p. 267. de procuranda in aliis. p. 7. c. 4. §. 9. p. 276.

Peccata.

Obtenebrant animam. c. 18. §. 3. p. 330. non solum latim examinanda in secundo exercitio prime hebdomada. c. 15. §. 1. p. 327. Peccatoris memoria juvatur consideratione locorum, negotiorum, personarum. *ibid.* vitia quadam cuique magis familiaria, magisque oppugnanda. c. 13. §. 2. & 3. pag. 325.

Pecunia.

An Novitii possint habere pecuniam penes se, Co: aut alium. Ex: c. 4. §. 4. p. 200. Num ab iis I. qui ad fructificandum mittuntur portanda pecunia. par. 6. c. 2. I. p. 265. par. 7. cap. 2. G. p. 274.

Nec apud alios habenda. r. 7. com: p. 309. Pecunia deposita non admittenda. r. 69. Prep: pag. 1. 330. & r. 64. Recl: p. 336. Quomodo ab Officialibus tenenda. r. 29. Pref: Eccl: p. 369. & r. 5. Proc: Coll: p. 385. r. 8. Proc: Dom: p. 384. r. 12. Proc: Gen: p. 379. r. 19. & 22. Proc: Prov: p. 382.

Decurandis pecuniis Procuratori Provincie ad negotia necessaria. r. 20. & 22. Proc: Prov: pag. 382. Et Procuratori Generali. r. 11. & 12. Proc: Gen: p. 379.

Pecunia ex Provincia, aut regno contra edicta regia non extrahenda. Con: 2. d. 15. pag. 444. In.

Pecunia inmeritis causâ ne conquiratur à con- Ddd d san-

Index Generalis

sanguineis. p. 183. *nec ad describendas lectio-*
nes. *ibidem.*

Pecunia mutuo non facile sumenda. p. 219.
Omnes pecunie tradende Procuratori. p. 221.

Pensiones.

De. *Pensiones annua applicanda.* Co: 12. d. 73. p.
I. 608. *Nulli earum usus est liber.* *ibidem.* *Venire*
debent in manus Superioris localis, vel Provincia-
lis. *ibidem.*

Pensiones etiam tenues Decreto 37. Congr. XII.
comprehensa. Co: 14. d. 14. p. 623.

Peregrinatio.

Co. *Unum ex experimentis est, peregrinari per men-*
I. *sem sine pecunia.* Ex: c. 4. §. 12. p. 201. *potest*
tamen compensari per aliud. *ibid.*

Re. *Sine detrimento imbecillium, & quo tempore, ac*
I. *modo facienda.* r. 32. *Mag: Nov: p. 343.*

Ca. *In peregrinationibus & profectionibus Nostri pe-*
I. *destri itinere, iudicio Superiorum uti debent.* Ca:
12. Co: 3. p. 641. *In equitando autem, ut solius*
necessitatis ratio habeatur, curare, debet Genera-
lis. *ibidem.*

In. *Peregrinationes rare sint.* p. 219.

Peregrini.

Re. *Finis peregrinationis.* r. peregr. 1. p. 349. *Li-*
I. *tanias vel Itinerarium dicant, & alias Regulas*
servent, quantum iter permittit. r. 2. *ibid.* *Chri-*
stum sibi comitem, & fructum in externis faciant.
r. 3. *ibid.* *elemosynas quomodo petent.* r. 4. *ibid.*
Indigentia & penuria probari exoptent, & injurias
patienter ferant. r. 5. *ibid.* *Iter debiliu infirmi-*
tate commensuretur. r. 6. *ibid.* *Quid illis facien-*
dum, cum eorum quis in morbum inciderit. r. 7.
ibid. *Innotati, verbis & exemplo adficient.* r. 8.
p. 350. *Sobrietatis, & modestia numquam obli-*
scantur. r. 9. *ibid.* *De rebus, & personis aliorum*
Collegiorum, non nisi ad adificationem loquantur.
r. 10. *ibid.* *ubi erit domus Nostrorum, nil ab ex-*
ternis accipiant, sine facultate Superioris. r. 11.
ibid. *Patentes litteras habere curent.* r. 12. *ibid.*

Perfectio.

Co. *Perfectionem omni studio quisque in se procurare.*
I. *debet.* par. 6. c. 1. §. 1. pag. 261. & p. 10. §. 2.
p. 299. *Ad eam se invicem omnes exhortari de-*
bent. p. 3. c. 1. §. 21. p. 227. *Potissima ad eam*
via est sui abnegatio. Ex: cap. 4. §. ult. p. 206.

Di. *Perfectionem quisque in suo statu post exercitia*
II. *sequatur.* c. 40. §. 4. p. 349.

Perturbator.

De. *Perturbatores Societatis graviter coercentur.*
I.

Co: 5. d. 54. p. 511. *Ergo inquirere, ac deferre*
jubentur Provinciales. Co: 6. d. 2. p. 519.

Perturbatores Societatis quinam censendi. Co:
9. d. 5. pag. 578. & d. 25. p. 582. & Can: 1.
pag. 657.

Qui aliquid machinantur contra Institutum, ad Ca.
Generalem deferendi sunt, ut puniantur, & dimi- **I.**
tantur. Cau: 20. Con: 5. p. 648. *In eos inquirere,*
& ad Generalem deferre, Provinciales jubentur.
Ca. 1. Co: 6. *Ibidem.*

Philosophia.

Philosophia tam naturali, quam morali danda Co.
à Nostri opera. p. 4. c. 5. §. 1. p. 239. & qui **I.**
dem ante Theologiam. par. 4. c. 6. §. 4. p. 240.
Estres anni dandi; & preterea dimidiu ad repe-
tendum. p. 4. c. 15. §. 2. & B. p. 252. *In utra-*
que Philosophia sequendus Aristoteles. par. 4. c.
14. §. 3. p. 251. *Potest duci ab eo qui non au-*
divit Theologiam. p. 4. c. 9. §. 2. p. 245.

Ea sic interpretanda, ut Theologia ancilletur. **De.**
Con: 3. d. 47. p. 469. *Opinionum Philosophica-* **I.**
rum detectus. Co: 5. d. 41. p. 506. *Aristotelis*
interpretes quâ cautione legendi. Co: 3. d. 47. p.
469. *Philosophicus cursus scribendus.* Co: 5. d.
70. pag. 516. *Qui Philosophiam compendio*
absolverunt in seculo, quo anno ad Professionem
proponendi. Co: 13. d. 9. pag. 615.

Philosophia ita tradenda, ut ancilletur Theolo- **Ca.**
gia, ideoque interpretes Aristotelis, qui impie scri- **I.**
psaverunt, cum detectu legendi. Ca: 8. Con: 3.
pag. 640.

Philosophia breves cursus non sunt instituendi.
Ca. 17. Con: 2. pag. 635.

Philosophia Professor à Provinciali designetur; St.
& qualis. r. Prov: 16. p. 55. *ad novitates proni,* **II.**
à docendo amoveantur. *ibid.* *Quis ejus finis, quod-*
ve munus. p. 76. usque ad 78. in rr. *Prof: Phil:*
Vide etiam: Aristoteles. Examen. Logica, Mo-
ralis Philosophia.

Philosophia cursus. Vide Cursus.

Propositiones aliquot Philosophica, quæ in Scho-
lis nostris non sunt docenda. p. 116. *Prædictæ*
Propositiones nullâ afficiuntur censurâ; sed tan-
tum prohibentur doceri in nostris Scholis. p. 120.

Pietas.

Præcipue commendata in studiis Provinciali. r. **St.**
Prov: 40. p. 59. & *Magistris Theologia.* r. **II.**
ol. 5. p. 68. *Magistri omnes id agant, ut discipu-*
los ad obsequium, & amorem Dei impellant. r. 1.
com: sup: p. 64. & r. 1. com: inf: p. 86.

Regula ad pietatem pertinentes in Scholis Supe-
riori-

Instituti Societatis Jesu.

- rioribus*, p. 64. *Com: sup: 1. 2. 3. in inferioribus*. pag. 86. 87. *Pietatem in B. Virginem, & Angelum Custodem commendet*, r. *Com: inf: 5. 7. p. 86. Pietas & virtus Nostri cum doctrina jungenda*. r. *Schol: 1. 2. p. 101. & externis*. r. *Ext: 1. 14. 15. pag. 103. 104. Vide etiam: Colloquia. Conciones. Confessio. Examen. Exhortatio. Litaniae. Missae. Oratio. Sacramenta. Studia. Pilei.*
- De.** *De pileis Coadjutorum*, Co: 1. d. 95. pag. 426.
- I.** Co: 3. d. 22. pag. 465. *Com: d. 24. p. 548. & d. 27. p. 549. Co: 8. d. 21. pag. 568.*
- Ca.** *Ca: 23. & 26. Co: 1. p. 631. & Ca: 24. Co: 1. 7. pag. 654.*
- Poëma.**
- St.** *Vide Carmina & Declamationes.*
- II.** **Poënaë.**
- Bu.** *Poëna Constitutionis Gregorij XIII. innovantur, omniaque in ea contenta confirmantur*, p. 99. *Pœna contra Perturbatores Instituti statuitur ibid.*
- De.** *Non est statuenda pœna, infligenda Superioribus gravantibus Collegia ere alieno; sed relinquenda arbitrio P. Generalis*, Co: 8. d. 15. pag. 567.
- St.** *Pœna studentium in Scholis nostris moderata sit, & sine contumelia; per Correktorem, non per se*, r. *comm: inf: 40. p. 90. inusitata, & majores ad Praefectum rejiciantur*, *Ibid. Pœna litteraria, ibid. & verbo Academia.*
- II.** **Pœnitentiæ.**
- Co.** *Ordinaria nulla Societati ex obligatione*, *Ex: c. 1. §. 6. pag. 195. Generalis potest injungere*, p. 9. c. 3. §. 11. p. 291. *Item Superior, etiam propter defectus non culpabilis*, p. 3. c. 1. §. 15. pag. 226. *In iis injungendis respicienda dispositio personarum*, *ibidem. Debet quisque paratus esse ad omnes subeundas*, *Ex: c. 4. §. 33. p. 204. & quidem cum magna humilitate*, §. 41. pag. 205. *& cum animo proficiendi*, *par: 3. c. 1. §. 15. p. 226. Imò aliquoties in anno sponte petenda*, *ibidem. §. 28. pag. 228.*
- Publicis defectibus debentur publica pœnitentia*, *par: 3. c. 1. N. pag. 229.*
- Pœnitentia corporales non sint indiscreta*, *par: 3. c. 2. §. 5. p. 231. neque contra nimis remissa*, p. 6. c. 3. §. 1. p. 266. *Debent approbari a Confessorio, vel Superiore*, *Ex: c. 1. §. 6. pag. 195. & C. p. 196. & p. 3. c. 1. §. 12. p. 226. & cap. 2. §. 5. p. 231. & ejus arbitrio standum*, p. 4. c. 6. A. p. 242. *Possunt etiam imponi a Superioribus*, *Ex: cap. 1. §. 6. pag. 195. & C. p. 196.*
- Nulla ordinaria ex obligatione in Societate*, r. 4. Sum: p. 303. *Cum approbatione Superioris assumenda; ab eo etiam imponi possunt*, *ibid. etiam ob defectum non culpabilem adimplenda*, r. 37. Sum: pag. 307. *Ob defectus aliquoties in anno petenda*, r. 51. Sum: p. 308. *tantum ordinaria imponenda, que sint*, r. 10. *Præp: p. 325. & r. 9. Reft: pag. 331. & r. 40. Mag: Nov: p. 343. Ratio in eis habenda*, r. 26. *Reft: p. 333. Publica dande pro publico defectu*, r. 29. *Præp: p. 327. & r. 28. Reft: pag. 333. Ab aliis à Superiore designatis approbari possunt*, r. 31. *Præp: p. 327. & r. 30. Reft: pag. 333. In eis tamen concedendis modus ne excedatur*, r. 32. *Præp: pag. 327. & r. 31. Reft: p. 333. Quid in eis advertendum*, r. 43. *Mag: Nov: p. 344. r. 27. Præp: p. 326.*
- Quis pœnitentias concedere possit Patribus tertie Probationis*, r. 10. *Instrucl: p. 351. Et quis injungere*, *ibidem.*
- Pœnitentiarum secretarum usus excitandus*, *In. pag. 205.*
- Additiones ad Exercitia, de pœnitentia seu afflictione corporis*, p. 275.
- Pœnitentiarii.**
- Pœnitentiarii S. Petri, & Edis Lauretane, De. jus habent ad Congregationem Provinciale in Provincia Romana*, Co: 12. d. 45. p. 610. *Possunt eligi à suis Provinciis ad Congregationem Generalem*, *ibidem.*
- Poëta.**
- Poëta explicatio quid habeat peculiare*, r. *Com: inf: 28. p. 88. Vide etiam*, p. 87.
- P. Polancus.**
- P. Polanci Directorium, & methodus Sacerdotibus nostris commendatur*, pag. 189. *In missionibus dari potest Directorium*, pag. 201.
- Politica.**
- Politica agendi ratio Nostri vitanda*, p. 205.
- Polonia.**
- Polonia sub Assistentia Germanie*, Co: 6. d. 35. §. 15. p. 534. *Polonia Procurator*, Co: 3. d. 48. p. 469. *De Tartaris, & Mahumetanis in Polonia dispensare potest Generalis, ut admittantur*, *Con: 6. d. 28. pag. 529.*
- Pontifex.**
- Ei soli subiecta Societas*, pag. 11. & 78.
- De quarto Voto, quod illi sit*, pag. 2. 18. 75.
- Quam perfecte illi obediendum*, *par: 6. cap. 1. Co: §. 1. p. 261. par: 7. c. 1. §. 2. p. 269. p. 7. c. 3. §. 1. pag. 274.*
- Societatis scopus est præstare esse ad omnes Missiones*
- Ddd d2 Pon-

Index Generalis

Pontificis. Ex: c. 4. §. 35. p. 204. p. 4. proam: A. p. 233. Hanc obedientiam promissit Societas per quantum votum. Ex: c. 1. §. 5. p. 195. par. 5. c. 3. §. 3. p. 258. & C. p. 259. par. 6. c. 5. pag. 268. par. 7. c. 1. §. 1. p. 269. Est autem hoc votum generale ad omnes terras & loca. par. 7. c. 1. B. p. 270. & Societas, quantum ad Missiones, subiecit Pontifici omnem sensum. par. 7. cap. 1. §. 2. pag. 269.

Debet hoc votum novo Pontifici electo, intra annum declarari à Generali. p. 7. c. 1. §. 8. p. 270.

Ejus benevolentia in primis conservanda. p. 10. B. pag. 302.

Nulli privato licet gratiam ullam ab illo petere, aut petendam curare, sine licentia Superioris. par. 6. c. 1. §. 3. p. 262.

Pontificia Missiones. Vide Missiones.

- De.** *Sanctissimo D. N. Alexandro VII. Summo Pontifici agenda gratia nomine Congregationis, ob reditum Societatis in Statum Venetum. Co: 11. d. 26. p. 596. Pro Eadem sua Sanctitate indicium Sacrum, & Corona per Societatem. Cong: ead. d. 33. pag. 598.*

Postulata.

- De.** *Postulata rejeſta ſingillatim proponenda in Congregatione tum Generali, tum Provinciali, ut decernatur, utram de iis agendum, nec ne. Co: 12. d. 56. §. 8. pag. 613.*

Præceptores.

- Co.** *De eorum numero, & auditoribus. p. 4. c. 13. B. p. 250. Debent eſſe docti & diligentes. par. 4. c. 6. §. 6. p. 240. & diſcipulorum cuiusque in particulari proſectum curare. cap. 13. §. 3. pag. 250. Poſſunt duplicari, vel dari adjuutores. par. 4. c. 13. B. ibid. vel etiam adſciſci externi, ſi neceſſitas urgeret. Ibid.*

Poſſunt eſſe aliqui extra-ordinarii, qui legant cum apparatu. p. 4. c. 13. C. p. 251.

Pro re nata debent inter legendum impellere ad pietatem. p. 4. c. 8. A. pag. 245. & c. 16. §. 1. & 4. p. 253. Nihil debent legere, quod repugnet honeſtati. p. 4. c. 5. E. p. 239. neque Auctorem malum, ſi ſit Chriſtianus. ibid. & c. 14. A. p. 251.

Ante initium lectionis orationem præmittere debent. p. 4. c. 16. §. 4. p. 253. vel ſaltem ſignum Crucis. ibid. C. p. 254.

Debent inter ſe diſputare, ſed modeſtè. par. 4. c. 13. §. 3. pag. 250. Non poſſunt quidquam accipere à Scholaſticis. p. 4. c. 15. §. 4. pag. 252. Vide etiam Lectores. Magiſtri. Profeſſores.

Quando illos ad tempus inſtituere poſſit Reſtor. Re. r. 41. Reſt: pag. 334.

Præceptum.

Præceptum P. Mutii, de non procurandis, nec De. I. admittendis Interceſſionibus Externorum, approbatum quoad primam partem. Co: 8. d. 24. p. 569. Conficiatur Indiculus eorum, qua in Societate ſub gravi poena & culpa præcipiuntur. Co: 8. d. 23. ibid. Præcepta tenent, etiam mortuo, vel amoto Superiore, qui impoſuit. Co: 9. d. 12. p. 580. & Can: 4. p. 658. Præceptorum numerus an ſit minuendus. Co: 9. d. 24. p. 581. Præcepta typis mandata non ſunt abroganda. ibidem. Præcepta alia quatuor non impreſſa, nec abroganda. ibid. Præceptum de non admittenda Interceſſione Externorum expungendum. Ibid. Præceptum de non procuranda Interceſſione Externorum, explicatur. ibid. Præceptum P. Mutii de Interceſſionibus Externorum, ad omnes Provincias extenditur. Co: 10. d. 18. p. 590. Præceptum Obedientia, quod eſt in Decreto tertia Congregationis quinta, extenditur ad omnes, qui admittuntur ad Deputationem pro Detrimētis. Co: 14. d. 11. p. 622.

Præcepta hominibus Societatis impoſita, quere Volum: I. poſt Canones Congregationum Generalium, à pagina 663.

Præceptorum via, majora ſigna Divina voluminis requirit, quam conſiliorum. c. 23. §. 4. p. 334. II. Præceptorum viam eligenti adhuc reſtas multa de liberatio. cap. 25. §. 8. pag. 336.

Prædicatores.

Pag. 182.

Vide Concionatores.

PP. Prædicatores.

De ſignis benevolentia, & charitatis, exercendis De. I. erga PP. Ordinis Prædicatorum. Co: 8 d. 12. p. 566. PP. Prædicatorum Venerabilis Ordo ſpeciali veneratione à Noſtris proſequendus. Co: 11. d. 19. pag. 594.

Prædium.

Prædia à Provinciali viſitanda, p. 220. Et à In. Reſtore. p. 221. Proventus ex prædiis ne decre- II. ſcant, quomodo curandum. pag. 222.

Præfectura ſpiritualis.

Quanti momenti. p. 196. quales rerum ſpiritualium Præfeſti eſſe debeant. pag. 197. & ſeqq. II. quinam ad hoc munus deſignandi. ibid. quinam in magnis Seminariis. p. 198. mature ad hoc munus ſeligendi idonei, & formandi. p. 197. quos præcipue libros legere debeant, p. 198. in aliis rebus parcè

Institutum Societatis Jesu.

parce occupandi, & quibusnam. *ibid.* erga Coadjuutores temporales, quomodo se gerent. p. 193. De ratione orandi Nostros interrogent, & dirigant. p. 202. Pœnitentias secretas excipient. p. 205. Superiorum auctoritatem in subditis tueri studeant. p. 199. Vide: Præfectus rerum spiritualium. & Præfectus spiritus Juniorum.

Præfectus Academiæ.

St. Vide Academiæ.
II.

Præfectus Atrii.

St. Si res exigit, à Præfecto inferiore distinguitur,
II. & à Provinciali constituitur. r. Prov. 3. pag. 53. & r. Recl: 22. p. 61. Quæ regula Præfecti Inferioris ei assignanda. *ibid.*

Præfectus Bibliothecæ.

Re. Indicem habeat librorum prohibitorum. r. 1.
I. Præf: Biblioth: p. 388. Bibliothecam claudat. r. 2. *ibid.* Libri quo ordine collocandi. r. 3. *ibid.* eorum tituli. r. 4. *ibid.* Quos Catalogos librorum habeat. r. 5. & 6. *ibid.* Ex Bibliotheca nullum librum infcio Superiore dabit. r. 7. *ibid.* Ea valde munda sit, & bis in hebdomada verratur. r. 8. *ibid.* Qui libri emendi. r. 9. *ibid.* Aliqui communiores sint in publico. r. 10. *ibid.* Quæ in libro describenda iudicio Superioris. r. 11. *ibid.* Quid circa libros, qui commodantur. r. 12. *ibid.*

Præfectus Concionum.

In. Præfectus Concionum ejusq; officium. p. 184.
II. Præfectus Ecclesiæ.

Re. Editui Regulas habeat, & servari curet. r. 1.
I. Præf: Eccl: pag. 367. Quem illi singulis Sabbatis catalogum dabit. r. 2. p. 368. Die Sabbati proponat modum Sacra faciendi sequenti hebdomada. r. 3. *ibid.*

In altari maximo nunquam desit Sacrum, nec plura in aliis simul inchoentur. r. 4. *ibid.* Curam habeat Missarum & orationum pro defunctis, &c. quarum duos Catalogos faciat & exponat. r. 5. *ibid.* Quæ scribi curabit in schedula in Sacristia assignanda. r. 6. *ibid.* Quæ sacrificia à particularibus facienda erunt, cuique significanda curabit. r. 7. *ibid.* Quæ in libro scribit. r. 8. *ibid.*

De Candela Fundatoribus danda. r. 9. *ibid.* Quid cum sacra fieri externi postulant. r. 10. *ibid.* Externos ad sacrum faciendum non nisi cum delectu admittat. r. 11. *ibid.* Quid circa Sacerdotum regulas, barbam, & coronam videbit. r. 12. *ibid.*

Promovendos ad Sacerdotium instrui curet; & videat an omnes alii ad Romanum ritum se accommodent. r. 13. *ibid.* Ne ulla eleemosyna pro Sa-

Instit: S. J. vol: II.

cris aut Confessionibus admittatur. r. 14. *ibid.* nulla sit in Ecclesia eleemosyna arcula. r. 15. *ibid.* Circa sanctissimum Eucharistia Sacramentum quid curabit. r. 16. *ibid.* Nostri separatim ab Externis communicent. r. 17. *ibid.*

Quid circa oleum sanctum, & reliquias observabit. r. 18. *ibid.* Necessaria ad Divinum cultum nunquam desint. r. 19. *ibid.* Ornamenta altarium mutanda curabit. r. 20. *ibid.* nil sine facultate petat ab externis ad templum ornandum. r. 21. *ibid.*

Quid circa templi inflationem. r. 22. pag. 369. Curet designari, qui de concionibus judicent. r. 23. *ibid.* Concio horam non excedat. r. 24. *ibid.* Mulierum locus in templo separatus. r. 25. *ibid.* Ne Confessarii desint. r. 26. *ibid.* Admoneat Confessarios, quando pœnitentes communicare debeant in Parochia. r. 27. *ibid.*

Officia & vesperæ tono simplici fiant. r. 28. *ibid.* Quid aget cum aliquid erit petendum pro Ecclesia, & quomodo pecunia tenenda. r. 29. *ibid.* Librum habeat dati, & accepti. r. 30. *ibid.*

Panni linei sint mandi; corporalia quomodo laventur. r. 31. *ibid.* Quos rerum Ecclesia catalogos habeat. r. 32. *ibid.* Defunctus spatio diei naturalis decenter teneatur. r. 33. *ibid.* Quo vestitu Nostri sepeliendi. r. 34. *ibid.* funeri necessaria curabit. r. 35. *ibid.*

Præfectus Lectorum ad mensam.

Idoneos Lectores curet, & instruat. r. 1. Præf: Re. Leci: p. 386. Previdere faciat lectiones. r. 2. *ibid.* eos in mensa corrigat. r. 3. *ibid.* Socios habeat. r. 4. *ibid.* Quæ ordinariæ, & quo ordine legi debeant. r. 5. *ibid.* Quæ in festis celebrioribus. r. 6. *ibid.*

Littera Annua quam primum legantur. r. 7. *ibid.* Regula initio mensis. r. 8. *ibid.* Martyrologium quando; & quid in die Abstinentiæ. r. 9. p. 387. Catalogus librorum, qui in Refectorio legi possunt. *ibid.*

Præfectus Refectorii.

Curet, ut Refectorii res mundissime sint. r. 1. Re. Præf: Ref: p. 396. ne aqua manibus abluendis, & I. mantilia bis in hebdomada munda, extergendis, desint. r. 2. *ibid.* Mantilia & mappa quando mutanda. r. 3. *ibid.* vasa munda, &c. non desint. r. 4. *ibid.* Parvam mensam præparet. r. 5. *ibid.* Signum campanæ suo tempore dabit. r. 6. *ibid.* Quæ in primo signo, quæ in secundo mensa apponuntur. r. 7. *ibid.* Quæ parabit infirmis. r. 8. *ibid.* Nec
Ecc e
jen

Index Generalis

jentaculum, nec aliud dabit sine facultate. ibidem.

Quomodo praearet ad secundam mensam. r. 9. ib. Qua supersunt cui tradet. r. 10. ibid. Notet in tabula, qui cibum capiunt. r. 11. ibid. Mensam expedita qua faciet. r. 12. ibid. minus modestos notet. ibidem.

Habeat catalogum eorum, qui ministraturi sunt in mensa. r. 13. ibid. Rerum etiam Refectorii. r. 14. ibid. Ad finem recreationis signum dabit. r. 15. ibidem.

Praefectus Rerum Spiritualium.

Co. *Ejus necessitas. p. 4. c. 10. §. 7. p. 247. Qualis esse debeat, quodque sit ejus officium. p. 3. c. 1. §. 12. pag. 226.*

Re. *Qualis à Provinciali eligendus. r. 24. Prov: pag. 313. Rerum spiritualium & Instituti cognitionem habeat. Exemplum praebeat, seque amabilem exhibeat. r. 1. Praef: rer: spir: p. 365. Nostros instruat. r. 2. ibid. quid à Nostriis petet. r. 3. ibidem.*

Eos dirigat in rebus Instituti, & oratione. r. 4. ibid. Quid circa lectionem librorum spiritualium curabit. r. 5. ibid. Curet solari afflictos, tepidos exhortari, remedia adhibendo; & qualia hac sint; & intelligat, quae ipse concedere possit. r. 6. ibid. instruat Coadjuvatores. r. 7. p. 366.

Doceat omnes quomodo ad Sacramentum accedendum. r. 8. ibid. Singulis mensibus cum unoquoque de his agat. r. 9. ibid. videat, ne studia, & alia impediuntur. r. 10. ibid. Peculiarem habeat curam Novitiorum, nisi aliunde prospectum sit. r. 11. ibidem.

Vide supra: Praefectura spiritualis.

Praefectus Sanitatis.

Co. *Domi constituendus, & quod ejus munus. par. 3. I. c. 2. §. 6. pag. 231.*

Re. *Ejus officium; r. 1. Praef: San: p. 387. Infirmary praestit, medico adsit, cubacula salubria curet. r. 2. ibidem, videat, ne quis se morbi periculo exponat. r. 3. ibidem. Superiorem admoneat de iis, quae salutis prosunt, & c. r. 4. ibidem. Infirmary regulas haberi & observari faciat. r. 5. p. 388.*

Praefectus Spiritus Juniorum Scholasticorum.

Or. *Ejus officium. p. 146. Vide supra: Praefectura Spiritualis.*

Praefectus Studiorum Generalis.

Co. *De ejus officio nonnulla. par. 4. c. 5 §. 1. p. 239. Qualis à Provinciali constituendus. r. Prov: II. 2. p. 53. Ex ejus Regulis Cancellario, ubi distin-*

guuntur, Provincialis, quae videbuntur, assignet. r. Praef: 2. p. 61. Nihil immutes, neque dispenses. r. Praef: 3. ibid. Est generale instrumentum Rectoris ad studia ordinanda. r. Prov: 2. p. 53. & r. Rect: 2. p. 59. Ei Professores, & Scholastici, & Praefecti inferiores obediunt. ibid. quibus in rebus Professores superiores. ibid. & r. Com: sup. 4. p. 64. Quibus in rebus Praefecti inferiores. r. Prov: 3. p. 53. & r. Praef: inf: 2. pag. 79.

Quodnam ejus munus in particulari. Vide pag. 61. ad 64. in ejus Regulis.

Adhibendus in designandis iis, qui sunt Theologiam repetituri. r. Prov: 10. p. 54. in Magistrorum omnium consultationibus. r. Rect: 18. p. 60. Monita salutaria per classes tradat. r. Rect: 21. pag. 61. Examine semper nostros Metaphysicos. r. Praef: 20. pag. 63.

Examinatores Classium inferiorum cum Rectore constituat. r. Praef: inf: 18. p. 81. peracto judicio, praeiorum nomina cum Rectore resignet. r. Praem: 10. pag. 86.

Recognoscit conclusiones. Vide Conclusiones, & Academia. & Praefationes, quae ab Academicis sunt in actibus. r. Acad. Theol: 9. p. 106. & declamationes publicas Rhetorum, quae in aula recitantur. r. Rhet: 17. p. 95. & quidquid publice recitatur. r. Praef: 28. p. 63. & r. Praef: inf: 3. pag. 79.

Quid illi curandum primo anno, in Logica. Ord: Stud: num: 4. p. 110. Quid secundo anno, in Physica. ibid. num: 5. Quid tertio anno. ibidem. num: 6.

Quid illi curandum pro accurata observatione omnium eorum, quae in Ordinatione pro Studiis superioribus praescripta sunt. ibid. num. 11. p. 115.

Praefectus Studiorum Inferiorum.

A Provinciali constituitur. r. Prov: 3. p. 53. St. Paret in studiis Praefecto Generali. ibidem. & r. II. Praef: inf: 2. p. 79. quatenus ei obtemperent inferiorum classium Magistri. r. Com: inf: 11. p. 87. Vices Praefecti Generalis, ubi is non est, subit, & in quibus. r. Praef: inf: 50. pag. 84. Recognoscit, quae publice declamantur. ibid. interest Magistrorum inferiorum consultationibus. r. Rect: 18. pag. 60. quis finis ejus, quod munus in particulari. pag. 79. ad 84. in ejus Regulis.

Praelati.

Praelati etiam Cardinales in virtute Sanctae obedientiae prohibentur alterare decreta, & Institutum Societatis. pag. 99. Praelatis & Principibus com-

Bu.
I.

men-

Instituti Societatis Jesu.

mendantur Nostri, ut ab eis benigne suscipiantur. pag. 15.

Pralatorum ministeriis deputare socium aliquem non tenentur Societatis Superiores; si qui tamen deputentur; & sub Ordinis correctione sint, & revocari possint. p. 10.

Pralati curent ab omnibus observari litteras Pr. Greg: XIII. pag. 99.

I. *Pralati.* pag. 182.

Re. *Colendi aliquando per litteras à Provinciali.* r.

I. 21. *Socii Prov:* pag. 356.

Prælectiones.

St. *Prælectiones Superiorum facultatum à Magistris quales.* Vide in eorum Regulis.

II. *A discipulis fiant interdum Scripturae in Refectorio.* r. *Scrip:* 19. p. 67. *ab iisdem interdum publice in Schola, & quâ ratione.* *ibid.* *Interdum Theologia prælectiones ab iis, qui illam repetunt, & quales.* r. *Reper:* 7. 8. p. 102. *Imò & Scripturae, & Controversiarum, & Canonum ab iisdem.* r. *Rep:* 12. pag. 103.

Inferiorum facultatum.

Prælegendi auctorem communis formula. r. *Com: inf:* 27. p. 88. *Veteres tantum auctores, non recentiores prælegantur.* *ibidem.*

Historici, & Poëta quid peculiare habeant. r. 28. *Com: inf:* p. 88. *quid peculiare prælectio præceptorum, hoc est Rhetorica, & Grammatica, tum Latina, tum Græcæ.* r. 29. *ibidem.*

In Rhetorica prælectio tum præceptorum, tum styli, & quæ ratio in utraque. r. *Rhet:* 6. 7. p. 92. *præceptorum toto ferme anno vix intermittenda.* r. 6. *ibid.* *qui in ea auctores prælegendi.* r. 1. *ibid.* & pag. 91. *Qualis ibi Oratoris prælectio, vel Poëta.* r. 8. pag. 92. *qualis Græci auctoris.* r. 13. p. 93. *Die vacationis prælectio rei magis recondita.* r. 15. *ibidem.*

In Humanitate qualis prælectio. r. *Hum:* 5. pag. 95. *In Scholis Grammaticæ quanta, & qualis.* Vide Grammatica.

Prælectio à discipulis singulis mensibus in reliquis classibus: in Rhetorica, & Humanitate alternis Sabbatis prælectio, vel oratio, vel carmen habeatur. r. *Com: inf:* 33. pag. 89. *Vide Declamatio.*

Præludium.

Di. *Præludia declaranda in primo exercitio trium*
II. *potentiarum.* cap. 14. §. 4. pag. 326. *Præludium representationis historia additur secundâ hebdomadâ.* c. 19. §. 4. pag. 331. *quomodo differat à meditatione.* *ibidem.*

Præludium electionis declarandum electuro. c. 30. §. 1. pag. 340. *coincidit cum fundamento.* *ibid.* *Potest tradi etiam non electuris.* c. 34. §. 3. pag. 343.

Præmia.

Premia Scholasticis externis danda, non nostro sumtu. *Con:* 1. d. 123. p. 432.

Premia in classibus inferioribus publica quotannis distribui possunt, non sumtu nostro. r. *Reff:* 14. pag. 60. *Maturè de iis cum Superiore Præfatus agat.* r. *Præf: inf:* 35. p. 83. *Serventur in iis leges præmiorum.* *ibid.* *quæ leges habentur.* p. 85. & 86.

Privata Refflor Collegii suppeditat. r. *Præf: inf:* 36. p. 83. *quibus & quando dividenda.* *ibid.* *Premium recitantibus librum ab initio.* r. *com: inf:* 19. pag. 87. & de toto libro respondentibus. r. *Com: inf:* 26. pag. 88.

Præparatio.

Præparationi & propria industria non nimis fi- Di.
dendum. cap. 8. §. 3. pag. 319. II.

Præpositus Generalis.

Ejus perpetuitatis, & aliarum rerum Instituti Bu.
impugnatio. pag. 105. I.

Ejus perpetuitas, electio ad vitam, & residentia ordinaria in Urbe, & unum in Societate Caput, approbantur, & confirmantur. p. 107. *Ei Decretorum, præsertim §. Congregationis observatio, seriò commendatur.* *ibidem.*

Præpositus Generalis. Vide: Generalis.

Præpositi in genere.

Præpositi inferiores communicare quomodo possint aliis facultates. p. 23. 46. Bu. I.

Præpositus Domûs ubi Generalis moritur, quid faciet ad electionem Vicarii, vel ad designati cognitionem. par. 8. cap. 4. A. p. 283. Co. I.

Et Form. Cong: ad eligendum Vicarium. §. 3. Fo. II.

Præpositus Domûs Professæ.

Potest ei communicari potestas dimittendi ex Societate. par. 2. c. 1. B. p. 219. *Imò & admittendi in Societatis Corpus.* p. 5. cap. 1. B. p. 256. Co. I.

Præpositus qualis esse debeat. r. 1. *Præp:* p. 324. *Oratione domum sustineat, & quod in aliis optare debet, in se prestare studeat.* r. 2. *ibid.* Re. I.

Vitet particularia in cibo, &c. & familiaritatem. r. 3. *ibid.*

Doctrinam Christianam 40. diebus docebit. r. 4. p. 325. *Consuetudines approbatas servet, novas non introducat.* r. 5. *ibid.* *Constituatur, qui domestica obeant ministeria.* r. 6. *ibid.* *Idonei non facile mu-*

Index Generalis

sentur. *ibid.* nec Officiales labore graventur : & vacuum illis tempus, curet ut iustitior impendant. r. 7. *ibidem.*

Domus Confessarium non designet. r. 8. *ibid.*

In virtute Obedientiae raro jubeat. r. 9. *ibid.*
Ordinarias tantum poenitentias imponat. r. 10. *ibid.*

Dispensare in regulis quomodo possit. r. 11. *ibid.*
Intelligat, quas habeat facultates. r. 13. *ibid.*

Sit sollicitus ne officio suo Officiales desint. r. 14. *ibidem.*

Singulis hebdomadis de rebus majoris momenti cum Consultoribus aget. r. 15. *ibid.* Illis auditis, statuet ipse. *ibid.* Eos & Admonitorem libenter audiat ; & curet servanda, qua in formula scribendi praescribuntur. r. 16. *ibid.*

Visitationes, & Ordinationes, in quo libro scribentur. r. 17. p. 326. Institutum Societatis ex qua lectione cognoscat. r. 18. *ibid.*

In libellum referat qua sibi ad bonum domus statum occurrunt. r. 19. *ibid.*

Missas pro quibus applicare potest. r. 20. *ibid.*

Obedientiam ab omnibus servari curet. r. 21. *ibid.* & observantiam regularum. r. 22. *ibid.* Vigilantia ejus erga domesticos. r. 22. *ibid.*

Conscientiaratio. Assignet qui audiant Confessiones generales. r. 23. *ibid.*

Crebro subditos alloquatur. r. 26. *ibid.*

In injungendis poenitentiis quid observet. r. 27. *ibid.* Modus in correctionibus servandus. r. 28. p. 327. Unionem Nostrorum curet. r. 33. *ibid.*

De promovendis Provinciale moneat. r. 45. pag. 328.

Procuratorem eleemosynarum habeat, & ab eo rationem exigat. r. 59. & 60. p. 329. Quibus assignabit, vel non assignabit adjutores. r. 62. *ibid.*

De extraordinariis expensis Provinciale admoneat. r. 68. *ibid.*

Non permittat Nostros in causis civilibus examinari. r. 70. p. 330.

Fumentum equitandi causa domi nullum sit. r. 71. *ibidem.*

E Societate dimissum, vel sine licentia venientem, non admittat. r. 81. *ibid.*

De Nostris loco mutandis Provinciale admoneat. r. 86. pag. 331.

Praescriptio.

Pr. Pag. 183.
I.

Praesentare.

De. Praesentandi jus retentum. Con: 1. d. 136.
I. pag. 434.

Praefes.

Praefes Congregationis Generalis, moriente V. De- cario, quis? Co: 10. d. 10. p. 589. & Can: 5. I. pag. 660.

Praefes disputationum. Con: 1. d. 30. p. 416.

Quomodo in iis se geret. r. Com: sup: 18. p. 65. St. Sinat eos, qui Theologiam repetunt, liberè responde- re. r. Rep. 10. pag. 102. Vide etiam Disputatio. II.

Praefes Collationis Casuum. Vide Casus.

Pretiosa.

Non permittenda. Con: 7. d. 80. §. 4. p. 558. De. I.

Principes.

Elite, juvare in spiritu Principes. par. 7. c. 2. Co. D. §. 4. p. 272. & cap. 4. A. p. 276. Eorum I. benevolentia procuranda. p. 10. B. p. 302. pro eis orandum. p. 7. c. 4. A. p. 276.

Non debent communiter visitari, neque iis munera dari. par. 6. c. 2. §. 9. p. 263. Eorum ratio habenda in distributione bonorum. par. 3. cap. 1. §. 9. p. 225. Non sunt à Nostris incitandi, ut alicujus particularis missionem petant ; nisi constet de Superiorum voluntate. p. 7. c. 2. K. p. 274.

Colendi aliquando per literas à Provinciali. r. Re. 21. Socii Prov: pag. 356. I.

Principum in familiaritatem Nostris ne se in- De- nuent: Co: 5. d. 48. p. 508. Instruclio pro illorum I. Confessariis approbata. Con: 6. d. 21. p. 525.

Aulas sequi Nostris, ut Theologi, aut Confessarii, nisi ad unum vel alterum mensem, non debent. Co: 2. d. 40. pag. 448.

Nullus ex Nostris assignandus Principibus, aut Ca. aliis Dominis, qui aulas eorum sequantur ; nisi I. forte ad unum, vel alterum mensem. Ca: 38. Co: 2. p. 637. In familiaritatem Principum ne se Nostris cum detrimento spiritualis boni, & disciplina insinuent. Can: 13. Con: 5. pag. 647.

Instruclio pro Confessariis Principum approbata. Can: 7. Con: 6. pag. 650.

Principum Confessarii. p. 141. Sepulchra in Or. Ecclesiis nostris. pag. 122. II.

Negotia, qua ad rationem Status pertinent. p. 133. Familiaritas non capienda. *ibid.*

Eorum familiaritas in Nostris praecidenda. In. pag. 205. II.

Privilegia.

Privilegiis & Gratiis omnium Ordinum quo pa- Bu. elo Societas utatur. pag. 46. Privilegiis quibusli- I. bet Nostris, non, nisi ex expressa Superiorum licentia, ut possunt. *ibidem.*

Privilegiorum Societatis interpretatio Sedi A- postolica reservatur. p. 5. 78, ubi etiam eorum, ac Insti-

Instituti Societatis Jesu.

Instituti impugnatio, seu in dubium revocatio, sub excommunicationis, & aliis poenis eo ipso incurrendis interdicatur. Ibidem. Privilegium implorandi brachium saculare ab hominibus Societatis, pro ipsorum iuribus tuendis, conceditur. p. 100.

Pr. Pag. 183.

I. Privilegia Societatis. Co: 1. d. 103. p. 429.

De. Subditis communicari quomodo possint, declarat Generalis. Con: 1. d. 141. p. 434. Privilegiarum aliquot usu Nostri, Rege postulante, abstinent in Hispania, in gratiam Inquisitionis. Co: 5. d. 21. pag. 501.

Privilegiarum Confirmatio petenda. Co: 8. d. 44. p. 574. Agendum cum Summo Pontifice pro tuendis privilegiis. Co: 8. d. 50. p. 575.

St. Privilegium progrediendi in studiis non fiat, nisi si verè humilibus. r. Prov: 19. §. 9. pag. 56.

De. Probabilitas. Vide: Opinio probabilis.

I. Probatio.

Bu. Probatio longa simul, & ea quae biennii Novitiatūs, & Tertii anni sunt, Probationes confirmantur. p. 66. 75. Vide Confirmatio.

Co. Redemptes probandi sunt experimentis, quibus

I. Superior judicaverit. p. 2. c. 4. §. ult. p. 223. praesertim si dubitatur de constantia. D. p. 224. De ea autem probatio potest esse in xenodochio. ibid.

Probatio Prima.

Co. Fit, ut quisque melius Societatem, & Societas

I. eum cognoscat. Ex: c. 1. §. 13. p. 195. & p. 1. c. 4. §. 1. p. 217. Ad eam quae habitatio deputanda. p. 1. c. 4. §. 1. ib. In ea hospitum more versari debent. ibid. & Ex: c. 1. §. 13. p. 195. neque conversari cum aliis, etiam domesticis. Ex: cap. 1. H. p. 196. nisi particulariter ad id designentur. p. 1. c. 4. §. 4. p. 217. Ibi videre debent Examen & Regulas; habere lectionem. p. 1. c. 4. §. 5. ibid. & praeterea exhortationem. Ex: c. 5. §. 6. p. 207. Debent scribi res quae importantur. Ex: cap. 4. §. 4. p. 200. & p. 1. c. 4. §. 6. p. 218.

De Confessione autem generali. Vide Confessio.

Durare debet duodecim dies & amplius, quantum Superiori videbitur. Ex: c. 1. H. p. 196. & p. 1. c. 4. §. 1. p. 217. Ad eam non sunt admitteudi, qui non sunt examinati. p. 1. c. 1. D. pag. 213. vel qui non habent propositum vivendi in Societate. par. 1. cap. 4. §. 3. p. 217. Possunt tamen ut hospites ad triduum. Ibidem. B. p. 218. Facilior est ex ea dimissio. par. 2. cap. 1. A. p. 219.

Re. Cum iis, qui in ea sunt, non loquendum. r. 27.

I. Instit: S. J. vol: II.

Com: p. 310. Ad eam admissus quanto tempore hospitum more diversabitur. r. 9. Mag: Nov: p. 340. ei declarandum, quomodo se gerere debeat. r. 10. ibidem. quos libros & regulas habebit. r. 11. ibidem. quando, & quomodo examinandus. r. 12. ibidem.

Regulas, &c. consideret. r. 13. ibid. Ordo examinandi admissum. r. 14. Mag: Nov: p. 341. quae magis illi explicanda. r. 15. ibid. Propensus ad studia, sed ineptus, & indifferens, de qua re interrogandus. r. 16. ibid.

Sincere respondeat; & Confessarius admonendus, ut ejus conscientiam stimulet. r. 17. ibid. In interrogationibus servetur secretum. r. 18. ibid. Promittat se relicturnum omnia bona post annum ab ingressu, & quomodo. r. 19. ibidem.

Accurate informetur de rebus nostri Instituti, & pia lectione recreetur. r. 20. ibid. Coadjutores Temporales in sua vocatione plenè instruendi, & aliquo exercitio corporali, sejuncti ab aliis occupandi. r. 21. ibidem.

Scholastici quas lectiones praelegent; & exhortationem faciant. r. 22. ibid. Spiritualia etiam exercitia, ut primum experimentum. r. 23. ibid.

Admissus generaliter confiteatur, & conscientiam suam Superiori aperiat, & quae deinde ei declarabuntur. ibid. Post SS. Eucharistia Sacramentum susceptum cum aliis in secunda Probatione versetur. ibidem.

Habitatio ratione valetudinis, &c. poterunt exercitia spiritualia illi differri. r. 24. Mag: Nov: p. 342. Quae affert, Procurator in libro scribat. r. 25. ibid. Semel egressi, iterum admissi, probandi. r. 46. Prov: pag. 315.

Iis, qui in prima probatione versantur, attendere quoque debet Socius Magistri Novitiorum. r. 5. Socii Mag: Nov: pag. 366.

Probatio Secunda.

Ad eam non debet quis admitti, nisi valde notus. p. 1. cap. 4. §. 1. pag. 217. Co: I.

In ea jacitur fundamentum propriae abnegationis, & verae virtutis. par. 4. in proam: p. 232. p. 3. c. 1. §. 2. & 27. p. 224. & 228.

Debet durare biennium. Ex: c. 1. §. 12. pag. 195. & cap. 4. §. 16. pag. 202. Imò potest adhuc prorogari. Exam: cap. 4. §. 43. p. 205.

In ea vacandum mortificationibus & poenitentis. Ex: cap. 4. §. 41. p. 205. & sex praecipuis experimentis. Ex: cap. 4. §. 9. p. 201.

Vide Novitii.

Fff f

Demus

Index Generalis

- Domus Probationis sunt ad preparandum fundamentum litterarum, humilitatem, & omnes virtutes. par. 3. c. 1. §. 27. pag. 228.*
- Sunt quasi membra Collegiorum. Ex: c. 1. B. p. 196. & possunt habere redditus. Exam: cap. 1. §. 4. p. 194. & p. 6. c. 2. A. p. 264. ubi disponuntur mittendi ad Collegia. par. 4. cap. 2. §. 5. D. pag. 235.*
- Re.** *In ea Novitii cum fructu in experimentis exercentur. r. 28. Mag: Nov: pag. 342. In hospitalibus per mensem servire debent. r. 29. ibidem. Mense alio ad peregrinandum mittantur. r. 31. ibid. In hoc secundo, quinto, & sexto experimento, quale & cuius testimonium secum afferent. r. 32. Mag: Nov: p. 343. Quomodo consanguineos, & amicos alloquantur. r. 52. Mag: Nov: pag. 344.*
- Sexto quoque mense litteras Apostolicas, Regulas, &c. considerent. r. 63. Mag: Nov: p. 345. & reddant rationem conscientia, & generaliter confiteantur; & cui. r. 67. Mag: Nov: pag. 346.*
- Probatio Tertia.**
- Co.** *Probationes necessariae sunt ante admissionem ad Professionem, & vota Coadjutorum Formatorum. Ex: cap. 1. §. 8. p. 195. & p. 5. c. 2. §. 1. p. 257. & par. 10. §. 7. pag. 300.*
- Scholastici post studia uno saltem anno adhuc probandi. Ex: c. 1. §. 12. p. 195. & c. 4. §. 16. p. 202. & §. 43. p. 205. & c. 6. §. 8. p. 209. & p. 5. cap. 1. §. 3. p. 256. Eo autem tempore quid facere debeant. par. 5. c. 2. §. 1. pag. 257.*
- Scholastici post vota emissam dicuntur esse in probatione, quantum ad gradus superiores. p. 4. c. 4. E. pag. 238.*
- Re.** *Probatio tertia peragenda. r. 68. Prov: p. 316.*
- I.** *quomodo. r. 58. Mag: Nov: p. 345.*
- Vide: Instructor Patrum tertiae Probationis.*
- Or.** *Tertius annus Probationis peractis studiis omnibus obeundus. pag. 127.*
- II.** *Illum acturi, de suis defectibus moneantur. ibid. Instructori confiteantur. p. 128. §. 10. In iis quae ad domesticam disciplinam spectant, à Rectore & Ministro pendent. ibidem. Quae illis Bulla ostendi debeant. ibid. §. 9. Qui libri concedi. p. 129. Eorum Regula & Instructio. ibid. &c. De iis qui in tertio anno non proficiunt. p. 127. §. 8.*
- Problema.**
- St.** *Mathematicum fiat alternis saltem mensibus. r.*
- II.** *Math: 2. pag. 79.*
- Processiones.**
- Eximuntur Nostri à Processionibus publicis Ordinariorum. pag. 49.*
- Pag. 185.*
- Processiones à Nostreis non faciendae. Potest tamen dispensare Generalis, ubi expedire videbitur. Con: 3. d. 35. p. 467. A publicis ut eximamur curandum. Si declinari non possint, cum superpelliceis procedendum eo loco, & ordine, quo statuent, qui vocant. ibid. Romana à Congregatione abrogata, à Pontifice retineri iussa: ibid.*
- Processiones à Nostreis faciendae non sunt. Generalis tamen potest dispensare, maxime inter hereticos & Infideles. Can. 10. Co: 3. p. 640.*
- Quod si ad eas cogantur, quomodo ire debeam. ibidem.*
- Procurator.**
- Pag. 185.*
- Procurator Collegii, & Domus Probationis.**
- Procuratores Collegiorum possunt interesse Congregationibus Provincialibus. p. 8. c. 3. §. 1. pag. 281. Possunt etiam à Praeposito Generali vocari ad Congreg: Generalem. ibid. A. p. 282.*
- Collegia & Domus debent habere suos Procuratores. par. 6. cap. 3. §. 7. p. 266.*
- In negotiis memor sit Institutus. r. 1. p. 384. Re. Quos benevolos conservabit. ibid. Res temporales conservet. r. 2. p. 385. Proventus recipiat. ibid. Quae scribet in libro. r. 3. ibid. Rectori singulis mensibus rationem reddet. r. 4. ibid. Arca pecuniarum, & earum liber. r. 5. ibid. Ex ea acceptam pecuniam notet. r. 6. ibid. notet etiam, quae Novitii afferunt, cum Societatem ingrediuntur. r. 7. ibid.*
- Emtori pecunias dabit, & ab eo quotidie rationem exiget. r. 8. ibid. Res bonas, & quam opportunè emi curabit. r. 9. ibidem. Res illae conserventur. r. 10. ibidem.*
- Reparanda & vendenda. r. 11. ibidem. Sculares negotiationes fugiat. r. 12. ibid. Locationes, & similia, infcio Superiore non faciat. r. 13. ibidem.*
- Quid circa lites. r. 14. & 16. ibid. Publica iudicia, & tribunalia fugiat. r. 15. ibid. Solidè negotia expediat. r. 17. p. 386. Ea cum Superiore conferat. r. 18. ibid. Quae in Archivio aservabit. r. 19. ibid. Quae etiam separatim. r. 20. ibid.*
- Librum habeat Instrumentorum. r. 21. ibidem. Quae exempla authentica Romam mitti curabit. ibid. Cubiculum clavi obseratum, & scripta necessaria apud se habeat. r. 22. ibid.*

Sibi

Instituti Societatis Jesu.

Sibi injuncta à Superiore in libellum referat. r. 23. ibid. Catalogum habeat Benefactorum. r. 24. ibidem.

Defectus illius ad Provinciale deferet, & à Provinciali requisitus emendabit Procurator Provincia. r. 7. Proc: Prov: pag. 381.

- In.** *Procuratores prius instruantur. p. 219. Re-*
II. *tores defuncti, vel futuri, sint Procuratores. pag. 220. Omnes pecunia tradenda Procuratori. pag. 221. Munus Procuratoris quintuplex. p. 222. Procurator qualis esse debeat. ibid. Bona ac jura Collegii quomodo conservabit. ibid. Primo quoque tempore visitet Bona omnia Collegii. ibid. Proventus ex pradiis nè decrescant, quomodo curabit. ibid. Quæ Collegio debentur, quâ diligentia exiget. p. 223. Suo tempore faciat provisiones. ibid. Curet ut sumtus non fiant non necessarii. ibid. Item, ut ratio Accepti & Expensi constet. ibid. Piis obligationibus cumulatè satisfaciat. ibid.*

Procurator Domûs Professæ.

- Re.** *In negotiis memor sit Instituti. r. 1. Proc: Dom:*
I. *Prof: p. 383. Quos benevolos conservabit. ibid. Eleemosynas diligenter queret. r. 2. ibid. Habeat catalogum eorum, qui eleemosynas faciunt. r. 3. ibid. Modus eas petendi. r. 4. ibid. Officii socium habeat. r. 5. ibid. Eleemosynas quotidie scribat. r. 6. pag. 384. Eas non accipiat pro ministeriis Societatis. r. 7. ibid. Arca & liber pecuniarum. r. 8. ibid. Scribat pecuniam ex arca acceptam. r. 9. ibid. Quæ etiam Novitii afferunt, cum Societatem ingreditur. r. 10. ibid. Superiorem singulis mensibus rationem reddet. r. 11. ibid. Quæ in Archivo asservabit. r. 12. ibid. Quæ etiam separatim. r. 13. ibid. Librum habeat Instrumentorum. r. 14. ibid. Quæ exempla authentica Romam mitti curabit. ibidem. Cubiculum clavi obseratum habeat. r. 15. ibid. Res bonas & opportuno tempore emi curet. r. 16. ibid. Emptori pecunias dabit, & ab eo rationem quotidie exiget. r. 17. ibid. Res illas conserventur. r. 18. ibid.*

Defectus illius ad Provinciale deferet, & à Provinciali requisitus emendabit Procurator Provincia. r. 7. Proc: Prov: pag. 381.

Procurator Externus & Solicitator, &c.

- De.** *Horum expensas solvent illi, quorum negotia a-*
I. *gent, uti & Advocatorum. Con: 2. d. 83. p. 454.*

& Ca: 11. p. 634. Idem de Procuratoribus Negotiorum alendis. Co: 2. d. 82. pag. 454. Procurator Generalis.

Necessarius est Præpositio Generali; & quod e- **Co.**
jus officium. p. 9. c. 6. §. 12. p. 298. Præpositi **I.**
Generalis est eum eligere. p. 9. c. 3. §. 16. pag. 292. Non debet esse Professus, nec habitare ordi-
narie in Domibus Professis. p. 9. c. 6. §. 12. pag. 298. Sicut nec alii Procuratores communes.
ibid. G. pag. 299.

De ejus Residentia & Sociis. p. 9. cap. 6. §. 12. p. 298. Num loco unius Procuratoris Generalis plures esse possint. p. 9. cap. 6. H. pag. 299.

Debet ali contributione eorum, quorum agit negotia. par. 4. cap. 2. E. p. 236.

In negotiis memor sit Instituti Societatis. r. 1. Re.
Proc: Gen: p. 378. Quos benevolos conservabit. I.
ibid. Negotia ad eum pertinentia. r. 2. ibid. Quibus superintendet. r. 3. ibid. Quæ negotia non a-
get sine approbatione Generalis. r. 4. p. 379.

Lites curet componere. r. 5. ibid. Solidè negotia expediantur. r. 6. ibid.

De statu negotiorum Generale, & eos ad quos pertinet, admoneat. r. 7. & 8. ibid. Libros habeat rationum. r. 9. ibid. Quando summam rationum colliget. ibid. In libro scribat beneficia Collegiis unita. r. 10. ibid. Quid circa quindennia. ibid. Curet solvi pecunias suo tempore. r. 11. ibid.

Quid aget circa pecuniam ad negotia missam. r. 12. ibid. Quid circa Bullas, Brevia, supplicationes. r. 13. & 14. p. 380. Summam negotiorum in librum referat. r. 15. ibid. & exempla etiam literarum quas scribit. r. 16. ibid. quæ met, quæq; ad Provincias mittet. r. 17. ibid.

Quid circa confirmationem Privilegiorum curabit. r. 18. ibid. in quibus subditus erit Reclori Collegii. r. 19. ibidem.

Ad Congreg. Generalem admittendus post electionem. Con: 3. d. 44. p. 469. admitti debet ad **De.**
Congregationem Provincia. Con: 6. d. 25. §. 11. I.
p. 527. In dissolvendis Collegiis suffragium non habere illum, statuit Quarta Congregatio d. 23. pag. 488. Eadem, ut habeat, decernit. Co: 4. d. 27. pag. 489.

Habet in Congregatione Provinciali suffragium activum supra numerum. Co: 8. d. 48. p. 574. & Can: 22. p. 657.

Procurator Generalis Professus per dispensationem. Co: 12. d. 29. p. 606. Post electum Generalem admissus ad omnia, præterquam ad electionem Assistentium. Co: 13. d. 2. p. 614. Non habet suff-

Index Generalis

- bet suffragium passivum in electione Secretarii Congregationis, & Sociorum, atque etiam Deputatorum. Co: 13. d. 5. pag. 614.
- Ca.** Ingreditur Congregationem post electionem Generalis. Ca: 16. Co: 3. pag. 641.
- Fo.** Locum habet in Congreg: Provinciae. p. 20.
- II.** Congreg: Generalem ingreditur post electionem. p. 13. Suffragii jus habet in electione Admonitoris. p. 17. Adest etiam, cum Assistentes à Generali subrogati praestant juramentum. *ibid.*
- Procuratores Indiarum.**
- De.** Procuratores Indiarum, si tempore Congregationis sint in Europa, in eam admittendi, etiam ad Electionem, si ad hoc sint electi. Con: 2. d. 75. p. 453. Intersunt electioni Assistentium, qui ad hoc electi. Con: 5. d. 77. pag. 517. quomodo ad hoc electi censeantur. Con: 4. d. 41. p. 492. Quod si non adfuerint, eligi ad negotia tractanda possunt in Lusitania, & Batice. Con: 2. d. 75. p. 453. Co: 3. d. 48. pag. 469.
- Procuratores Indiarum, qui in Lusitania & Batice commorantur, Congregationem Provinciale pro Generali futuram, ingredi non debent. Con: 6. d. 35. §. 12. p. 533, nec ad Congregationem Generalem impofterum mitti. Con: 6. d. 35. §. 16. pag. 534.
- Procuratores Indiarum in Lusitania & Batice commorantes, quando admittendi ad Congregationem Provinciale. Co: 8. d. 53. p. 575.
- Procuratores Indiarum quam diu habeant jus ad Congregationem Generalem. Co: 9. d. 36. p. 584. & Can: 13. p. 659. Procuratori Quebecensi Parisiis degenti conceditur jus ad Congregationem in Provincia Francia. Co: 12. d. 21. pag. 604. Procuratores ex Indiis missi, cum novo muneri addicuntur, cessant esse Procuratores, nec jus habent amplius ad Congregationem Generalem. Co: 12. d. 46. p. 610. Indiarum Procuratores, quam diu retineant jus, si in Europam non solvant. Co: 14. d. 21. p. 625. Intersunt pluribus Congregationibus Generalibus, non pluribus Procuratorum. Co: 14. *ibid.*
- Ca.** Ex Provinciis Lusitania, & Batice, quando
- I.** potest eligi in Congregatione Provinciali Procurator pro suis Indiis. Can: 14. Con: 3. pag. 641.
- Fo.** Procuratores Indiarum, qui sunt in Lusitania,
- II.** & Batice, ad Congregationem Generalem mitti non debent. p. 26. Nec Provinciarum Congregationibus interesse, quando pro Generali convocantur, nisi Professi quatuor Votorum fuerint, & utrobique
- ratione antiquitatis jus suffragii habuerint. pag. 19. & 20.
- Procurator Quebecensis. pag. 19.
- Procuratores Provinciarum extra Europam.**
- Procuratores, qui veniunt ex Provinciis extra Europam, habent suffragium ad electionem Generalis, si sint Professi 4. votorum ad hoc electi. Ca: 13. Co: 4. pag. 643.
- Procuratores Provinciarum Romam mittendi.**
- Ex Provinciis debet mitti Procurator ad Congregationem tertio quoque anno: ex Indiis quarto. par. 8. I. cap. 2. B. pag. 281.
- Quid de Procuratoribus Romam mittendis statuunt Constitutiones. par. 8. cap. 2. B. pag. 281.
- Procuratores Romam ituri, pecuniam sibi unde datam, consignent Provinciali, ut ab eo necessariam accipiant. Con: 6. d. 26. §. 6. p. 528.
- Procuratores qui tertio quoque anno veniunt ad Congregationem, debent esse Professi quatuor votorum, & maxime idonei. Can: 29. Cong: 2. pag. 637.
- Procuratores à Provinciis tertio quoque anno Romam mittendi. p. 27. 32. Liberam habeant sententiam in deliberatione de cogenda Congregatione Generali. p. 33. Eorum Congregationis formula. p. 32. & seqq. Per Provinciam discurrere post electionem suam non debent. p. 33. Nec externorum negotia suscipere inconsulto Provinciali. *ibid.* cui & pecunias omnes consignare jubentur. *ibidem.* Secretario tradere quae debeant. p. 34. quae, & quomodo apud Generalem tractare. *ibid.*
- Procuratores Romae negotia externorum ne tractent. pag. 131.
- Procuratores Provinciarum ad Congreg: Generalem.**
- Admittuntur post electionem. Con: 1. d. 3. p. 413. Con: 3. d. 1. pag. 461. Nulli venire debent prater Electores, quando Congregatio cogitur ad solam electionem. Co: 2. d. 2. p. 440. Unus aut duo eligi possunt à Congregatione Provincia, quando Generalis aut Vicarius ad negotia tractanda adducendos significavit. *ibid.* Quo loco & ordine sedent. Con: 3. d. 1. p. 461. Con: 4. d. 64. pag. 495. In Assistentium electione suffragium non habent. Cong: 3. d. 1. p. 461. Quale jus ad Congregationem Generalem habeant, etsi non sint missi à Provinciis. Co: 13. d. 4. p. 614. Non habent suffragium passivum in electione Secretarii Congregationis.

Instituti Societatis Jesu.

gregationis, & Sociorum, atque etiam Deputatorum. Co: 13. d. 5. *ibid.*

Procuratores jus habent in electione Admonitoris. Co: 2. d. 22. pag. 445.

Procuratores Vice-Provinciarum quomodo eligendi; & quale jus habeant ad Congregationem Generalem. Co: 13. d. 6. pag. 614.

Ca. I. Procuratores cum Electoribus non sunt adducendi ad Congregationem Generalem, nisi vocentur à Vicario; & tunc eligendi sunt à Congregatione Provinciali. Can: 16. Co: 4. p. 643.

Neque possunt eligi nisi Professi, vel Coadjutores spirituales formati. *ibid.*

Procuratores Professi 4. votorum, in Congregatione Generali post electionem debent sedere inter Electores; reliqui post eos, suo ordine. Can: 19. Con: 4. pag. 644.

Fo. II. Procuratores Congregationem Generalem non ingrediuntur ante electionem. p. 2. Post eam admittuntur. *ibid.*

Procurator Provinciae.

Re. I. Studere debet adificationi. r. 1. Proc: Prov: p. 380. & habere fidelitatem, prudentiam, dexteritatem. *ibid.* Necessarios conservare benevolos. *ibid.* Qua negotia ad Ipsum pertineant. r. 2. *ibid.* Nullum gravius sine Provincialis approbatione suscipiet. *ibid.* Externorum negotia vix attinget. r. 3. *ibid.* Quomodo audiendi Nostri, quorum negotia gerit. r. 4. *ibid.* Speciem omnem negotiationis deviet. r. 5. p. 381. Quid tamen agendum, si quod lucrum sua sponte enascatur. *ibid.* Quid possit circa eleemosynas, donationes, mutuum. r. 6. *ibid.* Satagere debet, ut suppleantur defectus Procuratorum in Collegiis & Domibus. r. 7. *ibid.* Solidè, & quam securissimè negotia gerat. r. 8. *ibid.* Quid servandum in consulendis Jurisperitis & Curialibus. *ibid.* Lites studeat compromissione componere. r. 9. *ibid.* aut saltem cum magna pace tractare. *ibid.* In Tribunalibus vix compareat. r. 10. *ibid.* Cum Provinciali conferat de negotiis. r. 11. *ibid.* Depositum non admittat sine scitu Provincialis. r. 12. *ibid.* Fasciculi litterarum fideliter, & circumspiciè tractandi. r. 13. *ibid.* Libri Rationum ejus sint accurati. r. 14. *ibid.* Quos libros habere debeat. r. 15. *ibid.* & r. 16. p. 382. Rationes generales quotannis conscribenda. r. 17. *ibid.* & particulares & Collegia & Domos mittenda. r. 18. *ibid.* Quomodo servanda pecunia. r. 19. *ibid.* Necessaria ad negotia pecunia curanda. r. 20. *ibid.* Circa negotia Romana, quæ observanda. r. 21. *ibid.* Quid circa expensas communes. r. 22. *ibid.* Ar-

Institut: S. J. vol: II.

chivum Provincia instruendum & componendum. r. 23. *ibid.* Monumenta authentica, & omnium Index. r. 24. p. 383. Cautela in tradendis ex Archivo scriptis. r. 25. *ibid.* Potest aliis ministeriis operam suam commodare. r. 26. *ibid.* Subditus est Superioribus domus quoad observantiam. r. 27. *ibid.*

Procuratores Provinciarum ad negotia extra suam Provinciam degentes, ligantur regulis Procuratoris Provinciae. r. 28. Proc: Prov: *ibid.* Quisnam dicendus sit istorum Provincialis. *ibid.*

Procurator Provinciae, vel maximi Collegii.

Ad Provincia Congregationem admittendus. **Fo. II.** pag. 19.

Procurator Sardiniae, & Poloniae. **De. I.** Vide Con: 3. d. 48. pag. 469.

Procurator Sardinia, donec ipsa fuerit Provincia separata, potest venire ad Congregationem post Electionem Generalem, electus à Vice-Provinciali cum Consultoribus, & Professis presentibus. **Ca. I.** Co: 3. pag. 641.

Professi.

Professi nec privatim, nec communiter, reditus Bu- ullos habere possunt, nec eorum Domus, aut Eccle- **L.** sia. pag. 3. 19. Professi senes vel infirmi, possunt ex Generalis facultate in Collegiis habitare. pag. 23. Professorum promotio certum tempus non habet, sed Generalis arbitrio relinquitur. p. 98.

Professi ad aliam Religionem translati, non possunt inde transire ad laxiorem. p. 129.

Professi ad aliam Religionem translati, non possunt inde transire ad laxiorem. p. 129. **Pr. I.** Penes Societatem Professam est suprema Societatis cura, etiam Collegiorum. par. 4. cap. 10. §. 1. **Co. I.** pag. 246. par. 10. §. 4. pag. 300.

In Professis requiritur Sacerdotium. Ex: c. 1. §. 8. p. 195. Aetas supra vigesimum quintum annum. par. 1. c. 2. §. 12. p. 214. & cap. 3. K. p. 216. Doctrina & virtus. Ex: c. 1. §. 8. pag. 195. & par. 4. in procem. A. p. 233. & par. 6. cap. 3. §. 1. p. 366. & par. 10. §. 7. p. 300. Ea autem doctrina debet esse Philosophia & Theologia, vel Juris Canonici. p. 5. c. 2. B. p. 258. Potest tamen hujus defectus compensari aliis donis. *ibid.*

Oportet esse diu probatos. Ex: cap. 1. §. 8. pag. 195. & cap. 4. §. 16. p. 202. & §. 41. p. 205. & par. 5. c. 2. §. 1. p. 257. & par. 10. §. 7. pag. 300. Id est ultra biennium ut minimum. Ex: am. cap. 1. §. 12. p. 195. & cap. 4. §. 16. p. 202. Potest tamen hoc tempus prorogari. *ibid.* & ex dis- **Ggg g** pen-

Index Generalis

- pensatione contrahi. par. 5. cap. 1. C. pag. 257.*
Non debet esse magna turba Professorum. par. 8. cap. 1. §. 2. pag. 277.
Professionem facturi mendicare debent triduo ostiatim. Ex: cap. 4. §. 27. pag. 203.
Defendere theses quatuor argumentantibus. par. 5. c. 2. §. 2. p. 357. Facere exercitia per hebdomadam, & confiteri generaliter. Ex: cap. 4. §. 41. p. 205. reddere rationem conscientia. §. 38. ibid. distributionem omnium bonorum facere. Exa: cap. 4. §. 2. & 5. pag. 200.
Professi non sunt capaces alicujus hereditatis, nec Societas eorum nomine. par. 6. cap. 2. §. 12. pag. 264. neque retinere possunt beneficia Ecclesiastica. Exam: cap. 4. §. 5. p. 200.
Non habent stabilem habitationem. par. 4. cap. 2. B. p. 235. Nec debent juvvari Collegiorum redditibus. Exa: cap. 1. §. 4. p. 194. & par. 4. cap. 10. §. 1. p. 246. par. 6. cap. 2. §. 3. p. 263. & D. p. 265. par. 10. §. 4. p. 300. In quo nec Generalis quidem dispensare potest. par. 4. cap. 2. §. 5. p. 235. & F. p. 236. & par. 9. c. 3. §. 18. p. 292. nisi in exigua quantitate. p. 4. c. 2. F. p. 236. & p. 6. c. 2. D. p. 265. Possunt tamen vivere in Collegiis, cum sunt eis utiles. par. 4. cap. 2. F. p. 236. & p. 6. c. 2. C. p. 264. vel si occupentur pro bono universali Societatis. ibid. Rectores autem Collegiorum esse non possunt, nisi ita expediat ipsis Collegiis. p. 4. c. 10. A. p. 247. & p. 6. c. 2. §. 3. pag. 263.
Parati esse debent ad quamlibet missionem. Exa: cap. 1. §. 5. p. 195. & cap. 4. §. 35. pag. 204. & ad pueros docendos. par. 5. cap. 3. B. pag. 259.
Eorum confessio annua, & oratio. Vide in suis titulis.
Professi quicumque dimitti possunt. p. 2. c. 1. A. p. 219. Sed à solo Generali. ibidem. C. p. 220.
Re. *Non possunt uti redditibus Collegiorum, nisi in modis. r. 65. Prep. p. 329. & r. 61. Rect. pag. 336. In Domibus Professi commorantur. r. 74. Prov: pag. 317.*
De. *Parere debent Superioribus, etiam non Professis.*
I. *Co: 3. d. 21. p. 465. ab observatione Regularum communium, non eximuntur. Co: 4. d. 22. pag. 488. Jus succedendi non habent. Con: 1. d. 38. p. 417. In Collegiis habitare ut operarii, sine scrupulo possunt. Con: 6. d. 18. pag. 523. Commendatum habeant, ut pueros aliquando juxta votum, per se instituani. Co: 1. d. 138. p. 434. per dies 40. doctrinam Christianam docere intra annum Professionis debent. Co: 2. d. 58. p. 451. Professi liberum non est abesse à Congregatione Provincia. Co: 6. d. 35. §. 2. p. 533. Post indictam Congregationem Provincia. applicati, supra numerum in eam admittendi. Con: 6. d. 19. §. 2. pag. 525.*
Numerus Professorum non augendus pro Congregatione Provinciali. Co: 8. d. 6. p. 565. Professi possunt dimitti à Vicario. Co: 8. d. 46. p. 574. Professi superent mediocritatem in virtute. Co: 9. d. 6. p. 578. Tenentur denunciare ambientes, etiam non Professos. Co: 9. d. 13. p. 580. Quinam Professi habeant jus ad electionem Vicarii Generalis. Co: 9. d. 34. p. 584. Professi extra Europam, degentes in Collegiis spectantibus ad aliquam Provinciam Europa, non habent jus ad Congregationem suae Provinciae. Co: 12. d. 21. p. 604. Professi tardius promoti, non restituendi in locum suae antiquitatis. Co: 12. d. 11. p. 602. Ordo inter Professos eodem die, quis servandus in Comitibus nostris. Co: 13. d. 10. p. 615.
Professi superent mediocritatem in virtute. Can: Ca. 19. Cong: 9. p. 659. Tenentur denunciare, etiam I. non Professos, ambientes. Can: 3. Cong: 9. p. 658.
Professi à Congregatione Provincia abesse liberum non est. pag. 21. qui numero excluduntur, passivo suffragio non privantur. p. 20. Applicati Provincia. post indictam Congregationem, supra numerum admittendi. ibidem. aliarum Provinciarum Professi quando, & quomodo Congregationem ingradientur. pag. 21.
Professi quatuor votorum.
Sunt prima Classis Societatis. Ex: c. 1. §. 8. p. Co. 195. & sunt in Societate praecepti. p. 5. c. 1. A. I. §. 4. pag. 256.
Utrum Professi 4. Votorum possint esse Procuratores. Co: 8. d. 3. p. 564. Vice-Principales debent esse quatuor Votorum Professi. Co: 13. d. 12. pag. 616.
Professi 4. votorum debent subesse non Professis, si sint Superiores ejusdem Domus, vel Collegii. Can: I. 13. Co: 3. pag. 641. Vide Professi.
Professi 3. Votorum.
Hec Professio est sollemnis. Ex: cap. 1. D. pag. Co. 196. quibus dari debeat. par. 5. c. 2. C. p. 258. I. Non tamen danda, nisi raro, & cum gravi causa. par. 5. c. 2. §. 3. pag. 257. Notos esse oportet in Societate 7. annis. ibidem.
Quando possint interesse Congreg: Generali: & quod in ea suffragium habeant. par. 8. cap. 3. A. pag. 282.

Pro-

Instituti Societatis Jesu.

De. *Professis trium Votorum, vota etiam simplicia*
 I. *post Professionem facienda sunt.* Con. 4. d. 54.
 pag. 494.

Ca. *Professi 3. votorum, post suam Professionem eadem vota simplicia emittere debent, quae Professi quatuor votorum.* Ca. 10. Co. 4. p. 643.

Professi & Coadjuutores formati.

Ca. *Tenantur ad observantiam omnium regularum*
 I. *communium.* Ca. 11. Co. 4. p. 643. *Qui Collegiis (etiam ubi Seminaria Nostrorum non sunt) etiam ut Operarii necessarii aut utiles sunt, in eis sustentari sine scrupulo possunt.* Ca. 6. Co. 6. p. 649.

Professae Domus.

Co. *Non possunt habere ullos reditus.* par. 6. c. 2. B. l. p. 264. *Non sunt ordinariè ad litteras discendas, ut Collegia, sed ad exercendas.* par. 3. cap. 1. §. 27. p. 228. *Non possunt juriari à Collegiis.* Ex. c. 1. §. 4. p. 194. *Quomodo autem Collegia possint supplere aliquos eorum sumus.* par. 6. cap. 2. D. pag. 265.

Professio.

Bu. *Roma dumtaxat facienda.* pag. 9. imò & ubilibet emitti potest. p. 15. *Ad eam non admittuntur, nisi diu diligentissimeque probati.* p. 20. *Admittendi, quibus debeant esse virtutibus praediti.* p. 98.

Co. *Admittere ad Professionem est solius Generalis.*
 I. p. 5. c. 1. §. 2. p. 256. & p. 9. c. 3. §. 1. p. 290.

Potest tamen communicare alius hanc facultatem; sed ordinariè non debet, nisi in Indus. p. 5. c. 2. A. pag. 258. & p. 9. c. 3. A. p. 292. *Ipse autem Generalis inquirere debet testimonium Praepositorum localium, vel aliorum.* p. 5. c. 2. §. 1. p. 257.

Ritus emittendi Professionem. par. 5. cap. 3. §. 2. p. 258. *Quaquam ii ritus non sunt de essentia.* par. 5. c. 3. A. p. 259.

Formula Professionis. par. 5. c. 3. §. 2. & 3. p. 258. & p. 302. *in fine, Emitti debet in manibus alicujus.* p. 5. c. 3. §. 4. p. 258. *Id est coram aliquo, qui potestatem habet eam admittendi.* par. 5. cap. 4. A. p. 260. *Id autem potest etiam esse externus.* p. 5. c. 1. B. p. 256.

Professio edita in scriptis asservanda, cum nomine Professi. par. 5. cap. 3. §. 4. pag. 258.

Facta Professione, quae sint emittenda vota simplicia. par. 6. c. 2. §. 1. p. 263. p. 10. §. 6. pag. 300.

De. *Professio quatuor votorum, an ad eos tantum restringenda, qui Philosophia, & Theologia Cursum audierunt.* Co. 4. d. 14. p. 487.

Professione edenda certum tempus consilium non

debet. Con. 5. d. 36. 37. p. 504. *Nalle item addenda caremonia, praeter Constitutiones.* Co. 1. d. 36. pag. 416.

Ad Professionem admittendi litterarum humaniorum, Indicarumque, linguarum cognitione insignes. Co. 6. d. 15. pag. 522.

Pro Professione approbatur praxis Anni 1633. sine nova obligatione. Co. 8. d. 17. p. 567.

Declaratio validitatis cujusdam Professionis. Co. 8. d. 33. p. 572. *Professio in manibus Prae-lati externi invalida; quando, & cur.* Co. 8. d. 34. p. 572. & Can. 6. p. 656.

In Examine ad Professionem explicandum est in suffragio, an quis attigerit mediocritatem. Co. 8. d. 37. §. 1. p. 572. & Can. 10. p. 656. *Juramentum Examinatoris de aptitudine ad docendum, quomodo intelligatur.* Co. 8. d. 37. §. 2. p. 573. & Can. 11. p. 656. *De approbatis ad Professionem & Theologiam.* Co. 8. d. 37. §. 3. p. 573. *De Thesis assignandis in Examine ad Professionem.* Co. 8. d. 37. §. 4. p. 573.

Ad Professionem quando quis proponendus. Co. 9. d. 42. p. 586. & Can. 20. p. 659. *Ad eam provehendi, qui in Graeca lingua excellunt.* Co. 9. d. 32. p. 583. *De excellentia talenti suppletis doctrinam requisitam ad Professionem, non exigendum juramentum.* Co. 11. d. 3. p. 591. *Ad Professionem quatuor Votorum admitti possunt Doctores Theologiae ante ingressum, si excedant mediocritatem.* Co. 11. d. 14. p. 593.

Habentes requisita omnia ad Professionem, non debent expectare antiquiores se in Societate, carentes aliquo requisito ex parte sua. Co. 11. d. 31. p. 598. & Can. 9. p. 662. *Ad Professionem non expectandi absentes.* Co. 12. d. 11. p. 602. *Quando ad eam proponendi, qui compendio studuerunt Philosophia & Theologia in saeculo.* Co. 13. d. 9. pag. 615.

Formula juramenti de excellentia in talento gubernandi, aut concionandi, in ordine ad Professionem quatuor Votorum praescripta. Co. 13. d. 19. p. 618. *Juramentum hoc debent praecessisse experimenta, & specimina concionandi, seu gubernandi, non vulgaria, nec modici temporis; dilata, etiam, si opus est, ad eam finem Professione. ibid.*

In Professione emittenda non sunt addenda Caremonia. Ca. 20. Co. 1. p. 630.

Quot requirantur suffragia ad Professionem quatuor Votorum. Can. 12. Co. 8. p. 656. *In Examine Professionis à quibus assignanda Thesis? & quid*

Index Generalis

quid temporis ad sese comparandum. *Cau.* 13. *Co.* 8. *ibidem.*

Professores.

- Re.** *Litterarum.* *Vide* r. 47. *Prov.* p. 315. *Philosophia.* r. 53. *Prov.* *ibid.*
St. Professores omnes quales, & quomodo comparandi. r. *Prov.* 4. pag. 53. Omnium fovenda a-lacritas. r. *Reli.* 20. p. 61. Semel in mense à *Præfeto* iustitiae. r. *Præf.* 17. pag. 62.

Superiorum facultatum.

- St.** Absolvant materias. r. *Præf.* 5. p. 61. Inter-sint omnes & *Actibus* Philosophicis, & cum *Docto-ratus* conferunt. r. *Præf.* 25. p. 63. Eorum in le-gendo finis, excitare Dei obsequium, & amorem. r. *Com.* *Sup.* 1. p. 64.

Quodnam munus omnium in generali. p. 64. ad 66. in regulis comm. quodnam singulorum in particulari. *Vide* in rr. *Professoris* *Scripturae*, *Theologiae*, &c. & *isidem* verbis.

Professores *Philosophia* & *Theologia* materias singulis annis assignatas suo tempore pertractent; neque illas permisceant. *Ord.* *Stud.* *num.* 9. p. 115.

In *Theologia*, ut resercentur quaestiones inutiles, *Professores* percurrant materias singulorum anno-rum proprias, hoc est, tractatas à *Divo* *Thoma* in ea parte, quae cuique anno assignatur. *Ord.* *Stud.* *num.* 7. pag. 111.

Non rejiciant sententias jam receptas, nec ratio-nes, quibus res fidei probari solent; nec temere no-vas rationes excogitent. *Ord.* *Stud.* *num.* 10. pag. 115.

Inferiorum facultatum.

- St.** *Perpetui*, vel ab ipso in *Societatem* ingressi com-parandi. r. *Prov.* 24. 25. p. 57. Si poterunt *Gas-sus* *Conscientiae* audire, & *Sacerdotes* fieri. *ibid.*

Iidem non sine gravi causa à docendi munere re-movendi. *ibid.* Bini aut terni minimum in singulis *Provinciis* praestantes *Rhetorica* *Magistri* compa-randi. r. *Prov.* 22. pag. 57.

Omnes *Nostri* doceant in *Classibus* inferioribus. r. *Prov.* 26. *ibid.* Etiam absolvo tertio *Probatio-nis* anno, si qui antea non docuerint. r. *Prov.* 27. *Ibidem.*

Praeficiantur *Scholae* post auditam *Philosophiam*. r. *Prov.* 28. *ibid.* Instituantur privata *Academia*. r. 30. *ibid.* & r. 9. *Reclor.* pag. 60. Initium do-cendi faciat ab ea *schola* *Magister*, quae superior sit *scientiæ*. r. *Prov.* 29. p. 57.

Præfeto inferiori in quibus obtemperent. r. *Com.* *inf.* 11. p. 87. quintodecimo quoque die à

Præfeto iustitiae. r. *Præf.* *inf.* 6. pag. 79. ab eodem diriguntur. r. 4. *ibid.*

Novi *Decessorum* suorum docendi morem, con-suetudinesque revocant. r. 5. *ibidem.*

Praemolis *discipulos* excitent. r. *Præf.* *inf.* 36. p. 83. *Audiores* colloquiis ad pietatem hortantur; ne tamen videantur ad nostram *Religionem* allice-re. r. *Com.* *inf.* 6. pag. 86. Colloquantur in loco patenti. r. *Com.* *inf.* 47. pag. 90. *Familiarita-tem* eorum vident. *ibid.*

Quisnam omnium finis, quod munus omnium in generali. *Vide* pag. 86. ad 91. in reg. commu-nibus. quodnam singulorum in particulari. *Vide* in reg. *Professorum.*

Proficisci.

Nihil, cum quis proficiscitur, asportandum. r. *Re.* 25. *Comm.* p. 309. Quae facultate profiscien-dum. r. 105. *Prov.* pag. 320.

Profunditas.

Ostium *Diaboli*. pag. 242. *Hujus* defectus ex-empla. *ibid.* *Pericula*. *ibid.* *Remedia*: *Crebra* *conscientiae* redditio. *Leclio* & *meditatio*. *ibid.*

Progressus.

Progressus cura post absoluta *Exercitia* habea-tur. c. 40. §. 4. pag. 349.

Promissio.

Promissio ingrediendi *Societatem* in votis *Scho-lasticorum* facienda. *Exam.* c. 1. §. 10. p. 195. *I.* *Ipsa* promittendi formula. par. 5. cap. 4. §. 4. p. 260. de quo ingressu intelligatur. par. 4. cap. 4. *E.* pag. 238. par. 5. cap. 1. *A.* §. 3. p. 256. *Exam.* cap. 7. §. 1. pag. 269.

Promissio de bonis distribuendis, an sit votum; & quo pacto accipienda. *Exam.* c. 4. §. 2. p. 200.

Promissio *Externorum* *Scholarium* de observan-dis *Schola* statutis, an, & quo pacto exigenda. par. 4. c. 17. §. 3. pag. 254.

Promissio ingrediendi *Societatis*, votum est pe-cuniarie. pag. 133.

Promotio.

Promovendi. *Vide* r. 45. *Præp.* p. 328. & r. 62. p. 316; & r. 69. & 70. *Prov.* p. 317.

Promotio ad *Gradum* *Doctoratus*, vel *Magiste-rii*. r. *Prov.* 10. 11. p. 54. *Vide* *Gradus*. ad *Ca-thedras* *Theologicas* quibus deneganda. r. *Prov.* 9. §. 2. *ibidem.*

Inferioris *classis* ad *superiorem* privata intra annuam non nisi eorum, qui excellunt. r. *Præf.* *inf.* 13. p. 81. & r. *Com.* *inf.* 37. p. 90. vix tamen ad *Humanitatem*, vel *Rhetoricam*. *ibid.* generatis semel

Instituti Societatis JESU.

semel in anno, ad eamque uno ferè mense antea discipuli preparandi. ibidem. Vide Examen.

Pronunciatio.

- St. Publicè pronunciant interdum discipuli. r. com.
II. inf: 32. p. 89. Nostri etiam Rhetores. r. Rhet: 20. pag. 94. Expoliantur ejusmodi compositiones à Magistris, non de integro fiant. r. Com: inf: 32. pag. 89. Vide **Declamatio**.

Abitionem aliquam Scenæ, Eclogæ, Dialogi, poterunt interdum Rhetores sine apparatu in schola recitare. r. Rhet: 19. pag. 94.

Propensio.

- Re. Revisores Generales judicii sui propensionem a-
I. liis non ostendent. r. Revis: 11. p. 354.
Vide Animus.

Propinqui.

- Co. *Vide Consanguinei.*
I. **Proprietates.**

- Re. Bonorum quibus permittitur usus, ad propriam
I. utilitatem non conceditur. r. 90. Prov: p. 318.
nullare tamquam propria utendum. r. 24. Summ: pag. 305.

Protectores.

- De. Protectores Collegiorum quales habere liceat.
I. Con: 1. d. 112. p. 431.

Provincia.

- Co. Provinciarum cura in Assistentes dividenda. p.
I. 9. cap. 6. §. 10. p. 297. In eadem Provincia distribuenda sunt bona, quæ in subsidium Societatis conferuntur. par. 3. cap. 1. §. 9. p. 225.

- De. Provinciarum Institutio Generali relicta, ita ut
I. novis jus sit veniendi ad Congregationem. Con: 1. d. 108. p. 430. & rem cum Assistentibus diligenter consideret. Co: 2. d. 36. p. 448. & Can: 30. p. 637. Eadem potestas illi confirmata. Con: 4. d. 6. p. 485. Applicatio ad Provinciam, à quonam, & quomodo fiat. Con: 7. d. 59. & 60. pag. 556.

Quæ erant tempore primæ Congregationis, confirmantur, & novarum institutio Generali committitur. Co: 1. d. 108. pag. 430. Con: 2. d. 36. pag. 448.

Quævis Provincia suam Probationis domum habere debet. Con: 2. d. 14. p. 443. & Can: 1. pag. 633.

Quid intelligatur nomine ejusdem Provincie. Co: 3. d. 16. p. 463. & Can. 3. p. 639.

Provinciarum dividendarum auctores, sicut & qui legitimas earum divisiones impediunt, Societatis perturbatores. Co: 9. d. 5. p. 578.

Provincia uni per quod munus censeatur quis Insit: S. J. vol: II.

applicatus. Co: 9. d. 33. pag. 583. & Can: 9. pag. 658.

In Provincia aliena diversantes, ubi non est Collegium, subsunt Superiori vicinioris Collegii, seu Domus. Co: 11. d. 32. p. 598. & Can: 10. p. 662.

Provinciis extra Europam sitis tribuitur jus mittendi Romam Substitutum unum cum Procuratore. Co: 12. d. 20. p. 603. Eadem excipiuntur à lege Decreti 30. Congregationis XII. & Decreti 11. Congregationis XIII. Co: 14. d. 21. p. 625.

Provincia extra Europam. p. 18. Eorum privilegia circa Procuratores Romam mittendos. pag. 27. & 28.

Provincialis.

Provincialis defuncti loco, alium eligere possunt Nostri in remotissimis regionibus, donec alius per Generalem mittatur. pag. 14.

Provinciales. pag. 186.

Præpositos Provinciales Generalis per se creat. p. 9. c. 3. §. 14. p. 291. c. 5. §. 1. p. 294.

Eos oportet esse viros selectos. p. 9. c. 6. §. 2. p. 296. & probate fidei. §. 6. p. 297. & quibus proportionaliter conveniant doctes Generalis. ibidem. I. pag. 299.

Potestas eorum tota promanans à Generali. par. 8. c. 1. §. 6. pag. 278. p. 9. c. 3. §. 14. p. 291. Et ipse eam restringere & revocare potest. ibid. & §. 15. p. 292. expedit tamen amplam eis concedi. p. 2. c. 1. §. 2. p. 219. & p. 9. c. 6. §. 2. p. 296. Eorum officium maxime est visitare subditos. p. 8. c. 1. I. p. 280. & debent residere in loco apto ad communicandum cum eis, & cum Superiore. ibid. §. 7. p. 278.

Debent esse maxime subordinati Generali. p. 10. §. 9. p. 301. & juxta ipsius præscriptum se gerere. par. 8. c. 1. §. 4. pag. 277. Et ei noti esse quoad conscientiam. p. 9. c. 3. §. 19. p. 292. & cum eo crebrò communicare de rebus Provincia. p. 8. c. 1. §. 4. p. 277. & de gravioribus. p. 9. c. 6. §. 6. p. 297. & A. pag. 298.

Et cum Superioribus localibus. p. 9. c. 6. §. 2. pag. 296.

Debent habere suos Consultores. par. 9. cap. 6 §. ult. pag. 298.

In sua Congregatione Provinciali habent duo suffragia. par. 8. cap. 5. §. 3. pag. 283.

Ad Generalem autem debent venire cum duobus Electis; & si impediti sint, alteri vices suas mandare. par. 8. c. 3. §. 1. p. 281. & B. p. 282.

In Congregatione autem in paribus suffragiis ipsi præcedunt. ibid. §. 2.

H h h h

Jux:

Index Generalis

- Juxta Provincialis arbitrium, Rectores in omnibus se gerere debent.* par. 4. c. 10. §. 5. p. 246. & par. 8. c. 1. §. 4. pag. 277. *Eumque monere de profectu Scholasticorum.* p. 4. cap. 9. §. 3. pag. 246. *Et ad eum mittere Catalogus.* p. 8. c. 1. N. p. 280. & quadrimestres. M. ibidem. *Denique ei rationem gubernationis reddere.* par. 9. cap. 3. c. pag. 292.
- Eorum tempus ordinariè est triennii: sed potest prorogari & anticipari.* p. 9. c. 3. §. 14. p. 291. & 1. pag. 293.
- Quæ cura iis competat circa Generalem.* par. 9. cap. 5. §. 1. pag. 294.
- Quomodo venire possint ad Congregationem Generalem pro deponendo Generali.* p. 9. c. 5. §. 4. ibidem. *Et approbare Assistentem substitutum.* §. 3. ibid. *eligere vel confirmare Vicarium Generalem.* p. 9. c. 4. §. 6. p. 293. *Item approbare Lectorem publicum.* p. 4. cap. 6. F. p. 242. *Et admittere ad Societatem etiam in absentia.* p. 1. c. m. B. pag. 213.
- Re.** *Ab eo diligentius servanda, quæ in Superiorum I. Regulis præscribuntur.* r. 1. Prov. p. 311.
- Finis ejus officii.* r. 2. ibid. *Christum imitetur, & exemplo magis, quam verbo subditis promoveat.* r. 3. ibid. *Severitatem cum mansuetudine suo tempore misceat. Se amabilem reddat.* r. 4. ibidem. *Ob sollicitam gubernationem, non iniepercat in studio orationis.* r. 5. ibid.
- Societatis ministeria quando exercere possit.* ibid.
- Regulas non adroget, nec novas inducat in scio Generali.* r. 6. ibid.
- Cum in Regulis dispensaverit, Generalem admoneat.* r. 7. ibid.
- Ejus facultates.* r. 8. ibid. & r. 9. pag. 312.
- Aliorum Superiorum facultates ab eo suspendi possunt.* r. 9. pag. 312.
- Quando Vice-Provincialem nominare possit.* r. 10. ibidem.
- Quot, & ubi Consultores habeat.* r. 11. ibid.
- Quos alios ad Consultationes adhibere poterit.* r. 12. ibid. *Quas litteras, & Ordinationes Consultoribus, & Superioribus ostendet, quasque in libro scribi curabit.* r. 13. & 14. ibid. *In re consultanda se indifferentem ostendat.* r. 15. ibid. *In re Consultoribus non proponenda, quomodo deliberabit.* r. 16. ibidem.
- Admonitorem benignè audiat, & se admoneri libenter patiatur.* r. 17. ibid.
- Decreta, & Regulas, &c. & Ordinationes missas à Generali, & Litteras Apostolicas authenticas secum habeat, & intelligat, &c.* r. 18. ibid.
- Ubi Archivum habendum; quid in eo asseruandum; & quomodo successori tradendum.* r. 19. Ib.
- In libellum res agendas referat, ne memoria excidant.* r. 20. ibid.
- Missas & orationes in Provincia indicare potest.* r. 21. ibid.
- Superiorum mutationem potest facere, & alium, qui vicem gerat nominare, dum Generalem admo- neat; & quos Officiales designare possit.* r. 22. 23. 24. & 25. pag. 213. *Quomodo Confessarios, & Prædicatores constituat.* r. 26. ibidem. *Quos Lectores & Officiales in omnibus classibus, & Universitatibus deliget.* ibid.
- Nullas Scholas aperiat sine facultate Generalis.* r. 27. ibid.
- Auctoritatem Superiorum immediatorum quomodo tueri debeat.* r. 28. ibid.
- Experimentum sumat de idoneis ad gubernandum.* r. 29. ibid. *Observe aptiores ad alia officia, detentos in aliis.* r. 30. ibid.
- Nullum ab Obedientia Superiorum immediato- rum eximat, nisi, &c.* r. 31. ibid.
- Quos & quomodo ad Societatem admitteret.* r. 32. ibid. *Attendat ne Nostri sint nimii in homini- bus ad Societatem alliciendis.* r. 33. Ibid. *Obser- vari faciat regulas Examinatorum de admittendis.* r. 34. p. 314. *Quid agat circa quinque prima impedimenta Admittendorum.* r. 35. ibid. *Quomodo in aliis dispensabit.* r. 36. ibid.
- Experimenta Novitiorum antepone, & per- mutare potest, & tempus Probationis prorogare.* r. 37. ibid. *Quomodo in secundo anno Novitiatus possit dispensare circa studium, quidque dispensati agere debeant.* r. 38. ibid.
- Conjutores Temporales quot admittet.* r. 39. ibidem.
- Novitios dimittere, & quomodo potest.* r. 40. & r. 41. ibid. *Alius non nisi in aliquibus casibus.* r. 41. ibid. *Ejus erit judicare de causis sufficientibus ad dimissionem, & quomodo.* r. 42. ibid. *Forma- tos & Professos nullo modo dimittet.* r. 43. ibid. *Quid observabit circa modum dimittendi.* r. 44. ibidem.
- Semel egressos, iterum admissos, probari curet.* r. 46. pag. 315.
- Litterarum Professores idoneos, & eruditos con- stituat.* r. 47. ibid. *Diligenter curet, ut res ad Scholas pertinentes bene procedant.* r. 48. ibid. *Assignet unicuique quid addiscere debeat.* r. 49. ibid. *Ineptos à studiis removeat.* ibid.
- Curet,

Instituti Societatis Jesu.

Curet, ut Nostri ante scientias bene teneant linguam Latinam; & eorum, qui eam profitentur curam habeat. Seminaria instituat, & conservet. r. 50. *ibid.*

Aliarum linguarum studium commendatum habeat; Hebraeum quibus concedet. r. 51. *ibid.*

Quales ad repetenda studia designabit. r. 52. *ib.*

Quomodo Nostros Philosophiam explicare, quosque eos Auctores legere curabit. r. 53. *ibid.* Novas opiniones prohibeat, & studiorum Rationem observari faciat. r. 54. *ibid.* Propensos ad aliquam facultatem, in ea diutius versari curet. r. 55. *ibid.* In facultatibus non proficientes ad Conscientia casus applicet. r. 56. *ibid.*

In singulis Domibus, & Collegiis constituat, qui casum conscientia difficultatibus satisfaciatur. r. 57. pag. 316.

Comedias & Tragedias Latinas, non nisi rarissimas, & extra Ecclesiam permittet. r. 58. *ibid.*

Generalem de singulorum talentis admoneat. r. 59. *ibidem.*

Non permittat unius linguae in alteram libros transferri; nec de novo imprimi, sine Generalis facultate. r. 60. *ibidem.*

Ipse libros inconsulto Generali non edet. r. 15. *Revif. Gen. pag. 354.*

Quomodo libros in Provincia ad censendum dabit. *Ibid.* Censuras à Revisoribus accipiet, & Romam Generali mittet. *ibid.*

Quos ad Ordines presentare potest. r. 61. *Prov. pag. 316.*

In Alibus exercitatos non promoveat ad Gradus Philosophiae vel Theologiae, sine Generalis facultate. r. 62. *ibidem.*

Si cum promovendis in aliquo dispensaverit, admoneat Generalem. r. 63. *ibid.*

Curet ne Nostri nomine Doctoris vel Magistri, ratione gradus, utantur. r. 64. *ibid.*

Quos possit ad vota simplicia admittere. r. 65. *Ibid.* Quomodo absoluto biennio ea emitti curet. r. 66. *ibid.*

Potest applicare Indifferentes ad gradum. r. 67. *ibid.*

Curet ut quisque, absolutis studiis, tertium Probationis annum peragat. r. 68. *ibid.*

Quando Generalem de promovendis ad gradum admonebit. r. 69. p. 317. Quae servanda curabit, antequam admittat ad gradum. r. 70. *ibid.*

Quae vota simplicia post Professionem emitti curabit, & ut per 40. dies doctrina Christiana doceatur. r. 71. *ibid.* In librum referat, qui vota emit-

tunt. r. 72. *ibid.* Mutat Professorum vota ad Generalem. r. 73. *ibid.*

Professos, &c. in Professis Domibus commorari curet. r. 74. *ibid.*

Quid circa aedificia curabit. r. 75. *ibid.*

Quid circa redditus, & bona stabilia, etiam data Domibus Professis. r. 76. *ibid.*

Quid circa lites. r. 77. *ibid.*

Exempla authentica contractuum majoris momenti Romam mittat. r. 78. p. 318.

Quid faciet circa computum dati & accepti Collegiorum. r. 79. *ibid.* Visitet bona stabilia. r. 80. *ibidem.*

Quid faciet, cum Foundationes offeruntur. r. 81. *ibidem.*

As alienum loca nostra conflare non sinat, nec in his plures habitare, quam ali possint. r. 82. *ibid.*

Statuat contributiones ad sumtus communes. r. 83. *ibidem.*

Quid observandum curabit circa vestium. r. 84. *ibidem.*

Res domesticas inspiciat, & mobilium Inventarium conferri faciat. r. 85. *ibid.*

Quos permittet abdicare se possessione bonorum. r. 86. *ibid.*

Nostros non permittat passionibus cum parentibus inire: & quando haec facient. r. 87. *ibid.*

De dispositione bonorum à Nostriis facienda admoneat Generalem. r. 88. *ibid.*

Quid curabit cum bona applicantur Societati. r. 89. *ibid.*

Non ferat Nostros petere à parentibus, &c. *ibidem.* r. 90.

Quomodo se geret erga Generalem. r. 91. pag. 319.

Curet ut omnes de Superioribus bene sentiant. *ib.*

Omnia sua Provinciae Generali manifestari curet. r. 92. *ibid.*

Quae in Congregationibus Provincialibus digna notabit, Procuratori tertio quoque anno ad Generalem venturo tradat. r. 93. *ibid.*

Alias Provincias datâ occasione juvet. r. 94. *ibidem.*

Benevolos nobis conservet: qui adversantur, curet ut reconcilientur. r. 95. *ibid.*

Superioribus praescribat eleemosynas dandas. r. 96. *ibidem.*

Intelligat, qui ex Nostriis se communicare externis debeant. r. 97. *ibid.*

Concionandi, & Doctrina Christiana docenda Hhh h 2 modum

Index Generalis

- modum observet; & quando à concionandi munere amovebit. r. 98. *ibid.*
- Caret, ut sint Confessarii, & Concionatores in Collegiis. Statuat, quam frequenter concionandum. Ad juvandos qui peste laborant, aliquos miasat. r. 99. *ibidem.*
- Curet ut Confessarii maturiores sint ætatis, & privilegiis moderate utantur. r. 100. *ibid.*
- Quid curabit cum Domus Professorum, & Collegium simul fuerint. r. 101. p. 320.
- Curet ut ornatus in Nostriis festis moderatus sit, &c. r. 102. *ibid.*
- Quomodo agendum cum Congregationibus externorum, quæ Confraternitates appellantur. r. 103. *ibid.*
- Judicium de admittendis externis ad Ordines, &c. curet ut Prelatis relinquatur. r. 104. *ibid.*
- Quâ facultate Nostri aliò proficiantur. r. 105. *ibid.*
- Quæ observabit circa Missiones. r. 106. *ibid.*
- Infirmi curet, qui aliò mittuntur. r. 107. *ibid.* Eos etiam litteris, & Orationibus juvabit. r. 108. *ibid.*
- Optimos, & maturiores mittat, & si ei videbitur, subiciat alicui Superiori viciniore. r. 109. *ibid.*
- Quomodo eos revocabit. r. 110. *ibid.* De inultis in Missionibus occupatis Generalem admoneat. r. 111. *ibid.*
- Quid faciet in Missionibus, & transmutationibus extra Provinciam. r. 112. *ibid.*
- Cognita morte Generalis non mittat extra Provinciam, qui jus suffragii habent. r. 113. *ibid.*
- Quid faciet cum ei peregre proficiscendum est. r. 114. *ibid.*
- Curet ut Nostri pedestri itinere utantur. r. 115. *ibid.* Itinerum expensæ à quo solvenda. r. 116. pag. 321.
- Informet Superiorem de eo qui ad eum mittitur: nullumque sine litteris patentibus ire permittat. r. 117. *ibid.*
- Singulis annis singula Provincia loca visitet, &c. r. 118. *ibid.* Vel alium ad hoc sibi substituat. r. 119. *ibid.* Quid faciet cum ad locum visitandum pervenerit. r. 120. *ibid.* Templi visitatio. r. 121. *ibid.* Personarum. r. 122. *ibid.* Informationem de statu Collegii à quibus, & quomodo petet. r. 123. *ibid.* Quomodo à Superioribus. r. 124. *ibid.* Singulos seorsim vocabit, & interrogabit. r. 125. *ibid.* Hortetur ad veritatem sincerè dicendam. r. 126. *ibid.* Admoneat ne servent secretum. *ibidem.* Non facile credat quæ contra alios dicuntur. Caveat ne subdolos minus obediens reddat.
- r. 127. p. 322. Regulas Officialium cum illis examinet. r. 129. *ibid.* Quas alias etiam regulas, & cum quibus. r. 130. *ibid.* Conscientia rationem à quibus, & quando exiget. r. 131. *ibid.* Quando renovationem votorum præmittere, aut differre possit. *ibid.* Superior postremus omnium visitandus. r. 132. *ibid.* Consideranda post visitationem. r. 133. *ibidem.*
- Quæ pertinent ad gubernationem, quibus expendenda tradet, Deoque commendari faciat. r. 134. *ibid.*
- Executioni mandata, ex præterita visitationis memoriali expungat. r. 135. *ibid.* A Generali approbata, sua manu subscribat in libro. *ibid.*
- Pertinentia ad gubernationem, quæ à quibus in Visitatione petet. p. 323. col. 1. Quæ etiam ab omnibus peti possunt. *ibid.* col. 2. quæ a Scholasticis. pag. 324. quæ ab iis qui in Probatione versantur. *ibidem.*
- Modus accipiendi rationem conscientie. *ibid.*
- Informandus est ab Instruatore Provincialis de Patribus tertia Probationis. r. 13. Instrucl. p. 351. & r. 15. ejusd. pag. 352.
- Provincialis valetudini attendat Socius ejusdem. r. 28. Socii Prov. pag. 358.
- Ejus potestas Ordinaria & Extraordinaria à De. Generali declaranda. Con. 2. d. 10. pag. 443. 1.
- Visitare quotannis Provinciam debet arbitrio Generalis. Con. 1. d. 111. pag. 431. quorum expensis alatur, & iter faciat. Co. 2. d. 82. p. 454.
- Suffragium habet in dissolvendis Collegiis. Con. 4. d. 23. p. 488. Suffragia quot habeat in Congregatione. Con. 6. d. 35. §. 8. pag. 533. Duo habet extra Europam in Consultatione ad eligendum Procuratorem. Con. 6. d. 35. §. 13. *ibid.*
- Applicare aliquem Provincia an possit. Con. 7. d. 60. pag. 556.
- Judicat de impedimentis congregandorum, sed impedire neminem debet. Co. 6. d. 35. §. 4. pag. 533. & Co. 7. d. 48. pag. 554. & d. 53. p. 555. Provinciali impedito, vel mortuo, quis ejus loco venire ad Congregationem Generalem debeat. Con. 6. d. 35. §. 3. p. 533.
- Triennio gerit officium juxta Constitutiones. Con. 2. d. 68. p. 452. Ultra triennium gubernare venit Clemens VIII. & Provinciales visitari, & rationem reddere jussit. Co. 5. d. 64. p. 514.
- Provinciali mortuo quis Vice-Provincialis succedat. Co. 4. d. 56. p. 494.
- A quo Provincialis absolvi possit à Reservatis. Co. 8. d. 25. §. 3. p. 570. Non potest admittere ad

Instituti Societatis Jesu.

ad Probationem ante decimum quintum, & ad Vo-
ta simplicia ante decimum septimum aetatis annum
completum. Co: 8. d. 35. p. 572. Penes eum est
statuere de iis, qui iudicio Examinatorum non su-
perant mediocritatem. Co: 8. d. 37. Ibid. Promo-
veat Exercitia spiritualia. Co: 8. d. 38. p. 573.
Facultas ejus ad Contractus. Co: 8. d. 54. p. 576.
Habeat descriptum numerum Sociorum, qui supra
vires Provinciae aluntur. Co: 8. d. 60. §. 3. p. 577.

Judicet, quinam eximendi à Conferentia Ca-
ssuum. Co: 9. d. 8. p. 579. Eo facto inutili in Eu-
ropa, quid agendum. Co: 9. d. 11. Ibid. Ejus ab-
sentis locus supplendus in Congregatione Generali.
Co: 9. d. 16. p. 580. & Can: 12. p. 658. Ei de-
functo suffragia extraordinaria decernuntur. Co:
9. d. 21. p. 581. & Can: 23. p. 659. Ei mor-
tuo non succedunt Vice-Propositi, neque Vice-Re-
tores. Co: 9. d. 35. p. 584. & Can: 10. p. 658.
Eo in Indiis facto inutili, quid faciendum. Co: 9.
d. 40. p. 585. & Can: 8. p. 658. Quando de-
beat proponere promovendos ad Professionem qua-
tuor Votorum. Co: 9. d. 42. p. 586. & Can: 20.
pag. 659.

Provinciales jus habent ad Congregationem Ge-
neralem; ac alium suo loco substituere possunt, etsi
Congregatio Provincialis cogi non potuerit. Co: 12.
d. 51. p. 611. Quando, & quâ ratione, possint
differre tempus, vel mutare locum, Congregationi
Provinciali destinatum. Co: 12. d. 52. Ibid. Mu-
tari possunt à Generali post decretam in Congrega-
tione Procuratorum, non verò post indictam Con-
gregationem Generalem, nisi in aliquibus casibus.
Co: 12. d. 32. p. 607. Post indictam Congrega-
tionem Generalem, eorum mutatio quandoque legi-
tima sit. Co: 12. d. 33. Ibid. Non possunt dare
facultatem subditis, ut sibi privatim procurent, quæ
ad victum, vestitum, & cubiculi suppellectilem per-
tinent. Co: 12. d. 43. p. 610. Nominati à Gene-
rali defuncto, an, & quando renunciandi. Co: 12.
d. 30. p. 607. Inquirant in eos, qui calamo, vel
linguâ alios offendunt; & puniant. Co: 12. d. 19.
pag. 603.

Provincialis tenetur reddere rationem Proposi-
to Generali de executione quoad Collationes Ca-
ssuum in Domibus & Collegiis, quoties de suis Visita-
tionibus ex officio scribit. Co: 13. d. 17. p. 617.
Declaratio Decreti 33. Congregationis XII. de lu-
teris, quibus designatus est novus Provincialis, si
missa sint ante indictam Congregationem Genera-
lem, & non nisi post inductionem illam pervenerint
in Provinciam. Co: 13. d. 21. p. 618. Sive Pro-
vincialis. S. J. vol: II.

Provincialis excuset à professione ad Congregationem
Generalem, quid faciendum in Congregatione Pro-
vinciali. Co: 13. d. 22. Ibid.

Imra suas Provincias mutare possum subditos; Ca.
sed non debent finè causa, & cum detrimento alio-
rum. Ca: 32. Co: 2. p. 637.

Iis potest Generalis injungere, ut quot annis suas
Provincias visitem. Ca: 29. Co: 1. p. 631.

Provinciali in Europa mortuo, si nullus designa-
tus sit, quis succedere debeat. Ca: 22. Co: 4.
pag. 644.

Provincialium, & aliorum Officialium, qui cre-
antur à Generali, potestas non expirat morte Gene-
ralis, nec electione novi. Can: 32. Co: 1. p. 631.

Eorum & Superiorum ordinariorum nomina-
tiones, etiamsi non sint executioni mandata, non
expirant morte Generalis. Ca: 23. Co: 4. p. 644.

Penes Provinciale erit statuere, an qui medi-
ocritatem in Theologia attigerit primis annis, possit
progredi ulterius. Can: 14. Co: 8. p. 656. Pro-
vincialis à quo possit absolvi à Casibus reservatis.
Can: 8. Co: 8. Ibid. Non habet facultatem admit-
tendi ad Probationem ante decimum quintum, &
ad Vota ante decimum septimum aetatis annum, sine
licentia Generalis. Can: 9. Co: 8. Ibidem. Pro-
vincialis dumtaxat possit audire rationes, quibus
aliquis excusetur ab Exercitiis spiritualibus singu-
lis annis obexandis. Can: 16. Co: 8. Ibid. Habet fa-
cultatem faciendi Contractum in bonum Provinciae,
vel Collegiorum suorum: nullo tamen pacto id age-
re debet contradicente Superiore locali, nisi urgeret
necessitas. Can: 27. Co: 8. p. 657.

Provincialis indicit, & dirigit Congregationem Fo.
Provincia. p. 18. Duo habet in ea suffragia, u-
num in reliquis cum procedendi prerogativa. pag. II.
23. Judicat de impedimentis congregandorum. p. 21.
Nec retrahari potest illius iudicium à Congrega-
tione. p. 22. Impedire neminem debet, quo mi-
nus veniat. Ibid. Judicat etiam de impedimentis
Electorum, si soluta jam sit Congregatio. pag. 28.
Brevis ejus sermo ad congregatos. p. 23. De re-
bus proponendis judicat cum duobus aliis Depu-
tatis. Ibidem.

Provincialis impedit loco, ad Congregationem
Generalem ire quis debeat. p. 26. Ejus loco qui
praest Congregationi, duo etiam habet suffra-
gia. Ibidem.

Provincialium ad Congregationem Generalem
convocandam auctoritas. p. 1. & 11. Roma sua-
rum Congregationum acta exhibent Vicario. p. 2.

Quibus in rebus Generalem consulat. Vide Ge-
neralis. II.

Index Generalis

Domus Probationis sunt ad preparandum fundamentum litterarum, humilitatem, & omnes virtutes. par. 3. c. 1. §. 27. pag. 228.

Sunt quasi membra Collegiorum. Ex: c. 1. B. p. 196. & possunt habere redditus. Exams: cap. 1. §. 4. p. 194. & p. 6. c. 2. A. p. 264. ubi disponuntur mittendi ad Collegia. par. 4. cap. 2. §. 5. D. pag. 235.

Re. *In ea Novitii cum fructu in experimentis exercentur. r. 28. Mag: Nov: pag. 342. In hospitalibus per mensem servire debent. r. 29. ibidem. Mense alio ad peregrinandum mittantur. r. 31. ibid. In hoc secundo, quinto, & sexto experimento, quale & cuius testimonium secum afferent. r. 32. Mag: Nov: p. 343. Quomodo consanguineos, & amicos alloquantur. r. 52. Mag: Nov: pag. 344.*

Sexto quoque mense litteras Apostolicas, Regulas, &c. considerent. r. 63. Mag: Nov: p. 345. & reddant rationem conscientiae, & generaliter confiteantur; & cui. r. 67. Mag: Nov: pag. 346.

Probatio Tertia.

Co. *Probationes necessariae sunt ante admissionem ad Professionem, & vota Coadjutorum Formatorum. Ex: cap. 1. §. 8. p. 195. & p. 5. c. 2. §. 1. p. 257. & par. 10. §. 7. pag. 300.*

Scholastici post studia uno saltem anno adhuc probandi. Ex: c. 1. §. 12. p. 195. & c. 4. §. 16. p. 202. & §. 43. p. 205. & c. 6. §. 8. p. 209. & p. 5. cap. 1. §. 3. p. 256. Eo autem tempore quid facere debeant. par. 5. c. 2. §. 1. pag. 257.

Scholastici post vota emissam dicuntur esse in probatione, quantum ad gradus superiores. p. 4. c. 4. E. pag. 238.

Re. *Probatio tertia peragenda. r. 68. Prov: p. 316. I. quomodo. r. 58. Mag: Nov: p. 345.*

Vide: Instructor Patrum tertiae Probationis.

Or. *Tertius annus Probationis peractis studiis omnibus obeundus. pag. 127.*

Illum aeturi, de suis defectibus moneantur. ibid. Instructori confiteantur. p. 128. §. 10. In iis quae ad domesticam disciplinam spectant, à Rectore & Ministro pendens. ibidem. Quae illis Bulla ostendi debeant. ibid. §. 9. Qui libri concedi. p. 129. Eorum Regula & Instructio. ibid. &c. De iis qui in tertio anno non proficiunt. p. 127. §. 8.

Problema.

St. *Mathematicum fiat alternis saltem mensibus. r. II. Math: 2. pag. 79.*

Processiones.

Eximantur Nostri à Processionibus publicis Ordinariorum. pag. 49.

Pag. 185.

Processiones à Nostreis non faciendae. Potestas tamen dispensare Generalis, ubi expedire videbitur. Con: 3. d. 35. p. 467. A publicis ut eximantur curandum. Si declinari non possint, cum superpelliceis procedendum eo loco, & ordine, quos statuerent, qui vocant. ibid. Romana à Congregatione abrogata, à Pontifice retineri iussa. Ibid.

Processiones à Nostreis faciendae non sunt. Generalis tamen potest dispensare, maxime inter hereticos & Infideles. Can. 16. Co: 3. p. 640.

Quod si ad eas cogantur, quomodo ire debeant. ibidem.

Procurator.

Pag. 185.

Procurator Collegii, & Domus Probationis.

Procuratores Collegiorum possunt interesse Congregationibus Provincialibus. p. 8. c. 3. §. 1. pag. 281. Possunt etiam à Praeposito Generali vocari ad Congreg: Generalem. ibid. A. p. 282.

Collegia & Domus debent habere suos Procuratores. par. 6. cap. 3. §. 7. p. 266.

In negotiis memor sit Instituti. r. 1. p. 384. Quos benevolos conservabit. ibid. Res temporales conservet. r. 2. p. 385. Proventus recipiat. ibid. Quae scribet in libro. r. 3. ibid. Rectori singulis mensibus rationem reddet. r. 4. ibid. Arca pecuniarum, & earum liber. r. 5. ibid. Ex ea acceptam pecuniam notet. r. 6. ibid. notet etiam, quae Novitii offerunt, cum Societatem ingreditur. r. 7. ibid.

Emtori pecunias dabit, & ab eo quotidie rationem exiget. r. 8. ibid. Res bonas, & quam opportune emi curabit. r. 9. ibidem. Res illae conserventur. r. 10. ibidem.

Reparanda & vendenda. r. 11. ibidem. Seculares negotiationes fugiat. r. 12. ibid. Locationes, & similia, infcio Superiore non faciat. r. 13. ibidem.

Quid circa lites. r. 14. & 16. ibid. Publica iudicia, & tribunalia fugiat. r. 15. ibid. Solidè negotia expediat. r. 17. p. 386. Ea cum Superiore conferat. r. 18. ibid. Quae in Archivo asservabit. r. 19. ibid. Quae etiam separatim. r. 20. ibid.

Librum habeat Instrumentorum. r. 21. ibidem. Quae exempla authentica Romam mitti curabit. ibid. Cubiculum clavi obsertatum, & scripta necessaria apud se habeat. r. 22. ibid.

Sibi

Instituti Societatis JESU.

Sibi injuncta à Superiore in libellum referat. r. 23. ibid. Catalogum habeat Benefactorum. r. 24. ibidem.

Defectus illius ad Provinciale deferet, & à Provinciali requisitus emendabit Procurator Provincia. r. 7. Proc: Prov: pag. 381.

- In.** *Procuratores prius instruantur. p. 219. Re-*
II. *Stores defuncti, vel futuri, sint Procuratores. pag. 220. Omnes pecunia tradenda Procuratori. pag. 221. Munus Procuratoris quintuplex. p. 222. Procurator qualis esse debeat. ibid. Bona ac jura Collegii quomodo conservabit. ibid. Primo quoque tempore visitet Bona omnia Collegii. ibid. Proventus ex pradiis nè decrescant, quomodo curabit. ibid. Quæ Collegio debentur, quâ diligentia exiget. p. 223. Suo tempore faciat provisiones. ibid. Curet ut sumtus non fiant non necessarii. ibid. Item, ut ratio Accepti & Expensi constet. ibid. Pii obligationibus cumulatè satisfaciatur. ibid.*

Procurator Domûs Professæ.

- Re.** *In negotiis memor sit Instituti. r. 1. Proc: Dom:*
I. *Prof: p. 383. Quos benevolos conservabit. ibid. Eleemosynas diligenter quæret. r. 2. ibid. Habeat catalogum eorum, qui eleemosynas faciunt. r. 3. ibid. Modus eas petendi. r. 4. ibid. Officii socium habeat. r. 5. ibid. Eleemosynas quotidie scribat. r. 6. pag. 384. Eas non accipiat pro ministeriis Societatis. r. 7. ibid. Arca & liber pecuniarum. r. 8. ibid. Scribat pecuniam ex arca acceptam. r. 9. ibid. Quæ etiam Novitii afferunt, cum Societatem ingrediantur. r. 10. ibid. Superiori singulis mensibus rationem reddet. r. 11. ibid. Quæ in Archivo asservabit. r. 12. ibid. Quæ etiam separatim. r. 13. ibid. Librum habeat Instrumentorum. r. 14. ibid. Quæ exempla authentica Romam mitti curabit. ibidem. Cubiculum clavi obferatum habeat. r. 15. ibid. Res bonas & opportuno tempore emi curet. r. 16. ibid. Emptori pecunias dabit, & ab eo rationem quotidie exiget. r. 17. ibid. Res illas conserventur. r. 18. ibid.*

Defectus illius ad Provinciale deferet, & à Provinciali requisitus emendabit Procurator Provincia. r. 7. Proc: Prov: pag. 381.

Procurator Externus & Sollicitator, &c.

- De.** *Horum expensas solvent illi, quorum negotia a-*
I. *gent, uti & Advocatorum. Con: 2. d. 83. p. 454.*

& Ca: 11. p. 634. Idem de Procuratoribus Negotiorum alendis. Co: 2. d. 82. pag. 454. Procurator Generalis.

Necessarius est Præposito Generali; & quod e- **Co.**
jus officium. p. 9. c. 6. §. 12. p. 298. Præpositi **I.**
Generalis est eum eligere. p. 9. c. 3. §. 16. pag. 292. Non debet esse Professus, nec habitare ordi-
narie in Domibus Professis. p. 9. c. 6. §. 12. pag. 298. Sicut nec alii Procuratores communes.
ibid. G. pag. 299.

De ejus Residentia & Sociis. p. 9. cap. 6. §. 12. p. 298. Num loco unius Procuratoris Generalis plures esse possint. p. 9. cap. 6. H. pag. 299.

Debet ali contributione eorum, quorum agit negotia. par. 4. cap. 2. E. p. 236.

In negotiis memor sit Instituti Societatis. r. 1. Re.
Proc: Gen: p. 378. Quos benevolos conservabit. **I.**
ibid. Negotia ad eum pertinentia. r. 2. ibid. Quibus superintendet. r. 3. ibid. Quæ negotia non a-
get sine approbatione Generalis. r. 4. p. 379.

Lites curet componere. r. 5. ibid. Solidè negotia expediantur. r. 6. ibid.

De statu negotiorum Generalem, & eos ad quos pertinet, admoneat. r. 7. & 8. ibid. Libros habeat rationum. r. 9. ibid. Quando summam rationum colliget. ibid. In libro scribat beneficia Collegiis unita. r. 10. ibid. Quid circa quinquennia. ibid. Curet solvi pecunias suo tempore. r. 11. ibid.

Quid aget circa pecuniam ad negotia missam. r. 12. ibid. Quid circa Bullas, Brevia, supplicationes. r. 13. & 14. p. 380. Summam negotiorum in librum referat. r. 15. ibid. & exempla etiam litterarum quas scribit. r. 16. ibid. quæ emet, quæq; ad Provincias mittet. r. 17. ibid.

Quid circa confirmationem Privilegiorum curabit. r. 18. ibid. in quibus subditus erit Reclori Collegii. r. 19. ibidem.

Ad Congreg. Generalem admittendus post electionem. Con: 3. d. 44. p. 469. admitti debet ad **De.**
Congregationem Provincia. Con: 6. d. 25. §. 11. p. 527. In dissolvendis Collegiis suffragium non **I.**
habere illum, statuit Quarta Congregatio d. 23. pag. 488. Eadem, ut habeat, decernit. Co: 4. d. 27. pag. 489.

Habet in Congregatione Provinciali suffragium activum supra numerum. Co: 8. d. 48. p. 574. & Can: 22. p. 657.

Procurator Generalis Professus per dispensationem. Co: 12. d. 29. p. 606. Post electum Generalem admissus ad omnia, præterquam ad electionem Assistentium. Co: 13. d. 2. p. 614. Non habet suf-

FFF f 2

Index Generalis

- bet suffragium passivum in electione Secretarii Congregationis, & Sociorum, atque etiam Deputatorum. Co: 13. d. 5. pag. 614.*
- Ca.** Ingreditur Congregationem post electionem Generalis. *Ca: 16. Co: 3. pag. 641.*
- Fo.** Locum habet in Congreg: Provincia. *p. 20.*
- II.** Congreg: Generalem ingreditur post electionem. *p. 13. Suffragii jus habet in electione Admonitoris. p. 17. Adest etiam, cum Assistentes à Generali subrogati praestant juramentum. ibid.*
- Procuratores Indiarum.**
- De.** Procuratores Indiarum, si tempore Congregationis sint in Europa, in eam admittendi, etiam ad Electionem, si ad hoc sint electi. *Con: 2. d. 75. p. 453. Intersunt electioni Assistentium, qui ad hoc electi. Con: 5. d. 77. pag. 517. quomodo ad hoc electi censeantur. Con: 4. d. 41. p. 492. Quod si non adfuerint, eligi ad negotia tractanda possunt in Lusitania, & Betica. Con: 2. d. 75. p. 453. Co: 3. d. 48. pag. 469.*
- Procuratores Indiarum, qui in Lusitania & Betica commorantur, Congregationem Provinciale pro Generali facienda, ingredi non debent. Con: 6. d. 35. §. 12. p. 533. nec ad Congregationem Generalem impofterum mitti. Con: 6. d. 35. §. 16. pag. 534.*
- Procuratores Indiarum in Lusitania & Betica commorantes, quando admittendi ad Congregationem Provinciale. Co: 8. d. 53. p. 575.*
- Procuratores Indiarum quam diu habeant jus ad Congregationem Generalem. Co: 9. d. 36. p. 584. & Can: 13. p. 659. Procuratori Quebecensi Parisius degenti conceditur jus ad Congregationem in Provincia Francia. Co: 12. d. 21. pag. 604. Procuratores ex Indiis missi, cum novo muneri addicuntur, cessant esse Procuratores, nec jus habent amplius ad Congregationem Generalem. Co: 12. d. 46. p. 610. Indiarum Procuratores, quam diu retineant jus, si in Europam non solvant. Co: 14. d. 21. p. 625. Intersunt pluribus Congregationibus Generalibus, non pluribus Procuratorum. Co: 14. ibid.*
- Ca.** Ex Provinciis Lusitania, & Betica, quando
- I.** potest eligi in Congregatione Provinciali Procurator pro suis Indiis. *Can: 14. Con: 3. pag. 641.*
- Fo.** Procuratores Indiarum, qui sunt in Lusitania,
- II.** & Betica, ad Congregationem Generalem mitti non debent. *p. 26. Nec Provinciarum Congregationibus interesse, quando pro Generali convocantur, nisi Professi quatuor Votorum fuerint, & utrobique*
- ratione antiquitatis jus suffragii habuerint. pag. 19. & 20.*
- Procurator Quebecensis. pag. 19.*
- Procuratores Provinciarum extra Europam.**
- Procuratores, qui veniunt ex Provinciis extra Europam, habent suffragium ad electionem Generalis, si sint Professi 4. votorum ad hoc electi. Ca: 13. Co: 4. pag. 643.*
- Procuratores Provinciarum Romam mittendi.**
- Ex Provinciis debet mitti Procurator ad Generalem tertio quoque anno: ex Indiis quarto. par. 8. I. cap. 2. B. pag. 281.*
- Quid de Procuratoribus Romam mittendis statuunt Constitutiones. par. 8. cap. 2. B. pag. 281.*
- Procuratores Romam iuri, pecuniam sibi undecumque datam, consignent Provinciali, ut ab eo necessariam accipiant. Con: 6. d. 26. §. 6. p. 528.*
- Procuratores qui tertio quoque anno veniunt ad Congregationem, debent esse Professi quatuor votorum, & maxime idonei. Can: 29. Cong: 2. pag. 637.*
- Procuratores à Provinciis tertio quoque anno Romam mittendi. p. 27. 32. Liberam habeant sententiam in deliberatione de cogenda Congregatione Generali. p. 33. Eorum Congregationis formula. p. 32. & seqq. Per Provinciam discurrere post electionem suam non debent. p. 33. Nec externorum negotia suscipere inconsulto Provinciali. ibid. cui & pecunias omnes consignare jubentur. ibidem. Secretario tradere qua debeant. p. 34. qua, & quomodo apud Generalem tractare. ibid.*
- Procuratores Romae negotia externorum ne tractent. pag. 131.*
- Procuratores Provinciarum ad Congreg: Generalem.**
- Admittuntur post electionem. Con: 1. d. 3. p. 413. Con: 3. d. 1. pag. 461. Nulli venire debent prater Electores, quando Congregatio cogitur ad solam electionem. Co: 2. d. 2. p. 440. Unus nec duo eligi possunt à Congregatione Provincia, quando Generalis aut Vicarius ad negotia tractanda adducendos significavit. ibid. Quo loco & ordine sedent. Con: 3. d. 1. p. 461. Con: 4. d. 64. pag. 495. In Assistentium electione suffragium non habent. Cong: 3. d. 1. p. 461. Quale jus ad Congregationem Generalem habeant, etsi non sint missi à Provinciis. Co: 13. d. 4. p. 614. Non habent suffragium passivum in electione Secretarii Congreg:.*

Institutum Societatis Jesu.

gregationis, & Sociorum, atque etiam Deputatorum. Co: 13. d. 5. *ibid.*

Procuratores jus habent in electione Admonitoris. Co: 2. d. 22. pag. 445.

Procuratores Vice-Provinciarum quomodo eligendi; & quale jus habeant ad Congregationem Generalem. Co: 13. d. 6. pag. 614.

Ca. I. Procuratores cum Electoribus non sunt adducendi ad Congregationem Generalem, nisi vocentur à Vicario; & tunc eligendi sunt à Congregatione Provinciali. Can: 16. Co: 4. p. 643.

Neque possunt eligi nisi Professi, vel Coadjutores spirituales formati. *ibid.*

Procuratores Professi 4. votorum, in Congregatione Generali post electionem debent sedere inter Electores; reliqui post eos suo ordine. Can: 19. Con: 4. pag. 644.

Fo. II. Procuratores Congregationem Generalem non ingrediuntur ante electionem. p. 2. Post eam admittuntur. *ibid.*

Procurator Provinciae.

Re. I. Studere debet adificationi. r. 1. Proa: Prov: p. 380. & habere fidelitatem, prudentiam, dexteritatem. *ibid.* Necessarios conservare benevolos. *ibid.* Quae negotia ad Ipsum pertineant. r. 2. *ibid.* Nullum gravius sine Provincialis approbatione suscipiet. *ibid.* Externorum negotia vix attinget. r. 3. *ibid.* Quomodo audiendi Nostri, quorum negotia gerit. r. 4. *ibid.* Speciem omnem negotiationis deviet. r. 5. p. 381. Quid tamen agendum, si quod lucrum sua sponte emascetur. *ibid.* Quid possit circa eleemosynas, donationes, mutuum. r. 6. *ibid.* Satagere debet, ut suppleantur defectus Procuratorum in Collegiis & Domibus. r. 7. *ibid.* Solide, & quam securissime negotia gerat. r. 8. *ibid.* Quid servandum in consulendis jurisperitis & Curialibus. *ibid.* Lites studeat compromissione componere. r. 9. *ibid.* aut saltem cum magna pace tractare. *ibid.* In Tribunalibus vix compareat. r. 10. *ibid.* Cum Provinciali conferat de negotiis. r. 11. *ibid.* Deposita non admittat sine scitu Provincialis. r. 12. *ibid.* Fasciculi literarum fideliter, & circumspecte tractandi. r. 13. *ibid.* Libri Rationum ejus sint accurati. r. 14. *ibid.* Quos libros habere debeat. r. 15. *ibid.* & r. 16. p. 382. Rationes generales quotannis conficienda. r. 17. *ibid.* & particulares & Collegia & Domos mittenda. r. 18. *ibid.* Quomodo servande pecunie. r. 19. *ibid.* Necessaria ad negotia pecunie curanda. r. 20. *ibid.* Circa negotia Romana, quæ observanda. r. 21. *ibid.* Quid circa expensas communes. r. 22. *ibid.* Ar-

Institut: S. J. vol: II.

chivum Provinciae instruendum & componendum. r. 23. *ibid.* Monumenta authentica, & omnium Index. r. 24. p. 383. Cautela in tradendis ex Archivo scriptis. r. 25. *ibid.* Potest aliis ministeriis operam suam commodare. r. 26. *ibid.* Subditus est Superioribus domus quoad observantiam. r. 27. *ibid.*

Procuratores Provinciarum ad negotia extra suam Provinciam degentes, ligantur regulis Procuratoris Provinciae. r. 28. Proc: Prov: *ibid.* Quisnam dicendus sit istorum Provincialis. *ibid.*

Procurator Provinciae, vel maximi Collegii.

Ad Provinciae Congregationem admittendus. **Fo. II.** pag. 19.

Procurator Sardiniae, & Poloniae. **De. I.**

Vide Con: 3. d. 48. pag. 469.

Ca. I. Procurator Sardinia, donec ipsa fuerit Provincia separata, potest venire ad Congregationem post Electionem Generalem, electus à Vice-Provinciali cum Consultoribus, & Professis praesentibus. **Ca: 14.** Co: 3. pag. 641.

Professi.

Professi nec privatim, nec communiter, redditus Bullos habere possunt, nec eorum Domus, aut Ecclesiae. **De. I.** pag. 3. 19. Professi senes vel infirmi, possunt ex Generalis facultate in Collegiis habitare. pag. 23. Professorum promotio certum tempus non habet, sed Generalis arbitrio relinquitur. p. 98.

Professi ad aliam Religionem translati, non possunt inde transire ad laxiorem. p. 129.

Pag. 186.

Pr. I. Penes Societatem Professam est suprema Societatis cura, etiam Collegiorum. par. 4. cap. 10. §. 1. I. pag. 246. par. 10. §. 4. pag. 300.

In Professis requiruntur Sacerdotium. Ex: c. 1. §. 8. p. 195. Aetas supra vigesimum quintum annum. par. 1. c. 2. §. 12. p. 214. & cap. 3. K. p. 216. Doctrina & virtus. Ex: c. 1. §. 8. pag. 195. & par. 4. in procem. A. p. 233. & par. 6. cap. 3. §. 1. p. 366. & par. 10. §. 7. p. 300. Ea autem doctrina debet esse Philosophia & Theologia, vel Juris Canonici. p. 5. c. 2. B. p. 258. Potest tamen hujus defectus compensari aliis donis. *ibid.*

Oportet esse diu probatos. Ex: cap. 1. §. 8. pag. 195. & cap. 4. §. 16. p. 202. & §. 41. p. 205. & par. 5. c. 2. §. 1. p. 257. & par. 10. §. 7. pag. 300. Id est ultra biennium ut minimum. Ex am. cap. 1. §. 12. p. 195. & cap. 4. §. 16. p. 202. Potest tamen hoc tempus prorogari. *ibid.* & ex dis-

Ggg g

pen-

Index Generalis

- penfatione contrahi. par. 5. cap. 1. C. pag. 257.*
Non debet effe magna turba Professorum. par. 8. cap. 1. §. 2. pag. 277.
Professionem faciendi mendicare debent triduo oftium. Ex: cap. 4. §. 27. pag. 203.
Defendere thefes quatuor argumentantibus. par. 5. c. 2. §. 2. p. 357. Facere exercitia per hebdomadam, & confiteri generaliter. Ex: cap. 4. §. 41. p. 205. reddere rationem conscientia. §. 38. ibid. distributionem omnium bonorum facere. Exa: cap. 4. §. 2. & 5. pag. 200.
Professi non funt capaces alicujus hereditatis; nec Societas eorum nomine. par: 6. cap. 2. §. 12. pag. 264. neque retinere poffunt beneficia Ecclefiaftica. Exam: cap. 4. §. 5. p. 200.
Non habent stabilem habitationem. par. 4. cap. 2. B. p. 235. Nec debent juuari Collegiorum redditibus. Exa: cap. 1. §. 4. p. 194. & par. 4. cap. 10. §. 1. p. 246. par. 6. cap. 2. §. 3. p. 263. & D. p. 265. par. 10. §. 4. p. 300. In quo nec Generalis quidem difpensare potef. par. 4. cap. 2. §. 5. p. 235. & F. p. 236. & par. 9. c. 3. §. 18. p. 292. nifi in exigua quantitate. p. 4. c. 2. F. p. 236. & p. 6. c. 2. D. p. 265. Poffunt tamen vivere in Collegiis, cum funt eis utiles. par. 4. cap. 2. F. p. 236. & p. 6. c. 2. C. p. 264. vel fi occupentur pro bono univerfali Societatis. ibid. Rectores autem Collegiorum effe non poffunt, nifi ita expedit ipsis Collegiis. p. 4. c. 10. A. p. 247. & p. 6. c. 2. §. 3. pag. 263.
Parati effe debent ad quamlibet miffionem. Exa: cap. 1. §. 5. p. 195. & cap. 4. §. 35. pag. 204. & ad pueros docendos. par. 5. cap. 3. B. pag. 259.
Eorum confeflio annua, & oratio. Vide in fuis titulis.
Profefi quicumque dimitti poffunt. p. 2. c. 1. A. p. 219. Sed a folo Generali. ibidem. C. p. 220.
Re. *Non poffunt uti redditibus Collegiorum, nifi in minimis. r. 65. Prep. p. 329. & r. 61. Recl. pag. 336. In Domibus Profefis commorantur. r. 74. Prov: pag. 317.*
De. *Parere debent Superioribus, etiam non Profefis.*
I. *Co: 3. d. 21. p. 465. ab obfervatione Regularum communium, non eximantur. Co: 4. d. 22. pag. 488. Fus fuccedendi non habent. Con: 1. d. 38. p. 417. In Collegiis habitare ut operarii, fine fcrupulo poffunt. Con: 6. d. 18. pag. 523. Commendatum habeant, ut pueros aliquando juxta votum, per fe infinuanti. Co: 1. d. 138. p. 434. per dies 40. doctrinam Chriftianam docere intra annum Professionis debent. Co: 2. d. 58. p. 451. Profefis liberum non eft abeffe à Congregatione Provincia. Co: 6. d. 35. §. 2. p. 533. Poft indictam Congregationem Provincia. applicati, fupra numerum in eam admittendi. Con: 6. d. 19. §. 2. pag. 525.*
Numerus Professorum non augendus pro Congregatione Provinciali. Co: 8. d. 6. p. 565. Profefi poffunt dimitti à Vicario. Co: 8. d. 46. p. 574. Profefi fuperent mediocritatem in virtute. Co: 9. d. 6. p. 578. Tenentur denunciare ambientes, etiam non Profefos. Co: 9. d. 13. p. 580. Quinam Profefi habeant jus ad electionem Vicarii Generalis. Co: 9. d. 34. p. 584. Profefi extra Europam, degentes in Collegiis fpectantibus ad aliquam Provinciam Europa, non habent jus ad Congregationem fua Provincia. Co: 12. d. 21. p. 604. Profefi tardius promoti, non refituendi in locum fua antiquitatis. Co: 12. d. 11. p. 602. Ordo inter Profefos eodem die, quis fervandus in Comitibus noftris. Co: 13. d. 10. p. 615.
Profefi fuperent mediocritatem in virtute. Can: C2. 19. Cong: 9. p. 659. Tenentur denunciare, etiam I. non Profefos, ambientes. Can: 3. Cong: 9. p. 658.
Profefis à Congregatione Provincia abeffe liberum non eft. pag. 21. qui numero excluduntur, paffivo fuffragio non privantur. p. 20. Applicati Provincia poft indictam Congregationem, fupra numerum admittendi. ibidem. aliarum Provinciarum Profefi quando, & quomodo Congregationem ingredientur. pag. 21.
Profefi quatuor votorum.
Sunt prima Claffis Societatis. Ex: c. 1. §. 8. p. Co. 195. & funt in Societate precipui. p. 5. c. 1. A. I. §. 4. pag. 256.
Utrum Profefi 4. Votorum poffint effe Procuratores. Co: 8. d. 3. p. 564. Vice- Provinciales debent effe quatuor Votorum Profefi. Co: 13. d. 12. pag. 616.
Profefi 4. votorum debent fubeffe non Profefis, Ca: fi funt Superiores ejufdem Domus, vel Collegii. Can. I. 13. Co: 3. pag. 641. Vide Profefi.
Profefi 3. Votorum.
Hac Profefio eft folemnis. Ex: cap. 1. D. pag. Co. 196. quibus dari debeat. par. 5. c. 2. G. p. 258. I. Non tamen danda, nifi raro, & cum gravi caufa. par. 5. c. 2. §. 3. pag. 257. Notos effe oportet in Societate 7. annis. ibidem.
Quando poffint intereffe Congreg: Generali: & quod in ea fuffragium habeant. par. 8. cap. 3. A. pag. 282.

Pro-

Instituti Societatis Jesu.

De. *Professis trium Votorum, vota etiam simplicia*
I. *post Professionem facienda sunt.* Con. 4. d. 54.
pag. 494.

Ca. *Professi 3. votorum, post suam Professionem ea-*
I. *dem vota simplicia emittere debent, quae Professi*
quatuor votorum. Ca. 10. Co. 4. p. 643.

Professi & Coadjutores formati.

Ca. *Tenentur ad observantiam omnium regularum*
I. *communium.* Ca. 11. Co. 4. p. 643. *Qui Collegiis*
(etiam ubi Seminaria Nostrorum non sunt) etiam
ut Operarii necessarii aut utiles sunt, in eis susten-
tari sine scrupulo possunt. Ca. 6. Co. 6. p. 649.

Professae Domus.

Co. *Non possunt habere ullos reditus.* par. 6. c. 2. B.
I. p. 264. *Non sunt ordinariè ad litteras discendas,*
ut Collegia, sed ad exercendas. par. 3. cap. 1. §.
27. p. 228. *Non possunt jurari a Collegiis.* Ex:
c. 1. §. 4. p. 194. *Quomodo autem Collegia pos-*
sint supplere aliquos eorum sumtus. par. 6. cap. 2.
D. pag. 265.

Professio.

Bu. *Roma dumtaxat facienda.* pag. 9. imò & ubili-
I. *bet emitti potest.* p. 15. *Ad eam non admittuntur,*
nisi diu diligentissimèque probati. p. 20. *Admit-*
tendi, quibus debeant esse virtutibus praediti. p. 98.

Co. *Admittere ad Professionem est solus Generalis.*

I. p. 5. c. 1. §. 2. p. 256. & p. 9. c. 3. §. 1. p. 290.
Potest tamen communicare aliis hanc facultatem;
sed ordinariè non debet, nisi in Indiis. p. 5. c. 2. A.
pag. 258. & p. 9. c. 3. A. p. 292. *Ipse autem*
Generalis inquirere debet testimonium Praeposito-
rum localium, vel aliorum. p. 5. c. 2. §. 1. p. 257.

Ritus emittendi Professionem. par. 5. cap. 3. §.
2. p. 258. *Quaquam ii ritus non sunt de essen-*
tia. par. 5. c. 3. A. p. 259.

Formula Professionis. par. 5. c. 3. §. 2. & 3.
p. 258. & p. 302. *in fine.* *Emitti debet in ma-*
nibus alicujus. p. 5. c. 3. §. 4. p. 258. *Id est co-*
ram aliquo, qui potestatem habet eam admittendi.
par. 5. cap. 4. A. p. 260. *Is autem potest etiam*
esse externus. p. 5. c. 1. B. p. 256.

Professio edita in scriptis asservanda, cum nomi-
ne Professi. par. 5. cap. 3. §. 4. pag. 258.

Facta Professione, quae sint emittenda vota sim-
plicia. par. 6. c. 2. §. 1. p. 263. p. 10. §. 6.
pag. 300.

De. *Professio quatuor votorum, an ad eos tantum*
I. *restringenda, qui Philosophia, & Theologia Cursum*
audierunt. Co. 4. d. 14. p. 487.

Professione edenda certum tempus consilium non

debet. Con. 5. d. 36. 37. p. 504. *Nulla item ad-*
denda caeremonia, praeter Constitutiones. Co. 1. d.
36. pag. 416.

Ad Professionem admittendi litterarum huma-
niorum, Indicarumq; linguarum cognitione insi-
gnas. Co. 6. d. 15. pag. 522.

Pro Professione approbatur praxis Anni 1633.
sine nova obligatione. Co. 8. d. 17. p. 567.

Declaratio validitatis cujusdam Professionis.
Co. 8. d. 33. p. 572. *Professio in manibus Pra-*
lati externi invalida; quando, & cur. Co. 8. d.
34. p. 572. & Can. 6. p. 656.

In Examine ad Professionem explicandum est
in suffragio, an quis attigerit mediocritatem. Co. 8.
d. 37. §. 1. p. 572. & Can. 10. p. 656. *Jura-*
mentum Examinatoris de aptitudine ad docen-
dum, quomodo intelligatur. Co. 8. d. 37. §. 2. p.
573. & Can. 11. p. 656. *De approbatis ad Pro-*
fessionem & Theologiam. Co. 8. d. 37. §. 3. p. 573.
De Thesis assignandis in Examine ad Professio-
nem. Co. 8. d. 37. §. 4. p. 573.

Ad Professionem quando quis proponendus. Co.
9. d. 42. p. 586. & Can. 20. p. 659. *Ad eam*
provehendi, qui in Graca lingua excellunt. Co. 9.
d. 32. p. 583. *De excellentia talenti supplevis*
doctrinam requisitam ad Professionem, non exi-
gendum juramentum. Co. 11. d. 3. p. 591. *Ad*
Professionem quatuor Votorum admitti possunt Do-
ctores Theologiae ante ingressum, si excedant medi-
ocritatem. Co. 11. d. 14. p. 593.

Habentes requisita omnia ad Professionem, non
debent expectare antiquiores se in Societate, ca-
rentes aliquo requisito ex parte sua. Co. 11. d. 31.
p. 598. & Can. 9. p. 662. *Ad Professionem*
non expectandi absentes. Co. 12. d. 11. p. 602.
Quando ad eam proponendi, qui compendio studio-
rum Philosophiae & Theologiae in saeculo. Co. 13. d.
9. pag. 615.

Formula juramenti de excellentia in talento
gubernandi, aut concionandi, in ordine ad Profes-
sionem quatuor Votorum praescripta. Ca. 13. d. 19.
p. 618. *Juramentum hoc debent praecessisse ex-*
perimenta, & specimina concionandi, seu guber-
nandi, non vulgaria, nec modici temporis; dilata-
etiam, si opus est, ad eam finem Professione. ibid.

In Professione emittenda non sunt addenda Ca-
reremonia. Ca. 20. Co. 1. p. 630.

Quot requirantur suffragia ad Professionem
quatuor Votorum. Can. 12. Co. 8. p. 656. *In E-*
xamine Professionis a quibus assignanda Thesis?
Ggg g2 quid

Index Generalis

quid temporis ad sese comparandum. *Can.*: 13. *Co.*: 8. *ibidem.*

Professores.

- Re.** *Litterarum.* *Vide* r. 47. *Prov.*: p. 315. *Philosophia.* r. 53. *Prov.*: *ibid.*
St. Professores omnes quales, & quomodo comparandi. r. *Prov.*: 4. pag. 53. Omnium fovenda a-lacritas. r. *Recl.*: 20. p. 61. Semel in mense à Praefecto instruendi. r. *Praf.*: 17. pag. 62.

Superiorum facultatum.

- St.** Absolvant materias. r. *Praf.*: 5. p. 61. Inter-sint omnes & Actibus Philosophicis, & cum Docto-rius confertur. r. *Praf.*: 25. p. 63. Eorum in le-gendo finis, excitare Dei obsequium, & amorem. r. *Com.*: *Sup.*: 1. p. 64.

Quodnam munus omnium in generali. p. 64. ad 66. in regulis comm. quodnam singulorum in particulari. *Vide* in rr. Professoris Scripturæ, Theologiæ, &c. & iisdem verbis.

Professores Philosophiæ & Theologiæ materias singulis annis assignatas suo tempore pertractent; neque illas permisceant. *Ord.*: *Stud.*: num. 9. p. 115.

In Theologiâ, ut rescantur quæstiones inutiles, Professores percurrant materias singulorum anno-rum proprias, hoc est, tractatas à Divo Thomâ in ea parte, quæ cuique anno assignantur. *Ord.*: *Stud.*: num. 7. pag. 111.

Non rejiciant sententias jam receptas, nec ratio-nes, quibus res fidei probari solent; nec temere no-vas rationes excogitent. *Ord.*: *Stud.*: num. 10. pag. 115.

Inferiorum facultatum.

- St.** Perpetui, vel ab ipsâ Societate ingressu com-parandi. r. *Prov.*: 24. 25. p. 57. Si poterunt Cas-sus Conscientiæ audire, & Sacerdotes fieri. *ibid.*

Ibidem non finè gravi causâ à docendi munere re-movendi. *ibid.* Bini aut terni minimum in singulis Provinciis præstantes Rhetorica Magistri compa-randi. r. *Prov.*: 22. pag. 57.

Omnes Nostri doceant in Classibus inferioribus. r. *Prov.*: 26. *ibid.* Etiam absolvo tertio Probatio-nis anno, si qui antea non docuerint. r. *Prov.*: 27. *Ibidem.*

Præficiantur Scholæ post auditam Philosophiam. r. *Prov.*: 28. *ibid.* Instituantur privata Academia. r. 30. *ibid.* & r. 9. *Reclor.*: pag. 60. Initium doc-endi faciat ab ea scholâ Magister, quâ Superior sit scientiâ. r. *Prov.*: 29. p. 57.

Praefecto inferiori in quibus obtemperent. r. *Com.*: *inf.*: 11. p. 87. quindecimo quoque die à

Praefecto Instruendi. r. *Praf.*: *inf.*: 6. pag. 79. ab eodem diriguntur. r. 4. *ibid.*

Novi Decessorum suorum docendi morem, con-suetudinesque retineant. r. 5. *ibidem.*

Premiis discipulos excitent. r. *Praf.*: *inf.*: 36. p. 83. Auditores colloqui ad pietatem hortentur; ne tamen videantur ad nostram Religionem allice-re. r. *Com.*: *inf.*: 6. pag. 86. Colloquantur in loco patenti. r. *Com.*: *inf.*: 47. pag. 90. Familiarita-tem eorum vident. *ibid.*

Quisnam omnium finis, quod munus omnium in generali. *Vide* pag. 86. ad 91. in reg. commu-nibus. quodnam singulorum in particulari. *Vide* in reg. Professorum.

Proficisci.

Nihil, cum quis proficiscitur, asportandum. r. *Re.*: 25. *Comm.*: p. 309. Quâ facultate profiscien-dum. r. 105. *Prov.*: pag. 320.

Profunditas.

Ostium Diaboli. pag. 242. Hujus defectus ex-empla. *ibid.* Pericula. *ibid.* Remedia: Crebra conscientia redditio. Lectio & meditatio. *ibid.*

Progressus.

Progressus cura post absolutâ Exercitia habea-tur. c. 40. §. 4. pag. 349.

Promissio.

Promissio ingrediendi Societatem in votis Scho-lasticorum facienda. *Exam.*: c. 1. §. 10. p. 195. I. Ipsa promittendi formula. par. 5. cap. 4. §. 4. p. 260. de quo ingressu intelligatur. par. 4. cap. 4. E. pag. 238. par. 5. cap. 1. A. §. 3. p. 256. *Exam.*: cap. 7. §. 1. pag. 209.

Promissio de bonis distribuendis, an sit votum; & quo pacto accipienda. *Exam.*: c. 4. §. 2. p. 200.

Promissio Externorum Scholarium de observan-dis Scholæ statutis, an, & quo pacto exigenda. par. 4. r. 17. §. 3. pag. 254.

Promissio ingredienda Societatis, votum est pe-culiare. pag. 133.

Promotio.

Promovendi. *Vide* r. 45. *Præp.*: p. 328. & r. 62. p. 316: & r. 69. & 70. *Prov.*: p. 317.

Promotio ad Gradum Doctoratus, vel Magiste-rii. r. *Prov.*: 10. 11. p. 54. *Vide* Gradus. Ad Ca-the-dras Theologicas quibus deneganda. r. *Prov.*: 9. §. 2. *ibidem.*

Inferioris clausis ad superiorem privata intra-antiam non nisi eorum, qui excellunt. r. *Praf.*: *inf.*: 13. p. 81. & r. *Com.*: *inf.*: 37. p. 90. vix tamen ad Humanitatem, vel Rhetoricam. *ibid.* generalis semel

Instituti Societatis JESU.

semel in anno, ad eamque uno ferè mense antea discipuli preparandi. ibidem. Vide Examen.

Pronunciatio.

- St. Publicè pronuncient interdum discipuli. r. com.
 II. inf: 32. p. 89. Nostri etiam Rhetores. r. Rhet: 20. pag. 94. Expoliantur ejusmodi compositiones à Magistris, non de integro fiant. r. Com: inf: 32. pag. 89. Vide **Declamatio**.

Actionem aliquam Scenæ, Eclogæ, Dialogi, poterunt interdum Rhetores sinè apparatu in schola recitare. r. Rhet: 19. pag. 94.

Propensio.

- Re. Revisores Generales judicii sui propensionem al-
 I. liis non ostendent. r. Revis: 11. p. 354.
Vide Animus.

Propinqui.

- Co. *Vide Consanguinei.*

Proprietates.

- Re. Bonorum quibus permittitur usus, ad propriam
 I. utilitatem non concediuntur. r. 90. Prov: p. 318.
nullâ re tamquam propria utendum. r. 24. Summ: pag. 305.

Protectores.

- De. Protectores Collegiorum quales habere liceat.
 I. Con: 1. d. 112. p. 431.

Provincia.

- Co. Provinciarum cura in Assistentes dividenda. p.
 I. 9. cap. 6. §. 10. p. 297. In eadem Provincia distribuenda sunt bona, quæ in subsidium Societatis conferuntur. par. 3. cap. 1. §. 9. p. 225.

- De. Provinciarum Institutio Generali relicta, ita ut
 I. novis jus sit veniendi ad Congregationem. Con: 1. d. 108. p. 430. & rem cum Assistentibus diligenter consideret. Co: 2. d. 36. p. 448. & Can: 30. p. 637. Eadem potestas illi confirmata. Con: 4. d. 6. p. 485. Applicatio ad Provinciam, à quonam, & quomodo fiat. Con: 7. d. 59. & 60. pag. 556.

Quæ erant tempore primæ Congregationis, confirmantur, & novarum institutio Generali committitur. Co: 1. d. 108. pag. 430. Con: 2. d. 36. pag. 448.

Quævis Provincia suam Probationis domum habere debet. Con: 2. d. 14. p. 443. & Can: 1. pag. 633.

Quid intelligatur nomine ejusdem Provincia. Co: 3. d. 16. p. 463. & Can. 3. p. 639.

Provinciarum dividendarum auctores, sicut & qui legitimas earum divisiones impediunt, Societatis perturbatores. Co: 9. d. 5. p. 578.

Provincia uni per quod munus censeatur quis Insit: S. J. vol: II.

applicatus. Co: 9. d. 33. pag. 583. & Can: 9. pag. 658.

In Provincia aliena diversantes, ubi non est Collegium, subsum Superiori vicinioris Collegii, seu Domus. Co: 11. d. 32. p. 598. & Can: 10. p. 662.

Provinciis extra Europam sitis tribuitur jus mittendi Romam Substitutum unum cum Procuratore. Co: 12. d. 20. p. 603. Eadem excipiuntur à lege Decreti 30. Congregationis XII. & Decreti 11. Congregationis XIII. Co: 14. d. 21. p. 625.

Provincia extra Europam. p. 18. Earum privilegia circa Procuratores Romam mittendos. pag. 27. & 28.

Provincialis.

Provincialis defuncti loco, alium eligere possunt Nostri in remotissimis regionibus, donec alius per Generalem mittatur. pag. 14.

Provinciales. pag. 186.

Præpositos Provinciales Generalis per se creat. p. 9. c. 3. §. 14. p. 291. c. 5. §. 1. p. 294.

Eos oportet esse viros selectos. p. 9. c. 6. §. 2. p. 296. & probata fidei. §. 6. p. 297. & quibus proportionaliter conveniant doles Generalis. ibidem. I. pag. 299.

Potestas eorum tota promanât à Generali. par. 8. c. 1. §. 6. pag. 278. p. 9. c. 3. §. 14. p. 291. Et ipse eam restringere & revocare potest. ibid. & §. 15. p. 292. expedit tamen amplam eis concedi. p. 2. c. 1. §. 2. p. 219. & p. 9. c. 6. §. 2. p. 296. Eorum officium maxime est visitare subditos. p. 8. c. 1. I. p. 280. & debent residere in loco apto ad communicandum cum eis, & cum Superiore. ibid. §. 7. p. 278.

Debent esse maxime subordinati Generali. p. 10. §. 9. p. 301. & juxta ipsius præscriptum se gerere. par. 8. c. 1. §. 4. pag. 277. Et ei notum esse quoad conscientiam. p. 9. c. 3. §. 19. p. 292. & cum eo crebro communicare de rebus Provincia. p. 8. c. 1. §. 4. p. 277. & de gravioribus. p. 9. c. 6. §. 6. p. 297. & A. pag. 298.

Et cum Superioribus localibus. p. 9. c. 6. §. 2. pag. 296.

Debent habere suos Consultores. par. 9. cap. 6. §. ult. pag. 298.

In sua Congregatione Provincialis habent duo suffragia. par. 8. cap. 5. §. 3. pag. 283.

Ad Generalem autem debent venire cum duobus Electis; & si impediti sint, alteri vices suas mandare. par. 8. c. 3. §. 1. p. 281. & B. p. 282.

In Congregatione autem in paribus suffragiis ipsi præcedunt. ibid. §. 2.

H h h h

Jux:

Index Generalis

- Juxta Provincialis arbitrium, Rectores in omnibus se gerere debent.* par. 4. c. 10. §. 5. p. 246. & par. 8. c. 1. §. 4. pag. 277. *Eumque monere de profectu Scholasticorum.* p. 4. cap. 9. §. 3. pag. 246. *Et ad eum mittere Catalogus.* p. 8. c. 1. N. p. 280. & quadrimestres. M. ibidem. Denique ei rationem gubernationis reddere. par. 9. cap. 3. c. pag. 292.
- Eorum tempus ordinariè est triennii: sed potest prorogari & anticipari.* p. 9. c. 3. §. 14. p. 291. & 1. pag. 293.
- Quæ cura iis competat circa Generalem.* par. 9. cap. 5. §. 1. pag. 294.
- Quomodo venire possint ad Congregationem Generalem pro deponendo Generali.* p. 9. c. 5. §. 4. ibidem. *Et approbare Assistentem substitutum.* §. 3. ibid. *eligere vel confirmare Vicarium Generalem.* p. 9. c. 4. §. 6. p. 293. *Item approbare Lectorem publicum.* p. 4. cap. 6. F. p. 242. *Et admittere ad Societatem etiam in absentia.* p. 1. c. 2. B. pag. 213.
- Re.** *Ab eo diligentius servanda, quæ in Superiorum Regulis præscribuntur.* r. 1. Prov. p. 311.
- I.** *Finis ejus officii.* r. 2. ibid. *Christum imitetur, & exemplo magis, quam verbo subditis promoveat.* r. 3. ibid. *Severitatem cum mansuetudine suo tempore misceat. Se amabilem reddat.* r. 4. ibidem. *Ob sollicitam gubernationem, non iniepescat in studio orationis.* r. 5. ibid.
- Societatis ministeria quando exercere possit.* ibid.
- Regulas non auroget, nec novas inducat in scio Generali.* r. 6. ibid.
- Cum in Regulis dispensaverit, Generalem admonet.* r. 7. ibid.
- Ejus facultates.* r. 8. ibid. & r. 9. pag. 312.
- Aliorum Superiorum facultates ab eo suspendi possunt.* r. 9. pag. 312.
- Quando Vice-Provincialem nominare possit.* r. 10. ibidem.
- Quot, & ubi Consultores habeat.* r. 11. ibid.
- Quos alios ad Consultationes adhibere poterit.* r. 12. ibid. *Quas litteras, & Ordinationes Consultoribus, & Superioribus ostendet, quasque in libro scribi curabit.* r. 13. & 14. ibid. *In re consultanda se indifferentem ostendat.* r. 15. ibid. *In re Consultoribus non proponenda, quomodo deliberabit.* r. 16. ibidem.
- Admonitorem benignè audiat, & se admoneri libenter patiatur.* r. 17. ibid.
- Decreta, & Regulas, &c. & Ordinationes missas à Generali, & Litteras Apostolicas authenticas secum habeat, & intelligat, &c.* r. 18. ibid.
- Ubi Archivum habendum; quid in eo asserandum; & quomodo successori tradendum.* r. 19. Ib.
- In libellum res agendas referat, nè memoria excidant.* r. 20. ibid.
- Missas & orationes in Provincia indicere potest.* r. 21. ibid.
- Superiorum mutationem potest facere, & alium, qui vicem gerat nominare, dum Generalem admo- neat; & quos Officiales designare possit.* r. 22. 23. 24. & 25. pag. 213. *Quomodo Confessarios, & Predicatores constituet.* r. 26. ibidem. *Quos Lectores & Officiales in omnibus classibus, & Universitatibus deliget.* ibid.
- Nullas Scholas aperiat sine facultate Generalis.* r. 27. ibid.
- Auctoritatem Superiorum immediatorum quomodo tueri debeat.* r. 28. ibid.
- Experimentum sumat de idoneis ad gubernandum.* r. 29. ibid. *Observeat aptiores ad alia officia, detentos in aliis.* r. 30. ibid.
- Nullam ab Obedientia Superiorum immediato- rum eximat, nisi, &c.* r. 31. ibid.
- Quos & quomodo ad Societatem admitteret.* r. 32. ibid. *Attendat nè Nostri sint nimis in homini- bus ad Societatem allciendis.* r. 33. Ibid. *Obser- vari faciat regulas Examinatorum de admitendis.* r. 34. p. 314. *Quid agat circa quinque prima impedimenta Admittendorum.* r. 35. ibid. *Quo- modo in aliis dispensabit.* r. 36. ibid.
- Experimenta Novitiorum antepone, & per- mutare potest, & tempus Probationis prorogare.* r. 37. ibid. *Quomodo in secundo anno Novitiatus possit dispensare circa studium, quidque dispensui agere debeant.* r. 38. ibid.
- Condutores Temporales quot admittet.* r. 39. ibidem.
- Novitios dimittere, & quomodo potest.* r. 40. & r. 41. ibid. *Alios non nisi in aliquibus casibus.* r. 41. ibid. *Ejus erit judicare de causis sufficientibus ad dimissionem, & quomodo.* r. 42. ibid. *Forma- tos & Professos nullo modo dimittet.* r. 43. ibid. *Quid observabit circa modum dimittendi.* r. 44. ibidem.
- Semel egressos, iterum admissos, probari curet.* r. 46. pag. 315.
- Litterarum Professores idoneos, & eruditos con- stituat.* r. 47. ibid. *Diligenter curet, ut res ad Scholas pertinentes bene procedant.* r. 48. ibid. *Assignet unicuique quid addiscere debeat.* r. 49. ibid. *Ineptos à studiis removeat.* ibid.
- Curet,

Instituti Societatis Jesu.

Curet, ut Nostri ante scientias bene teneant linguam Latinam; & eorum, qui eam profitentur curam habeat. Seminaria instituat, & conservet. r. 50. *ibid.*

Aliarum linguarum studium commendatum habeat; Hebraei usum quibus concedet. r. 51. *ibid.*

Quales ad repetenda studia designabit. r. 52. *ib.*

Quomodo Nostros Philosophiam explicare, quosque eos Auctores legere curabit. r. 53. *ibid.* Novas opiniones prohibeat, & studiorum Rationem observari faciat. r. 54. *ibid.* Propensos ad aliquam facultatem, in ea diutius versari curet. r. 55. *ibid.* In facultatibus non proficientes ad Conscientia casus applicet. r. 56. *ibid.*

In singulis Domibus, & Collegiis constituat, qui casuum conscientie difficultatibus satisfaciat. r. 57. pag. 316.

Comœdias & Tragœdias Latinas, non nisi rarissimas, & extra Ecclesiam permittet. r. 58. *ibid.*

Generalem de singulorum talentis admoneat. r. 59. *ibidem.*

Non permittat unius linguae in alteram libros transferri; nec de novo imprimi, sine Generalis facultate. r. 60. *ibidem.*

Ipse libros inconsulto Generali non edet. r. 15. *Revis: Gen: pag. 354.*

Quomodo libros in Provincia ad censendum dabit. *Ibid.* Censuras à Revisoribus accipiet, & Romam Generali mittet. *ibid.*

Quos ad Ordines presentare potest. r. 61. *Prov: pag. 316.*

In Aclibus exercitatos non promoveat ad Gradus Philosophiae vel Theologiae, sine Generalis facultate. r. 62. *ibidem.*

Si cum promovendis in aliquo dispensaverit, admoneat Generalem. r. 63. *ibid.*

Curet ne Nostri nomine Doctoris vel Magistri, ratione gradus, utantur. r. 64. *ibid.*

Quos possit ad vota simplicia admittere. r. 65. *Ibid.* Quomodo absoluto biennio ea emitti curet. r. 66. *ibid.*

Potest applicare Indifferentes ad gradum. r. 67. *ibid.*

Curet ut quisque, absolutis studiis, tertium Probationis annum peragat. r. 68. *ibid.*

Quando Generalem de promovendis ad gradum admonebit. r. 69. p. 317. Quae servanda curabit, antequam admittat ad gradum. r. 70. *ibid.*

Quae vota simplicia post Professionem emitti curabit, & in per 40. dies doctrina Christiana doceatur. r. 71. *ibid.* In librum referat, qui vota emittunt.

r. 72. *ibid.* Mutat Professorum vota ad Generalem. r. 73. *ibid.*

Professos, &c. in Professis Domibus commorari curet. r. 74. *ibid.*

Quid circa aedificia curabit. r. 75. *ibid.*

Quid circa reditus, & bona stabilia, etiam data Domibus Professis. r. 76. *ibid.*

Quid circa lites. r. 77. *ibid.*

Exempla authentica contractuum majoris momenti Romam mittat. r. 78. p. 318.

Quid faciet circa computum dati & accepti Collegiorum. r. 79. *ibid.* Visitet bona stabilia. r. 80. *ibidem.*

Quid faciet, cum Foundationes offeruntur. r. 81. *ibidem.*

As alienum loca nostra constare non sinat, nec in eis plures habitare, quam ali possint. r. 82. *ibid.*

Statuat contributiones ad sumtus communes. r. 83. *ibidem.*

Quid observandum curabit circa vestium. r. 84. *ibidem.*

Res domesticas inspiciat, & mobilium Inventarium conferri faciat. r. 85. *ibid.*

Quos permittet abdicare se possessione bonorum. r. 86. *ibid.*

Nostros non permittat passionem cum parentibus inire: & quando hæc facient. r. 87. *ibid.* De dispositione bonorum à Nostris facienda admoneat Generalem. r. 88. *ibid.*

Quid curabit cum bona applicantur Societati. r. 89. *ibid.*

Non ferat Nostros petere à parentibus, &c. *ibidem.* r. 90.

Quomodo se geret erga Generalem. r. 91. pag. 319.

Curet ut omnes de Superioribus bene sentiant. *ib.*

Omnia suae Provinciae Generali manifestari curet. r. 92. *ibid.*

Quae in Congregationibus Provincialibus digna notabit, Procuratori tertio quoque anno ad Generalem venturo tradat. r. 93. *ibid.*

Alias Provincias datâ occasione juvet. r. 94. *ibidem.*

Benevolos nobis conservet: qui adversantur, curet ut reconcilientur. r. 95. *ibid.*

Superioribus praescribat eleemosynas dandas. r. 96. *ibidem.*

Intelligat, qui ex Nostris se communicare externis debeant. r. 97. *ibid.*

Concionandi, & Doctrinae Christianae docende

H h h h 2

modum

Index Generalis

- modum observet, & quando à concionandi munere amovebit. r. 98. *ibid.*
- Caret, ut sint Confessarii, & Concionatores in Collegiis. Statuat, quàm frequenter concionandam. Ad juvandos qui peste laborant, aliquos mittat. r. 99. *ibidem.*
- Curet ut Confessarii maturioris sint ætatis, & privilegii moderate utantur. r. 100. *ibid.*
- Quid curabit cum Domus Professorum, & Collegium simul fuerint. r. 101. p. 320.
- Curet ut ornatus in Nostriis festis moderatus sit, &c. r. 102. *ibid.*
- Quomodo agendum cum Congregationibus externarum, quæ Confraternitates appellantur. r. 103. *ibid.*
- Judicium de admittendis externis ad Ordines, &c. curet ut Prelatis relinquatur. r. 104. *ibid.*
- Quâ facultate Nostri aliò proficiantur. r. 105. *ibid.*
- Quæ observabit circa Missiones. r. 106. *ibid.*
- Instrui caret, qui aliò mittuntur. r. 107. *ibid.* Eos etiam litteris, & Oracionibus juvabit. r. 108. *ibid.*
- Optimos, & maturiores mittat, & si ei videbitur, subiciat alicui Superiori viciniore. r. 109. *ibid.*
- Quomodo eos revocabit. r. 110. *ibid.* De inutiliter in Missionibus occupatis Generalem admoneat. r. 111. *ibid.*
- Quid faciet in Missionibus, & transmutationibus extra Provinciam. r. 112. *ibid.*
- Cognita morte Generalis non mittat extra Provinciam, qui jus suffragii habent. r. 113. *ibid.*
- Quid faciet cum ei peregre proficiendum est. r. 114. *ibid.*
- Curet ut Nostri pedestri itinere utantur. r. 115. *ibid.* Itinerum expensæ à quo solvenda. r. 116. pag. 321.
- Informet Superiorem de eo qui ad eum mittitur: nullumque sine litteris patentibus ire permittat. r. 117. *ibid.*
- Singulis annis singula Provincia loca visitet, &c. r. 118. *ibid.* Vel alium ad hoc sibi substituat. r. 119. *ibid.* Quid faciet cum ad locum visitandum pervenerit. r. 120. *ibid.* Templi visitatio. r. 121. *ibid.* Personarum. r. 122. *ibid.* Informationem de statu Collegii à quibus, & quomodo petet. r. 123. *ibid.* Quomodo à Superioribus. r. 124. *ibid.* Singulos seorsim vocabit, & interrogabit. r. 125. *ibid.* Horroretur ad veritatem sincerè dicendam. r. 126. *ibid.* Admoneat ne servent secretum. *ibidem.* Non facile credat quæ contra alios dicuntur. Caveat ne subditos minus obediens reddat.
- r. 127. p. 322. Regulas Officialium cum illis examinet. r. 129. *ibid.* Quas alias etiam regulas, & cum quibus. r. 130. *ibid.* Conscientia rationem à quibus, & quando exiget. r. 131. *ibid.* Quando renovationem votorum premittere, aut differre possit. *ibid.* Superior postremus omnium visitandus. r. 132. *ibid.* Consideranda post visitationem. r. 133. *ibidem.*
- Quæ pertinent ad gubernationem, quibus expendenda tradet, Deoque commendari faciat. r. 134. *ibid.*
- Executioni mandata, ex præterita visitationis memoriali expungat. r. 135. *ibid.* A Generali approbata, suâ manu subscribat in libro. *ibid.*
- Pertinentia ad gubernationem, quæ & à quibus in Visitatione petet. p. 323. col. 1. Quæ etiam ab omnibus peti possunt. *ibid.* col. 2. quæ à Scholasticis. pag. 324. quæ ab iis qui in Probatione versantur. *ibidem.*
- Modus accipiendi rationem conscientie. *ibid.*
- Informandus est ab Instruatore Provincialis de Patribus tertie Probationis. r. 13. Instr. p. 351. & r. 15. *ejusd.* pag. 352.
- Provincialis valetudini attendat Socius ejusdem. r. 28. Socii Prou. pag. 358.
- Ejus potestas Ordinaria & Extraordinaria à De. Generali declaranda. Con. 2. d. 10. pag. 443. I.
- Visitare quotannis Provinciam debet arbitrio Generalis. Con. 1. d. 111. pag. 431. quorum expensis alatur, & iter faciat. Co. 2. d. 82. p. 454.
- Suffragium habet in dissolvendis Collegiis. Con. 4. d. 23. p. 488. Suffragia quot habeat in Congregatione. Con. 6. d. 35. §. 8. pag. 533. Duo habet extra Europam in Consultatione ad eligendum Procuratorem. Con. 6. d. 35. §. 13. *ibid.*
- Applicare aliquem Provincia an possit. Con. 7. d. 60. pag. 556.
- Judicat de impedimentis congregandorum, sed impedire neminem debet. Co. 6. d. 35. §. 4. pag. 533. & Co. 7. d. 48. pag. 554. & d. 53. p. 555. Provinciali impedito, vel mortuo, quis ejus loco venire ad Congregationem Generalem debeat. Con. 6. d. 35. §. 3. p. 533.
- Triennio gerit officium juxta Constitutiones. Con. 2. d. 68. p. 452. Ultra triennium gubernare volumus Clemens VIII. & Provinciales visitare, & rationem reddere jussit. Co. 5. d. 64. p. 514.
- Provinciali mortuo quis Vice-Provincialis succedat. Co. 4. d. 56. p. 494.
- A quo Provincialis absolvi possit à Reservatis. Co. 8. d. 25. §. 3. p. 570. Non potest admittere ad

Instituti Societatis Jesu.

ad Probationem ante decimum quintum, & ad Vo-
ta simplicia ante decimum septimum aetatis annum
completum. Co: 8. d. 35. p. 572. Penes eum est
statuere de iis, qui iudicio Examinatorum non su-
perant mediocritatem. Co: 8. d. 37. ibid. Promo-
veat Exercitia spiritualia. Co: 8. d. 38. p. 573.
Facultas ejus ad Contractus. Co: 8. d. 54. p. 576.
Habeat descriptum numerum Sociorum, qui supra
vires Provinciae aluntur. Co: 8. d. 60. §. 3. p. 577.

Judicet, quinam eximendi à Conferentia Ca-
sum. Co: 9. d. 8. p. 579. Eo facto inutili in Eu-
ropa, quid agendum. Co: 9. d. 11. ibid. Ejus af-
sentis locus supplendus in Congregatione Generali.
Co: 9. d. 16. p. 580. & Can: 12. p. 658. Ei de-
functo suffragia extraordinaria decernuntur. Co:
9. d. 21. p. 581. & Can: 23. p. 659. Ei mor-
tuo non succedunt Vice-Propositi, neque Vice-Re-
flores. Co: 9. d. 35. p. 584. & Can: 10. p. 658.
Eo in Indiis facto inutili, quid faciendum. Co: 9.
d. 40. p. 585. & Can: 8. p. 658. Quando de-
beat proponere promovendos ad Professionem qua-
tuor Voiorum. Co: 9. d. 42. p. 586. & Can: 20.
pag. 659.

Provinciales jus habent ad Congregationem Ge-
neralem; ac alium suo loco substituere possunt, eisi
Congregatio Provincialis cogi non potuerit. Co: 12.
d. 51. p. 611. Quando, & quâ ratione, possint
differre tempus, vel mutare locum, Congregationi
Provinciali destinatum. Co: 12. d. 52. ibid. Mu-
tari possunt à Generali post decretam in Congrega-
tione Procuratorum, non verò post indictam Con-
gregationem Generalem, nisi in aliquibus casibus.
Co: 12. d. 32. p. 607. Post indictam Congrega-
tionem Generalem, eorum mutatio quandonam le-
gitima sit. Co: 12. d. 33. ibid. Non possunt dare
facultatem subditis, ut sibi privatim procurent, quæ
ad victum, vestitum, & cubiculi suppellectilem per-
tinent. Co: 12. d. 43. p. 610. Nominati à Gene-
rali defuncti, an, & quando renunciandi. Co: 12.
d. 30. p. 607. Inquirant in eos, qui calamo, vel
linguâ alios offendunt; & puniant. Co: 12. d. 19.
pag. 603.

Provincialis tenetur reddere rationem Proposi-
to Generali de executione quoad Collationes Ca-
sum in Domibus & Collegiis, quoties de suis Visita-
tionibus ex officio scribit. Co: 13. d. 17. p. 617.
Declaratio Decreti 33. Congregationis XII. de li-
teris, quibus designatus est novus Provincialis, si
non sit ante indictam Congregationem Genera-
lem, & non nisi post indicationem illam pervenerint
in Provinciam. Co: 13. d. 21. p. 618. Si se Pro-
vincialis S. J. vol: II.

vincialis excuset à professione ad Congregationem
Generalem, quid faciendum in Congregatione Pro-
vinciali. Co: 13. d. 22. ibid.

Intra suas Provincias mutare possunt subditos; Ca.
sed non debent sine causa, & cum detrimento alio-
rum. Ca: 32. Co: 2. p. 637.

Iis potest Generalis injungere, ut quot annis suas
Provincias visitem. Ca: 29. Co: 1. p. 631.

Provinciali in Europa mortuo, si nullus designa-
tus sit, quis succedere debeat. Ca: 22. Co: 4.
pag. 644.

Provincialium, & aliorum Officialium, qui cre-
antur à Generali, potestas non expirat morte Gene-
ralis, nec electione novi. Can: 32. Co: 1. p. 631.

Eorum & Superiorum ordinariorum nomina-
tiones, etiam si non sint executioni mandata, non
expirant morte Generalis. Ca: 23. Co: 4. p. 644.

Penes Provinciale erit statuere, an qui medi-
ocritatem in Theologia attigerit primis annis, possit
progredi ulterius. Can: 14. Co: 8. p. 656. Pro-
vincialis à quo possit absolvi à Casibus reservatis.
Can: 8. Co: 8. ibid. Non habet facultatem admi-
tendi ad Probationem ante decimum quintum, &
ad Vota ante decimum septimum aetatis annum, sine
licentia Generalis. Can: 9. Co: 8. Ibidem. Pro-
vincialis dumtaxat possit audire rationes, quibus
aliquis excusetur ab Exercitiis spiritualibus singu-
lis annis oberendis. Can: 16. Co: 8. ibid. Habet fa-
cultatem faciendi Contractum in bonum Provinciae,
vel Collegiorum suorum: nullo tamen pacto id age-
re debet contradicente Superiore locali, nisi in gerere
necessitas. Can: 27. Co: 8. p. 657.

Provincialis indicit, & dirigat Congregationem Fo.
Provincia. p. 18. Duo habet in ea suffragia, u-
num in reliquis cum procedendi prerogativa. pag.
23. Judicat de impedimentis congregandorum. p.
21. Nec retractari potest illius iudicium à Congre-
gatione. p. 22. Impedire neminem debet, quo mi-
nus veniat, ibid. Judicat etiam de impedimentis
Electorum, si soluta jam sit Congregatio. pag. 28.
Brevis ejus sermo ad congregatos. p. 23. De re-
bus proponendis judicat cum duobus aliis Depu-
tatis. ibidem.

Provincialis impedit loco, ad Congregationem
Generalem ire quis debeat. p. 26. Ejus loco qui
præst Congregationi, duo eundem habet suffra-
gia. ibidem.

Provincialium ad Congregationem Generalem
convocandam auctoritas. p. 1. & 11. Roma sua-
rum Congregationum acta exhibent Vicario. p. 2.

Quibus in rebus Generalem consulat. Vide Ge-
St.
neralis. II.

Index Generalis

neralis. Constituit Praefectos omnes. Vide Praefectus. & Professores. Vide in ejus Regulis. à p. 53. usque ad pag. 59.

Professores idoneos multò ante provideat. r. Prov: 4. p. 53. Quos adhibeat in constituendis iis, qui Theologiam biennio recolant. r. Prov: 10. pag. 54.

Dispensare potest, ut, ubi non sunt Nostri, Cursum breviori tempore absolvatur. r. Pov: 17. pag. 55. Inter sit, si potest, Philosophorum examini. r. Prov: 19. §. 1. ibidem.

Cum Consultoribus aliisque viris gravibus serio judicet de talentis gubernandi, & concionandi, ut mediocres pergant. r. Prov: 19. §. 8. p. 55. Privilegium, ut pergant, non nisi humilibus & mortificatis faciat. §. 9. p. 56. ubi sunt discrepantes sententiae, judicium ei, auditis Consultoribus de mediocritate, permittitur. r. Prov: 19. §. 7. p. 55. à Grammatica, vel Humanitate docenda, Nostros ferè non eximat. r. Prov: 26. p. 57.

Invigilet ut Regula omnes studiorum observentur. r. Prov: 38. p. 59. praecipuam curam habeat pietatis, morum, doctrinae Christianae. r. 40. ibid.

Videat, an Latine loquendi usus tempore recreationis, ac vacationum retineri possit. r. Rel. 8. p. 60. Dividit regulas Cancellario, ac Praefecto, ubi sunt distincti. r. Praef: 2. p. 61.

De tempore hebdomadaria casuum disputationis decernit. r. Cas: 6. p. 75. designat Praesidem domestica collationis casuum. r. 7. p. 76. Ordo horarum Scholarum inferiorum non sine ejus facultate commutanda. r. Comm: inf: 15. p. 87. Reliqua vide. p. 53. ad 59. in ejus Regulis.

Or. II. Futuros Superiores erudiat. p. 123. 124. Quid scribere Generalis debeat, cum mutandi sunt. pag. 123. Videat quam causè rationem conscientiae a suis exigant. p. 124. Ne permittat, ut quidquam non necessarium edificent. p. 126. Studiosè delingat, & instruat aptos ad gubernandum. p. 152. In visitatione informationes capiat de aptis, & promovendis. p. 153. Superfluas mulierum visitationes refecet. p. 123. Inquirat circa Reg. 18. Sacerdotum. p. 131. Consultet singulis mensibus de statu totius Provinciae. p. 125. Romam suo tempore mittat informationes de promovendis. p. 155. Tertiò quoque anno informationes de aptis ad gubernandum. p. 152. Et Catalogos rerum, ac personarum. p. 163. Quomodo de bonis alicui loco applicandis informare Generalem debeat. p. 123. Quo pacto Nostros in patriam mittere. p. 122. Quae circa tertium annum curare. p. 127. Quae circa

Scholasticos in villis morantes. p. 147. Quae in dando Principibus Confessario. p. 143. Quae circa dimittendos. p. 144. Dispensare potest in cibis Concionatorum. p. 124. in probationibus eorum, qui redeunt ad Societatem. p. 122. ut poenitentes infra hebdomadam communicent. p. 126. ut biennii spatium Junioribus Scholasticis contrahatur. p. 146. in usu librorum prohibitorum. p. 125. in usu Compendii Privilegiorum. ibid. ut Romam ituri externorum negotia suscipiant. p. 131. Notitià per Confessionem habita uti licere, ne doceant Nostri, provideat. p. 126. Neminem ad Gradum admittat sine expresso Generalis mandato. p. 155. Quomodo à reservatis absolvatur. p. 136. Quibus de rebus officio defunctus rationem reddere debeat. p. 139.

Ejus Admonitori quid praestandum. p. 173. Superiores sibi Provincialis devinciat. p. 212. Subditorum de illis querelas diligenter examinet. ibid. Inquirat quam causè in exigenda ratione conscientiae se gerant. p. 200. eos puniat, qui praescripta non exsequuntur. p. 213.

In admitendis delectum habeat. pag. 191.

Confessarios Missionum occasione interdum mutet. p. 188. In Concionatorum cibis quomodo dispensabit. p. 185.

In visitatione prestare quae debeat. p. 215. & quid peractà visitatione ad Generalem scribere. p. 217. A Praefecto rerum spiritualium rationem exposcat. p. 198. De seminarum visitationibus statuatur. pag. 188.

In ordinationibus spectare quid debeat. p. 212. quales illas & quomodo relinquere. ibid. Curet praesens executioni mandari, quae sine mora fieri possunt. p. 213. delationibus facile ne credat. pag. 212. 213.

Initio mensis consulat de totius Provinciae disciplina. p. 212. Consultores moneat, ut scribant Generali, an servetur Ordinatio de promovendis ad Ordines. pag. 163. Generalem moneat, quos rerum spiritualium Praefectos designari, praesertim in majoribus Seminariis. p. 199. Studia humaniorum litterarum promoveat. pag. 214. Examinatorum judicia in libro notet. ibid. Qui in aliquo loco male se gerunt, ibidem juvandos curet, priusquam alio mutantur. pag. 183.

Pro bona administratione rerum temporalium curabit Provincialis: Ut inferiores quoque Scholasticos doceant & ipsi Sacerdotes. Instr: §. 2. pag. 218. Ut non plures alantur, quam redius patiantur; imò pauciores. ibid. §. 3. Ut nova obligationes non admit-

Instituti Societatis Jesu.

admittantur; gratuita ad tempus intermittantur; strenui sint Operarii. *ibid.* §. 4. Ut Socii occupentur in Missionibus, aut Residentibus. §. 5. p. 219. Collegia non gravet Contributionibus. *ibid.* §. 6. Rationes Provincia quotannis exigat. *ibid.* Superflua refecet. *ibidem.* §. 7. Paupertatem & frugalitatem curet. *ibid.* Peregrinationes rare sint. *ibidem.* §. 8. Equitatio ex sola necessitate. *ibidem.* Taxa Viatici recognoscenda, & servanda. *ibid.* §. 9. In aedificiis permittendis, & pecunia mutuo accipienda, sit difficilis. *ibid.* §. 10. Rectores sint periti Oeconomiae. *ibid.* §. 11. Procuratores primo instruantur. *ibid.* §. 12. Defuncti, vel futuri Rectores sint Procuratores. §. 13. p. 220. Visiter praedia Provincialis. *ibid.* §. 14. Libros Rationum accuratè examinet. *ibid.* §. 15. uti & Rationes Accepti, & Expensi. *ibidem.* §. 16. Item debita, & provisiones. *ibid.* §. 17. Statum cum statu conferat. *ibid.* §. 18. Brevem relationem Romam mittat. *ibid.* §. 19. Inventaria cum Inventariis conferat. *ibid.* §. 20. Inconsulto Provinciali Oeconomiae forma non mutanda. pag. 221.

Provisiones.

- In.** Accuratè à Provinciali examinanda. p. 220.
II. in §. 17. Suo tempore à Procuratore facienda. p. 223, in §. 3.

Proximus.

- Co.** Societatis finis est, non solùm propria, sed & Proximorum perfectio. Ex: c. 1. §. 1. p. 194. & p. 4. in praem: p. 232. & cap. 7. §. 3. p. 209. & p. 7. cap. 1. §. 1. p. 269. & cap. 2. D. pag. 270. Et ad hoc ipsa doctrina Societatis dirigitur. p. 4. c. 5. §. 1. pag. 239.

Completitur autem omnia hominum genera, quantum ad spiritualia. par. 1. c. 3. §. 1. p. 215. & p. 4. c. 8. §. 8. p. 244.

Ad fructum cum proximis faciendum, necessaria est gratia sermonis. p. 1. c. 2. §. 9. pag. 214. Exoptanda quoque species honesta. §. 10. *ibid.* Magis tamen conferunt virtutes, quàm dona naturalia. p. 10. §. 2. pag. 299. Et aedificatio vitae magis quàm verba. p. 7. c. 4. §. 2. p. 275. & proprius profectus interior. par. 5. c. 2. §. 1. pag. 257. Juvat etiam unio Nostrorum. par. 3. c. 1. §. 18. pag. 226.

Juvantur proximi sanctis desideriis, & precibus. par. 7. c. 4. §. 3. pag. 275. Tum Sacramentis, & concionibus. §. 5. & 6. *ibid.* privatis colloquiis. §. 8. *ibid.* & par. 4. c. 4. §. ult. pag. 238.

& aliis, de quibus par. 4. cap. 8. p. 244. & p. 7. c. 4. pag. 275.

Docendi Nostrum, quomodo cum proximis omnium generum tractent. par. 4. cap. 8. §. 8. p. 244. & par. 10. §. 3. pag. 299.

Occupationes cum proximis magis propriae sunt Domuum Professarum. p. 4. c. 8. §. 1. p. 244. In Collegiis autem remittenda propter studia. par. 4. cap. 6. §. 3. p. 240. Sub finem tamen studiorum aliqua assumenda. p. 4. c. 8. §. 1. p. 244. & cap. 10. §. ult. pag. 247.

Rektor autem debet designare, qui cum iis agant. *ibidem.*

Debent proximi juvari etiam corporalibus officiis. p. 7. c. 2. E. p. 272. & c. 4. §. 9. p. 276.

Meritum cum proximis spectatur, non ex opere, sed ex charitate. Exa: cap. 1. §. 9. pag. 195.

Vitanda est offensio proximorum, quantum potest. p. 6. cap. 3. §. ult. p. 267.

Quomodo a quoque Nostrum proximus ad bona opera promovendus. r. 42. comm. pag. 310. **I.**

Immoderatus labor, & multò magis negligentia in eo adjuvando, fugiatur. r. 38. Prep: p. 327.

Prudentia.

Prudentia in Generali magis necessaria, quàm doctrina. p. 9. c. 2. §. 6. p. 289. **I.**

Pollere debent Superiores prudenti caritate. par. 3. c. 1. §. 15. pag. 226.

Puritas.

Puritas & humilitas disponunt ad orationem. Di: cap. 8. §. 3. pag. 319. **II.**

Q. QUADRIMESTRES.

Qui eas scribere debeant; quando, & quot e-
Co. xemplis. par. 8. cap. 2. M. §. 1. 2. & 3. **I.**
 pag. 280.

Quaestiones.

Theologica quomodo tractanda; & earum Casa-
St. logus. p. 69. ad 75. Theologicis abstineat Profes-
II. sor Casuum. r. Cas. 3. pag. 75. & Professor Ethica. r. Mor: 1. p. 78.

Quibus abstinebit Theologia Professor. r. Theol: 9. p. 68. 69. quibus studere debeant, qui Theologiam recolunt. r. Rep. 5. pag. 102. Scribant easdem ex professo. r. 6. *Ibid.*

Quaestionum delectum Philosophia Professor habeat. r. Phil: 14. p. 78. inserat textibus Aristotelis. r. 15. *ibid.*

Quaestiones de Epigrammate, Ode, Senatu, Triumpho,

Index Generalis

umpha, & similes, quatenus die vacationis in Rhetorica permittantur. r. Rhet. 15. p. 93.

Quarta.

- Pr. I. Pag. 186.
Di. *Quarta Hebdomada. Vnde Hebdomada*
II. quarta.

Quatriduum.

- De. *Quatriduum informationum ante electionem Generalis; & in eo prestanda. Co: 1. d. A. 6. pag. 407. & d. 19. p. 412. & Con. 2. d. A. 26. p. 439.*
I. *Intra quatriduum si qui veniant, deliberabit Congregatio, an suffragia sint habituri. Con: 2. d. A. 26. ibid.*
Fo. *Quatriduum in electione Generalis. pag. 5. In*
II. *electione Assistentium. p. 16. In Congregatione Procuratorum. p. 33.*

Quebecensis Procurator.

- De. *Quebecensi Procuratori Parisiis degenti conce-*
I. *duntur jus ad Congregationem in Provincia Francia. Co: 12. d. 21. p. 604.*

Querelæ.

- St. *Querelæ ex variis Provinciis de aliquibus Ma-*
II. *gistris Philosophiæ & Theologiæ. Ord: Stud: num: 1. pag. 109.*

R.

RATIO.

- Di. **R**atio lumen est probans, an affectus motio bona
II. *su. cap. 28. §. 5. pag. 338.*
Rationes etiam humane ad electionem conferunt. cap. 23. §. 5. p. 334. & cap. 28. §. 5. p. 338.
Ratiocinatio tutor ad eligendum via, quam motio affectus. c. 28. §. 6. p. 338. & cap. 27. §. 1. p. 337. Rationes electionis scripto notanda. cap. 31. §. 3. pag. 341.

Rationes.

- Re. *Libri Rationum Procuratoris Provincia. r. 14.*
I. *& 15. Proc: Prov: pag. 381.*
Idem quotannis conficiat Statum, seu bilancem Rationum. r. 17. ejusd. p. 382. Et summus Rationum particulares transmutat ad Domes & Collegia. r. 18. ejusd. ibid.
Rationes Procuratoris examinanda in Visitatione Collegii. r. 22. Socii Prov: p. 356.
De. *Rationum redditio per Superiores, & Procurato-*
I. *res. Co: 8. d. 60. §. 4. p. 577.*
In. *Rationes Provincia quotannis à Provinciali exi-*
II. *genda. p. 219. Libros Rationum accurate Provincialis examinet. p. 220. Rationes Antecessoris diligenter examinet Rector. p. 221. Idem Ratio-*

nes Accepti & Expensi quot mensibus exigit. pag. 222. Ratio reddenda Successori. ibid. Curat Procurator, ut rationes Accepti & Expensi consent. pag. 223.

Reconciliare.

Reconciliandi profanatas Ecclesias facultas in Bu-
remotissimis regionibus, ubi Catholicus Episcopus 1.
non adest. pag. 14.

Recreatio.

Non debent labores continuari sine aliqua relaxa-
tione. p. 3. c. 2. D. p. 231. Presertim in estate 1.
cessandum una aut duabus horis à prandio. ibid.
Scholasticis dandus saltem unus dies in hebdo-
mada à prandio. par. 4. cap. 13. F. pag. 251.
De reliquis vacationibus statuet Provincialis, ibidem.

Professi recreari possunt in aliquo horto Collegii. par. 6. cap. 2. D. pag. 265.

Ejus tempus, & locus. r. 56. Prop: pag. 339. Re. I.
& r. 40. Refl. p. 334. & r. 55. ejusd. p. 335.

Recreationes Patrum tertia Probationis. r. 12. Instrucl. p. 351.

Recreatio post mensam, à Novitiis quomodo trans-
igenda. r. 74. Mag. Nov: p. 346. & r. 8. Socii
Mag: Nov: pag. 367.

Recreationis quotidiana hora resinenda. Con: De. I.
6. d. 6. p. 520. Recreatio cessat triduo hebdoma-
de sancta. Con: 7. d. 34. p. 552. Scholasticorum
hebdomadaria, domi, vel in vinea, quomodo tra-
ducenda. Con: d. 40. §. 7. p. 538. & §. 9. ibid.

A recreatione abstinendum triduo hebdomada
sancta in honorem Passionis Dominica. Ca: 8. Co: I.
7. pag. 651.

Recreatio tempus quomodo transigendum. Or. II.
pag. 133.

Recreationes eorum qui tertium annum agunt. pag. 129. 131.

Recreationis dies pro Scholasticis in Collegio, vel in vinea. pag. 147.

Recreationes religiosæ obeantur. pag. 175.

Recreatio quotidiana quomodo transigenda. p. II.
206. & c. Ejus sermonum materia. ibid. Sacra-
mentum visitandi consuetudo. ibid.

Recreatio à prandio, & post cenam, ei qui exer-
cetur, permittetur. c. 6. §. 3. p. 318.

Rector.

Rectores Collegiorum, & Universitatum per se Co-
creat Generalis. p. 4. c. 17. §. 1. pag. 254. & I.
par. 9. cap. 3. §. 14. p. 291. vel confirmat electos
ex commissione à Provinciali. p. 4. c. 17. §. 1. p. 254.

Instituti Societatis JESU.

254. *Ejusdem est etiam eos removere.* p. 4. cap. 10. §. 3. pag. 246.

Ordinarie debent esse Coadjutores spirituales. p. 4. cap. 10. §. 3. p. 246. & par. 6. c. 2. §. 3. pag. 263.

Debent habere talentum conveniens. p. 4. c. 2. §. 5. p. 235. & esse precipui in virtutibus & discretione. par. 4. c. 10. §. 4. p. 246. & cum proportionem habere omnia qua requiruntur in ipso Generali. p. 9. c. 6. l. pag. 299.

Eorum officium est Collegium velut humeris sustinere. p. 4. c. 10. §. 5. p. 246.

Habere curam suorum quoad animam, & quoad corpus. cap. 4. A. pag. 238. & cap. 10. §. 5. pag. 246.

Conseruare res temporales. cap. 2. §. 5. pag. 235. & cap. 10. §. 5. pag. 246.

Continere in officio tam Praeceptores, quam Scholasticos. cap. 6. §. 9. p. 240.

Curare ne Magistri accipiant ulla munera. cap. 15. §. 4. p. 252. Et ut regula ab omnibus seruetur. cap. 10. §. 5. pag. 246.

Assignare socios. cap. 4. F. pag. 238.

Item conseruare amicos, & conciliare alienos. cap. 10. C. pag. 248.

Eorum potestas est, quantam communicabit Generalis. par. 9. cap. 3. §. 14. p. 291. & §. 15. pag. 292.

Expedit autem esse amplam. p. 2. c. 2. §. 2. p. 220. & B. p. 221. & p. 4. c. 10. §. 4. p. 246.

Possunt officiales domesticos designare. §. 6. ib. pag. 247.

Possunt ordinare, & mutare horas diei. ibidem. §. 9. & D. p. 238.

Auditis Consiliariis statuere quod magis videatur. p. 9. c. 6. §. 14. pag. 298.

Quando autem possunt dispensare in regalis. par. 4. cap. 10. B. pag. 248.

Omnes debent sinere se ab eis regi. p. 8. c. 1. §. 4. p. 277. & totam sui dispositionem eis relinquere. p. 4. c. 10. §. 5. p. 246. Nihil eis clausum tenere. ibid. & D. p. 248.

Debent interesse Congregationi Provinciali. p. 8. c. 3. §. 1. p. 281. & c. 5. §. 3. p. 283. Et habere suffragium ad eligendum Procuratorem triennalem. cap. 2. B. p. 281. & ad alia. cap. 3. A. pag. 282.

Item ad substituendum, vel ad probandum Vicarium Generalem. p. 9. c. 4. §. 6. p. 293.

Non possunt contra omnium Consulorum Un-
Instit. S. J. vol. II.

versitatis sententiam agere. par. 4. cap. 17. H. pag. 255.

Nec Lectores primarios, aut Officiales mutare. c. 17. A. ibid.

Nec mutare exercitationes repetendi, & Latine loquendi. cap. 6. K. pag. 242.

Nec Ordinem Vacationum statuere. c. 13. F. pag. 251.

Nec liberare Scholasticum à publico examine. cap. 15. E. pag. 253.

Circa studia eorum officium est, per se, vel per Cancellarium examinare Scholasticos, & statuere quibus quisque facultatibus vacare debeat, & in qua classe. p. 4. c. 13. §. 4. pag. 250. & c. 15. §. 1. p. 252. Designare qui theses defendant. p. 4. c. 6. §. 10. p. 240. Et qui Declamationes habeant. c. 16. B. p. 254. Externos etiam gratis promovere. c. 15. §. 4. p. 252. Et removere qui operam perdunt, vel alius nocent. cap. 16. §. 5. pag. 253.

Eorum Officiales sunt: Minister, Syndicus, Praefectus spiritualium. p. 4. c. 10. §. 7. p. 247. & aliqui Consultores. ibid. & p. 9. c. 6. §. ult. pag. 298. in Universitatibus autem Cancellarius. par. 4. c. 17. §. 2. p. 254. Nisi ipse Rector id munus sustineat. ibid. C. p. 255. Syndicus generalis, & alii particulares. ibid. §. 7. p. 254. Secretarius. §. 3. ibid. Notarius. §. 4. ibid. Decanus, & duo designati in quavis facultate. §. 5. ibid.

Subiecti esse debent Generali, & Provinciali. p. 8. c. 1. §. 4. pag. 277.

Et suis praeire exemplo obediunt. p. 4. c. 10. §. 8. pag. 244.

Reddere rationem officii sui Generali. p. 9. c. 3. §. 4. p. 290. & Provinciali, vel ei, quem Generalis constituit. p. 4. c. 2. §. 5. p. 235. & c. 10. §. 3. pag. 246.

Informare semel in anno Generalem, & bis Provincialem. c. 17. §. 7. p. 254. & curare ut res omnes eis perspectae sint. ibid. A. p. 255.

Debent intra annum per quadraginta dies tradere doctrinam Christianam, nisi aliquod sit impedimentum. p. 4. cap. 10. §. 10. p. 247. & K. p. 248.

Rector qualis esse debeat. r. 1. Recl. p. 331. Re. I.

Particularia in cibo, & c. exuat, & familiaritatem. r. 2. ibid.

Doctrinam Christianam per 40. dies primà vice doceat. r. 3. ibidem.

Consuetudines approbatas seruet; novas non inducat. ibid. r. 4.

Kkk k

Mini-

Index Generalis

Ministeria domestica distribuat. ibidem. r. 5.
Confessariorum Collegii ordinarium non constituat. ibidem. r. 7.

In virtute obedientiae raro jubeat. r. 8. ibid.
Ordinarias tantum poenitentias imponat. ibid. r. 9.

Cum dispensaverit in rebus majoris momenti, Provinciale admoneat. r. 10. pag. 332.

Intelligat quas habeat facultates. r. 12. ibid.
Sit sollicitus ne Officiales officio suo desint. r. 13. ibidem.

Singulis hebdomadis de rebus majoris momenti cum Consultoribus agat. r. 14. ibid.

Admonitorem precipue benigne audiat. r. 15. ibidem.

Qua, & quomodo in libro scribi faciet. r. 16. ibidem.

Qua lectione Institutum Societatis cognoscet. r. 17. ibid.

In libellum referat, qua ad bonum Collegii ei occurrunt. r. 18. ibid.

Obedientiam servari faciat, & in ea praeire curet. r. 20. ibid.

Constitutionum observantia, & vigilantia ejus circa domesticos. r. 21. p. 333.

Subditos crebro, & cum caritate alloquatur. r. 25. ibid.

Eos in tentationibus juvet. ibid.

Ratio habenda in correctionibus, & in injungendis poenitentis. r. 26. ibid.

Quem modum servabit in correctionibus. r. 27. ibid.

Aliquos eligere potest, qui poenitentias approbent. r. 30. ibid.

Mensura tamen in illis concedendis non excedatur. r. 31. ibid.

Unionem in Nostros curet. r. 32. ibid.

Provinciale admoneat de iis, qui ad studia admittendi sunt, vel ulterius promovendi. r. 37. pag. 334.

Impedimenta studiorum removeat. r. 38. ibid.

Quando Praeceptorem instituere possit. r. 41. ibid.

De dispensatione in alibus promovendorum ad gradus litterarios, Provinciale admoneat. r. 42. ibidem.

Sub finem studiorum cujusque, quid de talentis, &c. scribet ad Provinciale. r. 44. ibid.

A Procuratore rationem dati & accepti, & quo praesente exigit. r. 57. p. 335.

De expensis extraordinariis Provinciale admoneat. r. 63. pag. 336.

Non permittat Nostros in causis civilibus examinari. r. 65. ibid.

Fundatoribus, & Benefactoribus gratitudinem exhibeat. r. 76. p. 337.

Neminem in Societatem admittat. r. 77. ibid.
Valde idoneum tanquam hospitem potest interim domi recipere. r. 78. ibid.

Venientes sine licentia non admittat. r. 79. ibid.
Quomodo se habeat erga Nostros transeuntes, vel hospites. r. 80. ibid.

De male habentibus Provinciale admoneat. r. 84. ibid.

Quid possit in Instruorem, & Patres tertia Probationis. r. 10. Instr. p. 351. & r. 16. ejusd. pag. 352.

Rector Universitatis. Vide Cancellarius.

Rectores intra annum per se, vel per alium doctrinam Christianam docere debent. Co: 2. d. 65. p. 452. Eorum officio nullum tempus praescribendum. Co: 2. d. 68. ibid. & Co: 5. d. 35. p. 504. ultra triennium durare vetuit Clemens VIII. Co: 5. d. 64. §. 1. p. 515. Rectores Professi in Congregatione sedent ordine suae Professionis inter Professos. C. 6. d. 25. §. 3. p. 527. Rectores Convictorum, & Seminariorum à Congregatione Provinciae exclusi. Co: 5. d. 81. p. 518. & Con: 6. d. 25. §. 1. pag. 526.

Rectores nominati à Generali defuncto, an & quando renunciandi. Co: 12. d. 30. p. 607.

Rectores inquirant in eos, qui calamo, vel lingua alios offendunt; & puniant. Co: 12. d. 19. p. 603.

Rectores, & Praepositi absentes, quale jus habeant mittendi ad Congregationem Provinciale. Co: 12. d. 35. p. 608. Rectores Collegiorum extra Europam spectantium ad Provinciam aliquam Europae, non habent jus ad Congregationem suae Provinciae. Co: 12. d. 21. p. 604.

Rectoris officio non est designandum certum tempus, sicut Provinciali designatum est triennium. I. Can: 33. Co: 2. pag. 637.

Rector Academiae. Vide Academia.

Rector Collegii quibus in rebus Generalem aut Provinciale consulat. Vide Generalis & Provincialis. & r. 24. Rest. p. 61.

Adhibetur in designandis iis, qui Theologiam recolant. r. Prov: 10. p. 54. interest Philosophorum examini. r. 19. Prov: §. 1. p. 55. caveat ne Magistrorum, aut discipulorum opera ad munera dome-

De.
I.

St.
II.

Instituti Societatis Jesu.

domestica utatur. r. 32. Prov. p. 58. & r. 20. Recl: pag. 61.

Frequenter obeat literarias exercitationes omnes. r. 3. Recl: pag. 59. interdum Scholas. *ibid.* Eos, qui Theologiam recolunt, inconsulto Provinciali ne occupet in concionibus. r. 5. Recl: *ibidem.* Nec in docendo Philosophiam. r. 6. *ibidem.* Consulendus à Praefecto, cum quid in Magistrorum conclusionibus immutandum. r. 18. Praef: p. 62.

Examinandorum Metaphysicorum ordinem audito Praefecto, ac Praeceptore, distribuit. r. 23. Praef: p. 63. Cum Doctoratus confertur, Praefecto, quid sit acturus, praescribit. r. 25. Praef: *ibid.*

Bidellos constituit. r. 19. Com. Sup. p. 66. praescribit quando sit in refectorio scriptura praefectio habenda. r. 19. Scrip: p. 67. ut in academiam, qui non sunt ex coetu B. Virginis, aut Scholastici, admittantur, dispensat. r. 23. Recl: p. 61. & r. 2. Acad. p. 104.

Moderatorem seu Praefectum ex Nostri praeficit Academia. r. 4. Acad. p. 105. & Socium, & Praesides Academicis Theologis, ac Philosophis. p. 106. Vide Academia.

Examinatores inferiorum classium cum Praefecto constituit. r. 18. Praef: inf: p. 81. De librorum praefectorum catalogo cum Praefecto cognoscit. r. 27. Praef: inf: pag. 82. Praemiola discipulis distribuenda suppeditat. r. 36. Praef: inf: pag. 83. Consulendus, si quando Scholasticus à nostris scholis sit dimittendus. r. 39. 40. Praef: inf: *ibid.*

Admonendus, antequam admittatur ad scholas, qui semel dimissus est. r. 42. Praef: inf: p. 83. Cum utroque Praefecto resignat nomina peracto iudicio praemiorum. r. 10. Praem: pag. 85.

Probare debet causas absentiae, ut quis absens premium obtineat. r. 11. Praem: p. 86. Facultatem concedit, ut carminibus qua affigunt Rhetores, addantur pictura. r. 18. Rhet: p. 93. & Humanista. r. Hum. 10. p. 96. Reliqua Vide. p. 59. ad 61. in ejus regulis.

Rectores Collegiorum, in quibus traduntur Superiores Facultates, quid curare debeant, ut Ordinatio pro Studiis superioribus executioni mandetur. Ord: Stud: n. 16. p. 120.

In. *Rectores sint periti oeconomiae.* Instr: §. 11. pag. II. 219. Rectores defuncti, vel futuri, sint Procuratores. *ibid.* §. 13. p. 220. Rationes Antecessoris diligenter examinet Reclor. *ibid.* §. 1. p. 221. Statum habitualem rerum temporalium Collegii quam primum cognoscat. *ibid.* §. 2. Prædia visitet. *ibid.* Oeconomia formam neminet inconsulto Pro-

vinciali. *ibid.* §. 3. In victu, & vestitu, &c. nihil novi introduci patiat. *ibid.* §. 4. Depositis ne utatur. *ibid.* §. 5. Mutuum quatenus accipiet. *ib.* Quod superest, cui impendet. *ibid.* §. 6. Omnes pecunias tradidit Procurotori. *ibid.* §. 7. Sepe consultet. *ibid.* §. 8. Quo consilio, & qua cautela Contractus celebrabit. *ibid.* Quot mensibus Rationes Accepti & Expensi exigat. *ibidem.* §. 9. p. 222. Rationem reddat successor. *ibid.*

Reddere rationem.

Redditio rationum per Superiores & Procuratores. Co. 8. d. 60. §. 4. p. 577.

Rationes Provinciae quotannis à Provinciali exigenda. Instr: §. 6. p. 219. Libros Rationum accurate examinet Provincialis. *ibid.* §. 15. p. 220. ut & rationes Accepti & Expensi. *ibid.* §. 16.

Rationes Antecessoris diligenter examinet Reclor. Instr: §. 1. p. 221. Idem quot mensibus exigat rationes Accepti & Expensi. *ibid.* §. 9. p. 222. Ratio reddenda Successori. *ibidem.*

Curet Procurator, ut rationes Accepti & expensi consent. Instr: §. 5. pag. 223.

Reditus.

Bona Collegiorum ad usum Professorum converti non possunt. pag. 3. §. 19.

Et Const. par. 4. c. 2. §. 5. p. 235. & F. p. 236. & par. 6. c. 2. §. 3. p. 263. & p. 9. c. 3. §. 18. p. 292. & p. 10. §. 5. p. 300. Neque in alios usus quam ipsorum Collegiorum. Ex. c. 1. §. 4. p. 194. Num tamen aliquando Professores & formati modo aliquo redditibus Collegiorum juvari possint. par. 4. c. 2. F. p. 236. & p. 6. c. 2. §. 4. F. 263.

Reditus petitionum publicarum, an retinendi. De. Co. 1. d. 122. pag. 432.

Refectio corporis.

In ea temperantia, & modestia servanda; sua etiam anima refectio praebeanda. r. 30. Sum. pag. 306.

Refectorium.

Vide Praefectus Refectorii.

Reformatio.

De emendatione, seu reformatione Vitae statim. Ex. pag. 285.

Reformatio perfecta in prima hebdomada desideranda. cap. 10. §. 6. p. 322. in quibus versetur. c. 10. §. 7. *ibid.* fit imitatione vitae Christi. cap. 18. §. 2. p. 329. iis maxime conveni, qui in statu sunt immutabili. c. 34. §. 1. p. 343.

Reformationis doctrina Societatis Operariis commendata sit. cap. 34. §. 2. *ibid.*

Kkk k 2

Refor-

Index Generalis

Reformationis peculiarem formam dare potest
Instructor. cap. 9. §. 9. p. 320.

Regimen.

Re. *In Consultationibus ad Regimen, prælegenda*

I. *Informationes. r. 13. Socii Prov. p. 355.*

Informationes ad Regimen in Archivo servanda.

r. 15. Socii Prov. p. 356.

Socii Provincialis obligatio scribendi de regimine Provincialis ad Generalem. r. 18. Socii Prov. ibidem.

Regni Jesu Christi Contemplatio.

Di. *Non numeratur inter Meditationes. cap. 19.*

II. *§. 1. p. 330. est proæmium, & fundamentum vite Christi meditanda. ibid. Osendit diversitatem graduum in imitatione Christi. ibid. Disponit ad electionem status. c. 19. §. 2. ibid. mentem erigit à terrenis. cap. 29. §. 1. p. 339. nullum continet votum. ibid. tradenda etiam non electuris. cap. 19. §. 3. pag. 330.*

Regulæ.

Bu. *Ab eorum correctione ad externum Judicem*
I. *non potest appellari. pag. 10.*

Co. *Prima, & suprema regula omnis bonæ voluntatis*

I. *& judicii est Deus. par. 3. cap. 1. §. 23. p. 227.*

Præter Constitutiones sunt etiam necessariae regulæ. in proæmio Declar. p. 211. Hæ autem ad particularia descendere debent. par. 4. cap. 7. §. 2. pag. 243.

Debent esse aliquæ regulæ officialium domesticorum. p. 4. c. 10. §. 6. p. 247. & p. 7. c. 4. §. ult. p. 276. Item Provincialium. p. 9. c. 6. l. p. 299. Item Collegiorum. Vide Collegia.

Professi & Coadjutores formati quomodo ad regulas teneantur. par. 6. cap. 3. §. 3. pag. 266.

Regula sapiens in biennio Novitatus consideranda sunt. Ex: cap. 1. §. 13. p. 195. deinde etiam sapiens audienda, aut legenda. p. 3. c. 1. §. ult. p. 228. id est singulis mensibus. p. 10. §. ult. p. 301. singulis autem hebdomadis quæ ad singulos pertinent. par. 4. cap. 10. F. pag. 248.

Eorum transgressio non obligat ad peccatum. par. 6. cap. 5. pag. 268. Est tamen poenitentis puniendæ, eaq; ultro aliquando petenda. p. 3. c. 1. §. ult. pag. 228.

Re. *Regulæ communes, & particulares intelligentiæ, & à quibus, & quo tempore legenda. r. 49.*

I. *Com: pag. 311.*

Dispensatio in illis. r. 7. Prov: ibid. & r. 11. Prep: p. 325. & r. 10. Recl: p. 332.

Diligenter observentur. r. 22. Prep: p. 326. & r. 21. Recl: pag. 333.

Non abrogentur, &c. nec nova inducantur. r. 6. Prov. pag. 311.

Eorum ratio habeatur in Censuris librorum. r. 6. Revis. Gen. p. 353.

Regulæ minorum Officialium cum ipsismet examinanda in Visitationibus Collegiorum. r. 22. Socii Prov: p. 356.

Regularum Summarium integrum conservandum. Co: 2. d. 57. p. 451. Generali emendandum committitur. Co: 3. d. 27. p. 466.

Regulæ communes ab omnibus observanda, etiam Professis. Con: 4. d. 22. p. 488. Scholasticorum bis, aut ter singulis annis legenda. Co: 2. d. 66. pag. 452.

Regulæ communes, & officiorum, Generali commisse, ut recognoscantur. Con: 1. d. 133. p. 433. & Con. 2. d. 57. pag. 451.

Regulas condere solius est Generalis, & eorum qui auctoritatem ab eo acceperint. Co: 1. d. 143. pag. 435.

Regulæ quorundam condenda. Co: 12. d. 56. §. 2. pag. 612.

Regulæ ut servantur omnes, cures Provincialis. St. r. 38. & 40. Prov: p. 59. & uterque Prefectus. II. r. 4. Pref: p. 61. & r. 4. Pref: inf: p. 79. discipulorum vero Magistri. r. 39. Com: inf: p. 90.

Quas Scholasticorum regulas servabunt, qui recolunt Theologiam. r. 1. Repet. p. 102.

Externis discipulis, dum admittuntur, regulæ ostendenda. r. 11. Pref: p. 81. palam collocentur in classibus, & singulis mensibus legantur. r. 49. Pref: inf: p. 84.

Regulæ 9. & 10. Summarii de manifestatione delicti declaratio. p. 148. Regulæ 24. expositio. p. 133. Item Regulæ 26. de silentio. ibid. & Regulæ 18. Sacerdotum. p. 131.

Regulæ utiles: ad victum temperandum. pag. Ex. 288. ad motus animi discernendos. p. 299. ad pleniorum spirituum discretionem. p. 301. in distribuendis elemosynis servanda. p. 302. de scrupulis dignoscendis. p. 303. ut cum Ecclesia sentiamus. pag. 304.

Regulæ 11. & 17. Summarii, & similes, quando meditanda. c. 10. §. 10. p. 323.

Regulæ discretionis spirituum valde utiles. c. 5. §. 5. pag. 317.

Regulæ electionis particularibus negotiis applicanda. cap. 10. §. 13. p. 323. & cap. 25. §. 9. pag. 336.

Regu-

Instituti Societatis Jesu.

Regula ad vitium temperandum verbo tantum explicanda. cap. 35. §. 12. pag. 345. cum discretionem proponenda. ibid. Ante tertiam hebdomadam dari possunt. cap. 35. §. 13. ibidem.

Regula, quae ponuntur post exercitia, non omnes omnibus tradenda. cap. 38. §. 1. pag. 347.

Reiecta.

- Fo.** *Reiecta à Deputatis in Congregatione Generali proponere licet. p. 14. in Congregatione Provincia tractare quomodo liceat. p. 29.*

Religio.

- Co.** *Licet movere alios ad Religionem. Ex: c. 3. §. 14. p. 199. Qui tamen à Nostriis motus esset, quando differri deberet. ibid.*

Non licet Nostriis post vota emissã aliam Religionem ingredi. Ex: c. 4. §. 42. p. 205.

Qui semel sumserit habitum alterius Religionis, non debet recipi in Societatem. Ex: c. 2. §. 3. pag. 197. & p. 1. c. 3. §. 5. p. 215. Imò nec reducendus, si à Societate discesserit. p. 2. c. 4. B. p. 224.

- Di.** *Religio alia aliis aptior. c. 25. §. 4. p. 336.*

- II.** *Eligenda, in qua vigeat observantia. cap. 25. §. 6. ibid. preferenda, cujus Institutum est perfectius. cap. 25. §. 9. Ibid. Quae melior, ex S. Thoma. c. 25. §. 6. ibid. Religionis non danda suspicio ei, qui ad Exercitia invitatur. c. 1. §. 2. p. 314. & cap. 4. §. 8. p. 216.*

Religiosi.

- Bu.** *Eos omnes, qui biennio Novitiatûs in Societate peracti, tria vota, tametsi simplicia emisserunt, fuisse, esse, & fore verè & propriè Religiosos. pag. 65. & 78.*

Reservatur absolutio Apostatarum. pag. 31. & 78. Similiter & receptatorum. pag. 31.

Religiosis Societatis non licet ad Sacerdotium, vel ad ejusdem Societatis gradus aspirare, vel statum mutare. pag. 98.

Religiosi cujuscumque Ordinis, etiam Societatis, in virtute sanctae obedientiae, atque sub excommunicationis latae sententiae poena, prohibentur alterare, aut impugnare Societatis Institutum. p. 99.

- Pr.** *Religiosus. pag. 186.*

- I.** *Religiosi suas regulas maximi faciant, & Institutum adamant. cap. 9. §. 4. p. 320.*

- Di.** *Religiosi aliorum Ordinum doceri possunt modum dandi Exercitia. cap. 9. §. 7. ibid.*

Religiosis communicari potest liber Exercitiorum. ibid. Iis quomodo tradenda Exercitia. c. 9. §. 3. p. 320. Iisdem non danda electio. cap. 23. §. 1. p. 333.

Institut: S. J. vol: II.

Reliquiae.

Pag. 187.

Vide r. 18. Praef: Ecclesia. pag. 368.

Reliquias Sanctorum, Ecclesiis applicatas, alienare, vel usurpare non licet. Co: 7. d. 28. p. 550. De. Et Ca. 3. Con: ejusd. pag. 651.

Reliquiaria Nostrorum aurei valorem non excedant. pag. 133.

Reliquiaria pretiosa Nostriis non permittenda. In. pag. 184. Unius aurei valorem non excedant. II. pag. 205.

Renovatio.

Renovatio votorum quibus festis facienda. Con: De. 2. d. 64. p. 452. Habet aliquando vim primae I. nuncupationis. Co: 8. d. 22. p. 569. & Can. 4. Cong: ejusd. p. 655. Eam precedat iridiana relectio. Con: 6. d. 29. p. 530. & Con: 7. d. 77. pag. 558.

Et Instr. pag. 211.

Renunciatio.

Renunciatio bonorum quomodo instituenda. Or. §. 10. pag. 122.

Repetentes. Repetitio.

Repetitiones lectionum quomodo faciende. par. Co: 4. cap. 6. H. p. 242. & cap. 13. D. p. 251.

Possunt mutari à Rectore cum licentia sui Superioris. par. 4. cap. 6. K. p. 242.

Repetenda privatim facultas, quam quisque audit. par. 4. c. 6. §. 16. p. 241.

Philosophia quidem dimidio anno. cap. 15. §. 2. p. 252. Theologia duobus. ibid. §. 3.

Repetentes Theologiam quales esse debeant. r. St. 10. Prov: p. 54. à Provinciali adhibitis aliis designantur. ibidem. possunt ad gradum Doctoratus promoveri. ibid. actus habeant ipso biennio. r. 7. Praef: p. 62. & r. 9. Repet. p. 102.

Ad argumentandum cum externis ipsi potissimum mittendi. r. 26. Praef: p. 63. non occupentur in concionibus inconsulto Provinciali. r. 5. Relect. pag. 59.

Possunt substitui Magistris, & praesse repetitionibus, ac disputationibus. ibid. r. 6. ipso biennio in Hebraicis quoque laborent. r. 8. Prov: p. 54. Quid ipsis servandum. Vide. p. 102. & 103. in ipsorum Institutione.

Repetitiones superiorum Classium.

Curent Magistri repetitionem lectionis in schola r. 11. Comm: pag. 65. quam Scholastici repetant. r. 4. Schol: p. 101. Philosophorum in scholis per semihoram. r. 16. Phil: p. 78. Mathematica semel in mense. r. 3. Math. p. 79.

LII 1

Dome;

Index Generalis

Domestica per horam, quales, & quando. r. 12. *Com: Sup.* p. 65. *Sacra Scriptura semel in hebdomada.* r. 19. *Script:* p. 67. *Ethica quinddecimo quoque die.* r. 3. *Mor.* p. 79.

Inferiorum Classium.

Repetitio quotidiana pralectionis tum hesternae, tum hodiernae, & quomodo. r. 25. *Com: inf:* p. 88. *hebdomadaria in Sabbato.* r. 26. *ibid.*

In classibus Grammatica exigantur in repetendo potissimum praecepta Grammatica. r. 5. *Med. Gram:* p. 99. & r. 5. *inf: Gram:* p. 100. *Repetitiones nostrorum Rhetorum quales.* r. 20. *Rhet:* pag. 94.

Repetendum pensum altero semestri in classibus Grammatica; & cur. r. 8. *Pref: inf:* §. 3. & 4 p. 80. *Etiā in infima, & aliis, ubi sit ordo geminus.* §. 3. & §. 9. *ibid.* *Vide etiam* p. 96.

Repetitiones Meditationum.

Di. *Repetitionis usus & utilitas in meditationibus.* **II.** c. 15. §. 2. pag. 327.

Repetitiones affectu magis constant, quam longo discursu. *Ibid.* *affectus gratia admittunt plura colloquia.* *ibid.*

Repetitio aliquibus punctis ad levandum iadium variatur. c. 14. §. 1. p. 326.

Repeti potest bis locus, qui magnam attulit consolationem. c. 15. §. 3. p. 327.

Repetenda loca ubi sensimus consolationem, quomodo intelligendum. cap. 15. §. 3. *Ibid.*

Reprehensio.

Co. *Quomodo fieri debeat.* p. 3. c. 1. *N. p.* 229. **I.** *Ita ut ipse, qui reprehenditur, agnoscat caritatem.* par. 9. cap. 2. §. 4. p. 289.

Ad Generalem pertinet juvare omnes, etiam Superiores, reprehensione. par. 9. cap. 6. §. 2. pag. 296.

Omnes parati esse debent reprehendi, & reprehendere, si Superior jubeat. Ex. c. 4. §. 8. p. 201.

Re. *Reprehendere alios non licet, nec illis quidquam jubere.* r. 31. *Com: pag.* 310.

Res.

Re. *Non usurpanda, nec ab aliis accipienda sine licentia.* r. 9. *Com: pag.* 309.

I. *Domestica externis non referenda.* r. 38. *Com: pag.* 310.

Res temporales.

De. *Rerum temporalium Instructio probatur.* **I.** d. 41. p. 586.

Administratio suorum bonorum non permittenda. **Co:** 10. d. 2. p. 587. & **Can:** 1. *Cong: ejusd.* pag. 660.

Querela de administratione rerum temporalium. **Co:** 14. d. 12. p. 622. *Remedium.* *ibidem.*

Fontes damni in rebus temporalibus. p. 218. **In.** *Remedia.* *ibid.* *Bona, ac jura Collegii quomodo conservanda.* *Instr:* §. 1. p. 222. *Omnia Collegii bona primo quoque tempore à Procuratore visitanda.* *ibidem.* §. 2.

Reservatio. **Pr.** **I.**

Pag. 187.

Resignatio. **Co.** **I.**

Vide. **Abnegatio.**

Restitutio. **Pr.** **I.**

Pag. 187.

Rhetorica.

Numeratur inter litteras Humaniores. p. 4. c. **Co.** 5. **A. p.** 239. & cap. 12. **A. p.** 249. *Ei ut plurimum anni duo impendendi.* p. 4. c. 15. **A. p.** 252. *Et cum ea disci potest lingua Graeca, & Hebraica.* *ibidem.* & p. 4. c. 13. **B. pag.** 250.

A Nostri per biennium, interdum per triennium colenda. r. 18. *Prov: p.* 55. *ad eam Alumnus, & Convictores hortandi, ceterique externi.* r. 12. *Recl.* pag. 60.

Bina hora in hac classe, tum mane, tum vespere ponenda. r. 14. *Com: inf: p.* 87. *praeceptis, stylo, eruditione continetur.* r. 1. *Rhet. p.* 91. *Oratoriam, & Poeticam comprehendit.* *ibid.* *Summa Logica in ea ne explicatur.* *ibid.*

Rhetorica Cypriani explicanda in classe Humanitatis altero semestri, & quomodo. r. 1. 2. & 8. **Hum: pag.** 94. & 96.

Rhetores.

Magistri praestantes aliqui in Provincia comparandi. r. 22. *Prov: p.* 57. **St.** **II.**

Discipuli nostri quando privatim erudiendi domi. r. 10. *Recl. p.* 60. *eorum varia exercitationes.* r. 11. *ibid.* & r. 20. *Rhet: pag.* 94.

Habeant interdum orationes, & poemata, tum in mensa, tum in aula. r. 11. *Recl. p.* 60. & *in schola tum Nostri, tum externi.* r. 20. *Rhet. p.* 94.

Reverentia.

Generalis reverentia exhibenda. p. 3. 19. **Bur.** **I.** *Quanta sit Superioribus exhibenda.* par. 3. cap. 1. §. 23. p. 227. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 261. & p. 8. c. 1. §. 3. p. 277. *Speciatim vero Generali.* par. 8. c. 6. §. 6. & 7. p. 284. & 285. & p. 9. c. 3. §. 20. p. 292. **Co.** **I.**

Re-

Instituti Societatis Jesu.

Revisores Generales.

Re. *Muneris eorum gravitas. r. 1. Revis. Gen: p.*

I. 352. *Sunt ex variis Nationibus. ibidem. Prestare debent iudicio, doctrinâ, fide, & diligentia. ibid. & spectare in Nostrorum scriptis doctrina soliditatem, & uniformitatem. ibidem. Libros Theologicos examinare debent quatuor. r. 2. ibidem. Alios duo, vel tres, pro qualitate materiae. ibid. Judicare debent: an liber edendus; & si edendus, quomodo corrigi debeat. r. 3. ibid. Debent habere censuras libri ex Provinciis missas. ibid. & Auctoris ad illas responsa. ibid. In Censuris cavenda sunt verba, qua offendere possint S. Inquisitionem. r. 4. ibid. Hinc nihil censurâ haresis, aut erroris notandum. ibid. Censuris subscribere debent sua nomina. Et quid faciendum, si in iudicio discrepent. r. 5. p. 353. Pro norma Censura habeant, qua prescribitur in Ratione Stadium, & Regulis. r. 6. ibid. Circumspectionem quoque, ne quisquam merito offendatur. ibid. & Societatis existimationem. ibid. Quae in libris Nostrorum toleranda non sint. r. 7. ibid. quae contra requirantur. r. 8. ibid. Curent, ut in scriptis Nostrorum servetur modestia, & charitas erga domesticos, & Externos. r. 9. ibid. A solo Generali, vel ejus nomine à Secretario libros censendos accipient. r. 10. ibid. Eos revisos Patri Generali reddent. ibid. Curabunt, ut libri, qui ex Provinciis veniunt, emendatè, distinctèque sint scripti. ibid. Secreti tenaces esse debent. r. 11. p. 354. nec ita libro ulli patrocinari, ut videantur velle ovincere. ibid. Habeant Bullas, & Brevia Pontificia, ad doctrinam & mores spectantia. r. 12. ibid. item Decreta S. Inquisitionis, & alia id genus. ibidem. quâ comparare iis debet Procurator Generalis. ibidem. Censurarum exempla retinere debent in libro ad id destinato. r. 13. ibid. additis earum rationibus, & motivis. ibid. Librorum exemplar scriptum asservari debet in Urbe. r. 14. ibid. vel ejus loco impressum Revisoria ex Provincia miti. ibid. Revisorum regulas habere quoque debent, & observare Censores librorum, qui designantur in Provinciis. r. 15. ibid. Censeri debent etiam librorum praefationes, admonitiones, epistola liminares, & tituli. ibid. Auctor, si quid post correctionem factam mutaret, puniendus à Superioribus, pro qualitate delicti. ibid.*

De. *Revisores habent vocem passivam in suis Provinciis. Co: 8. d. 57. p. 576. Revisoribus librorum quid observandum. Co: 10. d. 11. p. 589.*

Revisores supra numerum ad Congregationem Romanam admittendi. p. 20. II.

Rex Catholicus.

Pro Rege Catholico indicenda suffragia. Co: 8. d. 36. p. 572. I.

Rigor.

Nè sit nimius in Constitutionibus. p. 10. §. 10. Co: p. 301. Neque in laboribus Superiorum. p. 9. c. 4. I. §. 3. p. 293. Nec generaliter in Nostris. par: 3. cap. 2. pag. 230.

Ritus.

Ritus Romanus servandus ubique in caeremoniis Ecclesiae. Co: 9. d. 19. p. 581. & can: 22. p. 659. I. De.

Roma.

Roma ordinariè debet fieri Congregatio Generalis. par. 8. cap. 5. §. 1. pag. 383. I.

Roma ut plurimum residere debet Generalis. par. 8. c. 1. §. 7. p. 278. & cap. 5. §. 1. p. 283. Vel certe prope Romam. p. 8. c. 1. H. p. 280.

Ibidem residet Procurator Generalis. par. 9. cap. 6. §. 12. pag. 298.

Romani Collegii Regula possunt aliis accommodari. par. 4. cap. 7. C. p. 244.

Rosarium.

A Coadjutoribus, qui legere non didicerunt, recitandum. par. 4. cap. 4. §. 4. pag. 237. I.

Nam ab aliis loco Officii B. Virginis recitari possit; & quo pacto dicendum. par. 4. cap. 4. C. pag. 238.

Rosarium an quotidie recitandum. Con: 6. d. 40. §. 4. p. 537. Ejus bene recuandi modus conscribendus. Con: 1. d. 103. p. 429. I. De.

Rudes.

Rudibus non integra dentur Exercitia. cap. 9. §. Di. 15. p. 321. & cap. 18. §. 5. p. 330. Iis meditationes explicanda magis. cap. 19. §. 5. p. 331. & cap. 20. §. 5. p. 332.

Proponendi post primam hebdomadam modi orandi. cap. 37. §. 1. pag. 345.

Explicetur, Christum Dominum impetrare à Patre, ut homo est. cap. 15. §. 7. pag. 328.

S.

SABBATUM.

Sabbato habentur disputationes in classibus Superioribus. r. 14. Com: sup. p. 65. etiam Casuum conscientiae. r. 6. Cas: p. 75. Omittuntur si sunt in hebdomada duo feriati dies. r. 14. Com: sup. pag. 65. II.

In inferioribus, quo pacto Sabbato distribuenda hora.

Index Generalis

- hora. Vide secundam regulam cujusque clas-*
sis. Audita per hebdomadam memoriter reddun-
tur. r. 19. Com: inf: p. 87.
- Sabbato Litania B. Maria in classibus inferio-*
ribus recitentur. r. 7. Com: inf: p. 86.
- In Rhetorica, & Humanitate, postrema semi-*
hora matutinâ habetur Deslamo, vel Carmen.
r. 33. Com: inf: p. 89. & r. 16. Rhet. p. 93. &
r. 2. Hum: p. 95. postrema semihora pomeridianâ
in inferioribus explicandus Catechismus, vel ha-
benda cohortatio. r. 5. Com: inf: p. 86. Vide eti-
am. p. 95. 97. 98. 100.
- Exercitationes Sabbati, si tunc festum sit, vel*
omittenda, vel in antecedentem diem revocanda. r.
16. Com: inf: p. 87. Vide etiam Disputationes.
Sacerdotes.
- Co.** *Non debent differre celebrationem Missæ ultra*
I. *octo dies. par. 6. cap. 3. §. 2. p. 266. Imò sapius*
celebrare debent. Ex. cap. 4. §. 25. p. 203.
- Confiteri autem ut minimum singulis hebdoma-*
dis. ibid.
- Intra annum debent aliquoties obire officia Coad-*
juutorum. par. 3. cap. 1. §. 19. p. 227.
- Novitii Sacerdotes quid facere debeant. Ex. am:*
cap. 5. §. 7. p. 207.
- In Scholasticis differendum Sacerdotium circa*
finem studiorum. par. 4. c. 6. C. p. 242.
- Deformitas corporis obulare solet Sacerdotio.*
par. 1. cap. 3. l. p. 216.
- Re.** *Officia domestica aliquando obire possunt. r. 34.*
I. *Præp. p. 327. & r. 33. Rect: p. 333.*
- Disciplina religiosa illis præcipue commendata:*
r. 1. Sacerd. p. 372.
- Officium Divinum recitandum. r. 2. ibidem.*
- Quando confitebuntur. r. 3. ibid.*
- Ceremonia, & alia in Missa servanda. r. 4.*
ibidem.
- Admoniti ad Sacrum faciendum, statim eant.*
r. 5. ibid.
- Doctrinam Christianam promoveant. r. 6. pag.*
373. Exercitiorum spiritualium usum valde fami-
liarem habeant. r. 7. ibid.
- Ad suum munus Confessarii multum affici stude-*
ant. r. 8. ibid. Confessiones, nisi deputati, non au-
diant. r. 9. ibid.
- Quomodo Sacramenta administrabunt. r. 10.*
ibidem.
- In casibus se diligenter exerceant, & contra pec-*
cata remedia comparent. r. 11. ibid.
- Confessarii minime caritatis, & uniformis doctri-*
na vinculo colligati videantur. r. 12. ibid.
- Ad audiendas Confessiones vocati, statim se con-*
ferant. r. 13. ibid. Eas, dum Concio sit, nemo au-
diat. r. 14. ibid.
- Minuum aspectum fugiant. Quâ corporis ha-*
bitudine Confessiones audienda. r. 15. ibid.
- Non se familiares in audiendis præsertim fe-*
minis exhibeant. r. 16. ibid.
- Eas breviter expediant; & quomodo eas extra*
Confessionem alloquantur. r. 17. ibid.
- Quando ad earum domos Nostri mittuntur, quid*
Socius, quid Sacerdos curabit. r. 18. ibid.
- Nullius curam quis suscipiat, nec obedientiam*
admittat. r. 19. ibid.
- Quomodo se gerat Confessarius, cum poenitens*
aliud adire petierit. r. 20. ibid.
- Quantum temporis in audiendis Confessionibus*
impendant. r. 21. pag. 374.
- Nil quod in pauperes quis distribuat, vel alicui*
restituatur, ab aliis petat. r. 22. ibid.
- Neminem ad emittenda vota inducant. r.*
23. ibidem.
- Propensos ad Religionem, ad aliquod peculia-*
re Monasterium non invitent. r. 24. ibid.
- Nec ad aliquod vestimenti genus. r. 25. ibid.*
- Communio secularibus quam crebro permitten-*
da. r. 26. ibid.
- Poenitentes admoneant, quando in Parochiis*
communicare debent. r. 27. ibid.
- Quomodo moribundos juvabunt. r. 28. ibid.*
- Conficiendis testamentis non assistant. ibid.*
- Quando vocandi ad Templum. r. 14. Edi-*
tni. pag. 392.
- Sacerdos Socius non est addendus Patri Nostro De-*
Generalis, nisi ipso volente. Co: 8. d. 55. p. 576. I.
- Qui Sacerdotes in Societatem admittuntur, ex-*
aminandi prius quàm ad Confessiones audiendas
exponantur. Co: 13. d. 16. p. 617. Is solis ex-
ceptis, qui ad Professionem quoque quatuor Voto-
rum sine examine admittendi sunt. ibid.
- Sacerdotes à Casuum collatione non absint; & St.*
qui eximi possint. r. 15. Prov: p. 54. II.
- Sacerdotes novi quomodo in ministeriis occupan-*
di. p. 122. Novitii celebrant quo die vota faciunt. II.
pag. 123.
- Sacerdotum examen matutinum. p. 131. quâ*
curâ regulam 18. observare debeant. p. 131.
- Sacerdotum occupationes variae. p. 189. quæ ad In-*
spiritum pertinent. Ibid. ad studia. ibid. ad proxi-
mos. ibid. Divinum Officium & Missa devotè re-
citanda. p. 203.

Etiam

Instituti Societatis Jesu.

Etiā Sacerdotes doceant scholas inferiores.
Instr: S. 2. p. 218.

Sacerdotium.

Ad Sacerdotium nemo promovendus, nisi biennium saltem in studio Theologia posuerit. Co: 13. d. 16. p. 617. & nisi post dimidia hora examen judicetur Confessiones fructuose audire posse, *ibid.* Examinatores in hoc examine sint quatuor; & examinatus, ut ad Sacerdotium promoveatur, saltem trium judicio aptus esse debet ad Confessiones fructuose audiendas. *ibid.*

Sacra.

Pr. Pag. 187.

I. Sacramenta.

Bu. *Sacramenta administrandi facultas.* p. 7. 11.

I. 17. *Sacramenta administrandi facultas interdicti tempore, iis qui causam non dederint.* p. 11. Abrogata.

De sepeliendis familiaribus domesticis tempore interdicti. p. 11.

I. Pag. 187.

Co. *Sacramentorum administratione juvatur proximi.*

I. *mus.* p. 7. c. 4. §. 5. p. 275.

Eorum frequentatio valde commendanda. p. 4.

c. 8. §. 4. p. 244. & p. 6. c. 3. §. 2. p. 266:

Discendus est modus ea ministrandi. par. 4. c.

8. §. 4. p. 244.

Re. *Sacramenta frequentantes in nostro Templo, si*

I. *sint mala adificationis, admonendi.* r. 46. *Præp.* p. 328. *Quomodo administranda.* r. 10. *Sacerd.* pag. 373.

St. *Pœnitentia, & Eucharistia, ut discipuli rite ob-*

II. *eant, ac frequentent, hortandi.* r. 3. *Com: Sup:* p. 64. & r. 5. *Com: inf:* p. 86.

Sacrista.

Co. *Inter alios officiales numeratur etiam Sacrista.*

I. *par.* 4. cap. 10. *H.* p. 248. *requirit bonas corporis vires.* par. 3. c. 2. *F.* p. 232.

De. *Habitus Sacristæ.* *Con.* 1. d. 95. p. 426.

I. *Et Ca:* 26. *Co:* 1. p. 631.

Ca. *Sacristia.*

I. *Sacristia Domorum Professorum non potest habere redditus.* par. 6. cap. 2. §. 2. p. 263.

Co. *Silentium in Sacristia præsertim servandum.* r.

I. 26. *Comm.* p. 309.

Sacrum.

Re. *Quotidie audiendum.* r. 2. *Com:* p. 308. & r.

I. 49. *Præp.* p. 328. & r. 45. *Recl.* p. 335.

De ejus devota celebratione Conferentia intertia probatione. r. 4. *Instrucl.* p. 350.

Instr: S. J. vol: II.

Sacrum Catalogo Missarum addendum, ad De-
intentionem Vicarii Generalis. Co: 12. d. 56. §. I.

4. p. 612. *Hebdomadarium pro defunctis extra Provinciam, quâ intentione persolvendum.* Co: 13. d. 8. p. 615.

Vide Præf. Eccles.

Sæculum.

Ejus inordinatus affectus exuendus. r. 8. *Sum:* Re. pag. 304.

Sæcularia negotia & officia fugienda. r. 45. *Sum.* p. 307. *Sæcularia non sine fructu narranda.* r. 37. *Com:* p. 310.

Sanitas.

Bona valetudo particularium confert ad Societatis conservationem. par. 10. §. 13. pag. 301. Co: I.

Sanitas est Dei donum. p. 3. c. 1. §. 17. p. 226. *ejus ratio ab omnibus moderatè habenda.* p. 3. c. 2. §. 1. p. 230.

Curanda est à Rectore in subditis. p. 4. c. 10. §. 5. p. 246. & à Præfetto sanitatis. p. 3. c. 2. §. 6. p. 231. *Sanis occupatio deesse non debet.* par. 3. c. 1. §. 6. pag. 225.

Ad sanitatem conservandam non debent acceptari Collegia nisi in Calo salubri. par. 10. C. pag. 302.

Saraceni.

Saracenorum genere orti ad Societatem non admittendi. *Con.* 5. d. 52. §. 3. p. 510. *ultra quintum gradum non excluduntur, nisi sit infamia.* *Con:* 6. d. 28. p. 529. De: I.

Scholæ.

Pag. 188.

Schola affectus. par. 5. c. 2. §. 1. pag. 257.

Publicarum scholarum finis. p. 4. c. 11. §. 1. I. pag. 248.

An & cujus facultate aperienda. §. 2. *Ibid.*

Schola nulla aperienda sine facultate Generalis. Re. r. 27. *Prov:* pag. 313.

Res ad scholas pertinentes bene procedant. r. 48. *Prov:* pag. 315.

Scholis nostris an excludendi, qui à Societate defecerunt. Co: 1. d. 119. p. 432. De: I.

Schola omnes interdum à Rectore, inferiores quoque lustranda. r. 3. *Recl.* p. 59. à Præfetto studiorum semel saltem in mense. r. 17. *Præf:* p. 62. *Nihil in iis Præfectus inferior permittat armorum, strepitus, otiosorum, nihil dissoluti.* r. 43. *Præf:* inf: pag. 83.

Inferiores schola quinque sunt, Rhetorica, Human-
Mmm m mani.

Index Generalis

manitatis, & tres Grammatica, r. 21. Prov: §. 1. 2. §. pag. 56. & § 7. & r. 8. Praef: inf: §. 1. p. 79. & 80.

Non permiscenda, nec multiplicanda, siue pauciores sint classes, siue plures. ibid.

Si pauciores sint classes, in una duo sint ordines, & quo pacto dividendi. r. 21. Prov: §. 3. p. 56. & r. 8. Praef: inf: §. 6. 7. 8. p. 80. retineantur tamen semper, quantum fieri potest, altiores gradus. r. 21. Prov: §. 3. p. 56.

Respondeant ordines uni officio ex illis quinque gradibus. r. 8. Praef: inf: §. 1. p. 79. & 80. Quid agendum ubi sunt quatuor. §. 6. quid ubi sunt tres. §. 7. quid ubi dua. §. 8. ibid.

Ubi plures sunt quam quinque, multiplicentur classes, non gradus, siue ordines. r. 21. Prov: §. 5. p. 57. & r. 8. Praef: inf: §. 1. pag. 79. 80. Ubi tantum quinque sunt, infimam in duos ordines, gradusve dividi, permitti potest, non reliquas. r. 8. Praef: inf: §. 5. p. 80. geminari poterunt classes data à Generali facultate, ita ut in utraque idem gradus siue ordo retineatur. r. 21. Prov: §. 5. p. 57. ubi geminari eas liceat. §. 6. Ubi geminus est ordo, praeter prelectionem Grammatica, sint omnia penè communia. r. 8. Praef: inf: §. 10. pag. 81.

In suo gradu se quævis schola contineat. r. 12. Com: inf: p. 87. quantum temporis, & quo ordine in quavis schola ponendum. Vide secundam regulam Professorum in singulis. Austrentur singula schola à Praefecto inferiare quintodecimo quoque die. r. 6. Praef: inf: p. 79. interdum ante signum datum. r. 44. Praef: inf: p. 84.

De. Scholas inferiores docendi munus proprium Societatis. Co: 8. d. 8. p. 565.

I. Etiam à Sacerdotibus & Professis exercendum.

In. Can: 1. Cong: 8. pag. 655.

II. Et Instr: §. 2. pag. 218.

Bu. Scholastici Nostri.

I. Scholares approbati. pag. 74.

Pr. Pag. 188.

I. Quantum ad statum. Ut quis fiat Scholasticus approbatus, requiritur bonum ingenium. Exam. I. cap. 1. §. 10. pag. 195. ita ut speretur fructus in litteris. par. 5. cap. 2. §. 5. pag. 257.

Requiratur etiam sanitas corporis. par. 4. cap. 3. §. 2. pag. 236.

Non facile approbandi. par. 10. §. 7. p. 300. sed selecti tantum. p. 8. c. 1. §. 2. p. 277. Et idonei ad institutum. p. 9. cap. 3. §. 1. pag. 290.

Debent prius duos annos probationis peregrisse. par. 4. cap. 3. §. 3. p. 236. & p. 5. cap. 4. §. 3.

pag. 260. potest tamen ex dispensatione Generalis contrahi hoc tempus. p. 5. c. 1. C. p. 257. potest etiam prorogari. Ex: cap. 4. §. 43. p. 205.

Debent prius facere Exercitia, Confessionem generalem, & alia. Exam: cap. 4. §. 41. ibid. Et si Superiori videtur, per irriduum mendicare. ibid. §. 27. pag. 203.

Ut sint approbati, oportet eos fecisse tria vota. p. 5. c. 4. §. 3. p. 260. Eorum vota sunt simplicia. Exam: cap. 1. §. 10. & 12. p. 195. & cap. 4. §. 41. p. 205. & in nullius manibus emittuntur, sed soli Deo. par. 5. c. 4. D. p. 260. In iis votis inest tacita conditio, si Societas eos tenere votes. ibid.

Praeter vota faciunt etiam promissionem ingrediendi Societatem. Exam: cap. 1. §. 10. & 13. p. 195. & c. 7. §. 1. pag. 209. & par. 4. c. 3. §. 4. p. 236. Hic autem ingressus intelligitur per statum Professorum, vel Coadjuutorum. Ex. cap. 7. §. 1. p. 209. & p. 5. c. 1. A. §. 3. p. 256. & cap. 4. E. p. 261. Vota tamen statim obligant. par. 4. cap. 4. E. pag. 238.

Formula horum Votorum. par. 5. cap. 4. §. 4. pag. 260.

Post votum Paupertatis possunt retinere dominium bonorum suorum, conscio tamen Superiore. par. 6. c. 2. H. p. 265. idque ad tempus quod Superiori videbitur. par. 4. cap. 4. E. pag. 238.

Dicuntur esse de corpore Societatis. par. 2. c. 3. A. §. 3. p. 222. & par. 5. c. 1. §. 1. & A. pag. 256. Non tamen admittuntur ad Congregationes Generales. p. 8. c. 3. §. 1. p. 281.

Dimitti possunt ex causa, & tunc suis votis soluti sunt. Ex: c. 7. §. 1. p. 209. difficilius tamen quam Novitii. par. 2. cap. 1. A. p. 219. Qui verò facultatem eos dimittendi habeant. par. 2. c. 1. C. pag. 220.

Possunt mitti ad studia ante biennium, & probationes. p. 4. c. 3. §. 4. p. 236.

Eorum vestitus paulo decentior, & commodior esse potest. par. 3. c. 2. C. p. 231.

Possunt probari etiam tempore studiorum, vel iis finitis, per experimenta. Ex. cap. 4. §. 16. p. 202. & cap. 7. §. 6. pag. 210.

Quantum ad studia. Ut ad studia admittantur, oportet eos praeuisse bonam sui specimen. par. 4. in proam: pag. 232.

Debent sinere se regi circa studia. Ex. c. 7. §. 3. p. 209. Debent strenue vacare studiis. p. 4. c. 4. §. 2. p. 237. & cap. 6. §. 2. p. 240. Cavendo tamen ne fervore studiorum tepefcat spiritus. par. 4. c. 4. §. 2. p. 237. Et ideo Rector ab utroque extre-

Institutum Societatis Jesu.

extremo continere eos debet. p. 4. cap. 6. §. 15. pag. 241.

Quanto tempore, & quomodo orationem facere debeant. cap. 4. B. pag. 238.

Debent in studendo habere rationem sanitatis. cap. 4. §. 1. pag. 237.

Ad profectum studiorum que adjuvent. cap. 6. §. 1. & seqq. pag. 240.

Ut uni scientia magis quam alteri applicentur, judicari debet ex capitu, vel inclinatione eorum, vel ex communi bono. cap. 5. C. p. 239.

Qui nihil proficiunt, amovendi sunt à studiis. cap. 6. §. 15. p. 241. & si etiam ad alia inutiles fuerint, dimittendi. ibid. N. p. 243. præsertim si inclinationem ostenderint ad studia. Ex. c. 7. §. 2. p. 209. Si tamen ad alia ministeria apti fuerint, possunt iis applicari. p. 4. c. 6. N. p. 243.

Sub finem studiorum possunt ordinari. cap. 6. C. pag. 242. & affvescere debent ad tractandum cum proximis. cap. 8. §. 1. p. 244. & cap. 10. §. ult. pag. 247.

Studiis absolutis, examinandi sunt de profectu. c. 6. L. p. 242. & etiam de vocatione, & reliquis. Ex: cap. 7. & 8. p. 209. & 210.

Sublevandi sunt in ministeriis proximorum. p. 4. c. 5. D. p. 239. & c. 6. C. p. 242. & p. 6. c. 2. C. p. 264. & in laboribus domesticis. p. 1. c. 2. A. p. 214. & par. 4. c. 6. B. & C. p. 242. possunt tamen aliqua hora ipsi juvare. Ibid. B. & cap. 10. H. p. 248.

Vide Studia.

Re. I. Non nisi octavo quoque die, & in festis solemnioribus communicabunt. r. 34. Recl. p. 333.

Aliquod tempus corporali exercitationi tribuant. r. 49. Recl. pag. 335.

Eorum examen absoluto biennio. r. 80. Mag. Novit. pag. 347.

Eorum examen studiis absolutis. r. 85. ejusd. ibidem.

Eorum regula in Refectorio bis, aut ter, singulis annis legantur. r. 43. Recl. p. 334.

Rectam in studiis habeant intentionem. r. 1. Schol. pag. 388.

Studiis se diligenter impendant. r. 2. ibid.

Quibus facultatibus, & quomodo operam dabunt. r. 3. 4. 5. 11. & 12. pag. 389.

Quomodo in disputationibus & repetitionibus se gerent. r. 6. & 7. ibid.

Ad scholas eant associati, & cum modestia. r. 8. ibidem.

Eorum colloquia cum externis scholasticis qualia erunt. r. 9. ibidem.

Latine loquantur, & memoriam ac stylum exerceant. r. 10. ibidem.

Libris utantur quos Magister tradiderit. r. 11. ibidem.

Magistrum convenire quando possint. r. 13. ibid.

Scholastici Magistrorum cubicula quomodo ingredi possint. Co: 6. d. 40. §. 5. pag. 537. Eorum colloquia cum externis. Con: 6. d. 40. §. 1. ibid. recreatio hebdomadaria quomodo transigenda domi, & in vinea. Co: 6. d. 40. §. 7. & 9. p. 538.

Scholasticorum nostrorum regula, bis, aut ter in anno publicè legenda. Ca: 16. Co: 2. pag. 635.

Præcitantur iis occupationes, quæ studia impediunt. r. 4. Recl. p. 59. Latine loquantur, & quando. r. 8. ibid. & r. 9. Schol. p. 101. & 102.

Bis terte in anno carminum aliquid condant, affigantque, etiam Theologi. r. 8. Recl. pag. 60. Seorsim ab aliis sedeant in scholis. r. 29. Pref: inf: pag. 82.

Quibus libris & à quo traditis utentur. Vide Libri. Quam studendi rationem sequentur. Vide Studium. Quà ratione exercendi Rhetores. Vide Rhetores. Quanam Scholasticorum in studiis intentio, quod munus. Vide. p. 101. in ipsorum Regulis.

Scholastici juniores in Collegiis biennii saltem spatio seorsim habitant. p. 146. Quomodo, & per quos illo tempore regendi. ibid. & c.

Scholasticis, cum in villa, seu pradio versantur, observanda. p. 147. Eorum recreatio hebdomadaria, quomodo instituenda. ibid.

Scholastici è Novitiatu ante biennii finem non educendi. p. 191. quæ de remonendi, cum educuntur. p. 192. quantà curâ in Collegiis educandi. ibid. Non debent nimii esse cum externis. ibid. Ad januam sine expressa Recloris licentia non vocandi. p. 210. Horam habeant designatam, quâ Magistros studiorum causâ convenire liceat. p. 211. Litteras aut munera dare, vel accipere nè affvescant sine necessitate. pag. 192. Seniorum familiaritatem & patrocinia nè capient. ibid. Si lectiones scribere non possunt, pecunia à Collegio suppeditetur. p. 183. quomodo juvandi qui spiritu languent. pag. 192. ad indifferentiam excitandi. ibid. triduo ante votorum renovationem se recolligant. pag. 211. Scholasticorum hebdomadaria recreatio, domi vel in pradio, quomodo instituenda. ibid. quando illis vernacula uti liceat. p. 215.

M m m 2

Scho-

Index Generalis

Scholastici externi.

Co. Schola publica aperiuntur ad utilitatem exter-
I. norum. p. 4. c. 7. §. 1. p. 243. & cap. 11. §. 1.
pag. 248.

Cum admittuntur ad scholas, exigenda promif-
fio obediendi. p. 4. c. 17. §. 3. p. 254. Non tamen
excludendi, si nolim promittere. ibid. D. p. 255.

Examinandi, & ad idoneam classē mittendi.
c. 13. §. 4. pag. 250. Non tamen cogendi. ibid.
E. p. 251. Inscrībendi etiam matriculæ, si velim.
cap. 17. D. p. 255.

De eorum repetitionibus, disputationibus, decla-
mationibus. cap. 13. §. 3. p. 250.

Curandum, ut informantur moribus Christianis.
c. 7. §. 2. p. 243. Ut referant studia ad honorem
Dei. cap. 16. §. 4. p. 253. abstineant à juramen-
tis, & injuriis. ibidem. Audiant quotidie Missam;
diebus festis concionem; singulis mensibus confite-
antur. cap. 7. §. 2. p. 243. & cap. 16. §. 1.
pag. 253.

Discant doctrinam Christianam. c. 7. §. 2. pag.
243. & c. 16. §. 2. pag. 253.

Curanda eis aliqua privilegia. c. 11. C. p. 249.

Necessaria est correctio, sed per externum. c. 7.
§. 2. p. 243. & D. p. 244. & c. 16. §. 5. p. 253.
Debet tamen fieri in spiritu lenitatis. c. 16. D.
pag. 254.

Scandalosi & rebelles removendi à scholis. c.
16. §. 5. p. 253. Imò etiam civitate pellendi per
Magistratus, vel in carcerem conjiciendi. c. 11.
B. pag. 249.

Ca. Scholastici externis premia dari possunt, modo
I. nè nostris sentiantur. Ca: 16. Co: 1. pag. 630.

St. Scholastici externi novi, ut in scholam admit-
II. tendi. r. 9. Praef: inf: ad 13. p. 81. ignobiles, aut
pauperes non excludendi. r. 9. ibidem. quā ratione
examinandi. r. 10. ibid. admissis regulæ ostendenda.
r. 11. ibidem.

In album referendi, & quo pacto. ibid. in infi-
mam qui non admittendi. r. 12. ibid. classis à Prae-
fecto assignanda, & quæ, cui. ibid. & r. 2. Ex. p.
103. suis cuique locus assignandus in schola. r. 29.
Praef: inf: p. 82.

Studii privati tempus cuique distribuendum. r.
30. ibid. nulli immunitas à versibus, Græcisve con-
cedenda. ibid. r. 31. in scholis propter delicta do-
mestica non plectendi. r. 38. Praef: inf: p. 83.

Parce à scholis etiam à Praefecto evocandi. r. 47.
Praef: inf: p. 84. & r. 44. Com: inf: pag. 90. eo-
rum operā non utendum. r. 48. p. 84. & r. 49.
Com: inf: p. 90. non dimittendi à Magistris ad spe-

lucula. r. 41. p. 90. nulli sumtus pro schola ab his
admittendi. r. 49. ibid. eorum profectus, prefer-
tim pauperum, curandus. r. 50. p. 91. Reliqua
vide p. 103. & 104. in ipsorum Regulis, &
in Regulis Professorum.

Scholia.

Scholia Constitutionum faciēda decernuntur. **De.**
Co: 1. d. 51. p. 419. fieri non placet. Co: 4. d. I.
34. pag. 491. Quid de iis quæ P. Natalis con-
scripsit. Co: 2. d. 42. p. 449.

Scientiæ.

Superiores scientiæ non in Collegiis, sed in Uni- **Co.**
versitatibus tractari debent. par. 4. cap. 7. B. I.
pag. 243.

Metaphysica, Physica, & alie inferiores quæ
ratione tractandæ. par. 4. c. 12. §. 3. C. p. 249.

Scientia Theologia quæ requisita in eo, qui ob **De.**
talentum concionandi fieri potest Professor. Co: 14. I.
d. 15. p. 623.

Scribere.

Scriptor in Collegio teneri potest ex Nostris. par.
4. c. 10. H. pag. 248.

Quomodo scribendum sit in Schola. p. 4. c. 6.
I. pag. 242.

Scriptorum summa faciēda, & index. par. 4.
c. 6. §. 16. p. 241. & O. p. 243. & scripta in
compendio magis apta. cap. 8. B. D. F. G. p. 245.

In libris scribere non licet. par. 4. cap. 6. G.
pag. 242.

Scribere litteras. Vide Litteræ.

Scribere libros. Vide Libri.

Scribendi necessitas. r. 1. form. scrib: p. 361. **Re.**
Ad Provinciales quando Superiores scribere I.
debeant. r. 2. ibid. Et de quibus. r. 3. ibid.

De obitu Nostrorum, & suffragiis scribendum.
r. 4. ibid. De successu Missionum. r. 5. p. 362.

Provincialis quando, & ad quos. r. 6. 7. & 8.
ibidem.

Superiores quando, & quid ad Generalem. r. 7.
8. 9. & 10. ibid.

Provinciales ad Generalem, quomodo scribent.
r. 11. ibid. Generalis quando ad Superiores. r.
12. ibidem.

Nostris non impediuntur scribere ad mediatos
Superiores, neque ipsorum litteræ aperiuntur. r. 13.
ibidem.

Litteræ quæ negotia continent, & quæ operā Pro-
curatoris Generalis indigent, adjectæ externis lis-
teræ P. ad Generalem mittantur. r. 14. & 15.
ibidem.

Nego-

Instituti Societatis Jesu.

Negotia ex India, & Brasilia, quomodo scribentur. r. 16. *ibid.*

Si quid secreti, quomodo adjecto exterius, Soli, scribendum. r. 17. *ibid.* & quibus vocabulis. r. 18. *ibidem.*

Quando ad Superiorem ex commissione scribi potest. r. 19. *ibid.*

Consultores quando ad Superiores. r. 20. *ibid.*

Quomodo scribent. r. 21. p. 363.

Quando, quid, & ad quos Rector Universitatis, & Cancellarius. r. 22. *ibid.*

Quæ visitationes à Superiore in libro scribenda. r. 24. *ibid.*

De rebus externorum quomodo scribendum. r. 25. *ibid.*

Res adificationis quando scribenda ad Provinciale, & Generalem, ut una Annua littera Romæ conficiantur: & ordo in eis scribendis. r. 26. 27. & 28. *ibid.* & r. 30. p. 364.

De catalogis & informationibus annuis conscribendis, vide Catalogi.

Instructor Patrum tertiæ Probationis quæ scribet ad Provinciale. r. 13. *Instr.* p. 351. r. 15. *ejusd.* pag. 352.

Scribere libros. Vide: Revisores Generales.

De. *Scribendi formula à quinque Patribus confecta.* I. *Con:* 2. d. 16. pag. 444.

Di. *Scribenda solum, quæ pertinent ad orationem.* II. *cap.* 3. §. 5. p. 315.

Scribendo tempus orationi, aut preparationi non eripiat, nec defatigetur, qui est in Exercitiis. *cap.* 3. §. 6. *ibid.*

Scriptiois dulcedini non indulgendum. *ibid.*

Scribendi notabiliores animi affectus. *cap.* 3. §. 5. *ibid.* & *cap.* 7. §. 2. pag. 318.

Scriptioes.

St. *Nostorum, quæ publicè recitantur, in codicem referenda.* r. 16. *Recl:* p. 61. *Discipulorum externorum quando, & quoties afferenda.* r. 20. *Com:* inf: p. 87. *Corrigenda, quàm plurimè in schola, quedam ab emulis, nonnulla domi.* r. 23. *Com:* inf: p. 88. *quæ corrigendarum scriptioinum ratio in communi.* r. 21. 22. *ibid.* *Quæ peculiaris in Rhetorica.* r. 4. *Rhet:* p. 92. in *Humanitate.* r. 3. *Hum:* pag. 95. in *prima Grammatica.* r. 3. *sup.* *Gram:* p. 97. in *media.* r. 3. *med.* *Gram:* p. 98. in *infima.* r. 3. *inf:* *Gram:* p. 100. *Cujusmodi, quantumve scriptiois argumentum distandum in communi.* r. 30. *Com:* inf: p. 89. *quale orationis, carminis, Græci thematis in Rhetorica.* r. 9. 10.

Institut: S. J. vol: II.

11. *Rhet:* p. 93. in *Humanitate.* r. 6. *Hum:* pag. 95. in *prima Grammatica.* r. 6. p. 97. in *media.* r. 7. p. 99. in *infima.* r. 7. pag. 100.

Scriptura Sacra.

Sacra Scriptura diligenter pertractanda est. *Co.* par. 4. *cap.* 12. §. 1. p. 249. *potest addisciri à I. cum Scholastica, vel post eam.* par. 4. *cap.* 6. §. 4. pag. 240.

Concionatores debent eam vidisse. p. 4. c. 8. *B.* pag. 245.

Sequenda est à Nostis ejus versio approbata ab Ecclesia. *cap.* 6. §. 5. pag. 240.

Scripturæ sacræ studium commendatum. *Co:* 13. *De.* d. 15. p. 616.

Ejus studium promovendum. r. 5. *Prov:* p. 55. *St.* tempus, & *Audiores.* r. 6. *Prov:* p. 54. *qualis Professor curandus.* *ibid.* *Scriptura præcipue juxta litteram explicanda, & vulgata editio defendenda.* r. 1. & 2. *Script:* p. 66.

Quinam Professoris finis, quod munus. Vide p. 66. *ad* 67. in *eius Regulis.*

Scripturæ theses. Vide Gradus. Ejusdem prælectio à discipulo. Vide Prælectio.

Scrulpuli.

Pag. 188.

In omnibus scrupulis quomodo acquiescere debemus. *Ex:* *cap.* 3. §. 12. pag. 195.

Scrupulosi quomodo juvandi. *pag.* 260.

Regula de scrupulis dignoscendis. p. 303.

Scrupulos tollit Confessio generalis. *cap.* 16. §. 3. p. 328. *scrupulosi tantum Regula de scrupulis danda.* *cap.* 38. §. 2. p. 347.

Scrutinium.

De Scrutinio sexto aliquid addendum paragra- *De.* *pho* 28. *Formula Congregationis Provincialis.* *Co:* 13. d. 22. pag. 618.

Secretarius, Secretaria.

Secretarius Universitatis debet esse ex Societate, Co. & *quod ejus officium.* p. 4. c. 17. §. 3. pag. 254. *I.*

Secretarius electionis creatur in quadriduo ante electionem Generalis. par. 8. *cap.* 6. *D.* p. 286. *Quod ejus officium.* *ibid.* §. 6. p. 284.

Secretarius Congregationis Generalis post electionem scribit in libro decreta. p. 8. *cap.* 7. §. ult. *pag.* 287.

Et curat plura exempla fieri sententiarum. *ibid.* *B.*

Secretarius Præpositi Generalis, qui dicitur etiam Societatis, eligitur à Generali. par. 9. c. 3. §. 16. pag. 292.

Nnn n

Debet

Index Generalis

Debes ei esse pro memoria, & manibus, ejusque personam induere. par. 9. cap. 6. §. 8. pag. 297.

Debet conficere summarium ex litteris & informationibus. ibid. E. p. 298.

Potest subscribere litteras ex commissione. ibid. Quales debeant esse ejus doctes. ibid. §. 8. & 9. pag. 297.

De. *Secretaria Romana scriptores Provinciarum I. contributione ali non probat Congregatio. Con. 4. d. 18. p. 487.*

Secretarius electionis, in prima & secunda Congregatione electus in quatrinduo. Co. 1. d. A. 14. p. 410. eligendus ante quatrinduum. Co. 3. d. A. 2. p. 459. precedit Assistentem. Con. 1. d. A. 14. p. 410. ejus juramentum, & officium ibidem. d. 15. 16. 17. p. 411. & 412. & Co. 2. d. 80. p. 454. Nudo capite stare jubetur. Co. 1. d. A. 16. p. 411. Sed hoc non probat secunda Congregatio. Co. 2. d. A. 24. p. 439. Hujus officium terminat finis electionis, vel Congregationis. Co. 2. d. 80. p. 454. Secretarius electionis Generalis dum eligitur, qui videre debeant suffragia. Co. 10. d. 7. p. 588.

Secretarius Congregationis Generalis, vel idem qui ante electionem, confirmatur, vel novus eligitur. Con. 2. d. 80. p. 454. Duo uem Patres eligendi, ad suffragia numeranda, & conscienda decreta cum Secretario. ibid. Decreta confirmata leget ante finem Congregationis, & in libro descripta sua manu subscribet, & sigillo muniet Societatis. Co. 2. d. 79. p. 454.

Secretarii in Congregatione Provinciali impediti partes suscipere debet ejus Adjunctus. Co. 13. d. 23. p. 619. & Secretario absente, nec redempto, Actis subscribere. ibid.

Secretarius Praepositi Generalis, s. Professor est quatuor votorum, ad Congregationem Provinciam admittendus. Con. 4. d. 11. p. 486. & Con. 6. d. 25. §. 12. p. 527. ad Generalem vero post electionem, etiam non Professor. Con. 4. d. 11. p. 486. Informationes ab eo peti possunt. Con. 4. d. 11. ibid. suffragium in dissolvendis Collegiis non habet. Co. 4. d. 23. p. 488. habere jubetur. Co. 4. d. 27. p. 489. Secretarii Regula recognita. Con. 7. d. 101. p. 563. excudenda. Co. 7. d. 30. p. 550. & d. 101. p. 563.

Secretario Societatis defuncto suffragia extraordinaria statuta. Co. 9. d. 21. p. 581. & Can. 23. p. 659. Secretarius Societatis, post electum Generalem, admissus ad omnia, praterquam ad electionem Assistentium. Co. 13. d. 2. p. 614. Non

habet suffragium passivum in electione Secretarii Congregationis, & Sociorum, atque etiam Deputatorum. Co. 13. d. 5. ibid. Secretarius Societatis electus Assistentis, quandonam admissus ad Congregationem. Co. 14. d. 3. p. 620.

Secretarius quando possit ingredi Congregationem Provinciale, & etiam Generalem, Ca. 15. I. Co. 4. p. 643.

Secretarius & Assistentis officium melius diversis personis committitur. Can. 39. Con. 1. p. 632.

Secretarius Congregationis Generalis ante electionem ejusque officium. p. 3. Digerit in ordinem II. proposita Deputatis. ibid. Sedet cum Vicario. p. 7. Jurat de suffragiis fideliter publicandis. p. 8. Examiscet, & educit ex urna. Ibid. Format Decretum electionis, & subscribit, quando Vicarius eligitur. p. 9. Inclusores monet de electo Generalis, & suffragia in loco ipso mox camburis. p. 10.

Secretarius post electionem Generalis eligitur, cum duobus sociis ad numeranda suffragia, & conscienda Decreta. p. 13. Cum Deputatus redigit in ordinem proponenda, ibidem. Acta legis & subscribit ante finem Congregationis. p. 15.

Secretarius Congregationis Provinciae, ejusque officium. p. 23. Unus illi e Patribus adjungendus. ibid. Rationes pro cogenda, vel non cogenda Congregatione colligit. p. 30. Transacta in una sessione in sequenti legere debet. p. 31. Acta omnia Congregationis subscribit, & seorsim ea, quae Romam mittenda sunt. ibid.

Secretarius in Congregatione Procuratorum. p. 32. In electione Vicarii. p. 35.

Secretarius Societatis Congregationem Generalem ingreditur post electionem. p. 13. Provinciale semper ingreditur, modo sit Professor. p. 20. Suffragium habet in electione Admonitoris. p. 17. Adest etiam cum Assistentibus a Generali extra ordinem electi praestant juramentum. ibidem. Ab eo petenda informatio in Congregatione Procuratorum. p. 33. Secretarii Regula. p. 42.

Secretario tantum Societatis communicantur litterae Soli scriptae. p. 195. In. II.

Secretum.

Revisores secreti sint tenaces. Reg. Rev. 11. Re. p. 354. I.

Secreta deliberationum, & alia evulgantes puniendi. Con. 7. d. 23. p. 548. De. I.

Secretum, quo Superiores tenentur circa audita a conscientia rationem reddentibus. Co. 12. d. 15. pag. 602.

Secreta Consultationum, Examinum, Informa- tionum, I.

Instituti Societatis Jesu.

- tionum, & Congregationum evangelices, à Superioribus investigandi, & puniendi. Can: 16. Con: 7. pag. 652.*
- Ex.** **II.** **Pr.** **I.** **Co.** **I.** **De.** **I.** **Fo.** **II.** **Bu.** **I.** **Co.** **I.** **De.** **I.** **Ca.** **I.** **Pr.** **I.** **Co.** **I.** **Re.** **I.** **Id.** **II.** **Di.** **II.** **De.** **I.**
- Secunda hebdomada.**
Vide: Hebdomada secunda.
- Sedes.**
Sede vacante. pag. 189.
Sedere.
In Universitatibus an certum sedendi locum accipere debeant qui graduantur. p. 4. c. 6. §. 17. pag. 241.
Quo ordine sedendum in Congregatione Generali. par. 8. cap. 7. A. p. 287.
Qui mutatus est. Con: 1. d. 45. pag. 418. & Con: 2. d. 87. p. 454.
De locis Secretarii Congregationis, & ejus qui in ea dicitur Assistent. Con: 1. d. A. 14. p. 410.
De locis Assistentium Generalis. Co: 2. d. 20. pag. 445.
Ordo sedendi in Congregatione. p. 2.
- Seminarium.**
De Seminariis Nostri. pag. 19.
Qua Nostra sint. par. 10. §. 4. p. 300.
Seminarium Nostorum in qualibet Provincia saltem unum sit. Co: 2. d. 9. p. 442.
Seminarium Clericorum quando, & quomodo admitti possunt. Co: 2. d. 18. p. 444. In Gallia admittenda, & quâ ratione. Co: 12. d. 26. p. 606.
Seminarium Societatis in singulis Provinciis curandum, ad formandos Professores. Can: 5. Cong: 2. pag. 634.
Seminarium Episcoporum ex dispensatione Generalis admitti possunt, & quomodo. Can: 13. Cong: 2. ibidem.
- Senex, Senectus.**
Senex. pag. 189.
- Sensus, Sensualitas.**
Sensuum custodia commendatur. par. 3. cap. 1. §. 4. p. 225. Officia, à quibus sensus abhorret, promptius subeunda. Ex: cap. 4. §. 28. p. 203. Et quæ repugnant sensui, propter obedientiam exsequenda. par. 3. cap. 1. §. 23. p. 227.
Sensus custodiendi. r. 29. Sum: pag. 306.
Sensualitas. Vide Amicitia.
Sensuum applicatio quomodo exercenda. cap. 20. §. 1. p. 331. Quomodo differat à meditatione. cap. 20. §. 3. pag. 332. Sensuum applicationis utilitas. c. 20. §. 4. ibid.
- September.**
Septembris dies 27. quomodo in Societate celebrandus. Co: 7. d. 54. pag. 555.
- Sepulcrum, Sepultura.**
Sepultura. pag. 189.
Corpus mortui tenendum uno die antequam sepeliatur, nisi odor urgeat. par. 6. cap. 4. §. 3. pag. 268. & B. officium autem funebre quomodo dicendum. ibidem. C.
Sepultura, & funus Nostorum. Con: 1. d. 109. De. pag. 430. & Co: 4. d. 4. pag. 485. Externorum in Ecclesiis nostris. Con: 1. d. 121. p. 432.
Sepultura in nostris Ecclesiis, quibus, & quomodo concedenda. Ca: 8. Co: 1. p. 629.
Sacerdotes Nostri eo habitu sepeliendi sunt, quo Sacerdotes ejus regionis: qui verò Sacerdotes non sunt, sicut alii Clerici: poterit tamen Generalis in hoc dispensare. Ca: 27. Co: 1. pag. 631.
Ad exequias Nostorum vocari possunt externi, cum vel defuncti Nostri, vel sunt in alienis Ecclesiis. ibid.
Exequia pro Principibus quando universaliter fiunt, possunt & à Nostri celebrari, sed sine pompa. Ca: 9. Co: 1. pag. 630.
Sepulcrorum insignia in Ecclesiis nostris. p. 122.
- Servire.**
Facienti Exercitia inserviens qualis sit, & quid præstet. c. 4. §. 3. pag. 316.
- Severitas.**
Jungenda est severitas necessaria à Superioribus cum benignitate. par. 9. cap. 2. §. 4. p. 289.
- Sigillum.**
De sigillo Rectoris & Universitatis. par. 4. cap. 17. §. 3. pag. 254.
- Signum.**
Signum mali spiritus. c. 28. §. 6. p. 338. Signum bonæ electionis. cap. 31. §. 1. p. 341. & c. 32. §. 1. p. 342. Signum divinæ voluntatis. cap. 27. §. 7. pag. 338.
- Silentium.**
De silentio in loco electionis. p. 8. cap. 6. C. Co: pag. 286.
Silentium tenendum, quando convenit. p. 3. c. 1. §. 4. pag. 225.
In eo pax, & humilitas interna exhibenda. r. 29. Sum: pag. 306. Quomodo observandum. r. 26. Com: p. 309. Novitiorum. r. 79. Mag: Novit: pag. 347.
Silentium ubi maxime servandum. p. 133.
Silentii servandiratio. p. 204.
- Simonia.**
Simonia. pag. 189.

Index Generalis

- Sinæ.**
- De.** *Sinarum Missio. Con: 7. d. 86. pag. 561.*
- Societas Jesu.**
- I.** *Societas congregata normam beniguitatis, ac*
Bu. *mansuetudinis, caritatisque Christi, Petri, Pauliq;*
I. *assidue spectet. p. 3. & 19. Similiter & Consilia-
riis. ibidem.*
- Societas suscipitur sub protectione Sedis Apo-
stolica. p. 4. Non debet carere viris sua impensa,
& labore edoctis. p. 30. Ordo Mendicans esse de-
claratur. p. 37. Liberatur à quacunque visitatio-
ne, causarum denunciatione, & Religiosorum per-
sonarum cura. pag. 12.*
- Societatis primorum Patrum exercitia. pag.
1. & 17.*
- Societatis vivendi formula, Evangelicis consi-
liis, & Canonicis Patrum sanctionibus conformis
est. pag. 2. Societatis Instituti formula. Ibid. ad-
huc explicatio. p. 17. Confirmationes alia. p. 20.
21. 64. 74.*
- Societatis finis, profectus animarum, & fidei
propagatio, ac media. p. 2. fidei etiam defensio, &
alia media. pag. 17.*
- Societatis finem, Deumque ipsum præ oculis
semper habere curent Socii, totisque viribus assequi:
unusquisque tamen secundum gratiam sibi à Deo
datam, & vocationis proprium gradum. pag.
2. & 18.*
- Societatis ministeriorum utilitas, & necessitas. p.
51. Societatis Institutum, quod ad vota simplicia
attinet, quodque illa emittentes sint verè Religiosi,
declaratur. pag. 64. & 78. idque in dubium vo-
cari interdicitur. pag. 66.*
- Societatis Instituti, Constitutionum, aut Privile-
giorum, aut horum articuli cujusvis impugnatio, sub
excommunicationis, & aliis poenis eo ipso incurren-
dis interdicitur. pag. 78.*
- Summorum Pontificum Societatis Jesu Instituti
approbationes. pag. 103.*
- Societatis unitatis, & omnium nationum sub uno
capite collectionis approbatio, & confirmatio. pag.
105. Vide Confirmatio.*
- Societatis commendatio. pag. 119. & 122.*
- Socii postquam, Domino inspirante, huic Jesu
Christi militia nomen dederint, promti, ac die no-
cturne lumbos succincti esse debent, ad tam gran-
dis debiti solutionem. p. 2. & 18.*
- Sociorum numerus ad sexaginta restringitur. p.
4. Restrictio tollitur. pag. 6.*
- Societatis corpus, membra, poena, ordo, gradus.
pag. 65.*
- Societas Jesu. pag. 190.*
- Societas Jesu à appellata à Pontificibus. Ex: Co.
c. 1. §. 1. pag. 194.*
- Quoties confirmata fuerit à Summis Pontifici-
bus. ibid.*
- Sape vocatur minima. ibid. & in præm: Const:
§. 1. p. 211. & p. 7. c. 4. §. 3. p. 275. & ejus
professio minima. par. 4. cap. 1. §. ult. p. 234. &
humilis, ac submissa. par. 10. §. 6. p. 300.*
- A Deo est inchoata, & ideo non mediis humanis,
sed Divinis conservanda. præm. Const. §. 1. p.
211. & par. 10. §. 1. pag. 299.*
- Curandum, ut angeatur numero. p. 1. c. 1. c.
p. 213. & par. 2. cap. 1. §. 1. p. 219.*
- Orandum pro ejus conservatione, & augmento:
par. 10. §. 1. p. 299. præsertim à Generali. par.
9. cap. 6. A. p. 298.*
- Societatis Jesu finis, & ratio vivendi. r. 2. 3.
& 4. Sum: p. 303.*
- Pro ejus ministeriis nullum stipendium. r. 27.
Sum: p. 305. & r. 14. Præf: Eccl: p. 368. & r.
7. Proc: Dom: Prof: p. 384. & r. 19. Aduni.
pag. 392.*
- Societatis totam ideam Deus B. P. Ignatio Di.
communicavit. Proæm: §. 3. p. 310.*
- Societati à Deo data Exercitia, ut instrumentum
ad salutem. Proæm: §. 1. ibid.*
- Societatem ingreditentibus integra dantur Exer-
citia. cap. 10. §. 1. p. 322.*
- Socius.**
- Domo egredientibus dandus à Superiore socius. Co.
par. 3. cap. 1. §. 3. p. 225. & quidem talis, ut ne-
terque alterius opera proficiat. par. 4. cap. 4. F:
pag. 238.*
- Et idem de sociis Novitiorum in cubiculis. par.
3. c. 1. D. p. 228.*
- De sociis Missionum. Vide Missio.*
- Socius testis in omni visitatione retinendus. p. Or.
131. referre Superiorem debet, si quid secus acci-
dat. ibidem.*
- Socii cum delectu assignandi. p. 209. monere In.
Superiorem debent, si quid à Confessariis contra Re-
gulam 18. Sacerdotum fiat. p. 187. 209. 210.*
- Idem in omni alia visitatione præstandum. p. 210.*
- Soli relinquere non debent, ne sint ipsi sine teste. p. 187.*
- facile à Superiore dandi, cum ad juvandum proxi-
mum petuntur. p. 190.*
- Socii Procuratorum, præterquam in rebus officii
propriis, soli non eant. p. 193.*
- Socii occupentur in Missionibus, aut Residentiis.
Instr: §. 5. pag. 219.*

Socius

Instituti Societatis Jesu.

Socius Magistri Novitiorum.

Re. *Qualis esse debeat.* r. 1. *Socii Mag: Nov:* p. 366. *Subordinatur Magistro Novitiorum, & Superiori domus.* r. 2. *ibid.* non tamen Ministro. *ibid.* Callere debet ex Instituto præcipue qua ad Novitios pertinent. r. 3. *ibid.* Ordinem quoque & consuetudines domus. *ibid.* Curet religiosam observantiam. r. 4. *ibidem.* Sed imprimis modestiam. *ibid.* Quæ cura habenda eorum, qui in prima Probatione versantur. r. 5. *ibid.* Quid possit, debetve circa directionem interiorem, & Confessiones Novitiorum. r. 6. *ibidem.* Visitet cubacula. r. 7. *ibid.* Curet, ne desint Novitiis necessaria ad valetudinem. *ibid.* Novitiorum recreationibus intersit. r. 8. p. 367. Attendat quoque extraordinariis relaxationibus. *ibid.* Utatur operâ Manufactoris. r. 9. *ibid.* Magistrum Novitiorum adeat stato tempore. *ibidem.* Foveat Novitiorum charitatem. r. 10. *ibidem.* Studeat superiori magis, quam sibi. *ibidem.* Facultatem dabit dandi & accipiendi minimæ. r. 11. *ibid.* & inter se loquendi. *ibidem.* Associabit Novitios in exitu e domo. *ibid.* Doctrinam Christianam explicabit certis diebus. r. 12. *ibid.* & modum tradet eam docendi. *ibid.* Tonis prærit. *ibid.* Quinque libri, quos debet habere. r. 13. *ibid.*

St. II. Socius Præfeti Academiæ. Vide: Academiæ.
Socius Provincialis.

Re. *Qualis esse debeat.* r. 1. *Socii Prov:* p. 354. **I.** Est Consultor & Admonitor Provincialis. r. 2. p. 355. Ejusdem facultates. *ibid.* Ejus charitas, observantia, studium erga Provinciam. r. 3. *ibid.* Peritia Instuunt, & Ordinationum Provincia. r. 4. *ibid.* Fidelitas, & secreti tenacitas. r. 5. *ibid.* In quo potissimum hæc fidelitas spectanda. r. 6. *ibid.* Modestia ejus apud alios de Provincia. r. 7. *ibid.* Litteras non aperiatur, nisi jussus. r. 8. *ibid.* Qualis esse debeat in scribendis litteris. r. 9. *ibid.* Liber ipsius pugillaris ad memoriam. r. 10. *ibidem.* & Commentarius stabilis agendorum. r. 11. *ibid.* Cura Consultationum. r. 12. *ibid.* In Consultationibus ad Regimen, prælegenda Informationes. r. 13. *ibid.* Curanda circa promovendos ad Gradum. r. 14. p. 356. & circa Informationes ad Gradum, & Regimen, in Archivo servandas. r. 15. *ibidem.* Consultationes referenda in Codicem. r. 16. *ibid.* Curanda litteræ Consultorum ad Generalem. r. 17. *ibid.* Socii obligatio scribendi de regimine Provincialis ad Generalem. r. 18. *ibid.* Curanda litteræ ad Provinciam. r. 19. *ibid.* Item suffragia, & orationes. r. 20. *ibid.* Item litteræ ad Principes.

Instit: S. J. vol: II.

r. 21. *ib.* Præstanda in Visitationibus Collegiorum. r. 22. *ibid.* Curandum Archivum Provincialis. r. 23. p. 357. Quales libri in eo esse debeant. *ibid.* Cautela in communicandis scripturis Archivi. r. 24. p. 358. Curanda scriptura triennales, Romanam mittenda. r. 25. *ibidem.* & Catalogus annuus. r. 26. *ibid.* Cura perpetua Annuarum litterarum, & Historiæ. r. 27. *ibid.* Curanda valetudo Provincialis. r. 28. *ibid.* Præstanda Socio in obitu Provincialis. r. 29. *ibid.*

Socius Provincialis vi muneris non admittendus De. in Congregatione Provinciali. Co: 12. d. 34. p. 608. **I.**

De Provinciali semel quotannis scribat ad Generalem. p. 124. **In. II.**

Sodalitates.

Primordia Congregationum Studioforum. pag. Bu. 90. Aliorum ad illas concursus. p. 91. **I.** *Primaria Congregationis per Gregorium XIII. erectio.* *ibid.* Facultas Congregationes Studioforum in Collegiis Societatis extra Urbem erigendi, ac Primariæ aggregandi. p. 92. Item communicandi Indulgentias Primariæ concessas. *ibid.* Statuta condendi. p. 93. Ejusdem facultatis extensio ad plures, etiam non Scholarium, Congregationes, in quibusvis Societatis locis, erigendas. *ibidem.* erectas Primariæ aggregandi. *ibid.* Aggregatis Indulgentias communicandi. *ibid.* Confirmatur, iterumque conceditur Generali facultas, etiam in Seminariis, & locis sub Societatis gubernio existentibus, Congregationes alias, sub quovis titulo, erigendi. p. 94. Primariæ Romane aggregandi. *ibid.* Item Indulgentias Primariæ Romane, & aliis antè concessas, communicandi. *ibid.*

Sodalitas. pag. 190.

Sodalitates B. Virginis, quo pacto ad primariam aggregentur. pag. 166.

Solicitudo.

Quæ reprehensibilis in iis quæ ad corpus pertinent, quæ laudabilis. par. 3. cap. 2. §. 1. p. 230. **Co. I.**

Solvere.

Solvere id quod necessarium est ad sustentationem, non debent ii, qui in Collegiis degunt. Co: 8. d. 39. p. 574. **De. I.**

Somnus.

Dandum est somno tempus necessarium. par. 4. Co. c. 4. §. 1. p. 237. Id est intra sex & septem horas. par. 3. cap. 2. E. p. 231. & omnino secundum præscriptum medici. par. 6. cap. 2. §. ult. pag. 264.

Ooo o

Ser-

Index Generalis

- Servandus in summo ordo temporis.* p. 3. c. 2. B. pag. 231. & p. 4. c. 10. §. 9. p. 247.
Dandum ad somnum signum campana. par. 4. c. 10. I. pag. 248.
Non est dormiendum sine indafus. par. 3. c. 2. E. pag. 231.
- Spectacula.**
- St. *Discipuli à Magistris ne ad spectacula dimittantur.* r. comm. inf. 4. p. 90.
- Spes.**
- Di. *Spes in Deo habenda aggredienti Exercitia.* cap. II. 2. §. 3. pag. 313.
Spes Divinae misericordiae excitanda tempore desolationis. cap. 7. §. 6. pag. 318.
Spes nostra in Passione Domini erigitur. c. 35. §. 7. pag. 344.
- Spiritus, Spiritualia.**
- Co. *Discretionem spirituum quem pradiatum esse convinciat.* par. 9. cap. 2. §. 6. p. 231.
Omnes impendere debent suum tempus spiritualibus rebus. par. 3. cap. 1. §. 20. p. 227. & p. 4. c. 4. §. 2. p. 237. & par. 6. c. 3. §. 7. p. 266.
Necessitatibus spiritualibus succurrendum. p. 7. c. 2. F. §. 3. p. 273. & p. 7. c. 4. G. p. 276. & par. 9. cap. 2. §. 6. p. 289.
Quo spiritu Nostris procedendum. par. 4. cap. 16. D. p. 254. & par. 6. cap. 1. §. 1. p. 261. & §. 2. p. 262.
Quantum juvetur mortificatione. p. 6. c. 3. §. 1. p. 266.
- Re. *In rebus spiritualibus suum tempus expendendum.* r. 21. Sum. p. 305. & r. 1. Com. p. 308.
In iis à demonis illusionibus cavendum. r. 22. Sum. pag. 305.
- De. *De spiritus augmento.* Co. 8. d. 38. p. 573.
Cura de spiritu promovendo summopere commendata Patri Vicario. Co. 11. d. 30. p. 598.
- In. *Spiritus studium, quibus modis excitetur, & promoveatur.* pag. 202.
- Id. *Spiritus languor.* Vide Languor.
- II. *Regula ad pleniorum spirituum discretionem.*
- Ex. pag. 301.
- Di. *Spiritus boni & mali proprietates.* cap. 27. §. 5. pag. 337.
- Spiritus Sanctus.**
- Di. *Spiritus sanctus auctor spirituum variorum.* c. II. 22. §. 3. p. 333. Disponit ascensiones usque ad viam illuminativam. cap. 39. §. 8. p. 348.
- Status.**
- Co. *Receptus in aliquo statu Societatis, non debet curare, ut mutetur.* Exam. c. 6. §. 5. p. 208. & par. 5. cap. 4. §. 5. p. 260. potest tamen propauere. ibid. F. p. 261. & Exam. c. 8. A. p. 210.
Vide Gradus.
Status cum statu conferat Provincialis. Instr. §. 18. p. 220. Brevis relatio Status Romani mittenda. Ibid. §. 19. *Status habitualem Collegii cognoscat Rector.* Instr. §. 2. p. 221.
Status duplex, consiliorum & praeceptorum. c. 25. §. 2. pag. 335.
Status consequuntur omnia fere opera visa. c. 22. §. 2. pag. 333.
Status habentes ad electionem non admittendi. cap. 23. §. 1. ibid.
Status variorum auctor Spiritus sanctus. cap. 22. §. 3. ibid.
- Stipendium.**
- Nullum pro suo in Ministeriis labore accipere.* Bu. potest Societas. pag. 18.
Stipendium nullum permittitur in Decreto 40. Congregationis duodecima. Co. 14. d. 25. p. 626. Explicetur tamen, ne appareat permittum. ibid.
- Studium.**
- Studiorum labor debet ex obedientia & caritate suscipi.* p. 4. c. 6. §. 2. p. 240.
Studiorum fundamentum est abnegatio, & aliae virtutes. p. 4. proam. §. 1. pag. 232.
Item requiruntur animae puritas, & recta intentio. par. 4. cap. 6. §. 1. p. 240.
Eorum finis est proximos juvare. par. 4. cap. 12. §. 1. p. 249.
Eorum qualitas, & mensura sumitur ex utilitate proximi. cap. 5. §. 1. p. 239. spectanda etiam animi propensio. ibid. C.
Nihil Deo gratius suo tempore. p. 4. c. 4. §. 2. p. 237. & cap. 6. §. 2. pag. 240.
Impedimenta omnia studiorum removenda. p. 4. c. 2. §. 4. pag. 234. & cap. 4. §. 2. p. 237. & cap. 6. §. 3. p. 240.
In studiis quis ordo servandus. p. 4. cap. 13. §. 2. pag. 250.
Vide: Scholaestici quantum ad studia.
Impedimenta ad studia amoveantur. r. 38. ReB. p. 334.
Eorum ratio circa opinionum diversitatem observetur. r. 39. ibidem.
In iis non proficientes. ibidem.
In eis dispensare. r. 38. Prov. p. 314.
Inepti ad ea, removendi. r. 49. Prov. p. 315.
Eorum repetitores, quales. r. 52. Prov. ibid.
Relata à Patribus Deputatis pro Studiis superioribus. De. I.

Instituti Societatis Jesu.

tribus. Co. 8. d. 37. p. 572. De dando suffragio circa mediocritatem. ibid. p. 573. De juramento circa aptitudinem docendi. ibid. De approbatis ad Professionem, & Theologiam. ibidem. De thesibus assignandis pro examine ad Professionem. ibid. De suffragiis pro Metaphysicis. ibidem. Provincialis statuat circa eos, qui non superant mediocritatem. ibid. Qui studia compendio absolverunt in seculo, quo anno ad Professionem proponendi. Co. 13. d. 9. pag. 615.

St. Studiorum finis in Societate, Dei cognitio, & amor. r. 1. Prov. p. 53. & r. 1. Recl. p. 59. & r. 1. Praef. p. 61. & in primis Regulis Professorum. Serio illis Scholastici intendant. r. 2. Schol. pag. 101.

Occupationes omnes quae studia impediunt, iis praecidantur. r. 4. Recl. p. 59. Requiritur in studiis, atque exercitationibus assiduitas Scholasticorum, tum Nostrorum. r. 4. Schol. p. 101. tum externorum. r. 9. Ext. p. 104.

Studii tempus, ac rationem Scholasticis omnibus, & Nostri, & externis, per Magistros Superior Praefectus assignet. r. 27. Praef. p. 63. & r. 3. Schol. p. 101. Quam servare debent nostri Scholastici. Ibid. etiam qui Theologiam recolunt. r. 4. 6. 10. Rep. p. 102. Inferiorum Classium discipulis Praefectus inferior assignet. r. 30. Praef. inf. pag. 82.

Suavitas.

Di. Suavitate rigor miscendus. cap. 15. §. 9. p. 328.
II. Suaviter cogitandum de divinis. c. 8. §. 3. pag. 319.

Subditus.

Bu. De reverentia subditorum in Superiores. pag. I. 3. 19.
Co. Quales Superiores, tales ferè subditi. p. 10. §. 8. I. p. 301. Quo pacto subditi melius in officio contineantur. ibidem.

Quàm perspecti esse debeant suis Superioribus. p. 3. cap. 1. §. 12. p. 226. & par. 4. cap. 10. §. 5. p. 246. & par. 6. cap. 1. §. 2. p. 262. & Ex: c. 4. §. 34. 35. p. 204.

Quantam illis debeant subjectionem, & reverentiam. Proxm: Declar. p. 211. & par. 2. cap. 1. §. 2. p. 219. & par. 3. c. 1. §. 23. p. 227. & p. 4. c. 4. §. 3. p. 237. & p. 5. c. 4. F. p. 261. & p. 6. cap. 1. §. 1. 2. 3. p. 261. & 262. & c. & cap. 3. A. p. 267. & p. 7. c. 2. A. p. 272. & K. p. 274. & p. 8. c. 1. §. 3. p. 277. & D. §. 3. pag. 279.

Quantum amoris. par. 6. c. 1. §. 2. p. 262. & par. 8. c. 1. §. 8. pag. 278.

Quo pacto ad eos recurrendum. p. 8. c. 1. §. 4. pag. 277.

Quomodo eis proponenda quae occurrunt. p. 3. c. 2. §. 1. p. 230. & p. 5. c. 4. F. p. 261. & p. 7. c. 2. K. p. 274. & Ex: cap. 8. A. p. 210.

Contenti esse debent subditi, ut ipsorum defectus ad eos referantur. Ex: cap. 4. §. 8. pag. 201.

Subministr.

Numeratur inter officiales subordinatos. Ex: Co. cap. 4. E. pag. 206.

Est instrumentum Superiorum. r. 1. Submin. Re. pag. 389. I. 1.

Nihil ordinat, sed exsequi facit. r. 2. ibid.

Curet, ut res domestica suo tempore parata sint. r. 3. Ibid.

Curet ne Nostri intempestive colloquantur. r. 4. ibid. Quibus, & quando, de rebus omnibus referet. r. 5. ibidem.

Poenitentias non injungat; injunctas tamen denuntiare potest. r. 6. ibid.

Est Superior non Sacerdotum. r. 7. ibid.

Subordinatio.

Quàm sit utilis. p. 8. c. 1. E. p. 279. & p. 10. Co. §. 9. p. 301. quo pacto servanda. p. 8. c. 1. §. 4. I. p. 277. & par. 9. c. 6. §. 2. p. 296.

Quanta obedientia subordinatis Officialibus exhibenda. par. 3. cap. 1. §. 24. p. 227. & Exa: cap. 4. §. 30. & 31. p. 204.

De exemplo obedientiae subordinatorum Superiorum subditis dando. par. 4. c. 10. §. 8. p. 247.

Vide Superiores, Obedientia, Humilitas.

Subsidium.

Subsidia. pag. 191.

Substantialia.

Substantialia Instituti, quae sint. Con: 5. d. 44. De. 45. p. 507. & d. 58. p. 513. Substantialium I. catalogum texendum non videri. Co: 7. d. 40. pag. 553. De substantialibus in Congregatione agere non licet. Con: 1. d. 16. p. 414. quae ad ea pertinent, immutari non possunt. Co: 2. d. 6. p. 442. Contra illa in Congregatione Provinciae agere non licet. Con: 4. d. 26. p. 489. etiam cum dubium est an talia sint. Con: 6. d. 12. p. 522. quando unus Deputatorum dubitat. Con: 6. d. 19. §. 3. pag. 525. quando absolute affirmat. Con: 7. d. 35. p. 552. Qui contra substantialia aliquid proponunt, castigandi arbitrio Generalis. Con: 6. d. 12. p. 522. Sub-

Index Generalis

- Ca.** *Substantialia nostri instituti quoniam censeri de-*
I. *beant. Can. 17. Con. 5. p. 648.*
Si quis in Congregatione Provinciali aliquid pro-
ponat, quod substantialibus Instituti aperte repugnet,
aut repugnare videatur, & admonitus adhuc urge-
at, Generalis iudicio plectendus est. Can. 3. Con. 6.
pag. 649.
- Fo.**
II. *Substantialia Instituti, quae. p. 15. 29.*
Substitutus.
- De.** *Substituti Secretarii habent vocem passivam in*
I. *suis Provinciis. Co. 8. d. 57. p. 576. Substituti in*
 Congregatione Provinciali ad negotia admittendi.
Co. 10. d. 3. p. 587. & Can. 2. p. 660. Substi-
tutis Procuratorum Provinciarum extra Europam
jus tribuitur ad Congregationem Generalem. Co. 12.
d. 20. p. 603. Etiam ad electionem. ibid. Ad
Congregationem Procuratorum non habent jus,
Procuratore suo praesente. ibid. Substitutus Proc-
uratoris Provinciae Mexicanae admissus ad negotia
post electionem. ibid. Si se Provincialis in Congre-
gatione Provinciali a professione ad Congregation-
em Generalem excuset, excluditur cum eo solum
primus substitutus. Co. 13. d. 22. p. 618.
- Fo.**
II. *Substituti Secretarii, supra numerum Congre-*
gationem Provinciae ingrediuntur. p. 20. Eorum
Regula. p. 48.
Suffragia in electionibus, examinibus,
& negotiis.
- Bu.** *Suffragia ad eligendum Generalem. p. 19. ad*
I. *condendas Constitutiones. p. 2. & 18.*
- Co.** *Suffragium ad decernendum aliquid in Congre-*
I. *gatione Generali non potest mitti in scriptis. par. 8.*
cap. 3. C. p. 282. Ad quaedam tamen alia potest,
ut ad dissolvendum Collegium. p. 4. c. 2. A. pag.
235. vel ad eligendum Vicarium Generalis. par.
9. c. 4. §. 6. p. 293.
Quis ordo & ritus servandus sit in ferendis suf-
fragiis pro eligendo Generali. par. 8. cap. 6. §. 6.
p. 284. & C. D. F. p. 286.
Non licet in electione Generalis mutare suffra-
gium. p. 8. c. 6. §. 8. p. 285.
Suffragii jure privantur convicti de ambitu.
par. 8. cap. 6. §. 2. p. 284. & A. p. 285.
De suffragiis Provincialium. p. 8. c. 3. §. 2. p.
282. Consultorum. p. 4. c. 17. H. p. 255. Parti-
cularium Superiorum. par. 8. c. 2. B. p. 281 Pro-
fessorum. ibid. & p. 8. c. 3. §. 1. 2. & A. B. pag.
281. & 282. & cap. 6. B. p. 285. Coadju-
rum. p. 8. c. 3. A. pag. 282.
- De.** *Suffragia in negotiis secreta esse non debent, ne-*
I. *que ferri possint auditis deliberationes. Co. 3. d. 13.*
p. 463. & Co. 6. d. 22. p. 526. plura medietate
in rebus gravioribus decernendis; in reliquis satis
est, ut plura sint. Con. 2. d. 7. pag. 442.
Suffragiorum numerus, non qualitas in electione
spectatur. Co. 1. d. A. 4. pag. 407.
Suffragia cui data sunt, manifestari non debet.
Co. 6. d. 35. §. 11. p. 533. Servanda, donec sol-
vatur Congregatio, & tunc comburenda. Co. 1. d.
A. 18. p. 412. Comburenda statim post decretum
electionis promulgatum. Con. 2. d. A. 21. p. 438.
& d. 25. p. 439. In Congregatione Provinciae, &
Procuratorum statim a Secretario comburenda; sed
non necesse, ut eodem loco. Con. 6. d. 25. §. 6. pag.
527. In Congregatione Procuratorum statim &
eodem loco. Co. 7. d. 79. p. 558.
Suffragium aliena manu exhibitum, etiam vali-
dum. Co. 9. d. 17. p. 580. Suffragia in Congre-
gatione Provinciali a quibus videnda. Co. 10. d.
12. p. 589. In Congregatione Procuratorum,
ad Decretum cogenda Congregationis Generalis
suffragia plura medietate non censentur, cum
accidit superari partem oppositam unico suf-
fragio. Co. 14. d. 6. p. 621. Formula pre-
scribunt, ut de cogenda Congregatione Generali a-
gatur ad plura medietate. ibid.
Suffragium in examine ad Professionem dandum
est circa mediocritatem. Co. 8. d. 37. §. 1. p. 572.
Quot suffragia requirantur ad Professionem, & ad
procedendum in Theologia. ibid. §. 3. Quot pro
Metaphysicis, ut ad Theologiam admittantur.
ibidem. §. 6.
Suffragiorum schedula in electione Generalis. Fo.
I. *p. 7. quomodo in electione ferantur. p. 8. post ele-*
II. *ctionem statim comburenda in ipso electionis loco.*
p. 10. Item in Congregatione Procuratorum. pag.
32. In Congregatione Provinciae non necesse est,
ut in ipso loco. pag. 23.
Suffragia in rebus definiendis, si graviores sint,
plura medietate requiruntur; in ceteris plura tan-
tum. p. 15. In Congregatione Provinciae, plura
simpliciter. p. 31.
Suffragia pro defunctis.
Quid circa illa faciendum Socio Provincialis. Re.
I. *p. 20. Socii Prov. pag. 356.*
II. *Suffragia pro Nostri defunctis. Co. 3. d. 40. De.*
I. *p. 468. Extra-ordinaria Assistentibus, Secreta-*
I. *rio, & Provincialibus statuta. Co. 9. d. 21. pag.*
I. *581. & Can. 23. p. 659.*
II. *Suffragia pro iis, qui extra suas Provincias mo-*
Or. *runtur. pag. 125.*
II.

Sum-

Instituti Societatis Jesu.

St. Summa Logicae.

II. *Vide* Disputationes. & Introductio.

● Sumtus.

Co. *Eorum qui è Domibus ad Collegia mittuntur.* p. 6. c. 2. D. p. 265. *Procuratorum.* p. 4. c. 2. E. p. 236. *Nobilium & divitum, sicut nostra Collegia admittantur.* p. 4. c. 3. B. §. 3. p. 237.

In promotione ad gradus. par. 4. c. 6. §. 17. p. 241. & par. 4. c. 15. §. 4. p. 252. *An in conviviis & ludis permittantur.* p. 4. c. 15. F. p. 253.

In. *Sumtus non necessarij utandi.* p. 223.

II. Supellex.

Re. *Sacra & profana recensenda in Visitationibus*
I. *Collegiorum.* r. 22. *Socij Prov.* p. 356.

Superbia.

Co. *Nullum superbia signum exhibendum.* p. 3. c. 1.

I. §. 4. pag. 225. *Quibus in rebus exerceri debeant, qui superbiâ tanguntur.* p. 3. c. 1. §. 13. p. 226.

Re. *Illius nullum signum dandum.* r. 29. *Sum.*

I. pag. 306.

Superflua.

In. *Superflua in victu, vestitu, &c. refecanda.*

II. *Instr.* §. 7. p. 219.

Co. Superintendens.

I. *Quid aget.* par. 4. cap. 10. G. pag. 248.

De. *Superintendentis nomen, vel officium, an in Societate usurpandum.* Con. 2. d. 86. pag. 454.

Ca. *Superintendentis nomen sine re, non est usurpandum; neque etiam officium, nisi necessarium fuerit.* Can. 34. Con. 2. p. 637.

Superior.

Bu. *Superioribus decretorum V. Congregationis ferialia observatio commendatur.* pag. 106. *Nullum*

praefigendum tempus, quo Superiores locales officio defungantur. p. 122. *Idem probat Paulus V. ibid.*

Et contrarium molientes puniri vult, ut perturbatores. ibid. *Innocentius X. vetat continuari Superiores ultra triennium.* p. 117. & 123. *Excipit*

Magistros Novitiorum. Ibid. *Superiores defuncti, per annum cum dimidio quiescant.* ibid. *Incom-*

moda ex praefixo Superioribus triennio, & cessatione per annum cum dimidio. p. 123. *Innocentii X.*

Decretum, de Superioribus, suspensum ab Alexandro VII. ad sequi-annum. ibid. *dem ad triennium.*

ibid. ad septennium pro Indiis, & aliis locis extra Europam. p. 124. *iterum ad quadriennium in*

Europa. ibid. & *ad octennium extra Europam.* ibid. *Mens S. P. Ignatii de tempore, quo Superiores de-*

fungi officio deberent. ibid. *Durationem regiminis vult fendere ab arbitrio Generalis.* ibid. *Idem sta-*

Institut. S. J. vol. II.

taut Gregorius XIV. ibid. Abrogatur penitus per Alexandrum VII. Constitutio Innocentii X. de triennio Superiorum, & cessatione ab officio per sefqui-annum. pag. 125.

Superiores quantum ad se: Debent habere Co. amorem Dei. p. 8. c. 1. §. 8. p. 278. *Et obedi-*
I. *entia exemplo praere.* p. 4. c. 10. §. 8. p. 247. *In officiis humilibus aliquando se exercere.* p. 3. c. 1. §. 19. pag. 227.

Est etiam in iis necessaria doctrina. p. 4. c. 10. §. 4. p. 246. & *praesertim in Generali.* p. 9. c. 2. §. 6. pag. 289.

Ex iis quae in Generali requiruntur, sumere debent omnes quae sibi conveniant. par. 9. cap. 6. I. pag. 299.

Multa eis potestas concedenda; Generali primum. par. 10. §. 8. p. 301. *Deinde etiam immediatis.* par. 2. cap. 1. §. 2. pag. 219. & p. 4. c. 10. §. 4. pag. 246.

Debent compati subditis, & tamen eos corrigere. p. 9. c. 2. §. 4. p. 289. & *in quibusdam indulgere.* p. 8. c. 1. G. p. 279. *quadam etiam relinquere arbitrio subditorum.* ibid.

Eorum gubernatio debet praeseferre amorem & curam subditorum. ibid.

Debent aliquando exercere subditos in Obedientia, & Paupertate. par. 3. cap. 1. V. p. 230.

Debent vitae necessaria pro cujusque indigentia providere. p. 6. c. 2. N. pag. 266.

Possunt jubere in virtute Obedientiae, & obligare ad peccatum. p. 6. c. 5. pag. 268.

Superiores faciliè pati possunt calumniam. par. 9. c. 4. E. pag. 294.

Cum Superioribus magis Deus concurrit, propter ipsorum officium. par. 8. cap. 3. §. ult. p. 282.

Quales Superiores, tales ferè subditi. p. 10. §. 8. pag. 301.

Superiores quantum ad subditos. In Superiore non homo, sed Christus spectari debet. par. 3. c. 1. §. 23. & 24. p. 227. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 261.

Ejusque vox, ut Dei, accipienda. Ex: c. 4. §. 29. p. 203. & §. 30. p. 204. *Et in ipso Christo reverendus.* p. 6. c. 1. §. 2. p. 262.

Et Christi loco habendus. par. 4. c. 4. §. 3. p. 237. & D. p. 278. *Quin Christi vices gerit.* p. 5. c. 4. §. 5. p. 260.

Et Dei loco nobis praest. par. 7. c. 1. §. 1. p. 269. *Et est interpres divina voluntatis.* p. 7. c. 2. A. p. 272.

Et per ipsum à Dei providentia regimur. p. 6. c. 1. §. 1. pag. 261.

Superiores diligendi sunt ex animo, ut patres. p. 6. c. 1. §. 2. p. 262. *Eis patefaciendi omnes de-*

fectus,

PPP P

Index Generalis

- fectus, virtutes, inclinationes. Exa: cap. 4. §. 35. p. 204. & par. 3. c. 1. §. 12. p. 226. & par. 4. c. 10. §. 5. p. 246. & p. 6. c. 1. §. 2. p. 262. Et denique tota conscientia in Confessione, vel secreto. p. 4. cap. 10. §. 5. pag. 246. & p. 6. c. 1. §. 2. pag. 262.*
- Debemus esse contenti, ut defectus nostri ad eos deferantur. Ex: c. 4. §. 8. pag. 201.*
- Licet eis proponere, quæ occurrant. p. 5. c. 4. F. p. 261. p. 7. c. 2. l. p. 274. Praesertim si se constanter offerant in bona. Ex: cap. 8. A. p. 210. sed semper standum iudicio illorum. ibid. Prius etiam orandum; nec postea urgendum. p. 3. c. 2. §. 1. pag. 230. & A. pag. 231.*
- Qui aliquid molitus est contra Superiores, dimittendus est à Societate. par. 2. c. 2. D. p. 221.*
- Re.** *Superior loco Christi agnoscendus, & internâ reverentiâ prosequendus. r. 31. Sum: p. 306.*
- I.** *Ab omnibus sui, suarumque rerum, illis dispositio relinquenda. r. 32. Sum: ibid.*
- Nihil ei clausum tenendum, nec conscientia quidem. ibid.*
- Ad ejus vocem, & campana signum littera inchoata relinquenda. r. 34. Sum: ibid. & r. 15. Com: pag. 309.*
- Quæ ab eo agenda sunt, non exquirenda, nec de aliis loquendum. r. 21. Com: ibid.*
- Humiliter, & sine interpellatione audiendus. r. 22. Com: ibid.*
- Admonendus occurrente in aliqua re commissa impedimento. r. 24. Com: ibid.*
- Ab eo re denegatâ, quid cum alio Superiore agendum. r. 23. Com: ibidem.*
- A quo constituendus. r. 22. Prov: pag. 313.*
- Superiorum facultates à Provinciali suspendi possunt. r. 9. Prov: p. 312.*
- Eorum auctoritas tuenda. r. 28. Prov: p. 313.*
- De:** *Superioribus localibus non praesigendum triennium; non proroganda tamen nimium Praefectura. Co: 5. d. 35. p. 504. An ad reddendam officii rationem adstringendi. Co: 5. d. 33. 34. pag. 503.*
- I.** *Superioribus gravantibus are alieno Collegia, non est statuenda poena infligenda, sed relinquenda arbitrio Generalis. Co: 8. d. 15. p. 567. Superiores locales à quo possint absolvi à casibus reservatis, Co: 8. d. 25. p. 569. & Can: 7. p. 656. Neminem possunt eximere ab Exercitiis spiritualibus obeundis singulis annis, Co: 8. d. 38. §. 2. p. 573. & Can: 16. p. 656. Superiores primæ Residentia in India, & totius Missionis Hollandicae, admittendi ad Congregationem Provinciale in suis Provinciis. Co: 8. d. 51. p. 575. Reddenda à Superioribus ratio. Co: 8. d. 60. §. 4. p. 577. Superiorum renunciatio quando authentica. d. Co: 8. d. 51. p. 579. & Can: 6. p. 658. Superiore mortuo, vel remoto, adhuc tenent ejus præcepta. Co: 9. d. 12. p. 580. & Can. 4. p. 658. Superiores inchoatorum Collegiorum, qui habeant jus ad Congregationem Provinciale. Co: 9. d. 18. ibidem. Superioribus incumbit manus executionis, Co: 9. d. 26. p. 582. Superiores nominati à Generali defuncto, an, & quando renunciandi. Co: 10. d. 9. p. 588. & Can: 4 p. 666. & Co: 12. d. 30. p. 607. Inquirant Superiores in eos, qui calamo, vel lingua alios offendunt; & puniant. Co: 12. d. 19. p. 603. Superiores facultatem dare non possunt subditis, ut sibi privatim procurent, quæ ad victum, vestitum, & cubiculi suppellectilem pertinent. Co: 12. d. 43. p. 610. Post absolutum sui regiminis tempus mutari possunt à Generali, tum post decretam, tum post indictam Congregationem Generalem. Co: 12. d. 31. p. 607. etiam ante Congregationem Provinciale. ibidem. Mortuo Generali, nominationes Superiorum in casu Decreti 30. Congregationis XII. simpliciter irritæ. Co: 13. d. 11. p. 616.*
- Superiori morienti, vel aliquò abeunti, licet alium nominare, qui eam curam habeat. Can: 3. Co: 8. p. 655. Officium & auctoritas Superiorum localium quando incipiat, quando desinat. Can: 20. Co: 8. p. 656. Superior cum Praefecto Studiorum statuat Theses pro iis, qui examinandi sunt ad Professionem; & tempus praescribat, ultra quod si differatur examen, Conclusiones mutantur. Can. 13. Co: 8. p. 656. Superiore locali contradicente, Provincialis Contraictum non faciat, nisi necessitas id suadeat. Can: 27. Co: 8. p. 657.*
- Superiores locorum jus habent ad Congregationem Provinciale. p. 19. Loco sui, si impediti sint, alium mittere possunt. p. 21. Informationem a suis capere debent, priusquam ad illam proficiantur. pag. 22.*
- Superiores Missionis Hollandicae, & Residentiarum primariorum in Indiis possunt interesse supra numerum. pag. 20.*
- Superior à casuum collatione non absit. r. 15. St. Prov: p. 54. Reliqua verbo Rector.*
- Superiores locales Generalis onus participant. p. Or. 125. Designati, antequam ineant, duos menses in librorum nostrorum lectione ponant. p. 124. Exercitiis spiritualibus se recolligant. p. 122. Horum considerationis observent. p. 125. Inquirant an Praefectus rerum spiritualium suo munere fungatur.*

Ca.
I.

Fo.
II.

St.
II.
Or.
II.

Instituti Societatis Jesu.

intr. *ibid.* Et an serventur, qua statuta de Confessionibus, visitationibusque mulierum. p. 126. In exigenda ratione conscientia secretum servent. p. 124. Vtiorum lingua auctores inquirant, & puniant. p. 126. Caveant ne Nostri, notitia per Confessionem habitâ uti licero, doceant. *ibid.* Consultent, priusquam de re aliqua Provinciali scribant. *ibid.* In Consultationibus ordinariis aliquid legant ex regulis, &c. *ibid.* Initio mensis consultant de Exsecutione. *ibid.* Quomodo se gerere debeant in manifestatione delicti. p. 149. In danda facultate absolventi a reservatis. p. 135. Quomodo ipsi ab illis absolvi possint. pag. 136. Juniorum Scholasticorum curam quo pacto exerceant. p. 146. Quae circa bona Collegiis suis applicanda observare debeant. p. 123. Quomodo de rebus alienandis informare. p. 165. Quo item modo contractus celebrare. *ibid.* A subditis exigere non possunt, ut ipsis confiteantur. p. 134. Nec uti notitiâ per Confessionem habuâ. p. 126. Aedificare nihil possunt inconsulto Provinciali. p. 126. Nec facultatem suis dare, ut ad proprios usus ab exteris accipiant. pag. 132.

Superiores subinde mutandi. p. 123. Eorum mutatio quo pacto cum Generali tractanda. *ibid.*
In. Superiorum errata. p. 169. Ignorant subditorum morbos. *ibid.* Negligunt; foveunt dissimulando. *ibidem.* Augent placendi studio. p. 170. Exasperant acriori correptione. *ibid.* Ignorantia Superioris. *ibidem.* Exigua cura interni cultus. *ibidem.* Superioribus cohibendis suorum defectus. pag. 177.
 Superiores locales omnium necessitati provideant, ne superfluis detur occasio. p. 183. Conscientia rationem paternè exigant. p. 199. Secreti fidem in ea diligenter servent. *ibid.* Politicam agendi rationem caveant ipsi, & in aliis. p. 205. Praefectum rerum spiritualium suspectum ne habeant. p. 198. In exhortationibus poenitentiarum secretarum usum excutiant. p. 205. de recreatione agant fructuosè transigenda. pag. 206.

Erga Scholasticos, curare qua debeant. pag. 192. horam illis praescribant, quâ Magistros privatim convenire possint. pag. 211. Si qui lectiones scribere non possint, curent ut Collegii summis describantur. pag. 183.

Coadjutores temporales frequenter alloquantur. pag. 193. Conferentias ad illos habeant. *ibid.* Caveant ne ab aliis contemnantur. *ibid.*

Prius consultant quàm de re aliqua scribant ad Provinciale, aut ad Generalem. p. 194. Consultationis tempore legant aliquid ex Regulis, vel Or-

dinationibus. pag. 212. Singulis mensibus legant memoriale à Provinciali relicum. *ibid.* Primâ mensis hebdomadâ consultant de executione. *ibid.* Vtiorum lingua auctores inquirant, & puniant. p. 205. dandi, & accipiendi facultatem generalem non facile concedant. *ibidem.* poenitentiis errata castigent. p. 213. In cibis Concionatorum non dispensent inconsulto Provinciali. p. 185. Cum aliquis alio migrat, informet de eo loci Superiorem. pag. 183. Videant, quomodo serventur in Ecclesia, qua de Confessariis statuta sunt. pag. 209. Regule 18. Sacerdotum, & aliorum qua ad feminas spectant, observationem curare ut debeant. p. 187.

Superiores in officio nimis remissi, ab eo removendi. pag. 213.

Superiorum occupationes propriae. pag. 190.

Superior: ejus obligatio. p. 225. Idem medicus spiritualis. *ibid.* ejus dexteritas. pag. 227.

In Superiore novem requiruntur, qua aromatum nomine explicantur. *ibidem.* se ipsum examinet. pag. 228.

Aversio à Superiore. p. 250. Quid in se disquirat Superior. *ibid.* Via tollendi suspicionem à subdito. *ibid.* Ferenda Superiori subditi imperfectiones. *ibid.* Spiritu caritatis juvandus aversus. p. 251. De murmurationibus contra Superiorem, per alium monendus. *ibid.* A gravioribus Patribus juvandus. *ibid.* Quomodo se geret Superior in colloquio. *ibidem.* De gravioribus monendus. pag. 252. Ad Superiorem frequentius adeundum hortandus. *ibidem.* Quomodo credenda quae referuntur. *ibid.* Subditi opera quomodo utendum. p. 253. Quid Superiori cum iratis faciendum. pag. 245.

Superiori servanda responsa ad Romanam Congregationem Anno 1590. data. pag. 258.

Superiores, cum non est consultandi facultas, regulas attendant electionis. cap. 10. §. 13. p. 323. **Di.**

Superpelliceum.

Possunt eo uti, qui ministrant Missis majoribus. Co. p. 6. c. 3. B. §. 2. pag. 267. **I.**

Superpellicei usus in laicis qui Missis inserviunt. Co: 1. d. 95. p. 426. in lectionibus sacris. I. Co: 1. d. 110. p. 431. & Co: 4. d. 10. pag. 486.

In processionibus publicis. Co: 3. d. 35. pag. 467.

Et Can: 10. Con: 3. pag. 640. **Ca.**

Syndicus.

Syndici officium est observare exteriora. p. 4. c. Co. 10. §. 7. pag. 247. Et ad Superiorem referre; I. vel ipsum, qui errat, monere. p. 3. cap. 1. §. 16. pag. 226.

Ppp p 2

In

Index Generalis

- In Universitatibus unus syndicus generalis, & alii particulares constituendi sunt.* p. 4. c. 17. §. 7. pag. 254.
- Syndicus constituendus pro Scholasticis, ut bene studeant.* p. 4. c. 6. §. 15. pag. 241.
- Re.** *Syndicus sit aliquis, qui observet res domesticas.*
- I.** r. 51. *Prep:* pag. 328. & r. 48. *Recl:* p. 335. *Et alii in scholis singulis.* *ibid.*
- In.** *Syndici Confessariorum.* p. 186. 209. *In recre-*
- II.** *atione.* pag. 206.

T. TALENTUM.

- De.** **T**alentum concionandi quantum requiratur in
- I.** ordine ad Professionem. Co: 14. d. 15. pag. 623. *Formula juramenti de excellentia in talento gubernandi, aut concionandi, in ordine ad Professionem quatuor Votorum, praescripta.* Co: 13. d. 19. p. 618. *Præter talentum requiruntur etiam specimina.* *ibidem.*
- St.** *Concionandi, vel gubernandi talenti habenda*
- II.** *ratio, ut mediocris pergat in studiis, & quousque.* r. *Prov:* 19. §. 1. 3. p. 55. *de eo Provincialis sermone cum suis Consultoribus, aliisque gravibus viris deliberet.* r. *Prov:* 19. §. 8. pag. 55.

Tangere.

- Re.** *Nullus neque joco tangendus.* r. 34. *Comm.*
- I.** pag. 310.

Tartari.

- De.** *An admitti possint in Societatem.* Co: 6. d. 28.
- I.** pag. 529.

Temperantia.

- Co.** *Servanda in refectioe corporis.* par. 3. cap. 1.
- I.** §. 5. pag. 225.

Templum.

- Re.** *Ejus ornatus in festis moderatus.* r. 102. *Prov:*
- I.** p. 320. *Ejus visitatio.* r. 121. *ejusd.* p. 321.

Temporalia.

- Co.** *De eorum contemptu.* p. 8. c. 1. §. 8. p. 278. *de*
- I.** *eorum debita conservatione.* p. 3. c. 2. §. 7. p. 231. *par.* 4. cap. 2. §. 5. p. 235.

Tempus.

- Co.** *De ejus ordine domestico.* p. 3. c. 2. §. 2. pag.
- I.** 230. p. 4. cap. 10. §. 9. p. 247.
- St.** *Quo Schola inchoanda, finiendaq; sunt, Pro-*
- II.** *vincialis statuit.* r. *Prov:* 35. p. 58. *Temporis di-*
- Di.** *visio in Classibus inferioribus.* *Vide Horæ. Cur-*
- II.** *sus. Studium.*
- Di.** *Tempus orandi quinque hora quotidie.* c. 3. §. 7.
- II.** p. 315. *aut pauciores, si quis sit debilior.* cap. 3. §.

8. *ibid.* *Tempus exercitiorum prorogandum, cum pauciores quotidie hora impendantur; minuendum, cum plures.* c. 9. §. 13. p. 321.

Tempus hebdomadis assignatum, non dierum numero, sed materia genere definitur. cap. 11. §. 1. pag. 324. & cap. 39. §. 7. pag. 348.

Tempora tria electionis faciende. cap. 26. per totum. p. 336. *primum quale.* c. 26. §. 1. *ibid.* *secundum.* cap. 26. §. 2. *ibid.* *Tertium; & quomodo differat a secundo; & utrum perfectius, aut tutius.* cap. 27. §. 1. pag. 337.

Tertium cum duplici modo tradi potest, etiam habentibus statum immutabilem. cap. 34. §. 4. pag. 343.

Tentationes.

Antevertenda, adhibitis earum contrariis. par. Co. 3. c. 1. §. 13. pag. 226. *Nulla celanda Superi-* **I.**

ori, vel Confessario, aut Prefecto rerum spiritalium. par. 3. cap. 1. §. 12. *ibid.* *Instruantur contra illas.* §. 10. pag. 225. *Num ii, qui probantur, tentandi sint.* par. 3. cap. 1. *V.* pag. 230.

Antevertenda, adhibitis contrariis. r. 14. *Sum:* **Re.** p. 304. *Rationes ad illas superandas scienda.* r. 1. 22. *Sum:* p. 305. *Nulla celanda.* r. 41. *Sum:* p. 307. *Cognita in aliquo, Superiori referenda.* r. 20. *Com:* p. 309.

Tepiditas. Tepor.

Ejus effectus. p. 245. *Vide Languor in spi-* **Id.**

ritu, & Conscientia minimè timorata. **II.**

Tertia Hebdomada.

Vide: Hebdomada Tertia.

Tertius Annus.

Ad Tertium Probationis annum non tenentur, De. **De.**

qui absolutis studiis in Societatem ingrediuntur. Co: **I.**

8. d. 9. pag. 565.

Tertius annus Probationis peractis studiis, omnibus obervandus. p. 127. *Quis illum acturi sunt, de suis defectibus monendi.* *ibid.* *Instructori suo confiteantur.* p. 128. *in iis quæ ad domesticam disciplinam spectant, a Rectore & Ministro pendem.* *ibid.* *Quæ illis Bulla ostendi debeant.* p. 122. *qui libri concedi.* p. 129. *Eorum regula, & Instructio.* *Ibid.* & sequ: *De iis qui in tertio anno non proficiunt.* pag. 127.

Vide: Probatio tertia.

Testamentum.

Nostri non possunt esse Testamentarii, neque ex- **Co.**

secutores Testamentorum, nisi ex dispensatione Ge- **I.**

neralis. p. 6. cap. 3. §. 7. p. 266. & D. p. 267. *Testa-*

Instituti Societatis JESU.

Re. Testamentis conficiendis Nostri non assistant. r. I. 28. Sacerd. p. 374.

Testimonium.

Ex. Testimonia eorum, quibus censura Exercitiorum II. fuit commissa. p. 264.

Theologia.

Co. Tam Scholastica, quam Positiva, juvat ad scopum Societatis. p. 4. c. 5. §. 1. p. 239.

Magis est propria Instituti nostri, quam alia scientie. cap. 12. §. 1. p. 249.

In Scholastica legendus D. Thomas. par. 4. c. 14. §. 1. p. 251. Posset etiam alius cum approbatione Generalis. B. ibid.

Scholastica post Artes ante Positivam discenda. par. 4. cap. 6. §. 4. p. 240. & ad eam Artes disponunt. c. 12. §. 3. p. 249.

Theologia audienda communiter quatuor anni impendi debent; repetenda, & actibus celebrandis, duo. p. 4. c. 9. §. 3. p. 246. & c. 15. §. 3. p. 252. & p. 5. c. 2. §. 2. p. 257.

Theologia cursus quarto quoque anno inchoandus: potest etiam secundo. p. 4. c. 15. §. 3. pag. 252. & D. p. 253.

Non potest suscipi obligatio dandi Lectorem Theologia, nisi ex consequenti in Universitatibus. par. 4. c. 7. §. 3. p. 243. & E. p. 244.

De. Quot requirantur suffragia, ut Theologi singulis I. annis procedant in Theologia; & quot, ut admittantur ad Professionem. Co: 8. d. 37. §. 3. p. 573.

Theologia moralis lectio instituenda prater Scholasticas. Co: 7. d. 33. §. 7. p. 551.

Theologia Professores tam diu doceant, quam diu Superioribus videbitur. Co: 7. d. 95. pag. 562. Qui Theologiam compendio absolverunt in seculo, quo anno ad Professionem proponendi. Co: 13. d. 9. pag. 615.

Ca. Theologia breves Cursus non sunt instituendi.

I. Can: 17. Con: 2. p. 635. Sequenda Nostri Doctoribus in Scholastica Theologia Doctrina D. Thomae: neque ad cathedras Theologicas promovendi, nisi qui ad eam bene affecti. Can: 9. Con: 5. p. 646.

St. Quadriennio absolvenda, & quomodo. r. Prov: II. 9. p. 54. r. Theol: 7. p. 68. quibus mediocribus concedi possit, ut eam audiant, vel in ea pergant. r. Prov: 19. §. 1. & 3. p. 55. & §. 9. p. 56. Ad eam docendam, sint duo, vel tres Professores. r. Prov: 9. §. 1. p. 54. Tertius moralem Theologiam accuratè doceat. ibid. non eligantur, qui bene non sunt erga S. Thomam affecti. §. 2. ibid.

Magistri adhibeantur in designandis iis, qui Theologiam recolant. r. Prov: 10. p. 54. distribu. Instit: S. J. vol: II.

um cum Praefecto materias pro actibus peculiari- bus. r. Praef: 8. p. 62. Quis eorum sinis ac munus. Vide p. 67. ad 69. in ipsorum Regulis. & verbo S. Thomas.

Auditores Theologia collationi Casuum intersint. r. Prov: 14. p. 54. & actibus, etiam Philosophicis. r. Praef: 25. p. 63.

Quae in Theologia tractanda ex prima Parte Divi Thomae. Ord: Stud: p. 111. quae ex prima Secunda. ibid. p. 112. quae ex secunda secunda. ibid. p. 113. quae ex tertia Parte. ibid. p. 114. Propositiones aliquot Theologicae, quae in Scholis nostris non sunt docenda. ibid. num: 14. p. 116. Praedicte Propositiones nullae afficiuntur censura; sed tantum prohibentur doceri in scholis Societatis. ibid. num. 15. pag. 120.

Theologicorum Aetnum qui judices. pag. 215. In.

Theses.

Theses pro examine ad Professionem à quibus De. assignanda, & quando commutanda. Co: 8. d. 37. I. §. 4. p. 573. & Can: 13. p. 656.

D. Thomas.

S. Thomae doctrina Nostri sequenda. Co: 5. d. De. 41. p. 505. I.

S. Thomas in Theologia sequendus, & quatenus. St. r. Prov: 9. p. 54. & r. Theol: 2. 3. 4. p. 68. & II. r. Rep: 5. & 10. p. 102. Ejus sententia, vel defendenda, vel questio omittenda. r. Theol: 13. p. 69. Quomodo ejus articuli conjungendi. r. Theol: 10. ibid. aut explicandi. r. 11. ibid. Illum etiam Philosophiae Professores libenter sequantur. r. Phil: 6. p. 76. Vide etiam Theologia.

Timor.

Timor etiam poenarum juvat. p. 3. c. 1. §. 26. Co. p. 228. Curandum ut timori offensa succedat perfectionis amor. par. 6. c. 5. p. 269. Quando sit in correctionibus incutiendus timor. p. 3. c. 1. N. pag. 229.

Tintinnabulum.

Non crebrius pulsandum dum quis egreditur, Re. vel ingreditur. r. 45. Com: p. 311. I.

Titulus.

Pag. 191. Pr. I.

Toni.

Die Dominica fient. r. 56. Recl: p. 335. Ad Re. illos Coadjutores & Indifferentes non convenient. I. r. 60. Mag: Nov: p. 345. Quando non fient. r. 61. ibid.

Toni cum fructu fieri qui possint. p. 185. In. Ton- II.

Index Generalis

Tonfor.

- Co. *Domesticus potius sit, quam externus.* par. 3.
I. cap. 2. H. p. 232.

Tractatus.

- St. *Longiores in Theologia non instruendi.* r. Theol.
II. 12. p. 69. *Ne in Philosophia quidem.* r. Phil: 15.
p. 78. *In classe Rhetorica quateenus die vacationis
aliqui concedantur.* r. Rhet: 15. p. 93.

Transire.

- Bu. *Transire ad alium Ordinem, præterquam ad*
I. *Carthusiensem, Nostri, emissis juxta Constitutiones
votis, non possunt, nisi de Sedis Apostolicæ, vel Ge-
neralis Præpositi licentia.* p. 11. & 31.
Nec alias ingressus tenet. p. 31. *Nec licet se-
cundo ad Carthusienses.* p. 81. *Licet verò, etiam
Professis, ad quemcumque, si à Generali Præposito
emittantur.* p. 71. *Professi Societatis translati ad
aliam Religionem, transire ex illa nequeunt ad la-
tiorum, sine licentia Sedis Apostolicæ.* p. 129.

Translatio.

- Pr. I. *Translatio ad alium ordinem.* pag. 191.

Triennium.

- De. I. *Triennium Superiorum localium quando incipi-
at, & desinat.* Co: 8. d. 43. p. 574. & Can: 20.
pag. 656.

Trium Potenciarum Exercitium.

- Di. *Cur ita dicatur, & quale sit.* cap. 14. §. 2.
II. pag. 326.

Trium Classium Meditatio.

Vide Classium Meditatio.

Typographia.

- De. *Typographia sinitis an suscipere Nostri liceat.*
I. Co: 7. d. 84. §. 3. p. 560.

V.

VACATIO.

- Co. **D**ebent esse aliquæ vacationes studiorum ordi-
naria ex iudicio Provincialis. par. 4. c. 13.
F. p. 251. *Qui vacant ab officiis, occupandi.* par.
3. cap. 1. §. 8. p. 225.

- De. *Vacationum generalium Instructio, cum Schola-
stici in pradio versantur.* Con: 6. d. 40 §. 8. p. 538.

- St. *Certa sint toto anno, & nova nulla introducantur.*

- II. r. Prov: 36. 37. pag. 58. *quænam pro singulis
classibus. ibid. in hebdomadaris & aliis servetur
constantia.* r. Prov: 35. ibid. *Vide etiam Feria-
ti dies.*

- Anniversaria vacatio generalis quantum duret.*
r. Prov: 37. §. 1. p. 58.

Academici tantum instituuntur Nostri. r. Recl: 7.
pag. 59.

*Hebdomadaria vacatio uno die singulis hebdo-
madis.* r. Prov: 37. §. 10. p. 58. *Certa sit, quan-
tum fieri potest.* r. Prov: 35. ibidem. *ne omittatur
in classibus inferioribus.* r. Recl: 19. p. 60. *quæ ex-
ceptione.* r. Prov: 37. §. 10. p. 58. *Diversa pro
diversitate classium.* r. Prov: 37. §. 11. p. 59. *do-
cet enim mane in classibus inferioribus. ibidem.
quantum temporis. ibid. & r. Com: inf: 14. p. 87.
Invenite Junio omnes toto die vacanti.* r. Prov: 37.
§. 11. pag. 59.

*Die vacationis in Classibus inferioribus agenda
eadem, quæ aliis diebus, ubi non assignantur pro-
pria.* r. Com: inf: 17. pag. 87. *propria assignantur
Rhetorica.* r. Rhet: 2. & 15. pag. 91. & 93. &
Humanitati. r. Hum: 2. pag. 95.

Dies alii, quibus vacandum. r. Prov: 37. §. 3.
4. 5. 6. 7. p. 58. *Quid agendum in supplicationi-
bus.* §. 9. ibidem.

Valetudo.

Ad quid referat ejus conservatio. par. 10. §. Co.
13. pag. 301. *Quæ ratione conservanda.* p. 2. c. I.
2. B. pag. 221.

Ejus moderata cura. r. 46. Sum: p. 308.

*Valetudini Novitiorum attendere debet Socius
Magistri Novitiorum.* r. 7. *Socii Mag: Nov: p.*
366. & valetudini Provincialis, ejusdem Socii. r.
28. *Socii Prov: p. 358.*

Vanitas.

Conculcanda. par. 3. c. 2. C. p. 231. *Vana- Co.*
rum rerum instrumenta habenda non sunt. par. 3. I.
cap. 1. §. 14. p. 226. *Ea quæ sint. ibid. M. pag.*
229. domi non habenda. par. 3. cap. 1. §. 14.
pag. 226.

Veneta ditio.

Veneta ditiois exitium. Con: 7. d. 100. pag. De.
563. *Veneticum Collegium in Domum Professam con- I.*
versum. Con: 2. d. 25. pag. 446.

Versiones.

Quatenus vel adhibenda vel consultanda. r. St.
Prov: 7. p. 54. & r. Script: 5. p. 66 *De septua- II.*
*ginta honorifice loquendum. ibid. Vulgata defen-
denda.* r. Script: 2. & r. Heb: 2. p. 67.

Vesperarum Cantus.

Quando cantari possint. par. 6. c. 3. B. §. 1. Co.
pag. 267. I.
Vide Cong: 1. d. 39. p. 417. & Con: 2. d. 17. De.
pag. 444. I.

Vide

Instituti Societatis Jesu.

Ca. *Vide Cong: 1. Can: 27. p. 831. & Con: 2. Can: 1. 24. p. 636. & Con: 3. Can: 9. pag. 640.*

Vestes. Vestitus.

Co. *Vestitus noster debet esse honestus, ad usum regim. & pauper. par: 8. cap. 2. §. 15. p. 264. Ut evitetur frigus, & indecorum. par. 3. cap. 2. C. pag. 231.*

Quisque sibi persuadere debet, sibi utilissimas vestes datam iri. Exam: cap. 4. §. 26. p. 203. Abstinentium a pretiosis pannis. par. 6. cap. 2. §. 15. p. 264. nisi occurrat necessitas. ibid. M. p. 265.

Etiā in vestitu tenenda uniformitas, idque juvat ad unitatem animorum. par. 8. cap. 1. §. 8. pag. 278.

In particularibus dandum cuique, quod ē convenient. par. 3. cap. 2. C. p. 231. & par. 6. cap. 2. M. in fine. pag. 265.

Scholasticorum vestitus debet esse decentior, & commodior, quam Novitiorum. par. 3. cap. 2. C. pag. 231.

De vestitu Generalis statuet Societas. par. 9. c. 4. §. 2. pag. 293.

Vestitus Novitiorum. Vide Novitii.

Re. *In eo, & victu, humilitatis & edificationis ratio habeatur. r. 61. Prop: pag. 329. & r. 58. Rest. p. 336. Vide r. Prov: 84. pag. 318.*

Vestes Coadjuvorum breviores. r. 6. Cust: vest: pag. 395.

Partem tertiae Probationis vilia indumenta. r. 6. Instr: pag. 351. Vide Custos vestium.

In. *Vestes duplices, & itineris instrumenta in cubiculis nō sūt. p. 183.*

• *Vestitus paupertas curanda. p. 219. Nihil in eo novi introduci patiatur Rector. p. 221.*

Vexillorum Meditatio.

Di. *Servit gradibus humilitatis comparandis. cap. 11. 23. §. 3. p. 334. Perducti ad indifferentiam, & dispositi ad electionem. cap. 29. §. 3. p. 339.*

Potest dari etiam non facturis electionem. c. 19. §. 3. pag. 330.

Via.

Di. *Via purgativa, illuminativa, unitive, respondent exercitia. cap. 39. per totum. p. 347. Via tres spirituales non temere transiliende. cap. 39. §. 7. p. 348. Viarum trium affectus nonnumquam permiscendi. cap. 39. §. 6. ibid.*

Viatica.

Or. *Nostri qualis esse debeant. pag. 132.*

In. *Et Instr: 1. §. 3. pag. 183.*

II. *Viatici taxa à Provinciali recognoscenda. Instr:*

§. 9. p. 219. & ab omnibus, praesertim Concionatoribus, servanda. ibidem.

Vicarius Generalis.

Facultas eligendi Vicarium Generalem, cum Bu. jure successionis, & universali ac libero exercitio I. potestatis. pag. 119. Totum exercitium Jurisdictionis penes solum Vicarium. ibidem. Decretorum circa Officium Vicarii Generalis confirmatio. pag. 120.

In locum Generalis demortui, debet nominari Co. Vicarius ab ipso Generali ante mortem. p. 8. c. 4. §. 1. p. 283. Alioqui eligi à Professis presentibus, vel vicinis. A. ibid. Debet ut plurimum esse ex iis, qui adesse solebant Generali §. 1. ibidem.

Hujus officium est gubernare Societatem. ibid. A. eamque convocare ad eligendum Generalem. §. 1. Ibid. Judicare de ambitu. p. 8. c. 6. §. 2. pag. 284. & A. p. 285. Decernere Censuras. ibid. I. p. 286. habere exhortationem. par. 8. cap. 6. §. 1. p. 284. Absolvere à Censuris. §. 6. ibid.

Videre & numerare suffragia. D. pag. 286. Exhibere reverentiam ante omnes Generali electo. ibidem. G.

In paribus suffragiis habet praerogativam. p. 8. c. 3. §. 2. p. 282. Si postuletur de ambitu, deferendus est ad quatuor antiquissimos. par. 8. cap. 6. A. p. 285.

Ejus officium cessat electo Generali. p. 8. c. 4. A. pag. 283.

Vicarius perpetuus, quando Generalis esset inutilis, debet creari à Congregatione Generali. par. 9. c. 5. §. 6. p. 295. vel suffragiis per litteras missis. par. 9. cap. 4. §. 6. p. 293. Vel ab ipso Generali cum approbatione Provincialium. ibid.

Vicarium autem non perpetuum, potest per se eligere Generalis in aliquo casu. par. 9. cap. 5. D. pag. 295.

Vicarius paribus suffragiis qualitatem habet De. precedendi. Con: 1. d. A. 4. p. 407. ei subesse debent omnes officiales. Ibid d. A. 5. p. 407. Si de ambitu notetur, ad quos deferendus. ibid. d. 9. p. 410. Missam die electionis celebrat; vel is, quem designaris. d. 10. ibid. Quorum opera uti possit ante quatrimum. ibid. d. 14. Jurat de sincera publicatione suffragiorum. ibid. d. 15. p. 411. Absolvit Electores à Censuris. ibid. Primus dat suffragium. ibid. d. 16. Promulgat Electum, & format decretum. Ibid.

Vicario eligendo sex minimum adesse debent. Co: 2. d. 50. p. 449. nec plures, quam quadraginta. Con: 6. d. 27. §. 1. p. 529. Ejus officium non

Index Generalis

non tantum ad convocandam, sed etiam ad gubernandam Societatem se extendit. *Con.* 1. d. 43. p. 417. Prorogare potest tempus indicenda Congregationis una cum Assistentibus. *Con.* 1. d. 44. p. 418. declarat cum iisdem, quo die, & loco futura sit. *Con.* 6. d. 35. §. 19. p. 534. Consultare tenetur, & statuere cum Assistentibus de re, quam maior illorum pars gravissimam iudicat. *Con.* 7. d. 74. p. 557. Unicum habet suffragium inter Deputatos de detrimentis. *Con.* 2. d. 92. p. 455. Officio defunctus sedet inter Provinciales ordine sua Professionis. *Con.* 3. d. 2. p. 461. Vicarium nominare ante mortem debet Generalis. *Con.* 4. d. 20. p. 488.

Vicarii officium in secunda Congregatione conscriptum. *Co.* 2. p. 455. in tertia approbatum. *Con.* 3. d. 33. p. 467. & p. 480.

In casu impotentiae Generalis, iudicium de eligendo Vicario est penes Assistentes. *Co.* 8. d. 28. p. 571. De electione Vicarii, data impotentia Generalis. *Co.* 8. d. 29. *Ibid.* Vicarius potest dimittere Professos, & Formatos. *Co.* 8. d. 46. p. 574. Vicarius in casu mortis non nominet Vicarium. *Co.* 9. d. 14. p. 580. Vicarius Generalis à quibus eligendus. *Co.* 9. 34. p. 584. & *Can.* 11. p. 658. Ejus facultates. *Co.* 10. d. 8. p. 588. & *Can.* 3. p. 660. Eo moriente quis Praefes Congregationis Generalis. *Co.* 10. d. 10. p. 589. & *Can.* 5. p. 660. Potest prorogare tempus cogenda Congregationis Generalis. *Co.* 10. d. 4. p. 588.

Vicarius Generalis perpetuus, cum jure successione, proponitur à R. P. Nostro. *Co.* 11. d. 1. pag. 591. Decernitur, ut eligatur. *ibid.* d. 2. Petenda facultas eligendi à Summo Pontifice. *ibid.* d. 4. p. 592. & obienta. *ibid.* d. 6. Electus ejusmodi Vicarius R. P. Joannes Paulus Oliva. *ibidem.* d. 8. Potestas illius. *Ibidem.* d. 29. p. 597. confirmata à summo Pontifice. *ibid.* d. 34. p. 598. In obitu Assistentis potest nominare alium. *ibid.* d. 29. §. 2. p. 597. In casu infirmitatis suae potest sibi substituere alium Vicarium. *ibidem.* §. 3. Si moriatur ante Praepositum Generalem, quid agendum. *ibid.* §. 4.

Vicarii Generalis auctoritate interveniente, Procuratores Provinciarum extra Europam, gaudent pari jure intrandi Congregationem Generalem, quo Procurator Generalis, & Secretarius Societatis. *Co.* 13. d. 4. p. 614. Idem potest conferre Gradus. *Co.* 12. d. 10. p. 602. Eligendus Roma, si Generalis moriatur intra Provinciam Romanam. *Co.* 12. d. 54. p. 612. Si vero Generalis moriatur extra Provinciam Romanam, in Vicario eligendo servetur Formula. *ibid.* A quibus eli-

gendus moriente Generali post Congregationem. *Co.* 12. d. 48. p. 610.

Vicarius, Generali electo, habet locum in Congregatione inter Provinciales. *Can.* 15. *Con.* 3. p. 641. Mortuo Generali, Vicarius habet potestatem dimittendi Professos, & Formatos. *Can.* 21. *Co.* 8. pag. 657.

Ejus eligendi formula. pag. 35. Qualis eligendus. p. 36. ad plura medietate suffragia. *ibid.*

Ejus officium. p. 36. & seqq.

Congregationem Generalem indicit, eamque dirigit usque ad electionem Generalis. p. 1. Cum Assistentibus examinat acta Congregationum Provincialium. pag. 2. Rationem reddit Congregationi eorum, quae acta sunt post mortem Generalis. *ibid.* Suffragium unicum in Actis omnibus habet, cum qualitate precedendi. p. 3. Benedictionem à Pontifice petit. *ibid.* Socios designat Inclusori. *ibidem.* Definit cum Deputatis quae proponenda Congregationis. *ibid.* Index est ambitus cum aliis quatuor. p. 4. Orationem habet primo die quadrienni. p. 5. Jejunia, orationes, & alia inter Nostros partiuntur. p. 6. Missam celebrat die electionis. p. 7. Absolvit à Censuris Electores, & absolvitur. pag. 8. Jurat de suffragiis fideliter promulgandis. *ibid.* Renunciat electum Generalem, formatque decretum electionis. pag. 9.

Vicarii alii.

De Vicariis particularium Praepositorum, Reclorum, & Procuratorum ad Congregationem Provinciale mitterendis. p. 8. c. 3. §. 1. p. 281. Vice-Recloris mentio p. 4. c. 10. §. 7. p. 247.

Vice-Praepositus, & Vice-Reclor, non succedit Provinciali mortuo. *Co.* 9. d. 35. p. 584. & *Can.* 10. pag. 658. Vice-Praepositi quam facultatem habeant. *Co.* 12. d. 53. p. 611. & quam Vice-Reclores. *ibid.*

Vice-Procurator Generalis admissus ad negotia ante electionem Generalis. *Co.* 12. d. 1. p. 599.

Vice-Provincia.

Vice-Provinciarum Procuratores quomodo eligendi; & quale jus habeant ad Congregationem Generalem. *Co.* 13. d. 6. p. 614.

Vicarii Provincialium seu Vice-Provinciales.

De Vicariis Provincialium, seu Vice-Provincialibus relinquendis in Provinciis, cum itur ad Congregationem Generalem. p. 8. cap. 5. §. 3. pag. 283.

De mittendis, cum Provinciales non eunt. par. 8. c. 3. B. pag. 282.

Mor-

Instituti Societatis Jesu.

- De.** *Admonitis Provincialibus in Europa, quinam Vi-*
I. *ce-Provinciales succedant. Co: 4. d. 56. p. 494.*
& Ca: 22. pag. 644.
Vice-Provinciales quod habeant jus ad Congre-
gationem Generalem, & Provinciale. Con: 3. d.
48. pag. 469.
Vice-Provincialis facultates quæ. Co: 12. d. 53.
p. 611. Debet esse quatuor Votorum Professus.
Co: 13. d. 12. p. 616.

Vicius.

- Bu.** *Vicius & vestium, &c. honestorum Sacerdo-*
I. *rum communem sequitur Societas. p. 20.*
Co. *Qua vicius ratio in Societate. p. 6. c. 2. §. 16.*
I. *p. 264. & Ex: cap. 4. §. 26. pag. 203.*
In. *Vicius, & vestitus paupertas, & frugalitas en-*
II. *randanda. Infr: §. 7. p. 219. Nihil in illis novis in-*
introducipariatur Rector. Ibid. §. 4. p. 221.
Ex. *Regula utiles ad viciam temperandum. p. 288.*
II.

Vires.

- Co.** *Non nimis debilitanda mortificationibus. p. 6.*
I. *c. 2. M. pag. 265.*
Quatenus impendenda piis operibus corporali-
bus. par. 7. cap. 4. §. 9. p. 276.

Virtus.

- Co.** *Majus momentum ponendum in virtutibus,*
I. *quàm in donis naturalibus. p. 10. §. 2. p. 299.*
Unicum nostrum studium esse debet in iis proficiendi.
p. 3. c. 1. §. 27. pag. 228. etiam sine consolatio-
nibus. §. 10. pag. 225.
Cavendum ne tepestat eorum amor. p. 4. c. 4.
§. 2. pag. 237.
In iis qui petant Societatem, requiruntur, ut sint
amatores virtutis, & universa perfectionis. par. 1.
cap. 2. §. 2. p. 213. & §. 8. pag. 214.
Ad progressum virtutum multum confert exem-
plum antiquorum. par. 3. c. 1. §. 19. pag. 227.
Virtutum exemplo valde promovenitur proximi.
par. 7. c. 4. §. 2. pag. 275.
Re. *In virtutum solidorum, & perfectionis studium*
I. *incumbendum. r. 15. 16. & 22. Sum. p. 305.*
Virtutes aperienda. r. 41. Sum: pag. 307.
De. *Virtus Professorum debet excedere mediocritate.*
I. *tem. Co: 9. d. 6. p. 578. & Con: 19. p. 659.*
St. *Virtus. Vide Pietas. Provincialis.*
II.

Visitatio.

- Bu.** *Visitationis, &c. officium suscipere non tementur*
I. *Nostri. pag. 12.*
Co. *Generalis potest visitare Societatem. p. 8. c. 1.*
I. *H. pag. 280.*
Institut: S. J. vol: II.

Visitare est proprium officium Provincialis. par.
8. cap. 1. I. pag. 280.

Non debent Nostri visitare magnates, nisi val-
dè amicos aut valdè pios. par. 6. c. 2. §. 9. p. 263.

Pro visitationibus nullum stipendium, aut elemo-
syna admittenda. p. 6. c. 2. §. 7. ibid.

Visitationes primariorum virorum quando per-
mittenda. r. 74. Prop: p. 330. & r. 72. Rect: L
pag. 336.

Præstanda à Provinciali in Visitationibus Colle-
giorum. r. Prov: 118. & c. p. 321. & ab ejusdem
Socio. r. 22. Socii Prov: p. 356.

Visitationis tempore Superiores locorum tenen-
tur rationem reddere Provinciali de executione
quoad Collationes Casuum. Co: 13. d. 17. p. 617.

In Visitatione qua legenda. p. 168. qua inqui-
renda. ibid.

Visitationes inmites refecanda. p. 203.

Visitandus à Nostri, non à secularibus, qui est in
exercitiis. c. 4. §. 7. p. 316. & cap. 6. §. 8. pag.
318. Visitans eum qui est in exercitiis, sermonem
habeat de rebus spiritualibus. cap. 4. §. 8. p. 316.

Visitandus ab instructore quando, & quomodo sit
is, qui exerceatur. cap. 6. §. 1. p. 317. & c. 7. §.
1. p. 318. & cap. 21. §. 3. p. 332. Visitans In-
structor, tempore consolationis parum moretur. cap.
7. §. 3. pag. 318.

Visitator. Visitans.

Visitatores. pag. 191.

Visitator ex commissione Generalis potest eligere
Rectorem Universitatis. p. 4. c. 17. §. 1. p. 254.
Potest etiam ei committi facultas admittendi in cor-
pus Societatis. par. 5. c. 1. B. p. 256. Potest ta-
men Generalis ejus acta rescindere. par. 9. cap. 3.
§. ult. pag. 292.

Visitatores Collegiorum, etiam Profess, possunt in
Collegiis ali. par. 4. cap. 2. F. p. 236.

Visitans Cubicula noctu, ad nocturnam Conscien-
tie examen signum dabit. r. 1. Visi: noct: p. 397. L
Postea cubicula visitabit. r. 2. ibid.

Visitatoris officium in Europa expirat per mor-
tem Generalis. Co: 4. d. 3. p. 484. In qua Pro-
vincia Congregationem ingredi passus. Co: 6. d. 35.
§. 6. pag. 533.

Quoniam ejus Provincia censenda sit. Con: 7. d.
58. p. 556. & d. 70. p. 557. Quorum expensæ
alatur, & iter faciat. Con: 2. d. 82. p. 454.

Visitatorum Regule recognita. Co: 7. d. 37.
pag. 552.

Visitator non habet jus ad Congregationem Pro-
vincialem, ut muneris. Co: 9. d. 28. p. 582. &
Rit r Can.

Index Generalis

- Can: 16. p. 659. Vivente Generali non ingreditur Congregationem Provinciale, qua sit in ordine ad Congregationem Generalem. Co: 12. d. 50. p. 611. Visitatore facto inutili in Indiis, quid agendum. Co: 9. d. 40. p. 585. & Can: 8. p. 658.*
- Ca.** *Visitorum Potestas expirat in Europa, morte*
I. *Generalis. Can: 23. Con: 4. p. 644.*
Fe. *Visitor Congregationem ingreditur in Provincia quam visitavit, aut in sua. p. 20.*
Or. *Visitantis Provinciale Instructio. p. 139. 140.*
II. *Vita.*
Di. *Vita Christi Domini, quomodo meditanda. c. 20.*
H. *§. 5. p. 332. Est idea virtutum. c. 39. §. 3. p. 348. & c. 18. §. 2. pag. 329. Vita Christi imitatio, est nostrae reformatio. cap. 18. §. 2. ibid. non intermittenda tempore electionis. cap. 30. §. 2. p. 340. Ei diutius immorandum iis, qui devotioni dediti sunt. cap. 9. §. 3. pag. 320. & cap. 10. §. 6. pag. 321.*
De. *Vita communis servanda. Co: 12. d. 43. p. 610.*
I. *Vitia.*
Di. *Vitia quaedam cuique magis familiaria, magisq;*
II. *oppugnanda. cap. 13. §. 3. p. 325. & cap. 40. §. 3. pag. 349.*
- Uniformitas**
- Co.** *Omnes unius coloris, & similitudinis esse debent.*
I. *Exa: cap. 2. §. 6. p. 197. ad aequalitatem quando pervenitur. Ibid. cap. 4. §. 26. pag. 203.*
Uniformitas retinenda inter Nostros in omnibus. Praem: declar. pag. 211. & p. 8. c. 6. §. 8. pag. 285. Juvat ad conservationem Societatis. p. 10. §. 9. pag. 301.
Nihil permittendum vel in doctrina, vel in iudiciis, quod ei adversetur. p. 3. c. 1. §. 18. p. 226.
Procuranda in vestitu. p. 8. c. 1. §. 8. p. 278.
In caeremoniis Missae. ibid. & Ex: c. 5. §. 7. p. 207.
In opinionibus. p. 3. c. 1. §. 18. p. 226. & O. p. 229.
Re. *Uniformitas servanda in vestitu & victu a Superioribus cum subditis. r. 3. Praep: p. 324. & r. 2. Recl: pag. 331.*
Uniformitas doctrina servanda in Nostrorum scriptis. r. 42. Sū: p. 307. & r. 6. Revif. Gen. p. 353.
De. *Uniformitas in cultu quotidiano Despara. Co: 9. d. 7. p. 579. & Can: 21. p. 659.*
Uniformitas ubique servanda in caeremoniis Ecclesiae juxta ritum Romanum. Co: 9. d. 19. p. 581. & Can: 22. pag. 659.
- Unio.**
- Pr.** *Uniones. pag. 191.*
I. *Sine ea Societas nec regi potest, nec conservari.*
Co. *p. 8. c. 1. §. 1. pag. 277.*
- Unio Societatis in praeiis querenda. Praem: Const: §. 2. p. 211. Cur habeat particularem difficultatem in Societate. p. 8. c. 1. §. 1. p. 277. & A. pag. 278.*
Amor Dei, & omnis virtus facit efficere unionem. par: 8. cap. 1. §. 8. ibidem.
Praeterea communicatio, & uniformitas, & obedientia vinculum. p. 10. §. 9. p. 301.
Amor sui, hostis unionis. p. 8. c. 1. §. 8. p. 278.
Item iudiciorum diversitas. p. 3. c. 1. §. 18. pag. 226. Ad unionem se omnes invicem hortari debent. p. 3. c. 1. §. 21. p. 227. Eam qui scindit, dimittendus est. p. 8. cap. 1. §. 5. p. 278.
Unio Nostrorum diligentissime procuranda. r. Re. 33. Praep. p. 327. & r. 32. Recl: p. 333.
- Unitiva via**
- Præpropere suscepta patet illusionibus. c. 39. §. Di. 7. pag. 348. Illi quarta hebdomada respondet. c. H. 36. §. 1. p. 345. illam expertus redire debet ad alias. cap. 39. §. 6. pag. 348.*
- Universitates.**
- Pag. 3. & 5.**
Eas juvare est majus bonum, quia universales. Co. p. 7. c. 2. D. p. 272. Possunt a Societate suscipi. p. 4. c. 11. §. 1. p. 248. Idq; ad Generalem pertinet. §. 2. ibid. & p. 9. c. 3. §. 17. p. 292. Quomodo autem dissolvi possint. Vide Generalis. Earum finis est, ut fructus latius pateat. p. 4. c. 11. §. 1. pag. 248.
Dividuntur in tres facultates: Linguarum, Arithmeticae, & Theologiae. par. 4. c. 17. §. 5. p. 254.
Earum Officiales quot, & qui. ibid. c. 17. toto.
Earum superintendentia pertinet ad Generalem. par. 9. c. 3. §. 4. p. 290. Et earum Rectores ipse creat. ibid. §. 14. pag. 291.
Reclor Universitatis potest esse idem & Collegii. par. 4. c. 17. §. 1. pag. 254. & non debet esse Professor ordinariæ. p. 6. cap. 2. §. 3. pag. 263.
Universitatum cathedra publica, qua ratione admitti a Societate possint. Con: 1. d. 118. p. 431. & Co: 2. d. 24. p. 446. Universitas Valentina non admissa propter adjunctas conditiones. Co: 2. d. 21. p. 445. In Nostris Universitatibus nemo promovendus ad ullam facultatem, quam Nostri non profitentur. Co: 2. d. 70. p. 453.
In actibus Universitatum possunt Nostri ferre aliqua insignia, qua determinare debet Generalis. Ca: 19. Con: 1. p. 630. In iis nullus promovendus in facultate, quam Nostri non profiteantur. Ca: 18. Con: 2. pag. 635.
Cathedra in Universitatibus sine oppositione, & gratis

Instituto Societatis Jesu.

gratis admitti possunt, consilio Generali. Can. 15. Co. 1. p. 630. Ad Universitatum nostrarum scholas admitti debent, qui a Societate defecerunt, nisi sit scandalum. Can. 18. Con. 1. p. 630.

Vocatio.

Ob. Vocacionis spiritus sentiri debet. Ex: cap. 3. §. 1. p. 199. & cap. 4. §. 41. p. 205. & cap. 5. §. 4. pag. 207.

Cooperandum Divoine vocationi. p. 1. c. 1. C. pag. 213. In iis qui petunt Societatem, examinanda vocatio. p. 1. c. 1. §. 3. p. 212. Signum est non esse à Deo vocatum, qui non habet dotes idoneas Societati. par. 3. c. 1. §. 1. p. 224. Omnes in sua prima vocatione firmi esse debent. Ex: c. 2. §. 6. p. 197. & c. 6. §. 6. pag. 208. & cap. 1. §. 13. p. 195. & cap. 4. §. 2. p. 200. & p. 4. c. 4. §. 5. & D. p. 238. & p. 5. cap. 4. §. 5. pag. 260.

Di. Vocatio libera esse debet, & à Deo. cap. 4. §. 8. II. p. 316. Ejus executio sub electionem cadit, & velox esse debet. cap. 27. §. 1. pag. 337.

Voluntas.

Co. Voluntas nostra regula. p. 3. c. 1. §. 23. pag. 1. 227. Voluntarium consensu quam utilis. par. 8. c. 1. §. 8. p. 278. Eorum vinculum quotidianum sit. par. 10. §. 9. pag. 361.

Votum.

Bu. Vota omnia, exceptis quinque, commutandi facultas. pag. 7. Etiam si jurata sint: non tamen in prejudicium tertii. p. 47. Votis Societatis simplicibus soluta manent dimissi à Societate. p. 9. & 20. Vota omnia que in Societate juxta Constitutiones emittuntur, approbantur. p. 75. Vide Confirmatio. Vota tria simplicia Societatis, esse substantialia Religionis vota, declaratur. p. 75. Votum obediendi Preposito in omnibus. p. 3. & 19. Votum Paupertatis. p. 19. & 65. Votum speciale ad missiones Summi Pontificis. p. 2. 18. & 75. Vota sua emittere debent Coadjutores, & Scholastici juxta Constitutiones. p. 20. Vota tria solennia aliqui de Societate emittere possunt, de licentia Generalis. ibid. Vota simplicia Professorum, que. p. 75. Vota in seculo emissa, possunt commutari in simplicia Societatis. p. 77. Votum de non relaxanda Societatis paupertate. p. 100. & 114. Votum non ambiendi dignitatem extra Societatem. ibidem. Horum duorum Votorum dispensatio reservatur Romano Pontifici. ibid.

I. Vota. pag. 192.

Co. Vota eduntur ad majus meritum, & stabilitatem. Ex: c. 7. §. 1. pag. 209. Et ad uberiores gratiam acquirendam, quia Deo magis uniunt. p. 3.

c. 1. T. pag. 230. & sunt media ad melius consequendum finem nostrum. Exam: cap. 1. §. 3. pag. 194. Tria vota, Paupertatis, Castitatis, & Obedientie, dicuntur essentialia, & obligant sub peccato. par. 6. cap. 5. pag. 268.

Votorum trium simplicium formula. par. 5. cap. 4. §. 4. pag. 260.

Exacto biennio omnes votis ligari debent. par. 4. c. 4. §. 5. p. 238. Potest tamen, si Superior velit, differri. Ex: cap. 1. §. 12. pag. 195. Votis emissis post biennium, non licet transire ad aliam Religionem. Exam: cap. 4. §. 42. p. 205. Votorum solemnitas unde pendeat. par. 5. c. 4. A. p. 260.

Nostri omnia vota, & intelligenda, & observanda sunt juxta Constitutiones. p. 5. c. 3. §. 2. & 3. p. 258. & c. 4. §. 2. p. 259. & §. 4. p. 260.

Votorum renovatio facienda bis in anno. p. 4. c. 4. §. 5. p. 238. Imò & sapientius, si Superiori videatur. par. 5. c. 4. H. pag. 261. Quæ quidem renovatio non addit novam obligationem, sed fit ad devotionis augmentum. p. 5. c. 4. §. 6. p. 260. & H. p. 261. Ritus renovandi vota in festis solemnibus, coram sanctissimo Sacramento, aliquibus presentibus, & c. ibid. H.

Vota Novitiorum, Professorum, Coadjutorum, quare in suis titulis.

Renovanda sexto quoque mense. r. 4. Com: p. Re. 308. & r. 24. Prep: p. 326. & r. 23. Rel: I. pag. 333.

Qui ea emisierint, in libro notentur. r. 12. Prep: p. 325. & r. 11. Rel: p. 332. & r. 72. Prov: p. 317. Quo voto Nostri obligentur ad indifferentiam ad gradus. r. 15. Mag: Nov: p. 341. Novitiorum ante & post biennium r. 55. ejusd. p. 344. & r. 57. pag. 345. Ad simplicia post biennium admittere. r. 65. & r. 66. Prov: p. 316.

Simplicia post Professionem. r. 71. ejusd. pag. 317. Professorum, ad Generalem mittenda. r. 73. ejusd. ibid.

Quomodo vota simplicia emittentes, subscribere debeant in libro. r. 57. Mag: Nov: p. 345.

Formula Professionis quatuor Votorum. p. 403. Professionis trium Votorum. ibid. Votorum simplicium, que Professi emittunt post Professionem. ibid. Votorum pro Coadjutoribus spiritualibus. pag. 404. Votorum pro Coadjutoribus temporalibus. ibid. Votorum, que finita bienniali Probatione emittuntur. ibidem.

Vota simplicia Societatis in solennia mutanda De. non esse. Con: 1. d. 94. pag. 426. Eorum obligatio. Con. 2. d. 63. p. 452. Qui post illa deficiunt, R r r r 2

Index Generalis Instituti Societatis Jesu.

ut Apostata puniendi. Con: 4. d. 53. p. 494. Ne in illis dispensare possint Nuntii Apostolici, curandum. Con: 1. d. 142. p. 434. Eorum formula nihil adjiciendam. Con: 5. d. 4. p. 498. Promissio in his contenta peculiaris voti vim habet. Con: 5. d. 5. ibid. etiam in Coadjuutores. Co: 7. d. 39. p. 553. Quod Novitiis insinuari debet. Con: 5. d. 50. p. 508.

Bis tantum quot annis renovanda. Co: 4. d. 55. p. 494. Renovacionis festa mutari à Generali possunt. Con: 2. d. 64. p. 452.

Votorum renovatio quando possit habere vim prima nuncupationis. Co: 8. d. 22. p. 569. & Can: 4. p. 655. Vota simplicia nuncupata à Nostis ante annum ætatis decimum septimum, invalida. Co: 8. d. 35. p. 572. Neque potest in eo dispensare Provincialis. ibidem.

Vota simplicia Professorum, eorumque formula approbata, & executioni mandata. Co: 1. d. 102. p. 428. correctæ uno loco. Con: 3. d. 46. p. 469. His addi Promissionem de substantialibus Instituti, non placuit. Con: 4. d. 26. p. 489. Emitti debent etiam à Professis trium votorum. Co: 4. d. 54. p. 494. Eorum transgressio est Casus reservatus. Co: 5. d. 57. p. 513. Votum Professorum, denunciandi Ambientes, obligat etiam de non Professis. Co: 9. d. 13. p. 580.

Vota in saculo emissæ, in Nostis cessant, dum in Societate manent. Co: 1. d. 132. p. 433.

Ca. I. *Vota emissæ in saculo, suspensa in Societate facta, præterquam Religionis determinata.* Can. 22. Con: 1. p. 631. Vota bis tantum in anno renovanda. Co: 9. Co: 4. p. 643. Votorum renovatio potest fieri etiam aliis festis, quàm Pascha, & Natalis Domini, cum facultate Generalis. Can: 14. Con: 2. p. 634. Ante eam per triduum spiritali recollectioni vacandum. Ca: 8. Con: 6. pag. 650.

Omnes, qui post biennium emissis votis à Societate defecerunt, ut Apostata puniri possunt. Can: 1. Con: 4. p. 642. Promissio ingrediendi Societatem, quæ in formula votorum continetur, votum est peculiare. Ca: 2. Co: 5. p. 645. Quod etiam in Coad-

jutoribus temporatibus locum habet. Ca: 23. Co: 7. pag. 654.

Vota eorum qui redeunt ad Societatem. p. 122. Or. II. Votum peculiare continetur in promissione ingrediendi Societatem. p. 133.

Vota renovaturi triduo se antè recolligant. In. II. pag. 211.

Votum non emittitur in Contemplatione Regni Christi. cap. 29. S. 1. pag. 339. Di. II.

VOX.

Vox passiva conceditur Patribus Angliæ, Romæ De. in Collegio Anglorum detentis. Co: 14. d. 16. p. 623. Eam habeant in sua Provincia, loco illius, quam haberent Romæ. Ibid. Idem, & eodem modo, conceditur Patri Secretario, cum non est ex Provincia Romana. ibid.

X.

S. XAVERIUS.

Unus ex primis decem Sociis. p. 1. 5. & 16. Bu. I.

Xenodochia.

Ea invisere, & in eis infirmis servare, quatenus Nostis permittatur. par. 7. c. 4. S. 9. p. 276. Co. I.

Quo pacto in illis secundum experimentum faciendum. Exam. cap. 4. S. 11. p. 201. & S. 19. pag. 202.

Quando ii qui ad nos redeunt, in Xenodochiis probandi sint. p. 2. c. 4. D. p. 224.

Z.

ZELUS.

Societas exercet se in zelo animarum. par. 1. Co: I. Scap. 3. S. 1. p. 215.

Zelus sincerus animarum commendatur. par. 10. S. 2. p. 299. Requiritur etiam in iis, qui recipiuntur ad Societatem. par. 1. cap. 2. S. 8. pag. 214. Hic autem Zelus complectitur omnia hominum genera. par. 1. cap. 3. S. 1. p. 215.

Zelus Animarum in Passionis meditatione consistendus. cap. 35. S. 10. p. 344. Di. II.

Zelum juvandi alios Religiosos contempnam, cum facium exercitia. cap. 9. S. 5. p. 320.

F I N I S.

